BIBLIOTECA NAZIONALE
13
8 E
19

13-11 f. 7

Digitized by Google

Digitized by Google

R O B L E S
D E
REPRAESENTATIONE.

Digitized by Google

DE REPRAESENTATIONE
TRACTATVS IN TRES LIBROS DIVISVS
AVCTORE
BLASIO ROBLES SALZEDO
I.C. Matritenſi, & in Suprema Hiſpaniarum Curia Aduocato

In quo incidentèr neruosè tractantur plures quæſtiones.

De Subingreſsione
De Iure Accreſcendi
De Adoptione
De Collationibus
De Donationibus
De Dotibus
De Emancipationibus, & Emancipatis
De Emphitheuſi, & feudo
De Legitimatione, & legitimatis
De Maioratibus, & Primogenituris
De Querela inofficioſi
De Renuntiationibus
De Retractu
De Retrotractione
De Subſtitutionibus
De Succeſſionibus
De Naturalibus, & vulgo l. quæſitis
De Teſtamentis
De Tranſmiſsionibus
De Tutelis, & Curis.

Et quamplurimæ aliæ quæſtiones in foro, & praxi quotidie occurrentes; ſummo ſtudio, pleno calamo, & noua ac methodica doctrina explicantur, & reducuntur.

Opus omnibus tam in Scolis, quam in Palatijs verſantibus Theoricis, & Practicis apprimè vtile, & opportunum.

Argumentis, Summarijs, & diuerſis Indicibus, & præſertim Materiarum decoratum.

AD EMIN.MVM ET REV.MVM DOMINVM
D. PETRVM OTTOBONVM
S. R. E. CARD. ET S.MI D. N. PAPAE PRODATARIVM.

Sel.

ROMAE, Sumptibus Ioſephi Corui. M.DC.LXVII.

SVPERIORVM PERMISSV.

Digitized by Google

EMINENTISSIME PRINCEPS.

LIBRVM ex Hiſpania defero, ea ductus ratione, vt qui impensè quæſitus quaſi defecerat, Romana hac Ciuitate donatus à Tibere gaza nobiliori ditetur, ſi diuitias reportauit à Tago. Hunc ipſum librum, fertilis Ingenij meſſem, publicæ Trituræ. Exponere cum ſtatuiſſem, apud mé nihil antiquius habui, quam vt ſpectabili E. Tuæ patrocinio illud facerem, vt quod Natura non conceſſit Auctori diù viuere, id libro impreſſione noua propagetur in æuum, eique noua quædam immortalitas tuo nomine feratur. Hauriat igitur volumen hoc, & à meis Typis lucem, & à tua Purpura Præſidium: Quid deerit altis Blaſij ROBLES fatis? Eà enim lux præli obliuionis tenebras diſſipat, & ſola Vmbra PETRI operatur miracula. Mitto eſſe ſollicitus, vt in more poſitum, gratia patrocinij, tuas laudes proſequi, eaſque pro libidine calamiſtrari. Quis enim viuere in tuis moribus ſapientiam, ſplendere in fortuna prudentiam, ſedere in ore Iuſtitiam ſanis oculis non videat, ſanæ mentis non amet? Habeas Domi virentes laureas, fulgentes Togas; ornatas clamides; nobiles pretextas; Tù qui inani hoc fumo non indiges; Auorum, atque Atauorum nobilis, nobilior tua exiſtis. At hoc vnum ſufficiat in tuarum laudum epithomen. Te eſſe prolem generoſiorem illius Patriæ, quæ ſola Ciues efficit Reges, quæ Reges ſola habet Ciues; Et in ea familia genitum, quæ cum OCTO BONA ſit, qui prodit ex ea non optimus, monſtrum eſt. Quidquid enim de tè dixerim, dictum erit magnificè; quia nihil feciſti humilitèr, & demiſsè. Tu inquam, cum in Tribunali Rotæ Romanæ Auditorem, & Iudicem ageres, hoc ſæculo vitiorum flu-

cti-

ctibus iactato, Tuis Deciſionibus Iuris tabulas collegiſti; vt Iuris prudentia, quæ ſcientia eſt Iudicis, & mens Principis, vix fuerit in nemine maior. Poteras ad ampliſſimam Dignitatem viam cenſu aperire, maluiſti virtute; Neque enim ad auri ſplendorem, ſed ad virtutis ſolem Regia Auis tua probatur: Sic ornaſti Tù tua facta, ſic Tu maior es tuis incrementis. Brixia vtinam abſentiæ tuæ damna non ſentiant, quæ tot hauſit à ſacra Inſula tua commoda, & beneficia. Reſtituit ipſa tè Romæ. Vt Aquila tua ſepteno in Colle nidificet. Et ſi in Eccleſiæ Cymba nunc defatigaris ad Vela, expectat (modeſtè id dicam) vt eam aliquando modereris aſſidens clauo; & illius repræſentes figuram, cuius tu habes nomen, & ipſa fert omen: His votis tua facta commendo, At tu tuis factis hæc vota fœlicitèr explebis.

Non poteram igitur huic Volumini de REPRESENTATIONE, quod diuinarũ, & humanarũ ſacrarium quoddã dixerim, magis appoſitè conſulere, quam ſi Eminentię Tuæ, cuius benignitatis plurimis ſum auctus beneficijs, illud conſecrarem, & primam illius frontem ampliſſimo tuo nomine munirem, in quo Themis ipſa ſedem ſuam collocauit, cum nobiliorem, ac tutiorem in Terris thronum minimè reperiret. Hoc tibi impar obſequium eſt, fateor. Quæ enim habeo do. Darem plura, ſi plura haberem. Imitatus ex parte Auiculas, quæ cum nihil poſſent opulentius, ſuas, & aliorum plumas ad Delphicum Templum detulerunt. Ne te offendat muneris leuitas: Formica vel minutiſsima animalium, Soli ſiderum maximo hoſtia cadit, in quarto Iſthmo, licet, alibi cadant pinguiſsimi Tauri, & Equi generoſi: Non ea quæ dantur, ſed eo quo dantur animo attendenda ſunt munera. Accipe illud qualecumque fuerit, & vultu Tuæ Eminentiæ proprio, hoc eſt ſereno, & propitio intuere. Meque, & tenues res meas amabili gratia complecti dignare. Interim D. O. M. Neſtareos tibi Annos impertiat, & Nominis tui gloriam, ſemper maioribus in Rempublicam meritis quæſitam amplificet. Vale.

Eminentiæ Tuæ Reuerendiſſimæ

Humilliſſimus, & Addictiſſimus Seruus
Ioſeph Coruus.

Digitized by Google

IOSEPH CORVVS
BIBLIOPOLA VRBIS.
LECTORI BENEVOLO.

EX ea quam præſefert inſcriptione ex Auctoris nomine, & ex rei argumento, hic certè in primis eſt liber Beneuole Lector, qui præconio, & commendatione non indiget. Poteris enim ea, quæ à doctiſſimis Viris in multis voluminibus ſunt exarata, hic in vnum redacta libellum abſque Hyemalis moleſtia culturæ Autunni Gloria potiri. Meum fuit huius Hiſpanæ Sibillæ turbatas Aere frondes è longinquò deferre, & denuò adùnguem committere; Mox exhibiturus in forum, foro digniſſimi *Annales Tractatus Iuris de Aetate ad omnes humanos actus requiſita*. Auctore *Didaco de Narbona I. C. Toletano*. Fruere interim hiſce expenſarum mearum fructibus, & quo poſſum officio præcor, vt pro animi tui generoſitate deditionem hanc noſtram benignè ſuſcipias; & ita humanitati tuæ me deditum eſſeputa, vt neminem habeas vſquam deditum Aeque. Vale.

Digitized by Google

DOMINVS ADVOCATVS DE SEVEROLIS

Dignetur videre, & referre.

DE mandato Reuerendiſs. D. mei P. Hyacinthi Libelli S. A. Palatij Magiſtri vidi & diligenter perlegi tractatum de Repræſentatione Inſignis Iuris Conſulti Hiſpani D. Blaſij Robles Salzedo impreſsũ Matriti anno 1624 & non ſolum in eonihil inueni, quod Ortodoxæ fidei, Pietati Chiſtianæ, Sacris Canonibus, & conſtitutionibus Apoſtolicis aut bonis moribus repugnet, ſed totius iſtius materiæ quæſtiones ſumma doctrina reſolutas sũ admiratus, eaſque vſui forenſi maximam poſſe afferre vtilitatem ſi iterum Prælo recudantur cenſeo ſi ita eidem Reuerendiſsimo D. meo videbitur. Datum ex Aedibus meis hac die 2. Martij 1667.

Nicolaus Seuerolus Sac. Conc. Aduocatus.

Imprimatur.

Si videbitur Reuerendiſſ. Patr. Mag. Sac. Pal. Apoſtolici.

M. Epiſcopus Arimini Viceſg.

Imprimatur.

Fr. Hyacinthus Libellus Sac. Pal. Apoſt. Mag.

NOVVS, ET METHODICVS TRACTATVS DE REPRAESENTATIONE, IN TRES LIBROS DIVISVS.

LIBER PRIMVS.

De Principijs Vniuerſalibus.

SVMMARIVM.

1 *In quacunque arte ſecundùm Dialecticos, & Rhetoricos à principiis vniuerſalibus eſt incipiendum.*
2 *Omne ius aut de perſonis, aut rebus, aut actionibus diſputat.*
3 *Omne ius perſonarum cauſa conſtitutum eſt.*
4 *Homo omnium animalium perfectiſſimus.*
5 *Homo omnium rerum epitoma.*
6 *Cur ſexto & vltimo die homo creatus.*
7 *Homo ad ſimilitudinem, & imaginem Dei creatus, & quomodo hoc intelligendum.*
8 *A præſtantioribus & nobilioribus incipiendum eſt.*
9 *Deſcendentibus primo loco ſucceſſio debetur, remiſſiuè.*
10 *Filii à patre formam, à matre materiam in generatione ſuſcipiunt, remiſſiuè.*
11 *Vir muliere dignior eſt.*
12 *Mulier à viri coſta ſubducta eſt.*
13 *Mulier non eſt imago Dei, & quomodo intelligendum.*
14 *Mulier cur velat caput ſuum.*
15 *Parentibus debetur filiorum hereditas ſecundo loco.*
16 *Tranſuerſalibus tertio loco hereditas debetur.*

CAPVT I.

De diuiſione totius operis.

1 CVM in quacunque arte, † vt poſt *Ariſtotelem*,
Dialectici, & Rhetorici omnes fatentur, à
principiis vniuerſalibus
initium ſit ſumendum,
quæ à ſequentibus quæ-
ſtionibus non pendent, medio ſubalter-
na, infimo loco ſpecialiſſima apponi con-
ſulant. Ideo in hoc tractatu, ſi non om-
nia, quæ materia patitur, obſeruabo. Sic-
que in tres libros præſens tractatus diui-
detur. In primo de principiis generalibus
ſiue vniuerſalibus materiæ diſputabitur;
vbi de repræſentationis diuiſione, defi-
nitione, etymologia, cauſa efficiente,
proxima, remota, impulſiua, & finali, ma-
teria, forma, & de iis quæ contraria ſint,
tractabitur, & tredecim capitulis conclu-
2 detur. Omne ius quo vtimur, † aut de
perſonis, aut de rebus, aut de actioni-
bus diſceptat, *l. 1. ff. de ſtatu homin. §. fin.
inſt. de iure natur.* & exornat *Franc. Duaren.
lib. 1. diſput. c. 55. Donell. lib. 2. commentar.
iuris ciuil c. 3.* quicquid in contrarium di-
cant *Ioan. Apellus in dialect. de ſtud. iur. in-
ſtit. & Claud. Verderius in auctores cenſio-
nibus & correctionibus, pag. 110. & ſeq.* Et
3 cùm perſonarum cauſa † omne ius ſit con
ſtitutum, *l. 2 ff. de ſtatu homin.* & homo om-
4 nium animalium † præſtantiſſimus ſit ob
perfectam eius formam, rationem & ſer-
monem, vt ait *Galenus de vſu partium, c. 2.
Ariſtotel lib 5. de part. animal. c. 7. Cicero lib. 1.
de legibus, & lib 1. de natura Deorum*; quò
reſpicit *Ouidius lib. 1. Methamorph.*

Os homini ſublime dedit (ſcilicet Deus) *cælumque videre*
Iuſſit, & erectos ad ſydera tollere vultus

5 Non ſolùm homo, † omnium rerum
eſt epitoma, idcóque paruus mundus,
particulam vndique deſectam habens,
vt *Horat. lib. 1. carmin. Ode 16.* ait:

Fertur Prometheus, (ideſt, prouidentia)
adderem princips (hoc eſt, homini)
Limo coactus particulam vndique
Deſectam: & inſani leonis
Vim ſtomacho appoſuiſſe noſtro.

6 Quapropter † ſexto vltimoque die creauit
Deus, *Geneſ.1. verſ.26.* Sed ad imaginem
7 † & ſimilitudinem ſuam creauit eum, di-
cto *verſ.26.* non in ſubſtantia Dei; neque
in corporali figura, ſed in eo quod habet
eſſe intellectuale, vel quod ad animæ per-
tinet præſtantiam: & latiùs explicant *D.
Ambroſ.tom.4.in fin. Hexamer & lib.de digni-
tat.homin cap.2. & in Pſalm.118.ſerm.10.Di-
uus Chryſoſtom.tom.1.ope homil.8.in Geneſ.* D.
*Auguſt.6.in Geneſ.ad litteram,Diuus Baſil. He-
xamer.homil.10. D. Athanaſ. in refutat. contra
Hypocri.Meletij, & Pauli Samoſatenſis, & qu.
8.lib.de diuerſ.quæſt.D. Bernard. in princip. me-
ditat.Cyril. Alexand,lib.4. theſauri contra hæret.
cap.1 & lib.13.cap. 3.Tertul lib.2 contra Mar-
cionem,Euſeb lib.7.de præparat.Euang.cap.4.&
D.Thom.1.p quæſt.93.art.3. & 7. & Doctores
8 ad lib. 1. Sententiar. diſtin. 2.* Et † à perſonis
vti præſtantioribus, & nobilioribus ſit in-
choandum, *d.l.2.ff. de ſtatu homin. d.§.fin.in-
ſtit.de iure natur* & aduertit *Gregor.Lopez per
text.ibi in proœmio 5.part.gloſ.2.* Ideo in *lib.2.*
de perſonis quæ repræſentari,vel repræſen
tare poſſunt, vel non, diſputandum eſt.
In quinque partibus, & triginta continuis
9 capitibus diuidetur. Et quia ſucceſſio †
primo loco deſcendentibus naturaliter
debetur, vt dixi *lib.2.cap.19. num.* 4. de ip-
ſis in primis diſputabitur: ſed hoc ordine.
vt in prima parte de quæſtionibus pecu-
liaribus, vel frequentiùs diſputatis in de-
ſcendentibus per lineam paternam tan-
quam à digniori parte incipiendo: cùm
10 iſti filij † a patre formam, à matre mate-
riam accipiant, vt dicam *lib. iſto cap.7. nu-
11 mer.* 8. Et vir † qualibet muliere dignior
ſit, & maior in virili quàm fœmineo ſexu
ſit dignitas, vt *Vulpianus, & Papinianus* di-
cunt,ille *in l.1.ff. de Senatorib.* iſte verò in
l. in multis 9. ff. de ſtatu homin ſicuti in aliis
multis rebus dicit *Accurſius ibi,* Decius, *Pe-
trus Faber & Doctores communiter in l.2. ff. de
12 regul.iur.* Mulier enim † ab homine, & os
ex oſſibus eius, & caro de carne eius eſt,
*Geneſ.cap.2 d verſ. 25. cap. lex diuinæ conſtitu-
13 tionis 18.27. quæſt.2* non ſicut homo † prin-
cipaliter, ita mulier imago Dei eſt, vt di-
ctum remanet, ſed minus principaliter
propter proceſſionem, *D. Thom.d.quæſt.93
art.4.ad primum:* & ita intelligendus eſt *Di-
uus Paulus 1. ad Corinth. cap. 11. verſ. 7. Vir
quidem non debet velare caput ſuum, quoniam
imago, & gloria Dei eſt; mulier autem gloria
viri eſt. Non enim vir ex muliere eſt, ſed mu-
lier ex viro.* Et illud *Auguſtini in quæſtionibus
veteris, & noui Teſtamenti ex vtroque mixtim,
cap. 106.* relatum in *cap. hæc imago 13. 33.
quæſt.5.* De quo Sancti Patres ſupra relati,
& Doctores Theologi in *capit.1. Geneſ. &
Origenes Periarchon lib. 3. cap. 6.* Sicque mu-
14 lier † viro ſubdita eſt; & quia eius caput
eſt vir, caput ſuum velat *ipſa,* D. Paulus
dict cap 11. d verſic.3. & ante omnia de ve-
ris liberis, hoc eſt, legitimis & naturali-
bus ſimul, qui ſunt, vel eſse poſsunt in
poteſtate aui, ſi eo adhuc ſuperſtite naſ-
cerentur. Poſtea de legitimis tantùm,qui
etiam in auita ſunt poteſtate. Tandem
de iis agetur qui aliquando in poteſtate
fuerunt, & iam non ſunt, vel de iis qui
nunquam fuerunt. In ſecunda parte de
tribus quæſtionibus, quæ in deſcendenti-
bus per lineam maternam tantùm proce-
dere poſſunt. Prima, in deſcendentibus
ex approbato, & legitimo coitu,ideſt,ma-
trimonio iuſto, & legitimo. Secunda, de
natis ex coitu non damnato, ſed non ap-
probato, veluti de liberis ſpurijs, vel vul-
gò quæſitis. Tertia, de procreatis ex pu-
nibili, & damnato complexu. In tertia
parte, de aliis quæſtionibus communibus
tam paternis, quàm maternis liberis. Et
15 licèt parentibus † non debeatur filiorum
hereditas propter votum parentum, &
naturalem erga filios charitatem, turbato
tamen ordine mortalitatis non minus pa-
rentibus quàm filijs piè ex teſtamento, &
ab inteſtato debetur, *l. nam etſi parentibus
15.ff. de inofficioſo teſtament.* & dicam *libro 2.
cap. 16.à num.* 4. Ideo in quarta parte diſ-
puto, an in aſcendentibus repræſentatio-
ni locus ſit, & qualiter ſuccedant. Poſt
16 deſcendentes † & aſcendentes tertio loco
ab inteſtato ſuccedunt tranſuerſales ſub-
lata differentia ſexus, & agnationis, *No-
uella 118. cap.3. & 4.* quapropter in quin-
ta, & vltima parte de tranſuerſalium re-
præſentatione admittenda, vel non, di-
ſceptabitur, & liber ſecundus finem acci-
piet.

Libro tertiò de rebus diſputabitur no-
uemdecim capitulis concluſo, & in tres
partes diuiſo. In prima, de quæſtionibus
in quibus repræſentatio admittitur.
In ſecunda, in quibus denega-
tur. In tertia, in quibus
ſecundùm caſuum
diſtinctionem re-
præſentatio
ali-
quando conceditur, ali-
quando ex-
cluditur.
(.·.)

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Repræſentare dicitur, quod in diem certum debetur, ante diem ſoluitur.*
2 *Intellectus plurium legum, remiſſiuè.*
3 *Repræſentari dicitur perſona defuncti per hæreditatem, vel hæredem.*
4 *Repræſentatio, de qua in hoc tractatu, eſt extraordinaria, & exorbitans.*
5 *Quid ſit propriè repræſentatio in hoc tractatu.*

CAPVT II.

De diuiſione Repræſentationis.

1 QVod in certum diem debetur † ante eum ſoluere repræſentare dicitur, *l. cum hi 8 §. eam tranſactionem 6. ff. de tranſact.* loquens *Vlpianus* de his, qui de pecunia alimentorum nomine legata tranſigunt. *Eam* (inquit) *tranſactionem oratio improbat, quæ idcirco fit, vt quis repræſentatam pecuniam conſumat*, ideſt, antequam ſolui debeatur ſolutam. *Cicero ad Atticum li. 12. Reliquæ pecuniæ, vel vſuram Silio pendemus, dum à Faberio, vel aliquo, qui Faberio debet, repræſentabimus.* Et *Philippica 2. Ego corpus libenter obtulerim, ſi repræſentari morte meæ libertas ciuitatis poſſet, hoc eſt acceleràri. Seneca lib. 15. Epiſtol. 1. Petis à me,* inquit, *vt id quòd in diem ſuum dixeram debere differri, repræſentem, & ſcribam tibi, an hæc pars Philoſophiæ, &c.* Hoc quoque ex Marcelli verbis apertè intelligitur *in l. Publius Mauius 36. §. primo, ff. de condit. & demonſtrat.* vbi iuſſerat teſtatrix, vt prædia, ſi filius ſedecim annos non impleret, alteri redderentur; *Quæro*, ait, *cùm* Seia *deceſſerit, deinde filius quintumdecimum annum agens defunctus ſit, an repræſentetur fideicommiſſum quintodecimo anno impleto*, ideſt, ante tempus, quo decimumſextum implere potuiſſet, præſtandùm ſit. *Item* ſubſequitur, *contra voluntatem teſtatricis repræſentatio-*
2 *nem fideicommiſſi deſiderari*. Sic ſunt † intelligendæ *l. ſi conſtante matrimonio 24. §. quotiens, ff. ſoluto matrimonio l. Lucius* Titius *88. §. teſtator 5. ff. de legatis 2. l. 1. §. & verum eſt, l. 2. §. idem Iulianus il 2. alias l. 1. §. idem Iulianus 13. ff. de dote præleg. l. 1. §. ſi quis creditori ſuo, ff. ad legem Falcidiam l. ſi patroni 55. §. 1. ff. ad Senatuſconſult.* Trebel. *l. ait Prætor 10. §. ſi enim in diem, ff. quæ in fraud. cred. l. ſi purè 37. l.* Thais *41. §. 1. ff. de fideicommiſ. liber. l. 1.* Codice *de condict. ex lege, & Concil.* Tridentin *ſeſſione 25. capit. 11. in principio, de reformation.* Et de hac repræſentatione poſt alios tractant *Ioannes Gutierez 3. parte, de iuramento confirmatorio, capit. 3. numer. 2. Emanuel coſta in capit. ſi pater, 1. part. verb. legauit, à numer. 22. vſque ad 32. de teſtamentis, libro. 6. Iacob. Curtius libro 2. coniectur. ad fratrem, capit. 33. & Hugo Donel. libro 8. commentar. iuris ciuilis, capit. 11. §. de re nobis debita, cum duobus §§. ſequentibus, & capit. 24. ſed etſi.*

3 Alia eſt repræſentatio † qua hæreditas ſiue hæres defuncti perſonam repræſentat, *l. hæreditas 34. ff. de acquir. rer. dom. l. nouatio 24. ff. de nouat. l. hæres 22. ff. de vſucap. Nouel. 48. de iur. iur. à moriente præſtito, in princip.* de qua *Anton. Gom. tom. 2. variarum reſolutio. capit. 10. numer. 3. Arias Pinel. in 2. parte l. 1. numer. 79. verſicul Eadem concluſio, C. de bonis maternis, Valentin. Forſterus, lib. 2. de ſucceſſion. ab inteſtato, capit. 2, Anton. Faber libro 14. coniectur. iuris, capit. 20.* & in *iuriſprudentia Papinianea, 1. parte titul. 2. princip. 5. illatio. 3. pagina 50. Hieron.* Treutler. *tomo 1. ſelectarum diſputat. 14. theſi. 13. lit. B.* & *C. Helfricus Vlricus Hunnius, volum. 1. diſputationum ad* Treutlerum, *diſputat. 14. quæſtion. 4. pagina.* 1019. Ad has repræſentationes noſter non pertinet tractatus, quia prima de debiti in diem anticipata ſolutione, ſecunda verò loquitur de hæredum ad perſonas defunctorum, quibus ſuccedunt, communi ordinariaque re-
4 præſentatione. Noſtra autem † extraordinaria, & exorbitans eſt, vt dicit *Petrus de Peralta in rubric. ff. de hæredit. inſtituend. numero 89. 121. & 130. & Dominus don Ioannes del Caſtillo Sotomaior, libro tertio quotidian. controuerſ. iur. c. 19. num. 7.*

Propria autem ſignificatione quoad
5 noſtrum tractatum repræſentare † nihil aliud eſt, quam circa ſucceſſiones ingredi in locum prædefuncti patris, vt filius cum aliis concurrat, & ſuccedere valeat in portionem illam, in quam ſi pater ſuperesſet, erat ſucceſſurus. Hoc modo ſecundùm Doctores filius ſuccedendi gradum, qui patri competebat, aſſumens omnia iura gradui illo cohærentia conſequitur, *Nouella 118. de hæredibus ab inteſtato venientibus, cap 3.* & ſucceſſionem iſtam non ex parentum, ſed ex propria perſona nanciſcitur, *l. 2. Codice de liberis præteritis*, & poſt alios *Andr.* Tiraquel. *de primogenit. quæſtion. 40. numer.* 119. & latiùs dicam in hoc libro *capit. 11.* Hæc ſubingreſſio à Doctoribus communiter repræſentatio vocatur, vt aduerit *Petrus Barboſa in l. poſt do-*

Digitized by Google

tem 41. nu.53. ff. ſol.matr. non quia à Iureconſultis ita, ſed magis doctrinæ gratia à Doctotibus paſsim nuncupetur.

S V M M A R I V M.

1 *Definitionis virtus.*
2 *Repræſentationis definitio ſecundùm ius ciuile. Ius loco generis apponitur, & explicantur verba definitionis ibi.*
3 *Definitio repræſentationis ſecundùm ius Regium, & eius verba exponuntur.*
4 *Inter tranſuerſales datur in infinitum repræſentatio, cùm de maioratibus tractatur.*

C A P V T III.

De Repræſentationis definitione.

1 CVM Ad id totum † quod diſſeritur, definitio adhibenda ſit, quæ quaſi inuolutum euoluit id, de quo quęritur, quod definitum explicat, & quid ſit oſtendit, quàm breuiſſimè, & cuiuſque rei proprias amplectitur poteſtates breuiter, & abſolutè, vt apud *Ariſtotelem lib. 1. & 2. Topicorum, Ciceronem lib 1. de Oratore, & 1. de finibus 2. de inuentione, & in Topicis, Quintilianum lib.7. de arte oratoria, cap.4. A. gellium lib. 4. noctium Atticarum, cap. 1.* dixiſſe video. Ideo locus iſte repræſentationis definitionem deſiderat. Et quia dupliciter tam iure communi circa bonorum liberorum, & ſua natura diuiſibilium, ſucceſſiones, quàm Regio circa maioratuum, & fideicommiſſorum perpetuorum natura ſua indiuiſibilium, ſucceſſiones conſiderari poteſt: ideo dupliciter repræſentatio definienda eſt.

2 Primo modo; † *Vt ſit ius, quo filius in locum patris ad aſcendentium in infinitum, vel patrui inter tranſuerſales tantùm ſucceſſionem vocatur. Ius* quidem dico loco generis, quemadmodum noſtri prudentes dicunt ius agnationis, ius cognationis, & ſimilium, ad differentiam aliorum iurium, quæ in aliis rebus, vel ad alias res aliqui habent. Ideo ius, quia lege ciuili conceſſum, & introductum eſt, vt dicam in hoc libro, cap. 5. Deinde; *Quo filius in locum patris*: quia tota repræſentationis ſubſtantia in eo conſiſtit, vt filii in locum patrum demortuorum conſtituantur, *§. cùm filius 7. inſtitut. de hæreditatibus, quæ ab inteſtato deferuntur.* Ideo *in locum patris* dictum ad oſtendendum liberos non in capita, ſed in ſtirpem, hoc eſt, in eam partem ſucceſſuros, in quam & eorum pater, ſi ſuperſtes, eſſet, ſuccederet, dicto §. *cùm filius, §. final. inſtitut. eodem titulo, Nouella 118. de heredibus ab inteſtato venientibus, c.1.* Dixi *Ad aſcēdentiū in infiuitum:* in definitione hac ratione dicitur, vt nedum ad nepotes, & pronepotes, ſed ad cæteros omnes deſcēdentes, repræſentationis ius pertineat, quando de aſcendentium agitur ſucceſſione, vt probabo *lib. 2. cap. 18. Vel patrui inter tranſuerſales tantùm ſucceſſionem vocatur*; tandem dicitur, quia quādo de tranſuerſalis agitur ſucceſſione, vltra fratrum filios repræſentatio non extenditur, *auth. poſt fratres 1. & 2. C. de legitimis hæred. dicta Nouella* 118. *cap.3.* & dicam *lib. 2. c. 29*

3 Secundò modo † circa primogenia ita repræſentatio definitur: *Vt ſit ius huius Regni conceſſum, quo filius in locum patris tam ad aſcendentium quàm tranſuerſalium in infinitum ſucceſſionem vocatur.* Aliquorum huius definitionis verborum declaratio ex præcedentis interpretatione, & expoſitione patet: quapropter cætera tantùm exponā. *Huius Regni conceſſum*, dicitur hac in ſecunda definitione, quoniam eadem repræſentatio legibus huius Regni introducta antiquam patrui, & nepotis altercationem ſubſtulit, vt conſtat ex *l. 2. tit. 15. par. 2. l. 40. Tauri, l. 5. tit. 7. lib. 5. Recopilat.* & latiùs diſputabo infra *lib. 3. c. 16.* Dixi: *Quo filius in locum patris, &c.* quoniam omnia ea verba eiſdem legibus Regiis clarè, &

4 expreſſim probātur. Verbum, † *In infinitum*, tranſuerſalium etiam reſpectu adiicimus, quoniam repræſentatio illa, dicta Regia Taurina conſtitutione introducta, inter tranſuerſales in infinitum quoque accipitur. Ad eum namque modum recepta fuit, ad quem aſcendentium reſpectu accipitur. Ideoque non aliter regulari, ſiue intelligi debet, quàm altera deſcendentiū regulatur, atq; accipitur, ſecundùm dicenda infra *lib. 2. c. 29.* Sed an iſtud repræſentationis ius per priuilegium, an per fictionem fuerit introductum, & quæ inde quæſtionis vtilitas, videbis in hoc *lib. cap. 6.*

S V M M A R I V M.

1 *Verborum, & rerum antiquitas, & ſtudium par eſt.*
Termini ſunt priùs intelligendi qui ſine nominis explicatione non percipiuntur.
2 *Damnantur qui nominum explicationem reiiciunt.*
3 *Iureconſulti in nominum etymologia inueſtiganda diligentes fuerunt.*
4 *Longitudinis in commentariis damnum, & cur de etymologia tractetur.*
5 *Etymologiæ materia, remiſsiuè.*

6 Re-

6 *Repræſentationis verbum compoſitum, & non ſimplex, contra Vallam.*
7 *Res verbum multa ſignificat apud auctores Latinos, cuius ſignificatio ex adiunctis variatur.*
8 *Res verbum apud Iureconſultos generale eſt, & varias habet ſignificationes.*
9 *Res pro hereditate ſumitur ſæpius.*
10 *Res quandoque accipitur pro lite.*
11 *Res in noſtra materia pro perſona intelligitur.*
12 *Præſento verbum quaſi præſentem rem exhibere ſignificat.*

C A P V T IV.

De etymologia Repræſentationis, ſiue vnde dicatur Repræſentatio.

1 VErbis non minor † quàm rebus eſt
antiquitas, cuius nos ſtudioſos eſſe
par eſt, teſte *Briſonio lib. 4. antiquitatum cap.*
23. & vt ait *Varro*: *Qui de verbis multa di-*
xerit commodè, potius boni conſulendum, quàm
ſi quid nequiuerit, reprehendendum. Imò tur-
pe eſt, priùs determinare velle, quàm ter-
minos intelligere, *Angel. conſ. 110. & Manti-*
ca lib. 1. de coniectur. vlt. vol. tit. 1. n. 1. Adeò
quòd, *Galeno* teſte, ſine nominis expli-
catione velle rem cognoſcere nihil ſit
aliud quàm tempus velle perdere, *libro 1.*
de methodo, cap 2. & 3. & libro 1. ad Traſib. Et
2 licet † *Petrus Coſtalius in parerg. nu. 4. & Ioan.*
Boniſacius in tractatu de furtis, §. quod iure na-
turali, nu 42. & alii multi opinentur diſpu-
tationem grammaticam omni prorſus
vtilitate carere, non ſolùm quia vt *Bal-*
dus conſ. 33. num. 2. vol. 1. dicebat, leges no-
ſtras Priſciano non ſubiacere, verum
etiam, quia is qui ad Iureconſulti alicuius
titulum aſpirat, id diligenter expendere
debet, ne magis grammaticum, aut quen-
dam Græculum de ſchola, quàm Iure-
conſultum agere videatur. Malo hac in
3 re facere † non ſolùm cum diuino Plato-
ne, & D. Iſidoro noſtro, qui ſic in vo-
cum originatione laborauerunt, vt to-
tum ei librum conſecrarint, ſicut auctor
eſt *Ioannes Goropias Becanus in Becceſilan. lib.*
1. pagin. 7. (Græcarum vocum etymologi-
ca, & onomaſtica ſilentio vt nunc præte-
ream) verum etiam cum Iureconſultis
noſtris, qui in inueſtiganda nominum ety-
mologia, quæ proprietatem vi oſtendit,
valdè diligentes fuerunt, vt liquidò appa-
ret, ex *l. 1. ff. de officio Quæſtor. l. 1. ff. de*
furtis, l. 1. §. 1. ff. de pactis, l. Senatus cenſuit, 35.
§. 1. ff. de mortis cauſa donationib. & cũ multis
ſimilibus notatis *à Ioanne Bellono in libello de*
argumentis legum, cap. 1. & à Vuaremundo de
Eremberg. in meditam. pro fœderibus, ca. 3. à n. 1.
4 Non quia velint † cum tædioſa nimietate
verboſos commentarios facere: ſapiens
enim ex paucis multa intelligit, ac longi-
tudo narrationis, & ſcripturæ ſæpè men-
tem inuoluit, *Aret. conſ. 83. Hieronym. Gigas*
conſ. 34. n. 1. ſed quia interpretationem pro-
mittentibus inconueniens eſt, omiſsis ini-
tiis protinus materiam ipſam tractare, *l. 1.*
5 *ff. de origi. iuris* Vnde etiam † *Quintil. libro*
12. inſtitutionum oratoriarum dicit, quod om-
ne ius ferè aut in verborum interpreta-
tione poſitum ſit, aut in æqui prauique
diſcrimine, ſicut retulit *Baptiſta Aymus de*
alluuione, lib. 1. cap. 1. in princip De quo plu-
ra vide apud *Nicolaum Euerardum in centum*
locis argumentandi, loco 6. Scipion. Gentil. in li-
bello ſingulari originum in princip. Rulandum de
commiſ. part. 1. lib. 1. cap. 2. num. 6. & 7. Ioan-
nem à Vuouuer de polymathia, cap. 9. & Gil-
kenium de præſcriptionibus, 2. p. memb. 3. cap. 1.
num. 7. 8. & 9.
6 Initio autem † conſtare arbitror, re-
præſentationis verbum non natum, hoc
eſt, ſimplex, ſed ab origine factum dupli-
ci, & iunctum ſiue compoſitum eſſe à *re*,
& *præſentò*; quicquid compoſitionem neget
Laurentius Valla lib. 5. de Latina elegãtia, c. 63.
in fine, per propriam perſonam præſentem
faciat eum, qui aliquando fuit præſens, &
hodie eſſe non poteſt; quò reſpicit *Seneca*
cap. 3. de conſ. ad Martiam: *Repræſentarem* (in-
7 quit) *ſibi filium amiſſum*. Et licet † nomen
Res, multa apud bonos Latinos auctores ſi-
gnificare videatur, vt dicit *Franciſcus San-*
ctius Brocenſis in ſua Minerua, ſiue de cauſis
linguæ Latinæ, lib. 4. pag. mihi 247. in fine: ſi-
gnificati tamen variatio ex adiunctis de-
pendet ſecundùm eundem Brocenſem,
vbi ſupra, & multa exẽpla inuenies apud
Ambroſium Calepinum, & eos qui the-
ſauros linguæ Latinæ ſcripſerunt, verbo,
8 *Res*. Quoad Iureconſultos † verbum. *Res*,
generale eſt, & varias habet ſignificatio-
nes, *l. rei appellatio 5. l. rei appellatione 23. ff.*
de verborum ſignification. Nonnunquam
negotium, materiam, & quæſtionem ſi-
gnificat, vt apud Paulum in *l. ſi quis ali-*
quid 38. §. qui abortionis, ff. de pœnis. Interdũ
æquum, & bonum, vt in *l. 1. §. diuus, ff. ad*
legem Corneliam de ſicariis. Aliquando con-
ditionem, veluti in *titulo Cod. de rei vxor.*
action. Quandoque pro bonis ponitur, *l.*
ex facto 35. §. rerum autem, ff. de hæredib. in-
9 *ſtituendis*. Sæpius pro hereditate, † vt cùm
dicimus bonorum poſſeſſionem aliam eſ-
ſe cum re, ſi is qui accipit, cum effectu
bona retineat: ſine re, cùm alius iure ci-
uili euincere poteſt hæreditatem, veluti ſi
ſuus inteſtato ſit hæres, vt *Vulpian.* ait *in*
fragmentis titulo 23. §. 6. & in titulo 28. in fi-
ne, & ſic accipienda eſt *l. poſthumus 12. ff.*
de

de iniuſto rupta, irritoque facto teſtamento, l. 1. §. penultimo, ff. ſi tabul. teſtamenti nulla extabunt. Ita rem habere, ſucceſſionem eſt obtinere, dicta *l. poſthumus, l. ſi totam 83. ff. de acquirend. hæreditat. l. is qui in poteſtate 15. in princip. & in l. ſequenti, ff. de legatis præſtandis, l. ſi ſub conditione 5. ff. de bonorum poſſeſ. ſecundùm tab. dicta l. 1. §. penultimo, & l. penultima, ff. ſi tab. teſtam. nulla extabunt, l. 2. §. ſed ſi ſunt ſui, ff. ad Senatusconſult. Tertil. l. 4. in fine, ff. de fideicom-*
10 *miſ. libertatib.* Res quoque † pro lite ponitur, vt cum dicimus. Res competendi nata, ideſt, inquit Feſtus, iudicium in tertium diem conſtitutum; vnde illud Ciceronis contra Iureconſultos in oratione pro Muræna: *Tot homines tam ingenioſos ſtatuere non potuiſſe, vtrum rem, an litem dici oporteat.* Et pro Sexto Roſcio, *Tecum mihi res eſt Roſci.* Et in formulis, vt *Varro lib. 6. de lingua Latina* ſcribit; *Quam rem ſiue litem dici oporteret.* Hinc illud *Vlpiani in l. Papinianus 8. §. 1. ff. de inofficioſo teſtament. Si quis poſt rem inofficioſi ordinatam litem dereliquerit, poſtea non audietur.* Cõiunctim autem protulit *Imperator in l. ſi defunctus 9. in fine, Cod. de ſuis & legitim.* vt & in ſolemni formula rerum à feciali repetundarum; quæ à *Liuio lib. 1.* ponitur: *Quarum rerum, litium, cauſarum condixit pater patratus.* Ideo rem amittere, litem amittere eſt. in *l. Diuus 7. ff. de in integrum reſtitution.* ſicuti res perire dicuntur, ideſt, lites apud eundem *Liuium lib. 29.* Quid igitur in eius ſpecialibus ſignificationibus immoror? cùm apud noſtros qui lexica, & de verbis iuris ſcripſerunt, cæteras late videre potes.

11 Quoad noſtram † tandem materiam *Res* pro perſona aſſumitur; cùm eius appellatione homines comprehendantur, *l. 1. §. 1. ff. de rerum diuiſio. princip. inſt. de rebus corporalibus, & incorporalibus;* & probatur etiam ex *cap. 1. Geneſ.* nam cùm Deus omnia, inter quæ hominem, creauiſſet, poſtea dicit in fine: *Viditque Deus cuncta quæ fecerat, & erant valdè bona.* Hæc quoad primam par-
12 tem etymologiæ. Subſequitur † altera pars, hoc eſt, *Præſento,* quaſi præſentem rem exhibeo. *Plinius de viris illuſtribus: Caput ab Achilla Ptolomei ſatellite Aegyptio velamine inuolutum cum anulo Cæſari præſentatũ eſt. Quintil. li. 11. inſtitutionum: Fruſtra docemur, ſi quicquid audiuimus, præterfluat, & exemplorum, legum, reſponſorum, dictorum, beneq; factorum valet quaſdam copias quibus abundare, quaſque in promptu ſemper habere debet Orator; eaſdem illa vis non præſentat.* Ex dictis conſtat vnde Repræſentatio dicatur.

SVMMARIVM.

1 *Repræſentatio eſt lege Diuina introducta; & de intellectu cap. 13. Geneſ. verſ. 8. à num. 1. vſque ad 7.*
2 *In ſacris litteris nomen fratris diuerſimodè ſumitur, & in propoſito pro ſocio accipitur, & hoc modo multi loci ſacræ Scripturæ intelliguntur.*
5 *In Sacra Scriptura multoties nepotes vocantur filij, & num. 7.*
6 *Ponderatur ad propoſitum c. 20. Gen. verſ. 12.*
8 *Repræſentatio l. 12. tab introducta eſt, vbi de intellectu, n. 9.*
10 *Repræſentatio admittitur virtute ſuitatis.*
Filius viuo patre quodãmodo eſt dominus eius bonorum, poſt cuius mortem liberiorem tantùm eius bonorum adminiſtrationem accipit; ibidem.
11 *Aui hæreditas in ſtirpem, & non in capita diuiditur.*
12 *Repræſentatio, & eius effectus procedunt iure ciuili.*
13 *In maioratibus iure Regio admiſſa eſt repræſentatio.*
Leges iuris ciuilis in vim rationis tantum, & non legum obligant in his Regnis, ibidem.
14 *Repræſentatio admittitur voluntate teſtatoris.*
Voluntas teſtatoris pro lege habetur, ibidem.
15 *Voluntas teſtatoris omnino ſeruanda eſt.*
16 *Voluntas teſtatoris operatur, vt repræſentatio admittatur in caſibus, in quibus regulariter non erat admittenda.*
17 *Voluntas teſtatoris excludit repræſentationem, vbi alioquin regulariter procederet.*
18 *In maioratibus voluntas primi inſtitutoris admittit vel denegat repræſentationem.*
Poſſeſſor maioratus nihil poteſt diſponere cõtra fundatoris voluntatem, & in præiudicium ſucceſſorum, ibidem.

CAPVT V.

De cauſa Repræſentationis, & primò de cauſa proxima efficiente.

1 REpræſentationis † cauſa efficiens eſt proxima, & propinqua *Lex* ſiue *voluntas teſtatoris: Lex* ſiue *Diuina,* ſiue *humana: Diuina;* quia cùm Thare tres habuiſſet filios Abraham, Nachor, & Aram, mortuuſque ante Tharem patrem ſuum eſſet Aram relicto filio Loth, *Geneſ. c. 11. verſic. 27. & 28.* mortuo Thare Abraham nepotem ex fratre Loth admiſit, *Geneſ. cap. 12. verſic. 4. & ca. 13. in princip. & verſ. 5.* & cum fratrem vocauit, *dict. cap. 13. verſ. 8.* ex quo Doctores communiter colligunt Abrahã, ad Thare ſucceſſionem ex fratre nepotẽ ſuum Loth admiſiſſe, tanquam ſi frater

Aram

Digitized by Google

Aram eſſet, aut certè fratrem repræſenta-
ret; & per conſequens repræſentationem
iuris eſſe Diuini affirmant.
2 Sed de hoc† in dictis locis ſatis non con-
ſtat; nam quamuis Abraham tulerit vxo-
rem ſuam, & Loth filium fratris ſui, vni-
uerſamque ſubſtantiam quam poſſederat,
cùm egrederetur de Haran in terram Cha-
naan, *Geneſ. cap.12.à verſicul.4.* non tamen
conſtat Thare bona reliquiſſe, cùm mor-
tuus fuit in Haran. Imò ſi haberet, non ta-
ceret ſacra Scriptura, cùm egreſſus fuit
Thare cum liberis de Vr Chaldæorum in
Haran, *Geneſ.cap.11.verſicul.31.& 32.* ſicut
nec tacuit, cum de tranſmigratione Abra-
hæ loquitur, *Geneſ.cap.12.verſ.5.& verſ.16.
& cap 13.verſ.2.*
3 Nec obſtat † Loth, qui erat cum Abra-
ha, fuiſse greges ouium, armenta & taber-
nacula, *Geneſ.cap.13.verſ.5.* potuit enim ex
ſeruitio Abrahæ facto ea acquirere, quē-
admodum fecit eius nepos Iacob cum pa-
truo Laban, vt conſtat ex *c. Geneſ.29.* cum
4 duobus ſeqq. Nec etiam obſtat† Abraham
nepotem ex fratre Loth fratrem vocitaſ-
ſe, quia in ſacris litteris nomen fratris di-
uerſimodè ſumitur, & quoad noſtrū pro-
poſitum pro ſocio ſumitur, vt *Geneſ c.49.
verſ.5. 4.Regum cap.9. verſ.2. & Iocl. cap.2.
verſ.8.* quia Loth in peregrinationibus, &
habitatione ſocius fuit Abrahæ, ideo fra-
ter vocatur. Vel propriùs ſumitur pro co-
gnato, vt in *Geneſ.c 11.verſ.27.* iūcto *ca.19.
verſ 5. & verſ.12.* & ex *Geneſ.ca.31.verſ.23.
Exod.cap.2.verſ.11.Deuteron. cap.1. verſic.8.
Ioſue c.17.verſ.4. Iudicum c.9.verſ.1. 4.Reg.
cap.10.verſ.13. Matth.cap.12.verſ.46.& c 13
verſ.55:* Quapropter Abraham cognatum
ſuum Loth fratrem nuncupauit: et ſic ex
eo inductam repræſentationem non con-
ſtat, nec exprimitur in *cap. 27. Numerorum
à verſ.8.* cùm de ſucceſſionibus loquitur:
nec credendum eſt eam omiſſurum, ſi in
ſacris litteris admitteretur.
5 Adhuc ex ipſa † Hebraicæ linguæ pro-
prietate conſtat repræſentatio iuxta quam
Labam filius Nachor dicitur, *Geneſ.ca.29.
verſ.5. Noſtme,* inquit, *Labam filium Nachor?*
cùm tamen frater Rebeccæ Bathuelis fi-
liæ fuerit, Bathuelem filium Nachor ha
buerit, ideoque huic Nachor, non filius
Labam, ſed ex filio nepos fuerit, ſicut ob-
ſeruauit *Druſius centur.2.miſcel.cap.38.* & ex
noſtris *Petrus Faber lib.3. ſemeſtrium cap.24.
pag.376.* Ad hoc ex diuinis litteris multas
auctoritates adducere potuerant, in qui-
bus nepotes vocantur filii, vt in *Geneſ.cap.
20.verſ.12.Numerorum ca.26. verſ.59.Deut.
cap.3.verſ.14. Ioſue cap.13. verſ.31. Iudicum
cap.1.verſ.16. & cap.4. verſ.11. 2.Reg.cap.9.
verſ.10.& cap.19.verſ.24. 3.Reg.cap.4.verſ.2
4.Reg. cap.8.verſ.26. 1.Paralipom.c.7 verſ.24.
& cap.9. verſ.12. 2.Paralip. cap.22. verſic.9.
1.Eſdr.cap.5.verſ.1. Iob cap.19.verſ.17.& Lu-
cæ cap.1. verſic.5.* vt conſtat ex ſacris expo-
6 ſitoribus in dictis locis. Inter quæ† conſi-
dero ad propoſitum admirabilem illam
auctoritatem *Geneſeos dicto cap.20. verſicul.
12.* vbi Abraham de Sara vxore ſua Regi
Albimelech reſpondens dixit: *Cogitaui me-
cum, dicens: Forſitan non eſt timor Dei in loco
iſto, & interficient me propter vxorem meam.
Alias autem & verè ſoror mea eſt filia patris
mei, & non filia matris meæ, & duxi eam in vxo-
rem.* Et tamen conſtat Abraham in vxo-
rem duxiſse Aram filiam fratris ſui, quæ
Ieſcha etiam appellabatur, vt poſt Diuum
Hieronymum dicit Pater Emanuel Sà in
annotationibus ſuper dicta *ca.11.& 20.* &
nihilominus verè ſororem ſuam eſse af-
firmat, & filiā patris ſui proclamat, quod
niſi repræſentationis virtute dicere non
7 poterat. Et quamuis † replicare poterat ali-
quis in dictis locis filiorum nomen intel-
ligendum eſse de nepotibus, & poſteris, vt
in *Geneſ.cap.10.verſ.20.& 22. Numer.cap.1.
verſic.32. Deuteron. cap.1.verſ.8 & 4.Regum
c.20.verſ 18. 1.Paralip.c.9.vers 23. c.15.verſ.
10. 1.Eſdr cap.2.verſ.6. Pſal. 89.verſ.16. Iſaiæ
cap.39.verſ.5.& Matth.cap.3.verſ.9. & Theo-
logi Doctores* in dictis locis, quod etiam iu-
ri ciuili conforme eſt ſecundum dicenda
infra *lib.3.cap.1. à num. 8.* nihilominus ne-
gari non poteſt nepotem filium vocari,
cum propriè aliud ſit filius, aliud nepos,
vt ibi dicam, præcipuè cum in dicto *verſ.
12.cap. 20. Geneſeos* vtatur Sacra Scriptura
dictione illa, *Verè*. Durum etiam eſt ſua-
deri nepotem ex filio præmortuo in diui-
nis literis ad aui hereditatem non admit-
ti, & à patruo excludi debere, cum nepo-
tis mediante perſona pater eius mortuus
pro viuo exiſtimetur ſecundùm *Eccleſia-
ſticum cap.30.verſ.4. Mortuus eſt,* inquit, *pa-
ter eius, & quaſi non eſt mortuus: ſimilem enim
reliquit ſibi poſt ſe.*
8 Diximus † ſupra num.1. *Diuina* ſiue *hu-
mana*, de lege Diuina, quæ eſt repræſenta-
tionis cauſa efficiens proxima, hucuſque
diſputatum, nunc de lege humana ſubſe-
quitur. *Humana ſiue iuris ciuilis Romanorum,
ſiue huius Hiſpaniarum Regni. Romanorum,*
quia vt inquit *Antonius Contius de hereditati-
bus, quæ ab inteſtato, pagina mihi 35.* & *Fran-
ciſcus Balduinus ad leges 12 tabul.cap.27.n.22*
& 23. in aſcēdētiū hereditatibus abinteſta
to lex 12. tab. repreſentationē introduxit
l.vt inteſtato 3.C. de ſuis, & legitimis liber. in
hæc verba: *Si paterfamilias inteſtato moritur
cui ſuus nec extabit heres, agnatus proximus fa
miliam*

miliam habeto:vt refert *Vlp. in fragmen.tit.*26. *in princip.* quæ longè aliter de ſuis heredibus, aliter de agnatis locuta eſt. De ſuis
9 heredibus † nihil aliud dixit, niſi: *cui ſuus neque extabit heres*, non addidit, *proximus*, ſicut in agnato, cùm poſſet eſſe nepos ex prædefuncto filio, & patruus qui inſpecta veritate auo eſſet proximus. Ideò reticuit ſcilicet, quia nepotes & cæteri in prædefuncti filii locum ſubintrantes in eodem, quo patruus, gradu eſſe cenſentur, vbi reſpectu aui nulla maior dari poterat proximitas. Agnato autem non aliter defert quàm qui delatæ hereditatis tempore proximus inueniatur. Qua diſtinctione ius repræſentationis admiſit apertè. Cuius poteſtate fit, vt etiam remotior cum proximiore ſuccedat. Nepos enim ex prædefuncto filio æquè ſuus eſt auo, atque eſſet eius pater, ſi viueret; cum perinde ſit in aui ſui paterni poteſtate primum quam in cauſa ſucceſſionis locum obtineat, ex quo vno ius & nomen ſui heredis æſtimatur, *l. ſi filiusfam.*33. *ff. de teſtam.milit.l.ſi quis filio* 6.*ff.de iniuſt.rupt.l.ſcripto* 9 *ff.vnde liberi*.
10 Hæc repræſentatio † ex vi, & poteſtate ſuitatis fit, quæ patris adhuc viui bona quodammodo filio concedit, *l. in ſuis* 11. *ff. de liber.& poſthu.l.*1. *§.largius, ff de ſucceſ. edict.* Atque ita fit, vt ante patrem decedens filius in ſuperſtitem nepotem ſuum ius quaſi iam ſibi quæſitum tranſmittat, quippè qui etiamſi ſuperſtes patri fuiſſet, nihil tamen niſi liberiorem rerum ſuarũ adminiſtrationem præterea ſibi acquirere potuiſſet, vt dicunt *Anton. Contius*, & *Frãc. Balduinus* vbi ſupra, & in §. *Item ſi ex duobus, num.* 2.*inſtitut.de hereditat. quæ ab inteſtato*: & benè *Anton. Faber. tom.*3. *de erroribus pragmaticorum, decada* 55.*errore* 1.& *in diſput. vnica forenſi poſt tractatum de varijs nummariorum debitorum ſolutionibus, pag.*349.*& ſeq.*
11 Hinc venit † vt aui hereditas inter filium ſuperſtitem, & nepotes ex altero prædefuncto in ſtirpem, & non in capita diuidatur, *Vlpianus in fragmentis dict. tit.*26. §.2. *Caius lib.*1.*institut.tit.*8.§.3.& *Iuſtin.in* §.*cùm filius* 6.*inſt.de hereditat. quæ ab inteſt. defer. Iacob.Rævardus ad leges* 12.*tab. cap.*19. *pag.*90.
12 Vnde conſtat † repræſentationem, & eius effectus introductam, & procedere iure ciuili, vt poſt antiquiores affirmant *Pariſius conſ.*36. *num.* 8.*lib.*2. Burſat.*conſ.*67.*num.* 12.*lib.*1.*Octauian. Cacher.conſ.*72.*num.*31.*Tiber.Dec.conſ* 7.*num.*85.*lib.*1.& *conſ.*28.*nu.*11. & 30.*eod.lib.*& *conſ* 9.*num.* 2.*lib.*2.*Menoch.li.*4 *præſumpt.*95.*num.*2.*Peralta in rubr.ff.de hered. inſtit.num.*141.& 144. *Auend.in l* 40.Tau. *gl.* 2.*num.*5. *dominus don Ioan.del Caſtillo libro* 3. *quotidian.controuerſ.iur.cap.*19.*num.*45.*&* 46.

Contius, Balduin.Ræuard.& Anton.Faber. vbi ſupra. Et licèt ex dictis hæc in agnatis nõ procedebat repræſentatio. *Iuſtinianus* tamen eam poſtea conceſſit, vt dicemus *lib.*2.*cap.*20.
13 Huius Regni legem † repræſentationis etiam cauſam efficientem proximam eſſe dixi, & probatur ex *l.*3.*&* 5.*tit.*13. *p.*6.*l.*2. *tit.*15.*p.*2.*l.*8. *&* 40. Taur.*l.*5.*tit.*8.*lib.*5.*tit.*7. *lib.*5.*Recopil.* Hæ in vim legum tãtùm nos obligant, non iuris ciuilis Romanorum, quæ ſi pro legibus olim ab aliquo in his Regnis allegarentur, capitali pæna plectebatur, vt refert *Oldrad. conſil.*6. & poſt *Palacios Rub. Greg. Lop. in l.*6. *gloſ.*2.*tit.*4.*part.*3. *Matthæac.lib.*2.*de via iuris cap.*6.*nu.*8. & *Ioan. Dauth de teſtamentis in proleg.num* 8.licèt in ſcholis legi permittantur, *l.*1. *Taur.*& quatenus naturales, & rationabiles ſint, allegari poſſint, Gregor.*d.gloſ.* 2.*in fin.*
14 Denique † voluntatem teſtatoris dixi (ſcio ſecundum iuris rigorem in teſtamẽtarijs cauſis non procedere repræſentationem, licèt ſecus iure Regio, vt dicam infra *hoc lib.c.*9.) ſecundum communem, & receptam Doctorum opinionem, quia eius voluntas pro lege habetur, *Nouella* 22 *de nupt.c.*2.*in princ.Iul.*Clar.*in* §. *teſtam.q.*61. *& Franc. Viu.deciſ.*265. *per tot. lib.* 2. & per
15 conſequens omnino † eſt ſeruanda, *l. ex facto* 35.§.*rerum autem, ff.de hered. inſtitut.l. ſi mihi, & tibi* 12.§. *fin l penult.ff.de leg.*1.*l. fideicommiſſa* 11.§.*Item ſi quis, l.quiſquis* 95. *ff.de leg.*3.*l.in conditionib.*19.*ff. de condit. & demonſtrat l.*1 *C.de ſacroſanct. Eccleſ.l.cum quæſt.*23. *in fin.C.de leg.Nouella* 1. *de heredibus, & Falcid.cap.*1.*&* §.1.*Tib.Decian conſ.*50. *a nu.*10. *lib.*1.*Riminal.Iun.conſ.*21.*nu.*23.*lib.*1.& *conſ.* 544.*à num.*26.*lib.*5.Panc*irol.conſ.*59.*à nu.*31. *Vinc.Honded.conſ.*69.*num.*4.*lib.*1.& *conſ.*69.*à num.*1.*lib.*2.*Mantic.lib.*3. *de coniectur.vltimar. voluntat.tit.*3.& cum *Simone de Præt. Peregrino.*Petra, *Ioſepho Ludouico, Cæſare Barz. Donello & Antonio Fabro* dicam infra *hoc lib.cap.*13.
16 *nu* 4.Ideoque † in caſibus in quibus regulariter non eſt locus repræſentationi efficere poteſt teſtator, vt ea admittatur, vt in fortioribus terminis tenet *Menoch.conſ.*124 *num.*36.*&* 37.& *conſ.*200.*nu* 72.*lib.*2.& *conſ.* 215.*num.*140.*lib.*3. & *præſ.*95.*num.*19. *in pr.* & *num.*35. *lib.*4. *Tib. Decian.conſ.*1.*n.*155. & 347.*lib.*1. & dicam in *d.c.*13.*num.*8.quem-
17 admodum † poteſt eam prohibere, quibus in caſibus regulariter conceditur, *Molin.lib.* 3.*de Hiſpan.primog. cap.*8. *per tot.& Menoch. d.conſ.*215.*nu.*139. *& de præſumtion.*95.*à nu.*
18 19.*in fine.* Quod † intelligendum eſt de primo teſtatore ſiue maioratus inſtitutore, ſecundum *d.l.*40.*Taur.in fin.*ibi: *Saluo ſi otra coſa eſtuuiere diſpueſta por el que primeramen-*

te

Digitized by Google

te inſtituyò y ordenò el mayorazgo; nam ſequẽtes ſucceſſores neque inter viuos, neque in vltima voluntate aliud contra ptimi inſtitutoris voluntatem diſponere poſſunt in futuri ſucceſſoris præiudicium, *l. cum filiusfamilias 28. ff. de teſt. militis, l. vnum ex familia 67. §. ſi de Falcidia, ff. de legat. 2. l. ab eo 9. C. de fideicom. Aluar. Valaſc. conſult. 27. num. 8. in fin. Gamma deciſ. 262. Palac. Rub. in l. 46. Taur. num. 20. Queſada diuerſarum quæſtionum iuris, cap. fin. num. 7. Pelaez à Mier. 2. p. de maioratibus quæſt. 4. illatione 9. num. 14. alias num. 229.* iuxta editionem vltimam, *Mol. lib. 1. de Hiſpan primog cap 8 num. 31.* latè dominus *don Ioan. del Caſtillo lib. 3. quotidian. controu. iur. cap 10. per totum, præcipuè à num. 31. & cap. 19. à num. 292.*

SVMMARIVM.

1 *Suus heres qui ſit, & quare.*
2 *Repræſentationis aſcendentium cauſam remotam eſſe ſuitatem in iuris rigore.*
3 *Repræſentationis cauſam remotam eſſe fictionem ſecundùm aliquos, à n. 3. & ſuccedit filius in gradum patris.*
4 *Pater, & filius ſunt eadem perſona fictione iuris, quia verè, & realiter ſunt perſonæ diuerſæ, vide num. 18.*
5 *Dictio, penè, & verbum,* Intelligatur, *improprietatem denotant.*
6 *Repræſentatio non admittitur, niſi in caſibus à iure expreſſis.*
7 *Fictio induci non poteſt, niſi quando lex fingit.*
8 Repræſentatio *introducta eſt iure priuilegij ſecundùm veriorem opinionem, à num. 8. vſque ad num. 16.*
9 *Ponderatio Nouellæ 118. cap. 1.*
10 *Repræſentatio in collateralibus ad ſimilitudinem repræſentationis, quæ erat in deſcendentibus introducta eſt.*
11 Repræſentatio *deſcendentium olim non differebat à ſuitate.*
12 *Intellectus aliquarum legum in illis verbis,* In patris ſui locum.
13 *Nepos in gradum patris ſuccedere dicitur, non per legis fictionem, ſed quia à nemine præceditur, & ſic primus inuenitur.*
14 *Ad emancipatos repræſentationis beneficium Iuſtinianus extendit.*
15 *In tranſuerſalibus ad repræſentandum non requiritur fictio, quemadmodum nec in deſcendentibus per lineam maternam.*
17 *Filius non in gradum, ſed in locum patris ſuccedit.*
18 *Filius eſt pars ſeparata patris, & de intellectu cap. iam itaque 1. qu. 4.*
19 *Filius quoad ſucceſſionis effectus verè, & propriè eſt eadem patris perſona.*
22 *Quomodo intelligenda opinio dicentium repræſentationem potius veritatem quàm fictionem eſſe.*
21 *Repræſentationem non fictam, ſed præſumptam eſſe dicentium opinio taxatur.*
22 *Repræſentationis priuilegium de caſu ad caſum ex rationis ſimilitudine extendi poteſt: ſed reprobatur, num. 23.*
24 *Priuilegium in corpore iuris clauſum vim legis obtinere quomodo intelligendum.*
25 *Repræſentatio locum non habet, niſi in caſibus à iure expreſſis ſecundum regulam generalem.*

CAPVT VI.

De Repræſentationis cauſa efficiente remota.

1 IN Parẽtum poteſtate† ſunt liberi, quos
iuſtis ex nuptiis procrearunt, *princ. inſt.*
de nupt. qui eorum ab altero non præce-
ceditur, ſuus heres patri dicitur, *§. ſui 2. in-*
ſtit. de heredum qualitate, & differentia. Suus
ideò dicitur heres, quia domeſticus heres
eſt, & viuo quoque patre quodammodo
dominus exiſtimatur, *dict. §. ſui.* Itaque
poſt mortem patris non hereditatem per-
cipere videtur, ſed magis liberam bono-
rum adminiſtrationem conſequitur, *l. in*
ſuis 11. ff. de liber. & poſthumis, l. 1. §. Largius,
ff. de ſucceſſor. edicto. Nepos autem, dum
eius pater eſt in aui poteſtate, cùm ab eo
præcedatur, non eſt auo ſuus heres, ſi ta-
men pater eius, viuo auo, ſuus heres eſſe
deſierit, aut morte interceptus, aut quali-
bet alia ratione à patria poteſtate libera-
tus; tunc nepos neptiſue in patris ſui lo-
cum ſuccedit, *dict. §. ſui, §. ita demum, inſtit.*
de heredit. quæ ab inteſtato deferuntur. Et
ex hac ſucceſſione nepos patris locum
ſubingrediens cum patruo concurrit, vt
2 dicam infra *hoc lib. cap. 8.* Ex dictis† conſtat
repræſentationis aſcendentium cauſam re-
motam eſſe ſuitatem. Et licèt hæc vera
ſint, tamen quia iure ciuili emancipati
extra patriam ſunt poteſtatem, vel pet li-
neam maternam deſcendentes, tranſuer-
ſales agnati, & iure Regio legitimi deſcen-
dentes, qui matrimonium contraxerunt,
l. 47. Tauri, l. 8. tit. 1. lib. 5. Recopilation, Et ni-
hilominus ius, & beneficium habent re-
præſentationis, vt in ſuis locis dicam, ideo
de alia ratione latiori dicendum eſt.
3 Alii autem† fictionem cauſam remotam
eſſe repræſentationis dixerunt, quia remo-
ta fictione impoſſibile eſt, vt in eodem
gradu, quo pater erat, filius conſticuatur,
quapropter lex repræſentationem con-
cedens in eodem gradu, in quo pater
fuit, filium eſſe fingit, *l. Gallus 29. §.*
etiam ſi parente 13. ff. de liberis, & poſthumis,
l. poſthumorum 13. ff. de iniuſto rupto, §.

B *poſt-*

Digitized by Google

poſthumorum 3. inſtit. de exhered. liberorum, §. ſui 3. inſtit. de heredum qualitate, & differentia.
4 Quia licèt † pater & filius natura vna ea-
demque eſse perſona intelligatur, *l. vlt. C. de impub. & aliis ſubſtit.* & dicam latiùs in
cap. ſeq. Verè tamen alia eſt perſona pa-
tris, alia filii, *cap. iam itaque 1. quæſt. 4.* & in-
ſpecta veritate reſpectu aui non eſt in eo-
dem gradu quo pater, *l. ſi libertus præterito 25. §. ſi libertus, ff. de bonis libert. l. tutela 3. §. proinde, ff. de legit. tutor.* Fingitur enim
qui remotior eſt in anteriori gradu eſſe, vt
cum proximiore concurrat *l. vt inteſtato 3. C. de ſuis, & legitim. liber. §. cùm filius 7, & §. fin. inſtitut. de heredit. quæ ab inteſtato deferuntur, Nouella 118. de heredibus ab inteſtato*
5 *venientibus, c. 1.* Et † ad oſtendendam hanc
fictionem Iuſtinianus in *dict. l. vltim.* vtitur
dictione, *penè*, & verbo, *intelligatur*, impro-
prietatem ſignificantibus, vt conſtat ex
Doctoribus qui de verbis iuris ſcripſerũt:
Et fictionem eſse repræſentationem poſt
alios defendunt *Roland. à Valle conſ. 68. n. 6. lib. 1. Cephal. conſ. 431. num. 29. lib. 3. conſ. 489. num. 9. lib. 4. Tiber. Decian. conſ. 7. num. 85. lib. 1. Menoch. conſ. 200. nu. 42. lib. 2.* & *præſumpt. 95. lib. 4. num. 2. Vinc. Honded. conſ. 70. num. 16. l. 1 Petra de fideicom. quæſt. 11. nu. 54. & 57. Dida. del Caſtillo in l. 8. Tauri, in princip. Ciſuentes num. 2. Couar. in pract. cap. 38. num. 4. verſ. Tertiò ad intellectum. Auend. in l. 40. Tauri, gloſs. 2. num. 5.* & *gl. 16. num. 5. Aluar. Valaſc. de iure emphyteut. quæſt. 50. num. 6. Caldas Pereira de nominat. emphyteut. quæſt. 17. num. 42. Martin. Montier à Cueua deciſ. Regni Aragoniæ 36. num. 46.* & *Anton. Pichardus ad titulum inſtitut. de hæred. quæ ab inteſtato deferuntur, poſt princip. in §. 2. de repræſentatione, n. 11. 12.* & *13.* & *§. 3. n. 15.*
6 Ex hac reſolutione infertur † repræſen-
tationem admitti non poſſe, niſi in caſi-
bus à iure expreſſis, vt poſt *Nicolaum de Matarenis in l. vltima, C. de iuriſd. omnium iud.*
dicunt *Emanuel Coſta 1. par. de patruo, & nepote, num. 18. Auend. d. gloſ. 16. num. 4. Valaſ.*
7 *d. num. 6. in fin.* Quia fictionem † inducere
non poſſumus, niſi quando lex fingit:
cùm fictio ſit opus legis, & ab homine
induci non poteſt, vt ibidem probat *Valaſ.* Quibus tamen non obſtantibus repræ-
ſentationem non fictionis, ſed priuilegii
8 iure † introductam eſſe dicendum eſt.
Primò, per *Nouellam 118. cap. 3. verſ. Huiuſmodi verò priuilegium*, & in *verſ. Quandoquidem igitur*, vbi expreſsè ius iſtud repræ-
ſentationis non fictionem, ſed priuile-
9 gium vocat. Secundò probatur † ex ea-
dem *Nouella 118 cap. 1.* ibi: *In hoc enim ordine gradum quæri nolumus, ſed cum filiis, & filiabus ex præmortuo filio aut filia, nepotes vocari ſancimus, & dict. cap. 3.* ibi: *Licèt in tertio ſint gradu*: vbi Imperator probat,
quòd per repræſentationem lex ciuilis nõ
fingit conſobrinum, qui eſt in tertio gra-
du, reponi & conſtitui in ſecundo: aliàs
enim Imperator ſuppoſita fictione, ita di-
cere debuiſſet, *in hoc enim ordine gradum*
10 *quæri volumus*. Tertiò, repræſentationis †
beneficium in collateralibus ad ſimilitu-
dinem repræſentationis, quæ erat in de-
ſcendentibus, introductum fuit, *dicta Nouella 118. in princip. iuncto cap. 2. verſ. Reliquum eſt, & cap ſeq.* per repræſentationem,
quæ deſcendentibus concedebatur, nullo
modo lex ciuilis fingebat in eodem gra-
du quo pater eius fuit, filium eſſe. Ergo
1 idem dicendum procedere debere in re-
præſentatione, quæ collateralibus conce-
ditur. Probatur minor. Quia repræſen-
11 tationis ius, † quod olim deſcendentibus
concedebatur, erat virtute ſuitatis, & ab
ea non differebat, vt conſtat ex *§. cùm filius 7. inſtitut. de hereditat. quæ ab inteſtato deferuntur*, vbi probat Imp. olim repræſen-
tationem nepotibus ex filio natis dumta-
xat competere, quando ii in aui erant po-
teſtate, *§. qui igitur 4. inſt. de patria poteſtate*,
ac per conſequens ſui heredes auo exiſte-
re potuerant, *§. ſui 3. inſtit. de hered. quæ ab inteſtato deferuntur, l. 3.* ibi: *Manentes in ſacris, C de ſuis & legit. liber.* Itaque repræſentatio-
nis beneficium olim non differebat à iure
ſuitatis, & iis dumtaxat concedebatur qui
ſui heredes erant, vt latius dixi ſupra *cap. 5. d. num 8.* Quemadmodum igitur in de-
ſcendentium linea, patre de medio ſubla-
to, filius in locum eius ſuccedebat, *§. ſui 3. inſtit. de hered. qualitate, & differentia, §. poſthumorum 3. inſtitut. de exhered. liber. l. Gallus 29. §. etiamſi parente 13. ff. de liberis & poſthum. l. poſthumorum 13. ff. de iniuſto rupto*: ita & collaterales, *dicta Nouella 118. cap. 3. verſ. Quandoquidem igitur, l. 40. Tauri*.
12 Nam verba illa, † *in patris ſui locum*, non
ſignificant in dictis locis filium aſſumere
gradum patris per fictionem, ſed illud,
quod nepos, patre ſublato de medio, à
quo præcedebatur, in locum ſui here-
dis ſuccedit. Quæ interpretatio ſuadetur
ex dicto *§. poſthumorum*, ibi: *In ſui heredis locum ſuccedendo*, & ibi: *Incipit nepos neptiſue in eius locum ſuccedere, & eo modo, iura ſuorum heredum quaſi agnatione nanciſcuntur*. Aliud itaque eſt in patris, vel ſui
heredis locum ſuccedere, aliud longè di-
uerſum reponi, & conſtitui nepotes in
gradu quo fuit pater, eo de medio ſubla-
to. In locum ſui heredis ſuccedebant, quia
nemo eos præcedebat, & quẽadmodũ pa-
ter à nemine præcedebatur, & ſic primus
inueni-

Digitized by Google

inuenitur, ita & filii in locum illum prioritatis ſubintrant, ſed non reponebantur in gradu parentum ſuorum. Id enim minimè erat neceſſarium, cum omnes ſui heredes primo loco ad inteſtati ſucceſſionem pariter vocarentur, §. 1. *inſt. de heredit. quæ ab inteſt. deferuntur*.

13 Nec dicendum, † vt aliquis ſuus heres dicatur, neceſſe eſse eum in primo gradu conſtitui, vt colligitur ex *dicto §. poſthumorum*, ibi: *Quia filius gradu præcedit, is ſolus iura ſui heredis habet, §. ita demum, inſt. de hered. quæ ab inteſt. deferuntur*. Quia reſpondetur, nepotem quoties in ſui heredis locũ ſuccedit, patre ſublato de medio, in primo gradu eſse, nõ quòd à lege per aliquam fictionem in primo gradu reponatur, ſed magis ex eo, quod primus dicatur ille, quẽ nemo præcedit, *l. qui duos 9. in fine prin ff. de de reb. dub.* cum igitur, de medio patre ſublato, nepos à nemine præcedatur, in primo gradu eſse intelligitur, non quòd per fictionem in eo gradu reponatur, ſed quia primus dicitur illè quem nemo præcedit.

14 Neque dictæ reſolutioni obſtat † repræſentationis beneficium non ſolùm filiis in poteſtate, ſed etiam emancipatis concedi, *dicta Nouella* 118. *cap.* 1. ibi: *Siue ſub poteſtate defuncti ſiue ſuæ poteſtatis inueniatur*, & per conſequens ex iure ſuitatis non pendere. Quia reſpondetur Iuſtinianum huiuſmodi beneficium ſuis heredibus dumtaxat conceſſum noua lege lata ad liberòs emancipatos produxiſse.

15 Non etiam † obſtat dicere in deſcendentium linea fictione opus non eſse, cùm nepos, & alii liberi in poteſtate iure ſuorum heredum ſuccederent, cum patre de medio ſublato, à nemine præcederentur; at in collateralibus, cum hæc ſuitatis ratio ceſset, videtur fictio neceſſaria, quia ea remota patruus vt proximior ſuccedere debuiſset: *§. ſi plures 6. inſtitut. de legitima agnator ſucceſ.* Quia reſpõdetur, quod etiam in emancipatis liberis, & in deſcendentibus per lineam maternam iura ſuitatis deficiebant, & tamen in illis gradum non eſſe quærendum, vt pauló ante dixi, & dicam latiùs *lib. 2. cap. 10. & cap.* 12. Vnde, & in tranſuerſalibus idem quoque dicendum eſt in eis etiam repræſentationis be-
16 neficium conceſsum. Quapropter † reſoluendum eſt, quòd lex non per modum fictionis, ſed diſpoſitionis ex beneficio induxit, vt conſobrini cum patruis admittantur, *Guillerm. Benedict. in capit. Raynutius, verb. vxorem nomine Adelaſiam, in deciſione 5. num. 54. de teſtament. Petrus Surdus conſilio 325. numer. 7. libro 3.* cùm concurſus nepotum cum filijs, quando auo ſui heredes exiſtunt, non beneficium, ſed potius ius ſit commune.

17 Ex dictis conſtat † falſum eſſe fundamẽtum contrarium Doctorum dicentium, nepotem ſuccedere in gradum in quo pater eius erat, nam, vt dixi, non in gradum, ſed in locum patris ſuccedit, quia à nemine præceditur, & ſic primus inueniatur. Quod apertiùs oſtendit *l. 40. Tauri*, ibi: *Repreſenten la perſona de ſus padres*, quæ eſt *l. 5. titul. 7. lib. 5. Recopil.* vbi non dicitur, quòd gradus repræſentetur, ſed parentum perſona, vbi pleniùs per perſonæ quam per gradus repræſentationem nepoti ſuccurritur, cùm poterat gradus tantùm, & non perſona, & eius qualitas, ſcilicet primogenitura repræſentari, vt aduertit *Molina lib. 2. de Hiſpan. primogen. cap. 6. à num. 48.* & *Gutier. lib. 3. pract. quæſt. 67. nu. 21.* Quo reſpexit *Iuſtinianus dicta Nouella* 118. *cap. 3.* ibi: *Vt in ſuorum parentum iura ſuccedant*, vbi indiſtinctè in parentum iura ſuccedere dicit.

18 Non obſtat † patris perſonam aliam eſſe à perſona filij ex dicto *capit. iam itaque*, quia licèt perſona filij non ſit pars continua patris, & ſic diuerſa videatur, eſt tamen pars ipſius patris ſeparata, teſte *Ariſtotele lib. 5. Ethicorum, cap.* 6. & per conſequens cenſetur vna, & eadem perſona, à cùm vnaquæque pars cum ſuo toto cenſeatur vna, & eadem res, vt latiùs dicam
19 *hoc libro cap. 7. num. 2. 3.* Præterea † quoad ſucceſſionis effectum, filius cenſetur verè, & propriè eadem patris perſona, quia cùm in poteſtate legis fuerit efficere, vt filius in patris locum ſubintret, *dicto §. cum filius*; ſanè quoad ſucceſſionem dici poteſt verè, & propriè pater, atque ita æqualis cum cæteris ſuccedentibus, etſi ipſi in proximiori gradu inueniantur, & ideò cum eiſdem ſuccedere debet, *dicto §. cùm filius*, & comprobant *Menoch. conſilio 124. à num. 104. lib. 2.* & *conſ. 211. nu. 87 cum duobus ſeqq. lib. 3.* Vincent. *Hondedeus conſ. 70.*
20 *à num. 62. lib. 1.* Et hoc modo † intelligi poteſt opinio dicentium repræſentationem potius veritatem quàm fictionem eſſe, vt affirmant *Ruin. conſ. 115. num. 6. volum. 3. Tiraquel. de primogenitura, quæſt. 40. num. 31. 37. 134. & 219. Menochius dicto conſ. 124. à num. 100. & d. conſil. 211. num. 88. cum duobus ſeqq. Hondedeus dict. conſil. 70. num. 63. & ſequent.* & *Surdus conſil. 325. num. 12. verſ. Et non eſt verum, lib. 3.*

21 Hinc conſtat † non eſse veram opinionem dicentium repræſentationẽ hanc nõ fictam, ſed præſũptã eſse, vt poſt alios ipſe *Menoch. cõſ. 357. n. 33. l. 4.* Et ita declarat *præſ. 95. num. 2. lib. 4.* quòd ſit fictio quam lex facit, fingendo perſonam filii eſſe illam pa-

tris, ſed fundata fictio illa in præſumpta mente & voluntate eius, de cuius ſucceſſione, & hereditate agitur, cùm lex præſumat morientem, vt puta auum, vel patruum ab inteſtato tacitè vocaſſe filium loco patris alioquin ſucceſſuri, quia in ſucceſſione ab inteſtato, de qua *Menochius d. num. 2.* tractat, præſumpta illa mens, & voluntas, de cuius agitur ſucceſſione, deduci nequeat, imò expreſsè eidem repugnent ea quæ conſiderat ipſe *Menoch conſ.* 124. *nu.* 110. *lib.* 2.

22 Ex dicta reſolutione † ſcilicet repræſentationem eſse priuilegium, dicendum videbatur de caſu ad caſum ex rationis ſimilitudine extendi poſse, *l. non poſſunt* 12. *& l. ſequent. ff. de legib.* cùm priuilegia in corpore iuris clauſa legis & conſtitutionis vim obtineant, *gloſ. ver. De cætero, in proœmio Clementin. Felin in c. 1. num. 12. de reſcriptis, Dec. in c. de cauſis, ad finem, de officio delegati, Barboſa in 1. par. l. 1. num. 7. ff. ſoluto matrimon.*

23 Nihilominus † Contrarium dicendum eſt per *Nouellam* 118. *cap.* 3. ibi: *Huiuſmodi verò priuilegium in hoc ordine cognationis ſolis præbemus fratrum maſculorum, & fœminarum filijs, aut filiabus, vt in ſuorum parentum iura ſuccedant. Nulli enim alij omnino perſonæ ex hoc ordine venienti hoc ius largimur.* Et remota iſtius textus deciſione idem erat dicendũ.

24 Nam licèt † priuilegium in corpore iuris clauſum vim legis obtineat, procedit tamen traditio ea reſpectu aliorum priuilegiorum, quæ extra ordinem à Principe conceduntur, *gloſ. in dict. verb. De cætero, & gloſ. verb. Corporali, in cap. vt circa, de electione, lib. 6. Barboſ. in d. 1. p. nu.* 12. *in princip.* At ſi priuilegium in ſe conſideretur à iure communi nimis differt, *Bald. in l.* 1. *num.* 26. *C. de furtis, Barb. ſuprà nu.* 10. Quapropter ad conſequentias ex identitate rationis non eſt producendum, *l. quod verò* 14. *l. ius ſingulare* 16. *ff. de legibus, l.* 1. *§. vltim. ff. de conſtitutionibus Princip. regula priuilegium* 7. *de regulis iuris, l* 6 *Grammatic. deciſ.* 28. *num.* 31. *& Peregrin. lib.* 6.
25 *de iure fiſci, tit.* 2. *num.* 2. Vnde Doctores regulam generaliter conſtituunt repræſentationem locum non habere, niſi in caſibus à iure expreſsis, *Pariſius conſ.* 37. *à nu.* 1 *lib.* 2. *Tib. Decian. conſ.* 1. *num.* 398. *lib.* 1. *Marcus Anton. Anguiſol. conſ.* 3. *num.* 49. *lib.* 3. *Couarru. pract. cap.* 38. *num.* 4. *verſic. Ex his poterit perpendi, in fin. Matienz. in l.* 5. *gloſ.* 1. *num.* 1. *tit.* 7. *lib.* 5. *Recopilat. Cancerius var. reſol. cap.* 5 *n.* 7. *in fin. Cald. Pereir. de nominatione emphyteutica quæſt.* 17. *num.* 9. *Anton. Pichard. ad itinl. inſt. de hereditat. quæ ab inteſtat. deferuntur poſt princip. §.* 2. *num.* 13. *Pater Ludou. Molin. tom.* 3. *de iuſt. & iur. diſput.* 626. *num.* 2. *& dominus Don Ioannes del Caſtillo Sotomayor lib.* 3. *quotidianarum controuerſ. iuris, cap.* 19. *num.* 35. *colum.* 2. *poſt medium, verſ. Eandem quoque regulam.*

SVMMARIVM.

1 *Totum ab eius partibus collectiuè ſumptis nequaquam differt.*
2 *Filius eſt pars ſeparata ipſius patris, & num.* 3.
4 *Vox patris eſt vox filij.*
5 *Repræſentationis cauſa impulſiua, & per totum caput.*
6 *Repræſentatio apud omnes gentes recepta eſt.*
7 *Homo anima, & corpore conſtat.*
8 *Filius à patre tanquam à forma, à matre tanquam à materia corporis ſubſtantiam accipit.*
9 *Anima ex nihilo à Deo creata eſt ad eius ſimilitudinem.*
10 *Caro filij eſt caro patris, quomodo intelligendum eſt, & exemplo declaratur, num.* 11.
12 *Mortuus non dicitur filium relinquens.*
Generationis propagatione genus humanum immortale fit, ibidem.
13 *Regula l. fin. C. de impuber. obijcitur, & declaratur num ſeq.*
14 *Patria poteſtas morte diſſoluitur,*
15 *Regula l. fin C. de impub. & alijs ſubſtitutionibus, mortuo etiam patre procedit.*
Filius adhuc viuus cum patre eſt eadem perſona, & viuo patre quodammodo dominus exiſtimatur.
16 *Verba illa,* Quodammodo, *l. in ſuis* 11. *ff. de liber. & poſthum. quomodo intelligenda ſint.*
17 *Filius cur filiusfamilias vocetur.*
18 *Filius mortuo patre non dicitur capere hæreditatem, ſed dominium continuare.*
19 *Cur neceſſaria ſit filij exheredatio, vt pater poſſit alios extraneos heredes inſtituere.*
20 *Fœminæ non habent filios in poteſtate ſua, neque habent ſuos heredes, & nihilominus filij matris perſonam repræſentant.*
21 *Mater, & filius ſunt vna eademque perſona.*
In generatione vtrum ſit neceſſarium fœmineum ſemen, aliqui negant, alij affirmant, & num. 22.
23 *Num mater magis filiorum generationi quàm pater contribuat.*
24 *Lycij, & Locri à matribus non à patribus genus ſuum repetebant.*
25 *Ius ciuile non ſubuertit quæ ſunt iuris naturalis.*

CAPVT VII.

De Cauſa Impulſiua Repræſentationis.

1 TOtum † natura ipſa ab omnibus eius partibus collectiuè ſumptis nequaquam differt, cùm nihil aliud ſit totum, quàm omnes partes ſimul ſumptæ: idque colligi poteſt ex verbis *Bartoli in l. aut facta, §. nonnunquam, num.* 3. *ff. de pœnis,* & ita aſſe-

Digitized by Google

runt etiam Philoſophi. Partium autem
aliqua eſt continua, vt puta manus, quæ
pars eſt corporis continua, aliqua ſepara-
ta, vt ſeruus, is enim pars domini ſeparata
eſt, vt inquit *Ariſtoteles lib. 1. polytic.* In pro-
2 poſito igitur noſtro † filius eſt pars ipſius
patris ſeparata, teſte eodem *Ariſtot. libro* 5.
Ethicorum, cap. 6. & lib. 1. magnor. moralium, ca.
34. Tibull *Elegia* 6 dicens.

Te ſemper natamque tuam te propter amabo.
Quidquid agit, ſanguis eſt tamen illa tuus.

Terentius in Heautont. act. 1. ſcen. 1.

Nec fas eſſe vlla me voluptate hic frui,
Niſi vbi ille huc ſaluus redierit meus particeps.

Ouidius ad Macarium:

Cum mea me coram ſyluas inimicus in altas
Viſcera montanis ferret edenda lupis.

Et pauló poſt; *Diripiunt auidæ viſcera noſtra feræ.*

Et de Dido ad Aeneam Ouidius ipſe:

Forſitan & grauidam Dido ſcelerate relinquis.
Parſque tui latitat corpore clauſa meo.

Quò reſpicit, licèt ſpiritualiter, *D. Paulus
in Epiſt. ad Philomon. verſ.* 10. *Obſecro te,*
inquit, *pro meo filio quem genui in vinculis.*
Et pauló poſt: T*u autem illum, vt mea viſce-
ra, ſuſcipe, l. cùm ſcimus* 22. *in fine, C. de agri-*
3 *col. & cenſi. lib.* 11. Cùm igitur † vnaquę-
que pars cum ſuo toto, vna & eadem Res
cenſeatur, conſequens eſt, vt etiam filius,
vt pars patris, etiam natura ipſa vna, & ea-
dem perſona cum patre iudicetur: quod
apertè probant verba *Imperatoris in l. fin.*
4 *C. de impub. & aliis ſubſt.* Hinc eſt, † vt vox pa-
tris, & vox filii pro vna eadẽq; voce repu-
tẽtur, §. *ſi quis alij* 5. *verſ. Et vero, inſt. de inu-
tilib. ſtipulat. Borgnin. Caualc. deciſ.* 55. *n.* 17. *p.* 2.
Franc Viuius deciſ. 322. *n.* 2. *l.* 2. Et quòd *Diuus
Auguſt. ad Bonifac. epiſt.* 23. loquens de pec-
cato originali dicat: T*raxit ergo reatum, quia
vnus erat cũ illo, & in illo à quo traxit, quando
quod traxit admiſſum eſt*: quod refertur in *ca.*
5 *iam itaque* 8. 1. *quæſt.* 4. Quapropter † æquum
viſum fuit, vt filius in locum patris ſui
ſuccederet, & tantam ex hereditate par-
tem acciperet, quantam pater eius, ſi vi-
ueret, accepturus eſſet, §. *cùm filius* 7. *verſic.
Aequum enim eſſe, inſtitut. de hered. quæ ab inte-
ſtato deferuntur, l* 1. §. *ſi filius*, ibi; *Quod natu-
rali equitate contingit, ff. de ſuis, & legitim. he-
redib. Tiraquel. de vtroque retractu*, §. 11. *gloſſa*
9. *num.* 4. *Cephalus conſ.* 431. *num.* 25. *lib.* 3. &
conſ. 489. *num.* 29. & 66. *lib.* 4. Tiber, *Decianus
conſ.* 1. *num.* 371. *lib.* 1. & *conſ.* 55. *num.* 39. *lib.* 3.
Menoch conſ. 200. *num.* 43. *lib.* 2. *Alex. Raudenſ.
conſ.* 142. *num.* 63. *inter conſ. vltimar. vol. vol.* 2.
Auendan. in lib 40. Taur. *gloſ.* 16. *num.* 6. *Spino
in ſpecul. teſtament. gl.* 19. *num.* 52. & *Pater Lu-
douicus Molina to.* 3 *de iuſtitia & iure, diſp.* 626.
num. 1. *in fine, & diſputat.* 632. *nu.* 5. Naturali
6 æquitate † ideſt, iure gentium, quia apud
omnes gentes iſta repræſentatio recepta
eſt, ſecundùm *Ferdinan. Vazquez libro* 3. *de
ſucceſ. creat.* §. 27. *limitat.* 31. *num* 18. & *Valent.
Forſterum lib.* 4. *de ſucceſ. ab inteſtat. cap.* 19 *n* 6
Ideoque de hac loquens Repræſentatio-
ne Iuſtinianus, *Nouella ſua* 118. *cap.* 1. dicit:
Quam ſucceſſionẽ in ſtirpes vocant antiquitas.
7 Contra ſupradicta obſtat, † hominem
anima & corpore conſtare, *Ariſtoteles lib.* 1.
Polytic. cap. 3. *Cicero lib.* 2 & 5. *de finibus, Plu-
tarchus in libello de virtut mor.* & probatur
etiam in *cap in quadam* 8. §. *ſed aduerſus, de
celebrat. Miſſar.*, *Cyrillus Alexan. in epiſt.
vltim. ad Succeſſum Iſaniæ Epiſcopum*, *Atha-
naſius in ſymbolo Fidei, Gregor. Nazian. in orat.*
8 *de pauperibus amandis.* Et quamuis † corpo-
ris ſubſtantiam à patre tanquam à forma,
& à matre tanquam à materia filius acci-
piat, vt Philoſophatur *Baldus in l. final nu.* 3.
& 4. *C. de ſeruis fugitiuis*, & Paulus *Caſtrenſis
conſ.* 164. *num.* 3. *volum.* 2. Animam ex nihi-
9 lo † à Deo creatam, non ex ſua natura,
ſed ad ſimilitudinem ſuam habet imme-
diatè, vt latè docent *Lactantius Firmianus de
opificio Dei. cap.* 19 *Irenæus lib.* 2. *contra hæreti-
cos, cap.* 63. & 65. *Diuus Auguſtin. lib.* 1. *de ori-
gine animæ ad Hieronymum, cap.* 28. & *lib.* 1 *de
anima, cap* 4. & *lib ſoliloq. anim cap.* 30. *D Am-
broſ. tom.* 2. *ſuper Pſalm.* 118. *ſermon.* 10. & *D.
Thom. lib.* 3. *aduerſus Gentiles, capit.* 88. cuius
reſpectu nulla patris ſubſtantia dici poteſt.
10 Reſpondetur, † quòd illa patris portio
licèt conuerſa ſit in nouum hominem
propter nouam, & diuerſam animam, ne-
gari tamen non poteſt, quin remanſerit
vera caro corporis patris, qui, vt naturales
dicunt, præbet formam in creatione filii,
& mater materiam: & forma eſt, quæ dat
eſſe & ſubſtantiam rei, ſecundùm *Ramun-
dum Lullium de principiis philoſophiæ, cap.* 1. *l.
Iulianus* 9. §. *Sed ſi quis rem, ff. ad exhibend. l.
adeo* 7. §. *quod ſi toto* 5. *verſ. Quod ſi. ff. de ac-
quir. rer. dom.* Licèt ergo reſiduum corpo-
ris, quod apud patrem tamquam radicem
remanſerit, extinctum ſit, hæc tamen por-
tiũcula, quę in procreatione filii fuit trãſ-
fuſa, extincta non eſt, ſed aucta, & augmẽ-
tata noua anima adhuc viuit. Et ideo per
reſpectum ad ſolum corpus dici poteſt
corpus & caro patris, *cap. contradic.* 21. §. *hac
auctoritate* 45. *quæſt.* 3. etiamſi propter no-
uam animam nouus homo verè, ſed re-
11 præſentatiuè idem dicatur. Sicut † ſi de ra
dice vitis palmes propagaretur, deinde ve-
tus ſiccaretur radix, non propterea propa-
gatus palmes ſiccaretur, quia nouã emiſit
radicem, quæ loco animæ habetur, *dicta l.
adeò* 7. §. *fin. l. qua ratione* 9. *in principio, ff. de
acquirendo rerum dominio.* Et diceretur eadẽ

vitis

vitis cum illa, vnde proceſſit, licèt renouata, & noua radice alita, etſi alio reſpectu propter nouam animam, ideſt, nouam radicem, ſeu alimentum vitis noua dicatur, l. ſed ſi meis 26. §. arbor, ff. eodem titulo. Ita reſpondit Paulus Caſtrenſis dict. conſil. 164. nu. 3 volum. 2. Ruinus conſ. 115. num. 5. lib. 3. Menochius conſ. 123. à num. 100. lib. 2. Guillermus Benedictus in cap. Ramutius, verb. Mortuo, itaque teſtatore, nu. 31. de teſtam. Frezzia lib. 2. de ſub. feudis, rubric. Quis dicatur Comes, num. 38. & ſeq. & Ioſephus de Ruſtic. in proœmio ad l. cùm auus, ff. de condition. & demonſtrat. Hinc cùm omnes in Adam fuerint ſecundùm ſeminalem rationem, & corpulentam ſubſtantiam (vt dicit Diuus Thomas in 3. part. ſummæ Theolog. quæſt. 15. artic. 1. ad ſecundùm,) in eo omnes peccauerunt, Diuus Paulus ad Romanos, cap. 5. verſ. 12. & 1. ad Corinthios, cap. 15. verſ. 22. cap. regenerante 136. c. placuit 153. de conſecrat. diſtin. 4. Concil. Triden. ſeſ. 5. de pec-
12 cato originali, cap. 2. Vnde † mortuus non dicitur filiũ relinquens. Mortuus eſt pater eius inquit Eccleſiaſticus cap. 30. verſ. 4. & quaſi non eſt mortuus: ſimilem enim reliquit ſibi poſt ſe. Nec mirum eſt, cum generationis propagatione hominum immortale genus fieri videatur: Viri ſanè mulieriſque congreſſu (inquit Plato lib. 25. in conuiuio, vel de amore) fœtus partuſque prouenit. Eſt autem hoc opus diuinum, & in animali ipſo mortali immortale, hoc eſt, conceptio ſcilicet, & generatio. Et lib. 34. dialog. 4. de legibus: Vxorem, dicit, ducere quiſque debet ab anno triceſimo ad triceſimumquintum, ſi non duxerit, pecunia mulctetur, ac dedecore. Ducere autem debet cogitans quòd natura quandam humanum genus quodammodo immortalitatem conſequitur. Cuius rei quiſque natura ſummopere cupidus eſt. Nemo enim eſt, qui non deſideret perpetuum apud poſteros nomen habere. Genus itaque hoc modo immortale in ſempiternum perdurat, quod filiorum filios relinquendo vnum, & idem ſemper per generationem immortalitatem adipiſcatur. Nefas autem ſeipſum ſpontè immortalitate priuare, l. lege 14. ibi. Cùm natura vtrumque corpus ediderit, vt maneat ſuis vicibus immortale, C. de legitim. hered. l. liberorum 220. in fine, ff. de verb. ſignif. Nouella 22. in princip.

13 Adhuc obſtat, † quod regula dictæ l. fin. C. de impub. vt pro vna & eadem perſona habeantur, procedit dumtaxat, quandiu durat patria poteſtas; ea tamen diſſoluta, pater & filius non cenſentur vna & eadẽ perſona, gl. in l. 2. C. qui ætate ſe excuſant, lib. 10 Angel. in §. emancipatos, num. 1. inſtitut. de exheredatione liber. Decius in l. emancipati, in fin. C. de collat. Padilla in l. tranſigere, numer. 21. C. de tranſaction. & Lara in l. ſi quis à liberis, in prin. num. 29. ff. de liber. agnoſcend. At cùm certum
14 ſit † patriam poteſtatem morte diſſolui; princip. inſtit. quibus modis ius patriæ poteſtat. ſoluitur Vlpian in fragment. tit. 10. vers. 151. n. 10. lib. 2. Donellus lib. 2. commentar. iur. cap. 26. in princip. & latè Anton. Faber 1. part. iuriſprudentiæ Papinian. tit. 11. princip. 1. & per conſequens videtur ceſſare repræſentationem.

Ex ſupra dictis conſtat regulam dictæ l. fin. mortuo etiam patre procedere. Et re-
15 ſpondetur † filium adhuc viuentem eandem cum patre eſſe perſonam, vt viuo patre quodammodo dominus exiſtimetur, l. in ſuis 11. ff. de liber. & poſthum. l. 1. §. largins, ff. de ſucceſſorio edicto, Auſonius edyl. 4.

Iuſta quidem ſeries patri ſuccedere, verum
Eſſe ſimul dominos gratior ordo piis.

Lactantius Firmianus lib. 4. diuinar. inſtitut. c. 29. Cùm quis (ait) habet filium quem vnicè diligit, qui tamen ſit in domo, & manu patris, licèt ei nomen domini, poteſtatemque concedat, ciuili tamen iure, & domus vna, & vnus dominus no-
16 minatur. Quodammodo † inquit Paulus Iureconſultus in dicta l. in ſuis, ſiue per anticipationem ob ſpem dominii conſequendi ſecundùm Alciatum in l. ſi quis vi 17. §. differentia, num. 17. ff. de acquirenda poſſeſſion. Duarenum ad titulum ff. de liber. & poſthumis, cap. 3. fol. 345. ſiue verius, quia verus dominus eſt, ſed quodammodo intelligitur ratione adminiſtrationis quam non habet ſecundùm Vaconium à Vacuna lib. 3. declarat. iur. cap. 50. num. 5. Vulteium in §. 2. num. 3. inſtit. de hered. qualitate, & different. Ideo-
17 que † filiusfamilias vocatur, hoc eſt, dominus ſubſtantię, & patrimonii, quemadmodum vocatur paterfamilias, cùm hoc etiã ſignificet iſta appellatio familias, vt in tit. ff famil. herciſcun. Quaproptèr mortuo patre
18 † non dicitur capere hereditatem, d. l. in ſuis, Donellus lib. 7. commentar. iuris ciuil. ca. 2. §. quid ſit neceſſarium, Antonius Faber d. 1. par. iuriſprud. tit. 2. princip. 5. illation. 3. Sed dominium continuare, & liberiorem rerum ſuarum ſuſcipere adminiſtrationem, idem Anton. Faber. to. 3. de erroribus pragmaticorum,
19 decad. 55. errore 1. Vnde fit † vt ad alios extraneos hereditas transferri non poſſit, niſi ea prius filio in familia relicto per exheredationem auferatur, Antonius Goueanus in l ex facto 43. §. Lucius Titius 2. num. 1. & 2. ff. de vulgari & pupill. ſubſtitut. Donellus lib. 6. commentar. cap. 3. §. 1. & poſt alios Petrus Gilkenius in rubrica, C. de liberis prꝫteritis, à num. 2. Pichard. in princip. à num. 5. inſtitut. de exheredatione liberorum, & Gaſpar Schifordegherus lib. 1. ad Antonium Fabrum, tract. 17. quæſt. 3. in princip. Cùm igitur filius qui repræſentare vult, viuo patre ſuo ſit dominus eorum, quæ ad patrem pertinent, iam habet acquiſitum dominium illud, ſiuo ſpem

ſucce-

ſuccedendi, quemadmodum pater ſucce: deret, ſi ſuperesſet.

20 Fateor fœminas † filios in ſua poteſtate non habere, §. *fœmina* 11. *inſtit. de adoptionibus*, ideòque ſuos heredes non habere, *l. illud notandum* 4. §. *ad teſtamenta, ff. de bonor. poſſeſ. contra tab.* & nihilominus ex eis deſcendentibus ius repræſentationis conceſſum, §. *fin. inſtitut. de hereditat. quæ ab inteſtato deferuntur*, dicam latiùs infra *lib. 2. cap. 12.*

21 Adhuc tamen † dicendum eſt matrem & filium vnam, & eandem eſse perſonam. Nam licèt inter Philoſophos, & Medicos controuerſia fuerit, vtrùm in generatione ſemen fœmineum ſit neceſsarium, & negent *Ariſtot. lib. 2. de gener. anim. c. 2. Galenus* ſibi contrarius *lib. 1. de ſanit. tuenda, cap. 1. & lib. 2. de natur. facult. cap. 3. Auicenna lib. 9. animal. cap. 1. Iulius Cæſar Scaliger, de ſubtil. contra Cardanum, exercitatione* 268. & alii multi quos referunt, & ſequuntur *Hugo Senenſis ſuper libros* Tegni *Galeni lib 2. ſuper* §. *frigidũ vero & ſiccum, Feltrius lib. 8. Metaphyſicæ, q. 2. & ex Theologis D. Thom. 3. par. quæſt. 31. art. 5. ad 3.* Et ſatis probabile dicit *Petrus Garcia Carrero ſuper fen. 1. lib. 1. Auicennæ doctr. 7. ſumma 1. cap. 2. diſput. 36. cap. 5. à pagin 1023. colum. 1. verſ. Mihi autem videtur*; Contra-
22 rium † videlicet ſemen fœmineum neceſſarium eſse in generatione dicunt *Hypocr. lib. 1. de dieta sextu 71. & Galenus* quem refert *Iabellus lib. 8. Metaphyſicæ, quæſt. 17. Auicẽ fen. 20 lib. 3. tract. 1. c. 1. Anton. Andr. eod. lib. 8. quæſt. 2. Valles lib. 2. controu. Medicarum, & Philoſophicarum, cap. 6. Vega lib. 1. de arte medendi, cap. 3. latè Peromoto in tract. de ſemine à* §. *iam verò, vſque ad finem, Veſalius lib. 5. de fabrica corporis humani, c 15. Leuinnius Lemn. lib. de occult. naturæ mirac. cap. 6.* & ex Theologis *Abulenſ. paradoxor. cap. 48. Scot. lib. 3. ſentent. diſt. 4. quæſt. vnica, & Caiet. 2. 2. qu. 154. art. 12.* §. *vltim. incipienti, ergo autem*. Et tunc
23 † Doctores quærant num mater magis filiorum generationi quàm pater contribuat, vt per *Ariſtot. lib. 1. de nat. anim. cap. 19. Auicennam lib. 3. de nat. homin. cap. 24. Plutar. de placitis Philoſoph. li. 5. cap. 5. Cenſorinum de die natal. cap 4. Nemeſium de nat. hom. cap. 14. Calium Rhodiginum lib 1. lection. antiquar c. 42.* Communis tamen affirmat fœtum plus à matre, quàm à patre ſuſcipere, ſicut fructus amplius à ſoli vbertate quam à coloni induſtria, & labore habet: & ex noſtris id etiam affirmant *Baldus in l. final. num. 3. & 4. C. de ſeruis fugitiuis, Paulus Caſtrenſis conſ. 164. num. 3. volum. 2. & Socinus Senior*
24 *conſ. 1. num. 8. volum. 1.* Quapropter † apud Lycios, & Locros olim quiſquis à matribus, non à patribus genus ſuum repetebat, vt teſtatur *Herodotus lib. 1.* Hæc ratio naturalis fuit, qua motus Iuſtinianus Imperator tam ex fœminis deſcendentibus, vt in *dict.* §. *final. inſtit. de heredit. quæ ab inteſtato deferuntur*, quàm ex emancipatis maſculis, liberis, vt in *Nouella* 118. *cap.* 1. & dicam infrà *li. 2. cap. 10.* repræſentationis ius conce-
25 deret. Cùm defectus † patriæ poteſtatis non ſubuertat, quæ iuris ſunt naturalis, §. *emancipati, inſt. de hered. quæ ab inteſt defer. l. ius agnationis* 34. *ff. de pact. l. iura ſanguinis* 8. *ff. de reg. iur.* §. *ſed naturalia* 13. *inſtit. de iur. natur.* Hæc procedunt quo ad deſcendentes: quæ tamen ratio Iuſtinianum mouere potuit, vt tranſuerſalibus repræſentationis ius concederet; vide dicenda infra *lib. 3. cap. 7. num. 17. & 18.*

SVMMARIVM.

1 *Cauſa finalis eſt id cuius gratia cætera fiunt. Proximior excludit remotiorem in ſucceſſionibus.*

2 *Filius nepote, frater nepote ex altero fratre proximi ſunt vno gradu.*

3 *In ſucceſſione teſtamentaria proximior magis dilectus, & ante alios a teſtatore vocatus cenſetur.*

4 *In repræſentatione neceſſarium fuit priuilegium, & num. 5. ſed reprobatur num. 6.*

6 *Nepotes & patrueles, licet ſint in vno eodemque gradu, in ſtirpes & non in capita ſuccedunt, remiſſiuè.*

7 *Cauſa finalis repræſentationis eſt æqualitas reſpectu ſtirpis, per totum caput, præcipuè à num. 7.*

8 *Intellectus* §. *cum filius 7. ibi*: Nec qui gradu proximior eſt, vlteriorem excludit, *inſtit. de heredit. quæ ab inteſtat. deferunt. & num. ſeqq.*

11 *Intellectus Nouellæ* 118. *c.* 3.

CAPVT VIII.

De cauſa finali Repræſentationis.

1 CVm † cauſa finalis ſit id cuius gratia cætera fiunt, ſecundùm *Ariſtot. lib. 2. Phyſic. cap. 3. & lib. 5. Metaphyſ. cap. 2.* Videndum nunc eſt, cuius gratia repræſentatio ſit introducta, & ſic de eius cauſa finali. Iure communi certum eſt, tam ex teſtamento ſecundùm communem opinionẽ, quàm ab inteſtato ſucceſſione eum qui gradu proximior eſt, excluſo remotiori, ſuccedere debere, *l. 2.* §. *hæc hered. ff. de ſuis & legit. hered. l. conſanguinitatis* 3. *C. de legit. heredibus, l. auunculo* 6. *C. commun. de ſucceſſio.* §. *ſi plures* 5. *inſtit. de legitim. agnat. ſucceſ.*
2 Sed filius † vno gradu proximior eſt nepote in linea recta deſcendentium: frater

vero

verò in tranſuerſali gradu vno fratrum
filiis proximior eſt. Frater enim reſpectu
fratris eſt in ſecundo; filius autem fratris
reſpectu patrui eſt in tertio gradu, iuxta
ciuiles computationes, *l. 1. §. 1. gradu, & ſeq. l. Iuriſcon. 10. à §. ſunt ex lateribus 8. ff. de gradibus, princip. inſtitut. eodem titul.* Et ſic iu-
re communi inſpecto filius nepotibus
præferri debebat, *dicto §. ſi plures,* & frater
aliorum fratrum filiis præferebatur *dict. l.*
3 *conſanguinitatis, dict. §. ſi plures*. Idem † in
ſucceſſione ex teſtamento, cùm qui pro-
ximior eſt magis à teſtatore dilectus cen-
ſeatur, & per conſequens ante alios ab eo
vocatus intelligitur, vt poſt Crauetam, &
alios in noſtris terminis dicit *Iacobus Me-
nochius conſ. 215. num. 130. lib. 3.* Et vt nepos
ex filio præmortuo cum alio filio in aui
ſucceſſione concurrat, & vt in patrui ſuc-
ceſſione fratris filii cum altero ſuperſtite
fratre admittatur, iuxta *authentic. ceſſante,
C. de legit. hered. Nouella 118. cap. 3. l. 5 tit. 13.*
4 *par. 6. l. 8. Tauri*, neceſſarium fuit † repræ-
ſentationis priuilegium; ex quo filii in lo-
cum patris ſuccedendo in pari gradu cō-
ſtituerentur, cum quibus proximus æquè
futurus eſſet pater eorum in ſucceſſione,
ſi viueret, & cum proximioribus admiſſi
tantam ex ſucceſſione partem conſequā-
tur, quantam ille, cuius perſonam repræ-
ſentant, eſſet habiturus, ſiupereſſet, &
ad ſuccedendum veniret, *l. 1. §. eueniet igitur
15. ff. de coniungend. cum emancip. liber. eius, l. 1
§. filius, ff. de ſuis, & legit. hered. §. cùm filius 7.
inſtit. de hered. quæ ab inteſtato deferuntur, No-*
5 *uella 118. cap. 1.* & *ca. 3.* Et ita † conſiderant
*Ruin. conſ. 123. in princ. lib. 2. Paulus Pariſius
conſ. 65. num. 42 lib. 2. Roland. à Valle conſ. 68.
à num. 1. & num. 41. lib. 1. Cephalus conſ. 46. nu.
21. & ſeq. lib. 1. Benintend. deciſ. 88. in princip.
Hieronym. Gabriel conſ. 86. num. 3. lib. 1. Burſat.
conſ. 67. à num. 24. lib. 1. Menoch. conſ. 215. num.
130. lib. 2. Tib. Decian. conſ. 28. à num. 1. lib. 1.
Hondedeus conſ. 70. à num. 1. & num. 44. lib. 1.
Alex. Raudenſ. conſ. 142. num. 62. & 63. inter
conſ. vltim. volunt. volum. 2 Molin. tom. 3. de iu-
ſtitia, & iure, diſput. 632. num. 4. Pichard. poſt
princip. inſtit. de hered. quæ ab inteſtato defer. §. 2.
nu. 5. 6. 9. & 10. & dominus Don Ioan. del Ca-
ſtillo lib. 3. quotidianar. contr. iur. cap. 19. nu. 53.*
6 Sed hæc ratio † non ſatisfacit, quia ne-
potes, aut patrueles, quando auo, vel pa-
truo ſoli ſuccedunt, admittuntur repræ-
ſentationis iure, vt probabo infra *li. 2. c. 15.
& ca. 26.* & tamen conſtat in vno eodem-
que gradu eſſe conſtitutos: & ſi ratio ſu-
pra dicta vera eſſet, in capita, & non in
ſtirpes ſuccedendum inter eos eſſet dicē-
dum, cum ceſſet neceſſitas, quæ legiſlato-
res ad repræſentationem introducendam
7 conſtrinxit. Quare generaliùs dic † cau-
ſam finalem fuiſſe ipſum beneficium le-
gis volentis, vt filii fratrum haberent por-
tionem, quam eorum parèntes, ſi ſuper-
eſſent, erant percepturi: ne alioquin in pa-
ri gradu conſtituti, & diſpari numero exi-
ſtentes æqualiter diſiuncti, hoc eſt, in ca-
pita ſuccederent, & tot ex hereditate fie-
rent portiones quot perſonæ erant ſucceſ-
ſuræ, ſed quòd æqualiter reſpectu ſtirpium
admitterentur. Et ſic æqualitatem reſpe-
ctu ſtirpis eſſe cauſam finalem repræſen-
tationis affirmandum eſt. Quam præ ocu-
lis habens tantùm *Iuſtinianus* dixit in *No-
uella ſua 118. cap. 1. Tantam de hereditate mo-
rientis accipientes partem, quanticumque ſint,
quantam eorum parens, ſi viueret, habuiſſet.* Et
*in cap. 3. eiuſdem Nouella: Tantam ex heredi-
tate percipient portionem, quantam eorum parens
futurus eſſet accipere, ſi ſuperſtes eſſet.*
8 Sed quia † ipſe *Iuſtinianus in §. cùm filius
7. inſt. de hered. quæ ab inteſt. defer.* hęc ſequen-
tia verba protulit, *nec qui gradu proximior
eſt, vlteriorem excludit*. Dicet aliquis præla-
tionis, & excluſionis metum eſſe cauſam
finalem, ſecundùm primam ſententiam.
9 Quia reſpondetur † verba ſupradicta non
cauſam finalem, ſed illationem principa-
lis ſententiæ ſignificare. Principalis ſen-
tentia de qua in *d. §.* eſt, vt filius in patris
ſui locum ſuccedat, & eius perſonam re-
præſentet. *Aequum enim eſſe*, inquit, *vide-
tur, nepotes nepteſque in patris ſui locum ſucce-
dere*; Ex qua infert Iuſtin. filios filiaſue,
& ex altero filio nepotem neptemue pa-
riter ad hereditatem aui vocari, nec pro-
ximiorem vlteriorem excludere. Et pari
ratione infert nepotem neptemue ex filio,
item pronepotes pronepteſue ex nepote
ſimul vocari. Non enim nepotes in pa-
tris ſui locum ſubingrediuntur, quia pari-
ter cum patruis ad hereditatem aui vocā-
tur, ſed ideò pariter admittuntur, quia
in patris ſui locum ſuccedūt. Quod aper-
10 tiùs † *Iuſtinian. in d. §. cum filius*, ſignificauit
his verbis: *Et quia placuit nepotes, neptes-
ue, item pronepotes pronepteſue in parentis ſui
locum ſuccedere; conueniens eſſe viſum eſt, non
in capita, ſed in ſtirpes hereditatem diuidi, vt fi-
lius partem dimidiam hereditatis habeat, & ex
altero filio duo pluresue nepotes alteram dimidiā.*
11 Adhuc pro communi † cōſidero *dictam
Nouellam 118. cap. 3.* ibi: *Sed & ipſis fratrum
filiis tunc hoc beneficium conferimus, quando
cum proprijs iudicantur thijs maſculis, & fœmi-
nis, ſiue paterni, ſiue materni ſint.* Vbi ad re-
præſentationem concedendam deſiderat
Iuſtinianus vt repræſentationem poſtulās
ſit gradu remotior. Reſpondetur ex dictis
verbis non eſſe hanc deducendam ſen-
tentiam

Digitized by Google

teſtam. & ex ſupradictis conuincitur, nec eam eſſe mẽtem Iuſtiniani: vt latè de huius loci vero intellectu dicam infra *lib. 2. c. 26. num. 3. & à num. 68.*

S V M M A R I V M.

1 *Repræſentationis materia, quæ ſit per totum caput.*
An ſucceſſio etiam non hereditaria ſit repræſentationis materia, à num. 1.

2 *In fideicommiſſis familiæ relictis an procedat repræſentatio. Affirmatur hic: negatur n. 17.*

3 *Affirmatiua extenditur etſi ex contractu ſit fideicommiſſum relictum.*
In fideicommiſſis familiæ relictis non ſucceditur iure hereditario, ſed ſanguineo.

4 *In emphyteuſi repræſentationis iure ſucceditur, ſed diſtingue, num. 18.*

5 *In feudis familiaribus ſiue ex pacto repræſentationi locus eſt, ſed diſtingue, n. 19.*

6. *In Regni ſucceſſione, & in maioratibus repræſentatio procedit, & num. 7. & 8. ſed declara, num. 20.*

9 *Opinio Ludouici Molinæ, & aliorum taxatur, ſed declara, num. 21.*

10 *Altera opinio Molinæ & aliorum reijcitur, ſed diſtinguitur, n. 22.*

11. *Regula generalis, vt repræſentatio extendatur cùm fauorabilis ſit, ſed contraria regula eſt conſtituenda, numer. 23.*

12 *Repræſentatio tantum procedit in ſucceſſione hereditaria, & ſequentibus.*
Intellectus l. tutela 3. §. proinde ſi alter ff. de legit. tutor. l. à duobus 4. ff. de oper. liberto l. ſi libertus præterito 23. §. 1. ff. de bonis libertor. l. idem erit 3. §. vltim. iuncta l. virum 5. §. 1. de aſſignand. libert. & n. 13. & 14.

16 *Repræſentationis beneficium contra iuris regulas conceſſum non eſt extendendum.*

24 *Repræſentationis materia an ſit ſucceſſio etiam teſtamentaria. Affirmatur. Negatur, n. 25.*

26 *Nulla lex loquitur in ſucceſſione teſtamentaria.*
Intellectus l. Gallus 29 in tranſcurſu præcipuè in §. etiam ſi parente ff. de liber. & poſthum. l. poſthumorum 13. ff. de iniuſto rupto, §. poſthumorum 3 inſtit. de exheredat. libert. §. ſui 3. inſtit. de hered. qual. & differ.

27 *Inſtituti non indigent repræſentatione.*
Succeſſio legitima ceſſat quandiu teſtamentaria locum habet.

28 *Nepotes præteriti quaſi agnaſcendo in prædefuncti patris locum ſuccedunt, & ſui heredes ſunt, ſi mortis aui tempore à patre non præceduntur, licèt teſtamenti tempore præcedebantur.*

29 *Nepotes nati poſt decem menſes à tempore mortis aui, & præteriti rumpunt agnaſcendo auitum teſtamentum, quoties eorum pater viuo auo deceſſerat, & qua ratione.*

30 *Materia dictæ l. Gallus remiſſiuè explicatur.*

31 *Exheredati ſine iuſta cauſa teſtamentum patris quaſi non ſanæ mentis reſcindebant.*

32 *Teſtamento per præteritionem nullo aut per querelam reſciſſo ab inteſtato ſucceditur.*

C A P V T IX.

De materia Repræſentationis.

1 REpræſentationis materiam † ſucceſſionem eſſe ex capitibus præcedentibus manifeſtè conſtat, præcipuè ex *legibus* adductis *in cap. 5. num. 8. & 11. cap. 6. num. 1. 3. & 4 & cap. 8. num. 4.* Sed difficultas eſt, an ſucceſſio debeat eſſe hereditaria vel non. Et primò dicendum videtur repræſentationem procedere etiam in ſucceſſione non hereditaria.

2 Et primò † quia in fideicommiſſis familiæ relictis locum habet repræſentatio iuxta communem opinionem, vt poſt *Accurſium verbo, proximo, in l. omnia 32. alias l. cum ita, §. in fideicommiſſo, ff. de legat. 2* tenent *Roland. à Valle conſ. 68. num. 55. lib. 1. Menoch. conſ. 124. num. 81. lib 2. Vincent. Honded. conſil. 70. nu. 43. lib. 1. Fab. Turretus conſ. 12. num. 6. & conſ. 38. num. 1. & 2. Riminald. iunior conſ. 246. nu. 49. lib. 2. conſ. 410 nu. 37. lib. 3. & conſ. 681. n. 33. lib. 6. Surdus conſ. 325. à num. 1. lib. 3. Petr. Benintendis dec. 88. Hieron. de Laurent dec. 37. Franciſ. Viuius deciſ. 418. lib. 3. per tot. Rota Romana diuerſ. deciſ. 448. num. 3. part. 1. & Anton. Faber. lib. 6. Codic. Fabria. tit. 19. de verborum ſignific. definit.* 10. de quo latius dicam infra *lib. 3.*
3 *cap. 7. à nu. 9.* Quod extendunt † ad fideicommiſſum ex contractu relictum, *Molina lib. 3. de Hiſpanor. primogen. cap. 6. nu. 47. & Sfortia Oddo conſ. 11. n. 39. lib. 1.* Et tamen in fideicõmiſsis iure ſanguinis, & non hereditario ſucceditur. Imo fideicommiſſi titulus cum titulo hereditario ſimul concurrere nõ poteſt, *l legatum 119. §. 1. ff. de legatis 1.* Secun-
4 dò, † in emphyteuſi quæ iure tantum ſanguinis de generatione in generationem defertur, repræſentationis iure ſucceditur, vt poſt communem dicunt *Alexand. conſ. 88. lib. 1. & conſ. 26. num. 9. lib. 3. Ruinus conſ. 12. nu. 13. & 14. lib. 1. Menoch. conſ. 200. à nu. 54. vſque ad 55. lib. 2. Caldas Pereira de nominat. emphyteutica qu. 17. nu. 29. dominus Caſtill. lib. 3. quotidian. controuerſ. iur. cap. 19. nu. 242. verſic.*
5 Dubium ergo eſt. Tertiò † in feudis familiaribus ſiue ex pacto, & prouidentia repræſentationi locus eſt, *cap. 1. de ſucceſſione feudi, cap. 1. de ſucceſſione fratrum vel de gradibus ſuccedentium in feudo*, & affirmant *gloſ. verb. ſolus in cap. 1. de natura ſucceſſionis feudi*, & cum multis *Roland. à Valle dicto conſ.* 68. *per totum, libr. 1. Cephal. conſ. 313. num. 20. & à num. 25. lib. 3. Decianus conſ. 55. à num. 44. lib. 3. Hieronymus Gabriel. conſ. 86. à num. 6. lib. 1. Riminald. iun. conſ. 410. à numer. 10. lib. 4. Menoch. d. conſ. 200. num. 64. & conſ. 498. nu. 21.*

lib.5.Surd.conſ. 305. *num.* 16. *lib.* 3. & cum
aliis latiùs dicam infra *lib.* 3. *c.*18. *à num.* 21.
6 Quartò, † quia tam in Regni ſucceſſione,
quam in maioratibus ius repræſentationis
procedit, vt loquens de Regno probat *l.*2.
*tit.*15. *part.* 2. & poſt multos *Tiraquel.de iure
primogenitur.qu.*40 *à nu.*11. *Coſta in* 3. *p. patrui
& nepotis, num.*3. *&* 29. *Molin. lib.*1. *de Hiſpanorum
primog. cap.* 2. *num.* 10. *& lib.* 3. *c.* 6.
*num.*3. *Auendan in l.*40.*Taur. gloſ.* 2. *à num.*9.
*& Petrus Gregor. lib.*7. *de Republica, c.* 10. Et
7 de maioratibus † loquentes probant *lex* 40.
*Tauri.l.*5.*tit.*7.*lib.*5. *Recopilation.*& cum multis
dicam *infra lib.*3.*cap.*4. *à num.*5.Et tamen
conſtat in vtroque non hereditario,ſed ſãguinis
iure ſuccedi, vt loquentes de Regno
dicunt *Oldrad.conſilio* 224. *num.* 27. *verſ.
Hoc autem ius, & numer.* 28. *Bald in l. Deo nobis
§. hoc etiam, n.*4. *verſ. Quarò nota, C. de
Epiſcop.& Cler. &* in *l. data opera,nu* 20. *verſ.
Et hoc in omni iuriſdictione, C. de his, qui accuſare
non poſſ.& in cap.*1. *num.* 6. *verſ. Et idem in
Regno de feudo Marchia,* & cum multis diſputabo
lib. 3. *cap.* 16. *à num.* 16. Et de maiora-
8 tibus † ita defendunt *Gregor. Lopez in l.* 4.
*gloſ.*1.*col.*1.*tit.*15. *part.*2. *Burg. de Paz in proœmio
legum Tauri, num.*101. *Petrus de Peralta in
rubrica,ff. de hered.inſtituendis, num.*107. *in fine,
& in num.ſequenti,* & in *l* 3. *§. qui fideicommiſſa,
num.*48. & à *num.* 52.*ff. eodem tit. Lara in l.
ſi quis à liberis, §. idem reſcripſit , num.* 136. *ff.
de liberis agnoſcend. Pinel.in l.*1. *part.*3. *nu.*99.
*verſ. Quod autem à fortiori, C. de bonis matern.
& Gamm. deciſion. Luſitaniæ* 174. *à num.* 15.
His fundamentis videtur dicendum repræſentationem
ſuccedere etiã in ſucceſſione
non hereditaria: & defendunt hanc partem
Iaſ.in l ſi auiæ num. 5. C. *de ſucceſſorio edicto,
Sfortia Oddo conſ.*11.*num.*39. *lib.* 1. *& dominus
D.Ioannes del Caſtillo Sotomoyor.d.c.*19. *à n.*38.
9 Ex hac ſententia † infertur primò defendi
non poſſe opinionem dicentium , cum
quibus *Molina dicto cap.*6. *num.*47. repræſentationem
in ſucceſſione hereditaria ſemper
admittendam , in aliis verò ſucceſſionibus
denegandam,niſi in feudo, & emphyteuſi,
in quibus iure ſingulari ſemper admittitur,
etiãſi iure hereditario non deferantur . Cũ
etiam nullam ſpecialitatis ſiue ſingularitatis
congruam rationem aſſignare poſſint ,
cur in feudo & emphyteuſi,in quibus non
hereditario, ſed ſaguinis iure ſucceditur,repræſentatio
conſideretur.
10 Infertur ſecundò † non eſse veram ſentẽtiã
eiuſdem *Molin.d.c.*6.*à n.*41.*Humada in l.*2.
*gloſ.*17.*n.*3.*tit.*15.*p.*2.&*Pichard.poſt princ.inſtit.
de heredit.quæ ab inteſtat. deferuntur §.*3. *à n.*35.
conſtituentium eand. regulam non admittendi
repræſentationem in his quæ iure hereditario
nõ deferũtur,niſi in tribus caſibus
Primus , in ſucceſſionibus, in quibus linea
recta, & iure primogenituræ ſuccedendum
eſt,& idem in iuribus patronatus, anniuerſariis,&
emphyteuſi iure primogenituræ relictis.
Secundus,vbi adeſt primogenitorum
perpetua vocatio. Tertius in fideicommiſſo
familiæ, cognationi ſeu propinquis relicto.
Nam ſi in dictis caſibus,licèt non ſuccedatur
hereditario,ſed ſanguinis iure,repræſentatio
admittitur,cõſequẽs eſt,quod vbi ſubiecta
materia , ratio ve aliqua iuris cõtrarii ſi
non ſuadeat , admittenda ſit repræſentatio
in his etiam ſucceſſionibus , quæ iure here-
11 ditario non deferũtur. Vnde rectiùs † in cõtrariũ
regula generalis eſset deducenda,ius
repræsẽtationis fauorabile eſſe,atq; in dubio
ideo extẽdendũ,& pro eo iudicandũ,vt potius
admittatur,quam excludatur repræſentatio,vt
dicit *Tiber.Decian conſ.*9.*n.*3.*lib.*2. &
*Auendan.in d.l.*40. *Taur.gl.*16.*num.*6.
12 Hęc licèt ita ſint dicta,† non tamẽ operãtur,
vt præcedẽtẽ opinionẽ verã eſſe credã,
imò ſucceſſionẽ hereditariã eſſe debere affirmo,
vt alii etiã affirmarunt. Primò, per *l.
tutela* 3.*§,proinde ſi alter* 7. *ff.de legitim. tutorib.*
vbi in delatione tutelę legitimę filius patroni
vnius præfertur nepoti ex altero patrono:
& ſic nepos nõ ſubintrat in locũ patris.
quia illud ius patronatus nõ hereditario,ſed
ſanguineo iure defertur, vt dicã infra *lib.*3.
*c.*19. *à n.*7.Secũdo probatur ex *l. à duobus* 4.
ibi: *Nec quicquã cõmune habet cũ hereditate , aut
bonorum poſſeſſione,ff.de oper.libertor. l.ſi libertus*
13 *præterito* 23. *§.*1.*ff. de bonis libertor.*Tertiò † ex
l. idẽ erit 3.*§.vlt.*iuncta *l. verum* 5.*§.*1.*ff. de aſſignand.
libert.*vbi ſi libertus duobus fratribus
aſſignatus eſt,altero mortuo etiã cũ liberis,
præfertur frater in iure patronatus filiis fratris
mortui:quod procedit etiamſi id factũ
eſset cõtra voluntatẽ fratris defuncti *per l.ſi
ex duobus* 12 *ff.eodem titul* Hanc ſecundã opinionẽ
per has leges tenent poſt alios *Tiraq.
de primogenit.q.*40 *à n.*152.*Natta cõſ* 127.*in fin.
lib.*1.*Paul Pariſ conſ.*37.*n.*74. *lib.*1. *Tobias Nonius
conſ.*4. *n.*8.*Burſat.conſ.*170.*n.*47.*lib.*2.*Curtius
iunior in l.*2.*nu.*11.C.*de ſucceſſor.edicto, Couar.
in pract.c.*38 *n.* 5.*verſ.Sic ſanè.Molina de Hiſanor
primog.lib.*3. *c.*6. *n.*40. *Valaſc.de iure emphyteut
q.*50.*n.*30. *Humad.d.gloſ.*17.*num.*2. *Matienz.in
l.*5 *gloſ.*5.*in princip.tit.*7.*lib.*5.*Recopilat.
Auẽdan.d gloſ.*16.*n.*3.*Pichard.poſt dictũ princip.
§.*2.*n.*25 & *Pater Molina to.*3.*de iuſtitia, & iure*
14 *diſput.*626. *n.*1.Sed leges iſtæ † ad propoſitũ
nihil faciunt,& facile ſubuertentur; ideò enim
in dictis legibus repræſentatio ceſſat,
quia non tractabatur de ſuccedendo in
aui,ſed in liberti bonis . Repræſentatio autem
olim in aſcendentium ſucceſſione ſolum
habebat locum ; & quamuis ibi in
iure patronatus ſuccedatur , quod erat ipſius
aui,cùm tamen ex eo filius non in aui,
ſed liberti bonis ius ſuccedẽdi cõſequatur.

non

non inſpicitur aui perſona, nec ipſi auo ſuccedendi ab inteſtato ordo ſeruatur, per textum ſingularem in *l. Paulus 47. §. Paulus reſpondit nepotem, ff. de bonis libertorum*. Idcircò quia agebatur de liberti ſucceſſione, in qua repræſentationi locus non eſt, rectè in *d. l. ſi libertus*, §. 1. adiicitur illatio: *Quia proximum quemque ad hereditatem liberti vocari manifeſtum eſt*. Eaque ad excludendum nepotem ſufficiens eſt. Ita reſpondit *dominus Caſtillo de Sotomayor lib. 2. quotidianar. contr. iur. c. 20. à nu. 31. & lib. 3. cap. 19. num. 42.* vide etiam de intellectu harum legum *infra lib. 3. cap. 17. à nu. 6.*

15 Quartò probatur ſententia iſta † ex omnibus legibus, quæ de repræſentatione loquũtur, relatis ſupra in capitibus præcedentibus, præcipuè *in c. 5. num. 8. & 11. cap. 6. n. 1. 2. & 4. & cap. 8. n. 4.* vbi inuenies ſucceſſionem hereditariam requiri: cur igitur permittendum in aliis nõ hereditariis ſucceſſionibus contra mentem legum repræſentationem concedi? Liberaliores non debent eſſe legibus ipſis, qui inducendæ repræſentationis poteſtate carentes legiſlatorum munus vſur-

16 pant. Ad quod quintò facit †, hoc repræſentationis beneficium contra iuris ciuilis regulas inductum fuiſſe, vt probaui *ſupra ca. 6. ab initio*, & ideò ad alios caſus etiam ex rationis ſimilitudine non eſſe extendendum, vt legibus, rationibus, & Doctoribus probaui in *d. cap. 6. à num. 22.* Et ſic cum communi Doctorum opinione teneo repræſentationẽ in hereditariis tantum, non in aliis ſucceſſionibus locum habituram.

17 Non obſtant † in contrarium adducta: & non primum quatenus diximus *n. 2.* in fideicommiſſis repræſentationem procedere, etſi iure ſanguinis tantùm, & non hereditario in eis ſuccedatur. Nam contrarium longè verius eſt, vt in ipſis repræſentatio ceſſet, & proximiori dumtaxat deferantur, *l. cùm ita, alias l. omnia 32. §. in fideicommiſſo, l. peto 69 §. fratre, ff. de legatis 2. l. vlt. C. de verb. ſignific. Bald. in d. §. in fideicom. in fin. Alexan. conſ. 204. num. 6. lib. 2. conſ. 4. n. 10. verſ. fortificatur, lib. 4. conſ. 204. num. 4. lib. 5. Capra conſ. 5. num. 5. Crotus conſ. 9. num. 7. Ruin. conſ. 169. num. 8. conſ. 181. nu. 5 lib. 2. conſ. 163. nu. 13. lib. 3. Decius conſ. 1. nu 6. verſ. Et dico, & conſ. 217. n. 4. volum. 1. & conſ. 480. nu. 10. vol. 2. Pariſius conſ. 9. nu. 25. conſ. 18. n. 79. lib 2. & conſ. 21. nu. 20. lib. 3. Grat. conſ 27. n. 20. lib. 1. Gozadin. conſ. 20. n. 18. Bellon conſ. 50. num. 2 Chartularius Veron. inter conſ. Portii, Imol. conſil. 52. num. 5. Fabianus Patauinus inter conſilia eiuſdem Portii conſ. 54. num. 25. Ioan. Anton Lanarius conſ. 69 num. 23. Roland à Valle conſ. 38. n 33. l. 4. Honded conſ. 70. n. 19. lib. 1. conſ. 63. n. 7. l 2. Peregrin. conſ. 63 n. 9. l. 2.* & cum aliis multis hanc partem defendam *infra lib. 3. c. 7. à num. 14.*

18 Secundo argumento † reſpondetur, repræſentationi locũ non eſſe in ſucceſſione emphyt. niſi quando in ea iure ſucceditur hereditario, vt per varios caſus diſtinguens probabo infra *lib. 3. c. 17. à n. 4.* & quod iſta opinio in puncto iuris verior eſt, licèt DD. cõmuniter in aliquibus caſibus repræſentationem admittant, etiamſi in emphyteuſi non ſuccedatur iure hereditario, ſed iure ſanguinis, vt videbis in *d. c. 17.*

19 Minus obſtat † tertium argumentũ, de quo ſup. *n. 5.* vbi probatũ eſt in feudo familiari, ſiue ex pacto & prouidentia, in ſtirpes ſuccedi. Quia in feudo hereditario concedo repræſentationem, in feudo verò ex pacto & prouidentia eam procedere nego: vt defẽdunt *Bart in auth poſt fratres, n. 1. C. de legit. heredib Bald. in l. ex hoc iure, n. 16 ff. de iuſt. & iur. Cuman. in l. cũ ita, §. in fideic. in fin. verſ. in gloſ. ſuper verb. proximo. ff. de leg. 2. Iaſ. in l. is poteſt, à n. 34. ff. de acquir. hered.* latè *Mar. Ant. Natta conſ. 127. cum tribus ſeqq. vol. 1. & conſ. 679. vol. 4. Frezzia de ſubfeudis, l. 3. in prima differ. inter feudũ hered. & ex pacto, & prouid.* & latiſſimè hanc partẽ defendam infra *lib. 3. cap. 18. à num. 28.*

20 Quarto argumẽto cõtrario ſatisfit dicẽdo † in Regni & maioratuũ ſucceſſione ſecũdũ iuris cõmunis rigorem repræſentationẽ admittendã non eſſe, quoties in eis iure tantũ ſanguinis, & non hered. ſucceditur, ſed proximiori eſſe deferendã, vt loquentes de Regno dicunt *Eman. Coſt. 3. p. patrui, & nepotis, n. 30. Iac. Cuiac. ad li. 2. feud tit. 11. col. 709. Frãciſ. Hothom illuſt. ium qq. q. 3.* & omnes illi qui in ſucceſſione indiuidua partes patrui contra nepotes tuentur, & de primogeniis in terminis iuris cõis multi DD. poſt quos de vtroq; diſputabo infra *li. 2. c. 3. & li. 3. c. 16.* Sed iure Regio in Regni ſucceſſione repræſentationi locus eſt ſecundũ *l. 2. tit. 15. p. 2.* Cuius exẽplo ẽt admiſſa fuit in maioratibus noſtris, per *l. 40. Tauri, l. 5. tit. 7. li. 5. Recopil.* vt demonſtrabo in *d. l. 3. c. 40. & c. 15* Etſic contra iuris rigorẽ ſpeciali iure Regio in his duob & aliis caſibus, de quibus in *pragm. Regis noſtri Philippi III. edita ann. 1615* admittitur repræſentatio; in quibus limitanda eſt noſtra ſententia.

21 Ex dictis patet † illationem contra Ludouicum Molinam, de qua ſup. *n. 9.* falſam eſſe, quatenus eius ſententia impugnabatur, cum aliis defendentibus repræſentationem non procedere niſi in ſucceſſionibus hered. quia (vt vidiſtis) Molina verum dixit, ſed quatenus ipſe ab hac regula emphyteuſim & feudum excepit, & repræſentationem conceſſit, licèt iure tantùm ſanguinis ſuccedatur, non eſt verum, vt dixi *n. 18* & 19.

22 Similiter † altera illatio contra eundem Molinam, Humadam, & Pichardũ, de qua *num. 10.* debet intelligi iuxta diſtinctionem caſuum, vt dixi ſupra à *num. 17.* & ſic

eorum reſolutiones partim veræ, partim
23 falſæ ſunt. Tandem† regula facta ſupra n. 11.
vt repræſentationis ius ſit extendendum, &
pro repræſentatione in dubio iudicandum,
eſt contra ius commune, imò extenſio eſt
deneganda, vt probaui ſupra c. 6. à n. 22. Imò
regula contraria conſtituenda eſt, vt in du-
bio repræſentatio ceſſet ſecundùm Emanuel.
Coſtam 1. part. de patruo, & nepote, nu. 15. Iaco-
bum Menochium conſ. 200. num. 41. & conſ. 269.
num. 61. verſic. Octauo, lib. 2. & præſumptione 95.
num. 3. lib. 4. & Alexand. Raudenſem conſ. 141.
num. 45. inter conſilia vltimar. voluntat volum. 2.
24 Succeſſionem† hereditariam eſſe debere,
vt repræſentatio procedat, hucuſque pro-
baui. Sed quia ſucceſſio vna eſt teſtamen-
taria, altera legitima, hoc eſt, ab inteſtato;
dubitari poteſt, an repræſentatio in vtraque
locum obtineat. Scio communiter Docto-
res eam admittere in teſtamentaria ſucceſ-
ceſſione, ſiue vt ipſi dicunt, in ſucceſſione
prouueniente ex hominis diſpoſitione: ideo
communiter affimãt in fideicommiſſis ſub
nomine collectiuo relictis repræſentationẽ
procedere, vt retuli in hoc capitulo, num. 2.
25 Quomodo† hoc verum eſſe poſſit ignoro:
video namque omnes leges de repræſenta-
tione loquentes in ſucceſſione tantum ab
inteſtato diſpoſuiſſe, quas inuenies citatas
ſupra cap. 5. num. 8. & 11. cap. 6. num. 1. & 4.
& cap. 8. num. 4. ex alia parte conſidero re-
præſentationem eſſe beneficium, & contra
iuris ſtrictam rationem largitum: quaprop-
ter nec de caſu ad caſum, nec de perſona
ad perſonam, extendi poſſe, vt probaui ſu-
26 pra cap. 6. à num 22. Pro repræſentatione†
in cauſa teſtamentaria nullam legem per-
cipio. Et quamuis de repræſentatione in
ſucceſſione teſtamentaria loqui videantur,
l. Gallus 29. in tranſcurſu, præcipuè in §.
etiam ſi parente, ff. de liber. & poſthum. l. poſthu-
morum 13. ff. de iniuſto rupt. §. poſthumorum 3.
inſtit. de exhered. liberorum, §. ſui 3. inſtitut. de
heredum qualitate, & different. cum ſimilibus:
in dictis legibus non tractatur de ſucceſſio-
ne teſtamentaria, imò de impugnanda ea
27 diſſeritur. Nam nepotes aut inſtituti ſunt†
aut præteriti, vel exheredati; ſi inſtituti ſunt,
ſuccedunt ex expreſſa hominis diſpoſitio-
ne, & non indigent repræſentatione, & ceſ-
ſat legitima ſucceſſio. l. quandiu 39. vbi gloſ.
ff. de acquirend. heredit. l. quandiu 89. ff. de regul.
iuris, l. antequam 8. C. communia de ſucceſ. Docto-
res vtrobique Donellus lib. 7. commentar. iur. c. 4.
§. ſecũdũ exigimus, & li. 9. c. 1. §. 1. Hubert. Gipha-
nius lib. 2 de reg. iur. cap. 13. pag. 245. & cap. vlti-
28 mo pag. 258. Si præteriti ſunt† quamuis te-
ſtamenti tempore à patre præcedebantur, ſi
mortis tamen teſtatoris tempore iam pater
deceſſerat, quaſi agnaſcendo in prædefun-
cti patris locum ſubingredientes, cùm ſui
heredes reperirentur, §. ſui autem 3. inſtit. de
heredum qualitate, & different. §. ſui autem here-
des 3. & §. ita demum, inſt. de heredit. quæ ab in-
teſtat. defer. lege Vellcia rũpebant teſtamẽtũ,
l. Gallus Aquilius 29. § Nunc de lege Vellea. 11.
cum ſeqq. ff. de liber. & poſthum. §. poſthumorum
autem loco 3. inſtit. de exheredatione liberor. Si ta-
29 men† mortuo patre, viuente auo, nepotes
poſt mortem aui intra decem menſes ab
iſtius morte nati fuerint, quia pro natis ha-
bentur, cum vti e ipſis eſſet, l. qui in vtero 7. l.
qui in vtero 26. ff. de ſtatu homin. vt Doctores
volunt, ſiue quia hoc eſt fauor patris, vt la-
tiùs videre poteris apud Antonium Fabrum
1. par. iuriſpruden. Papinianeæ, tit. 4. princip. 3.
confutatione 3. Et præteriti inueniebantur, ſi-
30 militer agnaſcendo† rumpebant teſtamen-
tum: cui periculo prouidus Gallus Aquilius
formulam ſuam cogitauit, & Scæuola ac-
curatè tractat in d. l. Gallus per totam, & v-
trumque latè explicarunt Doctores ibi, præ-
cipuè Scholaſtici, Euignarius Baro, Goueanus,
Corraſius, Duarenus, Taurellus, Hothomanus, Cu-
iacius, Donell. Gilken. & Angelus Spannochius in
ſpecialibus commentarijs ſuper dictam legem: idem
Donellus lib. 6. comment. cap. 11. Forcatul. in ne-
cioman. iuris dialog. 8. & 51. Valent. Forſter. lib. 2.
de ſucceſ. ab inteſt. cap. 28. Ioan. Robertus lib. 1. re-
cept. lect. cap. 3. Anton. Faber lib. 9. & 10. coniect.
iuris, Fachineus lib. 4. controu. iur. cap 76. & lib.
10. à cap. 41. Emanuel Coſta in §. & quid ſi tan-
tùm dicta l. Gallus, præcipuè in 4. par. & Gaſpar.
Schiſordegherus lib. 3. ad Anton. Fabr. tract. 16. &
31 17. Sin autem† exheredati erant, & exhe-
redationis cauſam nullam, aut iniuſtam eſ-
ſe conſtabat, tunc quaſi non ſanę mentis te-
ſtator fuerit, eius teſtamentum reſcinde-
batur, l. 2. l. nam & his 5. §. 1. l. Papinianus 8. §.
penul. l. Titia 13. l. cum mater 28. ff. de inoffic. teſta-
ment. princip. inſtit. eodem tit. & explicant latè
DD. in dictis locis. Vueſembechius in paratitla
ad titulum, ff. de inoffic. teſtament. Connanus lib. 9.
comment. iur. ciu. cap 8. & ſeq. Petrus Grego. in 3.
part. ſyntagmat. iur. lib. 44. c. 4. Anton. Gouean. li. 1
lect. variar. cap. 5. Rauardus de auctor. prudentum,
cap. 12. Cuiacius lib. 2. obſeru. cap. 21 lib 3. cap. 8.
& lib 14 cap. 14: Donellus lib. 6. commentar. iuris
ciuil. cap. 12. cum ſeqq. & lib. 19. c. 3. cum ſeptem
ſeqq. & ex noſtris Roder. Suar. in tranſcurſu, l.
quoniam in prioribus, C. de inoffi. teſtam. Gomezius
tom. 1. reſol. cap. 11. Ferdinand. Vazquez lib. 1. de
ſucceſ. creat. §. 10. & Didacus Spino in ſpeculo te-
ſtament. gloſſa 20. princip. à num. 1. Per præteri-
32 tionem† ſiue per inofficioſi teſtamenti
querelam, teſtati cauſa ad inteſtati cauſam
redacta, heredes ab inteſtato ſuccedebant,
l. poſthumos 6. §. ſi quis ex his. ff. de inoffic. teſtam.
cum ſimilibus (licèt hodie aliter dicendum
ſit in vtroque caſu ſecundùm Doctores ſu-
pra

pra relatos.) Et tunc cùm de ſucceſſione
ab inteſtato tractetur, procedit repræſenta-
tio. Et ſic concludo, quod exceptis ſpecia-
libus caſibus, in quibus leges Regiæ repræ-
ſentationem admittunt in ſucceſſionibus
teſtamentariis, vt dixi in hoc *capite, num.* 20.
& latiùs dicam infra *lib.* 3. *cap.* 3. 4. 5. *& c.* 16.
in cæteris teſtamentariis ſucceſſionibus nõ
eſſe admittendam, & tantùm locum habe-
re in ſucceſſionibus ab inteſtato, vt latiùs
dicam infra *lib.* 3. *cap.* 7.

SVMMARIVM.

1 *Proximus ab inteſtato, excluſo remotiori, ſuccedit.*

2 *In ſucceſſione teſtamentaria proximus magis dilectus, & vocatus à teſtatore cenſetur, quàm remotior.*

3 *Forma repræſentationis eſt in deſcendentibus, vt patre de medio ſublato filius in eius locum ſuccedat.*

4 *In repræſentatione verba illa,* In patris ſui locum ſuccedere, *quomodo intelligenda.*

5 *Per repræſentationem in primo gradu poſitus eſt, non per fictionem legis, ſed quod primus dicatur, quem nemo præcedit.*

6 *Deſcendentes qui non ſunt in poteſtate, & tranſuerſales, non ſolùm in patris ſui locum ſuccedunt, ſed in illius gradum ſubintrant, & de ratione differentia in poteſtate exiſtentibus, & numer.* 7. *&* 8.

9 *Cur in aliquibus legibus dicitur filios in parentum locum ſuccedere, & non in gradum etiam dicant.*

Intellectus Nouellæ 118. *capit.* 1. *verſic. In hoc ordine, &c.*

10 *Intellectus Nouellæ* 127. *in præfatione, & dicta Nouellæ* 118. *cap.* 3.

11 *Regula illa qua dicitur, gradum non corrumpi, ſed repræſentari, qualiter intelligenda.*

12 *Mors ciuilis, quando operetur idem quod naturalis, remiſſiuè.*

Filius ſubintrat in locum patris, quando ciuiliter eſt mortuus.

13 *Incapacitas patris obſtat filijs, ſi poſtea naſcantur, ſecus ſi antè, niſi concepti ſint antè, licèt poſt incapacitatem nati fuerint, & num.* 14.

CAPVT X.

De forma ſiue modo Repræſentationis.

1 IVre communi certum eſt † in ſucceſſio-
nibus ab inteſtato eum qui gradu pro-
ximior eſt, remotiori excluſo, ſuccedere
debere, *l.* 2. *§. hæc hereditas, ff. de ſuis, & legitim.*
hered. l. conſanguin. 3. *C. de legitim. hered. l. auun-*
culo 6. *C. communia de ſucceſſion. §. ſi plures* 5.
inſtitut. de legitim. agnatorum ſucceſſion. Filius
autem vno gradu eſt nepote proximior. Itẽ
frater reſpectu fratris in ſecundo: filius fra-
tris reſpectu patrui in tertio gradu eſt iuxta
ciuiles computationes, *l.* 1. *§. Primo gradu, &*
§. ſeq. l. Iuriſconſultus 10. *à §. ſunt ex lateribus* 8.
ff. de gradibus, princip. inſtitut. eodem tit. Et ſic
ſecundùm iuris ciuilis rigorem filius nepo-
tibus, & frater aliorum fratrum filiis præ-
ferri debebant, dicta *l. conſanguinitatis, & d.*
§. ſi plures. Idem in ſucceſſione teſtamen-
2 taria † iuxta communem Doctorum tradi-
tionem dicendum erat, cum qui proximior
eſſet magis dilectus à teſtatore cenſeatur, &
per conſequens ante alios ab eo vocatus, vt
poſt *Grauetam*, & alios dicit *Iacobus Menoch.*
conſ. 215. *num.* 130. *lib.* 3. Et vt nepos ex præ-
mortuo filio eum altero filio in aui ſucceſ-
ſione, & fratris filii cum altero ſuperſtite
fratre in patrui ſucceſſione concurrant, iux-
ta *authent. ceſſante, C. de legit. hered. Nouella* 118.
cap. 2. *&* 3. cum ſimilibus, neceſſum fuit re-
præſentationis priuilegium introducere, vt
3 dixi ſupra *cap.* 8. *num.* 4. Cuius forma eſt, † vt
in deſcendentium linea, patre de medio
ſublato, filius in eius locum ſuccedat, *l. Gal-*
lus 29. *§. ſeq. par. aliàs §. etiam ſi parente* 13. *ff.*
de liber. & poſthumis, l. poſthumorum 13. *ff. de in-*
iuſto rupto, §. ſui 3. *inſtit. de hered. qualit. & dif-*
ferent. §. poſthumorum 3. *inſtit de exheredat libero-*
rum, §. cùm filius 7. *inſtit. de heredit. quæ ab inte-*
ſtato deferuntur, Nouella 118. *cap.* 1. *verſ Hic ta-*
men, & Nouella 127. *in præfatione l.* 3. *in fin.* ibi:
Finque en lugar de ſu padre, tit 13. *part.* 6. Quod
in collateralibus procedit, dicta *Nouella* 118.
cap. 3. *verſ. quando quidem igitur, l.* 40. *Taur.*
4 quæ eſt *l.* 5. *tit.* 7. *lib.* 5. *Recopil.* Nam verba †
dictorum locorum illa, *in patris ſui locum,*
non ſignificant filium aſſumere gradum
patris, ſed illud, quod nepos, patre de me-
dio ſublato, à quo præcedebatur, in ſui he-
redis locum ſuccedat: aliud namque eſt in
patris, vel ſui heredis locum ſuccedere, aliud
longè diuerſum nepotes reponi, & conſtitui
in gradu quo fuit eorum pater; eo iam de
medio ſublato, in ſui heredis locum ſucce-
debant, quia nemo eos præcedebat, & quẽ-
admodum pater à nemine præcedebatur,
& ſic primus inueniebatur; ita & eius filii in
illum prioritatis locum ſubintrabant, ſed in
gradu ſuorum parentum non reponeban-
tur. Id enim minimè erat neceſſarium, cùm
omnes ſui heredes ad inteſtati ſucceſſio-
nem pariter primo loco vocantur, *§.* 1. *inſt.*
de hereditat. quæ ab inteſt. deferuntur. Nec dicen-
5 dum eſt † vt aliquis ſuus dicatur heres, neceſ-
ſe eſſe eum primo conſtitui gradu, vt colli-
gitur ex *d. §. poſthumorum,* ibi: *Quia filius gra-*
du præcedit, is ſolus iura ſui heredis habet, §. Ita
demum, inſtitut. de hereditat. quæ ab inte-
ſtato deferuntur. Quia reſpondetur nepo-
tem

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

tem, quoties in ſui heredis locum ſuccedit,
in primo gradu eſſe, non quod à lege per fi-
ctionem aliquam in primo reponatur gra-
du, ſed magis ex eo, quòd primus dicatur
quem nemo præcedit, *l. qui duos 9. in fine princip. ff. de rebus dubiis.* Cùm igitur, de me-
dio ſublato patre, nepos à nemine præceda-
tur, in primo gradu eſſe intelligitur, vt latiùs
dixi *cap. 9. à num. 11.* huius libri primi.
6 Hæc rectè procedunt † in deſcendentibus
in parentum poteſtate, & à nemine præceſ-
ſis exiſtentibus: tunc namque ratione ſuita-
tis in locum defuncti patris ſubingrediun-
tur, ſed in eius gradu non reponuntur; ideo-
que eorum gradus non repræſentatur, licèt
vt dixi, primum obtineant. Secus autem
eſt in deſcendentibus illis tam paternis quã
maternis, & in tranſuerſalibus qui non ſunt
in eorum poteſtate, de quorum ſucceſſione
diſputatur: quia cùm iſti careant ſuitate,
non ſolùm in patris ſui locum ſuccedunt,
ſed in illius gradum ſubintrant, & reponun-
tur, ſicque gradus repræſentatur. Differen-
7 tiæ ratio eſt, † quia in primo caſu nec filius
ſiue deſcendens gradũ, nec gradus deſcen-
dentem quęrit, ſed ſine facto aliquo ex pro-
pria perſona in primo gradu inuenitur,
quia primus eſt quem nemo præcedit: qua-
propter gradus patris corrũpitur, & nihilo-
minus dicunt leges filium in patris præde-
functi locum ſuccedere; non ad oſtenden-
dum patrem filio gradum ſuum communi-
care, in quem filius ſubingreditur, ſed ad in-
dicandum filium eam hereditatis partem
percepturum, quam eius pater, ſi ſupereſſet,
8 perciperet. Secundo † verò caſu cùm de-
ſcendens in patria poteſtate non exiſtens, &
tranſuerſalis ex propria perſona ſuccedere
nequeat, neceſſarium fuit, vt prædefunctus
pater ſuum gradum filio communicaret &
tranſmitteret, & ſic gradu filium, & filio
gradum quærentibus, gradus prædefuncti
9 patris repræſentatur. Hinc naſcitur † vt in
legibus citatis in hoc *cap. num. 3* cum de de-
ſcendentibus tractatur, non dicatur filios in
gradum parentis, ſed in parentis locum tan-
tùm ſuccedere, & *Iuſtinianus* in dicta *Nouel-
la* 118. *cap. 1.* non contentus verbis iſtis: *In
proprij parentis locum ſuccedere*, & illis, *tantam de
hereditate morientis accipientes partem, quanticun-
que ſint, quantam eorum parens, ſi viueret, habuiſ-
ſet*: proſequitur: *In hoc enim ordine gradum quæ-
ri nolumus, ſed cum filijs, & filiabus ex præmor-
tuo filio aut filia, nepotes vocari ſancimus*: quaſi
in deſcendentibus expreſsè dixiſſet gradum
non repræſentari, cum non quæratur, quod
ad deſcendentes emancipatos, & ex linea
materna extendit, ſublata inter eos differen-
tia, vt patet ex ſequentibus verbis dicti capi-
10 tuli. At cùm de tranſuerſalibus † loquitur,
ita dicit in *præfatione Nouellæ* 127. *Ad ſimilitu-
dinem fratrum, & præmortui fratris filii ad here-
ditatem vocentur, paternum adingredientes gra-
dum*: vbi paternum gradum repræſentari
oſtendit, iuxta quem intelligenda ſunt ver-
ba illa, quæ priùs dixerat in dicta *Nouella*
118. *cap. 3.* ibi: *Vt in ſuorum parentum iura ſuc-
cedant*; Et ibi: *Vt in propriorum parentum ſucce-
dentes locum*.
11 Ex dictis † intelligenda eſt regula illa, quã
generaliter in hac materia conſtituunt Do-
ctores poſt *Baldum in l. 1. C. de ſecundis nuptiis*,
quẽ poſt alios ſequũtur *Socin. iun. conſ. 116.
n. 28. li. 1. Pariſ. conſ. 90. n. 49. lib. 2. Rolan. à Valle
conſ. 68. n. 26. & ſeq. lib. 1. Tiber. Decian. conſ. 43.
n. 17. et 18. li. 2. & cõſ. 55. n. 45. li. 3. Menoch. conſ.
206. nu. 44. lib. 2. & præſumpt. 95. n. 5. lib. 4. Vin-
cent. Hondedeus conſ. 70. num. 49. & 50. lib. 1.* &
ex noſtris *Molina lib. 3. de Hiſpanor. primogen.
cap. 5. à num 48. Humada in l. 2. gloſ. 17. num. 7.
tit. 15. par. 2. Auendan. in l. 40. Tauri, gloſ. 17. n. 2.
& 3. & Ioan. Gutierrez practicarum quæſt. lib. 3.
quæſt. 67. num. 21. & quæſt. 68. num. 25. cum ſeq.
& num. 45.* dicentes gradum non corrumpi,
ſed repræſentari, quando filius in patris lo-
cum ſubingreditur, & non eſſe remotiorẽ,
ſed illummet, in quo pater repręſentatus ſuc
cederet. Hoc verum intelligerem, cum de
tranſuerſalium ſucceſſione tractatur, ſecus
autem eſt, quoties de aſcendentium here-
ditate diſputatur.
12 Dixi, patre de medio ſublato † filium in
patris locum ſubingredi, quod intelligendũ
eſt, ſiue ſit per mortem naturalem, vt dici-
tur in legibus præcitatis, ſiue per mortem
ciuilem, illis in caſibus in quibus pro natu-
rali habetur; de quibus Doctores *in l. Gallus,
§. & quid ſi tantùm, ff. de liber. & poſthumis, Mã-
dellus Albenſ. conſ. 166.* vbi plures citat eius *ad-
ditionator Vincent. de Hannibal litera A, & conſ.
ſeq. vol. 1. Cephal. conſ. 395. nu. 4. & à nu. 29. lib. 3.
Ioan. de Monte Sperello conſ. 1. à num. 2. volum. 1.
Riminald. iunior conſ. 416. lib. 4. Vincent. Honde-
deus conſ. 62. lib. 1. Surdus conſ. 90. volum. 1. An-
næus Robertus lib. 4 rerum iudicat. ca. 16. Ioſephus
de Seſſe deciſ. 44. & 45. tomo 1. Gerardus Mainar-
dus deciſ. 80. & 81. lib. 5. Vincent de Franchis deciſ.
689 par. 4. Carocius deciſ. 121. & Maſtrillus deciſ.
Sicil. 167. Trentacinq. de ſubſtitut. 4. par. cap. 6.* do-
minus don *Ioannes del Caſtillo lib. 3. quotidianar.
cap. 12. Zenal. practic. commun. contra communes,
quæſt. 63. & 64. Cardin. Tuſchus practic. concluſ.
tom. 5. concl. 393. littera M, Aemilius Gallus de
exception. 1. par. tit. 4. except. 1. per integra conſilia
13 deciſ. cap. quæſt. concl. & except.* Quod loquens
de maioratibus intelligit *Molina lib. 1. de Hi-
ſpanorum primogen. cap. 13. n. 36.* quando tem-
pore quo filius ciuiliter moritur ea morte
qua incapax ſucceſſionis efficitur; filium
reliquerit; quia ſi poſt patris incapacitatem
naſcatur,

Digitized by Google

naſcatur, ad maioratus ſucceſſionem non admittitur, & ſic non eſt locus repræſentationi: cum ſtatim quòd incapax filius maior efficitur, in ſequentem gradum ſucceſſio irreuocabiliter transfertur, & qualitas ad ſuccedēdum requiſita eo tempore quo dies ſubſtitutionis ceſſerit, in perſona ſuccedere volentis præciſè concurrere debeat: neque, ſi ex poſt facto ſuperueniat, ſufficere *l. 1. 8. ſi quis proximior, ff unde cognati, l. ſi quis cùm haberet 5. ff. de ſuis & legitimis*, cum alijs adductis per *Molinam* ibi, & rectiùs in *lib. 3*
14 *cap. 7. num 4.* Hoc ſublimitandum eſt † ſecundùm *Velazquez de Auendan. in l. 40. Tauri, gloſſa 4. num. 3.* ſi ante incapacitatem conceptus fuiſſet: tunc enim poſthumus patruum excludit, alioquin non excluderet, ex reſolutione *Tiraquelli de primogenijs, qu. 40 num 2. & 130. & in l. ſi vnquam, verbo, ſuſceperit liberos, à num. 144. C. de reuocand. donation. & de retractu Lignagier §. 1. gloſſa 9. à num. 8 2. Lecirier lib. 1. de primogenijs, qu. 25.* vide infra cap. ſequen. *num. 18.*

SVMMARIVM.

1 *Ius quod ex proprio, potentius eſt quàm quod ex alieno iure quis conſequitur.*
2 *Repræſentationis iure ſuccedens an ex paterna, an ex propria perſona admittatur, per totum caput agitur.*
Patre de medio ſublato filius in eius locum ſuccedit, & declaratur n. 6.
3 *Intellectus l. 1. §. ſi filius 16. ff. de coniung. cum emancip. liber. eius, & à n. 7.*
4 *Nepotes vt ſui heredes ſint auo, non ſufficit in eius eſſe poteſtate, ſed requiritur, vt eorum pater, viuo auo, ſuus heres eſſe deſierit.*
5 *Nepos, ſi ex perſona patris ſui ſuccederet, patre herede inſtituto, iure tranſmiſſionis ſuccederet, nec auus eum inſtituere teneretur.*
7 *Vt emancipati cum fratribus ſuis heredibus ſuccedant, bona ſua conferre debent.*
8 *Collatio iſta à Prætore introducta eſt iniuriæ minuendæ cauſa, quæ duplex erat, & de prima tractatur.*
9 *Secunda iniuria, vt filius emancipatus partem habeat bonorum filijs in poteſtate conſtitutis donatorum, quæ in hereditate paterna inueniuntur, & nu. 10.*
11 *Collationis bonorum remedio vtrique iniuriæ occurritur.*
12 *Collationis bonorum materia, remiſſiuè.*
13 *Emendatio Cuiacij, & Gothofredi ad dictum §. ſi filius, reijcitur.*
Verus intellectus dicti §. ſi filius.
14 *Conſorti eiuſdem litis maiori 25. annis in rebus indiuiduis proficit reſtitutio minoris.*
15 *Pactum de non ſuccedendo à filia factum non obſtat nepotibus, quando ex propria perſona ad ſuccedendum auo veniunt.*
16 *Nepotes ex propria perſona venientes non tenentur conferre dotem matri renuncianti datam, aliàs ſecus.*
Nepotes ex propria perſona venientes non tenentur ad patris debita, alias tenerentur.
17 *In deſcendentibus ex propria perſona, in tranſuerſalibus ex paterna ſucceditur. Et iſta eſt vera diſtinctio, & quid iure Regio, à num. 19.*
18 *In tranſuerſalium ſucceſſione incapacitas patris, qui ſi viueret ſucceſſurus eſſet, filijs ſemper obſtat. In deſcendentium verò non obſtat.*
19 *Diſtinctio, de qua ſupra nu. 17. videtur non procedere iure Regio. Nihilominus affirma, n. 20.*
21 *In primogenijs Hiſpanorum per lineam rectam primogeniorum ex propria vocatione, & non tranſmiſſione iuris ſucceditur, non tantum in aſcendentium, ſed in tranſuerſalium ſucceſſione, & num. 22.*
23 *Lege 40. Tauri hodie in maioratibus tranſuerſalis ex propria perſona ſuccedit.*

CAPVT XI.

An filius patrem repræſentans, ex propria, an ex patris perſona ſuccedat: & quid in maioratibus.

1 AD formam repræſentationis † hæc quæſtio pertinet: & cum potentius ſit ius, quod ex proprio, quam quod ex alieno iure quis habet, *l. more 5.* ibi *. Suo iure, nō alieno beneficio*, vbi *Baldus & recentiores, ff. de iuriſd. omn. iudi. l. pater 38. §. 1. ff. de lega. 3. l. ſi filius 33. §. 1. ff. de fideicommiſſ. liber. l. ſi quid in bello 28.* vbi *gl. verb. erat, & Bart. ff. de capitiuis & poſtlimin. reuerſ. l. ſacroſancta 8. C. de ſacroſanct. Eccl. Surd. conſil. 112. num. 6. vol. 1.* neceſſarium
2 eſt quæri, † an filius iure repræſentationis ſuccedens, ex paterna, an ex propria perſona admittatur. Et prima facie dicendum videtur ex patris perſona ſuccedere. Primò quia patre de medio ſublato, filius in eius locum ſuccedit, *l Gallus 29. §. ſequenti parte, aliàs §. etiam ſi parente 13. ff. de liber. & poſth. l. poſthumorum 13. ff. de iniuſt. rupt. §. ſui 3. inſt. de hered. qualit. & differ. §. poſthumorum 3. inſtit. de exhered. liber. §. cùm filius 7. inſtit. de hered. quæ ab inteſt. defer. Nouella 118. cap. 1. verſ. Sic tamen* & *Nouel. 127. in præfatio. l. 3. in fin. tit. 13. p. 6.* Ergo ex parentis repræſentati perſona
3 admittitur. Secundò † probatur ex *. 1. §. ſi filius 56. ff. ff. de coniungen. cum emanci. liber eius*, vbi emancipatus emancipato confert; quia nepos emancipatus patrem repræſentans ex eius perſona ad hereditatem veniebat, alioquin non conferret, *l. 2 §. ſi tres, 5. l. 3. §. quoties, ff. de collat. bonor. l. ſi emancipati 9. C. eod. tit.* vbi *DD.* & ita intelligitur *d. §. ſi filius, ſecundum gloſſam. ibi, verb. nepotibus, in princ. & Ioan. Andr.*

Andr. ad Speculatorem, lib. 4. particula. 3. in rubr.
de feudis, col. 4. poſt medium. Hanc principa-
lem ſententiam tenent *Bartol. & Lancel. De-*
cius in l. Gallus, §. & quid ſi tantum, ff. de liberis
& poſthumis, Ripa in l. in quartam, num. 198. &
ſequenti, ff. ad legem Falcid. Ioannes Faber, & Pla-
tea in dicto §. cum filius, Abbas conſilio 85. nu. 1.
par. 1. Paulus Caſtrenſ. conſil. 421. mater iſta nu 2
verſic. Primo probatur, lib. 1. & clariùs *Iaſ. conſ.*
139. col. 2. vol. 4. Portius conſ. 35. num. 3. & conſ.
37. num. 3. in quam partem inclinare vide-
tur *Tiraq. de iure primog. q. 40. n. 122.*

4 Ex propria perſona † & non paterna fi-
liam ſuccedere dicunt Doctores commu-
niter. Primò, vt nepos neptiſue ſui heredes
ſint, non ſufficit eum eamue in poteſtate
aui mortis tempore fuiſſe, ſed opus eſt, vt
pater eius, viuo patre ſuo, ſuus heres eſſe
deſierit, aut morte interceptus, aut quali-
bet alia ratione à patris poteſtate liberatus;
tunc enim illi in patris ſui locum ſuccedũt,
d. l. Gallus §. nunc de lege, ff. de liberis & poſthu-
mis, dicto §. ſui autem 3. inſtit. de hered. qualitate
& differentia. Si igitur nepos neptiſue non
aliter ſui heredes fiunt, & patris locum in-
grediuntur, quàm ſi pater morte naturali,
vel ciuili ſuus heres eſſe deſierit, conſequi-
tur ex perſona patris in nepotem neptem-
ue ius ſuitatis non tranſmitti, ſed id, extin-
cto iam & deleto ſuitatis iure in patre, ne-
poti neptiue ex propria perſona, & qualita-
te competere.

5 Secundò probatur; † ſi ex perſona patris
ſuccederet nepos, non eſſet neceſſe auo ne-
potem inſtituere, ſi filius eſſet inſtitutus, cũ
trãſmiſſio fiat in ſucceſſorem cum eiſdem
qualitatibus. Sed hoc eſt falſum, vt patet
ex *l. 3. C. de liberis præteritis, dicta l. poſthumorum,*
& dicto §. poſthumorum. Ergo ex propria per-
ſona ſuccedit. Hanc partem tenent *Bartol.*
in l. 1. §. ſi ſit nepos, ff. de collatione dotis, & in
dicto §. ſi ſit filius, & in l. 2. vbi Baldus num. 4.
Salicet. 3. Corneus 1. Alexand. 6. Aretin. 1. & Iaſo
in medio, C. de liberis præteritis, Alexand. conſ. 4. n.
13. lib. 4. Decius conſil. 443. num. 29. vol. 2. Burſa-
tus conſ. 67. num. 24. lib. 1. & conſil. 170. num. 2.
lib. 2. Beroius conſ. 149. num. 11. & 12. lib. 2. Ce-
phal. conſ. 16. num. 37. li. 1. & conſ. 431. à num. 23
lib. 3. Tiber. Decian. conſ. 1. num. 351. & ſequen. &
conſ. 7. num 78. lib. 1. Surdus conſ. 133. nu. 24. vol.
1. Grammatic. decis. 63. num. 5. Capicius deciſ. 21.
num. 6. Anton. Gama deciſ. 385. num. 2. Auend. in
l. 40. Taur. gl. 17. num. 30. Iacob. Cancer. variar.
reſol. cap. 5. num. 10. Picbar. poſt princ. inſtit. de he-
red. quæ ab inteſta. defer. §. 2. de repræſent. num. 17.
latè Valentin. Forſter. lib. 4. de ſucceſſ. ab inteſtat.
cap. 20. à n. 1.

6 Non obſtant † leges adductæ in primo
argumento contrario: quia reſpondetur,
verba illa, *In locum parentum ſuccedere*, dicta-
rum legum, non eſſe intelligenda, vt paren-
tum perſonam repræſentẽt, neq; vt ex eorũ
perſona ad ſuccedendum veniant, ſed ita
intelligenda ſunt, vt in parentum gradum
ſubingrediantur, & ex propria perſona ſuc-
cedant, ſublato de medio patre, qui eos
præcedebat, & ipſis obſtabat, vt latiùs dixi
in *cap. præcedente, à num. 3.* & dicam infra *lib.*
2. cap. 16. à num. 99. in reſponſione ad 7. funda-
mentum.

7 Minus † obſtat dictus §. *ſi filius 16. legis 1.*
ff. de coniungendis cum emancip. liberis eius. Ad
cuius intelligentiam prius ſupponendum
eſt, qua parte edicti præteritis emancipatis
contra tabulas patri bonorum poſſeſſionem
Prætor propoſuit, vt ea admiſſa etiam cum
fratribus qui ſui heredes erant, hoc eſt, qui
in patris morientis poteſtate fuerint, ipſi pa-
tri ſuccederent; eadem edicti parte eman-
cipatos cũ ſuis heredibus ſuccedentes Præ-
tor vocat ad bonorum collationem, id eſt,
bona ſua fratribus conferre iubet; idemque
fecit Prætor in ea edicti parte qua vna cum
fratribus ſuis heredibus ad patris bonorum
ſucceſſionem emãcipatos ab inteſtato vo-
cat, bonorum poſſeſſione, *vnde liberi* petita,
l. filium 20. §. videamus, ff. de bonorum poſſeſ. con-
tra tab. l. ſi emancipati 9. C. de collatio. Ius au-
8 tem hoc † de collatione introductum eſt à
Prętore minuendæ eius iniuriæ gratia, quæ
admiſſis emancipatis ad bonorum poſſeſ-
ſionem contra tabulas, & vnde liberi fra-
tribus eorum ſuis heredibus fieri videbatur.
Et ea duplex eſt, vna quod ſui heredes ſo-
lum iure ciuili heredes ſunt excluſis eman-
cipatis, *§. emancipati 10. inſtit. de hered. quæ ab*
inteſt. defer. Nec tantum mortuo patre here-
redes ſunt, vt tanquam in bona aliena ve-
niant, ſed etiam viuo patre quodammodo
bonorum domini exiſtimantur, vt mortuo
patre magis videatur in eis continuari do-
minium, quàm ſucceſſionem eſſe, *l. in ſuis*
11. ff. de liberis & poſthumis. Quapropter ſi
vna cum illis admittuntur emancipati, ne-
ceſſe eſt emancipati illis hereditatem pro
parte vt auocent, atque ita non tantum pa-
terna, ſed etiam ſuorum heredum propria
9 bona auocent. Altera † iniuria in eo eſt,
quod exceptò peculio caſtrẽſi & quaſi ca-
ſtrenſi, quidquid olim filius acquirebat, id
totum patri acquirebatur, *l. patre furioſo 8. in*
fine, ff. de his qui ſui vel alieni iuris ſunt, l. placet
79. ff. de acquirenda hereditate l. 1. ff. ſi à parente
quis fuerit emancip. l. 1. §. nec caſtrenſe, ff. de collat.
bonorum. Nunc autem poſt conſtitutionem
Iuſtiniani aduẽtitia quidem bona patribus
non acquiruntur, at quæ à patre profecta
ſunt, placet etiam nunc patri acquiri, vnde
ſunt profecta, *l. cum oportet. 6. C. de bonis quæ*
liberis, §. 1. inſtitut. per quas perſonas nobis acqui-
ritur.

ritur. Itaque fit,vt etiam nũc ea quæ patres
in filiosfamilias contulerunt, mortuis patri-
bus in bonis eorum,& hereditate reperian-
tur , proinde etiam veniant in communio-
nem & diuiſionem hæreditatis , quicumq;
tandem heredes patri extiterint. Hinc ergo
10 † iniuria quæ , filiis emancipatis ad patris
ſucceſſionem admiſſis , fieri intelligitur iis
filiis qui in poteſtate manſerunt. Non enim
iam emancipati fratribus illis ſuis hereditа-
tem paternam auocant,quam fratres ſoli e-
rãt habituri, ſed etiam percipiunt res priùs
illis à patre donatas , quas hereditarias fa-
ctas eſſe diximus: cum interim emancipati
ad patris ſucceſſionem venientes nihil fra-
tribus ſuis de ſuo conferant,cum ipſi bona
ſua ſibi habuerint,non autem patri quæſie-
11 rint. Aduerſus vtranq. hanc iniuriam † oc-
curſum eſt remedio collationis bonorũ , ſi
emancipati ſucceſſionem patris cum fratri-
bus obtinẽtes fratribus ſuis bona ſua cõfer
rent. *Eſt æquiſſimum* (inquit Vlpianus) *vt ſua
conferant qui appetunt paterna* , *l.1. in principio
ff. de collatione bonorum.* Rectè *qui appetunt pa-
terna*, quoniam ea paterna iam fratrum eſſe
apparent, qui iure ciuili ſoli ſui heredes
exiſtunt . Item, quia illorum paternorum
pars ſunt bona fratrum quæ à patre illis da
ta ſunt, ad patrem redierunt, vt ſolent pro-
12 fectitia peculia. Hæc conſtant † ex *Petro
Gregorio Tholoſano in 3.par. ſyntagmat iuris , li-
bro 46.cap.8.num.5.23.25.& 31. Fran. Duare-
no ad titulum,ff.de collationibus, à cap.1.Vueſem-
beccio in paratitla ad illum titulum, à num. 1. Cu-
iacio in paratitla & in recitationibus ſolemnibus ad
titulum, C.de collationibus, & ibi Azo in ſua ſum
ma , Hugone Donello in rubrica, C. de collationi-
bus ab initio in operibus poſthumis* : & poſt a-
lios *Hieronymus Treulter diſputatio. ſelectarum
ad ius ciuile , volumine ſecundo diſputation. 17.
à theſi.1. & Antonius Pichardus in explicatione,
l. quæ pater 50. ff. famil herciſcund. articul.1. à
numer.* 11. quam legit ſub §. *quædam actiones
20. inſtituta de actionibus* , apud quos , &
ab iſto relatos ante dictum articulum pri-
mum collationum materiam latè videre
poteris .
13 His ſuppoſitis † omiſſa dicti §. *ſi filius* e-
mẽdatione, quam defendit *Iacobus Cuiacius,
lib.3.obſeruation.cap.29. circa finem*,& ſequitur
Dionyſius Gothofredus in notis ad dictum §. &
reprobat *Henr. à Suerin. lib.1. rep. prælectione
cap.46.* Et omiſſis aliis interpretationibus ,
de quibus poſt alios *Hippol Rim. in l.ſi eman-
cipati 9. à num.156.C.de collation.* dicendum
eſt cum *Bartolo* ab aliis ſecuto , vt patet ex
*Riminaldo vbi ſup.*quem ſequitur *Anton.Pich.
in d.l.quæ pater, art.2. num.* 13. Ideo emanci-
patũ nepoti ſimiliter emancipato conferre,
quia is cum altero nepote fratre ſuo, ad eã
partẽ admittitur in ſtirpes ſuccedendo,iux-
ta § *cum filius 7. inſtit. de heredit.quæ ab inteſta-
to defer.*quam eorum pater,ſi viueret, habi-
turus eſſet, & ſic propter fratrem in pote-
ſtate retentum,quia ambo vnam perſonam
repræſentant , ei ab emancipato confertur.
14 Pro qua interpretatione † optime induci
poteſt *l.ſi nepotes 7. ff.de collatione bonorum, &
regula l.ſi communem* 10.*ff.quemadm.ſeruit.amit-
tant.l.loci corpus 4.§.ſi fundus, ff. ſi ſeruitus vin-
dicetur:* qua Doctores dicunt reſtitutionem
minoris 25.annis proficere maiori conſorti
eiuſdem litis in rebus indiuiduis,*Afflict. dec.
213.à nu.1.Ant.Gamma deciſ.291. num.1.Cole-
rus deciſ.173.Duaren. ad titul. C. ſi in communi.
eadem cauſa, Petr.Heigius par. 2.quæſt.19. à nu.
37.Mauritius de in integrum reſtit.cap.144.nu.4
& cap.185. & ſeq Sfort. Odd. in eodem tracta.
par.1.q.46.præcipuè in art.4.Trentacinq.pract.re-
ſol.li.2.reſ 5.de min.à n.1.pag.146.Gut.li.1.pra-
cticar.q.67.& P.Friderus Mind.li.3.contin.cauſæ
cap.15.num.32.*
15 Ex hac reſolutione † infertur primò,quod
pactũ factum à filia de non ſuccedendo nõ
obſtat nepotibus,quando nepotes ſuccedũt
auo ex propria,& non matris perſona: ſecus
autem eſſet dicendum,ſi ex perſona matris
ſuccederent,vt latè dicam infra *li.2.c* 16. *à*
16 *nu.9.* Secundò † etiam infertur nepotes ex
propria perſona auo ſuccedentes non tene-
ri conferre dotem matri datam; aliter eſſet
dicendum, ſi ex perſona matris admitterẽ-
tur ſecundũ vnã DD. opinionem ita affir-
mantiũ, vt latiùs dicam infra *d.c.* 16. *in reſ-
ponſ.ad nonum fundam.à n.*103. licèt ſecũdum
aliam teneantur, vt dixi ibi,*n.*105 Tertiò in-
fertur,nepotẽ non teneri ad debita patris: ſi
tamen ex patris perſona ſuccederet. ad de-
bita teneretur,vt latè dicam infra *lib.3 cap.*
16. *à num.*47.
17 Alij rectiùs diſtinguunt † inter repræſen-
tationem factam ad ſuccedendum aſcen-
dentibus, & inter repræſentationem ad ſuc
cedendum tranſuerſalibus. Primo caſu nõ
repręſentatur perſona,ſed gradus,& ſublato
impedimento patris qui præcedebat, quaſi
agnaſcendo ex propria perſona ad aui ſuc-
ceſſionem nepos admittitur, vt dixi in hoc
capite,*n.*6.& latius in cap præcedenti,à *n.*3.
Secundò verò caſu ad patrui hereditatem
admittitur nepos ex perſona prædefuncti pa-
tris; qui repręſentatur,at ex propria perſona
minimè ſuccedere poteſt: quia licet præde-
cedat pater,& ſublatum ſit de medio impe
dimentũ prælationis,non poteſt in eius gra-
dũ ſubingredi, niſi patris perſonã repræſen-
taret,alioquin ab altero ſuperſtite patruo vti
proximiori excluderetur,vt dicã infra *lib.2.
c.20.à n.*1.Hanc diſtinctionem poſt alios te-
nẽt aliqui ex ſupra relatis,*n.*5.*& Tell.Fernãd.*

in l.8.Tauri,n.2.Pater Lodouic.Molin.to.3.de inſti.& iure,diſput.627.n.11.fol.421. & ſeq. dom. don Io:del Caſtillo, lib.3. quotidianar. controuer. cap.19.n.163.& Sfortia Odd.conſ.38.nu.68. & 69.lib.1. & puto eſſe veriſſimam.

18 Ex diſtinctione iſta † patefit, quando patris incapacitas obſtet filijs,nam quoties pater omnino incapax non fuerit, ſed potiùs aliquando capax, & ad ſucceſſionem vocatus, licet in aliquem caſum, aut euentũ excluſus, tunc ſi tranſuerſali ſuccedendum eſt eo tempore quo ſi pater ſuperſtes eſſet, admitti non potuerat, eius filius ſimiliter ſuccedere non poteſt, niſi patrem repræſentans ex eius perſona admitti deſideret. Si tamen aſcendenti ſit ſuccedẽdum, licet eo tempore pater,ſi ſuperuixiſſet, repellendus eſſet, nihilominus eius filius gradum tantum repræſentãs ex propria perſona eſſet admittendus, excluſis patruis,*Bartolus,& Baldus* relati ſupra numero quinto, & poſt alios *Mandell.Albenſ. conſ.81.nu.9.vol 1.Socin. iun.conſ.2.num.20.& ſeq lib.3.*latè *Cephal.conſ. 103. lib.1.Roland. à Valle conſ.78.à num.3.l.4. Pancirol.conſ.169.n.13.Sfort.Odd.d. conſ.38.nu. 70.Menoch.conſ.172.nu.7.verſic. Nec hoc genus, & n.19.lib.2.& conſ.318.n.30 lib.4.Vincen.Hõded.conſ.72.num.43 lib.1.Alex.*Raudenſ. *conſ.2. num.126.lib.1. & conſ.30.à nu.73. lib. 2.Mant. lib.8.de coniectur.vltim.volun. tit.ſiu. num.72. & 75.Peregr.de fideicommiſ.art.26.num.6.& artic. 27. nu.8. & 9. Coſta in 3.par.patrui & nepotis, num.44. & 45. Valaſc. de iure emphyteut.qu.41 Caldas Pereira de nominat. emphyteut.qu.14.n.7. Caſtillo d. lib.3.c. 15. à n.70.* Si vero incapacitas iſta abſoluta, & perpetua ſit, vt nullo tẽpore pater ſuccedere poſſit,tũc eius filius tanquã à radice infecta deſcendẽs neq. trãſuerſali, neque aſcendenti ſuccedere poteſt, ſecundum Doctores ſupra citatos, & vide ſupra *cap.10.& num.13.14.*

Diſtinctio hæc † relata ſcilicèt *n* 17. licèt
19 iure cõmuni recepta ſit,iure tamen Regio in maioratib.noſtris procedere nõ videtur, ex *l.40.Taur.* ibi, *Que el hijo maior, y ſus hijos y deſcendiẽtes por ſu orden repreſenten la perſona de ſus padres,*quæ eſt *l.5 tit.7.li.5.*Recopilat. vbi non ſolũ in ſucceſſione aſcendentiũ deſcẽdentibus cõceſſa filius patrẽ repræſentat,& ex patris potius perſona quã ex propria perſona venire dicitur,ſed etiã in tranſuerſaliũ ſucceſſione idem expreſsè affirmatur, & ſic lex illa præfatam gradus, & perſonæ differentiam ademit,et ex perſona patris filium ſuccedere vult.

Securè tamen †nihilominus tenendũ eſt
20 repræſentationẽ,in *d.l.40.Taur.*filiis aut deſcendẽtibus conceſſã nequaquã excludere, quin filius ex propria potius quàm paterna perſona ſuccedere dicatur. Nec contrariũ in ea dicitur,ſed dũtaxat: *Que el hijo repreſente la perſona de ſu padre,*eõ quod repræſẽtationẽ perſonæ introducere fauorabilius & melius eſſet filiis,quã ſi gradus repræſenſatio introduceretur: cũ perſonã repræſentare ſit nõ modo perſonã,ſed etiã locũ parentis cũ omnib. eiuſdẽ qualitatibus habere ad excludendos alios quos pater ipſe ex-
21 cluderet. Et quod poſt dictã legem† filiũ ex propria perſona & proprio iure ſuccedat,euidẽti ratione probatur: nã in primogenij, ſeu maioratus ſucceſſione linea recta primogenitorũ ſucceſſiuè in infinitum de primogenito in primogenitũ ex propria vocatione,ſẽper vocata cenſetur,ac ſi eorum vnicuiq;nominatim, & ſpecificè vnaquęque donatio,ſubſtitutio,vocatio,legatũ,ſeu prælegatũ factum fuiſſet:ideoq;eodem inſtanti quo cõditio purificatur,vel vocationis dies venit,ex propria perſona de medio ſublato præcedente poſſeſſore, non autẽ ex iure ab eodẽ ſibi tranſmiſſo, abſq; reſtitutione aliqua dominiũ conſequitur, vt poſt multos tenent *Molin.lib.1.de Hiſpanorũ primogenijs,c.1. num.17.& lib.3.c.7.n.29.Auendan in l.40.Tauri,gloſſ.16.num.2.& Gutier.practicarum quæſtionum,lib.3.qu.68.alias 67.n.20.*

22 Idque † in recta deſcendentium linea nedum procedit, in quo ſuperior doctrina certiſſima eſt,vt filius patris perſonã repræſentans ex propria perſona, atq; inſtitutoris vocatione et volũtate ſuccedat,ſecundum *Tel.Fernandez in l.27. Tauri, n2. Auendan. d. n2.& gloſ.17.n.30. Gutierrez dicto n.20. & Patrem Molinam tomo 3. de iuſtitia, & iure, diſputatione 626. num. 12. fol. 403.* Sed in tranſuerſalium linea etiam procedat, nam in ea, ſicut in deſcendentium linea, ſub primogeniti vocatione non ſolum primogenitus filius, ſed etiam nepos, & omnes ex eo primogeniti deſcendentes in perpetuum vocati intelliguntur, et eorum quilibet vocationem propriam habere cenſentur, & ſic iure, perſonaque propria ſuccedere, vt de tranſuerſalibus loquentes dicunt *Ioannes Lopez de Palacios Rubios in rubrica de donation. inter virum & vxorem, §.69. num.21. Couarruuias in practicis, cap.38. numer.6. & 7. Molina dicto cap. 6. numer. 29. & Gutierrez, vbi ſupra num. 21.*

23 Et obſtaculum illud † de iure communi circa tranſuerſales, vt non ex propria, ſed ex parentum perſona ſuccederent,eò quòd tranſuerſalis eſſet remotior qui ſucceſſurus eſſet, vt in filio fratris cum patruo ſuccedente,hac Taurina lege omnino ſubmouetur, quæ in tranſuerſalibus repræſentationem perſonæ parentis admittit eodem modo, quo in deſcendentibus admiſerat, ex propria perſona inter deſcenden-

tes

tes ſucceſſionem obuenire: ergo idem in tranſuerſalibus dicendum eſt. Diuerſa etiam ratio militat, vt ex propria perſona, & proprio iure ſuccedere dicantur in noſtris maioratibus, quam quæ liberorum bonorum ſucceſſione ſimul cum alijs concurrendo de iure communi militabat, cum natura ipſius maioratus ita dicendum poſtulet, iuxta dicenda infra *lib. 3. cap. 4. à num. 5.* quod in iure communi dici minimè poſſit. Doctores ſupra citati, & *Dominus Caſtillo lib. 3. quotidianar. controuerſ. iuris, cap. 19. numer. 170.*

SVMMARIVM.

1 *An ſexus prædefuncti patris repræſentari poſſit per totum caput diſputatur.*

2 *Fœminæ proximiores à ſucceſſione maioratus maſculos remotiores regulariter excludunt, niſi ipſa expreſſe vel per coniecturas excluſæ fuerint.*

3 *Coniecturæ ad excludendas fœminas debent eſſe indubitatæ & euidentiſſimæ, licet Regia pragmatica in maioratibus nouis hodie non ſufficiant.*

4 *Caput hoc in duas diuidetur partes, & in prima tractatur, an filia excluſa propter filios maſculos, cenſeatur in ſtatuto aut maioratu neptis ex filio comprehenſa, & numeris ſeqq.*

5 *Ratio vbi eſt eadem, extenſio ſtatuti vel diſpoſitionis fit.*

6 *Ratio vbi maior eſt in caſu non expreſſo, idem dicendum eſt, etſi materia correctoria, & pœnalis ſit.*

7 *Extenſio fit ad caſum non expreſſum ex identitate, vel maioritate rationis, ſi alioquin abſurdum ſequeretur.*

Extenſio identitatis rationis comprehenſio potius quàm extenſio dici poteſt.

8 *Ratio ſtatuti aut maioratus fœminas excludentis eſt fauor agnationis, quæ etſi tacita ſit, idem operatur, ac ſi expreſſa fuiſſet.*

9 *Ratio potius quam diſpoſitio eſt attendenda, imò diſpoſitionis verbis ratio præfertur, & eius dictum ampliat.*

10 *Remotiori plus iuris non eſt concedendum quàm proximiori.*

Statutum excludens filias rectiùs excludet neptes ex filio remotiores.

11 *Eadem fœminei ſexus qualitas in filia fratris concurrens propterquam ſoror excluditur propter maſculos, facit, vt etiam filia fratris excludatur.*

12 *Fictio ceſſat vbi æquitas repugnat.*

13 *Doctores citantur qui tenent neptem ex filio contineri ſtatuto filias excludente propter maſculos.*

14 *In hac ſecunda parte tractatur, an neptis repræſentans patris perſonam, eius etiam maſculinitatis qualitatem repræſentet, & num. ſeqq.*

Filius per repræſentationem non tantum in gradum, ſed etiam in locum & ius patris ſuccedit. Declaratur n. 63.

15 *Natiuitatis qualitas paterna, quæ perſonalis eſt, & regulariter non tranſmittitur virtute repræſentationis filio communicatur. Sed declara, num. 64.*

16 *Aetas & ab ea quæ pendent perſonaliſſima ſunt, ideoque non tranſmittuntur regulariter.*

Aetatis prærogatiua tranſmittitur virtute repræſentationis. Contrarium dic n. 65.

17 *Neptis ex fratre maiore prædefuncto patruum eius maiorem excludit, & in ſucceſſione præfertur.*

18 *Subrogatum in omnibus ſapit naturam illius in cuius locum ſubrogatur. Et declara n. 68. cum duobus ſeqq.*

Subrogata perſona pro vna, & eadem perſona habetur cum illa in cuius locum ſubrogatur.

19 *Fœmina à filio deſcendens dicitur de linea maſculina ſecundum aliquos, & eſt controuerſum n. 71.*

20 *Intellectus l. 40. Taur. ibi.* De manera que ſiempre, &c. *& n. 73.*

21 *Lex ciuilis non fingit, quod in ſpecie, & in genere impoſſibile eſt, vide infra n. 22. & 26. vbi reprobatur.*

Fœmina quod ſit maſculus in genere, & in ſpecie eſt impoſſibile. Reproba. *infra n. 27.*

22 *Lex æquitate dictante fingit quæ in ſpecie, & in genere impoſſibilia ſunt.*

23 *Ponderatur pro hac parte l. ita vulneratus 51. verſic. Igitur, ff. ad legem Aquiliam.*

24 *Partus quinque meſtres, & deinceps ſecundum Medicos vitales ſunt.*

Qui in vtero eſt fictione legis pro nato habetur.

25 *L. ſi infanti 18. C. de iure deliberandi, perpenditur.*

26 *Intellectus l. ſi paterfamilias 15. §. fin. iuncta l. ſeq. ff. de adoption. §. minorem natu. 5. inſtit. eod.*

Lex fingit plerumque impoſſibilia ſecundum naturam, & contra veritatem, & nihilominus pro veritate habetur.

27 *Fœmina dicitur mas læſus & mutilatus ſecũdum Ariſtotel. & Galenum.*

28 *Fœmina ſecundum Diuum Thomam mas occaſionatus, & ſecundum Philonem mas imperfectus dicitur.*

Hinc fœminas in mares aliquãdo commutari, imo & frequentius, raro aut numquam ex maribus fœminas fieri teſtantur Philoſophi, Medici, Theologi, & Iuriſtæ, & nu. 29.

30 *Repræſentatio eſt fictio, reprobatur n. 32.*

31 *Fictiones plures in vna re eodemque ſubiecto concurrere non poſſunt, reprobatur n. 33.*

32 *Repræſentatio neque fictio, neque præſumptio, ſed beneficium eſt.*

34 *Intellectus l. ſi verò 12. §. Marcellus ff. mandati.*

Intellectus l. 1. ff. de vſufructu legato, remiſſiuè.

36 *Duo ſpecialia circa eandem rem concurrere non poſſunt*

poſſunt, ſed reprobatur, à num.37.

38 *Intellectus plures, l.1.C. de dotis promiſſione, & l.cum poſt diuortium 69. §. gener à ſocero, ff. de iure dotium, reprobantur remiſſiuè.*

39 *Patris incerta dotis nomine filiæ promiſſio valida eſt; filiæ aut alterius extranei incerta promiſſio nulla eſt, & concordandæ ſunt leges ſupra citatæ.*

40 *Intellectus dictarum legum Harmenopuli auctoritate confirmatur, quem multi ſequuntur, & num.41.*

42 *Opinio communis Doctorum dicentium promiſſionem dotis incertam fauore dotis valere iuxta ſupra diſtinctionem intelligenda eſt.*

43 *Obiectio Accurſij, & aliorum contra dictum intellectum, ſed reſpondetur n.44.*

45 *Mulier regulariter omnia bona ſua in dotem dare conſetur, ſed reprobatur num. ſequenti, vbi remiſſiuè limitatur.*

47 *Mulier ſimpliciter nubendo non cenſetur congruũ pro dote promiſiſſe, niſi id exprimatur.*

Dotem aliquam fuiſſe promiſſam dicenti incumbit onus probandi.

Dos in vno nummo verificatur, & ſic minimum ſoluendo promittens incertam liberatur.

48 *Intellectus l.quæro 60. ff. de iure dotal. & num. ſequen.*

50 *Cum vxore non tradente dotem non tenetur maritus habitare, nec ipſi alimenta præſtare.*

51 *Vxorem non tradentem dotem à domo maritus eam expellere poteſt. Declara num ſeq. Reproba num.55.*

52 *Ratione vna ex duabus ceſſante, non ceſſat legis diſpoſitio.*

53 *Vxor incertam dotem promittens à marito compelli non poteſt, vt congruam conſtituat, ſibi imputet incertam dotem accepiſſe.*

54 *Maritus non poteſt expellere vxorem quia congruã dotẽ nõ cõſtituit, ſecundũ veriorẽ opinionẽ.*

55 *Vxori alimenta tenetur maritus præſtare, etſi ipſa dotem non tradiderit.*

56 *Dotis incertæ promiſſio per extraneum facta valet ſecundum viri boni arbitrium. Sed reprobatur num.ſeq.*

58 *Statutum fœminas excludens, & maſculos admittens eſt ratione agnationis, & conſeruationis bonorum in familia.*

Finita cauſa qua priuilegium conceditur, & priuilegium ipſum quoque finitur.

59 *Lex, ſtatutum, aut teſtatoris voluntas non diſponens ſimpliciter ſub filij appellatione, ſed reſpectu alterius qualitatis non comprehendit nepotem illa qualitate carentem.*

Maſculinitatis qualitas in neptem non tranſit.

60 *Leges de repræſentatione tractantes non dicunt patris perſonam, ſed locum, & gradum repræſentari.*

61 *Si ſexus repræſentaretur, ex patris, & non propria perſona filia ſuccederet.*

62 *Principalis ſententia vno limitatur modo.*

66 Repudiatum *ius non tranſmittitur.*

67 *Neptis non excludit patruũ in maioratibus quaſi patris maſculinitatem repræſentans, ſed quia deſcendit de primogeniorum linea, & ad aliam non fit tranſitus.*

68 *Regula ſubrogationis, de qua ſupra num.18. primo non procedit quando perſona ſubrogata eſt diuerſi iuris & conditionis illius in cuius locum ſubrogatur.*

69 *Secundo non procedit quando ceſſat in perſona ſubrogata qualitas illa propter quam priuilegium conceditur.*

70 *Tertiò dicta regula non procedit quando illud in cuius locum ſubrogatur penitus extinctum ſit.*

72 *Neptis ex filio non dicitur de linea maſculina, quando in diſpoſitione habita fuit ratio conſeruandi bona in agnatione.*

CAPVT XII.

Repræſentationis iure ſuccedens an gradum & ſexum prædefuncti patris repræſentet?

EX dictis ſupra c. 10. & 11. conſtat filios
parentum gradum repræſentare, præci-
pue quando de tranſuerſalium ſucceſſione
tractatur, & cum ſimiliter quæſtio iſta ad
repræſentationis formam pertineat, hic ſo-
lùm diſputabo, an etiam ſexus prædefun-
cti patris repræſentari poſſit. Et ad huius
1 quæſtionis † dilucidam intelligentiam præ-
mittendum eſt hanc quæſtionem locum
habere, quando perſona repræſentans eſt
fœmina, quæ patris maſculinitatem repræ-
ſentare vult ad excludendum alium ma-
ſculum proximiorem vel remotiorem à
maioratu, qui agnationis, vel maſculini-
tatis eſt, aut excludere vult amitam à ſuc-
ceſſione, quando eſt ſtatutum admittens
fratrem maſculum, & excludit ſororem:
alioquin feminas in quocunque maioratu,
Ducatu, & Regno, ſicut maſculos, regula-
ritèr ſuccedere, dummodo in eodem gra-
du maſculi (licet ætate minores) non ad-
2 ſint, dicendum eſt. Sed ſi feminæ † gradu
ſint proximiores à ſucceſſione maſculum
excludunt remotiorem, niſi in contrarium
expreſsè, vel per coniecturas excluſæ fue-
rint, *Cephalus conſilio 251. per totum, lib.1. Achil.Pedrocha conſilio 10.numero 16. & 29.& conſ.42. à numer. 350. vſque ad numerum 364. Peregrinus de fideicommiſ. artic. 27.nu. 4.* & ex
noſtris *Anton.Gomez in l. 40.Tauri, num 8.* vbi *Auendan.gloſ.9. ab initio, & num.33. Burg. de Paz conſil.29. num 1. 17. 18.& 66. & in proœmio legum Tauri, nu.126.& ſequenti, Molin.lib.3. de Hiſpanorum primog. cap.4. ab initio, Pelaez à Mieres 2. parte de maioratibus, quæſt. 6. num. 2.*

20.& 21. *& iuxta vltimam editionem à num* 8.
*Gutierrez conſ.*13. *num.*11.13.14. *&* 30. *Caldas
Pereira de nominatione emphyteutic.quæſt.*17. *nu-*
3 *mer.*36.*&* 38.Dum illæ coniecturæ † indubi-
tatæ, & euidentiſſimæ fuerint,*Burgos de Paz
dicto numero* 66. *Molina dicto cap.*4. *numer.*38.
*Gutierrez dicto num.*14. *Mieres dicta qu.*6. *nu.*2.
6. 21. *&* 31. *aliàs à numer.* 33. *Alexand. Rau-
denſ. lib.* 1. *de analogis , cap.* 15. *numer.* 292.
Tiber. Decian. conſ. 12. *numer.* 21. *& Ioann.
Petrus Surd. conſ.*316. *à num.* 316. *lib.* 3. licèt
hodie quoad nos in maioratibus noui-
tèr conſtitutis hæ non ſufficiant, niſi eas
teſtator clarè & literaliter à maioratus ſuc-
ſione excluſerit, vt probatur in *pragma-
tica* noſtri Regis Philippi Tertij edita an-
nò 1615.
4 His ſuppoſitis † in hoc capite duo ſunt
diſputanda: primum an filia excluſa prop-
ter filios maſculos, cenſeatur in ſtatuto, aut
maioratu neptis ex filio contineri: nam ſi
non continetur, ſuperflua fuiſſet principalis
quęſtio. Secundum, an neptis perſonam pa-
tris, & ſic qualitatem maſculinitatis & ſe-
xum repræſentare poſſit ad patruum, &
amitam excludendos. Quoad primum di-
cendum videtur neptem ex filio prædefun-
cto ſtatuto vel maioratu fęminarum exclu-
ſiuo, etſi eſt patruus, ab eo excludi. Pri-
5 mò, † quia vbi eſt eadem ratio, fit extenſio
ſtatuti vel diſpoſitionis ad aliam perſonam,
etiam ſi ſtatutum ſit iuris communis cor-
rectorium: argumento *l. illud* 32. *ff. ad legem
Aquiliam, l. à Titio* 108. *ff. de verborum obliga-
tionibus*, dicunt *Baldus in c.* 1. *§. porro quæ fuit
pri. cauſ. benef. amitten. &* cum *Iaſone, & Feli-
no Surdus deciſ.*139. *num.* 8. Eadem ratio eſt
6 in filia quæ in nepte. Ergo. Secundò, †
quia etiam in correctorijs, & pœnalibus ſi
in caſu non expreſſo adeſt maior ratio, ha-
bet locum eadem deciſio, *l. qui indignus* 4. *ff.
de Senatoribus, l. cui pacto* 5 *ff. de ſeruis exportãdis
l. relegatorũ* 7. *§. poteſt. ff de interdictis & relegatis,
Baldus in l. tranſigere, in* 8. *oppoſitione, C. de tran-
ſactio. Alex. in additione ad Bartol. in l. mancipia,
in verbo, turbans , C. de ſeruis fugitiuis, Roch. de
Curt. in tractatu de conſuetudine in* 7. *limit. Ripa
in rubr. de iudicijs, num* 22. *verſ. Non obſtat ſecun-
do, & in l. filiusfamilias, §. Diui, num.* 85. *ff. de le-
gat.*1. *& Aim n Craueta de antiquit. tempor.*4. *p.
§. videamus modo de aliquibus limitationibus, num.*
7 21. Quod certius procedit, † quando ſi ita
non fieret, abſurdum ſequeretur ſecundum
Aimonem Crauettam vbi ſupra num. 23. *verſ. Hãc
difficultatem. & num.* 24. tunc comprehenſio,
& non extenſio dicitur, vt cum alijs multis
dicunt *Farinac. in fragmentis criminalibus p.*1.
*lit. E. nu.*52. *Surd. dec.* 62. *nu.* 25. *& conſ.* 553.
n. 34 *lib.*4. *& Steph. Grat. to.*1. *d. ſcept. foreſ. c.*15.
*n.*20. Sed ſi filia ex vltimo maſculo poſſeſſo-
re per patruũ excluditur, multo meliùs di-
cendum eſt in nepte remotiori ex filio præ-
defuncto: abſurdum enim eſſet, vt melioris
conditionis eſſet remotior quàm proxi-
mior, vt dicam infra *hoc cap. num* 10. Ter-
8 tiò, † quia vera ratio ſtatuti aut maioratus
fęminas excludentis eſt agnationis fauor,
l. 1. *§. quamuis, verſic. Sed etſi ſeruus, ff. de inſpi-
ciendo ventre*, & dicam infra *num.* 58. *& lib.*3.
cap. 1. quæ licet tacita ſit, idem operatur,
ac ſi expreſſa fuiſſet, vt poſt *Bart.* & alios
probat *Pariſius conſ.*50. *num* 22. *lib* 3 *Crauetta
conſ.*5. *nu.*54. *inter conſilia Marzarii, & Surdus*
9 *deciſ.* 124. *num.*7. Vnde potius illa ratio † eſt
attendenda quàm diſpoſitio; imò diſpoſi-
tionis verbis præfertur, & eius dictum am-
pliat, *c. ſolitæ* 6. *de maioritate, & obedient. c. præ-
cipimus* 24. 12. *qu.* 1. *l. cum pater* 77 *§. dulciſ-
ſimis, ff. de legat.*2. *gloſ. in cap. conſuetudo* 5. *di-
ſtinct.* 1. latè *Franciſcus Beccius conſ.*62. *nu.* 15.
& cum multis *Anton. Theſaurus deciſio.* 37.
num. 6. *& deciſ.*62. *num.*6. *& Surdus deciſ.*19.
*n.*1. Ergo neptis ex filio in maioratu ſeu ſta-
tuto cenſetur comprehenſa, ac per conſe-
quens ex propria perſona excluditur. Quar-
10 tò † non debet plus iuris concedi remotio-
ri quàm proximiori, *l. ſi viua matre* 3. *C. de
bonis matern. Natta conſ.*201. *num.*21. *in princ.
volumine* 1. Vnde dicitur, quòd ſi ſtatutum
aut maioratus excludit proprias filias à pa-
tris hereditate propter filios ac eorum fi-
lios, multò fortius vult excludere neptes
ex filio maſculo remotiores, Doctores in
l. venia, C. de ius vocando, Curt. ſen. conſ. 80. *in*
1. *dubio, Ruinus conſ.*140. *num.*16. *lib.*3. *Pariſius
conſ.* 41. *num.* 16. *lib.*3. *Socin. iunior conſ.*168.
*num.*45. *& ſeq. lib.*2. *Borgnin. Caualcan. dec.*12.
numer. 47. *&* 49. *& deciſ.* 29. *numer.* 6. *&* 11.
11 *pag.*3. Quinto † nam in fratris filia eadem
feminei ſexus qualitas concurrit, propter-
quam ſoror & feminæ excluduntur per
maſculos agnationis conſeruandæ gratia,
& ſic in conſequentiam venit excluſio,
*Bart. in l.*2. *§ Videndum in fin. ff. ad Tertullian.
Marcus Anton. Natta dicto conſ.* 201. *numer.* 2.
12 Sextò † fratris filia patrem repræſentat per
fictionem ſecundùm aliquos, vt dixi ſupra
*cap.*6. *à num.*3. Non enim ex ſuo gradu ſuc-
cedere poteſt, cum fratre ſit remotior, & ſic
per repræſentationem ſuccedit, vt dixi ſu-
pra *d. cap.*6. *à num.*3. *cap.*6. *ab initio, & cap.* 8.
*à num.*2. Vnde iſta fictio debet ceſſare, vbi
æquitas repugnat, *Rubeus , Alex. conſ.*149. *nu.*
10. *Bart. in* l. *ſi is qui pro emptore, num.*23. 25.
& 67. *ff. de vſucapion. Bald. in l. ſi ea quæ C. qui
accuſ. non poſ. Sarmient. in defenſ. ad lib. de reddi-
tib. Eccleſ. p.*1. *monitorio* 23. *num.* 5. *Mieres*
1. *parte, de maiorat. quæſt.*51. *nu.* 128. *Menoch.
lib.*4. *præſumptione* 39. *num.*16. *& præſumption.*
89. *num.*9. quod æquitas repugnet in hoc
caſu,

caſu, ex ſupradictis manifeſtè patet. Et ſic conclude neptem ex propria perſona ſuccedere non poſſe, & ſtatuto, vel maioratu feminas propter maſculos excludentibus
13 contineri. Hanc ſententiam † tenent poſt alios *Cumanus inter conſilia Curtij ſenior. conſ. 34 nu. 10. Ruinus conſ. 205. num. 5. lib. 2. Curtius iun. conſ. 276. num. 11. & 12. volum. 3. Socinus iun. conſ. 168. num. 46. lib. 2. conſ. 10. à nu. 11. lib. 4. Menoch. conſ. 427. à num. 2. lib 5. Decia. conſ. 74. num. 14. & 15. lib. 3. Hieron. Gabriel. conſ. 18. num. 4. & ſeq. & conſ. 19. num. 3. & ſeq. libro 2. Achil. Pedrocha conſ. 5.* vbi *num. 32.* dicit communem, & æquam opinionem *Capicius deciſ. 21. Grammatic. deciſ. 63. Franciſcus Marcus deciſ. 545. tom. 1. per totas, Rota Romana diuerſorum deciſione 240. num. 30. & 31. & deciſ. 686. p. 1. Borgniu. Caualc. deciſ. 29. num. 11. 40. & 42. deciſ. 33. n. 22. & 30. p. 3. & deciſ. 3. num. 6. part. 4.* & cum alijs *Velazq. de Auendan. in l. 40 Tauri, gl. 9. à num. 68. & Stephan Gratian. tom. 1. diſceptationum forenſium c. 15. à nu. 8. vſq; ad nu. 21.* qui reſpondent obiectionibus per Doctores contrarios adductis.

14 Cùm ex propria perſona † ſuccedere non poſſit neptis, & ſtatuto & maioratu contineatur, diſputemus ſecundò, an poſsit ſaltem ex perſona patris eius etiam ſexum, & qualitatem repræſentans admitti. Et prima facie dicendum videtur neptem ex patris perſona iſtius qualitatem, & ſexum repræſentantem admitti debere. Primò, quia repræſentationis beneficium non fuit duntaxat introductum, vt filius gradum patris conſequeretur, *Nouella 127. in præfatione*, ibi: *Ad ſimilitudinem fratrum, & præmortui fratris filij ad hæreditatem vocentur, paternum adingredientes gradum*, ſed magis, vt in locum & ius patris ſuccederet, *l. Gallus 29. §. ſequenti parte, alias §. etiam ſi parente 13. ff. de liberis & poſthum. l poſthumorum 13. ff. de iniuſto rupto, §. ſui 3. inſtit. de hæredum qualitat. & differen. §. poſthumorum 3. inſtit. de exhæredatione liber. §. cum filius 7 inſt. de hæredit quæ ab inteſt. deferuntur, Nouella 118. cap. 1.* ibi: *In propriis parentis locum ſuccedere*. *Et c. 3.* ibi: *Vt in ſuorum parentum iure ſuccedant* Et ibi: *Vt in propriorum parentum ſuccedentes locum, l. 3. in fin.* ibi: *Finque en lugar de ſu padre, tit. 13. par. 6.* Ita vt huius repræſentationis virtute tantam hæreditatis portionem conſequatur, quantam, ſi pater eius ſuperuiueret, eſſet percepturus, dicta *Nouell. 118. c. 1.* ibi: *Tantam de hæreditate morientis accipientes partem, quanticumque ſint, quantam eorum parens, ſi viueret, habuiſſet*, dicta *Nouell. 127. in præfatione*, ibi: *Et illius ferentes portionem.* Ergo non ſolùm gradus, ſed ſexus etiam repræſentatur.

15 Secundò, † pro hac parte facit dicta *Nouella 118. cap. 3. verſic. Vnde conſequens eſt*; vbi cùm Iuſtinianus repræſentationis beneficium filijs fratrum conceſsiſſet, conſequens eſſe putat, vt filii fratrum vtrinque coniunctorum conſanguineis vel vterinis tantùm fratribus præferantur, cùm eorum patres, ſi ſupereſſent, cæteris fratribus eſſent præferendi, *Nouella 84. cap. 1. verſ. Vult autem hæc lex*, dicta *Nouella 118. cap. 3. in princip. authent. itaque, C. communia de ſucceſsion.* Vnde conſtat qualitatem natiuitatis, quæ perſonalis eſt, & regularitèr transmitti nullo modo poteſt, repræſentationis virtute filiis communicari ad excludēdos patruos. Ergo idem dicendum eſt de ſexus prærogatiua, cùm inter vnam, & aliam qualitatem congrua differentiæ ratio conſiderari
16 nequeat. Tertiò, † cùm ætas, vti omnium res perſonaliſsima ſit, nec tranſmitti poteſt, *l. peto 69. §. prædium, ff. de legat. 2. §. vltimo, inſtitut. de vſufructu*; quapropter priuilegium ratione ipſius competens perſonam non egreditur, *l. 1. ff. de conſtitutio. Princip. l in omnibus 68. ff. de regulis iuris, regul priuilegium 7. eodem tit. lib. 6.* & ideo minor ſuccedens maiori vtitur iure minoris, & è contrario, *l. Aemilius Larianus 38. ff. de minoribus 25. annis.* Inſpicimus enim ſucceſſorem, non eum cui ſuccediτur in his, quæ poſt ipſius mortem initium vel effectum ſumunt, *l. ea quæ 5. C. de temporib. in integrum reſtitutio.* Et tamen nepos, quoties ei repræſentatio conceditur, patruum ſuum etiam ætate maiorem excludit, cui tamen nullo modo erat præferendus, niſi maioris ætatis prærogatiua virtute repræſentationis eidem nepoti eſſet communicata. Ergo eodem modo ſexus qualitas repræſentatur.

17 Quartò, † ea eſt maſculinitatis prærogatiua, vt concurrentibus eodem in gradu maſculo, & fœmina, præferatur maſculus, etſi ætate minor ſit, vt dixi in principio huius capitis. Sed neptis ex fratre maiori prędefuncto patruum excludit, & in ſucceſſione præfertur, *Palacios Rubios in rubr. de donationibus inter virum & vxorem §. 69 num. 29. Couarruuias in pract. cap 38. nu 8.* & cum multis *Molina lib. 3. de Hiſpanorum primogen. cap. 8. num. 10. Matieu in l. 5. gloſſa 1. num 5. tit. 7. lib. 5 Recop. vbi Azeued. nu. 4. Auendan. in l. 40. Tauri gloſſ. 9. num. 2. & Pater Molina tomo 3. de iuſtitia & iur diſputatio. 629. num. 1. verſic. Dubium eſt, & num. 2. fol. 483. & ſeq.* Ergo patris maſculinitas repræſentata etiam fuit, & per conſequens ſexus repræſentatur.

18 Quinto, † ſubrogatum in omnibus ſapit naturam illius in cuius locum ſubrogatur, *l. ſi eum 18. §. qui iniuriarum, ff. ſi quis caution. l. in duobus 28. §. 1. verſic. Nam quia in locum, ff. de iure iurando, l. 1. §. hæc actio, ff. ſi is qui teſtament.*

lib.

Digitized by Google

lib. eſſe iuſ. fuerit, l. 1. §. ſi quis ſub conditione, ff. vt legatorum nomine caueatur, l. 1. §. aliud iuris, ff. de donationibus, & poſt Cynum, Bartol. Bald. Salicet. Crotum, Socin. Marſil. Alba. Pariſ. Euerardum, & Nattam, Surdus deciſ. 306. *num.* 5. *Caualcan. deciſ.* 19. *num.* 31. *& deciſ.* 41. *num.* 5. *part.* 1. Et pro vna eademque perſona reputātur, *Martin. Montier à Cueua deciſ. Aragoniæ* 25. *num.* 2. Neptis autem in locum patris ſubrogatur, vt remanet dictum in hoc capite, *num.* 14. Ergo quemadmodum pater eius ſi viueret, fratrem aut ſororem excluderet, ita & neptis eos excludere debet, & per conſequens patrem etiam ſexus qualitate repræſentat.

19 Sextò, † fœmina à filio deſcendens de linea dicitur maſculina, *l. lege duodecim tabularum* 14. *verſ. Huiuſmodi*, ibi: *Et ſancimus omnes legitimas perſonas, ideſt per virilem ſexum deſcendentes, ſiue maſculini ſiue fœminini generis ſint, C. de legitimis hæredibus. §. cæterum* 4. *inſtituta de legitima agnatorum ſucceſſio, gloſ. verb. nam e: ſi, in fin. l. Gallus* 29. *§. Nunc de lege Velleia, ff. de liber. & poſthum. vbi Bald. Caſtrenſ. Alexan. Aretin. Socin. & Iaſo, Cepha. conſ.* 413. *num.* 22 *lib.* 3. *Beroius conſ.* 77. *num.* 19. *lib.* 2. *Hieron. conſ.* 90. *num.* 33. *lib.* 1. Sed ſic eſt, quod neptis in locum patris ſuccedit, & eſt de linea maſculina. Ergo faciliùs ſexum patris repræſentare potuit.

20 Vltimò † ſententia iſta probatur, ex *l.* 40. *Tauri*, ibi: *De manera que ſiempre el hijo y ſus deſcendientes legitimos por ſu orden repreſenten la perſona de ſus padres*, quæ eſt *l.* 5. *tit.* 7. *lib.* 5. *Recopilation.* Ecce vbi non tantùm gradus, ſed perſonæ etiam fit repræſentatio. Quemadmodum igitur patris perſona ſororem maiorem, & fratrem minorem excluderet, ſi ſuperuiueret, ita & neptis patris perſonam, & ſic etiam ſexum repræſentans excludere debet. Hanc partem defendunt ex doctrina *Cyni in l. 1. C. de adulterijs, in fine Ludouic. Morotius conſ.* 51. *num.* 2. latè *Molfeſſius ad conſuetudines Neapolitan.* 4. *parte ſub tit. de ſucceſſion. ab inteſtato, qu.* 32. *per totam*, pro qua iudicaſſe ſacrum Conſilium Neapolitanum dicit *Vincent. de Franchis deciſ.* 32. *ſub nu.* 9. *& Neapod. in conſuetud. ſed ſi morienti, num.* 273. *& in conſuetud. ſi moriatur, n.* 111 quatenùs dicit filiam ſubintrare non ſolum in gradum, ſed etiam in ſexum patris, latè exornat *Regens de Ponte in tractatu de poteſtate Proregis, ſub tit. de ſucceſſion. mul. à num.* 42. *vſque finem* & Doctores dicentes in ſubſtitutione facta, ſi ſine filijs aut liberis deceſſerit, excluſa filia fœmina, neptem ex filio excludere filias, vt latè poſt multos *Antoninus Theſaurus deciſ.* 118. *& Vincent de Franchis deciſ.* 586. *part.* 4. *per totas*: & ſic ſupponunt neptem ſexum patris repræſentare.

21 His tamen fundamentis † non obſtantibus dicendum eſt ſexum repræſentari non poſſe. Primò, nam lex ciuilis non fingit, quod in ſpecie, & in genere impoſſibile eſt, *l. ſi paterfamilias* 15. *§. fin. iuncta l. ſequenti, ff. de adoptionibus §. minorem natu* 5. *inſtitu. eodem*; quibus iuribus probatur ætate minorem in filium non poſſe maiorem adoptare: adoptio enim naturam imitatur, & pro monſtruo eſt, vt maior ſit filius quam pater: qua etiam ratione lex non fingit ad redintegrandum contractum conſentire furioſum, *l. qui ad certum* 15. *ff. locati, l. certè* 6. *ff. de precario*: hanc argumenti maiorem probat *gloſſa in l. Gallus, §. ſi eius, verbo, excludatur, ante finem, verſ. Nec fingit, ff. de liberis & poſthumis, Bartol. in l. ſi is qui pro emptore, n.* 22. *ff. de vſucapion. & in l. ſub conditione, num.* 2. *ff. de ſolutionibus, Tiraquel. in tractatu ceſſante cauſa, limitatione* 1. *num.* 75. *Alciat. lib.* 6. *parerg. cap.* 1. *Petra de fideicommiſſis q.* 9. *nu.* 89. *&* 90. & ab omnibus receptam dicit *Ioan. Corraſ. in l. qui liberos, nu.* 87. *ff. de ritu nuptiarum. Proſper Farinacius in praxi crimin. tom.* 1. *tit.* 5. *q.* 36. *numer.* 137. Sed impoſſibile eſt in ſpecie & in genere, quòd fœmina ſit maſculus: argumento textus in *l. quæritur* 10. *ff. de ſtatu homin. & in l. lege duodecim tabularum* 14. *in princ. verſ. Cum natura, C. de legitim. hered.* Ergo filia per repræſentationem ſexum etiam repræſentare non poteſt, eſſet enim pro monſtruo, vt lex fingeret fœminam eſſe maſculum, ſicut conſiderat *Afflict. in c.* 1. *in prin. n.* 45. *de natura ſucceſ. feudi.*

22 Argumentum iſtud † non conuincit: nam maior, & minor argumenti propoſitiones falſæ ſunt. Maior, quia lex ciuilis æquitate dictante non ſolum quæ in ſpecie, verum etiam quæ in genere impoſſibilia ſunt ſecundum naturam aliquando fingit, ſecundum *Angelum in l. eandem, de duobus reis, Crotum in dicta l. ſi is qui pro emptore, numer.* 31. *verſ. Sed huic, Alciatum lib.* 3. *paradoxorum, cap.* 16. *Corraſium in d. l. qui liberos, num.* 87. & de iure ciuili in artem dirigendo 3. *parte, cap.* 2. & contrarium affirmare commentitium eſſe dicit *Petrus Barboſa in* 3. *parte, l.* 1.
23 *num.* 25. *ff. ſoluto matrimonio.* Et pro hac † cō-
tra communē ſententiam facit *l. ita vulneratus* 51. *verſic. Igitur, ff. ad legem Aquiliam*, vbi dicitur, quod ſi aliquis mortiferum vulnus ſeruo alterius inflixerit, eundemque alius ex interuallo ita percuſſerit, vt maturius interficeretur quàm ex priore vulnere moriturus fuerat, docet Iureconſultus vtrumque lege Aquilia teneri, quaſi ab vtroque hominem interfectum lex ciuilis fingat, cum tamen bis mori illum impoſſibile ſit. Pro
24 eadem ſententia facit, † nam ſecundùm naturam impoſſibile eſt ante ſeptimum menſem viuum eſſe eum qui in vtero eſt, ſi naſca-

naſcatur, vt loquentes de quinquemeſtri-
bus, & ſeximeſtribus dicunt *Cenſorinus de die
natali, & Plutarchus lib.5.de placitis Philoſopho-
rum*, vel ſecundùm veriorem opinionem
naſcentes ante quinquemeſtrem non ſunt
vitales, at quinquemeſtres, & deinceps vi-
tales,& naturales ſunt, vt probant poſt alios
*Ludouic. Mercado lib. 4. de affectioni. mulier.c.2.
Petrus de Peramato lib. de hominis procreatione,
cap.12. Ferd Bonauentur.de octimeſtri partu,lib.1.
cap.6. & lib.2. ferè per totum, Ioan. SchenKius
tom.2. obſeruat.medic.lib.4.tit.de partu vitali,ob-
ſeruat.* 152. *Franc. Valles de ſacra Philoſophia
cap.18.& Franc. Valeriola lib.3. enarration. me-
dicar.cap.7.*Fictione tamen legis pro nato,&
viuo habetur,*l. qui in vtero 7. & 26.ff de ſtatu
homin. l.intelligendus* 153 *ff de verborum ſigni-*
25 *fic.* Facit etiam † *l.ſi infanti 18. C. de iure de-
liberan.* vbi ſi infans poſt delatam, & ante
aditam hereditatem moriatur, pater, tan-
quam ſi infanti iam fuiſſet acquiſita, patrio
iure poſſidere poteſt: & tamen iure ciuili
impoſſibile eſt, quòd pupillus qui fari non
poteſt, herditatem adeat, *l. pupillus ſi fari ff.
de acquir.hered.* quibus fundamentis hæc pars
contra communem verior videtur.

26 Nec † obſtat dict.§.*minorem natu* cum aliis
ſupra adductis, *num.21.* quia in illis iuribus
deficiente æquitate lex prohibet, ne minor
ætate maiorem adoptare poſſit; quoniam
promonſtruo eſſet, vt maior eſset filius
quàm pater: at verò ſi detur æquitas vt in
fictionibus requiritur, *l. poſtliminium 19. in
princip.ff de captiuis, & poſtlimin. reverſ.Bart.
Bald. Sarmient Rubeus,Alexandr.Mieres,& Me-
noch.* relati in hoc *cap.num* 12. lex plerumq;
impoſſibilia ſecundum naturam fingit, vt
probaui, & contra ipſam veritatem ita fin-
git, *Surdus conſil 349. num.46. volum.3.* Et ni-
hilominùs pro veritate habetur, vt cum
multis dicit *Surd. dict. conſ. 349. num.45. &
conſ 488. num.16. volum.4.*

27 Quando † huius argumenti maiorem
propoſitionem veram eſſe falſo profitere-
mur,minor eius, vt in genere vel in ſpecie
ſit impoſsibile fęminam eſſe maſculum, ſi-
militer non eſt vera. Nam cum mas ſit fæ-
mina perfectior, natura ad illum procrean-
dum auidiſsima eſt, ideoque vis illa, qua
gignimur, manca & parum vegetata eſt,ad
fæminam recidit,quæ tanquam minus per-
fecta iure minor eſt mare, & inferior per-
fectiori:vt ſcilicet fęmina ſit tanquam mas
læſus & mutilatus, vt dixit *Ariſtotel. lib.8. de
Hiſtoria animalium, c.2. & lib. 2. de generatione
animalium, cap. 3. & lib. 4. cap. 1. 3. & 6. &
Problemat. ſectione 4. cap 27. & ſection.10. cap.
10. Galen. lib. de vtilitate partium 14. cap.6.&*
28 *lib.2.de ſemine.* Ex quo dici ſolet † fęminam
eſſe marem occaſionatū,vt dicit *D.Thom.1.
par. ſummæ* Theologicæ, *qu. 99. artic.2. in prin-
cip. & in reſponſione ad 1. argum.* & marem
imperfectum,ſecundum *Philonem in 2. part.
Meliſſæ cap.33.Dicunt Phyſici* (ait ille) *mulie-
rem nihil aliud eſſe quàm imperfectum marem.*
Hinc legimus fęminas in mares aliquando
commutari, *Plinius lib.7. natural. hiſtoriæ, c.4.*
(inquit) *mutari in mares, non eſt fabuloſum. In-
uenimus in annalibus P. Licinio Craſſo,& C.Caſ-
ſio Longino Conſ.Caſſini puerum factum ex vir-
gine ſub parentibus, iuſſuq; auſpicum deportatum
in inſulam deſertam. Licinius Mucianus prodidit
viſum eſſe Argis Areſcomem,cui nomen Areſcuſæ
fuiſſe, nupſiſſe etiam, mox barbam & virilitatem
proueniſſe, vxoremque duxiſſe. Eiuſdem ſortis,&
Smyrnæ puerum à ſe viſum. Ipſe in Aphrica vidi
mutatum in marem nuptiarum die L. Coſſitium
Ciuem Tiſdritanum, viuebatque cum proderem
hæc. Agellius lib 9. noctium Atticarum cap.4.*
29 Quia natura † tum ad perfectiora ſemper
aſpirat, tum quia facilius eſt, virilia erum-
pi, quam retrocedi & abſcondi: ideò fre-
quentior eſt ex feminis mares, raró aut
nunquam ex maribus feminas fieri, *Hip-
pocr. li.6. Epidem. c.8.D.Auguſt.lib,3.de Ciuit.
Dei,cap.31.& fin. Ioann.SchencKio tom. 2. ob-
ſeruat. medic.lib.4. tit de genitalibus,obſeruat.* 5.
& exemplis exornant poſt alios *Tiraquel. in
l.1 connubiali,num.100.& 101.Pater Martinus
Delrius lib 2. diſquiſitionum magicarum, qu. 22.
Torreblanca de Villalpando lib. 2. de magica ope-
ratrice cap.17.à num.1.*Quicquid contradicat
Petr. Garc. Carrer. *in ſen.1.lib.1. doctr.7.ſumma
1. c. 2. Auicen.in diſput.37. cap. 7. pag.* 1084.
*verſ. Etiam mihi videtur.*Ergo poſſibile eſt ſe-
cundùm naturam tam in genere, quam
in ſpecie fęminam fieri marem, & per
conſequens corruit hoc primum funda-
mentum.

30 Secundo pro principali ſententia† conſi-
dero,quia cùm iſta repræſentatio ſit fictio,
vt affirmant *Cephalus conſ. 431. nu. 29. lib.3.
& conſ. 489. num.9. lib.4.*Tiber.*Decian.conſ.7.
num.85. lib.1. Menoch. conſil 200. num.42.li.2.
& prꝗſumptione 95. num.2. lib 4. Vincent.Hon-
dedeus conſil. 70. num.16 lib.1. Motier à* Cue-
ua decis. Aragonę 36. num. 46. & dixi latiùs
ſupra *cap. 6. à num.* 3. non poteſt ſexus re-
31 præſentari, quia plures fictiones † vna gra-
dus, altera ſexus darentur: & tamen plures
fictiones in vna re eodēq;ſubiecto cōcurre-
re nō poſsunt,*l.ſi uero 12.§. Marcell. ff. mādat.
l.1. ff.de vſu& vſufructu legato,*& tenēt *Bart.in
l.ſi is qui pro emptore n.71.*vbi *Iaſo n399. ff. de
vſucapion. Fulgoſ.in l. ſi quis argentum num. 4.
C.de donatio.Curt.iun.in l ſingularia, num. 5. ff.
de rebus reditis, Menoch. lib. 1. de præſumption.
qu.8.n.22.cum duobus ſeqq.SſortiaOddo conſ.38.
num,80.Borgnin.Caualcan.dec.1.n.47.p.3. Mon-
tier.à Cueua deciſ.50.num.23.*

32 Ar-

Digitized by Google

32 Argumentum iſtud † etiam corruit: quia repræſentatio nec eſt fictio, vt Doctores citati *num.* 30. affirmant, neq; præſumptio, vt dicunt *Pariſius conſ.* 38. *num.* 14. *lib.* 2. *Cephal. dicto conſ.* 489. *num.* 57. *lib,* 4. *& Stephanus Gratianus tom.* 3. *diſceptationum, c.* 419. *n.* 15. ſed eſt legis beneficium, & priuilegium, vt latè probaui dict. *c.* 6. ſupra *à num.* 8. Ne-
33 que † ſine controuerſia eſt dicere in vna re non poſſe concurrere principalitèr plures fictiones; nam contrarium conſtat ex *l. ſingularia* 15. *ff. ſi certum petatur, l. profectitia dos.* 5. *§.* 1. *ff. de iure dotium, l. ſub conditione* 16. *ff. de ſolutionibus*, & cum aliis multis iuribus latè probat *Andr. Alciat. in l ſi is qui pro emptore, à num.* 175. *ff. de vſucap.*

34 Hac opinione retenta † non obſtat dict. §. *Marcellus* nam omiſſa interpretatione *Bartoli in dicta l. ſi is qui pro emptore, numer.* 72. reſpondendum eſt in dicto §. vim totam eſſe in voluntate donantis, neque puto negaturum fuiſſe Iuriſconſultum, ſi is qui donaturus erat patri & domino pariter voluiſſet donare, ſicut filio & ſeruo, actionem mandati naſcituram fuiſſe patri; totũ igitur hoc eſt in voluntate ſoluentis, non autem in fictione: ideo *Vlpianus* ibi dicit pro decidendi ratione: *Hoc ideo, quia non patri donatum voluit, qui ſoluit.* Ita reſpondet *Aemil. Ferret. in dict. l ſi is qui pro emptore, num.* 133. *verſic. Tertio adducitur,* & eo non relato vnico verbo ſequitur *Anton. Pichard. in §. ſi ſcriptum* 17. *n.* 22. *in fine, inſtitut de inutilibus ſtipulation.*

35 Neque obſtat † dict. *l.* 1. *ff. de vſufructu legato*, cui abundè ſatisfit ex dictis per *Pinellum in* 3. *parte, l.* 1. *à num.* 6. C. *de bonis matern.* & poſt Regnicolas & alios *dominum D. Ioannem de Caſtillo de vſufruct. cap.* 52. *à num.* 1. *Connanum lib.* 3. *commentariorum iuris ciuil. c.* 2. *num.* 20. *Cuiacium in d. l.* 1. *Hothomanum lib.* 6. *obſeruation. c.* 25. *Fornerium lib.* 3. *ſelection. c.* 14. *Donellum lib.* 4. *commentariorum iuris ciuil. c.* 5. *§. Hac definitio* 3. *& lib.* 10. *cap.* 3. *§. vltimo, Vulteium in princ. num.* 18. vbi *Pichard. num.* 2. *inſtitut. de rerum diuiſion. Ioannem Gaddeum ad l.* 49. *num.* 17. *ff. verborum ſignificatione, & Antonium fabrum lib.* 19. *coniecturar. iuris c.* 8. *in fin.* apud quos videre poteris.

Tertiò † pro principali ſententia facit,
36 quod hoc repræſentationis ius eſt priuilegium & beneficium legis, vt latè probaui ſupra *cap.* 6. *à num.* 8. Sed duo ſpecialia circa eandem rem concurrere non poſſunt, *l.* 1 *C. de dotis promiſſione*, vbi communitèr *Doctores, Burſat. conſ.* 271. *nu.* 25. *lib.* 3. *Tiber. Decian. conſ.* 74. *nu.* 51. *lib.* 3. *Rimnal. iun conſ.* 428. *nu.* 20. *lib.* 4. *Surdus conſ.* 34. *nu.* 46. *lib.* 1. *& Stephanus Gratianus tomo* 3. *diſceptationum forenſium, cap* 518. *num.* 27. *& c.* 520. *num.* 10. qui alios plures referunt. Ergo ſexus repræſentari nõ poteſt, quia vnum eſt ſpeciale gradum repræſentari, alterum, maſculinitatem ſimilitèr repræſentari.

37 Iſtud argumentum † firmum non eſt, quia verius eſt circa eandem rem duo ſpecialia concurrere poſſe, non ſolùm in dote in quibus terminis loquitur dicta *l.* 1. ſed in omni materia, *l. ſingul.* 15. *ff. de rebus creditis, l. licet* 43. *§.* 1. *ff. de iure dot. l. iur. militar.* 4. *ff. de teſtament. milit. iuncto §. Item Surdus* 4. *inſtitut. quibus non eſt permiſſum facere teſtament. l. facere* 10. *ff. de teſtamento mili.* (iuxta affirmatiuam literam quam nonnulli Codices retinent, & ſequitur *Duarenus ad illum tit. cap.* 4.) iuncto *§. fin. inſtitut. quibus non eſt permiſ. facere teſtament. l. ex militari* 11. *ff. de teſtam. mili. & l. ſi quis filio* 6. *§. irritum, verſic. Niſi fortè miles, ff. de iniuſto rupt. coniuncta l. eius* 8. *§.* 1. *ff. de teſtam. l. ſi filiusfamil.* 34. *verſic. Si perſeueraſſet, ff. de teſtament. milit. iuncto §. poſthumi* 2. *inſtit de exhered. liber. l. vltima, C. ad Senatuſconſultum Velleian: §. ſi ab hoſtibus* 6. *inſtit. quib mod. ius patriæ poteſt. ſolu.* & defendunt *Ruin. in l.* 1 *num.* 16. vbi *Pariſ.* 54. *Socin. ſen.* 52. *&* 53. *Socin. iun.* 218. *&* 219. *Crot.* 93. *Bolognet.* 143. *Alciat.* 113. *& Petr. Barboſ. num.* 46. *&* 47. *partis* 3. *ff. ſoluto matrim. Coſtan. de dotibus, cap.* 4. *num.* 5. *Barthol. Philippus de fictionibus,* 5. *par. cap.* 4. *Pichard. in §.* 1. *num.* 11. *inſtitut. de militari teſtament Gipban. in dicta l.* 1. *in fine, C. de dot. promiſ.* pulchre *Ioannes Vandus lib.* 2. *quæſtionum variarum, q.* 4. latè *Ioſephus Gonzal. variarum quæſtionum, c.* 4. *per totũ* præcipuè *n.* 6. & alii DD. infra citandi

38 Non obſtat † dicta *l.* 1. *C. de dotis promiſ.* quæ pugnare videtur *cum l. cùm poſt diuortiũ* 69. *§. gener à ſocero, ff. de iure dotium*: nam omiſſis multis, variis, & diuerſis interpretationibus Doctorum, de quibus ipſi in dictis iuribus, & in *l. ff. ſoluto matrimonio*, vltra quos *Trentacinquius variarum reſolutionum, lib.* 1. *tit. de verborum ſignificatione, reſolut.* 5. *num* 5. *pag.* 265. *Mantic. tom.* 1. *de tacitis, & ambiguis conuention. lib.* 12. *tit.* 12. *à num.* 1. *Gubert. Coſtan. dicto c.* 4. *Ioſephus Gonzalez dicto cap.* 4. *Spino in ſpeculo teſtamentorum, gl.* 10 *princip. num.* 15. *Pichard. in §. ſi ſcriptum* 17. *à num.* 14. *vſque in finem, inſt. de inutil. ſtipulat. Fornerius lib.* 3. *ſelectionum, c.* 24 *Ioan. Robert. lib.* 4. *ſententiar. iuris, cap. fin. Charond. lib.* 1. *veriſimilium, cap.* 17. *Forcatulus in cupidine Iuriſconſultorum, cap.* 2. *num.* 9. *Euerard. Bronchors centur.* 3. *enantiophanon, cap.* 10. *& Arumæus diſput.* 15. *ad Pandectas theſ.* 13. qui & intra relati ad inuicem eorum intelle-
39 ctus reprobant. Dicendum eſt † diſtinguendum eſſe inter patrem nomine filiæ dotem promittentem, & inter ipſam filiam Poſteriori caſu propter incertitudinem nulla eſt promiſſio, *l ſtipulationum* 74. *l. vbi autem non apparet* 75. *l. triticum* 94. *ff. de verborum obligationibus*, & in terminis loquitur dicta *l.* 1. Et

idem procedit in extraneo dotem promittente, cùm eadem ſit ratio : priori autem caſu, dotis promiſſio vtilis eſt . vt Papinianus reſpondit in d. §. gener, ea ratione, quia paternum officium eſt dotare filiam, idq; pro modo facultatum ſuarum , & mariti dignitate, niſi de certa quantitate conuentũ fuerit. Vnde promiſſio ex iure & legibus certitudinem accipit, nullus autem legibus dotis præfinitus eſt modus, quo mulier citra conuentionẽ teneatur, imò poteſt indotata nubere; quod etiã procedit in alia perſona, cui ſit officium dotandi, vt loquens de curatore dicit l. quaro 60. ff. de iure dotium . Et intel-
40 lectus iſte † probatur ex Coſtantino Harmenopulo lib. 4. promptuarij iuris ciuilis, titulo 8. §. 44. Si ſpoponderit mulier (inquit) dotem dare , non adiecta quantitate, aut re certa expreſſa quæ in dotem detur, inutilis eſt eiuſmodi dotis promiſſio, vtpotè cum poſſit mulier vel viliſſimum quippiam dotis nomine exhibere. Alia cauſa eſt, patris dotem pro filia pollicentis , qui etſi quantitatis dotem non præfinierit, rata tamen eſt, ac valida promiſſio: Hoc enim cùm dicit pater, non ſeſe quamlibet dotem, ſed quæ facultatibus par ſit, daturum indicat . Et ſe-
41 quuntur † Bartholom. Socin in l. 1. numer. 53. verſ. Ideo conſidera vbi Alciat. 114. & 115. Camil. Viſitar. 140. Cuman. 8. Zaſius 33. Corraſius 17. ad finem 2. lectura , & P. Barboſa 47. & 48. partis 3. ff. ſoluto matrimonio. Ripa in l. ita ſtipulatus, num. 10. vbi Rumus 1. lectura, nu. 22. ff. de verborum obligationibus, Alciat. in l. triticum, nu. 14. vbi Hubertus Giphanius numer. 7. ff. eodem titulo, Gammara in tractatu extenſionum, nu. 103. part. 1. Corraſ. in l. qui liberos, num. 179. ff. de ritu nuptiarum, Balduinus in § generaliter, n. 6. inſtitut. de legatis, Connan. lib. 8. commentariorum. c. 8. n. 4. & 5. Duarenus lib. 1. diſputation. c. 56. & ad titul. ff. ſoluto matrimonio, in tractatu de dotibus, c. 2. Iacob. Cuiacius in recitationibus ad libros reſponſorum Papiniani, ſuper dictum §. gener à ſocero, pag. 156. & in recitationibus ſolemnibus ad libros Codicis, ſuper titul, C. de dotis promiſſion. pag. 299. Idem Giphanus in dicta l. 1. C. de dotis promiſſ. pagina 392. Andreas Fachineus lib. 8. controuerſiarum iuris , cap. 75. Ioannes Fridericus à Solo de dote, quaſtion. 15. numero 12. Nicolaus à Salis in ſuis ſicilimentis iuris ciuilis, pagina 23. & Nicol. Genca de conciliatione legum , pagina 419. à
42 numero 42. Et iuxta † hos diſtinctionis terminos intelligenda eſt illa Doctorum communis opinio indiſtinctè & generalitèr dicentium promiſſionem dotis incertam fauore dotis valere , vt poſt multos dicunt Bald. Nouellus de dote, 6. parte princip. priuileg. 11. Campegius eod. tr. qu. 80. n. 1. Conſtantin. Roger. dicto tractatu, §. 8. n. 5. & 17. Doctores in l. ff. ſoluto matrimonio, Menoch. conſ. 292. à nu. 9. lib. 3. Ant. Gomez in l. 50. Taur. n. 19. Peralta in l. 1. n. 26. ff. de legat. 2. Afflict. deciſ. 337. n. 9. & deciſ. 371. per totam, Ioſeph Ludouic. dec. Peruſin 99. n. 6. p. 2. & Mantic. lib. 12. de tacit. & ambigu. cõuention. tit. 12. Quicquid indiſtinctè nunquã virtute promiſſionis ſed ex paterno officio valere, cuius virtute, etiãſi non promiſerit, dotare teneri dicat Anton. Faber lib. 5. Codic Fabrian. tit. 6. de dotis promiſ. definition. 5. per totam.

43 Sed cõtra ſupradictum intellectũ † obſtat, quòd ſi in caſu d. §. gener , pater promiſit, cuius officium eſt dotare, in caſu d. l. 1. ipſamet mulier, quæ dotẽ dare tenebatur, pollicita eſt, vnde eadem ratio militare videtur. Ergo ead. iuris diſpoſitio, vt eſt vulgare. Imò ſi dotis incertæ petitio valet reſpectu patris, fortiùs reſpectu ipſius filiæ promittentis valere debet. Quis enim pater tã filię, quã filia ſibi potiſſimũ in dotem tenetur. Et ſic hunc intellectum reprobant Accurſius in d. l. 1. verbo dotem, verſic. Iſtam reprobat, & Fortatul. d. c. 2. Cupidin. iuriſperitorum, num. octauo.

44 Prædictam concordiam defendendo † reſpondendum eſt, inter prædictos caſus manifeſtam differentiæ eſſe rationem : nam pater attentis qualitatibus expreſſis in l. ſi filia 43. ff. de legatis 3. filias dotare per legem cogitur, & ideo dotis promiſsio ſimpliciter ab eo facta intelligi debet ſecundum hanc obligationem legalem, l. final. C. de dotis promiſ. Et hac ratione dict. §. gener, nititur . In muliere autem ſeipſa dotante obligatio non inuenitur , neque enim per legem obligatur ſe ſecundum ſuas facultates dotare , ſed voluntati contrahentium matrimonium id relinquitur , cùm & in ſine dote matrimonium conſiſtat , l. final. C. de donation. ante nuptias , l. quod ſi nulla 26. ff. de religioſ. & ſumptibus funer. Cùm igitur in ea ceſſet ratio expreſſa dicti §. gener , ſuccedit regula generalis , quod incertitudo vitiat promiſsionem . Confirma-
45 tur: † nam quamuis gloſ. in l. mulier bona 72. ff. de iure dotium , regularitèr conſtituat mulierem omnia bona ſua in dotem dare cenſeri , quam ſequuntur Barthol. in l. ſi conſtante , numer. 78. ff. ſoluto matrimonio , Ioannes Lopez in rubrica de donation. inter virum, & vxor. §. 53. numer. 1. in fine , & cum multis Antonius Gomez in l. 50. Tauri , numer. 17. Pater Thom. Sanchez lib. 1. de matrimon. diſputation. 59. numer. 4. & relati per Menochium infra referendos , numer. 61. In
46 contrarium † regula facienda eſt iuxta communiorem, & veriorem opinionem, vt per Couarr. in 4. part. cap. 5. in initio num. 5. Roland. à Valle de lucro dotis quaſtion. 73. Maſcardum de probat. concluſ. 577. numer. 2. Menochius lib. 3. præſumptione 6. à numero 54. Barboſa in quarta parte rubrica , ff. ſoluto matrimonio , numero 32. Matthaeum Vuſſembec. conſilio 25. per totum , prima parte ,

Viuium

Viuium deciſ.289.num.4.Tomigium deciſ.18.nu. 18. & deciſ.30. per totam, Harde à Daſſel in cōſuetud. & ſtatu. Lucemb. artic. 2. & Forcatul. in necyomantia iur. dialog.39.num.4. (licet in aliquibus caſibus hæc regula fallat, vt per Menoch.d. præſumptione 6. à num.66. vſque ad 77. & conſil.5.lib.1. Surdum conſ.94. per totum, vol. 1. Marta Neapolit. in rubric. ff. ſolut. matrim.q.6. & Anton. Fabrum lib.5.Codic. Fabriani tic. 7. de
47 iure dotium, definit.18.) Adeo † quod neq; congruum videatur pro dote concedere, niſi id exprimatur, Curtius in auth. præterea, num.13. C. vnde vir. & vxor. & Phanucius de lucro dotis, in explicatione ſtatuti gloſ.10.num.37. Sed ei qui dicit aliquam dotem fuiſſe promiſſam, incumbit onus probandi, iuxta l. 2 ff. de probat. & tradit Corn. conſ.282 nu.40. l.1. Cum igitur in muliere ceſſet obligatio legalis, ſtandum eſt verbis promiſſionis, vt expreſſa fuerunt, ac ita dicendum non valere eam promiſſionem: quia mulier quid minimum ſoluendo liberaretur, cum dos etiam in vno nummo verificetur, l. Neratius 20. ff. de religioſ. & ſumptibus funer Bald. in cap. ſi proponente, num. 3. de reſcriptis, & in d. authen. præterea, in fin. Menoch. conſ.81. num.18. lib.1. & alii.

48 Obiicitur ſecundo † aduerſus ſupradictum intellectum per Anton. Gubertum Coſtanum de dote, cap.4.num.5. Charondas lib.1. veriſimilium cap 17. & Anton. Pichardum in dicto §. ſi ſcriptum 17.nu.24. ff. de inutilibus ſtipulat. l. quæro 60 ff. de iure dotium, vbi à muliere ſimpliciter facta dotis promiſſio efficax eſt: nec dubium eſt, quin dos à filia vti à patre pro modo facultatum, & dignitate natalium viri atque vxoris ſemper conſtituta intelligatur, l. filiæ 43. ff. de legat. 3. quod in propoſita ſpecie ſuggerit, vt à patre ita à filia dotem in definita quantitate, vel ſpecie vtiliter promitti, quod quidem ſupra dictis aduerſatur.

49 Reſpondetur † hanc eſſe ſententiam dictæ l. quæro, ſi adulta mulier quæ curatorem habet, dotem certæ quantitatis promittat, curatorem eius conſenſum accommodare debere, prout facultas mulieris, eiuſque viri dignitas & ratio poſtulat & patitur. Itaq; mulieri immoderatam dotem promittenti ſuum conſenſum curator non accommodabit. De incerta dotis promiſſione & quātitate obſcura nullum verbum in dicta lege habetur, vt eleganter explicuerunt Andr. Fachineus dicto cap.75. colum. final. verſic. his non obſtat, Barboſa in d.3. parte, l.1. num. 50. ff. ſoluto matrimonio, & Frideric. de Sole d.qu.15. in fin. nec pro modo facultatum intelligitur dotaſſe mulier, in qua talis dotandi obligatio ceſſat, vt latius dixi ſupra hoc cap. nu.44.

50 Opponitur † tertio loco contra ſupradictum intellectum, quod quamuis vtile ſit mulieri aliqua bona extra dotem habere, tamen quod omnia bona extra dotem habeat, & non maritus ad ſuſtinenda matrimonij onera, non videtur quod ſit omnino vtile, & proculdubio damnoſum ei, & Reipublicæ, cum maritus nolit forſan cum ea habitare, ne ſine dote matrimonij onera ſuſtineat: argument. l. fin. C. ad Senatuſconſult. Velleianum. Vnde licet ceſſet vna ratio, videlicet vt dos mulieri conſeruetur, non tamen ceſſat alia ratio, quare oporteat mulieres eſſe dotatas, ſcilicet ne mulierem alendi neceſſitate maritus excuſetur, ad quam alendam compelli non poteſt, Peregrinus Iāninus de citatione reali, lib.2.cap.11. num.21. Aufredus ad Capel. Tholoſ. qu.87. num.2. & latius Surdus qu 17. infra citanda à num.2. & Bernard. Græuæus lib.2. pract. concluſ.87. à num.2. vſque ad 15. & alii ex immediatè infra relatis. Imò
51 † ea à domo per maritum expelli poteſt, dicta l. fin B. ad Velleian. cap. per veſtras 7. de donationibus inter vir. & vxor. & poſt multos tenent Felician. de Solis lib.2. de cenſib. cap.5. num.20. column.6. verſic. pro vera tamen, Lara in l. ſi quis à liberis, §. ſi quis ex his, numer. 51. ff. de liber. agnoſcend. Franciſcus Marcus qu.732.nu.4. par 2. Hieronym. à Laurent. deciſ Auinionen. 145. num.20. Achill. de Graſ. deciſ. Roma. 13. num. fin. de conſtitut. Viuius deciſ. 197. num.14. Anton. Faber. lib.5. tit.7. de iure dotium, definit 50. num.2. in allegatis, Surdus conſil.150. num 3. volumin. 1. & de aliment tit.7 quæſt.17. num.5. Colerus in eodem tract. lib.1. cap.10 num.5. Petrus Gregor. Tholoſ. in lib.9. ſyntagmatis iuris, cap.19. numer.3 Baptiſta Coſta de rata & quota, qu.63. & de facti ſcientia,
52 & ignorantia, cent.2. diſtin.32. Et quando † lex duas habet rationes, vna licet ceſſet, ſi alia remanet, non ceſſat eius diſpoſitio, §. affinitatis 7. cum ſimilibus, inſtituta de nuptijs, quamuis enim verum ſit, quod mulier conſtante matrimonio à marito compelli non poteſt, vt ſibi dotem conſtituat, nec propter hoc poteſt maritus eam expellere, per l. fin. C. de repudijs. Hoc tamen procedit, quando mulier à principio dotem non promiſit: nam cum ſine dote recepta fuit, non eſt in culpa mulier; ſecus tamen erit, quando dotem per ſe promiſit, nam ſi poſtea non vult adimplere quod promiſit, non videtur ſine culpa: vnde ceſſat diſpoſitio d. l. final. C. de repudijs, & poterit maritus eam expellere, argumen. dictæ l. fin. C. ad Velleianum, iuxta diſtinctionem Boerij deciſ.22. nu.1. cum tribus ſequen. Anton. Fabri dicta definit.50. & Burſati conſil.179. num.14. Et ſic præciſè poſt alios arguit contra dictum intellectum Ioſeph Gōzalez variarum quæſtionum cap.4. nu.9. Et Ioan. Robert. lib.4. ſententiar. cap. fin.

53 Reſpondetur, † quod ſi mulier dotem

ſimpliciter promittat, & hac ratione promiſſio tanquam incerta non valeat, dictã *l.1.C.de dotis promiſſ.* non poterit maritus cogere vxorem, vt congruam dotem conſtituat; cùm enim poterit illam ſine dote accipere, *l.final.C. de donat ante nupt.* eo modo in prædicto caſu videtur illam accepiſſe, cùm fuerit contentus incerta dotis promiſſione, ſciens aut ſcire debens eam non valere, neque vllam eſſe legem, quæ cogat mulierem pro ſe congruam conſtituerẽ dotem, quam ab initio non promiſit *Bologn. in l.1.num. 148.ff. ſoluto matrimonio, vbi Barboſa in 3.par.nu.49.verſic. Infertur ſecundo.*

54 Neque† maritus eo prætextu, quod dotem pro ſe congruam vxor non conſtituerit, eã expellere poteſt, ſecundum veriorem opinionem, quam poſt alios defendunt *Couarruuias 2.par.de ſponſal cap.7. in principio, num.2 Baeza de non meliorandis filiabus, cap.32. Coſta d.qu.63.à num.4.Surdus dicta.qu.17.num.13.& ſequenti, Cacheran deciſ.132.nu.18. Aluarus Valaſcus conſult.132.num.18. Barboſa in l. maritum 13. num.58.ff. ſoluto matrimonio, Fachin. lib.3. controuerſiar.iuris cap.48. Stephan Gratian tom.1 diſcept forenſ cap.6.à num.21. Ioach.à Beuſt de dote, ad finem, Barth Muſcul. Vueſtphalus de ſucceſ.conuent.claſ.1 membro 2. à nu.134. Greuæus practicarum, lib.2.concluſ.87.num.25. Vueſembec. in paratitla ad titul.ff de iure dotium, numer 6. & Gaſpar Schifordegherus lib.3.ad Antonium Fabrũ*
55 *tract.2. qu.12.* Quod non ſolum† procedit, quando pater, frater, aut extraneus dotem promiſit, verum etiam quando ipſa vxor promittit, vt cõtra ſupra dictam diſtinctionem *Boerii, Burſati, & Antonii Fabri* dicit *Celſus Bargalius lib.3 de dolo; cap.3. num.41.* & tunc tenetur eam alere, *Schifordegherus*, & alii ex ſupra relatis, & *Trentacinqu. variarum reſolution.lib.2.reſolut.3. de action.à num.1.* Maritus ſibi debet imputare quod incertam dotem accipiendo in effectu ſine dote vxorem acceperit, vt reſoluit R*ipa in l.2.in prin. num.43.ff.ſoluto matrim.* Quod verius eſſe exiſtimat *Barboſ.d.nu.49.* quicquid contrarium teneat *Alciat. in l.1.num.115.ff.ſoluto matrim.* & ſentiat *Bald. in l.1. num. 2. ad fin. C. de dotis promiſſ.*

56 Vltimo loco† obiicitur incertam dotis promiſſionem per extraneum factam valere, quia ſecundum viri boni arbitrium, & iuxta bonorum eius quantitatem, & puellæ dignitatem tacitè videatur promiſſa, ſecũdum notata ad *l.3.C.de dotis promiſſion. Bald. in l.final.n.9.C.de ſententiis quæ ſine certa quant. Roman.conſil.44.num.4. Vincentium in l.1.nu.40 vbi Alciat.num.114.ff.ſolut.matrim.idem Alciat. in l.triticum, num.14.ff.de verborum obligat. Phanucius de lucro dotis, in explicatione ſtatuti, gloſſ. 10.num.49. Connan lib.8 comentariorum iuris ciuilis, cap 8.num.4.& Balduinus in §. generaliter, numer.6. inſtituta de legatis.* Nec ſanè mirum, intereſt enim mulieris incertam dotis per eam factam promiſſionem non valere, vt ſic nihil præſtare teneatur, ſed ſi per extraneum facta non valeret, eſſet illius præiudicium, quia indotata remaneret, ideoq. valida cenſeri debet, & tamen in ipſo extraneo dandi certam dotem obligatio minus quàm in ipſa muliere cõſiderari poteſt. Ergo ſi promiſſio ipſa dotis per extraneum facta valet ob rationem, de qua ſupra, multo magis debet valere illa, quæ ſit facta ab ipſa muliere.

57 Sed huic obiectioni reſpondetur,† quod ſi extraneus pro muliere dotem ſimpliciter promittat, promiſſio tanquam incerta non valebit, cum in eo dandi certam dotẽ obligatio minus quàm in ipſa muliere conſiderari poſſit, ac proinde dictam *l.1.C. de dotis promiſſ.* etiam procedere in extraneo ſimpliciter dotem promittente, tenent *Socinus num.53. Camill. Viſitarinus num.140. Zaſ. num.33.& Barboſa num.50.verſ. Quarto infertur, 3.par.l.1.ff.ſolut.matrim. Ripa in l. ita ſtipulatus, nu.18.verbo, obligat. Corraſ in l.qui liberos num.181.ff.de Ritu nuptiarum, & Duarenus li.1 diſputatio cap.56. & ad titul.ff. ſoluto matrimonio, in tract.de dotibus, cap.2.* & videtur textus *in l.3.C.de dotis promiſſ.* vbi in dote incertã promiſſa per extraneum exigitur, quod declaratio ſit collata in arbitrium boni viri, quaſi aliter non valeret, vt ibi notat *Salicetus*. Nec obſtat ratio pro contraria opinione adducta, quia in ſpecie dictæ *l.1.C. de dotis promiſſ.* non irritatur promiſſio dotis incerta in fauorem mulieris, vt prædicti præſupponunt, ſed potius propter regulam generalem, quod incertitudo vitiat diſpoſitionem, quæ à fortiori militat, quando extraneus dotem pro muliere ſimpliciter promiſit.

58 Quartò† pro principali ſententia, quod ſexus non repræſentetur, facit ratio propterquam filio maſculo ſtatutum, ſiue teſtatoris voluntas concedit, vt ſororem excludat, eſt, quia ille maſculus eſt, & agnationem & bona in familia conſeruat, *l.1.§.quãuis, verſic.Sed etſi ſeruitus, ff. de inſpiciendo ventre,* & cum multis dicit *Alexand. Trentacinq. variar.reſol.lib.1.reſolut.1.de ſtatutis, n 3.pag.13. column.1.verſic.Minor probatur.* Sed iſta ratio aut cauſa maſculinitatis & agnationis finita eſt in perſona defuncti qui repreſẽtari vult. Ergo excluſionis priuilegium finitum eſt, *l.Titia 87.§.1.ff.de legat.2.l.non tantùm 5. §. ſi emancipatus, ff. de bonor.poſſeſ. contra. tab.* & per conſequens neptis id habere non poteſt.

59 Quintò,† quando lex ſiue ſtatutum, aut teſtatoris voluntas diſponit non ſimpliciter

ſub

ſub filij appellatione, ſed reſpectu alterius qualitatis, non comprehenditur nepos qui qualitatem illam non habet, *l. fin. C. de naturalibus liber. Bartol. in l. liberorum, numer. 6. in fine, ff. de verborum ſignificatione*. Sed filius non excludit ſororem, quia ſit filius ſimpliciter, ſed quia maſculus eſt. Ergo maſculinitatis qualitas in neptem non tranſit, *Bartol in dicta l. liberorum, num. 13. Fulgoſ. Alexan. num. 5. Iaſ. num. 6. Decius num. 7.* & *Doctores* communitèr in *l. venia C. de in ius vocand. Crauet. conſ 108. num 1. Cephal. conſ. 13. num. 9. Portius conſ. 6. num. 68 Peralta in l. cum ita, §. in fideicommiſſo, num. 18. ff. de legat. 2. & Molina lib. 3. de Hiſpan. primog. cap. 6. nu. 49. & cap. 8. num. 8.* & per conſequens ſexus non poteſt repræſentari.

60 Sextò, † in omnibus legibus de hac repræſentatione tractantibus, veluti in *l. Gallus 29. §. ſequenti parte, aliàs §. etiam ſi parente, ff. de liberis, & poſthumis, l. poſthumorum 13. ff. de iniuſto rupto, l. ſi nepotes 7. ff. de collatione bonorum, §. ſui 3. inſtituta de heredum qualitat. & differentia, §. poſthumorum 3. inſtituta de exheredatione liberorum, §. cùm filius 6. inſtituta de heredit. quæ ab inteſtato deferuntur, Nouella 118. cap. 1. verſiculo, Sic tamen, & cap. 3. verſiculo, Quando igitur, Nouella 127. in præfatione, l. 3. titul. 13. par. 6.* non dicitur perſonam patris repręſentari, ſed in eius locum ſiue gradum ſuccedere, vt dixi ſupra *cap. 10. num. 3 & 4. & cap. 11. numer. 6.* Ergo ſexus non repræſentatur.

61 Septimò, † ſi filia repræſentaret ſexum patris, ex patris perſona ſuccederet. Sed filia ex propria, & non ex paterna perſona ſuccedit, vt dixi ſupra *cap. 11.* per totum. Ergo ſexum patris repræſentare minimè poteſt. Vltimò ſententia iſta probatur ex *capit. vnico, de eo qui ſibi, & heredibus ſuis in feud.* vbi neptis ex filio ſexum patris non repræſentat, ideoq; à feudi ſucceſſione repellitur. Hanc principalem ſententiã, licèt ſic non defenſam, tenent *Capicius deciſ. 21. Grammaticus deciſ. 63. & Franciſc. Marcus qu. 545. tom. 1. per totas, Socin. ſen. conſ. 153. nu. 20. lib 2. Socin. iun. conſ. 1. num. 59. lib. 1. Alex. Raudenſ. conſ. 1. à num. 61. lib. 1.* & inter *conſilia vltim. voluntat. conſ. 141. num. 156. lib. 2. Molin. vbi ſupra, Michael ab Aguirre de ſucceſſ. Regni Portugalliæ, 2. par. num. 106. & 126. & 3. par. num. 82. Cald. Pereira de nominat. emphyt. qu. 17. num. 42. Flor. Diaz de Mena in addition. ad deciſ. Gamma 59. verſ. Quinta eſt, & Alex. Trentacinq. variarum reſolut. lib. 1. d. reſolut. 1. de ſtatutis, num. 4. pag 17. col. 1. verſ. In ſecundo caſu primi caſus, & col. ſeq.*

62 Sententia iſta † intelligenda eſt, quando tractatur de bonis perpetuo grauamine relictis, vel de bonis liberis, cũ de propria agitur repręſentatione nepotis contra amitam: nam ſi controuertitur de bonis liberis aui qui relicta filia & filio deceſſerit, & antequã eius hereditatem filius adierit, ſimilitèr deceſſit ex eo nepte relicta, tunc iſta neptis iure trãſmiſsionis à patre in eam cum omnibus ſuis qualitatibus factæ excludit amitam, vt cum multis probat *Trentacinq. dicto numer. 4. pagina 14. d. colum. 2. verſ. In ſecundo caſu, Vincent. de Franc. deciſ. 32. & Surd. deciſ. 138. per totas.*

63 Non obſtant † argumenta pro contraria parte adducta; & non primum, de quo ſupra *num. 14.* quia diſtinguendum eſt, aut qui repræſentationis iure ſuccedere volunt, ſunt in patria poteſtate illius, de cuius agitur ſucceſſione, & à nemine præceduntur, & tunc repræſentationis virtute non ſuccedunt in gradum patris, ſed in locum patris, hoc eſt, in locum ſui hæredis, & tantam portionem ex propria perſona percipiunt, quãtam pater, ſi ſupereſſet, eſſet percepturus. Aut ſunt deſcendentes, ſed non in poteſtate, vel quia emancipati, vel quia ſunt de materna linea, & tunc non ſuccedebant iure Digeſtorum & Codicis in locum ſui heredis: quapropter virtute dictæ repræſentationis ſuccedebant in gradum patris, & ſimilitèr eandem quam eorum pater, portionem percipiebant, ſed poſtquam Nouellarum iure agnationis & cognationis differentia ſublata fuit, ex propria perſona locum patris ſubingredientes eandem partem percipiunt, quam pater erat percepturus. Aut ſunt tranſuerſales, & hoc caſu ſemper patris gradum repræſentant, & ex eius perſona ſuccedunt, vt latè hæc omnia dixi ſupr. *cap. 6 à num. 11. & cap. 10. à num. 3. & cap. 11. num. 6. & 7.* Hinc conſtat ſecundum iuris rigorem aliud eſſe in gradum, aliud in locum patris ſuccedere, etſi illum poſt Iuſtinianum inſuper habeas, idem eſt ſynonima dicere ſucceſſit in locum patris, vel in gradum patris.

64 Secundo argumento reſpondetur † illam ipſam qualitatem vtrinque coniunctionis, quæ in patre conſideratur, & cuius virtute fratribus ex vno tantum latere pręfertur, eſſe in perſona filiorum eſſentialitèr, & non virtute repræſentationis: Quis enim negare poterit, filios iſtos non eſſe deſcendentes ex illis parentibus qui vtrinque coniunctionis cauſam præſtiterunt? Quis etiam auſus affirmare, illorum ſanguinem iſtis non eſſe, cũ parentum portionem, & viſcera liberos eſse probaui ſupra: *cap. 7. à num. 2.* Dicendum itaque eſt in dicto *cap. 3. verſic. Vnde conſequẽs eſt, Nouella 118.* filios in gradum patris ſubingredi, & ex perſona patris patruo ſuccedere, ſed qualitatem illam vtrinque con-

iun-

Digitized by Google

iunctionis non eſſe tranſmiſsam repræſen-
tatiuè, ſed eis ineſse.

65 Argumento tertio ſatisfit, † quod neptis
iſta non ſuccedit repræſentatione ætatis pa-
tris, quæ cum perſona defuncta extincta
fuit, ſed ex alio iure pœnitùs diuerſo, quod
viuente ipſo filio primogenito erat etiam
in nepote, adumbratum tamen & ſuſpen-
ſum, ſicut & ius ipſius filij viuente auo ſu-
ſpenditur *per id* quod in ſimili habetur in
l. ſi ſeruus communis Mæuij 18. *§. vltim. ff. de ſti-
pulatione ſeruorum*, vbi ſeruus fructuarius ſi
locat operas ſuas, & loco mercedis annuſi
aliquid ſtipulatur, ex ea ſtipulatione vſu-
fructuarius agit quandiu durat vſusfructus.
At eo finito agit proprietarius, non quod
ſtipulatio ſemel præſtita fructuario tranſ-
mittatur in proprietarium: nam ea finitur,
& incipit alia quę fuit iam ab initio in pro-
prietario producta, ſed ea ſuſpendebatur,
nec locum habebat viuente vſufructuario.

66 Similitèr † cùm ad ſucceſſionem inteſta-
ti plures ſunt gradus, [cuilibet enim gradui
ſucceſſio defertur à lege, & ſeducto primo
gradu per expreſsam vel tacitam repudia-
tionem, ius illius ad ſequentem gradum
non tranſmittitur: quia ius repudiatum non
tranſmittitur, *l. ſi quis filium* 34. *C. de inofficio-
ſo teſtam.* Sed illud prioris ius extingnitur, &
conſequens iure ſuo, & ex perſona ſua ve-
nit, vt patet ex notatis per *Bart. in l. qui ſuper-
ſtitis, num* 2 *ff. de acquirend. hered. & Bald. in. l.
vltima, num.* 16. *C. de pactis*, dum quærunt, an
cùm filia hereditati paternæ renunciauit,
nepoti noceat. Et ſanè, ſi tanquam heres fi-
liæ venire vult, nocet, ſed; ſi ex ſua perſona
per ſucceſſorium edictum, non nocet, quia
illud eſt ius nociuum, cui renunciatum
non fuit. Et hoc maximè procedit, ſi filia
renuncians mortua eſt in vita patris, ſecun-
dùm ipſum Baldum] : quia tunc ea ſemota
ex ſua perſona venit nepos, vt latè dicam
infra *lib. 2. cap. 16. à num.* 52.] Ita reſpondit
Andreas Tiraquel de iure primogen. qu. 40. n. 111.
cum tribus ſequen. qui etiam aliter reſpondit
numer. 110. vel reſponde, vt dicam *in nu-
mer. ſeq.* ;

67 Similitèr † non obſtat quartum argu-
mentum, quia ibi non ſuccedit neptis qua-
ſi maſculinitatem patris repræſentans, ſed
quia deſcendit ex linea primogeniti, & nō
debet fieri digreſſio ad aliam lineam, vt
apparet ex *l. 2. tit.* 15. *part. 2. l. 40. Tauri l. 5.
tit. 7. lib. 5. Recopilatio*, & cum multis dicam
infra *lib. 3. cap. 4. num.* 9. vt loquentes de pa-
truo & nepte dicunt poſt multos *Ioann. Le-
cerier de primog. q. 25. & 26. Tiraquel. eod. tract.
q. 14. n. 3. 4. & 6. Pariſien. Modern. in conſuetudin.
Pariſien. tit. 1. §. 12. gloſſa 1. num. 2. Palacios Ru-
bios in rubri. de donatio. inter vir. & vxor. §. 69.
num* 29. *Couarruuias in pract. cap. 38. num. 8. &
Molina lib. 3. de Hiſpan. primog. cap. 6. num. 49. &
cap. 8. num.* 10.

68 Minus obſtat † quintum ſubrogationis
argumentum, quia non procedit, quando
ſubrogata perſona diuerſi iuris, & condi-
tionis eſt illius in cuius locum ſubrogatur,
vt cum multis tenet *Anton Gabriel lib. 6. com-
mun. tit. de reg. iur. concluſ. 2. num.* 58. & in ter-
minis *Iaſo conſ. 221. nu. 2. volum. 2. Caualc. dec.
23. num. 24. par. 3. & Montier à* Cueua *deciſion.
Aragoniæ 25. num.* 22. vnde cum neptis ſit di-
uerſæ conditionis & qualitatis à qualitate,
& conditione patris, quia illa fæmina, iſte
vero maſculus eſt, non poteſt ſapere ſubro-
69 gati naturam. Secundò, † excludere fæmi-
nas propter maſculinitatem eſt priuilegium
maſculo conceſſum, & quoad dictum
priuilegium ſubrogati naturam nō aſſumit
ille, qui caret illa qualitate propterquam
conceditur priuilegium, vt poſt *Iaſon. &
Rotam Romanam, Antonius Gabriel d. concluſ. 2.
num.* 64. cùm neptis careat qualitate illa
maſculinitatis propterquam priuilegium
fuit conceſſum: ergo nòn poteſt ſapere na-
70 turam ſubrogati. Tertiò † dicta regula nō
procedit, quando illud in cuius locum ſu-
brogatur, penitus ſit extinctum *l. deducta* 58.
in princ ff. ad Senatuſconſ. Trebel. & poſt *Baldum*
dicit *Marcus Antonius Natta conſil. 638. nu. 44.
volum. 3. Anton. Faber lib.* 18 *coniecturarum iu-
ris, cap. 19. pag. 235. & Gaſpar. Schifordeghe*i*us
lib. 1. ad Antonium Fabrum tract. 81. qu. 9. col. 2.*
hic tamen pater quantum ad maſculinita-
tem penitus extinctus eſt: ergo neptis, quo-
ad eam ſubrogari non poteſt.

Nec in conſideratione eſt ſextum argu-
71 mentum, † nam licet inter Doctores con-
trouerſum ſit, an neptis ex filio ſit de linea
maſculina, vt videre licet apud *Camillum
Gallinum lib. 8. de verborum ſignificat. cap. 26. ab
initio vſque ad num. 13. Peregrin. de fideicommiſſ.
art. 26. à num. 23. vſque ad 31. Angel. Mattheca-
cium de legat. & fideicommiſſ. lib. 2. quæſt. 11. per
totam, Simon de Pretis lib 3. de interpret. vlti. vo-
lunt. dubit. 1. ſolut. 11. à num. 51. vſque ad 58, Me-
noch. conſ. 105. in princ. & à num. 39. lib. 3. &
conſ. 318. à num. 6. lib. 4.* Cephal. *conſ. 413. lib. 3.
Riminald. iun. conſ. 786. à num. 27. lib. 7. Villa-
gutam deciſ. 4. num 34. & 35.* Caualcan. *deciſ. 36.
par. 2.* & cum multis *dominum don Iuan. del* Ca-
*ſtillo Sotomator lib. 3. quotidianarum controuerſ.
iur. cap. 2. num. 7.* latè apud *Philippum Paſcha-
lem 4. part. de viribus patriæ poteſtatis, cap. 9. à*
72 *num.* 55. Quando tamen † in ea verſamur
diſpoſitione, in qua habita fuit ratio conſer-
uandi bona in agnatione & linea maſculi-
na, tunc neptem de linea maſculina non
non eſſe certum eſt, vt cum multis docent
Molina lib. 3. de Hiſpanorum primog. cap. 5. n. 69.

Simon

Simon. de Pratis d.num.51. Peregrin. dicto art.26 num.30. Caſtillo in tranſcurſu dicti cap. 2. præcipuè num.11. 16. & 18. Petrus Surdus conſ. 316. num.8. volum.3. & Fachineus lib.11. controuerſiarum iur. cap.25. verſ. Quæ tamen concluſio. Cum igitur in dicto ſtatuto, aut maioratu attendatur agnatio, vt dixi *hoc cap. num.58.* à fortiori aſſerendum eſt neptem non eſſe de linea maſculina, nec ſexum patris repræſentare poſſe, & per conſequens ceſſare dictum argumentum.

73 Vltimò non obſtat dicta *l.40. Tauri*, quæ eſt *l.5. tit.7. lib.5.* Recopilat. quia patris perſonam neptis tãtum repræſentat quoad qualitatem primogenituræ deriuando illam de patre in filium, & de primogenito in primogenitum; non autem quoad qualitatem maſculinitatis, quod in ea lege nec dicitur, nec ſtatui potuerat, vt poſt alios probat latè *Molina d. lib.3. cap.6. à nu.48. Gutierrez lib.3. practicarum qu.67. num 21. Auend. in d. l.40. Taur. gloſſ.17. ab initio, P. Molina tom.3 de iuſtitia & iure, diſput.627. num.10. & 11. dominus Caſtillo de Sotomaior lib.3. quotidian. c.19. num.51. & à num. 158.*

SVMMARIVM.

1 *Voluntas legis contraria eſt repræſentationis.*

2 *Voluntate hominis impeditur repræſentatio.*

3 *Moderator & arbiter eſt vnuſquiſque rei ſuæ.*

  Quiſque ab initio quam velit legem dicere poteſt circa rem ſuam.

4 *Voluntas teſtatoris præciſè & omnino eſt obſeruanda.*

  Voluntas teſtatoris pro lege habetur.

5 *Voluntas teſtatoris vti lex nouior facit ceſſare legis prouiſionem.*

6 *L.46. Tauri, quæ eſt l.5. tit.7. lib.5.* Recop. *probatur voluntatem teſtatoris repræſentationem impedire.*

7 *Iſta ſententia conformis eſt iuri communi ſecundum DD.*

8 *Voluntas teſtatoris admittit repræſentationem in illis caſibus in quibus iure communi impeditur ſecundum DD.*

9 *Si verbis expreſſis teſtatoris non admittatur, vel denegetur repræſentatio, coniectura non ſufficiunt.* Sed *reprobatur n.12.*

10 *Quod ex præſumptione aut coniecturis comprehenditur, non dicitur diſpoſitum. Reprobatur à num.12.*

11 *L.40. Tauri pro hac parte ponderatur.*

  Verba illa d. l.40. tunc & eo caſu, *diſtingunt diſpoſitionem ad caſum expreſſum, & non protrahenda ad alium ſimilem, vel eandem rationem habentem. Reprobatur n.18.*

12 *Præſumptiones & coniecturæ ſufficiunt ad inducendam, vel excludendam repræſentationem.*

13 *Expreſſum dicitur, quod ex præſumptionibus & coniecturis colligitur.*

14 *Voluntas teſtatoris ex coniecturis elicita idem operatur, ac ſi verbis expreſſa fuiſſet.*

15 *Voluntas huiuſmodi omnino eſt obſeruanda ac ſi indiuidualibus & expreſſis verbis fuiſſet declarata.*

16 *Ex præſumptionibus & coniecturis, dum liquidiſſimæ, apertiſſimæ & indubitatæ ſint, repræſentatio locum habet vel non, attenta dicta l.40. Tauri, ſecundum Regnicolas.*

  Idem dicendum ſecundum ius commune.

19 *Pragmatica Regis Philippi Tertij ad repræſentationem requirit expreſſa verba, & coniecturas & præſumptiones excludit.*

  Lex quando aliquid expreſſum requirit, ipſi ſatisfactum videtur, ſi ex liquidiſſimis præſumptionibus elicitur. Contrarium dic n.20.

21 *Expreſſum non eſt, quod ex coniecturis deducitur, ſed pro expreſſo habetur.*

  Lex quando pro forma requirit expreſſionem verbis particularibus factam, non ſufficit expreſſio ex præſumptionibus claris deducta.

22 *Dicta pragmatica amplam repræſentationis facultatem à lege 40. Tauri conceſſam non coarctauit, ſed reſtringendæ repræſentationis licentiam edicta lege elicitam limitauit.*

23 *Ad quod verba pragmaticæ perpenduntur.*

24 *Repreſentationem in alia perſona & gradu admittimus, quando teſtator in alia perſona, & gradu eam admiſit.*

25 *Vna teſtamenti pars per aliam declaratur.*

26 *Qualitas vni gradui aut ſubſtitutioni adiecta in cæteris repetita cenſetur, niſi diuerſa contrarium ſuadeat.*

27 *In fideicommiſſis perpetuis iure communi ex admiſſa repræſentatione aliqua in parte teſtamenti in alia ex identitate rationis per extenſionem admittenda eſt. In maioratibus noſtris non fit ex extenſione, ſed magis ex vi comprehenſiua.*

28 *Dicta Pragmatica excludens præſumptiones, & coniecturas ad impediendam repræſentationem eſt lex correctoria.*

29 *Quapropter vti lex noua futuros tantùm non præteritos maioratus comprehendit. Et verbis dictæ pragmaticæ probatur n.30.*

31 *Repræſentatio in aliquibus deſcendentibus interdicta in ſucceſſione maioratuum antiquorum, cenſetur quoque in tranſuerſalibus prohibita.*

  Regula deficiente neceſſe eſt, vt ampliatio quoque finiatur.

32 *Regula ſine ampliatione ſuſtineri poteſt, ſed ampliatio ſine regula non poteſt, quemadmodum neque acceſſorium ſine principali.*

33 *Dilectionem maiorem erga deſcendentes quam tranſuerſales credendum eſt inſtitutorem maioratus habuiſſe.*

34 *Diſpoſitio vna diuerſo iure cenſeri non debet.*

35 *Regula vt admittatur repræſentatio in maioratibus in dubio dicenda eſt iuxta l.40. Tauri.*

CAPVT

Digitized by Google

CAPVT XIII.

Quæ contraria ſint Repræſentationi, & eam ceſſare faciant.

1 SIcut † in *cap. 5. huius libri, num. 8. & ſeq*
legem repræſentationis cauſam tantũ
eſſe diximus, ſic in hoc capite eandem le-
gem repræſentationi contrariam, & eam
impedimento eſſe affirmo. Sed quia Do-
ctores communiter, & noſtrum ius Regiũ,
vt dixi ſupra *cap. 9. num. 2. & 20. & infr. lib. 3.
cap 4. 5. 7. & 15.* hanc repræſentandi, vel
non, facultatem, concedunt etiam hominis
diſpoſitioni contrariam eſſe voluntatem.
Et hæc vel *legis eſt, vel hominis. Legis*, quia
quemadmodum lex potentiam habuit ad
repræſentationem concedendam, vt dicto
cap. 5. à num. 8. notaui, ita & lex ipſa vel
expreſſè denegando, vel non concedendo
eam prohibuiſſe cenſetur, niſi in perſonis,
& cauſis certis, vt de perſonis dicam infra
lib. 2. De cauſis autem & rebus, in quibus
locus ſit, vel non repræſentationi in *3. libro*
2 diſputabo. *Hominis*. † Et tunc tres ſunt di-
ſtinguendi caſus. Primus, quando homi-
nis expreſſa voluntas excludit repræſenta-
tionem, vbi alioquin iure communi erat
admittenda. Secundus, quando expreſſè
eam admiſit in illis rebus & caſibus in qui-
bus iure communi cenſetur prohibita. Ter-
tius & vltimus caſus eſt, quando in dubio
ſumus, an admittenda, vel non ſit repræ-
ſentatio.

Quoad primum dic, repræſentationem
3 impediri, † cum rei ſuæ vnuſquiſque ſit
moderator & arbiter, *l. in re mandata 21. C.
mandati, Caualcanus deciſ. 3 num 6. & deciſ. 22.
num. 75. p. 3.* & ab initio quam velit, legem
dicere poſſit, *l. traditionibus 20. C. de pactis, l. 1.
2. & 3. C. de donation. quæ ſub modo, Zauarela in
Clement. quia contingit, notab. 11. de religiſ. dom.*
& cum multis *Franciſcus Becciws conſ. 101. nu.
25. volum. 1. & Surd. conſil. 215. num. 19 volum.
2.* & cum aliis legibus notaui infra *lib. 3 c. 5.*
4 *num. 6.* Et cum teſtatoris ſit voluntas † præ-
cisè & omnino ſeruanda eſt, vt cum multis
iuribus & Doctoribus dixi ſupra *cap. 5. n. 15.*
vltra quos *Sim de Præt lib. 5. de interpret. vlti-
marum volunt interp. 1. dubit. 1. & ſeq. Peregrin.
de fideicommiſſ. art. 11. à num. 1. Petra eodem trac.
qu. 9. à num. 5. Ioſephus Ludouicus deciſ Peruſ. 61
à num 23. Cæſar Barzius deciſ. Bononiæ 6. nu. 10.
Donell. lib. 8. commentar. iuris ciuilis, cap. 4. §. 1.
& Anton. Faber. 1. par. iuriſprudentiæ Papinian.
tit. 4. princ. 6. illation. 6.* nec mirum quia pro
lege habetur, *Nouella 22. de nuptijs, in præfa-
tione, verſic. Diſponat itaque vnuſquiſque, alias
cap. 2. Doctores* ſupra citati, *Iulius Clarus in §.
teſtamentum, qu. 61. & Franciſcus Viuius deciſ.
265. per totam, lib. 2.* Nam quamuis contra-
rium iure communi regulariter ſit conſti-
5 tutum, voluntas & diſpoſitio hominis † vti
lex nouior, facit ceſſare legis prouiſionem,
*l. fin. C. de pactis conuen. l. maritus 21. C. de procu-
ratoribus. l. cùm ex filio 39. §. filio, ff. de vulgari,
l. & habet 15. §. cùm quis ff. de precario, Docto-
res in dict. l. fin.* & poſt alios explicant *Anton.
Gabriel. commun. opinion. tit. de regulis iuris, con-
cluſ. 8. Mandel. Albenſ. con. 730. num. 28. lib. 4.
Ioann. de Monteſperello conſ. 121. n. 3. conſ. 258.
numer. 4. lib. 1. Decian. conſ. 10. nu. 19. lib. 2.
conſ. 78. num. 25. lib. 3. Franciſc. Bec. conſ. 87.
num. 3. lib. 1. Menoch. conſil. 151. num. 37. lib. 2.
Riminald. iunior conſ. 552. à num. 49. lib 5. Bar-
boſa in 6. parte, l. 1. num. 16. & 17. ff. ſoluto ma-
trimon. & Anton. Faber tom. 1. de erroribus
pragmaticorum, decade 6. erro. 1. pag. 113. &
ſeq.* quicquid poſt alios contradicant *Boerius
deciſion. 332. per totam, Alexan. Raudenſ. lib. 1. de
analogicis, cap. 33. à num. 6. & Iacobus Cuia-
cius lib. 24. obſeruation. cap. 26.* Quæ pro ocu-
6 lis habens *l. 40. Tauri quæ eſt l. 5. tit. 7. lib. 5.
Recopil.* cùm tam deſcendentibus quàm
tranſuerſalibus in infinitum repræſentatio-
nem conceſſiſſet, poſtea in finalibus verbis
ſic limitat: *Saluo ſi otra coſa eſtuuiere diſpueſta,
por el que primieramente conſtituyò, y ordenò el
mayorazgo, que en tal caſo mandamos, que ſe guar-
de la voluntad del que lo inſtituyò*: quibus iuri-
bus Noſtrates dicunt diſpoſitionem homi-
nis operari, vt non ſit repræſentatio in il-
lis caſibus, in quibus iure communi erat
admittenda, Doctores in *dict. l. 40. Tauri, &
in d. l. 5. Recopilation. Couarruuias in practic. c. 38.
num. 10. in fin. & num. 11. Peralta in rubr. ff de
heredib. inſtituen. n. 122. col. 3. verſ. Prima quam
modo dixi, Ludouic. Molina lib. 3 de Hiſpanor. pri-
mogen cap. 8. num. 1. Pater Molina tom. 3. de
iuſtitia & iure, diſputat. 629. num. 1. & diſput.
631. nu. 7. Dominus Don Ioann. de* Caſtillo *lib 3.
quotidian. controuerſ iuris, cap. 19. à num. 282* Et
7 ſententia iſta † non ſolum iure Regio, ſed
etiam communi conformis eſt, vt poſt alios
dicunt *Menoch. conſ. 200. numer. 72. lib. 2. &
conſ. 215. num. 139. lib. 3. & præſumpt. 95. num.
19. in fine, & num. 32. lib. 4. Tiberius Decianus
conſ. 1. num. 155. & 347. lib. 1. Peralta vbi ſu-
pra*, & cum alijs *Auendan in dict. l. 40. Tauri,
gloſ. 18. ab initio, & cum Couarruuia, Molina, &
alijs Ioannes Gutierrez lib. 3. practic. qu. 66.
alias 67. num. 16.* Hæc de primo caſu dixiſ-
ſe ſufficiat.
8 In ſecundo caſu principali † videlicet quan-
do teſtator repræſentationem expreſſè ad-
miſit in illis rebus, quibus iure communi
denegabatur, dic eiſdem rationibus, de qui-
bus ſupra *à num. 3.* admittendam eſſe ſe-
cundùm

Digitized by Google

cundùm *Menochium*, *Tiberium Decianum*, *&*
Doctores ſupra relatos, & cum *Socino, Decio,*
& Paulo Pariſ. dicit *Velazq. de Auendan. in d.*
gl. 18. num. 5.
9 Diximus † teſtatorem denegare vel ad-
mittere poſſe repræſentationem in illis caſi-
bus in quibus iure communi vel admitti-
tur, vel excluditur, ſi hoc expreſsè cauerit.
Sed quid ſi expreſſis verbis nō dixerit, con-
iecturæ tamen & præſumptiones repræſen-
tationem excludentes vel admittentes ſint.
Et videtur affirmādum coniecturas & præ-
ſumptiones iſtas non ſufficere, & expreſſa
verba eſſe neceſſaria. Quod primò probatur
ex doctrina ſingulari *Card. Alex. in cap. 1.*
numer. 10. de feudo Marchiæ, vbi repræſen-
tationi locum eſſe in feudorum ſucceſſio-
ne ſupponens reſoluit, quòd ſi quis contra
feudorum naturam ex verbis conceſſio-
nis inueſtituræ repræſentationem impedire
voluerit, verba conceſſionis clarè, & aper-
tè contrarium diſponentia ad hoc oſtende-
re debet, & ante ipſum dixit *Bald. in l. qui-*
dam elogio num. 23. ad finem C. de iure deliberan.
ſequitur *Matthæus de Afflictis in cap. 1. in prin-*
cipio, num. 18. verſic. Sed hæc concluſio, de eo qui
ſibi, & heredibus ſuis, vbi præſupponens lege
Regia cautum eſſe, vt nepos patruo præfe-
ratur, inquit quoad hoc, vt ex verbis inue-
ſtituræ receſſum à Regni conſtitutione eſſe
videatur, per expreſſam Principis diſpoſi-
tionem hoc apparere debet. Quod etiam in
terminis *d. l. 40. Tauri* ex pluribus probat
Petr. de Peralta in dicta rubr. ff. de heredib. inſti-
tuend. verſ. Et ne id prætermittam, num. 120. &
verſ. Si autem.
10 Secundò, † quia illud quod ex præſum-
ptione aut coniecturis comprehenditur, nō
dicitur eſſe diſpoſitum, *l. ex facto 19. ff. de*
heredibus inſtituendis, prout inquit *Dominicus*
in cap. 1. §. licet, numer. 5. de procurator. lib. 6.
Pariſienſ. Modern. in conſuetud. Pariſien. tit. 1. §.
13. gloſ. 3. nu. 7. verſ. In contrarium.
11 Tertiò, † idipſum etiam apertius reddi-
tur ex verbis dictæ *l. 40. Tauri* dum in ea di-
citur: *Que en tal caſo mandamos &c.* iunctis
præcedentibus illis: *Saluo ſi otra coſa eſtuviere*
diſpueſta por el que inſtituyò el mayorazgo, quæ
ſolum ſufficiunt ad eius legis perfectam
diſpoſitionem, vt excluderet voluntatem
illam quæ ex præſumptionibus, coniecturis,
ac veriſimilitudine elici ſolet, adiecit verba
illa: *Que en tal caſo mandamos, que ſe guarde*
la voluntad del que le inſtituyò: ac ſi expreſſiùs
dixiſſet: *Que en tal caſo*, ſcilicet vbi præceſſit
diſpoſitio expreſſa, & non in alio, inſtitutoris
volūtas ſeruanda ſit. Id namque operantur
verba illa: *Tunc, & eo caſu*, vt ſcilicet diſtin-
guant diſpoſitionem ad caſum expreſſum,
nec ad alium ſimilem, vel habentem ean-
dem rationem protrahatur, quod dixit *Bald.*
conſ. 57. num. 2. iuxta antiquam impreſſio-
nem, atque etiam *Ancharran. conſ. 357. verſic.*
Quartò hoc probatur, *Decius conſ. 287. nu. 10.*
& 11. & conſ. 314. num. 3. & 4. volum. 1.
Celſ. Hugo conſ. 25. num. 8. & cum aliis *Molina*
lib. 3. de Hiſpanor. primogen. cap. 5. n. 67.
12 Nihilominus † ex præſumptionibus, &
coniecturis repræſentationi locum eſſe, vel
non, dicendum eſt, quia in vltima defuncto-
rum inſcrutanda voluntate coniecturati &
expreſſi eadem eſt potentia & ius. *Caſar*
Barz decisio. Bononiæ 121. num. 9 Hieronym. Ga-
briel. conſ. 140. num. 92. lib. 1. Menoch. conſ. 110.
num. 40. cum duobus ſequent. lib. 2. & de præſum-
ptionibus lib. 1 qu 45. à num. 1. Vincen. Honded.
conſ. 61. num. 48. lib. 2. & Surd. conſ. 21. num. 4.
lib. 1. & cum teſtatoris voluntas verbis vel
coniecturis conſtare dicatur, *Ruin. conſ. 179.*
num. 5. lib. 2. & Menoch. conſ. 95. num. 104. lib. 1.
ſufficit quòd coniecturis, & præſumptioni-
bus ſit declarata, *l. 2. §. voluntatem ff. ſoluto*
matrimon. Iaſ. conſ. 202. colum 5. lib. 2. Pariſius
conſ. 25. à num. 34. lib. 3. Menoch dicto conſ. 110.
num. 43. & latiùs dicta *qu. 45. à num. 1.* Ex-
13 preſſum † namque dicitur, quod ex conie-
cturis & præſumptionibus colligitur, & per
eas de teſtatoris intentione, & voluntate
manifeſtè conſtat, etſi verbis ſpecialibus &
expreſſis dictum non fuerit, *l. quidam teſta-*
mento 30. ff. de vulgari & pupill. ſubſtitutione, l.
licet Imperator 74. ff. de lega. 1. l. qui ſolidum 78.
§. 1. ff. de legatis 2. l. cùm auus 102. ff. de conditio.
& demonſtr. l. ſi. locuples 57. in fine, ff. de manu.
miſ. teſtamen. Tiber. Decian. conſ. 41. num. 126.
lib. 1. Riminald. iun. conſil. 116. à num. 12. lib. 2.
Menoch. conſ. 95. num. 31. 33. & 36. lib. 1. conſ.
232. n. 37. & 38. & conſ. 236. n. 24. & ſeqq.
& lib. 3. d. q. 45. à num. 3. vſque ad 7. & num. 9.
cum ſeq. Honded. conſ. 50. num. 32. conſ. 61. n. 64.
& ſeq. lib. 2. Surd. conſ. 21. n. 4. & conſ. 110. n. 12.
lib. 1. & conſ. 294. n. 21. lib. 1. & cum multis
dominus Caſtillo de vſufructu, cap. 1. à num. 46. &
lib. 2. quotidianarum controuerſ. iur. cap. 4. nu. 53.
14 Quapropter † huiuſcemodi teſtatoris volū-
tas, cum idem operetur acſi verbis expreſſa
fuiſſet, *l. inter veſtem 33. ff. de auro & argento*
legato, iuncta *l. cùm proponebatur 64. ff. de legat.*
2. gloſ. verbo, expreſſum, in l. Prætor. §. interdum, ff.
de operis noui nuntiat. Decius conſ. 68. numer. 13.
volum. 1. Cephal. conſ. 37. nu. 14. lib. 1. & conſil.
590. à n. 4. lib. 4. Hieronym. Gabr. conſ. 111. nu. 3.
lib. 1. Menoch. dicta qu. 45. à num. 1. vſque ad 9.
Anton. Theſau. deciſ. 148. num. 3. omnino eſt
15 obſeruanda † acſi indiuidualibus & expreſ-
ſis verbis declarata fuiſſet. *Decius cōſ. 15. n. 2.*
Ruinus conſ. 170. numer. 15. lib. 2. Grat. conſ.
106. numer. 19. lib. 2. Roland. à Valle conſ. 70.
num. 52. Vincent. Honded. conſ. 69. numer. 7. &
ſeq. lib. 1. Petrus Magdalen. de numero teſtium in

Digitized by Google

teſtamentis requiſito, part. 1. *cap.* 15. *num.*10.*&*
11. *Cæſar Barzius dicta deciſ.* 121. *num.* 9. Et
16 quòd † ex præſumptionibus & coniecturis,
dummodo ſint liquidiſſimæ, & aperiſſi-
mæ, ac quæ in dubium deduci nequeant,
repræſentatio procedat, vel non, attenta
dicta *l.*40.*Tauri*, tenent Doctores ibi com-
muniter, præcipuè *Auendan.gloſ.*20.*ab initio,*
*Couarruu.in practicis, dict.cap.*38.*num.*10.*ad fin.*
*Molina lib.*3.*de Hiſpanorum primog.cap.*8.*num.*
5. *Maticnco in l.*5.*gloſ.*6.*in princ.tit.*7.*lib.*5. Re-
*copilat.vbi Azeued.num.*4.*&* 5. *Peralta in dicta*
*rubr.ff.de hered.inſtituend.num.*130.*verſ. Et ne id*
*prætermittam, & verſ.Si autem. P. Molina tom.*3.
*de iuſtitia & iure, diſputa.*629. *num.*1. *in princip.*
*Gutierrez lib.*3.*practicarum q.*67.*aliàs* 68. *n.*37.
*cum duobus ſequentibus, Caſtillo lib.*3.*quotidiana-*
*rum controuerſ. iur.cap.*19. *num.*291. Et in ter-
minis iuris communis idem dicunt *Tiber.*
*Decian.conſ.*1.*num.*394. *lib.*1.*& conſ.*55. *nu.*24.
*lib.*3.*Menochius conſ.*215.*à n.*137.*vſque ad* 141
*lib.*3.*& præſumpt.* 95. *num.* 19. *in fin. lib.*4. *&*
Mantica lib. 8. *de coniectur. vltim. volunt. tit.* 9.
num. 2.

Non obſtant primum, & ſecundum funda-
17 mentum † pro contraria parte adducta,
quatenus probauimus in caſibus de quibus
agimus, cùm legis diſpoſitio contraria ſit,
claram & expreſsam in contrarium diſpoſi-
tionem requiri, vt ab illa recedi debeat. Il-
lud namque expreſſum atque manifeſtum
dicitur, quod ex coniecturis quæ ex verbis
diſponentis eliciuntur, compræhenditur,
prout hoc capite à *numer.* 12. oſtenſum
eſt.

18 Similitèr † non obſtat tertium argumen-
tum, vbi probatum eſt verba illa: *Que en*
tal caſo, poſita in *dict. l.*40. *Tauri*, eiuſdem
legis diſpoſitione ad caſum expreſsum
eſſe reſtringenda, nec ad ſimiles caſus, ſeu
eandẽ rationẽ habentes diſpoſitionẽ exten-
dendã. Quãuis enim ea opinio doceatur à
viris doctiſſimis, quorum mentionem feci-
mus ibi *numer.* 11. ab illa tamen diſcedunt
*Bello.lib.*1.*ſupputationum, cap.*17. *Alba. conſ.*51.
*numer.*19. *Zanchus in repetitione l. heredes mei,*§.
*cùm ita, num.*1048. *ff. ad Senatuſconſult.Trebel-*
lian.Marzarius in ſuo epitome de fideicommiſſ. q.
24. *& Molina dicto c.*8. *num.*7. Eſto eam opi-
nionem veram eſſe, huic tamen noſtræ ſen-
tentiæ non contradicit; lex namque Tauri
inquit, quod quando à teſtatore aliter di-
ſpoſitum fuerit, tunc & eo caſu eius ſerue-
tur voluntas, quod verificatur, quando ex
verbis eliciuntur coniecturæ, cùm tali caſu,
vt ſuperiùs dixi à *numer.* 12. eius diſpoſitio
atque voluntas adſit.

Hæc in terminis iuris communis & *legis*
19 *Taurinæ* veriſſima ſunt. †Poſtea ann.1615.
edita eſt noſtri Regis Philippi Tertij prag-
matica quędam, vbi coniecturis & pręſum-
ptionibus claris, & euidentibus non con-
tenta requirit inſtitutorem clarè & literali-
ter expreſſiſſe, alioquin repræſentatio ex-
cluſa non cenſetur. Sed contra hanc prag-
maticam obſtat, quod expreſſum dicitur
quod ex euidentibus præſumptionibus &
coniecturis elicitur, vt remanet probatum
hoc capite *à num.*12. Quod etiam procedit,
quando lex requirit aliquid exprimi no-
minatim; tunc namque illi legi eſt ſatisfa-
ctum, cùm ex coniecturis claris & euiden-
tibus id colligitur, vt cum *Angelo Romano, Ia-*
ſone, & alijs tenet *Menoch.lib.* 1. *de præſumptio-*
*nibus, qu.*45. *num.*11.*& conſ.* 232. *nu.*38.*lib.*3.
& per conſequens pragmaticæ ſatisfactum
videtur.

20 Reſpondetur, † quod ſupra dicta doctri-
na controuerſia non caret, vt patet ibi ex
eodem *Menochio*. Fingamus nihilominus ve-
ram, pragmaticæ adhuc verba hanc non
patiuntur interpretationem. Verba pragma-
ticę ſunt: *Sino es que el fundador huviere diſpue-*
ſto lo contrario, y mandado, que no ſe ſuceda por re-
preſentacion, expreſſandolo clara y literalmente, ſin
que para ello baſten preſunciones, argumentos, o cõ-
jeturas, por preciſas, claras, y euidentes que ſean,
vbi aduerte verba illa, *Clara, y literalmente,*
& ſic requiritur vera expreſſio quæ verbis
fiat ſpecificis, & per conſequens ea non ſuf-
ficit expreſſio quę ex præſumptionibus col-
ligitur, *l.*3.*in princip. vbi Bartol. ff. de legitim.*
*tutel. Aretin. in l. cùm quid, num.*3.*ff. ſi certum*
peta. Iaſo in l. Prætor ait, in princ. n 6. *ff. de ope-*
ris noui nunciatione. Tiraq. de legibus connubiali-
*bus, gl.*5.*num.*165. *& Menochius dict. q.*45.*num.*
21 23. Cùm expreſſio † ex coniecturis dedu-
cta non eſt expreſſio, ſed pro expreſſo habe-
tur, vt poſt alios Ioannes Bolognetus per
textum ibi in dicta *l. cum quid, num.*14.*Camil.*
*Gallinus lib.*2 *de verborum ſignificatio cap.* 11.
*n.*4.*& cap.*15.*n.*9. *Cæſar Barzius dicta dec.*121.
Secundò, quando lex pro forma requirit
expreſſionem verbis particularibus factam,
tunc non ſufficit expreſſio præſumptioni-
bus, & coniecturis, licèt claris, elicita, *l. vlti-*
ma, §. *omnem*, C. *de adminiſtration. tutorum*,
& poſt *Bartol. Bald. Angel. Comenſ. Roman.*
Matheſ. & Alexandr. Iaſo in dicta l. Prætor
ait, in principio, numer. 9. *&* 10. *ff. de operis*
noui nunciation. & cum *Felino. Tiraquel. &*
alijs Menochius dicta quæſtion. 45. *à numer.* 16.
& Simon. de Pratis libr. 2. *de interpretatione*
vltimarum voluntatum, interpretation. 1. *dubit.*1.
ſolut. 5. *num.* 61. *pagin.* 156. Et tandem
verba illa: *Sin que para eſto baſten preſunciones,*
&c. omnino præſumptiones & coniecturas
quantocunque claras, præciſas, & euiden-
tes ademerunt, & nullum interpretationi
locum reliquerunt.

22 In

22 In hac pragmatica † quoad propoſitum
duo ſunt conſideranda. Primum ampliam
repræſentandi facultatem à *lege 40. Taur. in
1. & 2. parte* conceſſam, hac pragmatica non
eſſe reſtrictam, ſed anſam coarctandæ &
prohibendæ repræſentationis ex *3. parte dictæ
legis* elicitam limitatam fuiſſe. Quia in *1. &
2. parte* tam deſcendentibus quã tranſverſa-
libus repræſẽtatio in infinitũ erat regulariter
cõceſſa; in tertia verò parte dictæ legis Tau-
rinæ præcedentia ita limitauit: *Salvo ſi otra
coſa eſtuviere diſpueſta, por el que primeramente
conſtituyò y ordenò el mayorazgo, &c.* Ex cuius
verbis vltimis dubia varia circa repræſen-
tationis excluſionem à Doctoribus moue-
bantur, quibus occurrens noſtra pragma-
tica decidit repræſentationem prohibitam
non eſſe, niſi inſtitutor maioratus clarè &
literaliter eam excluſerit, & ad removen-
dam nõ ſufficiant præſumptiones, argumẽ-
ta, aut coniecturæ, etiamſi apertæ, præciſæ,
23 & euidentes fuerint. Quod manifeſte † cõ-
ſtat ex *pragmaticæ præfatione*; ibi: *Y de averſe
dicho en ella, que eſto ſea, ſalvo ſi otra coſa eſtu-
viere diſpueſta, por el que primeramente conſtituyò
y ordenò el mayorazgo, han ſalido diverſas dudas
ſobre el colegir de la diſpoſicion, y palabras del in-
ſtituidor, quando es viſto quitar la repreſentacion,
y aver diſpueſto, o tenido voluntad, que no la aya.*
Et inferiùs in deciſione, ibi: *Sino es que el
fundador huviere diſpueſto lo contrario, y manda-
do, que no ſe ſuceda por repreſentacion, &c.* Et
cùm regula dictæ *legis 40. Tauri* in fine ſit,
ut non procedat repræſentatio, quoties in-
ſtitutoris voluntas repugnat, & pragmatica
iſta ea limitetur: neceſſariò dicendum eſt
exceptionem de regula eſſe debere, *Docto-
res in l. 1. ff. de regulis iuris*, ut dicam *lib. 2. cap.
14. num. 38.* at per conſequens limitatio-
nem iſtam intelligendam tantùm, quando
de excludenda, & non de admittenda re-
præſentatione tractatur: nam iſte ultimus
caſus incorrectus manet, & tanquam o-
miſſus remanet in diſpoſitione iuris com-
munis, *l. commodiſsimè 10. cum ſimilibus, ff. de
liber. & poſthum.* & notavi *libro 2. cap. 11.
numero 43.* ſecundùm quod ex præſumptio-
nibus & coniecturis admittitur repræſenta-
24 tio, ut paulò ante probavi. Hinc venit †
quòd ſi in aliqua parte aliquibus perſonis,
gradu aut gradibus inſtitutor maioratus
repræſentationem induxerit, vel admiſerit,
cenſeatur etiam in cæteris perſonis & gra-
dibus locum habituram: nam ſi nullo in
caſu, perſona, aut gradu ab inſtitutore in-
ducta repræſentatione ex dictæ *legis* 40. Tau-
ri conſtitutione eam indiſtinctè admitti-
mus, niſi expreſſa inſtitutoris diſpoſitione
fuerit excluſa, quantò magis dicendum, ubi
aliqua in parte vel perſona aliqua fuerit
admiſſa repræſentatio, in cæteris idem vo-
luiſſe teſtatorem compertum eſt, ſecun-
dùm *Ioannem Gutierrez libr. 3. practic. quæſtione
67. aliàs 68. à numero 55.* Cùm vna teſtamen-
25 ti pars † per aliam declaretur, *l. qui filiabus
17. in principio, l. ſi ſeruus plurium 50. §. vltim.
ff. de legatis 1. l. quæſitum eſt. 12. §. Papinianus
quoque libro ſeptimo, 45. ff. de inſtructo, vel inſtru-
mento legato. Mantica libro 6. de coniectur. vlti-
mar. voluntatum, tit. 13. num. 5. Simon de Præ-
tis de interpretation. vltimar. voluntatum, lib. 2.
interpretatione 3. dubitatio. 1. ſolutio. 3. numer.
64. & 65. pagina 241. Peregr. de fideicomm.
articulo. 25. num. 29. & ſeq. Surd. conſil. 313.
num. 88. & conſilio 375. num. 28. libro 3. & de-
ciſione 210 numer. 10. Alexand. Raudenſ. conſilio
26. num. 10 52. 55. & 74. lib. 1. & deciſio. 31
numero 240. Cavalcan deciſ. 18. num. 118. 119. &
121. parte 3. Cæſar Barzius deciſio. Bononiæ 12.
26 numero 11. & 12.* Et qualitas † vni gra-
dui, aut ſubſtitutioni adiecta in cæteris
quoque repetita eſſe cenſeatur, niſi diuerſa
ratio contrarium ſuadeat, *Abbas conſilio 36.
num. 3. libro 1. Marcus Antonius Eugenius con-
ſil. 12. numer. 38. libro 1. Menoch. con. 197. n.
52. lib. 2. Achilles Pedroch. conſil 5. numero 22.
& conſil. 20. numero 120.* & cum multis latè
diſputauit *dominus Caſtillo de Sotomayor libro 2.
quotidianarum controuerſiarum iuris, cap. 4. per
27 totum.* Sed ego diſtinguerem † inter ius
commune & ius regium. In fideicommiſ-
ſis perpetuis iure communi ſecundùm re-
ceptam Doctorum opinionem ex admiſſa
repræſentatione aliqua in parte teſtamenti,
in alia ſimiliter ex identitate rationis & cõ-
iecturata defuncti mente eam admitterem,
& ita intelligerem adducta per *Gutierrez ſu-
pra numero 24.* In noſtris tamen maiorati-
bus admitterem etiam repræſentationem,
non per extenſionem factam ex vna parte
teſtamenti, ſed magis ex vi comprehenſiva
in cæteris ſecundùm diſpoſitionem dictæ
l. 40. Tauri, vt benè conſiderat *dominus Ca-
ſtillo libro 3. quotidian. controuerſ. iur. cap. 19.
num. 289.*

Secundum pragmaticæ conſiderabile
28 eſt, † quòd quatenus dicit ex quibuſcun-
que præſumptionibus, argumentis, & conie-
cturis, quantocunque præciſæ, claræ, & e-
uidentes ſint, repræſentationem excluſam
non fuiſſe, niſi contrarium maioratus inſti-
tutor apertè & literaliter expreſſerit, legem
nouam & correctoriam eſſe: quia tam iu-
re communi quàm Regio vſque ad tem-
pus huius pragmaticæ non admittebatur re-
præſentandi ius, quotieſcunque præſumpti-
onibus & coniecturis liquidiſſimis & indu-
bitabilibus conſtabat de voluntate teſtatoris
repræſentationem excludere volentis, cum
tunc excluſio expreſſa diceretur, ac ſi ver-

Digitized by Google

bis expreſſis & ſpecificis dictum fuiſset, de
quo inter Doctores nullum fuit dubium,
29 vt ſupra dixi *à num.* 12. Sed cùm hodie †
iſtæ coniecturę & præſumptiones nõ ſuffici-
ant,& pragmatica requiratur clara & litera-
lis repræſentationis excluſio, ſequitur legẽ
nouam & correctoriam eſſe: quapropter
ad maioratus ante pragmaticam conſtitu-
tos non eſſe extendendam, cùm lex corre-
ctoria aut ius nouum continens ad pręteri-
ta non trahatur, ſed futuris tantùm regula-
riter prouideat, *l.leges 7.C.de legibus, capit. fin.
de conſtitutionibus, l.fin.tit.* 14.*part*.3.& poſt mul-
tos explicant *Felinus, & Doctores* communi-
ter in dicto *cap.fin. Mandel. Albenſ. conſil.* 554.
vbi *Vincent. Annib. volumin* 3. *Franciſc. Beccius
conſil.* 3.*à num*.9. *libro* 1.*Menoch. conſil*.240.*nu*.
12.*& ſeq. lib*.3. *Vincent. Honded conſ*.14. *num*.
28. *lib*.1.*Cardin. Tuſchus tomo* 5. *practic. concluſ.
littera L. concl*.144.*&* 145. *Morla* 1. *part. empo-
rij, tit*.1.*de leg. quaeſt*.6. *Franc. Connan. lib*.1. *com-
mentariorum iuris ciuilis, cap*.9.*à num*. 8. *Franc.
Hothoman. lib*.1.*obſeru. cap*.1. *& Alberi. Gentil.*
30 *lib*. 2.*lectionum, cap*. 11. Et probant † hoc
verba illa dictę pragmaticę, ibi: *Por la qual
declaramos y mandamos, que en la ſuceſsion de los
mayorazgos, vinculos. patronazgos, y aniuerſarios,
que de aqui adelante ſe hizieren.* Et ſequitur in
terminis *dominus don Ioannes del Caſtillo de cõ-
iecturis atque interpretatione vltimarum volunt*. 1.
parte, cap 56.*num*.99. Quapropter dicendũ
31 eſt † in maioratibus ante pragmaticam i-
ſtam conſtitutis prohibita deſcendentibus
repręſentatione, tranſuerſalibus etiam eam
prohibitam cenſeri: cùm, quia in tranſuer-
ſalibus repręſentatio per ampliationem fue-
rit conceſsa, & deficiente in deſcendenti-
bus, repręſentationis regula, vt ampliatio fi-
niatur neceſse eſt, ex *Dominico in cap. qualis
22. diſtinctione*, per *gloſſam finalem in cap. poſtu-
laſti, de reſcriptis*, vbi *Antonius de Butrio*, ipſe *An-
ton in capite* 1. *notabil*.4 *& Abb. ad finem, de
pactis, Felinus in cap. nonne, numero* 3. *de præ-*
32 *ſumptionibus*. Tum, † quia extenſio ſine re-
gula ſuſtineri non poteſt, licèt è conuerſo
regula ſine exceptione ſuſtineatur: ſicut
neque acceſſorium ſine principali, quamuis
contrà principale ſine acceſſorio ſubſiſtat,
ex *Aretino in l.ſi quis, §. ſi ſuo teſtamento, ff. de
vulgari*, melius *Socin. iunior conſil*. 3. *volum.
primo*. Deſtructo enim antecedente venit
deſtructio conſequentis, *cap. cùm ex officij* 16.
de præſcriptionibus, cum vulgatis, *Nicolaus E-
uerardus in centum locis argumentandi, loco* 96. vt
conſiderat *Velazquez de Auendau. in dicta l.*
33 40.*Tauri, gloſſa* 18. *num*.6.*&* 7. Tum etiam †
quia in dubio credendum eſt, maioratus
inſtitutorem maiorẽ ad deſcendẽtes quàm
ad tranſuerſales affectionem habuiſſe, *l.cùm
anus* 102. *ff. de condition. & demonſtrationibus, l.
cùm acutiſſimi* 30.C.*de fideicommiſſ*. & poſt *Ci-
num, & Angel. Alexander conſilio* 17. *numero* 2.
lib. 7. *Petra de fideicommiſſ. quaeſt*.5.*num*.156.*&
Simon de Pratis de interpretatione vltimarum vo-
luntatum, libro* 1.*interpretatione* 2.*dub*.2. *reſolut*.
3 *num*.3.*pag*.95. Et denegata in illorum ſuc-
ceſſione repræſentatione multò magis in
tranſuerſalium ſucceſſione excluſa cenſeri
34 debet. Pro quo facit, † quòd vna eademq;
diſpoſitio diuerſo iure cenſenda, ſiue acci-
pienda non eſt, *l. eum qui ædes* 23. *in fin. ff. de
vſucapionibus*, & cum aliis *Tiraquel. in l.ſi vn-
quam, verbo, donatione largitus, num* 232. *C.de
reuocandis donationibus, Menochius de recuperan-
da poſſeſsione, remedio primo, num*. 36. *cum duo-
bus ſeqq. & Martin. Montier à Cueua deciſ. Ara-
gon*.5.*n*.79.*& deciſ*.25.*n*.23.

In tertio & vltimo caſu, quando in du-
bio ſumus, an admittenda, vel non, ſit re-
35 præſentatio ſtandum eſt † verbis & diſpoſi-
tioni *dicta l*.40.*Tauri*, vt ſcilicet repræſenta-
tio admittatur, nec de facili, aut ex ambi-
guis verbis, & quæ aliud inducere poſſunt,
excluſa cenſeatur, aut excludi poſſit. Et ſic
pro regula in hac materia conſtituunt *Do-
ctores* in dicta *l*. 40. *Tauri, Molina libro* 3. *de
Hiſpanorum primogenijs, cap*.8.*num*.1.*in fine, &
numero* 5.*ad finem, Ioan Gutierrez libro* 3. *pra-
cticarum, quaeſtion*. 67. aliàs *num*.39. *Pater Lu-
douicus Molina tomo* 3. *de iuſtitia & iure, diſpu-
tatione* 629. *num*. 1. *in principio, & dominus don
Ioannes del Caſtillo Sotomayor, libro* 3. *quotidia-
narum cõtrouerſiarum iuris, cap*. 19. *numero* 290.
In quibus tamen caſibus virtute huius vo-
luntatis teſtatoris an admittatur ſpeciali-
ter, vel non, repræſentationis
ius, vide infra *libro*
2. *&* 3.

Finis huius primi libri.

LIBER SECVNDVS
DE PERSONIS
QVAE REPRAESENTARI, Vel Repræſentare poſſunt, vel non.

PRIMA PARS.

DE DESCENDENTIBVS PER LINEAM PATERNAM.

SVMMARIVM.

1 *Octo ſunt filiorum species quoad noſtrum propoſitum.*
2 *Proximus remotiori excluſo ad ſucceſſionem ab inteſtato admittitur.*
Filius vno gradu proximior eſt nepote.
Filius eſt patri agnatus, vide nu. 5. & ſeqq.
3 *Deſcendentibus ex maſculis & in poteſtate exiſtentibus repræſentationem conceſſit ius ciuile.*
4 *Qua ratione iure ciuili repræſentationi locus ſit.*
6 *Intellectus l. filius patri 12. ff. de ſuis & legitimis hered. ſecundùm Alciat. Hothoman. & Contium, ſed reprobatur.*
7 *Alter intellectus Contij, ſed reijcitur numer. 8. & ſequentibus.*
8 *Filij militis ab inteſtato decedentis bona caſtrenſia pater iure peculij, & non hereditario occupabat.*
9 Contracta fiducia emancipatio quomodo fiebat.
10 *Filio emancipato contracta fiducia pater naturalis manumiſſoris iure ſuccedebat.*
11 *Filio emancipato ſimpliciter ſine contracta fiducia ab inteſtato decedente extraneus manumiſſor tantùm ſuccedebat iure ciuili, ſed iure Prætorio pater tantùm naturalis per bonorum poſſeſſionem,* Vnde decem perſonis.
Intellectus l. ſi ad patrem 10. ff. de ſuis & legitim hered. l. 2. §. obijcitur 15. ff. ad Senatuſconſ. Tertul.
12 *Emancipatus agnationem amittebat.*
13 *Intellectus Rauardi ad dictam l. filius patri, & num. 14.*
Agnati natiuitate duobus modis fiunt.
15 *Intellectus Reuardi damnatur, & ſeqq.*
16 *Agnatorum dua species ſunt.*
Intellectus l. 1. §. eleganter, l. 3. §. fin. ff. de agnoſcend. liber. l. Iuriſconſultus 10. §. 3. ff. de gradibus, l. ſi coheredi 4. §. 1. ff. quis ordo in poſſeſſ. ſeruetur d. l. filius patri 12. ff. de ſuis, & legitimis heredib. l. vlt. §. 2. C. de codicill. §. Item vetuſtas 16. inſtit. de hered. qua ab inteſtat. defer.
17 *Leges ſupradictæ de agnatis poſthumis intelligi non poſſunt.*
18 *Tempore aut repudiatione à bonorum poſſeſſione vnde liberi excluſus admittitur per bonorum poſſeſſionem vnde legitimi quaſi agnatus.*
19 *Filij repudiantes non admittuntur ad ab inteſtato ſucceſſionem cognatorum, ſed legitimorum iure.* Sed reprobatur *n. ſeq.*
21 *Intellectus plures remiſſiuè l. ſcripto herede 7. ff. ſi tabul. teſtamenti nulla ex tab. alids l. 6. ff. vnde liberi.*
22 *Intellectus verus d. l. ſcripto herede, & numer. ſeqq.*
23 *In agnatis non eſt ſucceſſio.*
Agnatus quis ſit propriè.
24 *Ratio Iuriſconſultorum antiquorum, quam Papinianus reijcit.*
25 *Ad impugnandum teſtamentum ratione ſuitatis tempus quo teſtator deceſſit, ad ſuccedendum ab inteſtato tempus inſpicitur, quo ſucceſſio defertur.*
26 *Agnatus proximus dicitur eo tempore quo certum eſt nullum ex teſtamento heredem extiturum, etſi interim alius deceſſerit qui primus eſſet.*
27 *Agnati tranſuerſales ad ſucceſſionem ab inteſtato non admittuntur niſi poſt ſuos heredes.*

Deſcen-

Deſcendentibus omni iure parentum hereditates debentur.

28 *Filius patris incapacis iure repræſentationis non ſuccedit.*

29 *In cauſato non eſt plus iuris quod eſt in influente potentia cauſæ.*

Filius matris per ſtatutum excluſæ à ſucceſſione ſimiliter excluditur.

CAPVT I.

An Repræſentatio inter legitimos & naturales ſimul per lineam paternam deſcendentes procedat.

1 FIlij, quoad noſtrum propoſitum, † aut legitimi, aut illegitimi, aut mixti ſunt. Legitimi, aut naturæ & legis ſimul, aut legis tãtum beneficio. Naturæ & legis ſimul, veluti nati ex legitimo matrimonio. Et iſti aut ſunt in poteſtate aut extra eam. In poteſtate, vt deſcendentes per lineam paternam, qui patrē ſequuntur. Extra poteſtatem quidã qui aliquando in ea fuerunt, & iam non ſunt, veluti emancipati, aut alia ratione liberati: quidam qui nunquam fuerunt, veluti per maternam lineam deſcendentes. Legis tantùm beneficio ſunt, vt adoptati aut filij ſpirituales. Illegitimi, vel ob matrimonii tantùm defectum aut aliunde? ob defectum matrimonij veluti filij naturales ex patre certo & concubina domi retenta nati, vel ex patre incerto, vt ſunt ſpurij, quos quaſi ſine patre natos vulgò quæſitos nuncupamus: illegitimi aliunde ſiue matrimonium interueniat, ſiue non, veluti ex damnato coitu, vt nefarij, inceſtuoſi, ſacrilegi, & adulterini propter carnale, vel ſpirituale matrimonium, vt filij clericorum. Mixti ſunt veluti naturales tantùm filij, & per reſcriptum Principum legitimati. Et reſumēdo nouem ſunt ſpecies filiorum; legitimi & naturales ſimul in patria poteſtate conſtituti; emancipati, legitimi & naturales ſimul per lineam maternam deſcendentes. Adoptiui, filij ſpirituales, naturales tantùm, ſpurij, nati ex damnato coitu, & legitimati per reſcriptum Principis. De omnibus iſtis ſpecialiter ſuis locis diſputabo, an repræſentationis iure ſuccedant. Et in primis hoc in capite de liberis legitimis & naturalibus ſimul in patria exiſtentibus poteſtate.

2 Prima facie † dicendum videtur inter eos repræſentationi locum non eſſe: nam iure communi certum eſt in ſucceſſionibus ab inteſtato eum qui gradu proximior eſt, excluſo remotiori, ſuccedere tantùm debere: *Agnatus proximus* (inquit lex 12 tabul.) *familiam habeto. Vlpian. in fragmen. titul. 26. in fine principij*, cuius fragmentum eſt, *in l. pronunciatio 195. §. 1. ff. de verborum ſignification. Caius libro 2. inſtitution. tit. 8. §. 7. Regulariter* (inquit) *conſtitutum eſt, vt inter agnatos proximior poſteriorem excludat, & inter eos non in ſtirpem, ſed in capita ab inteſtato diuidatur hereditas, l. 2. §. hæc hereditas, in princ ff. de ſuis & legit. hered. l. conſanguinitatis 3. C. de legit. hered. l. auunculo 6. C. communia, de ſucceſſ. prine. inſt. de legit. agna. ſucceſſ.* Filius autem eſt vno gradu proximior nepote, *l. 1. §. primo gradu, & §. ſequenti, ff. de gradibus, princip. inſtitut. eodem*, & eſt patri agnatus, *l. filius patri 12. ff. de ſuis & legitim. heredibus*. Ergo nepos à patruo excluditur, & per conſequens ceſſat repręſentatio.

Nihilominus contrarium dicendum eſt:
3 † nam deſcendētibus ex maſculis & in poteſtate exiſtentibus ius ciuile repræſentationem conceſſit, *l. poſthumorum 13. ff. de iniuſt. rup. l. 3. C. de ſuis & legitimis heredibus, §. cùm filius 7. inſtituta de hereditatib. quæ ab inteſtato deferunt, Nouella 118. cap. 1. verſiculo, Nam in vſu harum rerum, Vlpiān in fragment. tit. 26. §. ſi defunctus 2. Caius lib. 2. inſtit tit. 8. §. ſi quando 3. Theophilus lib. 3. inſtit. tit. 1. §. cùm filius, Conſtantin. Harmenopul. lib. 4. promptuarij iuris, tit. 8. §. ſi auus 9. & confirmatur l. 3. verſicul. Pero dezimos, tit. 13. part. 6. l. 40. Tauri, in 1. parte, quæ eſt*
4 *l. 5. tit. 7. lib. 5. Recopil.* Ratio eſt, † quia ex vi & poteſtate ſuitatis quę patris adhuc viui bona quodammodo addicit filio, *l. in ſuis 11. ff. de liber. & poſthum. l. 1. §. Largius, ff. de ſucceſſor. edicto*, & cum *Auſonio & Lactantio Firmiano* notaui ſupra *lib. 1. cap 7. numero 15.* Atque ita facit vt ante patrem filius decedens ſuperſtite nepote, ius ſuum quaſi iam ſibi quęſitũ in nepotem tranſmittat, quippe qui etiam ſi ſuperſtes patri fuiſſet, nihil tamen niſi liberiorem rerum ſuarum adminiſtrationem præterea ſibi acquirere potuiſſet, vt dixi ſupra *d, lib. 1. c 5. n. 10. & cap. 6. n. 1.*

5 Non obſtat † contrarium argumentum quia aliqui poſſunt reſpondere minorem ſyllogiſmi propoſitionem, quatenus dixit filium agnatum eſſe, falſam eſſe, quia filius patri non eſt agnatus, *l. ſcripto herede 6.* ibi: *Et alioquin ſi non ſuus heres eſt, quo iure heres erit, qui ſine dubio non eſt agnatus? ff. vnde liberi, Alciat. lib. 3. parergon iuris, cap. 25. Hothoman. lib. 1. obſeru. cap. 16. Anton. Contius in tractatu de hereditatibus quæ ab inteſtato deferuntur, pagina mihi 30. & ſequenti, & Iacobus Rænardus lib. 5. variorum, cap. v. pag. 705.* Et dictæ *l. filius patri*
6 reſpondent † *Alciatus, Contius, & Hothomanus* in dictis locis negationem eſſe addendam, & ſic legunt, *Filius patri agnatus proximus non eſt.* Sed intellectus iſte reiiciendus eſt: quia contra Pandectarum Florentinarum fidem, & omnium Codicum lecturam eſt, vbi affirma-

firmatiuè & non negatiuè legitur. Quare
7 Contius † aliorum interpretationem refert
dicentium ſuorum & agnatorum ſepara-
tas diuerſaſq; ſucceſſiones, *lege* 12. *tabularum*
deſcribi, & nequaquam vllos ex deſcen-
dentibus agnatos ibi vocari; cùm verò
nulla propria aſcendentium mentio fiat,
æquum verò fuiſſe eos non repelli, ſed ſub
generali agnatorum nomine complecti.
Itaque Pomponij ſententia in dicta *l. filius
patri* ſic accipienda eſt, ſi de patre ſit quę-
ſtio, qui filio mortuo ſuccedere vult, vt pa-
ter ei ſuccedat tanquam proximus agna-
tus, non ſi de filio qui patri vt agnatus ſuc-
cedere velit, hoc enim caſu agnatus patri
non erit propter *Papiniani reſponſum in d. l.
ſcripto herede.* Hanc interpretationem ſequi
videtur *Contius d. pag.* 31. *& pag.* 69.
8 Interpretatio iſta vera non eſt, † quia
aut filius non erat emancipatus, aut erat. Si
in poteſtate erat, eo tempore bona caſtren-
ſia de quibus, ſi vellet, teſtari poterat, ſi ab
inteſtato decedebat, occupabat pater non
iure hereditario, ſed iure peculii, *l. 2. l. de here-
ditate* 16. *§. pater peculij, in fine, ff de caſtrenſi pe-
culio cum ſimilibus,* & notaui cum multis *lib.
iſto cap.* 23. *numero* 3. Si tamen erat emanci-
patus, vt Contius affirmat, aut erat contra-
cta fiducia vel non: ſi contracta fiducia
9 cum tertio extraneo emptore † cui tertio lo-
co filius à patre emancipatus fuit, vt eun-
dem filium à ſe emptum patri ſuo naturali
remanciparet, vt ab ipſo patre manumitte-
retur, vt latiùs explicat *Caius libro* 1. *inſtit. tit.*
6. §. 4. *Seuerinus Boetius ad topicam* Ciceronis,
Alciat. lib. 3. *parergon, cap.* 26. *Connan. lib.* 2. *com-
mentariorum, cap.* 14. *num.* 4. *Corraſius lib.* 6. *miſc.
cap.* 9. *num.* 6. *&* 7. *Contius dicto tractatu, pag.* 64.
& 65. *Donellus in l. fin. num.* 2. *C. de pact. Briſon.
lib.* 1. *ſelect antiquit. cap.* 6. *&* 11. *& Rauardus de
autoritate prudentum, cap.* 5. *pag.* 976. In hoc
10 caſu † pater manumiſſoris iure legitimè
ſuccedebat ſic emancipato filio, *l.* 1. *& toto
titulo, ff ſi à parente quis fuerit manumiſſ.*
latè & eleganter *Anton. Faber* 1 *part. iuriſpr.
Papinianeæ, tit.* 11. *princip.* 10. *illatione* 4. *per tot.
à pag.* 667. Aut ſimpliciter, non contracta fi-
ducia emancipauit; & tunc pater natura-
11 lis † omnino extraneus fiebat filio, ac omne
ius quod in caput & fortunas filii habebat,
ciuili iure amittebat, atque extraneus ma-
numiſſor patronatus ius in eum nanciſce-
batur, ſed Prętor naturalem æquitatem ſe-
cutus decem perſonis, inter quas etiam pa-
tri naturali bonorum poſſeſſionem, *Vnde de-
cem. perſonis* conceſſit, qua excludebatur ex-
traneus manumiſſor, §. *ſunt autem* 2. *inſtituta
de bonorum poſſeſſionibus,* vbi *Theophilus* & *Do-
ctores* communiter, ipſe *Theophilus in §, quæ
autem inſtituta eodem titulo, Corraſ. dicto cap.* 9.
numero 8. *Contius dicto tractatu, pag.* 70. & alii; &
iuxta hos terminos intelligendæ ſunt *l. ſi. ad
patrem* 10. *ff. de ſuis & legitimis hered. l.* 2. *§. oby-
citur* 15. *ff. ad Senatuſconſult. Tertullian.* Ex di-
12 ctis patet † dictam *l. filius patri*; non poſſe
intelligi de patre ſuccedere volēte filio iure
agnationis. Præterea per emancipationem
agnatio amittebatur, vti dicam *lib.* 2. *cap.* 10.
num. 16. Quemadmodum emancipatus fili-
us patri agnatus non eſt, ita & contra neq;
pater emancipans filio emancipato agnatus
eſt. Nec credendum eſt, ſi de patre qui e-
mancipauerat, agnationis iure emancipato
filio ſuccedere volente ſentiret Pomponius,
ita locutum, *Filius patri agnatus proximus eſt,*
ſed ita locuturum, *Pater filio agnatus proximus
13 eſt, Iacobus* tamen *Rauardus* † *dict. cap.* 1. *pag*
705. aliter *dict. l. filius patri,* interpretatur: nam
agnati natiuitate fiunt duobus modis, vno
qui per virilis ſexus cognationem vivo pa-
trefamilias coniunguntur: altero, qui patre
mortuo nati ſunt, quos communi nomine
poſthumos appellant ſuos. Filius qui viuo
patre natus eſt, agnatus dici non poteſt: in
recta enim linea verſatur, cùm agnati ex la-
tere domum dumtaxat attingant, *l. ſcripto he-
rede* 7. *in fine principij, ff. ſi tabul. teſtamenti nul-
la extab.* aliàs *ff. vnde liberi.* Ideoq; gnatus vel
filius, non agnatus dicebatur. At poſthumus
ſuus filius dici non poteſt: nullus enim ſine
patre filius, vt nec ſine filio eſt pater. Quia
tamen patrefamilias mortuo eius familia
omnino non extinguitur, ideoque filius eſ-
ſe non poterat, agnatus efficitur, *l. poſthumi* 3.
in principio, ff. de iniuſto rup. & patri, hoc eſt,
paternæ familiæ agnaſci dicitur. Illud igitur
14 quæſitum eſt, † an hic agnatus appellari
proximus, & cum ſuis heredibus numerari
poſſit. Et poſſe quidem reſpondit Pompo-
nius in dicta l. filius patri. Et hoc nimirum
eſt illud quod hunc in modum *Cicero lib.* 1
de Oratore ſcribit: *Num quis eo teſtamento, quod
paterfamilias antè fecit quàm ei filius natus eſt,
hereditatem petit? Nemo, quia conſtat agnaſcendo
rumpi teſtamentum.* Vult enim Pomponius fi-
lium patri agnatū, hoc eſt, poſt patris mor-
tem natum teſtamentum rumpere, & here-
dem patris proximum eſſe. Et ſic non Pom-
ponius ſolùm, ſed etiam pro Cecinna Cice-
ro poſthumum ſuum appellat: *Hoc non po-
teſt* (inquit) *cui filius agnatus ſit, eius teſtamen-
tum non eſſe ruptum, iudica.* Ecce non agnatum
ſolùm, ſed agnatum patri cum Pomponio
poſthumum appellat Cicero.
15 Interpretatio iſta † licet ſubtilis ſit, nihilo-
minus ſuſtinenda non eſt; quia ſi verum
eſſet, filium ſuperſtite patre natum non eſſe
agnatum, & poſthumum ſimiliter non eſſe
filium, rectiùs diceret Pomponius ita: *Poſt-
humus patri agnatus proximus eſt*: & non dic-

Filius

Digitized by Google

Filius patri agnatus proximus eſt: vbi duo committeret vitia: primum à proprietate recederet; ſecundum, quòd clarè & apertè loqui debens, conſultò difficilius & obſcurius locutus fuiſſet, anſam errandi præbens, quæ à Iuriſconſulto aliena & indigna ſunt.

16 Secundò, † quoad ſucceſſionem ſunt vel ſui agnati, vel agnati tantùm. Sui agnati ſunt agnati deſcendentes, id eſt, qui defuncto ſunt in linea deſcendenti, atq; olim in ipſius poteſtate, & quidem gradu proximo: hoc modo nemo ſuus heres eſt, qui etiam agnatus non ſit, non viciſſim, ſiquidem multi agnati ſunt, qui tamen ſui non ſunt. Agnati tantùm ſunt tranſuerſi ſeu collaterales. De ſecundis intelligitur titulus inſtitutæ de legitima agnatorum ſucceſſione, cum ſimilibus. De primis, *l.* 1. §. *eleganter*, *l.* 3. §. *final. de agnoſcendis liberis*, *l. ICtus* 10. §. 3. ibi: *Proximiores ex agnatis ſui dicuntur*, *ff. de gradib. l. ſi coheredi* 4. §. 1. *ff. quis ordo in poſſeſsio. ſeruet. d. l. filius patri* 12. *ff. de ſuis & legit. hered. l. vlt.* §. 2. C. *de codicillis*, §. *item vetuſtas* 16. ibi: *Et iure agnatorum eos anteponebat*, *inſtit. de hered. quæ ab inteſtat. deferuntur*, *Doctores* in dictis iuris, & in *l. qui ſe patris*, *C. vnde liberi*, vbi *Gozadin. nu.* 187. 220 *&* 221. *Hippolyt. Riminald. d. num.* 262. *Emanuel. Coſt. in* §. *& quid ſi tantùm*, *l. Gallus*, 4. *part. num.* 21. *ff. de lib. & poſthum*. *Cuiac. lib.* 14. *obſeru. cap.* 11. *Robert. lib.* 1. *recept. lect. cap.* 2. Gilbert *Regius lib.* 2 *enantiophan. cap.* 13. *Iulius Pacius cent* 6. *enantiophan. q.* 70 *Vultei. in princ. d num.* 6 *inſtit. de legit. agnat ſucceſſ.* & alii infrà referendi.

17 Nec dicat aliquis † ſupradictas leges de agnatis poſthumis, non de filiis iam patri natis & ſuis heredibus eſſe intelligendas, quia illa verba: *Filius non ſolum ſi tanquam filius, ſed etſi tanquam agnatus, vel tanquam cognatus ad bonorum poſſeſsionem vocatur, annuum ſpatium habet*, dictæ *l coheredi* §. 1. & illa: *Item vetuſtas ex maſculis progenitos plus diligens, ſolos nepotes vel neptes, qui quæue ex virili ſexu deſcendunt, ad ſuorum vocabat ſucceſſionem, & iure agnatorum eos anteponebat*, dicti §. *item vetuſtas*, & *Theophili*, ibi: *Cùm enim vetuſtas ex maribus natos plus diligens, ſolis nepotibus neptibuſque, qui per virilem ſexum deſcendunt, iura ſuorum heredum daret, & agnatorum quoque iure eos anteponeret*, illam non patiuntur interpretationem.

18 Tandem *Rauardi* interpretatio † conuincitur ex *l. de bonis* 6. §. *huic autem edicto*, *ff. de Carboniano edicto*. *Huic autem edicto*) inquit Paulus) *locus eſt, etiam ſi ab inteſtato ad bonorum poſſeſſionem veniant liberi, tametſi ex inferioribus partibus petant quæ legitimi vocantur, quoniam ſui ſunt, vel ex illa, quæ cognatis datur*, *l.* 2. *ff. vnde legitimi*. *Si repudiauerint* (Vlpianus *ait*) *ſui ab inteſtato bonorum poſſeſſionem, adhuc dicemus obſtare eos legitimis, hoc eſt, iis quibus legitima potuit deferri hereditas: idcircò, quia repudiando quaſi liberi bonorum poſſeſſionem, hanc incipiunt habere quaſi legitimi*, *l* 1. §. *ſed videndum eſt*, *ff. de ſucceſſ. edicto*: *Sed videndum eſt* (idem *Vlpianus* aſſerit) *an inter cæteros ipſe quoque qui excluſus eſt, admittatur, vt puta filius eſt in poteſtate, delata eſt ei bonorum poſſeſſio ex prima parte, vnde liberis defertur, excluſus eſt tempore, aut repudiatione, cæteris defertur, ſed ipſe ſibi ſuccedat ex hac ſucceſſoria parte. Et magis eſt, vt ſuccedat, vt, vnde legitimi poſſit petere: & poſt hos ſuo ordine ex illa parte, vnde proximi cognati vocantur, & hoc iure vtimur, vt admittatur, poterit igitur ex ſequenti parte ſuccedere ipſe ſibi* Quibus legibus probatur ſuum heredem ſuccedere poſſe per bonorum poſſeſſionem vnde liberi, quæ liberis competit, etſi tempore vel repudiatione hac bonorum poſſeſſione excluſus ſit, vt agnatus ſuccederet per bonorum poſſeſſionẽ vnde legitimi, & vltimo ab hac etiam excluſus ſuccedit, vt cognatus per bonorum poſſeſſionem vnde cognati; & per conſequens conſtat ſuum heredem etiam agnatum eſſe.

19 Nec ferendi ſunt, † qui dixerint liberos duplici iure ad parentum inteſtatorum hereditates admitti, nimirum vel ſuo & legitimo iure ſimul, vel legitimo ſolo. Proinde ſi à ſuo iure receſſerint, quod fieri repudiando ſolet, ſupereſt illis ius legitimum, quo iure præferri rurſus cæteris legitimis, hoc eſt, agnatis, in repudiata ſucceſſione conſueuerũt non ſuo quidem, hoc eſt, proprio ſiue innato iure ſed iure legitimo ſuccedere, *l. cùm ratio* 7. *in princ ff. de bonis damnat.* quaſi liberi ſui heredes & legitimi ſimul

20 ſint non agnati. Quia reſpondetur, † ius illud legitimum abſolutè non eſſe ſeparandũ ab agnationis iure, quaſi in omnibus ab iſto diuerſum ſit: imò idem eſt dicere iure legitimo, vel agnationis iure ſuccedere, & quamuis in filio patria in poteſtate exiſtente & à nemine præceſſo vtrumq; ſuitatis & agnationis ius ſimul concurrat; ſui tamen heredis iuris plerumq; tanquam excellentioris, & primi ſuccedendi ordinis, & non agnationis mentio fit; ſi tandẽ ex primo capite ſuorum heredum ſuccedere nolit, venit ex ſecundo agnationis ordine: & quẽadmodum à primo & ſecundo capite ſuccedendi tempore vel repudiatione excluſus ſuccedit ipſe ex tertio cognationis ordine, vt in dictis legibus vidiſtis, quæ in ſpecie diuerſa eſt ab agnatione; ita dicendum eſt, quando excluſus eſt à ſucceſſione ex primo ſui heredis capite, venire & inuitari ad ſucceſſionem ex ſecundo agnationis ordine, qui in ſpecie diuerſus eſt à primo. Et ſic concludo ſuum heredem agnatum eſſe.

21 Et non obſtat † *d. l. ſcripto herede* 7. in illis ver-

Digitized by Google

verbis: *Et alioquin ſi non ſuus heres eſt, quo iure*
heres erit, qui ſine dubio non eſt agnatus? ff. ſi ta-
bul teſt nullæ extab. aliàs *l.6 ff. vnde liberi.* Nam
omiſſis interpretationibus *Doctorum in d. l.*
ſcripto herede, & in d. l. filius, & in d. l. qui ſe pa-
tris, C. vnde lib. Eman Coſtæ n.22. Cuiacij. Roberti
Gilber. Regij, & Iul. Pacij relatorum *ſup. n.16.* &
Vaconij à Vacuna declarat iuris, lib.3. declarat. 49.
22 *n.21.* Dicendũ eſt † *Papinianum* in *d l. ſcripto*
herede, non de filio tractare, quem patri pro-
ximum agnatum eſſe *Pomponius* ait in *d. l fi-*
lius, ſed de nepote, quem pater mortis tem-
pore præcedebat, quinque ſi ſuus heres di-
ci non poſſet, multò minus ad aui ſucceſ-
ſionem vocandus eſſet tanquam agnatus:
qui ſine dubio, inquit, *non eſt agnatus*, videlicet
proximus, qualem eſſe oporteret, vt heres
auo fieri poſſet. Neque enim alij agnato *lex*
12. *tabul.* hereditatem defert, quam proxi-
mo, vt dicam. Tractare autem *Papinianum*
de cauſa hereditatis oſtendunt proxima illa
præcedentia verba: *Quo iure heres erit?* Hic
verò nepos proximus agnatus eſſe non po-
teſt, qui proximum gradum, ita vt *Papinianus*
fatetur, nunquam tenuerit; quippe quem
pater ipſo etiam mortis tempore præceſſe-
rit. Et ſi autem *Papinianus* ſimpliciter ita ſcri-
bit, *qui ſine dubio non eſt agnatus*, non addita di-
ctione, *proximus*, nõ ſolùm quia quoad cau-
ſam hereditatis pertinet, qui agnatus proxi-
mus non eſt, eo tempore quo lex heredita-
tem defert, nec pro agnato habendus ſit: cũ
23 in agnatis † non ſit ſucceſſio, *l. 1. §. ſciendum,*
ff de ſuis & legit. hered. §. placebat 7. inſt. de legi.
agna ſucceſſ. Vlpian. in fragment. tit. 26. §. ſi plu-
res 5. & tit. 28. §. inteſtati 7. in fin. & Iulius
Paul lib. 4. ſententiar. tit. 8. §. in hereditate legitima,
& cum multis dicam *lib. iſto c. 26. à n. 83.* Sed
etiam, quia cùm agnatus propriè & ex ety-
mo is dicatur, qui propè & iuxta natus eſt,
conſequens fuit, vt propriè agnatus is eſſe
intelligatur, qui & proximus eſt. Id ergo
Papinianus ſibi vult nepotem hunc de quo
agit, ſi ſuus heres ideò dici non poſſit, quòd
proximum gradum nunquam tenuerit, à
patre nimirum licèt exheredato occupatũ,
heredem auo nullo modo fore, *quia ſine*
dubio nõ eſt agnatus proximus, qui in ſecundo
gradu eſt, & à patre anteuertitur. Atque ita
fatentur ij, contra quos diſputat, illum he-
redem eſſe debere, quod pater, qui eum
præcedit, heres eſſe nunquam potuerit, nec
quandiu vixit propter exheredationem, nec
poſt mortem, quia mortuus eſt. Fateri ergo
eos neceſſe eſt ſuum quoque illum eſſe, &
conſequenter etiam agnatum, ne ſi ſuum
negent eadẽ ac longè faciliori ratione ab
iis extorqueatur, nec agnatum proximum
eſſe; atq; ita fiat, quod multo fuerit abſur-
diùs heredem ab inteſtato eſſe eũ, qui neq;
ſuus, neq; agnatus proximus ſit. Ita *Ant. Faber*
lib. 10. coniectur. iur. c. 12. p. 285. Et vt clariùs
24 percipias, † illi contra quos *Papinianus* diſpu-
tabat, dicebant nepotem illum auo ſuo he-
redẽ non fore: quia mortis auitę tẽpore pri-
mũ locũ non occupabat, erat enim à patre
ſuo præceſſus: ex quo errore *Papinianus* con-
ſequebatur, neq; nepotẽ iure agnationis tũc
ſucceſſurũ; quia eodem mortis auitę tẽpore
non erat proximus agnatus, cui tantũ here-
ditas deferebatur, cũ in agnatis ſucceſſio nõ
eſſet, vt dixi: pater enim primũ, nepos ſecũ-
dũ locũ occupabat. Non fatetur tamen *Pa-*
pinianus nepotẽ agnatũ proximum non eſſe,
ſed conſequenter ex erronea illorũ ſenten-
tia ita eſſe dicendũ: ipſe vero contrariũ
concludit in duobus illis caſibus, ſcilicet, vt
25 ſuus heres, & agnatus proximus ſit. Nam †
licèt quãdo ſuitatis ratione contra teſtamẽ-
tũ venitur, illud inſpiciatur tempus quo te-
ſtator deceſſit. *l. poſthumor. 13. ff. de iniuſto rupto,*
§. ita demum, inſt. de heredit. quæ ab inteſtato defe-
run. Donell. lib. 6. commentarior. iuris. c. 11. §. fin.
Quando verò ab inteſtato ſuccedendũ ſit,
ſufficit vt ſuus primus inueniatur heres he-
reditatis delationis tempore, & quòd antea
nulli alij ab inteſtato delata fuerit, *§. cùm au-*
tem quæritur 7. inſtit. de heredit. quæ ab inteſt. defe-
runtur: quia illa verba *l. 12 tab. Si inteſtato mo-*
ritur, ad id tempus referuntur quo teſtamẽ-
tum cõſtituitur, non quo moritur, vt *Iuriſcõ-*
ſultus Paulus interpretatur *in l. ſi quis poſthu-*
mos 9. ſi. filium 2. ff de liber. & poſthu. & vtrum-
que dicit *Vlpian. in l. ſi quis filio 6. ff. de iniuſto*
rupto, Donel. lib. 7. comment. iur. c. 2. §. illud hoc lo-
co, & § teſtamento ita conſtituto. Eodem modo
26 dicendum eſt, † agnatum proximum eo tẽ-
pore dici quo certum eſſe cœperit nullum
ex teſtamento heredem exiturum; etſi inte-
rim alius deceſſerit qui primus ſit, *l. 2. §. pro-*
ximum, & §. vnde velle quari, ff. de ſuis, & legi-
tim. l. ſi ex duobus 4. ff. vnde legitim. §. proximus
7. inſtit. de legitima agnat. ſucceſſ. quæ reſpiciẽs
Papinianus in dicta l. ſcripto herede, defendit
nepotem illum auo ſuum heredem, & a-
gnatum proximum eſſe, alioquin ſi malè
cum contrarijs Iuriſconſultis aſſentimur
non eſſe ſuum heredem, à fortiori eſſet di-
cendum neq; agnatum proximum eſſe. Ex
dictis patet ſuos heredes agnatos quoque
eſſe, & non fugiſſe argumentum principalis
contrariæ ſententiæ eum qui reſponderet
filios non eſſe pari agnatos; quare aliter
erit reſpondendum.

27 Argumentum contrarium procedit † quã-
do tractatur de agnatis tranſuerſalibus illius
de cuius agitur ſucceſſione: nam iſti nullo
modo admitti poſſunt, niſi omnes ſui here-
des deficiant *Si pater familias* (inquit *lex 12.*
tabul.) *inteſtato moritur, cui ſuus nec extabit heres,*
agnatus proximus familiam habeto, vt refert *Vl-*
pianus in fragment. tit. 26. in princ. Nam inteſta-

Digitized by Google

torum hereditates ex dicta *l.* 12.*tabul.* primũ ad ſuos heredes pertinent, *Vlpianus in d. principio*, & *Iuſtinian. in* §.1.*inſtit. de hered. qualita. & differen.* quibus iure Naturali, Diuino, Ciuili, & Regio debetur, *Numeror. c.* 27. *à verſ.* 8. *l. nã etſi parentibus* 15. *ff. de inofficioſo teſtam. l. in ſuis* 11. *ff de liber. & poſthumis, l ſcripto* 6. *ff. vnde liberi, aliàs l.* 7. *ff. ſi tabul teſtam. nullæ extabunt, l.* 1. §. *ſi filius, ff. de ſuis, & legitim. l. cum ratio* 7. *ff. de bonis damnat. Nouella* 118. *cap.* 1. *cap. Rainutius* 16. *de teſtament. l.* 1. *tit.* 6. *lib.* 3. *fori, l.* 3. *tit.* 13. *p.* 6. *l.* 1. *tit.* 8. *lib.* 5. *Recopilat.* & Doctores vtrobiq; *Anton. Gom. tom.* 1. *reſolution. c.* 1. *ab initio, Rojas in epitome ſucceſſion. à c.* 1. *Michael Graf. receptar. ſententiar.* §. *ſucceſſio ab inteſtato, q.* 2. *Valent. Forſter. lib.* 4. *de ſucceſſ. ab inteſt. à cap* 1. *Petrus Gregorius Tholoſ. in* 3. *part. ſyntagmatis iuris, lib.* 45. *à cap.* 2. *Donellus lib.* 9. *commentarior. iuris, cap.* 2. & alij multi. Vnde cùm nepos mortuo eius patre ſit ſuus heres auo, ipſi in primis vnà cùm patruis, qui ſimiliter ſui ſunt, hereditas defertur, excluſis tranſuerſalibus agnatis, vt probatum remanet; & ſic argumento contrario reſpondetur.

28 Principalis ſententia limitatur, † vt non procedat quando pater eius, ſi viueret, fuiſſet incapax ſucceſſionis: nam tunc nepos iure repræſentationis non ſuccederet, *Greg. Lop. in l* 3. *gl.* 2. *colum.* 6. *q.* 22. *tit.* 13. *p.* 6. *Ludouic. Molina lib.* 2. *de Hiſpan primog. cap.* 7. *num.* 2. *Hieronymus Portoles de conſortibus & fideicommiſſo legali, cap.* 1. *num.* 55. & Surdus *conſ.* 370. *n.* 20. *vol.* 3. quia non poteſt plus iuris eſſe in cau-

29 ſato quàm in influẽte potentia cauſæ, † *Baldus in l maximum vitium, num.* 2. *verſ. Non obſtat, C. de liber præterit Paul. Caſtrenſ. conſil.* 421. *nu.* 4. *lib.* 1. *Alexand. conſ.* 53. *num.* 5. *lib.* 4. *Decius in l. illam, n.* 13. C. *de collat. Pariſienſ. Modern. in conſuetud. Pariſienſ. tit.* 1. §. 61. *num.* 1. *Pinel. in l.* 3. *num.* 19. *C de bon. matern. Molina dicto lib.* 3. *cap.* 5. *num.* 34. *& ſeq.* affirmantes, quòd exiſtente ſtatuto excludent fęminas propter exiſtentiam filiorum maſculorum, filius excluſę fęminæ, à qua ius in eum deriuatur, eodem iure quo mater, excluſus cenſeatur: quod etiam in eodem ſtatuto loquentes cenſuerunt *Bald. in l. venia, num.* 5. *vbi Alex. n.* 6. *Iaſ n.* 6. *& Decius n.* 7. *C. de in ius vocand.* vbi nominatim de hac repræſentatione loquũtur, & *Molina dicto cap.* 5. *à num.* 41. *Portoles dicto cap.* 1. *num* 56. *&* Surdus *dict. numero* 20.

S V M M A R I V M.

1 *Tempus legitimum in aluo materna hominis geſtationis, & perfectæ partus maturitatis quantũſit apud Philoſoph. Medicos, Theologos & Iuriſtas.*

2 *Natus poſt decem menſes pro filio legitimo non habetur quoad Iuriſtas.*

3 *Natus in vndecimo menſe legitimus eſt ſecundum aliquos, ſed nihilominus reijciendus eſt, ne anſa detur delinquendi, & quod frequentius accidit attendendum.*

4 *In fideicommiſſo purè relicto familiæ, illi tantùm vocantur, qui teſtatoris mortis tempore fuerunt.*

5 *Partus nondum editus non eſt homo, & nullã perſonam naturalem ſiue ciuilem habet, neque vt animal conſiderandus eſt. Vide num.* 16.

Intellectus l. qui in vtero 26. *ff. de ſtat. hom. & n.* 8.

6 *Qui in vtero eſt, in rebus ſibi vtilibus non prærogatiua aliqua, ſed fictione legis pro nato habetur. Declara n.* 8.

7 *Nepos viuo auo cõceptus ad eius hereditatẽ vocatur*

8 *L. qui in vtero* 7. *&* 26. *ff. de ſtat. hom. declarantur, & num. ſeq.*

l. cùm ita 32. *aliàs l. omnia,* §. *in fideicommiſſo, ff. de legat.* 2. *non procedit in cauſa ab inteſtato, ſed in teſtamentaria.*

9 *Fictio, vt qui in vtero eſt pro nato habeatur, non tantùm fauore partus, ſed etiam Reipublicæ introducta fuit.*

Qua de cauſa partui fauetur, ibi, & num. 10.

10 *In fictione non ſolùm iuſta, ſed etiam neceſſaria cauſa requiritur.*

11 *Succeſſio non eſt in ſuis, neque in agnatis ſecundùm ius antiquum.*

Legis poteſtas ſtatim & primo inſtanti operatur, nec in ſuſpenſo eſt, niſi eius verba tractum temporis habeant.

12 *Quare qui in vtero eſt pro nato habetur.*

Qui in rerum natura non eſt, inſtitui, vel ipſi legari poteſt, ſi naſci ſperetur.

13 *Poſthumi inſtitutio, aut ei legatum factum in tempus natiuitatis confertur, nec ante inſtitutionis aut legati dies cedit, quaſi relictum ſub conditione ſi naſcetur.*

14 *Poſthumus, & ſi pro nato habendus non fuiſſet, inſtitui aut ſaltem exheredari debebat.*

15 *Poſthumus, ſi pro nato haberetur in cauſa teſtamentaria, præteritus non rumperet teſtamentum, ſed nullum & iniuſtum faceret teſtamentum.*

16 *Qui in vtero eſt, homo eſt & animal, & n. ſeq.*

17 *Iureconſulti dicentes in vtero exiſtentem eſſe partem viſcerarum matris, minus exactè & minus propriè locuti fuerunt.*

Relatiuum, quis, *non ſolum eſt relatiuum ſubſtantiæ, ſed etiam eſſe perſonæ.*

18 *In Hiſpanorum primogenijs etiam non nati teſtatoris mortis tempore admittendi ſunt.*

Concordia inter dictum §. *in fideicommiſſo legis cum. ita* 32 *aliàs legis omnia, & legem cùm pater* 77. §. *heredit. ff. de legat.* 2. *ſecundùm aliquos.*

19 *Intellectus l.* Paulus *reſpondit* 49. §. Paulus *ff. de bon. liber. & n.* 25. *&* 26.

20 *Nati poſt mortem teſtatoris prohibentis rem extra familiam alienari reuocare poterunt, ſi contrauenjatur ſecundùm aliquos, alij contrà num.* 27. *reprobatur n.* 28.

21 *Nepos aui mortis tempore in vtero non exiſtens ipſi non ſuccedit, & ſeqq.*

22 *Non entis nullę ſunt qualitates.*

Intellectus l. item Prætor 8 *ff. de ſuis & legitim.*

23 *Heres repræſentat perſonam defuncti. Aditio hereditatis retrotrahitur ad tẽpus mortis defuncti.*

24 *Qui*

24 *Qui tempore mortis defuncti nondum erat conceptus per aditionem hereditatis non poteſt facere retrotractionem ad tempus mortis defuncti.*
Fictio non operatur in ijs quæ ſecundum naturam impoſſibilia ſunt.

25 *Nepos poſt aui mortem conceptus ipſi ab inteſtato non ſuccedit; ſuccedit tamen in iurepatronatus libertorum, & in honoribus & dignitatibus.*

28 *L. Titius 6. ff. de ſuis & legitim. l. 1. §. ſi quis proximior, ff. vnde cognati, l. ſi cognatis 19. ff. de reb. dubiis, declarantur.*

29 *Talem ſufficit quem eſſe, qualis eſſe debeat ad legatum, aut fideicommiſſum conſequendum, quando dies relicti cedit.*

30 *Ad fideicommiſſum conſequendum, quando habet tractum temporis in infinitum, ſufficit, vt quis natus ſit tempore quo dies fideicommiſſi cedit.*
Intellectus l. orto 69. §. fratre, ff. de legat. 2. à nu. 27. vſque ad 30.

31 *Limitatur ſupra dicta non procedere ſecundum ius Nouellarum, iuxta opinionem aliquorum. Sed reprobatur n. 32.*

33 *Nepos poſt aui mortem conceptus licet ex propria perſona & repræſentationis iure non admittatur, iure tamen tranſmiſſionis admittitur.*

34 *Querela inofficioſi teſtamenti quomodo præparabatur olim.*

35 *Querela non præparata in dubio non tranſmittitur in extraneum heredem, & qua ratione.*

36 *Querela non præparata in liberos tranſmittitur, vbi Doctores vtrumq; dicentes citantur.*

37 *Filius decedens deliberante extraneo herede inſtituto ſine querela præparatione in liberos ſuos tranſmittit, ſecus ſi poſt aditionem decedat ſecundùm aliquos. Sed reprobatur. n. 38.*

38 *Filius à patre inſtitutus & ante tabularum aperturam decedens in liberos ſuos tranſmittit: & de intellectu & materia l. vnic. C. de his qui ante apertas tab.*

39 *Dicta l. vnica non procedit in ſucceſſione ab inteſtato ſecundùm veriorem opinionem, quicquid communi in contrarium ſit.*

40 *Suus heres ad acquirendam hereditatem non indiget facto aliquo ſcilicet, immixtione.*

41 *Suus heres ſine aliqua immixtione in filium ſuum ſucceſſionem tranſmittit.*
Tranſmiſſio iſta non eſt de hereditate, ſed de bonis iam filio quæſitis.

42 *Emancipatus non tranſmittit hereditatem non aditam.*

43 *Emancipatus decedens intra deliberandi tempus tranſmittit reliquum temporis in ſuos heredes.*
Lex cùm in antiquioribus 19. C. de iure deliber. ſecundùm ſtrictam iuris rationem intelligi non poteſt de ſuo herede, ſed de illo qui non eſt in poteſtate morientis.

CAPVT II.

Quid dicendum, ſi nepotes viuo auo nati vel concepti non ſint, an Repræſentationis vel tranſmiſſionis iure ſuccedant.

1 ANtequam † ad principalem quæſtionẽ veniam, ſciendum eſt, quando nepotes viuo auo concepti eſſe dicantur. Et licet inter Philoſophos, Medicos, Theologos, & Iuriſtas fuerit controuerſum de legitimo in aluo materna geſtationis tempore, & perfecta partus maturitate, vt patet ex *Ariſtot., lib. 7. de hiſt. animal. cap. 4. Plin. lib. 7. de naturali hiſt. cap. 5 Plutarch lib. 5. de placitis Philoſophor. c. 18. Agellio lib. 3. noctium Atticar. cap. 16.* & *poſt Hippocratem, Galen. & Auicen. Franciſ. Valles de ſac. Phil. cap. 83. & lib. 1 contron. Philoſoph. & Medic. c. 1. Ludon. Merca. lib. 4. de affect. mulier, c. 1. & 2. Peramat. de homin. procreatio. c. 8. Bonauent. in tract. de octimeſtri partu, lib. 2 à c. 7. & lib. 7. ex num. 27. Valeriola lib. 3. enarration. medic. cap. 7. Horatio Augenio in libris quòd homini non ſit certum tempus ad naſcendum. Ioan. Schenklo tom. 2. obſeruat. medic. lib. 4. tit. de partu vitati, Andrea Laurentio lib. 8. hiſtor. anat. in q. 29. & ſeq.* & ex Theologis. poſt alios *Patre Pineda li. 1. de rebus Salomonis c.* & ex Iuriſtis *Doctores in l. ſeptimo menſe. ff. de ſtatu hominum, & in l. Gallus, in principio, ff. de liberis & poſthumis,* Tiraquello *in l. ſi vnquam. verb. ſuſceperit liberos, à num. 205. C. de revocand. donatio. Alciat. lib. 3. paradox. cap. 7. Duareno ad tit. ff. de legib. cap. 4 Cuiacio ad l. b. 4. Sentent. Iulii Pauli tit. 9. Hothomano. lib. 9. obſeru. cap. 9. Menoch lib. 2. de arbitriis, caſu 89. à num. 34.* & aliis conſultò
2 omiſſis. Quoad nos tamen † qui intra decẽ menſes proximos à tempore mortis aui natus fuerit, nepos illius, & eo viuo conceptus intelligitur, *l. Gallus 29. in princip. ff. de liberis & poſthum l. fin. C. de poſthum. hered. inſtituen. Iulius Paulus lib. 4. Sentent. tit. 9. verſ. Septimo menſe. 5. l* 4. ibi: *Mas ſi la naciencia de la criatura tocare vn dia del onzeno mes, non deue ſer contado por fijo,* tit. 23. p. 3. Sapientiæ, c. 7. in prin. *In ventre matris,* inquit, *figuratus ſum caro, decem menſium tempore coagulatus ſum in ſanguine. ex ſemine hominis & delectamento ſomni conueniente.* Qui verò vndecimo, ſiue duodecimo mẽſe à morte filii viuo patre decedentis natus fuerit, pro eius nepote non habetur, *l. inteſtato 3. §. poſt decem menſes 11. ff. de ſuis & legit. hered. Nouella 39. cap. 2. dicta l. 4. Partitæ, Gerard. Mainardus lib. 4. deciſ. Tholoſ. 3. & 4. per totas.* Nam-
3 quamuis † in vndecimo menſe naſci poſſit ſecundùm *Agellium d. cap. 16. Pantan. in ſent. Ptolomai* 51. & aliquos ex ſuprà relatis, *Corraſium in d. l. ſeptimo menſe & in d. l. Gallus, Min-*

Digitized by Google

ſiuger.centur.6.obſeruat.40. Hothoman. & Cuiac.
vbi ſupra. Et L.Papyrius Prætor partui ter-
decimo menſe nato bonorum poſseſſionẽ
dederit,vt narrat *Plinius d.c.5.* & id Philoſo-
phorum placitis defendi poſſit, vt aliqui ex
relatis ſupra defendunt, & aliquando con-
tigerit, non ideò à regula illud quod fre-
quentius accidit reſpiciente,*l.nam ad ea. 5.ff.*
de legib. recedendũ eſt, ne anſa delinquendi,
& veris heredibus falſos ſupponendi vxori-
bus detur. *Ex* dictis conſtabat viuo auo cõ-
ceptum nepotem,qui intra decem menſes
à tempore mortis auitæ natus fuerit, legiti-
mum eſſe nepotem.

4 His ſuppoſitis † in hac quæſtione duo
ſunt diſputanda,an repręſentatio procedat,
quando nepotes viuo auo vel nati vel con-
cepti non ſunt. Et primo loco quoties nati
non ſunt, licet viuo eo concepti fuerint: Et
videtur dicendum non eſse admittendos,
quia in fideicommiſso pure relicto familię,
illi tantùm vocantur, qui teſtatoris mortis
tempore fuerunt, *l.cum ita 32. aliàs l.omnia,§.*
in fideicommiſso,ff.de legat.2. & cum multis *Ti-*
raq.de retract.ligna.§.1.gl.9.n. 82. Valen. Forſt.
lib.4.de ſucceſſ.ab inteſt.c.23.n.2.Petra de fideicõ.
q.11.n.115.& Alex.Raud.in appendice poſt tra-
ctat.de analog. 1.p.n.166. Cùm igitur mortis
auitę tempore natus non ſit, ad hereditatẽ
repræſentationis virtute non videtur ad-
mittendus,licet eo tempore conceptus ſit:
5 quia non eſt in hominum natura,cùm par-
tus nondum editus homo non ſit,*l. in Falci-*
dia placuit 9.§.1.ff.ad leg.Falcid.l.cũ inter veter.
14.C.de fideicom.libertat. ac per hoc efficiatur
eum,qui in vtero ſit, nullam perſonam ha-
bere,ſiue naturalem,quæ eſt qualitas homi-
nis poſita in moribus & fortuna,*Scaliger.lib.*
1.Poet.c.13. ſiue ciuilem,quæ caput & ſtatũ
in ciuitate deſignat:qua de cauſa factum
eſt,vt *Iulian.in l.qui in vtero 26. ff. de ſtat. hom.*
ſic loquatur,vt dicat eos qui in vtero ſunt,
in rerum natura eſſe intelligi,quaſi verò nõ
ſint,ideoq; neq; vt animal vterus cõſideratur,
gl.in l.qui in vtero 7.verbo,proſit.ff. de ſtatu hom.
& poſt *Empedoclem,Diogenem,Herophilum, &*
Stoicos omnes dicit *Plutarchus. lib.5. de placitis*
Philoſophorum.

6 Contrarium tamen dicendum eſt,† quia
qui in vtero eſt,perinde habetur ac ſi iam
natus eſſet, quoties de cõmodo ipſius quæ-
ritur,*l.qui in vtero 26.ff.de ſtatu. hom.* non præ-
rogatiua quadam, vt vult *Arumaeus 1. part.*
diſputationum ad ius ciuile, diſp. 1.theſi 13. ſed fi-
ctione quadam à lege introducta, vt in di-
ctis locis *Doctores* dicunt, *Bart. Philippus in*
tract.de fictione,3.part.cap.9.Pinel.in 2. part.rubr,
C de bonis maternis, num.36. in fine, & Anton.
Faber 1.part.iuriſpr.Papinian. tit.4.princip.3,in
initio. Ergo quemadmodum ſi mortis auitæ
tempore natus fuiſset,ad eius hereditatem
admitteretur, ita eo tempore conceptus;
& per conſequens repræſentatio procedit.

7 Confirmatur † expreſſius hoc ex *l. ſi quis*
filio 6.in princip.verſ. Sed hæc ita, ff. de iniuſto
rupto,l.1.§.ſciendum 8.in fine, ibi: *Si modo teſta-*
toris tempore vel in rebus humanis,vel ſaltem con-
cepti fuerint,l.Titius 6.in fine, & l. ſequent. ff. de
ſuis & legitim.hered.l.1.§.ſi quis proximior 8. ff.
vnde cognati,§.cum autem quæritur 8. verſ. Pla-
nè & ſi conceptus,inſtit.de heredit.quæ ab inteſtato
deferuntur, vbi nepos viuo auo conceptus ad
eius hereditatem vocatur. Et ſic à fortiori
dicendum eſt repræſentationi locum eſſe.
Hanc opinionem tenent *gloſſa 1. vbi Cinus,*
Baldi Salicetus,Caſtrenſis & alij *in l.ſi quis filium*
C.de inoffic.teſtam.Doctores in l.vltima,C. ad Se-
natuſconſultum Orphicianum,& cum multis *Va-*
lentin.Forſterus lib.4.de ſucceſſ.ab inteſt. cap. 23.
num.1.

8 Non obſtat † dictus §. in fideicommiſſo,
quia loquitur de ſucceſſione teſtamẽtaria,
in qua non procedit repręſentatio, vt dixi
ſupra *lib.1.c.9.à num. 24.* Imò neq; in vtero
exiſtentes pro natis habentur in ſucceſsione
teſtamentaria,neq; in illa procedunt dicta
l.qui in vtero 7.& 26. Sed in ſucceſsionibus
tantùm legitimis,hoc eſt,ab inteſtato. Quia
in illis legibus contentum fictione quadam
introductum fuit, cùm illud non naturali-
ter factum ſit: naturaliter enim verum eſt,
eum non eſse natum, nec hominem dici
poſse,qui adhuc in vtero ſit, *dict.l.in Falcidia*
9 *9.§.1.ff.ad leg.Falcid.* Fictio tamen hæc † iure
ciuili introducta non tantùm fauore partus
propter ſpem naſcendi,vt ait *l.1. in princip.*
ff.de ventre in poſſeſſ.mittend. ſed etiã Reipubl.
cuius cauſa facit,vt etiam partus quàm pu-
eri conditio fauorabilior exiſtimetur.Partui
enim aliquando fauendum ob hoc ipſum,
vt in lucem producatur, vt in edicto illo
Prętoris de ventre in poſseſſionem mitten-
do;puero verò,id eſt,iam nato ad hoc ſolũ,
10 vt in familiam inducatur. Deniq; † partus
ratio habenda eſt,tum etiam cùm neſcitur
certo cuius ſit,quia parenti cuius eſse dici-
tur, non tantùm, verùm etiam Reipublicę
naſcitur,vt inquit eleganter *Vlpianus in d. l.*
1.§.& generaliter: Cum verò nunquam lex
fictionem inducat,quin eius inducendæ, nõ
ſolũ iuſta,ſed etiam neceſsaria aliqua cau-
ſa ſubſiſtit,quia fictio falſum quid & men-
dax eſt,*l.denique 19.ff. ex quib. cauſ. maior.* lex
autem mendacium abhorret, adeòq; puni-
re ſolet,*l.vltima,ff. de rei vindicatione, Nouella*
18.de triente & ſemiſſe,cap.10. §. illud quoque,
videtur ciuilis legiſlator hanc fictionem in-
ducere coactus fuiſse propter hereditates
legitimas, quas ſcilicet *lex 12. tabul.* ſi ſuus
heres non erit, proximo agnato defert. Et
qui-

11 l. quidē ita † vt neque in ſuis, neque in agna-
tis ſucceſſionem eſse patiatur, *l. 1. §. ſciendum,
ff. de ſuis & legit. §. placebat 8. inſti. de legit. agnat.
ſucceſſione*, vt expilcaui *lib. 2. cap. 26. num. 19. &
à num. 83.* Nec rurſus manere delationem
tantiſper in ſuſpenſo, quia poteſtas legis ſta-
tim, & primo inſtanti operatur, ſed inſpectò
prçcisè mortis tempore in conſtituenda ſi-
ue ſui heredis, ſiue agnatiꝗ proximi perſona,
l. 1. & toto titulo, ff. de ſuis & legitimis, niſi cum
verba legis ſic concepta ſunt, vt habeant tra-
ctum temporis, quomodo contingit in *Sena-
tuſconſulto Tertulliano, l. 1. §. ſi quis adita, l. filij 6.*
12 *§. 1. ff. ad Senatuſconſult. Tertullian.* Itaque † ne
defuncti vxorem prægnantem relinquentis
frater ſuperſtes, & iam natus proximū agna-
tum poſset ſe dicere, neceſse fuit poſthumū
haberi pro nato, & ſui heredis iure cenſeri
ad impediendum, ne alioqui hereditas fra-
tri deferri poſset. Sed facto teſtamento non
idem induci & obtinere neceſse fuit. Neq;
enim prohibetur inſtitui perſona, aut legare
perſonæ quæ in rerum natura non ſit, ſi mo-
dò ſperetur, nec pro non ſcripto habetur,
quod tali perſonæ relinquitur, vt in *l. quidam
referunt 14 ff. de iure codicil. l. 4. ff. de his quæ pro*
13 *non ſcriptis.* Voluntas † enim hominis le-
gantis poſthumo confertur apertè in id tē-
pus quo poſthumus naſcetur, nihilq; prohi-
bet quominus in id tempus cenſeratur, &
differatur, cùm ſola voluntas pro lege habe-
atur, vt dixi ſupra *lib. 1. cap. 5. num. 14.* neque
prius cedat dies legati quàm poſthumus na-
tus ſit, quaſi relictum ei ſit ſub conditione,
ſi naſcetur, *l. ſi duobus 16. §. vlt. ff. de legat. 1. l. v-
trum 7 ff. de rebus dubijs*, iuncta *l. vſusfructus 26.
ff. de ſtipulation ſeruor. l. ſi in perſonam 21. C. de*
14 *fideicommiſſis.* Hinc tamen factum eſt, † vt
debuerit inſtitui poſthumus, etſi pro nato
habendus non fuit, aut ſaltem exheredari, ſi
fuiſset præteritus, vtique agnaſcendo patris
teſtamentum rupturus erat, *l. 1. & 2. & l. poſt-
humorum 13. & toto titulo, ff. de iniuſto rupto.* Cui
malo & periculo non aliter obuiam ire pru-
dens pater poterat, quàm ſi cum teſtamen-
to vel inſtitueret, vel exheredaret; poſtquam
inductum iam illud erat, vt etiam poſt mor-
tem patris natus ei ſuccedere ab inteſtato
poſset: inſtituendi enim aut exheredandi
fuerunt liberi omnes qui iure ſuo ſuccedere
ab inteſtato potuerunt, *l. inter cætera 30. cum
ſimilibus. ff. de liberis & poſthumis.* Et ſi poſthu-
15 mus † in cauſa teſtamentaria pro nato ha-
beretur, præteritus non rumperet teſtamen-
tum, ſed nullum & iniuſtum eius prçteritio-
ne faceret, *l. 1. ff de iniuſto rupto*; cum rumpi
nequeat, quod nullum eſt ipſo iure, *l. nam etſi
5. ff. eodem titulo*, vt in propoſito conſiderant
*Anton. Faber. 1. parte iuriſprud. Papinianeæ, tit. 4.
princ. 3. illatione 4. confut. 3. pag. 141. & Gaſpar
Schifordegherus lib. 3. ad Anton. Fabrum tract. 16.
quæſt. 4. colum. 2. in principio.* Itaque concludo
in vtero exiſtentem propter legitimas tan-
tùm hereditarias, non etiam propter teſta-
mentarias ſucceſſiones pro nato ſupradicta
fictione eſse introductum. Et hoc rectè de-
fendunt *Anton. Faber dicto principio 3. in initio,
& Schifordegherus dicta quæſt. 4. col. 3. & quæſt. 12.
col. 1. in fin. & ſeq.*
16 Minus obſtat † dicere vterum neque ho-
minem, neque animal eſse, vt ſupra *num. 5.*
dictum remanet, quia apud Medicos obten-
tum eſt hominem eſſe, quod pertinet ad ho-
minis veram ſubſtantiam, vt docet Hippo-
crates in libro de pueri natura, & Galenus
in proprio libro, vtrum conceptus in vtero
ſit animal. Nec dubitauerit *Tertullian. in apo-
logetico* ſcribere, hominem eſse etiam qui eſt
futurus, & fructum hominis eſse iam in ſe-
mine, licèt interim pars viſcerū matris eſse
exiſtimetur, *l. vltim. C. de liberali cauſa, l. prima,
§. ex hoc reſcripto, ff. de ventre inſpiciendo.* Qua-
17 propter † dicendum eſt partum eſse animal,
l. 1. §. ſi quis 8. in fine ff. vnde cognati: & minùs
exactè minuſque propriè locutos fuiſse Iu-
riſconſultos in dictis *legibus, qui in vtero 7. &
26. ff. de ſtatu hominum*: vel ideò ſic locutos,
quia non tam de partu, quàm de perſona
tractabant. Relatiuum enim illud, *qui*, non
ſolùm eſt relatiuum ſubſtantiæ, ſed etiam
perſonę. Perſona autem ipſa cùm nulla tū
ſit, ne quidem in rerum natura eſse intelli-
gitur, cùm priùs ſit vt perſona aliqua ſit, quā
vt ea in rerum natura eſse dicatur, ſicuti ſub-
tiliſſimè tractat *Anton. Faber dicto principio 3.
illatione 4. in fine*, quem ſequitur *Schifordegher.
d. tract. 16. q. 3. col. 2. in princip.*
18 Et licèt † in fideicommiſſis dicta proce-
dant, in Hiſpanorum autem primogenijs nō
procedunt, cum eorum natura perpetua ſit,
in infinitumque in eis ſit ſuccedendum, im-
poſſibile eſt quoad eorum ſucceſſionem ſo-
los teſtatoris mortis tempore natos admit-
tendos eſse, quod probarunt ex *l. cùm pater
77. §. hereditatem, ff. de legatis 2.* per quem di-
cit *Socinus in l. ſi cognatis, num. 30. ff. de rebus du-
bijs*, quod quando fideicommiſsum relin-
quitur in incertum ac futurum euentum
alicuius conditionis, non requiritur quòd is
qui in eo debet ſuccedere, ſit natus tempo
re mortis teſtantis, ſed ſufficit, ſi tempore ex-
iſtentis conditionis natus ſit: ſicq; conciliat
textum *in l. cùm ita 32. aliàs l. omnia §. in fidei-
commiſſ. ff. de legat. 2. & d. §. hereditatem. Alexan
conſ. 26. num. 14. lib. 3.* vbi *Pariſienſ. Modern. in
additione, littera B. Crotus in l. filiusfamilias, §. Di-
ui, num. 164. ff. de legat. 1. Decius conſ. 299. num.
8. Pariſius conſ. 71. num. 21. lib. 4. Ruin. conſ. 22.
num. 8. lib. 3.* quos & alios refert & ſequitur
Molina lib. 1. de Hiſpanor. primog. cap. 6. num. 49.
latè

Digitized by Google

latè *Mieres de maioratib, part.3.q.2. per totam*, & cum multis *Peregr. de fideicom. art. 22. n. 77.* Hæc de primo caſu dixiſſe ſufficiat.

19 Alter caſus † nunc ſe nobis diſpūtandus offert, quando nepos viuo auo conceptus non eſt, an tunc ad aui hereditatem admittendus, & repræſentationi locus ſit. Hoc pẽdet ex altera quæſtione, an iſte nepos ad auitam hereditatem legitimam admitti poſſit. Et affirmandum videtur. Primò per *l. Paulus reſpondit 47.§.Paulus. ff.de bonis libertorum*: *Paulus reſpondit* (inquit Iuriſconſultus) *nepotem etiam poſt mortem aui conceptum, ſuperſtitem liberto, bonorum poſſeſſionem contra tabulas liberti auiti petere poſſe, & ad hereditatem legitimam admitti: reſponſum enim Iuliani tantùm ad hereditatem legitimam, item bonorum poſſeſſionem aui petendam pertinere*: vbi nepos auo mortuo cõceptus non ſolùm liberti, ſed etiam aui tam legitimam hereditatem quàm bonorum poſſeſſionem petere poteſt. Ergo ſi ſuperſtites fuiſſent patrui, repræſentatio procederet.

20 Secundò † probatur ex *l. peto 69. §. fratre, ff.de legatis 2*, vbi ſi res prohibita eſt extra familiam alienari, ſi alienata fuerit, etiam hi, qui poſt prohibitionem & teſtatoris mortẽ nati fuerint, eam reuocare poterunt, etſi cęteri omnes qui alienationis tempore in familia erant, ei conſenſerint: quo reſponſo moti idem tradiderunt *Fulgoſius, Cumanus, Corneus, Imola, Iaſ. Decius, Crotus, Ripa, Guillelm. Benedict. & Alciatus*, quos refert & ſequitur *Valentinus Forſterus lib. 4. de ſucceſſion. ab inteſt. c.23.n.5.* & poſt *Alexan. Corneum, Iaſ. Decium, Pariſ. Socin. iun. & Cephalum*, defendit *Iacobus Menoch. conſ. 124. nu. 111. lib. 2.* vbi *n.48.* reſpõdit rationibus contrarijs, & *lib.4. præſumption. 95. n.17.* Ergo eodem modo poſt auum conceptus ad eius hereditatem eſt admittendus. Hanc ſententiam poſt *Pyleum* veterem iuris interpretem, & alios, tenet *Alciat. in l. pronuntiatio 195. à n. 24. ff. de verbor. ſignif. Valent. Forſterus ſenior. d. c. 23. à n. 5. & Forſterus iunior 1. p. diſputationum, diſput. 15. theſi. 8.* & per conſequens repræſentatio locum habet vt dicit *Valentinus Forſter. dicto cap. 23. à nu. 1.* præcipuè *num. 7.*

21 Contrariam ſententiam, † vt nepos poſt aui mortem conceptus ad eius hereditatem non admittatur, veriorem eſſe credo. Primò, per *textum expreſſum in l. ſi quis filio exhered. 6. in fine principii, ff. de iniuſto rupto*: *Sed hæc ita* (ait *Vlpianus*) *ſi mortis aui tempore in vtero nepos fuit: cæterum ſi poſtea conceptus eſt, Marcellus ſcribit, neque vt ſuum, neque vt nepotem, aut cognatum, ad hereditatem vel ad bonorum poſſeſſionem poſſe admitti, l. 1. §. ſi quis proximior, ff. vnde cognati, l. 1. §. ſciendum, in fine, & l. Titius exheredato filio, 6. ff. de ſuis & legitimis heredibus, §. & licet poſt mortem 9. verſiculo, Planè ſi & conceptus, inſtitut. de heredi at. quæ ab inteſtato deferuntur*: vbi in dictis legibus dicitur nepotem aui mortis tempore in vtero non
22 exiſtentem ipſi nõ ſuccedere. Secundò † ratione probatur. Non entis nullæ ſunt qualitates, *l. nec vllam 13. §. ſi quis abſentis 12. ff. de petition. heredit. l. eius qui in prouincia 41. verſiculo Quoniam, ff. ſic certum petatur, l. ſi ſeruum 4. §. final. ff. de actionib empt. l. Pomponius 13. §. final. ff. de acquirenda poſſeſſion. Oſaſc. Cacheran. deciſ. 34. num. 13. Vincent. de Franchis deciſ. 525. n. 15. Surd. deciſ. 317. num. 6. & conſ. 116. num. 65. & conſil. 150. num. 79. volum. 1.* Sed iſte nepos non fuit in rerum natura tempore mortis aui, vel illius de cuius ſucceſſione tractatur. Ergo nõ poteſt habere qualitatem ſuitatis, agnationis vel cognationis, ex qua defertur ſucceſſio. Ergò licet in *l. item Prætor. 8. ff. de ſuis & legit.* nepos & cognatus vocetur, eſt per abuſionem, vel potius per relationem ad conceptionis tempus, ſi auus viueret, vt interpretatur *Alciat. lib. 1. diſpunction. cap. 28.*

23 Tertiò: † quia heres defunctum neceſſariò repræſentare debet, cùm vniuerſalitèr in omni ſuo iure ſuccedat *Nouella 48. in princ.* & ratione repræſentationis aditio hereditatis retrotrahi debet vſq; ad tempus mortis defuncti, *l. heres quandoque 54. ff. de acquir. heredit. l. omnia ferè 153. aliàs 193. ff. de reg. iur. Duaren. ad tit. ff. de acquir. hered. c. 6. De effectu auditionis poſt princ. Donel. lib. 7. commentar. iur. cap. 10. §. Alterum genus, & Anton. Faber. lib. 8. coniecturar. iuris, cap. 19. pag. 119. in princip.*

24 Si ergo illo tempore † nondum erat conceptus, ſequitur, quod ad illud tempus non poteſt aditio retrotrahi, vt ex tunc videatur aditio, cum illo tempore nondum fuerit in rerum natura, & ſic illa fictio retrotractiua locum habere non poteſt, cum deficiat extremum habile à quo, vt Doctores communitèr dicunt, & fictio in his quæ ſecundum naturam impoſſibilia ſunt, non operetur, *l. adoptio 16. ff. de adoption. l. qui ad certum 14. ff. locati*, & plenè notat *Bartol. in l. ſi is, qui pro emptore, num. 22.* vbi cæteri, *ff. de vſucapionib. Surdus conſ. 125. num. 13. volum. 1.* Et quòd in hoc caſu nepos iſte auo non ſuccedat, tenet *gloſ. 1. in l. ſi quis filium, C. de inoffic. teſtam.* vbi *Doctores* communiter, & in *l. vlt. C. ad Senatuſconſ. Orphician.* & multi citati per *Tiraquel. de retractu conſang. §. 1. gloſ. 9. num. 80. & ſeq. Roland. à Valle conſ. 70. nu. 8, lib. 3. Marc. Anton. Natta conſ. 74. num. 3. & conſ. 199. num. 3. volum. 1. Franc. Beccius conſ. 112. num. 23. lib. 1. Ant. Gomez tom. 1. variar. reſolut. cap. 1. num. 8. in fin. & ſeq. Molin. lib. 3 de Hiſpanor. primog. cap. 10. num. 7.* latè *Surdus deciſion. 230. à num. 1.* Et per conſequens non poteſt repræſentare perſonam patris, vt dicunt *Salicet. in auth. poſt fratres, in princ. C. de legitim. hered.*

hered. Decius conſ. 1.*n.* 12.*volum.* 1. *& conſ.*412.
*n.*4. *vol.*2.*& Surd.d.deciſ.*230.*n*.2.
25 Non obſtat † *l. Paulus reſpondit* 47. §.
Paulus , *ff. de bonis libertorum* pro contra-
ria parte adducta: quia ibi Iureconſultus
duos caſus tractat , primus circa ſucceſſio-
nem iuris patronatus libertorum , in qua
poſt mortem aui conceptus admittitur:quia
in illo non ſucceditur iure hereditario, ſed
ſanguinis,vt dicam infra hoc *libro cap.* 15.*nu.*
16.& latiùs *lib.*3.*c.*19.*d num.* 14. Vnde Do-
ctores inferunt nepotem poſt mortem aui
conceptum licet non ſuccedat in auita he-
reditate, ſuccedere tamen quoad honores
& dignitates,vt per *Anton. Gometium dict. cap.*
1.*num.* 11.*verſ.Secundò limita,& Matienc. in l.*1.
*gloſ.*4.*num* 8.*tit.*8.*lib.*5.*Recopilat.* Nos autem
diſputamus de ſucceſſione hereditaria , á
26 qua repellitur. Nec aliquis † exiſtimet in
illis verbis dicti §.*Paulus* : *Reſponſum enim Iu-
liani tantùm ad hereditatem legitimam, item bono-
rum poſſeſſionem aui petendam pertinere,* nepotẽ
poſt aui mortem conceptum ad eius here-
ditatem eſſe admittendum : nam licèt ibi
Iureconſultus de legitima aui hereditate
tractat,non tamen decidit ,ſed ſe ad Iuliani
reſponſum refert decidentis quæſtionem :
Iulianus autem huiuſcemodi nepotem ex-
cludit ab hereditate aui, vt patet ex eius re-
ſponſo in *l. Titius exheredato filio* 6. *ff.de ſuis &
legit.heredibus.*
27 Similiter † non obſtat dicta *l. peto* 69. §.
*fratre,ff.de legat.*2. nam quamuis per hunc §.
& leges adductas ſupra *numero* 20. Doctores
affirment contra ibi relatos, poſt teſtatoris
mortem conceptos ad fideicommiſſum in-
uitatos non fuiſſe, vt defendunt *Paulus Ca-
ſtrenſ.conſ.*18.*num.*5.*lib.*2. *Alexand. conſ.*22.*nu.*
4.*lib.*3.*Mandel. Albenſ.conſ.*106.*per totum.lib.*1.
*Surdus conſ.*125.*n.*35. *volum.* 1. cum multis ,
*Mantica lib.*8.*de coniecturis vltimar. voluntat.tit.*
9.*num.*12. *Peregrinus* poſt alios *de fideicommiſſ.
artic.*22. *num.*9.& acerrimè *Nicol.Valla de reb.
dubiis,tract.* 4.*per totum* , vbi *num.* 2.dictum §.
fratre intelligit tantùm de liberis viuo teſta-
tore conceptis , & non de illis qui poſt eius
mortem concepti fuerunt. Et contrarium
28 † verius eſſe credam : quia ſufficit , vt na-
tus vel conceptus ſit fideicommiſſarius eo
tempore quo conditionalis fideicommiſſi
conditio extitit,*l.cùm pater* 77. §. *hereditatem
filius.ff.de legatis* 2. Nam quod illi contra
putant,moti ex *l.Titius* 6.*ff .de ſuis & legitim.
l.*1.§.*ſi quis proximior,ff.vnde cognati,l.ſi cogna-
tis* 19.*ff de rebus dubijs* , faciunt ſanè parum
ſubtiliter, cùm iis in locis tractetur de ſuc-
ceſſione,quam lex defert, aut de legato pu-
rè relicto,quod mortuo teſtatore ſtatim ac-
quiritur ; non item de legato,aut fideicom-
miſſo conditionali,quod ante euentũ con-
ditionis in ſuſpenſo eſt, cuius ſanè longè di-
29 uerſa ratio eſt. Sufficit † enim talem quẽ
eſſe qualis eſſe debeat ad legatũ, aut fidei-
commiſſum conſequendum, quando dies
relicti cedit, *l.intercidit.*59.*l.mea res* 98.*l. cum
qui poſt* 104 .*ff. de conditionib. & demonſtratio.
l.* 1. §. *Sed & eius* , *ff. de legatis* 3. *l. interue-
nit* 28.*ff. de legat. præſtand.* : quia huiuſmodi
fideicommiſſa non iure cognationis,ſed ex
teſtatoris diſpoſitione acquiruntur, dicta *l.
Paulus reſpondit* 47.§.*Paulus reſpondit nepotem,
ff. de bon. libertor.* vt rectè dicit *Anton. Fa-
ber lib.*14.*coniecturar.iuris,c.* 9.*pag.* 106. Præ-
30 ſertim † ſi vt plerunq; fit , teſtator fideicõ-
miſſum in infinitum extendi voluerit , aut
digreſſus ſit ad plures ſubſtitutionum gra-
dus, quale eſt fideicommiſſum, vt in fami-
lia relinquatur in ſpecie dicti §.*fratre*, ſucceſ-
ſiuum eſt, & habet tractum temporis , tan-
diuque durat,quandiu aliquis de familia &
nomine ſupereſt, qui fideicommiſſum pe-
tere poſſit, vt in terminis dicti §. *fratre*, ad-
uertit *Anton.Faber dicta pag.*106. *& tom.* 3. *de
errorib.pragmaticorum, decad* 54. *errore* 10. *pag.*
94. Nam tunc ſufficit, vt euenientis condi-
tionis tẽpore natus ſit, licèt teſtatoris mor-
tis tempore conceptus non fuerit,vt dixi cũ
multis in *hoc capite, num.*18. Ex dictis patet
nobis argumentum non obeſſe , cùm illud
de fideicommiſſo conditionali , & quæſtio
noſtra de legitima hereditate loquatur.
31 Hæc autem † aliqui dicent procedere ſe-
cundùm antiquum Digeſtorum,& Codicis
ius, ſed iure Nouellarum ceſſare : quia in
Nouella 118.*c.* 1. non requiritur patria pote-
ſtas,nec ſuitas,ſed ſanguis, vt repræſentatio
procedat, vt ſupponit *Valentin Forſterus iu-
nior* 1.*part diſputat.*15. *theſi* 8. & expreſsè *Oſ-
uald Hilligerus in Donello enucleato lib.* 9. *cap.*2.
littera L.in notis , in fine. Sed hoc non eſt ve-
32 rum † quia dictum cap. 1. & omnes leges
de repræſentatione loquentes ſupponunt
illum,qui repręſentare vult, natum eſſe vel
ſaltem conceptum tempore mortis illius ,
de cuius hereditate tractatur , licèt nec ſu-
us, neque in eius poteſtate ſit , vel futurus
ſit attento iure nouo. Hic autem eo tem-
pore neq; natum, neq; conceptum eſſe ap-
paret. Ergò repræſentationi locus non eſt.
Secundò ſupponunt illum cuius perſona
repræſentatur, mortuum eſſe ante illum,de
cuius ſucceſſione agitur. Hic autem ſuper-
uixiſſe conſtat.Ergo patris viuentis perſona
non potuit repręſentari , vt cum *Saliceto* ,
Decio,& Surdo dixi ſupra *num.*24. Et ſic de-
claratio ſupradicta ſubvertitur.
33 Quamuis † hæc ita ſint,adhuc Doctores
dicunt nepotem aui poſt mortem concep-
tum, licèt ex propria perſona admitti ne-
queat, ex perſona tamẽ patris repręſentata
ratio-

Digitized by Google

ratione tranſmiſſionis ſuccedere poſſe, *Di-
nus in l.Gallus, in diſtinct.magna, ff. de liberis &
poſthum.Cinus, Bartol. Alberic. Baldus, Salicetus,
Corneus, & Doctores in l.vnica, C. de his qui ante
apertas tabul.Guillelmus Benedictus in cap.Ramũ-
tius, 2.parte, verbo: Et ſoboles, quæ geſtabat in vte-
ro.d num.38. de teſtament.* Tiraquell. *de retractu
lignagier, §. 1.gloſſ. 9. num.93.* & cum multis
*Anton.Gomez dict.cap.1.num. 11.in princip. tom.
1.reſolut.Matienco in l.1.gloſ.4.num.7. tit.8. lib.
5.Recopilation.Pichar.poſt princip. inſt. de heredit,
quæ ab inteſt. deferunt. §. 1, de ſucceſ. liberor.
ſecundi vlterioriſue gradus, lib.3. Valent.Forſter.
lib.4.de ſucceſ.ab inteſt c.23.n.7.*

34 Sed hoc indiget diſtinctione & explica-
tione: quia auus aut cum teſtamento, aut
ab inteſtato deceſſit. Primo caſu, aut teſta-
mento exheredatur, aut inſtitutus eſt filius:
ſi exheredatus, ſi non repudiauerit querelã,
aut poſt aditam ab extraneo hereditatem
quinquennio tacuerit, & antea deceſſerit;
tunc ſi querelam non præparauerit per bo-
norum poſſeſſionem vnde liberi litis ordi-
nandę gratia, vt dicunt *Alciat.lib. 8. parergron,
cap.24. Anton. Goucan.lib.2.lect.variar.c.6 Donel.
infra citandus, & Anton.Faber 1.part.Iuriſpr. Pa-
pinian.tit.10.princip.1.illation. 12.pag. 494.per l.
poſtudmus 6.§.fin.l.7.& 8.§.Sequenti loco, ff.de in-
officioſ.teſtamento:* vel aliis duobus modis, de
quibus *Duarenus ad tit.ff.de inoffic. teſtam. cap.3
Donel lib.19 commentarior cap 6. §.morte eius, in
princ. Helfricus Vlricus Hunnius od diſput. Hie-
ronymi Treutleri, volum.1.diſputat. 13. in reſolut.
theſ.5.lit. A.in princip pag.974. & Vincent. Hon-*
35 *dedeus conſ.47.num.fin lib. 2.* non tranſmittit †
querelandi ius in extraneum eius heredem,
dicta *l.7.l.ſi quis filium 34. l.penalt in fine, C. de
inoffic.teſtam.* quia non conſtat quæ fuerit vo-
luntas eius cui querela competit, anne eam
mouere voluerit, an exemplo Aphraniæ il-
lius, de qua *Valerius Max.lib.7.memorab. cap.8.
facto 2.* teſtamentum parentis patientia ho-
norare, quàm iudicio conuellere ſanctiùs
duxerit, in dubio pro teſtamento interpreta-
tio fit, *Connanus lib.9.comment.iuris, cap.8.num.*
36 *4.* In liberos autem ſuos † etſi præparata
non ſit, tranſmittitur dicta *l.ſi quis filium, di-
cta l.penultima, §.final.* Hanc diſtinctionem
inter extraneum & ſuos liberos probant
*gloſſa.Bald.Salicet.& Doctores in l. cum mota, C.
de tranſact.& in l. ſcimus, §. final C. de inoffic.te-
ſtam.Guil Benedictus in cap.Raununtius, 2.parte,
verb.mortuo itaque teſtatore, el.2. num. 143. de te-
ſtament. Anton. Gomez tom.1.variar.cap.11.num.
17.Roderic Suarez in l.quoniam in prioribus, am-
pliatione 16.num.8.C. de inoffic. teſtam. Matienco
in l.7.gloſſ.5 num.10.& 11 tit 10.lib.5. Recopila-
tion.Coſtalius in l.6.§ fin.ff de inoffic.teſtam. Vue-
ſembec.ad illum titulum Codicis, num. 11. & 32.
Duaren.d.cap.8 in fine, Donel.in dicto §.morte eius,*
& §.ſeq. & in dicta *l. cùm mota, num. 7. Petrus
Gregorius in 3.par.ſyntagm.iur.lib.44.cap.4.num.
20.Anton.Rubeus ad l.pater filium 14.cap.9. num.
12.ff de inoffic.teſtam.Treutlerus volum.1. diſput.
ad ius ciuile, diſp. 13.theſi 5. littera A. Vlricus
Hunnius vbi ſupra, & q.11.& Chiflet. de portio-*
37 *ne legitima, cap.10.pag.790.* Quorum aliqui †
præcipue *Guil.Benedictus* ibi *num.148. Scilicet.*
in dicta *l.cùm mota num.2.oppoſition. 2. Petrus
Gregorius dicto num.20. Donellus in dicto §. vlt.
commentar.iuris, & Iacobus Cuiacius ad lib. 14.
quæſtion.Papiniani ſuper l.nam etſi parentibus 15.
§.1.ff.de inoffic.teſtam.* dicunt tranſmitti, quan-
do filius deliberante extraneo herede inſti-
tuto deceſſit, ſecus ſi poſt aditionem deceſ-
ſerit ſine præparatione querelæ. Quod non
38 admitto † nam ſiue ante, ſiue poſt deceſſe-
rit non facta præparatione, tranſmittet in
liberos heredes ſuos, & nepotes patris ſui, dũ
tamen querelam non repudiauerit, nec ſi-
lentium quinquennii prætererit, vt dicunt
alii, & Donellus ſibi contrarius in dicta *l.
cùm mota, num 7.& Rubeus dict.num.12.* Quan-
do verò filius clauſis tabulis à parte heres
inſtitutus eſt, & ante earum aperturam dé
ceſſit, in ſuos liberos tranſmittit, *l. vnic.C.de
his qui ante apert.tabul.* de qua latè *Doctores* ibi
*Ferdinand.Vazquez lib.1. de ſucceſſion.progreſſu,
§.6.& 7.Anton.Gomez tom. 1. reſolut. cap.9. à
num.41.Petrus* Gregor. *dicta 3. parte ſyntagmat.
lib.42 cap.13.num 2. Anton.à Vacuna lib.3. decla-
rationum iuris, declarat.50.num.18 Cuiac. in reci-
tationib ſolemnibus ſuper dictam legem, Donellus
lib.7.commentar.iuris, c.4.§.quod ſi heres, & Ant.
Faber.tom.3.de erroribus pragmatic. decad.34 er-*
39 *rore 9.* Hæc non procedunt † quoad noſtrã
repræſentationem, quæ in cauſa teſtamen-
taria iuxta veriorem opinionem non datur,
vt dixi ſupra *lib.1.cap.9. à n 24.* Tum etiam,
quia querelæ tranſmiſſio non habet locum
in ſucceſſione ab inteſtato, quæ validum te-
ſtamentum, & aditam hereditatem ſuppo-
nit, vt per ſe patet. Nec beneficium dictæ *l.
vnicæ* intelligi poteſt in ſucceſſionibus ab in-
teſtato, vt probat *Pichar.in princip. num. 38. in-
ſtitut.de vulgari ſubſtitutione,* & latiùs & elegan-
tiùs *Anton.Faber dicta decad. 34. errore 10. per
totum.* Quicquid in contrarium dixerint *gloſ.
verbo, liberos,* in fine dictæ *legis vnic.* & ibi *Bart.
num. 3. Alciatus in l.ventre præterito, num. 36.ff. de
acquirend.hereditate, & Doctores* communiter.
40 vide infrà *lib 3.cap.7.num.37.* Quapropter † ad
ſecundum caſum, de quo ſupra *num.34.* in
princip. deueniamus, quando auus ab inte-
ſtato deceſſit, qui propria de noſtra eſt ma-
teria. Et tunc aut filius erat in poteſtate, aut
emancipatus: ſi in poteſtate, cum illo in ca-
ſu ſuus auo heres fuerit licèt ignorans, in
quem ipſo iure ſine facto aliquo, ſcilicet im-
mixtione dominium continuatũ fuit, quaſi

in

in vita patris quodammodo dominus exi-
ſtimatur, *l. in ſuis* 11 *ff. de liberis & poſthumis,*
l. in ſuis 14. *ff de ſuis & legit. heredibus, l.* 3. *§. vlt.*
ff. de hered. inſtituend. l. penult. § penult. ff. de bon.
liber. l. licet 8. *C de iur. delib. §. ſui autem* 3. *inſtit.*
de hered. qualit. & different. §. ſui autem heredes
3. *& §. ſeq. inſt. de hered. quæ ab inteſt. defer.* In
41 nepotem † tranſmittit ſucceſsionem, *l. apud*
hoſtes 8. *C. de ſuis & legitim. liber. l.* 3. *C. de iure*
deliberandi. Et hæc tranſmiſſio non eſt de he-
reditate, ſed de bonis iam filio quæſitis, vt
benè dicunt *Duarenus ad tit. ff. de vulgari &*
pupill. ſubſtitut. cap. 10. & *ad tit. ff. de acquirend.*
heredit. cap. 5. *Corraſius epiſtolic. quæſtion. cap.* 1.
num. 4. *Anton. Faber lib.* 14. *coniect. iur. cap.* 1. *&*
Caborius lib. 2 *diſput. cap.* 23. Et quemadmo-
dum in extraneis poſt aditam hereditatem
repræſentatio conſiderari non poteſt, nec
propria tranſmiſſio; ita eodem modo in
42 filiis ſuis heredibus. Quando verò † eman-
cipatus eſt, non tranſmittit hereditatem
non aditam, *l. ex militari* 11. *§. fin. ff. de teſtam.*
militis, dicta l. 3. *C. de iur. deliberandi, gloſſa, Ro-*
man. Paul. Alexan. Iaſ. & alii *Doctores in l. eman-*
cipati, C. de collation. Franciſc. Viuius commun.
opinion. opinione 235. & poſt multos *Alexand.*
T*rentacinq. variar. reſolut. lib.* 1. *reſolution.* 1. *de*
43 *emancipatione, num.* 27. *p.* 129. Sed ſi intra †
tempus deliberandi ante hereditatis aditio-
nem deceſſerit, adeundi ius ad heredes ſu-
os quoſcunque tranſmittit in id tempus,
quod ipſi ſi viueret, ex anno ad deliberan-
dum reliquum eſt, *l. cùm in antiquioribus* 19
C. de iure deliberand. vbi Doctores, *Donellus lib.*
7. *comment. iur. cap.* 4. *d §. ſed iuſtis de cauſis.* Quæ
lex ex ſtricta iuris ratione intelligi non po-
teſt de filio ſuo herede, ſed de illo qui non
eſt in poteſtate morientis, vt colligitur ex
Antonio Fabro tomo 2. *de errorib. pragmat. decad.*
34 *error.* 6. *in diſcurſu* 1, & expreſsè aduertit
Oſuald. Hilligerus lib. 7. *Donelli enucleati, c.* 4. *litt.*
E. in notis in princip. Ex dictis conſtat quo-
modo intelligenda ſunt dicta ſupra *nu-*
mer. 33.

SVMMARIVM.

1 *Nepos in ſucceſſione indiuidua præferendus eſt pa-
truo ſecundùm* Doctores *hic relatos.*

2 *Patruus in dicta ſucceſſione nepoti præfertur ſe-
cundùm alios Doctores relatos hic.*

3 *Alii Doctores in hac quæſtione diuerſimodè diſtin-
guunt, & quæ diſtinctio vera ſit.*

4 *Iure regio nepotis partes potiores ſunt.*
Primogenia *Hiſpanorum ab ipſo Hiſpaniarum
Regno deriuantur, ſuccedendiq; rationem acci-
piunt.*

5 *Præfatio generalis genericè accipienda, atque in-
terpretanda eſt, quamuis in ſequentibus ſpecificè
diſponat.*

6 *Ratio legis quando generalis eſt, & eius deciſio par-
ticularis, tunc ratio illa generalis pro ipſamet
lege habetur, & deciſio eſt loco exempli.*

7 *Aliqua verba l.* 2. *tit.* 15. *p.* 2. *ponderantur, &
num.* 6.

8 *Dictum legis aut Doctoris debet intelligi ſecundùm
ea quæ ad id probandum adducit.*

10 Doctores *qui dicunt dictam l.* 2. *Partitæ in maio-
ratibus procedere citantur.*

11 *Dictam l.* 2. *Partitæ procedere tantùm in ſucceſſio-
ne Regni, cuius ſucceſſio hereditario & non ſan-
guineo iure defertur, dicit Emanuel Coſta.* Sed
reprobatur num. 12.

13 *Lex* 40. *Tauri. quæ eſt l.* 5. *tit.* 7. *lib.* 5. *Recopilatio-
nis, confirmat communem opinionem, vt repræ-
ſentatio detur in maioratibus.*

CAPVT III.

In ſucceſsione indiuidua an nepos patruo, vel è contrà patruus nepoti præferatur.

1 QVæſtio iſta patrui & nepotis † anti-
quiſſima, & à Doctoribus diffusè di-
ſputata eſt. Alij nepotis, alteri patrui partē
defendendam ſuſceperunt; aliqui verò
neutram, ſed diuerſimodè diſtinxerunt. Ne-
potem tuentur *Oldradus conſ.* 224. *Ioan. An-
dreas ad Speculatorem, lib.* 4. *partic.* 3. *in rubrica de
feudis, col.* 3. *&* 4. *Alberic. Bald. Faber. Anchar.
Cardinalis Florentin. Abb Caſtrenſ. Aretin. Ro-
man. Rain. Alua. Card.* Alex. *Bellamera. Barba-
tius, Nicolaus de Peruſ. Socin. Felin. Berthac. Cor-
ſetus, Aufredius, Bologn. Iacob à Sancto Georgio,
Guillelmus Benedictus,* Afflictis, *Caſaneus, Pro-
bus, Pariſius,* quos citat & ſequitur *Andreas
Tiraquellus de iure primogen. quæſt.* 40. *num.* 12.
vbi vſque ad *numerum* 100. quadraginta-
quinque fundamenta ponit: & cum *Ioanne
Lopez. Gregorio Lopez, Duenas, Antonio Gomez,*
C*ouar. Peralta,* & aliis *Molina lib.* 3. *de Hiſpa-
norum primogen. cap.* 6. *à num.* 1. & poſt *Ro-
dericum Suarez,* Caſtillo, *Burgos de* Paz, *Guti-
errez,* Auendan. *Gualden ſ.* Antonium *Gabrielem,*
& alios *Hieronymus de Zeuallos practicarum
communium, quæſtione* 197. & cum *Gramma-
tico, Ioanne* Cirier, *Menchaca,* & aliis *Matienço
in l.* 5. *gloſſa* 1. *titulo* 7. *lib.* 5. *Recopilationis,*
vbi Azeuedo *num.* 1. *Humada in l.* 2. *gloſ* 2.
num. 4. *tit.* 15. *part.* 2. Anton. *Pichard. poſt prin-
cipium inſtitut. de heredit. quæ ab inteſtato deferun-
tur, §.* 3. Pater *Molina tom.* 3. *de iuſtitia & iure,*

 diſput.

diſput.626. Petrus, Gregorius Tholoſanus lib. 7. de Republ.cap.10. Mantica lib.8. de coniectur. vltimar. voluntat, tit. 10.num.9. Peregrinus de fideicommiſſis, art. 21. num. 16. Hieronym. Gabriel. conſ.107. à num.5.lib. 1. Menoch. conſ. 211. per totum, lib.3. Vlricus Hunnius vol. 1. diſputat. ad Treutlerum, diſp.20.th.16.pag. 1388. à col.2. in medio, & libro 3. tractatu 1.quæſtione 26. variarum reſolut.iuris ciuilis, & alij multi Doctores conſultò omiſſi.

2 Patrui vero partes † defendunt Oldrad. conſil. 94. num. 15. Ricard. Malumbr. Cinus, Iſern. Bald. Archidiac. Salicet. Fulgoſius, Caſtrẽſ. Lucas de Penna, Ambarran. Geminian. Franch. Alexand. Afflict. Antonius de Roſel. Ioannes Ramald. Antonius de Prat. Barbat. Corneus, Guilielmus de Perno, Maſuer. Porce. Decius, Curt.iun. Rubeus, quos refert Tiraquel.dict. q. 40. num. 15. vbi à numer. 100. vſque ad numerum 223. quadraginta quinque fundamenta refert, quibus reſpondere conatur, Duran. de arte teſtandi, tit. 3. cautel. 8. in principio, Beroius in cap. dilecti filij, numer.52. de arbitris, & conſil. 71. numer. 33. volum. 1. Iacobus Mandel. Albenſ. conſil. 60. per totum, volum. 1. Tiber. Decian. conſ.16.numer.44.& ſequent. præcipuè num. 53. volum.4. Menoch. conſil.220. num. 60. & 121. lib.3. latè Berret. conſil.134. Surdus conſ.403. per totum, præcipuè à numer.15.& num.34. volum. 3. Anton de Gamma deciſio. 174. & deciſ. 307. per totas. Milanenſ. deciſio 8. à num.189. vſque ad numerum 271. & latiùs deciſ. 9. lib.1. Iacob à Saa in tractatu de primogeniis per totum, Emanuel Coſta de patruo & nepote, 2. parte per totam, Aluarus Valaſcus de iure emphyteutico, quæſtione 50. numer. 20. Magiſter meus Spino in ſpeculo teſtament. gloſſa 19. num. 52. & 56. Peregrin. conſil.39. à numer.16.lib. 1. & conſ. 64. lib. 2. & alij multi à ſuprà dictis Doctoribus citati.

3 Diuerſimodè tamen † diſtinxerunt Bartol. Bald. Fulgoſ. Alexander, Iaſon, Nicolaus Mat. Raphael. Com. Lucas de Penna, Afflict. Nicolaus, Mill. Martinus Laudenſ. Corſettus, Bartol. Capuen. Cirier relati per Tiraquell. dicta quæſtione 40. à numer.223. vſque in finem, Andreas Fachineus lib.6. controuerſiarum iuris, cap. 2. & alij relati per Surdum in tranſcurſu dicti conſilij 403. & cum multis Gaſpar Theſaur. quæſtione forenſ. lib.1. quæſtione 35. per totam. Quia Doctores ſupra citati, latè de hac quęſtione tractarunt, modò non diſputo contentus Doctorum relatione, apud quos, cùm volueris, videre poteris. Licet meo videri ſecundùm iuris communis rigorem, quando ab inteſtato iure hereditario ſucceditur (alioquin non daretur repræſentatio, vt dixi ſupr. lib. 1. cap. 9. à numer. 24) in tranſuerſalibus ſemper patruus nepoti præferendus eſt, in deſcendentibus verò ille, qui primum gradum occupabit, & ſic aliquando & raro nepos patruo, frequenter verò patruus nepoti præferretur.

4 Iure tamen Regio † ſine controuerſia, eſt, nepotis partes eſſe potiores per l. 2. titul. 15. part. 2. quę licèt de regni ſucceſſione loquatur, in cæteris maioratibus & indiuiduis ſucceſſionibus procedere eam dicendum eſt. Primò, quia Hiſpanorum primogenia ab ipſo Hiſpaniarum Regno deriuantur, ſuccedendique rationem accipiunt, Molina libro 1. de Hiſpanorum primogen. c.2. à numer.7. adeò vt ſi de primogenij ſucceſſione dubitetur, ea lis ſecundùm leges Regias de Regni ſucceſſione loquentes decidenda ſit. Ideoque cùm lex Regia in fauorem nepotis aduerſus patruum dubium hoc expreſsè in Regni ſucceſſione deciderit, conſtat idipſum in aliis primogeniis neceſſariò ſeruandum eſſe.

5 Secundò, † quia mens, ratio, & generalia verba dictæ l.2. ibi: Mayoria en nacer primero es gran ſeñal de amor, omnia primogenia comprehendunt, cum præfatio generalis genericè accipienda, atque interpretanda ſit, quamuis in ſequentibus ſpecificè diſponat, l. regula 9. §. ſi quis ius ignorans circa finem, ibi: Nam initium conſtitutionis generale eſt, ff. de iuris & facti ignorant. & ibi Bart. Corn. conſil.273. num. 30. colum.3. lib.4. Curtius iunior conſ. 174. numer. 1. & 2. & conſil. 185. numer.1. Aldobrandin. conſil.72. numer.10. libr. 1. Camil. Gallinius lib. 5. de verborum ſignific. cap.11. per totum. Molina libro 1 de Hiſpanorum primogeniis, cap.5. numer. 3. Gutier. lib.3. practicar. quæſt.17. & 18. numer 91. don Ioannes del Caſtillo lib. 2. quotidianarum controuerſiarum, cap.22. num.99. Cum etiam dici ſole-
6 at, † quòd quando legis ratio generalis eſt, & eius deciſio partitularis, tunc ratio illa generalis pro ipſamet lege habetur, & deciſio eſt loco exempli dicti §. ſi quis ius ignorans. l. nomen debitoris 34. §. fin. ff. de legatis 3. l. 2. §. ſi mater, ff. ad Senatusconſult. Tertullian, & cum multis Surd. conſil. 67. numer. 21. & conſilio 96. num. 20. volumin. 1. Menchaca de ſucceſſion. creation. §. 28, in princip. Bacca de inope debitore, cap.16. n. 81. Mexia in lege Regia Toleti, in concluſione vltimæ partis, num. 50. Molina lib.3. de Hiſpan. primogen. cap.6. n.6. in fin. & Gutier de iurament. confirm. 3. p. c. 2. n. 8. & d. quæſt.17. & 18. n.101.

7 Tertiò, † idipſum exemplis in eadem lege adductis probatur, vbi in verſiculo, E ſegun ley, adducitur exemplum Abrahæ & Iſaac, ac etiam Iacob, quos Reges non fuiſſe conſtat, & tamen eorum bona filiis ſuis iure primogenituræ delata fuerũt. Quartò,

ex

Digitized by Google

ex verbis eiuſdem legis idipſum oſtenditur, ibi: *Ca ſegun natura, pues que el padre y la madre cobdician auer linage que herede lo ſuyo, aquel que primero nace y lega mas ayna para comprir lo que deſean ellos, aquel por derecho deue ſer mas amado dellos è lo ha de auer.* Quę ratio omnia etiam primogenia comprehendit. Quintò probatur etiam ex d.l.2. ibi: *Todo maſculo que naciesse primeramente ſeria llamado coſa ſanta de Dios.* Ex quibus verbis non ſolùm de Regis primogenito, ſed etiam de omni legem illam locutam fuiſſe conſtat, atque iuxta exempla
8 quæ adducit, eſſe intelligendam. Dictum † namq; legis aut Iureconſulti ſecundùm ea quæ ad id probandum adducit, accipiendũ, atque intelligendum eſt. *Bartol. in l. non ſolùm, §. ſi liberationis, nu. 7. ff. de libera. legata,* vbi plures Doctores citat *Poma. in eius additione, Menoch. de præſumptionibus lib. 1. quæſt. 37. num. 4. & lib. 3. præſumpt. 140. num. 17. & conſ. 35. num. 30. lib. 1. Cephal. conſ. 345. n. 31. l. 3. Vincent. Hondedeus conſ. 45. num. 57. lib. 2. & Surdus conſ. 9. nu. 50. vol. 1. & conſil. 40. 1. num. 34. vol. 3.* vbi plures Doctores citat.

9 Sexto, † apertius ex eadem lege hoc cõprobatur, ibi, *Y eſto vſaron ſienpre en todas las tierras del mundo de quier que el ſeñorio ouieron por linage y mayormente en Eſpaña.* Ex quibus verbis conſtat eam legem non ſolùm profiteri in Regni ſucceſſione id obſeruari, ſed etiam in omnibus bonis quæ iure ſanguinis & primogenituræ deferebantur, & apud omnes gentes & nationes idipſum vſitatum fuiſſe. In quibus verbis alia etiam Hiſpanorum primogenia, quorum ſucceſſio iure ſanguinis defertur, comprehenduntur. Quę omnia quamuis præciſsè non probaſſent eam legem in omnibus primogeniis expreſsè locutam fuiſſe, apertè tamen oſtendunt ex eiuſdem legis ratione, ac verbis generalibus in ea adiectis, atque ex ſucceſſionis ſimilitudine proculdubio ad omnia Hiſpanorum primogenia, & indiuiduas perpetuas ſucceſſiones trahendã
10 eſſe. Quod † opinati fuerunt in terminis *Abbas conſ. 85. num 3. & 6. lib. 1. Paul. Caſtrenſ. conſ. 164. num. 1. & 6. lib. 2. Bologmn. conſ. 62. col. 2. & 5. Caſtillo, & Ciſuentes in l. 40. Taur. vbi Palac. Rubios num. 3. Anton. Gomez. num. 11. 12. & 65. & Auendan. gloſ. 5. à num. 11. Greg. Lopez in dicta l. 2. gloſ. 17. in princi. tit. 15. part. 2. Couar. lib. 3. variar. reſolut. cap. 5. num. 5. Duennas reg. 316. Peralta in rubrica, ff. de hered. inſtit. nu. 122. & in l. 3. §. qui fideicommiſ. num. 130. ff. eodem tit. Molin. lib. 3. de Hiſpan. primog. c. 6. à num. 3.* & cæteri noſtrates Doctores relati ſup. *n. 1.*

11 Contra hoc † inſurgit *Eman. Coſt. in tractatu patrui & nepotis, 3. part. de Regni ſucceſſione, à num. 2. & n. 30.* dicens, quòd ſi ante *l. 40. Taur.* & poſt dict. *l. 2. Partitæ,* lis in hoc Regno ſuper aliqua perpetua & indiuidua ſucceſsione inter patruũ & nepotem ageretur, potior cauſa patrui futura eſſet, cum dicta l. 2. Partitæ, vt ipſe inquit, nec verbis, nec ſententia quicquam de huiuſmodi ſucceſſione, ſed de Regno diſpoſuerit, quam intelligit d. *num. 30.* vt procedat in ſucceſſione Regni, quod iure hereditario, & non ſanguinis iure defertur, vbi in tranſcurſu aliquas differentias conſtituit.

12 Fateor † Regni ſucceſſionem non deferri regulariter iure hereditario, ſed ſanguineo, & per conſequens patruũ nepoti eſſe præferendum: quia repræſentationis beneficium non procedit, vt diſputando latè dicam infrà *lib. 3. cap. 16.* Sed poſtquam edita eſt dicta *l. 2. Partitæ,* conſtat in Regno Caſtellæ repræſentationem dari, etiamſi iure hereditario non deferatur, & ad omnia Hiſpanorum primogenia, ex eius verbis & rationis identitate eſſe trahendam, vt pauló ante conſideraui: & Coſtam reprobant Doctores ſupra citati, & differentias ab eo cõſideratas conuincit *Molina d. cap. 6. à num. 8.*
13 & faciunt dicenda infra *d. c. 16.* Sed ne † aliquorum aduocatorum & Manuelis Coſtę opinio ſupra dictam receptam ſententiã conturbaret, & lites inde orirentur tam quoad futura, quàm quoad præterita negotia decidenda, promulgata fuit *l. 40. Tauri,* quę eſt *l. 5. tit. 7. lib. 5. Recopilation.* quæ expreſsè loquitur de maioratibus, & concedit repræſentationem, de cuius intellectu poſt *Couar. in pract. cap. 38. Molina dicto cap. 6. à nu. 38.* & cæteri Regnicolę citati tractant, quæ leges tam Partitę quàm Taurina extendendę ſunt non ſolùm ad maioratus, verùm etiam ad vincula perpetua, iura patronatus & anniuerſaria, vt dixit noſtra *Regia pragmatica* Philippi Tertii edita anno 1615. Sed in re tam clara hæc dixiſſe ſufficiat, qui latiùs videre cupit, legat Doctores ſupra citatos.

SVMMARIVM.

1 *Maioratus aut irreuocabiliter, aut reuocabiliter fit. Maioratus quoties irreuocabiliter fit, poſtea mutari, reformari, alterari, aut modificari non poteſt.*

2 *Nepos ex filio decedente in vita patris maioratus irreuocabiliter inſtitutoris præfertur patruo.*

3 *Subſtituto, cui poſt mortem donatarij prædium reſtituendum eſt, mortuo ante eundem donatarium, liberum remanet apud ipſum donatarium, nec ſubſtitutus ad heredes tranſmittit: reprobatur num. 8.*

4 *Qui alicui prædium donauit, vt poſt mortem donatarij reſtitueret alij, in iſtius præiudicium poteſt*

H 2 cum

*cum donatario conuenire, vt non reſtituat. Reprobatur n.*11.

5 *Mortuo primo inſtituto ante teſtatorem, admittitur ſubſtitutus vulgaris.*

6 *Subſtituto in vita ſubſtituentis deficiente teſtamentum à ſecunda compendioſa ſubſtitutione incipit, & admittitur ſecundus ſubſtitutus.*

7 *Ex vocatis aut ſubſtitutis fideicommiſſarijs gradatim primo ante heredem decedente, ſecundus admittendus eſt.*

8 *In terminis l.quotiens 3. C. de donatio. quæ ſub modo, ante donatarium ille cui prædium reſtituendum eſt, moriens in ſuum heredem tranſmittit ſpem prædium conſequendi.*

9 *Nepos ex vi vocationis & præſumptę mentis fundatoris reuocabilis maioratus volentis ſe conformare cum natura & conſuetudine in maioratibus ſuccedendi anteponendus eſt patruo remiſſiuè.*

Nepos ex primogenito decedente antequam parens ſiuè tranſuerſalis maioratum inſtitueret, patruo præferendus eſt, remiſſiuè.

10 *Licet reuocabilem maioratum conſtituens poſſit reuocare. ſi tamen non fecit, nepos ex filio ante patrem mortuo patruum excludit.*

CAPVT IV.

Primogenitus, ſi ſuperſtite maioratus inſtitutore deceſſerit, an ex eo nepos patruum excludat?

2 QVia maioratus † irreuocabiliter aut reuocabiliter inſtitui poteſt, iuxta diſpoſitionem *l* 17. *&* 44. *Tauri*, hodie *l.*1.*tit.* 6. *l.*4.*tit.*7.*lib.* 5. *Recopila.* duo caſus diſtinguendi, & diſputandi ſunt. Primus, quãdo irreuocabiliter: ſecundus, quando reuocabiliter maioratus inſtitutus eſt. Et nunc de primo tractandum, & dicendum eſt, nepotem patruo pręferendum eſſet; quia quoties quis maioratum irreuocabiliter fecit, poſtea mutare, reformare, alterare, aut modificare non poteſt, *l. perfecta donatio* 4. *C. de donationib. quæ ſub modo*, vt loquentes de maioratibus dicunt. *Peralta in l. cùm pater*, §. *à filia*, *nu.* 32. *ff. de legat.* 2. *Molin. lib.* 1. *de Hiſpanorum primogen. cap.* 8. *num.* 37. Pelaez *à Mieres de maioratibus*, 1. *parte*, *q.* 26. *num.* 4. *&* 5. *aliâs à num.* 30. *&* 2. *parte*, *quaſt.* 4. *illatione* 8. *num.* 14. aliâs *à numero* 229. *iuxta vltimam editionem*, Pater *Molina tomo* 3. *de iuſtitia & iur. diſputat.* 617. & cum aliis *dominus Caſtillo de Sotomayor lib.* 3. *quotid. controuerſ. cap.* 10. *num.* 5. *&* 6. Cùm igitur filius primogenitus vocatus fuerit, & ipſi ſuccedendi ſpes incommutabiliter acquiſita fuerit, ſequitur ad eius filiũ tranſmiſiſſe, qui patris perſonam repręſentans patruum excludit.

2 Secundo † quia rationes decidendi ad *l.* 40. *Tauri*, quę eſt *l.* 5. *tit.* 7. *lib.* 5. *Recopilat.* de quibus dicam infrà *lib.* 3. *cap.* 4. *à num.* 5. loquens de maioratibus primogenito mortuo in vltimi poſſeſſoris vita eius filium in ſucceſſione præferens patruo, procedunt etiam quoties primogenitus deceſſit in vita inſtitutoris irreuocabiliter maioratuum, cùm vtroq; caſu certiſſimum ſit primogenitum, ſi viueret, in maioratu reluctante licet fundatore eſſe ſucceſſurum. Et hoc de caſu non eſt dubitandum, vt nec fecit *Velazquez de Auendan. in dicta l.* 40. *Tauri*, *gloſſa* 6. *num.* 1. *& dominus Caſtillo dicto lib.* 3. *cap.* 19. *num.* 210.

3 Alter ſecundus caſus eſt, † quando maioratus reuocabiliter eſt conſtitutus, & in vita inſtitutoris primogenitus relicto filio mortuus eſt. Et hoc caſu prima facie dicendum videtur patruum excluſo nepote eſſe ſucceſſurum. Primò, quia ius iſtud reuocari poſſit, & ſic maioratus deficeret: cum igitur nondum radicatum ſit, in perſona eius patris, de filio mortis ſuæ tempore relicto fundatorem ſenſiſſe credendum eſt, ex celebri doctrina *Ioan. Andrea ad Speculatorem lib.* 2. *partic.* 2 *tit. de inſtrument. editione*, §, *nunc verò aliqua*, *num.* 17 *in fine*, *littera H. ſuper verbum*, *Titio decem*, qui loquitur in terminis *l. quotiens* 3. *C. de donationib. quæ ſub modo*, & exiſtimat Petro ſubſtituto in donatarii vita defuncto, apud ipſum donatarium prędiũ liberum manere, neque dari in ſubſtituto tranſmiſſionem, loquens quaſi Petrus foret fideicommiſſario cõparandus, qui ſpẽ conditionalis fideicommiſſi non tranſmittit, *l. Sempronius* 26. *ff. de vſu & vſufructu lega. l. ſi cum heres* 4. *ff quando dies Legati cedat*, & *Ioannem Andream* ſequitur *Gregor. Lopez in l.* 7. *gloſ. penult. tit.* 4 *p.* 5. Ergo eodem modo in
4 noſtro caſu dicendum eſt. Pro quo facit, † quod in terminis dict. *l. quotiens* dixerunt plurimi, donatorem vtiliter cum donatario conuenire poſſe, vt prædium de quo ibi, ad Petrum non deueniat, & reuocetur ſecunda illa donatio, quaſi proprium ſit ipſius donatarii, neq; Petrus aliquod ſuccedendi ius habeat immutabile, *Bartol. in l. qui Romæ*, §. *Flauius*, *num.* 1. *ff de verbor. obligat.* receptus per Socin. ibi *num.* 16. *& Iaſ. num.* 14. *Cephal. conſ.* 312. *num.* 104. *lib.* 2. *Menoch. conſ.* 270. *num.* 74. *&* 75. *& conſ.* 296. *num.* 70. *&* 71. *lib.* 3. *Surdus conſ.* 150. *num.* 102. *vol.* 1. *& conſ* 305. *num.* 40. *& conſ.* 351. *n.* 35. *lib.* 3. *& deciſ.* 209. *n.* 13. Mantica *tom.* 2. *de tacitis & ambiguis conuention. lib.* 13. *tit.* 48. *à num.* 8. *& Steph.* Gratian. *tom.* 1. *diſcept. forenſ. cap.* 49. *num.* 40. Secundò, pro hac parte faciunt quinque fundamenta adducta infra c. ſequenti ab initio, quibus probare conabatur nepotem ex fratre pręmortuo

mortuo

mortuo ante maioratus inſtitutionem excludendum eſſe à patruo ſecundo genito.

5 Contraria tamen † ſententia nihilominus tenenda eſt: quia ſiue nepotis ſubſtitutionem vulgarem, compendioſam, aut fideicommiſſariam dicamus, ſiue ex vi trãſmiſſionis, & repræſentationis,aut ſpecialis vocationis nepos admitti velit, non eſt, cur obſtet ei quominus ad primogenii ſucceſſionem admittatur. Primò, nam quemadmodum primo inſtituto ante inſtitutoris mortem decedente, admittitur ſubſtitutus vulgaris,hoc eſt,ſecundo inſtitutus, *l. ſi pater filium* 26. *ff. de vulgar. & pupil ſubſtitut. l. Thais* 41. *§. Spendoforus* 16. *ff. de fideicommiſſariis libertat. Ruinus conſ.*94. *num.*1. *lib.*2. *Decius conſ.* 529. *num.*3. *vol.*2. *Socin.iun. conſ.*181. *num* 47. *lib.* 2. *Vincen. Honded. conſ.*49. *nu.* 2.*&* 4.*lib.* 2. *Gregor.Lopez in l.*32. *gl.*3 *qu.*16. *tit.*9.*p.*6.*Boer. deciſ.*38.*nu.*21.*Antonin. Theſau.deciſ*86 *num.*1. vbi plures citat, & *Hugo Donellus lib comment. iur. cap.* 24. *§. in vnius inſtituti perſona*. Ita eodem modo in noſtro caſu dicendum eſt.

6 Secundò:† primo ſubſtituto in ſubſtituẽtis vita deficiente teſtamentum à ſecunda compendioſa ſubſtitutione incipit, & admittitur ſecundus ſubſtitutus,*l.ſi Titius* 27.*l. coheredi* 41. *in principio*, *ff. de vulgar. & pupill. l.quandiu* 69 *ff.de acquirenda hered. l vnic. §.pro ſecundo,C.de caduc.tol.§ ſed ſi inſtituto* 4.*inſtit ut. de vulgar. Paul. Caſtrenſ conſ.*152.*lib.*1. *& conſ.* 267. *n* 2.*lib.*2. *Decius conſ.*237.*nu.*2. *volum.* 2. *Ruin.conſ.*140 *in* 2. *dub lib.*2 *Pariſ. conſ.*73. *nu.* 32 *lib* 2. *Socin.iun. conſ* 42.*n.*18.*&* 20. *& cõſ.* 94.*num.*50.*& conſ.*114. *num* 24. *lib.* 1. *Surdus conſ.*147.*à num.*12. *vol.*3.*Guid.*Pap.*deciſ.* 550. *per totam*, *& Boerius dicta deciſ.* 38. *num.* 10. 19. *&* 20.

7 Tertiò:†quia ex vocatis aut ſubſtitutis fideicommiſſariis gradatim primo ante heredem mortuo ſecundus admittendus eſt, vt ex iuribus adductis in numero præcedenti, probant *Bald conſ*464.*lib.*2. *& conſ.*31. *lib.* 4. *Paulus Caſtrenſ d.conſ* 152. *& conſ.* 422 *per tot. lib.*2.*Decius d.conſ.*237. *n.*2.*& conſ.* 427.*per totum*, precipuè *n.*9 *volum.*2.*Ruin conſ.*94 *à n.*1. *lib.*2. & cum multis *Surdus conſ.* 236. *nu.* 53. *& conſ.*279. *per totum*, præcipuè *num.* 10. *volum* 2. *& d. conſ.* 347. *nu.* 10. *verſ. Quæ opinio procedit*, *& Iacobus Cutacius conſultation.* 46. *&* 53.

8 Quartò:†ex vi tranſmiſſionis,nam in terminis dictæ *l. quoties* 3. *C. de donation. quæ ſub modo*,dicunt Doctores,prædium,de quo ibi, heredi ipſius Petri poſt donatarii mortem deberi, etiamſi viuo donatario Petrus deceſſerit, qui ſi fideicommiſſario non fuiſſet comparandus; ſed magis ei,qui licet non ſit ſtipulatus, quaſi ex contractu vocatur, & ſpem heredi ſuo reliquit, ita per *l. ii cui* 42. *ff. de obligat.& actionib. & §. ex conditionali, inſt. de verborum obligationibus*, dicunt *Oldrad. conſ.* 224. *n.*8. *Abbaſ. conſ.* 85. *n.*2. *&* 3.*lib.*1.*Paul. Caſtrenſ.conſ.*164. *n.*7. *lib.* 2. *Decius conſ.* 443. *num.*12. *&* 30. *volum.* 2. *Aymon. Craueta conſ.* 135. *num.* 10. *Afflict. in cap.* 1. *num.*26.*verſic. Vndecimo arguit, de ſucceſſion. feud. Emanuel Coſta* 1. *p. de maiorat.honor. Regia Corona, num.* 7. Et ſic reſpondetur fundamento dictæ l. quoties.

9 Quintò † probatur: nam nepos iſte ex vi vocationis & præſumptæ mentis inſtitutoris volentis ſe conformare cum natura & conſuetudine in maioratibus ſuccedẽdi,anteponendus eſt patruo, vt dicã in *c. ſequenti, num.* 7. Sextò, excludendus eſt patruus ex *l.*40.*Taur.*hodie *l.* 5.*tit.*7.*lib.*5 *Recopilatio.*iuxta conſiderationes, de quibus in dicto *cap. ſequenti,à num* 8. Septimò probatur ex reſolutione illa difficiliori dicti capituli ſequentis,per totum, vbi probabo nepotem ex primogenito decedente antequam parens ſiue tranſuerſalis inſtitueret maioratum,præferendum eſſe patruo. Hanc ſententiam principalem tenet *Velazquez de Auendan. in dict.l.* 40 *Taur gloſſ.*6.*à num.* 2. *Dominus Caſtillo lib.*3. *quotid.controu.iur.c.*19. *n.*211. *col.*3. *verſ.Cæterum ſi primogenitus.*

10 Non obſtat † maioratus inſtitutorem eum poſſe reuocare,& ad nihilum reducere: nam licèt hoc verum ſit, ſi non fecit, ſolùm conſideratur primogenitum filium in eo ſucceſſurum, ſi patris morte ſupereſſet,quod ſufficit, vt iam ſpem ad filios ſuos tranſmittat, & iſti patris perſonam repræſentantes excludant patruum,iuxta diſpoſitionem dictæ *l.*40.*Taur.*vt dicam in *capitulo ſequenti*. Nec obſtat etiam doctrina Ioann. Andreæ tranſmiſſionem reprobantis in terminis dictæ *l. quotiens*: quia communiter reiicitur, vt dixi in hoc *cap.num* 8.

11 Similiter † non obſtat doctrina Bartoli in dicto *§. Flauius*, de qua ſupra *num.* 4. quia conuentio illa in præiudicium Petri, cui poſt certum tempus donatarius prædium debet reſtituere, nullius eſt momenti, vti defendunt *Paul.Caſtrenſ. dicto conſ.*164. *nu.* 7. *verſ. Sed contra hoc facit,lib.* 2. *Abb. vbi ſupra, Cranet.conſ.*19. *num.*9 *& conſ.*135. *numer.* 10. *Menoch. conſ.*96. *num.* 75. *lib.* 1. *Guillel. Benedict in cap Raintuntius,verbo,ſi abſque liberis el* 2. *num.*23. *de teſtamentis*, & poſt Paulum, Salicet. & alios *Roderic. Suarez allegation.* 19. *num.* 4. & latiùs *in l quoniam in prioribus,in declaratione legis Regni poſt limitationes,qu.*8.*à num.*1. *C.de inofficioſo teſtamen. Anton.Gomez.in l.*40. *Tauri, à num.*29. *Couar. lib.*1. *variar. cap.* 14. *num.*9. *Dueñas regula* 216. *in fin. Ioan. Lopez in rubrica de donation. inter vir. & vxor. §.* 54. *in fine.*

Min-

Google

Minchaca lib.3. quaſtionum vſufrequent. cap.62. num.1. Molina lib.4. de Hiſpanorum primog c.2. num.74. Gutier in cap. quamuis pactum, num. 60. de pactis, lib 6. & lib. 2. practic. cap. 52. num. 2. & 3. Zeual. quaeſt. 249. nu. 2. & 3. Stephan. Gratian. tom. 2. diſceptatio. forenſ. cap. 332. n. 12. & 14. & tomo 3. c. 405. num. 23. & iſtam opinionem in praxi magis receptam dicit idem *Gratianus dicto tom. 3. cap. 575. num 8. Fachineus lib. 8. controuerſiar. iur. cap.* 89. Cæteris fundamentis, quorum memini remiſſiuè ſupra *num. 4.* in fine, reſponde vt infra *cap. ſequenti à numero* 12.

S V M M A R I V M.

1 *In cauſato non poteſt eſſe plus iuris quàm in efficienti cauſa potentia.*

2 *Repræſentatio nunquam datur in iure de nouo quærendo, ſed demum in iure quæſito conſeruando, & de perſona in perſonam continuando. Iure Regio reprobatur n. 13.*

Differentia eſt inter quæſitum, & quærendum, delatum, & deferendum ius.

3 *Nepos ex patre naturali ante contractum matrimonium mortuo per ſubſequens non legitimatur. Sed reprobatur à num. 14. vſque ad 24.*

4 *Ius quod in ſpe tantùm eſt, transmitti non poteſt.*

Succedendi ſpes vaga & remota & non radicata in filium non tranſmittitur in deſcendentes ad excludendum patruum.

5 *Filius primogenitus ante dignitatem aut Regnum à patre acquiſitum præfertur à ſecundo genito poſt dictam acquiſitionem ſecundum multos Doctores: ſed reprobatur n. 26.*

6 *Ex præſumpta teſtantis voluntate, vocatione, & maiore dilectione nepos excludit patruum.*

7 *Tam ex primogenituræ ratione & ordine, quàm ex ordinaria ſuccedendi conſuetudine nepos patruo præfertur. Succeſſio ab ordine & conſuetudine ſuccedendi interpretanda eſt.*

Teſtator intelligitur diſpoſuiſſe ſecundùm ius commune, cum quo videtur ſe conformare.

8 *Sufficit potentia in aliquo tempore ſuccedendi, ſi ſuperuixiſſet pater, vt ſi ante maioratus fundatorem decedat, ex eo nepos repræſentãs patrem ſuũ præferatur patruo, & n. 12.*

9 *Verba l. 40. Tauri ponderantur.*

Lex generaliter & indiſtinctè eſt intelligenda.

10 *Verba pragmaticæ Philippi Tertij in propoſitum expenduntur.*

11 *Totum qui dicit, nihil excludit.*

14 *Adoptari in nepotem non poteſt quis ex filio iam mortuo ſecundùm Doctores, ſed reprobatur, & num. ſeq.*

15 *Intellectus l. ſi is qui nepotem 44. ff. de adoptionibus, & ſeqq.*

16 *Emendatio dictæ legis, ſi is qui nepotem, reijcitur.*

17 *Intellectus l. ſi paterfamilias 15. §. 1. ff de adoptionib. & n. 19. & 20.*

18 *Natura licet quis filium non habeat, ſufficit potentia habendi, ſi velit, vt adoptare poſſit nepotem.*

19 *Intellectus l. in adoptione 43. ff. de adoption.*

21 *In fictionibus nugatoria & ſalſa eſt doctrina communis dicens, duo extrema à quo & ad quod habilia eſſe neceſſaria, & n. 22. & 23.*

22 *Ratum habens delictum ſuo nomine perpetratum pœna ordinaria plectitur.*

23 *In lege Cornelia licèt ſemper deficiat extremum ad quod, fictio tamen non deficit.*

25 *Cur in l. ſed ſi plures 10. in princip. l. qui plures 23. l. qui habebat 47. ff. de vulgari & pupil. ſubſtit. defunctus non tranſmittit ad ſuos heredes.*

In ſubſtitutionibus, repræſentatio ceſſat.

Ex pupillaribus ſubſtitutis pro qua parte erant inſtituti, ſi nemo ſuperſit, quo tempore pupillus moritur, ad pupilli hereditatem iure accreſcendi heredes heredum admittuntur.

27 *Filius primogenitus natus ante maioratum acquiſitum in eo ſuccedit excluſo nato poſt acquiſitionem maioratus. Concordia inter l. Senatoris filiũ 5. ff. de Senatoribus, & l. ſi Senator. 11. C. de dignitatibus, lib. 12.*

C A P V T V.

Si *Patruus* cum nepote ex fratre ante maioratus inſtitutionem prædefuncto concurrat, quis eorum præferatur.

QVæſtio iſta intelligenda eſt, quando maioratus nulla ſpeciali vocatione ſimpliciter inſtitutus eſt, dicendo quod in bonis iure maioratus ſuccedatur.
1 Et tunc † dicendum videtur nepotem patris perſonam repræſentare non poſſe, & ſic excludendum eſſe. Primò, quia cum filius maior defunctus ante maioratus inſtitutionem neque in ſpe, neque in potentia vllum ſuccedendi ius habuiſſet, conſequenter ex eo nepos perſonam eius repræſentando ſecundo genitum non excluderet, cum non poſſit eſſe plus iuris in cauſato quàm in efficienti cauſa potentiæ, *l. ſi viua matre 3. C. de bonis mater. cap. 1. §. hoc autem notandum, de his qui feudum dare poſſ.* & cum *Richard. de Manlumbre* dicit *Ioannes Andreas ad Speculatorem, lib. 4. partic. 3. in rub. de teſtam. in fine principij, Bald. in l. 1. n. 3. ff. de Senatoribus, & conſ. 4. lib. 3. & Molin. de Hiſpan. primog. c. 5. n. 46. & c. 7. n. 3.*
2 Secundò † probatur eleganti doctrina Raphaelis Cumani in *cõſ. 107. colum. 2. ad fin.* dicentis in iure de nouo quærendo nunquã dari repræſentationem, ſed demum in iure quæſito conſeruando, & de perſona in perſonã continuando; quem ſequitur *Minchaca*

ca

ex de ſucceſſion. creatione, §.37.limitation.3.num. 22. colum.3.in princ. Quorum tamen ſententiã iuvat differentia inter quæſitũ & quærendum, delatum & deferendum ius, quam ſingulariter aduertit Gregorius *Lopez in l.32. gloſ.3.q.25.vers. item ſi defunctus, tit. 9. part. 6.* vbi allegat *l. huiusmodi 13. quando dies legati cedit.*

3 Tertiò † ſuadetur ex alia communi & recepta ſententia dicentium, quòd nepos ex patre naturali ante contractũ matrimonij mortuo per ſubſequens non legitimatur, vt poſt *Guillelmum, Baldum, & Decium tenet Gregor. Lopez in l.1.gloſ.9.col. 2.in fine, tit.13. part. 4. Paul. Caſtrenſ. in l. beniginus, num.6. vbi* Guill. *Albericus, Baldus, & Ioan. Oroſcius num. 4. ff. de legibus, Caſtillo in l.12.* Tauri, *gloſ. verb.* Siguiente *matrimonio, fol.65.col.4.in fine,* & relati per *Antonium* Gomez *in l.9.* Tauri, *num.61.* Couarruu. *2. part. de ſponſal.cap.8.§.2.num.19. Petrum Duenas regula 350.limit. 2.* Molinam *lib.3.de Hiſpã. primog.cap.1.num.9.in fine, Ioann.* Gutierrez *in §.ſui à num. 198.inſtit.de heredum qualit. & differentia*, qui communem opinionem eſſe dicit, *Valentin Forſterus lib.6.de ſucceſſion. ab inteſtat.cap.30.num.1.Peregrin.de fideicomm.art.24. num.61.* Hondedeus *conſ.72. num.31.lib. 2. Ioſeph.de Ruſticis ad l cùm auus, ff. de condition. & demonſtration.lib.2.cap.16.num.117.cum ſeq. & Alexand.* Trentaciuq. *var.reſolut.lib.1.reſol.1. de legitimatione, n.27.*

4 Quarto: † quòd in ſpe tantum eſt, id vtique tranſmitti non poteſt, *l ſed ſi plures 10.in princip.l.qui plures 23 l qui habebat 47.ff. de vulgar.& pupill.ſubſtitutio.* Ergo à maioritate rationis idem in noſtro caſu dicendũ eſt, vbi ius illud adhuc in ſpe non erat, & per conſequens tranſmitti non potuit. Pro quo facit, quòd ſpes ſuccedendi vaga & remota & non radicata in filium, nõ tranſmittitur in deſcendentes ad excludendum patruum, & ſic nepos patrem non repræſentat ſecundùm *Baldum in l. cùm. in antiqu. num.13.verſ. Ergo quia primogenitus,* C. *de iur. deliber.* Molina *dicto lib.3.cap.7. num. 1. 2.& 3. Velazquez de Auendan. in l. 40.* Tauri *gloſ.7. num.1.*

5 Quintò: † filius primogenitus ante dignitatem, aut Regnum à patre acquiſitum prefertur à ſecundo genito poſt dictam acquiſitionem, *l.ſi Senator 11.C.de dignitatibus, lib.1 l.ſi quis Decurio 55.l.Doctuij viri 63. cum ſeqq.* C. *de Decurion.lib.10.* cum ſimilib. Ita tenent *Cinus,* T*ancredus, Panorm. Collect.* Dinus *Iacob. Raue. Andr.de Piſa, Alber. Signor de* Ho*mod. Lucas de Penna, Fulgoſ. Cremenſ. Ioan. Bapt. Caſtel.* Martinus *Laud. Nicol. de Peruſ. Cardinal. Alexan. Decius. Catel. Cotta, Alciat. & Bonus Curtil.* relati per *Tiraquel.de iure primogen.q. 31.n. 8. ScheneKbaro in cap.1. de feudo. March. Nicel. diſputatione feudali vltima, th.2. littera B. Iacob. Cuiacius ad l.36.C.de Decurionib. Coſtal. in l.7. ff. de Senatorib. & Rainald Corſus lib. 3. indagat iuris, cap.6.* Ergò rectiùs dicendum eſt in filio illius qui ante maioratus fundationem, aut inſtitutionem deceſſit, principalem ſententiam, vt nepos iſte non poſſit repræſentare, tenet *Palaez à* Mieres *2. part. de maioratib. quæſt.4. illation. 5. num. 3. iuxta vltimam editionem.*

6 Sed his non obſtantibus † nihilominus dicendum eſt, nepotem iſtum patruo eſſe præferendum. Primò quia ex præſumpta teſtantis voluntate, atque tacita & permiſſiua ipſius vocatione volentis reſpicere poſteritatem, maioremq; dilectionem ad nepotem ex filio præmortuo quàm ad ſecundum ſuperſtitem habentis cenſetur nepos patruum excludere, ex dictis per *Gregorium Lópe*z *in l.2.gl.10.in princ, tit.15.part.2. Tiraq. de primogen.quæſt.31.Ioann.Licerier in eod. tract. lib.1.quæſt.12. Anto. Gomez in l.40.Taur.n.66. Molin.d.lib.3.c.1.n.3. Auend.in d. l. 40. Taur, gloſ.6.n.12.*

7 Secundò: † quia id poſtulat tam primogenituræ ratio & ordo, quàm conſuetudo ordinaria ſuccedendi, à quibus ſucceſſio eo in caſu interpretari debet, *Molina lib.2. de Hiſpanorum primogen.cap.6.num.59.* & cum quibus cenſetur teſtator ſe conformare voluiſſe, *Doctores in l. heredes mei, §.cùm ita, ff. ad SCtum Trebel.* Graſ. *recept.ſententiarum, §.fideicommiſſum, q.76.num.25.& ſeq. Menoch. lib. 4.præſumptione vltima, Mantica lib.6. de coniect. vltim.volunt.tit.6. ab init. Camil.* Gallinius *lib. 10.de verbor.ſignif.cap.9.cum trib. ſeq.* Gutier. *lib.3.practic.q.102.num.3.* Mieres *dicta 2. parte de maioratib. in initio, num.15.& 16.& iuxta e*ditionem vltimam, *num.104.& nu.160. 161. 172.& 173.*

8 Tertiò: † nam etſi tempore inſtitutionis maioratus filius primogenitus eſſet prædefunctus, vt dum vixit neq; in aliqua ſpe poſſet conſtituere ius aliquod primogenituræ reſpectu eius maioratus, cùm nondũ eſſet conſtitutus; quia tamen ſi viueret, & maioratus ita ſimpliciter conſtitueretur, certum eſſet ius ſuccedendi eidem competere, atque ſuccedere tanquam primogenitum, vnde filij & deſcendentes ab eo vidẽtur ſucceſſuri, & ex repræſentatione perſonæ parentis quoque eſſe admittendi, ex *l. 40. Tauri,* hodie eſt *l.5.tit.7.lib.5. Recopil.* quæ non quod parentes ſucceſſerint in maioratu, aut quòd deceſſerint eo tempore, quo ſuccedere non potuerunt, ſed quòd adueniente die ſucceſſionis in maioratu ſuccedere poſſent, inſpicitur, & ſola potẽtia ſuccedendi conſideratur. Sanè ſi filius hic primogenitus defunctus viueret, in maiora-

tu

tu eſſet ſucceſsurus. Ergo & filii atque deſcendentes ex eo non modo ex præſumpta teſtatoris voluntate, ſed etiam ex repręſentatione parentis ſuccedere potuerunt, atq; debebunt.

9 Quartò: † pro eodem facit dicta l. 40. Tauri, ibi: *En la ſuceſſion del mayorazgo*, & iterùm in 2. parte, ibi: *Pero aun en la ſuceſſion de los mayorazgos a los tranſuerſales*, vbi non dixit lex, *del mayorazgo ya hecho, ò ya inſtituido*, ſed indiſtinctè loquitur. Ergo generaliter & indiſtinctè intelligenda eſt tam de præſente, quàm de futuro maioratu, *l. 1. §. 1. ff. de legatis præſtandis, l. de pretio 8. ff. de public. in rem actione, Camil.* Gallinius *dicto lib. 10. de verb. ſignification. cap. 2. cum duob. ſequent. Tiber. Decian. conſ. 44. num. 3. lib. 1. Cephal. conſ. 393. num 164. & conſ. 396. num. 18. lib. 3. Franc. Beccius conſ. 16. num. 4. & conſ. 87. n. 4. lib. 1. & Surd. cõſ. 34. n. 3. & conſ. 132. n. 15. lib. 1.*

10 Quintò † probatur ex *pragmatica* Regis noſtri Philippi Tertii edita anno 1615. ibi: *Por la qual declaramos y mandamos, que en la ſuceſſion de los mayorazgos, vinculos, patronazgos, y aniuerſarios que de aqui adelante ſe hizierẽ, aſſi por aſcendientes como por tranſuerſales, ò eſtraños, ſe guarde lo diſpueſto en las dichas leyes de Partida, y Toro* (ſcilicet *l. 2. ti. 15. par. 2. dict. l. 40. Tau*) *y ſe suceda por repreſentacion de los deſcendientes en todos los caſos, tiempos, lineas, y perſonas, en que los aſcendientes ayan muerto antes de ſuceder en los tales mayorazgos.* Vbi notanda ſunt verba illa: *En todos los caſos, tiempos, &c*, ſignificantia quòd non ſolùm ſuccedat nepos ex prædefuncto fratre, quando pater eius deceſſit poſt maioratus inſtitutionem, ſed etiã cum ante maioratus fundationem mortuus fuerit: tum, quia indiſtinctè & generaliter loquitur, vt paulò ante dixi: tum etiam,

11 † quia vtitur dictione *omnis*: & qui totum dicit, nihil excludit, *l. teſtatorem 68. alids l. Iulianus reſpondit, ff. de legatis 3. l. in fraudem 15. §. fin. ff. de teſtam. militis, l. à procuratore 13 C. mandati, Tiber. Decian. conſ. 84. num. 13 volum. 3. Burſat. conſ 176. n. 11. lib. 2. & Gonzalez in reg. 8. Cancellariæ gloſ. 9. num. 20. & 21.* Vltimò expreſſius probatur ex verbis dictæ *pragmaticæ* ibi: *Aunque la muerte aya ſido antes de la inſtitucion dellos.* Hanc principalem ſententiam licet dubitans ſequitur dominus *don Ioan. del Caſtil. lib. 3. quotidian. controuerſ. cap. 19. à num. 196.*

Contrariis argumentis reſpondetur: &

12 ptimò, † quia in noſtris maioratibus potentia ſuccedendi reſpectu filii defuncti inſpicitur tempore mortis vltimi poſſeſſoris, qui ſuccederet, ſi ſuperſtes eſſet, dicta *l. 40. Tauri, d. l. 5. Recop. Molina lib. 3. de Hiſpanorum primogen. cap. 6. num. 34. & 35. & cap. 6. num. 4.* Quæ ſufficit vt frater excluſus remaneat, nam licet ſpes reſpectu filii ignorantis futurum maioratum incerta ſit, reſpectu tamen legis ita ſtatuentis certa & firma eſt. Vnde quemadmodum ſi relicto nepote filius eo tempore deceſſerit, quo pater eius nulla bona poſsideret, & poſtea acquiſierit, nihilominus nepos in patris gradũ ſubingrediens cum patruo in dictis bonis, quorum ius pater neq; in ſpe certa habebat, neque tranſmittere valebat, concurrere, debet; ita eodem modo in noſtro caſu dicendum, nepotem iſtum ſucceſſurum, ſed quia ſucceſsio indiuidua eſt, patruus & nepos non concurrunt, ſed nepos inſolidum admittitur.

13 Secundo argumento † reſpondetur, quòd quando doctrina Cumani, de qua ſupra num. 2. inſpecto iure cõmuni vera ſit, Regio tamen non eſt vera, vt conſideraui cũ dicta *l. 40. Tauri, dicta l. 5. Recop. & d. pragmatica ſupra num. 8.* Præcipuè in noſtro caſu, vbi nepos ex præſumpta fundatoris vocatione ſuccedit, vt *hoc capite* dixi *num. 6. & 7.*

14 Argumento tertio ſatisfit dicendo † præcipuum fundamentum opinionis illius, de qua ſupra *num. 3.* eſſe ex *l. ſi is qui nepotem 45. ff. de adoption.* vbi ſecundùm Doctores dicitur non poſse quempiam adoptari ex filio iam mortuo: quia deficit habilitas extremi à quo, in quo caſu fictio non procedit, ex traditis per *Bartol.* & *Doctores in l. ſi is qui pro emptore, ff de vſucapionibus.* Sed hoc falſiſsimum eſt, quia non tantum in locum filii, ſed etiam in locum nepotis adoptare quis poteſt, tametſi filium nullum habeat, *l. adoptare 37. l. adoptiones 43. ff. de adoptionibus, §. licet autem 6. inſtit. eodem, Vlpianus in fragmen. tit. 8. §. 7. Item is* (inquit) *qui filium non habet in locum nepotis adoptare poteſt, Cuiacius in dicto § licet,* vbi *Vulteius* & cæteri *Doctores, Donellus libr. 2. commen. iur. ciuil. c. 22. §. In primis autem, Anton. Cont. lib. 1. lection. ſucceſſinar. c. 6. latè Anton. Fab. 1. p. iuriſp. Papinian. tit. 10. princ. 1. illat. 5.*

15 Neq; † obſtat dicta l. ſi is qui nepotem; quia cùm quis adoptatur in locum nepotis, diſtinguendum eſt, an adoptetur tanquam ſuſceptus ex eo filio quem adoptator adhuc viuum habeat, aut aliquando habuerit, an verò tãquam ex quolibet natus. Non quod vtroque caſu non ſit perinde nepos *iure legis*, qui in locum nepotis adoptatur, atque nepos eſſet iure naturę, ſi ex filiofamilias natus eſſet: ſed quia priori tantùm caſu, non etiam poſteriori nepos hic iura conſanguinitatis, hoc eſt, fraternitatis ſecundùm *Antonium Contim, dict. cap. 6. & Duarenum cap. 14.* infra citandum, nanciſcitur cum nepote naturali, quem ex eodem filio ſuſceptum habebat auus, vt elegan-

eleganter dicit Iureconſultus Proculus in
16 dicta *l. ſi is qui nepotem*. Rectè verò, † *iure
legis*, ad differentiam alterius nepotis, qui
non tantùm legis, ſed etiam naturæ iure
nepos eſt eidem auo, ſecundum *Antonium
Fabrum*, vbi ſupra, vt proinde nihil neceſſe
ſit, vt exiſtimat *Franc. Duaren lib. 2 diſputation.
anniuerſarum, cap. 14* dictam legem emen-
dare, ac legere, *iure legeque*, ſecundùm anti-
quam formulam, de qua *Aulus Gellius lib. 5.
noctium Atticarum, c. 19. Iacobus Rœuardus de
auctoritat. prudentum, cap. 6. & Barnabas Briſo-
17 nius lib. 8. de formulis, pag. 326.* Quò † etiam
pertinet, quod Vlpianus ſcripſit in *l. ſi pater-
familias 15. §. 1. ff. eod tit.* Eum qui duos filios,
& ex altero eorum nepotem habet, ſi velit
nepotem quaſi ex altero natum ſic adopta-
re, poſſe hoc efficere, ſi eum emancipaue-
rit, & ſic deinde adoptauerit quaſi ex alio
natum: *Facit enim hoc* (inquit) *quaſi quilibet,
non quaſi auus; & qua ratione quaſi ex quolibet
natum poteſt adoptare, ita poteſt & quaſi ex altero
filio.* Et ſanè cùm filiatio illa, vt ita dicam,
quæ per adoptionem inducitur, tota ſit fi-
ctitia & imaginaria, & ex arte iuris, mirum
non eſt, ſi poſſit quis aliquem nepotis loco
adoptare etiamſi vel filium nullum ha-
beat, aut ſi tãquam ex alio filio ſuſceptum,
quàm ex quo ſit ſuſceptus. Quamuis natura
18 facere non poſſit, † vt nepotem ex filio ille
habeat, qui filium nunquam habuit, aut vt
ex filio Lucio nepos ſit, qui ex filio Sem-
pronio ſuſceptus eſt: nam & inde eſt, quòd
etiam is qui vxorem non habet filium ta-
men adoptare poteſt, *l. & qui vxores 30. ff de
adoptionib.* Sufficit enim quòd habere poſſit
ſi vellet, quamuis non poſſit id ſufficere ad
hoc, vt filium naturalem & legitimum ſibi
acquirat. Nuptijs enim iiſque veris, & iu-
ſtis in eam rem opus eſt. Nimirumque ex
hoc vno proficiſcitur, quod diximus de
nepotibus, poſſe ſcilicet quem adoptari lo-
co nepotis tanquam ſuſceptum non ſo-
lùm ex filio certo, ſed etiam ex filio incer-
to & imaginario, qui nunquam fuerit, quod
euenire neceſſe eſt, cùm quis in nepotem
adoptatur ab eo qui filium nullum habeat,
ac ne quidem vxorem fortaſſis vnquam
19 habuit. Et id eſt, † quod ait *Pomponius in l.
in adoptione 43. ff. de adoptionib.* adoptiones
non ſolùm filiorum, ſed & quaſi nepotum
fieri, vt aliquis nepos noſter eſſe videatur,
perinde quaſi ex filio, vel incerto natus ſit.
Non enim ſenſus ille eſt, vt poſſit quis in
nepotem adoptari tanquam ſuſceptus ex
quolibet (ſicuti namq; nepos naturalis di-
citur ex filij comparatione, ita & neceſſe
eſt omnem, qui adoptatur in locum nepotis,
adoptari tanquam ex aliquo filio) ſed hoc
ſibi vult Pomponius non eſſe neceſſe, vt
adoptetur, quaſi ſuſceptus ex hoc vel illo
filio certo, puta ex Lucio, aut Sempronio,
ſed poſſe adoptari tanquam ſuſceptum ex
quolibet filio, ideſt, etiam incerto & imagi-
nario. Quo etiam ſenſu accipiendum eſt
quod diximus ex *Vlpiano* in dicta *l ſi paterfa-
milias, §. 1.* in illis verbis: *Quaſi ex quolibet
natum poteſt adoptare*. Ex quolibet ſcilicet fi-
lio vel incerto, ideſt, etiam incerto, & qui
nullo certo nomine demonſtrari poſſit,
cùm re vera nullus ſit, ſed tamen non niſi
tanquam ex filio aliquo, non tanquam ex
aliquo extraneo. Nemo enim ſibi poteſt
acquirere nepotem adoptiuum quaſi ex eo
ſuſceptum, qui extraneus fuerit: cùm ado-
ptio in his demum perſonis locum habeat,
in quibus etiam natura poteſt habere, *l. ado-
ptio 16. ff de adoptionibus, Anton. Faber. dicto
tit. 10. princip. 3. per totum, præcipuè illatione 1.*
20 Itaque vt dicamus apertiùs † quod *Vlpianus*
ſenſit in dicto §. 1. qui habet duos filios &
ex altero nepotem, poteſt equidem hunc
ipſum nepotem ex Lucio filio adoptare in
nepotem quaſi ex Sempronio, perinde acſi
ex quolibet alio etiam extraneo natus eſ-
ſet. Non enim ideo minus adoptari poſſet
in locum nepotis, at non quaſi ex quolibet,
ſed quaſi ex Sempronio, qui non quilibet,
ideſt, extraneus, ſed filius proponatur. Quod
ſi Sempronius non eſſet, adhuc poſſet ado-
ptari nepos hic ex Lucio in locum nepo-
tis quaſi ex alio filio, qui neque eſſet, neque
vnquam fuiſſet: itemque adoptari à quoli-
bet, ideſt, etiam ab eo qui non ſit auus na-
turalis, ſed tamen non niſi quaſi ab auo, &
conſequenter tanquã ex aliquo filio, ſiue
certo, ſiue incerto ſuſceptus, quoniam auũ
habere non poteſt, niſi qui pro patre illum
habeat, qui eiuſdem aui filius ſit, vel certus
vel incertus; cum per filij perſonam dum-
taxat auus nepoti, viciſſimque nepos auo
coniungatur, *l. dotem 6. ff. de collatione bonor.*
ſic, *Anton. Faber d. illation. 15.*
21 Nec alterá † qua nititur argumentum, ra-
tio de extremorum habilitate in fictione
conſideranda iuridica; imò ſemper mihi
commentitia fuit. Nam ſi procurator meũ
in ius vocauerit debitorem, litem conteſta-
tus cum eo, & poſtea ratum ipſe habeo eo
tempore, quo ex ea inſtantia lis conteſtari
non poteſt, acta tamen omnia confirman-
tur, egoque litem conteſtatus fuiſſe videor,
l. licet 56. ff. de iudicijs. Item in delictis ratiha-
bitatio locum habet, quoniam non vide-
tur magis deliquiſſe qui facinus facit, quàm
qui, vt fieret, iuſſit. Sicut cum deieciſſe
dicimus eum qui iuſſit, vt aliquis deiiceret,
l. 1. §. deieciſſe, ff. de ui & vi armata: proba-
tur hoc in *cap. cùm quis 23. de ſententia excom-
municationis, lib. 6.* vbi textus diſertè vult

ratihabitionem in delictis retrotrahi. Fin-
22 ge † ergo amicum meum mihi gratificatu-
rum interfeciſse meum inimicum, meque,
vbi reſcierim, ratum habuiſse, videor ego
occidiſse, & eadem pœna ſum plectendus,
Franciſcus Marcus deciſione 423. *numer.* 25.
parte 1. *Oſaſc. Cacheranus deciſion* 138. *numer.*
17. *Riminald. iunior. conſil.* 310. *numer.* 34.
lib. 3. *Vinc. Honded. conſil.* 96. *numer.* 58. *lib.*
2. *Tiberius Decian. conſ.* 88. *numer.* 20. *lib.* 3.
& in tractat. de delictis, lib. 9. *cap.* 38. *numer.* 2.
& Proſper Farinacius in praxi criminal. tom. 4.
titulo 15. *de conſultoribus, qu.* 135. *p.* 2. *nume-
ro* 84. & tamen cum ratum habeo, mini-
mè occidi potuit neque actu, neque po-
tentia, qui iam interfectus fuerat; viui
enim, non mortui occiduntur, *l. decem*
116 *ff. de verborum obligat. §. ſeruus* 5. *inſt.
de capit. minutione*; cum ſimilibus. Et licèt
extremum à quo actu, & potentia deficiat,
datur nihilominus retrotractilia fictio.
23 Quemadmodum † in fictione legis Corne-
liæ, ſemper deficit extremum ad quod,
ſed fictio non deficit: quia mortuus apud
hoſtes fingitur mortuus tempore extremi
ad quod, ideſt, captiuitatis, cum verè
non fuit mortuus, *l. in omnibus* 18. *ff. de
captiuis & poſtlimin. reuerſ.* Et ſic hanc extre-
morum habilium doctrinam à Bartolo
conſideratam, & communiter receptam
meritò tanquam nugatoriam reprobant
*Angelus, & Raphael Cumanus in l. bonorum;
ff. rem ratam haberi*: idem *Cuman. in l. ſi is qui
pro emptore, in gloſſa ex verbo, Nec Cornelia
locum habet, ff. de vſucapionibus*, vbi *Aemilius
Ferret. à numer.* 16. *Stephan. Forcatulus in ne-
cyomantia iuris à dialogo* 76. *præcipuè dialogo* 79.
& in noſtris terminis *Andreas Alciatus lib.* 3.
paradoxorum, cap. 16. dicentes fictionem non
à duorum extremorum habilitate, ſed ab
æquitate eam ſuadente, vel non, pendere:
24 Vnde credo † veriorem eſse opinionem
dicentiũ nepotẽ ex patre naturali per ſub-
ſequens aui matrimonium legitimari, licèt
ante matrimonium iſtud naturalis pater
deceſserit, vt dicunt *Baldus in cap. innotuit,
numero* 11. *de electione, Socinus in l. Gallus, §. ſi
eius, ff. de liberis & poſthumis, Benedictus in
cap. Raiņuntius, verbo, & vxorem, el.* 1. *nu-
mero* 181. *de teſtam. Alciat. de præſumptionib.* 1.
part. in princ. numer. 10. *& dict. cap.* 16. *para-
dox. Anton. Gomez in l.* 9. *Taur. numer.* 62. *Co-
uar. in* 4. 2. *part. cap.* 8. *§.* 2. *numer.* 19. *An-
ton. Cucchus lib.* 5. *inſtitutio. tit.* 11. *num.* 143.
Mincha. lib. 1. *de ſucceſſ. progreſſ. §.* 2. *num.* 87.
cum ſequentibus. Molina lib. 3. *de Hiſpanorum
primogen. cap.* 1. *num.* 9. *Montealegre lib.* 2. *pra-
xis ciuilis, cap.* 1. *§.* 3. *numer.* 55. *Facbineus
lib.* 3. *controuerſiarum iuris, cap.* 56. *Paulus Ae-
milius Gallus part.* 1. *de exception. tit.* 1. *exceptio-*
ne 2. *num.* 75. *& Bammacar in capit. naturales,
ſi de feudo defuncti contentio ſit inter dominum &
agnatos vaſſalli, qu.* 6. *per totam*.
25 Non obſtat quartum argumentum: † nam
tranſmiſſionem in legibus ibi adductis im-
pedit tacita ſiue expreſsa voluntas legis vel
teſtatoris volentis defunctis quibuſdam
ex ſubſtitutis poſtquam heredes exiiterunt
patri ſubſtituenti eos, qui ſibi heredes ex-
titerint, & ſubſtitutione ſolos ſuperſtites
impuberi filio mortuo heredes eſse pro ra-
ta partium ex quibus inſtituti ſint. Et ſic
defunctus ſubſtitutus non tranſmiſit ad he-
redes, cùm pupillaris hereditas à pupilli
morte cedat, quo tempore quæri oportet,
num ſubſtitutus capere poſſit, *Anton. Gouea-
nus in l. ſi is qui* 11. *numer.* 1. *ff. de vulgari, &
pupillari*. Neque heres perſonam defuncti
ſubſtituti repræſentare poſſit, cùm in ſubſti-
tutionibus repræſentatio non procedat, ſe-
cundùm *Cuiacium conſultatio.* 15. *in fine*, licèt
ſi ex ſubſtitutis nemo ſuperſit quo tempo-
re pupillus moritur, ad pupilli hereditatem
hoc caſu heredes heredis accreſcendi iure
admittantur: arg. *l. qui patri heres* 59. *ff. de
acquir. hered. Anton. Gouean. in l. ſed ſi plures*
10. *in princ. n.* 2. *ff. de vulg. & pupil. ſubſtitut.*
Hæc tamen procedunt attento iure com-
muni, ſecus autem eſt iure Regio, vbi non
tantum ſpem huius iuris defunctus ante
mortem vltimi poſseſsoris, vel maioratus
fundationem in heredem tranſmittit, ſed
perſonam defuncti repræſentat: quia hoc
caſu neque hominis, neque legis voluntas
repugnat tranſmiſſionem & repræſentatio-
nem. Non hominis: quia tacita eius vo-
luntas ad maioratum inuitat; non legis,
quia expreſsè vocat eum, vt ſupra remanet
dictum à numero 8.
Fundamentum contrarium vltimum
26 minus obſtat: † quia potius dicendum
eſt filium primogenitum ante dignitatis
aut imperij acquiſitionem præferendum
eſse filio poſt dictam acquiſitionem genito,
l. Senatoris filium 5. *ff. de Senatoribus*, & cum
multis ſimilibus, ita tenent *Tiraq. de primog.
qu.* 31. *per totam*, vbi pro hac parte citat
*Guidonem de Suza, Salicet. Alex. Nicol. de Mil.
Rip. Alberic. Cirier. & Modernum Parienſem
damnatum auctorem, Valent. Forſt. lib.* 4. *de
ſucceſſion. ab inteſt. cap.* 24. *à num.* 27. *vſque ad*
40. *Menoch. conſ.* 677. vbi latè *lib.* 7. *& de
præſumption. lib.* 4. *præſumpt.* 92. *num.* 5. *Ioan.
Corraſ. in d. l. Senatoris filium, Hothom. libro
illuſtrium quæſtionum, qu.* 2. *Petr. Gregor. Tho-
loſ. in* 3. *p. ſyntagmat. iur. lib.* 45. *cap.* 3. *nu.* 15.
& lib. 7. *de Republica, c.* 9. *per tot. Georg. Obrechtus
diſp. feudal.* 10. *n.* 88. *cum tribus ſequentib. Ioann.
Schonerus diſputat. feudal. lib.* 1. *diſput.* 6. *theſi.*
53. *Roſenthal de feud. cap.* 9. *theſ.* 54. *Vlric Hun-*

nius

nius lib.3. variar. reſolut. iuris ciuil. tractat. 1. *quæſt.* 25. *& vol.*1. *diſputat. iur. ciuil. ad Treutlerum diſput.*20. *theſi.*16. *q.* 28. Et loquentes
27 de noſtris maioratibus † ita dicunt *Gregor. Lopez in l.*2.*gloſ.*10. *in princip. tit.*15.*p.*2. *Anton. Gomez in l.*40 *Tauri, num.*67. *Molina lib.*3.*de Hiſpan. primog. cap.* 1. *nu.* 3. quorum aliqui ſupradictis legibus reſpondent, præcipuè d. *l. ſi Senator* 11. *C. de dignitat. lib.*12. quæ eſt principale contrarium fundamentum, & contrariatur dictæ *l. Senatoris filium*, de quarum concordia, omiſſa interpretatione *Hothoman. d. quæſt.* 2. *Iulij Pacij centur.* 1. *enantiophanon, qu.* 39. & aliorum quos reprobat *Nicol. Genoa de conciliatione legum, pag mihi* 264. *& ſeq.* ſequenda eſt concordia *Franc. Duaren. ad titulum, ff. de Senatoribus, cap.* 2. *& lib.* 2. *diſputat. anniverſ. cap.* 29. quam ſequuntur *Iacobus Cuiacius in dicta l. ſi Senator*, *Iacobus Menochius d. conſ.* 677. *num.*10. *lib.* 7. *& Genoa dicta pag.* 265. *num.* 28.

SVMMARIVM.

1 *Ratio decidendi ad l.*7. *tit.*7. *lib.*5. *Recop.*
2 *Dicta l.*7. *Recopil. procedit etiam in ſucceſſionibus.*
3 *Verba dictæ l.* 7. *pro patruo conſiderantur, & num.* 4.
4 *Patre à maioratu excluſo omnes ex eo deſcendentes cenſentur excluſi.*
5 *Maioratus conſtitutus in ſecundogenito determinatur ſecundum regulas conſtituti in primogenito.*
6 *L.* 40. *Tau. quæ eſt l.*5. *tit.*7. *lib.* 5. *Recopil. non decidit noſter caſus, & diuerſa eſt à l.*7. *tit.*7. *lib.*5. *Recopilat.*
7 *Maioratus duo non excedentes quantitatem taxatam in d. l.* 7. *Recop. confundendi, nec iungendi ſunt, quoties de fundatoris voluntate etiam præſumpta conſtiterit: alioquin tunc iungi poſſunt, & num.* 8.
9 *Ratione legis ceſſante ceſſat diſpoſitio.*
Ratio finalis ex proœmio legis præſumitur.
Ratio finalis ſemper attendenda eſt.
10 *Ratio finalis, & impulſiua quæ ſit.*
11 *Rationibus impulſiuis deficientibus, non ceſſat diſpoſitio.*
12 *Ratione finali legis ceſſante, non ceſſat lex, quando tractatur de lucro captando, ſiue quærendo.*

CAPVT VI.

Ex premortuo filio primogenito nepos ſecundus an patruo, hoc eſt, filio ſecundogenito in ſucceſſione vnius ex duobus maioratibus excedentibus quantitatem *l.*7. *tit.*7 *lib.*5. *Recopilat.* præferatur.

1 CVm † Carolus Quintus Imperator & Rex noſter inuictiſſimus publicæ vtilitatis cauſam præ oculis haberet, ne fama, ſplendor, & memoria inſtitutorum maioratuum ipſorum coniunctione minueretur, confunderetur, vel amitteretur, prouidit *lege* 7. *tit.*7. *lib.*5. *Recop.* vbi *Matienco à gloſ.* 1. vel, vt ego intelligo, ex alia non expreſſa polytica ratione, ne maioratuum coniunctione ita creſceret ſubditorum aliquorum potentia vt tyrannidis timorem fugere non poſſet, aut ſaltem præceptis Regiis opponendi ſe anſam præſtaret: quò reſpiciens *Baldus in §. conuenticula, num.*2. *in fin. de pace iuramento firmanda in vſibus feudor.* ita inquit: *Dicit Ariſtoteles; communis cuſtodia Regni, & ciuitatis eſt non ſinere vllum creſcere præter commenſurationem*; de quo aliquando latiùs. Quapropter in dicta *l.*7. conſtituit, vt quotiens mediante matrimonio quantitatis, de qua ibi, duo maioratus deinceps iungerentur, filius maior in vno ſuccedendi electionem tantùm haberet, in altero autem filius ſecundogenitus ſuccederet. Si verò eorum poſſeſſores & defuncti vnicum filiũ relinquerent, iſte vitæ ſuæ tempore vtrũq; poſſideat, poſt eius tamen mortem, ut dictũ remanet, inter primum & ſecundum filium
2 diuidantur. Quòd non ſolùm † in maioratibus mediante matrimonio coniunctis, vt dicit *d. l.* 7. procedit, verumetiam ex identitate rationis in illis, qui per ſucceſſionem iunguntur, ſecundùm *Parladorium in* 3. *part. q.*5. *per totam*, & *dominus don Ioan. del* Caſtil. *lib.* 3. *quotidianar. controuerſ. cap.* 28. *à nu.* 20. Quicquid in ſucceſſione contradicant *Pelaez à Mieres* 1. *part. de maioratibus; quæſtion.*30. *num. fin. aliàs num.*84. *&* 2. *parte, q.*4. *illation.* 8. *num.* 327. *Perez de Lara de anniuerſarijs & capellanijs, libr.* 1. *cap.* 5. *à numer.* 13. *vſque ad numer.* 29.
3 Hoc ſuppoſito † finge duorum maioratuum vltimum poſſeſſorem deceſſiſſe relictis duobus nepotibus ex prædefuncto primogenito, & filio ſecundogenito eorum patruo, nepoti maiori vnus ex illis maioratibus quem voluerit, competit, alter maio-

ratus an ad nepotem ſecundum, an ad patruum pertinere debeat? Et breuiter dicendum eſt patruum ſolum nepote excluſo admittendum eſſe. Primò, quia dictæ *l. 7.* verbis admittitur frater ſecundogenitus quoties maioratus ſunt incompatibiles,& in vtroq; primogenitus ſuccedere nequit, vt patet ibi: *El hijo mayor que en las dichas dos caſas aſſi juntas por caſamiento podia ſuceder, ſuceda ſolamente en vno de los tales mayorazgos, en el meior y mas principal, qual el quiſiere eſcoger y el hijo, o hija ſegundo ſuceda en el dicho mayorazgo.* Iſte primogenitus vtrumque maioratum poſſidere nequit, & eſt frater ſecundogenitus, cui alter maioratus competit. Ergo.

4 Secundò: † nepoti ſecundogenito maioratus ſecundi ſucceſſio tunc competit, quoties auus deceſſit vnico filio relicto, vt probatur ibi: *Y ſi no viuiere mas de vn hijo, o de vna hija, que aquel los pueda tener por ſu vida, y ſi aquel hijo, o hija huuiere dos hijos, o hijo, y hija, ſe diuida y aparten los dos mayorazgos ſegun auemos dicho.* Sed hic deceſſit cum duobus filiis. Ergo ſecundus nepos repellendus eſt. Tertiò, aut iſte nepos ex propria, aut ex paterna perſona ſuccedere debet. Ex propria non poteſt: quia remotior eſt, & à patruo proximo excluditur, ex vulgaribus iuribus, de quibus ſupra hoc *libro, cap. 1. num. 2.* Ex paterna perſona ſimiliter non poteſt ſuccedere; quia pater eius incapax eſt huius ſucceſſionis, vt patet ex verbis ſupradictis, & ibi: *No concurran en vna perſona, ni los pueda vno tener, ni poſſeer, ſino como dicho es.* Et eo excluſo à maioratu omnes ab eo deſcendentes in infinitum excluſi cenſentur, *Burgos de Paz quæſt. ciu. 3. à num. 15. Mieres 2. p. de maioratib. quæſt. 2. num. 85. iuxta editionem vltimam, Menoch. conſ. 172. n. 31. & 32. lib. 2. conſ. 318. n. 25. & 26. lib. 3. & conſ. 442. n. 12. libr. 5. Peregrin. de fideicommiſſ. art 27. n. 18.* Ergo repræſentari non potuit, *Molin. lib. 3. de Hiſpan. primogen. c. 7. n. 2.*

5 Quartò: † maioratus conſtitutus in ſecundogenito determinatur ſecundùm regulas conſtituti in primogenito, *Barthol. Socin. conſ. 47. n. 12. lib. 3. Decian. conſ. 7. num. 52. lib. 1.* & loquens in terminis dictæ *l. 7. Recopil. Pelaez à Mieres dicta 2. parte, quæſt. 4. illatio. 8. num. 334.* Et primogenitus primus vocatus natiuitatis tempore conſtituit propriam lineam, & eo ipſo alios quoſcunque excludit, qui minimè admitti poſſunt quouſque omnes à primogenito deſcendentes deficiant, vt latè dicam infra *lib. 3. cap. 4. à num. 6.* vbi alia in propoſitum notaui. Sed in d. *l. 7. Recopilat.* in primis ad maioratum illum vocatur ſecundogenitus. Ergò naſcens non ſolùm ſe incluſit, ſed alios quoſcunq; alterius lineæ excluſit, ad quam tranſitus fieri nequit, quouſque deficiant omnes in infinitum deſcendentes lineæ ſecundogeniti.

6 Neque obſtat † *l. 40. Tauri*, quæ eſt *l. 5. tit. 7. lib. 5. Recopilation.* nam licet lex illa nepotis & patrui cõtrouerſiam expreſsim dirimat, atque lineæ primogenituræ prælationem & ſuccedendi prærogatiuam conceſſerit, vt dixi *lib. 3. cap. 4. à num. 5.* non tamen noſtrum caſum decidit, qui in repræſentationis materia nouus & notandus eſt, vt in terminis dict. *l. 40.* Tauri, ambiguum & incertum eſſet, quando iuxta ipſius terminos duo maioratus incompatibiles fuiſſent, vt in eis primogenitus ſimul non, ſed in vnum tantùm quem elegerit, ſuccedere poſſit, an filius primo, aut ſecundogenitus eiuſdem primogeniti, ſiue aliquis ex deſcendentibus ab eo, ex lineę prerogatiua, & iure repræſentationis patris ipſius ſuccedere debeat, vel an fratri ſecundo & ab eo deſcendentibus, & ſic patruo contra nepotem ſucceſsio deferatur. In hoc caſu lege Taurina non deciſo dicta *l. 7. tit. 7. lib. 5. Recopilatio.* fratrem ſecundogenitum præfert, & primogenitum & omnes ab eo in infinitum deſcendentes excludit, quaſi caſus hic ex præſumpta & cõiectnrata inſtitutorum maioratuum mente, & prædicta legis ipſius 7. ratione comprehenſus non fuerit ſub regula generali, & deciſione d. *l. 40. Tauri*, ſed potius contineri videatur in exceptione ipſius *legis* 40. ibi: *Saluo ſi otra coſa.* Quapropter diuerſum ius ab eo conſtituitur, quod in dicta lege Tauri, & in diuerſis terminis anteà fuerat conſtitutum; cùm in dicta Taurina lege pater aut aſcendens, qui ſi viueret, ſucceſſurus eſſet, & qui à filio vel deſcendente repræſentatur, ſucceſsionis capax, ſi viueret, & mortuus præſupponitur. Sed in d. *l. 7. Recop.* pater vel aſcendens, qui repræſentandus eſſet, viuus præſupponitur, & alterum ex duobus maioratibus eligendi facultatē habens, excluſus tamen ab vnius ſucceſſione propter d. *l. 7.* finalem rationem, vt benè aduertit *Caſtillo lib. 3. quotidian. controuer. iur. cap. 28. num. 26.*

7 Quod ſi dixeris † negari non poſſe quin ſi caſus in *l. 7.* deciſus ex præſumpta & coniectnrata inſtitutorum maioratuum mente ſub exceptione magis, quàm ſub generali regula, & deciſione dictæ *l. 40. Tauri* cõprehenderetur, idem dici, atque in eadem *lege* 7. decidi debuiſſe, etiam quando duo maioratus ſummam ibi prætaxatam non excedentes iungerentur: eadem enim ratio militat, nec minor, aut maior maioratuum ſumma vel quantitas diuerſum ius inducere, ſicut nec præſumptam inſtitutorum mentem diuerſam arguere valet. Reſpon-

ſpondetur ſecundum Caſtill. d. n.26. verum
eſſe in vtroque caſu eandem præſumi poſ-
ſe, & debere inſtitutorum primogeniorum
intentionem & voluntatem, nec quantita-
tem maiorem, aut minorem diuerſitatem
8 inducere valere. Eadem tamen † lege lata,
adhuc inſtitutorum mentem præſumptam
(non modò diſpoſitionem expreſſam) ad
vnguem ſeruari debere, vt ſi expreſsa, vel
præſumpta voluntate tantum (ex legitimis
tamen & claris coniecturis deducta) apertè
conſtiterit, eorum maioratuum inſtitutores
coniunctionem noluiſſe, ſiue id intendiſſe,
ne ſimul confundantur, quod ex clauſulis
adiectis, & alijs grauaminibus deduci vale-
bit; tunc proculdubio ſeruanda eorundem
voluntas erit, etiam præſumpta, quantum-
uis maioratus non excedant ſummam in
d. l. 7. prætaxatam: voluntas namque to-
tum facit, & diſpoſitiones principalitèr re-
git atq; dominatur, vt dixi lib.1.c.5.num.15.
neque ad eum caſum ſe extendit legis ip-
ſius diſpoſitio, ſed in caſu dubio dumtaxat,
& quando expreſsa inſtitutorum diſpoſitio,
vel præſumpta tantùm, euidens tamen, cō-
trarium non inducat, bono rerum ſtatui, &
gubernationi, lex dicta 7. proſpiciens id ita
ſtatuit, & mediam eam viam eligens ad
eam vſque ſummam deciſionem ſuam
coarctat, quamuis intra eam quoque ſum-
mam præſumpta inſtitutorum mens vrgere
videretur. Sed eam in conſideratione non
habet, niſi in ea ſumma: ſic enim expedi-
re, vel illam viam ſumi, eo tempore viſum
eſt conueniens, nuſquam tamen excludi-
tur, quin ex voluntate expreſsa, vel ex præ-
ſumpta, manifeſtè tamen deducta, etiam
intra eam ſummam, ſiue duorum maiora-
tuum minoris ſummæ coniunctio proce-
dere nullo modo valeat, quod eſt notandū;
vt aduertit Caſtillo vbi ſupra: quia ſubtile
equidem, & longa conſideratione ſic ſcrip-
tum, nec alibi obſeruatum, vt ipſe di-
xit ibi.

9 Minus etiam obſtat dicere, † quòd ceſ-
ſante ratione legis ceſsat eius diſpoſitio, l.
quod dictum eſt 32. verſ. Igitur, ff. de pactis, l. adi-
gere 6. §. quamuis, ff. de iure patronat. cap. cùm
ceſſante 60. de appellat. cap. debitum 5. de biga-
mis, vt cum mults notat Tiraquel. in tract.
ceſſante cauſa ceſſat effectus, 1. part. num.130.
Paulus Pariſius inter conſilia Mandelli Albenſ.
conſ. 336. num.25. volum.2. Vinc. de Franc. de-
ciſio. 536. num.7. Caualcan. deciſ.25. numer.25.
parte 3. & Hugo Donel. lib. 1. commentarior.
iur. ciuil. c.13. §. Si generalem aliquam ratio-
nem, & cum alijs iuribus notaui infra hoc
libro, cap.26. num.6. præcipuè quando eſt ra-
tio finalis quæ, vt in noſtra lege, ex proœ-
mio legis præſumitur, l. fin. ff. de hered. inſtit.
latè Rol. à Val. conſ.67. numer. 70. cum duobus
ſeqq. lib.3. Mandell. Albenſ. conſ. 772. nu. 15.
vol.4. Burſat. conſ.101. num. 17. lib. 1. & poſt
alios Vincent. Honded. conſ. 48. num.14. lib. 1.
& conſ.73. num.3. lib.2. & quæ ſemper atten-
denda eſt, Stephan. Gratian. tom. 3. diſceptat.
forenſ. cap. 498. num.25. & quod in noſtra
l.7. Recopilationis, ceſſant rationes in ea con-
ſideratæ, quoties defunctus reliquit duos
nepotes ex prædefuncto primogenito, inter
quos maioratus diuidi poſſit. Quia reſpon-
10 detur primò: † rationes in dicta l.7. expreſ-
ſas non eſſe finales, ſed impulſiuas: rationes
enim dicuntur finales, quæ ſunt generalio-
res deciſione, vel ſaltem æquè generales,
quibus ſublatis, tolletur etiam diſpoſitio.
Impulſiuæ autem dicuntur illæ quę minus
generales ſunt, quàm ſit deciſio, atque ob
id ſublatis illis non ceſsat diſpoſitio, l. 1. §.
ſexum, ff. de poſtulando, declarat Bald. in l. gene-
raliter, num. 3. C. de Epiſcop. & Clericis, Iaſ. in
authen. quas actiones, num. 18. C. de ſacroſanct.
Eccleſ. Corneus conſ.88. num. 9. lib.1. Aym Cra-
uet. conſ.629. num. 14. Rimmal. iun. conſ. 259.
num. 17. lib. 3. Benincaſius ad titul. inſtitut. de
11 actionibus in præludijs, n.98. in dicta l. 7. † non
ſunt generaliores ipſa lege, vel ſaltem ęqua-
les, nec ceſsaret dicta lex, etiamſi in ea
expreſsæ deficerent propter verba illa: Con-
ſiderando los dichos inconuenientes, y otros que de
juntarſe los dichos maiorazgos vienen y pueden ve-
nir. Ergo rationes expreſſæ non ſunt finales,
ſed impulſiuæ, & ſic ſuccedit doctrina di-
centium non ceſsare legis diſpoſitionem
etiamſi rationes impulſiuæ deficiant, dicto
§. ſexum, & ibi gloſſa, l. 1. in princip. C. de ca-
ducis tollend. l. 2. §. fin. ff. de donation. gloſ. ver-
bo, Periculoſis in cap. cupientes, in princip. de
electione, lib. 6. Canoniſtæ in cap. poſt tranſlatio-
nem, de renuntiatione, Rebuf. tom. 1. ad leges Gal-
licas, tit. de ſententijs prouiſionalibus, artic. 1. gloſ.
5. Tiraquel. in dicto tract. ceſſante cauſa, limita-
tione 1. num. 7. Alciatus in l. tranſigere, num. 3.
C. de tranſactionibus, Roland. à Valle conſ. 52.
num. 54. lib. 2. Couar. in cap. cum eſſes, num. 9.
verſic. Secunda ratio, circa finem, de teſtament.
Petrus Barboſa in 1. parte l. 1. num. 84. ff. ſoluto
matrimon. & Card. Mantica tom. 1. de tacitis, &
ambiguis conuention. lib. 3. tit. 1. num. 12. in fine.
12 Secundò † reſponde, vt ceſsante ratione
finali, quando finalis eſset, quod negamus,
non ceſsaret lex, quando tractatur de lucro
captando ſiue quærendo, l. proſpexit 12. §. 1.
ff. qui & à quibus, & poſt Bart. in dicto §. 1. &
dicto §. quamuis, & Imolam in l. ſi verò, §. de viro,
ff. ſoluto matrimon. Felin. in cap. ſi quando 5. n. 11.
verſic. Si diceres ergo ceſſante ratione legis, de re-
ſcriptis, Corneus conſ. 193. in princ. lib. 1. Ti-
raq. in d. tract. ceſſante cauſa, limitat. 5. & lo-
quens in terminis ſtatuti excludentis fęmi-
nas

nas ratione agnationis, & admittentis maſculos poſt *Socinum ſeniorem conſ. 1. num. 17. lib. 1. Ioannes Vincent. Hondedus conſ. 1. num. 41. lib. 2.* quod in noſtro caſu idem dicendum eſt.

SVMMARIVM.

1 *Filij non tantùm parentibus, ſed etiam Reipublicæ naſcuntur.*

Reipublicæ intereſt liberis repleri, & quare.

2 *Homines ad contrahendum matrimonium honoribus & præmijs alliciendi, alioquin pœnis afficiendi ſunt ſecundùm bonos polyticos, & num. 3.*

4 *Cœlibes ex teſtamentis nihil, orbi tamen filiorum ſemiſſem tantùm, & non ſolidum apud Romanos capere poterant.*

5 *Intellectus l. ſi quis ſolidum 72. l. cùm non militabat 78. §. fin. ff. de heredib. inſtituend. l. ſi is qui 6. ff. de vulgar. & pupill. l. ſi poſtulante 67. §. fin. l. cogi poterit 16. §. hi qui ſolidum, ff. ad Senatuſconſult. Trebel. l. ſed ſi hoc 62. §. 1. ff. de conditionib. & demonſtrationib. l. quoties 97. ff. ad legem Falcidiam, l. Senatus 35. ff. de mortis cauſa donationibus, l. edicto 13. in fine, ff. de iure fiſci.*

6 *Qui matrimonij iugo ſe ſubmittebant, & certo filiorum numero grauabantur priuilegijs, prærogatiuis ac præmijs condecorabantur.*

7 *In Romana Vrbe tres, in Italia quatuor, in Prouincijs quinque liberos qui habebant, à tutelis & curis immunes erant.*

8 *Liberorum duodecim numerus non ſolùm à perſonalibus, ſed etiam patrimonialibus muneribus parentes excuſabat, licèt alij à perſonalibus tantùm excuſent, num. 9.*

9 *Nepotes ex prædefuncto filio au patrem repræſentent ad munerum excuſationem, & nu. ſeqq.*

10 *Intellectus l. 2. §. non ſolùm, ff. de excuſation. tutor. & num. 20.*

Nepotes plures ex prædefuncto filio patrem repræſentantes pro vna perſona reputantur ad excuſationem tutelæ.

11 *Intellectus l. 1. C. de his qui numero liberorum, vel paupertate excuſationem meruerunt, & num. 21.*

12 *Onus quod pauci portant, difficilius ſuſtinetur, facilius autem, quando in plures diſtribuitur.*

13 *Immunitas ratione filiorum conceſſa Reipublicæ fauorabilis eſt.*

Immunitatis conceſſio non dicitur propriè priuilegium, ſed beneficium.

Pro immunitate in dubio pronuntiandum eſt.

14 *Immunitas à muneribus patrimonialibus conceſſa fuit parentibus, vt filiorum educationi vacarent.*

15 *In immunitatibus nepotes non computantur in numero filiorum.*

16 *In immunitatibus nepotes patri proſunt, & non auo, licèt non ſint minus oneri auo quàm pater ipſe, & de ratione dubitandi, & decidendi, numero 17.*

18 *Reipublicæ intereſt ampliari imperium adiectione hominum.*

19 *Matri duodecim filios habenti proficiunt filij viuo adhuc patre.*

22 *Priuilegium clauſum in corpore iuris dicitur fauorabilius quàm quod eſt ex Principis ſpeciali gratia.*

23 *Priuilegium clauſum in corpore iuris latè interpretandum eſt.*

24 *In muneribus tantùm perſonalibus nepotes ex vno filio prædefuncto patrem repræſentant, ſecus in patrimonialibus.*

25 *Nepotes ex filia in immunitatibus auo non proſunt, ſecus ſi auus maternus in ſubſidium ipſis alimenta præſtet, num. 26.*

CAPVT VII.

Vtrùm ex prædefuncto filio liberi patrem repræſentent ad excuſandum, vel non, auum à tutelis, alijſq; ciuilibus oneribus.

1 Filij non tantùm parentibus, † ſed etiam Reipublicæ naſci dicuntur, *l. 2. ff. de iuſtitia & iure. l. 1. §. & generaliter, ff. de ventre in poſſeſ. mittendo, l. 1. in fine, ff. ad legem Iuliam Maieſtat. l. poſtliminium 19. §. filius 7. ff. de captiu. & poſtlimin. reuer.* Reipublicę enim intereſt liberis repleri, *l. 1. ff. ſolut. matrim.* nēpè quòd ex illis conſtetur, & quotidie deficiens populus reficiatur, & quodammodo remaneat immortalis, *l. proponebatur 76. ff. de iudicijs*. Quod vt rectiùs Reſpublicæ conſequerentur, nuptias fugientibus pœnas, contrahentibus verò præmia aſſignabant. Ly-
2 curgus † nolentes vxores ducere à ſpectaculis reiiciebat, & cœlibibus ſenibus honorem, quem alijs deferri lex iubebat, haberi noluit. Contra verò Perſarum Rex plures ſufferentibus liberos ſingulis annis munera mittebat ſecundùm *Herodotum lib. 1.* Et Spartę ei qui tres ſuſtuliſſet liberos, excubiarum, qui plures, aliorum munerum priuilegium concedebant. *Ariſtoteles lib. 2. polyticorum, cap. 7. Aelianus lib. 6. cap. 5. Oroſius lib. 4. cap. 1.*
3 Sed inter omnes † non poſterior Reſpublica Romana, quæ pœnis etiam coercebat vxores non ducentes, præmiiſque ducentes, & procreantes liberos, eoque magis, quo plures ederent, afficiebat. Cœlibes enim certa pœna pecuniaria & mulcta à Cenſoribus antiquitùs plectebantur, *Valer. Maxim lib. 2. cap. 4. Plutarch. in Camill. Cicero lib. 3. de legibus*, Quod eadem lege ſanciuerat *Plato lib. 6. de legibus: Si quis* (inquit) *viuat in* *ciui-*

ciuitate ſine connubio, & egerit trigintaquinque an-
nos, ſingulis annis, ſi de maximo cenſu eſt, drach-
mis centum mulctetur: ſi de ſecundo, ſeptuaginta, ſi
de tertio, ſexaginta, ſi de quarto, triginta. Alex.
ab Alexandr. lib. 4. dierum Genialium, cap. 8.
quo reſpexiſſe videtur Diuus Ambroſius in
tertium caput Lucæ, dicens: Erit enim deforme
liberos non habere, quod etiam legum ciuilium fuit
4 auctoritate mulctatum. Et ex teſtamentis † nihil,
orbi tamen filiorum ſemiſſem tantum, &
non ſolidum capere poterant, Vlpianus in
fragment. tit. 17. in princ. & tit. 22. §. 3. in fin.
Iuuenal. ſatyra 9. facetè dixit.

Iam pater es, dedimus quod famæ opponere
poſſis.
Iura parentis habes, propter me ſcriberis heres,
Legatum omne capis, necnon & dulce caducum.
Commoda præterea iunguntur multa caducis,
Si numerum, ſi tres impleuero.

Sozomenus lib. 1. Hiſtoriæ tripartitæ, cap. 9. &
quò reſpexit Tertullianus de Monogamia: Aliud
eſt (inquit) ſi & apud Chriſtum legibus Iuliis agi
credunt, & exiſtimant, cælibes & orbes ex teſta-
mento Dei ſolidum capere non poſſe. Et iuxta hos
5 terminos † intelligendæ ſunt l. ſi quis ſolidum
72. l. cum non militabat 78. §. fin. ff. de heredib.
inſtituend. l. ſi is qui 6. ff. de vulg. & pupil. ſub-
ſtitut. l. ſi poſtulante 67. §. fin. l. cogi poterit 16.
§. hi qui ſolidum, ff ad Senatuſconſult. Trebel. l.
ſed ſi hoc 62. §. 1. de condition. & demonſtr. l. quo-
ties 67. ff. ad legem Falcidiam, l. Senatus 35. ff.
de mortis cauſa donation. l. edicto 13. in fine, ff. de
iure fiſc. & aliæ ſimiles: alioquin malè à
Doctoribus intellectæ, vt de aliquibus lo-
quentes benè oſtendunt acutiſſimus noſter
Anton. Goueanus in l. ſi in teſtamento 5. num. 2.
& in l. ſeq. num. 1. ff. de vulgar. & in d. l. quo-
ties, num. 1. Rauardus in l. non poteſt 208. ff. de
regulis iur. Dionyſ. Gothofredus ad fragm. Vlpia-
ni, tit. 13. littera P. & Q. Hubert. Giphanius ad
l. ei qui 20. à num. 2. ff. de mortis cauſa donatio-
nib. Iuſt. Lipſius loco infra citando in cap. de
pœnis cælibum, pagina mihi 144. & alii. Quouſque
pius Conſtantinus hoc ſua conſtitutione
correxit l. 1. C. de infirmandis pœnis cælibatus,
cuius meminit Euſebius lib. 4. de vita Coſtan-
6 tini. Eos tamen, † qui matrimonii iugo ſe
ſubmittebant, & certo filiorum numero
grauabantur, leges Aelia Sentia, Papia Popæa,
Iulia de maritandis ordinibus, Iulia Miſcella, pri-
uilegiis, prærogatiuis, atque præmiis conde-
corarunt, vt videre poteris apud Agellium
lib. 2. noctium Atticarum, cap. 15. Alexandr. ab
Alexand. d. c. 8. & c. 22. Roſinum lib. 8. Antiqui-
tatum Romanarum, cap. 18. Diuum Iſidorum
lib. 5. etymolog. cap. 15. Iuſtum Lipſium in com-
mentariis ad librum 3. annalium Cornelii Taciti,
cap. 5. à pagina mihi 134. præcipuè pagin. 138. in
capitulo de ſponſalibus, & pagina 140. in cap. de
præmiis maritorum, Alciatum lib. 3. diſpunctio.
cap. 3. & in l. ter enixa, ff. de verbor. ſignif. Co-
uar. de ſponſalibus, 2. part. cap. 8. in princip.
Connan. lib. 8. commentariorum iuris, cap. 1. n. 6.
Duaren. libro 1. diſputation. cap. 40. Cuiacium
ad l. 2. colum. 186. ff. de excuſationib. & lib. 3. ob-
ſeruation. cap. 12. Prateium, Hotomanum, &
Antonium Auguſtinum de legibus, Petrum Gregor.
Tholoſan. lib. 9. ſyntagmatis iuris vniuerſi, c. 6.
num. 38. M. Vertranium Maurum de iure libero-
rum in tranſcurſu, Antonium Guibertum Coſta-
num de dotibus, cap. 7. num. 19. & 20 & Paulum
Montanum de iure tutel. & curat. cap. 35. à nu-
mer 46.

7 Inter hæc præmia † quoad propoſitum
erat illud, quòd qui plures habebant libe-
ros, ideſt, in Romana vrbe tres, in Italia
quatuor, in Prouinciis quinque, à tutela
& curà immunis eſſet, l. amiciſſimos 36. §. fin.
ff. de excuſationib. l. 1. C. qui numero liberorum ſe
excuſant, princip. inſtit. de excuſation. tutor. l. 2.
ibi: Cinco fiios, titul. 17. part. 6. et à cæteris
muneribus perſonalibus, l. 3. § quamuis, & §.
cura, & l. 4. ff de muneribus & honoribus, l. 2. §.
numerus, & §. ſequenti, ff de vacatione mune-
rum, l. de perſonalibus 5. & l. ſeq. C. de his, qui
numero liberorum, vel paupertate excuſatio-
nem meruer. lib. 10. dicta l. 2. Partita. Quem-
8 admodum † numerus duodecim filiorum
excuſat à muneribus non ſolum perſonali-
bus, de quibus non eſt dubitandum, ſed
etiam patrimonialibus, l. ſi quis Decurio 24.
iuncta gloſſa ibi. C. de Decurionibus, lib. 10 gloſ.
verb. ſedecim, in fin in l. ſemper. 5. §. demon-
ſtratur, ff de iure immunitatis, quas Doctorès
communiter ſequuntur, Bart. Andreas de Ba-
rulo, Angel. & Platea in dicta l. ſi quis Decurio,
Ruin. conſ. 124. num. 5. volum. 4. Marc. Anton.
Natta conſ. 539. à num. 2. volum. 3. Roland. à
Valle conſ. 66. num. 35. lib. 1. & conſ. 52. à
num. 1. lib. 2. Mandel. Albenſ. conſ. 519. per tot.
volum. 3. & magis communem, & veram
opinionem dicit Ioannes Thomas Maior conſ.
794. num. 5. inter conſilia Mandel. Albenſ vol. 4.
Cacheran. conſ. 60. num. 2. Guido Panciroi. conſ.
2. num. 50. & ſupponit Surd. conſ. 146. per
totum, & expreſsè num. 16. volum. 1. Guid. Pape
quæſt. 401. per totam Anton. Theſaur. deciſion.
267. à num. 4. Vincen. de Franchiſ. deciſ. 259.
ab initio, Alexand. Trentacinq. variar. reſolut.
lib. 1. reſolut. 1. de iure immunitatis, num. 2. ver.
ſic. Secunda eſt opinio Et ex noſtris Gregor. Lo-
pez in d. l. 2. Partita, gloſ. 2. Auend. 1. part. de
exequen. mandatis Regum, cap. 19. num. 25. & 26.
Didacus Perez in l. 1. gloſ. 1. tit. 3. lib. 1. ordinam.
& ſentit Azeuedus in l. 1. n. 18. & 19. tit. 18.
9 lib. 9. Recop. Licèt tunc † tantùm à perſona-
libus, & non à patrimonialibus muneribus
duodecim filiorum numero patrem non
excuſari, niſi ſedecim ſit numerus, per di-
ctam l. ſemper, §. demonſtratur, dicunt gloſſ.
in

in l.1.verbo, Ab oneribus, C.de his, qui numero liberorum, Bart. in dicto §. demonſtratur, Albericus in l.2. C. de vacatione muner. Baldus; & Rebuf. in dicta l.ſi quis Decurio, Paez de excuſationibus parentum, Couar.d. cap. 8. in princip. n. 1. Ioannes Gutierrez 1. part. de tutel. cap.21.nu.3. & Andreas Fachineus lib. 3. controuerſiarum iuris, cap.49. qui alios referunt. Sed pone auum ob vnius aut duorum filiorum nunquam genitorum defectum his & ſimilibus præmiis & priuilegiis non eſſe functum, ſed quia ex genitis vnus ſuperſtitibus multis nepotibus deceſſit, cum quibus filiorum numerus adimpletus vel maior eſt, ab iſtis muneribus tam perſonalibus, quàm patrimonialibus excuſari deſiderat: quapopter quærendum eſt, an nepotum ſtirps, hoc eſt, pro vna perſona defunctum patrem repræſentantes habendi, an capita, hoc eſt, ſinguli nepotes conſiderandi ſint.

10 Et prima facie † quilibet diceret nepotes ex prædefuncto filio vnam tantum perſonam, ideſt, patris, quem repræſentant conſtituere. Probatur primò, ex *l. 2. §. non ſolùm 7. ff. de excuſationib. tutorum*, in illis verbis. *Auxiliantur autem tunc, quando patre eorum mortuo illius locum ſupplent auo. Quotcunque aut nepotes fuerint ex vno filio, pro vno filio numerantur.* Et loquentes de excuſatione tutelarum & curarum dicunt *Montanus dicto cap.35. n. 56. Donel. lib.3. commentariorum iur. cap.9. §. liberi idem tribuunt, & Anton. Faber 1.part.iuriſprudentiæ Papinianeæ, tit 24. princip 1. illation. 2. in verſiculo, De excuſatione ob filias, vel nepotes ex filiis, &c. pag. 1097.*

11 Secundò pro hac parte † eſt textus expreſſus in *l 3 C. de his qui numero liberorum vel paupertate excuſationem meruerunt*: *Nepotes* (inquiunt Imperatores) *loco parentum ſuccedentes, vice eorum prodeſſe conſueuerunt, ideòq; ſi quinque numerus liberorum ex amiſſorum filiorum nepotibus ſuppletur, à muneribus perſonalibus is quem patrem tuum eſſe dicis iuxta conſtituta excuſatur.* Vltimo: immunitatis priuilegium eſt contra publicam vtilitatem: quia de multorum tractatur præiudicio, cum diffi-
12 cilius ſuſtineatur onus, † quod pauci portant, facilius autem, quando in plures diſtribuitur, *l. vacnatis 19. C. de Decurionibus, lib.10. gloſſa, verbo, Maſculo, in l. ſi ita ſcriptum filiabus in princ. ff de legatis 2. Guil de Cun. in l. vltima. ff. de conſtitutio. Princip. Caſtrenſ. in l. maritum, num.7. ff ſoluto matrimon. Alexandr. conſ. 125. num.8. lib.2 Decius conſ. 32. n.5. Beroius conſ. 173. num.67. volum.1. & conſ.148. num.37. volum.2. Surd.conſ.140.nu.1. volum.1. & deciſ 35.num.7.& Petrus Barboſa in parte 7. l.1. num 57. ff. ſoluto matrimon.* Ergo ſtrictè eſt interpretandum, vt de immunitate loquentes dicunt *Baldus conſ.112. in fine, lib.1. Alciat. conſ.7. nu. 22. lib.4. Cotta in memorabilibus, verbo, Immunitas, el.1. in fine, & Surdus dicta deciſ. 35. num 6. & 18. & id. conſ. 140. num.2.* Et ſic, vt nepotes in ſtirpes & non in capita conſiderentur. Hanc principalem ſententiam tenent *Angel. in §. 1. inſtitut. de excuſation. tutorum, Ioannes de Platea in d. l.3. Imol. conſ.77. col.2. Parpal. in repetitione l.placet, num.87. C. de ſacroſanct. Eccleſ. Alberic. in rubr. ff. de munerib. & honorib. num. 88. & Roland. à Valle conſ. 52 num.7. lib.2.*

13 Contrariam ſententiam tenent † *Antoninus Theſaur. deciſ. 267. numer. 6. & Alexand. Trentacinq. variar. reſolut. lib. 1. reſolut. 1. de iure immunitatis, num. 2. verſ. Contra hanc declarationem, pag.84. colum. 1.* dicentes in capita & non in ſtirpes nepotes eſſe conſiderandos. Primò: quia immunitas iſta ratione filiorum conceſſa Reipublicę fauorabilis eſt, vt ſic homines facilius ad eorum procreationem ſint propenſiores, & liberis repleant ciuitatem, *l.1.ff. ſoluto matrimon. Ripa in l. ex facto, num.13.ff.de vulgari & pupill. Hieronym. Gabr. conſ.161. num. 1. volum.2. Menoch. conſ. 297. num. 19. lib. 3. & Surd. deciſion. 123. n.5. verſicul. Secundò facit* Quapropter conceſſio immunitatis non propriè priuilegium, ſed beneficium dicitur, *Ioannes de Annania conſ. 105. in princip. Barbat. conſ.44.n.13. volum. 2. Menoch. conſ. 486. num. 2. lib. 5. Surdus dicta deciſ.* Ergò eſt latiſſimè interpretandum, *l. penult.* alias *l. fin. ff. de conſtitut. Princip. Doctores* ſupra citati, & in dubio pro immunitate eſſe pronuntiandum, dicit *Oſaſcus Cacheran. deciſion. 95. num. 18.* & per conſequens nepotes non in ſtirpes, ſed in capita auo profi-
14 ciunt. Secundo, † ratio ob quam immunitas à muneribus patrimonialibus conceſſa fuit, eſt, vt parentes educationi liberorum vacare poſſint, *l. ſemper 5. §. demonſtratur*, ibi: *Non eſt irrationabile, vt concedamus filiorum educatione remitti tibi munera ff. de iure immunitatis.* Sed hæc ratio locum habet, etiam ſi ſint plures nepotes ex vno filio, vti ſi ex pluribus eſſent, & vti ſi plures ſint filij. Ergo eadem iuris diſpoſitio militare debet, *l. illud 32. in fin. ff. ad legem Aquiliam*, & notaui infra *lib. iſto, c.14.n.55. & c.18. n.2.*

15 Contra has rationes obſtat, † ſi veræ fuiſſent, nepotes ex filio ſuperſtite auo proficerent, cùm non minus Reipublicæ interſit nepotes quam filios habere, & cum auus debeat non minus alere filios quam nepotes, tamen conſtat in numero filiorum non computari, *l.2.C. qui numero liberorum, & l. nepotes 3.C.de his qui numero liberorum, lib.10.* Re-
16 ſpondetur † quandiu enim pater viuit, liberi ei, non auo prodeſſe debent, tametſi non minus ſint oneri auo quàm ipſe pater, *l penultima, ff. de agnoſcend. & alendis liber.* Quæ

dubi-

dubitandi ratio eſt propter quam videantur debere nepotes auo paterno prodeſſe viuo etiam patre,ac omnino ita eſſet, ſi patri non poſſent prodeſſe;at quia neque poſſunt non prodeſſe patri, cui ſunt coniunctiores quam auo, cuius perſonam non contingunt niſi per mediam patris perſonam, *l. dotem 6. ff. de collation.bonorum*, neq; fieri poteſt,vt duobus proficiant;neceſſariò conſequens eſt, vt auo prodeſſe non de-
17 beant, niſi mortuo demum patre. Nam † nec ſibi ipſis prodeſſe poſſunt, cùm patri proſunt, *l.3. §.quamuis maior, ff. de muneribus & honoribus*. Nec quòd etiam viuo patre ſint oneri auo paterno, poteſt ſufficere. Alioqui ſi hoc vnum inſpiciendum eſſet; etiam vxor & ſerui, qui ad patrisfamilias onus æquè pertinent, *l.ſi is qui 56.§.is qui,ff. de iure dotium*, ei prodeſſe deberent, quod tamen nemo vnquam dixit. Onus enim liberorum proprio quodam iure immunitatem hanc meruit propter annexum fauo-
18 rem Reipublicæ. Cuius maximè intereſt † ampliari imperium adiectione hominum hoc propoſito præmio, vt Hadrianus quoque dicebat,cuius reſcriptum refert Paulus in *l.vltima,§.ſi plures,ff.de bonis damnatorum, l. 2.C. de indicta viduitate tollend. l. hoc modo 64. in fine,ff. de condition & demonſtrat.* iuncto dicto §. *quamuis maior*. Non videntur autem nepotes liberi eſſe auo quandiu patrem habent, neque vtrique, ſcilicet patri & auo prodeſſe debent; ſic nimis grauaretur. Reſpublica, quapropter patri tantùm, poſt cuius mortem auo debent prodeſſe, *Ioannes Faber in princip.in.fin inſtit.de excuſatione tutorũ,* latè *Vincen.de Franchis deciſion. 259. à num.15. vſque in finem, & Anton.Faber 1. parte iuriſpr. Papinianeæ,titul.24.princ.1. illation.2 pag.1097.*
19 Et licet † duobus,patri ſcilicet & auo ſimul non proſint,vt dixi,matri tamen duodecim filios habenti, viuo adhuc patre, proficiunt filij: quia in eorum procreatione & educatione ipſa cum patre concurrit, & cum oneribus ante partum, doloribus in partu, & laboribus ſuis poſt partum Reipublicæ tot dederit filios,æquum fuit,vt immunitatis præmio afficiatur,ſicut ipſe pater,vt latè defendit *Vincent. de Franchis dict.deciſion.259. à num.1. vſque ad 13.*

Non obſtant argumenta in contrariũ ad-
20 ducta,†& non primum,ex d. *l.2. §.non ſolũ, ff. de excuſation. tutorum*, vbi plures nepotes pro vno capite numerantur: quia ille §. loquitur in excuſando à tutela,quo caſu filijs & nepotibus nihil deperit, cùm tutor de ſubſtantia ſua non alat minores : ſecus tamen eſt,vbi proprijs nepotibus de tollendis alimentis tractatur.
21 Similiter † non obſtat ſecundum argumentum,ex dicta *l.3.C.de his qui numero liberorum, lib.10.* quia eodem modo reſpondetur, Imperatores ibi loqui tantùm de muneribus perſonalibus, quibus aui facultates, & nepotum alimenta non minuuntur: aliud tamen dicendum eſt, quando munere patrimoniali ita grauatur auus, vt filios, & nepotes alere & educare nequeat.
22 Ad vltimum argumentũ reſpondetur, † conceſſionem & excuſationem adiectis muneribus non eſſe priuilegium, ſed beneficium,vt cum *Annania,Barbatia,Menochio, & Surdo* dixi ſupra hoc capite, *numer.13.* & ſic ceſſare argumentum contrarium. Et quando fateamur eſſe priuilegium cum *Iureconſulto in l. amiciſſimos 36. in fine,ff. de excuſation. tutorum,* adhuc reſpondetur, quod quando priuilegium eſt clauſum in corpore iuris dicitur fauorabilius, quàm quod eſt ex Principis ſpeciali gratia, *l.in cauſa 16. vbi Doctores notant, ff.de minoribus, l Imperatores 29. ff. de rebus auctoritate iudicis poſſiden. Anton. Faber lib.9. Codicis Fabriani, tit.30. de muneribus pa-*
23 *trimonialibus,definitione 4.n.1.in notis.*Et tunc † latè interpretandum eſt,*Anton. in c. olim tibi, ad finem,de verborum ſignificat.Claud.in l.fin nu. 96 ff.de conſtitut.Princip.Petr. Barboſ.in 1. parte, l.1.n.20 in princ.verſic. Accedat,ff.ſoluto matrim. Marc.Ant.Natta conſ1.num.3. vol.1. & Mandel. Albenſ.conſ.724.n. 16. vol.4.* Et cum priuilegium iſtud ſit in corpore iuris clauſum, rectè interpretandum latiùs eſt. Et dicti argumenti conſequentia procedit in priuilegio ex Principis ſpeciali gratia contra. iuris regulas emanato.
24 Præterea † maior argumenti propoſitio ſimiliter non eſt vera : quia immunitas priuilegium non eſt contra publicam vtilitatẽ: imò Reipublicæ fauore conceſſum, vt cũ *Rip.Hieronym.Gabriel.Menoch.& Surdo* probaui ſupra *n.13.*Ex dictis patet locum eſſe repræſentationi, hoc eſt, nepotes pro vno capite numerari,quando de muneribus tantũ perſonalibus agitur; & iſta ſit prima limitatio ſententiæ, quam defendimus,procedere repræſentationem, quando de patrimonialibus muneribus tractatur; nam tunc tot ſunt capita quot nepotes.
25 Secundò limita,†vt non procedat ſententia in nepotibus ex filia defuncta, qui numerum non conſtituunt ad excuſationem, *l.2.C.qui num. liberor. ſe excuſant*, *Pithard. poſt princip.inſtit.de hereditat. quæ ab inteſtato deferuntur,in § 1.de ſucceſ. patrui, & nepotis numer.16. Iacob.Cuiac.in l.2.colum.187.ff.de excuſation.& in l.3.C.de his qui numero liber. lib.10.Manzinus de tutel.qu.7.princip.numer.1. & Anton.Faber 1. part.iuriſprudẽt.Papinianeæ,tit.24.princip.1 illatio.2.p.1097.*quia liberi ex filia ſuſcepti non ſunt oneri auo materno, ſed patri aut auo

paterno, cuius & nomen & familiã ſequuntur, *l. penultima, ff. de agnoſcend. & alendis liberis.*
26 Hoc autem † intelligerem, quando nepotes carent matre & aſcendentibus paternis, & non habent vnde ſe alant: nam tunc auus maternus eis alimenta præſtare debet, *l. ſi quis à liberis* 5, *§. vtrum autem* 2. *& d. l. penult. ff. de agnoſcend & aleud. liber.* & poſt alios *Ioann. Petr. Surd de aliment. tit.* 1. *q.* 16. *per totam*: nam cùm officijs paternis grauentur materni aſcendentes, æquum eſt, vt immunitate illa etiam ſubleuentur.

SVMMARIVM.

1 *Adoptio duplex eſt.*
Adoptatus & arrogatus propriè quis ſit.
2 *Adoptionis materiam, vide remiſſiuè.*
3 *Adoptiuus filius fictus & imaginarius dicitur.*
4 *Adoptiuus filius non ditatur nobilitate patris adoptantis, alii contrarium dicunt, n.* 14.
5 *Donationes per patrem ante adoptionem factæ non reuocantur à filio adoptiuo.*
6 *Adoptiui filij non excuſan' à tutela,*
7 *Conditio, ſi ſine liberis deceſſerit, non deficit propter adoptiuos filios.*
8 *In fideicommiſſis verba naturaliter ſunt accipienda*
In poteſtatem debitoris conferri non debet, vt per adoptionis commentum excludat fideicommiſſarium.
9 *Adoptiui filij in feudis regulariter non ſuccedunt.*
10 *Adoptiuus filiusfamiliam patris naturalis hodie non mutat, & ipſi integra iura manent.*
Suus heres duobus eſſe nõ poteſt, quid limita à n. 27.
11 *Fictiones, ſiue ſpecialia duo circa eandem rem concurrere non poſſunt. Reprobatur n.* 31.
12 *Adoptio naturam imitatur.*
13 *Arrogatus vnà cum bonis, & liberis eius tranſit in arrogatoris familiam.*
Intellectus l. ſi dominium 47. *ff. de furtis.*
14 *Adoptiuus filius ſequitur conditionem patris adoptantis.*
15 *Adoptati aſſumebant nomen adoptantis, & gentilitio iungebantur.*
Adoptantis patris priuilegium tranſit in filios adoptiuos ſicut in naturales.
16 *Adoptatus filius eſt ſuus heres patri adoptiuo.*
17 *Adoptiuus filius quaſi agnaſcendo rumpit teſtamentum antea factum à patre adoptiuo.*
18 *Adoptiuus filius ab inteſtato ſuccedit non ſolùm in bonis priuatis, ſed in Regnis, & Regalibus dignitatibus, & numer.* 19.
20 *Adoptiui filij in ſucceſſione ab inteſtato adoptiui patris concurrunt cum naturalibus, & legitimis ſimul filiis.*
21 *Adoptiui filij ſuccedunt in iurepatronatus.*
22 *Adoptiui filij in ſucceſſione patris adoptiui præferuntur aſcendentibus ipſius patris.*
23 *Adoptiuus ante aditam hereditatem decedens ratione ſuitatis tranſmittit in liberos ſuos.*
24 *Fictio idem operatur in caſu ficto, quod veritas in caſu vero.*
25 *Filius ex adoptiuo iure ciuili obtinet locum adoptiui.*
26 *Omnes effectus qui ſunt in filijs naturalibus, & legitimis ſimul, procedunt in filijs adoptiuis, niſi contrarium fuerit deciſum.*
27 *Suitas ſine patria poteſtate eſſe non poteſt, nec quis duobus ſuus heres eſſe poteſt. Fallit in adoptiuo.*
28 *Intellectus l. cum in adoptiuis* 10. *§. ſed ne articulum, circa finem,* C. *de adoption.*
Aliud eſt ſeruire, aut ſeruum eſſe.
Aliud eſt eſſe liberum, aut pro libero ſe gerere.
Aliud eſt eſſe Proconſulem, aut Proconſulatum obtinere.
29 *Aliud eſt eſſe Prætorem, aut Prætura eſſe functũ.*
Intellectus l. Barbar. Philipp. ff. de offic. Proconſulis.
30 *Aliud eſt ſuũ eſſe heredẽ, aut ſui heredis ius habere*
31 *Nouella* 118. *intelligẽda etiã eſt de filijs adoptiuis.*

CAPVT VIII.

Inter legitimos tantùm liberos, ideſt, adoptiuos, ſiue arrogatos an Repræſentatio procedat?

1 PRæmitte † duplicem eſſe adoptionem, vna, quæ propriè dicitur adoptio, qua paterfamilias filium in poteſtate ſua exiſtẽtem apud Prætorem trina olim, hodie vnica emancipatione alteri patrifamilias tradebat, vt iſte in familiam ſuam, inque liberorum locum eum aſſumeret, qui ita accipiebat: & iſte filius hoc modo receptus propriè adoptiuus dicitur. Altera eſt, quæ dicitur arrogatio: qua paterfamilias, hoc eſt, qui ſui iuris eſt, olim apud populum, poſtea apud Principem in alienam poteſtatem, & in liberorum locum ſe tradunt, & iſte dicitur arrogatus. De cuius formula, ſolemnita-
2 te & materia † vide *Agellium lib.* 5. *noctium Atticarum, cap.* 19. *Carolum Sigonium. lib.* 1. *de iure antiquo Romanor. c.* 10. Alexand. *ab Alexandr. lib.* 2. *dierum genialium, c.* 8. *& lib.* 5. *c.* 4. *& titulos ff. Codicis, & inſtitut. de adoption.* vbi DD. communiter. *Vlpian. in fragm. tit.* 8. *Caius, lib.* 1. *inſtitut. c.* 5. *Valent. Forſter lib.* 5. *de ſucceſſ. ab inteſtato, per totum, Nicol. Vigel. lib* 16. *methodi Vigelij, c.* 8. *& lib.* 4. *methodi iur. ciuil. c.* 28. *Alciat. li* 1. *parergon, c.* 23. *lib.* 4. *c.* 3. *& lib.* 9. *c.* 5. *Connan. lib.* 2. *commẽt. iur. ciuil. c* 15. *Iacob. Cuiac. lib.* 2. *obſeruat. c.* 38. *& lib.* 12. *c.* 15. *Petrum Gregor Tholoſan.* 2. *part. ſyntagmat. iur. lib.* 10. *c.* 6 *Briſon. lib.* 8. *de formulis à pag.* 825 *circa fin. Hugon. Donell. lib.* 2. *commentarior. iur. ciuil. c.* 22. *&* 23. *Renardum de auctoritat. prudent. c.* 6. *Hieron Treutler. ſelectar. diſput ad ius ciuil. volum.* 1. *diſput.* 2. *theſ.* 8. *cum tribus ſeqq. Vulteium lib.* 1. *iuriſprud. Roman. c.* 22. *& Anton. Fabr.* 1. *part. iuriſprud. Papinian. tit.* 10.

3 Hoc

3 Hoc ſuppoſito,† repræſentationem non
dari dicendum videtur . Primò, nam filia-
tionem iſtam per adoptionem factam com-
mentum vocat Papinianus in l. fideicommiſ-
ſum 76. ff. de condition. & demonſtration. qua-
propter non eſſe proprium , ſed fictum , &
imaginarium filium , dicunt gloſſa verbo ,
imagine , in l. filio quem pater 23. ff. de liberis,&
poſthum. & poſt Baldum in l. ſi arrogator, nu-
mer. 13. ff de adoption. & Imolam in l. ſuis , ff. de
liberis & poſthum. Valentinus Forſterus dicto lib.
4 5. cap. 2. num. 7. Ideoque quoad genus † non
ditatur patris adoptantis nobilitate , Tiraq.
de nobilitate, cap. 15. num. 6. Cuiac. conſultation. 56
Dionyſius Gothofred. in l. vnica, §. 4. tit. T. ff. vnde
cognati, Bodinus lib. 3. de Republica, c. 8. & Treut-
lerus dicta diſputat. 2. theſi. 10 littera A in notis.
5 Nec donationes † à patre adoptiuo factas
reuocare poteſt, Paul Caſtrenſ. in l. 2. in fine, C.
ſi in fraud. patroni , & cum multis Tiraquel. in
l. ſi vnquam, verb ſuſceperit liberos, num. 2. & 3.
C. de reuocand. donation. Rebuffus ad leges Galli-
cas, tit. de ſententijs prouiſionalibus, art. 1. gloſſ. 2.
num. 27. Forſter. dict. lib. 5. cap. 7. num. 19. &
Gothofredus lib. 1. praxis ciuilis, tit. 7. Nec à tu-
6 tela † iſti adoptiui filij excuſant , princip. in-
ſtitut. de excuſation. tutor. circa finem , Ioannes
Gutierrez 1. p. de tutelis & curis, cap. 21. num. 2.
Paulus Montanus in eodem tract cap 35. nu. 70.
& ſeq. Hugo Donell. lib. 3. commentariorum, c. 9.
§. liberi idem tribuunt, & Antonius Faber 1. par-
te iuriſprudent. Papinian. tit. 24. principio 1. illa-
7 tione 2. pag. 1092. & ſeq. Adeò † vt conditio. ſi
ſine liberis deceſſerit , non deficiat propter
adoptiuos filios , l. fideicommiſſum 76. ff. de
conditionib. & demonſtration. l. ſi ita quis teſta-
mento 51. §. fin ff de legatis 2. Cacheran deciſ. Pe-
demont. 126. num. 16. Tiber. Decian. conſ. 34. vo-
lum. 1. vbi latè Sfortia Odd. de ſubſtitutionib. par-
te 6. qu 2. articul 6. §. An legitimi tantùm , Me-
noch. lib. 4. præſumption. 82 Cardin. Mantica de
coniectur. vltimarum voluntat. lib. 10. tit. 8. num.
19. & 20. Hothoman. queſtion. illuſtrium qu. 13.
& Angel. Matthęacius in epitome legatorum lib. 3.
8 cap. 23. Quia † verba in fideicommiſſis natu-
raliter ſunt accipienda, l. qui heredi 44. l. Me-
uius 55. ff. de conditionibus & demonſtratio. l. he-
redibus 77. §. vltimo , ff ad Senatuſconſult Tre-
bel. ſeruus decem 68. ff. de ſolutionib. Anton. The-
ſaur. deciſ. 65. num. 2. Anton. Faber. 1. part. iuriſpr.
Papinian. tit. 10. princip. 4. illation. 11. pag. 527.
Sine quod abſurdum fuerit in poteſtatem
debitoris conferri an debeat necne, l. 2. §. 1.
ff. de eo quod certo loco , & an fideicommiſſi
conditionem velit extinguere, l nec ei 17. ff.
de adoptionib. Eſſet autem, dicit ibi Ant. Faber,
in poteſtate illiùs, à quo relictum fideicom-
miſſum ponimus, fideicommiſſarium exclu
dere per commentum adoptionis, ſi adop-
tiuos liberos reliquiſſe, ſufficeret ad extin-
guendam huius fideicommiſſi conditio-
9 nem. Nec in feudis † regulariter ſuccedunt,
cap. 1. §. ſi quis per triginta annos, verſic. Adopti-
uus, ſi de feudo defuncti contentio ſit inter dominũ
& agnatos vaſſalli, vbi Doctores communiter,
& cum multis dicunt Valent. Forſterus , dicto
lib. 5. c. 5. & c. 7. num. 12. Menoch. conſ. 925. & 975
lib. 7. Mantica tom. 2. de tacitis & ambiguis con-
uention lib. 23. tit. 13. Schrader. part. 6. cap. 5. nu.
19. Schneiduuinus parte 6. cap. 3. à num. 19. &
Roſenthal. cap. 7. concluſio. 30. à num. 33. om-
nes iſti in ſpecialibus tractatibus de feudis
vbi limitant . Hæc omnia ſuadent dicere
in adoptiuis vel arrogatis repræſentationis
priuilegium ceſſare.
10 Secundò, † adoptiuus filius familiam pa-
tris naturalis hodie non mutat, ſed naturali
patri omnia patriæ poteſtatis iura integra
& illibata manent, l. cùm in adoptiuis 10. C. de
adoptioni. §. ſed hodie, inſtit. eodem titulo, §. ſed ea
omnia 14. inſtituta de hereditatibus, quæ ab inteſt.
deferuntur , l. 9. tit. 16. part. 4. Et ſic eſt ſuus
heres. Ergo non eſt ſuus heres adoptiuo pa-
tri, cum duobus ſuus heres eſſe non poſſit,
vt neque heres ſimpliciter , l. ſi filiusfamilias
33. §. 1. de teſtamento militis, l. quod contra. 141.
§. 1. ff. de regulis iuris , quemadmodum filius
matri vel auo materno non eſt ſuus heres,
l. 4. §. ad teſtamenta , ff. bonorum poſſeſſion. contra
tabulas, ſed patri ſuo tantùm , in cuius pote-
ſtate eſt, & cuius familiam ſequitur , l. pe-
nultima, ff. de liberis agnoſcendis, Anton. Faber tom.
3. de erroribus pragmatic. decade 55. error. 1. pag.
100. Et per conſequens repræſentatione ca-
ret adoptiuus .
11 Tertiò : † ſiue intelligas repræſentationis
ius eſſe fictionem ſecundùm aliquos , de
quibus ſupra lib. 1. cap. 6. à numer. 3. ſiue pri-
uilegium ſecundùm alios , de quibus ibi à
num. 8. non poteſt inter filios adoptiuos pro-
cedere, quia filius adoptiuus non eſt verus,
ſed fictus & imaginarius filius , vt dixi hoc
capite, nu. 3. & duæ fictiones circa vnam &
eandem rem concurrere nõ poſſunt, l. ſi ve-
ro 12. §. Marcellus , ff. mandati, l. 1. ff. de vſu &
vſufructu legato , & cum multis dixi dicto li-
bro 1. cap. 12. num. 31. quemadmodum neq;
duo ſpecialia in vna eademque re conſide-
rari poſſunt, l. 1. C. de dotis promiſſione; vt cum
multis notaui dicto cap. 12. num. 36. Hac de
cauſa coniecturari licèt, ideo in Nouel. 118.
adoptiuorum vel arrogatorum filiorum
mentionem factam non fuiſse , etſi exactè
repræſentationis materiam Iuſtinianus tra-
ctauerit.
12 Nihilominus † inter adoptiuos vel arro-
gatos filios repræſentationi locum eſſe di-
cendum eſt : nam etſi verum ſit filios iſtos
non veros & naturales, ſed fictioſos, & ima-
ginarios eſse , vt dictum remanet n. 3. ne-

gari tamen non poteſt adoptionem natu-
ram imitati,& imaginem ac ſimilitudinem
quandam eſſe naturæ, *l.filio quem pater,* 23.
ff. de liber. & poſth. §. minorem 5. *inſt.de adopt.*
*Caius lib.*1.*inſtitutionum,tit.*5.*in principio,Merce-*
*rius lib.*2. *opinionum cap.*8. *Anton.Contius lib.*1.
*lectionum ſucceſſiuarum cap.*6.*& Anton.Faber.di-*
cto titulo 10. *princip.*3. Et ſic plerique effe-
ctus,qui inueniuntur in veris filijs, conſide-
rari poſſunt in iſtis legitimis tantùm.
13 Quia † quemadmodum filij naturales & le-
gitimi ſimul ſunt cum omnibus liberis &
bonis in familia patris, ita arrogatus in ar-
rogatoris familiam cum omnibus ſuis
bonis tranſibat, *l ſi paterfamilias* 15. *ff. de*
adoptionibus. l. ſi adoptauero 16. *ff. de precario.*
princip.inſtit.de acquiſitione per arrogatorem, ſed
& liberi eius in eiuſdem arrogantis fiunt
poteſtate tanquam nepotes, *l.*2.*§.fin l.adro-*
gato 40. *ff. de adopt.* ob idq; dicitur dominiũ
per adoptionem mutari, in *l.ſi dominium* 47.
ff.de furtis ſecundùm *Anton.* Fabrum *dict. tit.*
14 10.*princip.*1.*illation.*8.*pag* 480. Vnde † ſi ado-
tiuus pater Senator vel Decurio ſit, eorum
filii non dicuntur ſimpliciter filii,ſed Sena-
toris & Decurionis filii, *l. Senatoris filium* 5.
& l ſeq. ff.de Senatorib. l.cùm adoptiuum 4. *C de*
Decurionibus, lib. 10. ad oſtendendum filios
iſtos nobilitate patris ditari, vt voluerunt
Ram.de nobilitate in 4. *quæſt.* 5. *principali*, quò
reſpexit *Ouidius lib.*4. *Faſtor.* dicens:
Hinc ad te magna deſcendit origine menſis,
Et fit adoptiua nobilitate tuus.
Nam & ex oratione Ciceronis pro domo
ſua ad Pontifices apertiſſimè licet videre
filios adoptiuos ſequi conditionem ſtatum-
que patris adoptãtis,vt ſi is pater eſſet Patri-
cii generis, & filius quoque talis eſſet, & è
contrario,ſi plebei,plebeius quoq; filius cẽ-
ſeretur: *Plebius* (inquit *Liu. lib.*16. *ab Vrbe*)
fieri dicebatur Patricius, *qui ſe plebeio homini in*
adoptionem dabat. ob idq; Clodium illum
Pulchrum ſe in adoptionem P.Fonteio ho-
mini plebeio dediſſe,vt Tribunatum plebis
aſſequi poſſet,ad quem Magiſtratum non
niſi plebei admittebantur. Adoptantis enim
15 nomen † aſſumebant adoptati,& gentilitio
iungebantur. *Curtius lib.*1. *coniectural.ad fra-*
*trem, cap.*26. *Barnabas Briſonius lib. ſingulari ad*
*legem Iuliam de adulter.pag.*88. *Ideò Franciſcus*
*Marcus quæſt.*887. *per totam, parte* 1. dixit pa-
tris priuilegium tranſire in filios adoptiuos,
ſicut in naturales. Et adoptatus vel arroga-
16 tus filius † fit ſuus heres adoptiuo patri, *l.*
arrogato 40. *§. vltimo, ff. de adoptionibus,l.*1.*§.*
ſuos, ff de ſuis & legitimis, l.cùm in adoptiuis 10.
§. ſed ne articulum.verſiculo, Et ideo ſancimus,C.
de adoptionibus, vt poſt alios dicunt *Bald. in d.*
l. cùm in adoptiuis,in fine principij, Iaſ.in l.qui ſe
*patris,num.*11. *C.vnde liberi,Tiraquel. in l.ſi vn-*
quam,verbo, ſuſceperit liberos, numero 21. *C. de*
*reuocandis donationib. Anton. Gomez tom.*1. *reſo-*
*lution. cap.*9. *num* 12. *Ioan.Oroſcius in l. ſi arro-*
gator, num. 18. *ff. adoptionibus, Padilla in l. eam*
*quam, num.*6.*&* 7. *C.de fideicommiſſ. & Bellon.*
17 *lib.*1.*ſupputation.c.*3. Et quaſi agnaſcendo †
rumpit teſtamentum antea factum à patre
adoptiuo, *l.verum eſt, aliàs l.certum eſt* 8. *ff. de*
iniuſto rupto,princip.inſtit.quibus modis teſtamenta
*infirmentur,Caius lib.*2.*inſtitutionum, tit.*3. *§.* 4.
Si quis (inquit) *poſt factum teſtamentum ado-*
ptauerit apud populum illum qui ſui iuris eſt, hoc
eſt, qui patrẽ non habet, aut apud Prætorem illum
adoptauerit qui in poteſtate patris eſt,quaſi ei filius
natus ſit: ita eius rumpitur teſtamentum. Vlpian.
in fragm.tit. 23. *§.* 2. *iuncto §.*3 *Hugo Don.lib.*
6.*comment.cap.*16.*§. His ergo modis, in fine, &*
*Anton.Faber dicto princip.*1 *illation.*22.*pag.*511.
18 Et ab inteſtato † adoptiuo patri non ſolũ
in bonis priuatis ſuccedebat, *l.* 2. *§.parui au-*
tem refert, ff. de ſuis & legitim.heredib.§.ſed ho-
die 3. *inſtit. de adoptio. §. ſed ea omnia* 15. *verſ.*
Inuenimus,inſt.de hereditat. quæ ab inteſt. defer.
*vbi Theophilus.Conſtantinus Harmenopulus lib.*5.
*promptuarii iuris ciuilis,tit.*8. *§.*88. *in princ. Va-*
*lentin. Forſter.d lib.*5. *de ſucceſſi. ab inteſt.cap.* 2.
*num.*1. *& numero* 9. *verſic. Hæc verò, Ranchin.*
in eodem tractat. §. 6. *Petrus Gregor.in* 3. *parte*
*ſyntagma.iuris, lib.*45. *cap.*5. *Sneiduuin. ad titu-*
lum inſtitutæ de hereditat,quæ ab inteſtato deferun-
tur,c.de ſucceſſione adoptiuorum, & Borcholten.de
19 *gradibus,pag.*192. *& ſeq.* Sed etiam † in Re-
gnis & Regalibus dignitatibus: ſic Tiberius
Auguſto,Nero Claudio, Traianus Neruæ,
Antoninus Pius Adriano,& ipſi Antonino
alius Antoninus Philoſophus ſucceſſerunt,
vt ab Imperatorum ſcriptoribus traditum
eſt. Et Galua Imperator Piſonem adopta-
turus, vt illum ſucceſſorem deſignaret, ele-
ganti oratione probauit hunc morem au-
ctoritate probatiſſimorum priſcorum Prin-
cipum apud *Cornelium Tacitum lib.*17. *Anna-*
20 *lium*. Et cum legitimis † & naturalibus ſimul
ſuccedunt, *l.ſi te parens* 5. C. *de ſuis & legiti-*
*mis liber. Conſtantinus Harmenopulus d.tit.*8. *§.*
ſi quis 85. *Si quis* (inquit) *inteſtatus deceſſerit*
relictis naturalibus filijs,& adoptiuo, ſimiliter om-
*nes ſuccedunt. l.*9. *tit.* 16. *par.* 4. Doctores ſu-
pra, & poſt alios *Cacheran. deciſ. Pedemontanæ*
75. *num.*2. & diſtinguens *Gutierrez in repeti-*
tione §. ſui, n. 162. *inſt. de heredum qualitate &*
differ. & Hieronym. Treutlerus diſputationum ad
*ius ciuile,vol.*2.*diſput.* 16.*theſi.*2.*littera G, in no-*
tis, & Salluſtius in bello Iugurthino exemplo
probat, vbi adoptatus à Micipſa Numida-
rum Rege ſucceſſit in Regno cum Adher-
bale,& Hiempſale filijs naturalibus & legi-
timis,& id quidem iudicio ipſius Micipſæ,
& Senatus populique Romani. Et in iure-
21 patronatus † ſuccedunt, *Cæſar Lambertinus*
de

de iure patronatus, 2. artic. 7. quæſtion. & in 23.
articulo 2. quæſt. lib. 1. Valentinus Forſterus lib. 5.
de ſucceſſion. ab inteſtato, cap. 6. num. 2. & Iacobus
Cuiacius lib. 7. obſeruation. cap. 1. quamuis quoad
iuſpatronatus libertorum non ſuccedant
ex Græca Iuſtiniani conſtitutione, quæ refertur
in lib. 48. Baſilicon. tit. vltimo. Item (inquit) ne
filij adoptiui patroni libertos patris adoptiui ha-
22 beant. Et † aſcendentibus præferuntur, l. 2.
§. liberi defuncti 6. l. æquiſſimum, 5. ff. ad Senatuſ-
conſultum Tertullian. Guil. Benedict. in c. Rainu-
tius, verbo, Et vxorem nomine Adelaſiam, numer.
747. & ſeq. de teſtamentis, Valentin. Forſterus dict.
lib. 5. cap. 2. à num. 3. & cap. 6. num. 7. & Gu-
tierrez in dicto §. ſui, num. 153. vbi declarant.
23 Adeò † vt ſi deceſſerit ante aditam heredi-
tatem ratione ſuitatis in liberos ſuos tranſ-
mittit, gloſſa, verbo, non mutat in fine, in l. ſer-
uus 5. § vlt. ff. de heredib. inſtituend. quàm ſin-
gularem dicit Aretinus in l. ventre, num 16. ff.
de acquir. hereditat. & communitèr receptã
poſt plures refert Padilla in dicta l. eam quam,
num. 7. Ex omnibus dictis affirmandum
eſt inter adoptiuos repræſentationem dari,
cum ſint adoptiuo patri ſui heredes, & ferè
omnibus quibus filij legitimi & naturales
ſimul, manifeſtè gaudeant, vt vidiſtis, &
per conſequens etiam repræſentatione,
vt iſti.
24 Secundò † principalis ſententia probatur:
quia quando lex aliquid fingit, idem opera-
tur fictio in caſu ficto, quod veritas in caſu
vero, l. qui ad certum 14. ff. locati, l. ſi mulier de-
bitori 77. ff. de iure dotium. l. vnic. in princip. C.
de rei vxoriæ actione, §. Item per acceptilationem
2. inſt. quibus modis tollitur oblig. Doctores in l. ſin-
gularia, præcipuè Decius num. 6. ff. ſi certum pe-
tatur, Doctores in l. ſi is qui pro emptore, vbi Iaſ.
num. 216. alias leges citat, ff. de vſucapionibus
Ioſephus Gonzalez variar. quæſt. cap. 34. num. 21.
Caualcan. deciſ. 14. num. 36. part. 3. Mantica lib.
11. de coniectur. vltim. voluntat. tit. 18. num. 42.
Peregrin. de fideicommiſſis, art. 35. num. 16. &
Petr. Surd. conſ. 349. num. 45. volum. 3. Sed in-
ter filios veros repræſentationi locus eſt, vt
ſæpeſæpius dictum eſt. Ergo idem dicendũ
eſt in noſtro caſu.
25 Vltimò, † pro hac parte videtur textus
expreſſus in l. ex adoptiuo, 27. ff. de adoptionibus.
Ex adoptiuo natus (Iulianus inquit) adoptiui lo-
cum obtinent in iure ciuili, vbi nepos ex adopti-
uo filio ſuſceptus patris perſonam repræ-
ſentans eius locum obtinet, & quemadmo-
dum filius, ſi ſupereſſet, vnà cùm aliis ſuc-
cederet, vt dixi num. 20. ita & nepos cum
patruis admitti debet.
26 Non obſtat primum argumentum † & ibi
adducta: quia filius adoptiuus iure ciuili fi-
lius eſt, & in eo omnes effectus qui in filiis
naturalibus & legitimis ſimul conſideran-
tur, locum habent, niſi ſpecialiter fuerint
excepti, quales ſunt in argumento deducti
caſus, vbi naturalitas magis principalitèr
quã legitimitas attenditur: & cũ repræſẽta-
tionis beneficium ſit iuris ciuilis, vt dixi ſu-
pra lib. 1. cap. 5. à num. 8. & filius iſte ſimili-
ter ſit iure ciuili inuentus, & in eo non ſit
prohibita repræſentatio, dicendum eſt eam
ipſum gaudere.
Ad ſecundum argumentum responde-
27 tur. † Fateor regulariter patriam poteſtatem
requiri ad ſuitatem, & ſuum heredem duo-
bus eſſe non poſſe, vt in argumento dixi,
ſed cùm iſta patria poteſtas & ſuitatis præ-
rogatiua ſint de iure ciuili, aliquo tamen
caſu idem ius ſine patria poteſtate ſuitatem
etiam duobus dare potuit, ſecundùm An-
tòn. Gom. tom 1. reſolutionum, cap. 9. n. 12. & 13.
28 Vel dic † huiuſmodi filium non eſſe pro-
priè ſuum heredem, nec ita dici in dict. l.
cùm in adoptiuis, 10. §. ſed ne articulum, circa fi-
nem, C. de adoptionibus, ſed tantùm dicitur eũ
ſui heredis ius habere, quod diuerſum eſt:
aliud namque eſt ſeruire, aliud eſſe ſeruum,
l. ad recognoſcendos, 10. C. de ingenuis & manumiſ-
ſis, Theophilus in §. vltim. inſt. de ingenuis. Quin-
tilianus lib. 7. inſtitution. oratoriar. cap. 3. pag. 422.
Aliud eſſe liberum, aut pro libero ſe gere-
re, l. liberis, 7. §. vltim. l. quod autem 10. & ſeq. ff. de
liberali cauſa, Donel. lib. 2 commentarior cap. 11.
Aliud eſſe Proconſulem, aut Proconſula-
tum obtinere, l. 1. & ibi gloſ. verbo, Proconſula-
tum, ff. de tutor. & curator. Iaſ. in l. Barbarius
Philippus, num. 19. in fine, ff. de offic. Proconſul.
Hotoman. quæſtion. illuſtr. cap. 17. Aliud eſſe
19 Prætorem, † aut prætura functum, d. l. Barba-
rius Philippus, ſecundùm intellectum Baldi,
Iaſ. Placitij, Vacæ, Qroſcij & Vultei ibi, Goueani
libro 1. lectionum, cap. 6. Cuiacij lib. 18. obſerua-
tion. cap. 33. Ioannis Roberti, lib. 1. receptæ lection.
cap. 38. Hotomani dicto cap. 17. Concij lib. 1. di-
ſputation. cap. 2. Antonij Guiberti lib. 1. quæſtion.
iuris, cap. 11. Arumæi diſputat. 1. ad Pandect. theſi.
21. Morlæ, 1. parte emporij, tit. 2. in præludijs, nu-
mera 100. & quæſtion. 26. num. 15. & 16. & Pi-
chard. in §. ſed cum aliquis 4. n. 6. inſtit. de teſta-
30 mentis. Sic in propoſito † aliud eſt ſuum eſſe
heredem, & aliud ſui heredis ius habere, vt
dicunt Gutier. in d. §. ſui, num. 33. inſt. de hered.
qualitat. & differ. Valent. Forſter. lib. 2. de ſucceſ-
ſionibus ab inteſtato, cap. 18. num. 32. cum duobus
seqq. Valentin. Forſter. ium. 1. part. diſput. Iuſtinian.
diſput. 13. theſi. 28. & Oſuald. Hilligerus lib. 7.
Donelli enucleati c. 2. lit. E. in notis: & nihilomi-
nus repræſentationis ius habebit, ſicut filius
ſuus heres, cum ſui heredis ius habeat, præ-
cipuè hoc in caſu, vbi ad repræſentationem
patria poteſtas præcisè non requiritur, vt
nec deſideratur in liberis emancipatis, nec
in deſcendentibus per lineam maternam,
vt

vt dicemus infra hoc *libro*, *cap.* 10. *&* *cap.* 12.

31 Vltimo argumento reſpondetur.†quod ſiue fictionem,ſiue priuilegium conſideres eſſe repræſentationem, duæ fictiones ſiue duo ſpecialia circa vnam eandemque rem concurrere poſſunt, vt latè probaui ſupra *lib.1.cap.12.num. 33.& à num.37.* Nec dicendum eſt Iuſtinianum in dicta *Nouell.* 118. hunc adoptiui caſum omiſiſſe, cùm tractauerit in ea,quando filij perſonas ſuorum parentum repræſentent,& ſic in illa generalitate comprehendiſſe adoptiuos, cùm iſti quoque ſint filij.

SVMMARIVM.

1 *Filij per oblationem Curiæ legitimantur.*
Iſta legitimatio non eſt in vſu.
2 *Filij naturales tantùm per ſubſequens matrimonium fiunt legitimi.*
Materiam cap.tanta 6. qui filij ſint legitimi, vide remiſſiuè.
3 *Princeps legitimandi facultatem ſibi in ſupremæ poteſtatis ſignum reſeruatam alteri concedere poteſt.*
4 *Adoptio vox eſt vniuoca.*
Legitimatio verbum vniuocum eſt.
5 *Legitimatio an diſpenſatio ſit ex factis potius quàm ſimplici verbo æſtimandum eſt.*
6 *Legitimatio vera quæ ſit.*
7 *Diſpenſatio vera quæ ſit.*
8 *Legitimati per reſcriptum Principis primis natalibus reſtituuntur,acſi legitimi concepti fuiſſent.*
9 *Legitimati à Principe verè filij legitimi ſunt.*
10 *Iſti filij à verè legitimis nihil differunt.*
11 *Legitimati per reſcriptum in patria poteſtate conſtituuntur*
12 *Legitimati iſti patri ſunt ſui heredes.*
13 *A patre,ſicut legitimi, inſtitui debent hi.*
Legitimatis eorum legitima inſtitutionis titulo, & non alio quolibet relinquenda eſt.
14 *Legitimati per reſcriptum Principis antea factam donationem reuocant.*
Et teſtamentum antea factum in quo præteriti ſunt, quaſi agnaſcendo rumpunt.
15 *Teſtamentum poſt legitimationem factum in quo legitimati præteriti ſunt, nullum redditur.*
Si in eo exheredati ſint, de inofficioſo teſtamento querelam habent.
16 *Legitimati iſti faciunt deficere conditionem:Si ſine liberis deceſſerit.*
17 *Legitimati impuberibus pupillariter ſubſtitui poteſt.*
Spurio filio pupillaris ſubſtitutio facta conualeſcit per legitimationem ſubſequentem.
18 *Legitimati patri, & aſcendentibus vnà cum naturalibus ab inteſtato ſuccedunt.*
19 *Legitimati ab inteſtato ſuccedunt tranſuerſalibus, licet alij contradicant, num.20.*
20 *Legitimati per reſcriptum Principis repræſentationis iure ſuccedunt, & per totum caput.*

CAPVT IX.

Inter legitimos ex reſcripto Principis, vtrum repræſentationi locus ſit.

1 INtentio noſtra † non eſt tractare de filiis
per oblationem Curiæ legitimatis, de
quibus §.*fin. inſt.de nuptijs, Nouella* 89. *quibus*
modis naturales efficiantur ſui, cap. 2. Doctores
vtrobique, *Donellus lib. 2. commentarior. iuris*
ciuilis cap.21.à §.1. Antonius Pichard. poſt prin-
cip.inſtit. de heredit at. quæ ab inteſtato deferuntur,
§. 5. *de legitima filiorum legitimatorum ſucceſſio-*
*ne, à numer.*1. quia ab vſu receſſit legitima-
tio iſta,vt dicit *Angel. conſ.* 17. *num.*5. *verſic.*
Hodie autem, & Mantic. lib. 11. *de coniecturis*
2 *vltimarum voluntat.tit.*10. *num.*1.Nec † de le-
gitimatis per ſubſequens matrimonium,
de quibus *cap. tanta 6. qui filij ſint legiti-*
mi. De cuius materia & requiſitis *Doctores*
ibi; & in *l.Tauri, & in l.*10. *tit.*8.*lib.*5.*Recop.*
Anton. Gabr. lib.6. commun.tit. de legitimatione,
*concluſ.*1.*Portius lib.4. communium, concluſ.*35.
*Couar.*2. *par.de ſponſalibus,cap.*8.§. 2. *Alexand.*
*Trentacinq. variar. reſolution.lib.*1.*reſolu.*1. *de*
*legitimation. à num.*1. *pag.* 150. *Riccius collecta-*
nea 107. *&* 832. *Peregrin. de fideicommiſſis ar-*
*tic.*24. *Bernard. Græuæus practic. concluſionum,*
*lib.*2.*concluſ.*141. *conſideratio.*1.*Vincent.Honded.*
*conſ.*72. *in tranſcurſu lib.* 2. *Philippus Paſcal.* 2.
*par.de viribus patriæ poteſtatis, cap.*4. *à num.*54.
*præcipuè à num.*68. *Ioannes à Montealegre lib.*2.
*praxis ciuilis, cap.*1. §. 3. *Petrus Gregorius in* 3.
*part. ſyntagmat. lib.*45. *cap.* 7. *num.*6. *Donellus*
dicto cap. 21. §. *ex quibus paucis, &* §. *ſeq. &*
*Andr. Fachineus lib.*3. *controuerſ. iuris, cap.*50.
*cum ſex ſequentibus,*quia de iſtis minus dubi-
3 tari poteſt. Sed de filijs† per reſcriptum
Principum legitimis factis qui in ſupremæ
poteſtatis ſignum hanc ſibi reſeruatam ha-
bent facultatem, quam & alteri concedere
poſſunt, *Syluanus conſ.*44. *in princip. Roland. à*
Valle conſ. 88. *num.*18.*& ſeq. & conſ.*89.*num.*
20. *lib.*1.*Petra de poteſtate Principis, cap.*3. *q.*4.
*num.*48. *& cap.* 6 *num.*44. *&* 45. *Surd.conſ.* 1.
*num.*25.*volum.* 1. *& conſ.*210. *num.*42. *vol.*2.
*& Sixtin de Regalibus lib.*1. *cap.*2. *num.* 20. Et
4 ſcias,†quod ſicut adoptio vox eſt vniuoca,
in genere adoptionē propriè dictam & ar-
rogationem, *l.*1.*&* 2. *ff.de adoption.* in ſpecie
tamen ipſam adoptionem propriè ſumptā
deſignans, *Alexan. Raudenſ.de analogis cap.*17.
*num.*2.*&* 3.ita legitimatio verbum vniuo-
cum eſſe dicit.*Iacob. Menoch. conſ.* 842. *num.*
11. *&* 12.*volum* 7. & in genere ſumpta le-
timationem in ſpecie & diſpenſationem in
ſpecie

ſpecie quoque comprehendit, ſed ſub diſpenſatione legitimatio in ſpecie nunquam continetur, *Bernard. Græuens dict. lib. 2. conclnſ. 142. conſideratio 2. num. 4. & 5.* quia ipſa non eſt propria legitimatio, *Surd. conſ. 552. n. 27.*
5 *volum. 4.* Quare † legitimatio in ſpecie, an diſpenſatio occurrenti, in caſu ex factis potius quam ſimplici verbo æſtimandum eſt, cùm *cap per venerabilem 13. qui filij ſint legitimi*, legitimationis, & diſpenſationis verbo promiſcuè vtatur, *Oſaſch. Cacheran. deciſ. 116. num. 21.* ideoque ſecundùm ſubiectam materiam accipi poteſt ac debet. Vera legiti-
6 matio eſt, † quando macula abolita naturalis filius natalibus reſtituitur, & inter cuius parentes conceptionis tempore ad contrahendum matrimonium nullum Diuini vel Canonici iuris erat impedimentum, vt poſt multos dicunt *Emanuel Coſta in l. Gallus, §. Et quid ſi tantum, 2. parte, numer. 152. ff. de liberis & poſthum. Couarr. d. cap. 8. §. 8. num. 1. Tellus Fernandez in l. 12. Tauri à num. 22. Matien. in l. 10. gloſ. 1. num. 3. tit. 8. lib. 5. Recopil.* (qui ampliant ibi cum communi opinione, etiam ſi limitata ſit ad ſucceſſionem, quicquid dicat *Surdus* poſt alios *conſil. 337. num. 38. volum. 3.*) *Ludouic. Morotius conſ. 9. numero 18. & Surdus conſil. 1. num. 30. volum. 1.*
7 At ſi eo tempore † inter eius parentes matrimonium ob impedimenta illa celebrari nequibat, tunc propriè dicitur diſpenſatio, & non legitimatio, vt cum *Paulo, Barbacia, Croto, Grato, Socino Iuniore, Decio, Gozadino, Curtio, Syluano, Vermondo, Tello Fernandez & Couar. Matien. dict. gloſ. 1. num. 2. Vincent. Honded. conſ. 83. nu. 19. lib. 2.* & cum vndecim Doctoribus *Surd. conſil. 337. num. 37. volum. 3. & conſil. 552. num. 25. volum. 4.* & cum trigintaquinque *Iacob. Menoc. dict. conſil. 842. à n. 5.* Quicquid hoc in caſu veram eſſe legitimationem defendant poſt *Albericum, Socinum, Iaſonem, Alciatum, & Couar. Andreas Fachineus lib. 3. controuerſiar. iur. cap. 57. Marc. Antonius Eugenius conſ. 53. per totum*, latè *Peregrinus* omninò videndus, *conſ. 15. per totum, vol. 4.* & cum certa diſtinctione ſequitur *Surd. cõſ. 453. num. 29. vol. 3.* Quæ differentiæ, & effectus inter legitimationem & diſpenſationem ſint, videndi ſunt apud aliquos ex Doctoribus ſupra relatis.

8 His ſuppoſitis † quoad noſtram quæſtionem dic iuris repræſentationi locum eſſe: quia à Principe legitimati primis natalibus reſtituuntur, ac ſi legitimi concepti fuiſſent conſiderandi ſunt, *l. qui in Prouincia 57. in fine*, in illis verbis: *Perinde atque legitimè concepti fuiſſent, ff. de ritu nuptiarum, l. fin. §. 1. ff. de natalib. reſtituend. Nouella 89 quibus modis naturales efficiuntur ſui, cap. 9. Bartol. in l. 2. nu. 10. ff. de vulgari, Bald. in l. Imperialis, num. 3. C. de nuptijs, Iaſo in l. Gallus, §. & quid ſi tantum, nu. 85. ff. de liber. & poſthum. & in l. ſi is qui pro emptore, n. 227. ff de vſucapionibus, & conſ. 127. num. 7. verſic. Et ſic non obſtat, vol. 4. Natta conſ. 504. num. 18. & 19. & conſ. 624. nu. 5. cum ſeq. vol. 3. Roland. à Valle conſ. 83. nu. 12. & 14. lib. 3. Rimin. iun. conſ. 46. à nu. 3. lib. 1. Vinc. Honded. conſ. 83. n. 43. lib. 2. Surd conſ. 75. n. 7. vol. 1.* Et ex noſtris *Couar. d. §. 8. n. 3. Roias in epitome ſucceſſion. c. 23. num. 102. & 106. Molin. lib. 3. de Hiſpanor. primog. c. 3. num. 1. & Montealegre lib. 2. praxis ciuil. cap. 1. §. 4. n. 1. & 2.* Petra *de poteſtate Princip. c. 28. à num. 43.* Et verè filij
9 iſti † legitimi ſunt, *Nouella 74. quibus modis naturales efficiantur legitimi, cap. 2. dicta Nouella 89. cap. 9. Bart. in l. ſi is qui pro emptore, n. 30. ff. de vſucapionibus, Afflictis deciſ. 195. num. 3.* Pariſius *conſ. 1. num. 55. & ſeq. lib. 2. Burſat. conſ. 85. num. 11. Berreta conſ. 118. num. 57.* Gerar. *Mazzol. conſ. 117. n. 20. Surd. conſ. 337. num. 2. vol. 3. Menoch. de præſumption. lib. 1. quæſt. 35. num. 2. Couar. d. §. 8 num. 3. Tello Fernand. vbi ſupra num. 16. & ſeq. Matienc. dicta gloſſa 1. num. 9.* & cum multis *Montealegre d. §. 4. n. 3.*
10 Et à verè legitimis † nihil differunt, dicta *Nouella 74. c. 2.* ibi: *Nihil à legitimis filijs differentes*, d. *Nouella 89. c. 9. in fine*, ibi: *Nihil à legitimis filijs differentes, l. 12. Tauri, in fine*, ibi: *Mandamos, que en ninguna coſa difierã de los hijos nacidos de legitimo matrimonio, l. 10. in fine, tit. 8. lib. 5. Recopilat. Afflict. dicta deciſion. 195. num. 1. Tiraquel. in l. ſi vnquam, verbo, ſuſceperit liberos, num. 85. C. de reuocand. donation. Mazzol. dict. conſ. 117. num. 21. Tiber. Decian. conſ. 88. num. 2. lib. 2. Franc. Beccius conſ. 299. num. 5. Surd. conſ. 75. num. 1. volum. 1. conſ. 373. num. 11. vol. 3.*
11 *& conſ. 571. n. 7. vol. 4.* Hac ratione † iſti filii per legitimationem in patria poteſtate conſtituuntur, *§. fin. inſt. de nupt. Nouel. 74. cap. 1. verſic. Liceat igitur, dicta Nouella 89. cap. 9. poſt medium, & §. 1. Bartol. in l. 2. in princip.* vbi *Iaſ. num. 20. ff. de vulgari & pupil. idem Iaſ. in dicta l. ſi is qui pro emptore, nu. 236. & in rubrica ff. de liber. & poſthum. num. 10. & in l. qui ſe patris, num. 13. C. vnde liberi, Corneus in l. 3. nu. 17. C. de iure deliber. Ruin. conſ. 86. num. 15. lib. 3.* Pariſ. *conſ. 10. numer. 75. lib. 2. Ioann. Lopez* de Palacios *Rubios in l. 12. Tauri, num. 13. Rojas*
11 *in dicto cap. 23. num. 47.* Et patri † ſunt ſui heredes, *§. ſui autem heredes 3.* ibi: *Quibus connumerari neceſſe eſt etiam eos qui ex legitimis quidem nuptijs, vel matrimonijs non ſunt progeniti, curijs tamen ciuitatum dati ſecundum diualium cõſtitutionum, quæ ſuper his poſitæ ſunt, tenorem, heredum ſuorum iura nanciſcuntur, inſtitut. de heredit. quæ ab inteſt defer un. rubrica dicta Nouel. 74. Quibus modis naturales filij efficiantur legitimi, & ſui.* vbi pondera verbum illud, *ſui, & cap. 1. eiuſdem Nouellæ in princip.* ibi: *Ipſos quidem ſuos facere voluerit*: & poſt medium ibi:

Et

Et ſuos de extero,& ſub poteſtate haberet:& in ru-
brica dictæ Nouellæ 89. Quibus modis naturales
efficiuntur ſui; vbi conſidera verbum quoq;
ſui & cum Bartolo,Baldo,Cumano,Ioanne Franc.
& Iaſone,Tiraquel.in dicto verbo,ſuſceperis libe-
ros, num.78. & cum alijs Marc.Anton. Pere-
13 grinus de fideicommiſſis,art.24.n.26. Ideoque †
à patre, ſicut legitimi, inſtitui debent,
Surdus de alimentis tit. 1. quæſtion 8 num. 2. &
eorum legitima titulo inſtitutionis, & non
alio quolibet titulo, relinquenda eſt, Iaſ. in
authent.nouiſſima, n.14. ff.de inofficioſo teſtament.
& in rubric. ff. de liberis & poſthum. nu.11. ſe-
quuntur Pariſius conſ. 7. num. 3. volum.2. Ce-
phal conſ.276. num 5. & conſ. 277. num.3.Ro-
land. à Valle conſ. 96. num.50. lib.3. & Surdus
14 conſ.75.num.3.vol.1.Et per legitimationem†
non ſolum reuocant donationem antea
factam, Ruinus conſ. 173. à numer.6. vſque ad
11. lib.1. Pariſ. conſ.73. num.6. volum.1. & cũ
Dino, Baldo, Caſtrenſi, Socino, Decio, & Ruino,
Tiraquel.vbi ſupra, à num 75. vbi num.86. re-
ſpondit contrarijs, & Peregrinus dicto art. 24.
num.28. in fine. Sed quaſi agnaſcendo teſta-
mentum antea factum, in quo inſtituti nõ
ſunt, ſimiliter rumpunt, vt plures referens
tenet Tiraquel. dicto verbo, ſuſceperit liberos,
num.81. Gutier.in repetitione §.ſui, numer. 178.
inſtit. de heredum qualitat. & differentia, Valenti-
nus Forſterus lib.6. de ſucceſſion. ab inteſtat.c.37.
num.8. Mantica lib. 11. de coniectur. vltimarum
voluntatum, tit.10.num.29. & cum mulis alijs
Montealegre dicto §.4. num. 19. & Anton.The-
15 ſaur. deciſ. 84. num. 1. Et teſtamentum† poſt
legitimationem factum, ſi præteriti ſint,
nullum reddunt, etſi exheredati,per quere-
lam de inofficioſo ſubuertunt Nouella 12.de
inceſtis nuptijs,cap.4.in fine,Bald. in l.cùm in ado-
ptiuis,n.5. C.de adoptionibus,Alex.conſ. 139.n.2.
lib.1.Iaſ.in d.l.ſi is qui pro emptore, numer.236.
Caſtillo,& Anton.Gomez in l.12 Tauri,num.66.
Couar. dict.§.8. num.2. Rojas d.c.23. numer.45.
Montealegre d. §. 4. num.16. Ferdinan.Vazquez
lib.2.de ſucceſſion. creation. §.20. num. 31. & §.
30 num. 293. Gutierrez in dicto §. ſui, n. 177.
Matienc.in dicta l.10. Recopil.gloſ.7. num.3. latè
Pariſius d. conſ. 7. num.2. lib. 2. & cum aliis
Surd. dict.conſil.75.numer. 4.volum.1. conſ.571.
num.7.vol.4. & d.quæſt.8. de alimentis, num. 3.
16 Et faciunt † deficere conditionem, ſi ſine
liberis deceſſerit, vt poſt alios Aretinus in l. ex
facto, in princip. num. 9. & 12. ff. de vulgari &
pupill. ſubſtitutio.Alexand.conſ.2.à num 22.lib.1.
poſt longam diſputationem concludit M.
Anton.Natta conſ.624. num.8. volum.3. Cephal.
conſ.117.num. 20. & conſ.188. num.19. Tiber.
Decian.conſ. 42. num. 15. lib. 1. Surd. conſ. 1.
num.98. & ſeq. volum.1. conſ. 487. num. 1. &
conſilio 571. num. 45. volum. 4. & latiſſimè
Mantica dicto tit. 10. à num.3.& Menoch.lib.4.
17 præſumpt.79. à n. 1. Quibus impuberibus †
pupillariter ſubſtitui poteſt, Bart. in l. 2. in
princip. num.10. ff de vulgari, vbi Alexand. n.
27. & communem opinionem teſtatur ibi
Ripa num.27.quàm omnes Doctores ſequun-
tur, vt per Lancellot. Politum in tractatu de
ſubſtitionibus, in rubric. de pupillari, num.37. &
Ioannes Gutierrez in d. §. ſui, num. 166. Imò
& quòd plus eſt ſubſtitutio pupillaris ſpu-
rio facta per legitimationem ſuperuenien-
tem conualeſcit Angel.& Imola in l.ſi alienum,
§. In extraneis, ff. de heredib.inſtituend. Alexand.
in l.Gallus, §. & quid ſi tantùm, poſt num.2. vbi
Iaſonum. 87. ff. de liber. & poſthum. & com-
munem dicunt Natta conſ. 504. num. 19. vo-
lum. 3. & Surd. conſ. 75. num 8. volum.1. Et
18 ab inteſtato † patri & aſcendentibus vnà
cum naturalibus & legitimis ſimul ſucce-
dunt, l. fin. tit. 15. part. 4. Bart. in l. ex facto,
num. 3. ff. de vulgari, Bald.in dicta l. cùm in ado-
ptiuis,num.5. Iaſ. in dicta rubrica,ff.de liber. &
& poſthum. num. 9. & in d. §. & quid ſi; tan-
tùm,num.96. & in d. l.ſi is qui pro emptore,num.
278. Rojas d. c.23 num.34. Matienc. in d.l. 10.
Recop.gloſ. 2.à num.2. & Montealegre dicto §.4.
num. 17. qui declarant, & iure Regio di-
cunt non procedere per l.12. Tauri quæ eſt l.
19 10. tit. 8. lib.5. Recop. Et dicta † non ſolùm
procedunt reſpectu aſcendentium, ſed etiã
tranſuerſalium, quibus legitimati etiam
agnaſcuntur, & ab inteſtato ſuccedunt, vt
per Nouellam 74. c.2. ibi: Nihil à legitimis filijs
differentes: & per Nouellam 89. cap.9.§. 1.ibi:
Nihil à legitimis filijs differentes: & apertiùs in
l.7. ibi E de los otros parientes,tit.15.pag.4. vbi
Gregor. Lopez gloſſa 10.l.12.Tauri, ibi: Pero en
todas las otras coſas, aſſi en ſuceder a los otros pa-
rientes, como en honras y preeminencias, que han
los hijos legitimos, mandamos, que en ninguna
coſa difieran de los hijos nacidos de legitimo matri-
monio, quæ eſt l. 10. tit. 8.lib. 5. Recop. Bart.
Bald. & Doctores communiter in l commu-
nium, C.de naturalibus liber. Abb. in cap. per ve-
nerabilem, num. 28. vbi Anton. de Butrio n. 17.
qui filij, ſint legitimi, Doctores communiter
in l. 12. Tauri,Decius conſ. 365. num. 5.vol.2.
Ruin. conſ. 108. n. 4. & conſ. 145. num.3. vol.
3. Roland. à Valle conſil.67. num.25 lib.3. Pur-
purat. conſ. 49.num.6. Mazzol. conſ. 117. n.24.
Berret.conſ.118. num.54.& 55. Hondedeus conſ.
83. n.4. lib. 2. Surdus conſil.571.num.8. vol.4.
& cum alijs Alexan. Trentacinqu. variar. reſo-
lution.lib.1.reſolut. 2. de legitimatione, num. 28.
pagina 159. Montealegre in d. §. 4. n.20. Hiero-
nymus Treutlerus diſputat.ad ius ciuile,volum.2.
diſput. 16. Theſ. 2. littera F. Quidquid in
20 contrarium † dicant relati per Rodericum
Suarez in l. quoniam in prioribus, in declaratione
legis Regni, limitatione 12. num. 2. colum. 2. C.
de inofficioſo teſtam. & per Gregor. Lopez dicta
gloſ.

Digitized by Google

gloſ. 10. *Petrus Gregorius in* 3. *parte ſyntagmatis iuris,lib.*45.*cap.*7.*n.*7. *& Petr. Gilkenius in l. Gallus,§.& quid ſi tantum,à num.*134. *ff.de liberis, & poſthum.* vbi alios citat. Cum igitur conſtet filios iſtos ſuos heredes eſſe, & in ipſis procedere omnia quæ in deſcendentibus naturalibus & legitimis concurrunt, dicendum eſt, quando de aſcendentium ſucceſſione,in infinitum, quando verò de tranſuerſalium hereditate agitur, in patrui ſucceſſione repræſentationi locum eſſe, quemadmodum dixi loquens de deſcendentibus naturalibus & legitimis, & de tranſuerſalibus hoc libro ſupra *cap.* 1. & infra *cap.* 20.

SVMMARIVM.

1 *Patriæ poteſtatis origo à natura venit.*
Filius quidquid acquirebat, patri acquirebatur.
2 *Romanis licitum liberos non ſolùm vendere, ſed & ad libitum occidere,& num.*3.
4 *Cur Martianus Iureconſultus in l.*1. *ff. ad l. Pompeiam de parricid. matris, & materni aui, & non patris mentionem fecit.*
5 *Qui hac ſibi in filios occidendi facultate conceſſa apud Romanos vſi fuerunt.*
6 *Apud varias nationes idem ius obtentum eſt.*
7 *Patria poteſtatis materiam,vide remiſſiuè.*
8 *Patria poteſtas emancipatione diſſoluitur.*
Emancipatione vnica filius olim à patria poteſtate non exibat, ſed trina opus erat, ſecus in filiabus & nepotibus.
Solemnia, & formulam emancipationis vide remiſſiuè.
9 *Emancipatione prima & ſecunda filius in patris poteſtatem reuerſus quaſi agnaſcendo teſtamentum patris antea factum rumpebat: ſecus in filiabus & in nepotibus.*
10 *Intellectus l verum eſt, aliàs l.certùm eſt* 8. §.1. *ff de iniuſto rupto irritoque facto teſtamento.*
Emancipatione vnica apud Magiſtratus facta hodie filij à patria poteſtate exeunt.
11 *Emancipatus filius propriam familiam habere incipit,& dominus,& paterfamilias eſt.*
12 *Emancipatus filius quoad ius ciuile filius eſſe deſinit,& pro extraneo habetur.*
Intellectus l. inter cætera 30. *ff. de liberis & poſthum.*
13 *Emancipatus non eſt ſuus heres.*
Suitas non conſiſtit ſublata patria poteſtate.
14 *Emancipatus parentum bona tranſmittere non poteſt.*
15 *Filius regulariter patri agnatus proximus eſt.*
Intellectus l. filius patri 12. *ff.de ſuis & legit. hered.*
16 *Emancipatus non eſt agnatus.*
17 *Repraſentationis pracipua ratio eſt ſuitas.*
18 *Intellectus* §.1.*inſt.de ſucceſſ.cognator. & n.*40.
19 *Emancipatum filium ad bonorum poſſeſſionem Prator admiſit, ac ſi in patriſamilias manſiſſet.*
20 *Emancipatio nomen ſui heredis, quod eſt iuris ciuilis, extinguere potuit, non filiationem, quæ eſt iuris naturalis.*
21 *Emancipatis ab inteſtato bonorum poſſeſſio, vnde liberi,& præteritis contra paternum,vel auitum teſtamentum contra tabulas competit.*
22 *Emancipatos ad ſimilitudinem ſuorum admiſit Iuſtinianus.*
23 *Pro repræſentatione inter emancipatos cõſideratur l.fin.§.*1.*C.de legitim.hered. & Nouel.*118.*c.*1.
24 *Dicta in num.* 11. *&* 12. *procedunt inſpecto iuris ciuilis rigore, ſecus iure Pratorio.*
25 *Emancipati hodie ſecundùm Iuſtinianum non deſinunt eſſe ſui heredes. Sed dic ſuitatis effectus tantùm habere quoad ſuccedendum, n.*27.
26 *Emancipati hodie à filijs in poteſtate exiſtentibus in nihilo differunt.*
27 *Simile quod eſt,non eſt idem.*
28 *Intellectus Nouel.*118. *c.*1. *circa finem,& cap.* 4. *& num. ſeqq.*
29 *Emancipati Iuſtinianea conſtitutionis auctoritate hodie ſuccedunt,nec indigent Pratoris auxilio,ſicut olim.*
30 *Emancipatus iure ſuo hodie ſuccedit, nec coniungitur ex dicto,* De coniungendis cum emãcipato liberis eius,*nec eo opus eſt.*
31 *Suus heres non minus hodie quàm olim ipſo iure reperitur, & ignorans ad quoſcunque heredes paternam tranſmittit hereditatem.*
32 *Suus heres ignorans tranſmittit hereditatem quaſi iam bona ſibi fuerint quaſita.*
33 *Emancipatus hodie indiget aditione, & antea decedens ad deſcendentes tantũ tranſmittit hereditatẽ ex Theodoſiana,non Iuſtinianea cõſtitutione.*
34 *Iuſtinianea conſtitutione minus neceſſarius eſt vſus bonorum poſſeſſionis, quam olim,præterquam in certis caſibus,ſed non ideò ſuſtulit.*
35 *Filius ſuus heres ſuperſtes obſtat nepoti in aui hereditate, non etiam emancipatus,ſi neque ciuili, neque Pratorio iure ſuccedere velit, ideò nepos ex emancipato indiget bonorum poſſeſſione.*
36 *Intellectus Nouel.*118.*c.*1.*cira fin.& cap.*4.
37 *Dicta Nouella* 118. *non fuit ſublata differentia patriæ poteſtatis & emancipationis quoad modũ & qualitatẽ,ſed quoad effectũ tantũ ſuccedendi.*
38 *Emancipatus licèt non ſit ſuus heres, pro ſuo habetur quoad effectũ ſuccedendi,& repraſentãdi.*
39 *Nepotes ex emancipato filio, etſi auo non ſint ſui heredes, concurrunt cum patruo patrem repraſentantes.*
40 *Ante Anaſtaſium Imperatorem nepotes ex fratre emancipato non concurrebant cum patruo non capite minuto ad ſucceſſionem alterius patrui ſimiliter non emancipati.*
Gradus ſucceſſionũ quoad Pratorẽ quatuor ſunt.
41 *Anaſtaſij conſtitutio quæ nõ extat, cũ certa diminutione nepotes ex emancipato fratre admiſit.*
42 *Iuſtinianus ſine diminutione & æquo iure eos admiſit.*

Digitized by Google

CAPVT X.

Emancipati an Repræſentationis virtute in ſtirpem ſuccedant.

1 PArentum in filios dominatio† ex naturæ legibus originem trahit, vt in Panegyrico ad Traianum Plinius Iunior admonuit: *Lex naturæ* (inquit) *ſemper ditione parentum liberos eſſe iubet* : nec diſſentit *Ariſtot. lib. 2. Polyticorum.* Et tanta in eos eſt patria poteſtas, vt non ſolùm quicquid acquirebat filius patri acquireret, *l. patre furioſo* 8. *in fine, ff. de his qui ſui vel alieni iuris ſunt, l. placet* 79. *ff.*
2 *de acquir. heredit.* ſed Romanis† vendere, & ad libitum occidere liceret, quod ex antiquiſſima Romulea lege hæc in verba concepta deſcendit : *Parentum in liberos omne ius eſto relegandi, vendendi, & occidendi,* vt referunt *Dionyſ. Halicarnaſ. li. 2. antiquitat. Romanar. Plutarch. in Romuli vita, Balduin.* Pratcius, *Ræuard.* & alij ad *leges* 12. *tabul.* ſcribentes, & *Bodin. lib.* 1. *de Republic. c.* 4. à quibus poſtea confirmata fuit, vt dicunt *Haliearn. d. loc. lib. 2. & Alex. ab Alexan. lib. 6. genial c.* 10. Multiſq; iuris noſtri
3 teſtimonijs† affatim demonſtratur. Sic enim Paulus de liberorum exheredatione pertractans in *l. in ſuis* 11. *in fin. ff. de liber. & poſthum. Nec obſtat* (inquit) *quod liceat eos exheredare, quos & occidere licebat:* & *Papinian. in l. pater.* 20. *ff. ad l. Iul. de adulterijs,* patri tãtùm in poteſtate filiã habenti eius in adulterio deprehẽſæ occidendæ licentiã permiſit. Et Conſtantinus Imperator in *l. fin. C. de patria poteſt* . *Liberati* (ait) *tantùm à maioribus impenſum fuerat, vt patribus, quibus iam vitæ in liberos neciſque poteſtas erat permiſſa , libertatem eripere non liceret* . Sed
4 neq; *Martianus* abeſt† qui cùm *legis Pompeiæ de parricidijs* capita recenſeret, in *l.* 1. *ff. ad legem Pompeiam de parricidijs,* ea teneri matrem & maternum auũ qui occidiſſent liberos, expreſſit, patris verò altum fecit ſilentium, ea nimirum cauſa, vt eruditè aduertit *Iacob. Cuiac. lib. 6. obſeruat. c.* 17. *& in operib. poſthum. ad tit. C. de patria poteſtate, ſub l. penult. pag.* 183. *col.* 2 quia cùm mater, & per maternam lineam aſcendentes, perſonæ liberos in poteſtatem non haberent, *l. nulla fœmina,* 13. *ff. de ſuis, & legitim. §. fin. inſtit. de patria poteſtate,* non æquè, vt pater, liberos impunè occidere poterat. Hac de re extat quoq; *epigramma* quoddam apud *Petron. poſt ſatyras* excusũ ſic dicens.

Et pater es dictus patriæ digniſſime Iuli .
Quique tibi vitam abſtulit, eſt quoque dictus.
Ipſe pater patriæ, dic Phœbus adhæreat vtri?
Vtrique: hic patris eſt vitam dare, patris & hoc eſt
Romani, ſi quam potuit dare, demere vitam
Poſſe etiam natis: vitam dedit alter, & alter
Vitam admit, patriæ pater eſt ſic dictus vterque.

5 Sic *Iunius Brutus*† ſecundùm *Liuium lib.* 2. & *Dion. lib.* 5. *Auid. Caſſius,* ſecundũ eoſdem, *Liuium d. lib.* 2. & *Dionem lib.* 1. *Manlius Torquat.* per eundem quoq; *Liuiũ lib.* 54. & *Cicer. lib.* 1. *de finibus: Aulus Fuluius* ſecundùm *Salluſtium in Catilinã,* & *Diodor. lib.* 37. *bibliothecæ: Poſthum. Tibartius, Virginius,* & alij multi hac ſibi in filios conceſſa facultate vſi perhibentur, vt per *Valerium Maxim. lib.* 5 *memorab. c.* 8. & *dominum magiſtrum meum Ioan. SolorZanum Pereiram, lib. 2. de parricidijs, cap.* 7. *pag.* 134. Et non
6 Romanis dumtaxat †, verum & alijs quoq; nationibus hanc filiorum occidendorũ licentiam fuiſſe communẽ teſtantur de Gallis *Iulius Cęſar lib. 6. de bello Gallico:* De Perſis *Ariſtot. lib.* 8. *Ethicor. c.* 10. & *Cęlius Rhodiginus lib.* 11. *lection. antiquar. c.* 17. De Moſcobitis *Sigiſmundus Liber Baro in commentar. de Moſcobitis:* De Aegyptijs ex pœnę leuitate *Diodorus Siculus lib. 2. bibliothecę:* de Iſraelitis conſtat ex exemplis Abrahami ita liberè filium Iſaacum morti deuouere audentis, *Geneſ. cap.* 22. *per totum,* Iephte qui à bello rediens filiam ſibi primò obuiantem in victimam obtulit, *Iudicum c.* 11. *à verſ.* 30. & Regis Moabitarũ ſuper ciuitatis muros filium ſuum primogenitum immolantis, *lib.* 4. *Regum, c.* 3. *verſic.* 27. Quapropter de filios ſuos impunè dæmonibus mactantibus conqueritur *Dauid, Pſal.* 105. *verſ.* 37. & ſcriptum *Sapientię, c.* 14. *verſ.* 23. *Ieremię, c.* 19. *verſ.* 5. & *Ezechiel. c.* 16. *verſ.* 20. & 21. De huius patriæ poteſtatis ef-
7 fectibus† præter antiquiores vide *Aſcan. Clement.* & *Philippũ Paſcalem in ſpecialibus tractat. de patria poteſtat. Ioan. de Montealegre lib.* 2. *praxis ciuil. c.* 1 *per tot.* & ex ſcholaſticis *Connan. lib.* 2. *commentar. iur. ciuil. c.* 13. *Petr. Gregor. Tholoſ. in* 2 *par. ſyntagm. iur. lib.* 11. *c.* 5. 6. & 8. *Hugon. Donel. lib.* 2. *comment. iur. c.* 25. *Herman. Vulteium li.* 1. *de iuriſprud. Roman. c.* 17. *Anton. Fabr.* 1. *par. iuriſprud. Papinian. tit.* 8. & alios conſul-
8 tò omiſſos . Hæc patria poteſtas† emancipatione diſſoluebatur; ſed tam efficax hæc erat patria poteſtas, vt vnica emãcipatione filius ab ea olim non liberaretur , ſed trina *l.* 12. *tabul.* opus erat. *Si pater* (inquit) *ter venundarit, filius à patre liber eſto, Vlpian. in Fragment. tit.* 10. *in princip.* in cæteris liberis & filiabus vnica tantùm emancipatione de patris exibant poteſtate, vt videre poteris apud *Caium lib.* 1. *inſtitut. tit.* 6. §. 4. Cuius ſolemnia, & formulam explicant ipſe *Caius* ibidem, *Boetius in Topicis Cicer. Carol. Sigon. lib.* 1. *de antiquo iure Romanor. c.* 10. & *lib.* 1. *de iudic. c.* 11. *Connan. d. lib.* 2. *cap.* 14. *n.* 4. *Ant. à Vaeuna declarationum iuris, lib.* 1. *declaratione* 16, *à numer.* 9. *Antonius Contius in tractatu de hereditatibus quæ ab inteſt. deferuntur, à pag.* 63. *in fin. Briſſon. lib.* 1. *antiquitatum, cap.* 7. & 11. *Hothomanus inſt. de his qui ſunt ſui nu.* 4. & *in princ. inſt. de adoption. nu.* 11. *Reuardus de auctoritat. prudentum. c.* 5. &

Vulte-

Digitized by Google

Vulteius in §. preterea 6. inſt. quibus modis ius
patriæ poteſtatis ſoluitur, *& lib. 1. iuriſprudentiæ*
9 *Romanæ, cap. 24. n. 12. & 13.* Adeò,†vt cum
prima & ſecunda mancipatione filius in pa-
tris poteſtatē reuertebatur, quaſi agnaſcen-
do teſtamentum patris antea factum rum-
pebat, *Vlpianus in fragmentis, tit. 23. §. 3.* ſecus
autem in filiabus & nepotibus, qui cùm
vnica tantùm mancipatione à patria pote-
ſtate liberarentur, vt dixi, teſtamentum pa-
10 tris non rumpebant: quod *Vlpianus*†etiam
oſtendit in *l. verum eſt, aliàs l. certū eſt, 8. §. 1. ff.*
de iniuſto rupto, ſic dicens: *Filia cùm emancipa-*
tione, vel nepos, quia vna emancipatione exeunt de
poteſtate, teſtamentum non rumpunt, vt rectè in-
tellexerunt *Emanuel Coſta in l. Gallus*, *§. &*
quid ſi tantùm, 3. par. à num. 45. ff. de liberis &
poſthum. Anton. Pichard. in §. Præterea, num 3.
& 4. *inſt. quibus modis ius patriæ poteſtatis ſolui-*
tur, & in §. ſui autem 2. num. 29. & 30. inſt. de
heredum qualitate & different. elegantèr *Anton.*
Faber lib. 10. coniectur. iuris, c. 15. pag. 296. &
ſeq. Sed ambages hæc, ne ignorares, dictæ
à Iuſtiniano ſublatæ fuerunt, & ab eo cau-
tum, vt vnica apud Magiſtratus emancipa-
tione facta filiorum quilibet à patria pote-
ſtate exiret, *l. fin. C. de emancipation. cum ſimili-*
bus & Doctores communiter.
11 His ſuppoſitis quæro, † an nepos ex ſilio
emancipato, vel an nepos emancipatus ex
filio in poteſtate retento & prædefuncto
patrem repræſentans vnà cum patruo in
poteſtate aui exiſtente, ſimiliter vel eman-
cipato ſuccedat. Et negandum videtur pri-
mò: quia emancipatus ſicut per emancipa-
tionem de poteſtate familiaque paterna
exijt, adeòque propriam familiam habere
incipit, cuius ipſe abſolutè dominus & pa-
terfamilias eſt, *l. pronuntiatio. 195. §. familiæ,*
verſ. Idemque euenit, ff. de verbor. ſignif. Ita &
12 quoad ius ciuile pertinet † filius eſſe deſi-
nit, & pro extraneo haberi incipit, *l. ſi gene-*
ro 26. C. de iure dotium, §. cæteri, inſt. de heredū
qualit. & different. Adeò vt neque inſtituen-
dus, aut exheredandus ſit tanquam filius,
neque ad inteſtati patris ſucceſſionem à le-
ge vocatus. Non magis quàm ſi filius nec
eſſet, nec vnquam fuiſſet. Ius enim de libe-
ris inſtituendis, vel exheredandis ad eos
dumtaxat qui in poteſtate eſſent, olim per-
tinuit, *l. inter cætera 30. ff. de lib. & poſthum.* vt
conſiderat *Anton. Faber. 1. p. iuriſpr. Papin. tit.*
8. princip 1. illat. 6. Ergo neque repræſenta-
re, neque repræſentari poteſt.
13 Secundò, † iure ciuili ſuus, vel in eius de-
fectu agnatus ad inteſtati ſucceſſionem
admittuntur *l. 12. tab. Aſt* (inquit) *ſi inteſtatus*
moritur, cui ſuus nec extabit heres, agnatus proxi-
mus familiam habeto, vt dicam infra *hoc libro*,
cap. 20. num. 1. Emancipatus neque ſuus, neq;
agnatus eſt. Ergo non poteſt concurrere
cum ſuis agnatis; & per conſequens non eſt
locus repræſentationi. Minor ſillogiſmi
probatur, non eſt ſuus, *§. emancipatos 4. in*
princip. inſt. de exheredat. liberorum, *§. emancipati*
autem 10. in princip. inſt. de hereditatib. quæ ab in-
teſtato deferuntur, & dixi *num præcedenti*: quia
per emancipationem ſublata fuit patria po-
teſtas, vt dixi *hoc capite num. 8.* & ea ſublata
ſuitas non conſiſtit, *l. lege Cornelia 12. in fin.*
C. de teſtament. §. ſui autem 3. inſt. de hered. qua-
lit. & differ. §. ſui autem heres 3. verſ. Ita demū,
inſt. de heredit. quæ ab inteſtato deferuntur. Ideo-
14 que, † bona parentum tranſmittere non
poteſt, *Angel. Peruſin. de ſuitate, quæſt. 10. nu 8.*
Ioan. Pir. eod. tractatu, num. 15. Cagnolus in l. ſi
emancipati, num. 170. C. de collationib. Guil. Bene-
dictus in cap. Raynutius, verbo, mortuo itaque te-
ſtatore, num. 35. de teſtamentis, *vbi Couar. in prin-*
cip. num. 5. Graſ. receptar. ſentent. §. ſuitas, quæſt.
4. num. 9. Ceuallos in ſpeculo communium contra
communes. quæſt. 627. nu. 1. & cum alijs *Pichard.*
ad titul. inſt. de hereditatib. quæ ab inteſtato defer.
poſt princip. §. De legitima omnium tam legitimo-
rum, &c. num. 26. Surdus conſil. 341. num. 14.
vol. 3. & deciſ. 96. n. 13. & alij inf. relati. Ne-
15 que etiam agnatus eſt, † nam quamuis filius
regulariter patri proximus agnatus ſit, iuxta
verum intellectum *l. filius patri 12. ff. de ſuis*
& legitim. hered. Cuiac. lib. 14. obſeruat. cap. 11.
& ad Nouellam 118. Ioannes Robert. lib. 1. re-
cept. lection. cap. 2. Gilbertus Regius lib. 2. enan-
tiophan. cap. 13. Forſter. Iunior 1. part. diſputat.
Iuſtinian. 13 theſi 27. Vulteius in princ. n. 6. inſt. de
legitima agnatorum ſucceſſione, *& Anton. Faber.*
lib. 10. coniectur. iuris, cap. 12. omiſſa interpre-
tatione *Rauardi, lib. 5. variorum, cap. 1.* & reie-
cta emendatione *Alciati lib. 3. parerg. cap. 25.*
Hotomani lib. 1. obſeruation. cap. 17. & Antonij
Contij in tract. de hereditatib. quæ ab inteſt. defer.
pag. 30. negationem dictæ legi inſerentium,
vt latè oſtendi ſupra *hoc libro, cap. 1. à num. 5.*
16 *vſque ad num* 16. Emancipatione tamen † a-
gnatus eſſe deſinit, & familiam amittit, *l. ſed*
etiam 14. ff. de adoptionibus, l. 3. in princip. l. tute-
las 7. in princip. ff. de capitis minut. l. capitis 11.
ff. de ſuis & legitim. hered §. fin. inſt. de legitim agn.
tutel. iuncto § minima, inſt. de capitis diminutio.
Pichard. in §. emancipatos 4. num. 6. inſt. de exhe-
redatione liberor. Ioan. Borcholten. in dict. §. fin.
num. 1. & in §. emancipati autem liberi 9 num. 1.
inſt. de hereditatib. quæ ab inteſtato deferuntur, An-
ton. Faber 1. par. Iuriſprudentiæ Papinianeæ, tit.
11. princip. 10. illatione 2. & Hieronym. Treut-
lerus ſelectarū diſputationū ad ius ciuile, vol. 2. di-
ſput. 17. theſi. 3. lit. A. in notis, vbi multos citat.
17 Tertiò: † Ratio qua repræſentatio conce-
ditur eſt virtute ſuitatis quæ operatur, vt
adhuc patris viui bona quodammodo ſint
filii, *l. in ſuis 11. ff. de lib. & poſthumis, l 1. §.*

Digitized by Google

Largius,ff.de ſucceſſor. edicto, atque ita facit,vt
ante patrem filius decedens, ſuperſtite ne-
pote, ius ſuum tranſmittat in nepotem,
quaſi iam ſibi quæſitum,quippe qui etiā ſi
ſuperſtes patri fuiſſet,nihil tamen,niſi libe-
riorem rerum ſuarum adminiſtrationem
præterea ſibi acquirere potuiſſet, vt latiùs
dixi ſupra *lib.1.cap.5.num.*10.Sed filius emā-
cipatus, vt vidiſtis ſupra *n.* 12. & 13. caret
iſta ſuitate. Ergo in eius filios tranſmittere
non potuit, & per conſequens nepotes de-
ſtituti ſunt repræſentatione.
18 Vltimò, † pro hac parte videtur quaſi
textus expreſſus in §. 1. *inſt. de ſucceſſione co-
gnator.* ibi: *Exceptis ſolis tantummodo fratre &
ſorore emancipatis, non etiam liberis eorum.* Vbi
probatur liberos emancipati non concur-
rere cum patruis in ſucceſſione hereditatis.
Nihilominus dicendum eſt inter emanci-
patos repræſentationem procedere. Pri-
19 mò, † cùm Prætor naturalem æquitatem
prę oculis habens,videret filium per eman-
cipationem non deſinere filium eſſe, perin-
de ad bonorum poſſeſſionem emancipa-
tum admiſit,ac ſi in patris familia manſiſ-
ſet,*l.1.§.fin.ff.ſi quis ordo in bonorum poſſeſſione
ſeruetur, l.ſed eum 6. §. bonorum,in fine,ff.de bo-
norum poſſeſ. l.1. ff. de bonorum poſſeſ. contra
tab.l.1. C. vnde liberi, §. emancipati autem* 10.
inſt.de hereditat quæ ab inteſt.defer. Quia eman-
20 cipatio † quæ iuris ciuilis eſt,ſui heredis no-
men,quod itidem eſt iuris ciuilis,extingue-
re potuit, ſed non filiationis ius & nomen,
quod eſt iuris naturalis, *l.1.§.capitis diminu-
tio,ff.ad Turpil.l.iura ſanguinis 8.cum ſimilibus,
ff.de regulis iuris*, vbi Doctores communiter,
*Surd. conſ. 292. n.11. vol.2. Donellus lib.2.com-
mentariorum iuris, cap. vlt.in fine, Anton. Faber.
1. part. iuriſprud. Papin. tit.2. princip. 3. illatio-
ne 1. pag. 36. & Hubertus Giphanius lib. 2. de
regulis iuris, cap. 2. pag.* 169. Ex hac etiam
21 cauſa † nepos ex emancipato ſimiliter ab
inteſtato ſuccedit auo per bonorum poſ-
ſeſſionem,vnde liberi, *l. ſi quis ex his 4. §.
penult. & vlt. ff. vnde liberi, l. vbi auiarum* 10.
C.de ſuis & legitim.cum ſimilibus. Et præteritis
contra paternum vel auitum teſtamentum
datur bonorum poſſeſſio contra tabulas,*l.1.
§.1. l.3. in principio,& in l ſi emancipatus, 6. ff.
de bonorum poſſeſs. contra tabul. l.ſi quis 5.§. ſed
etſi filium, ff. ſi tab. teſtam. nullæ extabunt,* &
vtrobique Doctores communiter,*Ferdinan.
Vazquez lib.1. de ſucceſſion. reſolut.§.10.à n.39.
Petr Gregor.in 3.par. ſyntagmatis lib.43. cap. 4.
Cuiac.tractatu 4. ad Aphricanum,ſuper l.14. de
bonor.poſſeſs. contra tabul.Treutlerus dict. vol.2.
diſputat. 15. theſi 3. littera A.& B.* Et poſtquā
22 † Iuſtinianus ad ſimilitudinem ſuorum ad-
miſit in *l.fin.§.1.circa finem*, ibi: *Non ſolùm in
paternis bonis ad ſuorum ſimilitudinem ſuccedant,
C.de legitimis hered. authen.in ſucceſſione,C.de ſuis
& legit.liberis, Nouella 118.cap.1. in fin.& c.4.*
dicendum eſt emancipatos & ab eo deſcen-
dētes iure ciuili patri eſſe heredes. Quemad-
modum igitur inter ſuos heredes deſcen-
dētes repręſentatio procedit,idē inter emā-
cipatos affirmandum eſt, cùm ad ſuorum
ſimilitudinem ſuccedant, vt dictum
remanet.
23 Secundò, † pro hac parte conſidero di-
ctam *l.fin.§.1.C.de legitimis heredibus*, iuxta
ponderationem, quam faciam infra in re-
ſponſione ad vltimum argumentum, à *nu-
mero* 40. Vltimò expreſsè probatur ex dicta
Nouella 118. *cap.* 1. his verbis: *Si tamen vt ſi
quem horum deſcedentium filios relinquentem mo-
ri contigerit,illius filios,aut filias, aut alios deſcen-
dentes,in proprij parentis locum ſuccedere,ſiue ſub
poteſtate defuncti, ſiue ſuæ poteſtatis inueniantur,
tantam de hereditate morientis accipientes partem,
quanticunque ſint, quantam eorum parens,ſi viue-
ret,habuiſset, quam ſucceſſionem in ſtirpes vocauit
antiquitas,& cap.3.* iuncto dicto *cap.4.*
24 Non obſtat † primum argumentum pro
contraria parte adductum, quia ibi dicta
procedebant inſpecto iuris ciuilis antiqui
rigore. At iure Prætorio emancipatus no-
men filij per emancipationem non amitte-
bat;ideoque Prętor per bonorum poſſeſſio-
nem, vnde liberi, vel contra tabulas præte-
ritum emancipatum ad inteſtati vel teſtati
patris ſucceſſionem admittebat; quod po-
ſtea Iuſtinianus rectius comprobauit, vt
dixi ſupra *num.*22.
25 Ad ſecundum argumentum † ſimiliter re-
ſpondetur, ibi dicta locum habere attento
eodem iuris antiqui rigore. Hodie autem
dicendum eſt emancipatos non deſinere
eſſe ſuos heredes,*dict. l.fin. §.1.circa finem, C.
de legitim. heredib. dict. Nouella 118. cap. 1. &
cap.3. iuncto cap.4.gloſsa verbo,emancipatus, in l.
Gallus,§. & quid ſi tantū,ff. de liber.& poſthum.
Paul.Aemil. Gallus de exceptionibus ſucceſſionum
26 ante 1.partem,n.7.* Cum emancipati † hodie
à filijs in poteſtate exiſtentibus in nihilo
differant,vt cum alijs affirmant *Molina lib.2.
de Hiſpanor. primog. cap. 17. nu. 31. Menochius
lib.1.de præſumpt. quæſt. 35. num. 8. Petrus Sur-
dus de alimentis,tit. 1. qu.111. n.4.* Hoc non
eſt verum,quia emancipatus hodie non eſt
ſuus heres,cùm patria poteſtas requiratur,
habet tamen ſuitatis effectus quoad ſucce-
dendum ab inteſtato vnà cum ſuis. Aliud
27 enim eſt † ſuum heredem eſſe, aliud pro
ſuo herede haberi, vt in fortioribus termi-
nis dixi ſupra *hoc libro,cap.8. à nu.*28. Aut ad
ſimilitudinem ſuorum ſuccedere,vt *Iuſtinia-
nus* dixit in *dict.* §.1, cùm nullum ſimile ſit
idem, *cap.innotuit* 20.vbi *Abbas notabili 7.de
electione, cap.2. de tranſlatione Prælatorum, l. 1.*
C.de

Digitized by Google

C.de vetere iure enucleando,gloſ.in l. quod Nerua,
ff. depoſiti, & cum aliis *Surd. conſ.* 303. *nu.*34.
28 *vol.* 3. Et quamuis † in dicta *Nouella* 118.
*cap.*1. *circa finem,* & *cap.*4. differentia patriæ
poteſtatis & emancipationis ſublata fuerit,
intelligendum tamen eſt quoad effectum
ſuccedendi; non tamen vſque adeò con-
fundit omnia, vt quiſquis hodie ſuus eſt,
emancipatus dici poſſit, aut è contra, neq;
vt emancipatus, cùm ab inteſtato ſuccedit,
ſuccedat tanquam ſuus, aut ſuus tanquam
emancipatus (quæ fœdiſſima nominum,
rerum,& perſonarum eſſet confuſio,quam
nec Iuſtinianus ipſe pati poteſt, in *l.vlt.C.de*
legitim. tutel.) Sed hoc tantùm Iuſtinianus
29 conſtituit,† vt emancipati,qui olim iure ci-
uili omninò erant incogniti, nec niſi ex be-
neficio Prætoris ſuccedere poterant,*§.eman-*
cipati autem 10. *in princip. inſt.de heredit. quæ*
ab inteſt. defer. l.vlt.C.vnde liberi: hodie iure
ciuili ex Imperatoriæ conſtitutionis aucto-
ritate ſuccedere poſſint, nec, vt olim, indi-
geant auxilio Prætoris, *Valentinus Forſterus*
*lib.*8. *de ſucceſſion. ab inteſtato, cap.* 9. *numer.* 6.
Schneidewinus ad titul.inſt.de hereditat. quæ ab in-
teſt. deferuntur,cap.de ſucceſſione filior.natural.&
legitimor. numer. 5. *Ranchinus de ſucceſſion. ab*
inteſt. §.4. & *Anton. Faber tom.* 2. *de erroribus*
30 *pragmatic.decad.*29. *error.* 10. Quæ res facit †
vt non ſint hodie coniungendi cum eman-
cipato liberi eius, quomodo olim coniun-
gebantur ex edicto, *De coniungendis cum emanci-*
pato liberis eius: quia nec coniunguntur cum
ſuo herede, qui & iure ſuo ſuccedit & filiũ
ſuum in cauſa ſucceſſionis anteuertit, *gloſſa*
verbo, hoc edictum, in l. 1. *ff. de coniung. cum*
emancip. liber. eius.Emanuel.Coſta in l.Gallus,§.
*& quid ſi tantum,*3.*parte,à num.*223 *ff. de lib.&*
poſth. Vigel.lib. 10. *methodi iuris ciuilis, cap.* 3.
31 *in fin.* Cæterum† illa ſemper differentia ma-
net inter ſuum & emancipatum, quod qui
ſuus heres eſt,non minus ipſo iure heres re-
peritur, quam olim, ideoque ignorans fit
heres & paternam hereditatem ad quoſcũ-
que heredes tranſmittit, *l.apud hoſtes,* 9. *C.de*
legitim. heredib. l. 1. *§. qui ſunt in poteſtate, ff. ſi*
quis omiſſa cauſa teſtam. vt poſt multos, & cõ-
munem dicunt *Anton.Gom. tom.*1.*reſolut. c.*9.
*num.*23. *Aſcanius Clemen.de patria poteſtate,c.*6.
effectu 13. *num.*15. *Aemil.Gallus de exceptionibus*
ſucceſſion. 1. *par.tit.*3. *exception.*1. *princ. nu.* 10.
32 Quaſi † iam bona fuerint quæſita, vt benè
aduertunt *Duaren. ad titul. de vulgari, cap.* 10.
de effectu vulg. ſubſtitution. §. in ſuperioribus lo-
*cis,pag.*960.*& ſeq. & ad tit.de acquirenda heredi-*
*tate,cap.*5.*de effectu aditionis hereditatis, §. Ac in*
*primis, pag.*1064. *Corraſius epiſtolicarum quæſt.*
*cap.*1. *num.*4. *Anton. Faber lib.*14. *coniectur.iu-*
*ris,cap.*1.*& Cabotius lib.* 2. *diſputation. cap.* 23.
Nec enim ſuorum heredum iura Iuſtinia-
nus imminuit, ſed emancipatorum auxit.
33 Emancipatus verò † ſuccedit quidem ho-
die iure ciuili ſimul cum ſuis, ſi modò ſit
in eodem gradu, nec minus quam ſi ſuus
eſſet: at non ſuccedit tanquam ſuus,ſed tã-
quam filius licèt emancipatus, ideoq; indi-
get aditione,vt fiat heres,nec, ſi ante aditio-
nem decedat, tranſmittit hereditatem ad
quoſcunque, ſed tantùm ad deſcendentes,
idque non ex ſupra dicta Iuſtiniani Nouel-
la, ſed ex conſtitutione Theodoſii in *l. vni-*
ca, C.de his qui ante apertas tabul. Ranchin. dicto
*§.*4.*num.*3. *Aemil. Gallus dicta exception.* 1. *nu-*
*mer.*9. & 12. *Anton.Gomez dicto cap.*9. *nu.* 24.
Coſta dicta 3. *parte, nu.* 210. *& ſeq. Trentacinq.*
*variar. reſolution. lib.*1. *reſolutio.*1. *de emancipa-*
*tione, num.*26. *pag.* 128. *& Antonius Faber dicto*
34 *errore* 10. Fuit enim † hoc vnum Iuſtiniani
propoſitum, vt emancipatos ſimul cum
ſuis ad parentum hereditatem vocaret, at
non etiam vt faceret eos ſuos & neceſſarios
heredes iure ciuili. Quæ conſtitutio fecit
quidem minus neceſſarium vſum bonorum
poſſeſſionis, præter quam in certis caſibus,
in quibus hodie non minus neceſſarius eſt
quàm olim, ſed non ideò ſubſtulit (quod
malè quidam putarunt) omnes omnino
bonorum poſſeſſiones, nec iura per Præto-
rem veteremq; illam iuriſprudentiam tam
diligenter & accuratè conſtituta, *Emanuel*
35 *Coſta dict.* 3. *par. à num* 238. Ideoque dicen-
dum eſt,etiam hodie ſuum heredem filium
ſuperſtitem ſubſtitutum nepoti in aui here-
ditate,non etiam emancipatum,qui neque
iure ciuili ſuccedere voluerit, neque bono-
rum poſſeſſionem iure Prætorio petierit, vt
cum aliis dicunt *Coſta vbi ſupra num.* 214.
& ſeq. & Antonius Faber dict. errore 10.Proin-
de etiam hodie neceſſaria erit huic nepoti
ex filio emancipato bonorum poſſeſſio,
vnde liberi,ſi ad aui ſucceſſionem perueni-
36 re velit. Nec enim † Iuſtinianus edicti ſuc-
ceſſorii poteſtatem vel auxit, vel tranſtulit
ad hereditates,dicta *Nouella* 118. vbi nullum
verbum de ſucceſſione,niſi vt filius moria-
tur ante patrem, nepos in locum ipſius ſuc-
cedat, quod olim tam in ſuis heredibus iu-
re ciuili, quàm emancipatis iure Prætorio
obtinebat, *§. cùm filius* 7. *inſt de hereditat. quæ*
*ab inteſt. deferuntur, l.*1. *§.*1. *ff. de bonorum poſ-*
ſeſſion. contra tab. vbi dicitur vocari liberos
ad bonorum poſſeſſionem eo iure, eoque
ordine quo vocantur ad ſucceſſionem iu-
re ciuili, vt appareat nunquam admitti ne-
potem, neque de iure Prætorio, quoties pa-
ter ipſe ſucceſſit ſiue ciuili tãtùm, ſiue Præ-
torio tantùm, ſiue vtroque iure ſucceſſerit.
Ita *Anton. Faber dicta decade* 29. *errore* 10. *pa-*
37 *gina* 218. Vnde † Doctores dicunt dicta
Nouella ſublatam non fuiſſe differentiam
patriæ

Digitized by Google

patriæ poteſtatis & emancipationis quoad
modum & qualitatem, licèt ſublata ſit
quoad effectum tantùm ſuccedendi ſecun-
dùm *gloſ. verbo, irritum* in *authen. ex cauſa*, C.
de liberis præteritis. & in l. Gallus §. *& quid ſi tã-
tùm, verbo, emancipatus, ff. de liberis, & poſthum.
Angel. Pyrrhus, & Michael Graſſus*, relati ſupra
hoc capite, num. 14. *Matheſil. de ſucceſſion. ab in-
teſtato, 1. membro, 1. artic. numero* 4. *Coſta in di-
cta 3. parte*, §. *& quid ſi tantùm, num.* 210. *Sur-
dus deciſ.* 96. *n.* 12. *Trentacinq; dicta reſolut.* 1. *de
emancipat, dicto n.* 26. *Alciat. lib.* 3. *paradoxor.
cap.* 10. *Cuiacius in Nouella* 118. *Anton. Contius
de ſucceſſion ab inteſtato*, & alii. Et licèt emã-
38 cipatus † non ſit ſuus heres, quoad effe-
ctum tamen ſuccedendi, & repræſentandi
patrem pro ſuo habetur. Imò ſufficit eſſe
filium legitimum & naturalem ſimul, vt
repræſentando ſuccedat: cum Prætor non
ſolùm ab inteſtato, ſed etiam contra teſta-
mentum nepotes & deſcẽdentes ex eman-
cipato ad aſcendentium ſucceſſionem ad-
miſerit, vt dixi ſupra *hoc capite n* 21.

39 Argumento tertiò † contrario reſpon-
detur, quod in ſuis heredibus præmortui
patris locum filius occupat ratione ſuitatis,
iuxta dicta ſupra *lib.* 1. *cap.* 5. *num.* 10. *&
cap.* 6. *num.* 3. *& à n.* 12. Sed tunc filius ex
perſona propria in locum patris ſubingre-
ditur, non verò ex perſona patris eum re-
præſentando. Secus autem eſt, quando ne-
pos non eſt in poteſtate aui: nam tunc nõ
poteſt concurrere cum patruo, niſi præde-
functi patris repræſentans perſonam, vt dixi
latè *lib.* 1. *cap.* 10. *à num.* 3. Et in hoc caſu
non attenditur ſuitas; quemadmodum nec
in conſideratione eſt, quando tractatur per
repræſentationem de ſuccedendo aſcendẽ-
tibus per lineam maternam, vel tranſuerſa-
libus, in quibus caſibus non poteſt dari ſui-
tas, & nihilominus repręſentationi locus eſt,
vt dicam infra hoc *lib. c.* 12. *& c.* 20. Sic in
noſtro propoſito dicendum eſt in nepoti-
bus ex filijs emancipatis, qui etſi ſuitatis
prærogatiua careant, nihilominus iure re-
præſentationis ſuccedunt, vt probatum re-
manet.

40 Vltimò † non obſtat dict. §. 1. *de ſucceſſione
cognatorum* pro contraria parte adductus ſu-
pra *n.* 18. quia ante Imperatorem Anaſta-
ſium frater, itemque ſoror emancipati cum
fratribus integri iuris conſtitutis, ideſt, cum
fratribus non emancipatis ad fratris ſiue
ſororis prædefunctorum ſucceſſionem non
admittebantur: nam Prætor quatuor gra-
dus in ſucceſſione conſtituit: primus libe-
rorum: ſecundus legitimorum, hoc eſt, fra-
trum conſanguineorum & cæterorum
agnatorum: tertius proximorum cognato-
rum: quartus viri & vxoris, quos admitte-
bat ad ſucceſſionem per bonorum poſſeſ-
ſiones, *Vnde liberi, vnde cognati, & vnde vir &
vxor*, vt probatur in peculiaribus titulis Di-
41 geſtorum. Et cùm frater emancipatus † de-
functo fratri non emancipato cognatus tã-
tum fuiſſet, excludebatur ab alio ſuperſtite
fratre ſimiliter non emancipato, qui defun-
cto agnatus erat, quouſque Anaſtaſius *Im-
perator* fratrem emancipatum cum non
emancipatis quoque fratribus ad legitimã
fratrum hereditatem, cum aliqua tamen
diminutione, vocauit. Fratres namque &
ſorores non emancipati duplo plus quàm
emancipati ferunt, vt vnus frater non emã-
cipatus beſſem, hoc eſt, octo vntias, alter e-
mancipatus trientem, hoc eſt, quatuor vn-
cias accipiat, filij vero fratrum cum patruis
non admittebantur. Sic rectè explicauit
Theophilus Græcus Iuriſconſultus in §. 1. *inſt. de
ſucceſſione cognatorum*, nam non extat Anaſta-
ſii conſtitutio, licèt Anaſtaſius ipſe illius
meminit conſtitutionis in *l. frater emancipa-
tus.* 4. *C. de legitim. tutel.* & *I*uſtinianus in *l. vlt.*
42 §. 1. *C. de legitim. hered.* & cum Iuſtinian. † in
d. §. 1. *inſt. de ſucceſſ. cognat.* ad eam ſe remittat,
veriſimile eſt prioris Codicis editioni inſer-
tam fuiſſe: in noſtro autem Codice repetitę
prælectionis, qui factus eſt poſt inſtitutio-
nes, omiſſam fuiſſe, propterea quod Iuſti-
nianus conſtituerit fratrem emancipatum
cum non emancipato æquo iure (aliqua
parte non diminuta ſecundum Anaſtaſia-
nam conſtitutionem) ſucceſſurum eſſe, vt
probatur in *d. l. vlt.* §. 1. Sed quia inſtitutio-
num tempore nondum à Iuſtiniano repræ-
ſentationis beneficium conceſſum erat fra-
trum filiis in tranſuerſalium ſucceſſione,
vt dicemus infra *hoc lib. c.* 20. ideo id dict. §.
1. *de ſucceſſ. cognat.* filii fratrum emancipato-
rum non concurrebant cum patruo, ſed
poſtquam ipſe Iuſtinianus illis repræſenta-
tionem conceſſit, conſequenter conſtituit,
vt filii fratris emancipati vnà cum patruis
non emancipatis ad alterius patrui defun-
cti ſucceſſionem admittantur, d. *l. vlt.* §. 1. *in
fin.*. Et ſic correxit dictum §. 1. *de ſucceſſ. co-
gnator.* ac per conſequens dicta *l. vlt.* noſtram
probat principalem ſententiam.

SVMMARIVM.

1 *Naturalium liberorum nomen non analogum, ſed æquiuocum eſt.*

2 *Naturalium nomen ad eos aliquando refertur qui in ſeruitute & ex contubernio nati ſunt, & de his multæ leges intelliguntur.*

3 *Naturalium liberorum nomen ad eos tantùm pertinet qui ſanguine & natura ſunt liberi, non adoptione.*

4 *Naturales liberi ſunt qui ex ciue Romano & concubina nati ſunt.*

Iſti

Iſti ante Conſtantinum Imperatorem erant incogniti.

5 *Concubinam non accipimus de ea, cum qua rem habere ſolet, etſi alteri nupta ſit, vt aliqui Latini auctores accipiunt. Nec de pellice, cuius ſignificatio controuerſa eſt.*

6 Pellex quæ ſit, & de lege Numæ Pompilij Regis contra eam agitur.

7 *Concubina in propoſito eſt illa quam quis non mariti animo ſed concubinatus tantùm cauſa ſine ſtupri crimine, flagitioue, domi habebat.*

Vndecim requiſita iure ciuili neceſſaria, vt concubina dici poſſit, quorum ſi vnum tantummodo deſit, non eſt concubina, nec ex ea filij dicuntur naturales.

8 *Naturales filij iure canonico dicuntur qui ex duobus ſolutis ſine crimine & flagitio, & ad contrahendum matrimonium habilibus nati ſunt.*

9 *Naturalis filius patri ab inteſtato in ſextante ſuccedit.*

Nepos appellatione filiorum continetur, vide num. 17. & ſeqq.

10 *Nepotes naturales in cauſa teſtamentaria fauorabiliores ſunt filijs naturalibus.*

11 *Nepos naturalis ideo olim ab inteſtato auo non ſuccedebat, quia nec filius ſuccedebat, vide n. 22.*

12 *Ponderatur l. 8. tit. 13. p. 6.*

Lex ſi excluſiſſe nepotes voluiſſet, expreſiſſet vtique.

13 *Doctores admittentes nepotes ad aui ab inteſtato ſucceſſionem, referuntur.*

14 *Nepotes naturales non eſſe admittendos defenditur, & num. ſeqq.*

15 *Intellectus Nouellæ 89. cap. 5. poſt medium, aliàs cap. 12. §. fin. in fine.*

16 *Doctores citantur qui nepotem à ſucceſſione ab inteſtato aui excludunt.*

17 *Nepotes appellatione filiorum non continentur niſi per interpretationem.*

18 *Nepotes appellatione filiorum non comprehenduntur, quando legis vel teſtatoris volũtas repugnat.*

19 *Nepotes naturales cur in cauſa teſtamentaria fauorabiliores ſunt, & ſeq.*

20 *Sine teſtamento decedens tacitè cenſetur, reliquiſſe proximo agnato.*

21 *Ratio ob quam filius naturalis ad ſextantem, & nepos ad nihilum ab inteſtato admittantur.*

23 *Omiſſus caſus relinquitur in diſpoſitione iuris communis.*

24 *Intellectus l. vnicæ, §. vbi autem legatarij in fine, C. de caducis tollendis.*

25 *Nepos legitimus ex filio ſiue filia naturali ab inteſtato non ſuccedit auo paterno aut materno.*

26 *Deſcendentes legitimi, & naturales ſimul ſicut repræſentationis iure admittuntur, ita & deſcendentes tantùm naturales, ſecundùm aliquos, ſed reprobatur à num. 27.*

27 *Repræſentatio ſiue fictio, ſiue priuilegium ſit, non extinguitur ad caſus alios non expreſſos.*

28 *Naturales filij conſanguinitatem, aut lineam non habent, neque de agnatione, cognatione, domo & familia parentis dicuntur.*

Naturales filij quoad ius ciuile non pro filijs, ſed omnino extraneis reputantur.

29 *Naturales filij carent ſuitate, ideoque repræſentationis iure ſimiliter carent.*

30 *Nepotes ex filio contrahente matrimonium & ſuitatem amittente gaudent apud nos repræſentationis beneficio, ſicut apud Romanos deſcendentes per lineam fœmineam, qui etiam carent ſuitate.*

31 *Deſcendentes per lineam maternam ad ſimilitudinem deſcendentium per maſculinam admiſit Iuſtinianus iure repræſentationis.*

32 *Deſcendentes legitimi per fœmineam lineam, qua de cauſa repræſentationis iure Iuſtinianus admiſit.*

33 *Contra nepotes conſideratur Nouella 89. cap. 5. aliàs c. 12. §. fin. iuncta l. fin. C. de naturalib. liber.*

Referens intelligi debet cum omnibus qualitatibus relati.

34 *Dictiones,* omninò, & penitus, *omnes caſus ſine diſtinctione important.*

35 *Differentia inter naturales & legitimos liberos, quoad repræſentationem.*

36 *Deſcendentes per lineam maternam olim ſucceſſionum incapaces, poſtea capaces facti, ſed non ideò in ſtirpes ſuccedebant.*

C A P V T XI.

Vtrum inter naturales tantùm liberos Repræſentationis ius admittatur.

1 IN iure nomen naturalium liberorum non analogum, vt volunt *Alex. Randenſ. de analogis, cap. 36. num. 69. & Gaſpar Theſaur. lib. 1. qu. Forenſium, cap. 22. num. 1.* ſed æquiuocum eſſe obſeruauerunt *Anton. Faber. tom. 2. de erroribus pragmatic. decade 35. error. 5. in princ. & Gaſpar Schnfordegher. lib. 3. ad Anton. Fabrũ, tractatu 24. q. 1. in principio.* Aliquan-
2 do † enim nomen hoc ad eos tantum refertur, qui in ſeruitute & ex contubernio nati ſunt, ſiue ex patre ſeruo & ancilla, ſiue ex patre ſeruo, & matre libera: quo ſenſu paſſim videas à prudentibus noſtris dici liberos naturales, vt in *l. fin ff. de his qui ſunt ſui vel alieni iuris, l. naturali ff. de confirmat. tutor. l. Lucius 45. ff. de vulgar. & pupillar. ſubſtitution. l. Lucius Titius. 88. §. Dama, ff. de legatis 2. l. libertinum. 4. C. de interdicto matrimon. Iacobus Cuiacius lib. 10. obſeruation. c. 23. Ant. Faber. dicto errore 5. & 1. part. iuriſprud Papinian. tit. 3. princip. 4. & tit. 8. princip. 5 illation. 3. & tit. 9 prin-*
3 *cip. 2. illation. 1.* Aliquando † nomen hoc ad eos tantum pertinet, qui ſanguine & natura ſunt liberi, non adoptione, vt in *l. ſi pater natural. 29. l. non poteſt 31. ff. de adoptionibus, l. 2. l.*

mu-

mulierem. 5. *C. eodem titul. l. quidam.* 132. *ff. de verbor obligation.* Quæ quidem liberorum
naturalium ſignificationes longè retrò ſæ-
culis vſitatæ fuerunt, neque de huiuſmodi
naturalibus liberis quicquam in hoc capi-
4 tulo præferemus. Alia verò eſt † naturalium
liberorum ſignificatio, cùm nimirùm eos
denotamus, qui ex ciue Romano, & ex cō-
cubina nati ſunt, de quibus hoc in cap. agē-
dum eſt. Cuius ſignificatione veſtigia nulla
occurrunt apud veteres iuris auctores, ſed
demum ſub Conſtantini Imperio huiuſmo-
di naturales liberi fuerunt cogniti, vt Iuſti-
nianus Imperator exſertè ſcribit in *Nouell.*
89. *in princip.* & ad quos pertinet titulus Co-
dicis de naturalibus liberis. Concubinam
5 hic † non eam accipimus, prout apud Lati-
nos auctores, cum qua rem habere ſolet,
quamuis alteri nuptam, vt apud *Suetonium
Tranq. in Neron. c. 28. Ciceron. lib. 1. de Oratore, &
Quintilian. lib. 1. c. 3.* Non etiam hic de pelli-
ce intelligimus, cuius ſignificatio magnam
doctis viris etſi præbuerit controuerſiam,
vt apud *Agell. lib. 4. noctium Atticarum c. 3. Lau-
rent. Vallam lib. 6. elegantiarum, c 48. Alciatum
in lib. 4. de verbor. ſignificatio. num. 24. & in l.
Maſſurius.* 144. vbi *Ioann. Geddæus*, & alij *ff de
verbor. ſignificat ion. Ioann Caluinum in ſuo Lexi-
co iuris, verbo, Pellex, & Petrum Gregor. in 2. par.
ſyntagmat. iur. lib* 10. *c.* 1. *num.* 2. Frequentiùs di-
6 citur † quæ cum eo, cui vxor ſit, corpus mi-
ſcet ſecundum Paulum Iureconſultum in
d. *l. Maſſurius*, & auctores ſupra citati, cuius
conditionem probroſam fuiſſe antiquiſſi-
ma Numæ Pompilij Regis lege oſtenditur,
ſic dicentis: *Pellex aram* (ſic legit *Feſtus lib.*
14. *de verbor. veterum ſignificat.* & conſentit
Balduin. ad leges Romuli, c. 15. *num.* 7. vel *adem,*
ſecundùm *Agell. d. c.* 3. Cui conſentiunt *Con-
nan. lib. 8. commentar iur. c.* 13. *n.* 2. *Briſon. lib.* 14.
de verb. ſignificat. verbo, Pellex, pag. 488. *& Petr.
Greg. d. c.* 1. *n.* 3.) *Iunonis ne tangito: ſi tangit, Iu-
noni crinibus dimiſſis agnum fœminam cædito.* Sed
7 † de paulò honeſtiore fœmina loquimur,
quam quis non mariti animo, ſed concubi-
tus tantùm cauſa, ſine ſtupri tamen crimi-
ne flagitioue, domi habebat. Et vndecim
requiſita, vt concubina ſit, cumulauit poſt
multos *Proſper Farinacius tom. 3. de delict. tit.* 16
qu. 138. *à num.* 8. quorum ſi vnum tantum-
modo deſit, dubium non eſt, nec illam
concubinam, nec filios naturales appellari
poſſe: & videre poteris poſt *Rodericum Suarez,
Tellum Fernandez, & Couarruuiam apud Cer-
uantes in l.* 11. *Tauri, à num.* 124. *vbi Auendan.
gloſ.* 1. *Matien. in l.* 9. *gloſ.* 2. *à num.* 2. *tit.* 8. *lib.* 5.
Recopilat. Theſaurum vbi ſupra, n. 2. *Menoch. li.* 6.
præſumptione. 54. *num.* 4. *Cardin.* Paleot. *de nothis
& ſpurijs filijs, cap.* 12. *Valentin. Forſterum lib.* 6.
de ſucceſſ. ab inteſt. c. 7. *Connan. d. cap.* 13. *num* 1.
Petrum Gregor. d. c. 1. *à num.* 1. *Cuiac. Veſemb.
Pacium* & alios, qui ſcripſerunt paratitlas ad
*titulos ff. & Cod. de concubinis, & Schifordeghe-
8 rum d. qu.* 1. Iure tamen Canonico † natura-
les filij non tantum intelliguntur qui ex
concubina, ſed generaliter omnes qui ex
duobus ſolutis ſine crimine & flagitio, & ad
contrahendum matrimonium habilibus
nati ſunt, *cap. innotuit.* 20. *de electione*, quod
ſequuti ſunt noſtrates Reges in multis legi-
bus Partitarum adductis per *Rodericum Sua-
rez in l.* 1. *n.* 5. *tit.* 6. *lib.* 3. *Fori*, & expreſſiùs
probatur in *l.* 11. *Tauri, quæ eſt l.* 9. *tit.* 8. *lib.* 5.
Recop, & vtrobique DD. Regnicolæ, *Couar.*
2. *parte de ſponſalib. c.* 8. §. 4. *à n.* 2. *Gregor. Lop. in
l.* 2. *gloſ. penult. tit.* 14. *& in l.* 1 *gloſ.* 1. *tit.* 15. *par.* 4.
Ioan. Garc. de nobilit. gloſ. 20. *à n.* 34. *Sarmient.
lib.* 1. *ſelectarum c.* 5. *n.* 10. *& Rojas de ſucceſſion.
ab inteſt. cap.* 10.

9 His præcognitis † quæritur: An iſte natu-
ralis nepos repræſentationis iure ſuccedere
poſſit auo? Et primò diſputandum eſt, an
auo paterno nepos naturalis ab inteſtato
ſuccedat: quia ſi oſtenderimus non ſucce-
dere, ſuperfluum eſſet diſputare de repræ-
ſentationis iure. Et nepotem naturalem ex
filio ſimiliter naturali vel ex iuſto filio ab
inteſtato auo ſuccedere prima facie dicen-
dum videtur. Primò, quia filius naturalis
ab inteſtato patri in ſextante ſuccedit, *No-
uella* 89. *cap.* 4. *aliàs c.* 12 §. *ſi quis autem defun-
ctus* 4. *Auth. licèt, C. de naturalib. liberis, l.* 8. *tit.*
13. *par.* 6. *Harmenopul. lib.* 5. *promptuarij iuris,
tit.* 8. §. 79. Sed nepos appellatione filiorum
continetur, *l. filij appellatione* 84. *l. iuſta inter-
pretatione.* 201. *l. liberorum.* 220. *ff. de de verb. ſi-
gnificat.* Ergò naturalis nepos ſuccedere
poteſt.

10 Secundò: † in ſucceſſione teſtamentaria
nepotes naturales fauorabiliores ſunt filijs
naturalibus, ſiquidem iſtis ſemis tantùm, il-
lis verò tota ſubſtantia relinqui poterat, *l.
humanitatis.* 8. *iuncta l. fin. in princip. C. de natu-
ralib. liberis.* Sed filius in ſextante ſuccedit,
vt probaui num. præcedenti. Ergò rectius di-
cendum eſt de nepote.

11 Tertiò: † ideo nepotes naturales ab inte-
ſtato olim non ſuccedebant, *l. fin.* C. *de natu-
ralib. liber.* quia ſimiliter non ſuccedebat fi-
lius, dicta *l. humanitat. poſt princip.* Sed filius
hodie iam ab inteſtato ſuccedit, vt dixi ſu-
pra *num.* 9. Ergo nepos etiam ſuccedere
debet.

12 Quartò † dicta *l.* 8. *tit.* 13. *par.* 6. tranſcri-
bens dictam *l. fin.* & dictam *Nouell.* 89. *c.* 5.
verbo. Si verò effuſa, filium naturalem ad pa-
tris hereditatem inuitauit, & nullo modo
nepotes excluſit. Ergo rigorem antiquum
nepotes excludentem reieciſſe videtur: nam
ſi excludere voluiſſet, expreſſiſſet vtique, *l.*
vni-

Digitized by Google

vnita. §. *vbi autem legatarij* 11. *in fin.C.de cad.*
tol Burſat. conſ. 206. *num.*8. *lib.*2. *Rimin. conſ.*
242. *num.*35. *lib.* 3. *Menoch. conſil.*220. *n.*143.
*lib.*3. *Vincent. Honded. conſ.* 63.*n.*64.*lib.*1.*Sur-*
*dus conſil.*112. *num,*27. *conſ.* 127. *num.* 61. *vo-*
lum 1. *&* *conſ.*313. *num.*90. *volum.*3.*Canalcan.*
decıſ. 5. *num.* 44. *par.*3. *Cæſar. Barz. deciſ. Bo-*
noniæ 4. *num.* 44.

13 Hanc principalem ſententiam† tenet *Azo*
in ſumma ad tit.C.de naturalib. liber. n. 5. *Dinus*
in tractatu de ſucceſſion. ab inteſtato, num. 6. *in*
fin. Salicet. in dict. l. fin. n. 4. *C. de natur liber.*
*Roderic. Suarez in l.*1. *n.* 16. *verſic.* Sed *optima*
dubitatio, tit. 6. *lib.*3. *fori,* Gregor. *Lopez in di-*
*cta l.*8. *Partitæ, gloſ.*2 *Anton.Gomez in l.*9.*Tau-*
*ri,num.*6. *Couar. dicto* §. 4. *n.*10. & poſt alios
*Matienz.in l.*9. *gloſ.*1.*num.* 3. *tit.*8. *lib.*5. *Recop.*
& cum alijs *Marc. Anton. Peregrinus lib.*3. *de*
*iure fiſci, tit.*18. *num.*27.

14 Contraria† tamen ſententia nihilominus
tenenda eſt. Primò, per textum expreſſum
in dict. *l.fin.C.de naturalib. liberis,* in illis fina-
libus verbis: *Iura etenim ab inteſtato in aui ſuc-*
ceſſionem nemini eorum penitus aperimus: vbi ne-
potem naturalem ab aui ſucceſſione Iuſti-
nianus excluſit.

15 Secundò probatur† *Nouella* 89. *c.* 5. *poſt*
medium, aliàs *cap.* 12.§. *fin in fine,* ibi: *De nepo-*
tibus enim naturalibus quæ iam à nobis ſpeciali-
ter etiam de ipſis diſpoſita ſunt, obtineant. Null bi
Iuſtinianus de naturalium nepotum ſuc-
ceſſione, niſi in dicta l. fin. diſputauit, &
ſic quod ibi deciſum reliquit, vltimò in di-
cta *Nouella* confirmauit. Pro quo conſide-
randa etiam eſt dictio illa dictæ *Nouellæ, ſpe-*
cialiter, denotans differentiam inter filios &
potes naturales, & nullam aliam inuenio,
niſi illam, quod illi admittuntur, iſti verò
repelluntur. Et ſi verum fuiſſet nepotes
ab inteſtato auo ſucceſſuros, differentia in-
ſinuata deficeret, dictioque illa, *ſpecialiter,*
ſuſtineri non poſſet, redderetur que ſuper-
flua, quod ius abhorret, vt fatetur *Iuſtinia-*
nus in prima Codicis conſtitutione, §. *quibus, in*
princip.

16 Hanc ſecundam† contrariam ſententiam
ſequuntur *Mat-heſilan. in tractat. de ſucceſſion.*
ab inteſtat. 2 *membro,* 1. *artic. n.* 4. *Angel. Pe-*
ruſin. in authen. quibus modis naturales effician-
tur ſui,§.*fin.nu.*3. *Angel. Aretin in* §. *nouiſſimè,*
inſt. ad Senatuſconſult. Orfician. Alex. conſ. 147.
*n.*2.*lib.*5. veriorem dicit *Caccialup. in l ſi qua*
*illuſtris, à n.*55. *C. ad Senatuſconſ. Orfic. Guil.*
Benedict. in c. Raimutius, verb. & vxorem nomi-
ne Adelaſiam, deciſ. 5.*n.*138. *de teſtamentis. Va-*
lentin. Forſter. lib. 6. *de ſucceſ, ab inteſt. cap.* 10.
*n.*5. *Iacob. Cuiac. in Nouella* 18. *pag.* 566. *&*
*Anton. Faber.*1.*p. iuriſprud. Papin. titul.*9.*princ.*
2. *illatio.*1. *pag.*382.

17 In contrarium† adducta argumenta nõ
obſtant: & non primum, quia filiorum
appellatione nepotes propriè non conti-
nentur, *l. quod ſi nepotes.* 6. *ff. de teſtam tutel.*
§.*fin.verſ. Quid ſi nepotes, inſt. qui teſtamen. tu-*
tor.dar.poſſ. Connan.*lib.*10 *commentarior cap.*1.
*n.*5. *Cuiacius conſil.* 42. *in princip. & Hugo*
Donell. lib. 3. *commentarior, c.*4 & licèt largo
modo, & per interpretationem continean-
tur, & ſic intelligendæ ſunt leges adductæ
ſupra *num.* 9. & dixi *lib.* 3. *cap.* 1. *n.* 28. Vel
18 ſecutius dic† appellatione filiorum non
comprehendi nepotes, quando repugnat
teſtatoris vel legis voluntas, *Bart. Alciat, Re-*
buffus & cæteri Doctores in *l liberor. ff. de ver-*
*bor.ſignific. Socin.Iun.conſ.*14. *n.*7.*& conſ.*30. *à*
*n.*7. *volum.*4. *Natta conſ.*551.*à n.*29 *vol.*3.*Ti-*
ber.Decian.conſ 47.*n.*15.*vol.*3.*Menoch.conſ.*215.
*n.*47.*lib.*3.*& præſumpt.*94.*n.*2.*lib.*4.*Mant.lib.*8.
*de coniectur. vltim. volunt. tit.*8.*n.*8. Sed volun-
tas legis repugnat, vt vidiſtis ſupra *n.* 14. *&*
15. Ergo filiorum appellatione nepotes
minimè poſſunt comprehendi.
19 Contrario ſecundo argumento† ſatisfit
dicendo, ideo nepotes in cauſa teſtamenta-
ria filijs eſſe fauorabiliores, vt faciliùs pa-
trum laſciuia ſenſualitaſque coerceretur:
hac de cauſa filijs tantùm ſemis, nepotibus
verò naturalibus omnis ſubſtantia relinqui
licebat, d. *l. humanitatis* 8. *iuncta l. fin. in princ.* C.
de naturalib. liber. Lex enim limitatam filio
ſemiſſem relinquẽdi poteſtatem patri con-
ceſſit, in hereditatis reſiduo filius erat inca-
pax, non ob defectum paternæ voluntatis,
ſed legalis repugnantiæ aſſiſtentiam, & ſic
vtraq; legis & hominis voluntas neceſſaria,
& vna ſine altera quoad integrũ aſſemini-
20 tilis erat Sed cũ lex† præ oculis haberet in-
humanum eſſe auũ limitatæ diſpoſitionis
pœna affici propter delictum filij miſeri-
cordia nitens indulſit, vt auus ſine legitima
prole decedens integrã teſtamento ſubſtã-
tiam nepotibus naturalibus dimitteret: tunc
namq; diſpoſitio iſta erat valida, quia vtra-
que legis & hominis voluntas concurrebat.
Cum autem inteſtatus die fungebatur, de
alicuius hereditariæ partis relinquendæ vo-
luntate, imo de tacita contraria, legi non
conſtabat, ideò nepoti naturali nihil ab in-
teſtato concedebat: credebat enim agnato
proximo reliquiſſe, *l. conficiuntur* 8 §.1 *ff de*
iure codicillor. Quæ in filio quoq; naturali
procedebant, quouſq; reluctante iuriſpru-
dentia *Iuſtinian. Nouell ſua* 89. *c* 4. aliàs *c.*12.§.
ſi quis autem defunctus, 4. filium ad ſextan-
tem, nepotem ad nihilum admiſit, *c.* 5. *aliàs*
21 *c.*12.§.*final. in fin. eiuſdem Nouellæ.* Propria† ta-
men (meo videri) vtrumq; ratione, filius nã-
que naturalis maiori sãguinis, proximitatis,
certitudinis, & obligationis vinculo patri,
quam nepos auo aſtringitur, & ſic admitta-

M tur

Digitized by Google

tur iſte, reſpuatur iſte, quàm vt haberet certitudinem pater, ex concubina vnica, & domi retenta eum procreare tenebatur d. c. 4. *&* 5. Et tunc quaſi proprius, certus, & inſtar legitimi filius reputabatur, argumento *l. filium eum, 6. ff. de his qui ſunt ſui*. Credebatur veroſimiliter illum quem domi retinebat, & alebat, pater ſi teſtaretur, aliqua in parte admiſſurũ. Quis inficias iturus eſt patrẽ de facto proprio quàm filij procreantis certiorem eſſe, vbi in actu generationis interuenit ventrem ſeruauit, partũ quaſi edentem sãguinolentũ vidit, & tandẽ pre oculis proprio ſudore fecit adolere? Quæ in nepote naturali ex filio circa auũ deficiunt, cui quaſi inuito daretur heres, quapropter mirum non fuit, vt filius ab inteſtato, non vtiq; nepos
22 admitteretur. Minus obſtat † tertium argumentum; nã licèt poſtea Iuſtinianus ad ſextanrẽ ab inteſtato filium admiſerit naturalem d. *c. 4. alias c. 12. § 4. Nouellæ 89. in eiuſdem Nouellæ c. 5. aliàs c. 12 §. fin. in fine*, nepotes excluſit illis verbis: *De nepotibus enim naturalibus, quæ iam à nobis ſpecialiter etiã de ipſis diſpoſita ſunt, obtineant*. Et tamen patet eos repuliſſe, in *l. fin. C. de naturalibus liberis*, ibi: *Iura etenim ab inteſtato in aui ſucceſſionem nemini eorum penitus aperimus*. Et ſic contrarium argumentum minimè procedere poteſt.

23 Vltimò † argumento ex *l.* 8 Partitæ reſpondetur, non eſſe legitimam conſequentiam, in d. lege omiſſus fuit caſus nepotis: ergo cenſetur nepos admiſſus, excluderet vtiq; lex ſi voluiſſet. Quia legitima conſequentia eſt, caſus ille omiſſus eſt: ergo iuris communis diſpoſitioni relinquitur, *l. ſi extraneus 6. ff. de condict. ob turpem cauſam, l. ſi cùm dotem, 22. ff. ſoluto matrimon. l. commodiſſimè 10. ff. de liber. & poſth.* & vtrobique Doctores, *Mantic. lib. 8. de coniectur. vlt. m. voluntat. tit. 19. nu. 8. Peregrinus de fideicom. miſſis artic. 11. n. 35. Riminald. Iun. conſ 75. à n. 24. lib. 1. Menoch. conſ. 232. n. 6. lib. 3. Vincen. Honded. conſ. 1. n 32. lib. 1. & Petr. Surdus conſ. 553. n. 35. lib. 4.* Cum
24 igitur † caſus nepotis ſit omiſſus in d. *l. Partitæ*, recurrendum eſt ad ius commune, in quo deciſum eſt nepotem minimè ad auitã hereditatem ab inteſtato admittendum eſſe. Et ſic argumentum dictæ *l. vnic. §. vbi autem legatarij in fine, C. de caducis tollend.* non procedit, quoties illa omiſſio ex alia parte diſpoſitionis vel legis ſuppleri poteſt, vt latè regulam d. *§. vbi autem declarat dominus don Ioannes del Caſtillo Sotomayor, 1. par. de coniecturis atq; interpretat. vltim. volunt. c. 14. à num. 8.*

25 Secundùm dicta † ſuperfluum eſt diſputare, an inter deſcendentes naturales tantùm repræſentationis ius locum habeat. Sed quia nepotem auo naturali ab inteſtato ſucceſſiſſe practica comprobatum vidi, & iſtam opinionem æquiorem, & contrariam duram eſse dicunt Doctores, præcipuè quãdo nepos legitimus eſt ex filio tantùm naturali, vt ipſi dicunt, quamuis in hoc etiam caſu verius eſse credo nepotem excludendum, vt aliqui ex Doctoribus ſupra citatis num. 16. dixerunt, & poſt alios ſequitur *Valentin. Forſterus Iunior. 1. par. diſputat. Iuſtinian. 15. theſi. 12.* & ad auũ maternum rectè extendit *Iacob. Cuiacius lib. 26. obſeruat c. 23.* Nihilominus defendentibus nepotes naturales auo ſucceſsuros diſputabo, an tunc repræſentationis iure ſuccedere poſſint.

26 Et pro affirmatiua, † vt repræſentationis iure nepotes ſuccedãt, facit, quòd ſicut deſcendentes legitimi & naturales ſimul iure repræſentationis admittuntur, *Nouella 118. cap. 1. authen. ceſſante C. de ſuis & legitimis liber.* & latè dixi hoc libro, *cap. 1. à num. 3.* Ita eodem modo dicendum eſt in deſcendentibus naturalibus, cũ iam capaces ſucceſſionum lex fecerit, & eadem ratio in ipſis quàm in liberis iuſtis ſit. Hac ſola ratione ita defendunt *Bald.* in *l. fin num 4. verſ. In textu* ibi *aperimus in fine*, vbi *Salicet. numer. 2. C. de naturalibus liber. Anton Gomez in l. 9. Tauri, num. 6. & Angulo de meliorationibus ſuper l. 41. gl. 9. n. 6.*

27 Contrariam † ſententiam adhuc defendo. Primò, quia repræſentationem ſiue fictionem ſecundùm aliquos, ſiue priuilegiũ ſecundùm veriorem opinionem conſideres, vt latè dixi ſupra *lib. 1. cap. 6. à num. 3.* ad alios caſus extendi non poteſt, quam quoad expreſsos, vt dixi dict. *cap. 6. à n. 22.* Sed in omni iure naturalibus liberis conceſsa non eſt. Ergo vllo modo repræſentationis iure ſuccedere nequeunt.

28 Secundò: † filij iſti naturales reſpectu patris & eius aſcendentium cõſanguinitatem, gradum aut lineam non habent, neque de agnatione, cognatione, domo, & familia parentis dicuntur, *Bart. in l. pronuntiatio. §. familiæ, n. 1. ff de verbor. ſignific.* & cum multis *Molina lib. 1. de Hiſpanor. primogenijs cap. 4. numero 46.* Imo quoad ius ciuile non pro filijs, ſed pro omnino extraneis reputantur, *Nouella 89. in princip. Anton. Faber in ſuo rationali ſuper l. in orbem 17. & l. lex naturæ 24. ff. de ſtatu hominum*, & latius, & elegantiùs in *1. par. iuriſprud. Papinian. tit. 8. princip. 2. illatione 1. à pagina 360. & Gaſpar Schifordegherus lib. 3. ad Antonium Fabrum tractatu 25. à quæſtione 6.* Ergo carere debent repræſentationis beneficio, cùm tantum veris & indubitabilibus deſcendentibus concedatur, vt patet ex omnibus legibus de repræſentatione loquentibus.

29 Tertiò: † ſupponamus veros eſſe filios, nihilominus idem dicendum eſt: quia deſcẽdentes

dentes ideò ſecundùm ſtrictam iuris rationem repræſentationē habent, quia ſui heredes ſunt illius de cuius agitur ſucceſſione, & in vita illius quodammodo paternorum bonorum ſunt domini, & in poſteros ius illud tranſmittunt, vt latè dixi ſupra *lib.1.c.5. num. 10. & cap.6. num. 2. & 3.* Sed iſti naturales liberi non ſunt in auita poteſtate, cùm ex iuſtis nuptiis non fuerint procreati, *princip. inſt. de patria poteſtate*, & per conſequens carent iure ſuitatis, *l. lege Cornelia*, 12. *in fin ff. de teſtamentis*, §. *ſui 3. inſt. de hered. qualitate, & differentia.* Ergo ſimiliter repræſentationis beneficio carere debent.

30 Sed contra hoc † replicare poteris, neceſſariam hodie non eſſe ſuitatem, cùm matrimonio apud nos patria poteſtas diſſoluatur, *l.47. Tauri, l.8. tit.1. lib.5. Recop.* quemadmodum de iure ciuili non eſt neceſſaria in deſcendentibus per lineam maternam, qui non ſunt in aſcendentium poteſtate, §. *feminæ* 11. *inſt. de adoption.* §. *ius autem 3. verſic. Qui igitur, in fine*, aliàs §. *qui igitur 4. in fine, inſtit. de patria poteſtate*: & nihilominus contra *l.12. tabularum*; & ſtrictam iuris rationem matrum ſubingredientes locum aſcēdentibus maternis in ſtirpes ſuccedunt, §. *Item vetuſtas* 15. *& ſeq. inſt. de hereditatib. quæ ab inteſtato deferuntur*, §. *ſed cum 1. inſt. ad Sena. tuſconſultum Orphician.* & latè dicam infrà hoc *libro cap.12.* Et ſic eodem modo dicendum eſt in naturalibus, vt, licèt careant ſuitate, repræſentationis beneficio vti poſſint.

31 Reſponde, † repræſentationem adhuc inter eos ceſsare, cum deſcendentes per fœmineam lineam ad ſimilitudinem deſcendentium per maſculinam hodie repræſentationis iure ſuccedant, dict. §. *Item vetuſtas*, & §. *ſeq. & dict.* §. *ſed cùm.* In maſculina tamē linea tria ſcilicet, matrimonium, patria poteſtas, & quod à nemine præcederetur, hoc eſt, ſuitas concurrere debebant, *dict. princip. inſtit. de patria poteſtate*, iuncto dicto §. *ſui autem 3. inſtit. de heredum qualit. & differ.* ſed quia in deſcendentibus per femineam lineam, duo vltima requiſita deficiebant, licèt de matrimonio conſtabat, repræſentatio ceſſa-

32 bat. Iuſtinianus † tandem perſpiciens in duorum illorum requiſitorum defectu matrem & eius aſcendētes culpa caruiſse, quia à lege ita deciſum fuiſſet, & eos ex parte ſua poſſibile feciſse, hoc eſt, matrimonium contrahere, ſimulque maternis aſcendentibus & deſcendentibus eſse vtile repræſentationis ius, duo illa requiſita ſupplens voluit in dictis §§. eos ad repræſentationem admittere, dum tamen iuſti eſsent liberi, vt præcisè intelligi debet in dictis §§. Nati namque extra matrimonium pro filiis non æſtimabantur, vt paulò ante dixi *numer.* 28. Cùm igitur naturales filii honore matrimonij fuerint deſtituti, neſcio qua via repræſentationem poſtulent.

33 Quarto & vltimo, † principalis ſententia probatur ex *Nouella 89. cap. 5. aliàs c. 12.* §. *fin.* in illis verbis: *De nepotibus enim naturalibus, quod iam à nobis ſpecialiter etiam de ipſis diſpoſita ſunt, obtineant*: quæ cum ſe referat ad *l. fin. C. de naturalibus liber.* debet intelligi cum omnibus relati qualitatibus, ac ſi de verbo ad verbum dicta *lex finalis* in hac *Nouella* inſerta fuiſſet, *l. aſſe toto 77. cum ſimilibus, ff. de heredib. inſtit.* & cum multis *Genua de mercatura deciſ.* 193. *num.* 4. *Oſaſcus Cacheran. deciſ.* 178. *num* 5. *Magonius deciſ. Floren. 2. num.* 19. *Surd. deciſ.* 212. *nu.* 14. *deciſ.* 291. *num.*18. & *conſ.*105. *num.* 30. *vol.* 1. *Cæſar Barzius deciſ. Bonon.*12. *n* 8. & 9. *Anton. de Amatis deciſ.* 49. *n.*3. & *ſeq.* & *Stephan. Gratian. deciſ.* 103. *n.*9.

34 & *ſeq.* Et verba † dictæ *l. fin.* ſequentia ſunt: *Iura etenim ab inteſtato in aui ſucceſſionem nemini eorum penitus aperimus.* Cùm igitur Iuſtinianus non ſolùm de nepote naturali ex filio iuſto, ſed etiam de nepote iuſto ex filio naturali locutus fuiſset, ſubſequitur, *Iura etenim, &c.* Ad oſtendendum nepotem iuſtum ex filio naturali, neque etiam patrem repræſentantem ab inteſtato auo eſse ſucceſsurum, illudque inſinuat dictio illa, *penitus*, id eſt, omnino, & omnibus vijs, quaſi dicat, non ſolum ex propria, verum nec ex perſona paterna auo naturali ſuccedere poteſt. Cùm dictiones, *omnino, & penitus*, importent omnes caſus ſine diſtinctione, vt cum multis dicit *Borgnin. Caualcau. deciſ.* 9. *n.*9. & *deciſ* 16. *num.* 33. *par.* 3.

35 Ex dictis iam patet quàm falſum ſit argumentum quo Doctores contrarii ſupra *n.* 26. nituntur. Nā maxima differentiæ ratio inter vnos & alteros liberos eſt: iuſti enim liberi repræſentationis iure ſuccedunt: quia in illis omnia requiſita à legibus deſiderata ad repræſentationē inueniuntur: liberi autē naturales non vno aut altero tātùm, ſed omnibus manifeſtè carent, qua de cauſa repræſentatione etiam carere neceſse

36 eſt. Nec ſequitur † ab inteſtato ſucceſſionū capaces iā ſunt: ergo repræſentando ſuccedunt. Quia olim deſcendentes per lineam maternam ſecundū iuris ciuilis rigorē minimè ſuccedebant aſcendentibus maternis: & quāuis poſtea capaces facti ipſis ſuccederent, non ideò in ſtirpes, ſed in capita admittebantur, *l.3. C. vnde legitimi*, & omnia latè dixi in c. ſeq. ſic eod. modo licèt naturales nepotes ad ſextantis ſucceſſionem ab inteſtato fuerint capaces (quod negaui in hoc *cap. à n.* 14.) non ideò cum repræſentationis beneficio admitti debēt, nam quoad id incapaces quoque remanſerunt.

SECVNDA PARS

DE DESCENDENTIBVS PER LINEAM MATERNAM.

SVMMARIVM.

1 *Deſcendentes per lineam maternam, non ſunt aſcendentibus ſui heredes, neque in eorum poteſtate, nec agnati, ſed patris familiam ſequuntur.*
Cognatos ignorabat ius ciuile.

2 *Prætor licèt æquitatem naturalem ſecutus deſcendentes admittat ad ſucceſſionem aſcendentium maternorum, repræſentationum ipſis non conceſſit.*

3 *Imperatores nepotes ad aſcendentium maternorum ſucceſſionem vnà cum auunculis admiſerunt, cum certa tamen diminutione portionis.*

4 *Iuſtinianus deſcendentibus per lineam maternam repreſentationem ſine aliqua diminutione conceſſit. Quod Reges noſtri ſequuti fuerunt, n. 5.*

6 *Deſcendentes per lineam maternam exeluſis agnatis & cognatis primò Senatuſconſultum Orficianum admiſit ad legitimam maternam ſucceſſionem.*
Mos in difficilibus erat, vt Imperator oratione in Senatu habita aliquid decidendum ſuaderet.
Orficianum Senatuſconſultum à quibus Conſulibus factum fuit.

7 *Orficiani Senatuſconſulti materiam vide remiſſiue.*

8 *Nepotes & pronepotes ad ſucceſſionem aſcendentium maternorum legitimam virtute Senatuſconſulti Orficiani ex propria perſona, & non ex repræſentatione admittebantur, & n. 9.*
Iuſtinianus primus repræſentationem admiſit inter deſcendentes per lineam maternam, & numer. 9.

10 *Ius honorarium opponitur iuri ciuili.*

11 *Ius ciuile in l. 3. C. vnde legitimi, intellige de iure nouo, non de vetere 12. tabularum*
Inter deſcendentes per paternam & maternam lineam quoad repræſentationem differentiam ſuſtulis Iuſtinianus, & num. 12.

12 *Ad tollendam ſupradictam differentiam motus eſt ratione tantùm naturali.*

13 *L. 3. C. vnde legitimi, non conſentit cum l. inter filios. 11. C. famil. herciſ. & Nouella 118. vt malè dicunt Doctores, & n. ſeqq.*

15 *Nepotes materni ante Iuſtinianum iure propriò, poſt eum verò repræſentationis iure ſuccedunt maternis aſcendentibus.*

16 *L. inter filios 11. C. famil. herciſcundæ per Iuſtinianum abrogata non eſt.*

17 *L. ſi defunctus. 9. C. de ſuis & legitim. liberis correcta eſt.*

CAPVT XII.

An liberi naturales & legitimi ſimul per lineam maternam deſcendentes Repræſentationis iure admitti poſſint.

1 NEpôtes † ex materna linea carere repræſẽtatione prima facie dicendũ videtur. Primò, quia repræſẽtatio locũ habet ratione ſuitatis, vt probaui ſupra *lib. 1. cap. 5. à num. 8. & cap. 6. num. 2.* Sed nepotes iſti auo materno ſui heredes fieri non poſſunt, cùm non aui illius, ſed patris ſui familiam ſequantur, cui & ſui heredes ſunt, *l. penult. ff. de liberis agnoſcendis*. Non enim duobus ſui heredes eſſe poſſunt, vt nec heredes ſimpliciter, *l. ſi filiusfamilias. 33. ff. de teſtamento militis, l. quod contra 141. §. cum duo. ff. de regulis iuris*. Nec magis in matrum quam in parentũ maternorum hereditatibus obtinuit, vt filius ſuccederet in locum patris, quia neque fęminæ ſuos habent heredes, *l. 4. §. ad teſtamenta, ff. de bonor. poſſeſ. contra tabul.* neq; ſui heredes eſſent, qui per fęminas coniunguntur, vt neque agnati ſunt, ſed tantùm cognati, quos *lex 12. tabularum* penitus ignorabat, *l. 1. ff. vnde cognati*. Ergò non ſolùm iure ciuili à repræſẽtationis beneficio, ſed omnino à ſucceſſione excluduntur.

2 Secundò: † licèt Prætor naturalem æquitatem ſequutus ad aui materni ſucceſſionem admittat eos, repræſentationis tamen ius denegauit: quia ſi ipſis conceſſiſſet, in ſtirpem, & non in viriles partes admitteret. Conſtat tamen in viriles admiſiſſe: *Nepotibus aut materni* (Imperatores dicunt in *l. 3. C. vnde legitimi*) *pro virili portione etiam iure honorario ſucceſſio defertur*. Ergo carent repræſentationis beneficio.

3 Tertiò; † quamuis poſtea Imperatores nepotes maternos ad auitam hereditatem vnà cum patruis admiſerint, non fuit propriè repræſentationis iure: nam ſi ita fuiſſet, nepotes in eam partem admitterentur, in qua eorum mater, ſi viueret, ſuccederet, ſed inuitantur tantùm ad duas partes eius portionis quàm defuncta patri ſuperſtes inter fratres ſuos fuiſſet habitura, *l. ſi defunctus. 9. C. de ſuis & legitim. liber. l. illam meritò 19. C. de collationib. §. Item vetuſtas 16. inſt. de hereditat.*

qua

quæ ab inteſt defer.l.4.tit.1. lib.5. C. *Theodoſiani.*

4 Contraria † tamen ſententia nihilominus defendenda eſt. Primò, per *auth. in ſucceſſione C. de ſuis & legitim. liber. In ſucceſſione mortui patrisfamilias* (inquit) *ſiue filij. familias, liberi eius ſi ſunt, omnibus alijs prælati ſuccedunt. Primi quidem gradus æqualiter ſuccedunt:nepotes & vlteriores in ſtirpes,non diſtinguendo ſexum,vel iura poteſtatis, ſed ſola naturali cauſa inſpecta. Nouella* 118. *cap.*1.

5 Secundò † probat ipſe *Iuſtinianus in §.fin. inſt.de hereditat. quæ ab inteſt. defer.* in illis verbis: *Ita tamen, vt quemadmodum inter filios, & nepotes ex filio antiquitas ſtatuit, non in capita,ſed in ſtirpes diuidi hereditatem: ſimiliter nos inter filios & nepotes ex filia diſtributionem fieri iubeamus, vel inter omnes nepotes, & neptes, & inter pronepotes & proneptes,& alias deinceps perſonas, vt vtraque progenies & matris vel patris, aui, vel aui portionem ſine vlla diminutione conſequatur,vt ſi fortè vnus vel duo ex vna parte, ex altera tres aut quatuor extent,vnus aut duo dimidiam, alteri tres aut quatuor alteram dimidiam hereditatis habeant.* Qua ratione motus fuerit Iuſtinianus vide dicta ſupra *lib.* 1. *cap.*7.*d nu.*20. Vltimò iure noſtro Regio probatur, *l.* 3. ibi: *Quier ſean varones, quier ſean mugeres,tit.* 13. *par.*6. *l.* 6. *Tauri, l.* 1. *tit.*8. *lib.* 5. *Recop.* Hanc vltimam ſententiam tenent vnanimiter omnes Doctores in dictis locis,& alibi, de qua minimè erit dubitandum.

6 Adducta in contrarium non obſtant †;& non adducta in primo, quia ſecundùm iuris rigorem illa procedebant, quouſque prius in Senatu à Diuo Marco ad matris ſucceſſionem filios admittendos perſuadēte, oratione habita (vt in difficilibus mos erat, de quo *Iacob. Cuiac lib.*1. *obſeruationum c.*18. *Briſon. lib.* 1. *ſelectarum antiquit. cap.* 16. *Vulteius in §. fin. num.* 1. *inſt. quibus modis teſtament.infirment.*) Cornelio Scipione Orſito, & Veleo Ruffo Conſulibus Senatuſconſultum factum eſt, Orſicianum appellatum, quo cæteris omnibus agnatis & cognatis excluſis in maternis bonis ius legitimæ ſucceſſionis conceſſum fuit. Quod Iuſtinianus

7 †dixit in *princip.inſt.de Senatuſconſ. Orſician. l. qui in aliena.*6. §. 2. *ff. de acquir. hered. l.*1.*cum ſuis §§.ff. ad Tertullian. l.*2. *in fin. ff.vnde legitimi, toto titulo Codicis & inſtitutionum de Senatuſconſ. Orſician. Iulius Paulus lib.* 4. *ſententiar. tit.* 10. *Vlpian. in fragment. tit.* 26. §. 7. & ex *Caſiodoro* & alijs *Antonius Auguſtinus,& Franc. Hothomanus de Senatuſconſultis, verbo, Orſicianum.* Cuius materiam vltra Doctores in dictis locis exornant *Nicol.Vigel. lib.*10. *Methodi iuris ciu. c.*2. *& in* 4. *par.Digeſtor.Vigelij lib.* 29. *c.*3. *& lib.* 4. *Methodi iur. controuerſ. c.* 6. *regula* 2. *Valentin. Forſter. lib.*3. *de ſucceſſion.ab inteſtato cap.*12. *n.*14. *&* 15. *Petr. Gregor. in* 3. *par. ſyntagm. iur.lib.*45.*c.*2.*d n.*3. *Bellonus lib.*4. *ſupputation. c.*6. *Rainald.Corſus lib.*2.*de indagation.c.*11.*& Iacob.Rævard. de auctoritate pruden-*

8 *tum, c.*12. Poſt hoc Senatuſconſultum†cœperunt quidem nepotes, & pronepotes ſuccedere qui antea iure legitimo non vocabantur, ſed tantum ex Prætoris edicto tanquam cognati; at non iure repræſentationis, quomodo nepotes ex filio, aut pronepotes ex auo præmortuo, ſed ex propria perſona tanquam ex conſtitutionibus vocati. Atque ita eſſe apparet etiam euidentius ex eo quod Iuſtinianus fatetur in dicto *§.fin. inſt. de hered. quæ ab inteſt.def.* inductum à ſe primum fuiſſe, vt, quemadmodum inter filios & nepotes ex filio antiquitas ſtatuerat non in capita, ſed in ſtirpes diuidi hereditatem, ſimiliter inter filios & nepotes ex filia vel inter omnes nepotes, & neptes, & inter pronepotes, & proneptes,& inter alias deinceps perſonas ſine vlla diminutione in ſtirpes hereditatis diſtributio

9 fiat.Hinc † conſtat manifeſtiſſimè non,niſi in aui & proaui paterni ſucceſſione olim obtinuiſſe, vt inter deſcendentes fieret diuiſio hereditatis in ſtirpes, & conſequenter non inter alios fuiſſe locum repręſentationi quæ ſola diuiſionem in ſtirpes inducit, ob idque de auo tantùm paterno loquitur Iuſtinianus in §. *cum filius,* 7. *inſt. de heredit. quæ ab inteſt. deferuntur*, vt intelligamus, cum de aui materni agitur ſucceſſione alio iure nepotes cenſeri, & ſuccedere illos ex proprio capite,non iure repræſentationis,& idcircò non in ſtirpes, ſed in capita, quod Imperatores dicunt: *Pro virili portione*, in dict *l.*3.

10 *C. vnde legitim.* vbi quod additur *etiam iure honorario*, includit quidem ius ciuile, quatenus ei ſolet opponi honorarium, *Alciat.in l. rogaſti, §. ſi tibi, numer.* 5. *ff. de rebus creditis. Duaren. in l. in actionibus, nu.* 15. *ff. de in litem iurand. Donellus in l* 4. *num.*10. C.*de compenſationibus,& in §. actiones autem in fine, inſt. de actionibus, & lib.*1. *commentar.iuris ciuil.cap.*8. *§. Ac primum illud, & lib.* 11. *cap.* 10. *§. Ex quo & illud,poſt med. Briſſon. lib.*3. *de ſolutionib. in princ. Ræuard. ad legem Scriboniam, cap.*4. *& lib.*2. *variar.c.*6. Et his non relatis *Couar.in c. poſſeſſor.*2. *par.§.*6. *num.*6. *verſic. Quid autem referat,de regul. iur. lib.*6. *& Ant.*Pichard. *in §. quos autem Prætor.* 1. *num.* 10. *&* 11. *inſt. de*

11 *bonor. poſſeſſion.* Sed non intelligas † de illo iure ciuili veteri 12. tabularum, ſed de nouo ex ſupra relatis poſteriorum Imperatorum conſtitutiónibus inducto,& à Iuſtiniano ſic tandem immutato, vt hodie nulla ſit differentia, ſiue de paterni, ſiue de materni aui ſucceſſione agatur, quemadmodū circa ius tranſmiſſionis iam antea Theodoſius conſtituerat, vt aſcendentiū omniū here-

Digitized by Google

hereditates in quoſcunque deſcendentes transmitterentur, in *l. vnic. C. de his qui ante apertas tab.* ſed in omni caſu & inter quoſcunque nepotes & pronepotes hereditas in ſtirpes, & non in capita diuidatur, dicto *§. vlt. de hereditat. quæ ab inteſt. defer. & dicta*
12 *Nouella* 118. *cap.* 1. Qua conſtitutione † Iuſtinianus omnes ſuitatis & emancipationis, itemque agnationis & cognationis differentias ſubſtulit quantum ad cauſam ſucceſſionis, ſolam intuitus rationem naturalem, quæ ſanguinis iure aſcendentium omniũ hereditates omnibus pariter deſcendentibus defert, ſicut & omnes nepotes ac pronepotes pariter etiam appellantur, quæ fuit olim ratio priorum Imperatorum in vetere iure corrigẽdo, vt idem Iuſtinianus refert in *§. item vetuſtas* 15. *inſt. de hered. quæ ab inteſt. deferuntur*. Itaque verum hodie eſt dicere deſcendentes omnes ſuccedere aſcendentibus omnibus iure repræſentationis, & quod neceſſario conſequens eſt, in ſtirpes, & non in capita ſuccedere, atque ita abrogatam eſſe dictam *l. 3. C. vnde legitimi*.

13 Ex dictis conſtat † non ſatis benè obſeruatum à noſtris qui dictæ *l. 3.* ſententiam ſic interpretantur, quaſi conſentiat cum nouo Iuſtinianeo iure, in dicta *Nouella* 118. Itemque cum eo quod ſcriptum eſt in *l. inter filios* 11. *C. famil. herciſcund.* inter filios, & filias bona in teſtatorum parentibus pro virilibus portionibus æquo iure diuidi
14 oportere. Aliud enim longè eſt † de filijs, & filiabus tractare, aliud verò de nepotibus ſiquidem in filijs, & filiabus, quoties plures ſimul ſuccedunt, non alia inter eos diuiſio hæreditatis fieri poteſt, quàm in viriles portiones, nempè quia cùm ſint omnes in primo gradu, ſuccedunt ſemper ex propria perſona, nunquam verò iure repræſentationis, quod graduũ pluralitatem, & diuerſitatem neceſſariò præſupponit. At inter nepotes poteſt facilè incidere dubitatio, an in capita, an verò in ſtirpes ſuccedere debeant, ſiue cum patruo, aut auunculo, vel cum amita, aut matertera, ſiue inter ſe ſolos concurrant: nimirum, quia & de illo dubitari poteſt, an cùm ſuccedunt, videamur ſuccedere ex proprio capi-
15 te, an iure repræſentationis. In quo † varium, vt dixi, ius fuit: nam cùm olim ex quo tempore facti erãt capaces ſuccedendi auo materno, tam ex Imperatorum conſtitutionibus, quam ex Prætoris edicto ſuccederent iure proprio & in viriles: hodie contra ex Iuſtiniani conſtitutionibus ſuccedunt ſemper iure repræſentationis, & conſequenter in ſtirpes, nunquam in capita, quia nunquam proprio iure ſuccedunt.

16 Quare † non ſicut abrogatam eſſe dicimus dictam *l. 3. C. vnde legitimi*, quæ de nepotibus loquitur, ita poſſet quis dicere abrogatam eſſe dictam *l. inter filios*, quæ ad filios, & filias tantum, non etiam ad nepotes pertinet, vt bene conſiderat *Anton. Faber in 3. parte de erroribus pragmatic. decade* 55. *errore* 2. Ex quibus patet ſecundum contrarium argumentum etiam non obſtare.

17 Similiter † non obſtat tertium argumentum ex dicta *l. ſi defunctus*, 9. *C. de ſuis & legitim. liber. cum ſimilibus* citatis ibi, quia hodie nepotes, & deinceps perſonæ ex linea materna ſuccedunt ſine vlla diminutione in omnem illam portionem, in quam eorum mater, ſi ſupereſſet, erat ſucceſſura, correcta antiqua ſententia, vt patet *ex l. fin. C. de legitim. liber. §. fin. inſtit de hereditat. quæ ab inteſt. defer. Nouella* 18. *de triente & ſemiſſe cap.* 4. Et hæ leges vltimæ faciunt pro noſtra principali ſententia.

SVMMARIVM.

1 *Spurius duabus iſtis litteris ſp ſcribebatur quaſi ſine patre, & declaratur.*
2 *Spurius populum patrem habet.*
3 *Filius ſine patre iure ciuili vulgo quæſitus nuncupatur, & antiquitus Fauonij dicti ſpurij*
4 *Nati ex ſcortatione, ſtupro, adulterio, & inceſto dicuntur ſpurij.*
5 *Spurij & vulgo quæſiti non ſunt idem. Vulgo quæſiti ſunt ſpurij, ſed ſpurij non ſunt vulgo quæſiti.*
6 *Nothi, ſpurii, & Manzeres nomina diuerſa ſunt, & diuerſa ſignificant.*
7 *Intellectus l. 3. C. vnde legitimi, num.* 14.
8 *Quemadmodum inter naturales tantum repræſentatio ceſſat, ita & inter vulgo quæſitos, ſed reſpondetur, num.* 15.
9 *Inter vulgo quæſitos repræſentatio procedit, & num. ſeqq.*
10 *Nouella* 118. *cap.* 1. *intelligitur etiam de vulgo quæſitis.*
11 *Vulgo quæſiti eiſdem regulis quibus iuſti ſuccedunt maternis aſcendentibus.*
12 *Vulgo quæſitis præteritis, ſiue iniuſtè exheredatis competit querela contra maternum teſtamentum.*
13 *Vulgo quæſiti ſuccedunt vna cum iuſtis liberis matri vulgari & cum fratre legitimo vterino fratri.*
15 *Differentia quæ ſit inter naturales & vulgo quæſitos filios.*
Deſcendentes per lineam maternam auiæ ſecundum naturam certi & indubitabiles ſunt filij.
16 *Liberi naturales per lineam paternam deſcendentes incerti ſunt.*
Liberi naturales per lineam paternam deſcendentes carent querela inofficioſi teſtamenti paterni.

Li.

Liberi iſti ſunt heredes voluntarij, ſi pater voluiſſet.

17 *Nepos ex ſorore concurrit cum auunculo ad hereditatem alterius prædefuncti auunculi & deſcendentes materni admittuntur ad tranſuerſalium ſucceſſionem ab inteſtato.*

18 *Nepos vulgo quæſitus ex filia ſuccedit in ſtirpem cum auunculo ad auiæ hereditatem.*

Repreſentationi locus eſt in ſucceſſione auunculi.

19 *Nepos & neptis ex filio vulgo queſito auiæ ab inteſtato non ſuccedit, aut ſaltem in ſextante ſuccedit.*

Naturalis filius ad ſextantem tantum admittitur.

Auia reſpectu nepotis ex filio dicitur de linea paterna.

20 *Intellectus l. 9. Tauri, quæ eſt l. 7. tit. 8. lib. 5. Recop. & num. ſeqq.*

21 *Filius mediante matrimonio certus patri dicitur iuris præſumptione.*

22 *Adiectiua ad ſubſtantiua referuntur & ea æqualiter determinant.*

Senſus debet intelligi ſecundum rectum ſcripturæ ſermonem.

23 *Quis vel qui relatiuus, quando præcedunt plura ſubſtantiua, refertur ad illud cui rectius relatiui qualitas congruit.*

24 *Relatio quæ ad omnia regulariter fit, ceſſat, quando abſurdum ſequeretur, & ad ſpecialia tantum fit ex quibus ſanus percipitur intellectus.*

25 *Ordo litteræ non attenditur, quoties rationi iuris conformis non eſt, vel quando apparet quomodo ius diſponat, vel illo in caſu diſponere debuerit.*

26 *Filiorum appellatione continetur filia.*

27 *Recopilationis iure adhuc durat differentia inter naturales liberos ex filio, & vulgo quæſitos ex filia.*

CAPVT XIII.

Vtrum inter ſpurios aut vulgo quæſitos liberos in auita vel proauita materna hereditate Repreſentationi locus ſit.

1 Plutarchus † *in problemat. cap.* 103. ſic ſcribit: *Spurius primum nomen eſt apud Romanos, vt Sextus, & Decimus, & Caius. Prima autem nomina non tota ſcribunt, ſed aut vna littera, vt T. Titium, aut duabus, vt Cn. Cneum, aut tribus, vt Sex. Sextum, & Ser. Seruium: ſic ſpurius SP. ſcribebatur, eos autem qui ſine patre erant, qui* apatores *Græcè dicuntur S. & P. deſignabant, quaſi ſine patre dicerentur.* Hactenus *Plutarchus*. Ex iſtis Plutarchi verbis patet ſpurios ſine patre eſſe, non quia filij ſine patre vlla ratione eſſe potuerint, ſed quia, vt *Syluester Aldobrandinus in §. penult. inſt. de nuptijs* cum Theophilo notat eleganter: *Ob numerum eorum qui cum matribus eorum conſuetudinem habent, patres habere non intelliguntur.*
2 Quamobrem † *Ariſtippus, auctore Laertio de vita & moribus Philoſophorum* in vita Ariſtip-
pi, cum illi meretrix diceret, abs te graui-
da ſum facta: *Nihilo* (inquit ille) *magis hoc*
noſti quam ſi ſuper ſpinis denſiſſimas incedens di-
ceres iſta me pupugit. Nam licet ſpurius pa-
trem habeat, hoc eſt, populum, non habe-
re patrem, ſcilicet certum, dicitur iuxta
prouerbiale carmen iſtud,

Cui pater eſt populus, non habet ille patrem.

Quo reſpiciens Diogenes Cynicus mere-
tricis filio lapidem in turbam conijcienti
dixit: *Caue ne patrem ferias*: teſte eodem
Laertio in vita Diogenis Cynici. Hac de cau-
3 ſa † filium ſine patre & vulgo quæſitum
noſtra etiam iura nuncupant, *l. vulgo conce-*
pti. ff. de ſtatu homin. §. penult. inſt. de nuptijs,
Vlpian. in fragment. tit. 4. §. 2. & tit. 5. §. 7. Ca.
lib. 1. inſtitution. tit. 4. §. quod ſi quis 9. Quos &
Fauonios antiquitus dictos affirmat no-
ſter *Diuus Iſidorus lib. 9. Etymologiarum cap. 5.*
4 Sed † paſſim aduertas precor, olim ſpurium
dici qui ex ſcortatione, ſtupro, adulterio,
& inceſto natus erat, vnde fit, vt *Papin.* de
ſpurio loquens, eũ quoq; intelligat qui na-
tus ſit ex inceſto in *l. ſpurij 6. in princip. ff. de*
Decurionibus: & rectius *Vlpianus in fragmen-*
tis dicto §. 7. Si quis eam (inquit) *quam non*
licet, vxorem duxerit, inceſtum matrimonium con-
trahit, ideoque liberi in poteſtate eius non fiunt, ſed
quaſi vulgo concepti, ſpurij ſint. Et Caius in d.
§. 9. Quod ſi quis (ait) *inceſtas, vel nefarias,*
id eſt, quæ ſunt ſuperius comprehenſæ, nuptias inie-
rit, nec vxorem habere videtur, nec filios. Nam
hi qui ex huiuſmodi conceptione nati fuerint,
quamlibet matrem videantur habere, patrem verò
nullatenus habere cenſentur, & tanquam ſi de
adulterio concepti fuerint, computantur, qui ſpurij
appellantur, hoc eſt, ſine patre filii. Hinc con-
5 ſtat † erraſſe *Iacobum Cuiacium lib. 5. obſerua-*
tion. cap. 6. Curtium lib. 3. Eicaſton. c. 8. & Barna-
bam Briſonium lib. 17. de verbor. ſignific. verbo
ſpurius, dicentes ſpurios, & vulgo quæſitos
pro vno eodemque accipiendos eſſe. Nam
aliud eſſe ſpurium, aliud vulgo quæſitum,
niſi quo ad paternam attinet poteſtatem,
diſertè docet Iuſtinianus in *d. §. penult.* ac
proinde omnes vulgo quæſiti ſpurij ſunt,
ſed non omnes ſpurij ſunt vulgo quæſiti,
vt dicunt *Ioan. Matien. in l. 6. gloſ. 3. num. 2.*
tit. 8. lib. 5 Recop. Vincen Honded. conſ. 64. n. 47.
lib. 1. Surd. conſ. 456. num. 12. & conſ. 487. n. 11.
vol. 4. Anton. Faber. 1. par. iuriſprudent. Papin.
tit. 3. princip. 4. pag. 113. & Schifordeg. lib. 3. ad
Anton. Fabrum tract. 25. quæſt. 7. col. 1. Sed
6 iam hæc † communiter confunduntur per
Doctores, quemadmodum nomina illa,
nothi, ſpurii, & manzeres, quæ vt diuerſa
ponun-

ponuntur in *cap. niſi cum pridem* 10. §. *perſonæ vero, in fine, de renuntiatione*. Et diuerſa quoque ſignificant, vt videre poteris apud *Alciatum lib.3. parergon. cap.5. Palæotum de nothis & ſpuriis, à cap.16. Connan. lib.2. comment. cap.16. à num.2. Ferrand. lib.2. explicat. cap 43. Cuiacium dicto cap. 6. Curtium dict. cap.8. Hothomanum in diſputatione de ſpur. Petrum Greg. in 2. par ſyntagmat. iur. lib.10. cap.3. à num. 17. Anton. Contium lib.2. ſucceſſ. cap.11. & Petr. de fideicomm. q.11. à n.204.*

7 In his igitur † liberis ſpuriis ſiue vulgo quæſitis dubitari poteſt, an auiæ hereditas in capita an in ſtirpes diuidatur. Et dicendum videtur in capita tantum ſuccedere. Primo, per *l.3. C. vnde legitimi*: *Nepotibus* (inquit) *aui materni pro virili portione etiam iure honorario ſucceſſio defertur*, vbi inter nepotes legitimos non procedit repræſentatio in ſucceſſione hereditatis auiæ maternæ. Ergo multo rectius dicendum eſt inter nepotes vulgo quęſitos.

8 Secundò, † quia ſupra *hoc libro cap.11. à num.14.* probatum fuit inter filios naturales ceſſare repræſantationē, & iſti filij vulgò quæſiti cum non ſint ex damnato coitu, nec ex legitimo conſortio, ſunt quoque naturales, & quemadmodum nepotes illi naturales aſcendentibus paternis repręſentationis iure non ſuccedunt, eodem modo dicendum eſt naturales iſtos nepotes repręſentationis iure ſuccedere non poſſe aſcendentibus maternis. His & alijs fundamentis adductis contra deſcendentes ex linea materna ſupra hoc *lib. cap 12. à num. 2.* hanc partem prima facie defendi poſſe aliquis diceret.

9 Contraria ſententia † nihilominus eſt defendenda, quia *Nouella* 118. *cap.1.* deſcendentes per maternam lineans repreſentationis iure aſcendentibus maternis ſuccedunt: *ſic tamen* (ait) *vt ſi quem eorum deſcendentium filios relinquentem mori contigerit, illius filios aut filias, aut alios deſcendentes, in proprii parentis locum ſuccedere, ſiue ſub poteſtate defunctis, ſiue ſuæ poteſtatis inueniantur, tantam de hereditate morientis accipientes partem, quanticunque ſint, quantam eorum parens, ſi viueret, habuiſſet: quam ſucceſſionem in ſtirpes vocauit antiquitas. In hoc enim ordine gradum quęri noluimus, ſed cum filiis & filiabus ex premortuo filio aut filia, nepotes vocari ſancimus, nulla introducenda differentia ſiue maſculi ſiue fęminæ ſint, & ſeu ex maſculorum ſeu feminarum prole deſcendant, ſiue ſuæ poteſtatis, ſiue ſub poteſtate ſint conſtituti*. Ex hoc & alijs fundamentis de quibus in *capite precedenti, à num.6.* conſtat deſcendentes per maternam lineam parentum locum ſubingredientes in ſtirpem aſcendentibus ſuccedere. Ergo eodem modo dicendum eſt in quæſtione iſta.

10 Replicabis, † dictam Nouellam de deſcēdentibus iuſtis locutam fuiſſe, & ſic ad noſtræ quæſtionis deciſionem adducendam non eſſe, quia hic de iniuſtis liberis loquimur. Reſpondetur, dictam Nouellam de liberis etiam vulgò quæſitis locutam, quando de deſcendentibus per lineam maternam agit in illis caſibus in quibus aſcendētibus præciſe ſuccedere debent; ad quod dicendum moueor auctoritate præfationis eiuſdem Nouellæ ſic loquentis: *Plurimas, & diuerſas leges veteribus temporibus prolatas inuenientes, per quas non iuſta differentia ab inteſtato ſucceſſionis inter cognatos ex maſculis & fęminis introducta eſt, neceſſarium eſſe perſpeximus, omnes ſimul ab inteſtato cognationum ſucceſſiones per præſentem legem clara compendioſaque diuiſione diſponere: itaque prioribus legibus pro hac cauſa poſitis vacantibus, de cætero ea ſola ſeruari, quę nunc conſtituimus.* Si omnes ſucceſſiones claræ compendioſaq; diuiſione diſpoſitæ ſunt per hanc Nouellam; iuxta quam decidendæ erunt correctis & vacantibus cæteris legibus de ab inteſtato ſucceſſione loquētibus, ſequitur dicendum Iuſtinianum in dict. *c.1. Nouellæ* ſuæ de vulgò quæſitorum deſcendentium ſucceſſione ſimilitèr ſenſiſſe, cum in cæteris capitibus ſequentibus ni-
11 hil dixerit. Præterea † eiſdem regulis, & iuribus vulgò quęſiti aſcendentibus quibus iuſti liberi maternis quoq; aſcendentibus ſuccedunt. Nam iuſti liberi ex Senatuſconſulto Orficiano vocantur, vt dixi in *c. præcedenti à n.6.* Vulgò quęſiti matri, & aſcendentibus maternis ex eodem Senatuſconſulto ſimiliter ſuccedunt, §. *nouiſſimè 4. inſt. de Senatuſconſulto Orficiano, Nouiſſimè* (inquit) *ſciendum eſt etiam illos liberos, qui vulgò quæſiti ſūt, ad matris hereditatem ex hoc Senatuſconſulto admitti, l.1. §. ſed & vulgò, ff ad Senatuſconſ. Tertil. l.2. C. vnde cognati, Iulius Paul. lib.4. ſentent. tit.10. in princip.* & poſtea nouioribus conſtitutionibus, ſcilicet *l.4. & 5. tit.1. lib.5. Codicis Theodoſiani*, ad nepotes & pronepotes extenſum fuit etiam illegitimos, de quibus *l. Mo-*
12 *deſtinus. 8. §. vnde cognati.* Iuſti † præteriti ſine iniuſtè exheredati contra maternum, aut auitum teſtamētum querelam habent, *l. nam & his 5. ff. de inoffic. teſtam.* ſpurijs ſiue vulgo quæſitis contra matris vulgaris teſtamentum querela quoque competit, *l. ſi ſuſpecta. 29. §.1. ff. de inoffic. teſtam. Couar. 2. par. de ſponſal. c.8. §.4. nu. 16. Ferdinan. Vazq. lib. 3. controuerſ. illuſtr. c.106. n. 24. Chiflet. de portione legitim. c.9. pagin. 781. Franc. Marc. q.12. n.4. parte 1. & qu.472. num.8. part.2. Franc. Duaren. ad titul. de inoffcioſo teſtamento cap.6. & Anton. Faber 1. parte iuriſprud. Papin. tit.8. princip.2.*
13 *illatione 1. pag. 368.* Et tandem † vulgò quæ-

quæſitus quoad eius vulgarem matrem pro legitimo habetur,& in eius ſucceſſione vnà cum iuſtis liberis concurrit, *l. ſi qua illuſtris 5. circa finem,* C. *ad Senatuſcon. Orſic.* & cum fratre legitimo concurrit ad hereditatem alterius vterini fratris, vt probant *Anton. Gomez in l.9. Tauri,n.49. Gaſpar.Theſaur. lib.1, quæſtion.forenſ. cap.22. n.12.& Schifordegherus lib.3. ad Antonium Fabrum tractatu 25. quæſtio 12. col.4.* Cùm igitur ſpurij & vulgò quæſiti filij eiſdem regulis metiantur quàm iuſti, dicendum eſt, eos repræſentando matres auiæ ſuccedere debere,quemadmodum & iuſti repræſentando ſuccedunt.

14 His ita conſtitutis †,non obſtat primum argumentum ex dicta *l. 3.* C. *vnde legitimi.* quia lex illa procedebat ante *Nouellam* 118. *cap.*1.ſed poſtquam Iuſtinianus repræſentationem conceſſit deſcendentibus per lineã maternam, ceſſauit diſpoſitio dictæ *l. 3.* Et ſic quemadmodum hodie per eandem lineam deſcendentibus iuſtis liberis, ita & ſpuriis maternis repræſentatio competit.

15 Non obſtat etiam † contrarium ſecundum argumentum, quia eſt differentia inter liberos naturales per paternam aut per maternam lineam deſcendentes:primo caſu carent repræſentatione, ſecundo verò caſu ea gaudent.Ratio eſt, quia in ſecundo caſu nepotes per lineam rectam maternam deſcendentes auiæ ſecundùm naturam certi & indubitabiles ſunt, *l.quia ſemper 5.ff.de in ius vocando,l.5. in fin. tit.19. par.4.l.11. in principio. tit. 13. par. 6. Anton. Gomez in l. 9. Tauri, num. 9. in fin.* vbi Doctores communiter:elegantiùs *Anton. Faber dicta illatione* 1. *pag. 367. & ſeq.* Hinc præterito vel iniuſtè exheredato datur querela contra teſtamẽtum matris aut auiæ,vt dixi ſupra *hoc capite,*
16 *n.*12. Primo autem caſu † liberi tam patri quàm auo incerti ſunt, quapropter omnino incogniti, & à ſucceſſione patrum excluſi, quouſque contra iuris rigorem ab inteſtato ad ſextantem admiſit Iuſtinianus, vt dixi in *capite* 11.*à nu.9. huius libri* 2. Nam contra eorum teſtamenta non habebant querelam inofficioſi, *gloſſa,verbo,naturales,in l.1.in princip. ff. de bonor. poſſeſ. contra tab.* Couar. *Franc. Marc.* & alij ſupra citati d. *n.* 12. Erant enim voluntarij heredes, ſi pater voluiſſet, latè *Roias de ſucceſſionibus ab inteſtato, cap.*11. *num.*11.

17 Hanc principalem ſententiam†ſic defenſam amplia, vt procedat etiam quando nepos ex ſorore prædefuncta concurrere vult cum auunculo ſuperſtite ad hereditatem alterius defuncti auunculi, & omnes ſunt vulgò quæſiti: nam tunc nepos matrem repræſentans concurrit cum auunculis, & eam accipiet hereditatis partem quã mater eius, ſi supereſſet, perciperet. Nam Prætor ciuili iure inſuper habito,& naturali æquitate & ſanguinis ratione motu ,cùm videret eandem certitudinem erga tranſuerſales, quam erga matrem fuiſſe, non ſolùm ad matris, ſed etiam tranſuerſalium per maternam lineam admiſit ab inteſtato ſucceſſionem, *l.ſi ſpurius. 4. ff.vnde cognati,§. vulgò quæſitos. 4. inſt de ſucceſſione cognator.* eleganter *l.fin.tit.*13. *par.*6. *Doctores in l.9 Tauri, Valentin. Forſterus lib. 8. de ſucceſſion.ab inteſtat.*
18 *cap.* 1. *à n.* 1. Et quemadmodum † nepotes ex fratre ſororeue prædefunctis vnà cum patruis ſiue auunculis iuſtis ſuperſtitibus ad hereditatem alterius patrui vel auunculi in ſtirpes admittuntur, *Nouel.*118.*c.3.verſ. Si autem defuncto,* ita eodem modo dicendũ eſt in nepotibus vulgò quæſitis, quia quo ad ſucceſſionem quòd tantùm ſint certi & indubitabiles liberi requiritur, *Ant.Faber.*1. *par.iuriſprud.Papinian. tit.9.princip.2. illation.*1. *pag* 367. *& ſeq.* Imo dici poteſt propter generalitatem d.*c.3. Nouell.*118. & dicta ſupra *hoc cap.n* 10.dictum capur 3. intelligi etiam debere de vulgo quęſitis.Cùm in ſucceſſione hereditatis auunculi, hoc eſt, fratris matris repræſentationi locus ſit, vt cum *Baldo, Alexandro, Decio, Craueta,& Menoch.* dicam infra hoc *libro, c.20. num.*5.

19 Limita principalem ſententiam † vt procedat, quando nepos,aut neptis eſt ex filia, ſecus autem dicendum eſt, quando eſt nepos,aut neptis ex filio vulgò quæſito:nam tunc auiæ ab inteſtato non ſuccedit,vt dixi ſupra hoc *lib. c* 11.*à n.* 14. & caſu quo defendas ſuccedere,eſt in ſextãte, ſi alius proximior non ſit: nam non poteſt eſſe melioris conditionis, quia ſuccedere vult auiæ, quàm ſi eſſet ſucceſſurus patri;de patris autem hereditate ſolùm acciperet ſextantem, *auth.licèt,C.de naturalib.liber.Nouell.*89.*c.4.alias c.12.§.4.l.8.tit.* 13.*par.*6. Ergo de auita hereditate idẽ dicendũ eſt, DD. ſupra citati *hoc lib.c.11.n.9.* Et tunc repræſentatio ceſſat, vt loquens de filijs naturalibus dixi d. *c.* 11. *à n.*14. Quia licèt de auiæ ſucceſſione agitur, auia de paterna linea eſt, cùm initiũ lineã acceperit à patre illius qui ſuccedere vult, *Socin. conſ.33. col.5.lib.3. Ruinc.conſ.23.num.6. lib.3.Couar.2.par.de ſponſalib.c.6.§.6. num.5.*

20 Sed contra hoc † obſtare videntur verba *l.9.Tauri,quæ eſt l.7.titulo* 3.*lib.5.Recopilat.* ibi: *Mandamos que el hijo, ò hijos, ò deſcendientes que tuuiere naturales ò eſpurios, por ſu orden y grado le ſean herederos legitimos, ex teſtamento,y ab inteſtato*: vbi loquens de ſucceſſione auiæ dicit quod deſcendentes naturales ex filio ſint heredes præciſi & neceſſarij auiæ: vnde differentiam inter aſcendentes per lineam maternam & paternam quoad eorum ſucceſſio-

ceſſiones excludere videtur,& per cōſequēs
idē de repręſentatione videtur affirmandū.
21 Reſpondetur †,ſi verba illa: *Que el hi,o, ò
hijos*,de maſculis propriè accipias,ſequentia,
O deſcendientes, de nepotibus legitimis & iu-
ſtis ex filio naturali præciſè ſunt Intelligen-
da: tunc enim matrimonium operatur, vt
filius iuris pręſumptione certus ſit patri, *l.
filium eum.6. ff. de his qui ſunt ſui.* & per con-
ſequens verus, certus,& indubitabilis nepos
auiæ:hac de cauſa d. *l.9. in initio*, ibi: *Saluo ſi
los tales hijos fueren, &c.* de illegitimis agens
nepotum mentionem non fecit, quia iuſti
exiſtentes ex damnato & punibili comple-
xu minimè eſſe poterāt,ſi tamen de nepoti-
bus illegitimis intelligeret, mentionem fa-
ceret.
22 Interpretatio iſta † ſubuerti videtur, ver-
bis ſeqq. d. *legis 9. O deſcendientes que tuuiere,
naturales ò eſpurios por ſu orden y grado*; quibus
præcedentia de deſcendentibus iniuſtis in-
terpretari debent,cùm adiectiua illa: *Natu-
rales ò eſpurios*, ad filios & nepotes referan-
tur,& æqualiter determinent ſubſtantiua,ſe-
cundum *Alex. poſt Bart. in l. metum,§. licèt,ff.
quod metus cauſa,Imol.& Alex.in l.cum filip,nu.
19.& 20.ff.de legat.1. Vincent. Honded. conſil.8.
n.34.lib.2.* Et cùm primum dixiſſet: *O deſcen-
dientes*, & proſequeretur, *Que tuuiere natura-
les,ò eſpurios*:ſcripturę rectus ordo poſtulat,vt
de nepotibus illegitimis intelligatur: argu-
mento *l.quotiens 34.* vbi Doctores. *ff. de vſu-
fructu,Cephal.conſ.638.n.29.Burſatus conſ.441.
n.23.lib.4.Menoch.conſ.400. nu.16.lib.4. Fanius
Turretus conſil.4.num. 76.*
23 Adhuc † interpretationem defendas, &
conſiderationi ſatisfacias dicendo, adiecti-
ua illa: *Naturales o eſpurios*, non eſſe referen-
da ad ſubſtantiuum illud: *O deſcendientes*,ſed
ad relatiuum illud: *Que*, ſicut relatiuum,
Quis, vel *qui*, dirigatur ad illa verba: *Que el
hi,o,ò hijos*; nam certum & elegans dictum
eſt, vt quoties antecedentia duo vel plura
præcedunt,& poſtea ſubſequitur relatiuum,
Quis, vel *qui*, cum aliqua qualitate, quę ſi
ad omnia antecedentia referatur,abſonum
& contra ius ſequeretur dictum, vt tunc
relatiuum ad vnum tantùm referatur ante-
cedentem, cui rectius relatiui qualitas con-
gruat,*cap. 2.*iuncta *gloſſa* ibi *verbo, ex quibus,
de electione, lib.6.* & poſt *Archidiaconum,& Do-
minicum de SanctoGemmiano,Iaſ.in l.1.lectura 2.
n.7.C. de ſumma Trinitate & Fide Cathol.* Solet
24 enim † relatio quæ ad omnia regulariter
fit,ceſſare, quando abſurdum ſequeretur,&
ad ſpecialia tantum fit,ex quibus ſanus per-
cipitur intellectus, *Bartol.* & *Doctores in l.
talis ſcriptura,ff. de legat.1.Bald.conſil.357. lib.4.
Craueta conſil, 70. n.11.& Surd.conſil.431.nu-
mero 64.& 65.volum. 3.* Et exiſtente diffe-
rētia in ſucceſſione ab inteſtato inter aſcē-
dentes per lineam fęmineam & maſculi-
nam,tam iuris ciuilis & partitarum, quàm
Tauri,& Recopilationis legibus,vt infrà di-
cam,ſi relatiuum,*que*, ad omnia anteceden-
tia referretur, ſenſus deprauatus & contra
omne ius eſſet. Et vt omnis inconueniens
vitetur, ad ſolos filios eſt reſtringendum,ac
ſi legis verba ita concepta eſſent: *Mandamos
que el hijo ò hijos que tuviere naturales ò eſpurios,*
25 *ò decendientes, &c.* Nec † ordo litteræ in con-
ſideratione, nec ſequendus eſt, quoties ra-
tioni iuris conformis non eſt, ex *Baldo in l.
veluti, n.7. ff.de iuſtitia & iure* obſeruauit *Me-
noch.conſ.86.n.23.lib.1.* vel quando etiam ap-
paret, quomodo ius diſponat, vel illo in ca-
ſu diſponere debuerit, *Simon de Prętis lib.2.de
vltim. volunt. interpretat.3. dub.1.ſolut.2. nu.7.
& 8. & reſolut.3. num.10. pag.234 & 239.*
26 Si autem † verba illa, *O deſcendientes*,dictę
l.9. Tauri, de naturalibus liberis intelligere
velis, neceſſe eſt dicere verba illa, *O deſcen-
dientes*,eſſe interpretanda de deſcendentibus
ex filiabus, & non ex filiis; quia ſub verbis
præcedentibus, *Hijo, o hijos*, filiæ quoque
comprehenduntur, *l.ſi quis 16. in princip. ff.
de teſtamentar. tutel. l. ſi ita ſit ſcriptum. 45. in
princip.ff. de legatis 2.l.iuſta 201. ff de verbor. ſi-
gnification.* Doctores in *l.1.ff. eodem tit.* ſicque
ad fæminas relatio facienda eſt,vt ſenſus ci-
uilis Regiique iuris diſpoſitioni congruat,
ſecundùm notata hoc *capite à num.11.*
27 Differentiam autem † inter maternam &
paternam lineam adhuc iure Regio nouo
perſiſtere conſtat:quia in dicta *l.9.Tauri,ho-
die l.7.tit.8.lib.5.Recopilat.*illegitimi liberi ex-
cluſis maternis auis ad maternam ab inte-
ſtato hereditatem admittuntur, *in l.6.* ta-
men *Tauri* hodie *l.1. dict. tit. 8.Recopilat.* pa-
ternis auis ſuperſtitibus à patris hereditatis
ſucceſſione filii ab inteſtato excluduntur,vt
vt paret ibi: *En caſo que los dichos deſcendientes
no tenian hijos deſcendientes legitimos.* Ergo ſi fi-
lios, ſed non legitimos, habeant, aſcenden-
tes tantùm admittuntur, licèt teſtamento
pręteritis auis filius nepoti quicquid volue-
rit ad libitum relinquere poterat, *l.10. Tau-
ri, hodie l.8.dict.tit.8. Recopilat.* Vnde hæc dif-
ferentia? niſi ex illa certitudine & incerti-
tudine filiorum,quam leges ciuiles, & ſep-
tem Partiti iuris amplexerant, quæ incorre-
ctæ remanſerunt,quia dictæ *l.9.Tauri,& l.7.
Recop.* editæ tantùm ſunt ad correctionem
*l.ſi qua illuſtris.5. C. ad Senatuſconſult.Orfician.
l.11.tit.13.par.6.* quatenus ad matris vulga-
ris hereditatem vnà cum iuſtis iniuſtos fi-
lios admittebat, & ad declarandum qualis
damnatus coitus dicatur.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Nati ex damnato coitu an ſuccedãt matri aut auiæ, & numeris ſeqq.*
Nati iſti matri & auiæ certiſſimi ſunt liberi.

2 *Nati ex damnato coitu ab inteſtato aut teſtamento non ſuccedunt aſcendentibus.*

3 *Nati ex damnato coitu iure ciuili alimentis priuantur.*
Duritiam Nouellæ 89. *cap.* 6. *aliàs cap.* 15. *& Authenticæ ex complexu, C. de inceſtis nuptijs defendere conatur dominus Madera. Sed reprobatur.*
Nati ex damnato coitu nõ ideo deſinunt eſſe filij.

4 *Natis ex damnato coitu debentur alimenta iuxta ius Canonicum, Regum, & alienigenum.*

5 *Natis ex complexu damnato, licèt certi ſint matri filij, obſtat ad ſuccedendum nota illa coitus damnati.*
Succeſſiones hereditariæ ſunt introductæ iure ciuili ſecundùm veriorem opinionem.

6 *Succeſſiones hereditariæ ſunt iuris diuini, & gentium ſecundùm alios, ſed reprobatur.*

7 *Nati ex coitu damnato an inter ſe & tranſuerſalibus ſuccedant, & num. ſeqq.*
Quæſtio iſta cogitanda relinquitur à Gregorio Lopez.

8 *Intellectus l. ſi ſpurius.* 4. *ff. vnde cognati, & num.* 51.

9 *Cognatio denotat tantùm naturalitatem.*
Nati ex damnato coitu ſunt cognati matri & collateralibus.
Natura non cognouit differentiam legitimorum & illegitimorum.

10 *Lex correctoria caſus tantùm expreſſos, & non alios etiam per extenſionem comprehendit.*
Odia ſunt reſtringenda.

11 *Pœna non egreditur ſuos auctores. Declara numer.* 57.
Filius vulgò quæſitus licèt non ſuccedat matri illuſtri, ſuccedit tamen collateralibus eius.

12 *Admittendus eſt, qui excluſus expreſſe non reperitur.*

13 *Intellectus l.* 6. *tit.* 8. *lib.* 5. *Recop. & à n.* 64.
Prohibitum in vna ex duabus rebus, cenſetur in altera permiſſum.

14 *Doctores qui tenent natum ex damnato coitu ſuccedere tranſuerſalibus matris.*

15 *Natus ex damnato coitu reſpectu patris & matris non eſt filius nominandus.*
Fundamento ſublato corruit ædificium.

16 *Nati ex damnato coitu non includuntur in diſpoſitione legali expreſſa vel tacita.*

17 *Succeſſio hereditaria defertur ordine ſucceſſiuo.*

18 *Vitium radicis in totam arborem, omneſque ramuſculos transfunditur & propagatur.*
Cognatio legitima nulla eſt ex illegitimo naſcendi principio & radice corrupta.

19 *Perduellis filius licèt patri non ſuccedat, cognatis tamen eius ſuccedit ſecundùm aliquos, ſed ſecundùm veriorem opinionem neque cognatis ſuccedit, num.* 21.

20 *Perduellis quibus afficiatur pœnis remiſſiuè.*
Perduellis filij quibus plectantur pœnis remiſſiuè.

21 *Perduellis filij patri, cognatis eius, & extraneis ex teſtamento & ab inteſtato non ſuccedunt.*

22 *Intellectus Nouellæ* 74. *cap.* 6. *& num. ſeq.*

23 *Dictio,* etiam, *exprimit caſum magis dubitabilem, & implicat minus dubitabilem.*

24 *Inceſtus crimen longè grauius eſt adulterio.*
Inceſtus crimen lege 12. *tab. vltimo ſupplicio damnabatur.*
Inceſtus crimen committens de monte Tarpeio deijciebatur.
Bona omnia inceſtum committentis Fiſco addicuntur.

26 *Filius alicuius virtutis vel vitij apud diuinas litteras aliquando vocatur quis.*

27 *Intellectus Nouellæ* 89. *cap.* 15. *aliàs cap.* 6. *& numeris ſeqq.*

28 *Intellectus Nouellæ* 74. *cap.* 6. *& nu. ſeqq.*
Lex generaliter loquens, generaliter eſt intelligenda.

29 *Patris appellatione non continetur mater.*

30 *Parentis appellatione comprehenditur mater.*

31 *Intellectus l.* 6. *tit.* 8. *lib.* 5. *Recop. & nu. ſeqq. & n.* 43. *& ſeqq.*

32 *Verba in proœmio legis poſita mentem legis & eius deciſionem declarant.*

33 *Diſpoſitio cùm clara & ſpecifica eſt, ex ratione vel cauſa in proœmio aut præfatione poſita, non recipit intellectum reſtrictiuum, aut ampliatiuum, ſed proœmium à clara diſpoſitione interpretationem recipit.*

34 *Proœmium generale facit generalem diſpoſitionem, quamuis ſpecialia ſubijciantur verba.*

35 *Intellectus l.* 9. *Tauri, & l.* 7. *titul.* 8. *lib.* 5. *Recopilation. & num. ſeqq.*

36 *Referens diſpoſitio nihil operatur, quando non conſtat de relato. Declara n.* 39.

37 *Plus ſi in referente eſt quam in relato, plus illud non eſt in conſideratione. Declara n.* 39.

38 *Exceptio debet eſſe de regula.*
Lex debet ſeruire de dubio, & aliquid nouiter diſponere.

39 *Referens diſpoſitio ſi ſit ampliandi gratia, non reſtringitur per relatum.*

40 *Coitus clerici cum ſoluta, quæ non eſt eius concubina, aut conſanguinea, non eſt damnatus & punibilis ſecundùm aliquos, ſed reprobantur numer.* 42.

45 *Dictio,* aliter, *eſt ſimilium repetitiua.*

46 Priuatio ſupponit habitum.

49 *Dictio,* talis, *eſt repetitiua omnium proximè dictorum.*

50 *Referuntur Doctores, qui tenent, natos ex damnato coitu non ſuccedere tranſuerſalibus maternis.*

51 *Spurius propriè eſt qui vulgò conceptus eſt.*

52 *Verba propriè ſunt intelligenda.*

53 *Argumentum à particulari ad generale non procedit.*

54 *Nati ex damnato coitu cognationis iura non retinent tam matris, quàm lineæ maternæ reſpectu.*
Nomina iſta, agnatus, cognatus, conſanguineus, affines & ſimilia ſunt iuris & non naturæ.

55 *Nati ex damnato coitu propter notam excluduntur à ſucceſſione.*
Ratio vbi eſt eadem, idem ius ſtatuendum eſt.

56 *Quando eſt eadem ratio non dicitur iuris extenſio, ſed intenſio ſeu declaratio. Diſpoſitio odioſa, ſed rationabilis, extendi poteſt.*

57 *Nati ex coitu damnato ideo à ſucceſſione tranſuerſalium excluduntur, quia ipſis agnationis & cognationis iura deficiunt.*

58 *Filius in caſu l. ſi qua illuſtris. 5. C. ad Senatuſcōſ. Orfician. non eſt incapax ſucceſſionis matris illuſtris.*
Filius vulgò quæſitus, ſi ſolus eſt, matri illuſtri ſuccedit.

59 *Excluſus cenſetur qui ſub generalitate excluſionis continetur, licèt expreſſis verbis alicuius legis non excludatur.*

60 *Intellectus l. 3. in fin. tit. 21. p. 4. & numeris ſeqq.*
Mulieres nubentes clericis maiorum ordinum ſi ancillæ ſunt, venduntur, quarum pretium Eccleſiæ datur; ſi verò liberæ, Eccleſiæ ſeruituti mancipabantur, & ipſi Eccleſiaſtico beneficio priuantur.

61 *Filij ex tali pollutione nati ſerui fiunt illius Eccleſiæ.*
Filij iſti clericis patribus non ſuccedunt, matribus verò ſic, & qua ratione.

62 *Serui operibus publicis deputati priuatarum ancillarum conſortijs ſe adiungentes cum vxoribus & eorum liberis in ſeruitutem rediguntur.*
Libera connubium cum ſeruo alieno contrahens ancilla fiebat ignorantis domini illius ſerui, & num. 63. ſed poſtea correctum fuit, ibi.

63 *Intellectus l. Lucius Titius. 27. ff. depoſiti*

65 *Reciprocum,* Suus. ſua, ſuum, *neceſſariò ad tertiam perſonam referendum eſt, quando in oratione eſt prima vel ſecunda perſona, & Ouid. & Salluſtius defenduntur contra Vallam.*

66 *Reciprocum,* Suus, ſua, ſuum, *quando omnes perſonæ in oratione contentæ ſunt tertiæ, & ſenſus clarus & euidens eſt, non cauſat amphibologiam.*
Virgilij littera retinetur & intelligitur contra eundem Vallam.

67 *Reciprocum,* Suus, *quando ſermo ambiguus eſt, refertur ad primum & præcipuum orationis ſuppoſitum.*

68 *Verba dicta l. 6. tit. 8. lib. 5. Recopilation. opponuntur, & ipſis reſpondetur.*

69 *Princeps filios ex quocunque coitu damnato procreatos legitimare poteſt, dummodo qualitas & nota illa exprimantur.*

70 *Regula l. cùm Prætor, ff. de iudicijs, non procedit, quando caſus omiſſus alia via & iure excluditur vel admittitur.*

71 *Dicta regula non procedit etiam quando in caſu omiſſo eadem militat ratio quæ in expreſſo.*
Coitus damnatus quis dicatur, remiſſiuè.

CAPVT XIV.

Nepotibus ex filia & ex damnato coitu procreatis in auiæ vel auunculi hereditate an Repræſentationis beneficium concedatur.

1 EX coitu damnato †liberis an repræſentationis ius in ab inteſtato ſucceſſione competat, dubitari poterat. Sed vt clariùs procedam, duo ſunt diſtinguendi caſus. Primus, quando de materna, aut auita hereditate inter nepotem ex ſorore & auunculum, aut inter nepotes eiuſdem gradus licèt numero diſpares ex diuerſis ſororibus tractatur. Secundus, quando nepotes ex ſorore & auunculus contendunt de hereditate alterius defuncti fratris. Et quoad primum caſum dicendum videtur repræſentationi locum eſſe: quia nepotes iſti auiæ, de cuius agitur ſucceſſione, certiſſimi & natura indubitabiles ſunt, quapropter ipſis competit ab inteſtato ſucceſſio, & per conſequens repræſentatio; vt loquens de liberis vulgò quæſitis lato diximus ſermone ſuprà capite præcedenti.

2 Nihilominùs tamen †contrarium dicendum eſt. Quia tali ſunt odio legibus perſecuti, vt ſolùm ab inteſtato & ex teſtamento matris ſucceſſio denegaretur, *l. ſi quis inceſti. 6. C. de inceſtis & inutilibus nuptijs, Nouella 74. quibus modis naturales efficiantur legitimi, & ſui, cap. 6. Eos enim* (inquit) *qui ſemel ex odibilibus nobis, & propterea prohibitis nuptijs procedunt, neque naturales vocari, neque participanda eis vlla clementia eſt, ſed ſit ſupplicium etiam hoc patrum, vt agnoſcant, quia neque quicquam peccatricis concupiſcentiæ eorum habebunt filij: & Nouella 89. quibus modis naturales efficiantur ſui, c. 15. aliàs c. 6. authen. licèt, in fine, C. de naturalib. lib. l. 11. tit. 13. par. 6. l. 9. Tauri, hodie l. 7. tit. 8. lib. 5. Recop.* ibi: *Saluo ſi los tales hijos fueren de dañado y punible ayuntamiento de parte de la madre, que en tal caſo mandamos que no puedan heredar a ſus madres ex teſtamento, ni ab inteſtato:* & Doctores vtrobique. *Valentin. Forſter lib. 6. de ſucceſſ. ab inteſt. cap. 50. num. 1. & 2.* & cum multis *Alex. Trentacinq. variar. reſol. lib. 1. reſolut. 2. de nothis & ſpurijs, à n. 1. Surd. dec. 249.* per totam, præcipuè *num. 8. & 20.* Gaſpar *Theſaur. lib. 1. quæſtionum forenſium c. 22. num. 23. & Anton Faber lib. 5. Codicis Fabriani, tit. 16. de naturalibus & ſpurijs, definitio 6.*

3 Ve-

Digitized by Google

3 Verumetiam † iure ciuili alimentis priuan-
tur, dict. c. 15. aliàs 6. eiuſdem Nouellæ 89. ibi:
Neque alendus eſt à parentibus, Authentica ex
complexu; ibi: Vt non alantur à patre, C. de
inceſtis nuptijs. Et licèt ſententiæ huius du-
ritiam defendere conetur dominus Gregor.
Lopez Madera meritiſſimus ſupremi Hiſpa-
niarum Senatus Cōſiliarius in libro ſuo ſingu-
lari animaduerſionum, c. 32. contrarium di-
cendum eſt: nam vt grauiter & doctè dicit
Franciſc. Connan. lib. 2. commentarior. iuris ciuilis
c. 16. num. 3. poſt princip. Lex natura nullis ſe
anguſtijs includi paſſa eſt, eodemque iure filios om-
nes quomodocunque nati eſſent, habuit. Tam pa-
ter eſt eius inſtituto qui ex concubina, meretrice,
ancilla, conſobrina, quàm qui iuſta ex vxore liberos
ſuſcepit. Et ex ſimili coitu naturalis coniun-
ctio & affinitas nuptias prohibens naſcitur,
& filius quamuis per inceſtum ſuſceptus,
non ideo filius eſſe deſinit, quoniam vt ait
Diuus Auguſtin. de bono coniugali cap. 16. Sicut
ſatius eſt mori fame, quam idolothycis veſci: ita ſa-
tius eſt defungi ſine liberis, quàm ex illicito coitu
ſtirpem quærere. Vndecunque autem naſcantur ho-
mines ſi parentum vitia non ſectentur vt Deum
rectè colant, honeſti & ſalui erunt. Semen enim ho-
minis ex qualicunque homine, Dei creatura eſt, &
eo malè vtentibus malè erit, non ipſum aliquando
malū erit. Et refertur in c. vndecunq; 3. diſtinct.
4 56. & in c. ſicut 8. 32. qu. 4. Quo fit, † vt iuxta
naturalis iuris præcepta l. 1. §. ius naturale, ff.
de iuſtitia & iure, princip. inſt. de iur. natur. c. ius
naturale 7. diſtinctione 1. Pontificia deciſione
ali debeant, cap. cùm haberet 5. in fine de eo qui
duxit in matrim. quam polluit per adulterium.
Quod tam ius Regium dicta l. 9. Tauri, verſ.
Pero bien permitimos, &c. l. 7. tit. 8. lib. 5. Reco-
pilat. quam alienigena iura ſequuntur, vt
patet ex Couar. 2. parte de ſponſalibus c. 8. §. 6.
Paleothus de nothis & ſpuriis, c. 48. Fran. Marcus
q. 458. par. 2. Anton. Theſaur. deciſ. 211. Caual-
can. deciſ. 10. à n. 35. part. 2. Anton. Faber dicto
tit. 16. definition. 7. Valent. Forſter. d. c. 50. à nu. 3.
Trentacinq. d. reſolut. 2. à num 27. & Surd. de ali-
mentis tit. 1. queſt. 10 qui latè hanc concluſio-
nem ampliant, & limitant. Si igitur ex
damnato coitu liberi ſuccedere nequeunt
matri, ſequitur repræſentationem ceſſare.
5 Neque obſtat † certitudo in contrarium
conſiderata: nam filij, de quibus in capite
præcedenti, non ſunt ex complexu damna-
to, ideò ratione certitudinis, cum nihil
aliud ipſis obſtet, ab inteſtato matri, & per
fœmineam lineam coniunctis ſuccedunt, &
matrum perſonam repræſentant. Secus au-
tem eſt in liberis ex damnato coitu pro-
creatis: nam ratione iſtius notæ ab heredi-
tate matris & coniunctorum maternorum
leges ciuiles excluſerunt. Lex enim ciuilis
tollere potuit, quæ iure ciuili introducta
ſunt, quales ſunt ſucceſſiones hereditariæ,
vt latè probat Anton. Pichard. in rubric. inſt. de
heredit. quæ ab inteſtat. deferuntur, à n. 47. vſque
ad 59. Ferdinan. Vazquez lib. 3. illuſtrium con-
trouerſ. c. 100. nu. 2. Alexan. Picenardus ad rubr.
inſt. de teſtamentis, pag. 6. & rectius Anton. Fa-
ber 1. parte iuriſprudent. Papinianeæ tit. 2. prin-
6 cip. 5. illatione 1. & 2. Nec dicas † iure diuino
& Romanorum eſſe, imò & iure gentium:
quia apud omnes ferè gentes obſeruantur,
vt dicunt Anton. Gomez tom. 1. reſolution. cap. 1.
n. 2. Guillelm. Benedict. in cap. Raynutius, verb. te-
ſtamentum, el primero, n. 2. de teſtament. Vacon. à
Vacuna lib. 1. declaration. iuris, declaratio. 15. nu. 5.
Connanus lib. 9 commentarior. iur. ciuil. cap. 1. n. 3.
& Petrus Gilkenius 3. parte de præſcriptionibus,
cap. 3. à n. 150. Quia auctoritatibus iuris di-
uini & legum ciuilium reſpondit Pichard.
vbi ſupra, à num. 55. Nec ſequitur apud om-
nes ferè gentes ſucceſſiones cuſtodiuntur:
ergo ſunt etiam iuris gentium, vt benè pro-
bat Ant. Faber d. tit. 3. princip. illation. 1.
7 Nunc † videamus de ſecundo altero ca-
ſu, quando nepos ex ſorore & auunculus de
alterius defuncti fratris hereditate conten-
dunt, an tunc nepos iſte in locum matris
ſubingrediens cum auunculo concurrat.
Huius quæſtionis deciſio pendet ex altera,
an liberi ex damnato coitu damnati inter
ſe ſuccedere poſſint. Adeo difficilis eſt quę-
ſtio iſta, vt decidere non auſus cogitandum
reliquerit Gregor. Lopez in l. fin. gloſ. 1. tit. 13.
p. 6. Et quod tranſuerſalibus nati ex damna-
to coitu ſuccedere poſſint, ſequentibus fun-
8 damentis probatur. Primò, † ex l. ſi ſpurius 4.
ff. vnde cognati. Si ſpurius (Vlpianus inquit)
inteſtato deceſſerit, iure conſanguinitatis aut agna-
tionis, hereditas eius ad nullum pertinet. quia con-
ſanguinitatis, itemque agnationis iura à patre oriū-
tur: proximitatis autem nomine mater eius, aut
frater eadem matre natus bonorum poſſeſſionem
eius edicto petere poteſt: vbi conſtat ſpurium
ad collateralium ſucceſſionem admitti. Sed
appellatione ſpurij continentur ex com-
plexu damnato procreati, vt dixi ſupra
hoc libro, cap. 13. num. 4. Ergo ex damnato
coitu nati inter ſe admittuntur.
9 Secundò: † cognatio denotat tantùm ſan-
guinem, id eſt, naturalitatem, l. hac parte. 2.
ff. vnde cognati: hac parte (ait Gaius) Procon-
ſul. naturali æquitate motus omnibus cognatis pro-
mittit bonorum poſſeſſionem, quos ſanguinis ratio
vocat ad hereditatem, licèt iure ciuili deficiant: l.
non facilè 4. § cognationis ſubſtantia ff. de gradi-
bus, §. qua parte 2 in princip. & §. vulgò quæſi-
tos 5. inſtit. de ſucceſ. cognator. Et cognatis iſtis
hereditas ab inteſtato debetur, toto titulo
ff. vnde cognati, & dicta l. hac parte. Nati ex
damnato coitu reſpectu matris & collate-
ralium ſunt cognati, dicta l. hac parte, dict.
l. ſi

Digitized by Google

l. ſi ſpurius, dicto §. vulgò quæſitos: quia natura hanc legitimorum & illegitimorum differentiam non cognouit ſecundùm *M. Ant. Nattam conſ. 231. num. 4. lib.* 1. Ergo debet admitti, & præferri agnatis remotioribus collateralium: nam ſublata agnationis, & cognationis differentia ſecundùm *Nouellam* 118. *cap.* 4. quemadmodum cognatus proximus remotiorem cognatum excludit, ita cognatus proximus agnatum remotiorem etiam excludere debet.

10 Tertiò, † licèt ex damnato coitu procreati à matris ſucceſſione remoueantur, *Nouella 74. cap. 6. & Nouella 89. cap.* 15. alias *cap. 6. authen. licèt in fine, C. de naturalib. lib. l.* 11. *tit. 13. par.* 6. quæ iura antiqua correxerunt, non tamen excluduntur expreſsè à collateralium ſucceſſione. Ergo non ſunt extendendæ ad collaterales: tum quia lex correctoria caſus expreſsos tantùm & non alios etiam per extenſionem comprehendit, *l. præcipimus 32. in fin. C. de appellationib. l. 1. C. de iure dotium, l. ſancimus 27. C. de teſtament. Bart. in l. ſi conſtante, num. 39. 43. & 49. vbi Ripa num. 57. & ſeq. ff. ſoluto matrimonio, Tiraquel. de legibus connubialib. gloſ. 2. n. 22. Menoch. de recuperan. poſſeſ. remedio 14. num. 17. in fine, Marcus Anton. Eugenius conſ. 49. num. 18. & ſeq. Cacheran. deciſ. 21. num. 13. & 14. & Sarmiento lib. 1. ſelectarum interpretation. cap. 12. n.* 5. Tum etiam, quia odia ſunt reſtringenda, *regula odia 15. de regulis iuris, lib. 6. l. cùm quidam 19 ff. de liber. & poſth. laſ. in l. qui exceptionem, num. 1. notabili 1 ff. de conditione indebiti, Tiraquel. de retractu in præfatione, num. 62. & ſeq. Vincent. Honded. conſ. 95. num. 98. & num. 112. lib.* 1.

11 Quartò: † Ratio ob quam iſti parentibus ſuis nõ ſuccedunt, eſt propter delictum, quod in coëundo perpetrarunt: tranſuerſalis autem nullo modo deliquit. Ergo iſta pœna minime afficiendus eſt, cùm pœnæ ſuos auctores non egrediantur, *l. ſancimus 22. C. de pœnis*.

Quintò: filius matris illuſtris vulgò quæſitus per legitimos & iuſtos filios ab eius ſucceſſione excluditur, *l. ſi qua illuſtris. 5. C. ad Senatuſconſ. Orfician.* Si tamen de tranſuerſalium ſucceſſione agitur, vnà cum iuſtis fratribus ad hereditatem concurrit, vt poſt *Cinum* dicit *Afflict. deciſ. 96. n. 8. verſic. Septima, Valentin. Forſterus. lib. 8. de ſucceſſionibus ab inteſtato, cap. 11. num.* 2. Ergo eodem modo noſtro in caſu dicendum eſt, quòd licèt ex damnato coitu parentibus non ſuccedant, poſſunt tamen tranſuerſalibus matris ſuccedere.

12 Sextò: † Nulla lege inuenitur expreſſum liberos ex damnato coitu à tranſuerſalium matris ſucceſſione alienos eſſe. Ergo admitti debent: argumentum *l. 1. §. 1. ff. de teſtibus* Hæc quoad ius commune dicta ſufficiant.

Septimò: quoad nos probatur ex *l. 3. in fin. tit. 21. partita* 4. vbi matri nubenti clerico beneficiato filius ſuccedit. Ergo rectiùs dicendum eſt tranſuerſalibus eius, qui nõn deliquerunt, ſucceſſuros.

13 Octauò, † probatur ex *l. 6. tit. 8. lib. 5. Recopilat.* vbi cum dicta lex in proœmio propoſuiſſet occaſionem tollendam viduis & virginibus, ne concubinæ ſint clericorum, ſi filij in bonis ſuis, parẽtum & cognatorum ſuccederent, poſtea in eius deciſione dicit clericorum filios non eſſe ſucceſſuros in bonis patrum clericorum, nec cognatorum paternorum: ex quibus dicendum videtur matrum ſucceſſionem & eius cognatorum permiſſam fuiſſe: nam cùm ex duabus rebus prohibita vna eſt, cenſetur altera permiſſa, *l. cùm Prætor. 12. ff. de iudicijs vbi gloſ.* alia iura citat, *Crotus conſ. 115. num. 5. vol. 1. Franc. Bec. conſ. 60. n. 8. vol. 1. Simon de Pratis conſ. 121. n. 21. & Pancirol. conſ. 106. num.* 20.

14 Hanc principalem ſententiam † licèt non ſic fundatam, tenent poſt *Cinum, Angelum Peruſ. Andream de Iſernia, Ludouicum de Sardis, Ioannem Petrucium de Monte Sperelo, Angelum Aretinum, Corneum, Caccialupum, Antonium de Roſellis, Mathesſilanum, Nicolaum de Vbaldis, Curtium Iunior. Gregorium Lopez, & Couarruuiam, Ioannes Matienco in l. 6. gloſ. 4. num. 4. & 5. tit. 8. lib. 5. Recopilat. Spino in ſpeculo teſtamentor. gloſ. 16. num. 19. & 20. Velazquez de Auendan. in l. 9. Tauri. gloſ. 6. num. 4. & gloſ. 10. num. 16. & 17. Azeuedo in l. 1. num. 34. & 35. tit. 8. lib. 5. Recopilat. Ioan. Gutierrez lib. 2. practicarum, queſtion. 103. Vegius conſil. 62. num. 51. Peregrin. lib. 3. de iure fiſci, tit. 28. num.* 43. & ita fuiſſe iudicatum dicit *Afflict. deciſ. 96. n. 6. Vincen. de Franch. deciſ. 238. per totam, par. 2. Borgnin. Caualcan. deciſ. 10. n. 6. par. 3. Gaſpar Theſaur. lib. 1. quæſtion. forenſium c. 22. num. 24. cum duobus ſequentibus*. Et ſecundùm hanc opinionem nepos ex ſorore matrem repræſentans debet cõcurrere cum auunculo ad hereditatem alterius defuncti auunculi, iuxta dicta in capite præcedenti, à numero 9.

15 Contrariam tamen ſententiam † veriorem eſſe exiſtimo. Primò, quia natus ex damnato coitu non eſt filius nominandus nec patris, nec matris reſpectu, *auth. ex complexu, C. de inceſtis nuptijs, Nouella 89. cap.* 15. aliàs *cap.* 6. Ergo ſimiliter nec frater nec patruus inuenietur, & per cõſequens nec conſanguineis, nec tranſuerſalibus ſuccedet: quia ſublato fundamento vt corruat ædificium neceſſe eſt, *cap. cùm Paulus 26. 1. quæſt.* 1. Contra hoc obſtat iſtos ex nefario complexu natos eſſe natura filios, & pro filijs agno-

Digitized by Google

agnoſcere nemo inficias iturus eſt, & pro-
baui ſupra *hoc cap.num. 3.& 9.* Sed reſponde-
tur, quòd quãuis natura ſint filij, quoad
legis tamẽ diſpoſitionem prorſus pro inco-
gnitis habentur & reputantur, vt dixi in
principio huius numeri, & in fortioribus
terminis loquens de filijs naturalibus pro-
baui ſupra *hoc libro, cap. 11.numer.* 28. Inde
16 † *Baldus in l. generaliter, §.cùm autem, à num. 2.C. de inſtitutionbius, & ſubſtitutionibus, & in l. etiam, numer. 3.C. ad legem Falc.* notat quòd
hi liberi non includantur in diſpoſitione
legali expreſſa vel tacita: legis autem
diſpoſitio in ſucceſſionibus præcipuè ſpe-
ctatur, & hinc conſequitur eos neque
ex tacita, neque præſumpta mente poſſe ad
ſucceſſionem venire, cùm diſpoſitio legis
ceſſet, quæ eos tanquam omni odio dignos
à beneficio paterno excludit ac ſubmouet,
l.Lucius Titius, 90.§.Lucius Titius, ff. de legat. 2.
17 Secundò,† ſucceſſio ordine defertur ſuc-
ceſſiuo, *l. 1.§.qui ſemel, ff. de ſucceſſor. edicto.*
Hic autem deeſt ſucceſſionis initium, quia
matri non ſuccedunt, multo minus itaque
collateralibus ſuccedunt, quibus per matrẽ
coniunguntur: ea igitur copula ſi deſit, ex-
tranei prorſus inter ſe, quantum attinet ad
legis diſpoſitionem. habebuntur: argumen-
to *auth. multo magis, C. de ſacroſanct. Eccleſ.*
18 Tertiò, † ſicut filij ex damnato coitu
matri ſuccedere non poſſunt, ex locis ſupra
relatis hoc capite, num. 2. ita neque cogna-
tis maternis ſuccedere poſſunt, quia mater
ſucceſſionis prohibitione infecta eſt, & hoc
ipſum quoque vitium & contagium radi-
cis in totam deinde arborem, omneſque
ramuſculos transfunditur & propagatur:
argum. *l. fin. C. de natur. liber.* per quem
textum *Bald. in l. fin. num. 4.C. de verb. ſignificat.* dicit, quòd nulla poteſt eſſe cognatio
legitima ex illegitimo naſcendi principio
& radice corrupta. Inde ſimiliter *Odofredus
in dict.l.fin.C.de naturalibus liberis* tradit, quòd
nepos ex filio ſpurio non ſuccedat ab inte-
ſtato, nec ex teſtamento auo ſuo: quia non
poteſt eſſe nepos ſine ſtipite quo ipſe caret.
19 Neque † obſtat ſi dicas, iſta duo præce-
dentia argumenta non conuincere: quia
benè ſequitur, non poteſt ſuccedere paren-
tibus, & nihilominus tranſuerſalibus ſucce-
det: exemplum ſit in perduellionis reo cui
ſuus filius, neque alius, ſuccedere poteſt, ſed
bona à Fiſco auferuntur, *l. Pannonius Auctus
87.§. rei perduellionis, ff. de acquir. hered. l.cùm
filius 76.§.fin. ff.de legat. 2.§.per contrarium 5.
inſtit. de hereditat. quæ ab inteſt. defer* Cognatis
tamen iſtius perduellionis filij eius ſuccede-
re poſſunt, quia prohibitum non eſt, ſecun-
dùm *Matienco in dicta gloſ. 4.num. 5.& Fachi-
neum lib. 6. controuerſ. iuris, cap.* 10.*verſ.* Nec
obſtat illud argumentum. Reſpondetur †
20 enim tam graue perduellionis delictum
eſſe, vt non ſolùm committens multis affi-
ciatur pœnis, de quibus latè poſt multos
*Tiberius Decianus in tractatu criminal. lib. 7.à
cap.31.Peregrin.lib.3.de iure fiſci, tit.8.* & latiſ-
ſimè *Proſper. Farinac.tom.4.criminal.quæſt* 116.
§. 1.& 2. ſed vt magis terreantur parentes
in liberorum perſonis ipſi filij alijs etiam
pœnis plectuntur, de quibus *Tiber Decian.*
vbi ſupra, *Peregrin. dicto lib. 3.tit.* 9. & cum
multis latè *Farinac. dicta quæſtion.* 116.§.3.*à n.*
21 72. Inter quas † filij non tantùm ab inte-
ſtato, nec ex teſtamento perduellioni patri
ſuccedere nequeunt, ſed ab omni prorſus
ſucceſſione parentum, tranſuerſalium, &
extraneorum remoueantur, vt in perpetua
egeſtate viuant, *l. quiſquis 5.§.filij verò,* C. *ad
legem Iuliam Maieſtatis*, vbi *gloſ. & Doctores*
communiter, *Iodoch. Dambauderius in practi-
ca crimin. cap. 62. de crimine læſ. Maieſtat. num.
10. Grammatic. deciſ. 6.num.9. Anton. Gom.tom.
3.variar. cap. 2.num. 13. Menoch. conſ. 175. à
num.2.& à num.23.lib.3.* & cum multis *Fari-
nac. dicto §. 3.num. 75.*
22 Quartò: † quia liberi iſti incapaces ſunt
ab omni ſucceſſione, neque participanda
eis vlla clementia eſt in ſupplicium patris,
Nouella 74.cap.6. Eos enim (inquit) *qui ſemel
ex odibilibus nobis, & propterea prohibitis nuptijs
procedunt, neque naturales vocari, neque partici-
panda eis vlla clementia eſt, ſed ſit ſupplicium etiã
hoc patrum, vt agnoſcant, quia neque quicquam
peccatricis concupiſcentiæ eorum habebunt filij:* vbi
primò conſidera verba illa: *Neque naturales
vocari*, ſi iſti quoad ius ciuile naturalitate
carent, quomodo cognati dici poſſunt, aut
quo iure ad collateralium ſucceſſionem
admitti deſiderant? Similiter etiam pon-
deranda ſunt verba illa: *Neque participanda
eis vlla clementia eſt*: vbi Iuſtinianus genera-
liter vult, vt ipſis omnes legalis clementiæ
ianuæ etiam quoad alimenta clauſæ ſint.
23 Tertiò, † ſunt perpendenda ſequentia illa
verba: *Sed ſit ſupplicium etiam hoc patrum, vt
agnoſcant,* &c. vbi dictio illa, *etiam*, exprimit
caſum magis dubitabilem, & implicat mi-
nus dubitabilem, *l. etiam 18. ff. ſoluto matri-
monio, Surd. conſ. 303.n.* 15.*vol.* 3. Et ſic, vt
homines ab iſtis nefariis amplexibus faci-
liùs arcerentur, non ſolùm Iuſtinianus filios
iſtos à parentum iure naturæ debita, ſed
etiam à tranſuerſalium non debita ſucceſ-
ſione excluſit in pœnam parentum, quem-
admodum perduellionis filios non tantùm
parentum, ſed tranſuerſalium, & extraneo-
rum ſucceſſionum in parentum pœnam
lex fecit incapaces, vt paulò ante dixi *n.* 21.
24 Nec dicas † dictum cap.6. Nouellæ loqui
ſolùm de ſucceſſione parẽtum propter ver-
ba

Digitized by Google

ba illa vltima: *vt agnoſcant, quia neque quicquã peccatricis concupiſcentiæ eorum habebunt filij*: quia non poſſunt intelligi de ſucceſſione parentum, ſupponerent enim tunc ex parte parentum eſſe facultatem diſponendi teſtamento, vel tacitè ab inteſtato, quod minimè eſſe poteſt; nam cùm inceſtus crimen longè grauius ſit adulterio, teſte Diuo Auguſtino de adulterinis coniugijs: *Adulterij malum* (ait) *vincit fornicationem, vincitur autem ab inceſtu*. Lege 12. tabul. vltimo ſupplicio impoſito *Cicer. lib. 2. de legibus*; de monte Tarpeio delinquens deijciebatur. *Cornel. Tacit. lib.* 5. & omnia bona fiſco adiiciebantur, *Nouella* 12. *c.* 1. *Auth. inceſtas nuptias, C. de inceſtis nuptijs, Boerius deciſ.* 264. *n.* 14. *&* 15. *Antonin. Theſaur. deciſ.* 100. *à.* 2. *in fin. Menoch. lib.* 2. *de arbitrarijs caſu* 50. *à num.* 48. *Peregrin. lib.* 4. *de iure fiſci, tit.* 5. *n.* 16. *Petrus Gregor in* 2. *parte ſyntagmatis iuris, lib.* 9. *c.* 11. *n.* 4. *& Farinac. tom.* 4. *criminal. quæſt.* 149. *p.* 2. *nu.* 127. & per conſequens impertinens eſſet ſuppoſitum. Et

25 verba illa; † *Peccatricis concupiſcentiæ eorum*, nõ reguntur ab accuſatiuo illo: *quicquam*, ſed à nominatiuo illo, *filij*, nam cum lex huiuſcemodi ex damnato coitu natis patrem aut matrem certam dare noluerit, nec naturalium nomine ornare voluerit, & tamen ab aliquibus procreatos videret, vocauit eos filios peccatricis concupiſcentiæ, quaſi ita diceret Nouella: *Quia neque peccatricis concupiſcentiæ illorum filij quicquam habebunt* Rectius iſta interpretatio congruit, iuxta quam verba illa: *Quia neque quicquam, &c.* non ſunt reſtringẽda ad patrum ſucceſſionem, quorum bona confiſcata iam remanebant, ſed generaliter de cuiuſcunque tranſuerſalis aut extranei ab inteſtato vel teſtamentaria ſucceſſione intelligenda ſunt. Nouum enim

26 non eſt † dici filios alicuius virtutis aut vitii: nam apud diuinas litteras filii ſapientiæ dicuntur, *Diuus Matthæus cap.* 11. *verſic.* 19. *Et iuſtificata eſt ſapientia à filijs ſuis*. Filii Dei qui Deum colunt & inuocant, atque eius præcepta obſeruant, *Geneſ. c.* 6. *verſ.* 2. *&* 4. *& Ioan. cap.* 1. *verſ.* 12. *Diuus Athanaſius lib. de diuerſis quæſtionibus, qu.* 19. *&* 97. *Cyril. Alexandrin. lib.* 2. *contra Iulianum Apoſtatam.* Quemadmodum à contrario dicuntur filii perditionis, *Diuus Paulus* 2. *ad Theſſalonicenſ. cap.* 2. *verſic.* 3. & filij mortis. 1. *Regum cap.* 20. *verſic.* 31. *In fine, & cap.* 26. *verſic.* 16. *&* 2. *Regum cap.* 12. *verſic.* 5. Filii quoque promiſſionis, erroris, & diaboli nuncupantur *à Diuo Ambroſio lib.* 4. *ad cap.* 14. *Lucæ. Sicut enim* (inquit) *qui filij promiſſionis ſunt, æſtimantur in ſemen bonum; ita etiam qui filij erroris ſunt, æſtimantur in ſemen malum. Nam & Iudæi ex patre diabolo, non vtiq; carnis ſucceſſione, ſed criminis.*

27 Quintò † principalis ſententia probatur ex *Nouella* 89. *c.* 15. aliàs *c.* 6. *Primum quidem* (inquit) *omnis qui ex complexibus* (*non enim hoc vocamus nuptias*) *aut nefarijs, aut inceſtis, aut damnatis proceſſerit, iſte neque naturalis nominatur, neque alendus eſt à parentibus, neque habebit quoddã ad præſentem legem participium*; vbi probatur filium ex damnato coitu parentibus non eſſe naturalem. Ergo neque agnatus, neq; cognatus eſt, & per conſequens non poteſt ſuccedere tranſuerſalibus matris; quia ad eorum ſucceſſionem aut cognationis aut agnationis iure tantùm admitti poterat, vt patet ex integris titulis Digeſtorum, Codicis, & Inſtitutionum.

28 Si dixeris forſan † dictam *Nouellam* 74. *c.* 6. & dictam *Nouellam* 89. *cap.* 15. negare filios iſtos patri tantum, non verò matri eſſe naturales, & ſic argumentum ceſſare, & per conſequens collateralibus maternis eſſe cognatos & cognatorum iure ipſis ſuccedere potuiſſe. Reſpondetur vtraque Nouellas affirmaſſe matribus neque naturales hoſce filios eſſe, quia dicta in *Nouella* 74. *c.* 6. dicitur. *Eos enim qui ſemel ex odibilibus nobis, & propterea prohibitis nuptijs procedunt, neque naturales vocari*: vbi Iuſtinianus generaliter dicit eos non eſſe naturales filios. Ergo generaliter intelligendum tam patris quàm matris reſpectu, *l.* 1. *§. generaliter autem, ff. de legatis præſt and. l. in fraudem.* 15. *ff. de teſtam. milit. l.* 1. *§. quod autem ff. de aleatoribus*, & poſt alios *Camil Gallinius de verbor. ſignificatione lib.* 10. *c.* 2. 3. *&* 4. *Cephal. conſ.* 392. *à num.* 101. *& conſ.* 397. *num.* 18. *lib.* 3. *Surd. conſil.* 132. *num.* 15. *lib.* 1.

29 Sed contra hoc † obſtant verba illa ſequentia, *Sed ſit ſupplicium etiam hoc patrum*; vbi patris appellatione nõ continetur mater; nam pater eſt nomen iuris ciuilis, mater verò naturæ; mater eſt quæ peperit, pater qui genuerit; illa certiſſima, iſte incertiſſimus eſt, *Connan. lib.* 2. *commentar. c.* 11. *nu.* 6. Reſpondetur non fuiſſe Iuſtiniani intentionem ſuum generale dictum reſtringere verbo illo, *patrum*; quia cum tam pater quàm mater in coeundo deliquerint, iuſtum fuit vtrunque puniri. Et licèt ſecundũ naturæ proprietatem & iuris rigorem ſub patrum nomine mater non contineatur, largo modo comprehenditur, vt idem tractans oſtendit Iuſtinianus in dicta *Nouella* 89. *c.* 15. Et apud nos vulgò patrum appellatione matrem quoque ſignificamus. Præterea

30 † dicta *Nouella* 89. *c.* 15. aliàs *c.* 6. præciſè de matribus intelligi debet; quia Iuſtinianus numero ſingulari loquens de procreato ex complexibus nefariis, inceſtis, aut damnatis dicit naturalem non nominari, neq; alendum eſſe à parentibus. Ergo oſtendit de matre etiam ſenſiſſe; tum quia plurali

rali numero de patribus loquitur: tum etiam quia parentis appellatione mater quoque continetur, *l. appellatione parentis.* 51. *ff. de verb. ſign.* vbi Doctores communiter.

31 Sextò probatur ex *l. 6. tit. 8. lib. 5. Recopil. Otroſi* (inquit) *por no dar ocaſion que las mugeres aſſi viudas, como virgines, ſean barraganas de clerigos, ſi ſus hijos heredaſſen ſus bienes y de ſus padres ò ſus parientes.* Vbi ſecundùm noſtros Doctores deciditur filios ex damnato coitu clericorũ eſſe tranſuerſalium cognatorum ſucceſſionum incapaces. Huic legi reſpondet aliquis pro hac parte non facere: quia verba illa non ſunt poſita in deciſione, ſed in eius prooemio, & quòd in legis deciſione filii clericorum non ſunt excluſi à maternorum, ſed à paternorum cognatorum ſucceſſione, ita reſpondit *Gregor. Lop. in l. 3. gl. 5. col. 2. ante medium, tit. 21. par. 4.* Sed re-

32 ſponſio iſta conuincitur, † quia verba in prooemio poſita mentem legis & eius deciſionem declarant, iuxta quæ deciſio legis intelligenda eſt, *l. fin. ff. de hered. inſtituend.* vbi Doctores communiter, *Rota Genuæ de mercatura deciſ. 31. n. 8. Cacheran. deciſ. 52. nu. 10. Cæſar Barzius deciſ. 94. num. 17. & deciſ. 97. num. 35. 39. & 42. Gaſpar. Theſaur. lib. 1. quæſt. forenſ. quæſt. 1. à num. 1. Vincent. Honded. conſ. 9. à num. 23. lib. 2. Surd. conſ. 240. num. 15. lib. 2.* & loquens de legibus & ſtatutis, *Ioan. Garſia in præfatione de nobilitate, à num. 61. & Menoch. lib. 6. præſumptione 2. num. 3. & 4.* Reſponſio

33 iſta † ex eo ſubuerti videtur, quia cùm diſpoſitio clara & ſpecifica ſit, ex ratione vel cauſa in prooemio aut præfatione poſita non recipit intellectum reſtrictiuum aut ampliatiuum, ſed è contra prooemium à clara diſpoſitione interpretationem recipit, *Socin. Sen. conſ. 24. per totum lib. 4. Corn. conſ. 177. num. 5. lib. 4. Syluest. Aldobrandin. conſ. 62. num. 16. Alderan. Maſcard. de interpretat. ſtatutor. concluſ. 2. num. 186. Card. Tuſchus tom. 6. practic. concluſion. littera P. concluſ. 892. num. 97. & 98.* Et cùm deciſio dictæ *l. 6. Recop.* ſit clara & ſpecifica, non videtur per eius prooemium interpretationem recipere. Sed reſponde-

34 tur † huic conſiderationi, quod ex legis ſpeciali deciſione non conſtat legem expreſsè voluiſſe filios clericorum ad matris & eius collateralium ſucceſſionem admittere, & cùm prooemium generale ſit, quãuis poſtea ſpecialia ſubiiciantur verba, virtute tamen generalis prooemii reſultat etiã generalis diſpoſitio, *l. regula 9. circa finem*, ibi: *Nam initium conſtitutionis generale eſt, ff. de iuris & facti ignorantia, Imol. in l. ſi quis ita, §. ea lege, numer. 9. ff. de verb. oblig. Dec. in cap. 1. lectura 1. num. 9. de conſtitut. Corn. conſ. 273. num. 30. lib. 4. Aldobrandin. cõſ. 72. num. 10. lib. 1. Camil. Gallin. lib. 5. de verb. ſignif. cap. 1. Molin. lib. 1. de Hiſpan. primog. cap. 5. nu. 3. Gutierrez practicar. quæſtion. lib. 3. quæſt. 17. num. 90. & 91. Maſcard. d. tractat. concluſ. 5. à n. 18. Theſaur. d. qu. 1. n. 1.*

Licèt hæc pro hoc argumento ſint conſiderata, nihilominus dic dictam *l. 6. Recop.* nec pro iſta, neque pro contraria parte facere, quia integra lex loquitur circa clerici & eius collateralium tantùm ſucceſſionem, nec vllum verbum eſſe de matris & eius cognatorum ſucceſſione, vt oſtendam infra *à num. 43. & num. 68.*

35 Septimo † pro hac parte facit *l. 9. Tauri, quæ eſt l. 7. tit. 8. lib. 5. Recop.* vbi cùm, prohibita matris ſucceſſione filiis ex damnato coitu procreatis, loquens de filiis clericorũ in fine dicit: *Mandamos que ſe guarde lo contenido en la ley que hizo el ſeñor Rey don Iuan el Primero en la Ciudad de Soria, que habla ſobre la ſucceſſion de los hijos de los clerigos*, quæ eſt *l. 2. tit. 3. lib. 5. ordinamenti*, hodie *l. 6. tit. 8. lib. 5. Recopil.* vt patet ex *dict. l. 7. Recopil. in fin.* In dicta *lege Numantiæ* filii clericorum neque ipſis, neque eorum cognatis ſuccedere poſſunt. Ergo eodem modo dicendum eſt in ſucceſſione matris & eius cognatorũ. Huic

36 conſiderationi † reſpondit *Gregorius Lopez in l. 3. gloſ. fin. col. 2. poſt medium, tit. 21. par. 4.* quòd in dicta *l. 9. Tauri*, nihil diſponitur, niſi quod diſpoſitum erat in *lege Numantina*; cùm ad eam referatur, attamen dicta *lex Numantiæ* loquitur de filiis clericorum prohibita ſucceſſione ipſorum & collateralium, non verò de ſucceſſione matris & eius cognatorum: & cùm in relato circa matris ſucceſſionem nihil ſit diſpoſitum, referens nihil operatur, *l. aſſe toto 77. de heredib. inſtituen. l. 1. C. de mandatis Princip. l. vnica, C. de ſuperindiction. lib. 10. auth. ſi quis in aliquo documento, C. de edendo, Roland. à Valle conſ. 8. nu. 21. lib. 3. M. Anton. Eugenius conſ. 7. num. 38. Fabius Turretus conſ. 30. num. 26. Cacheran. deciſ. 71. num. 12. Gilmanus lib. 1. rerum indicata. Germa-*

37 *niæ deciſ. 6. n. 247.* Ideoque † ſi plus in referente, quam in relato eſt, plus illud non eſt in conſideratione, *Alex. conſ. 12. num. 9. in fine, lib. 5. Dec. conſ. 63. num. 6. vol. 1. Turretus conſ. 17. num. 12. & dict. conſ. 30. n. 27. Peregrin. de fideicommiſſis. art. 16. num. 111. M. Antonius de Amatis deciſ. 49. num. 17.* Nec ex verbis referentibus ad iam diſpoſitum continentibus diuerſum à relato argumentum vllum deduci poteſt, vt cum aliis dicit *Petr. Surd. conſ. 313. num. 50. vol. 3.*

38 Interpretatio iſta conuincitur: † nam exceptio debet eſſe de regula, *l. ſed an vltro. 10. §. 1. verſ. Sed iſtam ſententiam, ff. de negotijs geſtis. Dinus in rubrica de regul. iur. n. 14. Decius in l. 1. num. 20. Cagnol. num. 29.* vbi Doctores communiter, *ff. eodem titulo, Couar. lib. 2. variarum reſolution. cap. 5. num. 4. & 5.* & poſt alios *Surdus conſ. 152. num. 43. & conſil. 262. num. 47. vol. 2.* Et cum dicta *l. 9. Tauri & dicta l. 7. Re-*

cop. loquantur de ſucceſſione bonorum maternorum, non eſt veriſimile excipere caſum, ſi in eiſdem bonis maternis non loquerentur, imò impertinens fuiſſet, ſi de bonis paternis intelligeretur, maximè cum illo in caſu dubium non eſſet, & lex debeat ſeruire de dubio, & aliquid nouiter diſponere, *l. quod Labeo. 9. ff. de Carboniano edicto,*
39 *l. 1. in fin. ff. ad municipal.* Nec doctrina † de relato & referente obſtat: nam quando diſpoſitio referens ſit ampliandi cauſa, tunc non reſtringitur per illam relatam, vt latè probat *Ruinus conſ. 18. col. 2. & 3. lib. 2. Peregrin. dict. num. 111.* At in dicta *l. 9. Tauri, & l. 7. Recop.* relatio illa ampliandi cauſa fuit facta, & ſic licèt in dict. *lege Numantiæ* non tractetur de ſucceſſione matris, et eius cognatorum, non ideò dictæ leges ſunt reſtringendæ. Imò ex dicta Numantina lege ſumitur argumentum ad dicendum dictas leges *Tauri, & Recopil.* eſſe intelligendas tam de matris, quam de eius cognatorum ſucceſſione, cum referens debeat cum omnibus qualitatibus relati, vt dixi ſupra *hoc lib. c. 11. n. 33.* et per conſequens etiam de tranſuerſalibus.

40 Quare † ipſe *Gregor. Lopez in dicta gloſſa finali* poſt *Montaluum in l. 10. tit. 5. lib. 3. fori legum in gloſſa verbo, En adulterio, verſ. Filius tamen clerici* intelligit dictas *l. 9. Tauri & l. 7. Recop.* de filijs concubinarum clericorum, non tamen de filijs clericorum ex fœmina ſub concubinæ prætextu non habitis: quia talis coitus ex publica concubina, vel ex concubito vago cum conſanguinea, vel coniugata punibilis eſt. At coitus clerici cum alia quæ non eſt concubina, conſanguinea, aut coniugata, non eſt damnatus neque punibilis, vt cum *Matthæo Romano, Cardinali, Imola, & Ioanne Baptiſta de Sancto Seuerino* tenet *Matth. de Afflict. lib. 1. ad conſtitutiones Neapolitanas, rubric. 89. de filijs presbyterorũ in conſtitutione: Sicut accepimus, num. 3.* quem ſequuntur *Montaluus & Greg. Lop.* vbi ſuprà. Nam cùm dictæ leges loquantur de coitu damnato, & referantur ad dictam legem Numantinam, à fortiori dicendum eſt, dictas leges eſſe intelligendas de filijs natis ex publicis concubinis clericorum, vt patet in dicta lege Numantiæ ibi: *Sean barraganas de clerigos*, vel de natis ex conſanguinea aut coniugata, licèt non ſint eorum concubinæ.

41 Similiter † non eſt admittenda interpretatio iſta. Quia in dictis *legibus 9. Tauri & 7. Recop.* non refertur illa qualitas, vt concepti ſint ex publica concubina, ſed generaliter de quibuſcunq; clericorum filijs loquuntur, & ſic generaliter ſunt intelligendæ, vt dixi ſupra hoc capite, *num. 28.* Imò in *l. 11. Tauri*, quæ eſt *l. 9. tit. 8. lib. 5. Recop.* expreſsè dicitur non eſſe neceſſarium concubinatũ, ibi: *Pueſto que no aya tenido la muger de quien lo ovo en ſu caſa, ni ſea vna ſola,* vt ad concubinatum hæc etiam duo requirebantur, vt Doctores ibi affirmant, & dixi ſupra *hoc li-*
42 *bro, c. 11. n. 7.* Nec dicant † Doctores citati ſupra *n. 40.* coitum inter ſe ſolutam & clericũ non eſſe damnatum, nec punibilem: nam contrarium verius eſt, vt patet ex *Concil. Tolet. 9 c. 10.* cuius Canonis meminit *Gratian. in cap. cùm multa 3. 15. q. 8.* & probant in terminis iuris communis *Roderic. Suarez in l. 1. nu. 29. & 31. tit. 6. lib. 3 Fori, & Didac. Couar. in 2. parte de ſponſalib. cap. 8. §. 5. num. 17.*

43 Vltimò † reſpondetur dictis *legib. 9. Tauri & 7. Recopilat.* dicendo, quod in iſtis legibus ſolùm clericorum filij à ſucceſſione materna excluduntur. Et poſtea in earum fine diſpoſitio ad clericorum filios extenditur, in hoc ampliantes legem Numantiæ contentam in *l. 6. tit. 8. lib. 5. Recop.* non tamen à conſanguineorũ maternorum ſucceſſione repellit filios clericorum, qui iuxta regulas iuris communis ſuccedere poſſunt, vt dictum remanet *hoc cap. d. n. 7.* Quod manifeſtiùs ex eo fit: nam cum in *l. 2. tit. 3. lib. 5. Ordinam.* quæ eſt *lex Numantina*, verba illa. *Ni puedan aver, ni heredar los bienes de ſus padres clerigos, ni de otros parientes ningunos,* appoſita fuiſſent poſtea in tranſcriptione facta in *Recop. ſub d l. 6.* loco illorum verborum; *Ni de otros parientes ningunos,* apponuntur hæc: *Ni de otros parientes de parte del padre*, ad oſtendendum clericorum filios ſucceſſuros matri, & eius cognatis, vt cum alijs interpretatur *Ioan. Gutier. lib. 3. practicar. quæſtion. 103. n. 4. col. 2. verſic. Secundò hæc eadem ſententia.*

44 Conſideratio iſta † fortis eſt, cui nihilominus ſatisfieri poteſt: nam diſpoſitio referens cum omnibus relati qualitatibus intelligenda eſt, vt dixi ſuprà *hoc lib. cap. 11. n. 33.* & cum dictæ *leges 9. Tauri, & 7. Recopilat.* in finalibus verbis ſint ampliatiuæ legis Numantinæ quæ etiam de tranſuerſalium ſucceſſione loquitur, & cui referũtur, debent intelligi ſimiliter cum qualitatibus tranſuerſalium. Nec legis Numantiæ verba illa: *Ni de otros parientes ningunos,* tranſuerſales ex materna linea includere potuerunt,
45 cũ dictio illa † *Otros,* ſimilium ſit repetitiua, *gloſſa verbo, alia pœna*, in *l. 3. C. de ſeruis fugitiu. Afflict deciſ. 244. n. 1. Surd. deciſ. 265. n. 24. & deciſ. 274. n. 4. & conſ. 77. n. 25. & conſ. 112. n. 94. vol. 1.* vbi plures citat, quam communiter Doctores recipiunt ſecundùm *Anto. Gomez in l. 29. Tauri, num. 12. & 26.* & cum multis *Didacus Perez in l. 3. tit. 8. lib. 3. Ordinamenti col. 104.* & in dicta *lege* in præcedentibus verbis locuta fuerit tantùm de linea paterna, vt demonſtrabo infrà *d n. 64.* Et ſic nihil intereſt in eius trãſcriptione facta in *d. l. 6. Recopilat.* ita appoſitum fuerit: *Ni*

Digitized by Google

Ni de otros parientes de parte del padre: Nam
46 verba iſta† ita ſcripta fuerunt, vt intelliga-
tur integram legem Numantiæ loqui tan-
tùm de filijs Presbyterorum aut Clericorũ
in ſacris, quorum precibus filij ſui reſcripto
Principis erant legitimati, & ſucceſſionum
eorum & cognatorum paternorum facti
capaces, vt infra probabo *n.68*. Non tamen
matris, & eius cognatorum fecit mentio-
nem: quia illis ſuccedere nequibant iure
communi, nec legitimationis virtute, ad
quorum preces conceſſa non erat, & ne
aliquis malè crederet quòd ſub illa negati-
ua vniuerſali: *Parientes ningunos*, antea co-
gnatis maternis virtute legitimationis filii
Clericorum ſuccedere potuiſſent, cùm pri-
uatio ſupponat habitum, *l.4. ff.de diuortijs, l.*
decem ſtipulatus. 116. ff.de verbor. obligationibus
princip. inſt. de libertinis, §. ſeruus 5. inſt.de capi-
tis diminution. & ante eos *Ariſtoteles in categor.*
ſiue de prædicamentis loco illorum verborum:
Ningunos, in tranſcriptione facta in d.*l.6. Re-*
cop. apponuntur illa: *De parte del padre*; clario-
47 ris intellectus gratia. Nec ferendus eſt† qui
præſumpſerit legem traductam ſub illis ver-
bis: *De parte del padre* ſignificare voluiſſe
maternis cognatis filios Clericorum ſucceſ-
ſuros, qui etiam fateri debet dictam *l.6. Re-*
cop. ſub illis verbis: *Que los tales hijos de cleri-*
gos no ayan ni hereden, ni puedan auer ni heredar
los bienes de ſus padres clerigos: indigaſſe potuiſ-
ſe ſuccedere in bonis matris, & tamen
translationis tempore iam erat edita d.*l.9.*
Tauri, quæ eſt d.*l.7. Recop.* vbi clericorum
filiis interdicta eſt matris ſucceſſio, & per
conſequens collectio illa improba fuiſset;
nec locum habet regula *l. cum Prætor. 12. ff.*
48 *de iudicijs*, vt infra *n.70.* dicam. Nec dicas†
verba illa: *De parte de ſu padre*, maiorem
emphaſim continere: quia ad oſtendẽdum
de linea tantum paterna legem loqui, non
erat neceſsarium verba illa inſerere, cum
dictio illa, *De otros*, ſimilium ſit repetitiua, vt
dictum remanet, & per ſe ſufficiens ad de-
clarandum de paternis cognatis eſse intel-
ligendum. Ergo in illis verbis; *De parte de ſu*
padre, ſenſit lex ad matris & eius cognato-
rum ſucceſſionem clericorum filios admit-
49 ti poſse. Reſpondetur namque† verba iſta,
De parte de ſu padre, clarioris expoſitionis
cauſa fuiſse appoſita, vt paſſim in legibus
Regiis, & in ſpecie d. *l.6.* præcipuè inueni-
tur: nam cum loqueretur de filiis clerico-
rum, poſtea dicit; *Ordenamos y mandamos que*
los tales hijos de clerigos: & ſufficeret dicere;
Que los tales hijos; cum dictio illa *Talis*: ſit re-
petitiua omnium proximè ſupradictorum
cum omnibus conditionibus, modis, & qua-
litatibus, vt in ſimili caſu poſt *Tiraq. & Pa-*
riſ. explicat *Borgnin. Caualc. deciſ.9. num.4. p.3*
Quemadmodum immediatè proſequitur
lex; *No ayã ni heredẽ, ni puedan aver ni heredar*
los bienes de ſus padres clerigos: ad quid in vno
periodo iterum clericorum verbo vtitur,
cum etiam ſi non repeteret, de eorum filiis
præcisè eſset intelligendum? Ad nihil aliud
quam ad ſuam ſententiam clariùs expo-
nendam, & ad oſtendendum in tota lege
de filiis clericorum & eorum cognatis tan-
tum, non verò de eorum matre & eius co-
gnatis locutam fuiſse. Hanc principalem
50 ſententiam † vt ex damnato & punibili
coitu procreati non admittantur ad ſucceſ-
ſionem vterini fratris & cognatorum ma-
ternorum, licèt non ſic defenſam tenent
poſt alios *Capra conſ. 108. per totum, Abb.*
conſ. 50. ab initio, par. 2. Ananta conſ. 95. vbi
additio *Bologn. Fulgoſ. conſ.36. Alex. conſ.57.*
n. fin. lib.4. & conſ.174. à num.3. lib.5. Philip.
Dec. conſ. 310. ab initio, vol.1. Bertran. conſ.6. lib.
1. Crauet. conſil. 138. num. 6. Mandel. Albenſ.
conſ. 37. per totum, vol 1. Ioan. Faber, Cattialup.
num. 79. & ſeq. & Cagnol. num. 44. in l. ſi qua
illuſtris, C. ad Senatuſconſ. Orfit. Guil Benedict.
in c. Rainuntius, verbo, & vxorem nomine Ade-
laſiam, deciſ. 5. n. 144. de teſtamementis, & poſt
Dinum Matthæſil. 2 membro 3. articuli principalis,
num.1. vbi *Bolognin. in eius additione, Oliuerius*
Textor num. 89. Ioannes Roias, c. 26. num. 26.
Valentin. Forſter. lib.6. c.50. à num.12. omnes
iſti in tractatibus de ſucceſſionibus ab inte-
ſtato, *Ludouic. de Sardis in tractat. de legitim. tit.*
de ſucceſſione ſpuriorum, q.7. Paleot. de nothis &
ſpurijs c.43. n.2. Afflict. deciſ.96. circa finem (licèt
Senatus cõtrariũ deciderit) *Surd. dec.249. n 20*
Ant. Faber lib. 5. Codic. Fabr. tit. 16. de naturalib.
liber. definitio. 2. & lib.6. tit.33. de legitimis here-
dibus, definitio. 3. & 8. in fine, Petr. *Gregor. Tho-*
loſan. in 3. parte ſyntagmatis iuris lib.45. cap.11.
à num.11. Andreas Fathineus lib. 6. controuer-
ſiarum iuris cap. 10. & loquentes de filiis cle-
ricorum, *Anton. Gomez in l.9. Tauri, num.51.*
& Ioann. Matien. in l.6. gloſ. 4. num. 8. tit. 8.
lib. 5. Recop.
51 Non obſtant argumenta † pro contraria
ſententia adducta: & non primum ex dicta
l. ſi ſpurius. 4. ff. vnde cognati; nam *Vlpianus* in-
telligendus eſt in dicta lege de hiſce ſpuriis,
qui vulgò concepti ſunt, qui matri ac ex ea
fratribus ſuccedunt. Licet enim ſpuriorum
vocabulum (vt dixi ſupra *hoc libro c.13.*) ge-
nerale ſit: argumento *l.1. ff. de adoptionib. & l.*
1. ff. de iuriſdict. propriè tamen intelligitur de
illis qui vulgò concepti ſunt, vt *Modeſtinus*
ait *in l. vulgò concepti. 23. ff. de ſtatu hom.* qua
quoque ſignificatione à Iuſtiniano vſurpa-
tur in *§. vulgò 5. inſt. de ſucceſſione cognator.* Et
generaliter quotieſcunque leges de ſpuriis
ad ſucceſſionem admittendis loquuntur,
intelligi debent, ac accipi de vulgò quæſitis.

Digitized by Google

52 Verba † enim propriè ſunt intelligenda, *l. non aliter. 69 ff. de legat. 3. l. 1. §. ſi is qui nauem, ff. de exercit. actione, l. quidquid aſtringendæ. 99. ff. de verb. obligationib. l. fin. C. de his qui veniã ætatis. Socin. & Sadoletus in l. in ambiguo. ff. de reb. dub. Neuzan. conſil 92. n. 11. Franciſ. Beccius conſil. 105. num. 29. lib. 1.* Et ſecundùm communem vſum loquendi accipienda ſunt, *l. librorum. 52. §. Quid tamen Caſſius. ff. de legat. 3. l. Labeo ait. 7. §. Seruius fatetur, ff. de ſupellectil. legat. Alex. conſ. 25. num. 1. lib. 1. Socin. conſ. 10. n. 4. vol. 1. Iaſ. in l. Gallus, §. inſtituens. num. 20. ff. de liber. & poſth. & Surd. conſ. 151. numer. 98. & conſ. 206. num. 30. volum. 2.* Ideo-
53 que † aliis damnatis complexibus ſua ſunt attributa & indita vocabula, veluti inceſtus, adulterium, & ſtuprum. Ex eo id probari poteſt, quia Iuſtinianus ſpurios & vulgò quæſitos ad hereditatem vocat, alios verò pellit, arcetq; ab hereditate conſequenda. Prætereà cum propriè vulgò quæſitus dicatur ſpurius, à particulari ad vniuerſale non procedit argumentum hoc modo dicendo: vulgò quæſiti ſuccedunt dicta *l. ſi ſpurius.* Ergo & omnes alii qui ex damnato coitu nati ſunt, quod falſum eſt, vt probatum remanet.

54 Secundo argumento ſatisfit, † fateor verè & naturaliter ex damnato coitu natos iure ſanguinis coniunctos eſſe maternis cognatis, & nihilominus cognationis iura cũ matre ac linea materna non retinere, *gloſſa & Doctores in l. ſi qua illuſtris, C. ad Senatuſconſ. Orfictan. Alex. conſ. 174. num. 3. lib. 5. Decius conſ. 310. in princip. vol. 1. Crauet. conſ. 138. num. 6. & ſeq. Vincent. Honded. conſ. 5. num. 28. lib. 2.* quia nomina agnati, cognati, conſanguinei, affines, & ſimilia ſunt nomina iuris, non naturæ, *l. 2. in princ. ff. de ſuis & legitim. hered. l. non facilè. 4. §. ſed quoniam, verſ. Adfines, ff. de gradibus & adfinibus, Herculan. in tractatu de caution. de non offendendo, cap. 32. n. 7. vers. Ex quibus. Honded. dict. conſ. 5. num. 32.* Et cum hereditas agnatis aut cognatis tantùm deferatur, non potuit filiis ex damnato coitu deferri. Prætereà hereditatum ſucceſſiones ſunt de iure ciuili, vt dixi ſupra *hoc capite num. 5.* Et ſi lex aliis concedere, aliis verò denegare potuit, præcipuè in hoc caſu, vbi odio effrenatæ libidinis effectum huius coniunctionis ſanguineæ impedire & infringere voluit.

55 Minus obſtat † tertium argumentum: quia propter notam, quam habet filius ex damnato coitu, excluditur à ſucceſſione, & cùm iſte ſemper ſit notatus, ſiue parentibus, ſiue tranſuerſalibus ab inteſtato ſuccedere voluerit, repellendus eſt à maternorũ cognatorum hereditate. Et licèt dictæ Nouellæ expreſſis verbis à cognatorum maternorum ſucceſſione non excluderent, ſed à parentum hereditatibus repellerent, idem de cognatis eſſet dicendum ex identitate rationis, *l. illud. 32. ff. ad legem Aquil. Catel. Cotta in memorabilib. verb. rationis identitas, Roland. à Valle conſ. 27. n. 7. & ſeq. lib. 1. Menoch. conſ. 11. num. 10. & 19. lib. 1. Mandell. Albenſ. conſ. 771. num. 31. volum. 4.* & ibi *Annibal. lit. H. Petrus Peckius, lib. 4. de teſtamento coniugum, cap. 3. n. 4. & cap. 4. n. 6. & cap. 5. num. 6. Simoncell. lib. 2.*
56 *de decretis, tit. 6. num. 19.* Tunc † non dicitur fieri extenſio, ſed intenſio ſeu declaratio, *Mandel. dicto num. 31. Roland. dicto conſ. 27. à num. 6. Peckius dicto cap. 5. nu. 6. Simoncel. dicto numero 19. Puteus deciſ. 55. num. 3. lib. 3. Menoch. de recuperan. poſſeſs. remed. 14. num. 20. & lib. 2. de arbitrar. caſu 84. num. 9.* Imò quando aliquo modo extenſio dici poſſet, fieri nihilominus poterat, licet diſpoſitio odium contineat: quia odium illud eſt rationabile, vt dicit poſt alios *Oſaſc. Cacheran. deciſ. 67. nu. 8.* Nec dictæ Nouellæ ſunt correctoriæ: quia iure ciuili nũquam ex damnato coitu procreatos admiſſos eſſe inuenio, & quando fuiſſent, ſine aliqua extenſione excluſos eſſe ex eiſdem Nouellis probaui.

57 Argumento quarto † etiam reſpondetur cum *Fachineo, & Forſtero,* licèt fratres et alii tranſuerſales non peccauerint, parentes tamen peccauerunt, qui proinde hac digni ſunt pœna, vt filios omni iure ſanguinis deſtitutos eſſe intelligant; et quamuis non malè dicatur ex eo quòd filii à parentum ſucceſſione excludantur, non rectè inferri, quòd etiam à mutua inter ſe ipſos arceantur ſucceſſione, tamen quando filij à ſucceſſione parentum ideo excluduntur, quoniam iura prorſus eis deſunt conſanguinitatis & cognationis, non male infertur, eos etiam omni iure & gradu, ex quo ſucceſſio defertur, etiam inter ſeſe ſpoliatos, & deſtitutos cenſeri. Prætereà contrarium argumentum non conuincit meo videri: quia filius perduellionis, agnati & cognati eius, imò & omnino extranei non peccarunt in delicto ab illo commiſſo, & nihilominus filius eius eſt incapax non tantùm à patris et eius cognatorum, ſed ab extraneorum tam ab inteſtato, quàm teſtamentaria ſucceſſione, vt ſupra *hoc capite à num. 19.* dictũ remanet. In quo etiam aui & proaui iſtius ex coitu damnato filiorum procreati peccarunt, et nihilominùs vnanimitèr Doctores conſentiunt auis vel proauis ſucceſſuros non eſſe.

58 Neque etiam † in conſideratione eſt quintum argumentum: quia in caſu *l. ſi qua illuſtris. C. ad Senatuſconſultum Orficianum,* filius ſpurius, hoc eſt, vulgò quæſitus non eſt incapax matris nobilis & illuſtris ſucceſſionis,

Digitized by Google

nis, ſed filii legitimi eiuſdem ſpurii fratres
quoad prælationem in matris ſucceſſione
melioris ſunt conditionis: nam ſi ſpurius
iſte ratione coitus abſolute incapax eſſet,
non concurreret cum fratribus legitimis
ad matris vulgaris ſucceſſionem, & tamen
concurrere conſtat ex dicta: *l. ſi qua illuſtris*.
Quemadmodum etiam eſſet dicendum, ſi
incapax fuiſſet, matri illuſtri nequaquam
ſucceſſurum, etiam ſi mater legitimis filiis
careret: & nihilominus veriſſimum eſt, hoc
in caſu ad illuſtris matris ſucceſſionem ad-
mittendum eſſe, vt Doctores communiter
fatentur ibi, et *Valentin. Forſterus lib. 6. de ſuc-
ceſſion. ab inteſtato, cap. 48. n. 3.* Et cùm prælatio
iſta filiis iuſtis in matris nobilis tantùm he-
reditate fuerit conceſſa, iuxta regulas iuris
communis ſpurius cum fratribus legitimis
admitti potuit ad hereditatẽ maternorum
cognatorum, in quorum hereditatibus ceſ-
ſat prælatio, & de quibus dicta lex minimè
locuta eſt: ſecus autem eſt in noſtro caſu,
vbi filius ex damnato coitu procreatus in-
capax eſt abſolutè cuiuſcunque ſucceſſio-
nis, et ſic non tam ex parte illius, de cuius
agitur ſucceſſione, quàm ex propria perſo-
na à cuiuſcunq; hereditate repellitur.

59 Ex eo ſubuertitur† ſextum argumentum:
quia licet indiuidualibus & expreſſis ver-
bis non excludantur aliqua lege, ſub gene-
ralitate excluſionis continentur, & filiorum
naturalium nomine et omni clementia
eos Iuſtinianus indignos pronunciauit, vt
ſupra dixi. Deinde quia pater et mater ſunt
fontes et origines, ex quibus conſanguinita-
tis et proximitatis iura oriuntur, qui fons
cùm eis deſit, nullum habent medium, ex
quo gradum cognationis deducere va-
leant.

60 Ex conſideratione † *l. 3. in fine, tit. 21. par. 4.*
argumentum ſeptimum contrarium; benè
deduci non poteſt: quia ſciendum eſt cleri-
cos maiorum ordinum ducentes vxores
propriè non habere vxores, ſed concubinas
ſub coniugum prætextu, ob facinus tamen
iſtud clerici ab omni ſacro ordine remo-
uentur, ac beneficio Eccleſiaſtico priuan-
tur: illæ verò apparentes vxores, veræ tamen
concubinæ, ſi ancillæ ſunt, venduntur, qua-
rum pretium datur Eccleſiæ, in qua cleri-
ci illi ſeruiunt: ſi verò ſint liberæ, et cleri-
cos eſſe non ignorabant, Eccleſiæ ſeruituti
mancipabantur, vt patet ex *capite eos qui* 10.
diſtinction. 32. cap. quidam clerici 30. diſtinctione
81. ex quibus deducta eſt *l. 41. titulo 6. par. 1.*
61 & vtrobique *gloſſa* & Doctores. Et filii† ex
tali pollutione nati in ſeruitutem eius Ec-
cleſiæ perenni iure manebant, *Concilium To-
letanum 9. cap. 10. cap. cùm multæ 3. in fine, 15.
quæſtion. 8.* Et quamuis iſti damnati filii pa-
tribus non ſuccedebant, dicto *cap. cum mul-
tæ*, ibi: *Non ſolùm hereditatem nunquam acci-
piet*: dict. *l. 41. Partitæ*, ſuccedunt tamen
matribus dict. *l. 3. Partita in fine*: quod fauo-
re Eccleſiæ introductum fuit, in cuius igno-
miniam facinus perpetratum fuit. Nam
quemadmodum ancillæ pretium Eccleſiæ
conceditur, ita imaginariæ vxoris perſona,
& eius bona mediante filij perſona Ec-
cleſiæ miniſterio & ſeruitio addicentur.

62 Nec durum eſſe † alicui videatur, cùm
ſerui operibus publicis deputati, qui ſe pri-
uatarum ancillarum cõſortijs adiunxerint,
contra ordinarias iuris regulas rediguntur
in ſeruitutem cum vxoribus, & liberis eo-
rum ob delictum parentum, *l. fin. C. de ſer-
uis fugitiuis*, vt explicat pater *Thomas Sanchez
lib. 7. de matrimonio, diſputatione 24. numer. 12.*
Quemadmodum & olim libera connubiũ
cum ſeruo alieno contrahens (inſcio tamen
domino, vt conſtat ex *Cornelio Tacito lib. 12.
annalium, cap. 11.* & probant *Vualtherus libro
1. miſcellan. cap. 8. & Petrus Faber lib. 1. ſeme-
ſtrium, cap. 25.*) per Senatuſconſultum Clau-
63 dianum † ancilla fiebat domini illius ſer-
ui, *Vlpianus in fragmentis, tit. 11. §. maxima 11.
l. 6 & 11. titulo de liberali cauſa, lib. 4. Codicis
Theodoſiani*: quò reſpexit *Tertullianus 2. ad
vxorem; Nonne inſuper* (inquit) *cenſuerunt ſer-
uituti vendicandas, quæ cũ alieno ſeruo poſt domi-
norum denunciationem in conſuetudine perſeuera-
rent?* Iuxta quæ intelligenda eſt *lex Lucius
Titius. 27. ff. depoſiti*, & latè declarat *Anton.
Pichardus* infrà citandus, *num. 8. & 9.* licèt
poſtea Senatuſconſultum illud correctum
fuerit, *l. vnica, C. de Senatuſconſulto Claudiano
tollendo, §. vltimo, inſtit. de ſucceſſionibus ſubla-
tis*, vbi *Pichardus à num. 1. Vulteius num. 4.* &
alij, *Mercerius libro 1. opinionum, cap. 9.* & *Iu-
ſtus Lipſius ad librum 12. Annalium Taciti, cap.*
11. Cùm igitur dicta *l. 3. partita* loquatur in
illo peculiari caſu, non eſt adaptanda ad
alios clericorum filios ſiue ex concubina,
ſiue ex vago concubitu procreatos.

64 Finaliter † non obſtat ponderatio quam
in vltimo argumento feci *de l. 6. tit. 8. lib. 5.
Recop.* quia ceſſat, ſi dicamus in integra lege
illa non loqui de matris, & eius cognato-
rum, ſed de patris, & eius cognatorum ſuc-
ceſſione. Sed contra hunc intellectum op-
poni poſſunt primò verba illa: *Por non dar
ocaſion que las mugeres aſſi viudas como virgenes,
ſean barraganas de clerigos, ſi ſus hijos heredaſſen
ſus bienes, y de ſus padres ò ſus parientes*: vbi de
matrum, & cognatorum maternorum etiã
65 locutam manifeſtè conſtat. Sed reſpon-
deri † poteſt, veram eius intelligentiam
pendere ex appellatione illius reciproci pri-
mi. *Si ſus hijos*: Et ſcias, quòd quando in
oratione eſt prima vel ſecunda perſona,
tunc

tunc reciprocum, *Suus*, neceſſariò ad ter-
tiam perſonam referendum eſt, vt patet ex
*Cicerone oratione 3. in Verrem: Suis eum certis
proprijſque criminibus accuſabo:& 4. ad Atticum;
Debemus patremſamilias domi ſuæ occidere nolle;
Seneca ad Albinam matrem: Puer ad tuum for-
metur arbitrium, multum ſibi dabis, etiam ſi nihil
dederis præter exemplum; Et Ouid.*
Ecce rogant teneræ ſibi dem præcepta puellæ.
Et ita intelligi debet idem Ouidius (malè
damnatus à *Laurentio Valla in libello de reci-
proco, ſui, & ſuus, cap. 5. in fine*) loquens de
Penelope.
Reſpicit Laertem, vt iam ſua lumina condas.
Er Saleſtius malè ab eodem Valla correctus
Nolite hunc iudicare ex operibus ſuis: Et iſte non
66 eſt caſus noſter. Aliquando † omnes per-
ſonæ in oratione contentæ ſunt tertiæ. Et
tunc quando ſenſus clarus, & euidens eſt,
reciprocum, *Suus*, amphibologiam non
cauſat, vt in illo *Ciceronis lib. 3. de natura
Deorum: Minerua dicitur patrem interemiſſe,
virginitatem ſuam violare conantem*; Et pro
Milone: *Vos ex M. Fauonio audiſtis, Clodium
ſibi dixiſſe, & audiſtis viuo Clodio, periturum
Milonem triduo; Plinij lib. 27. naturalis hiſtor. cap.
8. in fin.* de quadam herba loquentis: *Curatū
ea ſcio, omnibus ferè oſsibus confractis prolapſum
ex arbore alta putatorem circundata vniuerſo cor-
pori, aquam ſuam inſpergentibus quoties inareſce-
ret. Valerij Maximi lib. 4. cap. 1. de Africano; Eo-
dem robore mentis cauſam Annibalis in Senatu
protexit, quum cum ciues ſui miſſis legatis accuſa-
rent*, & dicto *lib. 4. cap. 3. Alexander Diogenem
gradu ſuo diuitijs pellere tentat. Quinti Curtii lib.
3. Alexander vrbem deſtitutam à ſuis intrat, &
Virgilii lib. 6. Aeneidos.*
*At pius Aeneas ingenti mole ſepulcrum
Impoſuit, ſuaque arma viro, remumque tubamque.*
Quomodo intelligendus eſt idem *Virgil. lib.
4. Aeneidos circa finem.*
*Tunc breuiter Barcen nutricem affata Sichæi
(Namque ſuam patria antiqua cinis ater habebat)*
Quicquid malè emendare ſatagat *Lauren-
tius Valla dicto cap. 5.* Et ſimiliter iſte non eſt
67 noſter caſus. Quòties autem † ambiguus
poterit eſſe ſermo, reciprocum ad primum
& præcipuum orationis ſuppoſitum recur-
rat, vt latè, & eleganter diſputat *Franciſcus
Sanctius Brocenſis lib. 2. de cauſis linguæ latinę,
cap.* 12. Et cùm reciprocum illud dictæ *l. 6.
Recopilationis, ſi ſus hijos*, ambiguum faciat
ſermonem, quia referri poteſt vel ad cleri-
cos, vel ad eorum concubinas, videamus
quod ſit primum & præcipuum ſuppoſitū
in lege illa:& non eſſe concubinas conſtat:
quia earum filij, ſi ex clericis ſuſcepti non
eſſent, matri & earum cognatis ſuccederēt.
Ergo odium legis, & incapacitas ſucceſſio-
nis eſt ratione clericorum, & ſic eius inſcri-
ptio dicit: *Que los hijos de los clerigos no here-
den, ni ayan por titulo oneroſo los bienes de los pa-
dres, ni de los parientes de partes del padre.* Et
perconſequens dicendum eſt, primum &
præcipuum legis ſuppoſitum eſſe clericos.
Vnde reciprocum, *y ſus*, ad clericos, & non
ad matres referri debet.
68 Contra hunc noſtrum intellectum † ob-
ſtant ſecundò dictæ *l. 6.* verba illa: *Y de ſus
padres, ò ſus parientes.* Ergo loquitur etiam de
matribus: nam verba illa intelligi nequeunt
de patribus, & cognatis clericorum: nam
filii naturales auo, & ſine controuerſia
tranſuerſalibus ab inteſtato non ſuccedunt
vt latè diſputaui ſupra *hoc libro cap.* 11. A ta-
uis maternis, & eorum cognatis ſuccedunt
ſecundùm dicta in capitulo præcedenti, *à
num.* 11. Reſpondetur hanc legem loqui de
clericorum filiis per reſcriptum Principis
legitimatis, vt manifeſtè patet ex illis ver-
bis: *Por priuilegio ò cartas que tuvieſſen:* & ibi;
*Y qualeſquiera priuilegios ò cartas que tengan
ganadas, ò ganaren de aqui adelante en ſu ayuda
contra lo que nos aſſi ordenamos, mandamos que
les non valan, ni ſe puedan dellas aprouechar ni
ayudar, ca nos las reuocamos, y damos por nin-
gunas.*
69 Princeps enim † filios ex quocunque
coitu damnato procreatos legitimare po-
teſt; dummodo qualitas & nota illa expri-
mantur, *l. qui in prouincia* 57. *§. 1. ff. de ritu nu-
ptiarum, cap per venerabilem* 13. *vbi Abb. n. 5.* &
*Doctores communiter qui filij ſint legitimi:
Bald. in l. eam quam numer. 36. C. de fideicom-
miſ. & in l. ſi qua illuſtris. n. 5. C. ad Senatuſconſ.
Orfic. Alex. in l. generaliter, §. cum autem, n. 2. C. de
inſtitution. & ſubſtitution. Roias in epitome ſucceſ-
ſionum, cap. 23. num. 51. & ſeq.* & cum multis
Montcalegre lib. 2. praxis ciuilis c. 1. §. 4. n. 14.
et loquentes de filiis clericorum, *cap. penult.
& vltimo de filijs presbyterorum, l. 5. col. 3. in
princip. tit. 5. p. 1. Socin. in l. Gallus, § forſitan,
numero 7. ff. de liberis, & poſthum. & conſ.
47 nu. 29. & 36. lib. 4.* et cum multis *Couar.
2. part. de ſponſalib. cap. 8. num. 19. Ioannes Ma
tienço in l. 16. gloſ. 1. num. 13. tit. 6. lib. 5. Recop.*
& cum *Calderino, Socino ſen. Lambertino, & Co-
uar. Andreas Fachin. lib. 3. controuer. iuris. c. 59.*
et auis, agnatis et cognatis clerici, cuius
precibus filius legitimatus fuit, ab inteſtato
ſuccedit, vt dixi in *c. 9. huius libri, num. 18.
& 19.*
70 Præterea † quando falsò fateamur dictā
legem 6. Recop. in principio et eius propoſi-
tione non ſolùm de clericorum, ſed de
concubinarum filijs etiam ſenſiſſe, non
ideò hoſce filios ad maternorum cognato-
torum ſucceſsionem admiſiſſe: quia à
Clericorum, et eorum cognatorum here-
ditate eos repulit ex regula dictæ *l. cum Præ-
tor.*

Digitized by Google

tor 12 *ff. de iudicijs*. Nam regula dictæ *l. cùm Prætor*. non procedit, quando caſus qui non fuit expreſſus, alia via, hoc eſt, alio iure includitur: tunc quemadmodum vnius incluſio non eſt aliorum excluſio, ita vnius excluſio non eſt aliorum admiſſio, *Salice. in l. qui de crimine, in 2. oppoſitione, C. qui accuſ. non poſ. Decius conſ. 99. num. 4. volum. 1. Oſaſc. Cacheran. deciſ. 85. num. 12. Menoch. conſ. 86. n. 30. vol. 1. Franc. Bec. conſ. 93. num. 24. lib. 1.* Sed hic caſus alijs legibus comprehenſus eſt, vt latè probaui. Ergo excluſio vnius non eſt admiſſio alterius alijs legibus excluſi.

71 Secundò, † dicta regula non procedit, quãdo in caſu omiſſio eadem militat ratio quæ in expreſſo, *gloſ. in dict. l. cùm Prætor, Gerar. ſingul. 7. Decius in cap. Secundò requiris, num. 2. de appellation. Pariſ. conſ. 111. num. 39. lib. 1. Cephal. conſ. 257. num. 21. Menoch. conſ. 14. num. 14. verſ. Quartò non procedit, vol. 1. Beccius conſ. 82. num. 16. & conſ. 111. num. 36. lib. 1. & Surdus conſ. 339. num. 30. verſic. Reſpondetur, volum. 3.* Sed in caſu omiſſo eſt idem delictum, & idem legale odium quàm in expreſſo. Ergo eadem deciſio procedere debet in omiſſo. Ex dictis patet filios ex damnato coitu non ſuccedere matri, neq; eius cognatis, & per conſequens non poſſe locum eſſe quæſtioni: An inter eos detur repræſentatio. Quis autem coitus damnatus dicatur, vltra Doctores iuris communis vide *Regnicolas in l. 9. Tauri, & in l. 7. tit. 8. lib. 5. Recopilationis*.

PARS TERTIA.

DE QVAESTIONIBVS COMMVNIBVS TAM PATERNIS QVAM MATERNIS LIBERIS.

SVMMARIVM.

1 *Qui in eodem gradu ſunt æqualiter ad hereditatẽ ab inteſtato regulariter admittuntur.*

2 *Repræſentationis ratio finalis eſt, ne remotior proximiori excluderetur, reprobatur num. 14.*
Ratione legis ceſſante ceſſat etiam eius diſpoſitio

3 *Nepotes ex diuerſis patronis licèt gradu æquales, & numero diſpares liberto in capita & non in ſtirpem ſuccedunt.*

4 *Nepotes ex diuerſis filijs numero diſpares in ſtirpem tantùm ſuccedunt, & in eis datur repræſentatio, & numero 5.*

6 *Repræſentatio non permittit, vt æqualiter admittantur, qui in eodem gradu ſunt, ſi diſpares ſint numero.*

7 *Ratio differentiæ cur in deſcendentibus in infinitum & in pari gradu exiſtentibus, licèt numero diſparibus repræſentatio concedatur, & ſecus in tranſuerſalibus, & prima aſſignatur ratio iuris naturalis.*
Succeſſio deſcendentibus iure naturali debetur.

8 *Secunda ratio attribuitur iuri ciuili, hoc eſt ſuitati, & num. ſeq.*

10 *Lex 12. tab. deſcendentibus primum gradum obtinentibus parentis inteſtati hereditatẽ deferebat.*

11 *Sui heredes qui ſint.*
Nepotes in poteſtate mortuo patre ſui heredes ſunt, & in gradum patris ſuccedunt.

12 *Lex 12. tabul. de agnatorum ſucceſſione loquens refertur.*

13 *Dictio,* proximus, *in dicta l. 12. tabul. excludit repræſentationem.*

14 *Cauſa finalis repræſentationis eſt æqualitas reſpectu ſtirpis remiſſiuè.*
Inter diſpares gradu conſiderari poteſt prælationis timor, ſecus inter eos qui gradu pares, licèt numero diſpares ſunt, & num. ſeq.

15 *Cur inter gradu pares lex admittit repræſentationem, ſi numero diſpares ſunt.*

16 *Iuspatronatus libertorum iure ſanguinis, & non hereditario defertur.*

17 *In iure patronatus libertorum patruus præfertur nepoti.*

18 *Ex patrono vnicus filius, ex altero patrono duo filij æqualiter admittuntur ad libertorum ſucceſſionem.*

19 *Intellectus Clement. 2. de iure patronatus.*
Differentiæ inter ius patronatus libertorum, & ius patronatus Eccleſiaſticum, remiſſiuè.
Ius patronatus libertorum iure ſanguinis tantũ, & ius patronatus Eccleſiaſticum hereditario iure defertur, & num. 20.

20 *Intellectus cap. filijs vel nepotibus 16. quæſt. 7.*

21 *Ius patronatus Eccleſiaſticum ad heredes pertinet quia ſunt heredes, non tamen ad heredes pro qua parte ſunt heredes.*

CAPVT XV.

Plures nepotes ex diuerſis filijs & numero diſpares an in capita vel in ſtirpes ſuccedere debeant.

1 PRima facie † dicendum videtur repræſentationem ceſſare & in capita tantùm nepotes iſtos ſucceſſuros eſſe. Primò, quia

Digitized by Google

quia regulariter qui eodem gradu ſunt, æqualiter ad hereditatem ab inteſtato admittuntur, *l. 2. §. hac hereditas, ff. de ſuis & legitim. heredib. §. ſi plures 5. inſt. de legitimæ agnat. ſucceſ. Nouella 118. cap. 3. in fine, & Vlpian. in fragmentis, tit. 26. §. Agnatorum hereditates 4.* vbi patrueles, quia in pari gradu ſunt, in capita ſuccedunt. Sed nepotes hic in eodem ſunt gradu. Ergo in capita & non in ſtirpes ſuccedere debent, & per conſequens ceſſat repræſentatio.

2 Secundò: † ratio finalis repræſentationis fuit, vt, ne remotior à proximiori excluderetur, repræſentatio introduceretur, ſic in locum patris defuncti filius ſubingrediens & eius perſonam repræſentans, concurrit cùm verè proximiori, & habeat partem illam quam habiturus eſſet pater, ſi ſuperuixiſſet, vt dixi ſupra *lib. 1. cap. 8.* ab initio, ſecundùm aliquos. Sed nepotes ex diuerſis filiis, licèt diſpares ſint, in vno eodemque gradu reperiuntur, & ſic ceſſat ratio finalis. Ergo ceſſare debet repræſentatio, *l. quod dictum. 32. ff. de pactis, l. ex facto. 43. ff. de vulgari & pupillari, l. adigere. 6. §. quamuis, ff. de iure patronatus, Tiraq. in l. ſi vnquam, verbo, libertis, n. 47 & 48. C. de reuocand. donation. & in tractatu ceſſante cauſa, 1. parte, n. 130. Euerardus in centū locis argum. loco 85. Nicolaus Vigelius in Dialectica iuris lib. 2. capitulo à ratione legis, regula 2. per totam, Iacob. Menoch. conſ. 399. num. 10. lib. 4. & Hugo Donel. lib. 1. commentar. iur. ciu. cap. 13. §. Si generalem,* & ſic in capita tantùm admittendi ſunt.

3 Tertiò: magis in ſpecie probatur hoc ex *l. ſi libertus prœterito 23. §. fin. ff. de bonis libertor.* ibi: *Si autem ex duobus patronis, alter vnum filium, alter duos reliquiſſet, dixi viriles inter eos partes fieri, §. multis aliys caſibus,* aliàs §. *Sed noſtra conſtitutio 4.* ibi: *Et ſi eiuſdem patroni vel patronæ, vel duorum vel duarum, plurimuè liberi ſint, qui proximior eſt, ad liberti, ſeu libertæ vocetur ſucceſſionem, & in capita, non in ſtirpes diuidatur ſucceſſio. inſt. de ſucceſſione libertorum, Iulius Paulus lib. 3. ſententiarum, tit. 2. §. 3. Libertorum* (inquit) *hereditas in capita, non in ſtirpes diuiditur, & ideò ſi vnius patroni duo ſint liberi, alterius quatuor, ſinguli viriles, id eſt, æquales portiones habebunt, Vlpian. in fragmentis tit. 27. §. 4.* Ergo hereditas inter nepotes numero diſpares in capita, & non in ſtirpem videtur diuidenda.

4 Licèt † ſupradicta fundamenta repræſentationem excludere videantur, & ſic vt nepotes nō in ſtirpem, ſed in capita admittuntur, nihilominus dicendum eſt, repræſentationem procedere & in ſtirpes admittendos eſſe, per *l. Papinianus 8. §. quoniam autem quarta 8. ff. de inoffic. teſtam. l. 2. C. de ſuis & legitim. lib. Auth. in ſucceſſione, C. eod. §. cùm filius 7. verſ. Item ſi ex duobus filijs, inſt. de hereditatibus quæ ab inteſt. deferuntur, Nouella 118. c. 1. Caius lib. 2. inſtitutionum, tit. 8. §. ſi quando aliquis 3. verſ. Item ſi quis. Item ſi quis moriens* (ait) *filium non relinquat, ſed ex duobus maſculis filijs dimittat nepotes, hoc eſt, ex vno filio vnum, vel duos nepotes, ex altero tres, aut quatuor, ſimiliter ſicut ſuperius dictum eſt in ſtirpem, non in capita hereditas diuidatur hoc modo, vt illi duo nepotes ex vno filio medietatem, hoc eſt, vt tales accipiant portiones, quales patres eorum, ſi vixiſſent, habituri erant, l. 3. in fin. tit. 13. par. 6.* Hanc

5 opinionem † poſt alios tenent *Michael Graſ. receptarum ſententia. §. ſucceſſio ab inteſtato, q. 2. num. 14. Valentin. Forſter. lib. 4. de ſucceſſionibus ab inteſtato, cap. 15. Anton. Gom. tom. 1. variar. reſolution. cap. 1. n. 12. Rojas in epitome ſucceſſionum, cap. 6. n. 1. & 2. Tell. Fernand. in l. 8. Tauri, num. 2. Matien. in l. 1. gloſ. 4. nu. 13. in fin. tit. 8. lib. 5. Recop. Pichard. poſt principium inſt. de hereditatib. quæ ab inteſt. deferuntur, §. 1. de ſucceſſione liberor. à n. 5. Petr. Gregor. Tholoſan. in 3. parte ſyntagmat. iuris, lib. 45. c. 8. num. 11. & Donellus lib. 9. commentariorum iuris ciuilis, cap. 2. §. vltimo.*

6 His ita conſtitutis † non obſtant argumenta in contrarium adducta: & non primum, quia licèt regulariter in eodem parique gradu exiſtentes in partes viriles, & non in ſtirpem ſuccedant, vt probatur in legibus in contrario argumento adductis, non tamen procedit quotiens repræſentationi locus eſt: nam tunc eius effectus eſt, vt in ſtirpes ſuccedatur, alioquin inanis & ſuperflua fuiſſet repræſentatio, vt patet in legibus pro principali quæſtione adductis ſuprà, n. 4. In eo ſolum difficultas conſiſtit, cùm in deſcendentibus in infinitum in pari gradu exiſtentibus, licèt numero ſint diſpares, concedatur; in tranſuerſalibus verò in eodem gradu morantibus repræſentatio de-

7 negetur, Et *Eguinarius Baro* † & *Mynſingerius num. 9. in §. cùm filius. 6. inſtit. de hereditat. quæ ab inteſt. deferuntur, & Oliuerius Textor. in tractatu de ſucceſſionibus ab inteſtato, §. 2. n. 18.* dicunt ita deciſum eſſe, quia ſucceſſio quæ deſcendentes ſuis aſcendentibus ſuccedunt, naturalis & iure naturæ debita eſt, *l. ſcripto herede 7. in fin. ff. ſi tabulæ teſtamenti nulla extabunt,* aliàs *l. 6. ff. vnde liberi, cap. ius naturale 7. diſtinctione 1.* & conſequenter eſt fauorabilis. Ex latere tamen ſucceſſio magis ciuilis & à iure naturæ exorbitans eſt, ideò venit reſtringenda, & non extendenda vltra filios

8 fratrum. Alij autem † differentiam hanc non naturali, ſed ciuili iuri tribuunt, hoc eſt, ſanguinis, quæ iuris ciuilis eſt, & in deſcendentibus regulariter conſideratur, & in tranſuerſalibus non reperitur ſecundùm *Cinum Piſtorienſem de ſucceſſionibus ab inteſtato 1. par-*

parte, num. fin. & poſt *Loriotum ad titul.ff. de gradibus, Maturinus Montanus in tractat. de heredibus ab inteſtato venientib. §.de ſucceſ. tranſuerſorum, regula 19. poſt medium, ante verſic. At ſunt multo plures, ſed non ſe declarant.* Fidem
9 ſuitati † attribuit ſe explicans *Balduinus in §. Item ſi ex duobus, num.1.& 2.* iuxta primam editionem, *inſt. de hereditatib. quæ ab inteſtato deferuntur*. Nam propter hanc ſuitatem filiusfamilias etiam viuente patre videtur quodammodo dominus rerum paternarum, *l. in ſuis. 11. ff. de liberis & poſthum. l.1. §. Largius, ff. de ſucceſſorio edicto*, & notaui ſuprà *lib.1. cap.5. num. 10. & cap. 7. à nu.15.* Sicut hic intelligatur inter nepotum parentes ipſo iure quodammodo diuiſa patris adhuc ſuperſtitis hereditas, vt eam ſolam portionem videantur tranſmiſiſſe ad ſuos filios qui, cùm auo ſuccedunt, magis videbuntur conſequi liberam adminiſtrationem portionis ſuorum parentum, quàm hereditatem aui diuidere. Cæterum in tranſuerſalibus nullam eiuſmodi poſſe intelligi paternæ portionis imaginariam tranſmiſſionem.

10 Hæc licèt ita ſint †, vt ius ſuitatis repræſentationem concedat deſcendentibus in eodem gradu exiſtentibus, quamuis numero diſpares ſint, imaginaria tamen illa tranſmiſſio in vita patris non operatur repræſentationem, vt Balduinus vbi ſupra dixit. Quare ſubtiliùs dic, quòd lege duodecim tabularum deſcendentibus primum gradum obtinentibus parentis inteſtati hereditas deferebatur. *In teſtatorum hereditates* (inquit) *primò ſuorum heredum velint nolint ſunto.* Vt patet ex *Vlpiano in fragmentis, tit. 26.in princip. §. Inteſtatorum 2. inſt. de hereditatib.quæ ab inteſt. deferuntur*, vbi proximitatis mentio facta non fuit, ad oſtendendum eos qui primum gradum tenent, quales ſunt filij tam ſuperſtites quàm nepotes ex filio præ defuncto, primo loco admittendos eſſe,
11 quia iſti ſui ſunt. Sui heredes † ſunt illi qui in poteſtate morientis fuerunt, & à nemine eo tempore præcedebantur, *§. ſui autem 2. inſt. de heredum qualitat. & differentia, dicto §. Inteſtatorum, & §. Ita demum 4. inſtit. de hereditatib. quæ ab inteſtato deferuntur*. Quapropter cùm nepotes, mortuis patribus, vel alio modo à paterna poteſtate liberatis, inueniantur auiæ mortis tempore in eius poteſtate & à nemine præceſſit, dicendum eſt heredes ſuos eſſe, & in parentum gradum ſucceſſiſſe, *dicto §. ſui autem, & dicto §. inteſtatorum, l. ſi quis filio.6. ff. de iniuſto rupto, l. ſcripto 7. ff. ſi tabulæ teſtamenti nullæ extabunt*, aliàs *l.6. vnde liberi. l. ſi filiusfamilias. 33. ff. de teſtamento militis*; ideoque in ſtirpem, hoc eſt, in illam partem ſucceſſuros, in quam ſuccederet pater, ſi ſuperuixiſſet, vt probatur in legibus adductis ſupra *hoc capite, n.4.* De agna-
12 tis † tamen loquens lex duodecim tabularum ita ait: *Si paterfamilias moritur, familia pecuniaue eius agnatorum gentilitiumque eſto*, ſecūdùm *Ciceronem lib.1. ad Herennium, & lib. 2. de inuentione*, cuius fragmentum extat in *l. ſæpè 63. ff. de verbor. ſignification.* ſiuè rectiùs ita: *Aſt ſi inteſtatus moritur, cui ſuus nec extabit heres, adgnatus proximus familiam habeto*: ſecundum *Vlpianum in fragmentis d. tit. 26. in fine principij*, cuius fragmenta inueniuntur apud Paulum in *l. ſi quis. 9. §. ſi filium, in fine, ff. de liber. & poſthum. & Vlpian. eundem in l. pronunciatio. 195. §. 1. ff. de verbor. ſignificatio.* & cuius ſententia refertur in *l.2. §. hæc hereditas 2. ff. de ſuis & legitim.* & latiùs in *princip. inſt. de legitima agnatorum ſucceſſione.* Vbi ita demum hereditatem agnato detulit, ſi ſuus heres nullus eſſet, & agnatus hereditatis delatæ tem-
13 pore proximus inueniatur. Qua dictione, † *proximus*, apertè ius repræſentationis excludit, vnde patrueles ſecundùm probabilem, ſed non veram opinionem, de qua latè infrà *hoc lib. c. 26.* et remotiores agnatos in gradu æquales & numero diſpares exiſtentes ex proprijs perſonis venientes in capita, & non in ſtirpem ſucceſſuros dicendum eſt: quia reſpectu illorum, quibus erant ſucceſſuri, ſuitatis iure carebant. Hanc differentiam licèt non ſic explicatam dicunt *Anton. Contius in tract. de heredit. & bonor. poſſeſ. quæ ab inteſt. defer. pag. mihi 35. Balduin. in §. Item ſi ex duobus, num.2. in medio, inſt. de hereditatib. quæ ab inteſt. deferuntur & in l. 27. duodecim tabul. n.27. & 28.* iuxta poſteriorem editionem, *Donel. lib.9. commentarior. iuris ciuilis, cap.4. §. De duorum fratrum filijs, verſ. Obijcitur à quibuſdam exemplum nepotum, pag. mihi 443. col. 2. poſt medium, & Anton. Faber. in forenſi diſputat. vnica poſita poſt tractat. de varijs numariorum debitorum ſolutionib. pag. 357. poſt mediū.* Et inſinuauit *Matthæus Vueſembech. in §. cùm filius, num. 2.* iuncto *ſcholio vltimo ſuper illis verbis: altera dimidia, inſt. de hered. quæ ab inteſt. defer.*
14 Non obſtat ſecundum argumentum: † quia negandum eſt cauſam finalem eſſe, ne remotior à proximiori excludatur, ſed æqualitatem reſpectu ſtirpis, vt latè probaui ſuprà *lib. 1. c. 8. num. 6.* & ſic ceſſat maior argumenti propoſitio. Sed ſi cum alijs defendere velis, cauſam finalem eſſe illam quam in argumento contrario diximus: reſponde deſtinguendum eſſe inter illos qui gradu diſpares ſunt, & inter illos qui gradu æquales, ſed numero diſpares quoque ſunt. De primis intelligendum eſt argumentum, quibus lex parentum repræſentationem conceſſerit, ne alioquin à proximo exclu-

Digitized by Google

derentur, & cum repræſentationis iure in pari gradu tunc omnes inueniantur, ex regula iuris ordinaria, tot hereditatis partes fiunt, quot conſtituerentur, ſi defuncti qui repræſentantur, ſuperſtites eſſent, & cum illo concurrerent, qui adhuc viuit, & in eodem gradu eſt, & ſic procedunt dicta in
15 dicto c.8. *à n. primo.* At nos loquimur † de illis qui in gradu æquali,ſed numero diſpares ſunt: tunc namque ceſſat prælationis timor, ſed quia regulariter in viriles partes erant ſucceſſuti, & legibus iniquum viſum fuit, vt tres nepotes ex vno filio acciperent plus quàm vnus ex altero nepos,cùm ſi illi duo filij ſuperuixiſſent, vterque ſemiſſem conſequeretur, poſt cuius mortem vnicus nepos ex vno filio in dicto ſemiſſe,tres verò nepotes ex altero in alio ſemiſſe, & ſic quilibet eorum in ſextante tantùm erant ſucceſſuri: quapropter leges allegatæ ſupra expreſſe dixerunt nepotes iſtos in eodem gradu exiſtentes licèt numero diſpares non in capita, ſed in ſtirpem admittendos eſſe: quod de nouo leges nõ conſtituerunt, imò iam implicitè erat deciſum ſub regula illa, vt nepotes & pronepotes in parentum ſuorum locum ſuccederent, cuius meminit Iuſtinianus in §. *cùm filius* 6. ibi: *Et quia placuit nepotes,neptesuè,itē pronepotes,proneptesvè in parentis ſui locum ſuccedere, conueniens eſſe viſum eſt, non in capita, ſed in ſtirpes hereditatem diuidi: inſt. de hereditatib. quæ ab inteſtato deferuntur, Nouella* 118. *cap.* 1. ibi: *In proprij parentis locum ſuccedere:* & latiùs dixi ſupra *lib.* 1. *c.* 6. *num.* 12. *&* 17.

16 Vltimò contrario reſpondetur argumẽto,† iuspatronatus libertorum in dictis locis hereditario aut ſucceſſionis iure nepotibus non deferri, ſed potiùs iure ſanguinis, & quia ex liberis patroni ſunt, vnde cùm vnuſquiſque ex eis iure proprio admittatur, diuiſio in capita, & non in ſtirpes fit. Neque ex eo quod ex vno filio plures nepotes ſuperſint, minori ſanguinis vinculo coniunguntur auo,quàm ſi vnus ſolus ne-
17 pos eſſet,vt dixi latè *lib.* 3. *c.*19. Hinc fit† vt ſi libertus inteſtato deceſſerit, relictis patroni filio & ex altero filio duobus nepotibus, nepotes non admittantur quandiu filius eſſet: quia proximum quemque ad hereditatem liberti vocari manifeſtum eſt, *l.* 3. §. *proinde* 7. *ff. de legitim. tutor. l. fin. ff. de oper. libertor. l. ſi libertus præterito.* 23. §. 1. *ff. de bonis libertor. Vlpian. in fragmentis, tit.* 27. §. 3. *Item* (inquit) *patroni filius patroni nepotibus obſtat:* & *Iul. Paul. lib.* 3. *ſententiarum, tit.* 2. *in fin. princip. Itemque* (ait) *prior eſt filius patroni quàm ne-*
18 *pos alterius patroni.* Et ſi ex duobus patronis† alter vnum filium, alter duos reliquiſſet, viriles, hoc eſt, æquales portiones inter eos faciendæ ſunt, d. *l. ſi libertus, §. fin. Iul. Paulus d. tit.* 2. §. 3. *Libertorum hereditas* (dicit) *in capita, non in ſtirpes diuiditur: & ideò ſi vnius patroni duo ſint liberi, alterius quatuor, ſinguli viriles, id eſt, æquales portiones habebunt:* & *Vlpianus dicto tit.* 27. §. 4. *Ad liberos* (inquit) *patronorum hereditas defuncti pertinet, vt in capita, non in ſtirpes diuidatur.* Secus autem eſt, quoties de auita ſucceſſione tractatur, quæ cum ipſis deferatur,non quia nepotes tantùm, ſed quia nepotes heredes ſunt,eam quiſq; portionem habebit, quam pater eius, ſi viueret, eſſet habiturus.

19 Sed contra hoc † eſt text. in *Clement.* 2. *de iurepatronatus*, vbi ſubſcriptum eſt, quod ſi plures ab vno ex patronis Eccleſiæ relicti ſint heredes, vocem dumtaxat vnius habent in Rectoris præſẽtatione. Ergo ſucceſſio iuris patronatus ſimilis eſt hereditariæ, cùm in ſtirpes fiat. Sed reſpondendum eſt, ſupradicta procedere in iure patronatus libertorum: textum autẽ in dicta *Clementina* 2. in iure patronatus Eccleſiaſtico, quod ab illo longè eſt diſſimile,vt deducitur ex congeſtis à *gloſſa, verb. natura, in l. ſi non ſortem* 26. *§. libertus, ff. de condiction. indebiti, & in cap. piæ mentis* 16. *qu.* 7. Tùm maximè in eo quod iuspatronatus libertorum, vt paulò ſuperiùs dixi, & latius *lib.* 3. *cap.* 19. *à n.* 7. competit iure ſanguinis, tranſitque ad filios, licèt heredes non ſint, *l. filij* 9. *ff. de iurepatronatus, l. ſi operarum* 29. *ff. de oper. libertor.* notat *gloſ. in d. Clemen. verbo, liberè, & Bart. per textum ibi in l. ſi patroni.* 55. *ff. ad Senatuſconſ.*
20 *Trebel.* Ius autem † patronatus Eccleſiaſticum pertinet ad filios,& nepotes,ſi heredes ſint, & non aliàs, *gloſſa in dicto verbo, liberè, ad finem, Bart. in l. vt iuris iurandi, §. ſi liberi, n.* 4. *ff. de operis libertor.* & communem dicit *Guil. Benedictus in cap. Rainutius, verbo, in eodem teſtamento relinquens, el primero, ex num.* 26. *de teſtamentis Couar. lib.* 2. *variar. cap.* 18. *numer.* 6. *Emanuel Coſta in cap. ſi pater,* 2. *parte, verbo, Trebellianicę, num.* 4. *de teſtamentis lib.* 6. *& Molin. lib.* 1. *de Hiſpanor. primogen. cap.* 8. *numer.* 6. Sicque intelligendus eſt textus in *cap. filijs vel nepotibus* 16. *quæſtion.* 7. Vt quod ibi ex ſexto *Concilio Toletano* refertur, filijs vel nepotibus ius patronatus competere intelligatur, ſi ſimul heredes ſint, vt patet
21 ex verſ. Ipſis tamen heredibus. Sed ita† ad heredes pertinet, quia ſunt heredes, non tamen ad heredes, vt heredes: nam ſi hoc eſſet admittendum, tranſiret pro portionibus hereditariis, *l.* 1. *&* 2. *C. de hereditar. action.* quod tamen ferendũ non eſt per *c.* 1. *de iure patronat.* vbi notat *Beroius nu.* 8. *&* 17. *Paul. & Alex. in l. quia perinde, §. reſtit. ff. ad Senatuſconſ. Trebel. & Molin. d. lib.* 1. *c.* 24. *n.* 6. Conſtat ergo ex his,quòd quẽadmodũ nepotes ad aui hereditа-

ditatem in ſtirpe vocantur, ex relatis ſupra hoc capite, *num.* 4. & 5. ſic & ad ius patronatus Eccleſiaſticum, quod iure hereditario defertur ex dicta *Clementina* 2. & *l.* 12 *tit.* 15. *par.* 1. Quæ omnia in pronepotibus, & deinceps aliis deſcendentibus admittenda, ſunt, ex dictis infrà *hoc lib. cap.* 18.

SVMMARIVM.

1 *Succeſſiones teſtamentariæ & ab inteſtato lege* 12. *tabularum introductæ ſunt.*

2 *Priuatorũ pactionibus iuri publico non derogatur. Lege non permittente, regulariter quis teſtari non poteſt, & quare.*

3 *Lex* 12. *tabul. de teſtandi facultate concedenda loquens vtitur verbo*, Legandi, *ad contractus excludendos.*
Ratio vera & genuina, quare pactiones de non ſuccedendo inualidæ ſunt, aſſignatur.

4 *Rationes aliæ aſſignantur & reprobantur, remiſſiuè.*

5 *Renunciationes & pactiones de non ſuccedendo iuramento vallatæ iure ciuili non confirmantur, ſecus iure canonico, & num. ſeq.*

6 *Cap. quamuis pactum* 2. *de pactis lib.* 6. *procedit non tantùm in filiabus, ſed etiam in filijs, & n.* 7.

8 *Requiſita neceſſaria, vt tales renunciationes & pactiones de non ſuccedendo validæ ſint, remiſſiuè apponuntur.*

9 *Nepotes ex filio aut filia, renunciantibus an auo ſuccedant & cum patruis concurrant. Et duo diſtinguntur caſus, & numer. ſeqq.*
Filijs exheredatis, & patre præterito, querela contra teſtamentum pendet, dum filij cauſam ſuam agunt, ſed victis, competit querela patri contra teſtamentum filij defuncti.

10 *L. ſi is qui.* 31. *ff. de inoffic. teſtam. ponderatur.*

11 *Filia renuncians paterna hereditati & ſuperuiuens patri obſtat nepotibus, & num. ſeq. Sed limitatur à num.* 16.
Pars hereditatis cõpetens filiæ renũciãti & ſuperuiuenti patri fratribus ſuis accreſcit, & ad filios non tranſmittitur.

12 *Renunciatio filiæ prodeſt coheredibus quibus accreſcit.*
Accreſcendi ius potentius eſt ſucceſſorio edicto, & num. 39.

13 *Renunciatio filiæ habet vim pacti, & parit exceptionem patris heredi vniuerſali, cui mater tacitè cenſetur donaſſe.*

14 *Matre ſuperuiuente ex ea nepotes inſtitui vel exheredari ab auo non debent, nec in eius locum ſubintrant.*

15 *Lex ſi vnquam, C. de reuocan. donation. non procedit in filijs renunciantis futuræ ſucceſſioni.*

16 *Auus poteſt heredes inſtituere nepotes ex filia renunciante, vel ipſis legatum relinquere, etiam ſi mater ſuperuixerit, & teſtamentum ante renunciationem factum fuerit, & nu.* 17.

18 *Sententia de qua ſuprà nu.* 11. *procedit, quoties alij liberi ſuper ſunt, ſecus ſi tranſuerſales, vbi de ratione.*

19 *Etiam dicta ſententia non procedit, quando filia ſimpliciter propter ſe, & non in alterius contemplationem renunciauit.*

20 *Concordia antinomiæ inter l. pater filium.* 14. & *l. ſi is qui* 31. *ff. de inofficioſo teſtam. cum l. ſi quis poſthumos.* 9. §. *filium, ff. de liber. & poſthum. & l. ſi quis filio exhered.* 6. *ff. de iniuſto rupto.*

21 *In querela inofficioſi teſtamẽti an ſit locus ſucceſſorio edicto opinio negatiua & affirmatiua nu.* 22. *& num.* 26.

23 *In querela inofficioſi teſtamenti ea ſuceſſio obſeruatur, quæ eſt in ſucceſſione ab inteſtato.*

24 *Dotem vel donationem ante patris, mortem accipiens filia in ſuam legitimã accepiſſe cenſetur, in cuius locum ſucceſſerunt, non ſolùm reſpectu ipſius filię ſed ex ea nepotum, & num.* 25.

27 *Delictum patris non debet nocere filijs ſecundùm diuinas litteras.*

28 *Aliquibus caſibus quare in diuinis litteris filius ob delictum patris plectitur. Remiſſiuè.*

29 *Patre in legitima inſtituto & repudiante, ex eo nepos præteritus ſiue exheredatus querela contra auitum teſtamentum caret, ſecus ſi pater præteritus vel exheredatus ſit.*

30 *Querela ceſſat, quotiens exheredatus quocunque titulo quartam hereditatis conſequutus fuerit.*

31 *Legitimam pater filio anticipare poteſt, & n.* 36.
Legitima à patre filio anticipata habetur pro donatione cauſa mortis.

32 *Filia ſufficientem pecuniæ quantitatem accipere poteſt, ne patris iudicia inquietaret, & tunc excluditur à querela teſtamenti, non tantùm ipſa, ſed & eius filius.*

33 *Proximus tantùm ab inteſtato ad hereditatem admittitur.*

34 *Debitor in diem vel ſub conditione, ante diem vel conditionem inuito creditori ſoluere poteſt, niſi dies vel conditio creditoris gratia appoſita ſit.*

35 *Pater eſt debitor filij in legitima, vide n.* 81.

36 *Pro legitima bona paterna filio ſunt obligata, vide num.* 82.

37 *Filia in dubio, proprio & filiorum nomine renunciaſse cenſetur, filiorum etſi mentio facta non ſit, & diſpoſitio ſit taxatiua.*

38 *Renunciatio à filia cenſetur facta fauore fratrum & ex eis deſcendentium.*

39 *Portio renuncianti deferenda per accreſcendi ius patruo & legitimis heredibus paritèr vocatis acquiritur.*

40 *Heres non poteſt venire contra factum defuncti. Declara infra à num.* 97.
Heres cum defuncto cenſetur vna perſona.
Heredis factum reputatur factũ defuncti.

41 *Excluſa à ſucceſſione radice, excluſi cenſentur filij ab ea procedentes, tanquam à radice infecta.*
Media perſona excluſa aut ſublata, per quam & cuius reſpectu repræſentatio fit, non poteſt ſequens perſona admitti.

P 2 42 *Fi-*

42 Filia per ſtatutum à ſucceſſione excluſa, eius etiam filij cenſentur excluſi.

43 Portionem duplicem non debent habere nepotes de auita hereditate.

44 Repudiatio impedit tranſmiſſionem.

45 Doctores referuntur qui in hoc ſecundo caſu nepotes excludunt.
Limitatur iſta ſententia, quando filia nihil accepit, vel ſi ſufficienter dotata fuit, dos in eius vita conſumpta fuit.

46 Pactum ſiue renunciatio matris conditionem filiorum deteriorem facere non poteſt.

47 Tranſactio à patre ſiue à matre de re filijs facta ipſi non nocet.
Renunciatio ab vno facta alteri non obeſt.

48 Iuramentum perſonale eſt, & in heredes non tranſit.

49 Iuramentum licèt quoad periurium ad heredes non tranſeat, operatur, vt contractus alioquin omnino inualidus iuramento firmus perpetuò ſit, & virtus eius ad heredes tranſeat.

50 Iuramentum in præiudicium tertij non valet.

51 Præiudicium tertij, vt non valeat iuramentum, debet eſſe directè & principaliter, ſecus ſi indirectè & ſecundariò, nam tunc valet.

52 Intellectus cap. quamuis pactum 2. de pactis, lib. 6.
Quando auus deceſſit ante matrem, præiudicium iuramenti matris renunciantis eſt ſecundarium reſpectu nepotum, & valet, & præiudicat iuramentum: quando mater ante auum deceſſit præiudicium eſt principale, & iuramentum nepotibus non nocet. Et de ratione differentiæ, & num. 53.

54 Renunciatio & iuramentum matris intelligitur ſub conditione, ſi ipſi ſucceſſio delata fuerit, ideo ſi decedat antè, renunciatio eſt nulla.

55 Filij in locum & gradum matris admittuntur & auo ſuccedunt ex legis beneficio.
Ex legis beneficio competens alicui renunciatione aut facto patris, aut alterius tolli non poteſt.

56 Mater renuncians ſuperſtite patre decedens ab eius ſucceſſione per legem excluditur, & ſic nepotes ex ea non excluduntur facto matris. Reprobatur num. ſeq.

57 Matri renuncianti & ante patrem decedenti non renunciatio, ſed præmatura mors ad ſuccedendum obſtat.
Contractus ab initio voluntarius, ſed poſtea neceſſarius eſt.

58 Filio exheredato & ante patrem decedente, nepotes præteriti aui rumpunt teſtamentum.

59 Reſponſio Berengarij Fernandi conuincitur, & numer. ſeq.
Qui aduerſus filium tutus eſt, tutior erit aduerſus ex eo nepotes.

60 Exheredatus non amittit ſuitatem ſecundùm veriorem opinionem, licèt alij contrarium defendant, n. 61.

62 Nepos à patre præceſſus non eſt auo ſuus heres.
Intellectus l. ſi quis poſthumos. 9. §. ſi filium, ff. de liber & poſthum. & l. ſi quis filio exheredato 6. ff. de iniuſto rupto.

63 Patre exheredato poſt auum ante vel poſt aditam hereditatem decedente, ex eo nepos præteritus aui teſtamentum per inoſſicioſi querelam infringit.
Patre exheredato poſt aui mortem & ante repudiationem heredis decedente, ex eo nepos ab inteſtato eſt auo ſuus heres. Et de ratione differentiæ, num. 64.

65 Nepos ſubintrat in locum & gradum patris decedentis ſuperſtite auo.

66 Nepos ex filia renunciante & ante patrem decedente auo cum patruo ex propria perſona ſuccedit.
Legitima debetur nepotibus primum locum habentibus.

67 Tempus quo filia renunciauit futuræ ſucceſſioni, inſpiciendum eſt quoad patris ſucceſſionem ſecundùm Berengarium, & malè.

68 Berengarius taxat eos qui diſtinguunt an filia renuncians ante vel poſt patrem deceſſerit, & malè.

69 Filiæ renuncianti ſucceſſio defertur ex tempore mortis paternæ, nec renunciatio delationem impedit.
Filia renuncians in legitimæ computatione partem facit.
Filia quæ hereditati renunciauerat, impunè à patre teſtante prėteriri non poteſt. Licèt alij affirment.

70 Renunciatio vel repudiatio illius quod nobis ſub conditione vel in certa die debetur, antequam dies veniat vel conditio exiſtat, nullius eſt momenti.
Pactum de hereditate viuentis nullum eſt.

71 Filia renunciaſſe videtur ſub quadam tacita conditione, ſi ad eam hereditas deferatur.

72 Repudiari non poteſt hereditas nondum delata.
Priuatio ſupponit habitum.
Nemo dat quod non habet.

73 Iuri futuro renunciari poteſt, ſed repudiari non poteſt, & de ratione differentiæ. Sed declaratur num. ſeqq.

74 In fideicommiſſis ſucceditur teſtatori, & non illi qui reſtituere tenetur.

75 In l. 1. C. de pactis cum ſimilibus, valuit pactum ſeu renunciatio, quia intelligitur tacitè facta ſi aliquando tale legatum ſeu fideicommiſſum ad renunciantem pertinere cœperit.

76 Dos filiæ data ſoluto matrimonio regulariter ad patrem dotantem redit, licèt filia nepotes reliquerit.
Martinus & alij ad nepotes pertinere dicunt, num. 77. & declaratur num. ſeq.

78 Dos quando ad nepotes pertinet, ipſis acquiritur non tanquam matris heredibus, ſed auferendo ab auo, & concedendo liberis.

79 Do-

79 *Doctores referuntur, qui tenent, nepotes ex matre renunciante & ante auum decedente auo vnà cum patruis ſuccedere.*

80 *Repræſentatio operatur, vt remotior cum proximiore concurrat.*

81 *In legitima filius non eſt creditor patris, nec aliquod ius hypothecarium habet pro ea in eius bona, & num. ſeq.*

83 *Leges dicentes legitimam deberi, intelligi debent de debito improprio & ficto, vel reſpectu excluſionis querelæ inofficioſi teſtamenti.*

84 *Debitor in diem certum ante diem ſoluere poteſt: debitor verò in diem incertum, ante diei euentũ ſoluere non poteſt, & num. 85.*

85 *Dies incertus habetur pro conditione. Promiſſum in diem certum ſtatim debetur: promiſſum verò in incertum diem ante diei euentũ non debetur.*

86 *Promiſſum ſub conditione vel in diem incertum ſolutum, ante conditionis vel diei euentum condici poteſt.*

87 *Renunciatio ſtrictè interpretanda eſt maximè in tertij præiudicium, & num. 95. in fine.*
Verba renunciationis contra eum qui in ea ſe fundat, intelligenda ſunt.

88 *Intellectus l. ſi pactum in fine. 9. ff. de probation,*

89 *Auus tenetur nepotem inſtituere vel exheredare, ne præteritus rumpat vel annullet eius teſtamentum.*

90 *Intellectus l. cùm auus 102. ff. de condition. & demonſtr. l. cùm acutiſſimi. 30. C. de fidei commiſſis.*

91 *Quoad ius accreſcendi quando dicatur portionem deficere, & num. 92.*

93 *Portio deficiens accreſcit ijs qui ſuas admiſerunt, niſi ad heredes ſuos tranſmittatur.*
In ſuis heredibus per abſtentionem iure prætorio dicitur portionem deficere, & coheredi accreſcit.

94 *Extraneo, herede minore qui adierat, & per in integrum reſtituto ab aditione, portio dicitur deficere.*

95 *Nepos ex filia renunciante & mortua ante auum non dicitur renunciationi maternę contrauenire ſi auo ſuccedere vult.*
Datum ſub vna, ſub cõtraria conditione ademptum cenſetur.

96 *Renunciatio non extenditur de vno ad alium caſũ*
Renunciatio intelligitur rebus ſic ſtantibus.

97 *Heres filius poteſt venire contra patris factum, quando factum illud tendit ad priuandum filium eo quod ſibi à lege debetur.*

98 *Filius quando ex propria perſona & non ex matris perſona venire vult, tunc factum matris impugnare poteſt.*

99 *Filius ſubintrat gradum matris, & nihilominus ex propria perſona, & non ex perſona matris ſuccedit, & tunc pactum matris ipſi non nocet, & impugnare poteſt, & num. ſeq.*

100 *Succedere in alterius locũ duobus modis dicitur.*

101 *Statutum excludens feminas fauorabile eſt principaliter reſpectu agnationis conſeruandę, licet ſecundariò reſpectu feminarum odioſum ſit.*

102 *In contractibus nulla perſona extrinſecus ſubintelligitur.*
Alteri per alterum iniqua conditio non fit.

193 *Dos data conſtante matrimonio conſumpta à marito nepotibus in legitimam non imputatur.*
Vxor à patre dotem datam genero & ab eo cõſumptam in legitimam ſuam imputare, aut ad patris bonorum collationem deducere nõ tenetur.

104 *Dotis pars, aut integra ad nepotes perueniens an ipſis in legitimam imputetur, alij negant, alij verius affirmant, & num. 105.*

106 *Duplici modo quis ſuccedit in locum & gradum alterius, vel per iſtius remotionem ſeu priuationem, aut per tranſmiſſionem.*
Succedens per alterius remotionem vel priuationem ex proprio iure & ex propria perſona venit, & ſibi factum à matre non nocet; ſuccedenti verò per tranſmiſſionem factum matris nocet, & num. 107.

107 *Intellectus l. ſi quis filium. 34. C. de inofficioſo teſtamento, & l. vnic. C. de his qui ante apertas tab.*

C A P V T XVI.

Quid ſi filius aut filia hereditati paternæ aut maternæ renunciauerint, an tunc ex eis nepotes cum patruis in ſtirpem ſuccedant.

1 Cum Lex 12. tabularum † non modò
ciui Romano teſtandi licentiam dederit,
ſed etiam hereditatum, heredumque
ab inteſtato iura induxerit, *l. 3. ff. qui teſtamenta
facere poſſunt, l. verbis legis. 120. l. lege
obuenire. 103. ff. de verb. ſignif.* Proinde legibus
vis & iniuria fit, non ſolùm ſi teſtandi
libertas pactione aliqua conſtringatur, ſed
etiam ſi per pactum quis impeditur ab
inteſtato ei ſuccedere, cuius vel filius ſit,
vel proximus agnatus. Ex legibus enim
prima liberorum cauſa eſt in ſuccedendo,
& ſi ſuus heres non ſit, agnatus proximus
familiam habere iubetur, vt dixi in *c. præ-*
2 *cedenti num.* 12. Atque tritum illud ſit † pri-
uatorum pactionibus iuri publico derogari
nec poſſe, nec debere, *l. ius publicum 38. ff.
de pactis, l. Neratius 20. ff. de religio & ſumptib.
funer. l. 1. §. ſi inter 9. ff. de magiſtrat. conueniend.
l. quod bonis. 15. §. 1. ff. ad legem Falcid. l. Cerdonem
42. ff. de oper. libert.* Nec licuerit homini
teſtari ſine lege, nec de ſuis quidem bonis,
quoniam teſtando effectum ſuæ voluntatis,
rerumque ſuarum alienationem in id
tempus confert, quo nõ erit amplius dominus,
l. Stichus. 39. ff. de manumiſ. teſtamento.

Lex

Digitized by Google

3 Lex autem † in ea teſtandi facultate conce-
denda vſurpauerit verbum: *Legandi*, quod
ad cauſam contractuum nullo modo per-
tinet, prorſus conſequens fuit quod dicitur,
hereditatem niſi teſtamento dari, neque
adimi poſſe, quia nec hereditas vlla eſt, niſi
quam lex ipſa conſtituit, quæ & hereditatẽ
& heredem facit, lex verò hereditatẽ nul-
lam conſtituit, niſi vel ex teſtamento vel
ab inteſtato, non etiam ex contractu. Hæc
ratio genuina eſt, vt non magis fieri poſſit,
vt valeant pactiones de non ſuccedendo,
quàm quæ ſunt de ſuccedendo, *l. fin. ff. de
ſuis & legitim l. pactum quod dotali* 15. *C. de
pactis, l. ſi quando* 33. *§. illud etiam, C. de inoffic.
teſtam. l. pactum* 3. *C. de collation*. Ita elegan-
ter hanc rationem adducit *Anton. Faber
tom.* 1. *de erroribus pragmaticorum decade* 12. *er-
ror.* 4 *pag.* 271. *& decade* 14. *errore* 1. *pag.* 319.
in fin. & ſeq. & Gaſpar Shifordegherus lib. 1. *ad
Anton. Fabrum, tractatu* 29. *quæſt.* 2. *in principio.*
4 Alias rationes † adducere poſſem, quas re-
fert *Antonin Theſaurus, deciſ* 225. *num.* 1. *&* 2.
Mathæus Vueſembecius, conſ. 71. *num.* 7. *& ſe-
quenti, Heigius in quæſtionibus ſuis,* 1. *parte, quæ-
ſtione* 23. *num.* 8. *& ſeq. Petrus Gregorius Tho-
loſ. in* 3. *parte ſyntagmat. lib.* 41. *cap.* 10. *à num.*
1. *& M. Antonius Peregrinus de fideicommiſſis,
art.* 51. *num.* 24. Sed minus germanæ & pro-
priæ ſunt, & eas reprobant *Antonius Faber
dicto errore* 4. *& ſchiſordegherus dicto tractatu* 26
5 *quæſtion.* 1. Etſi † renunciationes iſtæ de futu-
ra ſucceſſione iuramento fuiſſent valiatæ,
adhuc iure ciuili nõ confirmabatur, ſecun-
dùm gloſſam verbo, improbatur, in dicta
l. pactum dotali. 3. *Petrus Gregorius dicto cap.* 10.
num. 9. *Stephanus Forcatulus in necyomantia iu-
ris, dialago* 55. *num.* 2. *Hubertus Giphanius in
tractatu de renunciation. cap.* 2. *pagin.* 51. *poſt
medium, Anton. Faber tomo* 2. *de erroribus prag-
maticorum decade* 41. *errore* 5. & alij conſultò
6 omiſſi. Iure tamen Canonico † iuramento
confirmantur, *cap. quamuis pactum* 2. *de pactis,
lib.* 6. qui non tantùm procedit in filialibus,
Doctores ibi, & cum aliis *Anton. Gabriel. lib*
3. *communium opinion. tit. de iure dotium, conclu-
ſione* 1. *num.* 1. *Cacheran. deciſ.* 75. *numer. final.
Capel. Tholoſ. quæſt.* 457. *Andreas Gail. lib.* 2.
obſeruatione 40. *numer.* 4. *obſeruat.* 42. *num.* 9. *&
obſeruat.* 147. *in principio, Menoch. conſ.* 650.
volum. 6. *Camil. Borel. conſ.* 4. *num.* 5. *Henric.
Bocer. Digeſtorum* 1. *parte, diſput.* 9. *theſi* 42. *&
diſputationum claſſe* 1. *diſputatione* 3. *theſi* 13.
Treutlerus volumine 1. *ſelectarum diſputationum
ad ius ciuile diſputatione* 6. *theſi* 8. *Andreas Dal-
nerus in tractatu de renunciationibus cap.* 4. *num.*
17. *& Pater Molina de maioratibus, diſputatione*
7 579. *numer.* 13. Verumetiam † in filijs proce-
dit, *Antonius Gabriel dicta concluſione* 1. *num.* 13
Couar. in 3. *parte dicti cap. quamuis pactum, §.* 1.
num. 1. *& ſeq.* vbi *Ioan. Dauth. num.* 59. *Ferdi-
nand. Vazquez lib.* 2. *de ſucceſſionum creatione, §.*
18. *num.* 85. *Dalnerus dict. cap.* 4. *num.* 59. *Kel-
lembentz de renunciation. ſucceſſion. quæſt.* 2. *&
Pater Molina dicta diſputatione* 579. *num.* 13. *&*
8 27. Et talis renunciatio † valet, dum inter-
ueniant cætera requiſita, de quibus *Anton.
Gomez in l.* 22. *Tauri, Couarruu. in dicta* 3. *parte
dicti capituli quamuis pactum*, vbi cæteri Do-
ctores, *Ferdinand. Vazquez dict. §.* 18. *& lib.* 3.
controuerſiarum vſu frequentium à capite 43. *Ioa-
chimus à Beuſt. in l.* 1. *à num.* 223. *ff. de iure iu-
rando, Petrus Gregorius dicto libro* 41. *cap.* 11.
Anton. Faber tomo 1. *de erroribus pragmaticorum,
decade* 12. *ab errore* 3. *& decade* 13. *&* 14. *paſſim,
Bernard. Grauaus lib.* 2. *practicarum concluſ.* 147
Giphanius dicta pagin. 51. *cum ſeqq. & Dalne-
rus dicto capite* 4. *à num.* 17.
9 His ſuppoſitis † diſputandum eſt, quid di-
cendum, quoties filius aut filia hereditati
paternæ Iureiurando renũciauerit: An tunc
eorum filij in auita hereditate cum eorum
patruo concurrant. Et in hoc duo ſunt di-
ſtinguendi caſus. Primus, quando ante fi-
lios renunciantes auus deceſſit. Secundus,
quando auus dictis filijs ſuperuixit. Circa
primum caſum dicendum videtur, nepotes
non obſtante patris renunciatione admit-
tendos eſſe. Quia ſi pater filium emancipa-
uit, & ex eo nepotem retinuit, & emanci-
patus ſuſcepto poſtea filio, duobus exhe-
reditatis, patre præterito, vita deceſſerit, in
quæſtione de inofficioſi teſtamenti, præce-
dente cauſa filiorum, patris intentio adhuc
pendet, quod ſi cõtra filios iudicetur, pater
ad querelam vocatur, & ſuam intentionẽ
implere poteſt, l. *pater filium* 14. *ff. de inof-*
10 *ficioſo teſtamento*. Quò † reſpexiſſe vide-
tur Iureconſultus *Paulus in l. ſi is qui* 31. *ff.
eodem titulo: Si is* (inquit) *qui admittitur ad
accuſationem, nolit, aut non poſſit accuſare, an ſe-
quens admittatur, videndum eſt. Et placuit poſſe,
vt fiat ſucceſſioni locus*. Quemadmodum igi-
tur excluſio filii facit locum nepoti, ſiue
auo præterito, vt contra teſtamentum ad-
mittantur; ita eodem modo dicendum eſt,
vt nepotes ad auitam hereditatem admit-
tantur, licèt filia per renunciationem ex-
cluſa fuerit.
11 Contrarium tamen dicẽdum eſt. † Primò,
quia vbi filia patri ſuperuixit, nepotibus
obſtat & nocet, cùm mortuo patre heredi-
tas patris ſtatim ipſi defertur, & virtute
renunciationis, propter quam ipſa excludi-
tur, tota hereditas fratribus ſuis accreſcit;
non autem ad nepotes tranſit: argumento
l. Si Stichum. 8. *§. ſi quis ita, l. quotiens.* 14. *§. fi.
ff. de nouationib.* & ſic filiis eius repudiatio,
& matris iuramentum non nocet, ſed po-
tius ſuperexiſtentia eius, propter quam he-
redi-

Digitized by Google

reditas fuit illi delata tanquam præcedenti in gradu, non autem filijs eius, & excluſio, quæ poſtea ſubſequitur ex dicta repudiatione cum iuramento non prodeſt filijs, ad quos ius repudiatum non tranſmittitur, *l. ſi quis filium. 34.C. de inoffic. teſtamento.* Sed
12 prodeſt † coheredibus filiæ, quibus accreſcit, *l. vnica, C. quando non petentium partes*, cùm potentius ſit ius accreſcendi ſucceſſorio edicto, *dicta l. vnica*, ſecundùm vltimam gloſſæ lecturam, *l. meminimus. 15. §. cùm autem* 3. ibi: *Ex ſecundo gradu, C. de legitimis heredibus*, §. *etſi intra 6. inſtit de bonorum poſſeſſionibus*, & cum multis tenent *Roderic. Suarez in l. quoniam in prioribus ampliatione 10. num. 65. C. de inofficioſo teſtamen. Duaren. li. 2. de iure accreſcendi, cap. 18.* & cum alijs *Petr. Surd. conſ. 133. num. 13. vol. 2.* Ita argumentatur *Paul. Caſtrenſ. in l. qui ſuperſtitis, numer. 3. ff. de acquiren. hered.*
13 Secundò: † ex eo etiam nepotes excludit *Bald. in l. fin. num. 16. C. de pactis*, quia talis renunciatio habet vim pacti & parit vniuerſali heredi pacti exceptionem. Vnde vniuerſalis heres aui ex matris liberalitate ius hoc habere videtur, nam pactum iſtud eſt quædam tacita donatio à matre nepotis in heredem vniuerſalem patris ſui collata, & perinde nepos excluditur ac ſi mater poſſideret, quia ille poſſidet qui haber cauſam à matre. Sicut ergo mater filium præcedit, ita & iſte poſſeſſor à matre habens cauſam.
14 Vltimò: † pro dictis faciunt *l. ſi quis filio exheredato. 6. ff. de iniuſto rupto, l. ſi quis poſthumos. 9. §. ſi filium, ff. de liberis & poſthum. l. ſi quis filium, 34. C. de inofficioſo teſtamento*, vbi habetur quòd quando filius vel filia mortis patris vel matris tempore ſuperuixit, nepos ſiue ex eo deſcendens inſtitui vel exheredari non debeant, nec in eius locum intrant. Hanc principalem ſententiam tenent *Bartol. in l. qui ſuperſtitis, num. 2. vbi Paul. Caſtrenſ. num. 3.* & alij moderniores *ff. de acquir. heredit. Bald. in l. fin. num. 16. C. de pactis*, & in *l. pactum, num. 8. vbi Alex. num. 7. in medio, C. de collationibus, Salicet. in l. pactum quod dotali, num. 6. C. de pactis, Roland. à Valle, conſ. 11. à num. 8. lib. 1. Rodericus Suarez in in dicta l. quoniam in prioribus, ampliatione 10. num. 62. & in declaratione legis Regni, limitatione 4. num. 8. & 9. Anton. Gomez in l. 22. Tauri numero 10. col. 5. verſiculo ſecundo caſu principali, Couarruu. in 3. parte capituli quamuis pactum, §. 3. num. 7. vbi Gutierrez gloſſ. fin. n. 4. de pactis, lib. 6. Men. chaca in l. ſi quando. §. illud, numero 50. C. de inofficioſo teſtamento, . Molin. lib. 2. de Hiſpan. primogenijs cap. 3. num. 47. Baeca de non meliorandis dotis ratione filiabus, cap. 10. num. 119. & Petr. Gregor. in 3. part. ſyntagmat. iuris, libro* 41. *capit. 16. numer. 3. & 4.*
15 Sententia iſta † procedit etiamſi poſtea filiæ renuncianti naſcantur liberi, quorum natiuitate non reuocatur renunciatio, nec procedit *l. ſi vnquam, C. de reuocandis donation.* vt cum multis dicunt *Roland. à Valle dicto conſ. 11. à num. 16. Couar. in dicto §. 3. n. 8. Baeca in dict. cap. 10. à num. 105. & Gutierrez d. gl. fin. numer 6.*
16 Limita tamen primò, † quòd ex teſtamento ſuccedere poſſint, vnde ſi pater vel mater, quibus renunciatio facta eſt, teſtamento heredes inſtituat filios iſtos, qui futuræ ſucceſſioni renunciarunt, vel eorum filios, aut legatum vel fideicommiſſum relinquat, non obſtante dicta renunciatione benè ſuccedere poſſunt, vt dicunt *Bald. in dict. l. fina. num. 13. vbi Iaſ. num. 23. C. de de pactis, Baldus, Corneus & Romanus in l. pactum, C. de collatio. idem Romanus in l. ſtipulatio hoc modo concepta, num. 30. vbi Alexan. num. 8. & num. 7. ff. de verbor. obligation.* latè *Anton. Gomez dicto num. 10. col. 6. in principio, per to-*
17 *tam.* Quod † etiam locum habet, etſi teſtamentum reperiatur conditum ante renunciationem illam iuratam: quia ex quo pater in eadem remanſerit voluntate, nec teſtamentum mutauerit, creditur cum illo teſtamento & inſtitutione filii decedere voluiſſe, vt cum Aretino in *l. qui ſuperſtitis, col. 2. prope finem, ff. de* acquirenda hereditate, tenet *Anto. Gomez dict. numer. 10. col. 7. poſt principium.*
18 Secundò limita, † vt ſuprà dicta ſententia principalis procedat, quoties ſuperſunt alii liberi, vt frater vel filii fratrum, qui cum dicta filia, ſi cum iuramento non renunciaſſet, erant ſucceſſuri, ſed ſi non extarent aliqui, qui cum illa eſſent ſucceſſuri, ſed alii agnati tranſuerſales in gradu inferiori, tunc dicta renunciatio filiæ non noceret nepotibus. Ratio eſt, quia tunc non deuoluitur hereditas per ius accreſcendi ad dictos tranſuerſales, ſed ad ſequentes in gradu per edictum ſucceſſorium, §. *placebat 8. inſtit. de legitima agnatorũ ſucceſſione.* Sed cùm nepotes ex filia renunciante reperiantur in potiori gradu, admittuntur ex edicto ſucceſſorio, cùm non ſuperſit alius qui poſſit eos excludere. Ita dicunt *Paulus Caſtrenſ. in dict. l. qui ſuperſtitis, num. 3. Alexand. in l. pactum num. 7. C. de colationib. Rodericus Suarez in dicta ampliatio. 10. num. 62. in fine, & in dicta limitat. 4 num. 10.* late poſt alios *Anton. Gomez in dicta l. 22. Tauri, num. 11. Tellus Fernandez in l. 6. Tauri, num. 43. Couarruu. dicto §. 3. num. 4. Molina dicto cap. 3. num. 48. Gutierrez dicta gloſ. fin. num. 5. Michael Graſſo receptarum ſententiarum, §. legitima, quæſtio. 4. num. 3.*
19 Vltimò limita, † vt non procedat ſententia

Digitized by Google

tia principalis, quando filia ſimplieiter fe-
cit renunciationem, & non in contempla-
tionem alterius; ſed propter ſeipſam nolens
implicari oneribus hereditariis: tunc nam-
que nepotes admittuntur ſecundùm *Paulũ
Caſtrenſ. in l. pactum, num. 7. in fine, C. de col-
lationib.* quem ſequitur *Roderic. Suarez d. n.
10. in fine*.
20 Non obſtant † *l. pater filium* 14 & *l. ſi ii
qui* 31. *ff. de inoſſicioſo teſtamento* pro contraria
parte adductæ, quæ prima facie videntur
pugnare cum *l. ſi quis poſthumos*. 9 §. *ſi filium,
ff. de liberis & poſthum. l. ſi quis filio exheredato*.
6. *ff. de iniuſto rupto*, pro parte noſtra ponde-
ratis, ſuprà *num.* 14. De quarum explicatio-
ne & concordia vltra Doctores in dictis le-
gibus, & in *l. ſi quis filium*. 34. *C. de inoſſicioſ.
teſtament. Connano libro 9. commentariorum iu-
ris ciuilis, cap. 9. num. 3. & 4. Vualterus libro 1.
miſcellaneor. cap. 17. Cuiacius lib. 8. obſeruatio-
num. cap. 23. Vigilius in princip. inſtit. de inoffi-
cioſo teſtamento*, vbi *Pichardus à numer.* 56. &
omnium rectius *Hugo Donellus lib. 19. com-
mentariorum iuris ciuilis, cap. 7. per totum*.
21 Sed † quoad noſtrum propoſitum dicen-
dum eſt, quòd quamuis controuerſum ſit,
an in querela inoſſicioſi teſtamẽti ſit locus
ſucceſſorio edicto, & neget *gloſſa verbo,
adiri potuerit*, in l. *ſcripto*, §. *vnde liberi*, & in
verbo fuerit, in dicto §. *ſi filium*, *Petr. Iacob.
de Aret. Guillelm. de Cugno, Butricardus & Sali-
cet. in dicta l. ſi quis filium, & Aretin. in l. 1. C.
de ſucceſſorio edicto*, & latè *Anton. Gomez tom.
1. variar. reſolutio. cap. 11. num. 21. & Alciat.
lib. 4. paradoxorum, cap.* 16. Alii autem affir-
22 ment † vt per *Azonem in rubrica, C. de inof-
ficioſo teſtamento, num. 16. Alexand. in d. l. ſi quis
poſthumos* §. 1. *num. 5. vbi Paul. Caſtrenſ. num.
7. ff. de liberis & poſthum. Bart. in rubr. C. de
ſucceſſor. edicto, 1. quæſtione*, vbi *Alex. & Iaſ.
num. 5. Decius num. 6. Curtius num. 10. & Sapia
num.* 6. idem *Bart. in d. l. pater filium, num.* 9.
vbi *Caſtrenſ. num. 15. & Ioannes Gutierrez à n.
26. Roderic. Suar. dicta ampliatione 10. à num. 55.
Minchaca de ſucceſſionum creatione, §. 20. num.*
133. De qua quæſtione videndi ſunt latè
*Rubeus in tractatu de inoſſicioſo teſtam. cap. 2. n.
16. cap. 8. num. 4. cap. 9. n. 20. Ioannes Baſius li.
2. paradoxorum, cap. 18. cum duobus ſeqq.* Hac
23 in noſtra quæſtione † non procedit: quia
loquimur, quando auus ab inteſtato deceſ-
ſit, vbi eſt propria repræſentationis materia,
& tunc leges ſuprà dictæ non procedunt,
quæ loquuntur contra teſtamentum. Et ſi
dixeris ab inteſtato etiam nepotes admit-
tendos, cum illa ſucceſſio in querela ob-
ſeruetur, quæ eſt in ſucceſſione ab inteſta-
to, *l. poſthumus. 6. ff. de inoſſic. teſtam.* vt *Docto-
res* communiter dicunt, & *Donel. d. c. 7. in
princip. pag. 1097. col. 1. Connan. lib. 9. commen-
tarior. cap. 9. num. 1. & Cuiacius conſultat. 6. in
24 fine*. Reſpondendum eſt † filium vel filiam
in vita accepiſſe mediante dote vel dona-
tione ſuas legitimas, in quarum locum do-
tes ſiue donationes ſucceſſerunt nõ ſolùm
reſpectu filiorum, *Bart. in l. in quartam, num.
10. vbi Picus num. 182. ff. ad legem Falcid. Fer-
dinan. Vazquez de ſucceſſion. creation. §. 30. num.
250. & 265. Graſſus receptar. ſententiar. §. legi-
tima, quæſtione 23. num. 1. & Surd. conſ. 192.
num. 5. & conſ. 291. num. 20. vol. 2. & conſ. 488.
25 numer. 7. vol. 4.* Sed etiam † reſpectu nepo-
tum, Bart. in dicta *l. in quartam, num. 12. vbi
Paul. Caſtrenſ. num. 9. Alexan. num. 26. Picus n.
211 Ripa num. 189. & Berengarius c. 3. articulo
3. num.* 20 & poſt alios *Surd. conſ. 206. num. 1.
vol. 2. & deciſ. 167. num. 13. & deciſ. 314. num.*
4. quas pater anticipare potuit, vt dicam
infrà *num.* 31. Vnde rectè potuerunt futuræ
ſucceſſioni renunciare. Et quemadmodum
filia non poteſt effectiuè ab inteſtato ſucce-
dere, quia ipſi ſatisfactum eſt, & renuncia-
uit, ita non potuerunt eius filii qui à matre
præceduntur, & à qua auitam legitimam
accipient, alioquin duplici legitima graua-
retur auus, quod nequaquam admitten-
dum eſt.
36 Si tamen ſuſtinueris † ſententiam com-
munem docentem repræſentationi locum
eſſe in teſtamẽtaria ſucceſſione, & ſic quod
dictæ leges adhuc pro contraria parte fa-
ciant: reſpondebis quod in querela non
habet locum ſucceſſorium edictum, iuxta
primam opinionem à multis Doctoribus
defenſam, de quibus ſuprà *hoc cap. num.* 21
qui etiam dictis legibus reſpondent. Vnde
nepotes noſtro in caſu admittendi non ſunt.
Sin autem replicaueris in querela ſucceſſo-
rium edictum procedere ſecundùm alterã
opinionem, de qua ſuprà numero 22. Reſ-
27 ponderi poteſt † quod dictæ leges noſtro
caſui adaptari nequeunt: quia in illis legi-
bus licèt per exheredationem filio factam
iuris ſolemnitati ſatisfactum fuerit, non
tamen ſatisfecit debito naturali, eſto quod
filius exheredari meruiſſet, cùm de iure na-
turæ delictum patris non debeat nocere fi-
liis, iuxta illud: *Anima quæ peccauerit, ipſa
morietur: Ezechiel cap. 18. verſ. 4. & 20. Deu-
teronom. cap. 24. verſ. 16. Et 4. Regum, cap. 14.
verſic. 6. & 2. Paralipomen. cap. 25.. verſic. 4.*
Nec filius pro patris iniquitate mori debet,
*Deuteronom. Regum & Paralipom. locis præce-
28 dentibus*. Et licèt † aliquibus in caſibus ali-
aliquando in diuinis litteris filii ob patris
iniquitatem plectantur, eſt per alias pe-
culiares & ſpeciales rationes, de quibus
ex Theologis *Diuus Auguſtinus in quæ-
ſtion. 8. ſuper Ioſue, Alexand. de Alex. in 3.
parte, quæſtion. 41. membro 4. articulo 1. Diuus
Tho-*

Digitized by Google

Thomas 2. 2. queſt. 108. art. 4. Alfonſus de Caſtro lib. 2. de iuſta hæreticorum punitione, cap. 11. & ex noſtris Couar. lib. 2. variar. c. 8. in princip. Simancas de Catholicis inſtitution. tit. 29. à nu. 7. Gutierrez lib. 2. Canonicarum quæſtion. cap. 30. & Philippus Paſchalis 4. parte de viribus patriæ poteſtatis, cap. 5. à num. 4. Ideo attenta æqui-
29 tate naturali † ſiue ſit exheredatus, ſiue præteritus, poteſt conqueri de teſtamento aui ex propria perſona, & hoc eſt quod dicitur in concluſione, ſucceſſorium edictum habere locum in querela. Secus autem eſt, ſi pater habens filium & ex eo nepotem inſtituat filium in ſua legitima & nepotem prætereat: nam licèt filius legitimam repudiet, nepos nec teſtamentum querelare, nec nullum dicere poteſt, quia iuris ſolemnitati, & debito naturali pater ſatisfecit, l. 1. §. ſi parens, ff. ſi quis à parente fuerit manumiſ. Ita mirabiliter declarauit Paul. Caſtr. in l. ſi quis filium, n. 6. in fine, C. de inoffic. teſtam. & Roderic. Suarez dicta ampliat. 10. n. 57. in princip. Ergo multò magis dicendum eſt in noſtro caſu, vbi accepit filia in vita patris portionem ſuam ea contemplatione, vt patris teſtamentum non ſubuerteret.
30 Quod † vt clarè percipias, ſciendum eſt, quòd ſi pater legati, fideicommiſſi, vel mortis cauſa donationis iure quartam reliquerit, querela ceſſat, l. Papinianus. 8. §. ſi quis mortis cauſa, ff. de inoffic. teſtam. §. Igitur quartam 7. inſt. eod. tit. Et idem erit dicendum, ſi quartam titulo donationis inter viuos habeat, hac tamen contemplatione, vt in legitimam portionem imputetur, l ſi non mortis cauſa. 15. ff. de inoffic. teſtam l. ſi quando. 35. §. & generaliter. C. eod. tit. §. fin. inſt. eod.
31 quam certum eſt † in vita ſua patrem dare potuiſſe, ſic vltimum iudicium præueniendo, l. cum quo. 56. §. fin. ff. ad legem Falcid. Bart. in l. in quartam n. penult. ff. eod tit. Roder. Suar. in l. quoniam in prioribus, in princip. n. 5. C. de inoffic. teſt. & plures relati à Didac. Perez in additione ad Seguram, in l. Imperator, nu. 84. ff. ad Senatuſconſul. Trebel. Petr. Auguſt. Morla 1. p. emporij tit. 3. q. 5. n. 10. in fin. Et tunc idem eſt ac ſi pater per vltimam voluntatem reliquiſſet, vt donatio cauſa mortis habeatur, l. etiam. 3. §. ſi debita patrono, ibi: Sed ſi non mortis cauſa donauit libertus patrono, contemplatione tamen debitæ portionis donatæ ſunt, idem erit dicendum, tunc enim vel quaſi mortis cauſa imputabuntur, ff. de bon. libert. Gonnan. lib. 9. commentarior. iuris, cap. 10. num. 6. Vn-
32 de † filia potuit accipere ſufficientem pecuniæ quantitatem, ne iudicia patris inquietaret, qua excluſa remanſit, dicta l. 1. §. ſi parens, ff. ſi quis à parente fuerit manumiſſus, & non ſolùm ipſa non poteſt venire contra teſtamentum, quia ceſſat ratio, propter quàm venire poterat, vt explicat Vacon. à Vacuna, lib. 5. declarat. 76. Verùm nec ipſius filij, dicto §. ſi parens, verſic. Liberos: tum quia præceduntur à matre: tum etiam quia ipſa acceptam iam habet portionem ſuam, & debito naturali ſatisfactum eſt, à qua ipſi accipient.
33 Succedit nunc diſputandus alter caſus † quando mater ante patrem ſuum deceſſit, & ex ea filij ad aui hereditatẽ admitti deſiderant. Et videtur dicendum nepotes eſſe repellendos. Primò, quia lex ad hereditatem proximiorem vocat, l. 2. §. hæc hereditas, ff. de ſuis & legim. hered. l. conſanguinitatis 3. C de legitim. heredib. l. auunculo 6. C. communia de ſucceſ. § ſi plures 5. inſt. de legitim. agnator. ſucceſ. Sed filius aut filia per renũciationẽ excluſi fuerunt, & nepotes remotiori inueniuntur gradu, quam patruus aut auunculus. Ergo nepotes iſti admittendi non ſunt.
34 Secundò † quando debitor eſt in diem vel ſub conditione, ante diem vel conditionem ſoluere poteſt, l. quod certa die 70. ff. de ſolutionib. l. ſtipulatio iſta. 38. §. inter incertam, ff de verb. obligation. l. quiſquis. 50. ff. de obligation. & action. l. intra dies. 7. ff. de re iudicata, l. eum qui. 15. ff. de annuis legat. l in diem. 10. l. ſub conditione 16. & l. ſeq ff. de conditione indebiti, l. cùm tempus. 7. de regul. iur. niſi dies vel conditio ſit poſita gratia & fauore creditoris, vt in d l. eum qui, & in l. qui Romæ 122. ff. de verbor. obligat. l. in fideicommiſſi. 3. §. cùm Pollidius, ff. de vſuris, l. ſi ita relictum. 43.
35 §. Pegaſus, ff. de leg. 2. Sed pater † eſt debitor filij in legitima, l nec ei 17. §. 1. verſ. Præterea, ff. de adoption. l. 1. §. ſi impuberi arrogato, 21. in fine, ff. de collation. bonor. l. ſcripto herede 7. ff. ſi tabulæ teſtamenti nullæ extab. aliàs l. 6. ff. unde liberi, l. cùm ratio. 7. ff. de bonis damnatorum, Nouella 18. de triente & ſemiſſe in præfatione, ibi: Quibuſque quid relinquitur, iam etiam debitum vocant, Bart. & Doctores antiqui in l. fin. ff. de liberis agnoſcend. Cephal. conſil. 189. numer. 14. & ſequent. Roland. à Valle conſil. 39. num. 25. lib. 3. Menoch. conſ. 77. numer. 16. vol. 1. Surdus conſ. 192. num. 16. volum. 2. & Forcatul. in
36 necyomantia iuris, dialog. 36. num. 1. Pro qua † bona paterna ſunt obligata, Bald. in l. filium quem habentem, num. 28. C. famil. hereiſcun. & conſil. 171. lib. 1. Fulgoſ. conſ. 84. col. 2. in fine, Aretin. conſ. 155. num. 8. & ſeq. Rubeus conſ. 156. num. 2. & Picus in l. in quartam, nu. 139. ff. ad legem Falcidiam. Et per conſequens pater in vita ſua filio legitimam ſoluere, & ſic debito legali ſatisfacere præmaturè potuit, l. Papinianus 8. §. ſi quis mortis, ff. de inoffícioſ. teſtamento, l. eum quo. 56. §. fin. ff ad legem Falcid. l. 1. §. ſi parens, ff. ſi à parente quis fuerit manumiſ. Et vtrobique Doctores, & cum Bartol. Suarez, Perez, & Morla dixi ſuprà hoc cap. nu. 31.

Q Et-

Digitized by Google

Ergo ſi filius in vita patris legitimam vel partem eius accepit, & cum iuramento ſucceſſioni futuræ renunciauit, omnino & perpetuó exſoluit á ſucceſſione, & ſimiliter nepos & deſcendentes ex eo, tanquam ſi veré & realiter ipſis eſſet ſolutum.

37 Tertió,† in dubio cenſetur filia pro ſe & liberis ſuis renunciaſſe, *l. ſi pactum. 9. in fine, ff. de probationib.* etiam ſi de eis facta non ſit mentio, *Bald. conſ. 112. lib. 2 & in l 1. num. 3. C. quorum legator.* & diſpoſitio taxatiua ſit, *Tiraquel, de retractu conuentionali, §. 1. gloſſa 6. num. 4. Menoch. conſil. 90. num. 103.* quo circa matris renunciatio etiam filijs oberit, quominus auo materno ſuccedere poſſint.

38 Quartó:†quia prædicta renunciatio facta videtur fauore aliorum filiorum & eorum deſcendentium, quibus proſpicere & diligere potius videtur quàm filio renuncianti, & eius deſcendentibus: argumento text. cum materia in *l. cùm auus. 102. ff de condition. & demonſtration. l cùm acutiſſimi. 30. C. de fideicommiſſis* Ergò indiſtinctè nepos vel deſcendentes ex eo excluduntur, & nō admittuntur cum patruis & alijs deſcendentibus, quorum fauore renunciatio facta eſt.

39 Quintó†: portio quæ filio vel matri renuncianti delata erat, per accreſcendi ius patruo vel auunculo fuit applicata, *l. 1. §. aſſignare circa finem, ff, de aſſignandis libert.* & ius accreſcendi potētius ſucceſſorio eſt edicto, & illud excludit *l unica* ſecundùm vltimam lecturam, C. *quando non petentium partes, l. meminimus. 15. §. cùm autem*, ibi: *Ex ſecundo gradu,* C. *de legitim. heredib. §. e:ſi intra 6. inſt. de bonoo. poſſeſ.* & cum *Roderico Suarez, Duareno, & Surdo* dixi ſupra hoc *cap. n. 12.* & portio quæ ſpectabat ad filiam excluſam, accreſcit legitimis heredibus pariter vocatis, dicta *l. 1.* & in terminis *Decius conſ. 180. n. 7. col. penult. verſ. Secundò tamen aliter reſpondetur, vol. 1.* & per conſequens nepotes ad eam admitti nequeunt.

40 Sextò:†filius heres matris non poteſt venire contra factum matris, *l. cum à matre. 14. C. de re vendicatio*: quia cenſetur eadem perſona cum defuncta, *Nouella 48. de iure iurando à moriente præſtito, in præfatione, Decius in l. heredem eius 59. numer. 1. ff. de regul. iur.* & factum heredis cenſetur factum defuncti, *Angel. conſ. 285. Decius in dicta l. heredum eius, num. 4.* Et quemadmodum mater, ſi viueret, contra renunciationis formam ad patris ſucceſſionem venire non poſſet, ita neque nepotes ex ea, vt voluerunt ſic argumentantes *Caſaneus conſ. 47. num. 33. Rubeus conſ. 42. in fine, Annæus Robertus lib. 2. rerum iudicatarum, cap. 5. pag. 364. in medio,* & alij relati per *Menoch. conſ. 89. num. 115. vol. 1.*

41 Septimò: † aut nepotes ſuccedere volunt ex propria perſona, & non poſſunt, quia remotiores ſunt, vt dixi ſuprà, *nu. 33.* Ergo debent ſuccedere ex perſona matris. Sed mater eſt excluſa per renunciationem ab ea factam: Ergo & ipſi excluſi cenſentur, quia tunc habent cauſam ab infecta radice: neque enim matris excluſæ filius habetur legitimus ac genuinus fructus eius arboris, vnde mater excidit, & cum mater videatur ſucciſſa à ſucceſſionis ſtipite, neq; amplius inter eos qui de familia ſunt, radices agat, palmes qui ex ea vite ſuccreſcit, in legitimam excluſionis illius conſequentiam eodem iure reijci debere meritò videtur. Nam ſublata aut excluſa media illa perſona, per quam & cuius reſpectu repræſentatio fit, non poteſt ſequens perſona admitti, *l. ſi viua matre. 3. verſ. In nepotibus, C. de bonis matern l. meminimus. 15. C. de legitimis heredib. l. in tradendis. 7. §. interpoſitis, ff. communia prædiorum, l. qui ſella. 7. §. fin. ff. prædiorum ruſticorum.*

42 Octauó, † quando per ſtatutum filia excluſa eſt, eius filij etiam cenſentur excluſi, *Bart. in l. 2. §. videndum in fine, ff. ad Senatuſconſ. Trebell. & in l. liberor. num. 14. ff. de verbor. ſignification. Bald. in l. maximum vitium, num. 2. vbi Salicet. num. 5. & 8. C. de liberis præteritis, idem Bald. in l. venia, in fine,* vbi *Curtius ſenior num. 13. C. de in ius vocando, Paul. Caſtrenſ. in l. qui exceptionem, num. 5. ff. de condictione indebiti, Roman. conſ. 40. num. 4. Socin. conſ. 31. num. 3. vol. 1. Ruinus conſ 18. num 9. vol. 3. Pariſ. conſ. 94. num. 34. lib. 3. Rubeus conſ. 22. num. 9. Cephal. conſ. 5. num. 18. & Brunus in tract. de ſtatutis excluſ. feminarum in 6. principali artic. in 3. memb. 4. verſ. Ergo eodē modo in noſtro caſu dicendū eſt.*

43 Nono:†ſi iſte nepos admitteretur, reſultaret iniquitas & inæqualitas, vt duplicem acciperet portionem: primam, quam acciperet ab eius matre quæ in paterna vita etiam acceperat; ſecundam, quam de auita hereditate modò prætendit, contra quod iura proclamant, *l. inter filios 11. C. famil. herciſc. l. vt liberis. 17. l. illud. 20. §. 1. in fine, C. de collationibus,* & in terminis dicunt *Paul. Caſtrenſ. conſil. 419. circa finem, vol. 2. Decius conſil. 180. alias 181. num. 6. in fine, vol. 1. Rubeus conſil. 42. in fine,* Caſaneus *conſ. 47. num. 27. Bello conſ. 15. num. 6. Beroius conſ. 49. num. 42. vol. 1. & Cagnol. in l. 1. n. 42. C. quando nō petent. partes.*

44 Vltimò: † hæc opinio hac poteſt ratione fulciri, quod ſucceſſio nepotibus competat propter tranſmiſſionem parentis ſucceſſuri, ſi delata fuiſſet ſucceſſió ſe viuo, at repudiatio impedit tranſmiſſionē, *l. ſi quis fil. 34. C. de inoffic. teſtam. l. vnic. C. de his qui ante apertas tab.* quare æquū eſt, vt nepotes iſti nihil aliud conſequantur quam quod auus eorum matri contulerit.

45 Hanc

Digitized by Google

45 Hanc principalem ſententiam † licèt non ſic defenſam, tenent Roman. in l. qui ſuperſtitis, n. 7. vbi allegat Bald. ff. acquir. heredit. Decius conſ. 180. aliàs 181. num. 6. volum. 1. Ripa conſ. 84. num. 3. Rubeus conſ. 42. nu. 6. vbi allegat Oldradum & Baldum, Caſaneus conſ. 47. num. 27. & 29. Socin. Iun. conſ. 67. num. 59. lib. 2. Beroius conſ. 49. num. 38. vol. 2. Bello conſ. 15. num. 5. & ſeq. Eugenius conſ. 98. nu. 6. Seraphinus de vi iuramenti, priuilegio 21. num. 39. Berengarius Fernandus in c. vnico, poſt text. explicat. §. de quæſt. ex pacto de non ſuccedendo, num. 6. de natis ex matrimonio ad Morganic. contracto, in vſibus feudorum, Anton. Gomez in l. 22. Tauri, n. 10. col. 3. verſ. Sed his non obſtantibus, Thomas Grammatic. deciſ. 57. n. 39 Anneus Robertus Aurelius lib. 2. rerum. indicatar. cap. 5. Charondas lib. 5. reſponſor. cap. 8. & Hotboman. conſ. 5. aliàs 26 in 2. edition. & lib. 5. obſeruat. cap. 25. quorum plerique loquuntur quando filia renuncians dotata fuit.

Iſta ſententia limitanda eſt, quando filia nihil accepit, vel ſi ſufficienter dotata fuit; dos in eius vita conſumpta eſt, & ad nepotes peruenire non potuit: tunc namque iſti ad aui hereditatem admitterentur ex dicendis infrà hoc capite, num 103. Supra dictis
46 non obſtantibus † contraria ſententia nihilominus tenenda eſt, vt nepotes, non obſtante matris eorum renunciatione, in auita hereditate ſuccedant. Primò, pactum ſiue matris renunciatio conditionem filiorum deteriorem facere non poteſt, l ſi vnus. 27. §. pacta quæ turpem cauſam 4. verſ. Ante omnia, aliàs §. Ante omnia, ff de pactis, l. non debet 74. ff. de regul. iuris, l. coheredib. 17. C. familiæ herciſcundæ, c. Denique 10. 14. quæſt. 5. Sicut
47 etiam † tranſactio à patre facta filijs non nocet, l. de re filiorum. 10. vbi gloſſa & Doctores, ff. de tranſactionib. & tranſactio à matre facta in præiudicium filiorum non valeat, l. tranſactione matris 26. vbi etiam Doctores, C. eod. tit. Cephal. conſ. 58. n. 94. Silu. conſ. 66. num. 27. Et ab vno facta renunciatio alij minimè noceat, l. iubemus. 21. C. ad Senatuſconſ. Velleian. Paul. Caſtrenſ. conſ. 70. vol. 2. Roman. conſ. 472. in princip. Crotus conſ. 89. n. 7. & Tiraq. de retractu conſang. §. 1. gloſ. 9. num. 127. Et id comprobari poſſet in liberatione, pacto, confeſſione, atque alijs omnibus actibus. Ergo pactum & renunciatio matris nepotibus præiudicare nequiuit, & ſic iſti ſuccedere debent. Nec dicas quòd licèt hoc regulariter verum ſit, nihilominus præiudicare heredi, qui defuncti perſonam repræſentat, Nouella 48. in præfatione, authen. quod obtinet, C. de probation. contra cuius factum venire non poteſt, vt dixi ſuprà n. 40. Quia reſpondetur infra in contrario ſexto fundamento, à num. 95.

48 Secundò: † pactum hoc de non ſuccedendo non iuuat, nec ſuſtinetur, niſi accedat iuramentum, vt dixi ſuprà nu. 5. & 6. At iuramentum iſtud perſonale eſt, & in heredes non tranſit, cap. veritatis 14. de iure iur. vbi Abbas nu. 3. & Doctores communiter Diuus Thom. 2. 2. quæſt. 98. art. 2. ad 4. & ibi Caietan. Sot. lib. 8. de iuſtitia & iure, quæſt. 2. artic. 2. ad 4. pater Azor lib. 11. inſtitution. moralium, cap. 8. quæſt. 5. pater Thomas Sanchez lib. 3. Decalog. cap. 13. num. 1. & ex noſtris Anton. Gomez tom. 2. variar. cap. 14. num. 19. Conar. in cap. requiſiſti, nu. 2. de teſtamentis, & in cap. quamuis pactum, 1. parte, §. 5. num. 4. de pactis, lib. 6. Padilla in l. ſi quis maior, num. 51. C. de tranſactionib. Gutierrez 3. parte de iuramento confirmator. cap. 12. nu. 7. & Matien. in l. 3. gloſ. 13. num. 10. tit. 10. lib. 5. Recopilat. Ergo iuramentum matris filijs obeſſe non potuit, l. 3. §. vnde Marcellus, circa finem, ff. de iure iurando.

49 Contra hoc fundamentum obſtat, † quòd licèt iuramentum quoad periurium ad heredes non tranſeat, operatur tamen, vt contractus alioquin omninò inualidus iuramento iſto primus & validus perpetuò ſit, cap. quamuis pactum, 2. ibi Firmatum fuerit, de pactis lib. 6. vt cum multis Cephal. conſ. 403. à n. 24. Eugenius conſ. 3. à n. 6. vol. 1. Mandel. Albenſ. conſ. 11. num. 4. vol. 1. Vincent. Honded. conſ. 33. n. 63. & conſ. 42. à num. 10. lib. 1. Gutier. in Authen. Sacramenta puberum, à n. 10. & à nu. 103. C. ſi aduerſus venditionem. Et ex Theologis pater Molina tom. 1. de iuſtitia & iure diſputatio. 149. col. 1. & 2. & tom. 2. diſput. 515. col. 4. verſic. Duabus tamen, Rebellus de iuſtitia & iure, par. 2. lib. 1. q. 9. n. 12. & lib. 5. qu. 7. ſect. 3. à n. 14. Thomas Sanchez dicto lib. 3. cap. 12. à n. 8. Et tunc virtus & effectus eius ad heredes tranſit, gloſſa final. in dicto c. quamuis pactum, Abb. in cap. cùm contingat, num. 8. de iure iurando, & in terminis Berengarius pro contraria parte adductus dicto num. 6. colum. 4. verſ. Alterum vitabis, & Ant. Gomez d. n. 10. col. 4. verſ. Quarto.

50 Sed reſponde †, iuramentum in præiudicium tertij nequaquam obligare, cap. cum contingat 28. in fine de iureiurando & in terminis noſtris probatur in dicto cap. quamuis pactum ibi: Ne redundet in alterius detrimentum, vbi Archidiaconus in fin. Paulus Caſtrenſ. in dicta authent. Sacramenta puberum, num. 18. & 23. vbi Corneus in repetitione, num. 47. Humbertus de Bonenco, num. 143. & Gutierrez num. 42. idem Caſtrenſ. in l. ſi quis pro eo, in principio, num. 4. & 5. vbi Angel. num. 5. ff. de fideiuſſoribus, Menchaca lib. 3. de ſucceſſionum creatione, §. 28. n. 21. verſ. Denique quod actus, Seraphinus de priuilegiis iuramenti, priuilegio 61, n. 16. & pater Suarez tom. 2. de relig. tractat. de iuramento, lib. 2. c. 27.

num. 5. Et ſic in præiudicium filiorum effectum ſortiri non potuit.

51 Adhuc replicare poteris,† quod hoc tertii præiudicium debet intelligi, quando directè & principaliter iuramentum in illud tenderet, ſecus tamen eſt, ſi tantùm indirectè & ſecundariò de hoc ageretur præiudicio, vt in noſtro caſu. *Sic gloſſa finalis in dicto cap. quamuis pactum*, vbi *Francus nu.* 12. *& Dominicus num.* 11. *Alexan. de Neuo in dicto cap. cum contingat, n.39. & ibi Imola n.13. verſ. in gloſ. fin. Card. & Anton. in fine, & Alciat. nu.* 27. Cùm igitur iſtud præiudicium non principaliter & directè, ſed ſecundariò & indirectè ſit, obſtabit nepotibus.

52 Replicationi huic † multipliciter reſpondetur. Primò, quòd indirectè & ſecundario eſſet præiudicium iſtud, quoties filia patri ſuperuixiſſet, & ita intelligenda eſt dicta *gloſſa finalis*. At quoties mater ante patrem deceſſit, tunc tractatur directè & principaliter de nepotum præiudicio, & tunc iuramentum non confirmat actum omnino nullum, & ita intelligenda ſunt verba illa dicti *capituli quamuis pactum: Nec redundet in alterius detrimentum*: alioquin ſi primo modo intelligerentur, ſuperflua fuiſſent & nihil operarentur, quod nequaquam dicendum

53 eſt. Ratio differentiæ † inter iſtos caſus eſt, quòd primo, ſi filia non renunciaſſet, portionem paternæ hereditatis acciperet, & poſt matris mortem ipſi nanciſcerentur, cuius renunciatione mater principaliter, filii autem ſecundariò à dicta portione excluſi remanerent. Secundo verò caſu, nepotes ex propria perſona portionem auitę hereditatis directè & principaliter ſuſcipiunt, non per medium eorum matris, quæ ante patrem decedens non potuit ſuccedere, nec ipſi debetur legitima, vt infrà dicam *n.* 81. Vnde renũciatio ab ea facta reſpectu ipſius nihil fuit operata. Ergo ſi aliquid operari debuit, fuit reſpectu filiorum eius, & principaliter fuiſſet contra eius filios, & per conſequens iuramentum non obligat, nec contractum omnino nullum confirmare potuit.

54 Reſpondetur ſecundò: † quòd matris renunciatio & iuramentum intelligitur factum ſub ea conditione, ſi ipſi ſucceſſio deferatur, & interim eſt in pendenti renunciatio illa; & cum ipſa ante conditionis euentum deceſſerit, renunciatio & iuramentum eſt nullum, vt infrà dicam *num.* 71. & per conſequens nepotibus nocere non potuit.

Tandem reſpondetur, quod quando renunciatio fuiſſet valida, & nepotes eſſent matris heredes, non poſſent venire contra renunciationem ab ea factam, pro qua parte ſunt eius heredes, quia pro illa tantùm eius perſonam repræſentant, at pro reſiduo renunciationem impugnantes auo ſuccedere ex propria perſona poſſunt, vt dicam infrà, *num.* 105.

55 Tertiò † noſtra principalis ſententia corroboratur. Quod filij admittantur in locum & gradum matris, & ſuccedant auo, ex legum beneficio procedit, *l. Gallus 29. in princip. ff. de liber. & poſtum. §. poſthumor. 3. inſt. de exhered. liberor. §. ſui autem heredes 3. verſ. Ita demum, & §. cùm filius 7. inſt. de hereditatib. quæ ab inteſt. deferuntur.* Illud tamen quod legis beneficio competit, renunciatione aut facto patris tolli non potuit, *l. ſi arrogator. 22. §. cæterorũ ff. de adoptionib. l. id quod noſtrum. 11. ff. de regul. iur. l. fin. C. de repudianda bonor. poſſeſ.* Ergo renunciatio matris filios ab aui ſucceſſione remouere non potuit.

56 Huic argumento † conatur reſpondere Berengarius Fernandus dicto *numer. 6. in fin. verſ. Quinto poteſt*, dicens, quòd nepotes in locum matris quidem apponuntur à lege, ſed quia lege etiam mater vel viuo ſuo patre repellitur, non poſſunt conqueri ſe facto matris excluſos eſſe, præſertim quia nihil intereſt, an filia partem ſubſtantiæ paternæ capiat in vita, dum dotatur, an in mortis tempus, dum inſtitueretur in dote; quo vltimo caſu quid poſſent nepotes garrire?

57 Reſponſio iſta † non ſatisfacit, quia ad non ſuccedendum patri non obſtat matri renunciatio facta, ſed eius præmatura mors: quapropter etſi renunciatio facta non fuiſſet, patri ſuccedere non potuerat, quia eo viuente non eſt hereditas, nec ſucceſſio. Præterea caſu quo renunciatio obſtaret, nõ repellitur principaliter à lege, ſed voluntate ipſius renunciantis repellitur ipſa principaliter, quoties ſine eius miniſterio, aut facto ſe inueniret à lege excluſam vel admiſſam, vt in dictis legibus: at excluſio iſta vel non fuit in eius voluntate renunciando, vel non renunciando, & ſic initium eius, ſicut in omnibus contractibus, fuit voluntarium, obſeruantia tamen illius poſtea à lege fit neceſſaria, *l. ſicut. C. de oblig. & actionib. l. in commodato. 17. §. ſicut, ff. commodati vel contrà, Ariſtoteles lib. 5. Ethicorum.*

58 Quartò † fulcitur principalis ſententia, quia ſi teſtator exheredat filium ſuum, qui ante patrem teſtatorem moritur, talis exheredatio non nocet nepotibus ex illo filio, imo præteriti aui rumpunt teſtamentum, *l. ſi quis poſthumos 9. § ſi filium, ff. de liber. & poſthum. l. ſi quis filio exhered 6. ff. de iniuſto rupto.* Igitur & in propoſito excluſio matris mortuæ ante patrem non nocet neptibus ſubintrantibus locum ex perſona propria.

59 Ne-

Digitized by Google

59 Neſcit hic † quid reſpondeat *Berengarius*
Fernandus dicto num.6. col.4. verſ. Tertiò occur-
ras, niſi negās id quod proponebatur, nēpè
quòd matris exheredatio non noceat filio:
imò dicit vehementer obeſſe nec reſcriptū
heredem à nepote poſſe vexari: qui enim
tutus aduerſus filium eſt, tutior erit aduer-
ſus filios eiuſdem, *l. ſi quis filium* 34. *C. de*
inofficioſo teſtamento. Fatetur tamen nepotem,
ſi aui teſtamentum repudiante herede
ſcripto deſtituatur, ſucceſſorem auo ab in-
teſtato futurum, quia proximior inuenitur
tempore quo certum eſt neminem teſta-
mento heredem fore, dicta *l. ſi quis filio exhe-*
redat. Et id verum aſſerit, modò non ſuper-
ſint liberi, in quorum gratiam pater obti-
nuit filiæ renunciationem.
60 Sed non rectè † dicit Berengarius; diſtin-
guendum enim eſt, an filius exheredatus
poſt patris mortem deceſſerit, an ante eius
mortem: primò caſu, quia adhuc exhereda-
tus, ſuitatem non amiſit ſecundùm *Forcatul.*
in necyomantia iuris, dialog. 36. *num.* 2. *Hottoman.*
lib. 9. *obſeruat. c.* 10. *Forſter. ſenior. lib.* 2. *de*
ſucceſſion. ab inteſtato, cap. 18. *num.* 40. *Forſter.*
Iun. 1. *parte diſputat. Iuſtinianear. diſputation.* 13.
theſi 30. *Anton. Fabrum. lib.* 9. *coniecturar. iuris,*
cap. 20. *Treutler. ſelectar. diſputat. ad ius ciuile, vol.*
2. *diſputat.* 12. *theſi* 2. *littera B. circa fin. Pichard.*
in princip. n. 12. *&* 68. *inſt. de pupillari ſubſtitu*
tione, Petrum Gilkenium in l. Gallus, §. in omnibus,
num. 15. *& ſeq. ff. de liberis & poſthumis*, & cū
aliis multis *Caſtillo lib.* 3. *quotidian. controuerſ.*
61 *iuris, cap.* 22. *num.* 99. *& ſeq.* Quicquid † con-
trariam ſententiam defendant relati per
Caſtillo d. cap. 22. *num.* 98. vltra quos *Vaconius*
à Vacuna lib. 3. *declarat. iuris, declarat.* 50. *n.* 6. 7.
& 8. *Anton. Gouean. lib.* 1. *variar. lection. cap.* 5.
num 16. *Iacobus Cuiacius in l.* 18. *ff. de liber. &*
poſthum. & in Nouella 1. *par.* 1. *Hottomanus* ſibi
contrarius *lib.* 6. *obſeruation. c.* 5. *Angel. Mat-*
thesacius lib. 3. *de legatis, cap.* 9. *Anton. Rub. in*
tractatu de inofficioſo teſtamento cap. 14. *num.* 12.
13. *&* 14. *& Pichardus* ſibi contrarius *in prin-*
cip. num. 8. *inſt. de exheredatione liberor.* Et ne-
62 pos à patre † præcedebatur, non erat ſuus
heres auo, *§. ſui autem* 2. *inſt. de heredum qua-*
litate, & differentia, §. 3. *verſ. Ita demum, in-*
ſtit. de hereditatib. quę ab inteſtato deferun-
tur. Ideoque avi teſtamentum rumpere
non potuit, *§. poſthumorum autem loco* 2. *inſt.*
de exheredatione liberorum. Et in his terminis
loquuntur dicta *l. ſi quis poſthumos* 9. *§. ſi filiū,*
ff. de liber. & poſth. & d. l. ſi quis filio exheredato,
63 6. *ff. de iniuſto rupto*. Et tunc ſi † exhæredatus
filius poſt mortem patris deceſſerit ante,
vel poſt aditam hereditatem, nepos, licèt
non rumpat teſtamentum, vt ſuus quaſi
agnaſcendo, infringeret tamen per inoffi-
cioſi querelam vel ex ſua, vel ex perſona
patris, ſecundùm dicta hoc capite, *num.* 29.
Sin autem pendente aditione poſt aui mor-
tem exhæredatus deceſſerit, & poſtea inſti-
tutus hæres hæreditatem repudiauerit, ne-
pos auo ſuo hæres ab inteſtato futurus eſt,
dicto §. ſi filium, & dicta l. ſi quis filio exheredato,
l. ſcripto herede, 7. *ff. ſi tabul. teſtam. nullæ ex tab.*
64 *alias l.* 6. *ff. vnde liberi*. Et vtrumque † pro-
priis rationibus: nam ad rumpendum te-
ſtamentum quaſi agnaſcendo, inſpicitur,
quod tempore mortis auitæ nepos à nemi-
ne præcedatur: ad ſuccedendum verò ab
inteſtato, tempus, quo teſtamentum deſti-
tuitur, non quo moritur, dicto *§. ſi filium*,
& dicta *l. ſi quis filio*. At quoties filius ſiue
inſtitutus, ſiue exheredatus, viuo eius pa-
tre, ex eo filio relicto deceſſerit, tunc quaſi
agnaſcendo eſt ſuus heres auo: quapropter
ne rumpat aui teſtamentum, inſtituere, vel
exheredare eum debet auus ſecundum le-
gem Velleam; quod ſi auus non fecerit,
eius teſtamentum quaſi agnaſcendo rum-
pit, *l. poſthumorum,* 13. *ff. de iniuſto rupto, l.* 2. *C. de*
liberis præteritis, §. poſthumorum 2. *inſt. de exhere-*
datione liberor. Ex dictis manifeſtè conſtat
reſponſionem Berengarii eſſe reiiciendam.
65 Quintò, † quia mortuo filio vel filia in vi-
ta patris nepotes ex eis ſubintrant locum, &
gradum parentum, *l.* 1. *§. quibus, ff. de ſucceſ-*
ſorio edicto, l. 1. *§. ſi filius, ff. de ſuis & legitim he-*
redibus, dicta l. ſi quis poſthumos, 9. *§. ſi filium, l.*
Gallus, 29. *per totam, ff. de lib. & poſthum. dicta l.*
ſi quis filio exheredato, 6. *dicta l. poſthumorum,* 13.
ff. de iniuſto rupto, dicta l. 2. *C. de liberis præteritis,*
dicto §. poſthumorum 2. *inſt. de exheredatione libe-*
rorum, §. ſui autem heredes 3. *verſ. Ita demum, in-*
ſtit. de hereditatib. quæ ab inteſtato deferuntur. Et
66 ex propria perſona † cum patruo ſucce-
dunt auo, *l. ſi defunctus,* 9. *C. de ſuis, & legiti-*
mis, §. cum filius 7. *inſt. de hereditatib. quę ab in-*
teſt. deferun. Nouella 118. *de heredib ab inteſta-*
to venientib. cap. 1. *Bartol.* & alii *in l. qui ſuperſti-*
tis, ff. de acquiren. heredit. & in auth. poſt fratres, C.
de ſuis & legitim. Ideoque legitima debetur
nepotibus primum locum habentibus ſe-
cundum Doctores *in auth. nouiſſima, C. de inof-*
fic. teſtam. Cephal. conſil. 750. *num.* 5. *Gabriel conſ.*
110. *num.* 21. *& Michael Graſſus receptar. ſen-*
tentiar. §. legitima, quęſt. 4. *in principio*. Nulla
igitur ratio venit habenda matris, cuius
nihil petunt nepotes.
67 Sed contra hoc † ita inſurgit Berengarius
dicto num. 6. *col.* 4. *verſic. Quartum tollis*, dicens
quod etſi filia moriatur ante patrem, mori-
tur tamen poſt ſuam renunciationem, quæ
lege Canonica valuit, & fuit tunc priuata
patris ſucceſſione; quo nomine nullum
tempus aliud inſpiciendum eſt, quam quo
renunciatum fuit: iura autem allegata lo-
quuntur, quando ſucceſſio defertur ex
mor-

Digitized by Google

mortis tempore. Ideoque refert, an quis fuerit mortuus ante vel poſt patrem ſuum.

68 Decipiuntur ergo † qui noſtro caſu, quo tempore dotis conſtitutæ filia priuatur patris ſucceſſione per renunciationem, diſtingunt, an filia pręmortua fuerit patri, an non: quoniam vt vides, non tempus mortis, ſed renunciationis & excluſionis filiæ in conſideratione haberi poteſt, & conſequenter nepotum, *l. ſi viua matre. 3. C. de bon. maternis, l. fin. C. de naturalib. liberis.* Nec ad rem pertinebit, *l. 1. §. ſi impuberi, ff. de collation. bonor. l. qui ſuperſtitis, 94. ff. de acquir. hered.* quoniam ſucceſſio illic deferebantur ex morte eius cui erat ſuccedendum: itaque locum non habent in caſu *cap. quamuis pactum 2. de pactis, lib. 6.* & translato ſacerdotio, neceſſe eſt vt legis translatio fiat, *cap. translato ſacerdotio 3. de conſtitutionib.* Hæc Berengarius.

69 Conuincitur tamen ipſe, † quia non obſtante matris renunciatione ſucceſſio ipſi defertur ex mortis tempore, nec ea renunciatio hereditatis vel legitimæ delationem impedit, vt conſtat ex *Antonio Fabro tom. 1. de errorib. pragmaticorum, decade. 12. errore 3. pagin. 270.* Ideo licèt filia paternæ ſucceſſioni & petitioni legitimæ renunciauerit, nihilominus in legitimæ computatione partem facit. Idem *Faber dicta decade 12. error. 8.* Adeò vt ſi pater teſtatus fuerit, impunè eam præterire non poſſit, vt latè probat *Anton. Faber dicto tom. 1. decade 13. errore 1.* quicquid cum alijs dicat *Stephanus Gratian. tom. 3. diſceptation. forenſ. cap. 490. à num. 32.* Sed ſuccedens renunciationis poteſtas eo ipſo inſtanti, quo delatio fit, acquiſitionem impedit, *Faber d. pag. 270.* At in noſtro ca-
70 ſu † filia prædeceſſit, vnde renunciatio vel repudiatio illius, quod nobis ſub conditione vel incerta die debetur, quale eſt legitima, vt infrà dicam *à num. 84.* antequam dies veniat, vel conditio exiſtat, nullius eſt momenti, *l. ſi ita ſit ſcriptum. 45. §. ſi ſub conditione, ff. de legatis 2.* Quemadmodum repudiatio, aut quod idem eſt renunciatio, de hereditate viuentis nulla eſt, de qua paciſci non potes, vt ad te aliquando perueniat, vel nunquam, *l. 1. ff. de hereditate vel actione vendita, dicta l. qui ſuperſtitis:* quò reſpiciens filia intelligitur renunciaſſe ſub conditione illa, ſi ſucceſſio ſibi deferatur, vt ſequenti argumento dicam. Et per conſequens Berengarij reſponſum ſuſtineri non poteſt tam ex hoc, quàm ex rationibus pro noſtra parte adductis.

71 Sextò: † quia filius aut filia ſub quadam tacita conditione, ſi ad eos deferatur hereditas, renunciaſſe videntur, ſicuti dicimus in ſtipulatione, acceptilatione, vel reali ſolutione pure facta animo nouandi vel diſſoluendi obligationem cõditionalem, quia habeat tacitam conditionem, ſi conditio obligationis veniat, & purificetur, vt in *l. ſi Stichum. 8. §. 1. & in l. quotiens. 14. §. 2. ff. de nouationib. & in l. ſub condit. 16. ff. de ſolutionib.* & dicunt Doctores in *l. pactum quod dotali, & in l. fin. C. de pactis, Paul. Caſtrenſ. & DD. in l. qui ſuperſtitis, ff. de acquir. heredit. & in l. pa-*
72 *ctum dotale, ff. C. de collationib.* Aliter enim † non potuit repudiare, aut quod idem renunciare, quia repudiare non poſſum hereditatem quæ non fuit delata, *l. is qui heres. 13. l. is poteſt. 18. ff. de acquir. heredit.* facit *l. eius eſt nolle 3. ff. de regul. iur.* Non potuit mater repudiare quod nõ habebat, priuatio enim ſupponit habitum, *l. decem. 116. ff. de verbor. obligation.* & nemo dat quod non habet *cap. Daibertum. 24. 1. quæſtion. 7.* Cùm autem filius aut filia ante conditionis euentum, hoc eſt, ante patrem deceſſerit: ergo renunciatio nullius eſt momenti, *l. ſi ita ſit ſcriptum. 45. §. ſub conditione, ff. de legat. 2. l. qui heredi 44. §. fin. ff. de condition. & demonſtration. l. pecuniam. 36. ff. ſi certum petatur, l. cedere diem 213. ff. de verbor. ſignificat.* latè *Franc. Beccius* poſt multos *conſ. 74. n. 12. & Roland. à Valle conſ. 11. num. 4. lib. 1.*

73 Nec contra hoc † obſtabit, ſi dicas, verũ eſſe ius nondum delatum repudiari non poſſe, vt in dictis legibus, ſed renunciari poſſe pendente conditione manifeſtum eſſe, *l. 1. C. de pactis, l. & heredi. 21. §. filiafamilias, l. pactum 46. in fine, ff. de pactis.* Ratio differentiæ eſt, quia repudiamus tantùm id quod eſt noſtrum, vel nobis delatum, vel acquiſitum eſt de præſenti: nam repudiatio in iure conſiſtit, dicta *l. is poſt 18. l. in repudianda. 23. ff. de acquir. heredit.* Sed renunciamus vel paciſcimur quoquo modo de rebus futuris quæ nondum nobis delatę ſunt. *Franciſc. Duarenus ad titulum ff. de acquir. heredităt. cap. 9. quæ neceſſaria ſunt ad repuditionem hereditatis, pag. 1081. in fine, Cuiacius, Hottoman. & Anton. Faber in dicto §. filiafamilias, Hubert. Giphanius in tract. de renunciatio. ante cap. 1. pag. 15. poſt medium, Briſon. lib. 3. de ſolutionib. pag. 435. & Iulius Pacius diſput. 5. ad Pandectas iu-*
74 *ris ciu. theſi 32.* Quia reſpondetur † quòd de legato ſeu fideicommiſſo conditionali paciſci poteſt, vt in dictis legibus, cùm per fideicommiſſum non ſuperſtiti, ſed defuncto ſuccedatur, *l. coheredi 41. §. cùm filiæ, ff. de vulgar. & pupillar.* Non enim de viuentis, ſed defuncti ſucceſſione paciſcebatur, ideoque in dictis legibus tale pactum de non ſuccendo valuit, vt dicunt in dicta *l. 1. Iaſ. num. 18. Ripa num. 27. & Sicard. num. 162. P. Auguſt. Morla in 1. part. empor. tit. 3. quæſt. 5. num. fin.* Secus autem eſt in noſtro caſu, vbi tractatur de non ſuccedendo ſuperſtiti &

tunc,

tunc non valet, vt dixi ſupra num. 3. & ſeq.

75 Præterea † in dicta l. 1. & in ſimilibus renunciatio ſiue pactum de legato aut fideicommiſſo valuit ſub conditione, Si aliquādo tale legatum ſeu fideicommiſſum ad renunciantem pertinere cœperit, ſecundum Hugonem Donellum in dicta l. 1. num. 7. vbi Giphanius pag. 37. col. 1. & alij, matri autem renuncianti ſub illa tacita conditione: Si ſibi hereditas deferatur: & ante euentum conditionis decedenti ſucceſſio delata non fuit, & ſic renunciatio fuit nulla, ſecundùm dicta ſuprà, num. 54.

76 Vltimò, † principalis ſententia ex eo probatur, quòd nepotes excludi non poſſint, etiamſi eorum matri dos data fuerit, quoniam regulariter & iure ipſo ad dotantem patrem redijt, l. dos à patre. 4. C. ſoluto matrimonio, cum ſimilibus, vt poſt multos latè defendunt Cephal. conſ. 709. lib. 5. Menoch. conſil. 238. lib. 3. Vincent. Honded. conſ. 75. per totum, præcipuè à num. 14. lib. 2. Surdus conſil 206. num. 2. vol. 2. & de alimentis, tit. 5. quæſt. 7. à n. 6. & tit. 8. priuileg. 74. à num. 1. Antonin. Theſaur. deciſ. Pedemontana 138. per totam, Barboſ. in l. poſt dotem. 41. à num 46. ff. ſoluto matrim. Guibert. de dotibus, cap. 6. à num. 3. Fachineus lib. 3. controuerſiar. iuris, cap. 71. & lib. 13. cap. 59. Ant. Gouean. in l 6. num. 2. & 3. ff. ad legem Falcid. Donellus lib. 14. commentarior. iuris ciuil. cap. 6. §. Hic vnus exceptus eſt, Anton. Faber. lib. 13. coniecturar. iur. à c. 1. & Gaſpar Schifordegherus lib. 2. ad Anton. Fabrum tract. 14. per totum. Ergo non videtur æquum quòd nepotes ab aui ſucceſſione priuentur ſub prætextu huius dotis, quæ ad eum & non ad nepotes peruenit.

77 Sed contra hoc † obſtare videtur ſententia Martini in dicta l. dos à patre, dicentis ad auum non peruenire, ſed ad nepotes pertinere, vt poſt multos dicunt Antonin. Theſaur. deciſ. 190. per totam, Forcatul. in cupidine iuriſperiti, cap. 7. Duaren. in l. 48. ff. ſoluto matrimon. Petrus Gregor. lib. 9. ſyntagmatis iur. cap. 22. n. 9. & 10. Dominicus Arumaus diſputat. 15. ad Pandectas, theſi. 9. Antonius Faber lib. 1. coniecturar. iuris, cap. 16. & Hieronym. Treutler. ſelectarum diſputation. vol. 2. diſputat. 7. theſi 11. quam approbauit opinionem l. 30. tit. 11. p. 4. Quia
78 inſpecto † iure communi contraria opinio veriſſima eſt, & quando ſecundùm Martini & Partitæ legis opinionem dicamus ad nepotes pertinere, intelligendum eſt, vt nepotibus acquiratur, non tanquam heredibus matris, ſed auferendo ab auo, & concedendo liberis, iuxta opinionem Bartoli in l. quartam, num. 12. verſic. Præterea, & ibi Ripa num. 190. & 191. Picus num. 212. Berengarius Fernandus, art. 3. de legitima, num. 105. Fiumagal. num. 412. vſque ad num. 425. ff. ad legem Falcidiam, idem Bartol. in l. poſt dotem, num. 33. & ibi Imola num. 7. ff. ſoluto matrim. Bald. in l. fin. num. 8. C. communia vtriuſque iudicij, Corraſius in repetitione l. filium quem habentem, numer. 241. verſic. Altera ratio, C. familiæ herciſcund. Cephal. conſ. 256. num. 33. lib. 2. & conſil. 613. nu. 11. lib. 4. & eſt communis opinio, vt per Vincent. Honded. conſ. 32. num. 24. lib. 1. & conſ. 35. nu. 37. lib. 2. Capicium deciſ. 176. num. 24. & poſt Rotam Roman. Stephan. Gratian. tom. 3. diſceptat. forenſ. cap. 556. num. 36. Cùm igitur nepotes iſti acciperent dotem iſtam, neque tanquam matris, neque tanquam aui heredes, ſed legis ſiue conſuetudinis miniſterio, ipſis præiudicare non debet.

79 Hanc principalem ſententiam † licèt ſic non defenſam, tenent poſt multos Crauet. conſ. 127. num. 1. & 4. Matthæus Vueſembec. conſ. 11. num. 14. Hieron. Schurff. cent. 1. conſ. 74. à n. 4. Menoch. conſ. 944. num. 42. 60. cum ſeq. & n. 66. lib. 7. Surd. conſ. 133. per totum, vol. 1. & conſ. 332. per totum, vol. 3. Ludouic. Morotius conſ. 22. per totum, Guid. Pap. quæſt. 228. n. 2. Anton. Theſaur. deciſ 138. num. fin. Vincent. de Franchis deciſ. 67. Anton. Faber. lib. 2. Codicis Fabrian, tit. 3. de pactis, definitio 1. Gaſpar Theſaurus lib. 1. quæſtionum forenſium, deciſ. ſiue quæſtion. 90. per totas, Roderic. Suar. in l. quoniam in prioribus in declaratione legis Regni, limitatio. 4. à n. 5. C. de inofficioſ teſtam. Baeca de non meliorandis, cap. 10. à num. 111. Molin. lib. 2. de Hiſpanor. primogenijs, cap. 3. num. 47. alter pater Molina de maioratibus, diſputat. 579 num. 14. Nicol. Vigelius lib. 4 methodus iuris controuerſi, cap. 6. exceptione generali 4. replicat. 1. & 2. Petrus Greg. in 3 parte ſyntagmatis iuris vniuerſi, lib. 41. cap. 16. Ambroſ. Schurer. in tractat. de hereditat. quæ ab inteſtato deferuntur, tit. 8. ampliation. 3. Ludouic. Schrad. de feudis, par. 10. ſectio. 9. num. 211. & par. 6. cap. 2. num. 72. Fachineus lib. 3. controuerſ. cap. 23. Henr. Bocerus ad Digeſt. parte 2. diſputatio 9. theſi 43. & diſputation. claſ. 1. diſp. 3. theſi 14. Dalnerus de renunciationibus, cap. 14. num. 12. Helfricus Vlricus Hunnius ad vol. 1. diſputation. Treutlerij ad ius ciuile, diſputat. 6. theſi 8 quæſt. 69. pagin. 421. & Molfeſius in commentarijs ſuper conſtitut. Neapolitan. in titulo de renunciatione, cap. 5. per totum, & in cap. 17. n. 20. & ſeq. & in 2. tomo nuper impreſſo in additione ad eundem quæſt. 5. qui plurimos Doctores pro hac parte referunt.

80 Reſtat nunc † vt fundamentis contrarijs ſatisfaciamus. Et non obſtat primum argumentum, quia etſi regulariter in eo contenta vera ſint, non tamen procedūt, quando lex repræſentationem admittit: nam tunc remotiori gradu naturaliter exiſtens concurrit cum proximiori, quia quo ad ius in eodem parique gradu eſſe exiſtimatur ſecundùm dicta ſuprà multis in locis, præcipuè

Digitized by Google

puè *lib. 1. cap. 10. à num. 3.* & in hoc libro 2. *cap. 15.*

81 Minus obſtat † ſecundum fundamentum; quia negamus argumenti minorem propoſitionem, hoc eſt, filium quoad legitimam patris eſſe creditorem: viuo enim patre legitima filio non debetur, *l. 1. §. ſi impuberi arrogato, verſ. Caterum, ff. de collatione bon. vbi Bart. Iaſ. in l. lege Cornelia, num. 5. ff. de vulgar. & pupil. ſubſtit. Guid. Pap. quaſt. 486. per totam, Cephal. conſ. 95. num. 2. & conſ. 148. num. 29. lib. 1. Menoch. conſ. 77. num. 6. lib. 1. Galeat. Maluaſ. conſ. 89. num. 19. & 120. vol. 1.* & cum multis *dominus Caſtillo de vſufructu cap. 64. num. 11. Surdus de alimentis, tit. 8. priuil. 26 num. 1. Treutlerus ſelectarum diſputat. ad ius ciuile, diſput. 13. theſi 17. littera A. & Philippus Paſchal. 2. par. de viribus patriæ poteſtatis c.*

82 *4. n. 20.* Ex dictis auctoribus conſtat † filium non eſſe patris creditorem in legitima, neq; in eius bona aliquod ius hypothecarium habere, & *Salicet. in l. omnimodo in princip. C. de inoffic. teſtam. Afflict. deciſ. 162. num. 4. Hier. de Laurentijs in Rota Auenion. deciſ. 52. Padilla in l. ſi emancipata, num. 37. C. de iuris & facti ignorant.* & cum alijs multis *Michael Graſ. receptar. ſententiarum, §. legitima, quaſt. 14. & Surd.*

83 *conſ. 51. num. 8. vol. 1.* Fateor † aliquas leges debitam portionem dixiſſe, vt in *l. Papinianus 8. §. vnde, in fin. ff. de inofficioſo teſtamento, l. penult. in princip. C. eod. tit.* & eodem ſenſu debitum bonorum ſubſidium dictum in *l. ſi totas. 5. de inoffic. donationib.* & quartam iure naturæ debitam, *l. vltima, ff. de bonis damnat. l. nam etſi 15. in princip. ff. de inofficioſo teſtamento*, & recepto magis vocabulo legitimam dictam, *l. omnimodo. 30. & ſequentibus, C. eod. tit.* Sed omnes illæ & ſimiles leges ita loquentes intelligendæ ſunt de debito impropriè & fictè, non tamen verè, ideoque in *d. l. Papinianus, §. ſi quis impubes* dicitur: *Quartam ei quaſi as alienum concedendam*, vbi vtitur Iureconſultus dictione, *quaſi*, improprietatem denotante. Ita in terminis poſt alios dicunt *Surdus conſ. 401. à num. 28. vol. 3. & Padilla in dicta l. ſi emancipata, num. 32. & ſeq.* Legitima igitur non debetur ſimpliciter, ſed ſi querelam inofficioſi teſtamenti excludere velimus, vt benè dicit acutiſſimus noſter *Anton. Goueau. in l. 1. à nu. 30. præcipuè n. 36. ff. de vulg. & pupill. ſubſtit.*

84 Prætereà † fingamus filium pro legitima ſimpliciter patris eſſe creditorem, adhuc argumentum non procedit: nam eius maior diſtinguenda eſt, aut debitor eſt in diem certum aut in diem incertum. Si in diem certum, poteſt ante diem ſoluere, vt in dictis legibus cum declarationibus per Doctores ibi adductis, & *Anton. Gomez tom. 2. reſolut. cap. 11, à num. 22. Padillam in l. poſt mortem, num. 13. C. de fideicommiſ. Minchacam de ſucceſſionum creation. §. 7. n. 19. & Petrum Auguſtin. Morlam. 1. par. emporij, tit. 8. q. 21. per to-*

85 *tam.* Si tamen † in diem incertum eſt debitor, tunc incertus ille dies pro conditione habetur, *l. dies incertus. 75. ff. de condition. & demonſtration. l. talis. 30. §. ſed etſi, ff. de legat. 1.* & ante diem incertum ſolui non poteſt, *l. ſtipulatio iſta. 38. §. inter incertam, ff. de verbor. obligation.* vbi Doctores communiter. Ratio differentiæ eſt, quia quod in diem incertam promiſſum eſt, non debetur, quod verò in diem certam, ſtatim debetur, *l. cedere diem 213. ff. de verb ſignif. Ant. Gomez. d. cap. 11. n. 21.* Quod autem non debetur non rectè ſoluitur, hinc ſolutum conditione

86 indebiti † repeti poteſt, *l. ſub conditione. 16. l. quod ſi ea 18. l. qui promiſit. 48. ff. de condict. indebiti*, & cum aliquibus Doctoribus *Ant. Gomez dict. cap. 11. num. 23. Emanuel Coſta lib. 1. ſelectarum, cap. 18. num. 6. Donellus in l. eum qui 41. §. fin. num. 56. ff. de verb. obligation. Anton. Faber lib. 4. coniectur. iuris, cap. vltimo, & Arumæus diſputat. 11. ad Pandectas, theſi 16.* Cùm igitur legitima iſta viuente patre non debeatur, ſed poſt eius mortem, cuius dies incertus eſt, & antequem filius mori poteſt, conſequens fuit, vt pater ante eius mortem ſoluere ſecurè non potuerit, & ſibi imputet anticipationis liberalitatem, quæ in nepotum præiudicium valere non potuit, vt loquens de fideicommiſſo poſt heredis mortem relicto, qui fideicommiſſario ante mortem reſtituit in aliorum præiudicium dicit *Andreas Alciat in d. §. incertam, num. 25.*

87 Ad tertium argumentum † reſpondetur, præſumptionem illam in caſu propoſito locum non habere, cùm renunciatio ſtrictè interpretari debeat, maximè reſpectu tertii: argumento *l. ſi vnus 27. §. pacta, in fin. ff. de pactis, l. 3. in princ. ff. de tranſact.* imò eius verba intelligi debent potiùs contra eum qui ſe fundat in renunciatione, vt minus renũcianti noceat, plenè poſt alios dicunt *Franc. Becc. conſ. 111. num. 31. Vincent. Honded. conſ. 29. num. 94. lib. 1. & Surd. conſ. 446. num. 22.*

88 *& 23. vol. 3.* Prætereà † etſi renunciatio aliàs ſucceſſoribus quoque præiudicaret, id tamen hactenus verum eſſet, quatenus vterentur iure anteceſſoris atque ex perſona defuncti ſuccedere vellent, ſed hic filij ex propria perſona veniunt, vt dixi ſuprà *n. 66.* Deinde in caſu noſtro renunciatio non eſt puta, ſed vt dictum fuit ſupra *n. 54.* conditionalis, quæ tacitam iſtam in ſe continet conditionem: ſi delara aliàs fuiſſet ſucceſſio paterna: atqui conditionem hanc deficere, cùm viuo adhuc patre filia decedit, expeditum eſt. Denique in dicta *l. ſi pactum. 9. in fine, ff. de probationibus*, dicitur in dubio præſumi

ſumi quemque heredibus ſuis proſpicere & cauere voluiſſe, non autem aſſeritur in dubio quemque heredi ſuo voluiſſe præiudicare, & nocere pacto.

89 Quarto argumento † reſpondetur: quòd auus tenetur inſtituere vel exheredare nepotem, ne, ſi nepos natus non ſit eo tempore, vel ſi natus à patre tamen præceſſus ſit, agnaſcendo vel quaſi lege Vellea rumpat teſtamentum, *l. poſthumorum. 13. ff. de iniuſto rupto, l. 2. C. de liberis præteritis, §. poſthumorum, 2. inſtit. de exheredation. liber.* Vel ſi teſtamenti tempore natus & à patre præceſſus non ſit, ne annullet teſtamentum, *l. maximum vitium. 4. C. de liberis præteritis, §. ſed hæc quidem 6. inſtit. de exheredat. liberor.* & explicant Doctores in dictis locis, et in *l. Gallus. 29. ff. de liber. & poſthum. Emanuel Coſta in §. Et quid ſi tantùm dicta l. 29. præcipuè in 4. parte, Anton. Gomez tom. 1. reſolutio. cap. 11. num. 34. dominus Caſtillo de Sotomayor poſt multos lib. 3. quotidian. controuerſ. c. 22. à n. 65. vſq. ad 76. Connan. lib. 10. commentarior. cap. 2. num. 1. 10. & 11. Donellus commentar. iur. ciu. c. 11. §. Animaduertendum, & cap. 13. §. 1. & cap. 16. §. His ergo modis, & Schiſordeg. lib. 3. ad Ant. Fabr. tract. 17. q. 2. & ſeq.*

90 Vnde non credendum eſt † velle excludere illos quos inſtituere tenetur, nec amor, vel voluntas illa, de qua in d. *l. cùm auus. 102. ff. de conditionib. & demonſtration. & l. cùm acutiſſimi. 30. C. de fideicommiſſis,* ſufficiens eſt ad priuãdum nepotes ſua legitima portione, ad quã ex propria perſona admittũtur: imò ne ea priuarentur in dictis legibus nepotes admittuntur excluſis patruis quibus reſtituere expreſsè iuſſerat teſtator, & ſic potius pro nobis quã contra faciunt.

91 Quinto argumento † ſatisfit negando in caſu noſtro ſuppoſitum, quo dicitur portionem renunciantis fratribus accreſcere, quia poſt defunctum, cui ſuccedendum eſt, deficientium coheredum partes cæteris coheredibus accreſcunt. Deficere heres intelligitur, qui aut iã ab initio defũcto heres nõ extitit, & ſpe eius acquirendæ hereditatis excidit: aut ab initio heres factus poſtea ſe abſtinẽdo ab hereditate receſſit, quibus ex cauſis id facere conceſſum eſt. Prius extraneorum eſt, poſterius ſuorum heredum ſe abſtinentium, & extraneorum minorũ vigintiquinque annis qui idem beneficio
92 ætatis conſequuti ſunt. Deficit ergo † extraneus heres qui aut repudiauit hereditatem, aut morte vel qua alia ratione impeditus eſt, quominus adiret, *l. ſi ex pluribus. 9. ff. de ſuis & legitimis heredib.* Mortuus heres prius quam adiret, ideo deficit, quia hereditas non adita non tranſmittitur ad heredes, atque ita & defuncto heredi & heredi eius amittitur, *l. vnica, §. in nouiſſimo, C. de caducis tollend.* Alia ratio impedit adi- tionem, & heredem excludit, ſi ſub conditione inſtitutus eſt, & conditio non extitit. In bonorum quoque poſſeſſoribus ij deficiunt, quibus eademilla obſtiterunt quominus peterent bonorum poſſeſſionẽ, id eſt, qui vel repudiarunt ius ſuum, vel antè mortui ſunt quàm peterent; hoc amplius, & qui tempore bonorum poſſeſſionis finito excluſi ſunt, *l. 4. ff de bonorum poſ-*
93 *ſeſſion.* Et horum omnium portiones † iuxta regulam vulgarem accreſcunt ijs qui ſuas admiſerunt, d. *l. ſi ex pluribus, ff. de ſuis & legit. l. 3. §. vltimo, l. 4. & 5. ff. de bonor. poſſeſſionib.* Niſi ad heredes ſuos tranſmittant in caſibus *l. cùm in antiquioribus. 19. C. de iure deliber. & legis vnicæ, C. de his qui ante apertas tabul. hered. tranſmit.* quia in illis caſibus heredem ita decedentem non deficere dicimus. Suus quoque heres, quem cõſtat ab initio ſtatim heredem exiſtere, iure tamen Prætorio deficere intelligitur, cùm ſe abſtinet, ſic enim recedit ab hereditate, nec minus ex hac abſtentione illis tribuitur quàm ſi extraneus repudiaſset, *l. pro herede. 20. §. Papinianus, l. neceſſarijs. 57. de acquiren. heredit.* Ideo placet abſtinentis ſe ſui heredis portionem etiam coheredi, ſiue ſuo, ſiue extraneo qui ſuam agnouit, accedere, nempe eo iure, quo portio portioni accreſcit, id eſt, iure accreſcendi, *l. ſi duo 38. l. penult. &*
94 *vlt. ff. de acquirend. heredit.* Quod † ſuo heredi abſtinenti ſe tribuitur iure Prætorio, vt ne amplius habeatur pro herede, hoc idem eodem iure tribuitur heredi extraneo, quia adeundo heres extitit, ſi beneficio ætatis in integrum reſtitutus eſt, vt ſibi abſtinere liceret, & ſe abſtinuit, dicta *l. neceſſarijs, l. 1. C. ſi minor ab hereditat. ſe abſtinuer.* Ideò tanquã deficiente eo placet eius portionem ad coheredem qui partem ſuam agnouit, pertinere. Ex dictis patet, quod non poteſt dari ius accreſcendi, niſi ille, de cuius ſucceſſione tractatur, deceſserit ante defectam conditionem, abſtentionem, repudiationem, vel mortem illius cuius portio cæteris coheredibus accreſcit, vt conſtat ex Doctoribus in dictis locis, & in *l. re coniuncti. 89. ff. de legat. 3. Duaren. lib. 1. de iure accreſcendi. c. 1. & 2. Ant Gouean. & Ioan. Sueuio in ſpecialibus tractatibus de iure accreſcendi in diſcurſu, Petro Greg. in 3. part ſyntagmat. iur. lib. 46. cap. 11. & Hugo. Donel. lib. 7. commentarior. de iure ciuili, cap. 12. §. Primum ergo quæritur.* Cùm igitur conſtet in caſu noſtro filium vel filiam renunciãtes deceſſiſse ante patrem, ipſis portionem aliquam deferri nequiuiſſe, quæ deficere dici potuerit, et per conſequens fratribus accreſcere impoſſibile fuiſse.

95 Cõtrario ſexto reſpõdetur argumento, † quòd licet filio heredi ad aui ſucceſſionẽ aſpirare, ea renunciatione non obſtante:

R nam

nam per matris præmaturam mortem ea renunciatio euaneſcit & pro non facta habetur, quia conditio ſub qua facta eſt renunciatio, non euenit, vt ſupra dictum eſt, *num.* 54. Filius ergo ſuccedendo non dicitur contrauenire illi renunciationi, quæ facta fuit in eum caſum, ſed in alium, quando ſcilicet hereditas eſſet matri delata. Quinimo filius ſuccedendo videtur potius ſe conformare cum materna voluntate, quia renunciatio facta ſub vna conditione cenſetur ſub contraria continere negatiuã, per regulam quæ habet, quòd datum ſub vna, ſub contraria conditione cenſetur ademptum, *l. ſi legatum purè.* 10. *ff. de adimendis legat. l. aliquando.* 107. *ff. de condition. & demonſtration. l. quod purè.* 6. *ff. quando dies legat. cedat.* Si igitur matris voluntas fuit renunciare ſolùm eo in caſu quo hereditas ſibi eſſet delata, & hic caſus non euenit, vtique filius, ſuccedendo eo caſu, quo matri non eſt delata hereditas, non dicitur venire contra factum matris: renunciatio enim eſt ſtricti iuris, *Bald. conſ.* 437. *num.* 2. *vol.* 1. *Paul. Caſtren. conſ.* 86. *num.* 6. *vol.* 1. & cum multis *Dalnerus de renunciationib. cap.* 1. *n.* 55. & cum *Beccio, Hondedeo, & Surdo* notaui ſu-
96 prà hoc *cap. n.* 87. & non extenditur † de vno ad alium caſum; atque ideò cum pater aut mater renunciauerit ſolùm iuri, quod ſibi competebat, non debet renunciatio extendi ad ius quod non ſibi, ſed filio poſtea competere cœpit, & renunciatio intelligitur rebus ſic ſtantibus, *cap. 2. de renunciatio. Federic. de Senis conſ.* 77. *Decius conſ.* 265. *nu.* 4. *col.* 2. *verſ. Nec obſtant ergo adducta, vol.* 1. *Pariſ conſ.* 7. *num.* 70. *& ſeq. lib.* 2. *Mandel. Albenſ. conſ.* 66. *nu.* 2. *vol.* 1. *Tiber. Decian. conſ.* 3. *n.* 123. *& conſ.* 52. *num.* 16. *lib.* 1. *Menoch. conſ.* 335. *n.* 9. *conſ.* 359. *n.* 13. *& conſil.* 371. *n.* 6. *lib.* 4. *conſ.* 401. *n.* 94. *& ſeq. lib.* 5. *& conſ.* 848. *num.* 19. *& ſeq lib* 7. *Afflict. deciſ.* 350. *num.* 4. *& Maſcar. de probationib concluſ.* 1264. *num.* 14. 17. *&* 20. Ita huic fundamento reſpondit *Petr. Surd. conſ.* 133. *n.* 27. *cum duobus ſeq. vol.* 1.

97 Reſpondetur ſecundò, † quòd quando factum matris vel patris tendit ad priuandum filium heredem eo quòd ſibi debetur à lege, tunc poteſt venire contra factum patris, *Grammatic. deciſ.* 93. *nu.* 9. *&* 12. & poſt multos *Oſaſc. Cacheran. deciſ. Pedemontan.* 180. *num.* 5. *& Anton. Faber lib.* 4. *Codicis Fabriani, tit.* 11. *de hereditarijs actionib. definitio.* 4. *num.* 1. *in notis, verſ. Secundò limitat.* Sed factum iſtud renunciationis tendit ad priuandum filios, ſecundùm Doctores contrarios, eo quòd ipſis à lege debetur. Ergo poſſunt venire contra factum matris.

98 Tertio reſpondetur, † quòd in argumento dicta procedunt quatenus nepotes ſunt heredes matris & ex perſona defunctæ veniunt, atq; iure eius vtuntur: ſecus eſt, quando non ex perſona matris, nec iure ipſius, ſed ex perſona propria, iureque ſuo & proprio veniunt, *Vincen. de Franc. deciſ.* 67. *nu.* 8. *&* 9. *in fin. & Ant. Faber d. tit.* 11. *definit.* 1. Sed hic, vt remanet dictũ, nepotes non ſuccedũt ex perſona matris, & proprio ipſius iure, ſed ex propria perſona & iure proprio ſuo. Ergo poſſunt venire contra matris factum.

99 Septimo fundamento ſatisfit † negando conſequentiam illam: intrat locum & gradum renunciantis, ergo ſuccedit ex illius perſona. Poteſt enim filius intrare locum matris, & ex propria perſona ſuccedere. Nam hoc ipſum quod in matris locum ſuccedat, à lege, non à matre filius habet, & ideo non dicitur venire ex perſona matris, nec pactum matris ei poteſt nocere, ut in propoſito reſpondit *Bart. in l. qui ſuperſtitis, numero* 2. *verſic. Aduerte ſiquidem, ff de acquirend. hered.* & dicit idem. *Bart. in l.* 1. *§. ſi ſit nepos, col* 1. *verſ. Vnde prima ſolutio, ff. de collation. dotis*, quod filius ſuccedit in locum, id eſt, in gradum matris non tamen ſuccedit in perſonam matris, ſed ex propria. Idem formaliter dicit *Bart. in l.* 1. *§. ſi ſit filius, verſ Sed mihi nõ placet, ff. de coniungend. cum emancipato liberis*
100 *eius* Et dicit † *Baldus in l.* 2 *n.* 4. *C. de liber. præteritis*, quod duobus modis dicitur quis in alterius locum ſuccedere: primo per priuationem: ſecundo, per tranſmiſſionem. Primo modo ſuccedit quis in locum alterius ex propria tamen perſona amoto impedimento quod ei obſtabat, quomodo ſuccedit ſecundus heres mortuo primo, nec tamen ei nocet factum primi, & ſic debet intelligi in noſtro caſu. Secundo verò caſu factum primi nocet ſecundo, & ibi ſequitur *Salicet. Alexand.* Corneus, *Aretin. & Iaſ.* idem dicit *Aretin. in d. l. qui ſuperſtitis, num.* 4. *in fin. verſic Illud ergo*, vbi ait: quod filij veniunt ex propria perſona, quando mater prædeceſſit, licèt certo modo videantur venire ex perſona matris, quatenus in ſtirpes, & non in capita ſuccedunt *Alex. conſ.* 75. *n.* 19. *lib.* 1. *Craueta conſ.* 127. *n.* 4. *latè Franc. Bec. conſ.* 107. *n.* 16. *vol.* 1. *Surd d. conſ.* 133. *n.* 25. *& Roder. Suar. in l. quoniam in prioribus, in declaratione legis Regni, limitat.* 4. *num.* 7. *circa finem*, C. *de in offic. teſtam.* qui concludunt nepotem ex filia, quæ viuo patre deceſſit, auo ex perſona propria ſuccedere, ſiue concurrat cum auunculis, ſiue non, quia intrat in gradum matris ex legis diſpoſitione, proinde non ligatur facto ipſius matris: non ergo ideo dicitur venire ex perſona matris, quia in locum matris ſuccedat, poſtquam non ſuccedit ex iure vel ex facto matris, ſed iure proprio. Faciunt pro hac parte dicta ſuprà *lib.* 1. *c.* 6. *à n.* 11. *& c.* 10. *n.* 4. *&* 5.

Octa-

Digitized by Google

101 Octauo fundamento reſpōdetur, quòd ſtatutum fęminas excludens extātibus maſculis fuit conditum principaliter fauore conſeruandæ agnationis & nominis familiæ, licèt ſecundariò odioſum ſit reſpectu fęminarum, *Anton. Gabr. lib. 6. commun. tit. de ſtatutis concluſ. 6. num. 1. & 4. & concluſ. 7. Franc. Viuius lib. 1. commun. opin. ſtatutum excludens, num. 1. & ſeq. Henr. Breul. in tract. de renunciat. recept. mort. cauſ. 1. cap. 5. num. 3. & ſeq.* Gregor. *Robag. illuſt. maſculo fem. certam. cap. 29. Minſing. cent. 3. obſer. 26. in princ.* Gail. *lib. 2. obſeruat. 19. num. 1. obſeruat. 33. num. vlt, obſer. 122. num. 10. obſervation. 140. num. 13. & obſeruatio. 148. num. 5. & 20.* Grammat. *decis. 57. num. 24.* Corraſius *lib. 5. miſcel. cap. 16. num. 2.* Henric. *à Roſental in ſynop. iur. feudalis, cap. 1. concl. 5. num. fin. in fine, Alexan. Trentacinq. li. 1. variar. reſolut. 1. de ſtatutis, n. 1. & Molin. lib. 1. de Hiſpan. primogen. cap. 18. num. 4. & ſeq.* Et
102 cùm ratio ſtatuti † excludat filiam proximiorem, itá cenſetur excludere velle ex ea deſcendentes qui proueniunt ex radice infecta, & vbi eadem ratio procedit. Et in ſtatuto extat poteſtas & voluntas hoc diſponendi. Secus autem eſt in renunciatione vel pacto, quia in contrahentibus non fuit voluntas excludendi deſcendentes ex filia renunciante, quando renunciatio ad ipſam filiam limitata eſt, cùm in contractibus nulla perſona extrinſecùs ſubintelligatur, *l. quicquid aſtringendæ. 99. ff. de verbor. obligat.* Et contrahentes voluerunt renunciationem locum habere eo ſolùm caſu, in quo materna ſucceſſio eſſet delata, & ita deficit voluntas excludendi deſcendentes. Eodem modo deficit poteſtas, quia non poteſt alteri per alterum iniqua conditio fieri, *l. non debet alteri 74. ff. de regulis iuris,* & factum matris non poteſt filiis nocere, *l. transactione matris. 26. C. de tranſactionib.* & reſpondit *Surdus conſ. 133. num. 20. verſ. Non obſtat igitur, vol. 1.*

103 Reſponſio † ad nonum fundamentum ex eo pendet, an dos data filiæ imputetur in legitimam nepotibus. Et duo ſunt diſtinguendi caſus. Primus, quando conſtante matrimonio dos à marito conſumpta eſt, & tunc nepotibus in legitimam non eſt imputanda, cùm ad eos nihil perueniat, vt dicit *Anton. Faber. lib. 13. coniectur. iuris, cap. 13. in fin.* & ſupponunt Doctores infrà referendi, & cùm ſi eorum mater viueret, tunc ad collationem bonorum patris deducere, aut in legitimam ſuam imputare non teneretur, *l. 1. §. cum dos, ff. de collatione dotis, l. 2. §. de illis, ff. de collatio. bonor. l. ea demum 6. C. de collationib.* latè *Muñoz de Eſcobar. de computationib. c. 18. per totum.* Quicquid malè nepotibus in legitimam imputari dicat damnatus ille analyticus Doctor *modernus Pariſienſis*
104 *conſ. 35. num. 26.* Secundus caſus eſt † quando integra dos, aut eius pars ad nepotes peruenit, & tunc duplicem opinionem inuenio, vna eſt, vt nepotibus in legitimam non imputetur, vt probant *Bald. in l. illam, nu. 8. C. de collationib. Paul. Caſtrenſ. conſ. 29. nu. 5. lib. 1. Ancharan. conſ. 315. à num. 3. Tob. Nonius conſ. 49. præcipuè num. 11.* & plures relati per *Theſaur. deciſ. 237. num. 5. Surd. conſ. 206. per totum, præcipuè à n. 8. vol. 2.* & ſecundùm hanc opinionem dicendum eſt, quòd nepotes nihil acceperunt ab auitis bonis, & ſic non tenētur conferre, vnde ex propria
105 perſona auo ſuccedunt. Altera opinio † verior eſt, vt nepotibus in legitimam imputetur dos eorum matri ab auo data, vt probant latè *Bart. conſ. 190. vol. 1.* & in *l. in quartam num. 12. vbi Paul. Caſtrenſ. n. 9. Alex. n. 26. in fin. Ripa num. 191. Paul. de Montepico n. 211. Socin. Iun. numer. 138. & Berengar. Fernand. cap. 3. art. 3. num. 20. & 21. ff. ad legem Falcid. Idem Bart. in l. poſt dotem. 42. num. 32. vbi Alex. num. 30. & Petrus Barboſa à num. 51. ff. ſoluto matrim. Barbat. conſil. 40. per totum, vol. 2. Roderic. Suarez in l. quoniam in prioribus in declarat. legis Regni limitat. 4. n. 11. C. de inofficioſ. teſtam. Michael Graſſus receptar. ſententiar. §. Legitima quæſt. 23. à n. 6. Anton. Theſaur. dict. deciſ. 37. per totam,* elegantèr *Anton. Faber. lib. 13. coniectur. iuris, cap. 11. cum duobus ſequentib.* & relati per *Surdum d. conſ. 206. nu. 1.* Et ſecundùm hanc opinionem reſpondendum eſt, quòd integra dos, aut eius pars quæ ad nepotes peruenit, computanda vel conferenda eſt, vt cum *Paulo Caſtrenſi* dicit *Anton. Gomez in l. 22. Tauri, num. 10. col. 2. verſic. Quod tamen,* & alij Doctores pro principali noſtra ſententia adducti. Et ſic ceſſat inconueniens accipiendę duplicis portionis.

106 Vltimo argumento reſpondetur † diſtinguendo, aut quis ſuccedit in gradum & locum alterius per illius remotionem ſeu priuationem, & tunc qui ita ſuccedit, dicitur venire iure proprio & ex perſona propria amoto obſtaculo quod ei obſtabat, *l. Gallus 29. §. & quid ſi tantùm, ff. de liberis & poſthum. l. 2. cum ſimilibus,* C. *de liberis præteritis,* & intelligendum eſt in noſtra quæſtione, vbi mortua matre ante eius patrem impedimentū quod nepotibus, ſi ſupereſſet, obſtaret, amotum eſt, & ſic factum matris ipſis non nocet, & ex proprio iure & perſona auo ſuc-
107 cedunt. Aut in alterius locum † & gradum per tranſmiſſionem ſuccedit, & tunc non poteſt venire niſi eo modo & qualitate, qua ille, & factum illius nocet iſti, *l. qui quadringenta. 2. ff. ad Senatuſconſul. Trebel. l. in his 135. aliàs 175. §. non debeo, ff. de regul. iur.* ſiue ipſo iure, ſiue hominis miniſterio

fiat tranſmiſſio, *l. Gaius 23. ff. de manumiſſionib.* Et ita intelligendæ ſunt *l. ſi quis filium. 34. C. de inofficioſo teſtamento, l. vnica, C. de his qui ante apertas tabulas*, pro contraria parte adductæ, ita *Bald. in l. 2. num. 4. C. de liber. præterit. vbi Salicet num. 3. Alex. Corn. Aretin. Iaſ. &* Doctores communitèr, & *Surd. conſ. 133. num. 25. vol. 1.* & dixi ſuprà hoc *capite, à n. 99.* & ſic ceſſat argumentum.

S V M M A R I V M.

1 *Filij ſpirituales dicuntur qui ad ſacrum fontem, chriſma, cathecisſmum ab alus tenentur, & qui ad pœnitentiam ſacramentalem admittuntur, & inter iſtos agnatio ſpiritualis contrahitur.*

2 *Filijs iſtis ſpiritualibus hereditaria ſucceſſio non debetur, licèt alij affirment.*
Almenta debentur filys ſpiritualibus.

3 *Filij ſpirituales dicuntur diſcipuli.*
Magiſtris alimenta debentur.

4 *Magiſtrorum diſcipuli interfectores parricidij pœna damnabantur.*
Magiſtris multa debent diſcipuli, remiſſiuè.

5 *Monaſterium perſonam monachi repræſentans an in ſucceſſione aui vel patrui concurrat cum altero ſuperſtite monachi patruo, & numeris ſequentibus.*
Monaſterium bonorum incapax & eius monachus ſuccedere non poſſunt in hereditatibus.

6 *Monaſterium bonorum incapax non poteſt retinere fideicommiſſum relictum alicui poſtea monacho facto, vt alteri reſtitueret, ſi ſine liberis deceſſerit.*

7 *Monachus pro mortuo habetur.*

8 *Monachus pro ſeruo habendus eſt, ex qua ſententia decem illationes remiſſiuè referuntur.*

9 *Monachi licèt ex monaſterio in communi bonorum capace, in hereditatibus non ſuccedunt ſecundùm aliquas nationes.*

10 *Monachus ex monaſterio bonorum in communi capace in hereditatibus ſuccedit ſecundùm veram opinionem.*

11 *Monachus profeſſus retinet iura ſanguinis.*
Monachus non amittit agnationem, nec ius prioritatis in gradu.

12 *Monachus adhuc retinet ius ſuitatis.*
Monachus ante aditam hereditatem decedens virtute ſuitatis in monaſterium eam tranſmittit.
Monaſterium mediante monachi perſona ſucceſſionem capere poteſt.

13 *Mors ciuilis morti naturali non æquiparatur niſi in caſibus in quibus eundem operatur effectum quem mors naturalis, vel quando militat eadem ratio.*

14 *Monachus aliquando ſeruo, aliquando filiofamilias comparatur, prout vtilius monaſterio fuerit, & num. 15.*

16 *Seruus ex propria perſona inſtitui heres nequit, ex perſona verò domini capacis poteſt.*
Seruus ab inteſtato ſuccedere non poteſt.
Serui quoad ius ciuile pro nihilo reputatur.

17 *Monaſterium habetur loco filij &, reprobatur, à num. 19.*

18 *Monaſterium, mortuo iam monacho, ſuccedit patri monachi ſecundum Speculatorem. Sed malè à num. 27.*

19 *Monaſterium in bonis aliunde quæſitis à monacho, eo mortuo, præfertur patri ſuperſtiti ſecundùm aliquos, ſed malè à num. 27.*

20 *Intellectus Nouellæ 123. cap. 32. & Auth. niſi rogati, C. ad Senatuſconſult. Trebel.*

21 *Intellectus cap. in præſentia 8. verſ. Sed etſi teneret, de probationibus.*

22 *Hereditas eſt ſucceſſio in vniuerſum ius quod defunctus habuit tempore mortis.*

23 *Verbum*, Heres, *intelligendum eſt de filio, ſed hoc quando & quomodo intelligendum, vide remiſſiuè.*

24 *Monaſterium non habetur loco filij, quoad bona quæ nunquam Monachus aut monaſterium habuit.*
Monaſterium quando pro filio haberi poſſit, eſt filius fictus & improprius.

25 *Sententia iſta quod monaſterium habeatur loco filij procedit tantùm in caſibus à iure expreſſis.*

26 *Pater eſt vſufructuarius bonorum à Monacho aliunde quæſitorum.*

28 Monaſterium *non eſt de ſanguine & familia defuncti, de cuius agitur ſucceſſione.*

C A P V T XVII.

Filij ſpirituales an vti poſſint Repræſentationis beneficio?

1 SPirituales filij † alii ſunt quos in pœnitentia ſacerdos ſuſcipit, *cap. ſi quis ſacerdos, 9. 30. quæſt.* 1. Alii etiam ſunt quos ad ſacrum fontem, hoc eſt, Baptiſma, ad Sacrum Chriſma & ad catechiſmum alii tenuerunt, cum his modis tenens pater efficiatur ſpiritualis, & agnatio ſpiritualis contrahitur, vt notatur in *cap. fin. de cognation. ſpirituali, lib.* 6. et tenent *Benincaſ. de paupertate in 7. quæſtion. in 2. ſpecia. iudi num. 10. Aſcanius Clement. de patria poteſtate effectu 17. num. 21. & Petrus Surdus de alimentis, tit 1. quæſt. 11. à nu. 6.*
2 De iſtis non diſputo, † quia ipſis ſucceſſio non debetur ſecundùm *Anton. de Butrio in c. tranſmiſſa, qui filij ſint legitimi,* Abb. *in cap. tanta, num. 11. eod. tit. Bald. in authen. niſi rogati nu. 19. C. ad Senatuſconſ. Trebel.* quamuis poſt omnes agnatos et cognatos, ad Fiſci excluſionem aliquibus ſimilibus teneat *Surd. dict. quæſt. 11. à num. 16.* Sed alimenta ipſis deberi tenet *Bald. dicto num. 19.* & poſt alios defendit idem *Surd. vbi ſuprà, à num. 5. verſ. Verum contrarium* aduerſus Anton. *de Cordoua*

in

in l. ſi quis à liberis in princip. num. 19. ff. de
3 liberis agnoſcend. Filij quoque † ſunt ſpiritua-
les, qui magiſtri doctrina Chriſtiana, ſiue
humana perfectiores fiunt, Diuus Paulus ad
Philemonem, verſ. 10. Obſecro te (inquit) pro
meo filio quem genui in vinculis, Oneſimo, qui tibi
aliquando inutilis fuit, nunc autem & mihi & tibi
vtilis, quem remiſi tibi. Tu autem illum vt mea
viſcera ſuſcipe, et ſic diſcipulos appellat filios.
l. 1. C. de excuſationib. artificum, lib. 10. vbi gloſſa
verbo, filios, Quorum magiſtris etiam alimē-
ta deberi exemplo diſcipulorum, à quibus
Sabinus Magiſter in plurimum ſuſtenteba-
tur, vt narrat Pomponius in l. 2. circa finem, ff.
de origine iuris, & aliis iuribus defendit Surdus
4 dicto tit. 1. quæſt. 53. Et eorum † interfectores
diſcipuli parricidii pęna, qua propriorum
parentum occiſores, olim damnabantur
ſecundùm Petrum Aerodium lib. 8. rer. iudicatar.
tit. 6. in fin. et commendat Magiſter meus
dominus Ioannes Solorzano lib. 2. de parricidij cri-
mine, cap. 2. in fine: et licèt multa magiſtris &
Præceptoribus à diſcipulis debeantur, vt
per Menoch. lib. 2. de arbitr. centuria 5. caſu
fin. & Petrum Gregor. Tholoſ. in præludijs opti-
mi Iureconſulti, lib. 2. cap. 41. Iſtis, et alijs de
quibus Abbas dicto num. 11. hereditatem de-
beri nullibi ſcriptum reperitur, quapropter
de iſtis ſpiritualibus liberis non eſt diſputa-
tio noſtra.
5 Quoties † autē aliquis ingreditur mona-
ſterium, & monaſticam vitam profeſſus eſt,
monaſterium habetur loco filii, vt infra di-
cam hoc capite n. 17. Et tunc quæritur, an
monaſterium monachi perſonam repræ-
ſentans in aui aut patrui hereditate ſucce-
dat & concurrat cum patruo monachi. Et
diſtinguendum eſt primò, aut monaſterium
bonorum incapax, aut capax eſt in com-
muni. Primo caſu certum eſt monachum,
neque monaſterium ſuccedere poſſe non
ſolùm in hereditatibus, Clemen. exiui, col. 8. §.
Proinde cùm vir ſanctus, de verb. ſignific. Bart.
in tract. minoricarum, lib. 1. à cap. 2. & lib 4. c. 1.
& poſt alios Pater Emanuel Rodriguez tom. 2.
quæſtionum regularium, quæſt. 78. art. 1. 2. & 3.
6 & tom. 3. qu. 69. art. 10. Verum † nec fidei-
commiſſum retinere poſſunt, quod alicui
relictum fuit, vt alteri reſtitueret, ſi ſine li-
beris deceſſerit, Emanuel Rodriguez dicto tom.
2. quæſt. 80. artic. 1. Boerius deciſ. 354. num. 8.
Oſaſch. Cacheran. deciſ. 126. num. 26. & 27. Ca-
ualcan. deciſ. 1. num. 34. parte 3. Ioan. Gutierrez
lib. 1. Canonic. quæſtio cap. 32. num. 25. Mantica
lib. 11. de coniectur. vltimar. vol. tit. 7. numer. 8.
Emanuel Coſta in l. Gallus, §. & quid ſi tantum,
2. par. num. 12. ff. de lib. & poſthum. Ferdin. Vaz-
quez, lib. 3. de ſucceſſion. creation. §. 21. nu. 171.
Molin. lib. 1. de Hiſpan. primog. cap. 13. n. 94.
Pelàez à Mieres p. 2. de maioratibus, quæſt. 3. n. 25.
& 26. iuxta vltimam editionem. Ioſeph. de Ruſticis
in l. cum auus, ff. de condition. & demonſtration.
lib. 5. cap. 3. à n. 8. & Surd. conſ 557. n. 12 vol. 4
7 Secūdo caſu † quādo monaſteriū in cōmuni
bonorum eſt capax; & tunc ſubdiſtingue,
aut monachus ſuperſtes eſt; aut defunctus;
ſi ſuperſtes eſt, ſuccedit monaſterium re-
præſentans perſonam monachi, & concur-
rit cum patruo ipſius monachi: nam licèt
monachus iſte pro mortuo habeatur, cap.
nullus 54. 2. quæſt. 2. cap. placuit 8. 16. qu. 1.
Diuus Hieronym. in 3. parte operum, tract. 8.
epiſtola 36. incipit: Cuncti mei ſenſus, Doctores
in cap. in præſentia de probationib. & in l. Deo
nobis, C. de Epiſcopis & clericis, Bart. lib 4. mi-
noricarum, diſtinct. 3. cap. 1. num. 8. Paul. Ca-
ſtrenſ. in l. ex facto, §. ſi quis rogatus, el ſegundo,
num. 2. ff. ad Senatuſconſultum Trebel. Decius
conſ. 419. num. 2. vol. 2. Bellamera deciſ. 713.
8 numer. 2. Vel ſaltem † pro ſeruo habendus
eſt, cap. fin. 54. diſtinctione, Innocentius in cap.
cùm olim num. 4 de priuilegijs, Speculator lib. 4.
particula 3. tit. de ſtatu monachor. §. 1. num. 3.
Abbas in cap. 2. num. 8. de ſtatu monachor. Decius
in l. ſeruus, num. 11. C. de pactis, Anton. Faber
tom. 2. de erroribus pragmaticorum decade 26. er-
rore 7. & ſentit Anton. Gouean. in rubrica, ff.
de vulgari & pupillari ſubſtitution. num. 1. Et ex
hoc decem illationes accumulauerit Nicol.
Euerard. in centum locis argumentorum, loco 58.
ab initio & Montealegre lib. 2. praxis ciuil. c. 2. §.
9 1. à num. 64. vſque ad 73. Et his rationibus †
monachum ſuccedere nō poſſe dicendum
videretur, et aliis rationibus polyticis iuſtū
viſum fuit Gallis et Sabaudis, et legibus
peculiaribus ita deciſum, vt conſtat ex Guil-
lielmo Benedicto in cap. Rainuntius, verbo, &
vxorem nomine Adelaſiam, à num. 250. vſque ad
numer. 264. de teſtamentis, Petro Gregorio in 3.
part. Syntagmat. iur. libr. 45. cap. 2. num. 7. &
8. & Antonio Fabro lib. 1. Codicis Fabriani, tit.
2. definitio. 44. et cum Manſuero, Boerio & Ti-
raquello loquens de Gallis, aduertit Pelaez à
Mieres dict. quæſt. 3. num. 110. Et de Aquita-
nia dicit Burſat. conſ. 52. num. 41. lib. 1. et de
Flandria Curtius lib. 1. coniecturalium ad Viuiū,
10 cap. 12. Nihilominus † monachus capax
eſt ſucceſſionis ſecundum ius, per l. Deo no-
bis 55. §. hoc etiam cognitum, C. de Epiſcopis &
clericis, cap. vnic. iuncta gloſſa, ibi, verbo, legitimus
18. quæſtion. 1. cap. fin. 19. q. 3. Nouella 123. de
ſanctiſſim. Epiſcop. cap. 41. & vtrobique Do-
ctores Bolognin. ad Matthæſyllanum de ſucceſſion.
ab inteſt. 3. articul. principali, à num. 41. Ni-
col. de Vbaldis de ſucceſſionib. ab inteſtat. clerico-
rum regularium 1. p. n. 6. & 7. & 2. part. n. 1.
& Valent. Forſter. lib. 4. de ſucceſſionib. cap. 13.
num. 5. Paul. Aemil. Gal. de exceptionib. vltim.
voluntat. part. 1. tit. 4. exception. 1. num. 13.
Anton. Gama deciſ. Luſitan. 6. per totam, & poſt
mul-

Digitized by Google

multos ibi in additione Blaſius Flores Diaz de
11 Mena. Nam monachus † per profeſſionem
retinet iura ſanguinis, Lapus allegatione 101.
Bald. in cap. cum in magiſtratum, num. 3. de ele-
ctione, Panormit. in cap. quia nos, num 2. de teſta-
mentis, Tiraquel. de nobilitat. quaſt. 26. num 8.
& Molin. dicto cap. 13. num. 74. Et non amit-
tit agnationem, nec ius prioritatis in gradu,
Bald. in authen. ſi qua mulier. n. 10. C. de ſacro-
ſanct. Eccleſijs, Mantica lib. 8. de coniecturis vlti.
mar. voluntat. tit. 12. num. 25. Segura in repetit.
l. cohæredi, §. cum filia, nu. 63. ff. de vulgari, Mo-
lin. dict. cap. 13. numer. 73. Pelaez à Mieres 4.
parte de maioratib. quaſt. 23. num. 119. Pariſius
conſ. 47. num. 62. lib. 3. Cephal. conſ. 53. num.
98. lib. 1. & Surd. conſ. 557. num. 14. & 15.
12 vol. 4. Imò † adhuc retinet ius ſuitatis, Bart.
in dict. authen. ſi qua mulier. numer. 5. Bald.
Angel. Paul. & Alexan in l. ſub conditione, ff. de
liberis & poſthum. Tiraq. vbi ſuprà, Molina d.
cap. 13. num. 75. & Surd. dicto num. 14. & cuius
virtute, ſi ante aditam hereditatem deceſ-
ſerit monachus, in monaſterium tranſmit-
tit, vt poſt alios affirmant Gregor. Lopez in l.
21. gloſ. 2. tit. 3. par. 6. & Anton. Gomez tom. 1.
reſolution. cap. 9. num. 10. Et ſic monaſterium
mediante monachi perſona ſucceſſionem
capere poteſt, authen. ingreſſi, C. de Epiſcop. &
clericis, Nouella 85. de Monachis, cap. 6. aliàs c. 5.
cap. in præſentia 8. de probationib.; & vtrobique
Doctores Philip. Portius conſ. 23. num. 30. &
13 31. Nec mors ciuilis monachi † in con-
ſideratione eſt: nam mors ciuilis morti na-
turali non æquiparatur, niſi in caſibus in
quibus eundem omnino operatur effectũ
quoad caſum de quo agitur, quem mors
naturalis operatur, vel quando militat ea-
dem ratio, l. 1. §. fin. ff. de bonor. poſſeſſ. contra
tab. vt cum multis dicunt Bologuet. in l. Gallus
§. & quid ſi tantùm, num. 70. & 71. ff. de lib. &
poſthum. vbi Socin. num. 16. & 17. Cephal. conſ.
395. num. 32. lib. 3. Menoch. conſ. 388. nu. 23.
lib. 4. Vincent. Honded. conſ. 62. num. 12. 36 39.
& 40. lib. 1. Surd. conſ. 90. num. 27. & 43. lib. 1.
Trentacinq. 4. par. de ſubſtitutionib. cap. 6. num. 4.
Alexan. Raudenſ. lib. 1. de analogis, cap. 34. numer.
319. & ſeq. Molina dicto cap. 13. num. 94. Barboſ.
in 1. parte l. 2. num. 154. & ſeq. ff. ſoluto matrim.
Mors iſta fictitia, hoc eſt, ciuilis non opera-
tur idem quod naturalis, nam mortuus na-
turaliter, impoſſibile eſt, vt alteri ſuccedat,
monachus verò licèt quoad mũdum mor-
tuus eſt, nihilominus tam ex teſtamento
quam ab inteſtato ſuccedit, vt dictum re-
manet ſuprà num. 10. Ergo cum idem non
operetur ciuilis mors quod naturalis, non
potuit iſti æquiparari.
14 Similiter † non obſtat monachum ſeruo
comparandum eſſe, quia prout monaſterio
vtilis eſt, comparatio fit ſecundùm. Cinum in
l. Deo nobis, C. de Epiſcopis, & clericis, Bald. in l. 1.
num. 42. C. qui admitti ad bonor. poſſeſsion. poſſunt,
Roman. in l. is qui heres, §. neque filius, num. 11.
ff. de acquiren. heredit. Socin. Iaſ. Ripa, &
alij in l. 1. ff. de vulgari & pupil. ſubſtitut. Lam-
bertin. de iur. patronat. lib 2. par. 1. qu. 7. art. 12.
num. 20. & Dueñas in regul. 67. ampliation. 8.
Aliquando enim ſeruo comparatur, vt dixi
15 ſuprà hoc cap. n. 8. Aliquando etiam † filiofa-
milias etiam comparatur, Doctores vbi
ſuprà, & Vigilius in §. alienus quoque ſeruus,
num. 5. inſt. de heredib. inſtituend. præcipuè in
cauſis vltimarum voluntatum, vbi filiofa-
milias monachus comparatur, vt poſt Imo-
lam, Alexandrum, & Iaſonem dicit Euerardus
dicto loco 58. circa finem, & ex hoc ſeptem il-
lationes poſuit Montealegre in dicto §. 1. à nu.
74. vſque ad 81. Hinc venit vt monachus ab
inteſtato ſuccedat, alioquin, ſi ſeruo tan-
tùm compararetur, non ſuccederet: nam
16 licèt ſeruus † ex propria perſona inſtitui
non poſſit, & ex perſona domini capacis
benè inſtituatur, cui acquiritur, l. 3. l. non
minus. 31. in principal. l. ſi alienum. 49. §. 1. ff.
de heredib. inſtituend. l. ſi mihi & tibi. 12. §. re-
gula, ff. de legat. 1. §. ſeruus autem plurium 3.
inſtit. de heredibus inſtituen. Hugo Donellus lib. 6.
commentarior. iuris ciuilis, cap. 17. §. ſerui au-
tem alieni. Ab inteſtato tamen minimè ſuc-
cedere poteſt: nam legitima hereditas ab
inteſtato defertur iure ciuili, & quoad id
attinet, ſeruus pro nihilo reputatur, l. qui
teſtamento. 20. §. ſeruus quoque, ff. de teſtamentis,
l. quod attinet 32. ff. de regulis iuris, & conſide-
rat Anton. Pichard. Vinueſa, in §. neceſſarius
heres 1. numer. 11. inſtit. de hered. qualitate &
different.
17 Si delationis tempore † iam monachus
die ſuo functus eſt, nihilominus prima fa-
cie dicẽdum videbatur filium ſpiritualem,
hoc eſt, monaſterium vna cum fratre aut
patruo defuncti monachi in parentis ſiue
aui hereditate eſſe ſucceſſurum, quia mo-
naſterium habetur loco filij, auth. niſi roga-
ti, C. ad Trebel. Nouella 123. de ſanctiſſimis Epi-
ſcopis, cap. 37. vbi fideicommiſſum relictum
ſub conditione. Si ſine liberis deceſſerit, defi-
cit, ſi heres monaſterium ingrediatur, &
ſic Iuſtinianus ſupponit monaſterium ha-
beri loco filij, & apertiùs probatur in cap.
in præſentia 8. verſ. Sed etſi teneret, de prob.
& tenent Doctores in dictis iuribus, Alex.
in l. in pupillari. num. 3. lib. 1. Iaſ. in authen. ſi
qua mulier, num. 18. C. de ſacroſanct. Eccleſ. plu-
rimos congerit Tiraquel. in l. ſi vnquam, verbo
ſuſceperit liberos, num. 42. C. de reuocandis do-
natio. & de retractu lignag. §. 1. glos. 8. num. 20.
Boerius deciſ. 354. n. 6. Afflict. deciſ. 320. n. 9.
Gama deciſ. Luſitan. 375. num. 3. Alvar. Valaſ.
conſultatio. 24. num. 8. Gail. lib. 2. obſeruat. 136.
num.

Digitized by Google

num.7.Minchaca de ſucceſſion.creatione, §.21. *nu.* 166.*&* *Molin. lib.2.de Hiſpan.primog.c.9.n.*41.

18 Quorum doctrina † non ſolùm monaſterium,mortuo monacho, ſuccedit patri monachi ſecundùm *Speculatorem lib.4. particu la 3. de ſtatu monachor.* §.1. *n.* 14. Verum ſi deceſſerit monachus, bona aliunde quæſita, poſſidente monaſterio, in eius ſucceſſione monaſterium vt filius patri ſuperſtiti præferri debet,vt cum *Azone* dicit *gloſſa verbo, liberos, in authen.ſi qua mulier, C. de ſacroſanctis Eccleſijs*,& in *authen.de ſanctiſſimis Epiſcopis*,§. *ſed & hoc præſenti addimus ſanctioni, verbo, intrauerit monaſterium,collation.* 9. *& in cap. ſi qua* 9. *verbo, non extantibus,in principio* 19. *qu. fin.* et cum *Ioanne, Azone, Accurſio & Martino de Fano, Speculator. dict.* §.1. *num.* 59. *& Ioannes Faber in* §. *mortuo. num.3. in fin inſtit.de acquiſitione per arrogationem, & in dicta authen.ſi qua mulier*, & alij relati per Doctores infra citandos, et per conſequens dicendum videtur quemadmodum filius monachus patrem repræſentans vnà cum patruo ad aui vel alterius fratris hereditatem concurrere potuerat, ita eodem modo dicendum eſt, monaſterium repræſentans monachi perſonam ſuccedere debere.

19 Contrarium † hoc in caſu nihilominus dicendum eſt:nam contrariæ ſententiæ fundamentum eſt dicere monaſterium haberi loco filij, quod falſiſſimum eſt, vt pluribus rationibus probant *Bart. in dicta authen. niſi rogati, & in dicta authen. ſi qua mulier,nu.*14.*&* 15.& vtrobique Doctores communiter,*Felin.num.*42. *Decius n.*191. *Minſinge. num.*40. & Doctores communiter in dicto *c. in præſentia*, & cum multis *Tiraq.in dicto verbo,ſuſceperit liberos n.*47. *Couar.lib.* 1.*variar. cap.*19.*n.*6. *Velazquez de Auendan in l.* 40. *Tauri, gloſ.4.à num.* 17. *Gutierrez lib.*1. *Canonic.quæſt.cap.*12. *num.*54. *Pelaez à Mieres* 2. *part. de maioratibus qu.3.à num.*50.*iuxta vltimam editionem, Hieron. de Cevallos in ſuo ſpeculo opinionum communium contra communes, lib.*1. *quæſt.* 192. *Burſat. conſ.* 52. *num.* 42. *lib.*1.*& conſil.* 199. *præſertim ſub num.*10. 23. *& ſeq. lib.*2. *Mantica lib.* 11. *de coniectur. vltim. voluntat.tit.*7. *num.*6.*Menoch lib.*4. *præſumptio* 83.*nu.*29. *Cacheran.deciſ.*126.*n.*20. *Vincen de Franch.deciſ.*282. *num* 8.*p.*2 *& deciſ.* 469. *n.*1.*par.*3. *Caualcan. deciſ.*1. *in tranſcurſu par.*3.*& Anton.Faber.lib.*1 *Codic.Fabriani. tit.*2. *de ſacroſanct.Eccleſ.definit.*42. *à num.* 3.

20 Nec iura in contrarium adducta † probant illam ſententiam, quia dicta *authen. niſi rogati*, & dict. *cap.*37. *Nouellæ* 123.potius probant Monaſterium non haberi loco filij;ibi namque conſtat conditionem illam: *Si nupſerit*,aut,*ſi ſine liberis deceſſerit*, fauore religionis quæ ſumma ratio eſt, *l.ſunt perſonæ.*4.*ff.de religioſis & ſumptibus funerum*, pro irrita aut non ſcripta haberi, vt dicitur in d.*c.*37.vnde ſumpta eſt dicta *authen.niſi rogati*,et ſi pro filio conſideraretur monaſteriũ, conditionem pro impleta neceſſe erat dicendum, non verò inualidam aut irritam, vt vult Iuſtinianus,& conſiderant *Bart. conſ.* 1.*n.*5.*vol.*1.*Salicet. in d.auth.ſi qua mulier,nu.*1. *Ant. Faber d definition.* 42. *à n.*4. et Doctores ſuprà relati communitèr.

21 Minus † obſtat dict. *cap. in præſentia de probationibus*: quia verba illa non ſunt prolata à Summo Pontifice ſtatuente, ſed à parte allegante, vt benè conſiderat *Angel. conſ.*80.*Hæc quæſtio ſubtilis eſt,col.*2. *verſ.Confirmatur hoc*, et poſt eum omnes recentiores, ideoq;ius non conſtituunt ſecundum *Ioan. Andream in cap.dilecto,col.*2.*verbo,quem certum numerum*,& ibi cæteri ſcriptores *de præbendis*. Imò quando deciſiua fuiſſent, ſolùm probatur monaſterium loco heredis eſſe, in hereditate tamen defuncti non inueniuntur bona & iura quæ nondum defuncto erant acquiſita: cum hereditas nihil aliud
22 ſit † quã ſucceſſio in vniuerſum ius quod defunctus habuit tempore mortis,*l nihil eſt.* 24.*ff.de verbor. ſignif l.hereditas.*62. *ff.de regulis iuris*,et vtrobique *Ioannes Gaddaus,Petr.Faber Iacob Rauardus* et Doctores communiter, *Sebaſtian. Medicis lib.*2.*de definitionib.c.*79. *Vacon.à Vacuna lib.*3.*declaratio.iuris,c.*48. *Duaren. ad titul. ff.de acquir.heredit. in principio.Donellus lib.*6.*commentarior.iuris ciuil.c.*2.*& Ant.Pichard. in rubr. inſt.de heredib. inſtituend.à n.*15.Ergo ſi nunquam monachus durante eius vita naturali bona hæc poſſedit,quo iure illa monaſteriũ,vt heres monachi poſſidere cupit?

23 Sed dices †non iure heredis, ſed filiationis monaſterio competere: nam verba illa dicti *cap.in præſentia, Sine herede*, intelligi debent de filio: appellatione enim heredis in propoſito intelligitur de filio, vt videre poteris apud *Molin. in ſuis annotationib. ad libros de Hiſpan.primog.n.*7.*Vincent.de Franchis deciſ.* 153.*à n.*1.*& n.*21.*& Surd.deciſ.*322.*n.*79.Hoc tamen non eſt ſine controuerſia, & quomodo et quando intelligendum ſit, vide *Tiraq.de retract.conuention.*§.1.*gloſ.*6.*à num.*17 *vſq,ad* 26.*Ant.Gom.tom.*1. *variar. cap.*11.*n.*14. *Sigiſmundo Lofred.conſ.*7.*n.*25. *Rimin. iun.conſ.* 242.*per tot.& conſ.*252.*n.*108.*lib.*3.*Mantic.lib.* 8.*de coniectur. vltim.voluntat.tit.*14. *Simon.de Pratis lib.*3. *de interpretation.vltim.volunt. interpretat.*1.*dubitat.*4.*ſolut.* 5. *Peregrin. de fideicommiſ.art.*32.*Alexan.Raudenſ.lib.*1.*de analogis,cap.* 10.*à n.*20.*vſq.ad* 27.*& c.*15. *à n.*50.*& à n.*79. *Carol.de Tapia ad l.fin.ff.de conſtitutio Princip.*2
24 *par.c.*3. Fingamus adhuc in dictis iuribus † probari monaſterium haberi loco filii; noſtro propoſito minimè conuenire poteſt tum quia ſententia illa locum habet,quã

do

Digitized by Google

do monaſterium habuit bona ingredien-
tis,ſecus quando ingrediens nec monaſte-
riũ nunquam habuit, *Surd.conſil.238.num.1.*
vol.2. Tunc etiam quia filiatio iſta per fi-
ctionem procedit contra veritatẽ, eſt enim
monaſterium filius ciuilis, fictus, et impro-
prius, *Felin. in d cap. in præſentia n* 42. vbi Do-
ctores communiter, *Afflict. deciſ. 83. num* 14.
vbi Cæſar Vrſillus n. 10. Vincent. de Franch. deciſ.
469. *n. 2. part. 3. Tiraquel. in d l ſi vnquam, verbo,*
*ſuſceperit liberos, n.*45. et cum aliis *Carol. de*
*Tapia in auth. ingreſſi, C. de ſacroſãct. Eccleſ. c.*13.
25 *n.*4. *&* 5. Ideoque † non habet locum niſi
in caſibus à iure expreſſis, et ad alios non
extenditur, *Bald. in d. auth. ſi qua mulier, num.*3.
quem ibi ſequitur *Iaſ. n.*19. *&* 20. *Ripa in d. l.*
ſi vnquam, *n.* 49. *Butrius, Abbas, Felin.* et alii
Doctores in d. *cap. in præſentia*, Molin. *lib. 2. de*
Hiſpanor. primog cap 9 *n.*45. *Pelaez à* Mieres *d.*
*qu.3. n.*50. *&* 51. *iuxta vltimam editionem*, *Gu-*
*tierr. d. c.*32. *Canonicar. n.* 56. *Cacheran d. dec.*126.
*num.*20. *Gail. dicta obſeruat.*136. *n.*7. *Vincent. de*
*Franchis dicta deciſ.*282. *num.*10. *& dicta deciſ.*
469. *numer.*3. *Aluar. Valaſc. conſultat.*24. *num.*8.
26 Quapropter † ſi monachus, aut ex perſona
ſua monaſterium habeat bona aliunde
quæſita, & viuente patre deceſſerit mona-
chus, non ſolùm in eius vita pater retinet
vſumfructum bonorum per *l. impuberi.* 41.
*ff. de adminiſtrat. tut. l.*3. *C. de vſufructu, l. fin. cum*
ſimilibus, C. ad Senatuſconſult. Tertul. l. 1 *C. de*
bonis maternis, vt cum *Salic. Decio, Palacio Ru-*
bios, Roderic. Suarez, Anton. Gom. & Greg. Lop.
probarunt *Pinellus in* 1. *parte, l.*1. *C de bon. ma-*
*ternis, n.*45. *&* 46. *Matienzo in l.*1 *gloſ.*3. *nu.*20.
*tit.*8. *lib.*5. *Recopilat.* Caldas Pereira *in l. ſi cura-*
*torem habens, verbo, læſis, n.*143. *C. de in integrum*
reſtitut. minor. Emanuel Mendez in repitione, l cũ
*oportet, 2. parte, n.*129. *C. de bonis quæ liberis, &*
dominus don Ioannes del Caſtillo de vſufructu, c.
27 65. *nu.* 1. Sed mortuo filio † religionem
profeſſo, à proprietate bonorum monaſte-
rium excludit per *Nouellam* 123. *de ſanctiſſimis*
*Epiſcopis, cap.*19. ibi: *Vt horum filij, aut his non*
exiſtentibus, parentes eorum legitimam partem fe-
rant. Vnde ſumpta eſt *auth. presbyteros la.*1. *C.*
*de Epiſcop. & clericis, l.*6. *Tauri, quæ eſt l.*1. *tit.*8.
*lib.*5. *Recop.* his & alijs iuribus & rationibus
tenent poſt *Placentin. Bart. n.*18. *&* 19. *Salicet.*
*n.*9. *Paul. n.*5. *Iaſ. d n.* 32. & alios in d. *auth. ſi*
qua mulier, C. de ſacroſanct. Eccleſ. Innocent. Ioan.
Andr. Butr. Abb. n. 53. *Auguſt. Beroius nu.*525
& alij Doctores in d. *cap. in præſentia de proba-*
*tionib. Greg. Lop. in l.*17. *gloſ.*6. *tit.*1. *par.*6. *Roias*
*in epitome ſucceſſion. c.*29. *n.*40. *Molin. d. cap.*9.
*n.*64. *Velazquez de Auendan. in d. l.*6. *Tauri, gloſ.*
8. *& in l.*40. *gloſ.*4. *n.*23. *Vincent. de Franch. dec.*
469. *par.*3. et latius *Aluar. Valaſ. conſultat.* 24.
28 *per totam* Quicquid † contrarium malè dixe-
rint ſuprà, & ab iſtis relati, & quicquid etiã
dubitauerit *Ioan. Lop. in d. l.*6. *Tauri in fine.* Er-
go ſi monaſterium ex monachi perſona
hoc in caſu admitti nequit, minus poterit
ex propria perſona, cùm non ſit de ſangui-
ne & familia defuncti, de cuius agitur ſuc-
ceſſione, vt tradit *Tiraq. lib.*1. *de retractu, §.*1.
*gloſ.*8. *n.*20. Molin. *lib.*1. *de Hiſpanor. primogen.*
*cap.*13. *num.*95. *Mieres d. q.*3 *n.*99 et per con-
ſequens manifeſtiſſimum eſt non ſolùm
monaſterium iure repræſentationis non
ſuccedere, imò dictam quæſtionem ceſſare,
& procedere non poſſe.

S V M M A R I V M.

1 *Leges de repræſentatione loquentes nepotum & pronepotum tantùm mentionem faciunt.*
Doctores deſendentes vltra pronepotes non dari repræſentationem in deſcendentibus, ſed reprobantur à num. 2.
2 *Ratio vbi eſt eadem, idem quoque ius ſtatuendum eſt.*
3 *Pronepotes & cæteri in liberos ſuos tranſmittunt hereditatem, ſi ante apertas tabulas mori contigerit.*
Tranſmiſſio difficilius quàm repræſentatio inducitur.
4 *§. fin. inſtit. de hereditat. quæ ab inteſt. deferuntur, ponderatur.*
5 *Pronepotes, abnepotes & cæteri deſcendentes in locum parentum ſuccedentes defuncto ſunt ſui heredes, ne lege Vellea quaſi agnaſcendo rumpant teſtamentum.*
Filius purè aut ſub poteſtatiua, nepotes & deinceps perſonæ ſub omni conditione inſtitui poſſunt, & de ratione differentiæ, remiſſiuè.
7 *Deſcendentium appellatione omnes in infinitum deſcendentes intelliguntur.*
8 *Vltra trinepotes deſcendentes continentur.*
9 *Parentum appellatio vltra proauum ad omnes deinceps ſuperiores porrigitur.*
10 *Intellectus Nouellæ* 118. *cap.* 1. *verſ. In hoc enim ordine.*
11 *Repræſentatio in linea collaterali vſque ad tertium gradum coarctata eſt, ſecus in deſcendentium linea.*
12 *Doctores exteri & noſtri citantur, qui tenent repræſentationem in deſcendentibus in infinitum procedere, & num.* 13.
14 *Deſcendentes vt repræſentationis beneficio vti poſſint, in aui vel proaui vita ſaltem concepti eſſe debent.*
15 *Poſt aui mortem concepti, mortuo ante aditionem patre, ratione tranſmiſſionis, vel iuris deliberandi ſuccedunt.*
16 *In maioratibus, & vinculis perpetuis Hiſpanorum repræſentatio in infinitum procedit, & ſeqq.*
17 *Lex* 40. *Tauri, quæ eſt l.*5. *tit.*7. *lib.*5. *Recop. comprehendit omnes deſcendentes in infinitum tam maſculos quàm fœminas.*
18 *Diſtinctio Vultei reprobatur.*

CA-

Digitized by Google

CAPVT XVIII.

An vltra nepotes, & pronepotes Repræſentationi locus ſit.

1 INter Doctores † controuerſum eſt, vtrũ repræſentatio vltra nepotes & pronepotes procedat, ſiquidem vni negatiuam, alteri verò affirmatiuam partem tuentur. Pro negatiua facit, quòd repræſentatio in illis tantùm caſibus admittatur, in quibus expreſſum eſt, vt dixi ſuprà *lib. 1. cap. 6. n. 6. & 25.* Sed leges quæ de repræſentatione deſcendentium tractant, de nepotibus & pronepotibus, non de cæteris deſcendentibus, loquuntur, *Vlpian. in fragmentis, tit. 26. §. 2. Gaius lib. 2 inſtitution, tit. 8. §. 3. l. 1. §. ſed ſi quis 5. ff. de ſuis & legitim heredib. l. vt liberis. 17. C. de collationib l. 2. & 3. C de ſuis & legitim. §. cùm filius. 6. & §. item vetuſtas 17. in fine,* ibi: *Et quemadmodum, &c. inſt. de hereditatib. quę ab inteſtato defer. Nouella* 118. *cap. 1. poſt medium, verſ. in hoc enim ordine.* Ergo vltra pronepotes repræſentatio extendenda non eſt. Hanc opinionem defendunt *Ioan. Faber in d §. cum filius, num. 5. vbi Angel. num. 1. Sigiſmundus Lofredus in paraphraſibus feudalibus, tit. de natura ſucceſ feudi, fol. 51. Ioannes Licerier lib. 2. de primogenijs, quæſt. 2. art. 7. num. 11 & 12. Montalvus in l. 3. tit. 13. par. 6. & Oliuerius Textor in tract de ſucceſſ. ab in eſt. §. de ſucceſſione ab inteſtato, num. 17.*

2 Contraria ſententia † vt vltra pronepotes, & ſic in infinitum repræſentatio procedat, verior, & receptior eſt. Primo: eadem ratio qua nepos, & pronepos parentum perſonam repreſentant, de qua ſupra *lib. 1. cap. 5. 6. & 7.* eſt in abnepotibus & cœteris deſcendentibus: ſed vbi eſt eadem ratio, idem quoque ius ſtatuendum eſt, *Cicero in Topicis, l. illud 12 ff. ad legem Aquil. l. oratio, 16. ff. de ſponſalib. l lex iulia 4. ff. de fundo dot.* & poſt alios *Surdus deciſ. 276. nu. 8. Vigelius lib. 2. Dialecticæ iuris, cap. d ratione legis, regula 1. per totam, & Donellus lib. 1. commentariorum iuris ciuilis, cap. 14. §. ex ratione legis.* Ergo quemadmodum nepotes & pronepotes ad repreſentationem admittuntur, ita abnepotes & cæteri admitti debent.

3 Secundò: † pronepotes & cęteri cuiuſcumq; gradus in liberos ſuos tranſmittunt hereditatem ſibi delatam, ſi ante apertas tabulas mori contigerit, *l. vnica,* ibi: *Cuiuſcunque gradus, C. de his qui ante apertas tabulas.* Atqui tranſmiſſio difficilius quam repreſentatio inducitur, *l. emancipata 4. C. qui admitti ad bonorum poſſeſ l. 3. C. de ſuis & legitimis.* Ergo vltra pronepotes repreſentatio procedere debet,

4 Tertio † probatur ex §. *fin.* ibi: *Ita tamen vt quemadmodum inter filios & nepotes ex filio antiquitas ſtatuit, non in capita, ſed in ſtirpes diuidi hereditatem: ſimiliter nos inter filios & nepotes ex filia diſtributionem fieri iubemus, vel inter omnes nepotes & neptes, & inter pronepotes & proneptes, & alias deinceps perſonas, vt vtraque progenies, & matris vel patris, auia vel aus portionem ſine vlla diminutione conſequatur: vt ſi fortè vnus vel duo ex vna parte, ex altera tres aut quattuor extent, vnus aut duo dimidiam, alteri tres aut quattuor alteram dimidiam hereditatis habeant: inſtit. de hereditatibus quæ ab inteſ. defer.* vbi ſub illis verbis: *Et alias deinceps perſonas:* abnepotes & cæteri deſcendentes ad repreſentationis beneficium admittuntur. Pro
5 hoc argumento facit † *l. ſed ſi conditioni 6. §. 1. ff. de heredibus inſtituend. l. 1. §. ſciendum 8. ff. de ſuis & legitim. heredib.* vbi ſub illis verbis: *Nepotes & deinceps cæteri:* dicunt iureconſulti, pronepotes, abnepotes, & cæteros deſcendentes, quia in locum parentum ſuccedentes ſui heredes defuncto eſſe poſſunt, & ne lege Vellea quaſi agnaſcendo rumpant teſtamentum, *l. poſthumorum 13. ff. de iniuſto rupto, irritoque facto teſtamento,* heredes inſti-
6 tuere neceſſe eſſe: hac tamen † differentia adhibita, vt filius purè aut ſub poteſtatiua, *l. 4. in princ. ff. de heredib. inſtituend. l. fin. in princ. ff. de conditionib. inſtitut.* nepos autem, pronepos & deinceps ſub omni conditione inſtitui poteſt, *d. §. 1. & d. §. ſciendum eſt, Emanuel Coſta in l Gallus, §. & quid ſi tantum 3. parte, d num. 60. & 4. parte d num. 41. ff de liberis, & poſthum. & lib 2. ſelectarum, c. 1. Donellus lib. 6. commentar. cap. 12. §. iam vt in genere, & §. ſeq. & Eduardus Caldeira lib. 1. variar lection. cap. 2.* de cuius differentiæ ratione videndi ſunt *Duaren. ad titulum ff. de condition. inſtitut. cap. 4. pag. 1011. & Cuiacius in l. 1 & 2. ff. de liber. & poſthum.* & ſic apertè oſtẽdunt iureconſulti, abnepotes & cæteros deinceps deſcendentes parentum perſonam repreſentare.

7 Quartò † probatur ex *Nouella* 118. *cap. 1.* ibi: *Sic tamen vt ſi quem horum deſcendentium filios relinquentem mori contigerit, illius filios aut filias aut alios deſcendentes in proprij parentis locum ſuccedere;* vbi Iuſtinianus deſcendentes ad repreſentationem vocauit, & per conſequens omnes in infinitum deſcendentes, cum deſcendentium appellatione omnes in infinitum comprehendantur, *l. 4. in fine, & l. ſeq. ff. de his qui ſunt ſui, l iuriſconſultus 10. §. parentes 7. ff. de gradibus, l liberorum 220. in princip. & in § præter 3. ff. de verb. ſignif. Tiraq. in l. ſi vnquam, verb. filios non habens n. 12. C de reuocand. donation. Tiber. Decian. conſ. 74. nu. 10. & 11. lib 3. Pinel in l. 1. par. 1. num. 69. C. de bonis maternis, Menoch. lib. 4. præſumpt. 84. num. 25. Mieres 1. parte de maioratibus, quæſt. 15. & ſeq.*

Digitized by Google

Theſaur.deciſ.269.Connan.lib.10.commentarior.
cap.1 num.4.Morla 1. parte emporij. tit.12.qu.8.
Bernard. Vvaliber.lib.1.Miſcellan.cap.10.Petrus
Crini lib.5. de honeſta diſciplina, cap.8. & Alex.
ab Alexand. lib.1. dierum genialium, cap.15. Et
8 ſic † vltra trinepotes deſcendentes conti-
nentur, *l ſed ſi hac lege 10.§ liberos 9.cum ſimi-*
libus, ff.de in ius vocando, Marc.Anton. Peregr.
de fideicomm. art.22.num.47. & art.25. num.8.
Simon.de Prętis lib.3. de interpretat. vltimar.vo-
luntat. interpretat. 3.dub.1. ſolution. 11. num.24.
Caldas Perſira in l. ſi curatorem habens, verbo,
ſine curatore, num.48.verſic. ſed licet hæc ſit com-
munis ſententia, C.de in integrum reſtit. Carol. de
Tapia in l. fin. 2. parte cap.3. num.51. & ſeqq.
ff.de conſtitut. princ. Quemadmodum è con-
9 trario † parẽtum appellatio vltra proauum
ad omnes deinceps ſuperiores porrigitur,
l.quique 4.§. parentem ff.de in ius vocando, l.ap-
pellatione parentis 51. ff. de verbor. ſignification.
dicto §.parentes 7.l.1.§.generaliter, ff.de leg. præ-
ſtand.Alciat.Rebuf.Gaddęus, & cęteri Docto-
res in *d l.appellatione, & Alex.ab Alexan d.cap.*
15. & ſic *Iuſtinianus in dictis verbis,cap.1.dictæ*
Nouellæ 118.repreſentationem conceſſit de-
ſcendentibus vltra pronepotes.Quod etiam
10 in † eodem *cap.1. Iuſtinianus* oſtendit, ibi:
In hoc enim ordine gradum quæri nolumus, ſed
cum filijs & filiabus ex præmortuo filio aut filia,
nepotes vocari ſancimus: quaſi dicat;non quę-
rimus quo gradu, tertio ſcilicet, quarto,
quinto vel deinceps ſit ille qui iure repre-
ſentationis vti velit, ſed vt ſic deſcendens
ex illo,qui, ſi ſuperſtes eſſet, concurreret in
ſucceſſione cum alio, qui etiam ius habeat
ſuccedendi. Et hanc fuiſſe Iuſtiniani men-
tem patet ex Irnerio qui multa ex *Nouellis*
in epitomem redigit, quas noſtri *Authenti-*
cas vocant, inter quas eſt *authentica in ſuc-*
ceſſione, C. de ſuis, & legit. liberis, deducta ex
d.cap.1.Nouella 118. vbi, *Vlteriorum*, dictione
vtitur in ſucceſſione mortui patrisfamilias,
ſiue filijſfamilias ad oſtendendum repreſen-
tationem vltra pronepotes porrigi debere.
11 Quintò: † quia tantùm in linea collate-
rali vſque ad tertium gradum, & ſic vſque
ad fratrum filios repreſentatio coarctata
eſt,*d.Nouella* 118 *c.3.§. ſi vero neque fratres,&*
auth. poſt fratres, la 2. C.de legit.heredib. ſed in
linea deſcendenti aliqua repreſentationis
coarctatio non reperitur. Ergo habet lo-
cum in infinitum. Vltimò probatur ex *l 3.*
ibi: *Hà logar quando el finado non dexa ningun*
*pariente de los deſcendientes, titulo 13. par.6.*vbi
tunc excluditur repreſentatio, quando non
eſt aliquis deſcendens, ſecus autẽ eſt quan-
do quocunque gradu ſit deſcendens ex fi-
lio præmortuo, qui cum alio defuncti filio
concurrat. Hanc principalem ſententiam
12 poſt alios † defendunt *Pariſ.conſ.30.n.42.l.2*
Tiber Decian.conſ.9.n.4.& 45.lib.2.conſ.7.n.88.
& conſ.28.n.19.lib.1.Eguinarius Baro, Minſin-
gerus & Vveſembecius in §. cum filius, inſt.de he-
redit. quæ ab inteſt. deferuntur,Menoch.lib.4. præ
ſumptione 95.n.6.Pereg.de fideic.art.21.n.6. Michael
Graſ. receptar. ſentent. §. ſucceſſ.ab inteſt. qu.2.
n.13. Valentin.Forſterus ſenior lib.4.de ſucceſſ.ab
inteſt.c.21.à n.2.Forſter. inn.1.par.tractat.Iuſtin.
diſp.15.theſ.5.Gullielm.Ranchin. in tract. de ſuc-
ceſſ.ab inteſt.§.3.n.3. Sneiduvinus ad tit. inſtit. de
hered.quæ ab inteſt. deferuntur, cap. de ſucceſſ. fil.
natur.& legit.n.17.21.& ſeq.& cap.de tertio or-
dine ſuccedendi, n.12.Borcholt.de gradib.pag.186
*Arumęus exercitat.Iuſtinianea 11.theſi 5.*Ex no-
13 ſtris † *Gregor.Lopez in l.3. gloſ.7.tit.13. par.6*
Anton Gomez tom.1.variar.cap.1.n.15.Couar. in
pract.c.38.n 5.Molin lib.3. de Hiſpan. primogen.
c.7 n.6.Aluar.Valaſc.de iure emphyt.q.50. nu.30.
Humada in l.2. gloſ.17.num.4.tit.15. par.2.Ma-
tienco in l.5. gloſ.3.num.5.tit.7. & in l.1. gloſ.4.
n.14.tit.8. lib.5. Recop. Roias in epitome ſucceſſ.
cap.5.n.17. 18.& 19. Cancer.var.reſol. c.5.n.6.
Auendan.in l.40.Tauri, gloſ.15.n.3.Pichard.poſt
princ.inſt. de hered.quæ ab inteſt.deferũtur, §.2.de
ſucceſſ. patrui & nepotis, n.18.19. & 20. pater
Molina tom.3.de inſt. & iure, diſp.626. in princ.
dominus Caſtillo lib.3.quotid.contron.c.19.nu.62.
& Portoles de conſortib. eiuſdem rei & fideicom.
legali, c.1. à n.47.
14 Non obſtant † leges in contrarium ad-
ductæ, vbi tantummodo nepotum & pro-
nepotum mentio fit:quoniam cum ad hoc
vt nepos, pronepos, & deinceps alij ab in-
teſtato repreſentationis iure ad aui ſiue
proaui ſucceſſionem admittantur, eos in
vita aui vel proaui ſaltem conceptos fuiſ-
ſe neceſſarium ſit, *l. ſi quis filio 6. verſiculo,*
ſed hoc ita, ff.de iniuſt.rupto,l.1.§. ſciendum, l.Ti-
tius 6. in fine, cum duabus ſequentibus, *ff.de*
ſuis & legit. l.1.§. ſi quis proximior, ff. vnde co-
gnati, §.cum autem 8.verſiculo, plane, inſt. de he-
redit. quæ ab inteſt. deferuntur: nam ſi poſt aui
15 vel proaui mortem † concepti ſunt, ratio-
ne tranſmiſſionis,vel iuris deliberandi ſuc-
cederent, *l. ſi quis filium 34. C.de inoff. teſtam.*
l.vnic. C.de his qui ante apertas tab. l. cum in an-
tiquioribus 19.C.de iure deliberandi, l.apud hoſtes
8. C. de ſuis & legitim. & cum alijs & com-
muni reſoluit *Anton. Gomez d.cap.1.num.11.*
Guillel.Benedict. in cap.Raynutius 2 par.verbo,&
ſoboles quam geſtabat in vtero,à num.38.de teſta-
ment.Matienco d. gloſ.4.num.7.Petrus Gregorius
in 3. par. ſyntagmatis, lib.42.cap.13.num.1.Fer-
dinand. Vazquez, lib.1.de ſucceſſ. progreſſu §. 6.
& 7. Vaconius à Vacuna declarat. lib.3.declara-
tione 50. à num. 18. Donellus lib. 7. commenta-
riorum, cap. 4. à §. ſed iuſtis de cauſis, Anto-
nius Faber libro 14. coniecturarum iuris, cap.1.
& tomo 2. de erroribus pragmaticorum deca-
de 34. ab errore 4. & Vincentius Cabotius *lib. 2.*
diſpu-

Digitized by Google

diſputationum, cap. 23. Vixque vlteriores deſcendentes vltra pronepotem viuis ab auis aut atauis, concipi eueniat, ideò ad pronepotes vſque exempla conſtituuntur: argumento *l. nam ad ea* 5. *ff. de legibus*. Si tamen abnepotem ab abauo viuo concipi contingeret, ab inteſtato iure repręſentationis admittendum dubitandum non eſt.

16 Ex quibus † primò conſtat in Hiſpanorũ primogenijs, ſiue in vinculis perpetuis certiſſimum & abſq; omni dubio eſſe ex *l.* 40. *Tauri*, quæ eſt *l.* 5. *tit.* 7. *lib.* 5. *Recop.* ius repræſentationis inter deſcendentes perpetuũ eſſe,& ad omnes in infinitũ protrahi; prout in dict. *l.* 40. *Tauri* notauit *Auendan gloſ.* 12. poſt *Ludouic. Molinam* ibi relatum, ordinem verum in maioratu ſuccedendi præfinxit: inquit enim quod primogenito in vita patris decedente nepos, & nepote mortuo pronepos, atque ſic deinceps cæteri filij primogeniti & eius deſcendentes in infini. rum ſucceſſiuè vnus poſt alium de primogenito in primogenitum linea recta primogenitorum, ita quòd finita linea primogeniti, ad ſecundam lineam ſecundogeniti ſit tranſitus, & linea ſecundogeniti ad lineam tertiogeniti, & ſic deinceps; & ſecundùm hæc clarè probat aſſumptum præfatum lex illa Taurma.

17 tum *lex illa Taurina*. Probatur etiam † dum dixit: *Eſtos tales deſcendientes del hijo mayor*: quę verba omnes deſcendentes in infinitum tam maſculos quàm fœminas comprehendunt, vt dicunt *Molin. lib.* 3. *de Hiſpan. primog. c.* 7. *nu.* 6. *Humada d. n.* 4. *Couar. d. cap.* 38. *num.* 6. *verſ. Ipſe verò, Matienzo in d. gloſ.* 3. *num.* 3. *Azeued. in l.* 5. *nu.* 3. *&* 4. *tit.* 7. *& in l.* 5. *n.* 4. *tit.* 8. *lib.* 5. *Recop. Mieres* 2. *parte de maioratibus, qu.* 6. *num.* 31. *aliàs nu.* 140. *& ſeq. & à numer.* 179. *iuxta vltimam editionem, Auendan. in d. l.* 40. *Tauri, gloſ.* 10. *n.* 11. *Ioan. Gutierrez lib.* 3. *practic. quæſt.* 67. *num.* 15. *& à num.* 23. *& quæſt. ſeqq. num.* 58. *&* 59. *& dominus Caſtillo dict. cap.* 19. *numer.* 63.

18 Secundo etiam † ex dictis patet falſam eſſe nouam diſtinctionem *Vultei in princip. nu.* 33. *inſtit. de hereditat. quæ ab inteſtato deferun.* dicentis, quòd ſi vlteriores cum filijs primi gradu concurrant, ab iis excludantur, ſin cum nepotibus, cum illis in ſtirpes admittantur. Dicendum tamen eſt indiſtinctè in ſtirpes ſuccedere, nec illud legibus, neque æquitati conuenire.

PARS QVARTA.

DE ASCENDENTIBVS.

SVMMARIVM.

1 *Parentes in perſona liberorum magis, quàm in proprijs terrentur.*

2 *Amor non eſt qui vincat paternum.*
Natura induxit, vt plus ferè filios quàm nos metipſos diligamus.

3 *Obligatio parentum naturalis eſt conſeruandi, & alendi filios.*
Paternum votum eſt ſecundum Diuum Paulum filijs theſaurizandi, vel vt filij parentibus ſint ſuperſtites ſecundùm Iureconſultum & alios.

4 *Liberi bonis & hereditate parentum gaudent, non verò è contra.*
Hereditas filiorum turbato mortalitatis ordine parentibus debetur.

5 *De amore parentum erga filios plura remiſſiuè.*

6 *Parentibus non datur repræſentatio circa filiorum ab inteſtato ſucceſſiones, & num. ſeqq.*
Parenti tantùm proximiori hereditas filij defertur, & num. ſeq.

8 *Intellectus Butricarij ad auth. defuncto, C. ad Senatuſconſultum Tertil. ibi:* Salua gradus ſui prærogatiua, *reprobatur.*

9 *Lex naturam imitatur.*
In aſcendentium linea ſubrogatio non datur, ideò aſcendentibus non conceditur repræſentatio.

10 *Homo per deſcendentes immortalis fit, & præter leges adducuntur auctoritates Platonis, Senecæ, & Diuorum Auguſtini & Cypriani, & num. ſeqq.*

12 *Moriens naturaliter filios relinquens aliquo modo mori non dicitur ſecundùm Eccleſiaſticum.*
Filius ab Ariſtotele vocatur pars patris ſeparata.

13 *Doctores referuntur qui tenent inter aſcendentes repræſentationem ceſſare.*

14 *Proximus aſcendens excludit in ſucceſſione aſcendentem remotiorem, & exemplificatur.*

15 *Succeſſiones debent eſſe mutuæ & viciſſitudinariæ*

16 *Correlatiuorum eadem eſt natura, & iudicium, niſi diuerſa ſit ratio, num.* 17.

17 *Hereditates parentum propter naturæ ſimul & eorum commune votum liberis debetur.*
Differentiæ multæ inter aſcendentium ſucceſſiones ponuntur remiſſiuè.

18 *In eodem gradu exiſtentes & repræſentationis beneficio carentes in capita pro æqualibus portionibus ſuccedunt.*
Parentes in eodem gradu exiſtentes in bonis om-

nibus vndecunque quæſitis æqualiter ſuccedunt, & num. 20.

19 *Parentes in eodem gradu exiſtentes liberis bonorum facta diſtinctione ſuccedunt ſecundùm multos, ſed reprobantur num. ſeqq.*

22 *Intellectus l.de emancipatis. l.3.C.de legitimis heredibus,& l.4. C. de ſecundis nuptijs.*

23 *Ratio diuerſa eſt inter tranſuerſalium , & aſcendentium ex vna , & aſcendentium tantùm ex alia parte ſucceſſiones .*

24 *Intellectus l.fin.C.communia de ſucceſſion. & numer. ſeqq.*

27 *Intellectus l.quod ſcitis.3.C. de bonis quæ liberis, & numeris ſeqq.*

28 *Varia verba dictæ l.quod ſcitis perpenduntur.*

30 *Tempore dictæ l. quod ſcitis auus paternus & maternus ad nepotis ſucceſſionem concurrere non poterant, & tantùm pater, aut auus paternus ſuccedebant .*

Iuſtinianus primus eos admiſit ſublata agnationis & cognationis differentia .

31 *Cur in dicta l. quod ſcitis, maternorum bonorum mentio ſit .*

32 *Non omnia bona aduentitia ſed aliqua patri acquirebantur per filium, hodie nulla,niſi tantùm quoad vſumfructum .*

33 *Pater bona aduentitia filij olim, non vt heres, ſed iure peculij occupabat .*

35 *Intellectus §. quod nobis 1. inſt. per quas perſonas nobis acquiritur, & num. ſeqq.*

37 *Addita patris hereditate per filium bona deſinunt eſſe patris , & fit patrimonium filij,ideo ſeparatio bonorum non eſt facienda .*

38 *Quid ſit ſuccedere in ſtirpem , & quæ ratio attendatur .*

39 *Deſcendentibus quare aſcendentes nec in capita, nec in ſtirpes, licèt æqualiter ſuccedant, & qua ratione ita fiat .*

40 *Diuerſum eſt in iure in ſtirpes ſuccedere, & cauſa naturalis generationis conſiderata ad hereditatem vocari .*

Cur in Nouella 118. cap. 1. & 3. de ſucceſſione in ſtirpes mentionẽ facit,& in c. 2.eiuſdem Nouellæ nullam mentionem facit Iuſtinianus.

C A P V T X I X.

Verùm aſcendentes in capita vel in ſtirpes deſcendentibus ſuccedant: & ſic inter eos Repræſentatio procedat ?

1 NON eſt mirandum † *Paulum Iureconſultum* dixiſſe in *l.iſti quidem.8. §.fin.ff. quod metus cauſa geſtum erit,*pro affectu parentes magis in liberis terreri , & comprobat *Iuſtinianus in §. fin inſt. de noxalibus actionibus,* & eleganter *Diuus* Petrus *Chryſologus ſermone* 11. 33. 152. & 153. *Beatus Ioannes Chryſoſtomus in homil.29.in Geneſim, cap.9.& homilia 20. ad* Populum *Antioch. & Sanctus Gregorius Nazianzenus in oratione in Machabæos.*Quo reſpexerunt *Apollonius Rhodius lib.4. Argonaut.* dicens.

Valde acerbi ſuos propter liberos parentes

Et *Poeta Papinius in* 10.

Sic aſpera tygris
Fœtibus abreptis, Scytico deſerta ſub antro
Accubat , & tepidi lambit veſtigia ſaxi .

2 Cùm non ſit amor † qui vincat paternum,*l.fin.in principio,C.de curatore furioſi.*Imò natura induxit , vt plus ferè filios quam nosmetipſos diligamus, ſecundùm *Ariſtotelem lib.8. Ethicorum, cap. 12. Aequè* (inquit) *parentibus vita liberorum chara eſt acquiſita.Latinum Pacatum in Panægyrico ad Theodoſium : Inſtituente* (ait) *natura plus ferè filios quàm nosmetipſos diligimus* : & *Tertullianum lib.2.aduerſus Marcionem: Quis non magis* (dicit) *fi-*
3 *liorum ſalutem , quàm ſuam curat ?* Hinc † parentum obligatio naturalis illa conſeruandi & alendi filios , de qua latè *Petrus Faber lib.2. ſemeſtrium cap.1. à pagina 4. & lib.3.cap. 13. à pag.172.* Et paternum votum theſaurizandi filijs *Diuus Paulus 2. ad Corinthios, cap.12. verſ.4.* & deſiderium parentum, vt filij eis ſint ſuperſtites , & vt morientibus oculos operiant *Quintilianus iunior declamatione 6. O quàm graue eſt mori , quanto grauius, quod ego viuo ſuperſtes filij mei ? Seneca lib. 9. controuerſia 4. Ita mihi libero , & viuere contingat & mori:ita oculos meos filij manus operiant:* & *Ouidius in epiſtola Penelopes ad Vlyſſem:*

Dij precor hoc iubeant , vt euntibus ordine fatis,
Ille meos oculos comprimat, ille tuos.

4 Vt ſic † eorum bonis & hereditate gaudeant liberi, non verò contra, *l ſcripto 7. in fine, ff.ſi tabul. teſtamenti nullæ extabunt , aliàs l.6 ff vnde liberi,l penultima, ff. de bonis libertor. l.fin.in principio, ff. de bonis damnatorum , l.de emancipatis.13.C.de legitim.heredibus:* ſi tamen mortalitatis ordo turbatus fuerit, filiorum hereditas parentibus debetur ſecundùm *Papin.in l. nam etſi parentibus.15.ff.de inof.teſta. Nam etſi parentibus* (inquit) *non debeatur filiorum hereditas propter votum parentum , & naturalem erga filios charitatem; turbato tamen ordine mortalitatis.non minus parentibus quàm liberis piè*
5 *relinqui debet* Hæc † pro introductione de amore parentum erga filios dixiſſe ſufficiat,qui plura deſiderat , videat *Apollonium apud Philoſtratum in eius vita , lib.2. cap.7.* & *Plutarchum lib. de amore parentum* , & ex noſtris *Tiraquell in præfatione l.ſi vnquam,à nu.7. C.de reuocand.donation. Petrum Gregorium Tholoſanum in præludijs optimi Iuriſconſulti lib. 5. cap.7. magiſtrum meum Ioannem de Solorzanum Pereira in pulcro illo ſuo libello de parricidijs, lib. 2. cap. 10. Annæum Robertum lib. 2 rerum*

iudi-

Digitized by Google

*indicatarum,cap.*13.*pag.*464. omnium rectius & elegantiùs *Petrum Fabrum lib.*3.*ſemeſtrium, cap.*8. Cùm igitur parentibus filiorum debeatur hereditas, videamus nunc, an inter ipſos detur repræſentatio.

6 Negatiua opinio veriſſima eſt †,& non ſolùm textus auctoritate,ſed etiam rationibus probatur. Auctoritate primò probatur ex *Nouella* 118. *cap.*2 in illis verbis: *Si autem plerimi aſcendentium viuunt,hos preponi iubemus, qui proximi gradu reperiuntur, maſculos & feminas, ſiue paterni,ſiue materni ſint.* Vnde ſumpta eſt *authentica defuncto*, *C. ad Senatuſconſultum Tertil. Defuncto ſine liberis filio* (inquit) *parentes, ſi ſoli ſunt,ſuccedunt ſalua gradus ſui prærogatiua: Conſtantinus Harmenopul.lib.*5.*promptuarij iuris,tit.*8. §.11.*in princip. Sciendum verò* (ait) *illud eſt, in aſcendentibus præferri eum qui gradu propinquior ſit,ei qui proximum à ſe gradum tenet,etſi fœmina ſit:* & *l.*4.*tit.*13. *par.*6.*l.*6. *Tauri*,ibi: *Por ſu orden y linea derechs:* quæ eſt

7 *l.*1.*tit.*8. *lib.*5.*Recopilat.* Si igitur†aliquis ſine liberis decedat, relictis dumtaxat matre & auo paterno, mater excludet auum,& ſola in omnibus bonis filii ſui prædefuncti vndecunque prouentis & acquiſitis ſuccedet; eſt enim proximior filio quàm auus, & auus in filii ſui locum hoc caſu non intrat. Inſigniſque eſt differentia hæc inter aſcendentium & deſcendentium ordinem: nam in deſcendentium ordine repræſentationi locus ſit, & filius in patris locum ſubingreditur,eiuſque perſonam in adipiſcenda hereditate ſuſtinet, vt ſæpeſæpius dictum eſt; in aſcendentium tamen ordine diuerſum obſeruatur,auus enim in filii ſui prædefuncti locum non ſuccedit, vt in dictis locis patet.

8 Nec dicendum eſt†cum *Iacobo Butrigario* infrà referendo verba illa: *Salua gradus ſui prærogatiua*:dictæ authenticæ intelligenda & ſeruanda eſſe inter eos qui ex eadem linea ſunt, ita vt ſuperſtite matre auus maternus non admittatur, quaſi aliud dicendum ſit, quando mater & auus paternus concurrunt, quia ab illa iſte non excluditur, cùm auus paternus beneficio repræſentationis in filii ſui prædefuncti gradum & locum ſubingrediens vnà cum defuncti matre pariter admittendus videatur.Quia reſpondetur,ſuprà dictum ſenſum ſuſtineri non poſſe,cùm verba illa relata dictę *Nouellæ*,vnde auth.iſta ſumpta,ſenſum hunc non patiantur. Præterea tam *Nouella* quàm authentica generaliter & ſine hac diſtinctione loquuntur. Ergo generaliter etiam ſunt intelligendæ, vt notaui ſuprà hoc *lib.*2.*c.*5.*nu.*9. Tandem,rationes ſtatim dicendę oſtendunt repræſentationem eſſe denegandam.

9 Secundò ratione probatur,† nam lex natura imitatur, *l. adoptio enim* 16. *ff. de adoptionibus*,& cum patris portio ſecundùm generationem naturalem filijs communicetur, vt dixi ſupra *lib.*1. *cap.* 7. *n.* 2. & 3. rationi conſentaneum fuit, vt filius loco patris ſubrogaretur; at in linea aſcendentium talis ſubrogatio non datur, nec ſecundùm naturam poſſibilis eſt, ideo aſcendentibus non, deſcendentibus verò repræſentatio conceditur, vt rectè conſiderat *Salicetus in dicta authen.defuncto, num.* 2. *& in authen. poſt fratres la primera, in fin. C. de legitim. heredib.* quam ſequuntur *Anton. Gomez in l.*6. *Tauri, num.*6. *circa finem, & Ioannes Matienco in l.* 1. *gloſ.*3. *num.*12. *tit.*8. *lib.* 5. *Recop.*

10 Tertiò,†alia etiam ratione probatur,quod *Calliſtratus Iureconſultus* dixit in *l. liberorum.* 220. §. *fin.ff. de verbor. ſignification. Etenim idcirco filios filiasvè concepimus,atque edimus,vt ex prole eorum earumue diurnitatis nobis memoriam in æuum relinquamus*; & reſpexit *Seneca lib.* 1. *controuerſia* 1. his verbis; *Etiam abolita ſeculis nomina per ſucceſſores nouos fulgent*: apertiùs *Iuſtinianus in Nouella* 22. *de nuptijs in prefatione* declarat. *Si enim matrimonium ſic eſt honeſtum, vt humano generi videatur immortalitatem artificiosè introducere,& ex filiorum procreatione renouata genera manent; iugiter Dei clementia, quantum eſt poſſibile noſtræ immortalitatem donante naturę, rectè nobis ſtudium eſt de nuptijs.* Et breuioribus verbis in *l.lege duodecim tabularum. C.de legitimis heredibus in princi pio*: *Cùm natura* (inquit) *vtrumque corpus ediderit, vt maneat*

11 *ſuis vicibus immortale*: Et ante omnes † elegantiùs *Plato lib.* 25. *in conuiuio vel de amore*: *Viri ſanè* (ait) *mulieriſque congreſſu, fœtus partuſque prouenit. Eſt autem hoc opus diuinum, & in animali ipſo mortali immortale, hoc eſt, conceptio & generatio: & lib.*34.*dialog.*4.*de legibus*: *Vxorem* (inquit) *ducere quiſque debet ab anno triceſimo ad triceſimum quintum: ſi non duxerit, pecuuia mulctetur ac dedecore. Ducere autem debet cogitans quod natura quadam humanū genus quodammodo immortalitatem conſequitur. Cuius rei quiſque natura ſummopere cupidus eſt.Nemo enim eſt qui non deſideret perpetuum apud poſteros nomen habere. Genus itaque hoc modo immortale in ſempiternum perducat, quod filiorum filios relinquendo vnum & idem ſemper per generationem immortalitatem adipiſcatur.* Quò ſpectat illud *Diui Auguſtini lib.*1.*de adult. coniug. Propagatio filiorum prima eſt & naturalis cauſa nuptiarum*: & *Diui Cypriani in Symbolo Apoſtolorum* dicentis: *Matrimonia contrahuntur, quia creditur*

12 *ſucceſſura poſteritas*. Per hanc igitur † quaſi immortalitatem licèt pater naturaliter moriatur, aliquo modo mori non dicitur,quia in perſona filii viuit, ſecundum *Eccleſiaſticū, cap.*30. *verſ.*4. *Mortuus eſt* (ait) *pater eius,& quaſi non eſt mortuus: ſimilem enim reliquit ſibi poſt*

poſt ſe: in qua ſubſtantia patris conſeruatur: ideoque pars ipſius patris ſeparata dicitur ab *Ariſtotel. lib. 5. Ethicorum, cap. 6. & lib. 1. magnorum moralium, cap. 34.* Hæc patris propagatio et immortalitas repræſentationem operatur; & in filio ſine prole decedente deficere neceſſe eſt, quia morte ſua omnis eius ſubſtantia extinguitur, nec in patris perſona conſeruatur, nec inueniri poteſt, ac per conſequens repræſentari à patre ſuperſtite nequit.

13 Hanc principalem ſententiam † poſt multos tenent *Anton. Gomez in l. 6. Tauri n. 6.* vbi *Tellus Fernandez numer. 16. &* Auendan. *gloſ. 2 num. 2. Oliuerius Textor num. 72.* Couar. *num. 3. verſ. Quartu aſſertio, Roias cap. 31. n. 30. Valentin. Forſterus lib. 7. cap. 4. a n. 23. & Gail. Runchinus* §. *3. n. 9.* omnes iſti in ſpecialibus tractatibus de ſucceſſionibus ab inteſtato, *Matienco* in *l. 1. gloſſa 2. num 3. & gloſſa 3. n. 12. & 13. tit. 8. lib. 5. Recop. vbi* Azeued. *num. 7. Emanuel Coſta in 3. p. patrui & nepotes, nu. 46. Michael Graſ. recept. ſentent.* § *ſucceſſio ab inteſt. q. 22. num. 6. pater Ludouic.* Molin. *tom 3. de iuſtitia & iure, diſputat. 626. nu. 1 verſ. Quare cum aſcendentibus in fine,* Cephal. *conſ. 431. num. 55. lib. 5. Riminald. iun. conſil. 407. num. 59. lib. 5.* & alii multi conſultò omiſſi.

14 Ex dictis, † infertur, quòd aſcendentes gradu proximiores ſemper excludant remotiores, ſiue in vna, ſiue in diuerſis lineis, paterna videlicet vel materna conſtituti conſtitutæue ſint, dicta *Nouella* 118. *cap. 2. verſic.* Sin *autem plurimi*, & dicta *authen. defuncto,* C. *ad* Senatuſconſult. *Tertil.* quapropter mater paternum, itemque pater maternum auum excludunt, *gloſſa, Salicetus,* Corneus, & Doctores communiter in dicta *authen. defuncto, Ioannes Lopez in rubric de donationibus inter virum & vxorem,* §. *23. ad finem, Matienzo d gloſ, 3. n. 10. Couar. vbi ſuprà.* Ioan. *Sneiduuinus ad titulum inſtit. de hereditatib quæ ab inteſt. deferun. in cap. 2 de ordine ſuccedendi, num. 21.* & cum multis *Forſterus dicto c. 4. n. 29* & cum aliis *Oliuerius Textor dicto num. 72. Graſ. dict. q. 22. num. 7.* & maternus paternum, & paternus auus maternum proauum ſimiliter etiam excludunt, *Angelus in l. quod ſcitis, verſ. Quid autem iuris,* C. *de bonis quę liberis, & Forſterus dicto cap. 4. num. 30.* De quo nullo modo dubitant.

15 Hæc ſententia † ab omnibus, vt vides, recepta reprobatur à Iacobo *Butrigario* in dicta *authentica defuncto*, et putat in aſcendentibus repræſentationem dari: nam ſucceſſiones mutuę et viciſſitudinariæ eſſe debent, *l. nam hoc iure. 4. ff. de vulgari, l. lege duodecim tabul. 14.* C. *de legitimis heredibus.* Latè *Corneus conſil. 122. notabil. 3. volumin. 3.* et cū multis *Auendanus in l. 6. Tauri, gloſſa 1. num. 4.* Conſequitur quemadmodum liberi parētibus ſuccedunt, ita et hos viciſſim ad bona liberorum vocari, *l. 6. Tauri: Los aſcendientes legitimos por ſu orden y linea derecha ſucedan ex teſtamento è ab inteſtato a ſus deſcendientes, y les ſean legitimos herederos, como ſon los deſcendientes*
16 *a ellos*: quæ eſt *l. 1. tit. 8. lib. 5. Recopilat.* Quia † pater & filius correlatiua ſunt, & ſic quod in vno ſtatuitur, in alio obſeruandum eſt, cum correlatiuorum eadē ſit natura et iudicium, *l. Vrunius. 71. ff. de fideiuſſorib. l. fin. ff. de acceptilatio. l. fin.* C. *de indicta viduitat. tollen. l. 1.* C. *de cupreſ. lib. 11.* Ioan. *Anton. Rub. conſ. 55. num. 1. Franc. Beccius conſil. 45. n. 22. Franciſcus Viuius deciſ. 167 num. 6. lib. 1. Ioan. Greuel. Sequanus deciſ Dolen. 54. n. 5. & deciſ. 114. num. 36.* et poſt alios multos *Martin. Montier à Cueua deciſ. Aragoniæ 20. n. 25.* Modo ſic eſt, quod ſi filius moriatur, nepos in eius locū quoad auum ſubingreditur, vt ſæpeſæpius dictum eſt. Ergo et è conuerſo quoad nepotem auus in locum filii prædefuncti ſubintrat, et per cōſequens cum matre defuncti nepotis pariter debet ſuccedere.

17 Argumentum illud †, quo Butrig. nititur, firmum non eſt: quia non vt liberis parentum, ſic parentibus liberorum debetur hereditas propter naturæ ſimul, et parentum commune votum, *l. ſcripto. 7.* §. *fin. ff. ſi tabulæ teſtament nullæ extabunt, aliàs l. 6.* §. *fin. ff. vnde liberi, l. nam & ſi parentibus. 15. ff. de inofficioſo teſtamento.* vndè cum diuerſa tā in vno quā in alio ſit ratio, non procedit correlatiuorum regula *l. 2. ff. de his quibus vt indignis l. fin.* C. *de reſcindenda venditione,* latè *Iuſ. in l. fin. n. 18 & ſeq.* C. *de indicta viduitate tollenda, & in l. quod dicitur, n. 39. ff. de verb. obligat. Oſaſch. Cacheran. deciſ. 140. nu. 7. Surd. deciſ. 47. num 7. deciſ. 64. n. 27. & conſ. 292. num. 13. vol. 2.* Et quamuis regulariter quemadmodum liberi parentibus ſuccedunt, ita & illis viciſſim iſti ſuccedant, non tamen ideo in omnibus & per omnia hoc intelligendum eſt: nam inter eorum ſucceſſiones multæ adhuc differentiæ ſunt, quas proſequitur *Roias in epitome ſucceſſionum, cap. 30. & 31.*

18 Fortiùs argumentum † pro ſua parte adducere poterat *Butrigarius* hoc modo dicens. Qui in vno eodemque gradu ſunt, & repræſentationis priuilegio carent, in capita pro æqualibus portionibus ſuccedunt, *l. 2.* §. *hæc hereditas, ff. de ſuis & legitim. heredibus, Nouella* 118. *cap. 3. in fin.* & cum aliis iuribus dixi ſuprà hoc *lib. 2. cap. 15. num 1.* At qui iure repræſentationis ſuccedunt, in ſtirpes admittuntur, dicta *Nouella 118. cap. 1. verſic. Sic tamen, & cap. 3. in tranſcurſu*, & notaui ſuprà *lib 1. c. 8. à n. 4.* Sed parentes in eodem gradu exiſtentes, licèt diſpares ſint numero, non in capita, ſed in ſtirpes in omnibus

vnde-

vndecunque acquiſitis bonis ſuccedunt, dicti Nouella 118. cap. 2. Si autem, inquit, eundem habeat gradum, ex æquo inter eos hereditas diuidatur, vt medietatem quidem accipiant omnes à patre deſcendentes, quanticunque fuerint, medietatem verò reliquam à matre aſcendentes, quantoſcunque eos inueniri contigerit, dicta auth. defuncto, C. ad Senatuſconſul. Tertul. & latius infrà dicam num. 20. Ergo parentes iure repræſentationis admittuntur.

19 Huic argumento † aliquis reſpondebit dicens, quod quotiens pater & mater, cæterique aſcendentes in pari gradu exiſtentes liberis ſuis ſuccedunt, bonorum diſtinctionem eſſe faciendam, ita vt in bonis à patre parens; in bonis verò à matre profectis mater ſuccedant, vt per l. de emancipatis. 13. C. de legitimis heredibus, l. cum alijs. 4. C. de ſecund. nuptijs, l. fin. C. communia de ſucceſ. l. quod ſcitis. 3. C. de bonis quæ liberis, §. quod nobis 1. inſt. per quas perſonas nobis acquiritur, dicunt Bart. in d. l. quod ſcitis, & in auth. itaq; C. communia de ſucceſſionib. Roman. conſ. 40. à num. 4. Lofredus conſ. 32. num. 3. Anton. Rubeus conſ. 79. per totum, Ioannes de Monte Sperello, conſ. 97. à num. 1. Viuius lib. 2. communium, opinione 218. Boer. deciſ. 192. num. 5. Vincen. de Franch. deciſ. 59. num 4. part. 1. Anton. Gamma deciſ. 9. Antonin. Theſaur. deciſ. 27 Viuius deciſ. 173. per totas, & multi relati per Michael. Graſſum receptar. ſentent. §. ſucceſſio ab inteſtato quæſt. 22. num. 5. in principio, Boreholt. de gradib. pag. 229. & ſeq & Vulteius in principio, num. 36. inſt. de heredit., quæ ab inteſtato deferuntur.

20 Reſponſio iſta non eſt vera: † quia parentes in eodem gradu exiſtentes, licèt diſpares ſint numero, in omnibus bonis vndecunque acquiſitis pariter ſuccedunt, vt dixi ſuprà num. 18. in fine, & probatur auctoritate Conſtantini Harmenopuli lib. 5. promptuarij iuris, tit. 8. §. 11. Sciendum verò, inquit, illud eſt, in aſcendentibus præferri eum qui gradu propinquior ſit ei qui proximum à ſe gradum tenet, etſi fœmina ſit. Nam ſi omnes eodem gradu ſunt, ſimul omnes ad hereditatem vocantur, ac ex æquo inter ipſos diſtribuitur hereditas, vt dimidiam quidem ferant omnes à parte patris aſcendentes quotquot fuerint, reliquam verò dimidiam à matre aſcendentes, quantocunque in numero reperiri eos contigerit: & quoad nos probatur ex l. 4. tit. 13. par. 6. l. 6. Tauri, ibi: En todos ſus bienes de qualquier calidad que ſean, & ibi: Saluo en las ciudades, &c. Dictis legibus & alijs
21 rationibus † hanc opinionem ſequuntur Bald. Salicet. Fulgoſ. & alii Doctores in dicta auth. defuncto, & in d. l. quod ſcitis, & multi relati per Tiraq. lib. 1. de retractu, §. 14. gloſ. 2. num. 12. & per Graſſum d. q. 22. num. 5. Mynſinger centur. 6. obſeruat. 55. num. 3. Hart. Hartman. in pract. obſeruation tit 42. de ſucceſſ. obſeruat. 3. Anton. Faber lib. 6. Cod. Fabriani tit. 31. alias 33. de legit. heredib. definit. 2. Valentin. Forſter. ſen. lib. 7. de ſucceſſ. ab inteſt. cap. 4. à num. 6. Ranchin. eod. tract. §. 14. nu. 8. & ſeq. Fachin. lib. 6. controu. iuris cap. 4. Valentin. Forſter. iun. 1. par. diſp Iuſtin. diſput. 15 theſi 11. Oſual. Hilligerus lib 9. Donelli enucleati cap. 3. littera D. in notis, Gaſpar Schifordegherus lib. 1. ad Anton. Fabrum tract. 14. q. 3. cum duabus ſeqq. & ex noſtris Anton. Gomez in l. 6. Tauri num. 7. & 8. vbi cæteri Tauriſtæ, Couar. de ſucceſſ. num. 2. Minchaca lib. 2. de ſucceſſ. reſolut. §. 13. num. 11. Matienco in l. 1. gloſ. 3. n 17. tit 8 lib. 5. Recop. vbi Azeued. num. 5. Petrus Barboſ. in l. poſt dotem 41. num 67. ff. ſolut. matrim. & pater Molina de iuſt. & iure, diſp. 163.

22 Neque obſtat † dicta lex de emancipatis pro contraria parte adducta, nu. 19. Ex qua Doctores colligunt in ſucceſſione ex latere venientium ſimilem bonorum diſtinctionem Iuſtinianum introduxiſſe, vt in bonis paternis ſoli conſanguinei, in maternis verò ſoli vterini ſuccedant. Sed hoc falſum eſſe demonſtrabo infrà hoc libro cap. 22. vbi latè de iſtius legis intellectu dicam. Sed falſo ſupponamus hanc eſſe illius legis ſententiam, nihilominus reſpondetur legem illam & dictam l. cum alijs 4. C. de ſecundis nuptijs, de tranſuerſalium ſucceſſione locutas, & non eſſe trahendas ad deſcendentium ſuc-
23 ceſſionem. Longe enim † diuerſa eſt ratio ſucceſſionis inter tranſuerſales, & aſcendentes ex vna, & aſcendentes ſolos ex alia parte: quia in filiorum ſucceſſione affectio paterna, paternumq; conſideratur votum, quo nihil magis expetunt, quàm omnia bona ſua ad liberos quamlongiſſime poſſunt tranſmittere, l. nam etſi parentibus 15. ff. de inofficioſo teſtamento, l. 1. §. largius, ff. de ſucceſſorio edicto, l. communium 9. C. de naturalib. liber. Non mirum igitur erit, quod matris, & lineæ maternæ bona, non ad omnes poſteros, ſed ad eos tantum qui ex illa linea deſcenderunt, pertinere reſcripſerit. In ſucceſſione vero aſcendentium ſecus eſt, quia hereditas liberorum ad parentes non defertur ex voto, ſed ex quadam commiſerationis ratione, & pietatis intuitu; quæ pietas omnibus parentibus æqualiter debetur, l. ſi pater 5. l. ſcripto 6. in fin. ff. vnde liberi.

24 Ad intelligentiam † dictæ l. fin. C. communia de ſucceſſion. ſuppone illius tempore adhuc editam nõ fuiſſe l. cum oportet 6. C. de bonis quæ liberis: nam iſta edita fuit Kalendis Nouembris, illa die decimoquinto Kalendis Octobris, & vtraque Decio viro clariſſimo Conſule anno Chriſti 529. & Imperij Iuſtiniani 3. indictione 7. vt ex earum ſubſcriptione patet. Vnde quæſtio, de qua in d. l. fin. tractabatur, in bonis tantum mater-

Digitized by Google

ternis locum habere poterat; nam in cęte-
ris non , quia illo tempore patri acquire-
bantur, *l. patre furioſo 8. in fine, ff. de his qui ſui*
vel alieni iuris ſunt, l. placet 79. ff. de acquiren.
25 *heredit.* Hoc ſuppoſito † non procedit col-
lectio theſauri ex *d. l. fin.* ſic dicentis , bona
ex linea materna profecta ſeparati à bonis
maternis ; & ſi dicatur in *d. l. fin.* bona ex
materna linea quæſita ad patrem ſpectare ,
tum illud intelligendum eſſe , vbi mater
non extat in medio, quæ patrem à ſuorum
bonorum ſucceſſione excludat, quia lex il-
la tota ad materna pertinet bona, quæ ma-
gis quaſi nodo quodam nectit titulum Co-
dicis, qui eſt communia de ſucceſſionibus,
cum titulo ſequenti de bonis maternis , &
materni generis, quam cõmunc quicquam
tradit vtrique ſucceſſioni & iuri , vt rectè
aduertit *Iacobus Cuiacius in paratitla ad titulum*
C. communia de ſucceſ. & Schiſordegher. vbi ſu-
26 *pra.* Ergo ſolum † in *d. l. fin.* diſponitur
quomodo in his rebus quæ ex materna li-
nea per quamcunque occaſionem ad libe-
ros peruenerunt , primo in filij vel filiæ ſuc-
ceſſione eius poſteritas ſit vocanda, eaque
non inuenta fraterno conſortio eiuſdem ,
vel alieni matrimonii in ſecundo ordine
accerſito, & tunc ad vltimum locum pater
conclametur, in omnibus caſibus vſufructu
rerum, quarum dominium ad fratris libe-
ros, ipſiuſque fratres peruenerit , apud pa-
rentes remanſuro . Iam igitur vidimus, nul-
lam in hac lege fieri bonorum materno-
rum ſeparationem à bonis paternis , vt ſic
in his pater , in ijs verò mater ſuccedat ,
quin potius in bonis maternis ex hac lege
matri præfertur , ſi poſteritas , aut fratres
non ſuperſint . Et ſanè perquàm diuinato-
rium eſt affirmare hoc ideo fieri quod ma-
ter in medio non extet , non enim hoc Iu-
ſtinianus ſtatuit , ſed ſimpliciter ſolum pa-
trem ad ſucceſſionem vltimo loco vocat ,
neque vllam mentionem facit bonorum
paternorum, tantum abeſt , vt vllam inter
illa differentiam inducat .

27 Nullo modo † intelligi poteſt *d. l. quod ſci-*
tis 3. C. de bonis quæ liberis , quando auus pa-
ternus & maternus concurrunt ad nepotis
ſucceſſionem, & bonorum ſeparationem ,
vt Doctores contrarij prætendunt , quia in
tota lege auus maternus nunquam expri-
matur ; & licet nonnunquam Imperatores
Theodoſius & Valentinianus auum ſim-
pliciter nominent, attamen cum illi in me-
dio auum paternum exprimant, fortiſſimũ
inde argumentum deducitur, de nullo alio
auo quam paterno in præcedentibus & ſe-
quentibus illos diſponere voluiſſe, alioquin
illud abſurdũ ſequeretur , ad ſucceſſionem
nepotis cum auo paterno etiam patrem &
28 auum maternum concurriſſe. Deinde † ſi
lex de materni paternique aui ageret ſuc-
ceſſione, tunc admodum vnum patrem al-
terum auum paternum inconcinnè nomi-
naſſet , cum dicat lex : *Sin autem idem nepos*
ſuperſtitibus tam patre quam auo paterno , diem
ſuum ſine liberis obierit : cum melius dixiſſet :
auo paterno & materno, ne in ęquiuocationem
& dubium lectores inijceret . Tertiò, quia
dictus verſiculus ; *ſin autem idem nepos* ; de
nepote & ei ſuccedentibus tantum loqui-
tur , & ſemper omnia eius verba ad nepo-
tem refert : vnde cum continuatio ad pro-
xima eſſe debeat , illi ablatiui ; *ſuperſtitibus*
tam patre quam auo paterno ; ab immediate
proxima oratione ſcilicet ; *idem nepos*, & ſic
à nepote determinantur, & verba illa: *ad pa-*
trem eius; ita exponi debent, *eius* ; ſcilicet ne-
potis , quia de nullo alio accommodatius
& cõgruentius intelligitur relatiuum illud ,
eius; quod refert ea de quibus agitur, & ſic
nepotem , de cuius ſucceſſione ſolum agi-
tur in illa legis ſecunda parte , quæ ad pri-
mam continuatur per verbum , *idem* . In
29 prima † & præcedentibus legibus de filiis
habẽtibus aduentitia bona agitur quæ pa-
tribus non acquirũtur, & extendit, vt etiam
in ipſis filii qui ſunt patrum ipſorum nepo-
tes, & non patres ſuccedant, & continuan-
do ampliat, vt non ſolum in bonis iſtis ne-
potes ſuis patribus, ſed etiam his patres, &
non auus paternus ſuccedant, quia ſemper
bona remanent aduentitia de auo mater-
no nec verbum vllum . Quartò, in fine le-
gis Imperatores cõſtituunt, vt in huiuſmo-
di caſibus vſusfructus auo conſeruetur, re-
rum dominio ad patrem pertinente. Atqui
auus maternus vſumfructũ habere nequit,
cum nepos in aui paterni, non materni po-
teſtate ſit . Tantum verò abeſt, vt in noſtra
lege de auo materno tractarint, vt etiam
ipſis neceſſario de auo paterno tractare
30 fuerit propoſitum . Etenim † huius conſti-
tutionis tempore ab Imperatoribus pro-
mulgatæ auus paternus & maternus ad ne-
potis ſucceſſionem concurrere non poteſt,
quippe cum paternus de agnatorum , ma-
ternus verò auus de cognatorum linea ſit .
Vnde in ſucceſſione nepotis parentum
auum præferendum fuiſſe cõſtat iuxta §. 1.
inſtit. de legit. agnat. ſucceſſ. quemadmodum
& matri pater præferebatur, *l. 2. §. obijcitur ,*
ff. ad Senatuſconſult. Tertil. l. ſi ad patrem 10.
ff. de ſuis & legitim. heredibus . Nam primus
Iuſtinianus in aliquibus cognatos admiſit,
nulla agnationis & cognationis habita di-
ſcretione , vt in *l. vltim. C. ad Senatuſconſult.*
Tertull. l. de emancipatis 13. *l. penult. §. fin. l. fin.*
§. ſed nec fratrem 2. *C. de legit. hered.* vt ita
paulatim eo ſit ventum, vt *Nouella* 118. *c.* 4.
agna-

Digitized by Google

agnationis & cognationis differentia, quæ ciuili Prætorioque iure recepta erat, penitus tolleretur. Concludendum igitur eſt
31 in hac † lege agi de hereditate nepotis inter patrem & auum paternum, & ſic inter aſcendentes eiuſdem & non diuerſæ lineæ, & maternorum bonorum mentionem ideò eſſe factam, non vt illa à patruis ſeparentur, ſed quia quæſtio, niſi in prædictis bonis, verificari non poterat. Quia dictæ legis, quod ſcitis, tempore ex Conſtantini conſtitutione iam obtinuit, vt materna bona, niſi quoad vſumfructum, patriæ poteſtatis iure patri non quærerentur, *l. 1. C de bon. maternis*, quod per Theodoſium & Valentinianum Imperatores ad ea quoque extenderunt, quæ filius vel filiafamilias ex matrimonij cauſa acquiſiuerunt, puta ex caſu dotis, quem maritus, vel ex caſu donationis propter nuptias, quem vxor ſoluto matrimonio lucratur, vel ex hereditate, legato, fideicommiſſo mariti vel vxoris, vt nimirum eodem ſint iure, quo ſunt materna & materni generis, *l. 1. 3. & 4. C. de bonis ma-*
32 *ternis*. Porro † bonis, quæ ex filiifam. lias matrimonio acquiruntur, adiunguntur etiam quæ ex ſponſalibus acquirunt, puta munera ſponſalitia, *l. non ſine 5. C. eodem.* Reliqua autem bona aduentitia patri acquirebantur, donec ad extremum Iuſtinianus generaliter conſtituit in *l. eum oportet 6. C. eod. tit.* vt nullorum bonorum aduentitiorum dominium per filium aut filiamfamilias acquiratur patri, ſed vt eorum vſufructu contentus ſit. Et quia in aduentitijs ex dicta *l. quod ſcitis*, filius in poteſtate conſtitutus heredem habere non poterat, verum
33 pater bona illa † tanquam peculium filij occupabat, *l. 2. l. proponebatur 9. ff. de caſtrenſi peculio, l. filiusfamilias 18. ff. ad leg. Falcidiam l. intelligis 5. C. de caſtr. peculio militum lib. 12. Iacobus Cuiac. in l. 6. ff. de reſtitutio in integrum, Donellus lib. 9. commentariorum iuris ciuilis, c. 2. §. Tertio loco, Anton. Faber in rationali ſuper l. 3. §. Pomponius 9. ff. de minoribus, & lib. 4. coniecturarum iuris, cap. 5. pag. 155. & tom. 4. de erroribus pragmaticorum, decade 78. errore 2. in fine, & tom. 1. iuriſprudent. Papinianeæ, tit. 11. principio 9. illatione 5. & Gaſpar Schifordegher. lib. 2. ad Antonium Fabrum tractatu 1. quæſt. 17. & lib. 3. tractatu 5. quæſt. 8.* Nulla dubitatio
34 inter † patrem & auum paternum oriri poterat circa nepotis ſucceſſionem, niſi in bonis maternis, quæ iam tunc patri non acquirebatur, niſi quoad vſumfructum. Iſte eſt verus intellectus, quem poſt alios dicunt *Valentin. Forſterus dicto lib. 7. de ſucceſſionibus ab inteſt. cap. 4. num. 19. verſic. Neque difficulter, Petrus Barboſ. in l. ſi poſt dotem 41. num. 67. cum duobus ſequentibus, ff. ſoluto matrimonio, Schifordegherus d. lib. 1. ad Anton. Fabr. tract. 14. quæſt. 4. & latius Blaſius Flores Diaz de Mena in additione ad Anton. Gammam deciſ. Luſitaniæ 9. fol. 16. d colum. 2. in medio.*

35 Vltimò, † non obſtat dictus §. *quod nobis 1. inſtitut. per quas perſonas nobis acquiritur*, vbi dicit nullam inuidiam eſſe debere, vt quod ab vno ex parentibus ſit profectum, ad illum etiam reuertatur. Cum enim morte filii, bona à ſubſtantia parentum ſeparata remanſerint, æquum non eſſe, vt quod ab vnius liberalitate proceſſit, ad alterum viuo donante reuertatur. Quia reſpondetur, nihil alienius dici aut cogitari poſſe, quam quod hoc in loco Doctores inculcant. Etenim Iuſtinianus in dicto loco non de ſucceſſione, ſed de acquiſitione agit, quæ nihil cum ſucceſſione commune habet, ac proinde à Iuſtiniano ſancitum eſt, vt ſi quid ex re patris filio obueniat, hoc totum parenti acquiratur. Quæ enim inuidia eſt, quod ex patris occaſione profectum eſt, hoc ad eum reuerti. Quod au-
36 tem † ex alia cauſa filiusfamilias ſibi acquiſiuit, huius vſumfructum patri quidem acquirat, dominium autem apud eum remaneat, neque ei ſuis laboribus vel proſpera fortuna acceſſerit, hoc in alium perueniens luctuoſum ei procedat. Non igitur hæc ratio longius producenda, cum ſi contrarium reciperetur, æquum etiam eſſet, vt ad matrem pertineret vſusfructus rerum ab ipſa prouenientium, quod longè abſur-
37 diſſimum eſt. Adde † quod etiam falſo dicatur, morte filii bona à ſubſtantijs parentum ſeparata remanſiſſe: nam hereditas paterna, vel materna, poſtquam à filio eſt adita, deſinit eſſe hereditas, fitque patrimonium filii, vnde non fruſtra bonorum iam coniunctorum ſeparatio inducenda eſt, contra *l. ſed ſi plures 10. §. filio 2. ff. de vulg. & pupil.* cum videlicet vnius, duo patrimonia non videantur, *l. iuriſperitos 30. §. 1. ff. de excuſationib.* & perſonæ mutatione bonorum quoque conditio mutetur, *l. per curatorem 90. §. 1. ff. de acquir. heredit. l. vlt. C. de inofficioſo teſtamento, l. 2. §. illud poteſt quæri, ff. de hereditate, vel actione vendita.*
38 Quapropter † fundamento pro Butrigario ſupra adducto *numer.* 18. aliter reſpondendum eſt ſic reſoluendo, quod in ſtirpes ſuccedere nihil aliud ſit, quam habita ſtipitis ratione ad hereditatem vocari: ſic fili fratrum ad patrui hereditatem in ſtirpes vocantur, quia in locum ſui patris, à quo deſcendunt, ſubrogantur, atque ita conueniens viſum fuit, vt in ſtirpes vocarentur, tantamque de morientis hereditate acciperent partem, quantam eorum pater, ſi viueret, erat habiturus, itaut hæc pars neq;

ex filiorum numero augeatur, neque ex eorum defectu decreſcat; & hoc eſt vocari habita ratione ſtipitis, id eſt patris, à quo deſcendunt, & quo mediante auo vel patruo coniunguntur. Hæc conſtant ex *Nouella 118. cap. 1. verſic. ſi tamen, & cap. 3. verſ. ſi au-*
39 *tem defuncto*. Aſcendentes † verò ad deſcendentium ſucceſſionem in ſtirpes non vocantur, quia habita ſtipitis ratione à lege non ſunt vocati, quoniam ab ipſis ſtirps & generatio magis procedit; quare igitur pro rata inter eos hereditas non diuiditur, prout inter eos diſtribuitur, qui non in ſtirpes vocantur? Reſpondeo, quod aſcendentes ad deſcendentium vocantur hereditatē inſpecta naturalis generationis cauſa, quæ velut ad vnum corpus eos reducit: cum enim maritus & vxor in generationis actu concurrant, pro vno habentur, atque ideo ſi ex vna auus & auia materna, ex altera verò parte auus paternus concurrat, hic ex hereditate tantam quantam illi ferunt portionem, quoniam auus & auia materna nepoti coniunguntur mediante perſona matris eius, in cuius generatione etiam interuenit, ſicque pro vno habentur, & vnam dumtaxat partem ex hereditate nepotis conſequuntur. Ad quod faciunt *legis lege duodecim tabularum 14. in principio, C. de legitimis heredibus, verba illa: Cùm natura vtrumque corpus ediderit, vt maneat ſuis vicibus immortale, & alterum alterius auxilio egeat, & vno ſemoto & alterum corrumpatur*. Ex qui-
40 bus apparet † diuerſum eſſe in iure ciuili in ſtirpes ſuccedere, & cauſa naturalis generationis conſiderata ad hereditatem vocari: nam nepotes in ſtirpes ſuccedunt conſiderata perſona, hoc eſt, ſtipite, à qua deſcendunt, & in cuius locum ſubingrediuntur. Aſcendentes verò inſpecta generationis cauſa, quæ eos ad vnum corpus reducit; ideoq; Iuſtinianus in dicta *Nouella 118. cap. 1. & 3.* loquens de aſcendentium, & patrui hereditate de ſucceſſione in ſtirpes mentionem facit: at quando in *cap. 2. eiuſdem Nouellæ* de deſcendentium agit hereditate, ſtipitis mentionem cautè non facit, ſed tantum dicit: *Si autem eundem habent gradum ex æquo inter eos hereditas diuidatur, vt medietatem quidem accipiant omnes à patre aſcendentes, quanticunque fuerint; medietatem verò reliquam à matre aſcendentes, quantoſcunque eos inuenire contigerit*.

QVINTA, ET VLTIMA PARS.

DE TRANSVERSALIBVS.

SVMMARIVM.

1 *Agnato proximo hereditas ab inteſtato defertur, & verba legis 12. tabul. referuntur.*
2 *Repreſentatio inter tranſuerſales olim non procedebat.*
3 *Ratio differentiæ inter deſcendentes & tranſuerſales quoad repræſentationem.*
4 *Iuſtinianus primus inter tranſuerſales repræſentationem admiſit.*
5 *Ampliatur Iuſtiniani ſententia ad ſucceſſionem auunculi & materteræ.*
6 *Iuſtiniani ſententia procedit etiam in ſucceſſione ſtatutaria.*
7 *Filius ex illo qui, ſi ſupereſſet, non erat ſucceſſurus, non admittitur ad repreſentationem.*
Plus iuris non eſt in cauſato quam in patre cauſante.
Filius ex patre qui alias ad maioratum erat admittendus, licet ex accidenti non poſſit, in maioratibus Hiſpanorum ſuccedit.
8 *Filius patrem non repreſentat, quando qualitas patris à ſtatuto requiſita non eſt in filio.*
9 *Proximiores vocans ſtatutum excludit repræſentationem: limita in maioratibus, n. 10.*

CAPVT XX.

Tranſuerſales an in capita, vel in ſtirpes admittantur.

1 LEge duodecim tabularum † agnato proximo hereditas ab inteſtato deferebatur: *Aſt*, inquit, *ſi inteſtatus moritur, cui ſuus nec extanit heres, agnatus proximus familiam habeto. Vlpian. in fragment. tit. 26. in fine principij*; cuius fragmentum eſt in *l. pronunciatio 195. §. 1. ff. de verbor. ſignificat.* & cuius ſententia probatur in *l. 2. §. hac hereditas, in princ. ff. de ſuis & legitimis heredibus, princip. inſtit. de legitima agnator. ſucceſſ.* cum ſimilibus. Hinc
2 repræſentationis † ius denegatum eſt: *ſi ſint fratres defuncti*, (inquit *Iulius Paulus lib. 4. ſententiarum tit. 8. §. 1.*) *& fratres filij, vel nepotes fratre non exiſtente, filius fratris nepoti præfertur. Et Caius lib. 2 inſtitut. tit. 8. §. 7. Regulariter*, ait, *conſtitutum eſt, vt inter agnatos proximior poſteriorem excludat, & inter eos non in ſtirpem, ſed in ca-*

Digitized by Google

in capita ab inteſtato diuidatur hereditas : nam inter ſuos, ſicut ſuperius diximus , ſcilicet in §. 3. *alia ratio eſt, vt proximior poſteriorem non excludat, & ſemper hereditas in ſtirpem , non in capita diuidatur . Nam ſi quis moriens dimittat germanum, & ex altero filio germano filios , germanus frater, quia gradu proximior eſt, ſolus ſuccedit, & fratris filij non ſuccedunt . Item ſi moriatur quis, & de duobus germanis fratribus dimittat filios duntaxat maſculos , ex vno fratre dimiſerit duos , ex alio quattuor ſimiliter maſculos , omnes quidem fratrum filij patruo ſuo ab inteſtato ſuccedunt , ſed non in ſtirpes , ſed in capita , itaut illi duo ex vno patre duas accipiant portiones , & alij quattuor ex alio accipiant quattuor portiones* : & dicto §. *hęc hereditas , l. auunculo 6. C. communia de ſucceſſ. l. 2. C. de ſucceſſorio edicto , l. conſanguinitatis iura 3. C. de legitimis heredibus, §. ſi plures 6. inſtit. de*
3 *legitima agnator ſucceſſ.* & vt *Caius* † dixit, vbi ſupra : *Nam inter ſuos , ſicut ſuperius diximus , alia ratio eſt* . Siquidem in deſcendentibus ſuis heredibus præ oculis habetur illa ſuitatis virtus, vel illa naturalis , qua Prætor nitebatur , neceſſitas ſuccedendi aſcendentibus , qua mediante filius perſonam patris repręſentabat, & in eius gradum ſubingrediebatur, vt dixi ſupra *lib. 1. cap. 5. á n. 8. c. 6. num. 1. 2. & á num. 11. & cap. 10. á n. 3.* Quæ omnia in tranſuerſalibus deficiebant, ideoque inter eos repręſentatio excludebatur. Ex dictis in propoſito dicendum videtur repręſentationi locum non eſſe .

4 Licet hæc † ſic antiquum ius poſtulabat, Iuſtinianus tamen conceſſit, vt ad fratris inteſtati ſucceſſionem nepos ex fratre prędefuncto perſonam patris repręſentans vnà cum patruo non in capita, ſed in ſtirpem concurreret : nam quemadmodum pater , ſi ſuperſtes eſſet, vnam hereditatis partem æqualem eſſet accepturus , ita & eorum filii in portionem illam ſuccedunt , *Nouella 118. cap. 3. verſ. ſi autem defuncto. Auth. ceſſante, & auth. poſt fratres 1. & 2. C. de legitim. heredib. l. 5. tit. 13. par. 6. l. 241. ſtyli, l. 8. Tauri, quæ eſt l. 5. tit. 8. lib. 5 Recop.* Doctores in dictis legibus, *Anton. Gabriel. lib. 4. communium, tit. de ſucceſs. ab inteſt. concluſ. 1. num. 13. Couar. de ſucceſs. ab inteſt. num. 5. verſ. Tertio eſt notandum , Royas in epitome de ſucceſs. cap. 32. num. 17. Aluar. Valaſc. de iure emphyteut. qu. 50. num. 30. Cancerius lib. 1. variar. cap. 5. num. 7. pater Molina tom. 3. de iuſt. & iure diſput. 326. num. 1. verſ. in linea vero collaterali, Petrus Gregorius lib. 45. ſyntagm. iur. cap. 11. num. 7. Pariſius conſ. 37. á nu. 1. lib. 1. Tib. Decian. conſ. 1. á num. 366. vſque ad 370. & conſ. 26. num. 71. lib. 1. conſ. 55. num. 19. lib. 3. Riminal. iun. conſ. 526. á n. 1. vſque ad 6. lib. 5. Vinc. Hond. conſ. 70. n. 24. & 52. lib. 1. Alex. Raud. conſ. 142. num. 115. inter conſilia vltimarum voluntatum , vol. 2.* & multi alii, quos refert & ſequitur *dominus Don Ioannes del Caſtillo , libro 3. quotidianar. controuerſiar. cap. 15. n. 71.*

5 Idem dicendum eſt, † quando tractatur de ſucceſſione auunculi, hoc eſt, fratris materni, qui dicitur tranſuerſali gradu proximior ex latere matris , dicto verſic. *ſi autem defuncto, Bald. conſ. 171. lib. 5. Alexan conſil. 44. num. 19. lib. 5. Decius conſ. 527. num. 1. & 2. conſ. 553. num. 1. vol. 2. Crauet. conſ. 67. num. 4. & conſ. 127. num. 2. Menoch. lib. 4. præſumpt. 95. num. 9.* Etiamſi auunculi iſti ſint vulgo quæſiti, vt dixi ſupra *hoc lib. 2. cap. 13. num. 18.* Similiter etiam procedit , quando agitur de ſucceſſione materteræ, vt poſt *Bald. d. conſ. 171. Decius conſ. 527. num. 2. & conſ. 654. num. 2. vol. 2. Pariſ. conſ. 20. num. 22. lib. 2. Crauet. d. conſil. 127. num. 2. Marcus Anton. Peregrin. de fideicommiſſis art. 21. num. 7.*

6 Hoc extendunt Doctores † vt non ſolum locum habeat in ſucceſſione delata à iure communi, ſed etiam delata à ſtatuto : nam tunc ſi de patrui , auunculi , & materteræ ſucceſſione tractatur , filius ingreditur locum patris, ita *Alexan. conſ. 88. num. 2. lib. 1. Decius conſ. 480. num. 9. & conſ. 484. num 8. & conſ. 527. num. 1. vol. 2. Iaſ. conſ. 159. circa finem, lib. 4. Pariſius d. conſ. 20. num. 22. & 28. Rubens conſil. 118. num. 2. Menoch. conſil. 124. n. 76. lib. 2. & d. præſumpt. 95. n. 11.*

7 Principalis ſententia † non procedit , quoties pater ipſe repręſentatus non erat ſucceſſurus , ſi ſuperuixiſſet , cum non plus iuris eſſe poſſit in filio cauſato , quam in patre cauſante , vt loquentes de repręſentatione dicunt *Bald. in l. venia, num. 5.* vbi *Alexand. num. 5. Iaſ. num. 6. & Decius num. 7. C. de in ius vocando, Oldrad. conſil. 224. numer. 37. Tiraquel. de retractu conſanguin. §. 1. gloſ. 9. num. 102. Modernus Pariſienſ damnatus ad conſuetud. Pariſienſes, tit. 1. §. 8. gloſ. 1. n. 12. Molin. lib. 3. de Hiſpan. primogenijs, cap. 7. num. 2. Menoch. conſil. 269. num. 63. lib. 3.* Sublimita vt non procedat in maioratibus, ad quorum ſucceſſionem inhabilis factus eſt pater ex aliquo accidenti , etſi ſua natura erat ſucceſſurus, *Molina d. cap. 7. num. 4.*

8 Limita ſecundò, † quando ſtatutum aliquam requirit qualitatem , quæ à patre in filiam tranſire non poteſt , vt ſi ſtatutum vocat tantum maſculos : nam hæc qualitas maſculinitatis à patre in filiam tranſire non poteſt, & ſic repręſentare nequit, *Bart. in l. liberorum, num. 13. in fin ff. de verbor. ſignif. Socin. ſen. conſ. 252. num. 14. in fine, & conſ. 296. num. 4 lib. 2. Iaſ. conſil. 221. col 9. verſic. Secundo mouetur, lib. 2, Ruin. conſil. 140. num. 14. & 15. lib. 3. Socin. iun. conſ. 1. numer. 59. Capic. deciſ. 21. num. 8.* & dixi ſupra *lib. 1. cap. 12. num. 10. & num. 58. & ſeq.*

9 Limita tertiò, † ut non procedat , quan-

do ſtatutum aut teſtator proximiores vocat, ſecundùm Bald in l. Iulianus, §. vltimo. C. ad Trebel. Bolognet. conſ. 9. num. 46. Cacheran conſil. 72. à num. 10. Menoch. conſ. 269. num. 49. lib. 3. Alexan. Raudenſ conſ. 142. à num. 40. inter conſilia vltimarum voluntatum, tom. 2. Mautic. li. 8. de coniectur. vltim. voluntat. tit. 9. num. 10. Michael Graſ receptarum ſententiarum, §. fideicomiſſum, q. 11. num. 9. Peregrin. de fideicõmiſſis, artic. 21. num. 2. Hieron. de Laurentijs deciſ. Auinionenſ. 37. in fin. Antonin. Theſaur. deciſ. 65. num 1. & 2 Anton. Faber. de erroribus pragmaticorum decade 55. errore 9. pag. 118. in medio, & latè cum multis diſputabo infrà lib. 3. c. 11. per totum. Sublimi-
10 ta † in noſtris maioratibus, in quibus repræſentatio locum habet, licèt eorum inſtitutor proximiores vocauerit, vt poſt plures dicunt Molin. lib. 3. de Hiſpanor. primogenijs cap. 8. num. 11. Valazquez de Auendan. in l. 40. Tauri, gloſſa 20. à num. 21. Gutierrez lib. 3. practicarum, quæſt. 66. alias 67. num. 36. & 37. & q. ſeq. à num. 18. vſque ad 32. Spino magiſter meus in ſpeculo teſtamentor. gloſ. 18. num. 52. & gloſ. 19. num. 56. Ceuallos practicarum communium, quæſt. 197. à num. 3. & pater Molina tomo 3. de iuſtitia & iure, diſputatio. 329. num. 3. de quo forſan latiùs dicam dicto cap. 11. à num. 33. Hæc modo dixiſſe ſufficiant: de cæteris limitationibus ad materiam huius capituli pertinentibus infrà in diuerſis capitibus tractabitur.

S V M M A R I V M.

1 *Filij fratrum vtrinque coniunctorum patres repræſentantes excludunt patruum ex vno tantum latere, & numeris ſeqq.*

3 *Vincula duo habens fortior & validior eſt habente vno tantùm,*

4 *Frater conſanguineus vnà cum patre iure communi admittitur ab inteſtato ad fratris hereditatem. Parentes excludunt omnes tranſuerſales vno tantùm latere coniunctos.*

5 *Si vinco vincentem te, vel cum victore concurro, multo magis vincam te.*

6 *Doctores referuntur qui principalem ſententiam defendunt.*

7 *Amplia ſentẽtiã vt procedat in omnibus bonis tam paternis quàm maternis.*

8 *Secundò amplia vt in retractu ſententiæ locus ſit.*

9 *Limita principalem ſententiam vt in feudis non admittatur.*

10 *Limitationem amplia in feudo non modo ex pacto & prouidentia, ſed etiam in mixto.*

11 *Limita ſecundò in ſtatuto excludente cognatos & admittente tantùm agnatos.*

12 *Limita tertiò in noſtris maioratibus.*
Nouellæ 118. cap. 3. ſatisfit.

13 *Frater ſuperſtes ex vtroque parente coniunctus defuncto excludit nepotes ex altero prædefuncto fratre per vnum parentem coniuncto.*

C A P V T XXI.

Vtrùm filij fratrum vtrinque coniunctorum patres repræſentantes excludant patruum ex vno tantùm latere?

1 IN hoc caſu † dicendum videtur iſtius patrui partes potiores eſſe ex Nouella 118. c. 3. §. ſi vero neque fratres, alias authen. de heredibus ab inteſtato venientibus, §. ſi vero neque fratres, collatio 9. vbi in tranſuerſalibus gradu viciniores tantùm admittuntur. Nihilominus contrarium dicendum eſt huiuſcemodi nepotes ex fratre prædefuncto vtrinque coniuncto præferendos eſſe patruo. Primò, per dictam Nouellam 118. cap 3. verſ. Vnde conſequens eſt. Vnde conſequens eſt, dicit Iuſtinianus, vt ſi fortè præmortuus frater, cuius filij viuunt, per vtranque partem nunc defunctæ perſonæ iungebantur, ſuperſtites autem fratres per patrem ſolùm forſan, aut matrem ei iungebantur, præponantur iſtius filij proprijs thijs, licèt in tertio ſint gradu, ſiue à patre, ſiue a matre ſint thij, & ſiue maſculi, ſiue fœminæ ſint, ſicut eorum pater præponeretur, ſi viueret.

2 Secundò † probatur per Authenticam ceſſante, C. de legitim. heredibus, ibi: Et quidem prædicti fratres, ſcilicet vtrinque coniuncti, de quo dixerat, filius etſi tertio gradu ſit, præfertur fratribus defuncti, qui ex vno tantum parente cognati ſunt. Ratio eſt, quia filij intrant in locum patris ſui præmortui, qui ſi ſupereſſet, præponeretur fratribus ex vno tantum latere, dicto cap. 3. Nouellæ in principio, ibi: Primùm ad hereditatem vocamus fratres & ſorores ex eadem matre natos: & in dicto verſ. vnde conſequens, in fine, ibi: Sicut eorum pater præponeretur, ſi viueret: vt poſt antiquos dicit Valentinus Forſterus lib. 8. de ſucceſſion. ab inteſtat. cap. 4. num. 1. Pater enim
3 iſte † licèt in pari ſit gradu, quo frater eius, habet duo vincula, ideò fortior & validior. virtus vnita ligat, l. re coniuncti. 89. vbi Doctores, ff. de legat. 3. l. cùm in adoptiuis. 10. §. ſi verò pater, & ibi notat gloſ. C. de adoptionibus, Authent. itaque, C. communia de ſucceſſionib. §. ſed hodie 3. inſtit. de adoptionibus, Socin. ſen. conſilio 79. num. 35. volum. 4. Socin. iun. conſilio 139. num. 16. volum. 2. Roland. à Valle conſilio 37. num. 13. li. 2. & conſil. 70. num. 71. lib. 3. Forſter dicto lib. 8. cap. 1. num. 2. Petrus Aerodius. lib. 1. decretorum, tit. 52. & Matthæac. lib. 2. de via iuris, cap. 20
4 num. 19. Et quia † cum parente admittuntur ad fratris hereditatẽ, dicta Nouella 118. cap. 2. verſic. Si verò cum aſcendẽtibus, & Authen. defuncto, C. ad Senatuſconſultum Tertil. Forſter in dicto tractatu. lib. 7. cap 5. Hugo Donellus lib. 7. com:

Digitized by Google

commentariorum iuris ciuilis,cap.3. A quibus tamen parentibus omnes tranſuerſales vno tantùm latere coniuncti,penitus excluduntur & arcentur , dicta *Authent. defuncto, dicta Nouella* 118.*cap. 2.in princip. Matthæſillan.art. 2.princip.in princip. num.*10.*Nicol. de Vuald. 2. par.num.7. Forſter. dicto lib.7.cap.9.in tractatib. de ſucceſſion. ab inteſtato , Donel. vbi ſuprà.* Fiet

5 itaque † locus regulæ , ſi vinco vincentem te, vel concurro cum victore,multo magis te vincam *l.de acceſſionib.4.ff.de diuerſ. & temporal. actionib. Aflict. deciſ.21. num.44.parte 3. Alexand.Raudenſ.deciſ.47. num.15,Vincen.Honded.conſ. 2.à num.35.vſque ad 45.& à num.60. lib. 2.Surd. conſ.* 138.*num.4.18.& 19.lib.1.& conſil.416.num.2.23.& 25.lib.3. Cardinal Tuſchus practicar.concluſ. tom.8.littera V concluſione* 208.*per totam, fol.*599.& cum multis *dominus Caſtillo de Sotomayor li.3.quotidian.controuerſiar. cap. 30 per totum* : qui latè hanc explicant regulam .

6 Principalis ſententia † comprobatur *l.* 5. *in fine, tit.* 13.*par.* 6.& defendunt eam *Matthæſyllan.artic. 3.principali , num.9.Nicolaus de Vualdis 3.par.num.4.Cynus in 3.parte numero 4. Valentinus Forſterus lib. 8. cap. 6. in ſpecialibus tractatibus de ſucceſſion. ab inteſtato, Donellus dicto lib. 9.commentar. iuris ciuilis, c.4.§.1.Petrus Gregor. Tholoſ. in 3.p.ſyntagmat. iuris , lib. 45. cap. 11.num. 6.Borgnin.Caualcan. deciſ.25.num. 2.& 11.par.4. Anton. Gomez in l.8.Tauri num. 7.in fin.& ibi Velazquez de Auendan.gloſ.3.n.2*

7 Amplia concluſionem iſtam † vt tales filii admittantur in omnibus bonis tam paternis quàm maternis,*l.de emancipatis.*13. *C de legitim. heredib. Authent. itaque, vbi glo. fi. Bald. & Doctores* communiter , *C. communia de ſucceſſion. Nouell. 84.c. 1.§.1.Dynus Mugellanus n.18. Matthæſyl.d. art. 3.num. 10.Oliuer. Textor num. 88.verſic. Etſi ad hereditatem , in tractatibus de ſucceſſion.ab inteſtato .* Secundò

8 † amplia in retractû conſanguineali, vbi frater vtrinq; coniunctus,& eius filius præfertur coniuncto ex vno tantum latere , ſecundùm *Ioannem Fabrum in §.ſi plures, numero 12.inſtit.de legitima agnator.ſucceſſion.*& cum aliis *Tiraquel.lib.1.de retractu, §.1.gloſ.10.n.1.* & poſt *Petrum de Bellapertica , Anton. Gom. in d.l.8 Tauri , num. 8.verſ. Item etiam infero .*

9 Limita primò † ſupradictam principalem ſententiam in feudis (quando in eis repræſentationi locus eſt) vbi frater conſanguineus , hoc eſt , coniunctus ex latere paterno tantùm , vnà cum fratre vtrinque coniuncto vel filio ex eo ad fratris defuncti feudum admittitur: quia coniunctio ex latere matris in conſiderationem minimè venit , *cap. 1.in princip. iuncto §. fin.de ſucceſ. feudi,cap.vnic.de ſucceſſione fratrum vel gradibus ſuccedentium in feudo* , ut cum *Baldo , Iſernia. Martino Laudenſi,Cardinali Alexandrino, Iac. de Ardizone, Ferrarienſi, Paulo Caſtrenſi , Corneo , Alexandro, Socino, Decio , Ripa, Iacobo de Sancto Georgio, Curt.Zaſio,Croto,& Tiraquello,Valentin. Forſterus lib.8. de ſucceſſ. ab inteſt. cap.5. num.1. Vulteius lib.1.de feudis cap.9.nu.108.Roſenthal de feudis, cap.7.concluſ.57.littera A.Mattheus Vveſembec. conſ.82. per totum,* præcipuè *num.28.vol.2.Menoch.conſil.187.num.14. lib.2. Alexan.Raudenſ. reſponſ.14.nu.102.vol.1.Surd. conſil.305.num.16.vol.3. Andreas Gaillo obſer-*

10 *uatione 151.per totam lib.2.* Quod † procedit etiam non modo in feudo ex pacto, & prouidentia , verum etiam in mixto , *Vulteius dicto num.108. in fine, Roſenthal dicto cap.7.concluſ.56.n.2.Menoch.conſ.690.lib.6.& conſil.806 num.22.lib.7.* Quicquid contrarium dixerit *ipſe conſil.498.num.22.lib.5.* Secus autem eſt in feudo , ſi ad inſtar allodij ſuccedatur : nam tunc frater ex uno tantum latere excluditur per nepotes ex fratre utrinque coniuncto,ex regula de qua ſupra *hoc capite num.2. & 3.*

11 Secundò limita † quoties eſſet ſtatutum excludens cognatos , & ad ſucceſſionem agnatos tantum vocans : tunc filij ex fratre utrinque coniuncto non excluderent patruum conſanguineum, hoc eſt, coniunctum ex latere tantum paterno , quemadmodum nec eorum pater excluderet, ſi ſupereſſet , quia vinculum illud cognationis eſt impertinens, & in hoc caſu nihil operatur, *Bald.Paul.Caſtrenſ.Corn. & DD. communiter in l.1.C.de legitim.hered.* & cum communi opinione *Hieron. Gabr conſil.6. num.1. lib.1.* latiſſimè *Mandel. Albenſ. conſil.81. per totum lib.1.Iacob.Menoch. conſil.187. per totum, lib. 2. Surd.conſ.31.nu.35.cum duobus ſeqq.vol.1.Paul. Aemil.Gal. in tractatu de exceptionibus quæ oriri poſſunt in ſucceſſione, ante 1. partem, numer.164. Magon.dec. Florentina 82. per totam, & Caualc. dec.12.n.18. cum quinque ſeqq. par.3.*

12 Tertiò † limita in maioratibus noſtris,ſecundum *Gregor. Lopez in l.5. gloſſa fin. tit.13. par.6.Auendan. in l.8.Tauri, gloſſa 3.num. 5.Pelaez à Mieres 2. par.de maioratibus,q.7.num.19. iuxta editionem vltimam,Celſo Hugon.conſil.*119 *num.4.* pro quo faciunt dicta per *Cardinalem Manticam lib. 8. de coniecturis vltim. voluntat. tit.13.num.4.*

Non obſtat dicta *Nouella* 118. *cap.3.* pro contraria parte adducta ſupra *num.1.* quia Doctores communiter reſpondent procedere in alijs cognatis ulterioribus , non autem in fratribus fratrumque filiis , de quibus nos loquimur .

13 Ex diuerſo † ſiquidem fratres ſuperſtites ex vtroq; parente coniunguntur defuncto, præmortui autem per unum parẽtem iungebantur,horum filii eiſdem rationibus ab here-

hereditate ſunt excludendi, ſicut eorum patres, ſi uiuerent, ab hereditate ſimiliter erãt repellendi, dicta *Nouella* 118.*cap*.3. *verſ. Ex diuerſo*, *dicta l*.5. *part. Doctores* ſupra citati, *Tell. Hernand. in l*.8.*Tauri, nu*.4. *vbi Auendan. gloſ*.3.*num*.1.*Mieres dicta quæſt*.7.*num*.3. Et in hoc caſu tam ampliatio, quàm limitationes ſupra dictæ procedunt.

SVMMARIVM.

1 *Filij fratrum vterinorum ſiue conſanguineorum in ſtirpem ſuccedunt vnà cum patruo ex vno tantum latere defuncto coniuncto.*

2 *Iſti filij ita ſuccedunt vt in bonis à patre conſanguinei, in bonis verò à matre profectis vterini, in cæteris bonis ſimul & æqualiter ſuccedant, ſiue vnus, ſiue plures ſint; reprobatur, à num.* 5.

3 *Doctores ſupra dictam diſtinctionem defendentes referuntur.*

4 *Inter aſcendentes in pari exiſtentes gradu & deſcendentibus ab inteſtato ſuccedentes bonorum diſtinctio fit, vt in bonis à patre pater, in bonis verò à matre profectis mater ſuccedant, Sed contradicitur num*.27.

5 *Filij vterini vel conſanguinei tantùm inter ſe vel nepotes ex prædefuncto patre vterino vnà cum patruo conſanguineo in omnibus bonis, non adhibita bonorum ſeparatione, æqualiter ſuccedunt, & numeris ſeqq.*

Succeſſionis ab inteſtato materia metienda eſt tantum ex Nouella 118.

6 *Verba Nouellæ* 118. *cap.* 2 *& cap.* 3. *perpenduntur pro ſententia relata dicto n.* 5. *in princ. & num*.7.

7 *Doctores hanc ſententiam defendentes referuntur.*

8 *Intellectus l. de emancipatis* 13. *C. de legitimis heredibus, & num. ſeqq. vſque ad n*.26.

Intellectus Fachinei reprobatur, & num 9.

9 *Exceptio non remanet in regula, ſed ab ea excluditur, & reſtringit.*

10 *Defenſio Barboſæ circa ſupradictum intellectum excluditur, & num. ſeq.*

11 *Similitudo de qua in l. fin. C. communia de ſucceſſionibus, in quo conſiſtat.*

12 *Altera Barboſæ conſideratio repellitur, & numer. ſeq.*

14 *Tempore dictæ l. de emancipatis, fratres vterini ad ſucceſſionem in ordine fratrum admittebantur contra Barboſam & Fachineum.*

Dicta l de emancipatis, antiquior eſt lege fin. C. de legitim. heredib. & quo tempore adita fuerint, & num. ſeq.

15 *Differentiam inter fratres conſanguineos & vterinos Iuſtinianus ſuſtulit in l. fin. C. ad Senatuſconſultum Tertul quæ anterior eſt.*

16 *Intellectus d.l. fin. C. de legitimis heredibus.*

17 *Vterini in bonis maternis præferebantur fratribus conſanguineis tempore dictæ legis de emancipatis contra Barboſam, & n*.18.

19 *Conſiderationi Barboſæ elicitæ ex l. penult. & vlt. C. de legit. hered. ſatisfit.*

20 *Ponderatio & argumentum Barboſæ ex dicta l. de emancipatis conuincitur, & n*.21.

22 *Aliæ Barboſæ ponderationi reſpondetur.*

23 *Si Iuſtinianus in dicta l. de emancipatis voluiſſet in ſucceſſione ſeparationem bonorum inducere, expreſſiſſet, imò ibi contrarium dicit, num. ſeq.*

25 *Vera ſententia dictæ l. de emancipatis, & n*.26.

28 *Iure Regio vterini ad bona à matre, conſanguinei verò à patre profecta, ad cætera tamen ſimul & æqualiter fratres admittuntur.*

CAPVT XXII.

Filij fratrum vterinorum ſiue conſanguineorum, an concurrant cum patruo ex vno latere, & an in ſtirpes vel capita ſuccedant patruo ex vno tantum latere coniuncto: & quæ pars bonorum.

1 Filios iſtos † non in capita, ſed in ſtirpes ſuccedere certum, eſt ex regula *Nouellæ* 118.*cap*.3.*verſ. Si autem defuncto*, ibi: *Tantam ex hereditate percipient portionem, quantam eorum parens futurus erat accipere, ſi ſuperſtes eſſet*, & ibi: *Sicut eorum parens præponeretur, ſi viueret*. Et *Nouella* 127. *in princip.* vt dicunt *Matthæſillan. ar* 3. *principali, n*.17.*&* 28. *& Nicolaus de Vualdis in* 3. *par. num*.5. *in fin. Cynus in* 3. *par. num*.9. *Oliuerius Textor num.* 88. *verſ. Et etiam ſi vnus fratrum, & Valentinus Forſterus lib*.8.*cap*.8.*num*.5.*&* 6. *in ſpecialibus tractatibus de ſucceſſionibus ab inteſtato*.

2 Difficultas † in eo tantum conſiſtit, quomodo patrui defuncti de cuius ſucceſſione tractatur, bona inter patruum, & nepotes iſtos diuidenda ſint. Et Doctores dicunt in bonis à patre conſanguineos, in bonis verò à matre profectis vterinos, in cæteris bonis ſimul & æqualiter ſuccedere, ſiue vnus, ſiue plures ſint, per *l. de emancipatis* 13. ibi: *Exceptis maternis rebus, in quibus, ſi ex eadem matre fratres vel ſorores ſint, eos ſolos vocari oportet, C. de legit. heredib. gloſ. fin. in auth. itaque, C communia de ſucceſſ gloſ*. 2. *in authen. poſt fratres* 1. *C. de legitimis heredibus, gloſſa verbo, meliores, in authent. de conſanguin & vterin. collat*.6. *Cynus*

3 *dicto* † *num*. 9. *Matthæſyl. dicto num*. 17. *& ſeq. Nicol de Vuald. dicto num*. 9. *Forſterus dicto c*. 8. *à num*.3.*Guil. Benedict. in cap. Ramuntius, verbo, & vxorem, deciſ* 5 *num*.103.*de teſtamen. Lofred. conſil*.32.*num*.3.*Fulgoſ. conſ*.84.*num*.3. *ad finem, Corneus conſil*.286.*n*.6. *lib*.1. *Crotus conſil*.63. *à num*.17.*lib*.1. *Boerius deciſ*.185.*num*.3.*Vigellius lib*.10.

lib. 10.*methodus iuris ciuilis, cap.* 5.*regula* 2. *exceptione* 3. *replicatio* 2. *& lib*.4. *methodus iuris controuerſ. cap.* 6. *regula* 15. *exceptione* 3. *Cuiacius in Nouella* 84.*& conſultatio.* 23. *Petrus Gregorius in* 3. *parte ſyntagmatis iuris, lib.*45. *in c.* 11. *num.*6. *Donellus lib.*9. *commentariorum iuris ciuilis cap.*4. §. *ſunt & hic , in fine , Borchole. de feudis , cap.*7. *numer.*31. *par.* 2. *Vulteius in princip.num.*46.*inſtit.de heredit. quæ ab inteſt.deferuntur, Guillelmus Ranchinus in tract. de ſucceſſ. ab inteſtato,* §.13.*num.*8.*&* §.14.*nu.*13. & ex noſtris *Ant.Gomez in l.*8.*Tauri, num.*8. *verſic. ſi vero concurrat ex vna parte frater conſanguineus, & Couar. in epitome de ſucceſſ. ab inteſt. num.*8. *poſt medium* .

4 Pro hac parte † facit altera communis & recepta opinio dicens , quod quoties pater & mater , cæterique aſcendentes in pari gradu exiſtentes liberis ſuis ſuccedunt, bonorum diſtinctio ita facienda eſt , vt in bonis à patre pater , in bonis verò à matre profectis mater ſuccedant , vt per *d.l. de emancipatis , l. fin.C.communia de ſucceſ. l.quod ſcitis* 3. *C.de bonis quæ liberis* , §. *quod nobis* 1. *inſtit. per quas perſonas nobis acquiritur* , dicunt *Bart.Roman Lofred. Antonius Rubeus, Ioannes de Monte Sperello, Boerius, Franchis, Gamma, Theſaur. Viuius, Graſſus , Borcholthel. & Vulteius,* relati ſupra *hoc lib* 2.*cap.*19. *nu.*19. Ergo eodem modo dicendum eſt in noſtro caſu.

5 Adhuc dicendum eſt †, nepotes ex prædefuncto fratre vterino vnà cum patruo conſanguineo in omnibus bonis æqualiter eſſe ſucceſſuros, non adhibita bonorum ſeparatione ſupradicta. Nam primo ſciendum eſt omnem ab inteſtato ſucceſſionis materiam metiendam eſſe ex *Nouella* 118. & non ex legibus Codicis , quæ abrogatæ ſunt,vt Iuſtinianus dixit in præfatione dictę *Nouellæ* 118. ibi: *Neceſſarium eſſe perſpeximus, omnes ſimul ab inteſtato cognationum ſucceſſiones per præſentem legem clara compendioſaque diuiſione diſponere . Itaque prioribus legibus pro hac cauſa poſitis vacantibus, de cætero ea ſola ſeruari , quæ nunc conſtituimus* : & fatentur *Donel.lib.*9. *comment.de iure ciuili, cap.*1. *in fin. Anton Faber in forenſi vnica diſputatione poſita poſt ſuum tractatum de varijs nummariorum debitorum ſolutionibus, pag.*347. *& Vulteius in principio, nu.*18. *inſtit.de heredit.quæ ab inteſt. deferuntur* .

6 Hoc ſuppoſito, † ſententia noſtra probatur ex verbis *cap.* 2. *eiuſdem Nouellæ* , ibi : *Si verò cum aſcendentibus inueniantur fratres aut ſorores ex vtriſque parentibus coniuncti defuncto, cum proximis gradu aſcendentibus vocabuntur , ſi & pater aut mater fuerint , diuidenda quippe inter eos hereditate ſecundum perſonarum numerum, vti & aſcendentium, & fratrum ſinguli æqualem habeant portionem, nullum vſum ex filiorum, vel filiarum portione, in hoc caſu valente patre ſibi penitus vindicare : quoniam pro hac vſus portione hereditatis ius, & ſecundum proprietatem per præſentem dedimus legem : differentia nulla ſeruanda inter perſonas iſtas, ſiue fœmina , ſiue maſculi fuerint,qui ad hereditatẽ vocãtur: & ſiue per maſculi, ſiue per fœminæ perſonam copulantur, & ſiue ſuæ poteſtatis, ſiue ſub poteſtatis fuerint,cui ſuccedunt.* vbi ſublata differentia, an fratres ſint vtrinque coniuncti fratri cui ſucceditur , & an per maſculi, ſiue per fœminæ perſonam ipſi copulentur , hereditas ſecundum perſonarum numerum diuidenda eſt, & fratrum ſinguli æqualem portionem habebunt .

7 Secundò † probatur ex verbis dictæ *Nouellæ* 118.*cap.* 3. ibi : *Si igitur defunctus , neque deſcendentes, neque aſcendentes reliquerit , primos ad hereditatem vocamus fratres & ſorores ex eodem patre & ex eadem matre natos , quos etiam cum patribus ad hereditatem vocauimus . His autem non exiſtentibus in ſecundo ordine illos fratres ad hereditatem vocamus, qui ex vno parente coniuncti ſunt defuncto, ſiue per patrem ſolum , ſiue per matrem* . Vbi Iuſtinianus nullam bonorum differentiam admittit , ſed æqualiter ad ſucceſſionem ſecundo ordine fratres vterinos & conſanguineos vocat . Ita tenent *Fulgoſ. in dicta l. de emancipatis, num.*4.*& ibi Corneus, idem Fulgoſ. in authent. itaque , n.*2. *vbi Corneus num.*4.*C.communia de ſucceſ. Socin. conſil.*89.*num.*16.*lib.*4. *Petrus Barboſa in l. poſt dotem* 41. *num.*69.*cum tribus ſeqq. ff. ſoluto matrimon. Andreas Fachineus lib.*6. *controuerſiarum iuris, cap.* 5. *& Gaſpar Schifordegherus lib.*1. *ad Anton. Fabrum tractatu* 14. *qu.*1. *&* 2. & poſt ſublatam agnatorum & cognatorum differentiam cõtrariam ſententiam Doctorum admittendam non eſſe dicit *Valentinus Forſterus lib.* 8. *de ſucceſſionibus ab inteſtato , cap.*9. *num.*9.& extenſionem ad fratrum filios reijcit *Ranchinus de ſucceſſionibus ab inteſtato* §. 14. *numero* 13.

8 Non obſtant in contrarium † adducta fundamenta : & in primis *d. l. de emancipatis* 13. *C.de legitim. hered.* cui reſpondet *Andreas Fachineus dicto cap.*5. Iuſtinianum non de fratre vterino , ſed de fratre vtrinque coniuncto loqui, vt is alteri fratri conſanguineo præferatur in bonis quæ defunctus frater à matre conſecutus eſt. Sed interpretatio iſta non eſt vera, cuius nullam rationem adduxit *Fachineus*,imò conuincitur: nam Iuſtinianus in præcedentibus verbis dictæ *l. de emancipatis*, generaliter fratres,vel ſorores ſemper nominat, deinde propoſita maternorum bonorum exceptione , ad eorum ſucceſſionem eos ſolos vocat, qui ex eadem ſunt matre . Nullo igitur modo Imperator intellexit fratres vtroque latere coniunctos, verum ex conſtitutionis generalitate, tam fratres germanos, quam conſan-

ſanguineos & vterinos ad fratris emancipati ſucceſſionem vocaſſe illum certocer-
9 tius eſt. Vnde † cum ſingulariter excipit fratres ex eadem matre in rebus maternis, vtique falſa redderetur exceptio, ſi eam de coniunctis ex vtroque latere exaudiamus; quippe cum in præcedentibus conſtitutionis verbis nimium ſatis de frarribus germanis ſit prouiſum, & exceptio non remaneat in regula, ſed ab ea excludatur & reſtringat, *l. generali 32. §. vxori, ff. de vſu & vſufructu legato, l. quæſitum 12. §. idem reſpondit 43. verſic. Denique Neratius, ff. de inſtructo, vel inſtrumento legato, Alexan. conſ. 39. num. 10. verſic. Cum ergo dicta approbatio, lib. 4.* facit *Rota Roman. diuerſorum, deciſ 419. num. 6. & 7. par. 1 Surd. deciſ. 163. num. 17. & 18. & Caualcan. dec. 12. n. 9 par. 4.*

10 Neque vero eſt † cur hunc intellectum firmare nitatur *Barboſa vbi ſupra ex l fin. C. communia de ſucceſſionibus*. Nam cum Impetator in dicta *l de emancipatis* dicat ſe ad ſimilitudinem maternarum rerum, aliarumque, de quibus iam ab ipſo lex ſit poſita, ſancire, vt eiuſmodi hereditas iure dominij ad fratres vel ſorores in totum pertineat; inde ſtatim infert *Barboſa* loqui Imperatorem de fratribus germanis; quandoquidem in dicta *l. fin.* ad cuius ſimilitudinem profitetur, ſe nouam conſtitutionem confirmaſſe, expreſſè conſtituitur vt fratres vtrinque coniuncti excludant alios ex vno latere coniunctos, & vt inter cõiunctos ex vno latere æqualiter hereditas diuidatur. Ete-
11 nim † Imperator ſimilitudinem tantum in eo ponit, vt ſimiliter ad fratres emancipatos, & in familia retentos fratris emancipati, aut in familia retenti hereditas iure dominij pertineat, vſufructu apud patrem remanente, quomodo in dicta *l. fin.* de his quæ ex materna linea prouenerunt, diſponitur. Nihil vero Iuſtinianus ſtatuit, vtrũ fratres vtroque parente cognati excludant alios, qui ex eodem patre ſunt tantum, aut ex eadem matre, ſed omnibus fratribus ab inteſtato defert bona emancipati fratris, hac tamen exceprione addita, vt bona à matre profecta ad eos tantum fratres pertineant, qui ex eadem ſunt matre: cætera autem bona in totã fraternitatem cedant, quoad proprietatem. Ex quibus certis verbis manifeſtè liquet, exceptis bonis maternis, æquo iure fratres inuicem ſibi ſuccedere, ſiue ſint vterini, ſiue conſanguinei, ſiue etiam germani. Quis enim negabit, ſub tota fraternitate fratres ex vno parente coniunctos non comprehendi? Er quidem multa apertè profitetur Imperator, ſe in hac ſpecie plenius fratribus ſubuenire; vnde concludit in hoc apertiſſimo tractatu nullam differentiam rerũ vel perſonarum ſupereſſe, vt bene contra Barboſam conſiderat Schifordegherus vbi ſupra.

12 Quod prætereà † Barboſa affert Iuſtinianum Anaſtaſianam legem non corrigere voluiſſe, ſed ſupplete, cum ex ea lege fratribus in alium articulum ſit proſpectum: iam autem Anaſtaſius loquatur de fratre ex vtroque parente ſuſcepto *in l. frater 4. C. de legitima tutela, l. ne lucrum 5. C. de curatore furioſi*. Ergo pariter dictam *l. de emancipatis* de fratre ex vtroque parente cognato intelligendam eſſe. Hoc quidem ſubſiſtere
13 non poteſt; approbata enim † conſtitutione Anaſtaſii à Iuſtiniano, & adaucta etiam prædicat Imperator, ſe adhuc plenius fratribus in eo ſubuenire, vt fratres ex eadem matre ſoli vocentur ad ſucceſſionem rerũ maternarum: vnde cum non tantum Iuſtinianus ex *l Anaſtaſiana* fratribus in eum articulum proſpexerit, quo fratres cum patre ſuperſtite concurrunt, verumetiam ſe plenius ijs glorietur ſubueniſſe, quid eſt, cur Iuſtiniani conſtitutionem ad terminos Anaſtaſianæ legis reſtringamus. Ex qua re conſequitur, non plenius, ſed arctius prouiſum eſſe fratribus ex Iuſtiniani conſtitutione, quæ tamen apertè totam fraternitatem conſiderat; neque ſingulariter, vt Anaſtaſiana lex fratres germanos nominat. His itaque diſcuſſis illud in cauſa maneat, falſum eſſe *Barboſæ & Fachinei* intellectum, & proinde rectiſſimè Iuſtinianum de vterinis fratribus interpretari.

14 Cui interprerationi † non obſtant, quæ *Fachineus & Barboſa* in medium proferunr. Nam quod illi obiicianr, tempore conſtitutionis a Iuſtiniano promulgatæ in dicta *l. de emancipatis 13. C. de legitim. heredib.* fratres vterinos ad ſucceſſionem in ordine fratrũ non admiſſos fuiſſe, ſed in ordine cognatorum, in eo vereor, ne humanitus decipiantur: *Fachineus* ſiquidem ſuum calculum annis ſex breuiorem poſuit, quã vt iuſto tempori congruat, dum arbitratur vrerinos primum ad ſucceſſionem in ordine cognatorum à Iuſtiniano vocaros fuiſſe, ex *l. fin. C. de legitimis heredibus*. quæ lex poſterior eſt dictæ *l. de emancipatis*. Nam lex finalis edita ex Iuſtinano 4. & Paulino conſulibus anno 534. Altera verò lex de emancipatis promulgata eſt poſt Conſulatum Lampadij &
15 Oreſtis anno ſecundo, 532. Contra: † Barboſa rationem breuiorem annis tribus ſubducit, dum pariter colligit ex *l. penultima, C. de legitimis heredibus*, quæ edita eſt quinto Kalendas Decembris poſt Conſulatum Lampadii & Oreſtis, 532. conſtitutionem Iuſtiniani in dicta *l. de emancipatis* anteriorem eſſe, quippe cum illa lata ſit Kalendis No-

uem-

Digitized by Google

uembris, poſt Conſulatum Lampadij & Oreſtis anno ſecundo, 532. Quis autem non videt differentiam inter fratres conſanguineos & vterinos Iuſtinianum longè ante ſubſtuliſſe in *l. fin. C. ad ſenatuſconſultum Tertul.* quæ promulgata eſt Iuſtiniano ſecundo Conſule, vide *Cuiacium in paratitla ad titulum C. ad ſenatuſconſ. Tertul.* Iam verò ex aliis ſubſcriptionibus, quæ in Codice extant, apparet ſecundum Iuſtiniani Conſulatum in anno 528. incidiſſe, vt conſtat ex *l. quotiens 12. C. de ſuis & legitimis liberis*, & notant etiam *Seb. Caluiſ. in ſuo opere Chronol. & Antonius Contius in ſuis Faſtis Conſularibus.*

16 Deinde † refert ſe Iuſtinianus in *d. l. de emancipatis ad legem fin. C. communia de ſucceſ.* in qua quidem fratres ex eadem matre tantum cum fratribus ex eodem patre tantum ad ſucceſſionem admiſit Iuſtinianus, ſed ita, ſi defuncto non ſint fratres ex vtroque parente cognati, vel horum fratrum filij; hi enim præcedunt, & illos excludunt: & tamen *d. l. fin.* edita eſt Calcedone & Decio Conſulibus, 529. Vides igitur fratres vterinos cum fratribus conſanguineis ad ſucceſſionem longè ante conſtitutionem à Iuſtiniano in *d. l. de emancipatis* promulgatam fuiſſe vocatos. Vnde *Cuiacius* rectè tradit, quod in *l. fin. C. de legitim. heredib.* ſimpliciter legitur: *Vt fratres ex eodem patre tantum, qui agnati ſunt, & fratres vterini, qui ſunt cognati, ſimul admittantur ad hereditatem defuncti fratris inteſtati ſine liberis*: illud ex *l. vlt. C. communia de ſucceſſionibus*, ita accipiendum eſſe, ſi defuncto non ſint fratres ex vtroque parente cognati, vel horum fratrum filii, hi enim præcedunt, & illos excludunt, adde *Cuiacium in para itla ad titul. C. de legit. heredib.*

17 Secundò † obiicit *Barboſa*, quod ſi Iuſtinianum intelligimus in dicta *l. de emancipatis, verſ. Exceptis fratribus*, de vterinis, tum ſanè illud ſequeretur, vt vterini non ſolum poſſent cum conſanguineis in ſucceſſione fratris concurrere, verumetiam quod illis præferantur in bonis, quæ à matre ſunt profecta; abſurdum autem eſſe, vt quis contra iuris regulas admittatur, & amplius ei prærogatiua concedatur, vt excludat illos, qui alias ſoli admittebantur ad ſucceſſionem, cum potius cõtrarium ſuadeatur ex §. *Item vetuſtas 16. inſtit. de hereditatib. quæ ab inteſtato*
18 *deferuntur.* Reſpondetur † autem rectè ſuperiora ſequi ex Iuſtiniani conſtitutione, quandoquidem expreſsè lex in bonis maternis eos ſolos vocat, qui ſunt ex eadem matre. Neque eſt cur hoc nobis abſurdum videatur, cum longius abſurdum ſit, tam claram legem opinionis noſtræ velamento velle obduci.

19 Eiuſdem ponderis eſt † dum Barboſa vrget *l. penultimam & vltimam, C. de legitimis heredibus*, vterinos æqualiter tantum cum conſanguineis admittere, nullam autem eiſdem dare prærogatiuam. Concedo equidem hoc ita eſſe, verum quid hoc ad noſtram legem pertinet, in qua expreſsè vterinis prærogatiua largitur, quaſi vero hoc Iuſtinianus ante conſtituere non potuerit, cum in poſterioribus conſtitutionibus illud prætermitteret. Neque vero neceſſe habuit Iuſtinianus illud ius quod in ſpecie *d. l. de emancipatis* conſtituit, in aliis conſtitutionibus repetere, in quibus certè longe aliud ipſi propoſitum fuit, quam vt de ſucceſſione fratrum emancipatorum tractaret, quomodo nimirum inter ſe inuicem cum patre ſuccederent.

20 Quod denique † *Barboſa* ait dictam *l. de emancipatis* diſponere, vt vſusfructus bonorũ maternorum, in quibus quoad proprietatem ſoli vterini ſuccedunt, remaneat apud patrem, illud prorſus improbabile eſt; vnde nihil eſt, cur obiiciat illud non habere locum in vterinis, quorum reſpectu vitricus vſumfructum, aut aliud ius prætendere nequeat, *l. vitrico 3. C. communia de ſucceſſionibus.* Etenim Imperator propoſita exceptione bonorum maternorum, non aliud vult, quam vt in iis fratres vterini non tantum quoad proprietatem, verumetiam quoad vſumfructum præferantur. Sic enim dicit: *Cum ex lege Anaſtaſiana in alium articulum fratribus ſit proſpectum; nunc à nobis in hac ſpecie plenius ſubuenitur, vt pater habeat vſumfructum; fratres autem & ſorores dominium rerum relictarum, exceptis maternis rebus, in quibus, ſi ex eadem matre fratres vel ſorores ſint, eos ſolos vocari*
21 *oportet*. Et quidem † Barboſæ ſententia ſuſtineri poſſet, ſi Imperator exceptionẽ non ſubieciſſet illi diſpoſitioni, ex qua patri vſumfructum attribuit. Nunc verò, cum ita ab Imperatore propoſita ſit exceptio, nihil certè eſt, cur ea ſolummodo ad proprietatem referatur. Quod etiam non admittit particula excluſiua, quæ habetur in illis verbis: *Eos ſolos*; vnde certè conſtat ſi in bonis maternis ſoli vocantur uterini, non poſſe eum illis patrem quoad uſumfructũ concurrere. Et ideo Imperator in ſequentibus uerbis ſtatuit: *Vt ſi non ſuperſint ex eadem matre fratres vel ſorores, tum rerum maternarum dominium ad ſimilitudinem aliarum rerum in totam fraternitatem cedat.* Videsnè, quomodo dominium bonorũ maternorum, ſi fratres uterini nõ ſuperſint, cedere uelit Imperator in totam fraternitatem, non quidem ſimpliciter, ſed tantum quoad proprietatem, ad ſimilitudinem aliarum rerũ non maternarum. Ergo in bonis maternis, ſi fratres uterini ſuperſint, illud erit diſſimile, vt in illis non tantum quoad proprietatem cæteris fratribus; verum etiam patri quoad vſum-

fructum præferantur fratres ex eadem matre procreati.

22 Ad extremum † libet adhuc illam Barboſę ſententiam ponderare, qua nobis perſuadere conatur, in *in d.l.de emancip.13.C.de legit. heredib.* non ob id diſtincta fuiſſe bona materna, quaſi ſeparentur à reliquis bonis defuncti, ſed potius, quia in illis eo tempore tantum tractari poterat, vtrum pater vel fratres eſſent præferendi, quippe non edita, *l.cũ oportet 6.C.de bonis quæ liberis*. Nam imo *d.l.cum oportet*, quæ tota de aduentitijs bonis eſt, promulgata fuit 3. Kal. Nouemb. Decio viro clariſſimo Conſule, anno 529. & ſic longe ante cõſtitutionem *d.l.de emancip.* quæ promulgata fuit anno 532. vt dixi ſup. *n.14* Cum igitur tempore conſtitutionis à Iuſtiniano editæ in *d l.de emancip.* bona aduentitia non acquirebantur patri, niſi quoad vſumfructum: quid, quæſo obſtat quominus dicatur in *d l.de emancip* bonis maternis ſeparatam conditionem eſſe attributam?

23 Quanquam vero† hæc ita ſint, nemo tamen arbitretur, nos communem probare ſententiam, qua receptum eſt, ex conſtitutione propoſita, vt in bonis profectis à matre ſoli vterini, in bonis à patre profectis ſoli conſanguinei ſuccedant, in cæteris bonis vtrique. Si enim hoc voluiſſet Iuſtinianus, debuiſſet exprimere, vtique vt in bonis à patre profectis etiam ſoli conſanguinei præferantur, quod alterum membrum eſt communis diſtinctionis, de qua tamen re nullum verbum eſt in tota lege. Quin potius lex generatim ſemper loquens de fratribus & ſororibus, excipit tandem ſolos fratres vel ſorores, qui ſunt ex eadẽ matre in rebus maternis: vſque adeo autem communis ſententia improbabilis eſt, vt etiam expreſſis conſtitutionis verbis repugnet.

24 Nam † cum Imperator exceptionem rerũ maternarum propoſuit, tum ille nihil ſubijcit de bonis paternis, quæ ſolis fratribus cõſanguineis acquirantur; verum generaliter ſtatuit, vt ſi non ſuperſint fratres vterini, tunc ad ſimilitudinem aliarum rerum in totam fraternitatem cedat dominium rerum maternarum. Quæ, inquam, ſunt aliæ res, niſi & bona paterna, & aduentitia. Quę etiam eſt tota fraternitas, niſi fratres tam germani, quam conſanguinei & vterini. Satiſnè iam conſtat bona paterna indiſtinctè omnibus fratribus acquiri, qui enim totam fraternitatem nominat, nõ excludit vterinum fratrem. Quid ſi ergo quæratur,

25 quænam † vera ſit Iuſtiniani ſententia, nõ debemus reſpondere, quod loquatur ille de fratribus ex vtroq; latere cõiunctis, qui pręferantur fratri conſanguineo in bonis maternis: non etiam cum vulgo iactare debemus, materna maternis, paterna paternis cedere: verũ illud apertius, imò ſimplicius profiteri cõuenit, vt aſſeramus in ſucceſſione fratrum emancipatorum ex Anaſtaſiana lege Iuſtinianum in alium articulum proſpexiſſe, quo nimirum concurrere poſſint fratres emancipati fratris defuncti cũ patre, & ita quidẽ, vt ſemper pater habeat vſumfructum, fratres uerò dominiũ relictorum, ſi non defunctus frater ab inteſtato *relique*rit bona materna, in quibus ſi ex eadẽ matre fratres ſuperſint, eos ſolos uocari oportet, remota interim tam patris, quam fratrũ perſona; horũ quidẽ quoad proprietatem,
26 illius uerò quoad uſumfructum. Illud† etiã meminiſſe refert, Imperatorem in tota hac lege non ſimpliciter illum caſum tractare, quo fratres ſibi inuicem ſuccedant, uerum quando cũ patre concurrant, & ideo quod ab Imperatore in certa ſpecie conſtitutum eſt, illud ad aliũ caſum temere à pragmaticis nõ eſt producendum Quod ſi enim Imperatoris cõſtitutione opus fuit, ut Anaſtaſiana lex, quę de ſolis fratribus loquebatur, in alium articulum, nẽpe, ſi cũ fratribus pater concurreret, deduceretur, quãto minus pragmaticis illud permittendũ eſt, qui propria auctoritate hanc legem ad eam facti ſpeciem producunt, ex qua ſoli fratres uterini uel conſanguinei finguntur ſibi ſuccedere; ut omnia rectè conſiderat Schifordegherus *d.quæſt.1.*

27 Non obſtat † ſententia illa de qua ſupra *n.4.* pro contraria parte adducta: quia contraria uerior eſt, & probatur ex *Nouella 118. c.2. in illis verbis: Si plurimi aſcendentiũ viuunt, hos præponi iubemus, qui proximi gradu reperiuntur, maſculos & fœminas, ſiue paterni ſint, ſiue materni: ſi autem eundẽ habent gradũ, ex æquo inter eos hereditas diuidatur, vt medietatẽ quidẽ accipiãt omnes à patre aſcendente, quanticunq; fuerint, medietatem vero reliquam à matre aſcendentes; quantoſcunq; eos inueniri contigerit: auth defuncto C.ad Senatuſconſ Tert.* Vbi Iuſtinianus non facta bonorũ diſtinctione æqualiter pro parte dimidia aſcendẽtes admittit. Et hanc opinionem ſequuntur *Bald. Salyc. Fulgoſ. Tiraq. Michael Graſ. Mynſing Hart Harman. Anton Faber, Valentin. Forſt. Ranchin. Fachin Schiford. Oſualdus Hillig. Anton. Gomez, Couar. Minchac. Matienco, Azeu. P. Molina, & Petr. Barboſa*, cũ quibus diſputaui vbi ſup. hoc *lib. 2. c. 19. n. 18 & à n. 2.*

28 Et licet iure cõmuni † certum ſit fratres vterinos & conſanguineos æqualiter, & indiſtinctè in bonis fratris prædefũcti ſucceſſuros, vt ſupra contra communem demonſtraui, iure tamen Regio vterini ad bona à matre, conſanguinei vero à patre profecta, ad cætera tamen ſimul & æqualiter fratres admittuntur, ſiue unus, ſiue plures ſint, ut expreſsè probatur in *l.6. in fin. tit. 13. par.6.* & omnes Regnicolæ dicunt.

SVM

Digitized by Google

SVMMARIVM.

1 *Filius quicquid acquirit, patri acquirit.*

2 *Caſtrenſia bona ſibi tantum, & non patri filius acquirit, de quibus teſtari poteſt.*

3 *Filiuſfamilias militis inteſtati decedentis peculium pater poteſtatis iure tanquam ſuum, non tanquam legitimam hereditatem occupabat.*

4 *Meum quod eſt, amplius meum fieri non poteſt.*

5 *Pater ſimpliciter aut contracta fiducia filium emancipans ipſi ſine liberis decedenti primo caſu prætorio, ſecundo vero ciuili iure manumiſſoris ab inteſtato ſuccedebat.*

In emancipatione contracta fiducia quæ ſolemnitates requiſitæ remiſſiuè.

6 *Fratres iure Codicis, excluſis parentibus, ab inteſtato fratribus tantum ſuccedebant, quouſque Iuſtinianus parentes vna cum filijs æqualiter admiſit.*

7 *Nepotes ex prædefunctis fratribus eos non repræſentant ad concurrendum cum auis tantum in ſucceſſione prædefuncti patrui, ſecundum aliquos, & num. 8.*

Nepos non continetur appellatione filiorum in materia exorbitante, nec nepos ex fratre appellatione fratris.

8 *Lex correctoria ad alios caſus non eſt extendenda.*

9 *Dictio,* etiam, *eſt caſuum multiplicatiua.*

10 *Quicquid diſpoſitum eſt in vno ex æquiparatis, intelligendum eſt in altero diſpoſitum.*

Rubrica orationem perfectam continens decidit caſum, & pro textu allegari poteſt.

11 *Rubrica declarat nigrum.*

Rubrica debet concordare cum nigro ibi.

12 *Rubrica generalis orationem perfectam continens non reſtringitur per nigrum.*

13 *Ratio vbi eſt eadem, idem ius eſſe debet.*

14 *Nouella 127. cap. 1. correxit Nouellam 118. cap. 2. & cap. 3. & iuxta illam noſter caſus ex eadem vel maiori ratione decidendus eſt.*

15 *In Nouella 127. cap. 1. ex fratre nepotes vna cum auis ex perſona alterius ſuperſtitis patrui ad ſucceſſionem admittuntur, ſed reprobatur num. ſeq.*

Ex perſona mea quod non poſſum, ex alterius perſona poſſum.

16 *Ex regula, vt filius ſuccedat in locum patris prædefuncti etiam in tranſuerſalibus, deſcendit vt ex prædefuncto fratre nepotes ſoli cum auis, vel etiam cum patruis ad alterius patrui hereditatem admittantur.*

17 *In rebus indiuiduis & inſeparabilibus beneficium ſocij mei mihi prodeſt, licet ex perſona mea habere non poſſim.*

18 *Nepotes non repræſentant parentum perſonas ad concurrendum cum auis & patruis in ſucceſſione alterius defuncti patrui ſecundum Nouellam 118. cap. 3. vide num. 21.*

19 *Imo ſecundum lecturam Holoandri dicta Nouella 118. cap. 3. admittantur nepotes.*

20 *Lectura Haloandri reijcitur.*

21 *Nepotes vna cum auis, & patruis admittuntur per Nouellam nouiorem, quæ corrigit dictam Nouellam 118.*

22 *Conſtantinus Harmenopulus, & lex partitæ pro hac parte conſiderantur.*

23 *Principalis ſententia ampliatur, vt procedat in proauis, & deinceps aſcendentibus.*

24 *Aſcendentium appellatione vocantur parentes, maioreſque noſtri, à quibus geniti & procreati ſumus.*

25 *Parentum appellatione intelliguntur etiam aui, proaui, & deinceps omnes ſuperiores.*

26 *Limita principalem ſententiam, vt locum non habeat in nepotibus & pronepotibus filij prædefuncti.*

Filiorum appellatione in materia exorbitante non continentur nepotes & pronepotes.

27 *Limita ſecundo in nepotibus defuncto coniunctis ex vno tantum latere. Mater in ſucceſſione filij præfertur filiæ ex vno tantum latere coniunctæ fratri defuncto.*

28 *Limitatio iſta non procedit in fratribus aut filijs fratrum ex vno tantum latere coniunctorum ſecundum aliquos, vide n. 36.*

29 *In ſucceſſione filij pater præfertur fratri vterino defuncti; ſi vero conſanguineus eſt frater, hoc eſt, ex eodem patre, vna cum patre concurrit ſecundum alios, vſque ad numerum. 34.*

31 *Intellectus Nouellæ 118. cap. 2. & 3. & Nouellæ 127. cap. 1. & authen. defuncto, C. ad Senatuſconſult. Tertil.*

35 *Succeſſionis ab inteſtato materia metienda tantum eſt ex Nouella 118.*

36 *Pater in ſucceſſione filij indiſtinctè præfertur defuncti fratri ex vno tantum latere ſiue materno, ſiue paterno coniuncto.*

37 *Hereditas patrui ab inteſtato qualiter inter auũ, patruum, & nepotes ex prædefuncto fratre diuidatur.*

38 *An bona à patre filio donata etiam inter eos diuidatur, vel an præcipua habeat pater, vſque ad num. 48.*

Donatio à patre filio in poteſtate exiſtenti nulla eſt, & qua ratione, & n. 39. & 40.

40 *Obligatio inter patrem & filium nulla eſt.*

41 *Donatio filiofamilias à patre facta iuramento non confirmatur ſecundum veriorem opinionem, licet ſecundum communem firmetur, num. 42.*

43 *Donatio iſta habet tacitam conditionem: ſi patri filius ſuperuiuat, alioqum nulla eſt, & ad patrem reuertitur, & n. 44. reproba n. 47.*

Iuramentum ſortitur naturam, & conditionem contractus cui adijcitur, & declara n. 46.

44 *Donatio filiofamilias facta æquiparatur donationi factæ inter virum & vxorem, & ſic de vna ad aliam valet argumentum.*

45 *Donatio inter virum & vxorem facta morte do-*

natoris præmorientis & non reuocantis confirmatur.

46 *Iuramentum ſequitur naturam contractus cui adhæret, ſi ea compatibilis eſt cum ipſo iuramento. Vel ſecundo ſequitur naturam primordialem, non vero accidentalem contractus.*

47 *Donatio proprio filiofamilias vel vxori facta non reuertitur ad donantem, ſi donatarius præmoriatur, licet alij contradicant ſupra num. 43. & 44.*

48 *Donatio filiofamilias à patre facta iure Regio vſque ad tertiam, & quintam bonorum partem valet, et ſi non reuocauerit, vt patet, morte confirmatur.*

49 *Iure Regio fratres & eorum filij in prædefuncti fratris ſucceſſione ab inteſtato excluduntur à patre defuncti. Quæſtio principalis huius capitis iure Regio non procedit.*

CAPVT XXIII.

Quid ſi ad fratris hereditatem ex vna parte, ex alia fratres defuncti, de cuius agitur ſucceſſione, & ex altera quoque parte nepotes ex altero prædefuncto fratre ſuperſtites ſint, an concurrant omnes, & in capita vel in ſtirpes ſuccedant, & quomodo inter eos hereditas diuidenda ſit, & quid iure Regio.

1 INdubitati iuris eſt, † Iureconſultorum
tempore quæſtionem iſtam in dubium
venire non poſſe, quia tunc filiusfamilias
quicquid acquirebat eo ipſo patri acquirebatur, *l. patre furioſo 8. in fine, ff. de his, qui ſunt ſui, l. placet 79. ff. de acquir. heredit. princip. & §. 1. inſtit. per quas perſon. nobis acquiritur, l. 5. tit. 17. par. 4.* latè *Clemen. de patria poteſtate, effectu 2. à num. 1. Montealegre lib. 2. praxis ciuilis, cap. 1. §. 13. à nu. 1. Philippus Paſchalis 1. p. de viribus patriæ poteſtatis, cap. 3. num. 1. Donellus lib. 2. commentariorum iuris, cap. 25. Anton. Faber lib. 7. coniectur. iuris, cap. 11. & 1. parte iuriſprudentiæ Papinianeæ, tit. 8. princip. 3. illatio 4. & princip. 7. illatio 3. & Schifordegherus lib. 3. ad Anton. Fabrum tractatu 5. quæſt. 9.* Adeo
2 vt † licet bona caſtrenſia patri non acquirerentur, ſed tantum ipſi filio, dicto §. 1. ibi: *Exceptis videlicet caſtrenſibus peculiis: princip. inſtitut. quibus non eſt permiſſum facere teſtamen.* quo reſpexit *Iuuenalis ſatyra vltima*, inquiens:

Es quæ ſunt parta labore
Militiæ, placuit non eſſe in corpore cenſus,
Omne tenet cuius regimen pater.

In quibus filiiſfamilias vice patrumfamilias funguntur, *l. 2. ff. ad Senatuſconſultum Macedonian.* & inuito patre de eis teſtari, & pro ſuo
arbitrio alienare poteſt, *l. 2. C. de caſtrenſi peculio, princip. inſtit. quibus non eſt permiſſum facere teſtam.* quod fauore militiæ filiiſfamilias cōceſſum eſt, *l. fin. ff. ad Senatuſconſultum Ter-*
3 *tillianum.* Nihilominus † ſi inteſtatus moriebatur filiusfamilias miles, eius pater poteſtatis iure occupabat peculium, tanquam ſuum, non vero tanquam hereditatem legitimam, *l. 1. & 2. ff. de caſtrenſi peculio, l. filiusfamilias 18. ff. ad legem Falcid. l. vltima in principo, ff. ad Senatuſconſultum Tertul. l. penult. C. de caſtrenſi peculio milit. lib. 12. Anton Gouean. in dicta l. filiusfamilias, num. 2. Cuiacius ad l. 6. ff. de reſtitutio. in integrum, Donel. lib. 9. commentariorum iuris ciuilis cap. 2. §. Tertio loco queritur, Anton. Faber in rationali ſuper l. 3. §. Pomponius, ff. de minoribus 25. annis, & lib. 4. coniecturarum iuris cap. 5. & tom. 4. de erroribus pragmatic. decade 78. errore 2. in fine, & 1. par. iuriſpruden. Papin. tit. 11. princip. 9. illatione 5. & Gaſpar Schifordegherus lib. 2. ad Anton.* Fabrum, *tract. 1. quæſt. 17. & lib. 3. tractatu 5. quæſtio. 8.* Quamuis quaſi hereditatem peculium poſt obitum filiiſfamilias militis à patre occupatum acerrimè contra *Antonium Fabrum, & Schifordegherum* defendat *Quirinus à* Kanckebeer *de conditione furtiua, cap. 22. cum duobus*
4 *ſequentibus.* Cum itaque † nihil proprii præter caſtrenſia filiusfamilias habuerit, veteri iure nulla poterat eſſe ſucceſſio inter patrem, & filium: quod igitur ſemel patris fuit, amplius eius fieri non potuit, *l. cum res 4. l. ſi mater 10. C. de contrah. emptione, l. & an eadem 14. §. actiones, ff. de exceptione rei iudic. §. ſed et ſi rem 11. inſt. de legatis, §. ſic itaque di-*
5 *ſcretis 15. inſt. de actionibus*; niſi pater † ſimpliciter, aut contracta fiducia filium emancipauerit: nam primo caſu Prætorio, ſecundo vero ciuili iure manumiſſoris ſine liberis decedenti filio ab inteſtato ſuccededebat, *l. ſi ad patrem 10. ff. de ſuis & legit. heredib. & toto titulo, ff. ſi à parente quis manumiſſus ſit, l. nam & ſi parentibus 15. ff. de inofficioſo teſtamento, l. ſcripto 6. in fine, ff. vnde liberi, l. 1. §. largius 12. ff. de ſucceſſorio edicto, Gaius lib. 1. inſtitution. tit. 6. §. 4. Valentinus Forſterus lib. 7. de ſucceſſion. ab inteſtato, cap. 2. à num. 6. Alciat. lib. 3. parergon. c. fin. Corraſius lib. 6. miſcellanearum, cap. 9. Connan. lib. 2. commentariorum, cap. 14. n. 4. Petrus Gregor. in 3. par. ſyntagm. iuris, lib. 45. cap. 9. num. 3. & Iacobus Rauardus de auctoritate prudentum, cap. 5. prope finem*, qui latè de ſolemnitatibus cōtractæ fiduciæ tractant, vbi hoc in caſu fratres defuncti non admittebantur ad fratris hereditatem, quoties pater ſupereſſet: quemadmodum è contra
6 iure † Codicis, quando filius bonorum capax erat, ipſi ab inteſtato fratres tantum ſuccedebant excluſis parentibus, quibus tamen indiſtinctè vſusfructus ſaluus erat,

l. ſi

Digitized by Google

l.ſi viua matre.3.& l.ſeq.C.de bonis quæ liberis,l. vlt.C.communia de ſucceſſionib.Princip.ibi : Nullis liberis vel fratribus ſuperſtitibus ad parentes eorum iure communi (hoc eſt iure periculi) *pertinebit:inſt.quibus non eſt permiſ.facere teſtam.* quouſque Iuſtinianus conſtituit, vt ubi deſunt liberi , parentes cum fratribus æqualiter ſuccedant , *Nouella ſua* 118.*cap.2. Auth. defuncto, C ad Senatuſcons. Tertullian. Conſtantinus Harmenopolus lib.5.promptuarij iuris,tit.8.* §.15. Et in hoc vltimo caſu ſuccedit quæſtio noſtra, an nepotes ex prædefuncto filio concurrant cum auo in hereditate patrui defuncti .

7 Et vt clarius procedamus † duo ſunt diſtinguendi caſus . Primus eſt , quando ad fratris hereditatem concurrunt filij ex fratribus prædefunctis , & patres horum fratrum.Secundus eſt caſus,quando parentes, fratres, & filii fratrum concurrunt. Et primo caſu dicendum videtur , nepotes ex prædefuncto filio patris perſonam non repræſentare , vt cum auo concurrant : nam vt *num.*5. huius capitis dixi , parentes filijs ſine liberis decedētibus regulariter tantùm ab inteſtato ſuccedere , Iuſtinianus verò primus in *Nouella ſua* 118.*cap.2.* conſtituit, quòd ſi filius vtrinque ſibi coniunctos fratres reliquerit, parentes vnà cum filijs tantùm iſtis ipſi ſuccederent , & inter eos ſecundùm perſonarum numerum hereditas eſſet diuidenda. Cùm igitur ſententia iſta à iure ſit exorbitans , appellatione filiorum non comprehenduntur nepotes, vt infrà *n.* 26.dicam Imò ibi fratrum tantùm mentio fit , & fratrum appellatione non continentur ex eis nepotes, *Bar.in l.Lucius.*111.§.*quæſitum, num.*1.*ff.de legatis* 3.vbi DD.& *Alexan. in additione* communiter , *Tiraq.in l.boues,* §. *hoc ſermone, num.*82.*& ſeq.ff.de verbor. ſignific.* & in fortioribus terminis dicit *Surd. conſil.* 100.*n.*2. *vol.*2. Quicquid contrarium dicat *Ioan.Andr. ad Speculat.li.4. particula 3.in rubr. de ſucceſſionib.ab inteſt.*paulò poſt principium.

8 Probatur ſecundò † ex *cap. 3.verſi. Si autem cum fratribus* , *eiuſdem Nouellæ* 118. ibi : *Quandoquidem fratris & ſororis filijs tale priuilegium dedimus , vt in propriorum parentum ſuccedentes locum, ſoli in tertio conſtituti gradu, cum ijs qui in ſecundo gradu ſunt,ad hereditatem vocentur* : iuxta conſiderationem , de qua infrà, *num.*20. Et quamuis *Nouella* 127. *cap.*1. diſpoſitum fuerit, vt parentes, filij, & nepotes ex altero prædefuncto filio ſuccedant in hereditate alterius filij , *Nouella* illa correctoria eſt,& ad alios caſus extēdēda nō eſt, *l præcipimus.32. in fin.C.de appellationib.* cum ſimilibus: notaui ſuprà *hoc libro, c.14.n.10.* Hanc ſententiam tenent *Iacobus Cuiacius ad Nouellam* 118 .*Borcho liben. de gradibus, tit. de ſucceſ. aſcendentium,pag.228. & Andreas Gerhardus exercitatione Iuſtinianea decade* 11. *qu.7.*

9 Contraria tamen ſententia † verior eſt, vt nepotes cum auo cōcurrant per inſcriptionem dictæ *Nouellæ* 127. *Vt fratrum filij ſuccedant pariter ad imitationem fratrum etiam aſcendentibus extantibus* : vbi non ſolùm Iuſtinianus utitur dictione, *etiam* , quæ caſuum multiplicatiua eſt: *Bart.in l.1. num 4.C.etiam per procuratorem cauſam in integrum reſtit.poſſe, Marc.Anton.Natta conſ.298.num.4.vol.2 Ceph. conſ.53.num.66.lib.1.Cacheran.deciſ.167.num.7. Tiber. Decian. conſ.64.num.31.lib.3.Rimin.Iun. conſ.716.num.66.lib 6.Vincen. Honded.conſ.76.*

10 *num.34. lib .2.* Sed † & verbis illis . *Pariter ad imitationem fratrum*: vbi facit æquiparationem de vno ad alium caſum , & ſic quicquid diſpoſitum eſt in vno , intelligendum eſt diſpoſitum in altero , Doctores in *l.1.ff. de legatis 1.Bald.conſ.194.in princip.li.3.& Surd. conſ.364.num.38.in fine vol.3.*Et cùm habeamus rubricam orationem perfectam continentem,decidit ipſa caſum,& pro textu allegari poteſt, *Alex conſ.190.n.5.lib.2. & conſ. 6.num.2.lib 7. Craue.conſ.61. num.1.* Mandel. *Albenſ.conſ.523.num.3.vol.3. Menoch. conſ.6. n. 15.& Bellon.lib.1.ſupputationum iuris, cap.13. num.1.* fratres autem vtrinq; coniuncti ſuccedunt vnà cum parentibus fratri prædefuncto , vt dixi ſuprà hoc capite num.6. Ergo eodem modo dicendum eſt de filijs fratrum .

11 Nec contrà obſtabit † ſi dixeris rubricam declarare nigrum, *gloſſa verbo,retractare in l. vnic.C.ne liceat tertio prouocare,Alexan.& Iaſ n. 2. in l.1.ff.de rebus creditis,& ſi certum petatur, Cephal.conſ.521.num.7.lib.4.*& cum eo deberi concordari *Iacobus de Nigris in dicta l.1. n. 20.Roman.conſ.15.num.4.*vbi *Mandoſius , Gerhardus Mazzol .conſ.23. num.26 & 27.& Borgninus Caualc.deciſ.12.num.25. parte 3.* Vnde cùm nigrum diſponat,vt fratrum filij concurrant cum patruo & auo in dicta *Nouella 127.cap.1.*rubricam intelligi debere ſimiliter , quando fratrum filij cum patruo &

12 auo concurrunt. Quia reſpōdetur †,quòd quando rubrica generalis eſt habens orationem perfectam, non reſtringitur per nigrum, *l.1.C.de capitatione ciuium cenſi.eximendi, lib.11.iuncta gloſ.& Bartol.ibi, Ludouicus Romanus in dicta l.1. vbi Salicet. num.16. ff.de rebus creditis,Paul.Caſtrenſ.conſ.83.num.4.lib.2. Alex, dicto conſ.6.per totum* , præcipuè *num.3.lib.7.* Et cùm in rubrica dictæ *Nouellæ* 127. iuxta ſuprà dictam conſiderationem ſit generalis, & habeat orationem perfectam , non debet reſtringi per dictum cap.1. quòd loquitur,quando parentes, filij,& nepotes ex altero concurrunt .

13 Probatur ſecundò † dicta ſententia,dicto

cap.

cap. 1. *eiuſdem Nouellæ* 127. vbi nepotes admittuntur vna cum auis ad patrui hereditatem,& licet ibi concurrebant etiam cum eis filii, idem dicendum eſt, quotiens non ſupereſſent filii, cum eadem ratio in vno, quam in altero caſu procedat, & nulla ratio differentiæ conſiderari poſſit, & tunc eadem deciſio eſſe debet, *l. illud* 32. *in princip. ff. ad legem Aquiliam*, vbi *gloſſa* citat concordantes, & poſt alios *Ioan. Petrus Surdus deciſ.* 276. *num* 8. *Vigel. lib.* 2. *de dialectica iuris, cap. à ratione legis, & Hugo Douellus lib.* 1. *commentariorum iuris, cap.* 14. *§. ex ratione legis*. Et quemadmodum ſi eorum pater, ſi ſupereſſet, vna cum auo ſuccederet, ita & ipſi eius perſonam repræſentantes cum auo ſuccedunt, vt dicit *Cynus Piſtorienſis de ſucceſſionibus ab inteſtato*, 2. *patre, num.* 4. *in medio, & n.* 5. *Valentin. Forſterus eodem tractatu, lib.* 7. *cap.* 7. *num.* 2. *Sneiduuinus ad tit. inſtit de hereditatib. quæ ab inteſt. deferuntur, in cap. de ſecundo ordine ſuccedendi, num.* 29.

14 Non obſtant † conſiderationes deductæ ſupra *num.* 7. & 8. *Nouella* 118. quia Iuſtinianus in nouiori ſua *Nouella* 127. apertè cenſuit nepotes vna cũ auis ad patrui ſucceſſionem admittendos eſſe. Nec dicas *Nouellam iſtam* 127. correctoriam eſse,& ſic ad alios caſus extendendam non eſse, vt notaui ſupra dicto *num.* 8. nam quando ratio eadem eſt, idem ius quoque eſt, vt dixi in numero præcedenti: hic tamen eadem ratio eſt, quando nepotes vna cum auo ad patrui ſucceſſionem admitti deſiderant, quam quæ eſt, quando nepotes ex fratre prædefuncto vna cum auo & patruo concurrere volunt: imo maior eſt in hoc ſecundo caſu, in quo duo obſtare nepotibus videbantur, ſcilicet auus, & patruus, & nihilominus vna cum eis ſuccedunt; ergo rectius dicendum: nam vbi ratio maior eſt in caſu non expreſſo, idem dicendum eſt, etſi materia correctoria & pœnalis ſit, vt dixi ſupra *lib.* 1. *cap.* 12. *num.* 6.

15 Sed † replicari poteſt, quod in dicta *Nouella* 127. *cap.* 1. ideo nepotes admittuntur vna cum auis, quia patrui eorum ſimiliter admittuntur, cum quibus nepotes ex prædefuncto fratre concurrere debent,& ſic licet ex propria perſona vna cum auis patruo defuncto ſuccedere nequeant, ex perſona tamen ſuperſtitis patrui admittuntur: cum illud quod ex mea perſona non poſſim, ex altera poſſim, *l. ſi communem* 10. *in principio, ff. quemadmodum ſeruitutes amittantur, l. ſi pignore* 22. *§. ſi prædo, ff. de pignorat. actione, l. fin. ff. de liberis & poſth. l. cum hereditate* 55. *ff. de acquirenda heredit. l. ſi is qui duos* 29. *ff. de liberatione legata, l. & per iuſiurandum* 13. *§. ſi fideiuſſori, ff. de acceptilationibus, & l. Decurio* 4. *ff. de Decurionibus*: ſecus autem eſt, quando nepotes ſoli volunt concurrere cum auo patrum perſonas repræſentantes; quia tunc cum ipſi ab auis excludantur, & ex parentum perſonis ſuccedere nequeant, dicendum eſt dictam *Nouellam* 118. *cap.* 2. & *cap.* 3. *verſ. ſi autem cum fratribus*, nepotes excluſiſſe, & correctam non eſſe per dictam *Nouellam* 127. *cap.* 1.

16 Reſpondetur: † quod inſcriptio dictæ *Nouellæ* 127. generalior eſt nigro,& orationem perfectam continens, cuius virtute nepotes ad patrui ſucceſſionem vna cum auis admittuntur, vt latius ponderaui ſupra hoc capite, *num.* 9. & 10. & ſic per nigrum non reſtringitur, vt dixi ſupra *num.* 12. Eo namque ipſo quod Iuſtinianus nepotes ex fratre eius perſonam repræſentantes ad patrui hereditatem admiſit *Nouella* 118. *c.* 3. & fratres ad ſucceſſionem fratris vna cum parentibus inuitauit, *cap.* 2. *eiuſdem Nouellæ*, conueniens ex eadem ratione fuit, vt nepotes nõ ſolum ſuccederent patruo, vna cum patruis ſuperſtitibus & auis, verum & cum auo, licet patrui non ſupereſsent; qua ratione nitens Iuſtinianus in *Nouella* 127. inſcriptione, & in *cap.* 1. vtrumque comprehendit caſum,& ſic nepotes ex perſona patris, non ex perſona patrui alteri defuncto patruo vna cum auis & patruis ſuperſtitibus ſuccedunt.

17 Nec leges † adductæ ſupra *num.* 15. obſtant, quia loquuntur in diuerſis & peculiaribus terminis, vt ex eis conſtat. Et ſententia illa, vt ex alterius ſocii perſona beneficium mihi proſit, quod ex mea non haberem, intelligenda eſt in rebus indiuiduis & inſeparabilibus, ſecus autem eſt, ſi ſeparari & diuidi poſſint, vt poſt alios tenent *Afflict. deciſ.* 213. *num.* 3. vbi *Cæſar Vrſillo num.* 1. & 7. *Boerius deciſ.* 300. *num.* 6. *Couar. in practicis, cap.* 34. *num.* 2. *Gutierrez lib.* 1. *practicarum, quæſt.* 6. *nu.* 9. *Pelaez à Mieres* 1. *p. de maioratibus, quæſt.* 2. *à num.* 122. iuxta vltimam editionem, & *Sfortia Oddo* 1. *par. de reſtitutione in integrum, quæſt.* 46. *art.* 3. & 4. In noſtro tamen caſu hoc procedere minimè poteſt.

18 Secundo verò caſu † quando parentes, fratres, & filii fratrum concurrunt, prima facie dicendum videtur, fratrum filios parentum perſonam non repræſentare, ac per conſequens ad patrui hereditatem non eſſe admittendos vna cum patruis & auo. Et probatur ex *Nouella* 118. *cap.* 3. *verſ. ſi autem cum fratribus*; vbi Iuſtinianus ita diſsetit: *Si autem cum fratribus defuncti etiam aſcendentes (ſicuti iam diximus) ad hereditatem vocantur, nullo modo ad ſucceſſionem ab inteſtato fratris aut ſororis filios vocari permittimus, neque ſi ex vtro-*

que

que parente eorum pater aut mater defuncto iungebatur , quandoquidem fratris & ſororis filij tale priuilegium dedimus, vt in propriorum parentum ſuccedentes locum, ſoli in tertio conſtituti gradu , cum ijs , qui in ſecundo gradu ſunt, ad hereditatem vocentur .

19 Imò † iſta *Nouella in cap.* 2. contrariam ſententiam probat,iuxta lectionem *Gregorij Holoandri* ſic legentis : *Si eum aſcendentibus inueniantur ex vtroque parente defuncto coniuncti fratres, fratrumue filij , cum gradu proximis vocabuntur , lices pater aut mater ſint, diuidenda videlicet inter ipſos hereditate pro perſonarum numero, vt aſcendentium atque fratrum quiſque pro ſe æqualem portionem habeat : ſed & fratrum filij portionem ſui parentis capiant, nullum in hoc caſu vſumfructum omnino patres ſibi ex filiorum filiarumue portione vindicare queunt : quandoquidem per præſentem legem pro eo vſufructu partem ipſi hereditatis etiam iure dominij tribuimus , nulla differentia inter haſce perſonas conſeruanda , femellæ an mares ſint , qui ad hereditatem vocantur , & per maſculinamne , an fœmininam perſonam defunctum contingant, & ſub poteſtatene , an poteſtate liber fuerit , cui ſuccedunt .* Hanc *Holoandri* lectionem ſequuntur *Scrimgerus Ruſardus,* & *Agillaus* , iuxta quam vides nepotes in patrui hereditate cum auo & patruis concurrere.

20 Sed certè † *Holoander dicta Nouellæ* 118. *cap.* 2. *verſ. Si verò cum aſcendentibus* , in principio , addit verba illa : *Fratrum filij* ; & paulò poſt altera : *Sed & fratrum filij portionem ſui parentis capiant* ; vt videre poteris ex veteri & recepta interpretatione quæ Bulgari eſse dicitur ad dictam *Nouellam*, vbi in eius *capitulo* 2. nulla prorſus filiorum fratrum mentio fit . Secundo , quia in dicto *cap.* 3. *verſ. ſi autem cum fratribus* ; expreſſis verbis Iuſtinianus hos nepotes excluſit . Tertio , quia in dicto *verſ. ſi autem cum fratribus*; ſolos in tertio conſtitutos gradu,hoc eſt,nepotes ex fratre ad hereditatem vocat cum iis,qui in ſecundo gradu ſunt : *Quandoquidem*. inquit, *fratris & ſororis filijs tale priuilegium dedimus,vt in propriorum parentum ſuccedentes locum , ſoli in tertio conſtituti gradu, cum ijs, qui in ſecundo gradu ſunt , ad hereditatem vocentur* . Ergo ſi concurrant cum illis,qui in primo gradu ſunt defuncto, veluti eſt eius pater, ad hereditatem non ſunt admittendi. Vltimò , quia Imperator ipſe ſententiam ſupradictam , quam in dicto *cap.* 3. *Nouellæ ſuæ* 118. dixerat, alia nouiori , de qua infra *num. ſeq.* emendauit , qua opus non fuiſſet , ſi antiqua cautum eſſet , vt nepotes cum auo & patruis cõcurrerent ad hereditatem filii , & erga nepotem illum patrui . Et ſic verba ſupradicta malè ab Haloandro addita fuiſſe affirmandum eſt,vt bene reprobat *Valentin.Forſterus lib.*7.*de ſucceſſion. ab inteſtato, cap.*5.*num.*3.& 4.

21 Et licet † attenta dicta Nouella 118.relata ſententia veriſſima eſſet, poſtea autem Iuſtinianus eam emendare conſtat ſua *Nouella* poſteriori 127. *Noſtras leges* (inquit in præfatione) *emendare non piget , vbique vtilitatem ſubiectis inuenire volentes . Meminimus igitur ſcripſiſſe legem* (ſcilicet dicta *Nouella* 118. *cap.* 3.) *per quam iuſſimus , vt ſi quis moriatur relinquens fratres , & alterius fratris filios præmortui ad ſimilitudinem fratrum , & præmortui fratris filij ad hereditatem vocentur,paternum adingredientes gradum, & illius ferentes portionem . Si vero moriens relinquat aſcendentium aliquot , & fratres ex vtriſque parentibus coniunctos ſibi , & filios ex præmortuo fratre , fratres quidem iuſſimus per ipſam legem cum parentibus vocari : fratris vero filios excluſimus .* Et poſtea in *c.*1, proſequitur. *Hoc itaque iuſtè corrigentes ſancimus, vt ſi quis moriens relinquat aſcendentium aliquem , & fratres aliqui poſſint cum parentibus vocari , & alterius præmortui fratris filios, cum aſcendentibus , & fratribus vocentur etiam præmortui fratris filij, & tantam accipiant portionem, quantam eorum futurus erat pater accipere ſi vi-*
22 *xiſſet.* Cõſtantinus *Harmenopulus* † *in promptuario iuris, lib.*5.*tit.*8. §.16. *Vbi defuncto* , inquit, *aſcendentes extiterint , & germani fratres , & filij item fratris vtroque parente iam demortui, ſimul omnes ad eius ſucceſſionem vocantur , ſiue mares ſint, ſiue fœminæ . Fratris enim filij proprij patris perſonam ſuſtinent , ac percipiunt , quicquid erat pater ſuus, ſi ſupereſſet , percepturus* ; *l.*4. *in fine, tit.*13. *par.*6. vbi *Gregor. gloſ. fin.* Et poſt alios tenent *Chaſſaneus in conſuetudin. Burgundiæ , rubr.*7. *de ſucceſ.* §.6. *ſuper verbis : Et les enfans de ſes freres, num.*1.*Dynus num.*15.*Cynus* 2. *par.num.* 2.*Matthesyllan.* 2.*art. principali, n.*9. Nicolaus *de Vbaldis* 2. *par.nu.* 6.*Valentinus* For*ſterus lib.*7.*cap.*7. *nu.*1. omnes iſti in ſuis tractatibus de ſucceſſionibus ab inteſtato *Aemilius Gallus in tractatu de exceptionibus vltimarum voluntatum , ante* 1. *partem, num.*112. *& ſeq.Michael Graſ. receptar. ſententiar.* §. *ſucceſſio ab inteſtato, q.*23.*num.*3. *Petr. Gregor.Tholoſan in* 3. *par. ſyntagmat. iuris vniuerſi , lib.*45. *c.*9.*num.*12.*Hugo Donel. lib.*9. *commentar. iuris ciuilis, cap.* 3. *in fine .*

23 Amplia hanc ſententiam† vt etiam procedat in proauis & deinceps perſonis aſcẽdentibus , & admittantur vna cum fratribus, ſororibus, eorum earumue filiis . Primò, quia in inſcriptione dictæ *Nouellæ* 127. dicit Iuſtinianus : *Vt fratrum filij ſuccedant pariter ad imitationem fratrum etiam aſcendentibus extantibus* ; vbi dictio illa, *etiam*, notanda eſt , quæ multiplicatiua caſuum eſt , vt dixi ſupra hoc *cap. num.*9. & ſic proauos &
24 deinceps,comprehendit . Secundò,† quia

aſcen-

aſcendentium appellatione vocantur parentes maioreſque noſtri, à quibus geniti, & procreati ſumus, *l. vltima, ff. de ritu nuptiarum*, *Conſtantinus Harmenopulus lib. 4. promptuarij iuris, titulo 6. §. 3. Aſcendentes quidem*, ait, *vel ſuperioris ordinis ij ſunt, quos genuerunt, cuiuſmodi pater, auus, auia, quique ſupra hos ſunt.* Tertiò, quia in dicta *Nouella* nepotes admittitur ad ſimilitudinem & imitationem fratrum cum aſcendentibus, at in dicta *Nouella* 118. *cap. 2. in princip.* fratres vtrinque coniuncti defuncto fratri vocantur ad eius ſucceſſionem, vna cum patre, matre aut alijs parentibus, ibi: *Si igitur defunctus deſcendentes quidem non relinquat heredes, pater autem aut mater, aut alij parentes ei ſuperſint, omnibus ex latere cognatis hoc præponi ſancimus, exceptis ſolis fratribus ex vtroque parente coniunctis defuncto.* Ergo idem quando concurrunt proa-
25 ui, & deinceps aſcendentes. Quartò, † quia quod alibi Iuſtinianus vocat aſcendentes, in altera parte de noſtro caſu tractans vocat parentes, vt patet in præfatione dictæ *Nouellæ* 127. *& in capite* 1. Sed appellatione parentum intelligimus non ſolum patres, ſed etiam auos, proauos, ac deinceps omnes ſuperiores, *l. quique 4. §. parentes, ff. de in ius vocando, l. ſi quis à liberis 5. §. 2. ff. de agnoſcendis liberis, l. 1. §. generaliter, ff. de legatis præſtandis, l. Iuriſconſultus 10. §. parentes, ff. de gradibus, l. appellatione parentis 51. ff. de verbor. ſignification.* vbi *Ioannes Gæddæus*, & cæteri Doctores, *Franc. Counan. lib. 10. commentariorum iuris, cap. 1. num. 4.* latè *Ioannes Caluinus in ſuo lexico, verbo, parentes.* Ergo proaui deinceps cum aliis deſcendentibus concurrere debent. Hanc ampliationem ſequuntur *Bald in auth. defuncto, num. 9. C. ad Senatuſconſult. Tertul. Matthefyllan. dicto numero 9. Nicol de Vbaldis d num. 6. Oliuerius Textor de ſucceſſion. ab inteſtato, num. 77. in fine, Forſterus d. lib. 7. cap. 6. num. 1. & 2. Guillelmus Benedictus in cap. Raynutius, verbo, & vxorem nomine Adelaſiam, numero 638. de teſtamentis.* Quicquid contrarium dicant loquentes de fratribus vtrinque defuncto fratri coniunctis, & auis & proauis *Iacobus de Belloviſu, in authent. de heredibus ab inteſtato venientibus, §. ſi vero, collatione 9.* & poſt alios *Chaſſaneus d. §. 6. ſuper verb. Et au regard des autres biens, nu. 2. & Petrus Gregorius d. cap. 9 num. 13.*

26 Principalem ſententiam primò limita † vt non procedat in nepotibus, & pronepotibus filij prædefuncti, qui cum patre, & fratre defuncti concurrere non poſſunt, quia priuilegium iſtud repræſentationis non eſt extendendum contra mentem legis, *auth. poſt fratres, C. de legitimis heredib.* Cùm etiam filiorum appellatione in materia exorbitante, qualis iſta eſt, nepotes & pronepotes non continentur, *§. fin. inſtit. qui teſtamen. dari tutores poſſ. §. fin. inſtit. ad Senatuſconſ. Orphician. Doctores in l. liberorum, 219. ff. de verbor. ſignification.* & cum aliis *Valentinus Forſterus lib. 7. de ſucceſſionibus ab inteſtato cap. 6. num. 4.* Ita limitant *gloſſa in auth. poſt fratres, la 2. vbi Paulus Caſtrenſ. C. de legitimis heredib. Ioannes Faber in §. item vetuſtas, in fine, inſtit. de hereditatib. quæ ab inteſtato deferuntur, Mathæſyl. n. 13. & 14. Oliuer. Textor num. 77. in principio, in locis citatis ſupra num. 22. & 25. Anton. de Roſellis num. 119. & Couar. num. 5. in fine, in tractatibus de ſucceſ. ab inteſtato, Guil. Benedict. vbi ſupra, num. 640. Valent. Forſter. dicto cap 6. num. 3. & 4. Michael Graſſ. d. quæſt. 23. num. 4. & Hieronymus Treutlerus ſelectarum diſputat. volum. 2. diſp. 16. theſi. 4. littera H.*

27 Secũdò limita † quãdo nepotes coniuncti ſint defuncto ex vno tantum latere: nam tunc cum aſcendentibus non concurrunt, licet patrem repræſentent, quemadmodum eorum pater excluderetur, ſi ſuperuixiſſet, dicta *Nouella* 118. *cap. 2. in princ.* & in verſiculo: *ſi vero cum aſcendentibus*, & in *Nouella* 127. *cap. 1.* ibi: *Hoc vero ſancimus de illis filijs fratris, quorum pater ex vtroque parente iungebatur defuncto, Authent. defuncto, C. ad Senatuſconſultum Tertul.* ibi: *Sed ſi cum parentibus fratres & ſorores vtrinque defuncto coniuncti ſuperſint, vocantur*, &c. vbi in omnibus iſtis caſibus requiritur, vt frater, aut eius filii ſint vtrinque coniuncti defuncto ad concurrendum cum patre defuncti, de cuius ſucceſſione tractatur, Doctores in dictis iuribus, *Mathæſyllanus d. articulo principio 2. num. 10.* vbi in *additione Bologninus, Nicolaus de Vbaldis d. 2. par. num. 7. Forſterus d lib. 7. c. 8. num. 1. Boerius deciſ. 185. num. 2. Graſ. vbi ſupra quæſt. 24. Correcta, l. ſi quis 7. C. ad Senatuſconſultum Tertul.* vbi ante Nouellas concurrebat cum auo coniunctus ex vno tantum latere. Hinc mater ſemper præfertur filiæ quæ ex vno tantum latere fratri defuncto coniuncta eſt, *Alexand. conſilio 45. numero 1. lib. 7. Socinus conſil. 25. in princ. volum. 3. Corneus conſilio 75. num. 1. conſil. 335. num. 10. vol. 1. conſilio 82. numero 2. vol. 2. & conſ. 95. num. 4. vol. 3.*

28 Sublimitatur, † vt non procedat limitatio iſta in illis fratribus, aut eorum filiis ex vno latere coniunctis, qui defunctum fratrem aut patruum vna cum aſcendente illo conſanguinitatis vel cognationis iure attingunt. Puta Petrus pater duas vxores, Mariam primam, hac mortua, Ioannam habuit; ex prima Bartholomæum, ex ſecunda vxore Paulum filios procreauit: hic Paulus relicto patre Petro, & fratre Bartholomæo conſanguineo è viuis deceſſit: vel quoad matrem, Franciſca duos habens

ma-

Digitized by Google

maritos, ex primo Bartholomæum, ex ſecundo Paulum concepit, poſtea Paulus ſuperſtitibus matre & vterino fratre mortuus eſt. Quæſtio, eſt, an ex fratribus iſtis ſuperſtes vna cum patre aut matre ad hereditatem fratris conſanguinei, vel vterini tantum defuncti admitti debeat? Et non admittendum ex dictis in numero præcedente dicendum videbatur. Sed aliqui
29 ſaniorem †, & æquitati veritatique plus conſentaneam eſſe ſententiam patrem in hereditate defuncti filii alteri fratri, qui defuncto coniunctus eſt, ex parte matris tantum præferri. Sin verò defuncti frater eius patris filius ſit; patrem ſolum ad hereditatem non admitti, nec excludere fratrem defuncti, ſed hunc vna cum patre admitti. Mouentur Iuſtiniani *Nouella 2. cap. 3.* ibi: *Si vero inteſtatus deceſſerit, reſeruans illius partem, ſiquidem habuerit filios proprios, ad filios venire. Sin autem non habuerit quidem filios proprios, ſit fratrum vocatio, & matris vna cum fratribus (ſecundum quod à nobis ſancitum eſt) ad hereditatem venientis, & etiam firmè habentis, ſiue ad ſecundas vellet venire nuptias, ſiue non*: vbi Accurſius verbo; *ſancitum eſt*, inquit: *Scilicet, vt cum fratribus vocetur in virilem, cum ſororibus in vnam dimidiam, in altera vero dimidia omnes ſorores, per l. fin. C. ad ſenatuſconſultum Tertul. §. penult. inſtitut. eod. ſed hodie innouatur, nam cum omnibus vocatur in virilem, vt infra de nuptijs, §. quoniam, & infra de heredib. ab inteſt. venientibus*. Ita Accurſius.

30 Verba autem † Iuſtiniani in *d. §. penult. inſtit. ad ſenatuſconſ. Tertul.* ſunt: *Si vero matre ſuperſtite & fratre, vel fratribus ſolis, vel etiam cum ſororibus, ſiue legitima, ſiue ſola cognationis iura habentibus, inteſtatus quis, vel inteſtata moriatur, in capita diſtribuatur eius hereditas*; vbi Accurſius dictionem illam; *Legitima*, interpretatur, quia ſunt ſorores ex vtroque parente; cognationis autem, quia ſunt ſorores ex matre tantum. Idem in *Nouella 22. c. 6.* alias ſecundum editionem *Dionyſii Gothofredi cap. 26.* ſancit Iuſtinianus iſtis verbis: *Vnde ſi pluribus exiſtentibus filijs, moriatur vnus, ſiquidem habeat filios, ad illos ferri hereditatem. Si vero non habeat filios, non omnino ad fratres totum venire, ſed quantum ex pacto non exiſtentium filiorum acquirebatur. generanti, hoc eum lucrari. Reliquum vero concedere in filij venire ſucceſſores, ſiue fratres ſint, ſiue extranei fortè (quo maximè in matre contingit) ſiue diſponant ſuas ſubſtantias, ſiue etiam inteſtati moriantur*.

31 Quibus auctoritatibus † moti ſentiunt Doctores dictam *Nouellam 118. cap. 2. & 3.* & dictam *Nouellam 127. cap. 1.* & dictam *Authenticam defuncto, C. ad ſenatuſconſ. Tertull.* loqui tantum, vel intelligi debere caſu, quo pater, mater, auus & auia & frater & ſoror defuncti ex altero tantum latere extant: & huiuſmodi fratres vel ſorores patri, matri, auo vel auiæ, cum quibus concurrere volunt in defuncti hereditate, non attinent, tunc aſcendentes præferuntur eis. Exempli gratia, Titius ab inteſtato moriens patrem & fratrem vterinum reliquit, iſti fratri præfertur pater. Et è contra, ſi Titius matrem, & fratrem conſanguineum, hoc eſt, ex patris tantum latere reliquit, ipſi mater præfertur. Quod in vlterioribus aſcendentibus dicendum eſt. Diuerſum autem eſt,
32 ſi defunctus † aſcēdentes & fratres vel ſorores ex altero tantum latere relinquat, qui tamen cum defuncto etiam aſcendentibus ſanguine ſint iuncti. Hoc caſu vna cum aſcendentibus fratres & ſorores ex vno latere concurrunt & admittuntur: veluti, Anna duos habens maritos, ex primo Antonium, ex ſecundo Ioannem & Franciſcam concepit; Antonius poſt matrem vita functus auum maternum, fratrem & ſororem ex matris tantum latere reliquit: hoc caſu, quia tam primi, quam ſecundi matrimonii liberi auum maternum reſpiciunt, & eiuſdem aui nepotes ſunt, etſi diuerſos habuerunt patres, quia æqualiter auo materno attinent, vna cum auo in defunctis fratri, hereditate admittendi ſunt. Et ait Caſtrenſis
33 ſatis † eſſe extraneum parentem fratri vel ſorori ex altero latere tantum, qui etiam eſt eius filius, vel nepos, in ſucceſſione filii præferri. Et quod ratio, vt admittantur, id dictet, & quod dicta Authentica defuncto ad illum reſtringatur fratrem, qui non attinet patri vel matri, cum quibus vult concurrere, ſed quando attinet, non videtur debere repelli. Quia, quo iure ipſe pater vel mater admitti vult propter ſolam coniunctionem, eodem iure propter eandem proprium ſuum filium ſecum admittere
34 debet. Hæc ille. Quæ quidem † ratio coniunctionis eiuſdem cum patre vel auo ceſſat in fratre ſuperſtite non attinente patri cum quo vult concurrere. Eo itaque caſu, quo fratres & ſorores, licet ex vno latere ſint, communem patrem reſpiciunt vel attingunt, tunc fratres & ſorores in defuncti fratris ex vno latere hereditate, vna cum communi parente admittuntur; & idem dicendum eſt de nepotibus ex huiuſcemodi filio. Ita tenent *Paulus Caſtrenſis in d. Authentica defuncto, num. 2. Boerius deciſ. 185. nu. 4. Chaſſan. conſ. 9. & in conſuetud. Burgund. rubr. 7. §. 6. ſuper verſic. Et au regard des aultres biens num. 3. in fine, Hieron. Schurſius conſ. 5. per tot.*

centuria 1. & conſ. 91. centur. 3. Valentin. Forſter.
in additione ad cap. 8. num. 1. lib. 7. de ſucceſſion. ab
inteſtato, poſita poſt finem illius tractatus, pagina
mihi 538. vbi dicit ita in Germania practi-
cati, Scharer de ſucceſſion. ab inteſtato, tit. 10. de
ſucceſſion. aſcendentium, ampliat. 3. Ioannes Bor-
cholten. in tractat. de gradibus, tit. de ſucceſſione
aſcendentium, pag. 230. Hieron. Treutlerus ſele-
ctarum diſputationum volumine 2. diſputation. 16.
theſi 4. littera E. & Vincent. de Franchis deciſ.
112. num 8.

Sed cum omnis ab inteſtato ſucceſſionis
35 materia † decidenda ſit ex Nouella 118. quę
omnes anteriores leges de ea tractãtes cor-
rexit, vt in eius præfatione dicitur his ver-
bis: Neceſſarium eſſe perſpeximus, omnes ſimul
ab inteſtato cognationum ſucceſſiones per præſen-
tem legem clara compendioſa diuiſione diſponere.
Itaque prioribus legibus pro hac cauſa poſitis va-
cantibus, de cætero eas ſolas ſeruari, quæ nunc con-
ſtituimus: vt bene aduertunt Hugo Donellus
lib. 9. commentar. iuris ciuilis, cap. 1. in fine, Anto-
nius Faber in forenſi vnica diſputatione poſita
poſt ſuum tractatum de varijs nummariorum
debitorum ſolutionibus, pagina 347. & Vulteius in
principio, num. 18. inſtitut. de hereditatibus, quæ
36 ab inteſtato deferuntur. Et † per dictam No-
uellam 118. cap. 2. verſic. ſi vero cum aſcenden-
tibus, & Nouellam 128. cap. 1. & dictam authen.
defuncto, C. ad ſenatuſconſultum Tertullian. Fra-
tres vtrinque tantum coniuncti admittan-
tur ad fratris hereditatem vnà cum ipſorũ
parentibus, dicendum ſequitur fratres ex
vno tantum latere cum parentibus admit-
tendos non eſſe, licet coniuncti ſint ea par-
te, qua eſt ille, de cuius ſucceſſione tracta-
tur, Bald. & Doctores communiter in d. au-
then. defuncto, Michael Graſ. receptarum ſenten-
tiarum, §. ſucceſſio ab inteſtato, quæſt. 24. in fine,
Paponius in Rhapſod. areſtorum, lib. 2. tit. 1. are-
ſto 7. Corneus conſil. 242. volum. 2. Couarruu. in
epitome de ſucceſſionibus ab inteſtato, num. 5. paulò
antè medium, Petrus Gregor. in 3. parte ſyntagm.
iuris lib. 45. cap. 9. in fin.

37 Cognitis iam ſupradictis † reſtat nunc, vt
breuiter tractemus, qualiter inter eos here-
ditas diuidatur. Pone filium deceſſiſſe re-
lictis patre & duobus fratribus, & ex altero
prædefuncto fratre tribus nepotibus, inter
ipſos pro perſonarum numero hereditas di-
uidenda eſt, vt aſcendentium atq; fratrum
quiſque pro ſe æqualem portionem ha-
beat, ſed & fratrum filii portionem ſui pa-
rentis accipiant ita, vt in caſu propoſito in
quattuor partes diuidatur, quarum vnam
pater, duas fratres duo ſuperſtites, alteram
nepotes ex prædefuncto fratre habebunt, &
ſic parentes & eorum filii ſuperſtites in ca-
pita, nepotes verò ex prædefunctis filiis in
ſtirpem ſuccedunt, dicta Nouella 127. cap. 1.
& authen. defuncto, C. ad ſenatuſconſult. Tertull.
gloſ. in authen. ceſſante, C. de ſuis & legitim. he-
red. & in dicta authen. defuncto, Bartol. in l. poſt
conſanguineos, num. 2. ff. de ſuis & legit. heredib.
Alexan. conſ. 5. numer. 4. lib. 6. Corneus conſ. 275.
volum. 4. Bertrad. conſil. 125. num. 3. volum. 1. Ni-
col. Vvald. 2 par. num. 6. Matthæsyl. 2. art. princi-
pal. numero 9. Couarr. num. 5. & Valentin. For-
ſterus lib. 7. cap. 7. num. 1. & 2. in ſpecialib. tra-
ctatibus de ſucceſſion. ab inteſt. Michael Graſ. vbi
ſupra, quæſt. 23. num. 3. Petrus Gregorius d. n. 12.
Sueiduuinus ad titulum inſtitut. de hered. quæ ab
inteſt. deferuntur, in ſecundo ordine ſuccedendi,
num. 29. & Hieron. Treutl. d. diſput. 16. theſi. 4.
lit. F. & G.

38 Sed hoc † videtur limitãdum, vt nõ pro-
cedat in illis bonis filio à patre donatis, quæ
pater præcipuè recuperat, & in cæteris fit
ſupradicta diuiſio. Quia huiuſmodi dona-
tio nulla eſt, l. 1. §. 1. l. ſi pater filiæ 4 ff. de
vſucapione pro donato, l. ſi pater 2. C. de inoffi-
cioſis donation. l. donationes quas parentes 25. C.
de donation. inter virum, & vxorem, l. ſiue eman-
cipatis 18. C. de donationibus, l. 3. titul. 4. par. 5.
& cum multis Menoch. lib. 3. præſumption. 29.
num. 1. Reuſner. deciſ. 11. numer. 40. lib. 4. & Do-
39 ctores infra referendi. Siue † quia quic-
quid acquirit filius patri acquirit, vt dixi
ſupra hoc cap. num. 1. & eſſet ac ſi pater ſibi
ipſi donaret, vt poſt alios & communem
dicunt Iul. Clarus in §. donatio, quæſt. 8. num. 1.
Anton. Gomez tom. 2. reſolutionum, cap. 4. numero
fin. Ioannes Gutierez 1. parte de iuramento con-
firmatorio, cap. 4. numero 2. Montealegre libro 2.
praxis ciuilis, cap. 1. §. 34. numero 1. Petrus Gre-
gorius in 3. parte ſyntagmatis iuris, lib. 28. cap. 9.
à numero 8. Donellus lib. 9. commentariorum iu-
ris, cap. 5. §. Ex hoc iure, in princip. & Ioachi-
mus Beuſt. in l. 1. num. 120. ff. de iure iurando.
40 Siue † quia inter patrem & filium nulla
cadit ciuilis obligatio, l. frater à fratre 38.
cum ibi notatis per Doctores, ff. de condi-
ctione indebiti, l. Imperator. 59. ff. ad ſenatuſcon-
ſultum Trebel. cum enim vterque pro vnica
perſona reputetur, l. fin. in fine, C. de impu-
berum & alijs ſubſtitution. & latius notaui ſu-
pra lib. 1. cap. 6. num. 4. & cap. 7. à numer. 1. &
inter obligantem & obligatum debeat eſſe
diſtinctio perſonarum, l. Vranius 71. in prin-
cipio, ff. de fideiuſſoribus, meritò inter eos
non poteſt eſſe ciuilis obligatio: nam pa-
tria poteſtas de iure ciuili eſt, l. nam ciuium
4. ff. de his, qui ſui vel alieni iur. ſunt, ideoque
filio non poteſt pater facere donationem;
quam præcisè conſeruare teneretur, Anton.
Faber lib. 7. coniectur. iuris, c. 11. & to. 1. iuriſpru-
dentię Papin. tit. 8. princ. 7. illat. 10. & to. 2. de erro-
ribus pragmatic. decade 41. errore 4. pag. 790.
Schi-

Schifordeghemus lib. 2. ad Antonium Fabrum tract.
15. quæſt. 4. in princip. quò reſpexiſſe videtur
Vaconius à Vacuna lib. 4. declarationum iuris, de-
claratione 57. n. 11. omiſſa alia ratione Vaudi
41 lib. 1. q. 4. Et licèt donatio iſta † iureiurando
firmari nequeat, vt volunt Paulus Caſtrenſis
conſilio 345. num. 3. lib. 1. Bald. Caſtrenſ. Fulgoſ. &
Corneus relati per Anton. Gabriel. lib. 3. commu-
nium, tit. de donationibus, concluſ. 4. n. 4. Ceuallus
in ſpeculo communium, quæſt. 12. n. 6. Theſaur.
deciſ. 32. num. 10. verſ. Et quamuis, Burgos de
Paz conſ. 14. n. 5. & ſeq. Iacob. Cuiacius conſulta-
tio. 26. Anto. Faber dicto errore 4. per totum, &
Scipio Gentil, lib. 3. de donationibus inter virum
42 & vxorem, c. 25. Communis tamen † & re-
cepta opinio eſt, vt iuramento firmetur,
vt cum multis tenent Anto. Gabr. d. concluſ. 4.
n. 1. & 2. Menoch. lib. 3. de ſucceſſion. creation. §. 29.
num. 14. Gutierrez dicto cap. 4. num. 4. Fachineus
lib. 3. controuerſ. iuris, cap. 77. Ierem. Setſer. lib. 2.
de iuramento, cap. 12. num. 6. Surdus de alimentis,
tit. 9. q. 2. n. 20. Petrus Gregor. dicto lib. 28. cap. 11.
n. 4. Molina tom. 2 de iuſtitia & iure, tractat. 2. diſ-
putat. 289. ad finem, Sanchez lib. 6. de matrimon.
diſputat. 11. num. 2. Guid. Pap. quæſt. 146. Aluar.
Valaſc. conſultatio 5. num. 19. & 20. tom. 1. Ioſeph.
Ludouic. deciſ. Peruſin. 71. num. 19. par. 2. Mago-
nius deciſ. Florentina 18 num. 1. Antonin. Theſaur.
d. num. 10. in prin. Vincen. Caroti. deciſ. 62. n. 10.
Amatis deciſ. Marchiæ. 51. num. 16. Viuius deciſ.
453. num. 1. lib. 3. deciſ. 514. num. 36. & ſeq. lib. 4.
43 & Milanenſis deciſ. Siciliæ 3. n 87. Sed † hanc
tacitam cõditionem ſubintellectam habet,
ſi donatarius donatori ſuperuixerit: nam
ſi donatarius prius deceſſerit, nulla eſt, &
omne donatum reuertitur ad donatorem,
per l. à marito 18. cum ſimilibus, C. de donat.
inter vir. & vxor. dicunt DD. ſtatim citandi:
nam etſi iuramento vallata ſit, iuramẽtum
ſortitur naturam, & conditiones contractus
cui adijcitur, l. fin. C. de non numerata pecun. ita
aſſerunt Bald. conſ. 29. lib. 1. conſ. 252. lib. 2. &
conſ 294. lib. 3. Dec. conſ. 240. lib. 1. Socin. ſen. conſ.
65. col. penult. vol. 1. Corn. conſ. 126. num. 3. vol. 1.
Pariſ con. 86. num. 48. lib. 3. Siluan. conſ. 40. num.
20. Mantua conſ. 243. vol. 2. Portius conſ. 112. n.
46. & Grammat. deciſ. 103. n. 75. & acerrimè
44 Scipio Gentil d. c. 25. Cum donatio † facta fi-
liofamilias æquiparetur donationi inter
virũ & vxorẽ factæ, & ſic vtraque ſit vnica
lege prohibita, vt in l. donationes quas parentes.
25. C. de donation. inter vir. & vxor. Ideoque de
vna ad aliam valet argumentum, prout in
ſimili ita arguit Roman. conſ. 277. num. 1. Due-
nas regula 219. verſ. Pro qua opinione, Theſaur. d.
deciſ. 32. num. 10. & Vincen. de Franc. infrà refe-
rendus. Et in terminis donationis factæ filio
vel filiæfam. iuratæ, quæ præmortuo dona-
tario reuertatur ad donantem, tenet idem

Decius conſ. 536. num. 8. & conſ. 659. num. fin. vol.
2. Menoch. conſ. 84. per totum, præcipuè à num.
10. lib. 1. & Gerar. Maynard. deciſ. Tholoſ. 89. n. 1.
deciſ. 90. per totam, lib. 2. Et ſic concludendum
videtur bona à patre donata inter eum &
filios non eſſe diuidenda, ſed integra ad
patrem perueniri debere,
45 Limitatio iſta † adhuc reijcienda eſt:
quia ſi vera fuiſſet, nihil operaretur iura-
mentum: quoniam eo ſecluſo donatio in-
ualida inter coniuges confirmatur obitu
donatoris præmorientis, nec reuocantis, l.
Papinianus. 23. l. cum hic ſtatus. 32. §. 1. ff. de do-
nat. inter vir. & vxor. l. 1. l. 2. l. donationes quas
parentes. 25. C eod. tit. c. fin. eod. l. 4. tit. 11. p. 4. &
vtrobique DD. Pariſ. conſ. 118. d. num. 5. lib. 1.
Purpurat. conſ. 394. num. 13. in fin. & poſt alios
Sanchez d. lib. 6. de matrim diſputat. 14. per totam
& Cardinalis Mantica tom. 2. de tacitis & ambi-
guis conuentionibus, tit. 7. à num. 1. lib. 21. Et
46 quamuis† iuramentum regulariter ſortia-
tur naturam contractus, cui adijcitur, ſe-
cundùm dictam l. fi. C. de non numerata pecu-
nia: hoc tamen intelligendum eſt, quando
ea cum ipſo iuramento compatibilis eſt;
quod hic contingere non poteſt, cum ea
donatio de ſe inualida, & reuocabilis eſset
ſecundùm Seraphin. de priuilegijs iuramenti,
priuilegio 71. num. 52. Vel melius dic, iura-
mẽtum ſequi naturam primordialem con-
tractus, non veró accidentalem, vt cum
multis probant Roland. a Valle conſ. 6. num. 37.
lib. 1. Couar. in cap. quamuis pactum, 1. par. §. 4. n.
1. de pactis, lib. 6. & Gutierrez 1. par. de iuramen-
to confirmatorio, cap. 37. num. 2. & 3. At dona-
tio inter coniuges ex ſui natura primordia-
li erat valida & irreuocabilis. niſi acciden-
tariè iuris prohibitio aduenißet, quare iura-
mento adiecto ad priſtinum ſtatum reſtitui-
tur, irreuocabilis effecta, vt reſpondet San-
chez d. lib. 6. diſputat. 11. num. 3. in medio. Aliter
reſpondent Franciſcus Viuius n. 15. & Manti-
ca num. 9. & 10. in locis infrà citandis. Vnde
47 † licèt donatarius præmoriatur, non re-
dit ad donatorem res donata, vt loquentes
de iurata donatione inter virum & vxorẽ
dicunt poſt Crauet. Alciat. Guidonem Pap. Man-
del. Albenſ. Roland. à Valle, Purpurat. vtrumque
Gabr. Burſatũ, Cottam, Cephalum. Gaillum Couar-
ruuiam. Minchacam, & Gutierrez, Antoninus The-
ſaurus dicta deciſ. 32. num. 13. verſiculo, Contra-
rium, & cum Gregorio Lopez, Seraphino, &
aliquibus ex relatis Sanchez dicto n. 13. Manti-
ca dicto lib. 21. tit. 9. per totum. Et loquentes de
iurata donatione filiofamilias facta, quæ
non reuertatur ad patrem præmoriente fi-
lio, dicunt Gutierrez 1. parte de iuramento con-
firmatorio, cap. 4. num. 8. & relati per Theſau-
rum vbi ſuprà, Viuius deciſ. 421. per totam, lib.

Digitized by Google

3.*vbi num.*16.plures Doctores refert. Quod
48 rectius † procedit attenta *l.* 17.*Tauri*,quæ eſt *l.* 1. *tit.*6. *lib.*5. *Recop.* vbi valet donatio à patre facta filio in poteſtate exiſtenti, vſq; ad tertiam & quintam bonorum partem, etſi eam poſſit reuocare; quæ ſi expreſsè reuocata non fuerit, morte patris confirmatur, licèt nulla interuenerit traditio, *Caſtillo in dict.l.*17.*in princip.* vbi *Anton. Gomez n.* 5. *& 8. & Tellus Fernandez num.*1.*Matien. in dicta l.*1.*gloſ.*3.*num.*1.*Duenas regula* 223.*limit.* 5.*& Montealegre lib.*2.*praxis ciuilis,cap.*1.*§.* 34. *num.*2.*&* 3. Et ſic patet filios æqualiter ſucceſſuros cum patre etiam in bonis per ipſum donatis fratri mortuo,vt latè in terminis probat *Vincen.de Franb.deciſ.*59.*per totam, parte* 1.

49 Hæc omnia procedunt † attento iure communi: Regio tamen dicendum eſt, quæſtionem in hoc capite diſputatam procedere minimè poſse, cùm fratres eorumque filij ad prædefuncti fratris hereditatem admitti nequeant, quoties defuncto ſuperſunt parentes, vt probatur in *l.*6.*Tauri*,quæ eſt *l.*1.*tit.*8.*lib.*5. *Recopil.* & expreſſiùs in *l.*7. *Tauri*: *El hermano* (inquit) *para heredar ab inteſtato à ſu hermano, no pueda concurrir con los padres ò aſcendientes del defuncto*: hodie *l.*4.*tit.* 8.*Recop.* quibus corriguntur dicta *Nouella* 118.*cap.*2. *dicta Nouella* 127.*cap.*1. *Authentica defuncto, C.ad Senatuſconſ.Tertul.l.*4.*tit.*13.*par.* 6.& aduertunt Regnicolæ in dictis legibus, & per conſequens filij fratrum non poſsunt parentum perſonas repræſentare ad concurrendum cum auis & cæteris aſcendentibus, quemadmodum nec eorum parentes, ſi ſuperuixiſsent, cum eis non concurrerent.

SVMMARIVM.

1 *Repræſentatio vltra tertium gradum in tranſuerſalibus non progreditur.*

2 *Inter patrueles ceſſat repræſentatio, quando de alterius patruelis agitur ſucceſſione.*

3 *Patruus excludit nepotes ex fratre, cùm de ſucceſſione nepotis ex altero fratre tractatur.*

4 *Amplia dictum n. præcedentem, etſi patruus ex vno tantùm latere, patrueles verò ex vtroque coniuncti ſint defuncto, & num. ſeq.*

5 *Principalem ſententiam extende, etiam ſi lege municipali gradus computetur ſecundùm ius Canonicum.*

6 *Patruus iſte in omnibus bonis indiſtinctè ſuccedit, bonorum ſeparatione non facta.*

7 *Dicta etiam in tutela & retractus, ſecus in maioratus materia procedunt.*

CAPVT XXIV.

Vtrum filij patrui mei, ideſt, patrueles mei, perſonam patris repræſentent ad concurrendum cum altero patruo meo ſuperſtite in hereditate mea, vel an à patruo excludantur.

1 QVæſtio iſta † facilis eſt, quia repræſentatio ultra tertium gradum, cùm de tranſuerſalis agitur ſucceſſione, non progreditur: in tertio uero gradu,cùm de patrui, amitæ,auunculi, ſiue matertera hereditate tractatur, repræſentationi locus eſt, *Nouella* 118.*cap.*3.*Authen, poſt fratres la* 1. *C. de legitimis heredibus*, *l.*6.*tit.*13, *par.*6. *Roland à Valle conſ.*100. *num.*10. *lib.*1. *Crauet. conſ.*127.*num.*3 *Menoc.lib.*4.*præſumption.*95. *n.* 13.*Theſaurus deciſ.*65.*n.*3.*& Vincen.de Franchis*
2 *deciſ* 157.*num.*3. At fratres patrueles † uulgò *primos*, reſpectu defuncti, de cuius ſucceſſione diſputatur, ſecundùm ciuilia iura in quarto ſunt gradu, *§.quarto gradu* 5.cum ſimilibus, *inſt. de gradibus*. Ergo ceſſat repræſentatio, & per conſequens proximus admittitur dicta *Nouella* 118.*cap.*3. *§.*1. *Si verò neque fratres* (inquit Iuſtinianus) *neque filios fratrum, ſicut diximus, defunctus reliquerit, omnes deinceps à latere cognatos ad hereditatem vocamus,ſecundùm vnuſcuiuſque gradus prærogatiuam, vt viciniores gradu ipſi reliquis præponantur*. d. *Auth poſt fratres*, & ſic patruus defuncti, qui proximus defuncto eſt, cùm in tertio gradu inueniatur, *§.tertio gradu* 4.inſtit. de gra-
3 dib. cognat. Quod † iure Codicis ita erat deciſum per *l. auunculo* 6. *C commun. de ſucceſſion. Auunculo priori*, dicunt Imperatores, *qui eſt in tertio gradu quam conſobrino, qui ſequentem occupat, deferri ſucceſſionem inteſtati, certi iuris eſt.* Vnde fratres iſtos patrueles parentis perſonam non repræſentare, & à ſucceſſione defuncti excluſos eſse dicunt *Bart.Bald.* & cæteri Doctores in dicta *l.auunculo, Decius conſ.*444.*num.*1.2.*&* 3.*vol.*2. *Burſat.conſ.*170. *num.*28.*&* 29.*lib.*2. *Boerius deciſ.* 302.*num,*1. *&* 2. *Roias in epitome ſucceſſionum, cap.*5.*num.*21.*& cap.*32.*num.*22. *Parladorus lib.* 2.*rerum quotidian.cap.*15.*n.*1.*Dominus don Ioannes del Caſtillo lib.*3.*quotidian,controuerſ.c.*19. *n.* 85.& plenè *Gaſpar Theſaurus q.forenſi* 63.*li.*2.
4 Hoc etiam accipiendum eſt † etſi patruus ex vno tantùm latere ſit coniunctus,fratres autem patrueles ex vtroque latere defuncto attingant: nam poſt fratres, fratrumq; filios hæc coniunctionis qualitas non ſpectatur, *Nouella* 118.*cap.*3. *Vnde conſequens eſt* ait

(ait Imperator) *vt ſi fortè præmortuus frater, cuius filij viuunt, per vtramque partem nunc defuncta perſona iungebatur, ſuperſtites autem fratres per patrem ſolum forſan, aut matrem ei iungebantur, præponantur iſtius filij proprijs thijs, licet tertio ſint gradu (ſiue à patre, ſiue à matre ſint thij, ſiue maſculi, ſiue fœminæ) ſicut eorum parens præponeretur, ſi viueret. Et ex diuerſo* &c. *Nouella* 127. *cap.*1.*verſ. hoc vero ſancimus* ; & *auth. ceſſante, C. de legitimis heredib.* & vtrobi-
5 que † Doctores in *Authen. poſt fratres, la* 1. *C. C. eodem tit. Azo in ſumma ad titulum C. communia de ſucceſſionib num.*6.*Bart. in l.*2. §. *legitima, num.*1. *ff. de ſuis & legitimis heredib. Gregor. Lopez in l.*5. *gloſ.*1.*tit.*13. *par.*6. *Anton. Gomez in l.*8. *Tauri num.*8. *Couar. in epitome de ſucceſſionib. ab inteſtato, num.*9. *Matienc. in l.*5. *gloſ.*1.*num.*8. *tit.*8. *lib.*1. *Recop. Purpurat. conſ.*96 .*numer.*2.& 4.*vol.*1. *Hieron. Gabriel conſ.*133. *num.*3. & 4. *Paul. Granu. in theorem.*15. *pag.*89 *Caualcan. deciſ.*9.*nu.*90.*par.*2.& *Iacob. Cuiacius conſultat.*4. Quod procederet, etiam ſi lege municipali gradus computaretur ſecundum ius Canonicum: nam licet attento eo in pari ſint gradu, ſunt tamen in linea inæquali de iure ciuili, vt dicit *Decius conſil.* 333. *à numer.*1. *volum.*1.& *d. conſ.*444. *à num.*3.*vol.*2. & *Hieron. Zanchus conſ.*169. *vol.* 1. *vltim. volunt. diuerſorum.*

6 Neque expectandum eſt † vtra ex familia bona proueniant: nam indiſtinctè patruus in omnibus bonis ſuccedere debet, nec bonorum ſeparatio facienda eſt, cum ſolum inter fratres, eorumque filios talis ſeparatio facienda caueatur ſecundum *Bellaperticam in auth. itaque C. communia de ſucceſſio. col.*2. *in medio, verſ. ſed quæritur, Bolognin. ad Matthcſyllan. de ſucceſ. ab inteſtato, art.*3.*n.*19. *Gregor. Lop. in l.*6. *gloſ.*1. *tit.*13. *par.*6. *Ant. Gomez in d. l.*8. *Tauri, num.*8. *in fine, Gul. Benedict. in cap. Raynuntius, verbo, & vxorem nomine Adelaſiam, num.*665. *de teſtam. Couar. vbi ſupra num.*8. *verſic. Tertio, Matienco d. gloſ.*1.*num.*12. *Parlador. d. cap.*15.*num.*2.*verſ. ſed neque.*

7 Omnia hæc † quemadmodum in hereditatis ſucceſſione, ita in materia tutelæ, & retractus procedunt, vt dicam infra *lib.*3. *cap.*2. & *cap.*15. Ad cauſam tamen maioratus non pertinebunt, cum in eis vltra filios fratrum repræſentatio locum habeat, *l.*40. *Tauri,* quæ eſt *l.*5.*tit.*7.*lib.*5.*Recop.* & latius dicam infra *d. lib.*3.*cap.*4.

SVMMARIVM.

1 *Nepos ex fratre vel ſorore parentes non repræſentat ad excludendum patruum vel auunculum eius, de cuius tractatur ſucceſſione, ſecundum aliquorum opinionem, & numeris ſeqq. vſque ad* 8. *ſed reprobatur à num.*9. *Intellectus Nouella* 118. *cap.*3. *verſic.* Huiuſmodi vero priuilegium, & *à n.*28.

2 *Intellectus dicti cap.*3. *verſ.* quandoquidem igitur, & *n.*37. & 38.

3 *Dictio iſta,* tunc, *extremitatem temporis ſignificat.*

Dictio, tunc, *reſtrictiua eſt, & ad alium caſum extendi non poteſt. Declara n.*35. & 36.

4 *Intellectus dicti cap.*3. *Nouella* 118. *verſic.* Si verò neque fratres, & *n.*17. & *ſeqq.*

Dictio, neque, *eſt copulatiua, & ampliatiua.*

5 *Clauſula,* Sicut diximus, *eſt repetitiua præcedentium cum omnibus conditionibus & qualitatibus ſuis.*

6 *Repræſentatio ideo introducta fuit, ne remotior excludatur à proximiori, vide num.*39. *vbi reprobatur.*

7 *Iura repræſentationem concedentia loquuntur, quando nepos pro parte tantum non à toto patruum excludit.*

8 *Repræſentatio iure fictionis introducta eſt ſecundum aliquos. Sed reproba num.*41.

Repræſentatio non admittitur, niſi in caſibus à iure expreſſis.

9 *Intellectus Nouella* 118.*cap.*3.*verſic.* Illud palam eſt, *vſque ad num.*15.

10 *Mantica intellectus refertur.*

Priuilegium fruſtra imploratur, qui iure communi facere poteſt.

11 *Intellectus Mantica conuincitur, & nu.*12. *cum duobus ſeqq.*

12 *Inter pronomina,* Ille, illa, illud, & Iſte, iſta, iſtud,, *differentia eſt, vt* Ille, *longiori,* Iſte, *autem propinquiori ſpatio intelligatur.*

13 *Dictio,* etiam, *caſum magis dubitabilem exprimit, & minus dubitabilem implicat.*

14 *Dictio,* ſimiliter, *repetitiua eſt præcedentium cum eadem qualitate.*

16 *Nouella* 118. *cap.* 3. *in fine, verſic.* ſi vero neque fratres, *pro hac parte ponderatur.*

17 *Dictio,* neque, *eſt copulatiua & diſiunctiua quoad diuerſos effectus negatiuos & affirmatiuos; & num. ſeq.*

19 *Diuus Auguſtinus defenditur contra Alciatum.*

21 *Authen. poſt fratres la* 1. *C. de legitimis heredib. non conuenit Nouella* 118. *cap.*3. *verſ.* Illud palam eſt, *ex qua ſumpta eſt ſecundum Manticam; ſed reprobatur num. ſeq.*

Originali magis quam exemplo creditur.

22 *Authenticarum auctoritas nulla eſt, niſi quatenus cum Nouellis conueniunt.*

23 *Nepos ex fratre defuncti licet in tertio gradu ſit, quo etiam eſt patruus magnus, per repræſentationem ſit proximus.*

*Reſponſioni Mantica ſatisfit, & num.*24.

25 *Remotus virtute repræſentationis cum proximiore concurrit.*

26 *Repræſentatio non ſolum ad concurrendum, verumetiam ad excludendum admittitur.*

27 *Do*

Digitized by Google

27 *Doctores principalem affirmatiuam ſententiam tenentes referuntur*.

30 *Dictio*, ſolum, *eſt taxatiua*, *& omnium aliarum perſonarum excluſiua*. *In dicta Nouella* 118. *cap.* 3. *verſ.* huiuſmodi vero priuilegium, *quæ differentia ſit*, *vt dicatur*, ſolum filiis, *aut*, ſolis filiis.

31 *Intellectus dicti cap.* 3. *verſic.* ſed & ipſis fratrum filiis, *& n.* 34.

32 *Dictio*, ſed &, *in facto diuerſitatem*, *in iure identitatem à caſu præcedente denotat*.

33 *Dictio*, ſed, *coniunctiua eſt*, *quando altera dictio*, &, *ſubintelligitur*; *disjunctiua eſt*, *quando ſola remanet*, *& non ſubintelligitur dictio*, &.

40 *Per repræſentationem remotior cum proximiore aliquando concurrit*, *in eodem exiſtens gradu maiorem accipit portionem*, *aliquando omnem capit hereditatem*.

CAPVT XXV.

An nepos ex fratre vel ſorore patrem repræſentet ad excludendum patruum, vel auunculum eius, de cuius ſucceſſione tractatur.

1 REpræſentationem denegandam †, ac per conſequens excluſionem dicendum videtur. Primo, per *Nouell.* 118. *cap.* 3. *verſ. Huiuſmodi verò*. *Huiuſmodi verò priuilegium* (inquit Iuſtinianus) *in hoc ordine cognationis ſolis præbemus fratrum maſculorum & fœminarum filijs aut filiabus*, *vt in ſuorum parentum iura ſuccedant*. Et quia probabiliter potuit dubitari, an hoc priuilegium filiis fratrum ſine diſtinctione ſit conceſſum, ſiue cum propriis patruis, ſiue cum patruis defuncti ſuccedant, ſubiunxit: *Sed & ipſis fratrum filijs tunc hoc beneficium conferimus, quando cum propriis vocantur thijs*, hoc eſt, patruis.

2 Secundò † probatur ex dicto *cap.* 3. *verſ. Quandoquidem*. *Quandoquidem igitur*, ait, *fratris & ſororis filys tale priuilegium dedimus*, *vt in propriorum parentum ſuccedentes locum*, *ſoli in tertio conſtituti gradu*, *cum ijs*, *qui in ſecundo gradu ſunt*, *ad hereditatem vocentur*. Quare hoc priuilegium prælationis expreſſe reſtringit, nō ſolum, vt filiis fratrum dumtaxat competat, ſed etiam vt tunc locum habeat, quando cum propriis patruis ſuccedunt, vt patet ex dictis duobus locis: ergo ſi ſuccedant cum patruis defuncti, priuilegium lo-

3 cum non habet. Quia dictio illa, *tunc*, dicti *cap.* 3. *verſ. ſed & ipſis*, non ſolum extremitatem temporis ſignificat, *l. lecta* 40. cum ibi notatis, *ff. de rebus creditis*, *l. vxori vſumfructum* 35. *de vſufructu legato*, *l. ſi is legatum eſt* 4. §. 1. *ff. de conditionib. & demonſtrationib. vbi Socin. in princip.* notat *Roman. conſil.* 19. *num.* 2. *& conſ.* 134. *numer.* 6. & cum *Socino & Ruino Ioannes Vincent. Honded. conſ.* 58. *num.* 76. *lib.* 1. ſed etiam ita reſtringit, vt ad alium caſum extendi non poſſit, *Ancharan. conſ.* 356. *nu.* 3. *verſic. Tertio*, *Alciat. conſ.* 44. *num.* 27. *& conſ.* 91 *num.* 9. *lib.* 9. *Syluester Aldroband. conſ.* 29. *nu.* 6. *Crauet. conſ.* 98. *num.* 5. *Roland. à Valle conſ.* 56. *num.* 19. *lib.* 3. *Cephal. conſ.* 390. *num.* 55. *& ſeq. & cum multis Surd. conſ.* 236. *nu.* 13. *vol.* 2. *Theſaurus deciſ.* 162. *numer.* 6. *verſ. quaſi dicat Iuſtinianus*, & cum aliis dixi in *cap. ſequente*, *n.* 4.

4 Tertiò † probatur ex dicto *cap.* 3. §. 1. alias *verſ. ſi vero*. *Si vero neque fratres* (dicit dicta *Nouella*) *neque filios fratrum* (*ſicut diximus*) *defunctus reliquerit*, *omnes deinceps à latere cognatos ad hereditatem vocamus*, *ſecundum vniuſcuiuſque gradus prærogatiuam*, *vt vicimores gradu ipſi reliquis præponantur*: *ſi autem plurimi ei uſdem gradus inueniantur*, *ſecundum perſonarum numerum inter eos hereditas diuidatur*, *quod in capita noſtra leges appellant*. Vbi æqualiter ad hereditatem admittit Iuſtinianus eos, qui in eodem, parique gradu ſunt, quoties defunctus fratres & filios fratrum copulatiuè nō reliquit: cum dictio, *neque*, copulatiua & implicatiua ſit, *Iaſ. in l. miles*, *num.* 18. *ff. de re iudicata*, *Vincen. Honded. conſ.* 14. *numer.* 8 r. *lib.* 2. & ſic ſupponit Iuſtinianus, quod ſi defunctus reliquerit filios fratrum, ſuccedant in capita vna cum patruo defuncti, de cu-

5 ius ſucceſſione tractatur. Hoc denotat † in illis verbis: *ſicut diximus*; vbi in verbis præcedentibus illius capituli hoc repræſentationis priuilegium nepotibus conceſſit, quando cum patruis concurrunt, & ſic in iſto verſiculo locutum Iuſtinianum intelligendum eſt, cum verba: *ſicut diximus*: ſint repetitiua præcedentium cum omnibus conditionibus, & qualitatibus ſuis, *l.* 1. §. *hoc edicto*, vbi notat *Bart. ff. de poſtulando*, *Alexan. conſ.* 13. *num.* 4 *& conſ.* 176. *num.* 6. *lib.* 7. latè *Pariſius conſ.* 80. *numer.* 49. *& ſeq. vol* 2. *& conſ.* 21. *num.* 37. *& ſeq. vol.* 3. *Cephal. conſil.* 16. *num.* 25. *lib.* 1. *Vincent. Honded. conſ.* 49. *num.* 14. *conſ.* 86. *nu.* 11. *lib.* 2. *& Borgnin. Caualcan. deciſ.* 3. *num.* 23. *par.* 3. & alii relati infra in *c. ſequente*, *num.* 46.

6 Quarto, † ratio propterquam filii in locum patris ſubrogantur, eſt, ne patruus vti defuncto proximior excludat nepotes vti remotiores ab hereditate patrui, vt communis Doctorum opinio dicit, de qua diſputaui ſupra *lib.* 1. *cap.* 8. *à n.* 1. Sed patruus & nepos iſti reſpectu defuncti ſunt in tertio gradu, *l.* 1. §. *tertio gradu* 5. *l. iuriſconſultus* 10. §. *tertio gradu* 14. *ff. de gradibus*, §. *tertio gradu* 4. *inſtit. de gradibus cognationum*. Ergo ceſſat ratio, & per conſequens repræſentatio, cum ceſſante ratione legis ceſſet eius diſpoſitio,

vt

vt dixi ſupra *hoc libro; cap:6. num.9. in princ.*

7 Quintò: † iura repræſentationem concedentia locuntur, quando nepos pro parte tantùm, non à toto patruum excludit, vt dicunt *Alex conſ.123.n.2.verſ.Bene facit,lib.1. Capicius deciſ. 21.num. 10.& Mantica infrà citandus,num.36.verſ.Ad illud verò in medio.* Sed ſi in noſtro caſu admitteretur repræſentatio, maxima patruo ſequeretur iniuria, vt à toto excluderetur, quod nequaquam admittendum eſt.

8 Sexto: † repræſentatio iure fictionis introducta eſt, ſecundùm *Cephal. conſ. 431. num.29.lib.3.& conſ. 439. num. 9 lib. 4. Tiber. Decian.conſ. 7.num.85.lib.1.*Menoch. *conſ. 200. num.42.lib. 2 Honded.conſ.70.num. 16. lib. 1. Montier à Cueua deciſ. Aragoniæ 36. num. 46.* & cum alijs dixi ſuprà *lib.1 cap. 6. à num. 3.* & ideò admitti non poteſt, niſi in caſibus à iure expreſſis, vt poſt *Nicolaum de Matarenis in l. vlt. C. de iuriſdictione omnium iudic. Emanuel Coſta* 1. *parte de patruo & nepote,num.* 18. *Aluar. Valaſc.de iure emphyteutico quaſt.50. n. 6. in fine, velazquez de Auendan. in l. 40. Tauri, gloſſa 16. num.4.* & cum alijs notaui dicto *cap. 6. num. 6. & 7.* Sed repræſentatio expreſsè conceſſa non eſt nepotibus ex fratre volentibus excludere patruum defuncti, de cuius agitur ſucceſſione. Ergo ipſis concedenda non eſt. Hanc principalem ſententiam defendunt *Romanus conſil* 196. incipit: Præmiſſa conſulentium deciſio,& ſenſit *Hieron Gabriel conſil.335. num.* 1. in fine & in fine *conſilij lib.* 1. & expreſsè *Cardinalis Mantica tom. 2. de tacitis & ambiguis conuentionibus lib. 23.tit.30.à num.33.*

9 His tamen non obſtantibus † contrariũ dicendum eſt, videlicet nepotes ex fratre perſonam patris repræſentantes patruum magnum excludere ab hereditate proprij patrui. Primò ex *Nouella* 118. *cap. 3. verſic.* Illud. *illud palàm eſt* (inquit) *quia thijs defunctis maſculis & fœminis, ſiue à patre, ſiue à matre præponuntur, ſi etiam illi tertium cognationis ſimiliter obtineant gradum.* Ex quibus verbis conſtat, quòd filij fratrum patruis defuncti præferantur; etiamſi illi ſint in tertio gradu cognationis.

10 Sed contra hoc † inſurgit *Mantica* vt ſuprà, *num.35.verſ.Neque obſtat.* ſit dicens: *Non poſſũt intelligi* (ſcilicèt dicta verba) *vt filij fratrum Præponantur theois defunctis, vt loquitur: nam ridiculum eſt dicere, quòd defunctis præferantur: & ideo debent intelligi, quòd illis defunctis, præponantur alijs collateralibus, qui ſunt vlteriores in gradu, non quidem ex priuilegio, ſed ex iure communi: quia cum defunctis patruis fratrum filij tertium cognationis obtineant gradum, proximiores exiſtunt: nam fruſtra priuilegium imploratur, cum Ius commune locum habeat, l.1. in fine, ff. ad municipalem, l. 1. C.de theſauris, lib.10. Ferdinan. Loazes in l. filiusfamilias, §. Diui, num.42. ff. de legatis 1. Rum. conſ. 136. num. 5. in fine, & num. 12.lib. 2. Crot. conſ. 136. num.22.& 25.& Surd conſ.215.num.23. lib. 2.*

11 Iſta Manticæ conſideratio † ſuſtineri non poteſt: nam cùm in verſiculo ſequente dicat Iuſtinianus, non exiſtentibus fratribus aut filijs fratrum cæteros ſecundùm cuiuſque gradus prærogatiuam admittendos eſſe, ita vt proximior remotiorem excludat, & in eodem gradu exiſtentes in capita ad hereditatem vocandi ſint: inde non eſt credendum eandem ſententiam, & non aliud in dicto verſiculo, *illud palàm eſt*, dicere, voluiſſe, cum hoc modo intellectus ſuperfluitatis notam fugere nequeat, quàm ipſe increpauerat in *l.vnic.§. quibus, in princip. C. de nouo Codice faciendo.* Præte-
12 reà † id ſuadent verba illa: *Si etiam illi tertium cognationis ſimiliter obtineant gradum*: & aliter intellecta ſuſtineri non poſſent: nam pronomen, *Illi*, non debet referri ad ſubintellectos ſub illo verbo: *Præponuntur*, hoc eſt, adnepotes ex prædefuncto fratre illius, de cuius agitur ſucceſſione, ſed ad theos, cùm apud bonarum litterarum auctores,& Grammaticos pronomina: *Iſte*, &, *Ille*, hoc differant, quo *Iſte*, propinquiori, *Ille* autem longiori ſpatio intelligatur: exemplum: Petrus & Ioannes æſtimandi ſunt, quorum ille ſcientia, iſte verò virtute præcellit: vbi Petrum ſcientificum, Ioannem verò virtuoſum confitemur: vide *Laurentium Vallam libro 2. de elegantia Latina ca-*
13 *pit.4.* Pro hoc facit † dictio illa: *Etiam*, cuius natura eſt, vt caſum magis dubitabilem exprimat, & minus dubitabilem implicet, *l. etiam. 18. ff. ſoluto matrimonio, gloſſa, verbo, Eccleſiæ. in Clement. 2. de Hæreticis, Decius in l. qui ſe patris, num. 11. C. vnde liberi, Purpurat. conſ.12.num 14. Crauet. conſ. 294. num. 7. verſ. Septimò pondero, Menoch. ib. 2. de arbitrarijs, centuria 1.caſu 68. num.40. & Surd. conſil. 303.num.15.vol. 3.* Et ſic de patrui magni excluſione expreſsè Iuſtinianum locutum dicendum eſt, qui eſt caſus magis dubitabilis.

14 Conſideranda † etiam eſt contra Manticam dictio illa: *Similiter*, quæ repetitiua eſt præcedentium cum eadem qualitate, *Ruinus conſ. 169. num. 23.vol.4. Caualcan. deciſ. 5.num.14. par.1.& Surdus deciſ.88.nu.* 15
Ergo intelligendum eſt Iuſtinianum locutum de illis qui in tertio quoque gradu ſunt, & ſic de nepotibus ex fratre,& in dicto verſiculo, *Si etiam illi*, &c. de patruis defunctis, qui ſimiliter in tertio quoque gradu ſunt, & alioqui ſimilitudo in nihilo

fuiſset

Digitized by Google

fuiſſet, & ſuperſtite loqueretur.
15 Nec me conturbat† verbum illud: *Defun-
ctis à Mantica* perpenſum: nam adiectiuum
illud non regitur à ſubſtantiuo illo, *thijs*,
quaſi thij fuiſſent defuncti, & conſtituant
vnum datiui caſum dependentem à verbo
illo: *Præponũtur*: imo ſunt duo ſeparati caſus,
quorum ille, *thijs*, à verbo, *præponuntur*, &
iſte, *defunctis*, ab altero ablatiuo abſoluto,
thijs, regatur, quaſi diceret: *Illud palam eſt,
quia thijs qui ſunt ſuperſtites, defunctis* (ſcilicet
alijs thijs de quorum ſucceſſione agitur)
*maſculis & fœminis, ſiue à patre ſiue à matre præ-
ponuntur.* Vel ſi mauis dic, verba iſta: *Thijs
defunctis*, eſſe in datiuo caſu, ſed non eaſdem
imò diuerſas conſtitui perſonas, quia verbũ
illud: *thijs*, intelligitur de thiis ſuperſtitibus,
& regitur ab illo: *Præponuntur*, & adiectiuum
illud: *Defunctis*, regitur à ſubintellecto ver-
bo: *Qui ſunt*, ad oſtendendum illos, de
quorum hereditate tractatur, eſſe nepotes
ex prædefuncto fratre illorum qui concur-
rere volebant cum alijs nepotibus ex fra-
tre illius, de cuius ſucceſſione diſputatur,
quaſi diceret Iuſtinianus: *Illud palàm eſt,
quia thijs qui ſunt, defunctis maſculis & feminis
ſiue à patre ſiue à matre, de quorum agitur ſuc-
ceſſione, præponuntur.* Quod clariùs vnico
verbo dici poterat hoc modo: *Quia thijs
defuncti maſculis & feminis*, &c. vt benè legit
Dionyſius Gothofredus in ſua editione.
16 Secundò† probatur principalis ſententia
ex dicta *Nouella 118. cap. 3. in fine*: *Si verò*
(aſſerit Nouella) *neque fratres, neque filios
fratrum ſicut diximus, defunctus reliquerit, om-
nes deinceps à latere cognatos ad hereditatem vo-
camus, ſecundùm vniuſcuiuſque gradus prærogati-
uam, vt viciniores gradu, ipſi reliquis præponan-
tur. Si autem plurimi*, &c. vbi propinquiores
excludunt remotiores, & in pari gradu exi-
ſtentes iuxta perſonarum numerum, hoc
eſt, in capita ad defuncti hereditatẽ admit-
tuntur, quoties defunctus neque fratres,
neque filios fratrum reliquerit. Hic autem
defunctus filios fratrum reliquit. Hic autẽ
defunctus filios fratrum reliquit. Ergo pa-
truus defuncti, & eorum patruus magnus
cum eis concurrere non poteſt.
17 Nec obſtabunt conſiderationes, † quas
in contrarium feci ſuprà, *num 4. & 5.* quia
licèt dictio, *neque*, ſit copulatiua, vt ibi di-
xi, non ideò tamen affirmandum eſt, om-
nes deinceps à latere cognatos propin-
quiores excludere remotiores, vel ſi in pari
gradu ſint, iuxta perſonarum numerum ad
defuncti hereditatem admittendos eſſe,
quoties defunctus ille fratres & filios fra-
trum omes ſimul ſuperſtites nõ reliquerit,
etſi filij fratrum tantùm viuos reliquerit.
Quia dictio, *neque*, eſt copulatiua & diſiun-
ctiua quoad diuerſos effectus negatiuos &
affirmatiuos, expreſſa negatiua copulatiua
eſt, quatenus vtrique ex copulatis virtutem
æqualem tribuat, *Vincentius Honded. conſ. 14.*
18 *n. 81. lib. 2.* Et quemadmodum † ſi patrui
& nepotes ſimul ſuperſtites excluderent
omnes deinceps à latere cognatos, ita eo-
rum quilibet, ſiue tantùm fratres, ſiue tan-
tùm nepotes ex fratre reliquerit defunctus:
quia copula illa negatiua requirit, vt vtrũ-
que abſit, ſicut copula affirmatiua, vt
vtrumque adſit, deſiderat, vt locus ſit diſ-
poſitioni; ſi enim alterutrum tantùm ſit,
vitiatur diſpoſitio, & locum non habebit
l. ſi quis ita ſtipulatus. 129. ff. de verbor. obligation.
vbi Doctores communiter, & ſic iſta copu-
latiua negatiua requirit, vt omnes fratres,
& filij fratrum mortui ſint, vt cæteri co-
gnati admittantur, in terminis aduertit
19 *Caualc. deciſ. 25. n. 5. par. 4.* Iſta dictio † nega-
tiua, *neque*, in noſtro caſu habet implicitè
affirmatiuam diſiunctiuam, vt fratres, aut
nepotes admittantur ad defuncti heredita-
tem, & cæteros deinceps à latere cognatos
excludant. Vnde filij fratrum, licèt ſoli ſint,
excludunt cæteros cognatos, ac per conſe-
quens patruos magnos: & in hunc ſenſum
intelligerem *Diuum Auguſtinum in ſua Gram-
matica* dicentem, dictiones, *nec, neque*, eſſe
diſiunctiuas, quem refert, & aliter intelle-
ctum reprobat *Andreas Alciat. in l. ſæpè. 53.
num. 2. ff. de verbor. ſignification.* Et verba illa:
20 † *Sicut diximus*: non ſunt intelligenda
prout retuli ſuprà *num. 5.* ſed dupliciter in-
telligi poſſunt vel de filijs fratrum vtrinq;
coniunctis defuncto, alioqui repræſentatio
ceſſaret, dicto *cap. 3. verſ. Et ex diuerſo, Nouel-
la 118.* vel de filijs fratrum nõ ſolùm quan-
dò cũ proprijs thijs, hoc eſt, fratribus vtrin-
que coniunctis defuncto concurrunt, vt in
dicto *cap. 3. verſ. Sed & ipſis fratrum filijs*:
Verumetiam quando Soli ſunt filij fratrum,
dicto *cap. 3. verſ. Illud palàm eſt*, & probo latè
capite ſeq. Nam licèt in dicto verſiculo in-
terueniebant thii pro thijs, in propoſito nõ
conſiderantur: quia non ſunt proprij thij,
quales ſunt fratres defuncti, de cuius agitur
ſucceſſione, & agnoſcit Iuſtinianus in verſ.
Vnde conſequens eſt, ibi: *Proprijs thijs*, & in di-
cto *verſ. Sed & ipſis*, ibi: *Quando cum proprijs
vocantur thijs*: ideò illi patrui magni nuncu-
pantur in *l. 1. §. quarto gradu, l. Iuriſconſultus
10. §. quarto gradu 15. ff. de gradibus.*
21 Tertiò † probatur ex *auth. poſt fratres la 1.
C. de legitim. heredib.* in illis verbis; *Hi autem
fratrum filij, cùm pares ſint defuncti fratribus,
præferuntur proculdubio eiuſdem defuncti patruis,
& alijs ſimilibus*: vbi expreſſis verbis nepotes
ex fratre excludunt patruos defuncti. *Sed
Mantica dicto tit, 30. num. 36. in princip.* reſpon-
dit

Digitized by Google

dit Irnerium gloſſatorem antiquum di-
ctam autenticam in libro Codicis ſecun-
dùm intellectum ſuum inſeruiſſe, qui le-
gis condendæ non habuit auctoritatem, &
ſic ad *Nouellarum* librum eſſe recurrendũ:
quia originali magis quam exemplo cre-
dendum eſt, *Auth. ſi quis in aliquo documento,*
C. de edendo, l. Sempronius. 47. vbi *Bart. Bal.*
& cæteri Doctores, *ff. de legat.* 2. In *Nouel-*
22 *la* † tamen 118. *cap. 3.* hoc non eſt ita de-
ciſum, & per conſequens dictam *auth.* poſt
patres pro hac parte allegari non poſſe,
cùm earum auctoritas nulla ſit, niſi qua-
tenus cum *Nouellis* conueniunt, vt dicunt
Donellus lib. 1. *commentar. iuris ciuilis, c.* 11.
§. *Volumina hæc, Alberic. Gentil. lib* 3. *lectionum*
cap. 11. *& Niell. diſputat. feudali* 2. *theſi* 5. *litte-*
ra C. Replicatur Irnerium dictum verſi-
culum: *Illud palàm eſt*: illius *Nouellæ* 118.
cap. 3. ex quo *Authenticam* citatam deduxit,
rectè percepiſſe, vt latè probaui hoc capi-
te, à num. 10. Vnde *Manticæ* reſponſionem
eneruari conſtat.

23 Quartò, † licèt patruus defuncti, & ne-
pos ex iſtius fratre ſint ambo in tertio gra-
du, vt dixi in hoc capite, n. 6. filius tamen
fratris locum patris ſui ſubingrediens ex
iuris interpretatione proximior intelligi-
tur, dicta Authen. poſt fratres, ibi: *cùm*
pares ſint defuncti fratribus. Et quemadmo-
dum proximus remotiorem excludit, ita
& nepos ex fratre patruum defuncti exclu-
dere neceſſè eſt. *Mantica* vbi ſuprà, *nu.* 36.
in fine dicit filium fratris locum patris in-
gredi, & proximiorem intelligi, quando
ſuperſtite defuncti fratre de patrui agitur
ſucceſſione. Diuerſum autem eſſe, quando
defuncti frater deceſſit, & filius fratris cum
patruo defuncti concurrit: nam tunc in
locum patris ſui non ſuccedit, vt in totum
excludat patruum, qui eſt in eodem pa-
24 rique gradu. Sed hoc † falſum eſt, & non
ſolùm ex regula generali, qua Iuſtinianus
filiis fratrum conceſſit, vt in parentum
locum ſuccederent, dicendum erat eos
excludere patruos defuncti: verum ſpecia-
liter & expreſsè decreuit in dicto §. *Illud*
palàm eſt, vt etiam ſi nepotes iſti non con-
currerent cum propriis thiis, hoc eſt, fra-
tribus defuncti, ſed cum patruo magno,
hoc eſt, patruo defuncti, parentum per-
ſonam repræſentarent, & ſic eum a ſuc-
ceſſione excluderent.

25 Quintò, † quamuis frater ſuperſtes in
ſecundo, & nepotes ex altero prædefuncto
fratre in tertio ſint conſtituti gradu, *l.* 1. §. *ſe-*
cũdo gradu 4. & *ſeq. l. Iuriſconſultus.* 10. §. *ſecũ-*
do gradu 13. *& ſeq. ff. de gradibus & adfinibus,* §.
ſecundo gradu 3. *& ſeq. inſtit. eod. tit.* & per con-
ſequens videretur dicendum patruum in
hac ſucceſſione vti proximiorem ex regu-
la ordinaria nepotibus eſſe potiorem, ni-
hilominus virtute repræſentationis cum
eo in ſtirpes concurrunt, dicta *Nouella n.* 18.
cap. 3. Et ſi hoc procedit cum proximiori,
rectiùs à maioritate rationis dicendum eſt
cum remotiori.

26 Et ſi dixeris † argumentum iſtud noſtro
caſui rectè applicari non poſſe: quia repræ-
ſentatio illa ad concurrendum, & non ad
excludendum à ſucceſſione admittitur, &
ſic eſt minus nociua, cùm frater, cuius
locum filius ſubingreditur, ſi ſupereſſet,
cum altero fratre concurreret: ſecus au-
tem eſt in noſtro caſu, vbi repræſentatio
iſta in totum patruum magnum excludit.
Reſpondetur, quòd concurſus vel præla-
tio naſcitur ex eo, quòd generaliter Iuſti-
nianus admiſerit filios fratrum ad repræ-
ſentationem, & quemadmodum ipſa ope-
ratur, vt remotior cum proximiori con-
currat, ita, vt in eodem exiſtens gradu re-
moueat à ſucceſſione eum qui in eodem
eſt, & qui aliàs erat ſucceſſurus; ex regu-
la enim illationes deducuntur, & ſecun-
dùm eam caſus contingentes deciduntur,
non verò è contra ex illatione regula con-
ſtituenda eſt. Sicque Iuſtinianus ſuam
regulam præ oculis habens deduxit in di-
cta *Nouella* 118. *cap. 3. verſ. illud palàm eſt*, ne-
potem ex prædefuncto fratre in ſucceſſio-
ne patrui proprii excludere patruum ma-
gnũ, ſicut ſi excluderet pater iſtius nepotis,
ſi ſupereſſet, vt dictum remanet.

27 Hanc principalem ſententiam † non ſic
perpenſã tenẽt *Iacob. de Belloniſ. in authen. de he-*
redibus ab inteſtato venientibus in §. *reliquũ, verſ.*
Caſus breuis, Bart. in l. 2. § 1. *ff de ſuis & legit.*
Cynus 3. *parte, num.* 10. *Roſel. num.* 121. *& Ni-*
col. de Vbaldis 3. *parte, num.* 6. *in tractatibus de*
ſucceſſionibus ab inteſtato, Bald. Salicet. Caſtrenſ.
& Doctores communiter in *auth. poſt fratres*
la 1. *C. de legitim. heredib Curtius in* 3. *par. de feu-*
dis, num. 59. *Bald. conſ.* 101. *num.* 1. *lib.* 4. *Ruinus*
conſ. 159. *num.* 6. *& conſ.* 191. *num.* 2. *lib.* 1. *Ma-*
rian. Socin. conſ. 126. *num.* 20. *lib.* 1. latè *Franciſ.*
Bec. conſ. 81. *& Hieron. Gabriel conſ.* 1. *à num.* 23.
lib. 2. *Cumia in cap. Regni ſi aliquem, de ſucceſ.*
feudi, in verſ Proximior, num. 26. *& ſeq. Mar-*
cus Anton. Peregrin. de fideicommiſſis, art. 20.
num. 4. *Caualcan. deciſ.* 9 *num.* 92. *parte* 2. *&*
Philip. Paſchalis 4. *parte de viribus patriæ pote-*
ſtatis, cap. 9. *num.* 18.

28 Non obſtant † argumenta pro contraria
parte adducta: & non primum ex dicta
Nouella 118. *cap. 3. verſ. Huiuſmodi vero pri-*
uilegium, iuncto *verſ. Sed & ipſis fratrum filijs*;
quia aduertendum eſt Iuſtinianum in di-
cto cap. 3 à verſic. *Si autem defuncto*, vſque
ad dictum verſiculum. *Huiuſmodi verò pri-*

Digitized by Google

uilegium, excluſiuè dixiſſe filios fratrum
præmortuorum cum fratribus defuncti
concurrere, & tantam ex hereditate per-
cepturos portionem, quantam eorum pa-
rentes acciperent, ſi ſuperſtites fuiſſent,
dum fratres ſuperſtites & præmortui ſint
vtrinque coniuncti defuncto fratri, de cu-
ius ſucceſſione tractatur, alioquin qui ex
vno tantùm latere coniuncti eſſent, exclu-
derentur à dicta ſucceſſione per vtrinque
coniunctum fratrem, & eius filios, & è
29 contra. Poſteà † in dicto verſiculo, *Huiuſ-
modi*, quia aliquis dubitare poterat, an hu-
iuſmodi repræſentationis priuilegium cō-
peteret tantùm nepotibus ex fratre, quan-
do cum patruis concurrerent, ſecus autem
ſi inter patrueles ſolos, hoc eſt, fratrum
filios de patrui ſucceſſione diſputaretur,
dixit Iuſtinianus: *Huiuſmodi verò priuilegium
in hoc ordine cognationis ſolis præbemus fratrum
maſculorum, & fœminarum filijs aut filiabus, vt
in ſuorum parentum iura ſuccedant*: vbi inter
fratrum filios, ſolos, hoc eſt, ſine patruo-
rum concurſu, repræſentationem conceſ-
ſit: vbi aduertendum eſt non dixiſſe Iuſti-
nianus: *Solùm præbemus fratrum maſculorum
& fœminarum filijs, aut filiabus*, ſed ita, *Solis præ-
bemus*, &c. vbi adiectiuum illud, *Solis*, maio-
rem continet energiam & declarationem.
30 Si quidem † dictio, *ſolùm*, idem eſt ac *tan-
tùm*, *tantummodo*, Cicero Philippica 4. *Nos
nunciationem ſolùm habemus, Conſules etiam in-
ſpectionem*; & libro 2. de legibus: *De vna re
ſolùm à diſſident, de cæteris mirificè congruunt*;
& ſit taxatiua & omnium aliarum perſo-
narum excluſiua, *Decius conſilio 479. nume-
ro 2. volum. 2.* & ſequitur *Tiberius Decia-
nus conſilio 29. numero 45. libro 2.* habeatque
implicitam negatiuam reſpectu aliarum,
Tiber. Decianus ibi *numero 46. Vincent. Hon-
dedeus conſilio 22. numero 39. lib. 2.* quod ita
generaliter minimè dicendum eſt, cùm
deſcendentes in infinitum parentum per-
ſonas repræſentent, vt dictum remanet *hoc
libro, cap 8.* Adiectiuum verò, *Solis*, acci-
piendum eſt pro incomitatis filijs, aut fi-
liabus, vt in illo *Ciceronis libro 3. officiorum*;
*Cui quum viſum eſſet vtilius, ſolùm ſe, quàm
cum altero regnare, fratrem interemit*; & tunc
Iuſtinianus alijs perſonis non negat repræ-
ſentationem, ſed filijs aut filiabus fratrum,
& ſi nulli ſuperſint patrui, eam etiam con-
ceſſit, & dixi in *capite ſequente, num.* 25. Sub-
31 ſequitur † idē Iuſtinianus perſequētia ver-
ba. *Sed & ipſis fratrum filijs tunc hoc beneficium
conferimus, quando cum proprijs vocantur thijs
maſculis & fœminis, ſiue paterni, ſiue materni
ſint*, non ad limitandum dictum verſicu-
culum. *Huiuſmodi vero*, qui perfectus eſt,
ſed ad declarandam ſententiam quam di-
xerat ſuprà, à verſiculo, *Si autem defuncto*
vſque ad dictum verſiculum, *Huiuſmodi ve-
rò*, excluſiuè, vt patet ex illo ſubſequente
verſiculo, *Si autem cum fratribus defuncti etiā
aſcendentes (ſicut iam diximus)* ſcilicet in prin-
cipio dicti capituli 3. *ad hereditatem vocantur,
nullo modo ad ſucceſſionem ab inteſtato fratris aut
ſororis filios vocari permittimus*: Sed quia inter
declarationem iſtam & ſententiam illam
Iuſtinianus aliam inſeruit de repræſenta-
tione admittenda inter ſolos filios fratrum
in dicto verſiculo, *Huiuſmodi verò priuilegiū*;
ideò neceſsè ipſi viſum fuit, ſententiam
quàm latè à dicto verſiculo, *Si autem de-
functo*, dixerat, breuiſſimis verbis repetere
in dicto verſiculo, *Sed & ipſis fratrum filijs*,
ne, ſi fortè non repeteretur, exiſtimaret
aliquis ex dicto verſiculo, *Si autem cum fra-
tribus*, locutum non fuiſſe in dicto verſicu-
lo, *Huiuſmodi verò priuilegium*, de ſolis fra-
trum filiis. Et latiùs de intellectu dicti ver-
culi, *Sed & ipſis*, vide infrà in *cap. ſequente à
num.* 68.
32 Hæc noſtra conſideratio † fulcitur ex il-
la dictione, *Sed &*: quoties enim ponitur
dictio, *Sed*, denotat diuerſitatem in facto
& in iure ab eo quod dictum eſt in verſi-
culo præcedente, *Bartol in l. qui vſumfructum,
num. 1. ff. de verbor. obligat. Lællius Taurellus
ad Catonem & Paulum ſuper l. 4 verſ, Sed vi-
deamus, ff. eod. titulo. Matien. in l. 2. gloſ. 1. num.
5. tit. 4. lib. 5. Recop. Paulus Pariſius conſ. 45.
num. 8. lib. 3. & Surd. conſ. 315. num. 1. & 2. vol.
3.* At dictio, *Sed &*, denotat diuerſitatem
in facto, & in iure identitatem, *l. 2. vbi gloſ.
verbo, fortius, ff. ne quis eum qui in ius vocatus,
l. ſed etſi 25. & ibi gloſ. 1. ff. de petitione hered. gloſ.
fin. in l. patris & filij ff. de vulgari & pupillari
ſubſtitut.* Doctores vtrobique, *Decius conſ.
336. num 3. vol. 1. & conſ. 386. num. 7. vol. 2.
Mandel. Albenſ. conſ 142. num. 6 vol. 1. Connan.
lib. 6. commentar. iuris, cap 1. num. 6.* Et quam-
33 uis † aliquando dictio, *Sed*, modò coniun-
gat, modò diſiungat, ita tamen eſt intelli-
genda, vt diſiungat, quando ſola remanet,
& non ſubintelligitur altera dictio, *Et*: con-
iungat verò, quando ſubintelligitur illa
dictio, *Et*, vt videre poteris ex *Antonio Au-
guſtino lib. 2. emendationum iuris, cap. 1. à pagi-
na 69. Iacobo Cuiacio libro 15. obſeruationum, cap.
19 & lib. 25. c. 10. & Ioan. Roberto lib. 1. animad-
uerſionum, cap. 21.* Cùm igitur in dicto verſ.
Sed & ipſis, loquatur de filiis fratrum, quan-
do cum patruis concurrant, & repræſen-
tationem concedit, ſecundum eſt in dict.
verſ. *Huiuſmodi verò priuilegium* locutum
fuiſſe Iuſtinianum, de repræſentatione quæ
inter ſolos fratrum filios, ſine patruorum
concurſu procedit.
34 Ex dictis patet, † dictionem illam, *Tunc*,

dicti

Digitized by Google

dicti verſiculi, *Sed & ipſis*, non eſſe taxatiuam & extenſionis impeditiuam in illum ſenſum, quaſi filii fratrum perſonas parentum repræſentent tantùm, quando concurrunt cum fratribus defuncti; non verò quando cum patruis defuncti, vt dixeram ſuprà *num. 3.* ſed eſſe taxatiuam in alium ſenſum, videlicet, vt non concurrant cum fratribus defuncti, quoties iſte ſuperſtites parentes reliquerit, ſed tunc, quando fratres ſuperſtites, & ex alijs prædefunctis nepotes tantùm reliquerit (licèt poſtea *Nouella ſua 127. cap. 1.* Iuſtinianus in melius ſententiam hanc emendauit, vt dixi hoc *libro,*
35 *cap. 23. num. 14. & 15.*) Imo † quando dictæ conſiderationes non fuiſſent adductæ reſponderi poterat, dictionem, *Tunc*, extenſionem non impedire, quando de teſtatoris vel legislatoris conſtat contraria voluntate, ſecundùm *Gozadin. conſ. 64. in fine, Pariſius conſ. 92. num. 60. & ſeq. lib. 2. Socin. iun. conſ. 114. num. 29. lib. 1. & conſ. 181. num. 54. lib. 2. Cephal. conſ 196. num. 33. Tiber. Decian. conſ 1. num. 148. lib. 1.* & *Manticam lib. 3. de coniecturis vltim. voluntat. tit. 14 n. 10.* Vel quando exten-
36 ſio † fieret ad caſum ſimilem expreſſo, vt voluerunt *Bart.* & cæteri Doctores in *l. Gallus*, *§. & quid ſi tantùm*, *ff. de liber. & poſth. & Petr. Surd. conſ. 236. num. 46. vol. 2.* Quicquid in contrarium dicant *Menoch. cõſ. 152. num. 41. lib. 2. Rimin iun. conſ. 80. num. 18. & conſ. 110. à num. 33. lib. 1. & Vincen. Honded. conſ. 8. num. 39. lib. 1.* Voluntas expreſſa Iuſtiniani fuit in dicta *Nouella 118. cap. 1. verſ. Illud palàm eſt*, vt nepotes ex prædefuncto fratre patruum defuncti excluderent, vt latè remanet probatum *à num. 9.* Ergo repræſentationem conceſſit, & noluit per illam dictionem, *Tunc*, eam excludere. Et hoc modo intellecti verſiculi dicti *capituli 3.* reducuntur ad debitam concordantiam, & verborum inculcatio & ſuperfluitas vitatur.

37 Secundo argumento contrario reſpondetur † dicto *cap. 3. verſic. Quandoquidem*, *Nouellæ 118.* ſubſiſtendum non eſſe in verbis illis: *Quandoquidem igitur fratris & ſororis in filijs tale priuilegium dedimus, vt propriorum parentum ſuccedentes locum, ſoli in tertio conſtituti gradu, cum ijs qui in ſecundo gradu, ad hereditatem vocentur*, ſed proſequendum ſequentibus: *illud palàm eſt*, &c. ideò in editionibus benè correctis ante dictionem illam, *quando*, apponitur punctus ad notandum principium periodi, & poſt verbum, *vocentur*, apponitur virgula iſta (,) quam commam nuncupamus, ad oſtendendum orationem non eſſe perfectam, & ſic proſequitur cum littera paruula, *illud palàm eſt*, Inten-
38 tio Iuſtiniani fuit † per argumentum de maiori ad minus probare nepotes ex prædefuncto fratre debere præferri patruis defuncti, de cuius tractatur ſucceſſione, & illud inſinuat dictio illa, *igitur*. quæ illatiua eſt, *gloſ. 1. in §. fin. inſtit. de inofficioſo teſtamento*, quaſi Iuſtinianus diceret: *Quandoquidem fratris & ſororis filijs tale priuilegium dedimus, vt in propriorum parentum ſuccedentes locum, ſoli in tertio conſtituti gradu, cum ijs qui in ſecundo gradu ſunt ad hereditatem vocentur, illud igitur palàm eſt de patruis magnis dicendum: quia ibi defuncti maſculis & fœminis, ſiue à patre ſiue à matre præponuntur, ſi etiam illi tertium cognationis ſimiliter obtineant gradum.* Et ſecundùm iſtum intellectum potius pro noſtra quàm contra noſtram ſententiam adduci debet.

Neque obſtat dicta *Nouella 118. c. 3. verſic. Si verò neque fratres*, pro contraria parte adducta ſuprà *num. 4.* quia verſiculus ille noſtram ſententiam probat, vt dixi ſupra à *n. 16.* vbi cõſiderationibus cõtrarijs ſatisfeci.

39 Quarto argumento contrario reſpondetur † rationem ob quam repræſentationis beneficium fuit conceſſum, non eſſe, ne remotior à proximiore excluderetur, ſi repræſentatio deficeret: quia ſi illa vera fuiſſet, ſequeretur inter nepotes ex diuerſis filijs, & inter nepotes ſolos ex diuerſis fratribus ceſſare repræſentationem; & tamen contrarium veriùs eſt, vt probaui ſuprà hoc *lib. cap. 15.* & probabo infrà in *cap. ſeq.* Sed vera ratio fuit, vt nepotes ex filiis ſiue ex fratribus eas conſequantur portiones, quas eorum parẽtes, ſi ſuperuixiſſent, erant percepturi. vt dixi ſupra *lib. 1. cap. 8. à num. 7.*
40 Hinc venit, † vt aliquando qui remotior eſt, per repræſentationem in alterum proximiorem gradum ingrediatur, & cum proximiore concurrat, veluti patruus & nepos; aliquando verò, vt qui in eodem parique gradu ſit, maiorem portionem percipiat, quam ſinguli ex illis qui in eodem gradu ſunt, veluti inter nepotes ex diuerſis filiis, aut fratribus, qui gradu pares, numero tamen diſpares exiſtunt, vt dixi in dictis capitulis Aliquando etiam, vt qui in eodem gradu ſit per repræſentationem proximior fiat, & omnem capiat hereditatem, ſcilicet inter nepotem ex fratre, & patruum defuncti, vt in hoc capitulo pro-
41 baui. Ex dictis patet † falſam eſſe maiorem quinti contrarii argumenti dicentem iura repræſentationẽ concedentia tantùm loqui, quando nepos pro parte dumtaxat, non à toto patruum excludit, & per conſequens ceſſare argumentum illud quod ea maiori propoſitione nititur.

Vltimo argumento ſatisfit, negando eius minorem propoſitionem, vt latè per integrum hoc caput diſputaui; nec verum

Digitized by Google

eſt repræſentationem eſſe fictionem, imò dicendum eſt priuilegium eſſe, vt latè dixi ſupra *lib.1. cap.6. à numero 8.*

SVMMARIVM.

1 *Patrueles ſoli an in capita vel in ſtirpes patruo ſuccedant, in capita à n. 1. in ſtirpes verò à n. 15. defenditur.*
Digeſtorum, Codicis & Inſtitutionum iure in capita ſuccedunt.

2 *Lex correctoria ad alios caſus quàm in ea expreſſos non extenditur.*

3 *Intellectus Nouellæ* 118. *cap.3. verſ.* Sed & ipſis, *& à num.* 19.

4 *Dictio* tunc, *taxatiua eſt, & importat diſpoſitionem limitatam & reſtrictam ſolùm ad caſum in quo loquitur.*

5 *Intellectus dicti cap.3. verſ.* Huiuſmodi verò priuilegium, *& n.21.*
Fruſtra precibus imploratur quod iure communi ſibi concepit.

6 *Ratione legis deficiente ceſſat eius diſpoſitio.*

7 *Repræſentationi locus eſt inter eos qui è defuncti ſtirpe, ſobole, ac progenie ſunt, Et patrueles non ſunt de ſobole & progenie patrui. Reſp. num.*

8 *Patruus vel auunculus patri matriuè ex vtroque parente coniunctus in ſucceſſione nepotum ex fratribus non præferuntur alteri patruo vel auunculo ex vno tantùm parente coniunctis.*

9 *Caſus omiſſus relinquitur diſpoſitioni iuris communis.*

10 *Repræſentatio non habet locum, niſi in caſibus vbi eſt ſucceſſio & in agnatis non eſt ſucceſſio. Reſp. à num. 83.*

11 *Iniuria nulla eſt, ſi in capita patrueles ſuccedant, naſceretur tamen, ſi in ſtirpes admitterentur.*

12 *Ius pro pluribus in vniuerſum conſtitutum eſt.*
Fauore alicuius quod introductum eſt, non debet in eius damnum retorqueri.

13 *Pro hac parte auctoritas Theophili & Harmenopuli conſideratur.*

14 *Doctores referuntur, qui in capita ſuccedere dicunt.*

15 *Patrueles ſolos in ſtirpes patruo ſuccedere defenditur, & num. ſeqq.*
Lex generaliter loquens, generaliter intelligi debet.

16 *Legem non diſtinguentem nec nos diſtinguere debemus.*
Lex quod non dixit, nec non dicere debemus.
Repræſentationis priuilegium indiuiduum eſt.

17 *Lex generaliter loquens per aliam ipſius legis partem, vel per aliam legem declaratur.*

18 *Ex generali ratione, vt filij fratrum in locum ſuorum parentum ſuccedant, deſcendit, vt patruis magnis præferantur, & inter ſe in ſtirpes ſuccedant.*

19 *intellectus Nouellæ* 118. *cap.* 3. *verſ.* Sed & ipſis.
Dictio, Sed, *in facto & in iure diuerſitatem dictio.* Sed &, *in facto diuerſitatem, in iure identitatem ſignificat.*

20 *Dictio*, Sed, *quando coniunctiua eſt, ſubintelligitur altera dictio*, Et.

21 *Exceptio firmat regulam in cæteris omnibus caſibus non exceptis.*
Pro principali sĕtentia adducitur dicta Nouellæ 118. *cap.3. verſ.* Huiuſmodi, *iuncto verſ.* Si autem.

22 *Obiectio contra conſiderationem ex dictis verſiculis, & eius reſponſio.*

23 *Ponderatio ex dicto verſ. Huiuſmodi, ibi:* Solis præbemus, *&c.*
Differentia inter aduerbium, ſolùm, *& adiectiuum*, ſolis.

24 *Nepotes ex duobus filijs plures, & numero diſpares in ſtirpem ſuccedunt, & quare.*

25 *Ratio vbi eadem, idem ius eſt.*

26 *Cur plures nepotes ex diuerſis filijs in ſtirpem, & ex diuerſis fratribus in capita ſuccedant, & de ratione differentiæ ſecundum Donellum, ex qua conatur reſpondere quarto noſtro argumento, & n. ſeq.*

28 *Ius nouum & ſingulare ad conſequentias & ſimiles caſus producendum non eſt.*

29 *Reſponſio Donelli locum habet ante Nouellam Iuſtiniani, ſed non poſt eam. Qua ratione deſcendentes & tranſuerſales in ſtirpes ſuccedāt, eodem n & 30.*

31 Nepotes *ex diuerſis fratribus, vt agnati, tamen in parentum locum & gradum vocantur ex priuilegio Iuſtinianeo.*

32 *Intellectus Nouellæ* 118. *cap.3. verſ.* Quandoquidem, *& numeris ſeqq.*

33 *Patruus magnus concurrebat cum nepote ante Nouellam Iuſtiniani*

34 *Patruus magnus excludebatur à nepote ante* Nouellam *Iuſtiniani ſecundùm aliquos, ſed reprobantur.*

35 *Deſcendentes cur à ſucceſſione hereditatis excludant aſcendentes in eodem æquè gradu exiſtentes & n 36.*

37 *Sententia dicti verſic.* Quandoquidem, *eſt iuris noui diſpoſitio, & antea aliter erat diſpoſitū.*

38 *Andreas Fachineus conuincitur.*

39 *Vt nepos ex fratre cum proximo patruo concurrat, vel patruum magnum excludat, opus eſt priuilegio, ſecus inter ſolos patrueles. Declara num. ſeq. Eo ipſo quod filij fratrum in locum parentum ſuccedunt, naſcitur, vt cum patruo proximo tātum, vel inter patrueles ſolos in ſtirpes ſuccedant, & patruos magnos excludant, etiamſi Iuſtinianus ſpecialiter non cauiſſet, ibidē.*

41 *Intellectus Nouellæ* 118. *c.3. verſ.* Vnde conſequens eſt, *& num. ſeqq.*

42 *Obiectio contra intellectum & eius reſponſio, & num. 43.*

44 *Intel-*

44 *Intellectus dicti capituli 3. eiuſdem Nouellæ, verſ.* Si vero neque fratres, *& numeris ſeqq.*
45 *Obiectio Doctorum, & eius reſponſio n. 46. & 47.*
Referens intelligi debet cum omnibus relati qualitatibus, dicto n. 45.
46 *Clauſula,* ſicut diximus, *eſt relatiua præcedentium cum omnibus qualitatibus, & conditionibus antecedentibus.*
48 *Donelli & Rittershuſij conſiderationes contra ſupradictum verſic.* Si verò neque fratres, *& num. 49. 50. & 51.*
52 *Conſiderationibus Donelli & Rittershuſij ſatisfit, & num. ſeqq.*
57 *Bartoli ponderatio pro hac parte adducitur.*
58 *Intellectus l. qui complures. 32. ff. de vulgar. & pupillar. & n. 62. & 63.*
59 *Reſponſio Zaſii ad Bartolum conuincitur.*
60 *Reſponſio Hothomani approbatur, & num. ſeq.*
Eiuſdem hominis hereditas variè quandoque pro caſuum & perſonarum varietate, modò in ſtirpes, modò in capita diuiditur.
63 *In rebus certis non eſt locus coniecturis.*
64 *Doctores tenentes, in ſtirpes patrueles ſolos ſucceſſuros, referuntur.*
65 *Materia ſucceſſionum ab inteſtato iuxta Nouellam 118. tantùm, abrogatis omnibus legibus anterioribus decidenda eſt.*
66 *Accurſius reprobatur.*
67 *Pro expreſſo habetur quod ſub clarorum verborum compendio etiam poteſt comprehendi.*
68 *Intellectus Nouellæ 118. cap. 3. verſ.* Sed & ipſis, *& numeris tribus ſequentibus.*
Dictus verſiculus intelligi debet, quando fratris filij cum patruo & auo ad ſucceſſionem alterius patrui admitti deſiderat.
69 *Ratio iuris repugnat huic intellectui, & quare nihilominus Iuſtinianus ita decreuerit.*
70 *Dictus verſiculus,* Sed & ipſis, *correctus fuit Nouella 127. in præfatione, & in cap. 1. & qua ratione.*
71 *Dictio,* tunc, *quomodo intelligenda ſit in dicto verſ.* Sed & ipſis.
72 *Alius intellectus Caualcani, & tribus numeris ſeqq.*
76 *Patrueles ſoli ante Nouellam Iuſtiniani in capita ſuccedebant, ſed poſt eam in ſtirpes ſuccedunt.*
77 *Quare olim patrueles in ſtirpes non ſuccedebant, & hodie ſuccedant.*
78 *In ſtirpes ſuccedere quid ſit.*
In ſtirpes ſucceſſio opponitur ſucceſſioni in capita.
79 *Irnerius defenditur.*
80 *Caſus in quo militat ratio expreſſis, non dicitur omiſſus, ſed expreſſus.*
81 *Quod virtualiter ineſt, & ex expreſſis reſultat, pro expreſſo iudicatur.*
Quod ſub expreſſo conſecutiuè venit, pro expreſſo habetur.
82 *Quemadmodum nepotes ſoli auo in ſtirpes ſuccedunt, & hic caſus comprehenſus eſt virtualiter in Nouella 118. ita dicendum eſt de ſolis fratrum filijs.*
83 *Sententia, vt in ſuis & agnatis non ſit ſucceſſio, quomodo ſit intelligenda, & n. 84. & 85.*
84 *Lex 12 tabularum refertur, & explicatur.*
85 *Iure Digeſtorum & Codicis quoad ſucceſſionem melioris conditionis erant ſui quàm agnati.*
Iure Prætorio & Nouellarum in agnatis datur ſucceſſio.
86 *Non eſt in poteſtate patruelium, an ex proprio, vel an ex parentum iure ſuccedere velint.*
Ex concurſus euentu non pendet an patrueles in locum parentum ſuccedant, necne.
Suus heres quis ſit.
87 *Nepotes inter ſe auo ſuccedentes non peioris, ſed melioris conditionis ſunt quàm agnati.*
88 *In parentum locum ſuccedere eſt introductio fauorabilis.*
Ferẽdus eſt caſus ex dubio euentu contingens, vt vtiliùs patruelibus aliquando ſit in capita ſuccedere, propter certitudinem priuilegij in ſtirpes eos admittentis, quod ipſis frequentiùs vtiliùs eſt, & num. 89.
89 *Leges non debent pendere ex incerto rerũ euentu*
90 *Ius graduí conceſſum ex ſuccedentium numero & perſonis non eſt immutandum.*
91 *Non debet eſſe melioris conditionis filius quàm pater, ſi viueret.*
92 *Theophilus interpretatur, & Conſtantini Harmenopuli auctoritati ſatisfit.*
93 *Iure Regio patrueles in capita tantùm admittũtur.*
94 *Opinio Azonis correcta eſt per l. 8. Tauri, ſecundùm Antonium Gomecium, ſed reprobatur numeris ſequentibus.*
96 *Leges Fori non ſeruantur, niſi quatenus vſu cõprobatæ fuerint.*
97 *Leges Partitarum à Ferdinando Tertio inceptæ, & ab Alfonſo Nono Regibus abſolutæ & perfectæ, non fuerunt ſeruatæ vſque ad tempora legum Tauri.*

CAPVT XXVI.

Patrui hereditas inter ſolos fratrum filios, hoc eſt, patrueles, an in capita, vel in ſtirpes diuidenda ſit: & iure communi in ſtirpes contra communem opinionem, Regio verò in capita eſt diuidenda.

1 VIx illa in iure noſtro† quæſtio eſt, quæ aut foro aut in ſcholis interpretũ & Doctorum contentione agitata ſit, de qua in hoc capitulo diſputabimus. Duplicem opinionem inuenio, vna, quod in capita, altera eſt, quòd in ſtirpes patrui hereditas inter fratrum filios ſolos diuidatur; & pro vtraque plurima argumenta conſiderari poſſunt. Pro prima opinione facit primò, quòd non ſolùm Digeſtorum iure

in

in capita ſuccedunt, *l.2.§.hæc hereditas,ff. de*
ſuis & legitimis,l.1.§.vlt.ff ſi pars hered.petatur,
Iul. Paulus Iuriſconſult.lib.4.ſententiar. tit. 8.§.
19.Vlpian.in fragmentis,titul.26.§.4.Caius lib.2.
inſtitutionum,titulo 8.§.regulariter 7. & idem
Decij Imperatoris reſcripto procedat,*l.3.C.*
de legitimis heredibus: verum & à Iuſtiniano
Impetatore idem ſit deciſum, *l. lege duo*
decim tabul. 14. §. in his igitur 1. verſic. Illo
procul dubio obſeruando, l fin.§. cùm autem ter-
tio gradu, verſiculo, Illo etiam obſeruando, C.
eodem tit.§.ſi plures 5. inſtit de legitima agnator.
2 *ſucceſſion.*Sed hoc ius † correctum non eſt
Nouella 118.cap.3. verſiculo, Si autem, & §. ſi
verò,vbi tantùm fratrum filios concurren-
tibus fratribus defuncti ſuccedere colligi-
tur, & nihil apertè de fratrum filiis ſolis
inter ſe ſuccedentibus dicit, & latiùs infrà
numeris ſequentibus probabitur. Ergo illis
deciſionibus antiquis ſtandū eſt, cùm cor-
rectoria lex ad alios caſus extēdi nō poſſit,
quā quoad expreſſos in ea,*l. præcipimus. 32.*
in fine, C.de appell.l.1.C.de iure dotium, l. ſanci-
mus.27.C.de teſtamentis & cum multis notaui
ſupra *hoc libro.cap.14.n.10.*
3 Secundò † probatur ex dicta *Nouella* 118.
c.3. verſ.Sed & ipſis: Sed & ipſis(inquit) *fra-*
trum filijs tunc hoc beneficium conferimus, quan-
do cum proprijs vocantur thijs ſiue maſculi.ſiue
feminæ,ſiue paterni,ſiue materni ſint:vbi ſucceſ-
ſio in parentum iura tribuitur ſub condi-
tione,ſi cum patruis ſuccedant Tolle con-
ditionem.& hæc in ſtirpes ſucceſſio ſubla-
ta erit,argum.*l.1.verſ.Huius,ff.de officio eius,*
l. ſi procuratorem 8. §. ſi ignorante, iuncto §.
igitur ſeq.ff.mandati,maximè,cùm dici ſoleat,
ius nouum & correctorium extendendum
non eſſe, vt notaui præcedente num. Et
4 pro hac parte † dictio illa: *tunc*, conſideran-
da eſt, quam noſtri taxatiuam dicunt, *l.fi-*
lius 4. in fine,vbi *gloſſa, ff.de condition.& de-*
monſtration.gloſſa verbo: tunc,in c.cùm in cunctis
7.de electione, & ſic importat diſpoſitionem
limitatam & reſtrictam ſolùm ad caſum
in quo loquitur, vt poſt *Burſatum conſ.337.*
n.75.li.3.Menoc.conſ.393.n.47.vol.4 Caualcan.
decis.16.n 11.p.3.& cum *Anchiaran. Alciat. Al-*
dobran.Crauet.Roland.à Valle, Cephalo,Antonino
Theſauro & Surdo dixi in *cap.præcedente nu. 3.*
5 Tertiò:† in eadem *Nouella 118.c.3. verſic.*
Huiuſmodi vero priuilegium, Iuſtinianus hoc
ius nouum pro fratrum filiis conſtitutum
priuilegium & beneficium appellat.Porrò
nec beneficium, nec priuilegium eſſe po-
teſt, niſi cū vocantur fratrum filii aut præ-
feruntur iis caſibus, quibus antea aut non
vocabantur,aut ita vocabantur, vt nō præ-
ferrentur. Cur enim priuilegio indigeant
eo caſu,quo iam ſit iis communi iure con-
ſultum,vt ex propria perſona admittantur?

l.1.in fine,ff.ad municip.l.1. C.de theſauris,li.10.
& cum *Loazes,Rumo Croto & Surdo* notaui
in capitulo præcedènte,*n.10* Atqui iam in
hoc capite,*nu.1.*dixi ius vetus patrueles in
capita ad patrui hereditatē admittere.Ergo
in eam rem nullo priuilegio aut beneficio
opus fuit.
6 Quarto:† deficiente legis ratione, ceſſat
eius diſpoſito.*l.quod dictum.32.ff.de pactis, l.*
ex facto 43.ff.de vulgari & pupil. l. in omnibus
cauſis.68.ff.de regul.iuris,& cum aliis iuribus
Tiraquelo,Pariſio,Mandello,Franchis, Caualcano
& Donello dixi ſuprà *hoc lib. c.6.n 9.* At hic
deficit ratio, quæ in ſtirpes ſucceſſionē ex-
poſcit, quando concurrunt patrui, videli-
cet,quia qui gradu remotiores ſunt patruo,
ſine illius iniuria in capita vocari non poſ-
ſunt,*dicta l.3.C.de legitim.heredibus*: non enim
ex ſua admittuntur,cùm proximi non ſint,
ſed ex patris perſona ſuccedūt. Ergo eius
iure vti debent, alioquin à patruis exclu-
derentur,vt latius dixi ſuprà *lib.1.c.8. à n.1.*
At ſi fratrū filii ſoli ſunt, nulli fit iniuria, ſi
viriles partes fiant, quia omnes ex perſona
ſua vocātur,quippe proximi pariter,&æqua-
les gradu ſunt, & excluſionis metus ceſſat.
7 Quintò: † tunc in ſtirpes diuiſioni locus
eſt, cum ad eos hereditas defertur, qui è
defuncti ſtirpe,ideſt.ſobole ac progenie sūt:
arg. §. cùm filius 6. inſtit. de hereditat. quæ
ab inteſt. deferuntur, patrueles ſiue filii ex
fratribus non ſunt è defuncti patrui ſobo-
le. Ergo non poteſt procedere repræſenta-
tio,& per conſequens neq;in ſtirpē diuiſio.
8 Sextò:† licèt dicta *Nouella 118.c.3.verſ.Vn-*
de conſequens eſt,frater vtroque parente con-
iunctus,eiuſque filius fratri vno tantum pa-
rente coniūncto,eiuſque filiæ præferatur:
non tamen ideo dici poſsit in ſucceſſione
filiorum fratris, vel ſororis patruum vel a-
unculum patri matriuè ex vtroque pa-
rente coniunctum præferri patruo vel auū-
culo patri matriue ex vno tantum parente
coniuncto, vt probat *Bart.in l.2 §.legitima, ff.*
de ſuis & legitim.Iacobus Cuiacius conſultatione
4.& tit.11.li.2. de feudis:nimirum, quia di-
ſtinctionem,quam inter fratres, fratrum-
que filios Iuſtinianus adhibuit,eandē non
adhibuerit inter patruos & auunculos. Er-
go † quicquid à Iuſtiniano pro omiſſo ha-
bendū eſt,ad aliū casū non eſt extendendū
ſed iuris antiqui diſpoſitioni eſt reliquendū
l.cōmodiſſimè 10.cū ſim ff.de liber.& poſthum.
ſcard. de probat. concluſ.1136.n.1.Mantica li.3.
de coniecturis vltim.voluntat.tit.19.n 8.Menoch.
conſ.232.n.6.li.3.Vincen.Honded.conſ.1.n.23.li.
1.Surd.conſ.553.n.35. vol.4.& Petrus Barboſ.
*in l.ſi cùm dotem,n.50.ff. ſoluto matrin.*Et quē-
admodū nō fit extenſio de vno ad aliū ca-
sū;ita neq;fieri debet ad filios ſolos fratrū.

Septimò

Digitized by Google

10 Septimò:† diuiſio in ſtirpes locum non habet, niſi vbi ſucceſſio eſt, §. *cum filius* 6. *inſt.de heredit.quæ ab inteſtato deferuntur*. Latè dixi ſuprà *lib.* 1.*cap.* 9. *per totum.* In agnatis autem nulla ex lege duodecim tabularum eſt ſucceſſio , §.*placebat* 7. *inſtit.de legitima agnatorum ſucceſſione* , *Iulius Paulus lib.*4.*ſententiarum, tit.*8.*verſ.In hereditate legitim*,& *Vlpianus in fragmentis, tit.*26.§.5.*& tit.*28.§.7.*in fine* Ergo non ſuccedunt in ſtirpes , vt argumentatur *Franciſcus Hotbomanus .quæſtionum illuſtrium, quæſtione* 14.

11 Octauò ; † ſi patrueles iſti in capita ſuccederent , ipſorum nemini fit iniuria; nam vbi fortuiti caſus par in vtramque partem ratio eſt, neuter lædi videtur, *l.*1.*C.de pactis, l.fideicommiſſo.*11.*C.de tranſactio. l.ſi pater.*12. *C.de in officioſo teſtamento* . Attamen inre ita poſito, vt patruo in ſtirpes & non in capita patrueles ſuccederent, prodeſſet ea res illis qui ex fratribus aut ſoli , aut pauciores ſupereſsent , cæteris autem , qui numero ſuperaſsent , nocerer , atque ita maiore patruelium parte inſpecta contra patrueles potiùs quàm pro iis conſtitutum ius dice-
12 retur . Inſpiciendum eſt enim † quid plures velint , cum pro pluribus in vniuerſum ius conſtitutum ſit , *l.cum plures.*15.*ff. de bonis auctoritate iudicis poſſid.l.iuris gentium.* 7. §. *vltim.ff.de pactis, Bart.in l.*2.§ *ex his, num.*4.*ff. de verbor.ſignificat.* alioqui fierer , quod eorum fauore Iuſtinianus inductum voluit , in odium iniqua interpretatione retorquētur,contra *l.nulla.*25.*ff.de legibus . l.quod fauore.* 6. *C.eod.l.*3.§.*duæ autem* 5.*ff.de Carboniano edicto , cap.*!*quod ob gratiam* 61.*de regulis iuris lib.*6.& vtrobique *Doctores,Nicol.Vigel.lib.*1. *methodi iuris ciuilis, cap.*2.*quæſtio.*6.*regula* 7. *& Donellus lib.*1.*commentariorum iuris ciuilis,cap.* 13.§.*ſi generalem, poſt medium* .

13 Nonò & vltimò; † dicta opinio non ſolùm confirmatur auctoritate Theophili , qui Iuſtiniani tempore vixit , & fuit vnus ex compilatoribus inſtitutionum in §. *hoc etiam, inſt.de legitima agnator. ſucceſ.* Verumetiam *Conſtantini Harmenopuli*, qui paulò poſt Iuſtinianum vixit in *lib.* 5. *promptuarij iuris ciuilis,tit.*9.*de heredibus,* §.21.*Si defuncto fratres* (inquit)*non ſuperſunt , filij fratrum dumtaxat , præmortuis duobus aut tribus fratribus , per capita,& in ſingulas ipſorum perſonas hereditas diſtribuitur , hoc eſt , vt quotquot ſunt , ex æquis portionibus pro ſe quiſque ad hereditatem vocetur*,& §.ſeq.clarius dixit .

14 Hanc principalem ſententiam † defendunt poſt *Azonem* iſtius opinionis originalem auctorem *in ſumma* ad titulum,*C.de legitim heredib.num.* 11. *Accurſius in* §. *cæterum , verſic.Hoc etiam addendum eſt , inſt. de legitima agnatorum ſucceſſio.* & vt Doctorum allegationes omittamus , viginti Doctores refert *Valentinus Forſterus lib.* 8. *de ſucceſſion. ab inteſtato, cap.*3. *num.*1.& poſt quadraginta quattuor Doctores tenet *Anton. Theſaur. deciſ.* 162.*per totam: Papon libro* 21.*arreſtorum, tit.*1. *arreſto* 12.*&* 13.*Ioan. Lucius lib.* 8. *Placitorum, tit.*10.*Mynſingerus centuria* 3. *obſeruatione.* 95. *Anton. Faber lib.*6.*Codicis Fabriani, tit.* 33. *aliàs* 31.*de legitimis heredibus, definiti.*1.*Colerus deciſ.* 51. *Ioannes Grinellus Sequanus deciſ. Dolana .* 130. *Mantica tom.* 2. *de tacitis & ambiguis conuentionibus lib.*23.*tit.*32.*Paul. AEmil. Gallus de exceptionibus quæ oriri poſſunt in ſucceſſione tam ab inteſtato, quàm ex teſtamento, parte* 1.*in principio.à num.*157.*Paſchalis* 4.*parte de viribus patriæ poteſtatis,cap.*9.*num.*14.*&* 16.*Cephal. conſ.* 431.*vol.* 3. *Ludouic. Morotius conſ.* 1. *& Matthæus Vueſembec.conſ.*84.*vol.* 2.*per tot. Conſtant. Capriol.lib.*3.*num.*60.*cum plurib. ſeqq. Ranchinus in* §.13.*à num.*14.*in ſuis tractatibus de ſucceſſion ab inteſtat. Andr. Molfeſius ad conſtitution. Neapolitan.in* 4.*parte, ſub titulo de ſucceſſionibus ab inteſtato, q.*37.*Conrad.Ritteras husius in partitionibus , lib.*1.*cap.*16.*quæſt.*9.*cum quattuor ſequentibus* , & poſt alios multos tam exteros quàm noſtros *dominus Caſtillo lib.* 3. *quotidianar.controuerſ.cap.*19.*à num.*81. *Zaſius ſingularium intellectum, cap.*7.*& conſ.*4.*lib.*1.*& in epitome feudorum, part.*8. *num.*18.*Fachineus lib.*6. *controuerſ. iuris ; cap.*3.& ex ſcholaſticis *Matthæacius in epitome legatorum lib.*2.*cap.* 7. *Duarenus in conſuetudin.feudalibus , cap.* 8.*num.*10. *& cap.*11.*num.*14.*Cuiacius in fragment Vlpian. tit.*26 §.4.*& lib.*2.*de feudis , tit.* 12. *Hothoman. quæſtionum illuſtrium, quæſt.*14. *& in* §. *cùm filius,* vbi Balduinus, *inſt.de hereditat.quæ ab inteſtato deferuntur , idem Balduin. & Eguinarius Baro in* §.*hoc autem,inſt. eod.Ranard.ad leges* 12. *tabular.cap.*19 *pag.*91.*Donellus lib.* 9. *commentarior.iuris,c.*4.§.*De duorum fratrum filijs.Vantdus l.*1.*variar. quæſt.*24.*Borcholten de gradibus , pag.*243.*& ſeq & de feudis, cap.*7.*Euerar.Broncors centur.*3.*enantiophan.aſſertione* 69. *Valentin. Forſterus Iunior.*1.*parte diſputatione Iuſtinianea* 15.*theſi* 9.*& Dominicus Arumæus exercitatione Iuſtinian.*11.*theſi* 12.& alij multi tam practiui, quàm ſcolaſtici, quos conſulto omitto, & à citatis referuntur .

15 Contraria ſententia † vt patrueles ſoli non in capita , ſed in ſtirpes ſuccedant, verior eſt . Primò , quia Iuſtinianus in dicto verſiculo *Huiuſmodi* , dictum priuilegium ſolis fratrum filiis conceſſit,vt in parentum locum ſuccedentes in ſtirpes ſuccederent in patrui hereditate . Sed hoc Iuſtinianus generaliter conceſſit : ergo generaliter eſt intelligendum , *l.*1.§.1.*ff de legat. præſtand. l. de pretio.*8.*ff de Publiciana in rem action. Cathe ran.deciſ.*95.*numero* 12.*Vincen.de Franchis deciſ.* 367.*num.*7.*Decian.conſ.*44.*num.*3.*lib.*1.*Cephal.*

conſ.

conſ. 393.*num.*164.*lib.* 3.*Beuſius conſ.*16 *num.*4. & *conſ.*87.*num.*4.*lib.* 1. *conſil. Academiæ Roſtochenſ.*4.poſitum poſt tractatum *Giphanij de renunciationibus, pag.* 144. Et cùm lex non di-
16 ſtinguat † an priuilegium illud conceſſum ſit filijs fratrum ſolis, an cum patruo concurrentibus, nec nos diſtinguere debemus, dicta *l.de pretio, Cacheran.dicto num.* 12. *Franchis vbi ſuprà num.*8.*Surd.conſ.*34.*num.* 3.*lib.*1. & *conſ.*271.*num.*28.*l.*2. nec dicere quod lex non dicit, *l.ſi ſeruum.* 71.§.*non dixit, ff.de acquir.hered.l.illam* 19 *C.de collationib.* & cum alijs *Surdus conſ.*51.*num.*7. & *conſil.*143. *num.* 14. & 15. *lib.*1. Vnde priuilegium iſtud indiuiduum eſt, & in quocunque caſu ſucceſſionis, ſiue patrueles cum patruo, ſiue ſoli concurrant, verificari debet, vt poſt alios in terminis dicit *Caualcan.deciſ.*25.*nu.*9. & 10.*par.*4.

17 Doctores contrarii † reſpondent, verſ. *Huiuſmodi verò priuilegium* dicentes in dicto verſiculo priuilegium illud non generaliter & indiſtinctè conceſſum, ſed tantùm quando cum patruis filii fratrum ſuccedunt, & ſic verſiculum illum declarari, & intelligi debere verſiculo ſequenti, ibi: *Sed & ipſis fratrum filijs tunc hoc beneficium conferimus, quando cum proprijs vocantur thijs*: nam quantumcunque lex generalis ſit, per aliã ipſius legis partem, aut per aliam legem declaratur, vt cum multis dicit *Oſaſc.Cacheran. deciſ.*167.*num.*11.17. & 18.& per conſequens ceſſare argumentum ex dicto verſ. *Huiuſmodi*, deductum.

18 Falluntur equidem Doctores illi: † nam ſi quæratur, cur in patrui hereditate nepotes ex altero defuncto fratre cum patruis in ſtirpes concurrant, alia ratio afferri non poteſt quam quòd generaliter *Iuſtinianus* conſtituerit, vt in parentum ſuorum iura ſuccedant. Ideoque in quæſtione illa, an fratrum filii patruis magnis præferantur, non dat Iuſtinianus iis alterum, & quaſi nouum priuilegium, vt præferantur, ſed illud tantùm monet ex eo quod iam antea conſtituerat ſuccedere eos in locum parẽtum, ita vt cum propriis patruis concurrant, illud omnino ſequi, & palàm eſſe, vt patruo magno præponantur, vt conſtat ex *Nouella* 118.*verſ. Quandoquidẽ fratris & ſororis filijs*, & probaui latè *in c.præcedẽte*, & ſic ex eadem ratione inferri neceſsè eſt, patrueles, cum ſint filii fratrum, in ſtirpes ſuccedere.

19 Nec verſiculus ille: *Sed & ipſis*, † pro cõtrariis, imò pro noſtra facit parte; quia quando poſt verſiculum vnum ſubſequitur alius incipiens cum dictione iſta: *Sed &*, denotat diuerſitatem in facto, ſed eamdem deciſionem in iure, vt dixi in capitulo præcedente, *num.* 32. ad differentiam dictionis, *ſed*, quę non tantùm in facto, ſed in iure diuerſitatem denotat, vt notaui in dicto *num.*32. Cùm igitur in dicto verſ. *Sed & ipſis*: concedat illud priuilegium filiis fratrum, quando cum patruis ſuccedunt, à fortiori dicendum eſt eamdem eſſe ſententiam in verſiculo præcedente, licèt factum ſit diuerſum, vt non ſolùm filii fratrum inter ſe in ſtirpes ſuccedant ex dicto verſiculo, *Huiuſmodi*, verumetiam quando cum patruo concurrant, vt dicto verſic. *Sed & ipſis*: alioquin ſi dictus verſiculus, *Sed & ipſis*, fuiſſet declaratiuus, & non extenſiuus caſus præcedentis, diceret Iuſtinianus: *Ipſis fratrum filijs tunc hoc beneficium conferimus*, &c. & non diceret: *Sed & ipſis*, &c.

20 Contra hoc † inſurgit Oſualdus *Hilligerus in Donello enucleato, lib.* 9. *cap.*4.*littera M. in notis in principio* dicens, dictionẽ illam *Sed*, diuerſitatem illam non operari, cùm frequentiſſimum ſit, & exemplis infinitis pareſit, voculas, *Sed*, modò diſcretiuas, modò coniunctiuas eſſe, ſecundum *Cuiacium lib.*15.*obſeruation.cap.*19.*circa finem*, & *lib.*25. *c.*10. & *Ioannem Robertum lib.* 1.*animaduerſionum cap.*21. Sed reſpondetur quòd dictio, *Sed*, quando eſt diſcretiua, in facto & in iure caſus præcedentis diuerſa eſt, vt dixi in numero præcedente: at quando eſt coniũctiua, eſt ratione coniũctionis illius, *Et* quæ ſubintelligitur, quaſi diceret, *Sed &*, vt cum doctiſſimo noſtro *Antonio Auguſtino* & aliis dixi in *capitulo præcedente, num.* 32. Et tunc affirmabimus, quod in legibus vbi dictio, *ſed*, eſt coniunctiua, ſubintelligitur altera dictio, *Et*, operaturque diuerſitatem facti, & identitatem iuris caſus præcedentis, vt dixi, ac ſi verbis expreſſis dictum fuiſſet, *Sed &*, & per conſequens non eneruatur noſtra conſideratio, & paret quàm debilis ſit põderatio *Fachinei lib.*6.*controuer.iuris, cap.* 3.*col.* 1020.*verſic. Tertio & col. ſeq.*

21 Secundo, principaliter † Iuſtinianus in dicto verſiculo, *Huiuſmodi verò priuilegium*, filiis fratrum priuilegium conceſſit, vt in parentum locum ſuccederent, poſtea à regula iſta generali ſolùm illum caſum excipit, ſi cum patruis concurrant aſcendentes, dicta *Nouella* 118.*cap.*3, *verſ.Si autem cum fratribus*, in hæc verba: *Si autem cum fratribus defuncti etiam aſcendentes (ſicut iam diximus) ad hereditatem vocantur, nullo modo ad ſucceſſionem ab inteſtato fratris aut ſororis filios vocari permittimus.* Ergò apertiſſimè Iuſtinianus in cæteris omnibus caſibus non exceptis regulam firmat, *l.quæſitum.*12. §.*idem reſpondit.* 43.*verſ.Denique Neratius, ff.de inſtructo vel inſtrumento legato: l.nam quod liquidè.*4.§.*fin.ff.de penu legata, Cranet.*214.*num.*14. & 13.*Menoch.*

conſ.

conſ.87.num.34.& 35.lib.1. Surd.conſ. 230. n. 17.lib. 2.conſ.313.num. 70. lib.3.& deciſ. 185. num-8.& Caualcan.deciſ.38.numero 12.parte 1. & deciſ.12 n.9.p.4.

22 Nec dicat aliquis † hoc argumentum parui eſſe momenti, cùm etiam ab illa regula exceptus caſus eſt, quando filii fratrum non concurrunt cum propriis thiis: nam cùm *Iuſtinianus* dixiſſet in dicto *verſsculo Huiuſmodi. Huiuſmodi verò priuilegium in hoc ordine cognationis ſolis præbemus fratrum maſculorum & fæminarum filijs aut filiabus, vt in ſuorum parentum iura ſuccedunt. Nulli enim alij omnino perſonæ ex hoc ordine venienti hoc ius largimus*. Et his verbis regulam generalem conſtituiſſet, poſteà immediatè proſequitur, his verbis: *Sed & ipſis fratrum filijs tunc hoc beneficium conferimus, quando cum proprijs vocantur thijs maſculis & fæminis, ſiue materni ſint:* & implicitè excepit à regula, quando patrueles ſoli concurrunt: quemadmodum explicitè excepit etiam in verſiculo immediatè ſequente caſum, quando cum patruis concurrunt aſcendentes. Reſpondetur enim regulam eſſe generalem in dicto verſic. *Huiuſmodi*, neque in dicto verſ. *Sed & ipſis*, iſtum caſum explicitè, nec implicitè eſſe exceptum, imò contrarium patet ex conſiderationibus factis, & faciendis, & verſiculum illum alium verum ſenſum habere, de quo dixi in capitulo præcedente, *num.31.& 34.*& dicam in *hoc capitulo numero 68.& ſeqq.*

23 Tertio,† noſtram ſententiam probat dictus verſiculus, *Huiuſmodi*, illis in verbis: *Solis præbemus fratrum maſculorum & fæminarum filijs aut filiabus*, &c. vbi inter fratrum filios ſolos, hoc eſt, ſine patruorum concurſu Iuſtinianus repræſentationem admiſit. Nec dicat aliquis dictionem illam, *ſolis*, idem operari ac ſi diceret, *ſolum*; quia differentia eſt inter aduerbium, *ſolùm*, & adiectiuum illud *ſolis*, ſiquidem aduerbium, *ſolùm*, idem eſt ac ſi diceret, *tantùm, tantummodo*, quod non ſolùm reſpicit perſonas, cum quibus principaliter loquitur, ſed omnes etiam alias peſonas, quas excludit à diſpoſitione & beneficio: vbi dictio *ſolum*, interuenit, quod minimè *dicto verſiculo huiuſmodi*, conuenit: cùm deſcendentes in infinitum parentum perſonas repræſentent, vt dixi *hoc libro cap.*18. At adiectiuum iſtud, *ſolis*, non reſpicit alias perſonas quàm contentas in ſuo ſubſtantiuo, quibus qualitatem perſonalem communicat, quæ aliis applicari nequit; & ſic dictio, *ſolis*, exponenda ita eſt, *incomitatis*, hoc eſt ſine patruorum concurſu, vt vtrumque latiùs explicaui in *capitulo præcedente, nu. 29.& 30.*

24 Quartò: † ex duobus filiis nepotes plures diſpares tamen numero, licèt in pari ſint gradu, in ſtirpes, & non in capita auo ſuccedunt, *l. Papinianus* 8.*§.quoniam, ff.de inofficioſo teſtamento, l.* 2.*C.de ſuis & legitimis liber. §. cùm filius. 6.inſt.de hereditatib.quæ ab inteſt. deferunt. Caius lib. 2.inſtitution. tit. 8. §. 3.verſ. Item ſi quis moriens, l.3.tit.3.par.6.*& latè dixi ſuprà *hoc libro, cap.* 15. Ratio quare in ſtirpes ſuccedant, licèt in pari ſint gradu, nulla alia eſt, quàm quia nepotes neptesuè in parentum ſuorum locum ſuccedunt, dicto §. *cum filius*, de quo latiùs dixi ſuprà *lib.1.cap.6.num.12.& 17.& dict.cap. 15.num.* 15. Eadem ratio in filiis fratrum procedit, licèt ſoli ſint, & in pari gradu exiſtant, quòd in parentum demortuorum locum ſuccedunt, dicta *Nouella* 118.*cap 3.verſ.Hu-*
25 *iuſmodi verò priuilegium*. Ergo † in ſtirpes debent ſuccedere, cùm vbi eadem ratio, idem ius ſit obſeruandum, *l.illud.32. ff. ad legem Aquil. Hippol. Rimin. in commentarijs ad titul.inſt.de teſtamentis, à num.* 82.*Menoch. conſ.* 399.*num.* 10.*lib.4.Caualcan.deciſ.3.num.17.par.* 3 *Vigel.lib.2.Dialecticæ iuris, cap.à ratione legis, regula 2.& lib. 1. methodi iuris ciuilis c. 2.quæſt. 6. regula 2.Donellus libro 1. commentarior.iuris, cap.14.§.ex ratione legis, & Ioannes Geddæus in l.1.num.14.ff.de verbor.ſignific.*

26 Huic argumento † conatur reſpondere *Donellus lib.9.commentarior.cap.4.§. de duorum fratrum filiis, verſ.Obijcitur à quibuſdam exemplū nepotum, pagina 443.col.2.* poſt medium, rationem differentiæ præſtans, & dicens nepotum & filiorum in hac re diuerſam cauſam habitam fuiſſe à veteribus. Ex duobus filijs deſcendentes nepotes certo iure in ſtirpes ad aui hereditatem vocari ex iuribus citatis ſupra *num.*24. De duorum fratrum filiis contra hoc in capita ſuccedere disertè traditum ex iuribus relatis *nu.* 1.& cum has ſpecies certo iure diſtinctas eſſe conſtet, contra manifeſtam iuris rationem eſſe apparet, vt quod de vna dicitur, ad alteram ſpeciem transferatur. Et rationem differentiæ eam eſſe exiſtimat † quòd
27 in linea recta ad parentis ſucceſſionem remotis primis liberis ſucceſſio in locum prioris gradus deficientis ſequentes admittit, in linea tamen tranſuerſali ſola cognatio & proximitas cognatos admittit, vt puta mortuo auo, ſi filius priùs mortuus eſt, ex eo nepotes ad aui ſui ſucceſſionem admittuntur, quia priùs nepotes in locum patris ſui ſuccedunt, vt in *d.§.cùm filius*. Et ita generaliter ſuccedunt ex *lege Vellea, l. Gallus 29. §.videndum 14 ff. de liberis & poſthumis*. Vnde euenit, vt ſicut filiis ſuccedentibus inter eos hereditas pro numero liberorum æqualiter diuideretur, ſic iis mortuis ex eorum filiorum numero inter

nepotes partes fieri debeant, quoniam hi
in locum filiorum ſucceſſerunt,hac autem
ſucceſſione in ſtirpes vocantur,dicto §.*cùm
filius,dicta* Nouella 118.*c.*1.*verſic.* Sic tamen.
At cum filijs fratrum vocantur ad patrui
ſui hereditatem, vt cognati & proximi de-
functo vocantur, & vna hac ratione eos
vocari conſtat, non quia priùs in locum
patris ſui ſucceſſerint,*princip.inſtit.de legitim.
cognatorum ſucceſſione, princip.inſtit. de ſucceſſio-*
28 *ne cognator.* Nihil ad rem pertinet † quòd
Iuſtinianus vocans fratrum demortuorum
filios vna cum alijs defuncti fratribus, vo-
cat hac ratione, quòd vult filios fratrum
hoc caſu ſuccedere in locum parentum
ſuorum,dicta *Nouella* 118.*cap.*3.*verſ.Huiuſ-
modi verò priuilegium.* Hoc enim ius nouum
& ſingulare eſt, & præter rationem iuris
communis cognatorum conſtitutum,ideò
ad conſequentias, nec ſimiles quidem ca-
ſus producendum eſt, *l. quod vero* 14. *cum
duabus ſequentibus, ff.de legibus, Donellus lib.*1.
*commentariorum iuris ciuilis, cap.*14.*in fine,Re-
uardus in l* 1.*ff.de regulis iuris, & Giphanius li.*
1.*de regulis iuris, cap.*10.*pag* 112. *& ſequen.*
Multò minus transferri ad caſus diſſimiles
vt hic planè diſſimiles ſpecies eſſe oſtensũ
eſt, cùm fratrum filij cum alijs fratribus
ſuccedunt, & cum ſuccedũt cum aliorum
fratrum filijs. Erit igitur hæc ſententia ge-
neralis de diuiſione inter cognatos, vt ſi
defuncto neque ſint liberi, neque paren-
tes, omnes cognati, qui eiuſdem ſunt gra-
dus, in capita,& non in ſtirpes ad defuncti
hereditatem vocentur: ſi vocentur verò
ex diuerſis gradibus, vt fit, tunc ſolùm,
cùm ſunt fratres, & aliorum demortuorũ
fratrum filij, tunc ij ſuccedentes vnà in
ſtirpes vocentur.

29 Hoc Donelli reſponſum † procedit ante
dictam *Nouellam* 118.*cap.*3. vbi tantùm de-
ſcendentes in locum parentum demortuo-
rum ſubintrantes, & eorum gradum re-
præſentantes in ſtirpes, & nõ in capita vna
cùm patruis,aut ex altero patruo filijs ſuc-
cedebant;tranſuerſales autem, ſi in eodem
gradu reperiebantur in capita ſuccedebãt,
alioquin proximior excluſo remotiore ſo-
lus ad hereditatem defuncti admittebatur,
vt dictum remanet. Poſt dictam *Nouellam*,
contra iuris communis diſpoſitum Iuſti-
nianus conceſſit fratrum filiis,vt in locum
& gradum parentum ſuccederent: inde
conſequens fuit, vt in ſtirpes cum patruo
ſuccederẽt, dicto §.*cùm filius* 6.*inſtit.de hered.
quæ ab inteſt.deſer.* vel ſi ſoli ex diuerſis fratri-
bus reperirẽtur in ſtirpes, quemadmodum
& eorum parentes,ſi viuerent,etiam ſucce-
derent ſecundùm noſtram ſententiam.Ex
30 eadem ratione † tam deſcendentes quàm
iſti tranſuerſales in ſtirpes ſuccedunt, vt
patet ex dicto §.*cùm filius,& ex dicta Nouella*
118.*cap.*1.*&* 3.Nam ſi quæras, cur deſcen-
dentes in ſtirpes vocãtur,non aliam melio-
rem rationem reddes, niſi quam *Iuſtinianus*
in dictis locis præſtitit, dicens: *Et quia pla-
cuit nepotes nepteſuè, item pronepotes, pronep-
teſuè in parentis ſui locum ſuccedere, conuenien-
ſe viſum eſt, non in capita,ſed in ſtirpes heredi-
tatem diuidi*, dicto §.*cùm filius*: nam ſi in pa-
rentum locum & gradum nepotes non
ſuccederent, excluderentur à patruo vti
proximiore.Eadem ratione nitens ipſe Iu-
ſtinianus in dicto *cap.*3.*verſ.Si autem*, dicit.
*Tantam ex hereditate percipient portionem,quan-
tam eorum parens futurus erat accipere, ſi ſuper-
ſtes eſſet: & in verſ. Vnde conſequens eſt, & in
verſ.Ex diuerſo ſiquidem,& in verſ. Huiuſmodi*
31 *verò priuilegium.* Et licèt † in tranſuerſalis
hereditate iſti ex diuerſis fratribus nepotes
vt agnati vocentur, vocantur tamen parẽ-
tum locum & gradum repræſentantes ex
nouo Iuſtinianeo priuilegio ſiue beneficio
vt non in capita, ſed in ſtirpes ſuccedant,
quemadmodum nepos ex fratre, vt agna-
tus ad patrui hereditatem vnà cum ſuper-
ſtite altero patruo admittitur, ſed quia in
patris ſui locum ſucceſſit, in ſtirpes,& non
in capita ſuccedit, *dicto cap.*3. *Nouellæ* 118.
Itaque nulla differentiæ ratio poſt dictam
Nouellam conſtitui poteſt, & deciſio ex
vera eius interpretatione pendet, quam
noſtrum caſum non per conſequentias &
ſimilitudines, ſed verè determinaſſe de-
fendimus.

32 Quintò: † pro principali ſententia facit
dict. *Nouella* 118.*cap.*3.*verſ. Quandoquidem*.
Quandoquidem (inquit) *fratris & ſororis filijs
tale priuilegium dedimus, vt in propriorum pa-
rentum ſuccedentes locum ſoli in tertio conſtituti
gradu, cum ijs qui in ſecundo gradu ſunt, ad he-
reditatem vocentur, illud palàm eſt* (hoc eſt,
neceſſariò conſequens, ita vt addi non ſit
neceſſè) *quod thijs defuncti præponuntur, etiam
ſi illi tertium ſimiliter cognationis gradum obti-
neant.* Vides Iuſtinianum conſtituiſſe, vt ſi
fratrum filij in patrui hereditate concur-
rant, non cum proprio patruo defuncti
fratris,ſed cum ipſius defuncti patruo, qui
eorum patruus magnus eſt, præferantur il-
li, quamuis eodem, quo patruus magnus,
gradu conſtituti ſint, hoc eſt, tertio, vt la-
tè probaui in *cap.præcedente.*Ex eo enim in-
33 fertur † fratrum filios in ſuorum paren-
tum iura locumque ſuccedere, non ſolum
eo caſu quo concurrit defuncti frater vno
gradu proximior, ſed illo etiam, quo alius
concurrere vult, qui parem cum ipſis gra-
dum obtineat. Quomodo enim, aut quo
iure poſſunt fratrum filii in ſucceſſione
præ-

præferri illis,quos in gradu ex propria perſona non antecedunt? Niſi hoc etiam caſu eos in ſuorum parentum iura ſuccedere admittamus:vt hac nimirum ſubingreſſione perinde habeantur, ac ſi vno gradu proximiores eſſent, ſicut & proximior eſſet pater, ſi ſupereſſet. Priuilegio ſanè in eam rem opus fuit, cum alioqui ex iuris veteris regula patruus magnus pari gradu conſtitutus cum fratrum filiis concurrere debuiſſet, *l. Iuriſconſultus.* 10. *in princip. iuncto* §. *Tertio gradu* 14. *ff. de gradibus & adfinibus*, & dixi *in capitulo præcedente*, *n.* 23.

34 Argumento iſto † non habent quid reſpondeant *Zaſius! dicto conſ.* 4. *Hothoman. quæſtion. illuſtr. quæſt.* 14. *Nicllus diſputatione feudali* 6. *theſi* 3. *littera C.*& alii, niſi quod in hereditate tranſuerſalis ita comparatum eſt naturæ ductu, vt facilius deſcendatur quàm aſcendatur: nam ſi filius defuncti excludit patrem eiuſdem, qui in eodem gradu eſt, nec tamen proximitatis iure ſuccedit, *l.* 1. *l. quoties.* 4. *C. ad ſenatuſconſultum Orficianum*, *dicta Nouella* 118. *cap.* 1. Sed hoc falſum & à veteris iuris ratione alienum eſt: nam dubitandum non eſt ante Iuſtiniani conſtitutionem in dicto verſiculo, quandoquidem, ita ius eſſe, vt cum fratrum filiis in patrui hereditate patruus magnus concurreret, ex *regula ipſius Iuſtiniani in* §. *ſi plures* 5. *inſtit. de legitima agna or. ſucceſ.* dicentis: *Tamen dubium non eſt, quin ſi plures ſint eiuſdem gradus, omnes admittantur*, & dicta *l. Iuriſcõſultus in principio, iuncto* §. *tertio gradu.*

35 Nec exemplum † noſtro caſui adaptari poteſt: nam qui ex latere veniunt, neque aſcendentes dici poſſunt, neque deſcendentes reſpectu eius cui ſuccedunt, ſed reſpectu tantùm eorum ipſorum inter ſe. Et licèt pro parentibus circa ſucceſſionem liberorum rationes ſint, de quibus *Forſterus lib.* 7 *de ſucceſſionib. ab inteſtato, cap.* 1. & *Petrus Gregorius lib.* 45. *ſyntagmatis iuris, c.* 10. *n.* 2. & 3. *par.* 3. quando defunctus parentes & liberos reliquit, liberi præferuntur, quia rationes ob quas admittuntur, fortiores ſunt, de quibus *Anton. Gomez tom.* 1. *reſolutionum, c.* 1. *num.* 4. *Forſterus lib.* 4. *de ſucceſſion. ab inteſt. cap.* 12. *num.* 9. & 10. *Petr. Gregor. dicto lib.* 45. *cap.* 1. *num.* 12. 13. & 14. & *Donel. lib.* 9. *commentariorum iuris, cap.* 2. Semper

36 enim † lex vocat primo ad defuncti hereditatem illos, erga quos defunctus maiorem amorem veroſimiliter habuit: quapropter filios quaſi à defuncto patre magis dilectos excluſis auis lex primo loco inuitauit, ſiquidem parentes ſubſtantiam propriam in filio diligunt, cùm idcirco filios filiaſue concipimus, atque edimus, vt ex prole eorum earumue diuturnitatis nobis memoriam in æuum relinquamus, *l. liberorum.* 220. *in fine. ff. de verbor. ſignification.* & latiùs dixi ſuprà *lib.* 1. *cap.* 7. ab initio, & per conſequens ardentius quàm parentes eorum, à quibus ſubſtantiam propriam acceperunt, diligunt: ideoque amorem deſcendere, & non aſcendere vulgò dicitur, quòd in tranſuerſalibus conſiderari nequit. Vn-

37 de pater † priuilegium Iuſtiniani in dicto verſiculo, *Quandoquidem*, non eſſe iuris communis conſtitutionem, nec credendum eſt, ſi ita à iure communi fuiſſet deciſum, à iuris compilatoribus omiſſum, nec Iuſtinianum in dicto §. *ſi plures* prætermiſiſſe limitationem illius regulæ, quam ſine controuerſia, & dubio pro conſtanti poſuit, & inde in dicto verſic. *Quandoquidem*, in patrui hereditate nepotes ex altero eius locum & gradum ſubingredientes repræſentationis iure præferri patruis magnis, qui ſimiliter in tertio quoque gradu ſunt. Quare & ipſe *Iuſtinianus* non illam noui huius iuris rationem reddit, ſed hanc: *Quia fratris & ſororis filijs tale priuilegium dedimus, vt in propriorum parentum ſuccedentes locum ſoli in tertio gradu conſtituti, cum ijs qui in ſecundo gradu ſunt, ad hereditatem vocentur.*

38 Nec etiam † argumento ſatisfacit *Fachineus lib.* 6. *controuerſiarum iuris, c.* 3. *col.* 1020. *verſ. Secundò*, dicens etiam eo in caſu in ſtirpes ſuccedere, quia veniunt ad excluſionem patrui magni: ſed noſtra quæſtio eſt, quando non veniunt ad alterius excluſionem, ſolique extant, & ſucceſſionem ſoli obtinent. Quia reſpondetur, quod quemadmodum patruus magnus & nepotes ex altero patruo in eodem parique gradu ſunt, & nihilominus iſti præferuntur illi in illa parte hereditatis, ad quam patruus magnus admitteretur, ſi repræſentationis iure nepotes non ſuccederent. Ita & patrueles ſoli in eodem parique gradu exiſtentes repræſentationis iure ſuccedunt, vt ſic cæteros patrueles excludant ab illa hereditatis parte, ad quam admitterentur, ſi non in ſtirpes, ſed in capita ſuccederent. Quid igitur intereſt in dicto verſ. *Quandoquidem*, patrui magni mentio facta fuerit, ſi in vtroque caſu in pari ſunt gradu, & regulariter ex propria perſona, vnus alium excludere nequeat, imò in capita ſuccedere debeant, quod ne conſequantur, repræſentatione opus fuiſſe certum eſt: ſemper enim leges ratione iuris, & non è contrario, ratio iuris legibus interpretanda eſt:

39 Nec dicat aliquis † nihil hac parte referre, an de patrui hereditate patrueles cum proximo patruo, an cum patruo magno certent, propterea quòd vtroque caſu eos ex priuilegio vocari neceſſe ſit. Prio-

re quidem, vt licèt in gradu remotiores ſint, cum proximiore nihilominus concurrant: poſteriore autem, vt cùm in pari ſint gradu præferantur æquè proximo. Sed ſi ſoli fratrum filii ſuperſint, ac de patrui ſucceſſione inter ſe contendant, aliud obſeruandum eſſe propterea quod eo caſu ex propria perſona & naturæ ordine ſuccedere poſſint, vt nullo iis in eam rem opus ſit priuilegio. Nam in quæſtione illa, an fratrum filii patruis magnis præferantur, non dat iis *Iuſtinianus* alterum & quaſi nouum priuilegium, vt præferantur, ſed illud tantùm monet ex eo quod iam antea conſtituerat in locum parentum eos ſuccedere, ita vt cum propriis patruis concurrant, illud omnino ſequi & palàm eſſe, vt patruo magno præponantur dicto verſiculo, *Quã-*
40 *doquidem*. Finge igitur † nihil de eo Iuſtinianum cauiſſe, ac in dubio reliquiſſe, num patruo magno præferri fratris filius deberet: dicerent ſanè omnes contrariæ ſententiæ auctores præferri non debere, in eamque rem poſſent ea ipſa omnia allegare quæ contra *Accurſium* pro *Azone* Adduximus à num. 1. Et tamen facerent apertè contra Iuſtiniani legem, vt vel ex illo maximè apparet, quod Iuſtinianus caſum hunc ita tractat, vt dubitare nemo poſſit, quin etſi *Nouellæ* verbis prætermiſſus eſſet, idipſum tamen ex Iuſtiniani mente pro conſtituto habendum fuiſſet: nam cùm fratrum filios nepotum exemplo in parentum iura ſuccedere ab eo conſtitutum eſt, inde illationem fecit, vt cum patruis propriis concurrerent, & patruis magnis præferrentur, quod ille ſpecialius conſtituit.

41 Sextò † probatur ex verbis dictæ *Nouellæ* 118. *cap.* 3. *verſ.* Vnde: *Vnde conſequens eſt* (inquit, *vt ſi fortè præmortuus frater, cuius filij viuunt, per vtramque partem nunc defunctæ perſonæ iungebantur, ſuperſtites autem fratres per patrem ſolùm forſan, aut matrem ei iungebantur, præponantur iſtius filij propriis thijs, licèt in tertio ſint gradu, ſiue à patre ſiue à matre ſint thij, & ſiue maſculi, ſiue fœminæ ſint, ſicut eorum parens præponeretur, ſi viueret*. Vbi deciditur, quòd ſi fuerint fratrum filij, & frater, & ſic patruus improprius ex vno latere tantùm, quòd ille frater ex vno latere habeatur pro non fratre & mortuo, aut non exiſtente, & illi filii ex hereditate patrui ex vtroque latere in ſtirpes, & non in capita ſuccedent, & ſic non concurrunt cum patruo, ſed ſoli per viam repræſentationis ſuccedunt: cùm eadem ratio illius textus ſit in filiis duorum fratrum, quæ eſt in filiis vnius fratris, per illa verba: *Sicut eorum parens præponeretur ſi viueret*, & ſic patet *Accurſij* opinionem eſſe ſequendam, vt bene argumentãtur *Sonsbechius par.* 9. *de feudis, cõcl.* 6. *n.* 100. *& ſeq. Caualcan. deciſ.* 24. *n.* 3. *par.* 4. *& alij.*

42 Fundamento huic † videtur poſſe reſpõderi, dicendo filios fratrum in dicto verſiculo, *Vnde conſequens eſt*, neceſſarium fuiſſe iure repræſentationis ſuccedere, quia concurrebat patruus, qui tanquam proximior ad fratris hereditatem excluſis nepotibus ſolus aliàs erat admittendus, vnde repræſentatione opus fuit, vt ipſi in locum defuncti ſuccedentes excluderent patruum, quemadmodum eorum parens, ſi ſuperſtes fuiſſet, excluderet, quia vtrinque coniunctus erat fratri defuncto. Sed quæſtio iſta procedit, quando non erat ſuperſtes patruus aliquis, ſed ſoli patrueles de patrui defuncti hereditate certantes reperiebãtur, quia tunc ſecundùm Doctores contrarios nõ in ſtirpes, ſed in capita ſuccedere debẽt.

43 Sed † reſponſioni iſti ſatisfit dicendo, in ſuprà dicto verſiculo rationem eius deciſiuam non eſſe ſuperſiſtentiam patrui, ſed regulam priuilegii nepotum exemplo in dicta *Nouella* 118. *cap.* 1. fratrum filiis conceſſam in dicta *Nouella, c.* 3. *verſ. Si autem defuncto*, quam *Iuſtinianus* implicuit, ibi: *Tantam ex hereditate percipient portionem, quantam eorum parens futurus erat accipere, ſi ſuperſtes eſſet*. Ex qua illationem in ſequente *verſiculo* deduxit, dicens: *Vnde conſequens eſt*, &c. Præterea licèt in dicto verſ. *Vnde conſequens*, patruus per repræſentationem à nepotibus ex altero fratre vtrinque coniuncto fratri defuncto, de cuius ſucceſſione tractatur, manifeſte excludatur, nepotes iſti inter ſe in capita, & non in ſtirpes ſuccedere deberent, ſi opinio contraria vera fuiſſet, & tamen conſtat hoc in caſu in ſtirpes ſuccedere, vt infrà dicam, *num.* 82.

44 Septimò † probatur ex eadem *Nouella* 118. *c.* 3. §. 1. *Si verò* (inquit *Iuſtinianus*) *neque fratres, neque filios fratrum* (*ſicut diximus*) *defunctus reliquerit, omnes deinceps à latere cognatos ad hereditatem vocamus ſecundùm vniuſcuiuſque gradus prærogatiuam, vt viciniores gradu ipſi reliquis præponantur, ſi autem plurimi eiuſdem gradus inueniantur ſecundùm perſonarum numerum inter eos hereditas diuidatur, quod in capita noſtræ leges appellant.* Vnde ſumpta eſt *Authent. poſt fratres l.* 2. *C. de legitimis heredib.* Et ſic clarè loquitur, vt quandiu filii fratrum ſuperſint, hereditas inter eos nõ in capita, ſed in ſtirpes diuidatur, aliàs locutio illa: *Neq. filios fratrũ*, eſſet ſuperflua, & nihil operaretur quoad ſtirpes, & Imperatoris menti cõtradiceret, cùm ei faciliùs fuiſſet dicere: *Ipſos verò fratrum filios, ſi ſoli ſint, & omnes deinceps, &c.*

45 *Zaſius*, † *Hothomanus, Donellus, Fachineus* & cæteri *DD.* contrarii reſpondent verba illa. *Neq. filios fratrum*, intelligenda eſſe de filiis fratrum,

Digitized by Google

fratrum, quando vnà cum patruo concurrunt, non veró de filiis ſolis fratrum; quod oſtendunt verba ſequentia, *Sicut diximus*: & tamen in diſcurſu dicti *cap*. 3. non feciſſe mentionem Iuſtinianum de ſolis filiis fratrum, ſed de filijs fratrum, quando ſimul cum patruo ſuccedunt. Vnde cum verba illa: *Sicut diximus*, ad præcedentia referantur, cum relati qualitate intelligi debent, *l. aſſe toto*. 77. *cum ſimilibus*. *ff. de. hered. inſtituend. Magon. deciſ. Florentina* 2. *num*. 19. *Menoc. conſ*. 345. *num*. 8. *lib*. 4. *Cuiac. conſultatio*. 51. *col*. 1. *Surd. conſ*. 105. *num*. 30. *vol*. 1. *& deciſ*. 212. *num*. 14. & cum multis *deciſ*. 291.
46 *numero* 18. & loquentes † de verbis iſtis: *Sicut diximus*, *Rolandus. à Valle conſilio* 30. *à numero* 30. *libro* 4. *Cephal. conſilio* 292 *numero* 9. *lib*. 2. *Riminald. iun. conſilio* 597. *numero* 12. *lib*. 5. *Surdus conſ*. 123. *numero* 13. *volumin*. 1. *conſilio* 352. *numero* 20. *& conſ*. 417. *numero* 4. *volumin*. 3. *Canalcan. deciſ*. 18. *numero* 18. *&* 65. *parte* 3. *& deciſ*. 8. *numero* 33. *p*. 5. & alii relati in *capitulo præcedente*, *numero* 5. iuxta quos terminos intelligenda eſt dicta *Authentica* poſt fratres, quæ vera eſt in ſenſu compoſito, non autem diuiſo, ſecundum *Mattheacium in epitome de legatis*, *lib*. 2. *cap*. 7. *& Oſuald. Hilliger. lib*. 4. *Donelli enucleati cap*. 4. *littera M. in notis poſt principium*.

Huic Doctorum conſiderationi reſpon-
47 detur, † quòd licet verba illa: *Sicut diximus*, referantùr ad præcedentia, non tamen ideò dicendum eſt intelligēda eſſe tantùm de nepotibus ex fratre, quādo cum patruo concurrunt, & non de patruelibus ſolis, vt ipſi ſupponunt. ex dicta *Nouella* 118. *cap*. 3. *verſiculo, Sed & ipſis*: quia ex regula ſiue priuilegio à Iuſtiniano fratrum filiis conceſſo, vt in parentum locum ſuccedant, patrueles ſoli in ſtirpes, & non in capita vocantur, vt ſupra probaui, & infra dicam. Et verſiculus ille: *Sed, & ipſis*, alium longè ſenſum habet, vt dixi in capite ſequente à *numero* 31. & infra dicam à *numero* 68. Cum igitur verba illa, *Neque filios fratrum*, dupliciter intelligi poſſunt tam de filiis fratrum cū patruo concurrentibus, quàm de fratrū filiis ſolis, dicendum eſt ad vtrumq. caſum in dicto cap. 3. explicitè, & implicitè comprehenſum referri debere, tum quia lex generaliter, & indiſtinctè loquens, generaliter, & ſine diſtinctione eſt intelligenda, vt dixi ſupra *numero* 15. *&* 16. tum etiam quia ſic intellectus non repugnat dictis in relato *cap*. 3. & congruit verbis dicti §. *Si vero neque fratres*, vel ſubtilius dic ſecundùm notata infra *à num*. 52.

48 Demus † in dicto §. *Si verò neque fratres*, verba illa: *Sicut diximus*, deeſſe, adhuc *Donellus dicto cap*. 4. *commentarior*. *pag*. 443. *col*. 1. *in fine*, *& ſeq. & Conrad. Rittershuſius in partition. feudalib. lib*. 1. *c*. 36. *quæſtione* 13. dicunt ex dicto §. *Si vero neque fratres*, ſententiam noſtram non probari. Etſi enim non fruſtra addita eſt hæc conditio, ſi defunctus neque fratres, neque fratrum filios reliquerit, omninoque eo pertinet, vt in his quæ ſequuntur diſtinguantur fratres, & fratrum filii à reliquis cognatis inferioribus, non tamen eo pertinere putanda eſt, vt ſeparentur ſemper, ac per omnia, alioqui multa falſa conſequerentur. Nam etſi ſint fratres, ſi ſoli ſint, nihilominus inter ſe in capita ſuccedunt, vt pari gradu omnes, *l*. 2. §. 1. *ff. de ſuis, & legitimis heredibus*. Imò ipſos vnius fratris filios eodem modo inter ſe hereditatem diuidere neceſsè eſt. Sed, & in ambobus eadem prærogatiua eſt ad cæteros inferiores excludendos, quę, & in cognatis cęteris. Nam ſi ſint ſoli fratres defuncto ſine aliorum fratrum filiis, ſi fratrum filii ſine aliis fratribus, nihilominus & hi vocantur ſecundū prærogatiuā ſui gradus, & reliquis inferioribus præferūtur, vt de reliquis cognatis ſcriptū eſt in d. §. *Si verò, neq; fratres*.
49 Fatendum eſt igitur † illam conditionem non eſſe ita adiectam, vt ex ea colligi debeat, quicquid infrà dicitur de illis cognatis, diuerſum eſſe in fratribus, & fratrū filiis. Quorſum igitur? vt ſignificetur reliquos cognatos ſemper vocari ita, vt proximus inferiorem excludat, ſemper ita, vt quotcunque vocabuntur, ſuccedant in capita, at non ita fratres, ſed fratrum filios. Quando ergo hi diſſimiliter? id eſt, quando hi non excludunt inferiorem gradum, aut ſuccedunt ipſi in ſtirpes? & ſi id non fit, cùm ſuccedunt ſeparatim, reſtat, vt fiat, cùm ſuccedunt coniunctim alii cum aliis. Quapropter, & in hunc quoque caſum differentiam inter iſtos, & reliquos cognatos ſtatui in eo §. intelligendum eſt, & quidem detractis his verbis: *Sicut diximus*. Quod ſi ita eſt, omnino is §. ad filios duorum fratrum in ſtirpes vocandos nihil pertinet. Poſtre-
50 mò, † quàm certum ſit, ex ſuperiore conditione non poſſe, aut debere in fratrum filiis ſeparatim à fratribus ſuccedentibus quicquam colligi diuerſum ab iis, quæ ſequuntur in reliquis cognatis, vno exemplo fratrum liquebit. Nemo enim ex ea conditione colligit, ſi ſint ſoli fratres per ſe ſuccedentes, eos non ſuccedere inter ſe in capita, vt reliqui cognati, ſed in ſtirpes, ſuccedent enim omnino, vt dixi, in capita, nec quiſquam vnquam de eo dubitauit. Nam quomodo aliter ſuccedant qui ſunt pari gradu, & vocantur ex perſona ſua eodem proximitatis iure. Quod ſi de fratribus ſeparatim ſuccedentibus id colligi non poteſt,

teſt, nec poteſt omninò de filiis fratrum ſeparatim item ſuccedentibus colligi, quoniam Iuſtinianus & fratres, & fratrum filios eadem oratione complexus eſt. Ita ſemper
51 † huc res redit, vt conditio ſuperior intelligatur adiecta, non vt fratres & fratrum filij ſeparentur quouis tẽpore à reliquis cognatis in diuiſione quæ fit in capita; ſed tunc ſolùm, cum vocantur ſimul fratres cum fratrum filijs. Atque hoc quidem ita eſt, etſi Iuſtinianus non adiecisſet hæc verba: *Sicut diximus*. Nunc cũ adiecerit, & hæc verba ſuperiorem ſententiam exprimant, fecit, vt nemo iam dubitare debeat, quin non loquatur de duorum fratrum filijs ſeparatim ſuccedentibus, aut certè nõ ita, vt eos à reliquis cognatis in ſucceſſione, in capita ſeparet, nõ magis quã de ſolis fratribus ſuccedentibus ſentire eũ intelligere poſſumus. Hactenus Donellus, & Ritthershuſius.

52 Sed reſpondetur, † quòd quamuis Iuſtinianus in dicto §. *Si verò neque fratres*, à verſiculo, *Omnes deinde à latere*, duas ſententias dicat, prima, quòd proximus remotiorem excludat; ſecunda, quod in eodem parique gradu exiſtentes in capita ſuccedant, & *Donellus*, & cæteri *Doctores* dicant fratres, & fratrum filios ab iis duabus ſententiis Iuſtinianum tantum exemiſſe, quia fratres regulariter vti proximiores ex prædefuncto altero fratre nepotes vti remotiores excludere debebant; & quia etiam nepotes iſti in pari gradu ſunt, videbantur in capita ſucceſſuri, ſed in vtroque caſu contrarium ſtatuit fratres enim proximiores non excludunt nepotes remotiores, & nepotes aliàs in capita ſucceſſuri, quia virtute repræſentationis vocantur vna cum patruis, in ſtirpes ſuccedunt: de nepotibus ſolis ex fratribus nihil ibi dictũ eſt, quapropter in capita ſucceſſuros interpretes cõtrarij affirmant. Hoc coacti ſunt dicere, ne *Iuſtinianus in hoc* §. ſibi contrarius videretur, cum *dicto cap. 3. verſicu-*
53 *lo, Sed & ipſis*. Contrarietatis timor ceſſat † ſi ille verſiculus verè intelligatur, vt dicemus infra à *numero* 68. Vnde dictus §. *Si verò neque fratres*, debet intelligi de ſolis nepotibus ex prędefunctis fratribus, cum dicta, & dicenda fundamenta ita poſtulent. Prætereà illas duas ſententias dicti verſiculi, *Omnes deinceps à latere* 1 oppoſuit *Iuſtinianus* illis verbis dicti §. *Si verò neq. fratres, neq. filios fratrum (ſicut diximus) defunctus reliquerit*, ad oſtendendũ primã ſententiam, vt proximiores excludant remotiores, non habere locũ in fratribus, licet proximiores ſint, quoties ſuperſũt nepotes ex fratre deſuncto, in cuius locum, & gradum ſucceſſerunt. Secundam etiam ſententiam, vt qui in pari eodemque gradu ſunt, & non habẽt ante ſe proximiores, in capita ſuccedant, ſimiliter non habère locum, quoties ſoli ſunt patrueles, qui quamuis in eodẽ ſint gradu, & ante ſe nõ habeant proximiores, in ſtirpes tamen ſuccedũt; quia ex priuilegio Iuſtinianeo in parentum locum, & gradum ſucceſſerunt. Et
54 ſic † in dicto §. *Si verò neq.* in principio non coniunctiuè, ſed alternatiuè locutus eſt *Iuſtinianus*, ſingula ſingulis referens ita, vt verba illa: *Sicut diximus*, duos caſus reſpicientia dupliciter etiam intelligantur; reſpectu fratrum vtrinq. coniunctorum concurrentiũ cum nepote ex altero fratre ſimiliter vtrinque coniuncto defuncto, de cuius ſucceſſione tractatur: nam in nepotibus ex fratribus non vtrinq. coniunctis volentibus concurrere cum patruo vtrinq. coniuncto non datur repræſentatio, vt dicam infra à *numero* 72. Et reſpectu filiorum fratrum, vt etiã ſoli, ſi vtrinque coniuncti ſunt, non in capita, ſed in ſtirpes ſuccedant, vt ſimiliter primum explicitè, ſecundum implicitè in regula priuilegii dictum erat.

55 Nec me *Donelli* exempla conturbant † quatenus dixit, fratres ſolos non in capita, ſed in ſtirpes ſucceſſuros contra omnia iura, ſi noſter intellectus ad dictum §. *Si verò neque*, verus fuiſset. Quia reſpondetur collectionem non bene eſſe deductam ex dicto §. *Si verò neque*: verba namque illa, *ſi verò neque fratres*, declarãda ſunt illis ſubſequẽtibus, *Sicut diximus*, dixerat ſupra Iuſtinianus de fratribus vtrinque coniunctis concurrentibus cum nepote fratris defuncti ſimiliter vtrinq. coniuncti defuncto, de cuius hereditate tractatur. Ergo verba illa, *Si vero neque fratres*, non ſunt intelligenda de fratribus ſolis, ſed de concurrentibus cum filiis
56 fratris defuncti. Secundo † infert *Donel.* ex ſic intellecto illò verſ. *Neq. filios fratrum defunctus reliquerit*, falſum hoc ſequi, vt fratris vnici filii ſoli in ſtirpes ſuccedant, cum iura in capita manifeſtè proclament: illationem iſtam malè collectã eſſe ex dictis verbis ſimiliter dico, nõ enim dicit *Iuſtinianus*: *Neq. filios fratris*, ſed ita: *Neq. filios fratrum*, in plurali, ad oſtendendum ſe locutum fuiſse de ſolis filijs diuerſorum fratrũ in pari eodemque gradu exiſtentibus, vt poſt *Brunum conſ. 76. vol. 1.* aduertit *Borgninus Caualcan. deciſ. 25. num. 4. poſt medium par. 4.*
57 Vltimò: † *Bartolus in l. 2. §. hæc hereditas, numero 1. verſiculo, Præterea, ff. de ſuis, & legitimis heredib. & conſ. 173. numero 1. verſiculo, Præterea, vol. 1.* ſic argumentatur. Si patrueles ſoli patruo in capita, & non in ſtirpes ſuccederent, hoc abſurdum ſequeretur, quòd eos cum patruo ſuperſtite cõcurrentes neceſsè eſſet difformiter ſuccedere, ſcilicet cũ patruo in ſtirpes, inter ſe autem in capita,

veluti

veluti ſi Titius defunctus ſuperſtitem fratrem, & nepotem ex vno fratre, & alteros duos nepotes ex alio etiam fratre prædefunctis reliquerit: nam ille frater tertiam partem; nepotes autem alias duas tertias accipere debent, quæ inter eos ſecundùm cõtrariam opinionem in capita diuiduntur, ita, vt eorum quilibet tertiam duarum partium habebit. Huius abſurdi
58 conſequens † probatur ex *l.qui complures* 32. *ff. de vulgari & pupillari ſubſtitutione*, vbi extat Iuliani reſponſum, ſi pluribus heredibus ex diſparibus partibus inſtitutis Attius coheres datus ſit, & in vulgarem caſum Attio coheredes ſubſtituti, iiſque in eundem caſum datus coheres Titius, Attio non adeunte Titium in virilem ſucceſſurum; idemque ſi plures dati ſint coheredes, dicendum eſt, ſubſtitutos nihilominus inter ſe ex partibus hereditarijs, hoc eſt, diſparibus ſucceſſuros *Iulianus* dixit. Illud tamen dici non poteſt concurrente patruo fratrum filios inter ſe in capita ſuccedere, cum in ſtirpes eos ſuccedere aperte conſtituerit Iuſtinianus in dicta *Nouella* 118. *cap.* 3. *verſic. Si autem defuncto*. Ergo neque illud admitti debet, vt ſoli patruo in capita ſuccedant.

59 Huic fundamento † reſpondet *Zaſius conſilio* 4. *numero* 11. *lib.* 1. dicens rationem hanc *Bartoli* præſupponere rem omnino falſam, nempè quod filii fratrum poſtquam cum patruo in ſtirpes ſucceſſerunt, ipſi deinde partes ſuas inter ſe iterum diuidant. Nam hoc *Zaſii* ſuppoſitum non eſt verum; Bartolus enim vnam tantùm diuiſionem præſupponit, ſed illud contendit, ſi ita ius eſſet, vt ſoli fratrum filij patruo in capita ſuccederent, futurum vt patruo quoq; cõcurrente in capita nihilominus ſuccederẽt, argum. *dicta l. qui complures* quod tamen falſum eſſe vel ex eo maximè conuincitur, quòd vna dumtaxat hereditatis diuiſio fieri poſſit totius hereditatis; nimirum inter omnes ſimul, ac proinde in ſtirpes, non in capita, nec patrui tantùm reſpectu, ſed etiam filiorum fratrum inter ſeſe.

60 Melius † Bartoli fundamento reſpondet *Hotomanus illuſtrium quæſtionum, dicta quæſtione* 14. dicens, abſurdum non eſſe eiuſdem hominis hereditatem varie quandoque pro caſuum & perſonarum varietate, hoc eſt, modò in ſtirpes, modo in capita diuidi, *l.* 1. *ff. de ſuis & legitimis, l. Papinianus.* 8. §. *quoniam, ff. de inofficioſo teſtamento*: & rectè ſecundùm aliquos, licèt enim hic non perſonarum, caſuum tamen diuerſitas eſt. Et ideò ratio tantum ſtringit, ſi in eadem numero ſucceſſione varie quoad eoſdem diuiſio fieret. Quin & perſonæ quodammodo diuerſæ videri poſſunt. Cùm enim fratrũ ſoli liberi ſunt, ipſorum perſona ſpectatur, quando cum patruis ipſorum parẽtis, cuius locum ſubintrant, ac perinde habetur tanquam non ipſi, ſed eorum parens repræſentationis priuilegio ſuperſtes ſucce-
61 deret. Denique † ſi abſurdum non eſt, vt interuentus fratris efficiat partes viriles aſcendentibus diuerſæ lineæ, qui, ſi abſque eo eſſent, in diſpares ſuccederent. Pone, defuncto auus & auia paterni, auia materna ſola, & frater ſuperſunt, hic in capita, & quattuor partes fiet diuiſio, ac auus paternus, item auia paterna pro ſe quiſque tantum conſequitur quantum auia materna. Qui tamen ſine fratris interuentu nihilo plus ambo haberent quàm hæc ſola. Atque ſic conſequitur quis ex perſona alterius quod ex propria habere nequit, *Nouella* 118. *cap.* 2. *verſiculo, Si autem eundem, & verſiculo, Si verò cum aſcendentibus, Valentinus Forſterus libro* 7. *de ſucceſſion. ab inteſtato, capit.* 9. *à numero* 6. Nec abſurdum erit, ſi concurſus patrui faciat filiis partes inæquales, qui, ſi is non ſuperſtes eſſet, viriles eſſent laturi.

62 Non obſtat† dicta l. qui complures: nam in ea eſt diuerſa ratio quàm in noſtro caſu. Apud Iulianum enim coheredes inſtituti ex diſparibus partibus iidemque Attio coheredi ſubſtituti, non eò minus ex ſubſtitutione ſuccedunt ex diſparibus portionibus, quòd alios in ſubſtitutione coheredes ex virilibus ſuccedentes habeant. Nimirum quoniam non facit coheredum adiectio quominus inſtituti iidemque ſubſtituti ex proprio ſuccedant, & eadem prorſus ſuccedendi ratione quæ eſſet, ſi ex ſubſtitutione coheredes nullos haberet. At in ſpecie, de qua quæritur, longè diuerſum eſt. Succedunt enim fratrum filij ex parentum perſona propter patrui concurſum, qui, ſi patruus nullus concurreret, ſuccedere poſſent ex propria, atque ideò non quæ ratio concurſus patrui inducit diuiſionem in ſtirpes, eadem locum habebit, ſi patruus nullus ſit, qui concurrat, neque enim eo caſu nullo opus eſt priuilegio,
63 aut repræſentationis beneficio. Præterea† vt dicit *Salicet. n.* 3. *verſ. Non obſtat, & Corneu. n.* 4. *verſic. Nec obſtat tertia ratio, in Authen. ceſſante, C. de legitim heredib. & Mantica libro* 23. *de tacitis & ambiguis conuentionibus, titulo* 32. *numero* 21. *in dicta l. qui complures*, illam hereditatis diuiſionem deduci ex coniectura voluntatis teſtatoris, quæ ex pluribus ſubſtitutionibus ab eo factis colligitur. In propoſito autem mentem eſſe perſpicuam, quòd diſtributio fiat in ſtirpes, quando filij fra-

lii fratrum cum patruo ſuccedunt, quia locum patris ingrediuntur, ideò in certis non eſt locus coniecturis, *l.ille aut ille.25.§.cùm in verbis, ff.de legat.3.l.continuus.137.§.cùm ita, ff.de verbor.obligation. Mantica de coniecturis vltimar. voluntat. libro 1.titulo 1.numero 11.& libro 12.titulo 17.numero 2.& 3.& libro 3.tit.4.à numero 1.Achil.Pedrocha conſ.36.num.192.& 211.Vincent.Honded.conſ.78.num.40.lib.1.* Et quamuis hoc *Bartoli* argumentum magis ſubſtile quàm verum ſit, remanent pro noſtra opinione ſeptem veriſſima fundamenta à Doctorum calumnijs & noſtris obiectionibus defenſa: reſtat tandem, vt Doctores hanc vltimam partem tenentes referam, & contrarijs fundamentis ſatisfaciam.

64 Hanc vltimam opinionem, † vt patrueles ſoli in ſtirpes ſuccedant, tenent *Accurſius in Auth.ceſſante, verbo, in ſtirpes, C. de legitim.heredib.& in dicta Nouella 118.cap.3.verbo, fratres fuerint, & in l.fi.verbo, in ſtirpes, C.de ſuis & legit.lib.* & quadraginta *Doctores* refert & ſequitur *Valen.Forſter.lib.8. de ſucceſ. ab inteſt.c.3.n.2.* & quinquaginta quattuor *Doctores* refert *Anton.Theſaur.deciſ.162.num.3.Boer.conſ.2.Franc.Bec.conſ.16.lib.1.per tot. Hieron. Gabriel conſ.1.à num.23.lib.2. Rimnald. iunior conſ.31.num.47.libro 1.& conſ.526.à num.6.vſque ad 15.lib 5. Fab. Turret.conſ.68.vol.2. Ioan.Andr.de Georg.allegatione 30.num.41.& ſeq.Cacheran.conſ 138.cum duobus ſequentibus, vol.2.inter conſilia vltim.voluntat. Guid. Papæ, quæſt.134.Caualcan.deciſ.24.& 25.par.4.per totas, Peregrin de fideicommiſſis, art.30.num.25.& 26.Sonsbech* de feudis, part.9.concluſ.6.à n.100.*Anton.Gomez in l.8.Tauri, num.12.Anton.Contius de hereditatib. quæ ab inteſt. deferuntur, circa finem, pag.82.& ſeq. & Anton. Faber in vnica Forenſi diſputatione, poſita poſt ſuum tractatum de varijs nummariorum debitorum ſolutionibus.*

65 Ad primum † argumentum pro contraria ſententia adductum reſpondetur quæſtionem iſtam ex Digeſtorum, Codicis & Inſtitutionum deciſionibus non eſſe tractandam, quia quo ad ſucceſſiones ab inteſtato abolitę ſunt, ſed dicta *Nouella* 118.eſſe decidendam. Nam cùm in eius præfatione Iuſtinianus dixiſſet neceſſarium eſſe in ea, omnes ſimul ab inteſtato cognationum ſucceſſiones per præſentem Nouellam clara compendioſaq; diuiſione diſponere, immediatè proſequitur: *Itaque prioribus legibus pro hac cauſa poſitis vacantibus, de cætero ea ſola ſeruari, quæ nunc conſtituimus.* Quibus verbis apertè veteres leges de ab inteſtato tractantes ſucceſſionibus ſublatas eſſe Iuſtinianus oſtendit, vt cum *Donello, Antonio Fabro, & Vulteio* dixi ſuprà *hoc libro, c.22.n.5.* quibus moueri quis poſſet, vt patrueles ad patrui ſucceſſionem in capita, &

66 non in ſtirpes vocentur. At tametſi † Accurſius ipſe verbo, *vacantibus*, ſuprà ſcripta Iuſtiniani verba ſic interpretetur, vt ea tãtùm iura vetera ſublata ſint, quæ contra Nouellam faciant, non etiam cætera, quæ, vt ille loquitur, ſaluari poſſint, argumento *Nouellæ 89.cap.7.* apparet tamen non ſolum ex his verbis quæ retulimus, ſed ex toto ipſius *Nouellæ* contextu, ſic *Iuſtinianum* agere, & in ſingulos ſucceſſionum gradus prouidere, ac ſi nullæ nobis in eam rem aut Iuriſconſultorum aut priorum Imperatorum leges ſupereſſent, adeo vt nec eos quoque caſus prætermittat, in quibus tamen nihil aliud conſtituendum habeat, quàm idipſum quod iam antea erat conſtitutum. Incipit enim à ſucceſſione deſcendentium, *cap.1.* tunc *c.2.* ad aſcendentes pro greditur, poſtea in *c.3.* de veniẽtibus ex latere tam diligenter omnia, vt nihil in ſucceſſione inteſtato poſſit contingere quod non ex illius Nouellæ verbis decidi poſſe videatur, non quòd ſingulos caſus percurrerit, ſed quod ex iis quos exprimit palàm ſit, & apertum quid in cæteris conſtitutum voluerit. Id enim eſt quod ille præſtaturum ſe initio *Nouellæ* pollicetur, omnes ſe ab inteſtato cognationum ſucceſſiones non tantùm clara, ſed etiam compendioſa diuiſione diſpoſiturum. Pro

67 expreſſo igitur † habendum eſt, non tantùm quod claris verbis conſtitutum fuit, ſed quicquid etiam ſub clarorum verborum compendio poteſt comprehendi, *l.1.vbi Doctores, ff.de vulgari, l.ſi ſeruus 27.§.inquit lex, in fine, aliàs §.Et non negat.16.ff.ad legem Aquiliam, l.fin.in fine*, cum ibi notatis, *C.quod cum eo, Bart.in l.Prætor, in principio, ff.de oper.noui nunciatio. Beccius conſ.14.num.15.lib.1.Vincen.Houded.* poſt alios, *conſ.30.num.61.lib.1.Surd.conſ.181.num 42.vol.2.& conſ.319 num.17.vol.3.* & poſt *Crauet.Ruin.& Rolan.Caualcan deciſ.3.n.10.par.3.*

68 Non obſtat † ſecundum argumentum ex dicta *Nouella* 118.*cap.3. verſ. Sed & ipſis* vbi ſecundùm DD. contrarios priuilegium hoc à Iuſtiniano filiis fratrum conceſſum, vt in parentum locum ſuccedant, ad hunc præciſe caſum coarctatum eſſe, nec proinde ad alium illud extendi debere. Quia reſpondetur eius verſiculi veram interpretationem non aliũde, quàm ex ipſa Nouella, atque adeo ex verbis ipſis ſequentibus petendam eſſe, ſecundùm *Anton.Fabr. dicta diſputatione Forenſi vnica, pag.359.* Sic enim *Iuſtinianus* ſubijcit: *Si autem cum fratribus defuncti etiam aſcendentes (ſicut iam diximus) ad hereditatem vocentur, nullo modo ad ſucceſſionem ab*

inteſtato

*inteſtato fratris aut ſororis filios vocari permitti-
mus , neque ſi ex vtroque parente , eorum pater
aut mater defuncto iungebatur* . Quod ergo
proximè ſcriptum erat, non habere fratrũ
filios hoc priuilegium, niſi quando vocan-
tur cum propriis patruis, non ad reſtrin-
gendum omnino priuilegium dictum fuit,
ſed ad excludendum eum caſum, ſi fratres
filii cum patruo & auo ad ſucceſſionem
patrui vocari vellent . Quod tamen ſupe-
rioribus planè conſequens videbatur . Si
69 enim † ita ius eſt, vt fratrum filii in parẽ-
tum iura ſuccedant, itemque vt fratri ſuc-
cedat frater vtrinque coniunctus cum pa-
tre ,quemadmodum in eadem *Nouella c. 2.
Iuſtinianus* conſtituit , illud quoque neceſ-
ſario conſtitutum videbatur , vt in patrui
hereditate fratris filius non tantùm cum
patruo , ſed etiam cum auo concurreret ,
ſicut & pater ipſe concurreret , ſi viueret.
Et verò ita eſſet,niſi in contrarium aperta
eſſent verba conſtitutionis. Cur autem ali-
ter Iuſtiniano viſum ſit, ratio illa , vt qui-
dem rectè arbitratur doctiſſimus Anto-
nius Faber , afferri poteſt , quod patri, qui
in filii ſucceſſione cæteris omnibus proxi-
mior eſt,duplex iniuria fieri videtur,ſi cum
eo non tantùm filius ſuperſtes concurre-
ret, ſed etiam ex prædefuncto filios nepos.
Hic enim duobus gradibus remotior eſt.
Ac ſane veriſſimum illud fuerit , ſi veram,
meramque iuris rationem ſpectes . Sed ſi
70 admittas † æquum eſſe, quod iuſtinianus
conſtituit, vt in parentum locum & iura
fratrum filii ſuccedant , longè abſurdius
eſt hoc vno caſu non ſuccedere . Si enim
vno caſu ſuccedũt,omnibus ſuccedere ne-
ceſſe eſt . Idque & Iuſtinianus ipſe vidit,
quia alia *Nouella 127.in præfatione & in cap.
1.*caput hoc emendauit,& abſolutè conſti-
tuit , vt hoc quoque caſu,ſicut cæteris,fra-
trum filii in parentum locum ſuccedant,&
cum auo ſicut & cum patruo concurrant.
Quod ſi in ſuperioribus ea fuiſſet iuſtinia-
ni mens , vt fratrum filii nullo gauderent
priuilegio præter quàm eo ſolo caſu quo
ſoli cum patruis concurrerent , quid ne-
ceſſe erat caſum illum excipere , ſi aſcen-
dentes ſupereſſent ? An non ſatis pro ex-
cepto & omiſſo haberi potuiſſet quemad-
modum & illum exceptum , omiſſumque
vult *Azo* , ſi patrueles ſoli ſuccedant pa-
truo? Aut potius , cur non æquè Iuſtinia-
nus caſum hunc atque illum excepit? Neq;
71 enim † voluiſſe eum cæteros omnes om-
nino caſus excludere , vel ex eo conſtat ,
quod diximus hoc capite , *à numero 32.*
& in eadem *Nouella 118.cap.3.verſiculo, Quã-
doquidem* , ſi fratrum filii non cum propriis
patruis,ſed cum patruo magno cõcurrant,
ſuccedere eos in parentum locum , ideo-
quepatruo magno præferri , vt probaui
latè in capite præcedente. Vnde dictionem
illam, *tunc*, qua Iuſtinianus vtitur , quam-
que noſtri taxatiuam dicunt , vt vidiſti in
argumento contrario , *numero 4.* & *capite
præcedente , num. 3.* vſque adeò priuilegium
præciſe limitare dici non poteſt, vt caſum
illum non excedat , cùm idem iuris con-
ſtitutũ Iuſtinianus voluerit in ſuprà dicto
caſu de fratrum filiis cum patruo magno
concurrentibus; & quomodo intelligenda
& declaranda ſit , vide in *cap.præcedente nu.
34.cum duobus ſeqq.*
72 Aliter & ſecundò † dicto *verſiculo, ſed &
ipſis* , reſpondet *Borgninus Caualcanus deciſ.
24. num.6. & deciſ.25.num.6.poſt medium,par-
te 3.* dicens aduertenda eſſe verba dicti *ca-
pituli 3.Nouellæ* 118.nam vſque ad verſicu-
lum , *Si autem defuncto*, Imperator ad fra-
tris collateralis hereditatem fratres & ſo-
rores vtrinque coniunctos , id eſt , ex eo-
dem patre & matre natos vnà cum eorum
patre vocat . His verò non exiſtentibus,in
ſecundo ordine fratres ex vno latere tan-
tùm coniunctos fratri defuncto vocat. Po-
ſtea dicto *verſ. Si autem defuncto* , vſque ad
verſiculum , *Huiuſmodi vero priuilegium* , ſu-
prà dicta de fratribus ex vtroque & de
vno latere tantùm declarans Imperator di-
cit , quòd ſicut ſuprà dixerat de fratribus
ex vtroque parente , ita nunc dicit de fi-
liis præmortuorum vel ſororum concur-
rentibus cum fratre vel ſorore ex vtroque
latere coniuncto , dummodo iſti filii ſint
nati ex fratribus vtrinque coniunctis quan-
ticunque fuerint , & ſolùm tantam in he-
reditate percipient portionem , quantam
eorum parens futurus erat accipere , ſi ſu-
perſtes eſſet, & ſic in ſtirpes ſuccedent. *Iu-
37 ſtinianus* † poſteà reſpondens ſecundo or-
dini de fratribus & ſororibus ex vno tan-
tùm latere dicit , conſequens eſt , quod ſi
non fuerit frater , vel ſoror ex utroque la-
tere , ſed ex uno vinculo tantùm , ſcilicet
ex patre vel ex matre ſolùm , & filii fratris
uel ſororis præmortui qui per utramq. par-
tem defunctæ perſonæ iungebantur , præ-
ponantur iſtius filii patruis, licèt in tertio
ſint gradu, ſiue à patre ſint patrui ex utro-
que latere, , ſiuè à matre ſint maſculi, ſiue
feminæ , ſicut eorum filiorum parens præ-
poneretur, ſi uiueret. Imperator proſequi-
tur ex diuerſo, dico, quòd ſi adeſſet frater
ex vtroq; parente, & filii vnius fratris , qui
per vnum parentem defuncto iungeban-
tur , huiuſmodi filios iſtius fratris ex vno
parente excludimus, ſicut eorum parens,ſi
viueret , ab hereditate excluderetur . De-
74 inde † imperator in verſic. *Nulli enim alij,*

dicit non velle hoc priuilegium, ut in ſuo-
rum parentum iure ſuccedant, extendi ad
alias perſonas quā ad ipſos filios fratrum,
qui ex vtroq; parente iungebātur, vti priui-
legium perſonale, & declarat etiam, quinā
debeant eſſe iſti filii fratrum, qui hoc bene-
ficicium habere debeant, & dicit, quòd
vult, vt tunc iſti fratrum filii hoc habeant
priuilegium, quando cum propriis vocan-
tur patruis aut amitis, & ſic ſe declarat,
quòd ſolum fratribus propriis & patruis
propriis dat hoc priuilegium, & filiis iſto-
rum patruorum propriorum, non filiis fra-
tris improprii. Et patruos proprios eſſe de-
clarat, qui ex vtroq; parente coniungun-
tur, & improprios qui ex vno parente tan-
75 tùm. Et per hoc non infertur † quòd Im-
perator noluerit hoc beneficium dare filiis
fratrum præmortuorum, quando non cō-
currunt cum patruo proprio, & ſic quādo
fratres omnes, & ſic patrui proprii ſunt
mortui. Nam hoc dixit in dicto verſiculo,
Sed & ipſis, ad declarationem maiorem di-
cti verſiculi, *Huiuſmodi verò priuilegium*, vbi
de filiis tantùm fratrum locutus fuerat, vt
ſuccederent in iure ſuorum parentum, ſed
non ſe declarauit de quibus filiis intellige-
bat, cùm de filiis fratris & ſororis ex vno
parente poſſet intelligi, ideò ſubiungit in-
telligendum de filiis fratrum, qui cum
propriis patruis vocantur, ac ſic de illis
fratrum filiis intelligi, qui ex vtroque pa-
rente defuncto iungebantur, & non de
aliis qui cum proprio patruo non poſſunt
ſuccedere, nec vocantur, vt ſuperius Im-
perator diſpoſuit. Hactenus *Caualcanus*.
76 Non obſtat tertium argumentum: † quia
reſpondetur, quæſtionem iſtam & ab in-
teſtato ſucceſſionis materiam non eſſe de-
cidendam & tractandam ex *legibus Digeſto-
rum, Codicis & Inſtitutionum*, ſed ex *dicta No-
uella* 118. vt dixi ſuprà *hoc capite, num*. 65. &
66. & per conſequens vim iſtius argumen-
ti ceſſare. Prætereà iure ſupràdicto pa-
trueles ſoli in capita tantùm vocabantur,
vt dixi ſuprà num. 1. ſed priuilegium à Iu-
ſtiniano conceſſum, vt fratrum filii in pa-
rentū locū ſuccederēt, operatur, vt patrue-
les ſoli patruo in ſtirpes ſuccedāt, qui aliàs
in capita admitterētur, niſi hoc priuilegiū
fuiſſet conceſſum, & ſic non obſtat doctri-
na, *Fruſtra precibus imploratur, quod iure cōmuni
iam conceſſum eſt*, relata in argumento con-
trario, quia illa procedit, quando idē peti-
tur quod iam cōmuni iure conceſsū erat,
ſecus autē eſt, ſi plus petitur aut cōceditur.
77 Quartum argumentum † minus obſtat:
quia reſpondetur olim fratrum filios non
ſuccedere in ſtirpes, quia parentum perſo-
nas non repræſentabant in eorum locum
non ſubintrantes, ideò, ex propria perſo-
na in capita vocabantur. Sed poſtquàm
Iuſtinianus priuilegium hoc fratrum filiis
conceſſit, vt in parentum locum ſubin-
grediātur, conſequēs fuit, vt licèt ſoli ſint,
in ſtirpes, & non in capita ſuccedant. Nec
ratio cōtraria conuincit: quia ex ea ſeque-
retur nepotes plures & numero diſpares ex
præmortuis diuerſis filiis cum patruis non
cōcurrentes, ſed ſolos & in eodē patiq; gra-
du exiſtentes in capita auo ſuccedere debe-
re: quia non eſt patruus proximior, qui eos
remotiores excludat, & nihilominus in ſtir-
pes tantū ſuccedere conſtat, vt dixi ſuprà, à
n. 24. Prætereà nō ideò repræſentatio intro-
ducta ad euitandā prælationē, vt dicitur in
cōtrario argumento, ſed ad æqualitatē in-
ducendam, attenta immediata ſtirpe ex
qua deſcendunt iſti qui repræſentare deſi-
derant, vt dixi latè ſupra, *lib*. 1. *cap*. 8. *à n*. 7.
78 Minus obſtat quintum argumentum: †
nā in ſtirpes ſuccedere nihil aliud eſt, quā
ſuccedere in eam portionem quam habi-
turi eſſent, ſi viuerent ii ex quorum ſtir-
pe ſunt qui ſuccedunt. Itaq; ſucceſſioni in
ſtirpes opponitur ſucceſſio in capita, *§. hoc
etiam* 6. *inſt. de legitima agnatorum ſucceſſione*, *l.
penult. in fin. & l. vltima, §. penult. C. de legitimis
heredibus*: quoniam qui in capita ſuccedūt,
ex propria perſona veniunt; qui in ſtirpes,
ex perſona & iure alterius. Alioqui & in
ſtirpes ſuccedere dicēdi eſſent plures ex vno
patre filii in primo gradu cōſtituti; ſiquidē
ad eos hoc caſu defertur hereditas, qui ſūt
ex defuncti ſtirpe & progenie. Neq; tamen
79 vſquā videas † ita loqui iuriſcōſultos, quo-
niā ſcilicet qui in primo gradu ſūt, eos ex
perſona propria non medio alterius proxi-
mioris iure ſuccedere neceſſe eſt, vt proin-
de nulla ridēdi *Irnerij* cauſa fuerit, qui in
Authen ceſsāte, C. de legitimis hered. ſcripſerit fra-
trū filios cū patruis cōcurrentes patruo in
ſtirpes ſuccedere. Quāquā etſi iuſta repre-
hēſio videretur, verborū eſſet ea diſputatio,
nō rerū. De illo enim quæritur, an filii fra-
trū ſoli patruo ſuccedāt ad eūdē planè mo-
dū quò ſi patruus concurreret. Prætereà ſi
argumētum cōtrariū verū fuiſset, ex eo ſe-
queretur filios fratrū cū patruo cōcurrētes
nō poſse in ſtirpes ſuccedere in hereditate
alterius patrui defūcti, quia nō ſūt de ſobo-
le ac progenie immediata defūcti. Sed hoc
quā falsū ſit, nemo eſt qui ignoret, & per
cōſequēs argumētū cōtrariū falsū quoq; eſt.
80 Nec etiā obſtat † ſextū argumētūm, qua-
tenus dicit noſtrū caſū omiſsū eſse, & iuris
cōmunis diſpoſitioni relinquēdū. Quia re-
ſpōdetur, nō eſse omiſsū, ſed cōprehēſū à
Iuſtiniano in dicta *Nouella* 118. *c*. 3. §. 1. vt dixi
in 6 *fūdamēto noſtræ opinionis*. Imò quādo nō
ita expreſsū eſſet, idē eſset dicendū: nā ratio
ob quā nepotes auo, & filius fratris patruo in
ſtir-

ſtirpes ſuccedunt ,eſt, quia in parentum
locum ſuccedunt, vt ſæpeſæpius dictum
eſt, ſed iſta ratio procedit in patruelibus
ſolis. Ergo idem dicendum eſt. Et ſic nō
eſt omiſſus, ſed expreſſus, in quo militat
eadem ratio, *l.per diuerſas.22. vbi Bald.nu. 3.*
C. mandati, *l.bis ſolis.7.C.de reuocand. donation.*
& cum multis *Tiraq. in l.ſi vnquam, verbo,*
liberis, num.45.C.de reuocan. donatio. Menoch.
conſ.14.num.15.lib.1.Iacob.Berreta conſ.118.n.
43.Maſcard.de probation,concluſ.1136 num.25.
& 26.Rota Romana diuerſorum, deciſ 141.nu.6.
81 *par.2.& Surd.deciſ.202.n.1.& 2.*Præterea, †
quæſtiones ab inteſtato ſucceſſionis ſunt
decidendæ per dictam *Nouellam* 118.& quā-
tùm ad hoc leges *Digeſtorum, Codicis, & In-*
ſtitutionum antiquatæ ſunt, vt dixit Iuſtinia-
nus in præfatione dictæ *Nouellæ*, & dictum
remanet hoc *capite, num.65.& 66.* Vnde il-
lud quod virtualiter ineſt, & ex expreſſis
reſultat, pro expreſſo iudicatur, vt poſt
multos *Menoch.conſ.325.num.27.& 29. lib. 4.*
& Caſſanat. conſ.15.nu 51. Quemadmodum
& illud quod ſub expreſſo conſecutiue ve-
nit,*Socin. in l.heredes mei, §.cùm ita, num. 11.*
ff.ad ſenatuſconſultum Trebel.Pariſ. conſ. 66.nu.
62.lib.3.Crauet. conſ.149.nu.11.Roland à Val-
le conſ.27. n. 34.lib.4.Menoch.lib.2.de arbitrariis
centuria 3.caſu 276.num.30.& ſeq. & dict.conſ.
14.num.15.& Surdus conſ.553.num.36. vol.4.
Iuſtinianus verò ex illo priuilegio filiis fra-
trum conceſſo multos caſus illatiuè de-
terminauit *dict.cap.3.*& ſic virtualiter com-
prehendit cæteros, qui decidi poterant ex
82 regula & priuilegio ibi conceſſo. Vnde †
nepotes inter ſe auo ſuccedere in ſtirpes,&
non in capita fatentur omnes,idque non
tantùm ex *Digeſtorum & Codicis legibus*, vt
dixi ſuprà *num.24.* quæ omnes hac parte
ſublatæ ſunt, ſed ex ipſa etiam Iuſtiniani
conſtitutione, vt dixi ſuprà *num.66.& 67.*
tametſi caſum hunc Iuſtinianus non ex-
preſſerit, ſed illum tantùm, cùm nepotes
ex filio ſuccedunt cum patruo, nimirum
quòd vtroque caſu ſubſit eadem illa iuris
& æquitatis ratio,, quòd liberi in paren-
tum locum ſuccedant, nec veriſimile ſit
caſum illum fuiſſe prætermiſſurum Iuſti-
nianum, ſi aliud in eo iuris conſtituiſſet,
cur non illud admittamus eodem conſilio
feciſſe illum,vt in propoſito priuilegio da-
tiſque exemplis, in quibus maior eſſet du-
bitatio, conſulto ac breuitatis tantùm cau-
ſa eum caſum prætermiſerit, qui minoris
eſſet difficultatis, cuiuſque deciſio conſe-
quens omninò eſſet ſuperioribus. Alioqui
fatendum ſit caſum hunc ſolùm, ac præ-
terea nullum à Iuſtiniano prætermiſſum
eſſe, qui tamen omnium minimè præter-
mittendus erat, cùm nec minus frequens
eſſet, quàm cæteri, in quibus aperta eſt
conſtitutio.
83 Septimo fundamento reſpondetur. †
quòd ſi argumentum verum fuiſſet, ex eo
ſequeretur nepotes vnà cum patruo in ſtir-
pes non ſuccedere, quia in ſuis ſucceſſio
etiam non eſt, *l. 1.§.ſciendum 8. ff. de ſuis &*
legitim.heredib. & tamen in ſtirpes ſuccede-
re pluſquam manifeſtum eſt, vt ſæpeſæ-
pius dixi. Præterea quod dici ſolet,nec in
ſuis, nec in agnatis ſucceſſionem eſſe,lon-
gè diuerſam habet ſententiam, illam ni-
mirum Iuſtinianus ipſe docuit in *§.placebat*
6. inſtit.de legitima agnatorum ſucceſſione,vt poſt
delatam vni ex ſuis aut agnatis heredita-
tem, qui in ſequenti gradu ſint nunquam
ad ſuitatis & agnationis iura admitti poſ-
ſint, quia lex duodecim tabularum de ſuo
& agnato proximo tantùm, de ſequenti-
bus omnino nihil in hæc verba locuta eſt.
84 *Aſt ſi inteſtatus moritur, † cui ſuus nec extabit*
heres, agnatus proximus familiam habeto. Sine
qua nec liberi, neque agnati, nec alii vlli
ſuccedere poterant, de vno tantùm eoque
gradu primo locuta fuerat, nimirum in
ſingulari numero, tam de ſuo herede, quā
de agnato, quo ſingulari numero etſi plu-
res perſonę comprehendi poſſunt, quæ e-
iuſdem ſint gradus *§. Si plures 14. inſt. de le-*
gitima agnatorum ſucceſſione, plures tamen
diuerſiq. gradus comprehendi nullo mo-
do poſſunt. Proinde conſumpta per pri-
mam delationem tota legis poteſtate,nihil
ſupererat,ex quo ſequentes in gradu liberi
vel agnati admitti poſſent, nouaque lege
opus fuiſſet, *Donel lib. 7. commentariorum iu-*
ris ciuilis, cap.2.in princip.& lib.9.cap.4. §. vl-
timo,& in l.fin.C.vnde liberi in operibus poſthu-
mis, & Anto. Faber lib.18.coniecturarum iuris,
cap. 14. pag. 190. & ſeq & tom. 2.de erroribus
pragmaticorum, decade 27.errore 1. pag.63. &
decade 29.error. 10.pag.211. & tom. 3.decade
70.errore 9.pag.442.
85 Sed † impedit ea res quominus ſi ante
delatam hereditatem is qui ſuus eſſe ſpera-
batur deceſſerit, nepotes neptesue in pa-
rentis ſui locum ſuccedant, & ea nempè
ſucceſſio eſt quæ diuiſionem in ſtirpes in-
ducit, *§.cùm filius 6.inſtit.de hereditat. quæ ab*
inteſt. deferuntur,non illa quam dicimus,nec
in ſuis eſſe, nec in agnatis. Fateor neu-
tram fuiſſe in agnatis ante Iuſtiniani con-
ſtitutionem, in eoque Digeſtorum & Co-
dicis iure melioris fuiſſe conditionis ſuos,
quàm agnatos. Verum poſtquam ipſe de-
ſcendētium exemplo in dicta *Nouella 118.*
cap.3. conſtituit,vt fratrum filii in præmor-
tuorum parentum iura ſuccederent, iam
ad rem non pertinet, ſi quis obiiciat aliam
ſucceſſionis ſpeciem in agnatis non eſſe,

quæ nec olim fuit in ſuis. Præterea iam iure Prætorio & Iuſtinianeo ius vetus conturbatum fuit, vt in agnatis ſucceſſio ſit ita, vt proximo agnato delatam hereditatem repudiante, aut ante aditam hereditatem mortuo, ſequentes legitimo iure admittantur, *l. 1. §. quibus. 10 ff. de ſucceſſorio edicto, dicto §. placebat*, latè & eleganter probat *Anton. Faber dicta decade 29. errore 10. à pag. 212.* Ex dictis conſtat quàm fragile ſit contrarium argumentum.

86 Fundamento octauo † ſatisfit dicendo, ridiculum eſſe dicere in poteſtate patruelium eſſe, an velint ſuccedere ex iure proprio, an ex iure parentum. Nam quod eorum ſingulari fauore ſemel conſtitutum eſt, vt in præmortuorum parentum locum & gradum ſuccedant, facit vt quandocunque & quomodocunque ſuccedere eos contingет ſiue cum patruis, ſiue cum patruorum filiis pluribus vel paucioribus, quod in euentu poſitum eſt, in ſtirpes ſuccedere eos ſit neceſse. Neque enim ex concurſus euentu pendet, an nepotes hi ſuccedant in locum parentum necne, neque delatę ſucceſsionis tempus expectatur, ſed ex quo tempore moritur is, qui primũ gradum tenebat, ſuccedit vi & poteſtate legis in eius locum nepos, vt auo quandocunque decedenti ſuus heres exiſtat. Alioqui non poſſet mortis tempore ſuus heres eſse auo, qui eo viuo non fuiſset, cùm à nemine pręcederetur: ſuus enim heres ille eſt, cui etiam nunc viuo patre aut auo certum ſit delatam iri patris aut aui hereditatem, ſi ſuperuixiſset. *l. in ſuis. 11. ff. de liberis & poſthum. l. ſcripto. 7. §. 1 ff. vnde liberi.* Quod ſi expectandus eſset euentus concurſus, fieret vt pendente eo & toto medio tempore gradus vacaret, & ſuitatis
87 quoque ius penderet. Nec ad rem facit † ſi quis obiiciat, ita fieret, vt deterioris conditionis ſint nepotes, cùm inter ſe auo ſuccedunt in ſtirpes, quam ſint agnati, quos conſtat, quoties in pari gradu ſunt, pariter & in capita ſuccedere, *l. 2. §. hæc hereditas, cum ſimilibus, ff. de ſuis & legitimis.* Nã imò verò fatendum eſt ex contrario melioris eſse conditionis nepotem, cui ſucceſſio in ſtirpes dat dimidiam partem hereditatis, quàm eſset, ſi cum patruelibus ſuis in capita & pro virili tantum portione ſuccederet. Quod verò ad cæteros patrueles pertinet, qui omnes ſimul non plus percipiunt quàm hic ſolus, cur querantur de ſucceſſione in ſtirpes, ſi non iam tunc ſibi factam à lege injuriam putant, cum in parentum locum ſucceſserunt. Ea enim ſola ratio eſt, vt diximus, quæ ſucceſſionis in ſtirpes damnum iis infligit, *§. cùm filius 6. inſtit. de hered. quæ ab inteſt.*
88 *deſer.* Atqui † quod in parentum locum ſucceſserunt eorum potius fauore inductum eſt, vt tantundem iuris habeant, licèt vno gradu remotiores, quantum haberet parens eorum, ſi viueret, ac proinde vt cum patruo, ſi caſus contingeret, auitam hereditatem diuiderent, cuius alioqui participes eſse non potuiſsent. Ferant igitur patienter, ſi in contrarium talis caſus contingat, in quo fuerat iis commodius ſuccedere in capita, *l. fideicommiſſo. 11. C. de tranſactionib. l. ſi pater. 12. C. de inofficioſo teſtam. l. penultima, C. de ſolutionib.* & vel ſe eò ditiores putent, quò plures ſunt fratres, vel naturam potius accuſent, ſi id ſanè fieri poteſt, quæ in eorum commodum detorſerit quod in concurrẽtes patrui liberos contrario euentu potue-
89 rat detorquere. Videant denique † an pro eo incommodo quod ex dubio optandoque euentu potius quàm ex legis iniuria proficiſcitur, malint ſibi eripi ſummum legis illud beneficium, quo conſequuntur, vt in præmorientium parentum iura ſuccedant. Quid enim aliud optare poſsent? Niſi hoc vnum fortaſse, vt vis & poteſtas legis in id vſque tempus ſuſpenderetur, quo apparere poſset, quidnam è re eorum magis foret, an ex propria perſona, an in parentum locum ſuccedere. Atque ridiculam ita efficiant legem, quæ non ex iuris ratione aliqua, ſed ex mero eorum arbitrio, & quod non minus ineptum ſit, ex incerto rerum euentu pendeat, *l. 1. & l. 2. l. legis. 6. l. iura. 8. ff. de legibus.* Qua fronte
90 verò † poſsint petere, vt vno caſu ſuccedant in locum parentum, alio non ſuccedant? Aut cur pluribus ex vno filio nepotibus magis faueamus, quam iis qui ex alio filio, licèt diſpares numero, pares tamen in gradu nati ſunt, quique etiam plures naſci potuerunt? An non hoc eſſet fauere non nepotibus, ſed Titii aut Sempronii liberis? Nam qui nepotibus fauere vult, cur magis faueat iis qui ex Titio, quàm qui ex Sempronio nati ſunt? An quia ſit fauendum pluribus? Atqui inſpecto primordio eius temporis quo neceſſe fuit certum ius in futurũ euentũ conſtitui, potuerant, vt diximus, naſci pauciores. Cur ergo ius, quod gradui cõceſſum eſt, ex ſuccedentium numero, & perſonis immutetur: arg. *l. 2. §. ex his. ff. de verbor. obligation.*
91 Denique † hi qui ex patris perſona, ſi caſus contigiſſet, ſuccedere potuiſſent cum patruo, non aliter ſucceſſuri, cur plus velint accipere, quàm acciperet pater, ſi viueret? *l. ſi nepotes. 7. ff. de collation. bon. l. 1. §. penult. & vlt. ff. de coniungend. cum emanc. [illegible]. eius, l. ſi*

viua

viua matre. 3. C. de bonis matern. quamque ad eos per patris perſonam perueniſset, ſi auo pater ſecundùm naturæ ordinem ſuperuixiſset, tum altero poſt acquiſitam hereditatem die deceſſiſset ? Aut cur ius filio vnico vnius ex fratribus quæſitum, vt poſſit ſuccedere in locum patris, & cum patruo ſuperſtite concurrere in ſtirpes in patrui quandocunque morituri hereditate, ei tollatur, aut diminuatur prædefuncto patruo ſuperſtitibus liberis pluribus, qui ſunt vno gradu remotiores ? An non poſset ea res facere, vt plures ex vno filio nepotes maiorem mortuo, quã viuo patre portionem in aui ſucceſſione ſperantes, patris mortem votis proſequerentur, quo mox morituro & iam decrepitæ ætatis auo in capita ſuccederent, & concurſuri patruelis partem diminuerent ? Ita elegantèr reſpondet *Antonius faber dicta vnica forenſi diſputatione à pag. 352.*

92 Finaliter † non obſtant auctoritates Theophili & *Conſtantini Harmenopuli* contrariam opinionem tenentium, vt dixi ſuprà, *n. 13.* Quia tempore *Theophili* nondum erat edita dicta *Nouella* 118. cuius virtute fratrum filiis Iuſtinianus conceſſit, vt in parentum locum ſuccederent, & ſic ipſe locutus fuit iuxta terminos legum *Digeſtorũ, Codicis, & Inſtitutionum* quibus fratrum filii ſoli non in ſtirpes, ſed in capita ſuccedebant, vt dixi ſuprà *num.* 1. Nos autẽ loquimur poſt dictam *Nouellam*, iuxta quam abrogatis omnibus cæteris antiquis legibus, ſucceſſiones ab inteſtato determinandæ ſunt, vt dixi ſuprà *num. 65. & 66.* & ſecundùm eam fratrum filios non in capita, ſed in ſtirpes ſucceſſuros conſtat, vt vidiſtis. Fateor Harmenopulum paulò poſt iuſtinianum vixiſse, & dictam *Nouellam* vidiſſe præſumendum eſse, ſed eius verba in *dicto cap. 3. verſ. Sed & ipſis fratrum filijs*, ipſis, ſicut *Azoni*, cæteriſq; contrariis Doctoribus impoſuiſse. Nec eius, nec *Theophili* commentaria tantæ ſunt auctoritatis, vt pro lege habenda ſint.

93 Licèt in puncto iuris communis † noſtra opinio veriſſima ſit, quoad nos contraria *Azonis* opinio recepta eſt per *l. 13. tit. 3. lib. 3. Fori iudicum & l. 13. tit. 6. lib. 3. Fori legum l. 5. prope finem, tit. 13. par. 6.* vt dicunt *Doctores* in dictis legibus, & in *l. 8. Tauri Fortun. Gracia in l. Gallus, §. idem credendum, num. 47. ff. de liber. & poſthum. Couar. in epitome ſucceſſionum ab inteſtato, concluſ. 8. num. 8. Olano in concordia antiqui iuris ciuilis & Regni, verbo, fratrum filij, Mincbaca de ſucceſſionum reſolutione lib. 2. cap. 13. num. 13. Roias in epitome ſucceſſionum, cap. 32. num. 18. & 19. Molina lib. 3. de Hiſpanorum primogen cap. 7. num. 21. & 22. Matienco in l. 5 gloſ. 1. num. 15. tit. 8. lib. 5. Recopilat. Humada in l. 2. gloſ. 17. num. 6. tit. 15. par. 2. Ceuallos practicarum communium contra communes, quæſt. 221. Pater Molina tomo 3. de iuſtitia & iure diſputatione 627. num. 7. verſ. Præterea iuxta Azonis, fol. 418. dominus don Ioan. del Caſtillo Sotomayor lib. 3. quotidian. controuerſ. iuris, cap. 19. num. 82.* A qua opinione apud nos in conſulendo & iudicando recedendum non eſt.

94 Et licèt † iure Regio ita deciſum ſit, nihilominus *Antonius Gomez in dicta l. 8. Tauri, n. 14.* per textũ ibi opinionem *Azonis* Partitarum lege confirmatam correctam eſſe dicit, quia in hac dubia, & difficillima opinione, ſicut in aliis multis, deciſio Regia erat neceſſaria, quibus tantùm ſedãdis conditæ fuerunt leges Taurinæ, vt patet ex earum proœmio, ſed ex aliquo errore vel inaduertentia exempli aliud ſonant legis verba. Nam ſi *Azonis* opinio Fori, & Partitarũ legibus erat comprobata, & obſeruata, ad quid erat neceſſaria dicta *l. 8. Tauri*, cum in hac opinione ceſſarent quoad noſtros Regnicolas dubia, & altercationes ?

95 Sed † *Antonius Gomez* non eſt recipiẽdus: quia verba dictæ *l. 8. Tauri*, ſunt manifeſta: *Mandamos* (inquit lex) *que ſucedan los ſobrinos con los tios in ſtirpem, y no in capita:* & non ſunt correctoria legis Partitarum, & ſic reprobãt *Antonium Gomez. Tellus Fernandez in dicta l. 8. Tauri, num. 3. Molina* & alij relati ſupra *num.* 93. nec conſideratio *Gometij* obſtat: quia licet fori, & Partitarum legibus *Azonis* opinio erat ſecuta, nihilominus dicta *l. 8. Tauri* fuit neceſſaria ad decidendum, vt in ſucceſſione tranſuerſalium non detur repræſentatio, niſi quando conſobrini cum ſuperſtitibus patruis concurrerẽt. Nec verba illa: *Los ſobrinos con los otros*, aliter accipi
96 poſſunt: nam † leges Fori non ſeruabantur, niſi quatenus conſuetudine erant receptæ, *l. 1. Tauri, poſt princip.* ibi: *Que los dichos fueros ſean guardados en aquellas coſas que ſe vſaron, Roderic. Suar. in proœmio, legum Fori, à num. 1. Gregor. Lopez in l. 7. gloſ. 4. tit. 2. par. 1. & in l. 42. gloſ. 3. tit. 13. par. 5. & in l. 28. gloſ. 5. tit. 15. p. 7. Caſtil. in dicta. l. 1. Tauri, glo. verbo, En que fueren vſadas vbi Burg. de Paz à n. 107. & num. 119. Oroſcius in l. de quibus, num. 4. ff. de legibus, Matien. in l. 2. gloſ. 2. num. 16. tit. 9. lib. 5. Recopilat. Gutier. in Auth. Sacramenta puberum num. 66. C. ſi aduerſus venditionem, & 1. parte de iuramento confirmatorio, cap. 3. num* 25. & a-
97 lij Regnicolæ. Et leges Partitarum † quæ à Ferdinando Tertio inceptæ, & à Rege Alfonſo Nono abſolutæ & perfectæ fuerunt, vſque ad tempora Ferdinandi conditoris legum Tauri non ſeruabantur, vt conſtat ex dicta l. 1. Tauri, ibi: *Como que faſta aqui no ſe balla que fueſſen publicadas por mandado del*

Rey

Rey, ni fueron auidas ni recebidas por leyes, quæ eſt *l.3.tit.1.lib.2. Recopilat. Burgos de Paz in dicta l.1. Tauri, num. 363.& num. ſeq. & Velazquez de Auendan. in l. 40. Tauri, gloſ.5. n. 11.& 12.* Ita conſiderationi *Gomezij* reſpondet ipſe *Auendan. in dicta l. 8. Tauri gloſ. 1. num 2.* Hodie tamen verba dictæ *l. 8. Tauri* tranſlata ſunt in Compilatione legum, quæ eſt *l.5.tit. 8. lib.5 Recop.* & ſic quoad nos ceſſant omnes difficultates.

SVMMARIVM.

1 *Impedimẽto ſublato, omnis, qui inde reſultat affectus ſimul ſublatus eſſe dicitur. Declaratur n.7.*

2 *Repudiatio operatur, ac ſi heres nunquã extitiſſet.*

3 *Numerus heredum, & eorum portio à tempore mortis æſtimari, & conſiderari debet.*

4 *Repudiata portio ab herede non delata, & aditæ hereditatis, ſed accreſcendi iure coheredibus quæritur. Legitima debetur filijs iuxta numerum liberorum relictorum tempore paternæ mortis, & non aditæ hereditatis.*

5 *Augumentum vel diminutio bonorum contingens poſt mortem teſtatoris non auget vel diminuit liberorum legitimam.*

6 *Fideicommiſſum ſub conditione relictum, ſi ſine liberis deceſſerit, expirat, ſi grauatus deceſſerit cum liberis, etiamſi iſti abſtineant vel repudiẽt hereditatem.*

CAPVT XXVII.

Vtrum patrueles in capita, vel in ſtirpem ſuccedant, quoties patruus cum eis concurrens hereditatem fraternam repudiauit.

1 DE hac quæſtione † ſecundum noſtrã opinionem patrueles inter ſe ſolos in ſtirpes ad ſucceſſionem admittẽtem, quam latè defendimus in capite præcedente, dubitandum non erat: ſed quia ibi contrariã opinionem communiter receptam, & iure Regio comprobatam eſſe diximus, ſuccedat nunc diſputandum, an patrueles, quoties cum iis concurrens patruus in ſucceſſione fraternamq. hereditatem repudiauit, in capita an in ſtirpes ſuccedere debeant. Et in capita tantùm ſuccedere dicendum videtur. Quia ſublato impedimento, omnis, qui inde reſultat, effectus ſimul ſublatus eſſe dicitur, *Aymon, Craueta conſ.435.nu.38.* Ne autem in capita, ſed in ſtirpes ſaltem ſuccedere poſſint ſuperſtites defuncti ex fratribus nepotes, ſolus eorum patruus impedimento fuit, iuxta communem opinionem, de qua in capite præcedente.

2 Quare † dum ipſemet iam hereditatis repudiatione impedimentum è medio ſuſtulit, nihil amplius obſtare videtur, quominus in capita ſucceſſio fiat, ſi quidem iam eodem gradu coniuncti defuncto reperiuntur, & non amplius repræſentationis, ſed proprio iure ij ad hereditatẽ veniunt, eamque inter ſe totam diuidunt, nec quicquã inde ad patruum pertinet, cum tantum operetur facta per eum repudiatio, ac ſi heres nunquam ille extitiſset, *l.4.C.de repudian. & abſtinen. heredit.* imò habetur ac ſi patruus repudians fuiſset præmortuus, *l. vnica,* & ibi notatur, *C. quando non petentium partes, §. penult. inſt. de bonor. poſſeſſio. Cynus in Authen. itaque C. communia de ſucceſſionibus, Mathaſillanus in tractatu de ſucceſſionib. ab. inteſtato, 3. articulo principali, num. 11. & Valentin. Forſterus eod. tractat. lib. 8. cap. 9. num. 4.*

3 Hoc tamen non obſtante † dicendum eſt, hoc caſu non in capita, ſed in ſtirpes eſſe ſuccedendum. *Primò*, eò quòd numerus heredum ab inteſtato venientium, & quæ portio ad eorum quemlibet ſpectet, ſtatim à tempore mortis æſtimari & conſiderari debeat, *l. ſi quis. 6. in princip. ff. de iniuſto rupto, Modeſtinus Piſtor conſ.22.n.76.vol.1. & Andreas Rauchbar par.1. quæſt.4. num.8.* Quare cum tempore mortis defuncti patruus in medio eſſet, atque faciebat, vt diuiſio in ſtirpes fieri deberet, vtique illud tempus omnino inſpiciendum eſt, & per conſequens patrueles in ſtirpes ſuccedent.

4 Secundo: † quia repudiata à patruo portio non delatæ, & aditæ hereditatis, ſed accreſcendi iure ad nepotes hoſce pertinet iuxta doctrinam *Bald. in l.2.num. 6. C ad Senatuſconſul. Orfician. & Iaſ. in auth. nouiſſima, nu. 50. C. de. inofficioſo teſtamento,* atque ideo perinde portionis illius in diuiſione ratio habetur, ac ſi nunquam repudiata fuiſset.

Tertiò; ſi de legitimæ quantitate controuerſia ſit, numerus liberorum, qui tempore mortis paternæ fuit, non qui aditę hereditatis tempore eſt, expectari ſolet, adeò vt ſi pater mortuus quinque vel plures liberos reliquerit, totius hereditatis ſemis debeatur, licet eo tempore, quo poſt aditam hereditatem legitima præſtari debeat, quidam eorum deceſſerint *Bald in dicta l 2. num. 7. Iaſ. dicto n.50. Nicol. Euerbard. iun. conſ.29.*
5 *n.81.vol.1.* Horum enim obitu † non magis legitimaria portio minuitur, atque minui ſolet detrimento, quod bona à patre defuncto relicta capiunt, cum hoc ad heredẽ vniuerſalem æquè atque augumentum, & reliquum emergens commodũ pertineat, *Marcus Anton. Cucchus in tractatu de legitima, §. Ex ſubſtantia deficientis, n.1. & 2. Riminal iun. conſ.148. nu.10. & ſeq. lib.2 Afflict. deciſ.382.*

per

Digitized by Google

per totam, Boerius deciſ. 62. nu. 2. 3. & 4. & cum multis *Caualcanus deciſ. 8. num. 16. par. 3. & Alexan. Trentacin. lib. 1. variarum reſolution. tit. de legitima, reſolutione 2 num. 6. pag.* 101. Ergo repudiatio non eſt in conſideratione.

6 Quartò: † Fideicommiſso ſub ea conditione relicto, ſi quis ſine liberis deceſserit, fideicommiſsarius ſtatim excluditur, ſi relictis liberis decedat is, cui adſcripta eſt conditio, licèt liberi hereditati paternæ poſtea ſe non immiſceant, ſed ab eadem ſe abſtineant, *l. filius familias. § 14. §. cum quis erit rogatus, ff. de legat. 1.* vt cum multis dicit *Mantica lib. 11. de coniectur. vltim. voluntat. tit. 6 nu. 6. & 14. Michael Graſſus receptarum ſententiarū, §. Fideicommiſſum, quæſtion. 37. num. 1. & quæſt. 38. num. 4. & 5. Marcus Anton. Peregrin. de fideicommiſſis, art. 29. num. 23. Vincen. Honded. conſ. 60. num. 40. & 41. lib. 1. Magon. deciſ. Florentina 102. num. 8. Anton. Theſaur. deciſ. 96. nu. 32. Anton. Faber lib. 6. Codicis Fabriani tit. 25. de condition. inſertis, definitio. 12. num. 1. cum duobus ſequentib.* Quemadmodum abſtenſio ſiue repudiatio non alterat ius illud à tempore mortis acquiſitum, ſic etiam dicendū eſt in repudiatione à patruo facta. Hanc principalem ſententiā tenent *Ioannes Geddæus conſ. 25. vol. 1. inter conſilia Marpurg. & Hieron. Brucknerus corollario 4. à num. 4. poſito poſt deciſiones Maynardi.*

7 Argumentum † pro contraria parte adductum non obſtat: quia vt impedimentū ne vllum relinquat effectum, neceſsè eſt iuſto tempore tolli. Hoc autem impedimentum, quod fratrum nepotibus obſtabat, ne in capita ſuccedere poſsent, tempore mortis patrui nondum remotum erat, ſed poſtea demum, cùm à lege in ſtirpes illi iam vocari eſsent, per factam ſuperſtitis patrui repudiationem ſublatum fuit. Tantum autem hæc repudiatio, & facta per eum impedimenti remotio adhuc operatur, vt repudiata à patruo portio ad nepotes hoſce ſolos perueniat, atque cuilibet eorū pro parte ſua hereditaria accreſcat: ita in terminis reſpondent *Geddæus d. conſ. 25. n. 89. & Brucknerus d. corollario 4. in fine.*

SVMMARIVM.

1 *Repudians hereditatem habetur ac ſi non eſſet ex numero vocatorum, & ſequentibus ſucceſſio cōpetit. Declara num. 15.*

2 *Frater tempore fraternæ mortis ſuperſtes non obſtat eius filijs, ſi ante aditionem vel delationem deceſſerit. Declara num. 16. & ſeq.*

3 *Pars à patruo repudiata non accreſcit nepotibus ex alio fratre, ſed filijs repudiantis defertur.*
Coniunctio ſanguinis non inducit ius accreſcendi.
Iure accreſcendi carent ſuccedentes iure ſpeciali & priuilegio. Reprobatur num. 21.

4 *Intellectus l. 1. §. Vtrum autem. ff. ad ſenatuſconſultum Tertyllian. & n. 34. & 35.*

5 *Intellectus l. ſi quis ex his 5. §. fin. ff. ſi tabul. teſtamen. nulla ex tab. abîs l. 4. ff. vnde liberi, & à num. 36. vſque ad 42.*

6 *Intellectus l 2. §. ſi ſit conſanguinea, ff. ad ſenatuſconſultum tertyllian. & à num. 43.*

7 *Doctores referuntur tenentes filium patrui repudiantis admittendum vna cum patruelibus.*

8 *Nepotes ex fratre vere & realiter eſt in tertio gradu, repræſentatiue eſt in ſecundo.*

9 *Proximioribus defertur hereditas ab inteſtato.*
Nepotes ex prædefuncto fratre virtute repræſentationis in ſecundo gradu exiſtentes excludunt patrueles qui in tertio ſunt, & quorum pater ſuperſtes & repudiauit, & numeris ſequentib.

10 *Ius acquiſitum ſine voluntate & facto noſtro tolli non poteſt.*
Ius quæſitum ex aliqua iuris ſine hominis diſpoſitione, etſi eſſet diſpoſitionis cauſa, non tamen ſubuertitur diſpoſitio.

11 *Pater præcedens obſtat filijs.*

12 *Pars repudiata coheredibus accreſcit.*

13 *Superſtitis perſona repræſentari non poteſt.*

14 *Poſſidere in ſolidum non poſſunt duo.*

15 *Repudians habetur ac ſi non eſſet ex numero vocatorum, intellige à tempore repudiationis, & non mortis defuncti.*

16 *Proximitas, vt alijs ſequentibus obſtet, inſpicitur in cauſa teſtamentaria à tempore quo cauſa reditur inteſtati, & non à morte teſtatoris: in cauſa verò ab inteſtato à tempore mortis defuncti, & num. 17 & 18.*

17 *Intellectus l. ſi quis poſthumos. 9. §. ſi filium, verſ. Sed etſi heres, ff. de liber. & poſthum. l. ſi quis filio exheredato. 6. in princip. verſ. Planè, ff. de iniuſto rupto, l. ſcripto. 7. in princip. ff. ſi tab. teſtam. nullæ extab. abîs l 6. ff. vnde liberi, l. 1. §. ſciendum 8. & l. 2. §. interdum 5. & §. ſeq. ff. de ſuis & legit. heredib. §. cùm autem quæritur 8. inſt. de hereditatib. quæ ab inteſt. deferuntur.*

19 *Ius accreſcendi datur in legitimis hereditatibus.*

20 *Ratio, quare in legitimis hereditatibus ſit locus iuri accreſcendi, apponitur.*

22 *Intellectus l. mulieri & Titio 74. ff. de condition. & demonſtration. & numeris ſeqq. vſque ad 33.*
Dicto, Quandiu, *temporalem, non verò perpetuam mulieris excluſionem ſignificat.*

24 *Vſusfructus acquiſitus ſemel, & amiſſus nihilominus accreſcit, & qua ratione.*

25 *Duarenus & Fachmeus reprobantur.*

26 *Intellectui dictæ l. mulieri & Titio difficultates duæ opponuntur, quibus reſpondetur numeris ſeqq.*

28 *Allegans contraria non eſt audiendus.*
Contraria ſimul obſtare non poſſunt, & ſe inuicem expellunt. 11 *Re-*

30 *Repudiatio Titij cur non profuit mulieri in dicta l. mulieri & Titio.*

31 *Legati conditionalis ante exiſtentem conditionem delatio, & tranſmiſſio nulla eſt.*

32 *Acquirere vel repudiare poſſumus, quæ iam ſunt nobis delata.*

33 *Iacobus Cuiacius reprobatur.*

36 *Edictum*, De coniungendis cum emancipato liberis eius, *qua ratione introductum fuit.*

37 *Pater licèt emancipatus præfertur nepoti in poteſtate retento, & hodie ceſſat edictum, quicquid Cuiacius dicat.*

39 *Materia de coniunctione legali, remiſſiuè.*

40 *Filij emancipati non petentis portio deficiens nepotibus ex eo tantùm, & non alijs accreſcit.*

41 *Nepos vnus non petens portionem ſuam fratribus ſuis proficit, & non cæteris patruis; patruus autem non petens omnibus prodeſt, quia omnibus eius portio accreſcit.*

42 *Portio vnius ex duobus nepotibus deficiens fratri tantùm, iſto etiam non petente, non patruo. ſed eorum patri accreſcit.*

43 *Beneficio ex perſona tua mihi competente vti poſſum te inuito & renunciante.*

44 *Dilatione reo conceſſa actor vti poteſt, licèt reus ipſi renunciauerit.*
Appellatus proſequi poteſt appellationem, etiãſi appellans renunciauerit appellationi.
Reſtitutio in integrum minori prodeſt aduerſario, vel conſorti maiori, inuito & renunciante minore.

45 *Differentia inter l. ſi poſt mortem.* 10. § *fin. ff. de bonorum poſſeſ. contra tab. & l.* 2. §. *ſi ſit conſanguinea* 18. *ff ad Senatuſconſ. Tertyl. conſideratur, & num. ſeq.*

47 *Priuilegium repræſentationis ipſo iure pertinet ad filios fratrum.*

CAPVT XXVIII.

Vtrùm, ſi per patrueles adita iam hereditate, patruus repudiauerit, iſtius repudiantis filius cum ſuis patruelibus admittatur, cùm omnes ſint in eodem gradu: & an in capita vel in ſtirpes ſuccedant?

1 QVæſtio iſta † meo videri difficilis eſt, in eius indagatione pauciſſimi ſunt Doctores, qui de ea tractant, iſti quaſi per tranſennam ferè nihil dicunt, quapropter de ea pro vtraque parte diſputabo. Et dicendum videtur repudiantis filium vna cũ patruelibus ad patrui hereditatem admittendum eſſe. Primò, quia hereditatem repudians habetur ac ſi non eſſet ex numero vocatorum, & ſequentibus ſucceſſio competit, *l. 2. in princip. ff. de bonis libertor. l.* 1. §. *quibus ex edicto* 10. *ff. de ſucceſſor. edicto*, §. *etſi intra* 5. *inſtit. de bonor. poſſeſſio.* Pater autem iſte, quia repudiauit, non eſt de numero vocatorum. Ergo admittendi ſunt eius filii qui in ſequente, & in pari eodemque gradu cum patruelibus ſunt.

2 Secundò: † etſi pater iſte tempore mortis paternæ ſuperſtes eſset, non obſtat filiis, ſi antequam adiret, vel delata eſſet hereditas, deceſſerit, *l. ſi quis poſthumos.* 9. §. *ſi filium exheredauero, verſic. Sed etſi heres, ff. de liber. & poſthum. l. ſcripto,* 7. *in princip. ff. ſi tabulæ teſtamenti nullæ extabunt, aliàs l.* 16. *ff. vnde liberi, l.* 1. §. *ſciendum* 8. *& l.* 2. §. *interdum* 5. *&* §. *proximum* 6. *ff. de ſuis & legitim. heredib.* §. *cùm autem quæritur* 8. *inſt. de hereditat. quæ ab inteſtato deferuntur.* Si pater non obſtat, neque patrueles obſtabunt, cum in eodem gradu ſint. Ergo omnes patrueles ad patrui ſucceſſionem admittentur.

3 Tertiò: † pars hereditatis à patre repudiata nullo modo accreſcere potuit nepotibus ex alio prædefuncto fratre; tum, quia prædicti nepotes non ſunt coniuncti ea coniunctione, vt inter eos locus ſit iuri accreſcendi, de qua in *l. re coniuncti* 89. *cum ſimilibus, ff. de legatis* 3. ſed coniunctionis ſanguinis, quæ in legitimis ſucceſſionibus non inducit ius, vt poſt *Bologninum, Valentin. Forſterus lib.* 8. *de ſucceſſion. ab inteſtato cap.* 9. *num.* 5. Tum etiam, quia ſuccedentes iure ſpeciali & priuilegio, veluti nepotes iſti qui repræſentationis iure ſuccedunt, vt patet ex dictis ſuprà *lib.* 1. *cap.* 6. carent iure accreſcendi, *l. mulieri & Titio* 74. *ff. de conditio. & demonſtrationibus, Bart. in dicta l. re coniuncti, numero* 43. vbi communem opinionem teſtatur *Iaſ. num.* 180. *& Ripa nu.* 144. *Bald & Salicet. in l.* 1. *à num.* 2. *C. de indicta viduitate tollenda, Annibal. in repetitione l. nemo poteſt, num.* 492. *ff. de legatis* 1. *Gutierrez in l. vnica, num.* 38. *C. quando non petentium part. Ia fred. Lanfranc. Balbus deciſ.* 29. *Alciat. libro* 4. *paradoxorum cap.* 8. *& Franciſcus Duarenus libro* 2. *de iure accreſcendi, capitulo vlt.* Ergo in illa parte debent ſuccedere repudiantis filij.

4 Quarto: † pro hac parte facit *l.* 1. §. *vtrum autem* 11. *ff. ad Senatuſconſultum Tertul. Vtrùm autem* (ait *Vlpianus*) *ei defertur ſucceſſio, qui tunc legitimus deprehenditur, an verò ei qui tunc fuit, cùm filio defertur? vt puta proponamus fuiſſe defunctæ conſanguineum, eiuſque filium, deliberante filio defunctæ, conſanguineum obiiſſe: mox filium repudiaſſe matris hereditatem, an conſanguinei filius admitti poſſit? Et Iulianus rectè putat circa Tertullianum, locum eſſe ſuccedenti adgnato.* vbi Vlpianus loquens de ſucceſſione ab inteſtato mortuo conſanguineo

ante

antequam defunctæ filius repudiaſset, poſt eius repudiationem ad defunctæ ſucceſſionem admittit conſanguinei filium, etſi mortis defunctæ tempore filius à patre præcedebatur. Ergo eodem modo dicendum eſt in noſtro caſu, filios ad patrui hereditatem poſt patris repudiationem admittendos, etſi ipſi tempore mortis patrui à parente præcedebantur.

5 Quintò † probatur ex *l. ſi quis ex his 5. §. fin. ff. ſi tabulæ teſtamenti nullæ extabunt*, aliàs *l. 4. ff. vnde liberi*: *Si filius emancipatus* (inquit *Pomponius*) *non petierit bonorum poſſeſſionem, ita integra ſunt omnia nepotibus, atque ſi filius non fuiſſet: vt quod filius habiturus eſſet petita bonorum poſſeſſione, hoc nepotibus ex eo ſolis, non etiam reliquis accreſcat*, vbi pro hac parte videtur textus expreſſus.

6 Vltimò † inducitur ſimile, per quod quæſtio iſta determinatur, & eſt caſus notandus *l. 2. §. ſi ſit conſanguinea 18. ad ff. Senatuſcōſultum Tertul.* ibi namque conſanguinea defuncti ſoror, vt agnata patri per emancipationem ius agnationis amittenti; ſimiliter & matri cognatæ in fratris hereditate præferebatur; ſed vnà cum conſanguinea ſorore patrem vt agnata excludente, vocatur ex beneficio *Senatuſconſulti Tertulliani*; quod ipſi conceſſum intelligitur caſu, quo ſoror hereditatem fratris adierit, ſin autē repudiauerit, vt cognata mater ipſa cum patre ſimiliter cognato ad defuncti hereditatem admitti debet. Sic in propoſito ex quo pater fratris hereditatem repudiauit, nepotes repræſentationis priuilegio vti non debent, ſed iure communi cum cæteris patruelibus, repudiantis filii ſuccedēt.

7 Hanc partem † tenent loquentes de duobus fratribus, quorum vnus filios habens repudiauit, *Cynus in authen. itaque, C. communia de ſucceſſionibus, Matth. Afflictus. 3. articulo principali, numero 11. vbi Bolognınus, Oliuerius Textor, num. 88. verſiculo, etſi vnus talium fratrum deceſſerit, Valentinus Forſter. libro 8. cap. 9. numero 4. in ſpecialibus tractatibus de ſucceſſionibus ab inteſtato*, & in propriis terminis rectius *Salicetus in authen. poſt fratres la 1. numero 3. C. de legitimis heredibus*. Cùm igitur ex dictis conſtet filios fratris repudiantis admittendos eſſe vnà cum patruelibus, dicendum ſequitur omnes iſtos patrueles in capita, & non in ſtirpes eſſe ſucceſſuros, ſecūdùm communem opinionem, de qua latè dixi *hoc libro. cap. 26. à num. 1. vſque ad numerum 14. & à num. 93.*

8 Contraria tamen ſententia † vt iſti repudiantis filii cum patruelibus non concurrant, nihilominus tenenda eſt. Primò: Etſi ex prædefuncto fratre nepotes reſpectu illius, de cuius ſucceſſione tractatur, verè & realiter in tertio ſint conſtituti gradu, *l. 1. §. tertio gradu 5. l. Iuriſconſultus 10. §. tertio gradu 14. ff. de gradibus & adfinibus*, tamen quia parentis perſonam repræſentant, & eius gradum ingrediuntur, conſtituuntur in ſecundo, quemadmodum eorum pater eſt, dicta *l. 1. §. ſecundo gradu 4. dicta l. Iuri-*
9 *ſconſultus. §. ſecundo gradu 13.* Sed ſic eſt, † quod ab inteſtato hereditas proximioribus, excluſis remotioribus, defertur, *l. 2. §. hæc hereditas 2. § legitima hereditas 4. ff. de ſuis & legitimis heredibus, l. 1. §. ſi quis proximior 8. ff. vnde cognati, l. conſanguinitatis. 3. C. de legitim. heredib. l. auunculo. 6. C. communia de ſucceſſion. princip. & §. ſunt autem agnati 2. in fin. & §. ſi plures 6. inſtit. de legitima agnat. ſucceſ. Nouella 118. cap. 3. in fine*, & quouſque omnes proximiores adire noluerint, remotiores non admittuntur, *l. 1. §. quibus 10. ff. de ſucceſſorio edicto, cum ſimilibus*. Ergo iſti ex prædefūcto fratre nepotes vti proximiores admittendi ſunt, excluſis ex altero ſuperſtite fratre cæteris nepotibus, qui verè in tertio gradu ſunt, vt dixi, & non poſſunt eſſe in ſecundo ob repræſentationis defectum, vt infrà dicam *numero 13.* argumento *textus in Authentic. poſt fratres la 1. ibi: Hi autem fratrum filij, cùm pares ſint, &c. C. de legitimis heredibus, & Nouella 118. cap. 3. verſiculo, illud*
10 *palàm eſt.* Nec obſtat † patrui repudiatio, quia per aditionem nepotum ex prædefūcto patruo ipſis fuit quæſitum ius in ſtirpē ſuccedendi & cum patruo concurrendi, quod ex poſtfacto ſine eorum conſenſu & voluntate tolli non potuit, *l. fin. ff. de pactis, l. id quod noſtrum. 11. ff. de regulis iuris, l. ſicut. 5. C. de obligationib. & actionib. Franc. Marcus quæſtio. 519. numero 8. par. 1. Caualcan. deciſ. 5. numero 22. parte 2. Roderic. Suarez in l. quoniam in prioribus poſt limitationes legis Regni, quæſtio. 8. numero 3. in fine, & numero 4. C. de inofficioſ. teſtam. & Giphanius libro 2. de regulis iuris, cap. 5. in princip.* Et quoties ex aliqua ſiue iuris, ſiue hominis diſpoſitione ius alteri quæſitū iam eſt, etſi ceſſet diſpoſitionis cauſa, non tamen ſubuertitur diſpoſitio, vt poſt *Bartol. & Decium, Burgos de Paz conſ. 26. num. 36.* & poſt *Tiraquel. dominus don Ioannes del Caſtillo lib. 3. quotidianarum controuerſiar. iuris, cap. 15. num. 7.*

11 Secundò † filiis, vt ab inteſtato non ſuccedant, obſtat pater, qui eos præcedit, *§. ita demum inſtit. de heredib. quæ ab inteſtat. deferuntur*, niſi ante aditam hereditatem, licèt poſt illum, de cuius tractatur ſucceſſione, deceſſerit pater ille, vt probatur legibus, de quibus ſuprà numero 2. Hic pater filios præcedebat, & delatæ hereditatis tempore ſuperſtes erat. Ergo filiis obſtat.

Digitized by Google

12 Tertiò:† pars repudiata accreſcit illis,qui
coheredes ſunt,*l.3.§.fin.*cum duabus legi-
bus ſequentibus, *ff.de bonorum poſſeſſion.l.1.*
§.ſi nemo 9.ff. ad Senatuſconſultum Tertyllian. l.
1.C.quando non petentium partes, l. vnica. §. his
ita definitis 10.verſiculo, in his itaque, C. de ca-
ducis tollendis, §.etſi intra 5. inſtit.de bonor. poſ-
ſeſſion. Nepotes ex prædefuncto fratre ſunt
coheredes. Ergo ipſis repudiata pars ac-
creſcit.

13 Quartò:† aut filii patris repudiantis ex
propria perſona, aut ex perſona patris ſuc-
cedere volunt. Ex propria non poſſunt,
quia licèt naturaliter in vno eodemque
ſint gradu,ciuiliter tamẽ remotiores ſunt,
quia per repræſentationem cæteri patrue-
les proximiores ſunt, qui eos excludunt,
vt dixi ſuprà numero 8. & ſeq. Si verò ex
perſona patris, eius gradum ingredientes
ſuccedere cupiunt, ſimiliter non poſſunt,
quia ſuperſtites non,ſed defuncti repræſen-
tantur, nec in locum & gradum illius in-
ferior ingredi poteſt. Natura enim repu-
gnat, † vt locus & gradus à parte occupa-
tus & in eo perſiſtens, ab alio remotiore
occupetur, duo enim inſolidum poſſidere
non poſſunt, *l.ſicut certo 5. §. ſi duobus vehi-*
culum, ff. commodati, l.poſſidere 3. §. ex contra-
rio 5.ff.de acquiren.poſſeſ.l.duo in ſolidum.19. ff.
de precario & Doctores vtrobique, *Connan.lib.*
3.commentariorum iuris ciuilis, cap.10. num. 2.
Cuiacius libro 9.obſeruationum, cap.32.Donellus
lib.15.commentarior.cap.33.§.Enim vero hæc ita
ſunt, Borcholten. de acquiren poſſeſſion. cap. 6. à
numero 18.Dominicus Arumæus diſputation. 20.
ad Pandect.theſi 11.Petr. Frid. Mindanus de ma-
teria poſſeſ.cap. 10.Alexan.Turaminus de ſubſtã-
*tia poſſeſſion.cap.2.*Ergo repudiantis filii ad-
mitti non debent. Quintò, pro hac parte
faciunt fundamenta, quæ dixi in capite
præcedente, à *num.3.*

15 Non obſtat † argumenta contrariæ opi-
nionis: & non primum, quia hereditatem
repudians habetur ac ſi non eſſet ex voca-
torum numero, ex legibus ibi adductis;
intellige non à tempore mortis defuncti,
ſed à tempore repudiationis ad hoc, vt ſe-
quentes in gradu ad ſucceſſionem ab in-
teſtato admittantur, & ipſis impedimen-
tum non ſit proximitas repudiantis. At
quando alii naturaliter, vel ciuiliter eiuſ-
dem ſunt gradus, tunc pars repudiata cæ-
teris coheredibus accreſcit, ſecundùm le-
ges citatas ſuprà numero 12. Cùm igitur
probauimus nepotes ex prædefuncto fratre
virtute repræſentationis in pari, quo pa-
truus, eodemque gradu eſſe, & cum illa
iam acquiſita qualitate hereditatem adiiſ-
ſe, dicendum ſequitur partem repudiatam
ipſis accreſcere, in qua repudiantis filii vti
remotiores ciuiliter & à patre præceſſi,carẽ-
teſque repræſentationis priuilegio ſucce-
dere nequiuerunt.

16 Secundo fundamento reſpondetur: †
ideò in legibus ibi citatis patrem non ob-
ſtare filiis, quia tempore, quo ab inteſtato
hereditas delata erat,nemini ante illos fue-
rat delata, & ſic proximi eo tempore in-
ueniebantur, quia à nemine præcedeban-
tur. Vnde differentia eſt ſucceſſionis ex
teſtamento, & ab inteſtato, quod in cau-
ſa teſtati quando teſtamentum deſtituitur,
proximitas eo inſpicitur tempore, quo
nullum ex teſtamento extiturum heredem
certum eſt. Tunc enim propriè quiſque
inteſtatus deceſſiſſe intelligitur, quod qui-
dem longo aliquando tempore declara-
tur, in quo ſpatio temporis ſæpè accidit,vt
proximiore mortuo, proximus eſſe inci-
piat qui moriente teſtatore non erat pro-
ximus, *§. proximus 7. poſt medium, inſt. de*
17 *legitima agnat. ſucceſſione.* Et ſic † ſunt
intelligendæ *l. ſi quis poſthumos.9. §. ſi filium*
exheredauero, verſiculo, Sed etſi heres, ff. de li-
ber.& poſthum,l ſi quis filio exheredato.6.in prin-
cip.verſiculo, Planè, ff.de iniuſto rupto, l.ſcripto.
7. in principio, ff.ſi tabulæ teſtamenti nullæ exta-
bunt, aliàs l 6.ff.vnde liberi, l.1.§.ſciendum 8.
& l.2.§.interdictum 5.& §.proximũ 6.ff.de ſuis
& legitimis heredibus, §.cum autem quæritur 8.
inſtituta de hereditatibus quæ ab inteſt. deferuntur,
in argumento contrario adductæ. At quã-
18 do quis † non facto teſtamento deceſſit,
cùm certum ſit ab eius mortis tempore
inteſtati cauſam locum habuiſſe, proximi-
tas attenditur tempore mortis illius, de cu-
ius tractatur ſucceſſione, dicto *§. proximus*
7.in principio, inſtit.de legitima agnatorum ſucceſ-
ſion. Et cum illo tempore hereditas fratri
defuncti priùs delata fuerit vnà cum nepo-
tibus ex altero prædefuncto fratre, qui vir-
tute repræſentationis in eodem quò patru-
us gradu ſunt, & hereditatem repudiaue-
rit frater, obſtabit ſuis filiis: tum quia à
patre præceditur, & cuius perſonam
repræſentare & in locum & gradum in-
gredi nequeunt, tum etiam, quia ne-
potes illi proximiores ſunt, à quibus exclu-
duntur.

19 Fundamento tertio ſatisfit, † negan-
do propoſitionem illam dicentem in
caſu noſtro accreſcendi iuri locum non
eſſe, propterea quod non ſit illa con-
iunctio, de qua in *l. re coniuncti. 89.*
cum ſimilibus, ff. de legatis 3. ſed ſangui-
nis coniunctio, quæ in legitimis ſuc-
ceſſionibus ius accreſcendi non produ-
cit. Ratio iſta non eſt vera; certum
enim eſt in legimtiis hereditatibus da-
ri ius accreſcendi, *l. ſi ex pluribus,*

ff. de.

Digitized by Google

ff.de ſuis & legitimis heredib. l. 1.§. ſi nemo 9.ff.
ad Senatuſconſultum Tertul. l.vnica,§.his ita de-
finitus 10.verſiculo in his itaque,C. de caducis tol-
lend.§. fin.inſtit.de Senatuſconſulto Orficiano,Iu-
lius Paulus libro 4. ſententiarum,titulo 8. in fine.
vtrobique Doctores Anton. Gomez tomo 1. re-
ſolutionum,cap.10.num.22.Duarenus libro 1. de
iure accreſcendi, cap.14. & libro 2. cap.10. An-
tonius Goueanus libro vnico de iure accreſcendi,
num. 22. & Donellus libro 7. commentariorum
iuris ciuilis cap. 3. §. Quicquid in his arte
20 medium. Et omiſſa † ratione quam Docto-
res communiter dicunt de coniunctione
legali, & alia de qua Caſtillo de vſufructu,cap.
48. num. 40. & Antonij Pichardi in §.Si eadem
res 9 numero 101. inſt.de legatis. Vera tamen
ratio eſt,quia fictione iuris heres eadem de-
functi perſona habetur, ac ipſum repræſen-
tat, quaſi adhuc viuere intelligatur. Vti i-
gitur non poteſt fingi aliquis in natura eſ-
ſe, aut videre pro parte tantum, ita nec re-
præſentari, cum fictiones naturam imiten-
tur,ideo hereditas indiuidua eſt,& pars eius
repudiata coheredi accreſcit, Antonius Go-
mez dicto cap.10.num. 27. Duaren. dicto lib. 1.
cap. 2. Antonius Faber tomo 2. de erroribus Prag-
maticorum, decade 49.errore 1. pag.1137.in fine,
& ſeq. & Ioannes Sueuius lib. 1. de iure accreſcen-
di cap. 2. & ſecundum hoc in noſtro caſu
21 ius accreſcendi procedit. Nec etiam † ve-
rum eſt, ſuccedentibus iure ſpeciali, & pri-
uilegiato,quale eſt repræſentatio, accreſcē-
di ius denegari, vt cum communi diximus
num. 3. quia contrarium verius eſt, vt pro-
badt Cumanus, Caſtrenſis, & Socinus in l mu-
lieri & Titio,num.2.ff.de conditio, & demonſtra-
tionibus, Iaſ. num. 180. Ripa num. 144. Crotus
num. 72.& Bolognet.num.309.& 314.in l. in re
coniuncti, ff. de legat. 3. Emanuel Coſta in l. cum
tale §. ſi arbitratu, limitat. 4.à num.6. ff.de con-
dit.& demonſtrat.Peralta in l.& Proculo,à num.
41 ff de legatis 2 Pichard.in dicto §.ſi eadem res,
à numero 94. Caſtillo dicto cap.48. à num. 7. Io-
annes Robertus lib.2.ſententiarum, cap.27. & An-
22 ton.Faber dicta decade 49.error 10. Et † præter
alias leges ab iſtis Doctoribus adductas
probatur ex dicta l.mulieri & Titio pro con-
traria parte pōderata,ibi: Quandiu Titius &
viuit, & in eo ſtatu erit, partem uſusfructus habe-
bit : vbi Iuriſconſultus à cōtrario ſenſu cla-
rè videtur probare ius accreſcendi dari eo
ſaltem caſu, quo Titius mortuus, vel capi-
te minutus fuerit : nam dictio illa, quandiu,
temporalem,non verò perpetuam mulieris
excluſionem à portione Titij ſignificat, vt
aduertit Peralta numero. 45. & Bolognet. num.
322. vbi ſupra,& docuerat prius Bartol. in l.
ſi filius familias, numero 2. ff. ad. Tertul. Nonius
conſilio 12.numero 14. Burſatus conſilio 133.nu-
1.lib.2.& Ioan.Vincen.Honded. conſ.6.num. 36.
23 lib. 1. Et probatur etiam † ex illis verbis
Tantum enim beneficio legis ex legato conceſſum
eſſe mulieri intelligendum eſt, quantum haberet, ſi
conditioni paruiſſet : vbi mulieri tantum dici-
tur eſſe conceſſum, quantum haberet, ſi
conditioni paruiſſet, ſed ſi cōditioni paruiſ-
ſet, eo ſcilicet modo, quo conditionibus
negatiuis pareri poteſt, præſtita cautione
Muciana de non faciendo, non habuiſſet il-
la, niſi partem vſusfructus legati, quandiù
Titius & vixiſſet, & in eodem ſtatu man-
ſiſſet,hoc eſt, capite minutus non fuiſſet,al-
teram vſusfructus partem haberet Titius,
quia conditionis implementum non mi-
nus Titio quam mulieri profuiſſet, nihilq.
obſtitiſset quominus in ipſius quoque per-
ſona legatum vſusfructus pro parte conſi-
ſteret. Et tunc dubitari non poterat,quin
ius accreſcendi foret inter Titium, & mu-
lierem, tanquam inter eos, qui non ſolum
24 re,& verbis coniuncti eſsent,ſed etiam † in
vſufructu, cuius proprium hoc eſt ius,vt e-
tiam acquiſitus,& amiſsus,nihilominus ac-
creſcendi ius admittat,quia perſonæ, non
portioni accreſcit,ſemel legatus,& acquiſi-
tus quotidie nouus legari, & conſtitui &
acquiri intelligitur, l.1.§.interdum,l interdum.
10. ff. de uſufructu accreſcendo, Doctores com-
muniter in dicta l. re coniuncti, Antonius Gomez
dicto cap.10.numero 41.Mantic. libro 10.de con-
iecturis vltimarum voluntatum, titulo 3. numero
32. & 33.Menochius lib.4.præſumtione 159.nu-
mero 18. Michael Graſ receptarum ſententiarum,
§.ius accreſcendi, quæſtion.9. numero 2. Minchaca
libro 1.de ſucceſſion. creatione, §.10 num.128.&
libro3. de ſucceſſion.progreſſu, §. 21.numero 51.
& §.23.numero 34.Caſtillo dicto cap. 48.numero
21. Cuiacius libro 9. obſeruation. cap. 11. Ioan.
Robertus libro 2.ſententiarum cap. 24.& 26.Co-
neanus de iure accreſcendi, num.29.Duarenus lib.
1.de iure accreſcendi, cap.21.& Donellus lib.10.
commentariorum iuris ciuilis,cap.23.qui latè de
materia tractant. Idem ergo accreſcendi
25 ius † quod haberet mulier, ſi conditioni
paruiſset, habere etiam debet non impleta
conditione, & conſequenter in eundem
ipſum caſum, qui porrò alius eſse non po-
teſt quam quo Titius vel mortuus, vel ca-
pite diminutus ſit. Sicque conſtat halluci-
natos fuiſse Duarenum lib.2.de iure accreſcendi,
cap. vltimo,& Andream Fachineum lib.4.contro-
uerſiar.iuris,cap.99. exiſtimantes Titij quan-
tumlibet mortui vel capite minuti portio-
nem mulieri accreſcere non poſse; quorū
fundamentum conuincit Antonius Faber di-
cto errore 10.pag.1237. in fine,& pag. ſequente.
26 Nec obſtant prædictis duo † Primum,
quod ſi in portione Titij deficiente accre-
ſcendi ius locum haberet, ab initio, cum
Titius conditione defectus fuerit,totum v-

Digitized by Google

ſúfructū mulier habere debuiſſet, *l. vnica, §. fin. autem aliquid ſub conditione 7. C. de caducis tollendis*, nec Titij mortem, vel ſtatus eiuſdem murationem ſpectare deberet. Secundum; quòd repudiatio Titij mulieri prodeſſet, & tamen contrarium expreſsè reſpõdet Papinianus in dicta l. mulieri, & Titio, in illis finalibus verbis: *Nec ſi Titius, qui conditione defectus eſt, legatum repudiet, ea remmulieri proderit*: Nam ad primum † non ſatisfaciunt *Caſtrenſis ibi num. 2. verſiculo, in textu, ibi Iaſ. in dicta l. re coniunctis, numero 283. Bolognetus, Coſtà, & Peralta in locis ſuprà relatis, numero. 21.* Ideò dicendum eſt, quòd licet Titius verè conditione defectus fuerit, mulier tamen ad eius portionem admitti, & vllo iure, aut ratione illam petere non poteſt, quippe defectum tantum conditionis adiuuari poſset. At ille non modò mulierem iuuat, imò eius intentionem potius ſubuertit, propterea quòd mulier ipſa legis beneficio ad partem propriam admittitur, hoc eſt, quaſi conditioni paruerit, & non nupſerit.

27

28 E contra verò † ſi portionem Titij ex ratione illa præteriderer; quòd conditioni non paruerit, & nupſerit, tanquam contraria allegans audienda non eſset, *l. 1. cum ſimilibus, C. de furtis, cap. ſolicitudinem 54. in fine de appellation. Bellamera deciſ. 746. numero 9 Caualcanus deciſ. 34. numero 8. parte 2.* quia ſimul ſtare non poſsunt, *l. vbi repugnantia. 148. aliàs, 188. ff. de regulis iuris, Riminaldus iunior conſilio 306. numero 17. & 18. libro 3. Stephanus Gratianus tom. 1. diſceptationum forenſium, cap. 200. num. 21.* & ſe inuicem expellunt, *l. ſi inter me, & te 15. ff. de exceptione rei iudic. Surd. conſ. 67. num. 42. vol. 1. conſil. 435. num. 15. vol. 3. & conſ. 487. num. 34. vol. 4.*

29 Neq; enim † ad eundem vſumfructum, & tanquam nupta, & tanquam non nupta admitti debet, *l. Titia ſi nõ nupſerit. 99. ff. de condit. & demonſtr.* Quæ ratio militat quamdiu Titius viuit, & in eodem ſtatu durat, vt dixit textus ille, eo tamen mortuo vel capite minuto deficit; illis enim modis (quibus ſcilicet iam acquiſitus vſusfructus finiri ſolet, *§. finitur 4. inſt. de vſufructu*) non conditionis defectu mulier iuuaretur: Sic Præceptores Salmanticenſes reſpondent; poſt quos Pichardus in dicto *§. ſi eadem res num. 96. & dominus Caſtillo dicto cap. 48. numero. 10.*

30 Ad ſecundum †, de quo ſuprà numero 26. in medio, reſpondet Accurſius in dicta *l. mulieri & Titio, verbo, proderit*, communiter receptus ibidem per *Doctores* repudiationẽ Titij mulieri non prodeſse: quia cùm Titius repudiationis tempore defectus fuerit conditione, eiuſdem eſt inutilis repudiatio, vt Iuriſconſultus ſignificat in verſiculo, *Nec ſi Titius.* Sed ſubtilius reſponde, mulierem verè idem eſse conſecuturam, quod haberet, ſi conditioni paruiſset: verum ſi mulier non nupſiſset, ſed conditioni parere voluiſset, id efficeret præſtando cautionem Mutianam, *Auth. cui relictum, C. de indicta viduitate tollenda*, quæ cautio in eo legato vſusfructus omninò erat neceſsaria, ſi conditio verè eſset adimplenda; quia ſi remoto cautionis beneficio mors mulieris eſset ſpectanda, legatum vſusfructus fruſtratorium redderetur, nec deberi poſset in id tempus collatum, quo finiri debuiſset, *l. heres meus. 79. §. quamuis ff. de condition. & demonſtration. l. Titio cùm morietur. 58. ff. de vſufructu.*

31 In legato vero Titij † cùm conditio illa, ſi mulier non nupſerit, ſit caſualis quoad Titium, non niſi morte mulieris adimpletur, *l. hoc genus. 105. ff. de conditio. & demonſtration.* Nec poteſt ipſe Titius vti cautionis Mutianæ remedio, *l. auia 77. §. Titio ff. eodem.* Cùm igitur dum mulier viuit, verum ſit pendere conditionem Titio adſcriptam, nunquam ei legatum fuit delatum (ſiquidem legati conditionalis ante conditionẽ exiſtentem nulla delatio, ideoque tranſmiſsio nulla eſt, *l. ſi poſt diem. 5. in princ. iuncto §. ſed ſi ſub conditione, & paſſim ff. quando dies legat. cedat, l. cedere diem 213. ff. de verbor. ſignificat.*) cõſequens eſt nullius momenti eſse repudiationem, quæ præceſsit delationem: quoniam † ea tantum vel nobis acquirere vel repudiare poſsumus, quæ iam ſint nobis delata, *l. ſi ita ſit ſcriptum. 45. § ſi ſub conditione ff. de legatis 2.* Ideòque mulieri prodeſse nõ debere, vt recte Iuriſconſultus reſpondet; nec etiam prodeſset, ſi mulier nupſiſset, cũ prouiſione legis perinde habeatur, ac ſi nõ nupſiſset vt in effectu, & ſubtiliter explicauit *Emanuel Coſta in dicto §. ſi arbitratu, limitatione 4. num. 6.* & poſt *Salmanticenſes Præceptores Pichard. in dicto §. ſi eadem res, num. 97. & Caſtillo dicto cap. 48. num. 11. Anton. Faber. dicto errore 10. pagin. 1237.*

32

33 Ex quo † intelliguntur verba illa Papiniani; *qui conditione defectus eſt*, non ideò adiecta eſse quaſi aliud reſponſurus fuiſset Papinianus, ſi ante defectam conditionem, eàque adhuc pendẽte, Titius legatum repudiaſset (æque enim eſt inutilis repudiatio, quæ vtroque caſu fit ante delationem, ſiuè delationis aliqua ſpes ſuperſit, ſiuè nulla) ſed quia eum caſum tractabat, quo iam defecerat cõditio, cùm mulier nupta proponeretur, atque hic procul dubio Papiniani ſenſus, nec dubius, nec obſcurus eſt. Ex dictis patet quàm male *Cuiacium ad lib. 32. quæſtionum Papiniani ſuper dictam l. mulieri, & Titio*, & alios intellectum dictæ legis percepiſse.

34 Argumento quarto † ex dicta *l. 1. §. verùm autem 11. ff. ad Senatuſconſultum Tertyllian.* Reſpon-

ſpondetur, ideò ibi conſanguinei filium
admiſſum fuiſſe, quia defunctæ, de cuius
ſucceſſione tractatur, filius maternam re-
pudiauerat hereditatem, vnde ex regula
ordinaria & vulgari ſequenti in gradu pro-
ximo hereditas ab inteſtato delata fuit, &
per conſequens conſanguinei filio, cui pa-
ter obſtare minimè poterat, quia ipſi nun-
quam ſucceſſio fuit delata, & delationis
tempore mortuus fuerat, hac de cauſa a
patre minimè præcedebatur, & ſicuti pro-
35 ximus eius filius admittitur. Secus autem †
eſt in noſtro caſu, vbi delationis tempore
pater ſuperſtes erat, & ideo hereditas ipſi,
& non filiis eius vti remotioribus defertur,
& licèt eorum pater repudiauerit, nihilo-
minus admitti nequeunt, neque ex patris,
neque ex propria perſona, parentis ſuper-
ſtitis perſonam non poſſunt repræſentare,
& ex propria admitti volentes excludun-
tur a patruelibus, quia licet regulariter in
vno eodemque gradu exiſterent, virtute
tamen repræſentationis acquiſitæ proxi-
miores ſunt, vt latius dixi ſuprà in *hoc capi-
te, numero 8. & 9.*

36 Quinto fundamento contrario † ex di-
cta *l. ſi quis ex his. 5. §. fin. ff. ſi tabulæ teſtamenti
nullæ extabunt, aliàs l. 4. §. vltim. ff. vnde liberi*
ſatisfit. Nàm ſciendum eſt, emãcipato filio,
nepotes in poteſtate retentos iure ciuili lo-
cum patris occupare, auoque ſuos, & pro-
ximos heredes excluſo patre fieri, *§. ſui 3.
inſt. de heredum qualitate, & differentia, §. ſui au-
tem 3. verſic. ita demum, inſtit. de hereditat. quæ
ab inteſt. deferuntur*: quoniam autem eman-
cipatus iure Prætorio per bonorum poſſeſ-
ſionem vocatur, neque æquum eſt eman-
cipatum admitti ſolum, & excludere nepo-
tes ſuos heredes, aut nepotes contra iura
ſuitatis obiici patri ſuo, qui iure naturæ
prior eſt gradu; Prætor ità rem temperat,
vt emancipato bonorum poſſeſſionem
eius partis det, quæ ad eum pertineret, ſi in
poteſtate permanſiſſet, ſed ita, vt ex ea par-
te dimidiam ipſe, reliquam liberi eius ha-
beant, iiſque bona ſua conferat, *l. 1. ff. de con-*
37 *iungẽdis cum emancipato liberis eius.* Sed quia †
ſuitatis, & emancipationis differentia ſubla-
ta fuit *Nouella 118. cap. 118. cap. 1. in fine*, edi-
ctum hoc, *De coniungendis cum emancipato li-
beris eius*, hodie locum non habet, & pater
quamuis emancipatus ſuis liberis tanquã
gradu proximior præfertur *dicto cap. 1.* vt in
dictis locis dicunt Doctores communiter,
*Ranchinus de ſucceſſionibus ab inteſtato, §. 4. num.
3. Vulteius in princip. inſt. de hereditatibus quæ ab
inteſt. deferuntur, n. 34. Petr. Gregor. in 3. parte
ſyntagmatis iuris, lib. 43. cap. 4. numero 8. Donel-
lus libro 9. commentarior. iuris ciuilis, cap. 2. §. 1.
in fine, & Anto. Faber tom. 2. de erroribus pra-
gmaticorum, decade 29. errore 10. pag. 218*, quic-
quid malè diſſentiat *Iacobus Cuiacius ad di-
ctam Nouellam 118.*

38 Hoc ſuppoſito † dicto §. fin. dictæ legis ſi
quis ex his, reſpondetur, nepotes in auita
poteſtate retentos vnà cum eorum patre
emancipato ad aui hereditatem à Prætore
vocatos fuiſſe per ſuum edictum *De coniun-
gendis cum emancipato liberis eius*, ſed ſi eman-
cipatus bonorum poſſeſſionem non petie-
rit, ita integra ſunt omnia nepotibus, at-
que ſi filius non fuiſſet, vt quod filius habi-
turus eſſet petita bonorum poſſeſſione, hoc
nepotibus in aui poteſtate retentis & ex e-
mancipato filio ſolis, non etiam reliquis
ex alio filio præmortuo accreſcat. Et me-
rito; nam iſti ſunt coniuncti coniunctione
39 legali. De qua † *Bartol. à num. 59. Iaſ. à n.
50, Bolognetur à n. 223. & Doctores* commu-
niter in *l. coniuncti, ff. de legatis 3. & in l. & Pro-
culo*, vbi latè *Peralta à num. 1. ff. de legatis 2.
Antonius Gomez tomo 1. reſolutionum, cap. 10. nu-
mero 28. Graſsus receptarum ſententiarum, §. ius
accreſcendi, quæſtione 4. & 7. Spino in Speculo
teſtamentorum gloſ. 9. num. 22. Caſtillo de vſufru-
ctu cap. 48. à n. 30. Duarenus lib. 2. de iure accre-
ſcendi, cap. 10. & lib. 1. cap. 14. Ioannes Suenius
lib. 1. de iure accreſcendi c. 4 circa finem, & Paul.
A Emil. Gallus de exceptionibus ſucceſſion. ab inte-
ſtato vel teſtamento, par. 3. tit. 2. exception. 3. à nu.
151.* & Prætor patrem cum liberis ſuis con-
iungens vnum eorũ corpus propria qua-
dam coniunctione facit, vt portio deficiẽs
cæteris illius corporis accreſcat. Qua ra-
40 tione † ſi filius ipſe emancipatus non pe-
tat, pars deficiens nepotibus ex eo ſolis,
non etiam reliquis accreſcat, dicta *l. ſi quis,
5. §. fin ff. ſi tabul. teſtamenti nullæ extabunt, aliàs
l. 4. §. fin. ff. vnde liberi. Et ſi duobus, & ex al-
tero filio duobus nepotibus bonorum poſſeſſio com-
petat, & alter ex nepotibus non petat, pars eius
fratri accreſcat. Si verò ex filijs alter non petat,
tam fratri quam nepotibus id prodeſt: namque
tunc duo ſemiſſes, ex quibus alterum filius, al e-
rum nepotes conſequuntur.* Verba ſunt *l. ſi duo-
bus filij 12. ff. de bonor poſſeſ. contra tab.* vbi ſi
vnus ex nepotibus non petat, qui in vnam
ſtirpem vocantur, & veluti quoddam ſe-
paratum corpus habent, pars eius fratri,
non patruis accreſcit. Nam etſi ponamus
41 † nepotem illum qui non petiit, in rerum
natura nunquam fuiſſe, in ſucceſſione
ab inteſtato eandem hereditatis partem
nepos retinebit, nec ideò filiorum pars
amplior erit, quia nepotes in defuncti pa-
tris ſui locum ſuccedunt, & tantum, quot-
quot fuerint, ex hereditate capiunt, quan-
tum, ſi viueret, eorum pater caperet, *§.
cùm filius 6. cum vulgaribus, inſtit. de hereditati-
bus quæ ab inteſtato deferuntur*. Si verò vnus
ex filiis

ex filiis non petat, qui non faciunt pro-
prium corpus, quia trientē ſinguli habent,
deficiens portio omnibus ita accreſcit, vt
plures nihilo amplius, quàm vnus filius, ac-
cipiant. Itaque hereditas in duos diuidi-
tur ſemiſſes, quorum vnum filius, alterum
42 nepotes conſequuntur. Ponamus enim †
filium illum, cuius pars deficit, nunquam
fuiſſe in rerum natura, eodem modo here-
ditas ab inteſtato diuideretur, quemadmo-
dum etiam ſi duo ſint filii, & ex altero eo-
rum duo nepotes, vno ex nepotibus defi-
ciente, partem eius omnibus, hoc eſt, non
ſolùm fratri, ſed etiam patri & patruo, or-
dine tamen ſeruato accreſcere, vt frater
patri, pater patruo præferatur. *Si quis ex ne-
potibus* (inquit Vlpianus) *portionem ſuam omi-
ſerit, eueniet, vt non ad patrem eius, ſed magis
ad fratrem pertineat. Sed etſi omnes nepotes omit-
tant, patruo nihil accreſcet, ſed ſoli patri. Quod
ſi pater omiſerit, tum patruo accreſcet; l. 1. §. ſi
quis ex nepotibus 12. ff. de coniungendis cum emā-
cipato liberis eius* Ex dictis patet dictum §. *fin.
dictæ l. 5. aliàs l. 4.* pro contraria parte addu-
ctum, pro ea, nec contra noſtram quic-
quam facere.

43 Vltimo † fundamento contrario reſpō-
detur, quod quoties aliquod ex perſona
tua mihi competit beneficium, te inuito
& renunciante, dicto beneficio vti poſſum:
textus elegans in *l. ſi poſt mortem. 10. §. fin. ff. de
bonorum poſseſſion.* contra tab. *Hi* (inquit) *qui
propter alios contra tabulas bonorum poſſeſſionem
petunt, non expectant, vt præteriti bonorum poſ-
ſeſſionem accipiant; verùm ipſi quoque bonorum
poſſeſſionem petere contra tabulas poſſunt. Cùm
enim ſemel beneficio aliorum ad id beneficium fue-
rint admiſſi, iam non curant, petant illi necne
bonorum poſſeſſionem.*

44 Hinc venit † vt dilatione reo conceſsa
vti poſſit actor, licèt reus ipſi renuntiaue-
rit, *Bart. in repetitione l ſi adrogator, num. 23. ff. de
adoptionibus*, vbi *Iaſ. num 54. & 55. idem Bar-
tol. in dicto §. fin. num. 2. & in l. petenda, num. 5.
vbi Bald. num. 6. & Salicet. num 6. C. de tempori-
bus in integrum reſtit. Boerius deciſ. 352. num. 3.
par. 2. Oſaſc. Cacheran. deciſ. 97. num. 4. Caualcan.
deciſ 21. num. 9. par. 1. & Azeued. in l. 3. à num.
52. tit. 8. lib. 4. Recopilat*: Et quod appellatus
proſequi poſſit appellationem, etiamſi ap-
pellans renunciauerit appellationi *Matthe-
us de afflict. ad conſtitutiones Neapolitanas lib. 2.
rubrica 40 de in integrum reſtitutione mulierum,
num. 17. poſt* alios, *Azeuedus vbi ſuprà, n. 53.
& Caſar Vrſil. ad afflict. deciſ. 89. numer. 3.* Et
quòd reſtitutio in integrum minoris profi-
ciat aduerſario vel cōſorti maiori, inuito &
renunciante minore, *Afflict. in dicta rubrica,
num. 14. & ſeq. Aluar Valaſc conſultatione 25. n.
11. verſ. Sed in hoc ſtat, tom. 1. & Vincen. de Frā-
chis deciſ. 141. num. 6. & deciſione 269. per totam,
45 par. 1.* Et eſt differentia † inter dictum §.
*fin. & ſimile dicta l. 2. §. ſi ſit conſanguinea 18. ff.
ad Senatuſconſ. Tertul.* pro contraria parte
adductæ, quia in dict. §. *ſi ſit conſanguinea*,
ius in ſuſpenſo eſt, quouſque conſangui-
nea velit, necne, adire hereditatem; ideò
ſi conſanguinea repudiauerit, mater ado-
ptatum vel emancipatum defuncti patrem
excludere nequit, nec vti poteſt beneficio
conſanguineæ illum excludentis, ſi adiret,
quia iſta repudiauit, nec ius & beneficium
illius acquiſitum vnquam fuit matri illud
ex perſona conſanguineæ expectanti, vt
probatur ibi: *Et quamuis aliàs non ſolet mater
expectare conſanguineam, velit, necne; adire here-
ditatem, nunc tamen expectaturam; conſangui-
46 nea enim eſt, quæ patrem excludit.* At † in di-
cto §. *fin.* ius & beneficium contra tab. bo-
norum poſseſſionis petendæ ipſo iure per
alterius fratris præteritionem fuit acquiſi-
tum, quapropter ad vtendum non expe-
ctat, petat ille necne bonorum poſseſſio-
nem, vt patet ibi: *Hi qui propter alios contra
tabulas bonorum poſſeſsionem petunt, non expe-
ctant, vt præteriti bonorum poſſeſſionem accipiant,
verum ipſi quoque bonorum poſſeſſionem petere
contra tabulas poſſunt. Cùm enim ſemel benefi-
cium fuerint admiſſi, iam non curant, petant illi
necne bonorum poſſeſſionem.* Sic in propoſito
47 † priuilegium repræſentationis ipſo iure
pertinet ad filios fratrum, vt in parentum
eorum locum ſubingrediantur, Nouellâ
118 *cap. 3.* & ſemel ipſis acquiſitum, præci-
puè poſt aditam hereditatem, non potuit
patruus per repudiationem auferre, & per
conſequens repudiantis filii, vt pote ab eo-
rum patre ſuperſtite præceſſi, cuius perſo-
nam & gradum repræſentare non poſſunt
admitti nequeunt, & ab aliis patruelibus
excluduntur, quibus portio patruo pertinēs
& ab eo repudiata accreſcit, vt ſuprà di-
ctum remanet.

S V M M A R I V M.

1 *Repræſentationi locus eſt in deſcendentium ſuc-
ceſſione in infinitum.*
2 *Vltra fratrum filios repræſentatio non datur.*
3 *Ratio differentiæ inter vtrumque caſum, & nu-
mero 4 & 5.*
6 *In ſucceſſionibus perpetuis & indiuiduis an vl-
tra fratrum filios inter tranſuerſales ſit repræ-
ſentatio, & duo caſus diſtinguntur.*
*Iure communi ſecundùm veriorem opinionem
repræſentatio in infinitum non procedit in per-
petuis indiuiduis fideicommiſſis, & n. 7.*
8 *Fideicommiſſum perpetuum ceſſat vltra quar-
tum gradum.*
9 *Gradus numerari incipiunt omiſſa perſona pri-
ma*

Digitized by Google

ma prohibiti alienari.

10 *Quoties de voluntate teſtatoris conſtat volentis, fideicommiſſum eſſe perpetuum & vltra quartum gradum extendi, non extinguitur vltra quartum gradum.*

11 *Intellectus Nouellæ 159.*

12 *Interpretatio ſemper ſumenda eſt, per quam legum euitetur correctio.*

13 *Lex ſiue ſtatutum quantumcunq; generale à iure communi recipit interpretationem & declarationem.*

Lex noua ab antiqua recipit declarationem.

14 *Leges Tauri non ſunt correctoria, ſed declaratiua iuris communis.. Vide n.31.*

15 *Intellectus l.40.Tauri, quæ eſt l.5. tit. 7. lib. 5. Recopilat. & num.ſeqq.30.31.& 32.*

17 *De eſſentia maioratus non eſt repræſentatio, ſed rerum perpetuitas.*

18 *Spes non firma & certa, ſed vaga, incerta & variabilis ſuccedendi non tranſmittitur. Reprobatur num.33.Referuntur Doctores tenentes iuri Regio inter tranſuerſales vltra fratrum filios in perpetuum maioratibus repræſentationem ceſſare.*

19 *In perpetuis maioratibus inter tranſuerſales vltra filios fratrum repræſentationi locus eſt, & numeris ſequentibus.*

20 *Pro hac parte ponderatur dicta l.40 Tauri.*

21 *Relatio fit cum omnibus relati qualitatibus. Relatiuum,* Quis vel qui, *comprehendit qualitates omnes præcedentes.*

22 *Dictio,* Semper, *intelligenda eſt perpetuo & omni tempore, atque ſine aliqua præfinitione.*

23 *Filiorum appellatione continentur omnes in infinitum deſcendentes, etiam inter tranſuerſales, num. 24.*

24 *Deſcendentium appellatio omnes in infinitum deſcendentes comprehendit.*

25 *Pragmatica Philippi Tertij conſideratur.*

26 *Doctores hanc vltimam opinionem defendentes referuntur.*

27 *Ius commune quoad nos eſt quod legibus Regijs deciſum eſt.*

Rerum aliquarum iuxta maioratus naturam ſumma quadam, & num.28.& 29.

29 *Repræſentatio iure communi gradus tantùm, iure Regio ſolam primogenitorum lineam, & primogenituræ qualitatem reſpicit.*

31 *Leges Tauri quandoque ſunt correctoria iuris communis.*

34 *Tranſuerſales tantùm eſſe debere vltimi poſſeſſoris, & deſcendentes à maioratus inſtitutore dicunt aliqui, alij verius affirmant ſufficere eſſe tranſuerſales vel vltimi poſſeſſoris vel maioratus fundatoris, num. 35.*

CAPVT XXIX.

An extra fratrum filios in collaterali linea ius ſit Repræſentationis: & quid in noſtris maioratibus & indiuiduis ſucceſſionibus; & de intellectu l.40.Tauri, hodie l. 5. titulo 7. libro 5. Recopilat.

1 PRimò tractandum eſt † an in ſucceſſionibus ab inteſtato collateralium de bonis liberis iure communi, vltra fratrum filios, & ſic in infinitum repræſentationis priuilegium procedat. Et affirmandum videtur; quia in deſcendentibus repræſentationi locus eſt in infinitum, §.*fin.* ibi: *Et alias deinceps perſonas, inſtit. de heredib. quæ ab inteſt. deferuntur, Nouella 118.cap.* 1. & latè poſt multos probaui ſuprà *hoc libro cap.*18. Ergo eodem modo dicendum eſt in ſucceſſione collateralium.

2 Nihilominus dicas, † in collateralium ſucceſſione repræſentationem vſque ad tertium tantùm gradum, & ſic vſque ad fratrum filios coarctatam eſſe, nec vltra eos extendendam, dicta *Nouella 118.cap.3. verſ. Si verò neque fratres, & authen.poſt fratres la 2.de C.legitim.heredib.*& hoc tenent ibi *Doctores* omnes, *Anton.Gabriel lib. 4.communium opinion.tit.de ſucceſſionibus ab inteſtato, concluſ. 1.num.13.Anton.Gom.in l.7. Tauri, num. 18. Couar. in practicis quæſtio. c.38. num.4. & ſeq. Auend. in l.40.Tauri, gloſ.14.n.8.Tiber.Decian. conſ.1.à num.363.& 398.& cõſil.28.à num.7. lib.1.& conſ.44.num 49.lib.2. Oſaſc. Cacheran. conſ.72 num.8.Mantica lib.8.de coniecturis, tit.9. num.4.& Menoch. lib.4. præſumptio.95.num.13. Anton.Theſaur. deciſ.65.num.3.* qui plures referunt, & de quo non eſt dubitandum.

3 Ratio autem differentiæ eſt, † quia in deſcendentibus in poteſtate exiſtentibus conſideratur ſuitas: nam qui à nemine præceditur, & in poteſtate, de cuius ſucceſſione tractatur, inuenitur, ſuus heres dicitur, & primum gradum ſemper occupat, & in vita parentis dominus bonorum quodammodo reputatur, & per mortẽ patris nihil, niſi liberiorem rerum ſuarũ adminiſtrationem ſibi acquirere potuit, vnde ante patrem decedens filius, nepos, pronepos, & deinceps, qui à nemine præcedebatur, in immediatum ſuperſtitem ſuum deſcendẽtẽ ius quaſi iam ſibi quæſitum traſmittit, vt latè dixi ſuprà *lib.1.c.5.num.10. & cap. 6. ab initio.*

4 Si tamen † deſcendentes illi non ſint in poteſtate illius, de cuius agitur ſucceſſione, vel quia emancipati, vel de linea materna ſint; tunc, licèt ad huiuſmodi repræſentationem ius ciuile non admitteret,

tet, Prætor tamen naturalem rationem, & æquitatē ſecutus, quæ ſanguinis iura aſcendentium omnium hereditates deſcendentibus pariter omnibus defert, *l. ſcripto herede.6.in fine, ff. vnde liberi, aliâs l. 7.ff.ſi tab.teſtamenti nullæ extab.l.cum ratio.7. in princip. ff. de bonis damnatorum*, ad eorum ſucceſſionem & repræſentationem admiſit. Quod præ o-
5 culis hebens † Diuus Marcus idem in deſcendentibus per lineam maternam *Senatuſconſulto Orficiano* conſtituit, & tandem vtrumq. *Iuſtinianus* cōprobauit *Nouella ſua* 118.*cap.* 1. vbi omnes ſuitatis, & emancipationis, itemque agnationis, & cognationis differentias ſubſtulit, vt latè dixi *hoc libro,cap.*1.*& cap.* 12. Sed in tranſuerſalibus & eorum ſucceſſionibus ſuitas, & illa ratio naturalis ceſsat, quapropter repræſentationi locus non erat, & proximior tantùm remotioribus excluſis admittebatur iure ciuili, quouſquè primus Iuſtinianus dicta *Nouella.* 118. *cap.* 3. fratrum filijs repræſentationis priuilegium tantum conceſſit, vt dixi hoc libro ſupra *cap.* 20. *à num.* 1. Ideoque ad alias perſonas remotiores extendendum non eſt ſecundum dicta ſupra *lib.* 1. *cap.*6. *à num.* 22.

6 Quoad ſucceſſiones † indiuiduas bonorū perpetuo fideicommiſſo ſubiectorum duo ſunt diſtinguendi caſus. Primus inſpecto iure communi, ſecundus iure Regio. Primo caſu repræſentationi locum non eſſe dicendum eſt; quia repræſentatio in ſucceſſione ab inteſtato à lege tantùm delata procedit, vt dixi ſupra *lib.* 1. *Cap.* 9. *à num.* 25. non verò quoties eſt ſucceſſio ex hominis diſpoſitione emanans, vt loquens de fideicommiſſo, & ſubſtitutionibus iuxta veriorem opinionem dicam infra *lib.*3.*cap.* 7. & 8. Cùm igitur ſucceſſio iſta perpetua & indiuidua non ſit ab inteſtato & à lege introducta, ſed teſtamentaria & ab hominis diſpoſitione proueniens, dicendum videtur repræſentationem ceſsare. Præterea
7 † leges de repræſentatione tractantes eam admittunt ad concurrendum cum proximiore, non verò ad ipſum excludendum, ſed ſi hic repræſentatio admitteretur, proximus excluderetur. Ergo admittenda non eſt. Hanc opinionem tenent Doctores, qui defendunt in fideicommiſſo perpetuo, & in Regni ſucceſſione repræſentationem ceſsare, quos referam *dicto cap.*7. *num.*42. *& dicto lib.*3.*cap.*16. *num.* 31. licet alij relati in *dicto cap.*7.*num.*13.*& in dicto cap.* 16.*num.*15. contrarium teneant. Et tunc in tranſuerſalibus iuxta regulam ordinariam, de qua in hoc capite, num. 2. vltra fratrum filios ceſſat repræſentatio; quicquid contrarium defendant *Alexan.conſ.*26.*lib.*3.*Socin.ſen.conſ.* 37.*lib.*3.*Socin.iun.conſ.* 116.*num.*17.*lib.*1.*Pariſius conſ.*36.*num.*5. *lib.*2. *Tiber.Decian.conſ.* 9. *num.*54.*verſ. Tertia coniectura, lib.*2. *& Philippus Portius conſ.*55.*per totum.*

8 Si tamen † cum communi defendas in his perpetuis fideicommiſſis repræſentationi locum eſſe, vt latè dixi *dicto cap.*7. *à num.* 9. limitandum videtur in caſibus, de quibus dicam *dicto lib.*3.*cap.*9. per totum, vltra quos etiam limitari poteſt, vt non Procedat vltra quartum gradum, quia fideicommiſſum familiæ relictum, vt de ea & nomine defuncti perpetuò non exeat, non extenditur vltra dictum quartum gradum, vt latè probatur in *Nouella* 139. (quam vt alias ſcilicet 2.9.*&* 109. Tribonianus ingenij dexteritate, & opum quæſtuſque cupidine contexuit in litigatorum gratiam, à quibus pecuniam acceperat, vt aduertit *Cōſtantinus Harmenopulus lib.*1.*promptuarij iuris ciuilis,tit.*1.§.10.*& Iacob Cuiacius in dicta Nouella* 159. *in fine*) & ſimpliciter affirmant *Angel. in authen.de reſtitutione fideicommiſſi, nu.* 4.*Iaſ. in l vlt.num.*5. *C. de heredib.inſtituendis. Ioānes Crotus in repetitione l. filius familias,*§.*Diui,n.*174. *vbi* Alciat. *num.*52. *ff.de.legat.*1.*Barthol. Romuleus de præceptis teſtatorum bona extra familiam alienari prohibentibus,num.* 181. *Petra de fideicommiſſis quæſt.* 8. *à num.* 32. *vſque ad* 43.*Marcus* Anton. *Peregrin. de fideicommiſſis art.* 30 *à num* 12.*Mantic.de coniect. vltim. volunta. lib.*8.*tit.*2.*num.*21. Franc. *Hothom.conſ.* 61.*à n.* 12. *& Nicolaus Valla de rebus dubijs. tractat.*5.
9. *n.* 1. Et iſti gradus † ſiue generationes numerari incipiunt omiſſa prima perſona prohibiti, ne bona illa extra familiam alienet, ſed quod perpetuò ſint in familia, *Angel. in dicto auth. de reſtitutione fideicommiſſi per textum ibi. n.*3.*in fine,& num.ſeq.* Alexan.*conſ.* 59. *num* 4. *lib.* 3. *& clarius conſ.*125.*n.*10.*lib.* 5. *Portius Imol.conſ.*40. *num.* 28.*Pariſ.conſ.* 52. *num.*18. *lib.*2. *Socin.iun. conſ.*140.*num.* 10.*lib.* 3.*Cephal.conſ.*386.*num.* 21. *Menoch.conſil.*220. *num.*2.*vol.* 3. *Petra dicta quæſtion.*8. *num.*42.*& Peregrin.dicto num.* 12.

10 Sententia † ex dicta *Nouella* 159. de qua ſupra *nu.*8. ſimpliciter non eſt recepta, quia Tribonianus ſiue propoſito callidè, & ambiguè, ſiue caſu obſcurè locutus eſt, & tanquā *Nouella inimica* teſtantium voluntatibus apud nationes diuerſas damnata eſt. Vnde *Doctores* communiter fatentur *Nouellam* hanc ſaltem non eſſe admittendam, quoties de teſtatoris voluntate conſtat, volentis fideicommiſſum eſſe perpetuū, & vltra quartum gradum extendi, vt cum *Iacobo de Belloniſo,* Alex. Decio, *Iaſ. Loazes, Segura, Roderico Suarez, Piſcinano, & Couar* dicit *Ludouicus Molina lib.*1.*de Hiſpan.primogen. cap.* 4. *nu.*30. *& cum* Molina, *Couar. Burgos de Paz. Ruin.*

Achil.

Achil. Perſonali, Petra Vegio & Riminal.iun.don
Ioannes del Caſtillo Sotomayor lib. 2. quotidian.
controuerſiar. iuris,cap.22,num.41.& Anton.Fa-
ber lib.6.Codicis Fabriani, tit.22.de fideicommiſ-
ſis, definitio 32. Nec ſententia illa Doctorum
11 abſolutè † probatur in dicta *Nouella*,vt be-
nè eam intellexit *Iacobus Cuiacius ſequenti-*
bus verbis: Generaliter ex ea Nouella conſtituen-
dum eſſe, probibita alienatione extra familiam,&
ex ea cauſa vocatis ijs, qui ſunt ex ea familia iu-
re fideicommiſſi fideicommiſſariam ſubſtitutionem
non extendi vltra quartum gradum, videlicet, ſi
extraneus extiterit heres per medium impuberem,
vt mater per abnepotem in pupillari ætate dece-
dentem in propoſita ſpecie, quæ eſt ſumma No-
uella, non temerè extendenda ad omnes ſpecies.
Nam etiam ſi priora, quæ dixi, detrahas, non eſt
tamen detrahenda hæc adiectio.Si per medium im-
puberem extraneus extiterit heres; quæ non ma-
gnam rationem habet, nã ius ita eſt,vt liceat in in-
finitum ſubſtituere. Hunc intellectum ſequitur
Andreas Fachineus lib. 4 controuerſiarum iuris,
cap.100.De materia & intellectu dictæ Nouellæ
159.vide Doctores relatos ſupra *d numer. 8.*
Mattheacium in epitome legatorum lib 2.cap.8.&
Simon de Prætis lib.3.de interpretatione vltimar.
voluntat. interpretat.3.dubitatione 6.ſolutione 1.
pag.270.
12 Secundo caſu † quoad noſtrum ius Re-
gium inter Doctores Regnicolas contro-
uertum eſt, ſiquidem vni vltra fratrum
filios in tranſuerſalibus repræſentationi lo-
cum non eſſe, & ſic negatiuam; alteri lo-
cum eſſe, & ſic affirmatiuam partem de-
fendunt.Pro prima parte negatiua hæc fa-
ciunt ſequentia fundamenta. Primò, in-
terpretatio ſemper ſumenda eſt per quam
legum euitetur correctio, *l. ſancimus. 27.C.*
de teſtamentis, l.1.C.de inoffi cioſ.dotibus, l.præ-
cipimus. 32.§.fin.C.de appellation. latè *Aymon*
Crauet.in conſ. pro genero, num. 219. & Petrus
Surdus deciſ.21.num.19. Sed ſi *l.40. Tauri in 2.*
parte, hodie l.5.tit.7.lib.5.Recopilat. à cuius ve-
ra interpretatione pendet hæc quæſtio, in-
telligeretur de tranſuerſalibus in infinitum,
corrigeret ius commune, quod vltra fra-
trum filios repræſentationem non admit-
teret, vt probatur in principio huius capi-
tis. Ergo non eſt ita intelligenda, vt ſuprà
dicta ſic ceſſet correctio.
13 Secundò: † lex ſiue ſtatutum, quantum-
cunq; ſit generale, à iure communi reci-
pit interpretationem & declarationem, *l.*
fin. C.de inofficioſo teſtamento, l. ſi quis ſeruo 20.
vbi *Doctores* communiter, *C.de furtis, Marc.*
Anton. Natta conſ. 132. in fine, conſ. 172.
numer. 2. vol. 1. conſ.344. numer.5 .& conſ.
410.num.21.vol.2.Roland.à Valle conſ. 63.num.
30.lib.1.conſ.72 num.31.& ſeq. lib.3. & conſil.
80 num.19.& 21.lib.4.Cephal.conſ.13.nu. 49.
& conſ.140.num.22. cum multis *Surd. conſ.4.*
num.49.vol.1.& Aluar.Valaſc. conſultatio 41.
num.7. Et lex noua recipit ab antiqua de-
clarationem, *l.1.§.lex Falcidia, ff. ad legem*
Falcid.gloſ.& Bartol.in l.1. ff.de coniungendis cũ
emancip.liber.eius, Craueta conſ.719.num.21.&
Surd.conſ.453.num.33.vol.3. Ergo dicta *l. 40.*
Tauri intelligi debet ſecundùm leges iuris
communis, & iuxta naturam ipſius repræ-
ſentationis, vt ſcilicet in deſcendentibus
in infinitum protrahatur,in tranſuerſalibus
verò fratrum filios non excedat.
14 Tertiò:† dicta *lex Taurina* non ad perpe-
tuandam inter omnes repræſentationem
edita fuit, ſed tantùm ad dicendam clarè
difficilem illam inter Doctores controuer-
ſam quęſtionem circa prælationem inter
patruum & nepotem,de qua ſuprà dixi *hoc*
libro cap.3. Cùm leges Taurinæ non corre-
ctoriæ, ſed declaratorię ſint iuris commu-
nis, vt ex earum proœmio patet, ibi. *Auia*
meneſter declaration, & ibi: *Vieſſen y declaraſſen*
lo que por ley en las dichas dudas ſe auia de guar-
dar. Palac. Rubeos in l.27.Tauri num. 17. Bur-
gos de Paz in proęmio legum Tauri, num.432.&
1.parte, l.3.num. 37.& Molin. lib. 3. de Hiſpa-
15 *nor.primogen.cap.6.num.24.* Vnde † ſecunda
legis pars primam ampliàs eo modo eſt in-
telligenda, vt non inducta ſit ad repræ-
ſentationem perpetuandam in tranſuerſa-
lium ſucceſſione contra plurima Iuriſcon-
ſultorum reſponſa,& ſcribentium receptas
ſententias, neque iuris communis corre-
ctoria ſit, ſed principaliter & verius ad
eam concedendam inter tranſuerſales pri-
mi gradus, declarando in hoc ius commu-
ne, vt latius probat *Velazquez de Auendan. in*
l.40.Tauri, gloſ.14.num.29.
16 Quartò:† licèt in deſcendentium & trã-
ſuerſalium ſucceſſione quoad primogeni-
turæ qualitatem ex maioratus natura in
perpetuum perſonæ repræſentatio detur,
id tamen eſt intelligendum,vt inter fratres
& filios fratrum ea perpetuò detur ſubro-
gatio, quoties conſobrini patruum exclu-
dere prętenderent, quaſi verba illa: *Dema-*
nera que ſiempre el hijo y ſus deſcendientes legiti-
mos por ſu arden, repreſenten la perſona de ſus
padres, ad caſum hunc, quandocunq; con-
tigerit, neceſſario ſint referenda; non
verò in eum ſenſum accipiantur, vt inter
omnes ſemper in infinitum repræſenta-
tionem admittant, vt verba illa: *El hijo y*
ſus deſcendientes, &c. apertius demonſtrare
videntur.
17 Non enim † prædictam repræſentatio-
nem deficere perpetuitati repugnat, cum
maioratus perpetuus ſit, etiam ſi in eo ip-
ſa non admittatur, vt in omnibus maiora-
tibus patet, in quibus ea ab inſtituente ex-

cluditur, cuius in hoc voluntas ſeruanda eſt, vt dicit *dicta l.40.Tauri in fine*, ibi: *Saluo ſi otra coſa eſtuuiere diſpueſta*,&c. Et tamen maioratus eſſe non deſinunt, cùm eorum perpetuitas non in ordine ſuccedendi, ſed in rerum maioratus vnitate conſiſtat, & ſic parentis perſonam repræſentari in perpetuum hoc deniqtie propriè ſignificat, quòd repræſentatio detur, quoties de patrui & nepotis prælatione inter deſcendentes, ſeu primi gradus tranſuerſales dubitari cõtigerit:ita arguit *Auēdan.dicta gloſ.14 n.28.*

18 Quinto & vltimò; † ſpes tantùm ſuccedendi, quæ non eſt firma & certa, ſed incerta variabilis,& vaga,non tranſmittitur, *l.ſed ſi plures 10.in principio, l.qui plures.23. l. qui habeat.47. ff. de vulgari & pupil. l. Sempronius. 26.ff.de vſufruct.legat l. ſi cùm heres. 4 ff. quando dies legati cedat, l.ſi ex pluribus. 9.ff de ſuis & legitim.heredib.l.ſi operarum indicio 29. ff.de operibus libertorum*, & cum *Bartol. Luc. de Penna, Decio, Tiraquel. &* Auendan. dicam in *capite ſequente,num.8.in argumento ſexto*. Sed dicta *l.40.Tauri* requirit,vt perſona prædefuncta, quæ eſt repræſentanda, certam ſpem, & inuariabile ſuccedendi ius in vita poſſeſſoris maioratus habeat, quo reſpexit dicta *l. Taurina*, ibi: *O de aquel à quien pertenece*; & ibi: *O de aquel a quien el dicho maiorazgo pertenecia*; vt dicit in terminis, loquens de tranſuerſalibus *Auendan. in dict. gloſ. 14. num.27.* Ergo in tranſuerſalibus in infinitũ repræſentatio procedere non poteſt, cùm iſti careant hac certa & incommutabili ſuccedendi ſpe. Hanc principalem ſententiam defendunt *Gregor.Lopez in l.2. gloſ. 18. quæſtion.1.in fine, verſ.Sed quid ſi aliquis,tit.15. par.2. Anton.Gomez in l. 8.Tauri,n.19.ad finem. in dicta glo. 14 à num.25.Pelaez à Mieres 2.parte de maioratibus, quæſt.6.num.31. & in vltima editione, à nu.136.* & in hanc partem inclinat *Blaſius Flores Diaz de Mena in additione deciſionem Gammæ 348. parte 2. & deciſ. 93. verſic.Septima.*

19 Affirmatiuam alteram opinionem †, vt vltra fratrum tranſuerſalium filios repræſentatio in noſtris maioratibus procedat in infinitum,alteri ſequuntur & his ſequentibus fundamẽtis probatur. Primo quia ratio decidendi dictæ *l.40.Tauri*,quam dicã infrà *lib.3.cap.4.à verſ.Licet ita, & à num.5.* procedit etiam in tranſuerſalibus,vt ibi dicã, idẽ repræſentationis ius tranſuerſalibus in infinitum concedendum eſt, quemadmodum deſcendentibus in infinitum confitemur.

20 Secundò,† prima pars dictæ l.40.quæ de repræſentatione in ſucceſſione aſcendentium agit, non ſolùm condita fuiſſe videtur ad patrui & nepotis tollendam controuerſiam, quæ circa prælationem in maioratus ſucceſſione inter ipſos verſabatur, cũ de iure communi & Regio longè receptius, foret, nepotem patruo eſſe præferendum, vt dixi ſuprà *hoc lib.c.3.* Sed ad huiuſmodi repræſentationem extendendam ad omnes in infinitum deſcendentes contra aliquorum opinionem, vt dixi ſuprà hoc *lib.c.18.nu 1.* exiſtimantium vltra pronepotes non extendi. Vnde ſecundã huius legis partẽ, quæ de repræſentatione in trãſuerſalium ſucceſſione per ampliationem loquitur, intelligere debemus non ſolum ad patrui & nepotis controuerſiam circa prælationem in alterius fratris ſucceſſione decidendam fuiſſe inſtitutam, cum etiam communior & receptior ſententia foret pro nepote, ſed principaliter ad extendendum id repræſentationis priuilegium ex ipſius maioratus natura ad omnes in infinitum tranſuerſales, cùm *dicta l.40.* dicat: *Lo qual non ſolamẽte mandamos que ſe guarde y platique en la ſucceſſion del mayorazgo à los aſcendientes, pero aun en la ſucceſſion de los mayoraz-*
21 *gos à los tranſuerſales.* Et ſic † relatio illa, *Lo qual*, debet fieri cum omnibus ſuis qualitatibus, *l. ea tamen adiectio 46. l. heres meus. 100.§.vxori*, ibi: *Proculus ad omnia, ff.de legat. 3.* & cũ aliis *Surdus con.340.nu.6.& conſ.369. num 44.vol.3.* & loquens de relatiuo, *Quis vel qui*, idem dicunt *gloſ.in l.1.C.de ſenten.quæ pro eo quod intereſt, Bart.in l.1.in 3.oppoſitione, C. de Summa Trinit.& Fide Cathol. Ripa in l. re coniuncti, numer.33. ff.de legat.3. Alex. conſ. 141.num.3.lib.2.Ruin.conſ.15.num.8.vol.3.Gozad.conſ.19 num.14 Crauet conſ.47.num 4. Rolan. à Valle conſ. 58. numer. 23. lib. 3. Surd. conſ 346. num. 16. vol. 2.* & in terminis noſtris *Molina li.3.de de Hiſpan primog.c.7.n. 11.*

22 Tertio † faciunt verba illa dictæ *l. 40. Tauri Demanera que ſiempre el hijo mayor*, &c. vbi dictio illa: *Semper*, perpetuò & in omni tempore atque ſine aliqua præfinitione intelligenda eſt, *l.1.vbi Doctores, ff.ſoluto matrimonio, l fin.* vbi *gloſſa & ſcribentes, ff. ad legem Pompeiam, de parricidiis*, vt poſt alios *Boerius deciſ.158.numer.13.Surdus deciſ.255.numer. 7. Marc.Anton Peregrin de fideicommiſſis, articulo 27.num.2.Auendan.in dicta l. 40. Tauri, gloſſa 15.n.1.& Munoz de Eſcobar de ratiociniis, cap. 41.n.16.* Ergo illa ſecunda legis pars de trãſuerſalibus in infinitũ intelligi debet, alioquin dictio illa, *Semper*, abſolutam perpetuitatem non induceret, quod nequaquam dicendum eſt.

23 Quarto, † pro hac parte perpenduntur dictæ legis ſequentia illa verba: *Y ſus deſcendientes legitimos por ſu orden repreſenten la perſona de ſus padres*, iuncto *verſiculo præcedente, Demanera*, &c. nam filiorum appellatione omnes in infinitum deſcen-

den-

Digitized by Google

dentes comprehenduntur, l. liberorum. 220. cum ſimilibus, ff. de verbor. ſignification. Tiraquel in l. vnquam, verbo, ſi abſque liberis, C. de reuocand. donation. Pinel. in l. 1. parte 1. numero 69. C. de bonis maternis, Cald. Pereira in l. ſi curatorem haben, verbo, ſine curatore, numero 48. C. de in integrum reſtitution. minor. Carol. de Tapia in l. fi. 2. parte cap. 3. numero 51. & ſeq. ff. de conſtitution. Princip. Tib. Decianus conſ. 74. num 10. & 11. lib. 3. Anton. Theſaur. deciſ. 269. latiſſimè Seſe deciſ. Aragon. 64. per totam, 1. parte, Mieres 1. parte de maioratib. quæſt 15. à num. 6. Morla 1. parte emporij, tit. 12. quæſt. 3. Connan. lib. 10. commentarior. iuris ciuilis, c. 1. num. 4. Vualther lib. 1. miſcellan. c. 10. Magiſter meus Solorzanus l. 2. de parricidijs, cap. 1. Donellus lib. 3. commentariorum cap. 4. §. Ait liberis, Petrus faber lib. 3. ſemeſtriũ, cap. 24. Anton. Faber de errorib. pragmat. decade 29 error 1. pag. 154. & ſeq. & in 1. parte iuriſprud. Papin. tit. 12 princip. 1 illatio 36. pag. 718. Genoa de conciliatione legum, à pag. 317. Forſterus iun. obſ ſucciſ. cap. 7. Et loquentes de tran-
24 ſuerſalibus † ita dicunt Alexan. conſ. 5. dubio 1. lib. 3. Iaſ. conſ. 52. col. 3 lib. 3. Anton. Gabriel in ſuis communibus lib 6. tit. de verbor. ſignificatione, concluſ. 1. num. 88. Rol à Valle conſ. 42. num. 3. & 27. lib 4. Aluar Valaſcus conſult. 140. & Mieres dicta quæſt. 15. num. 11. Rectius igitur dicendum eſt quoties lex vtitur hoc nomine, deſcendentium, vt in noſtra lege; appellatione enim. deſcendentium, omnes in infinitum deſcendentes comprehenduntur, vt cum multis dicunt Simon de Pratis de interpretatione vltim. voluntat lib. 3. interpretatio. 3. dubitat. 1. ſolut. 11. num. 24. pagin 156. Mieres 2. parte de maioratib quæſt. 2. n. 132.
25 Quintò & vltimò † probatur ex pragmatica noſtri Regis Philippi Tertii edita anno 1615. in illis verbis: *Lo qual ſe guarde ſin diſtincion, ni diferencia alguna, no ſolamante en la ſuceſſion de los mayorazgos à los aſcendientes ſino tambien en la ſucceſſion de los mayorazgos a los tranſuerſales*: iunctis verbis illis præcedentibus: *Por lo qual declaramos y mandamos, que en la ſuceſſion de los maiorazgos, vinculos, patronazgos, y anive ſarios, que de aqui delante ſe hizieren, aſſi pro aſcendientes como por tranſuerſales, ò eſtrannos ſe guarde lo diſpueſto en las dichas leyes de Parti da y Toro* (ſcilicèt l. 2. tit. 15. par 2. l. 40. Tauri) *y ſe ſuceda por repreſen acion de los deſcendientes a los aſcendientes, en todos los caſos, tiempos, lineas, y perſonas, en que los aſcendientes ayan muerto antes de ſuceder en los tales mayorazgos, aunque la muerte*, &c. vbi expreſſis verbis probatur vltra fratrum filios inter tranſuerſales repræſentationem procedere in ſucceſſionibus perpetuis & indiuiduis.
26 Hanc principalem ſententiam † tenent Couar. in practicis, cap. 38. num. 10. verſ. Tertio ad intellectum, Emanuel Coſta de patruo & nepote, 2. p. n. 32. & 3. p. n. 59. Ludouic. Molina lib. 3. de Hiſpan. primog. c. 7. n. 10. & ſeq. Matien. in l 5. gloſ. 4 tit. 7. & in l. 5. glo. 1. n. 17. & ibi Azeued n 3. tit. 8. lib. 5. Recop Humada in l. 2. glo. 17. n. 7. ti. 15. par. 2. Io. Gutier. li. 3. practic. q. 67. aliàs 66. à num 23. Pater Molin. to. 3. de iuſtitia & iure, diſputat. 627. n 8. Anton. Pichard. (ad titulum inſtit. de hereditat. quæ ab inteſt. deferuntur, poſt princip. §. 2 de repræſentatione, num. 23. & 24. dominus don Ioannes del Caſtillo, lib. 3. quotidian. controuerſ. iuris capit. 19 num. 86. & à num. 91.
27 Reſtat nunc † vt contrariis argumentis ſatisfaciamus: & primò reſpondetur, opinionem iſtam non eſſe iuris communis correctoriam; quia quoad nos ius commune eſt quod legibus Regiis deciſum eſt, vt dicit Molin. d. c. 7 num. 9. verſ. Nec obſtat ſi dicamus in principio, & iuxta maioratuum noſtrorum naturam ſic dicendum eſt, quia in maioratibus linea recta iure primogenituræ in infinitum de primogenito in primogenitum ſucceditur, totque ſunt ſubſtitutiones & vocationes quot perſonæ vocatæ, & quęlibet ſubſtitutio ab altera non pēdet, & cùm ſubſtitutionis dies venerit, ſubſtitutorum quilibet ex propria perſona, non autem ex iure ab eodem tranſmiſſo rerum dominium conſequitur. Vnde pri-
28 mogenitus † in deſcendentium linea primum, ſecundogenitus ſecundum caput conſtituit, vt eo ordine ad inſtar edicti Prætorii bonorum poſſeſſionum ad maioratus ſucceſſionem admittantur filii, & eorum quilibet propriam efficiat lineam, & alter de alterius linea non dicatur. Adeò vt licèt primus ſubſtitutus vocatus verè & realiter in maioratu non ſucceſſerit, quia antea deceſſit, vocationem expreſſam habuiſſe ſufficit, vt virtute potentiæ & facultatis in maioratu aliquo tempore ſuccedendi, ſi ſupereſſet, eius linea initium acceperit, & vt omnes eius deſcendentes virtualiter comprehenſi ſint, & ſic linea filiorum primi ſubſtituti primum caput conſtituentis omnibus deſcendentibus ſecundi ſubſtituti, ſecundum caput conſtituentis
29 præferri debet. Et dum † ex prima linea deſcendentes ſuperſunt, ad aliam tranſitus fieri non poteſt, etiam ſi reſpectu fundatoris alius proximior ſit; vt hæc omnia latiùs comprobabo infrà lib. 3. cap. 4. à num. 5. Vnde cũ iſta repræſentatio non ad gradum, ſed ad ſolam primogenitorum lineam, & primogeniturę qualitatem conceſſa fuerit, vt dixi, & probat Molina dict. lib. 3. cap. 4. à num. 14. & cap. 6. à num. 33. nihil iuri communi contrarium diſpoſuiſſe conſtat, vbi in ſucceſſionibus ab inteſtato gra-

dus dumtaxat conſideratur, *l.2.§. hæc hereditas, 2.ff.de ſuis & legitim.heredib.l.auunculo. 6.C.communia de ſucceſſion.l. 2. C. de ſucceſſor. edicto, l.conſanguinitatis iura 3.C.de legitim.hered.§.ſi plures 6.inſtit.de legit.agnator.ſucceſ.* cũ iſtę ſucceſſiones diuerſæ naturæ ſint, diuerſimodeq; & aliter deferantur.

30 Non obſtat ſecundum argumentum: † quia reſpondetur, argumentum procedere, ſi *lex Taurina* ita dixiſſet, *La qual repreſentacion mandamos*, &c. Attamen aliter dixit, vt videlicet, *Lo qual no ſolamente*, &c. vbi adiecit relatiuum illud, *Lo qual*, genericum, atque indefinitum, vt omnia præcedentia cum ſuis ampliationibus & qualitatibus in tranſuerſalibus repetita abſque aliqua reſtrictione eſſe cenſeãtur, vt dixi ſuprà n.21. Pręterea ſucceſſiones iſtæ diuerſæ ſunt: quia repræſentatio iuris communis fit de gradu; repræſentatio verò maioratuum fit de linea primogenitorum, de primogenito in primogenitum, & ſic iuxta maioratuum naturam in infinitum fieri debet, vt dixi ſuprà à *n.* 27

31 Tertio argumento † ſatisfit dicendo, quod lex Taurina tam prima quam ſecunda parte de repræſentatione in infinitum agit: ſi enim in prima ita loquitur, vt fatentur omnes. Ergo in ſecunda per extenſionem ab ea expreſsè factam dicendũ eſt, vt patet ibi: *Lo qual no ſolamente*, &c. & maxime iunctis illis verbis: *Demanera que ſiempre*, &c. in quo iuris communis correctionem inductam eſſe dici non poteſt, vt aduerti ſuprà *à num.* 27. Et ad decidendam quæſtionem illam de patruo & nepote inter Doctores controuerſam principaliter legem Taurinam veniſſe fateor, ſed & repræſentationem in perpetuum in maioratuum ſucceſſione, cum aſcendentibus trãſuerſalibus ſucceditur, ſimul introduxiſſe, vt littera dictæ legis, ſi non cauilletur, manifeſtè demonſtrat. Nec verũ eſt *leges Taurinas* iuris communis, & opinionum inter Doctores controuerſarum ſemper eſſe declaratorias; aliquando namque, & in multis à iure communi deuiant, vt loquẽs de *l.17.22.& 24.Tauri*, dicit *Pelaez à Micres 1.p. de maiorat.q.30.à num.*81.& cum clara, atque expreſſa ſit ipſarum deciſio, prout dictæ *legis* 40. deciſio eſt, ſeruari omnino debet, nec ius commune attendi poteſt.

32 Reſponſio † ſeu potius euaſio dictæ *l.40. Tauri*, poſita in quarto argumento contrario, noua ſubtiliſque magis quàm ſubſtantialis videtur, nonnihilq; præterea continet diuinationis ad litteram dictæ legis, quæ potius planum, communem, ac litteralem habet ſenſum, quem prædiximus, ex quo noſtra ſententia verius quàm ex altero contraria probatur. Si enim illum intellectum legiſlatores dicere vellent, id clarius apertiuſque explicarent, dicẽtes, quòd quoties caſus patrui & nepotis ſuccederet, ita perpetuo decideretur, ne alias iuris cõmunis correctionem inducendi anſam falſo præberent. Verùm cùm hoc ita non dixerint, ſed potius repræſentationem clarè & perſpicue in ſucceſſione maioratuum perpetuò & indefinitè inter deſcendentes, & tranſuerſales admiſerint, ſicut in illis, ita in iſtis meus atque intentio eorum manifeſta eſt; nempè vt perpetuitas, de qua in dicta lege, ad repræſentationem potius quàm ad caſus contingenriam ſuper dubio illo de patrui & nepotis prælatione referatur, vt aperte ex illis verbis apparet, ibi: *Demanera que ſiempre el hijo y ſus deſcendientes legitimos repreſentẽ la perſona de ſus padres.* Nec eam calumniari, aut aliter ſubuertere liceat; quia eſſet plus quàm opporteat ſapere, ac à iuſto & litterali ſenſu, menteque legiſlatorum diſcedere per inauditum ac incogitatum intellectum, vt dicit *Ioannes Gutierrez dicta quæſtione 67.num.28.col.2.verſ. Hæc namque reſponſio.*

33 Vltimò argumento reſpondetur † falsam eſſe opinionem dicentium habentem tantùm ſpem ſuccedendi, quæ non ſit firma & certa, ſed incerta, variabilis & vaga, non tranſmittere, & repræſentari non poſſe: nã contrarium tam communi quàm Regio iure verius eſt, vt latè probabo in capite ſeq. per totum. Ex dictis patet in tranſuerſalibus vltra filios fratrum in infinitum repræſentationem procedere.

34 Hic † tractari poterat, an tranſuerſales iſti intelligantur de deſcendentibus ab inſtitutore maioratus, & ſic de tranſuerſalibus vltimi poſseſsoris, vel an etiam de his qui à fundatore non deſcendunt. Sed quia hęc quæſtio ad maioratuum materiam propriè pertinet, de ea in hoc tractatu non diſputo, contentus allegare *Gregorium Lopez in l. 2. gloſſa 18.quæſtione 1.in fine, verſiculo, Sed quid ſi aliquis, titulo 15. par. 2. Anton. Gomez in l. 8. Tauri, numero 19.in fine, Auendan. in l.40.Tauri, gloſ.14.à numero 25. Mieres 2.parte de maioratibus, quæſtion.6.num.31. & in vltima editione à num:*136.deſcendentes, tranſuerſales tantum eſse debere vltimi poſseſsoris, & deſcendentes à maioratus inſtitutore. Verior tamen

35 † opinio eſt affirmantium, intelligẽdum eſse tam de tranſuerſalibus fundatoris, quàm vltimi poſseſsoris, vt tenẽt *Couar. in practicis cap.38. numero 10. verſiculo, Tertio ad intellectum, Emanuel Coſta de patruo & nepote, 2.parte à n.* 29. *Molina lib.3. de Hiſpanorũ primogenijs cap.7.numero 9. Matienco in l.5.gloſ. 4.numero 4.in fine, titulo 7.lib. 5.Recopilat. vbi*

Azeuedo

Azeuedo numero 1. Humada in l. 2. gloſ. 17. num. 7. & gloſſa 18. num. 2. titulo 15. par. 2. Gutierrez lib. 3. practicarum quæſt. 66. aliàs 67. per tot. pater Molina tomo 3. de iuſtitia & iure diſputatione 627. numero 9. fol. 420. dominus don Ioannes del Caſtillo Sotomayor lib. 3. quotidianarum controuerſiarum iuris, cap. 19. numero 90. & lib. 4. cap. 56. numero 85.

SVMMARIVM.

1 *Quæſtio diſputanda proponitur, & negatiua pars primò fundatur vſque ad num. 14. & à num. 15. & vſque in finem affirmatiua defenditur.*

2 Differentia inter *verbum*, primogenitus, & *verbum*, proximior.

3 *Primogenitus non dicitur qui viuente patre ius primogenituræ non acquiſiuit.*
Nemo poteſt transferre in alium quod ipſe non habuit.

4 *Primogenitus naſcendo duo facit, primò ſeipſum includit, ſecundo excludit ſecundogenitum.*

5 *Qualitas iuncta verbo debet intelligi ſecundùm tempus verbi.* Declara *numero 31.*

6 Decedens *ante diem diſpoſitionis habetur ac ſi ab initio non fuiſſet.*

7 *Ius conditionale ad præmorientis filios non tranſmittitur.*

8 *Spes tantùm ſuccedendi incerta, variabilis & vaga non traſmittitur.* Declara *num. 26. & 33.*

9 *Repræſentatio eſt fictio translatiua requirens extrema duo habilia. Reproba num. 39.*

10 *Plus iuris non eſt in cauſato quàm in efficiente cauſa potentiæ.*

11 *Linea principium certum & determinatum habere, & niſi ab illo qui ſucceſſionem occupat, incipere non poteſt.*

12 *Intellectus l. 40. Tauri, hodie l. 5. tit. 7. lib. 5. Recopilat. ſecundùm Auendan. Sed reprobatur num. 44. cum duobus ſeqq.*

13 *Doctores negatiuam opinionem defendentes referuntur.*

14 *Ex qua infertur vltra filios fratrum in perpetuis & indiuiduis ſucceſſionibus inter tranſuerſales repræſentationem ceſſare.*

15 *Ex tribus ſubſtitutis fideicommiſſarijs gradatim, quorum cuilibet primogeniti in infinitum ſunt ſubſtituti, mortuo ſecundo relicto Mæuio filio in vita primi ſubſtituti, ſi primus poſteà ſine liberis deceſſerit, admittitur Mæuius primogenitus ſecundi ſubſtituti, & excludit tertium ſubſtitutum ſuperſtitem, & num. 27.*

16 *Vocatus nomine appellatiuo vel generali quod in vno tantùm verificari poteſt, eſt ac ſi ſpecificè & nomine proprio vocatus fuiſſet.*

18 *Quilibet deſcendens ex ſtipite vocati facit propriam lineam reſpectu ſuorum deſcendentium.*
Superſtes dum eſt ex linea prima ipſi acquiritur portio aſcendentis ex illa linea, licèt alius ſit proximior ex ſecunda linea.

19 *Spes ſola, & potentia ſola ſuccedendi, licèt remota ſit, inducit repræſentationem inter collaterales; quoties ad eos fideicommiſſum perpetuum tranſit.*

20 *Intellectus dicta l. 40. Tauri in 2. parte.*

21 *Alia fundamenta pro hac affirmatiua parte remiſſiuè.*

22 *Mortuus multis ab hinc annis naturaliter proximus non eſt illi de cuius agitur ſucceſſione, repræſentationis vero virtute proximus eſt.*

23 *Auendanni & Flores* Diaz *de Mena inconueniens reprobatur.*

24 *Primogenitus ſimpliciter eſt ille ante quem nullus natus eſt, licet poſt eum alius non naſcatur ſecundùm* Diuum *Hieronymum.*

25 Primogenitus *ſecundùm quid dicitur ſecundo natus reſpectu tertio nati.*

26 *Tranſmitti poteſt quod in actu non eſt, ſed in potentia tantùm eſſendi.*

27 *Secundo natus licèt naſcendo non ſe includat in maioratu reſpectu primo nati, includit tamen ſe reſpectu tertio nati.*

28 Poſſeſſio *penes duos inſolidum eſſe non poteſt.*

39 *Limita primo in poſſeſſione ciuili.*

30 *Limita ſecundo in rebus incorporalibus.*
Limita tertio quoad diuerſos effectus.

31 *Qualitas iuncta verbo non intelligitur ſecundùm tēpus verbi ex verbis vel veriſimili mente teſtatoris, aut ex ſubiecta materia vel natura rei.*

32 Fideicommiſſarius *conditionalis ante conditionis euentum decedens fideicommiſſum in ſuos liberos regulariter non tranſmittit.*

33 *Limita niſi de contraria teſtatoris voluntate conſtiterit. cùm tranſmiſſibile fiat quod non eſt tranſmiſſibile.*
Limitationem amplia in voluntate etiam coniecturata, vbi remiſſiue de pluribus coniecturis dicitur.

34 *Ex fideicommiſſo familiæ ſeu cognationi relicto in propoſitum elicitur coniectura, vt ante conditionis euentum decedens in liberos tranſmittat.*

35 *Amplia vt etiam inter tranſuerſales procedat.*

36 *Quod rectius attenta lege Partitæ locum habet.*

37 *Intellectus l. heres meus. 79. ff. de conditionibus & demonſtrationibus.*

38 *In fideicommiſſis perpetuis, & maioratibus ex coniecturata teſtatoris voluntate decedens ante diem tranſmittit in liberos ſuos.*

40 *In maioratibus primogenitus primum, ſecundogenitus ſecundum caput conſtituunt, & non admittuntur deſcendentes ex ſecundo capite, quouſque ex primo omnes deficiant, & id in tranſuerſalibus etiam procedit.*

41 *In maioratibus primogenitorum linea recta ſemper in infinitum vocata cenſetur.*

42 *Linea dupliciter ſumitur, effectiuè & contentiuè, vbi declaratur, ex quo argumento reſpondetur, numero 43.*

Vtrum

CAPVT XXX.

Vtrùm Repræſentatio in maioratibus locum non habeat, quando in patre vel auo eius, cuius perſonam quis repræſentare contendit; ſuccedendi ius firmiter radicatum non fuit, ſed in ſpe & poſſibilitate ſuccedendi ius tantùm haberet.

1 ALiquando euenit † quòd in patre vel auo eius, cuius perſonam quis repræſentare contendit, ſuccedendi ius, hoc eſt, ius aliquod de præſenti conſiderabile, certum, firmum, atque inuariabile firmiter non fuerit radicatum, ſed in ſpe, aut in poſſibilitate ſuccedendi ius habetet, ita quòd in futurũ, aut veniẽte vocationis die ſuccedere poſſet, imò, ſi nunc viueret, ſucceſſurus eſſet, quamuis eſſe potuit, quòd nunquam ſuccedendi ius obtineret, ſi vltimus maioratus poſſeſſor, qui, abſq; prole deceſſerit, liberos, aut deſcendentes relinqueret. Et quæritur in hoc caſu vtrum poſt *l.40. Tauri; hodie l.5. tit.7. lib 5. Recopil* repræſentatio procedat vel non. Et dicendum videtur repræſentationem locum non habere, ſiue maioratus inſtitutor proximio-
2 res, ſiue primogenitos vocauerit. Primò: † quia ſi proximiores vocauerit, eſt magna differentia inter eos & primogenitos: nam verbum proximior intelligitur reſpectu illius, cui ſucceditur: verbum autem primogenitus reſpectu ſecundogeniti, & ſic ſi cũ aliquis moritur, ſit ei proximior alius, licèt ante eius mortem alter proximior fuerit, ei ſucceſſio defertur, quia verum eſt, cùm mortis tempore proximiorem eſſe *Paul Caſtr. conſ.164 num.5. verſ. Ad ſecundum reſpondetur, lib.2. Roland. à Valle conſ.38. à num. 22 lib. 4. Lazarus in volumine conſiliorum pro Tribultijs fol.89. num. 22. Zanchus in eodem volumine folio* 102. *columna 3. à num. 20. Bolognet. conſ.9. num.46. Præpoſit. Alexandrinus in cap. 1. num.15. verſic Reſpondeo*, aut *conſideramus de feudo Marchiæ vel Comit Pariſien moderuns dãnatus in conſuetud. Pariſienſ. §.8. gloſſ.1. num. 11. verſic. Tamen ſuſtinendo*. Ergo eueniente ſucceſſionis tempore proximior ſucceſſurus eſt, & per conſequens excluditur repræſentatio, cùm pater eius delatæ ſucceſſionis tempore proximior dici non poſſit, qui multis ab hinc annis mortuus erat.

3 Secundo † ſi primogenitos vocaſſet, idem eſſet dicendum: quia qui viuente patre ius primogenituræ non acquiſiuit, non dicitur primogenitus, vt probat *Oldrad. conſil. 224. num.27. Abbas conſil.85. num.1. & 2. lib.1. Socinus conſil.47. numer 13. li.3. Bellamera deciſ. 227. numer.6. & deciſ.723. num. 17 ad finem, Tiraquell de primogenitur. quæſt 21. numer.7. Pariſienſ modernus dicto §.8. gloſ.3. numero 4. & 5.* Sed in iſto caſu pater vel auus eius, qui repræſentare vult, eſt ſecundogenitus. Ergo primogenituram acquirere non potuit, & per conſequens non potuit tranſmittere quod non habuit, *l. nemo plus iuris 54 l. nemo plus commodi 120. aliàs 162. ff. de regulis Iuris, Giphanius libro 2. de regulis iuris capitulo 5. pagin. 186. & capitulo 8. pag. 203. Surdus conſil. 137. numer. 28. vol. 1. & Vincent. de Franchis deciſ.544. num. 11. part. 4.*

4 Tertiò † pro hoc facit: nam naſcens primogenitus duo facit, primo ſeipſum includit, ſecundo verò loco excludit ſecundogenitum, & donec aliquis extat de primogeniti linea, ſecundogenitus & ab eo deſcendentes ad ſucceſſionem non admittuntur, *Bald in l. cum in antiquioribus, numer. 11. verſic. Nonò, quia primogenitus, C. de iur. deliber. Præpoſit. Alexandr. in dict. cap. 1. numer. 10. in fin. Paul. Caſtrenſ. dict. conſ. 164. numero 4. & 5. Socin. conſ. 252. num. 17. vol. 2. Celſ. Hugo conſ. 120. num. 14. Menoch. conſil. 442. num. 10. lib. 5. Surd. conſ. 403. num. 10. vol. 3.* poſt alios *Molin. lib. 3. de Hiſpan. primogen. cap. 6. num. 30. & ſeq. & Gutier. practicarum quæſtion lib. 3. q. 67. numero 17. & 18.* Sed iſte ſecundogenitus nunquam ſeipſum naſcendo incluſit, imò à primogenito excluſus fuit. Ergo tranſmittere non potuit, nec eius perſona repræſentari.

5 Quartò †: qualitas iuncta verbo, debet intelligi ſecundùm tempus verbi, *l. ſciendum 15. §. ſi fundum, ff. qui ſatiſdare cogantur, l. in delictis 4. §. 1. ff. de noxalib. actionib. l. ex facto 17. §. penul. ff. ad Senatuſcon. Trebell. l. Titius 25. vbi Bart. ff. de teſtament. milit. Decius conſ. 452. num 12. vol. 2. Cranet. conſ. 1 pro genero, num. 40. Rolan. à Valle conſ. vlt. numer. 27. lib. 2.* Natta *conſ. 624. num. 13. vol. 3.* Euerar. *conſ. 88. num. 4. Menoch. conſ. 227. num. 55. lib. 3. & conſ. 442. num. 4. lib 5. Vincen. Honded. conſ. 49. num. 8. & conſ. 86. numer. 32. lib. 2. & Surd. conſ. 335. num 10. vol. 3. & conſ. 455. numer. 5. vol. 4.* Sed qualitas primogenituræ eſt iuncta verbo ſuccedat, futuri temporis reſpicientis tempus ipſum delatæ ſucceſſio-
6 nis. Ergo † ſi ante decedat, non poteſt comprehendi tanquam primogenitus, & perinde eſt, ac ſi ab initio non fuiſſet, *l. in ſubſtitutione 31. §. 1. ff. de vulgar. l. cùm pater 77. §. hereditatem 4. ff. de legat. 2. l. 1. §. ſciendum, l. Titius 6. ff. de ſuis & legitim.* his legibus & aliis fundamentis tenent *Anchar. conſ. 82. numer. 8. Alex. conſ. 4. num. 1. lib. 3.*

Dec.

Dec. conſ. 443. n. 13. & 14. vol. 2. Mandel. Albenſ. conſ. 60. num. 12. vol. 1. Cardin. Alban. conſ. 26. num. 3. Menoch. conſ. 97. n. 109. & ſeq. lib. 1. & late conſ. 269. à num. 1. vſque ad n. 27. li. 3. & Surdus conſ. 403. à n. 57. vol. 3. & per cóſequens non poteſt repræſentari.

7 Quintò: † ius primogenituræ eſt conditionale, ſi deceſſerit ſine liberis; ius autem conditionale ad præmorientis filios non tranſmittitur, *l. cum ex filio. 39. ff. de vulgari, l. ſi ita legatum. 65. §. illi ſi volet, ff. de legatis 1. l. heredes mei. 57. §. cùm ita, ff. ad Senatuſconſult. Trebellian. l. ſi in perſona. 21. C. de fideicommiſſis, l. vnica, §. ſin autem ſub conditione, C. de caducis tollen.* & eſt penè omnium ſententia, *Pariſ. conſ. 25. colum. 2. lib. 2. Socin. iun. conſ. 63. numer. 1. lib. 4. Menoch. conſ. 200. num. 112. lib. 2. & conſil. 269. num. 68. lib. 3. Surd. dicto conſ. 403. num. 46. & 47. Sfortia Oddo de compendioſa ſubſtitutione par. 6 artic. 2. num. 8. & 12.* & cum multis *M. Anton. Peregrin. de fideicommiſſis, art. 31. n. 6. & ſeq.* Ergo iſtud ius primogenituræ in poſteros tranſmittere non potuit.

8 Sexto: † ſpes tantùm ſuccedendi, quæ non eſt firma & certa, ſed incerta, variabilis & vaga, non tranſmittitur, vt plurimis legibus dixi in *capite præcedente, num. 18. Bartol. in l. is poteſt. n. 9. ff. de acquir. hereditate, & in l. poſt emancipationem, §. illud, n. 1. ff. de liberatione legata, & in l. qui Romæ, §. duo fratres, n. 19. ff. de verbor. obligation. Bald. in l. cum in antiquioribus, num. 13. verſ. Ergo quia primogenitus, C. de iure deliberandi, Lucas de Pen. in l. 1. num. 14. verſ. Ad ſecundum, & n. 17. verſ. Ad vndecimum, C. de priuilegijs eorum, qui in Sacro Palatio militant, li. 12. Iaſ. conſ. 39. in fine li. 3. Decius conſ. 397. n. 8. vol. 1. Tiraq. de primogenijs quaſtio. 40. n. 118. Molina lib. 3. de Hiſpanor. primogenijs, c. 7. n. 1. 2. & 3. & Auendan. in l. 40. Tauri, gloſ. 7. à n. 7.* Sed ſpes iſta ſuccedendi eſt incerta, variabilis & vaga. Ergo pater aut auus tranſmittere non potuit.

9 Septimò: † repræſentatio eſt fictio tranſlatiua, quæ gradum parentis in filium transfert, vt poſt alios dicit *Cephal. conſ. 431. n. 29. li. 3. & conſ. 486. n. 9. li. 4. Tiber. Decian. cōſ. 7. n. 85. lib. 1. Vincen. Honded. conſ. 70. n. 16. lib. 1. Menoch. conſ. 200. n. 42. li. 2* & *præſumptione 95. num. 2. lib. 4. & Martinus Montier à Cueua deciſ. Aragonia 36. n. 46.* & requirit extremorum habilitatem ita, quod ſi ambo extrema à quo & ad quod habilia non ſint, fictio nō procedit, *l. neceſſario 8. verſ. idem Pomponius, lib. 9.* probat aliàs *§. quod ſi pendente, ff. de periculo & commodo rei venditæ, l. eum qui ita ſtipulatur. 56. §. fin.* ibi: *Quia homine mortuo deſinit eſſe res, in quam Seius obligaretur, ff. de verbor. obligat. l. bonorum 24. ff. ratam rem haberi, Bart. in l. ſi is qui pro emptore, n. 3. ff. de vſucapion.* vbi DD. communiter ſequūtur. Sed quādo pater defun-
10 cti † ius ſuccedendi non habuit, habilitas in extremo à quo deficit. Ergo fictio tranſlatiua repræſentationis dari nequit; cùm non poſſit plus iuris eſſe in cauſato, quàm in efficiēte cauſa potentiæ, *l. ſi viua matre 3. C. de bonis maternis, c. 1. §. hoc autem notandum, de his qui feudum dare poſſunt,* & cum *Ricardo de Malumbre* dicit *Ioannes Andreas ad Speculatorem, lib. 4. particula 3. in rubrica de teſtamentis, in fine principij, Bald. in l. 1. n. 3. ff. de Senatorib. & conſ. 4. lib. 3. &* Molina *lib. 3. de Hiſpanor. primogenijs, c. 5. n. 46. & c 7. n. 1.*

11 Octauò: † linea principium ſuum certū & determinatum habere debet, & niſi ab illo qui ſucceſſionem occupat, incipere nō poteſt, *l. Titio vſufructus 96.* ibi: *Nec initium acçepit, ff. de condition. & demonſtrat. l. Seia. 42.* ibi: *Quæ nondum initium, ff. de mortis cauſa donation. c. 1. vbi Doctores de ſucceſſione feudi, & in c. 1. de gradibus ſucceſ. feud. vt poſt Alciatum conſ 494. n. 10. conſ. 499. n. 3. & con. 523. n. 10.* dicit *Riminald. iun. conſ. 117 à n. 66 lib. 2. &* Alexan. *Raudenſ. conſ. 142. n. 126. inter conſilia vltimar. volūtatum, li. 2.* Vltimus poſſeſſor occupauit maioratum, & pater aut auus nunquam occuparunt, & ſic linea in eis initiū non habuit, nec ſunt de linea poſſeſsoris. Ergo non poteſt repræſentari qui de linea non eſt.

12 Vltimo † facit *lex 40. Tauri,* ibi: *O de aquel a quien pertenece,* quæ hodie eſt *l. 5. tit. 7 lib. 5. Recopilat.* iuxta intellectum *Auendan. in dict. l. 40. glo. 7. n. 1.* dicentis intelligendam fore, vt dumtaxat procedat, quando primogenitus illius qui maioratus non eſt actualis poſſeſſor, ſed ius ſuccedēdi tantùm habet, relicto filio & viuo patre moriatur, quia tūc ad legitimū eius deſcendentē ius illud trāſmitteret. Exemplum ponit in nepote mortuo, qui relicto filio deceſſit ante patrem; quia, licet pater eius non eſset actualis poſſeſsor, ſed auus tantùm, tamen quia filius fuit illius qui certam ſuccedendi ſpem habebat, nā mortuo auo ſucceſſio ad eū ſpectabat, decedens viuo patre ad filium eam ſpem tranſmitteret. Voluit namq; lex illa ſecundū Auendan. in ſucceſſionem aſcendentium concedere quandā perpetuā ſubrogationem iuris ſuccedendi, quod neceſſariò accipiendū eſt, quando primogenitus mortuus filius eſt illius, ad quē ius ſuccedendi firmiter ſpectabat, quamuis in ſpe: quia tūc licèt nō ſit pater eius actualis poſſeſsor, tamē linea eius, vt pote primogeniti, in nepote continuatur & repræſentatur. Si verò in patre defūcti ea ſucceſſio nō fuit radicata, nulla lege (inquit Auēdanus) conceſsū eſse nepoti huiuſmodi ius prælationis, nec repræſentationis priuilegium.

13 Hanc † principalem ſententiā tenet *Velazquez de Auendan. in dicta gloſ. 7. per totam, Blaſius Flores Diaz de Mena in additionibus ad*

deciſ.

Digitized by Google

deciſ.Gãmæ,deciſ.93.verſ.Septima concluſio, par. 1.& deciſ.348.par.2.Alexan.Raudenſ.conſ.142. n.125.in fine,& n.ſeq.inter conſilia vltim volunt. Zilletti vol.2. Iacob.Menoch con.169.per totum, præcipue n.69.lib.3.Ioannes Petr.Surd. cõſilio 403.per totũ,vol.3.& Ceuallos in 4.parte cõmunium contra communes,quæſt.905.à n.97.

14 Ex hac reſolutione infertur †, repræſentationem extendendam non eſse vltra filios fratrum, cùm in reliquis tranſuerſalibus remotioribus nõ detur ſpes certa,neq; firma ſuccedendi,ſed variabilis & vaga:nõ obſtante *dicta l.40.Tauri,verſ.Lo qual no ſolamente*, &c.vt reſoluunt *Gregorius Lopez in l. 2.gloſ.18.quæſt.1.in fin.verſic. Sed quid ſi aliquis, tit.15.p.2.* Anton.*Comez in l 8.Tauri,nu. 19 ad finem,Auendan.in dict l.40 Tauri,gloſſ.14. à num.25.*& confuſe *Mieres 2. p.de maioratib. quæſ.6.n.31.*& iuxta nouiorem editionem à *n.31.*& iuxta nouiorem editionem à.*n.*136. Sed de hac illatione latè dixi in capite præcedente *à n.1.vſque ad n.*18.

15 Contraria † ſententia nihilominus tenẽda eſt.Primo, quia ſi quis habens plures agnatos tranſuerſales, Caium, Semproniũ & Lucium,inſtituto Lucio,& ei primogenito maſculo ſubſtituto,& ſic de primogenito in primogenitũ vſq;in infinitum;& lineà dicti inſtituti deficiente, ſubſtituit ſuũ in gradu proximiorem agnatũ maſculum, & ei ſubſtituit ſuũ primogenitum maſculum,vel eius filiũ maſculum, ſi adierit,ſin autem ſecundogenitũ,& ei primogenitum ſuum,& ſic de primogenito in primogenitum vſq;in infinitum.Accidit mortuo teſtatore, & viuente Lucio herede, Caium deceſsiſse ſuperſtite filio maſculo primogenito Mæuio, & demũ deceſsiſse Luciũ heredem abſq; liberis, & ſuam lineã defeciſse: Sẽpronius ſe vti agnatũ proximiorẽ teſtatoris ſubſtitutũ, Mæuius Caii primogenitus,ſe vti ſubſtituti patris ſubſtitutũ in fideicõmiſso prẹferri cõtẽdũt:&hoc caſu dicẽdũ eſt ſubſtitutionẽ ſub nomine appellatiuo indefinito & generali de proximiore
16 factã perinde eſse,ac ſi nominatim † Caius proximior agnatus ſubſtitutus fuiſset per *l.2.ff.de liber.& poſth.& ibi Bartol.*& commune omniũ ſummariũ,quòd quando nomen appellatiuum vel generale nõ poteſt conuenire,vel verificari niſi in vno, quòd iſte vnus intelligitur, vocatus in diſpoſitione nomine proprio& ſingulari ſuo,vbi *Iaſ. à n.1.*plures concordantes adducit,*Doctores in l.ſi nominatim,ff.de condition.& demonſtration. Tiraq.de legibus connubialibus gloſſa 7.à n. 128. Mantica li.7.de coniectur.vltim voluntat.tit. 12. n.11.Cephal.conſ.622 n.54.lib.5 .Vincent. Hondedeus conſ.30.n.60.& 61.& conſil.63. à n.87. lib. 1.Laurent.de Pinu conſ.41.n. 9.lib. 1.*Vnde
17 ante † Lucii primi heredis grauati mortẽ Caio prẹdecedente & de medio ſublato, loco eius remanet ſubſtitutus Mæuius primogenitus,cui fideicõmiſsũ debet reſtitui per heredem Lucii grauati, penes quem fideicomiſſi onus remanſit,per *l. ſi Titius. 27.l.coheredi 41 in prin.ff.de vulgari, l. vnic. §. pro ſecundo C.de caducis tollendis,*& cum *Baldo, Paulo,Decio,Ruino,Craueta, Surdo & Cuiacio* dixi ſuprà *hoc lib.c 37.n.7.*& ad hanc ſententiã tendunt adducta per reſpondẽtes pro Tribultiis in ſpeciali volumine conſiliorum pro eis,ſcilicet *Menochium n.* 19.35. 34. 154. 160.cum pluribus ſequentibus,& *n.*362. *cũ ſeq n.390.& ſeq.Marzarium nu.2.8. 13. & 19. Rotam Florentinam n.3.& 9.Collegium Bononiẽſe n.7.23.30.& à n.57.& 70.& Simon de Prætis de interpretatione vltim. volunt.li.3.interpretatione 3.dubitatione 5.à n.11.præcipue n.20.verſic. Igitur Lucio primo heredi inſtituto,pag.* 225. Quemadmodum igitur in hoc caſu non admittitur proximior, ſed Mæuius remotior,ita noſtro in caſu dicendũ videtur.

18 Secundò:† quilibet deſcendens ex ſtipite illius qui inuitatus eſt,facit propriã lineã reſpectu ſuorum deſcendentiũ, vt per *Decium conſ.379.n.1.volum.2.*Pelaez *à Mieres 2. part.de maioratibus,quæſt. 6.n.70.*iuxta vltimã editionẽ, & quando ſupereſt aliquis de aliqua linea,ſẽper portio aſcendentis vnius lineæ tranſit ad eius deſcendentem; licèt alius alterius lineæ ſit proximior, vt cũ *Cerneo,Ruino,Natta,Oſaſcus Cacheran deciſ.23.n.34. Tiber.Decian.conſ 98.lib. 3.Franciſc. Becc.conſil. 101.n.6.volum.1.*Menoch.*conſ.269. n.40. lib.3. Surdus conſ.403.nu.16.volum.3. Gutierrez conſ. 13.n.13.& 14.lib.3.practicar. quæſt.67.à n.17. & quæſt.68.n.20 &* Molina *lib. 3.de Hiſpanor. primogenijs c.4.n.14.& c.6 à n.30.*Sed in hoc caſu eſt deſcendens alterius lineæ primò vocatæ. Ergo non potuit alius etſi proximior alterius lineæ admitti.

19 Tertiò;† in terminis iuris communis licèt ius ſuccedendi in prædefuncto patre firmiter radicatum non fuerit, ſed ſolam ſpem,ſolamq; potentiã etiam remotã ſuccedendi obtinuerit,nihilominus repræſentatio inter tranſuerſales admittitur,quando ex vocatis ſpecialiter,aut eius deſcendentibus,ipſiſq;extinctis in collaterales tranſit ſucceſsio,vt de fideicommiſsis loquens dicit *Bald.conſil.488.Caſus talis eſt,quidam* Titius, *in fine li.3.Iaſ.conſil.37.nu.3. inter conſilia Rubei Alexandrini,Cephalus conſ.465.n.4.& 20.lib.4.* & cum multis *Menochius conſ.124 n.81.li.2. Vincent.Hondedeus conſ.70.n.43. & per totum, lib.1.Fab.*Turret.*conſ.12.n.6.& conſ.38.n.1. & 2. Surdus conſ.325.à nu.1.volum.3.* Petra *de fideicommiſſis quæſt.11.à nu.54.vſq; ad 64.* Pere*grinus eodem tractatu art.21.n.12.& per totum, Benintendis deciſ.88.Rota Romana diuerſorum deciſ.488.num.3.p.1.*Antonius *Faber lib.6.Codicis*

Fabria-

Fabriani tit. 19. de verborum ſignific. definition. 10. & alii multi ab iſtis relati dicentes in fideicõmiſſis inter tranſuerſales repræſentationẽ procedere; & ſic pro conſtante ſupponũt in defũcto, cuius perſona repreſẽtatur, ſuccedendi ius radicatũ non fuiſſe, ſed ſolam ſpem & potentiam incertam ſuccedendi tantùm habuiſſe, quam in liberos tranſmittunt.

20 Quartò † hæc probatur ſententia ex *l. 40. Tauri, quæ eſt l. 5. tit. 7. l. 5. Recopil.* ibi: *Lo qual no ſolamente mãdamos que ſe guarde y platiq; en la ſucceſſion del mayorazgo à los aſcendientes, pero aun en la ſucceſſion de los mayorazgos à los trãſuerſales: de manera que ſiempre el hijo y ſus deſcendientes legitimos por ſu orden repreſenten la perſona de ſus padres no ayan ſucedido en los dichos mayorazgos:* vbi remotior ad ſucceſſionem admittitur, ſi ab eo deſcendat, qui ſi viueret, eſſet ſucceſſurus, etiamſi in patre ſuccedendi ius firmiter radicatũ nõ fuiſſet, ſed ius etiã de futuro, & in ſpe, aut poſſibilitate tantũ cõſiſtens haberet, & ſic ſola potentia ſuccedendi etiã inter tranſuerſales, vſq; in infinitum conſideratur, iuxta legis intellectum, de quo *Couarrun. in practicis c. 38. n. 6. 10. 11. & 12.* quem ſequũtur poſt *Emanuelẽ Coſtam Ludouicus Molina lib. 3. de Hiſpanor. primogenijs c. 6. à n. 28. & c. 7. n. 4. & à n. 9. Matienço in l. 5. gloſſ. 4. n. 4. vbi Azeued. n. 3. tit. 7. li. 5. Recop. Humada in l. 2. glo. 17. n. 7. & gloſſ. 18 n. 2. tit. 15. part. 2. Gutierrez practicarum quæſtionum li. 3. quæſt. 67. à nu. 15. vſq; ad 32. & quæſt. 68. à n. 20. & nu. 33. & pater Molina tom. 3. de iuſtitia & iure, diſputatio. 627. n. 8. fol. 419. & diſputation. 629. n. 4. ad finem, fol. 442.* & facium dicta *in capite præcedente, & dicenda infrà libro 3. cap. 4. num. 7. & 11.*

21 Vltimò, † probatur ex fundamẽtis, de quibus ſuprà *hoc lib. capite 5. à n. 6. & c. 4. à n. 5.* vbi probaui nepotem ex illo qui ante fundatorem maioratus, vel ante maioratus inſtitutionẽ deceſſit, patruo eſſe præferendum. Hãc principalẽ ſententiam tenent omnes illi qui defendunt inter tranſuerſales procedere in infinitum repræſentationem in maioratibus, quos retuli in *c. præcedente, n. 26. & dominus don Ioannes del Caſtillo lib. 3. quotidian. controuerſiar. iuris, c. 19. à num. 172. & lib. 4. cap. 56. à num. 81. fol. 564. col. 4. in fine.*

22 Reſtat nunc † vt contrariis fundamentis ſatisfaciamus. Et non obſtat ratio primi argumenti: nam licèt qui multis ab hinc annis deceſſerit, naturaliter proximior dici nequeat mortis tẽpore defuncto de cuius agitur ſucceſſione, virtus tamen & effectus repræſentationis facit, vt qui mortuus eſt, tanquam viuus per eam cõſideretur, & ſic proximior ſit, vt dixi ſuprà *lib. 1. c. 6. à n. 18. & 7. ab initio;* quod præ oculis habens dicta *l. 40. Tauri* dicit ibi: *De manera que ſiempre el hijo y ſus deſcendientes legitimos per ſu orden, repreſenten la perſona de ſus padres.* In qua nunquam de gradus proximitate, ſed reſpectu eorum à quibus deſcendunt, de primogenitura & lineæ prioritate dumtaxat tractatur. Sicq; tantũ conſideratur, vt pater aut auus prædefunctus, cuius perſona repræſentatur, hodie ſi viueret, ſuccedere poſſet, & potentia tantum, iſta cæteros excluſit, & ad ſucceſſionẽ remotiori ab eo tamen deſcendẽti locum fecit, vt dicam infrà *lib. ſequente, c. 4. n. 7.* & hoc ſignificant verba illa: *Aunnq; no ayan ſucedido en los dichos mayorazgos.*

23 Nec inconueniens eſt, † quòd inter plures ſuper maioratus ſucceſſione quæſtio & lis eſſe poſſet, & quòd infinitæ lites & confuſiones inde naſcerẽtur, & quod plures eodem tempore primogenituræ qualitatem repræſentarent contra maioratus naturam, vt cõſiderant *Auendan. in dicta gloſ. 7. num. 9. & Flores Diaz de Mena in additione ad Grammam, deciſ. 93.* Nam etſi plures ſuper maioratus ſucceſſionem litigent, & primogenituræ qualitatem repræſentare contendant, vni tamen dumtaxat ſucceſſio iuxta primogeniorũ naturam deferenda eſt, atq; ex iure eius qui repræſentatur, tes erit definienda, ita vt inter plures defunctorũ plurium perſonas repræſẽtantes is ad maioratus ſucceſſionẽ admitti debeat, cuius auctor, ſi viueret, admittendus eſſet, ſecundum *Caſtillo dicto c. 19. n. 184. verſ. Ratio autem, fol. 287. col. 2.*

24 Maiorem ſecundi argumenti † diſtinguo; aut verbum iſtud, *primogenitus*, ſimpliciter, aut ſecundũ quid accipitur: primo caſu frater ſecundo natus non eſt primogenitus, cũ primogenitus is dicatur qui primus natus eſt, etiamſi nullus eum ſequatur frater, id eſt, non tantùm is, poſt quem & alii, ſed ante quem nullus, nati ſunt, vt ſcribit *Diuus Hieronymus aduerſus Heluidium, & in commentarijs ſuper Matthæum c. 1. &* 4. & tranſcribitur in *c. Ioſeph. 5. de verb. ſignificatione.* Id autẽ probat *Diuus Hieronimus* auctoritate illius loci *Numerorum c. 18. verſ. 15.* dicentis: *Quicquid primũ erumpit e vulua cunctæ carnis, quam offerunt Domino, ſiue ex hominibus, ſiue de pecoribus fuerit, tui iuris erit: ita dumtaxat, vt pro hominis primogenito pretium accipias.* Nã illic Domini ſermo definiuit, quid ſit primogenitus, cũ dixerit: *Quicquid primum erumpit e vulua,* Sed poſtea ſubiũgitur, *Cuius redemptio erit poſt vnum menſem ſiclis argenti quinq;* Ex quo facile colligitur non eſſe expectandum, an alii filii poſtea naſcantur, vt proinde ſciatur, eritne is qui primum è vulua erumpit, vnigenitus, ſed poſt menſe eſt redimendus tanquam primogenitus, licè t

25 nõdum ſint alii procreati. At quando † verbũ, *primogenitus*, ſumitur ſecundũ quid, tũc licèt reſpectu fratris primo nati nõ dicatur primogenitus, reſpectu tamẽ fratris tertio nati primogenitus dici debet; & quẽadmodũ in maioratibus primo natus excludit ſecundo

natum,& ab iſto deſcendentes,quouſq; deficiant omnes deſcendentes a primo nato;ita eodem modo ſecundo natus excludit tertio natum & ab eo deſcendentes, & iſti admitti nequeunt,donec aliquis à ſecundo nato deſcendens ſuperſit; cùm quilibet deſcendens ex ſtipite illius qui inuitatus eſt, conſtituat propriam lineam reſpectu ſuorum deſcendentium,&non poſſit qui de altera inferiori linea eſt admitti,quouſq;extincti ſint omnes de altera linea ſuperiori, vt dixi *hoc capite nu. 18.*& dicam infrà *lib.ſequente,c.4.à n. 8.* Et ſic reſpondetur ſecundo argumento. Prætereà

26 † argumenti conſequentiæ reſpondetur,nouum non eſſe,vt quod in actu nō eſt, ſed in potentia tantùm habendi,in heredem tranſmittatur,vt latè probat *Iaſ.in l.qui in aliena §. interdū,à n.20.ff.de acquirenda hereditate*, *Martinus Montier à Cuena deciſ.Aragoniæ 25.nu. 26.& 27.*hinc eſt, vt hæc ſola potentia in aliquo tēpore ſuccedendi,ſi ſuperuixiſſet pater, ſufficiat, vt ex eo nepos patrem ſuū repræſentans patruo præferatur,etiāſi pater ante maioratus fundatorem deceſſerit, vt latius dixi ſuprà *hoc lib.c.5.n.8.& n. 12.* Cū igitur in noſtro caſu, ſi pater illius,qui repræsētare vult, ſupereſſet tēpore mortis iſtius, de cuius agitur ſucceſſione,eſſet ſucceſſurus,potentia illa ſuccedendi,ſi ſupereſſet,tranſmiſſa fuit in filium,cuius virtute repræſentatio operatur, vt alios excludens ad defuncti ſucceſſionem admittatur.

27 Tertiò argumento contrario † reſpondetur diſtinguendo minorē:aut ſecundo natus naſcendo vult ſe includere in maioratu,& primo natum ab eo excludere,et nō poteſt, quia ratione tēporis et prioritatis locus occupatus eſt,et ſic in ipſo naſcendi actu, imò et in vtero excluſū ſe reperit. Aut vult naſcendo ſe includere & excludere tertio genitum, et ab iſto deſcendentes, et tunc conſtituens reſpectu ſuorum deſcendentium nouam lineam excludit tertio genitum, et omnes ab iſto deſcendentes: nam quāuis incluſio iſta contra primo natum et eius deſcendentes operari nequeat,operatur tamen contra tertio genitū, et ab eo deſcendentes; cùm quilibet deſcendens ex ſtipite illius qui inuitatus eſt,reſpectu ſuorū deſcendentium propriā conſtituat lineam,& qui de altera remotiori linea ſit, admitti nequeat, donec ſuperſit aliquis ex altera proximiori,vt paulò antè dixi, *n.25.*& ſic ceſſat vis tertii argumenti cōtrarii.

contra hoc obſtat: † ſi primo natus ſe in-

28 cluſit in maioratu,& ab eo locus occupatus fuit:ergo ſecundo natus naſcendo ſe includere non potuit in maioratu ob defectum loci qui poſſit occupari:duo namq; in ſolidum eundem locum occupare non poſſunt: *l.ſi vt certo.5.§.ſi duobus vehiculum 15.ff.commodati,l.poſſidere.3.§.ex contrario 5.ff. de acquirenda poſſeſ. l. duo in ſolidum.19.ff.de precario*, & cùm *Connano,Cuiacio, Donello, Borcholten, Arumæo, Mindano,& Turamino* dixi ſuprà *hoc lib. c. 28. n.14.* Ergo ſi deficit incluſio,non potuit alios excludere.

29 Sed huic difficultati † reſpondere poteris, quòd licèt regulariter duo in ſolidū nō poſſint poſſidere,hoc tamen nō procedit in poſſeſſionibus ciuilibus;quia duo in ſolidū ciuiliter poſſidere poſſunt, vt dicunt Petrus & Rogerius,& aduertit Accurſius in *dicto §. ex contrario,gloſſa magna in medio* Scio hoc à *Doctoribus* ibi communiter reprobatum, ſed ab eorum calumniis late & ſubtiliter defendit *Vaconius à Vacuna declarationum iuris lib. 2. declaratione 39.per totam.* Poſſeſſio iſta gradus nō poteſt eſſe naturalis,ſed ciuilis,quia materialiter gradus non poſſidetur, ſed ciuiliter oc-

30 cupatur.Secundò, † poteſt reſponderi ſententiam ſuprà dictam locum habere in rebus corporalibus, ſecus autem in rebus incorporalibus,vt dicit *Petr. GilKen.de præſcription.3.par.c.12.à n.12.*Gradus autem non eſt res corporalis,ſed incorporalis, vt per ſe patet. Ergo à duobus in ſolidum poſſideri poteſt.Tandem dic vnam eandemq; rē quoad diuerſos effectus inſolidum à duobus poſſe poſſideri,*l.1.§.1.ff.ſi ager vectigalis*, id eſt emphytheuticarius, *petatur, l.fin ff.uti poſſidetis, Bart.in dicto §.ex contrario,n.10.Alexan.n.30.vbi Imola,Romanus & Doctores communiter,Bolognet. in l.3.n.39 ff.de acquir.poſſeſ.Marian.Socin.in l. 1. n.343.ff.eod. Anton. Gomez in l.45.Tauri,n.100. in fine: & Hermannus Vulteius lib. 1. iuriſprudentiæ Romanæ c.67.n. 24.* quaſipoſſeſſio vel occupatio gradus per primo natum vel vltimum poſſeſſorem eſt quoad effectum excludendi ſecundo natum & ab iſto deſcendentes,at quaſi poſſeſſio gradusq;incluſio per ſecundo natum,qui alias eſſet ſucceſſurus, ſi mortis vltimi poſſeſſoris tempore ſupereſſet, eſt non ad effectum excludendi primo natum & ab eo deſcendentes, ſed alios remotiores, & ſic quo ad diuerſos effectus.

31 Non obſtat quartum argumentum:† nam licèt regulariter qualitas iūcta verbo debeat intelligi ſecundū tēpus verbi,iuribus de quibus ibi,hoc tamē nō procedit,quando aliud colligitur ex verbis vel veriſimili mente teſtatoris,aut ex ſubiecta materia, vel natura rei,ſecundum *Ripam in l.Centurio,n.44. & in l. ex facto,nu.38.vbi Alciat.n.20.& ſequente,ff.de vulgari, Euerardum conſil.5.n.20.Roland.à Valle conſil.39.n.54.lib.4.& Pelaez à Mieres 2.parte de maioratibus quæſt.6.n.212.iuxta editionem vltimā.* Et cùm ſecundum maioratuum naturam repræſentatio procedat, & deſcendens ex illo,qui ſi viueret,eſſet admittendus, alterius remotioris lineæ cęteros excludat, vt dixi *hoc capite,n.18.& 19.* & mortuus per repræſentationem quaſi viuere intelligatur,vt notaui

taui ſuprà *li.1.c.7.per totum,præcipue n.12.*cum
quo teſtator ſeu conformaſse intelligendus
eſt,notaui *lib.iſto,c.5.n.7.*dicēdū videtur pro-
ximitatis qualitatē ſucceſsionis tempore ad-
eſse per repræſentationem : nam etſi natura-
liter, hoc eſt , verè & realiter deficiat proxi-
mitatis qualitas,adeſt tamen illa quæ per re-
præſentationem conſideratur , qua maiora-
tus inſtitutor contentus eſt.
32 Quinto fundamento contrario † ſatisfit :
fateor fideicommiſſarium conditionalem
ante conditionis euentum decendentem in
liberos ſuos fideicommiſsum regulariter nō
tranſmiſsiſse, *gloſſa verbo, ſuſcepiſſe in l heredes
mei,§.cum ita,ff.ad Senatuſ.conſultum Trebellian.
glo.verbo,derelictis,in l.vnica, C. de his qui ante a-
pertas tab.&* vtrobiq; DD. ſequuntur,& cum
multis *Anton Gabriel lib.4.communium, tit.de he-
redib.inſtituend.concluſ.2.Zanchus in dicto §. cùm
ita,4.part.n.89.96.& ſeq.Burſat.conſ.71.n.7.li. 1.
Menoch.conſ.105.nu. 37.lib.1.Vincen.Hondedeus
conſ.70.n.10.& 11.lib.1.Achil.*Pedrocha *conſ.22.
n.15.& 16.& conſ.40.n.298.& ſeq. Mantica lib.
11.de coniecturis vltim.voluntat.tit.20.n.1.& ſeq.
Peguera deciſ.100.& Anton.Faber 3. parte de er-
roribus pragmaticorum, decade 55.errore 5. pagin.*
33 109. Sed hoc non procedit † quoties teſta-
toris voluntas contrarium vult, cum tunc
tranſmiſsibile faciat quod aliàs non eſt tran-
ſmiſsibile;*Bald.in dicta l.vnica,n. 10.Burſat. dict.
n.7 Socin.ſen.conſ.6.n.11.& ſeq.lib.3.Decius conſ.
397.n.6.volum.2.Ruin.conſ.145.n.6.lib.2.* Tiber.
*Decian.conſ.88.n.65.lib.2.Cephal. conſ 330. à nu.
55.lib.3. & Sfortia Oddo de compendioſa ſubſtitu-
tion.6.par.quæſtio.1.art.2. verſ. Limitatur .* Ad-
quod ſufficit coniecturata teſtatoris volun-
tas,*Simon de Pratis de interpretatio.vlt.vol.li.3.in-
terpr.1.dubitat.5.ſolutione 4.n.34.Anton.Faber li.
6.*Codicis *Fabriani,tit.22.de fideicōmiſſis , de fini
tion.14.& cū Baldo,Iaſone,Socino ,Ruino* & aliis
multis *Honded.dicto conſ.70.n.31.Pedrocha dicto
cōſ.22.n.27.& d.cōſ.40.à n.300* vbi in trāſcurſu
conſiliorū ponunt multas coniecturas,quas
proſequūtur*Mantica dict.tit 20.Peregrin.de fidei-
cōmiſſis.art.31.à n.8.Ioſephus Lodouic.deciſ.31.à n.
8.Ioſephus* Ludouic.*deciſ.Peruſina 102.per totam,
& Franc.Viuius deciſ.398. per totam lib.* 4. Inter
34 quas † vna eſt ad propoſitum noſtrum,quā-
do fideicommiſsum familię perpetuò relin-
quitur,& ſuæ agnationi aut familiæ proſpi-
cere voluit:nam tunc ad liberos tranſmittit,
qui ante cōditionis euentū deceſserit,vt poſt
alios probant *Cephal.conſ.16.n.42.& 44.ibi.1.
Decian.dict.cōſ.88.n.67 & 70.lib.2.Menoch. conſ.
94.n.105.& 109.li.1.Honded.dict.conſ.70.n. 38.
& 39.Pedrocha dicto conſ.22.n.22.& 23. & dicto
conſ.40.n.317.& 323.Mantica dicto tit.20.n.23.
Æmil.Veral.deciſ 21.par. 2. Viuius dicta deciſ.*
35 *398.n.23.& 24.*Quod etiam † procedit re-
ſpectu tranſuerſaliū,*Riminald.iun.conſ. 18. n.6.
vol.1.Honded.dicto conſ.70.n.32.*& cum *Corneo ,
Decio,Pariſio,Grato,Curtio,Socino iuniori, Chaſſa-
neo,Beroio,Gabriele & Riminaldo* tenent *Ioſephus*
Ludouic. *dicta deciſ.102.n.9.& Viuius dicta deciſ.
398.n.3.* Cùm iſtud noſtrum fideicommiſsū
ſit perpetuum , dicendum eſt tranſmiſsum
fuiſse à decedente ante euentum conditio-
nis, & doctrinam ſuprà dictam n. *32.*proce-
dere in fideicōmiſsis temporalibus,Quod ſi
36 ſuprà † dictum verum eſt in dictis fideicō-
miſsis iuxta terminos iuris cōmunis,& com-
munē Doctorum opinionē , quanto rectius
dicendum eſt in noſtris maioratibus & per-
petuis fideicommiſsis,in quibus non aliquid
prædictorum tantum , ſed ea omnia ſimul
concurrunt, atq;ex natura eorum & alia in-
terueniunt, ex quibus iuris illius non modo
impediri tranſmiſſio,ſed etiam repręſentatio
perſonæ parentis concedi debuit.Idq;proba-
tur ex *l.2.tit.15.p.2.*vbi filii maioris vocatio
conditionalis eſt , vt ſcilicet poſt patris ſui
mortē ſuccedat,vt cōſtat ex illis verbis: *Non
lo vieſſe ſi non el fiio mayor deſpues de la muerte
37 de ſu padre,*quæ verba † conditionē inducūt,
l.heres meus 79.ff.de conditionib.& demonſtration:
nam licet ibi in principio legatum purū ſit ;
quia eum morietur Titius,certū ei , ſcilicet
ipſi Titio,heres dare grauabatur,& ſic in ip-
ſo mortis inſtanti,hoc eſt,viuo Titio legata-
rio,dies erat venturus, quapropter non eſt
cōditio,quā omnino extituram certum eſt ,
In *§.verò 1.dictæ legis* legatum eſt conditiona-
le,quando teſtator legat Titio centum,cùm
heres moriatur : nam etſi certum ſit mortis
diē venturum,incertum vero, & an eo tem-
pore Titius præmortuus fuerit,vt benè con-
ſiderant *Antonius Goueanus in l.idē eſt.19. à nu.
1.ff.de vulgari.& Hugo Donel.li. 8.cōmentariorum
iuris ciuilis,c.31.§.1.*Et quāuis tempore mortis
vltimi poſſeſſoris mortuus ſit filius maior,&
filius ſecūdo genitus in gradu proximior,&
maior ſit,adhuc per repræſentationē ſucce-
dit nepos ex filio maiore præmortuo ante
cōditionis euentū,vt patet ex *dicta l.2.Partitę.*
38 Minus † obſtat ſextum argumentū : quia
leges illæ procedūt in ſubſtitutionibus lega-
tis,& fideicommiſſis tēporalibus,vbi trāſmiſ-
ſionē impedit volūtas tacita vel expreſſa te-
ſtatoris,& ſubſtitutio,legatū,aut fideicōmiſ-
ſum cedit a morte heredis,vt dixi ſuprà hoc
*li.c.5,n.25.*Secus autem eſt in fideicommiſſis
perpetuis & maioratibus, vbi tā coniectura-
ta teſtatoris mens,quam maioratuū natura
poſtulat,vt decedēs qui aliàs,ſi ſuperſtes fuiſ-
ſet,admittendus eſset,in liberos ſuos tranſ-
mittat,vt dixi *hoc capite,n.19.& 26.*
39 Fundamentum † ſeptimum in propoſito
locū non habet:quia prima & ſecunda pars
maioris ſyllogiſmi falſa eſt:nā repræſentatio
non eſt fictio translatiua,vt in argumēto di-
citur,ſed beneficium & priuilegiū à lege cō-
ceſsum,vt late defendi ſuprà *li.1.c.6.à n.8.*Si-
militer etiam altera ſuccedēda maioris pars
de extremū habilitate cōmentitia eſt , vt cū
Ange.

Digitized by Google

Angelo, Cumano, Alciato, AEmilio Ferreto, & Forcatulo dixi ſuprà *hoc lib. c. 5. n. 21. 22. & 23.*

40 Octauo fundamento † reſpondetur, ſupponendo, inſtitutorē maioratus in fauorem agnationis aut familiæ ſuæ illud principaliter voluiſse, vt tā in deſcendentium quàm tranſuerſalium linea primogenito, & poſt primogenito, & ex eo deſcendentes ſecundo genito gradatim deferatur, qui extincto primogenito & eius recta finita linea iuris intellectu vocatus cenſetur. Quò ſit, vt primogeniti incluſio omnes alias lineas excludat, quouſq; omnes ex prima linea deficiant, quoniā filius primogenitus in deſcendentium linea primū, ſecundo genitus ſecundum caput efficit, & ſic de cæteris, quod in primi gradus collateralibus etiam locum habet. Quouſq; ergo aliquis de primo & potiori capite & primogeniti radice extat, ſequens caput ſecundo geniti non vocatur, vt poſt *Paul. Caſtrensē conſ 164. n. 4. & 5. li. 2.* conſiderauit *Conar. in practicis c. 38. n. 6. & 12. Peralta in repetitione rubricæ ff. de heredib. inſtituend. n. 130. verſ. Vltimo ex præmiſſis Mantica lib. 3. de ſucceſſionū creatione, §. 27. n. 10 Corneus.* Natta, *Ruinus. Catheranus, Decianus, Beccius, Menochius, Surdus, Molina, & Gutierez* relati ſuprà hoc capite, *nu.* 18. vbi
41 *Gutierrez* dicit † in primogenii inſtitutione rectā primogeniorū lineam ſemper cenſeri vocatā ſucceſſiuè in infinitum, idq; procedere tā in deſcendentium, quā etiam in tranſuerſalium linea recta, *Pariſ. conſ. 72 à n. 109. li. 4. Tiraquel. de primogen. quaſt. 41. n. 1.* & poſt *Ruinū, Hugonem* Celsum, *& Hieronymum Gabrielem, Menochius conſ. 205. n. 19. lib. 2.* Ex quibus conſtat inter tranſuerſales lineā primogenituræ cū præcedentia fratris maioris & ab ea deſcendentium reſpectu fratris ſecundi etiam conſiderari.

42 Hoc ita ſuppoſito † obſeruandū erit, lineā dupliciter ſumi, effectiuè, vel contentiuè: effectiuè dicitur quæ à patre ſumit initiū, & in ea comprehenduntur ſolum à patre deſcendentes: contentiuè verò eſt, in qua pater continetur habente initium à ſuperiore faciente agnationem, & generationē patris, vt dicunt & declarant *Bald. conſ. 448. lib. 3. Barthol. Socin. conſ. 33. lib. 3.* Curtius *iun. conſ. 5. nu. 39. Auguſtin. Beroius conſ. 77. nu. 15. lib. 2. Oſaſc.* Cacheran. *conſ. 74. n. 10. Menoch. conſ. 233. n. 18. lib. 3. & præsūptione 88. n. 11. lib. 4. Vincen. Hondcd. conſ. 4. nu. 22. & ſeq. lib. 1. Marc. Anto. Peregrin. de fideicommiſſis art. 22. n. 26. verſ. Verum, Simon de* Prætis *de interpretatione vltim. volūtat. lib. 3. interpretatione 3 dubitatione 1. ſolutione 11. n. 43. pag. 152. & Phil. Paſchalis de viribus patriæ poteſtatis, 4. par. cap. 9. n. 72.*

43 Primo modo † intelligitur argumentū, quia tranſuerſalis qui repræſentare vult, nō eſt de linea vltimi poſſeſſoris, vnde non poteſt aliquē de vltimi poſſeſſoris linea repræſentare. Secundò tamen modo ſcilicet contētiuè, eſt de linea illius qui initium, generationē, & agnationem fecit, vnde primogeniti patris præ defuncti perſonam repræſentare poteſt, *Molina lib. 3. de Hiſpan. primogenijs cap. 9. nu. 35.* qui primo quàm natus fuit, primogenituræ ius ſtatim acquiſiuit, lineam primogenitorū inter ſe, & ab eo deſcendentes conſtituens, quæ ſeruata inter eos ſexus, & gradus prærogatiua continuari debet, nec ad aliam lineā ſucceſſio trāſire poteſt, quouſq. omnes à primo deſcendētes extincti ſint, vt dictū remanet.

44 Ad vltimū argumentū † ex dicta *l 40. Tauri* adductum reſpondetur, legē illam pro noſtra parte retorqueri, quia vt ſæpeſæpius dictū eſt in multis locis huius tractatus, præcipuè in *hoc capite, & infrà lib. 3. c. 4. à n. 5.* in maioratibus linea recta iure primogenituræ in infinitū de primogenito in primogenitū ſucceditur, & tot ſubſtitutiones, & vocationes ſunt, quot perſonæ vocatæ, & quælibet ſubſtitutio ab altera non pendet: ſicq; cū ſubſtitutionis dies venerit, ſubſtitutorum quilibet ex propria perſona, ſublato de medio præcedente ſucceſsore, rerū dominum conſequitur, nō autē ex iure ab eodē tranſmiſso; vnde primogenitus in deſcēdentium linea primū, ſecundogenitus ſecundum caput conſtituit, vt eo ordine ad inſtar edicti Prætorii de bonorum poſseſſionibus ad maioratus ſucceſſionem admittantur filii, & eorum quilibet propriā lineā efficiat, & alter de alterius
45 linea non dicatur. Adeo autem † vt licèt primus ſubſtitutus vocatus in maioratu verè & realiter non ſucceſserit, quia antea deceſſerit, ſufficit expreſsā habuiſse vocationem, vt virtute potentiæ & facultatis remotæ in maioratu aliquo tempore ſuccedendi, ſi ſupereſset, eius linea initiū acceperit, & vt omnes ex eo deſcendentes virtualiter cōprehenſi ſint. Et ſic linea filiorum primi ſubſtituti primum caput conſtituentis præferri debeat omnibus deſcendentibus ex ſecundo ſubſtituto ſecundum caput conſtituente: & ſic de cæteris Et dum deſcendentes ex prima linea ſuperſint, nō poſſit fieri tranſitus ad aliā, niſi ōnes illi extincti ſint; alioquin per lineā rectā non ſuccederetur, etiāſi alius proximior ſit
46 reſpectu fūdatoris. Quòd non ſolum † in deſcendentibus, ſed etiā in traſuerſalibus procedit. Inde ſit, quòd primo vocato ante maioratus fūdatorem mortuo, eius deſcendentes ſint admittendi; & ſic vt filius iſtius præferri debeat patruis & deſcendentibus fundatoris, vt omne iſtud comprobaui in hoc capite, & *dicto c. 4. libri ſequētis.* Vnde ſecundùm hæc dicta *l. 40. Tauri*, potius pro nobis quam contra nos eſt conſideranda.

47 Ex dictis patet in hoc capite illationem, de qua ſuprà *n. 14.* falsā eſse, & repræſentationem dari in maioratibus vltra filios fratrum in infinitū, licèt ſpes ſuccedendi non ſit certa & firma, ſed incerta & variabilis, vt latè dixi in capite præcedente per totum.

LIBER III.

Digitized by Google

LIBER TERTIVS DE REBVS, IN QVIBVS PROCEDIT, VEL NON REPRAESENTATIO,

PRIMA PARS.

DE QVÆSTIONIBVS, IN QVIBVS REPRÆSENTATIO CONCEDITVR.

SVMMARIVM:

1 *Statutum quod non dicit, nec nos dicere debemus.*

2 *Statutum in caſibus ab eo expreſſè non deciſis non attenditur, ſed ius commune.*

3 *Statutum iuris communis correctorium reſtringendum eſt.*

Interpretatio ita facienda eſt, vt minus corrigat ius commune.

4 *Statutum fœminas propter maſculos excludens intelligitur, quando in pari, ſecus in diuerſo gradu ſunt.*

5 *Nepos in locum, & gradum patris mortui ſubingreditur.*

6 *Caſus omiſſus relinquitur diſpoſitioni iuris communis.*

Beneficium, priuilegium, & bonor filijs conceſſus tranſmittitur ad nepotes.

7 *Subrogatum ſapit naturam eius, in cuius locum ſubrogatur, etiam in materia correctoria.*

8 *Filiorum appellatione tam iure ciuili, quàm ſacra Scriptura continentur nepotes.*

9 *Filiorum appellatione nepotes continentur; præcipuè vbi nepoti diſpoſitio fauorabilis eſt, vel quando ratio, quæ in filio, in nepote quoque verſatur.*

10 *Statuta licèt non actiuam, paſſiuam tamen interpretationem à iure commum patiuntur.*

11 *Statutum à iure communi non cenſetur recedere, niſi exprimatur.*

12 *Statutum agnationi, & reipublicæ vtile extenſionem recipit.*

13 *Statutum correctorium iuris communis ab eodem interpretationem non recipit ſecundùm aliquos, alij contrarium tenent, & n.14.*

15 *Statutum iuris communis correctorium, in eo dumtaxat caſu, de quo loquitur, interpretationem non recipit; ſecus in reliquis.*

16 *Statutum interpretari debet, vt minus quam poſſibile eſt, ius ciuile corrigat, & quod in vno tantum caſum poſsit operari.*

17 *Statutum agnationis fauore fœminas propter maſculos excludens admittit maſculos remotiores.*

18 *Statutum fœminas dotatas excludens, & maſculos filios vocans comprebendit ex filio nepotem excluſa amita.*

Hoc procedit etiamſi filia monaſterium ingrediatur.

19 *A quocunque ex vocatis ſufficit filiam dotari ad eam excludendam.*

Filia iſta ante dotationem decedens ad heredes ſuos non tranſmittit dotem à ſtatuto præſeruatam.

20 *Principalis ſententia limitatur quoties ſtatutum in hæc verba conceptum eſt,* Exta ntibus filijs maſculis filia non ſuccedat.

21 *Ablatiuus abſolutus conditionem importat, & declaratur remiſsiuè. n.23.*

22 *Poſiti in conditione cenſentur in diſpoſitione ſecundum vnam opinionem, & ſecundùm veriorem non cenſentur poſiti in diſpoſitione, n.24*

25 *Poſiti in conditione cenſentur in diſpoſitione, quoties aliqua coniectura eſt.*

26 *Maſculinitatis coniectura operatur, vt poſiti in conditione cenſeantur poſiti in diſpoſitione ſecundùm vnam opinionem: ſed reprobatur ſecundùm aliam, n. 27.*

Statutum fœminas propter maſculos excludens duo capita continet, vnum fœminarum excluſiuum, alterum maſculorum incluſiuum. Reprobatur n. 27. in fine.

28 *Filiorum appellatione, ex propria, & ſtricta ſignificatione non, ſed ex iuſta interpretatione nepotes continentur, & num.29.*

30 *Iuſta interpretatio iſtius ſtatuti poſtulat, vt eo nepotes non contineantur. Res de facili reuertitur ad ſuam priſtinam naturam.*

CAPVT I.

An detur Repræſentatio in ſucceſſione ſtatutaria.

1 STatutum eſt †, quod filius excluſa filia patri ſuccedat: an nepos patris perſonam repræſentans auo excluſa amita ſuccedat? Et videtur dicendum repræſentationi locum non eſſe. Primò, quia quod ſtatutum nõ dicit, nec nos illud ampliando dicere debemus, *l.ſi ſeruum 71. §.non dicit Prætor. ff.de acquir. heredit. Bald. in l.illam, n. 2. C.de collat. Iaſ. conſ.205.n.12.lib.2. Cephal.conſ.313. num. 42.lib.3. Vincen.Honded.conſ.6.num.25.vol.1. & Surd.conſ.416.n.21.& 22.vol.3.* Statutum non dicit nepotem patris ſui perſonam re-

præſentare & amitam excludere. Ergo dicendum eſt negandam ipſi eſſe repræſentationem, & per conſequens illum cum illa tantùm concurrere debere,

2 Secùndò; † quia in caſibus à ſtatuto expreſsè non deciſis non attenditur ſtatutum, ſed tantùm ius commune, *l. commodiſſimè* 10. *ff. de liberis & poſthum. Soc. ſen. conſil. 9. nu. 6. & ſeq. & conſ. 74. num. 3 lib. 3, Decius conſ. 415. n. 5. verſ. Secundò, Capra conſ. 137. num, 7.* ſed ſecundùm ſtatutum caſus iſte deciſus non eſt, & attento iure communi nepos patris perſonam tantùm ad concurrendum cum patruo vel amita, non ad eos excludendos reptæſentat, vt latè dixi ſuprà *lib. 1. cap. 8.* Ergo in ſucceſſione iſta teſtamentaria repræſentatio ceſſat.

3 Tertiò: † ſtatutum iuris communis correctorium reſtringendum eſt, *l. 1. vbi Salicet. C. de noxali cauſa, Roman. conſ. 199. nu. 4. Pariſ. conſ. 110. n. 6. lib. 3. Bellon. conſ. 53. Cephal. conſ. 210. num. 15. lib. 2. Grat. conſ. 19. à num. 44. lib. 1. Ioann. Vincent. Honded. conſ. 2. n. 24. vol. 2. Surd. conſil. 45. num. 19. vol. 1. Canalc. deciſ. 2. n. 10. p. 1. & Vincen. de Franch. deciſ. 71. n. 10.* Et quando in pluribus ius commune corrigere Poteſt, ſemper interpretatio ita fieri debet, vt in vno tantùm corrigat, *cap. cùm dilectus 8. §. quia nobis, vbi Abb. num. 21. de conſuetudine, Beroius conſ 150. num. 26. lib. 1. Pontius Imol. conſ, 86. n. 6. Rolan. à Valle conſ. 80. num. 21. lib. 4. & Oſaſc. Cacheran. deciſ. 167. num. 22.* & dicam infrà *hoc capite num. 16.* Sed ſi ſtatutum iſtud extenderetur ad nepotes, ius commune magis corrigeretur. Ergo extenſio iſta admittenda non eſt,

4 Quarto: † quia ſtatutum propter maſculos fæminas excludens intelligendum eſt, quando in pari ſunt gradu, ſecus ſi maſculi eſſent in remotiori, *Alexan. conſ. 204. num. 13. lib. 2. & in l. ſi dotali, in fine, ff. ſoluto matrimon. Grat. dicto conſ. 19. num. 42. & poſt alios Tobias Nonius conſ. 10. num. 12. & conſ. 15. num. 2. Cephal. conſ. 656. num. 22. & ſeq. lib. 5.* Sed maſculus eſt in gradu remotiori. Ergo ſtatuto iuuari nequit. Hanc principalem ſententiam tenent relati per *Tiraq. de iure primog. q. 40. num. 52. Bald. & Guil. Benedict.* relati per *Valentinum Forſterum lib. 4. de ſucceſ. ab inteſt. c. 14. num. 17. & cap. 22. n. 10.*

5 Contraria ſententia † verior & receptior eſt. Primò, quia filio ſublato de medio, nepos locum & gradum eius habere incipit, *l. Gallus 29. § etiamſi parenti ff. de liber. & poſth l. poſthumorum, 13. ff. de iniuſto rupto, §. ſui, 3. inſt. de heredum qualitate & different. §. poſthumorum 3. inſt. de exheredat. liber. §. cum filius 6. inſt. de hereditatib. quæ ab inteſt. defer.* & dixi ſuprà *lib. 1. cap. 12. nu. 14.* Pater eius ſi ſupereſſet ſororem excluderet. Ergo in patris locum ſubingrediens eam excludere debet.

6 Secundò: † quia beneficium filio maſculo conceſſū an ad nepotē ex eo porrigatur, nihil ſtatuto diſponitur, quapropter ad ius commune recurrendum eſt; caſus namque omiſſus relinquitur diſpoſitioni iuris cōmunis, *l. ſi extraneus 6. ff. de condict. ob turpem cauſam, l. ſi cum dotem, 22. ff. ſoluto matrim. d. l. commodiſſimè. 10. ff. de liber. & poſthum.* & cum *Mantica, Peregrin. Rimin. iun. Menoch. Honded. Surd. & Barboſ.* dixi ſuprà *l. 2. cap. 11. num. 23. & cap. 26. n. 9.* Sed beneficium, priuilegium, & honor filijs datus ad eorum nepotes tranſit, *l. emancipatum. 7. §. fin. ff. de Senator. l. milites 8. l. Diuo Marco. 11. C. de quæſtionibus.* Ergo repræſētatio ſtatutaria & fæminarum excluſiua admittenda eſt.

7 Tertiò: † quia ſubrogatum ſapit cum omnibus qualitatibus naturam eius in cuius locum ſubrogatur, *l. in duobus. 28. §. 1. verſ. Nam quia in locum ff. de iureiurando, l. 1. §. hac actio, 10. ff. ſi is qui teſtamento liber eſſe iuſſus erit, l. ſi eum. 10. §. qui iniuriam, ff. ſi quis cautionibus, vt cum Cyno, Bart. Baldo, Salicetto, Croto, Socino, Marſil. Albano, Pariſio, Euerardo, Surdo & Caualcano* dixi ſuprà *lib. 1. cap. 12. nu. 18.* Etiamſi materia correctoria ſit, *Surdus deciſ. 35. num. 9* & pro vna eademque perſona reputantur, *Martinus Monter à Cueua, deciſ. Aragoniæ 25. nu. 2.* Sed perſona, in cuius locum ſubrogatur nepos, ſororem excludit. ergo & nepos amitam virtute repræſentationis excludere debet.

8 Vltimò: † quia filiorum appellatione in ſucceſſionibus comprehenduntur nepotes tā iure ciuili, *l. liberorum. 220. cum ſimilibus, ff. de verborum ſignification.* & deſcēdentes in infinitum, vt cum multis dixi ſuprà *lib. 2. cap. 29. num. 23. & 24* quàm ex proprietate ſacræ Scripturæ, *Genes. cap. 20. verſ. 12. Aliâs autem* (inquit) *& vere ſoror mea eſt filia patris mei*, ideſt eſt neptis, erat filia Aram fratris Abraham, nata ex alia, non eius matre, ſecundùm *Diuum Hieronymum contra Heluid. & Emanuelem Sat in notis ſuper dictum capitul. 20.* & colligitur ex *Geneſis cap. 11. à verſic. 27.* probatur etiam ex *Geneſ. cap. 29. verſic. 5. Ioſue cap. 13. verſiculo 31. Iudicum cap. 1. verſic. 16. & cap. 4. verſic. 11. & lib. 2. Regum, cap. 9. verſic. 10. & c. 19. verſic. 24. & lib. 3. Regum, cap. 4. verſ. 2. & Matthæi cap. 1. in princip.* & alij infiniti loci, & latiùs dixi ſuprà *lib. 1. cap. 5. à num. 5.* præcipuè

9 † vbi diſpoſitio nepotis fauorabilis eſt, vt per *Hieronimum de Laurentijs deciſ. Auinionienſi 84. Anton. Fabrum lib. 6. Codicis Fabriani, tit. 19. de verbor. ſignific. definition. 4. Peregrin. de fideicommiſ. art. 22. num. 61. & 62. Matthæacium eod. tract. lib. 2. cap. 5. num. 18. Montan. de tutel. cap. 13. num. 29. & 30.* Vel quando ratio, quæ in filio verſatur, in ipſo quoque nepote

veri-

vetificari poteſt, *Fortun.Garſia in l.Gallus,§. idem credendum,à num.28.ff.de liber.& poſthum.* Sed ſtatuti diſpoſitio loquitur in filijs. Ergo ſimiliter intelligendum eſt etiam de nepotibus. Hanc ſecundam principalem ſententiam tenent multi *Doctores* relati per *Tiraquel. dicta quæſt. 40. de primogen. numero 49. Campegius de dote 5. parte, quæſt. 62. Hieronym. de Laurentijs dicta deciſ. 84. & & Valentinus Forſterus de ſucceſſion. ab inteſtato dicto cap. 14. num. 16.& 18.& dicto cap.22.n. 10. Gabriel conſ. primo lib. 2. poſt Rot. coram Royas deciſ. 135. n. 8.*

10 Non obſtant † tria fundamenta extenſionem & interpretationem ad impediendam tendentia pro contraria parte adducta: quia licet ſtatutum non recipiat interpretationem extenſiuam ad alios caſus in eo non comprehenſos, paſſiuam tamen recipit interpretationem à iure communi; leges namque communis iuris loquentes de caſu, in quo ſtatutum diſponit, ad illud ſe extendunt, declarant & interpretantur, *l. 1. §. lex Falcidia, vbi Bald. & alij, ff. ad legem Falcidiam, Bartol. & Doctores* communiter *in l.omnes populi, ff. de iuſtit. & iure, idem Bartol. per textum ibi in l. 1. ff. de muneribus. Doctores in l. ſi ſerui veſtri, C. de noxalib. action. Natta conſilio 172. numero 2. lib. 1.* & cum alijs *Vincen. Hondedeus conſil. 24. numero 20, & conſil. 110. numero 14. lib. 1. & conſ. 93. numero 74. lib. 2. Surdus conſilio 4. num. 49. vol. 1. Caualcan. deciſ. 14. numero 33. parte 3. & Stephan. Gratian. tomo*
11 *2. diſceptationum, cap. 305. numero 14. & 15.*
Et non videtur † eſſe de mente ſtatuti à iure communi deciſo recedere, niſi id exprimatur, vt dicit *Bartol in dicta l. omnes populi, n. 61. in fine, & Cephal. conſ. 535. numero 13. libro 4.* & cum iure communi nepos ſubintret in patris defuncti locum; idem de eo quod de patre dicendum eſt: ita in terminis reſpondit *Bartol. in l. liberorum. 220. numero 12. poſt medium, verſic. Sed ſi dicatur, ff. de verbor. ſignificat. &* poſt alios *Valentinus Forſterus*
12 *dicto cap. 14. num. 19.* Præcipuè † quando ſtatutum illud eſt fauore agnationis, & Reipublicæ vtile, ideoque extendendum, vt poſt multos & communem opinionem dicunt *Albert. Brun. de ſtatutis excluſiuis fœminarum, artic. 3. à numero 11. Tobias Nonius conſ. 42. n. 30. Cephalus conſ. 309. numero 24. lib. 1. conſ. 490. num. 32. & ſeq. & conſ. 521. n. 9. lib. 4. Burſat. conſ. 208. num. 5. Surd. conſ. 553. num. 9. & 10. vol. 4. Franc. Marcus quæſtion. 546. numero 2. parte 1. Anton. Theſaur. deciſ. 37. numero 6. & deciſ. 263. num. 2. & poſt Mynſinger.* & alios *Proſper. Farinac. deciſ. 510. num. 2. in deciſ. nouiſſimarum volumine.*

13 Sed contra hoc obſtat, † quod ſupra dictum non procedit in ſtatuto iuris communis correctorio: nam tunc ab eodem non recipit interpretationem, vt poſt *Bald. Caſtrenſ. Alexand. Caccialupum, Rum. vtrunque Socinum, Gozadinum, Pariſium, Tiraquellum, Alciatum, & Alban. Menochius conſilio 4. num. 30. verſicul. Præterea reſponderi poteſt, volum. 1. & conſ. 187. num. 31. verſ. Quartus eſt caſus, volum. 2. Surdus conſ. 383. numero 26. conſ. 393. num. 16. conſ. 401. num. 21. vol. 3. & conſ. 507. n. 5. vol. 4. & Hartm. Piſtor. lib. 1. quæſtione iuris 31. num. 31. & quæſt. 33. num. 30.* Cùm igitur ſuprà dictum ſtatutum ſit correctorium iuris communis, interpretatio recipienda non eſt ab eo quod impugnatur.

14 Reſpondetur, † contrariam ſententiam veriorem & receptionem eſſe, vt ex dictis patet, & affirmant *Hieronym. Ceuallos in ſuo ſpeculo communium opinionum contra communes, quæſt. 274. Vincen. Honded. dicto conſ. 24. numero 22. Marta Neapolitan. in rubrica ff. ſoluto matrimon. quæſt. 7. num. 21. &* cum alijs *Ludouic. Schrad. de feudis par. 10. ſectio. 18. n.*
15 *148.* Sed quando † altera ſententia verior fuiſſet, declaranda eſt, vt ſcilicet in eo dumtaxat, de quo ſtatutum communi iuri difforme loquitur, non interpretetur ex iure communi, ſecus in reliquis, vt declarant *Borgnin. Caualcan. deciſ. 1. numero 31. parte 1. Bernard. Græuæus practicarum concluſionum, lib. 2. concluſ. 33. num. 11. & Surd. conſ. 426. n. 11. vol. 3.* cùm ſtatutum iuris communis correctorium, quando in vno vel pluribus corrigere poteſt, illa erit interpretatio ſumenda, etiam impropriando verba, vt in vno tantùm caſu ius commune exiſtimetur correctum, vt dixi ſuprà *hoc capite n. 3.* in medio, ſtrictè enim ſtatutum iuris communis correctorium intelligendum eſt, vt dixi in dicto *num. 3. in princip.* interpretariq. debet † vt
16 minùs, quàm poſſibile, ius ciuile corrigat, & quod in vno tantùm poſſit operari, *Grat. conſ. 46. n. 7. & ſeq. & conſ. 16. n. 18. vol. 1. Mynſinger. reſponſ. 1. n. 58. Menoch. conſ. 5. n. 3. Surd. conſ. 182. n. 13. vol. 2. Simoncel. de decretis minorum, lib. 3. tit. 8. inſpectio. 3. n. 34. & ſeq. Farinac. to. 1. de delictis, tit. 3. q. 24. n. 196. Cacher. deciſ. 59. n. 12. & 13. deciſ. 68. n. 22. & deciſ. 88. n. 10. Caualc. deciſ. 33. num. 3. p. 3. & idem Surd. deciſ. 167. num. 14. & ſeq.* Cum igitur ſtatutum illud ſit iuris communis correctorium, & loquatur tantùm in caſu filij in hoc à iure communi correcto, ſumenda non eſt interpretatio; at de nepote nihil dixit, & per conſequens rectè ab eo poteſt interpretari, vt dictum remanet.

17 Non obſtat † vltimum fundamentum: quia procedit, quando ſtatutum agnationis fauore factum non fuit; at ſi eius fauore fiat, vt in noſtro caſu, fœmina proximior à remo-

Digitized by Google

tiori maſculo excluditur, vt declarat *Roman.
conſ.* 411. *col.* 1. *verſ. Statutum. & col.* 2. *verſ.
Eſt ergo. Campeg. in tract. quod ſtantibus maſcu-
lis, &c. q.* 27. *n.* 130. aſſerens ita fuiſſe ob-
tentum, quorum rationem poſt alios probat
Menoch. conſ. 187. *n.* 17. *vol.* 2. & eam defen-
dit *Brun. de ſtatutis excluſ. femin. art.* 12. *q.* 14.
18 *à n.* 191. Ex dictis conſtat † quòd ſi ſtatutum
excludat fæminas dotatas, & ad parentum
ſucceſſionem filios maſculos admittat; quòd
tunc nepos ex filio amitam excludat, latè
Bart. in l. libertorum, n. 12. *ff. de verbor. ſignif.
& ibi DD. & in l. maximum vitium.* 4. *C. de
liber. præterit.* Quod procedit etiamſi filia
monaſterium ingrediatur: cum etiam exclu-
deretur, quamuis non ingrederetur, & ſic
ceſſat ſtatuti timor, ne à religione retrahatur,
Mandel. Albenſ. conſ. 98. *n.* 1. *vol.* 1. *conſ.* 498.
n. 1. *& conſ.* 513. *n.* 12. *&* 20. *vol.* 3. *Rolan. à
Valle conſ.* 57. *n.* 26. *vol.* 2. *Decius in l. filiæ
dotem, n.* 4. *C. de collation. & Purpur. in l. fin.
n.* 173. *C. de pact.* Et à quocunque inuitato-
rum † dotati ſufficit, vt ab omnium heredi-
19 tatibus filia excluſa videatur, vt poſt multos
latè *Mandel. Albenſ.* d. *conſ.* 98. *à n.* 2. *Menoch.
conſ.* 3. *per totum, vol.* 1. *Vincen. Honded. conſ.*
10. *à n.* 40. *lib.* 1. *& per quinq; caſus tractat. An-
to. Theſ. deciſ.* 62. *per tot. Canalc. deciſ.* 29. *n.*
14. *parte* 3. *& Stephan Gratianus tomo* 1. *diſcre-
ptationum forenſium, cap.* 15. *à num.* 1. Adeò
quòd ſi deceſſerit ante dotationem, dotem à
ſtatuto præſetuatam ad heredes non tranſ-
mittat, *Bart. Caſtrenſ.* & alij *in l. Titio centum
§. Titio genero, ff. de condition. & demonſtrat.
Socin. ſen. conſ.* 238. *num* 27. *lib.* 2. Menoch.
conſ. 81. *num.* 4. *vol.* 1. *& Honded. conſ.* 16. *n.*
55. *lib.* 1.
20 Noſtra principalis ſententia † non proce-
dit, quando ſtatutum his verbis conceptum
eſt: *Extantibus filijs maſculis filia non ſuccedat*,
quia ſtatutum iſtud filijs nullum dat priuile-
gium aut beneficium, quod ad nepotem tranſ-
mitti poſſit, ſed ius commune conſeruat eis,
qui iure communi in hereditatis certa parte
ſuccedunt, quibus etiam accreſcit pars illa,
quam ſtatuto deficiente habitura erat filia:
vnde cum iſti ex ſtatuti priuilegio non ſuc-
cedant, id ad nepotem tranſmitere nequeunt,
& per conſequens filia cum nepote ex filio
concurrere debet, & licèt patris perſonam
nepos iure communi repræſentet, non tamen
ſtatuti iure, quapropter amitam non exclu-
det, ſecundum *Antonium Fabrum de erroribus
pragmaticorum, tomo* 2. *decade* 29. *errore* 1. *pa-
gina* 157.
21 Sed † contra hanc Fabrianam limitatio-
tionem obſtant duo: primum, quia cùm a-
blatiuus abſolutus conditionem importet, *l.
ab emptione.* 58. *ff de pactis. l. ſi debitor.* 4. §. 1.
ff. quibus modis pignus vel hypoth. ſoluit. l. euictis
18. *ff. de vſuris, l. à teſtatore* 109. *ff. de condi-
tion. & demonſtrat. l. acceptis.* 93. *ff. ad legem
Falcidia, l. deducta.* 58. §. *acceptis. l. facta.*
63. §. *reſcripto; ff. ad Senatuſconſ. Trebel.* & poſt
alios DD. *Ioſeph. de Ruſtic. lib.* 6. *quando libe-
ri in conditione poſiti, &c. c.* 1. *n.* 1. *&* 2. *Oſaſc.
Cacher. deciſ.* 145. *numer.* 6. *Franc. Viuius
deciſ.* 119. *num.* 5. *&* 6. *Cæſar Barzius deciſ.* 5.
à numero Surd. deciſ. 268. *num.* 11. *Canalc.
deciſ.* 21. *num.* 4. *p.* 1. *& deciſ.* 19. *num.* 2. *p.* 2.
Sarmiento lib. 2. *ſelecta. c.* 1. *num.* 16. *Raynald.
Corſus lib.* 1. *indagationum iuris cap.* 6. *Do-
nel. lib.* 14. *commentarior. iuris ciuil. cap.* 29.
§. *Et res ita habet, & Valen. Guil. Forſter.
iun. lib.* 1. *obſeruation. ſucceſſiuar. cap.* 10.
22 Supponit † quòd poſiti in conditione non
ſint poſiti in diſpoſitione; & contrarium
communiter tenent Doctores, & multos re-
fert *Petrus GilKen. in l. generaliter, n.* 10. *C.
de inſtitution. & ſubſtitution.* vltra quos *Iacob.
Menoch. conſ.* 135. 152. 173. *vol.* 2. *& conſ.*
420. *&* 481. *vol.* 5. *& de præſumptionibus lib.*
4. *præſumptione* 76. *per totam, Vincen. Honded.
conſ.* 60. *à n.* 83. *conſ.* 65. *à n.* 17. *vſque ad* 46.
lib. 1. *& conſ.* 64. *per totum, lib.* 2. *Camil. Bo-
rel. conſ.* 33. *lib.* 1. *Gamma deciſ. Luſit.* 338. *n.*
4. *Surd. deciſ.* 162. *per totam*, & ex Scolaſticis
Corraſius lib. 2. *miſcellan. cap.* 19. *Forcatulus
in necyomantia iuris, dialogo* 50. *&* 51. *Matthæ-
acius libro* 3. *de legatis & fideicommiſſis, cap.* 18.
à numero 11. *& cap.* 19. *num.* 12. *Cuiacius con-
ſultation.* 35. *Gaddaus in l.* 148. *ff. de verbor. ſi-
gnificat. & Fachineus libro* 4. *controuerſiar. iuris,
cap.* 51. *& lib.* 13. *cap.* 45. Si igitur vocati
ſunt iſti filij maſculi, ad deſcendentes benefi-
cium hoc tranſmiſerunt, & per conſequens
limitatio Fabriana non procedit.
23 Omiſſa ſententia illa, † vt ablatiuus abſo-
lutus conditionem importet, quæ varias re-
cipit declarationes, vt latè *per Vinium dicta
deciſ.* 119. *à numero* 5. *Cæſar Barzius à dicto n.*
3. *Petrus Barboſa in.* 1. *parte rubricæ, à numero*
24. *ff. ſoluto matrimonio, Cardinal. Tuſchus to-
mo* 1. *practicar. concluſion. lit. A. concluſ.* 32. *&
dominus D. Ioannes del Caſtillo lib.* 4. *quotid an.
controuer. c.* 57. *per totum, præcipuè à num.* 30.
Alteri ſecundæ obiectionis parti reſponde-
24 tur, quòd in conditione poſiti, † non cen-
ſentur in diſpoſitione poſiti, iuxta veriorem
opinionem, quam latè defendunt multi rela-
ti per *GilKenium in dicta l. generaliter, num.* 8.
*Cenallos practic. communium contra communes,
quæſt.* 94. *Boerius decis* 147. *num.* 15. *Magon.
deciſ. Florent.* 71. *num.* 14. *& deciſ.* 73. *num.* 3.
Peguera deciſ. 100. *num.* 7. *Gail. lib.* 2. *obſerua-
tion.* 136. *num* 18. *Anton. Theſaur. deciſ.* 96.
Fancis. Viuius deciſ. 262. *Gerard. Maynard.
deciſ.* 66. *lib.* 5. *per totas, &* ex ſcholaſticis
AEmil. Ferret. in l. 1. *num.* 6. *vbi Donel. num.*
9. *& ſeq. C. de pactis, Duaren, ad titul. ff. de*
con-

Digitized by Google

condition. inſtitution. cap. 5. *pag.* 10. 16. *& ſeq. Cuiac. in l. Lucius.* 85. *ff. de hered. inſtituen. Forſterus ſenior lib.* 4. *de ſucceſ. ab inteſtato, cap.* 1. *à num.* 19. *Forſterus iun.* 1. *parte diſputation. Iuſtinian.* 12. *theſi* 16. *Dominic. Arumæus diſputatione ad Pandectas* 17. *theſi* 16. & omnium fuſius & rectius *Anton. Faber. lib.* 17. *coniectur. iuris, c.* 19. *& tom.* 2. *de erroribus pragmatic. decad.* 26. *errore* 1. *cum ſeqq.*

25 Replicatur, † quòd etſi opinio precedens vera ſit, non procedit quoties pro poſitis in conditione aliqua coniectura ſit, tunc enim in diſpoſitione poſiti vocati cenſentur, vt per *Doctores* ſuprà citatos, *Cravet. conſ.* 62. *num.* 6. *Mandel. Albenſ. conſ.* 86. *num.* 11. *in fin. & conſ.* 87. *num.* 10. *lib.* 1. *Puteus deciſ.* 215. *lib.* 3. *& Rota Romana diuerſorum. deciſ.* 8. *in fine, lib.* 1. *& deciſ.* 339. 348. *&* 440. *lib.* 3. *in nouiſſimis, & Grivel. Sequan. deciſ. Dola-*
26 *na* 122. *à numero.* 4. Inter coniecturas † illa apponitur, quando filij ſub maſculinitatis qualitate in conditione ponuntur, quia tunc vocati cenſentur, *Guid. Pap. quæſt.* 184. *n.* 2. quem poſt multos ſequuntur *Mandel. Albenſ. conſ.* 87. *num.* 11. *lib.* 1. *Tiber. Decian. conſ.* 42. *num.* 7. *& conſ.* 45. *num.* 1. *lib.* 1. *Riminald. iun. conſ.* 21. *num.* 45. *lib.* 1. *Vincen. Honded. conſ.* 54. *num.* 12. *lib.* 2. *Menoch. conſ.* 202. *num.* 87. *conſ.* 253. *num.* 6. *conſ.* 277. *num.* 2. *lib.* 3. *& conſ.* 293. *num.* 6. *&* 8. *lib.* 4. *& de præſumptionibus lib.* 4. *præſumptio.* 76. *num.* 27. *& ſeq. Surd. conſ.* 67. *num.* 33. *&* 34. *& conſ.* 96. *num.* 30. *vol.* 1. *& deciſ.* 162. *numero* 10. *& Maynard. deciſ.* 68. *lib.* 5. Vnde cùm in dicto ſtatuto dicatur, *Stantibus filijs maſculis, filia non ſuccedat*, ſequitur filios ab eo vocatos, & beneficium eis conceſſum in nepotem tranſmiſſum, cùm hoc ſtatutum ſit excluſiuum fæminarum & maſculorum incluſiuum, *Guido Pap. dicto num.* 2. & poſt *Bartolum Grivel. Sequan. deciſ. Dolana* 64. *num.* 8. *& Surd. conſ.* 85. *num.* 37. *vol.* 1.

27 Replicationi † ſuprà dictæ reſpondetur, veram non eſſe opinionem dicentium ſolam maſculinitatis qualitatem operari, vt in conditione poſiti filij ex diſpoſitione vocati cenſeantur, quia illa qualitas non maſculorum vocationem, ſed fæminarum excluſionem tantùm ſonat, quæ ſi filij non fuiſſent nati, proculdubio admitterentur, vt poſt multos *Doctores* tenent *Cephal. conſ.* 419. *num.* 69. *vol.* 3. *conſ.* 469. *num.* 3. *&* 8. *& conſ.* 517. *num.* 69. *&* 73. *vol.* 4. *Burſat. conſ.* 1. *n.* 8. *lib.* 1. vbi ita in *Rota Romana & Florentina* iudicatum extitiſſe dicit, *& conſ.* 2. *num.* 26. *& conſ.* 86. *num.* 2. *eod. lib. Simon de Pratis conſ.* 42. *n.* 13. *& conſ.* 167. *num.* 46. & cum multis *Anton. Theſaur. deciſ.* 96. *num.* 22. *&* 23. *Viuius deciſ.* 262. *num.* 7. & ſic hoc in caſu patet ſtatutum iſtud excluſiuum tantùm eſſe fæminarum, non verò maſculorum incluſiuum, vt aduertit *Ioan. Grivel. Sequan. deciſ. Dolana* 120. *à num.* 19.

28 Quando † filios in diſpoſitione poſitos eſſe fateamur, obſtat ſecundum obiectum reſeruatum ſuprà num. 21. contra Fabrianam limitationem, quæ præſupponit filiorum appellatione ex propria & ſtricta ſignificatione nepotes non contineri, vt ipſe *Anton.* Faber affirmauit *tom.* 2. *de erroribus pragmaticor. decade* 29. *errore* 1. *pagin.* 154. *& ſeq.* Et tamen conſtat interpretatione iuris appellatione filiorum nepotes comprehendi, *l. iuſta interpretatione.* 201. *ff. de verbor. ſignificatio.* Ergo in illo ablatiuo abſoluto, *Stantibus filijs maſculis*, cenſentur etiam nepotes inuitati, quapropter ab eis amita excludi debet.

29 Reſpondetur, † quòd etſi inter Doctores controuerſum fuerit, an appellatione filiorum nepotes contineantur, vt videre poteris apud relatos ſuprà *lib.* 2. *cap.* 29. *num.* 23. *&* 24. *& in hoc capite num.* 8. *&* 9. vera & receptior Doctorum reſolutio eſt poſt *Bart. in l. liberorum, à num.* 9. *ff. de verbor. ſignific. & Bald. in l. maximum vitium à num.* 6. *C. de liberis præteritis.* nepotem ex proprietate & ſtricta ſignificatione filiorum appellatione non, ſed ex interpretatione tantùm contineri. *Aduertendum* tamen eſt non quamlibet interpretationem ſufficere, ſed iuſtam requiri, dicta *l. iuſta interpretatione*, ſi iuſtè & legitimè interpretandum eſt, dicendum ſequitur ſtatuto iſto nepotes non contineri. Nam † iu-
30 ſta eſt interpretatio, quæ iuri communi conformis eſt, vt non contineatur nepos, vt hoc modo amita vnà cum nepote auo ſuccedat; quomodo ipſe tam ex lege duodecim tabularum, quàm ex Iuſtiniani conſtitutionibus patri ſuccederet, *l. maximum vitium.* 4. *C. de liberis præteritis, Nouella* 118. Fauorabilis potiùs quàm odioſa videri debet hæc interpretatio; quia licèt vna ex parte à iure communi aliena ſit, ex alia tamen parte reſtituit ius commune, cùm de facili res redit ad priſtinam eius naturam, hoc eſt, ad ius commune ex *l. ſi vnus* 27. *§. pactus ne peteret in fine, ff. de pactis* & aduertit *Bald. in dicta l. maximum vitium, num.* 12. *& ipſe Anton. Faber dicta decade* 29. *errore* 1. *pagin.* 156. *& ſeq.* Præcipuè in ſtatuto fæminas propter maſculos excludente, quod ſtrictè intelligendum eſt, vt minus ius commune lædatur, vt dixi ſuprà *hoc cap. num.* 3. *&* 16.

SVMMARIVM.

1 *Tutelæ onus ei, cui & ab inteſtato hereditas defertur.*

2 *In tutelæ delatione concurrunt omnes qui in eodem gradu ſunt.*

3 *Pro-*

3 *Proximo tantùm tutela defertur.*
Reſpondetur num. 16.
Lex 12. tab. declaratur.
Proximus quis dicatur.
4 *Intellectus l. 3. §. proinde 7. ff. de legitim. tutor. & num. 17.*
5 *Intellectus l. ſi reliquero 8. ff. eod. tit. & numer. ſeqq.*
6 *Dicta l. ſi reliquero non eſt Pauli, ſed Triboniani ſecundùm Antonium Fabrum.*
Repræſentatio inter tranſuerſales non erat tempore Pauli Iuriſconſulti.
Remotior verè non eſt in gradu quo eſt proximus, nec per repræſentationem Iuſtinianus facere potuit, & numero 7.
8 *Tribonianus in dicta l. ſi reliquero reſpexit ad cōſtitutiones Iuſtiniani. Verba*, Si perfectæ ætatis ſint, *dictæ l. ſi reliquero addita ſunt à Triboniano, vti fecit in l. tutela 16. §. 1. ff. de tutel. l. 4. ff. de legitim. tutor. & in l. 1. ff. de fide iuſſorib. tutor.*
Tutelæ legitimæ tempore Iuriſconſultorum impuberibus quoque deferebantur.
9 *Triboniano à Iuſtiniano licentia conceſſa fuit leges ſupplendi, immutandi, & tollendi, & hac licentia aliquando vſus fuit.*
10 *Leges & Iuriſconſultorum ſententiæ iuxta Iuſtiniani mentem ſunt interpretanda, cùm ab eo tantùm auctoritatem accipiant.*
11 *Dicta l. ſi reliquero intelligenda eſt de fratre defuncti, & non de fratre impuberis, & num. 12.*
12 *Verbum plura determinabilia reſpiciens pariformiter debet terminare.*
13 *Media eiuſdem conditionis & naturæ ſunt, cuius & extrema, à quibus declarantur.*
14 *Litera vulgaris l. quo tutela 73. ff. de regulis iuris, contra Hothomannum & Gipbanium defenditur.*
15 *Pro principali affirmatiua opinione ponderatur Nouella 118. cap. 5.*

CAPVT II.

Vtrum in tutelæ delatione Repræſentationi locus ſit?

1 EI defertur† onus tutelæ, cui ab inteſtato
hereditas defertur, & hoc eſt quod di-
cit *Vlpianus in l. tutela legitima. 3. ff. de legit m.*
tutel. Tutelas (inquit) *deferri per conſequentias*
hereditatum. & Scæuola in l. quo tutela 73. ff. de
regulis iuris, Quò tutela redit, eo & hereditas per-
uenit. Idque ſumma prouidentia factum idem
Vlpianus *dicit in l. 1. ff. de legitim. tutor. Vt qui*
ſperarent hanc ſucceſſionem, eidem & bona tueren-
tur, ne delapidarentur. Donel. lib. 3. commentario-
rum cap. 6. §. quinam hi legitimi. Ideo poſt *De-*
cium conſ. 16. num. 1. & conſ. 188. n. 5. vol. 1. Me-
noch. lib. 2. de arbitrariis centur. 2. caſu 150. n.
32. & 35. & Montanus de iure tutelæ cap. 15. nu.
2. dicunt hanc regulam communi omnium
2 calculo eſſe receptam. Sed ſi plures † in eo-
dem ſint gradu omnes hi in tutelæ delatione
cōcurrere debent, *l. ſi plures. 9. ff. de legitim. tut.*
§. cum autem 8. inſtit. de capitis diminutione, l. 9.
tit. 16. par. 6. vbi Gregor. Lopez notat gloſ. 3. Corn.
conſ. 175. n. 2. & conſ. 274. num. 1. lib. 3. ſiue a-
gnati ſiue cognati concurrant, ſublata iuris
agnationis & cognationis differentia *Nouel-*
la 118. c. 5. Corneus dicto conſ. 274. num. 1. & ple-
niùs conſilio 101. numero 1. & 2. lib. 3. Plotus de
in litem iurando, §. 9. num. 10. & 11. Quid autem
3 †dicendum ſit, ſi patruus & nepos ex præde-
functo fratre concurrant, an detur repræſen-
tatio ad tutelam obtinendam. Et denegan-
dam videtur dicendum. Primò, quia proximo
defertur tutela, *dicta l. ſi plures. 9 ff. de legitim.*
tutel. Agnatus proximus (inquit *lex 12. tabular.*)
familiam nancitor, ideſt, prehendito ſecundùm
Iacobum Cuiacium lib. 10. obſeruation. cap. 11.
Proximus autem ille dicitur non qui ali-
quem, ſed quem nemo antecedit, *l. qui duos.*
9 in fine principii, ff. de rebus dubiis, l. proximus.
92. l. proximus. 155. l. in vulgari. 162. ff. de verb.
ſignific. Tiraq. de retract. lignagier §. 11. gloſ. 1. à
num. 1. Valentin. Forſterus lib. 3. de ſucceſſion. ab
inteſtato, cap. 30. à numer. 9. & *Ioannes Gæddæus*
in dicta l. 92. Sed nepos ex prædefuncto fratre
non eſt proximus: ergo ipſi nullo modo tu-
tela delata fuit.
4 Secundo, † pro hac parte eſt *textus expreſſus*
in l. 3. §. proinde 7. ff. de legitim. tut. Proinde (in-
quit Vlpianus) *ſi alter ex patronis filium, alter*
nepotem reliquerit, vtrum ad ſolum filium, an ve-
rò et ad nepotem tutela pertineat: quia & nepos in
familia patris ſui proximus eſt, hoc apparebit ex
legitimis hereditatibus; legitima autem hereditas
ad ſolum filium pertinet: ergo & tutela ad ſo-
lum filium deſcendit; poſt filium tunc ad nepotem.
vbi *Vlpianus Iuriſconſultus* manifeſtè pro-
bat in tutelis repræſentationem ceſſare, &
proximo tantum eas deferri. Hanc ſenten-
tiam tenent *Marcus Anton. Natta conſ. 424. n.*
6. vol. 2. & Franciſc. Hothom. quæſt. illuſtrium
cap. 4.
5 Contraria tamen ſententia † nihilominus
tenenda eſt. Primò, per *l. ſi reliquero. 8. ff. de le-*
gitim. tut. Si reliquero filium impuberem (ait *Iu-*
riſconſultus Paulus) *& fratrem & nepotem ex a-*
lio filio, conſtat vtroſque eſſe tutores, ſi perfectæ
ætatis ſunt, quia eodem gradu ſunt. Ecce. vbi fra-
ter ipſius impuberis, & nepos ex alio fratre
concurrebant, & eum per repræſentationem
nepos in locū patris ſubingregiatur, & in eo-
dem gradu, quo patruus eſt, nepos ſit, ne-
ceſſè fuit, vt vtrique tutores impuberis eſ-
ſent, quod ſine repræſentatione eſſe non po-
tuit. Ergo in tutelæ delatione repræſentatio-
ni locus eſſet.
6 Sed † huic legi reſponderi poterit, cum non
Iuriſconſulti Pauli, ſed Triboniani, aut ſaltem
cor-

eſſe corruptam; tum quia illo tempore inter tranſuerſales repræſentatio nõ dabatur, *l. 3. §. lege duodecim tabul.* 14. *§. penult. verſ. Scilicet ſi Frater, C. de legitim. heredit.* & dixi latè ſuprà *lib. 2. cap.* 20. tum etiam, quod apud Paulum rationis loco adijcitur, *quia eodem gradu ſunt*, id enim non ſolùm falſum olim erat, vt ex ſupradictis locis apparet, ſed nec hodie verum eſſe poteſt, quamuis *Iuſtinianus Nouella* 127. *& Nouella* 118. *cap.* 3. vnde ſumpta eſt *Authen. ceſſante, C. de legitimis heredib.* fratrum filijs conceſſerit repræſentationis ius; quod olim, niſi inter deſcendentes, locum non habebat, *§. cùm filius, 6. inſtit. de hereditat. quæ ab inteſtat. deferuntur*, & dixi *dicto cap.* 20. Nec enim Iuſtinianus fecit, † aut nullo modo facere potuit, vt fratris filius in eodem gradu naturaliter ſit, in quo & frater eſt (ſiquidẽ gradus à natura præſcripti & diſtincti ſunt, ac ſiue gradus ſecundùm ciuile ita, vt frater in ſecundo, ſiue ſecundùm Canonicum computes, vt in primo gradu ſit, nunquam facere poteris, vt fratris filius gradu vno, quàm frater, non ſit remotior) ſed concedendo fratrum filijs ius repræſentationis illud tantũ induxit, vt fratris filius licèt vno gradu remotior ſit, perinde tamen cum patruo concurrere poſſit in patrui ſucceſſione, acſi in eodem gradu eſſet, vt latè dixit Antonius Faber in illa ſua vnica diſputatione forenſi, poſita poſt tractatum ſuum de varijs nummariorum debitorum ſolutionibus.

8 Itaque † Tribonianus ad ſuprà dictas Iuſtiniani conſtitutiones reſpexit, ſicut in eadem lege obſeruauerunt *Iacobus Cuiacius ad Pauli libros ad Edictum ſuper dictam l. ſi reliquero, Dionyſius Gothofredus in l. tutela 16. §. 2. ff. de tutelis, & Petrus Faber in l. 2. n. 16. ff. de regulis iuris*, à Triboniano in dicta *l. ſi reliquero* addita fuiſſe verba illa: *Si perfectæ ætatis ſint*, quemadmodum fecit in dicta *l. tutela 16. §. 1. ff. de tutel. in l. 4. ff. de legitim. tut. & in l. 1. ff. de fideiuſſoribus tutor.* reſpiciens ad tempus *l. fin. C. de legitim. tutel.* Quæ procul dubio Pauli eſſe non potuerunt, cuius quippe temporibus ita ius erat, vt legitimæ tutelæ impuberibus quoque deferrentur, *Vlpianus in fragmentis tit. 11. §. 22. §. minores 15. inſtit. de excuſation. tutor.* & colligitur ex *tit. inſt. de fiduciar. tutel. Cuiac. l. 17. obſeruation. cap. 28. Pithœus in notis, tit. 16. collect. legum Moſaycarum, Arumæus diſputatione 16. ad Pandectas, theſi 6. Anton. Faber 1. p. iuriſprudentiæ Papinian. tit. 12. princip. 2. illation. 4. pag. 747. & tit. 15. princip. 1. illatione 7. & Cald. Pereyra in l. ſi curatorum, verbo, ſine curatore, nu. 111. C. de in integrum reſtitut.* Ita interpretatur dictam *l. ſi reliquero, Anton. Faber dicto princip. 2. illatione 8. pag. 751.*

9 Etſi † intellectus iſte Fabri verus ſit, nihilominus ſecundò noſtra ſententia probatur ex dicta *l. ſi reliquero*, quia quamuis verum fuiſſet à Triboniano eam immutatam, cùm hæc licentia à Iuſtiniano ipſi conceſſa fuerit, *l. 2. §. tanta autem à nobis 10. C. de iure enucleando*, qua aliquando vſus fuit Tribonianus, vt oſtendunt *Eguinarius Baro in commentarijs ad 3. conſtitutionem Pandectis Florentinis præfixam, Duarenus ad inſcriptionem Pandectarum, cap 3. Donel. lib. 8. commentarior. iuris ciuilis, cap. 2. §. Quid tamen, & cap. 16. § Reſtat, Reuard. in Tribonian. num. 11. & Vulteius lib. 1. iuriſprudén. Romanæ, cap. 71. num. 53.* ſecũ-
10 dùm Iuſtiniani mentem † Iuriſconſultorũ ſententiæ interpretandæ ſunt, cùm eorum dicta ab eo tantùm auctoritatem accipiant, & quaſi eius proprium dictum reputetur, *l. 1. § ſed neque, 6. verſic. Omnia enim, & dicto §. tanta, C. de de vetere iure enucleando, & affirmant Donel. in l. 5. §. vlt. ff. de rebus dubijs, circa finem, Vulteius diſceptatione 8. & Alberic. Gentil. lib. 1. lectionum, cap. 13.* Ergo ſecundum eam legem intellectam iudicandum erit.

11 Nihilominus † auctoritatem dictæ l. *ſi reliquero*, fugere poſſumus, ſi ipſi reſpondeamus intelligendam eſſe non de fratre filij impuberis, vt Antonius Faber volebat, ſed de fratre defuncti, hoc eſt, patruo pupilli, & ſic in delatione tutelæ pupilli patruus & nepos ex alio prædefuncto impuberis fratre cõcurrebant, qui in tertio gradu eſſe conſtat, ex *l. Iuriſconſultus, 10. §. 3. gradu 14. inſt. eodem tit.* qui pariter pupillo erant ſucceſſuri, ſi decederet, quia illo tempore inter tranſuerſales repræſentatio non procedebat, vt dixi ſuprà, *lib. 2. cap. 20. num. 2.* licèt hodie filij fratrum per dictam repræſentationem excludunt patruos & auunculos illius, de cuius agitur ſucceſſione, vt latè diſputaui ſuprà *dicto lib. 2. cap. 25. à num. 9.* Ergo conueniens fuit, vt vtriſque quemadmodum hereditas, ita & tutela deferretur, & ſic in dicta lege repræſẽtatio non conſideretur.

12 Intellectus iſte † etiam comprobatur ex illis accuſatiuis, *Filium impuberem & Fratrem & Nepotem*, qui reguntur à verbo illo, *Reliquero*, & quemadmodũ primus & tertius accuſatiuus, ſcilicèt, *Filium & Nepotem*, reſpiciunt ſolùm perſonam verbi, & non aliam, ita eodem modo dicendum eſt de accuſatiuo ſecundo, ſcilicèt, *Et Fratrem*, cùm verbum illud, *Reliquero*, reſpiciat plura determinabilia, & ſic pariformiter debeat determinare, *l. iam hoc iure 4. ff. de vulgari & pupil. l. ſi legatarius. 8. §. fin. ff. de legatis 3. l. quamuis 4. C. de impub. & alijs ſubſtitution. Cephal. conſ. 313. num. 3. & 4. lib. 3. & conſ. 625. num. 15. & 16. lib. 5. Burſat. conſ. 12. num. 27. lib. 1. & conſ. 151. num. 5. & à nu. 50. lib. 2. Mandel. Albenſ. conſ. 322. n. 51. lib. 2. Menoch. conſ. 76. num. 14. cum tribus ſeqq. li. 1. conſ. 328. num. 65. 66. & conſ. 376. à num. 60.*

lib.

lib. 4. & conſ. 497. num. 6. & 7. lib. 5. Riminal. iun.] conſ. 607. à num. 19. lib. 6. Gratian. regul. 131. per totam, & Simon de Pratis de interpretation. vltimar. voluntat. lib. 3. interpretatio. 2. dubitatione 1. ſolutione 9. à num. 59. pagin. 113.

13 Et quemadmodum etiam† in illis primo & tertio accuſatiuo, *Filiũ impuberẽ, & nepotẽ ex alio filio*, ſubintelligitur pronomen illud, *Meus, mea, meum*: ita & dicendum eſt, vt etiam ſubintelligatur in altero medio ſecundo accuſatiuo, *Fratrem*, cùm media eiuſdem naturæ & conditionis ſunt, cuius extrema, & ab extremis declarentur, *l. 3. §. 1. ff. de lib. & poſthum. l. heredes palam. 21. §. ſi quid poſt factum. ff. qui teſtam. facere poſ. l. ſi ſeruus plurium. 50. §. fin. ff. de legatis 1. Neuizan. conſ. 29. num. 4. Mandel. Albenſ. conſ. 243. num. 12. & conſ. 334. num. 15. lib. 2. & Petrus Surd. conſ. 126. num. 13. vol. 1. conſ. 151. num. 29. & conſ. 282. num. 11. vol. 2.* Et hoc modo intellecta verba illa vltima: *Quia eodem gradu ſunt*, verè & naturaliter, & non violenter intelliguntur, vt patet ex dictis *hoc capite, num. 7. & 11.* Ergo de fratre defuncti tantùm, & non filij impuberis intelligenda eſt lex illa, alioqui ſi Iuriſconſultus Paulus contrarium voluiſſet, clariùs dixiſſet ita, *Si reliquero filios impuberem & maiorem, & nepotem ex alio filio.*

14 Quare † pro principali noſtra quæſtione facit, quia (vt in principio huius capitis dixi) legitima tutela regulariter defertur ei, cui pupilli, ſi decederet, ab inteſtato hereditas deferretur, quò reſpexit *Quintus Mutius Scæuola in l. quo tutela. 73. ff. de regulis iuris*, dicens: *Quò tutela redit, eò hereditas peruenit*, cuius littera vulgaris tenenda eſt, vt per *Balduin. in Secuolam, Petrum Fabrum in dicta l. quò tutela, & Antonium Fabrum in 1. parte iuriſprudentiæ Papinianeæ tit. 12. princip. 2.* licèt eam inuertere conentur *Hothomanus lib. 6. obſeruationum, cap 5. & Hubertus Giphanius lib. 2. de regul. iur. c. 3. pag. 172.* Hereditas verò nepoti patrem repræſentanti hodie defertur, vt dixi *hoc capite, num. 6.* & latius dixi ſuprà *lib. 2. cap. 1. & 20.* Ergo vnà cum patruo ad legitimam tutelam admitti debet.

15 Vltimò:† hæc ſententia expreſsè probatur in *Nouella 118. c. 5.* vbi cùm latè in capitibus præcedentibus de ſucceſſione legitima & repræſentatione *Iuſtinianus* tractauerit, poſtea de tutela in dicto *cap. 5. loquens* ita dicit: *Ex his autem quæ de hereditate diximus & diſpoſuimus, & quæ de tutela ſunt manifeſta, conſiſtunt. Sancimus enim vnumquemque ſecundùm gradum & ordinem, quod ad hereditatem vocatur, aut ſolùm, aut cum alijs, etiam functionem tutelæ ſuſcipere.* Hanc vltimam ſententiam, vt in tutelis repræſentationi locus ſit, tenent *Valentin. Forſter. lib. 4. de ſucceſſionibus ab inteſtato, cap. 22. num. 9.* ſenſit *Iacobus Cuiacius in dicta Nouella 118. in fine, & Petrus Faber lib. 3. ſemeſtrium cap. 24. pag. 378.*

16 Non obſtant † argumenta pro contraria parte adducta: & non primum, quatenus probauimus tutelam proximo deferri, quia etiam hereditas proximo defertur, *princip. inſtit. de legitima agnatorum ſucceſſione. Vlpianus in fragmentis tit. 29. in princip.* & latius dixi ſuprà *lib. 1. cap. 20. nu. 1.* & nihilominus nepos ex fratre prædefuncto per repræſentationem concurrit cum patruo proximiori in alterius patrui hereditatis delatione, dicta *Nouella 118. cap. 3.* & latius diſputaui ſuprà dicto *cap. 20, à nu. 4.* Eodẽ modo dicendum eſt in tutelæ delatione.

17 Non obſtat† ſecundum ex dicta *l. 3. §. proinde 7. ff. de legitim. tutoribus*, quia in ſucceſſione tàm hereditatis, quàm tutelæ, libertorum non procedit repræſentatio; ideò patronus prior eſt quàm alterius patroni filius, & patroni filius prior quàm alterius patroni nepos: vnde ſi plures in eodem gradu concurrant, licèt diſpares numero ſint, in capita, & non in ſtirpes ſuccedunt. Succeſſiones iſtæ ratione iuris patronatus competunt; ſed quia ius iſtud patronatus non hereditario, ſed ſanguinis iure defertur, non potuit repræſentationi locum eſſe, quæ in ijs tantùm, quæ iure hereditario capiuntur ab inteſtato, locum habet, vt latè dicam infrà *hoc libro, cap. 11. à num. 6.* & cùm illa lex peculiarem habeat rationem, non eſt trahenda ad alias diuerſas materias.

SVMMARIVM.

1 *Anniuerſarium quod dicatur.*
An in ãniuerſarijs & cappellanijs repræſẽtatio ſit per totum caput diſputatur.
2 *Fideicommiſſum cum ſimplici onere anniuerſarij, & cæteros reditus à fideicommiſſario percipiendi habet vim maioratus ſecundùm aliquos. Alij cõtradicunt rectiùs, num. 3. Limitatur numer. 5.*
3 *Differentia rationis apponitur inter anniuerſarium, quo ius patronatus tantùm conſequitur, & fideicommiſſum cum anniuerſarij onere.*
5 *Fideicommiſſum cum onere anniuerſarij & clauſula de non alienando bona, nec eorum partem conuertitur in maioratum.*
6 *Anniuerſarium iſtud iuxta regulas maioratus interpretandum eſt.*
7 *In tali anniuerſario repræſentatio locum habet.*
8 *Repræſentatio non eſt in anniuerſario reſpectu illorum, quibus rerum anniuerſarij diſtributio fit.*
9 *Capellania quæ ſit.*
10 *In Capellanijs eſt repræſentatio reſpectu illorum, qui præſentant, ſed ceſſat reſpectu illorum, qui præſentantur.*

CA-

CAPVT. III.

In anniuerſarijs & capellaniis an Repræſentationis iure ſuccedatur.

1 MEmoria pia, † quæ pro Miſſis annuatim celebrandis, vel pro eleemoſynis
aut alijs operibus pijs elargiẽdis à fidelibus
relinquitur, communiter anniuerſarium vocatur,
c.cum creatura 11.iuncta gloſſa ibi, de celebrationne Miſſarum : ſed qnia in hoc aliqui
diuerſi gradus concurrere volunt, quærendum eſt, an in anniuerſarijs repræſentatio
procedat. Et diſtinguendum eſt inter illos,
qni diſtributionem rerum anniuerſarij deſiderant, & illos quibus diſtribntio fit. Primo caſu, ſi illi ex anniuerſatio ius tantùm
patronatus conſequuntur, repræſentatio
procedit, qnia in iurepatronatus eccleſiaſtico, iure ſucceditur hereditario, & repræſentationi locus eſt, vt probabo infrà in *cap.*
2 *19.à num.72.* Aut relictum eſt † fideicommiſſum cum ſimplici onere anniuerſarij perpetui, cuins virtute quotannis Miſſæ celebrari debent, eleemoſynæ elargiuntur, virgines de familia in matrimonium collocantur, & ſimilia; & reſiduos redditus fideicõmiſſarius lucratur. Et tunc maioratus vinculum inductum fuiſſe per *l. annua 6. l. annua 20.§. Atria, l. cùm quidam. 24. ff. de annuis legatis*, dicunt poſt alios *Riminald.iun.conſ.297.num. 15.lib.4. Ioſeph. de Ruſticis in tractatu an & quando liberi in conditione poſiti, lib.5.cap.5.à n. 10. Menoch.lib 4.præſumptione 76. num. 71. & 72. Simon de Pratis de interpretatione vltimar. voluntat.lib.3.interpretat.3.dubitatio.1.ſolutione 9.num.15.pag.137.& ex noſtris Aluarado lib.2. de coniecturata mente defuncti, cap.1.§.1.num.27. verſ. Infero etiam, & §.2.num.24. Flores Diaz de Mena in additione ad Gammam.deciſ.225.columna 3. in fine, verſ. Imò & ego ſemper tenui, & Feliciauus de Solis tomo 2.de cenſibus, lib.2.c. 3.num.20.verſ. Contrariam* : & hoc ſi verum fuiſſet, repręſentatio daretur, vt dicam in *cap. ſequenti*.

3 Sed alij † cum veriori opinione affirmant ex
iſto ſimplici onere anniuerſarij perpetui
vinculum maioratus inductum non fuiſſe, vt
tenent *Gamma deciſ. Luſitania 30.48.224.n.8. & deciſ.286.à num.1. Aluar.Valaſ.conſultatione 82. à num.6. Flores Diaz de Mena lib.1.variarum, quæſt.16.per totum, & Perez de Lara lib. 1.de anniuerſariis, cap.4.per totum* : & tunc ſecundùm veriorem opinionem repræſentationi locus non eſt; vt de fideicommiſſo diſputans dixi infrà *cap.7.à num.14.* licèt ſecũdùm communem opinionem repræſentatio
procederet, vt ibi dixi *à num.9.* Et interſpri-
4 mum † & ſecundum caſum differentia eſt,
quia in primo conſideratur tantùm iuſpatronatus, quod iure hereditario defertur, in
quo repræſentatio interuenit; in ſecundo
verò caſu non eſt iuſpatronatus, ſed quoddam legatum, & fideicommiſſum cum ãnuo
onere, quod rei ſuæ teſtator imponere potuit, *Aymon.Crauetta conſ.217.num.3.* & in quo
verè repræſentatio ceſſat. *S*ed ſi bona onere
anniuerſarij grauata iure hereditario deſcendentibus primi inuitati deferantur, repræſentatio locum habebit, quemadmodum
in ipſa hereditate, non virtute anniuerſarij,
ſed ſucceſſionis hereditariæ, de qua dictum
5 eſt ſuprà *lib.1.cap.9.* *S*i verò † cum iſto perpetuo onere fuiſſet clauſula de non alienando bona, nec eorum partem, vinculum
maioratus inſtitutum cenſeretur, ſecundùm
Rotam Romanam diuerſorum, 121.num.4.& deciſ.670.nu.17.verſ. Et licèt ex dictis, par.2. Flores Diaz de Mena dicta queſtion.17.nu.36. Perez de Lara dicto cap.4.num.22. & à nu.39. & Gaſpar Rodriguez lib. 2. de annuis redditibus. queſtio.9.num.65.col.1.pag.190. verſ. Poſſet tamen, vbi ponunt in tranſcurſu alias præſumptiones & adminicula, quibus maioratus
vinculum cenſetur inductum. Et in hoc ca-
6 ſu † anniuerſarium iſtud iuxta maioratuum
regulas interpretandum eſt, *Aluarado dicto §. 2.num.24.& cap.3.§.2.num.23. Peralta in l.3. §.qui fideicommiſſum, num.138. ff. de heredib. inſtituendis, Padilla in Rubrica, C. de fideicommiſſis, num.10. Mincha. à lib.3.de ſucceſſionũ creatione, §.26.num.95. Molin.lib.1.de Hiſpanor.primogenijs, cap 1.à num.25. Mena dicta quæſt.17.n. 24.& pelaez à Mieres de maioratibus in initio 1. partis, num.5.aliàs num.67. iuxta editionem vlti-*
7 *mam*. Et per conſequens † repræſentatio *legis 40.Tauri*, quæ eſt *l.5.tit.7.lib.5.Recop.* locũ
habet in huiuſmodi anniuerſatio, & expreſsè
probatur ex *pragmatica* noſtri Regis Philippi Tertij edita anno 1615. & affirmant *Antonius Gomez in dicta l.40.Tauri, num.65. in fine, Molin.lib.3.de Hiſpanor.primogenijs, cap.7.num. 19. Matienco in l.5.gloſſ.5.num.8.in princip. tit. 7.lib.5. Recop. Velazquez de Auendan.in dicta l. 40.Tauri gloſſ.2.num.61. & ſeq. Perez de Lara dicto lib.1.cap.5.num.9. & Dominus Don Ioannes del Caſtillo li.3.quotidian.controuerſ.iuris, c. 19.num.275.& ſeq.*

8 Reſpectu tamen illorum † quibus rerum
anniuerſarij diſtributio fit (& iſta eſt ſecunda pars principalis diſtinctionis, de qua ſuprà *num.1.*) non poteſt conſiderari repræſẽtatio, cùm in illis largitionibus non hereditario, ſed ſanguineo iure ſuccedant; ideò
proximioribus prouidendum eſt, ſecundùm
dicta ſuprà *lib.1.cap.9.* & dicenda infrà *cap.7.*

9 Capellania † eſt onus annuum in Capella ſiue Altare Miſſas celebrandi, ſecundùm *Cerolam in praxi Eccleſiaſtica, 1. pate,*

Digitized by Google

verbo, beneficia, ad primum, verſic. 3. capellaniæ, Perez de Lara lib. 2. de anniuerſarijs & capellanijs, cap. 1. num. 1. in fine, & num. 2. Et etiam in iſtis poterit dubitari, an ſit repræſentationis beneficium. Et ſimiliter diſtinguendum eſt; aut de illis perſonis loquimur, quæ præſentandi ius habent, aut de illis, quæ ad earum præſentationem vocantur.

10 Primo caſu † cum illo præſentandi iure, hoc eſt iurepatronatus hereditario ſuccedatur iure, dicendum eſt repræſentationi locum eſſe, vt de iurepatronatus Eccleſiaſtico dicam infrà *cap. 19. à num. 72.* ſecundo caſu, cùm in capellanijs non ſuccedatur iure hereditario, *cap. Apoſtolicam 7. quæſt. 1. Lambertus de iure patronatus lib. 2. 3. parte, quæſt. 5. principal. artic. 4. num. 3.* affirmandum videtur, repræſentationem ceſſare, ſecundùm dicta ſuprà *lib. 1. cap. 9.* & dicenda infrà *cap. 19.*

SVMMARIVM.

1 *Maioratus Hiſpaniæ hereditario, & non ſanguineo iure ſecundùm opinionem vnam; ſecundùm aliam ſanguineo tantùm deferuntur, et n. 2*

3 *Conciliatio vtriuſque opinionis apponitur.*

4 *Maioratus vteunque deferantur ſecundùm ſtrictum iuris communis rigorem repræſentationem non obtinent.*

5 *Maioratus inſpecto iure Regio gaudent repræſentatione.*

In maioratibus tot ſubſtitutiones & vocationes ſunt, quot perſonæ vocatæ, & earum quælibet ex propria perſona, & non tranſmiſſo iure ſuccedit.

6 *Primogenitus in deſcendentium linea primum, ſecundo genitus ſecundum caput conſtituunt, & ad inſtar edicti Prætorij ſucceditur.*

Eorũ quilibet propriam lineam efficit, & alter de alterius non eſt linea.

7 *Subſtituti primi antequam ſuccedat decedentis potentia aliquo tempore ſuccedendi, ſi ſupereſſet, linea initium accepit, & omnes ex eo deſcendentes virtualiter ſunt comprehenſi.*

8 *Omnes ex linea primi ſubſtituti præferuntur deſcendentibus ex linea ſecundi ſubſtituti.*

9 *De prima linea ad ſecundam tranſitus non fit, quouſque omnes ex prima deficiant.*

10 *Etiamſi alius reſpectu fundatoris proximior ſit.*

Quod etiam in tranſverſalibus procedit.

11 *Deſcendentes ex primo vocato ante teſtatorem mortuo, vt vocati admittuntur.*

Nepos ex filia prædefuncto præfertur patruo & ab iſto deſcendentibus.

12 *Nepotibus ex propria vocatione venientibus non eſt opus repræſentatione, & de intellectu l. 40. Tauri & numer. ſeqq.*

13 *Superfluitas in omni materia vitanda eſt.*

14 *Verba intelligenda ſunt proprie & in potentiori ſignificatu.*

15 *Tot lineæ principales ſunt, quot principales ſubſtituti.*

Tot lineæ nouæ pullulãt, quot ſunt filij cuiaſcunque vltimi poſſeſſoris, & earum quælibet ab eorum quolibet initium ſumit.

16 *Omnes deſcendentes ex primo vocato licèt inter ſe diuerſas lineas conſtituant, reſpectu fundatoris de vna linea dicuntur.*

Linea in hac materia quid ſit.

17 *Quare in dicta l. 40. Tauri opus fuit repræſentatione.*

18 *In maioratibus contractu & inter viuos factis procedit repræſentatio dicta l. 40. Tauri.*

Aluarus Valaſcus in maioratibus cõtractu factis repreſentationem denegat, tranſmiſſionem verò concedit. Sed reprobatur.

Maioratus in contractibus inſtitui poſſunt.

19 *Dicta l. 40. Tauri procedit in ijs maioratibus, qui tantùm ex ſola temporis antiquitate aut conſuetudine conſtant.*

In maioratibus is ordo & modus ſeruandus eſt, qui in cæteris Regni maioratibus, iuxta leges Regias, quando de conditionibus ab inſtitutore poſitis non conſtat, & numero 23.

20 *Maioratus inſtitutoris mens ea in dubio eſt, vt patruus à nepote præferatur.*

21 *In maioratu, ſi de clauſulis fundatoris non conſtiterit, hæ omnes cenſentur appoſitæ, quæ apponi ſolent apud nos, & alias nationes.*

22 *Verba in dubio iuxta communem vſum, leges, & Prouinciæ ſtatuta interpretari debent.*

23 *In maioratibus, de quorum conditionibus & clauſulis fundatoris non conſtat, repræſentatio datur.*

CAPVT. IV.

Num in Hiſpanorum primogenijs admittatur Repræſentatio.

QVæſtio ita † dupliciter intelligi poteſt, aut de primogenijs in communi, aut de primogeniis Hiſpanorum: de primo caſu dixi ſupra *libro 2. capit. 3.* nunc de ſecundo dicam. Etſi verum fuiſſet maioratus Hiſpaniæ iure hereditario, & non ſanguineo deferri, vt dicunt relati per *Molinam lib. 1. de Hiſpanor. primog. cap. 8. num. 1.* & latè defendit *Velazquez de Auendan. in l. 40. Tauri, gloſ. 1. à num. 8.* ex regula ordinariâ ſæpeſæpius repetita præcipuè ſuprà *lib. 1. cap. 9.* repræſentatio procederet. Sed alij † ſanguinis tantum
2 iure defferri affirmant, cùm nihil ab vltimo poſſeſſore, ſed à primo maioratus inſtitutore accipiatur, *l. coheredi 41. §. cùm filiæ, ff. de vulgari & pupillar. ſubſtitutio. l. vnum ex familia 67. §. 1. ff. de legat. 2.* & expreſſius probatur in *l. 3. ff. de interdictis & relegatis: Eum* (inquit) *qui ciuitatem amiſit, nihil aliud iuris adimere liberis, & niſi quod ab ipſo peruenturum eſſet ad eos, hoc eſt, hereditatem eius & liberos,*

&

Digitized by Google

& ſi quid aliud in hoc genere reperiri poteſt. Quæ verò non à patre, ſed à genere, à ciuitate, à rerum natura tribuerentur, ea manere eis incolumia. His & alijs fundamentis ita tenent *Gregor. Lop. in l. 4. gloſ. 1: col. 1. tit. 15. par. 2. Pinel. in 3. parte, l. 1. num. 99. verſ. Quod autem a fortiori, C. de bon. maternis, Petrus de Peralta in rubrica ff. de heredib. inſtituen. num. 107. in fine, & ſeq. & in l. 3. §. qui fideicommiſſum, num. 48. & à num. 52. ff. eod. tit. Gamma deciſ. Luſitaniæ 174 à num. 15. Burgos de Paz. in proœmio legum Tauri, num.* 101. & poſt alios *Lara in l. ſi quis à liberis, §. idem reſcripſit, n. 136. ff. de agnoſcen. liber.* Diſcordia † tamen iſta componi ita poteſt, vt prima opinio fundatoris, ſecunda verò vltimi poſſeſſoris reſpectu procedat, vt poſt *Pariſienſem modernum in conſuetudinibus Pariſienſ. tit. 1. §. 8. gloſ. 3. n. 14.* dicit *Molina d. c. 8. n. 10. & 11. Pater Molina tom. 3. de iuſtitia & iure, diſput. 626. n. 6. & diſputat. 627. n. 1. in fine, & n. 2. dominus don Ioannes del Caſtillo Sotomayor l.*
4 *3. quotidian. controuerſ. iuris, c. 19. num.* 101.
Vtcunque † ſit, ſiue ſecunda opinio, ſiue concordia vera ſit, iure ordinario repræſentatio excludenda eſt. Nam ſi primi inſtitutoris reſpectu ſuccediтur hereditario iure, tunc non ex legis, ſed hominis expreſſa diſpoſitione defertur; & cum repræſentatio in ab inteſtato ſucceſsione à lege delata tantùm, & non ab hominis diſpoſitione procedat, vt dixi ſupra *lib. 1. cap. 9. num. 12. & à num. 24.* & infrà *cap. 7. à num. 14.* à fortiori dicendum eſt repræſentationi locum non eſſe. Si tamen vltimi poſſeſſoris reſpectu conſideretur, tunc non hereditario, ſed ſanguineo iure defertur maioratus. Ergo repræſentatio ceſſat; cùm, vt dixi, non, niſi in ſucceſſionibus hereditario iure delatis procedat.

5 Licèt ita † ſecundùm ſtrictum iuris communis rigorem dicendum erat, nihilo tamen minus *lex 2. tit. 15. p. 2.* iuxta declarationem, de qua ſuprà *lib. 2. cap. 3. a num. 4.* & apertius *l. 40. Tauri*, quæ hodie eſt *l. 5. tit. 7. lib. 5. Recop.* repræſentationem admiſerunt, quia in maioratibus linea recta primogenituræ infinitum de primogenito in primogenitum ſucceditur, & tot ſubſtitutiones, vocationeſq; ſunt, quot perſonæ vocatæ, & quælibet ſubſtitutio ab altera non pendet, & cùm ſubſtitutionis dies venerit, ſubſtitutorum quilibet ex propria perſona (ſublato de medio præcedente ſucceſſore) rerum dominium conſequitur, non autem ex iure ab eodem tranſmiſſo, vt poſt alios dicunt *Couarr. in practicis, cap. 38. num. 6. & 7. Molina de Hiſpanor. primogenijs, cap. 1. num. 17. Mieres 2. parte de maioratibus, quæſtion. 10. numero 4. Ioannes Gutierrez lib. 3. practicarum quæſtionum ad leges Regni, quæſt. 68. n. 20.*
6 *& Menoch. conſ. 85. num. 28. lib. 1.* Vnde † primogenitus in deſcendentium linea primum, ſecundogenitus ſecundum caput conſtituunt, vt eo ordine ad inſtar edicti Prætorij de bonorum poſſeſſionibus ad maioratus ſucceſſionem admittantur filij, *Couar. dicto cap. 38. num. 6. & 12. Peralta in dicta rùbrica, ff. de heredib, inſtituen. n. 130. verſ. Vltimò ex præmiſſis, Menchaca lib. 3. de ſucceſſion. creat. §. 27. num. 10. Molin. lib. 3. de Hiſpanor. primogenijs, & cap. 6. numero 31.* Et eorum quilibet propriam efficiat lineam, & alter de alterius linea non dicatur, Socin. *conſ. 33. n. 8. lib. 3. Decius conſ. 379. n. 4. vol. 2. Ruinus conſ. 27. n. 4. lib. 3. & Gutierrez conſ.*
7 *13. n. 12.* Adeo † vt licèt primus ſubſtitutus vocatus verè & realiter in maioratu non ſucceſſerit, quia antea deceſſerit, vocationem expreſſam habuiſſe ſufficit, vt, virtute potentiæ & facultatis in maioratu aliquo tempore ſuccedendi, ſi ſupereſſet, eius linea initium acceperit, & vt omnes eius deſcendentes virtualiter comprehenſi ſint, *l. qui in aliena. 6. §. interdum, ff. de acquiren. heredit. l. Titio vſusfructus. 96. ibi: Nec initium accepit, ff. de condition. & demonſtrat. l. Seia.* 42. ibi *Quæ nondum in perſona filiorum initium acceperat, ff. de donacion. cauſa mortis, Molina dicto cap. 6. à numero 36. Auendan. in lib. 40. Tauri glo. 1. n. 15. 37. & 39. & Alex. Rauden. conſ. 2. numero 126. lib. 1. & conſ. 30. nume-*
8 *ro 73. & 74. lib. 2.* Et ſic † linea filiorum primi ſubſtituti caput primum conſtituentis omnibus deſcendentibus ex ſecundo ſubſtituto ſecundum conſtituente caput præferri debeat, *l. generaliter. 41. §. quid ergo, ff. de fideicommiſſar. libertat. l. cùm pater. 77. §. penult. ff. de legatis 2. Decius conſ. 408. n. 8. vol. 2. Tiber. Decian. conſ. 51. num. 26. lib. 2. Riminald. iun. conſ. 651. num. 7. lib. 6. & Cardinalis Mantica lib. 8. de coniecturis vltim. vo-*
9 *luntatum, tit. 8. num. 56.* Et † dum deſcendentes ex prima linea ſuperſint, ad aliàm tranſitus, niſi omnes illi extinguantur, fieri non poteſt, alioquin per lineam rectam non ſuccederetur, *cap. 1. de natura ſucceſſionis feudi*, ibi: *Ad ſolos & ad omnes, qui ex illa linea ſunt, ex qua iſte fuit*, & ibi: *Sed omnibus ex hac linea deficientibus, & omnes alia lineæ æqualiter vocantur, Molina dicto libr. 3. cap. 4. num. 14. & cap. 6. à num. 30. Gutierrez dicto conſ. 13. num. 13. & 14. & libro 3. practicar. quæſt. 67. à n. 17. & quæſt. 68. n. 20. Anton. Pichard. poſt princip. inſt. de hereditatib. quæ ab inteſtato deferuntur, §. 3. de repræſentatione, num. 22. 26. 29. & 36. Tiber. Decian. conſ. 98. lib. 3. Franciſc. Beccius conſ. 101. num. 6. lib. 1.* & cum multis *Surd. conſ. 403. num. 16. vol. 3.*
10 Etiamſi † alius reſpectu fundatoris proximior ſit, *Socin. iun. conſ. 126. n. 27. lib. 1.*

Natta conſ.22.n.1.to.1. Rolan. à Valle cōſ.110. n.14.lib.1.Cephal.conſ.659. n.48. Menoch.conſ. 442.n.10 lib.5.& cum multis *Surd.d.num.16.* Quod non ſolùm in deſcendentibus, ſed etiam in tranſuerſalibus procedit, *Tiraq.de primogen.q.41.num.1. Pariſius conſ.72.à n.109. lib.4.Couar.dicto n.6.& 7.Molin.d.c.6.n.29.*& poſt *Ruinum, Celſum, Hugo, & Hieronymum Gabrielem,Menoch.conſ.205.n.19.lib.2.* & cum multis *Gutierrez dicta quaſt.67.nu.20.& dicta quaſt.68.à num.12.*

11 Inde fit † quòd primo vocato ante fundatorem maioratus mortuo, ex eo deſcendentes etiam vocati cenſeantur & admittendi ſint virtute eorum ſubſtitutionis; quæ caduca non fuit facta, *l.vnica §.pro ſecundo,& §. ſi autem aliquid ſub conditione, C.de caduc.toll.l. quandiu.69.§ is autem,vbi Bart.& Doctores,ff. ee acquir. hereditat. Alexan.conſ.1. num.1.& 2. lib.2.Socin.conſ.37.nu.10.lib.1.Iaſ. conſ.148.& conſ 203.lib.2.*vbi de communi teſtatur, & *Molin.dicto cap.6.num.39.* Et ſic filius, licèt eius pater ante teſtatorem deceſſerit, ſuccedere & præferri debet patruis & deſcendentibus fundatoris, vt dicunt *Gregor. Lop.in l. 32.gloſ.3.quæ.16.tit.9.p.6.*quē ſequitur *Molin. lib.2.de Hiſpan. primog.c.11.n.39.& Auendan. in l.40.Tauri,gloſ.1.n. 36.& num.6.per totum,* & latiùs dixi ſuprà *lib.2.c.4.per totum.* Si ne-
12 pos † ex propria vocatione & ſubſtitutione à teſtatore facta ſuccedit, vt dictum remanet ſuprà *n.5.* ſequitur repræſentatione opus non fuiſſe, & per conſequens verba illa dictæ *l.40.Tauri*: *Repreſenten la perſona de ſus padres*, eſſe ſuperflua, vel non intelligenda tam de propria repræſentatione, quàm de propria vocatione & ſubſtitutione, vt aduertit *Molin.d.c.6.n.43. Tel. Fernand. in.l.27. Tauri n.2.*& cum alijs *Auend.in d.l.40. Tauri, gloſ.1.numero 15.*

13 Sed cum in legibus † ſuperfluitas vitanda ſit,*l.vnica,§.quibus,in princip.C.de nouo Codice faciendo*; quemadmodum in omni legis vel hominis diſpoſitione dicendum eſt, vt probant *Camil. Gallinius lib. de verb.ſignificat.cap. 9.à num.14. Simon de Prat.lib.2.de interpretat. vltim. voluntat.interpretatione 3.dubitatione 2. ſolutione 5.nu.5. Mieres 1. parte de maiorat.qu. 60.à numero 5. aliàs à nu.12.Surd.conſ.80.num. 15.vol.1. & conſ.270.num.10.vol.2. Dominus Caſtillo 1.parte de interpret. vltim.volunt.cap.38.*
14 *per totum, præcipuè n.5.* Imò † propriè & in potentiori ſignificatu verba ſint accipienda non ſolùm in legibus & ſtatutis,ſecundùm *Tiraq.de tractatu conuentionali,§.2.gloſ.vnica,n. 8.*verumetiam in omni materia; *Cardinalis Tuſchus practicarum concluſionum iuris tom.8. littera V.concluſ.101.fol.358.*& multis legibus & Doctoribus comprobat *Dominus Caſtillo dicta 1.parte,cap.39.à numero 1.vſque ad num.7.*

dicendum eſt verba illa: *Repreſenten la perſona de ſus padres, d.l.40.Tauri,* de propria repræſentatione eſſe intelligenda, & nihilominus non eſſe contraria dictis *num..11.*

15 Ad quod aduertendum eſt, † quòd quando maioratus inſtitutor tres perſonas, Ioannem ſcilicet, Petrum,& Iacobum, eorumq; filios,& deſcendentes vocauerit, tres conſtituiſſe lineas, ita vt ex eorum quolibet omnes deſcendentes ex illa ſint linea,cuius initium in perſona Ioannis primi vocati, & ſic de cæteris ſuſceperit. Et quamuis filij ex Ioanne nouas inter ſe lineas conſtituant, quarum quælibet in cuiuſlibet filij perſona initium acceperit, ita vt ſemper tot nouæ lineæ pullulent, quot ſunt filij cuiuſcunque vltimi poſſeſſoris, vt dicunt *Decius conſ.379. nu.1. vol.2.Pelaez à Mierez 2.p.de maioratibus, qu.6.num.70. iuxta editionem vltimam*, & per conſequens filius ex altero fratre de alia ſit linea diuerſa, & admitti nequeat, dum ex primo filio deſcendentes ſuperſint, & eius linea finita non ſit, vt dixi *hoc cap.num.9.* Ni-
16 hilominus tamen † reſpectu maioratus fūdatoris omnes ex primo vocato deſcendentes vnius ſunt lineæ, etiamſi inter ſe tranſuerſæ lineæ à prima depēdētes cōſiderentur, *l.ſtemmata 9.l.iuriſconſultus 10.§. nam quotiens, ibi, Recta linea ſurſum verſum, vel deorſum tendentium,ff.de gradib.& affin t.*Cùm nihil aliud ſit linea,niſi collectio perſonarum ab eodem ſtipite deſcendentium gradus continens, & numeros diſtinguens, *ſecundùm l.2.tit.6.p.4. Ioan.Andream in tractatu de arbore conſanguinitatis & affinit.in princip.num.7.Proſdoc.eodem tract.col.3.nu.31.Simon de Pratis de interpretatione vltimar.volunt.lib.3. interpretatione 3.dubit.1.ſolutio.11.num.42.pag.152.* Molin.*lib.1.de Hiſpanor.primogenijs, cap.6.num.37. Roland. à valle conſ.23. num.27. lib.4. Alexand. Raudenſ. conſ.30.num.133.vol.2.& Menoch.conſ.497.nu.*
17 *1.& conſ.585.num.30.lib.5.*Cùm igitur † inſtitutor Ioannem, omneſque ex iſto deſcendeures vocans filium ex Ioanne ſecundogenitum & nepotem ex prædefuncto altero filio primogenito illius, ſub verbis illis comprehenderit,& omnes iſti ſint de linea Ioannis, neceſſum fuit non, obſtante generali teſtatoris vocatione, vt lex Taurina repræſentationem induceret, alioquin filius ſecundogenitus ex Ioanne in ſolidum admittereтur, cùm vocatus & proximior inueniatur, ex iuribus quæ pro patruo adducunt Doctores relati ſuprà *lib.2.cap.3.num.2.*

18 Principalis ſententia † procedit etiam in maioratibus inſtitutis in contractu, cùm eadem ratio decidendi ad dictam *l.40.Tauri* in illis ſit, vt dicunt, *Ludouic.Molina lib.3.de Hiſpanor.primogenijs,cap.7.à num.14.Mieres 2. 2.par. de maioratibus, q.6.n.13. aliàs n. 142. &*

Do-

Digitized by Google

Dominus Caſtillo lib.3.quotidian.controuerſ. iu-
ris,cap.19. à n.251.verſ.Vndecimo deinde loco,
cùm certum ſit maioratus non ſolùm in vl-
timis voluntatibus, ſed etiam in contracti-
bus & diſpoſitionibus inter viuos fieri poſſe,
Auendan.in l.44.Tauri gloſ.3. & rectius *Moli-*
na vbi ſuprà,& lib.1.cap.12.per totum,quicquid
repræſentationem neget, & transmiſſionem
concedat *Aluar. Valaſq. de iure emphyteutico*,
q.50.num.44. cuius differentiam primum de-
fendens reprobat *Pater Molina tom.3.de iuſti-*
tia & iure, diſputat.616.nu.16.& 17.à fol.406.

19 Secundo † ſententia principalis locum
habet in ijs maioratibus, qui abſque inſtitu-
tionis ſcriptura ex ſola temporis antiquita-
te, aut conſuetudine conſtant, iuxta *l.41.*
Tauri,hodie l.1.tit.7.lib.5.Recop. Nam cùm eo-
rum inſtitutiones non appareant, nec leges,
aut conditiones, quibus à principio fuerint
inſtituti, aliunde ſciri poſſent,is ordo neceſ-
ſariò in eorum maioratuum ſucceſſione ſer-
uandus erit, quem in alijs maioratibus le-
gibus Regijs inuenimus iuſtitutum, atque
huius Regni vniuerſali conſuetudine in eo-
rũ ſucceſſione obſeruari ſolitus eſt. Maximè
cũ in numero præcedẽte reſoluimus,nihil in-
tereſſe, an in vltima voluntate, an in con-
tractu ab initio fuerit conſtitutus maiora-
tus,de cuius origine, aut inſtitutione non
20 apparet.Et in dubio † inſtitutoris maioratus
illius mens & intentio ea fuiſſe videatur, vt
nepos patruo præferatur in omni caſu,iuxta
communem Hiſpaniæ obſeruantiam, prout
in terminis dictæ *l.40. Tauri* ãnotauit *Couar.*
in pr.c.38.n.9.v.Septimo,ex his infero,& lib.3.
*variar.cap.5.n.8.*quem ſequitur *Matien. in l.5.*
gloſ.1.num.8.tit.7.lib.5.Recop. dicens, quod ſi
nullis clauſulis adiectis maioratus factus fue-
rit, ſed per teſtes vel ſententiam conſtet eſ-
ſe maioratum, nepotem ex filio primogeni-
to ante mortem aui defuncto præferri pa-
21 truo. Nam † cùm de clauſulis non conſti-
terit, hæ omnes cenſebuntur appoſitæ, eoſ-
demque ſortietur effectus, quos apud nos &
alias Prouincias ex bona primogeniorum
& maioratuum conſuetudine, moribus, le-
gibus, & conſtitutionibus habere ſolent, ſe-
cundùm *Rodericum Suarez in quæſt.maioratus,*
num.8. Ioannes Lop. in rubr. de donationib.inter
vir.& vxor.§.69.n.1.& ſeq.Gregor.Lop.in l.2.gl.
1.poſt princip.tit 15.p.2.Anton.Gomez in d.l.40.
Tauri,à num.59.Burgos de Paz in procemio leg.
Tauri,nu.88.Couar. d.c.5.nu.2. Tello Hernan-
dez in l.22.Tauri, num.15.Peralta in rubric.ff.de
heredib. inſtituend. num. 103.Padilla in rubrica
C.de fideicommiſſ. n.11. Molina lib.1. de Hiſpa-
nor.primogen.c.3. à n.1.& Matienco in l.1.gloſ.
7.n.1. dicto tit.7. Cuius ratio eſt † quia in du-
22 bijs ea regula ſemper ſeruanda eſt, vt iuxta
communem vſum, leges, Prouinciæ ſtatuta,
vel conſuetudinem quæcunque verba inter-
pretentur, *l.librorum 52.§.quod tamen Caſſius,*
ff.de legat.3.vbi gloſſa, Bart.& communiter DD.
l.3.§.vlt. l.Labeo.7. §.2. ff. de ſupellect. legato.
Doctores in l. heredis mei, 57.§.cum ita, ff.ad
Senatuſconſ. Trebel. Paz dicto num.88. Couar.
dicto cap.5. num. 1. Molina dicto cap.3. num. 2.
& 3. Matienco dicta gloſ. 7. n. 2. & alij ex ſu-
pra relatis. Et ſic † eo ſuccedendum eſt or-
23 dine, & forma, qua ſuccedi debet regulari-
ter in maioratibus perpetuis, ſecundum ius
commune Regium,de quo in *l.2.tit.15.par.2.*
quo etiam ordine in eiſdem terminis ſucce-
dendum dixit *Molina dicto cap.3. num. 22.*
vt repræſentationi locus ſit in huiuſcemodi
maioratibus, *Couar.& Matienco, vbi ſupra,*
Auendan. in d.l.40. Tauri gloſ. 2. num. 7.&
8.& dominus Caſtillo lib.2.quotidian.controuerſ.
cap.22. à n.33. & lib.3. cap.19. n.260. qui ita
Molinam vbi ſupra interpretatur.

SVMMARIVM.

1 *Vincula perpetua an maioratus ſint, vel maio-*
ratuum appellatione contineantur, dubitat
Palacios Rubios, & negat Ant. Gom.
Diuerſitas nominũ diuerſas res,et effectus con-
tinet, vide n.15.
2 *Conceſſum iure communi fruſtrà precibus impe-*
tratur,vide num.19.
3 *Maioratus facultate Regia facti præiudicant fi-*
lijs in legitima, dum ipſis congrua alimenta
præſtentur.
4 *Maioratus abſque Regia licentia vltra tertium,*
& quintum bonorum fieri nequeunt.
Bona vltra tertium, & quintum ſunt filiorum
legitima,quæ abſque vllo grauamine relinquen-
da eſt.
5 *Maioratus Inſtitutor cum Regia facultate non*
tenetur ſeruare ordinem l. 27. Tauri. Se-
cus autem dicendum ſi abſque Regia facultate
inſtituat.
6 *Pater inter liberos tertium, & quintum bono-*
rum cum perpetui vinculi grauamine etiam
abſque facultate Regia relinquere poteſt.
7 *Legis, & Principis facultas æquiparantur.*
Princeps eſt lex viua.
Legis beneficio quod quis conſequitur ex Princi-
pis conceſſione acquirere dicitur.
8 *Dictio* Quamuis, *vel* Etiamſi, *eſt caſuum*
implicatiua coniungens caſus, inter quos appo-
nitur, & augens diſpoſitionem præcedentem.
9 *Maioratus conſtitui poteſt abſque facultate Re-*
gia.
10 *Diſpoſitum in l.41. Tauri, habet locum in vin-*
culis perpetuis ſine Principis licentia inſtitutis.
In maioratu quemadmodum ipſo iure dominium
in ſequentem vocatum vſq; in infinitum tran-
ſfertur, ita & in vinculis perpetuis.
11 *Intellectus, l.7.tit.4.p.5.*

12 *Poſ-*

12 *Poſſeſſorium remedium; l. 45. Tauri procedit etiam in vinculis perpetuis.*

13 *L. 46. Tauri locum etiam habet in vinculis perpetuis.*

14 *Repræſentatio datur in vinculis.*

15 *Intellectus l. ſi idem 7. C. de codicillis, & numeris ſeqq.*

16 *Diuerſitas nominum aliquarum perſonarum, eſt aliquando, & non ideo ſunt diuerſæ perſonæ.*

17 *Deus varijs nominibus appellatur.*

18 *Diuerſitas nominum non ſufficit ad inducendam rerum diuerſitatem, niſi in ſubſtantia quoque differant.*

20 *Legitima filiorum debetur iure naturali, alij dicunt ratione naturali ſed iure ciuili.*

21 *Legitima quantitas, vel taxatio eſt iuris ciuilis.*

22 *Legitima in totum à Principe tolli non poteſt, alij affirmant, n. 23.*

24 *Legitima filiorum iure Regio ſunt omnia bona, excepto quinto, de quo ad libitum diſponere poteſt pater.*

In grauamine circa quintum pater non tenetur ſeruare ordinem, l. 7. Tauri.

25 *Maioratus tertij, & quinti factus abſq; facultate Regia firmior eſt, quam ſi cum ea fiat.*

Facultas Regia in quinto reijcienda eſt, in tertio ſimiliter, niſi neceſſaria ſit ad valorem maioratus.

26 *Facultas ad alienanda, vel hypotheca ſubijcienda bona iure communi vinculata difficilius conceditur quàm priuilegio, vel Regia licentia vinculata, & n. 27.*

Priuilegium ſeu facultatẽ à ſe conceſſam Princeps ad libitum reuocare poteſt.

27 *Teſtantium, vel contrahentium liberam diſpoſitionem Princeps reuocare non poteſt.*

In facultate ad alienanda, vel hypotheca ſubijcienda maioratus bona quæ Princeps conſiderare debeat. Remiſsiuè.

28 *Bona alienari prohibita, & reſtitutioni in perpetuum ex teſtamento vel contractu abſque Regia facultate ſubiecta non confiſcantur ob poſſeſſoris delictum, & n. 29.*

30 *Quæ ad heredem extraneum non tranſeunt, non confiſcantur.*

Etſi delicta grauiſſima ſint, nefanda putà, vel Maieſtatis Diuinæ, vel humanæ.

31 *Bona ex Regia facultate vinculata ob poſſeſſoris delictum confiſcantur.*

CAPVT. V.

Repræſentatio, an in vinculis perpetuis procedat.

1 PEndet reſolutio quæſtionis ex eo, † an vincula perpetua ſint maioratus, vel eorum appellatione comprehendantur. Et quamuis *Palacios Rubios* dubitauerit *in l. 24. Tauri n. 82.* negauit tamen expreſsè *Antonius Gomez in l. 45. Tauri, n. 116.* quia ſecundùm communem loquendi vſum in noſtro Regno illa dumtaxat bona dicuntur maioratus, quę Principis licentia vinculata ſunt; quæ verò ab hominis tantùm diſpoſitione & voluntate pendent, vincula perpetua vocitantur; & cum eorum nomina diuerſa ſint, diuerſas res, & diuerſos effectus continere affirmandum eſt, *l. ſi idem 7. C. de codicillis, Si idem* (inquit Imperator) *codicilli, quod teſtamenta poſſent, cur diuerſum his inſtrumentis vocabulum mandaretur, quæ vis, ac poteſtas vna ſociaſſet?* & notant ibi *Doctores* communiter, *Franciſcus Marrufus inter conſilia Mandelli Albenſis conſ. 750. n. 18. lib. 4. & Surdus conſ. 127. n. 32. vol. 1. & deciſ. 139. n. 1.*

2 Pro hac parte † conſiderari poſſunt, *l. 41. Tauri*, cum tribus ſequentibus, vbi ad maioratus fundationem requiritur licentia & facultas Regia: ergo ſine ea conſtitui nequeunt, alioqui fruſtra precibus impetraretur, quod iure communi conceſſum eſt, *l. vnica cum ſimilibus, C. de theſauris lib. 10. Ferdin. Loazes in l. filiusfamilias, §. Dini, nu. 43. ff. de legat. 1. Crotus, conſ. 136. n. 22. & 25. & Surdus conſ. 215. n. 23. vol. 2.*

3 Vltimò † ſupponunt hoc Doctores, dum dicunt maioratus Regia facultate factos cæteris filijs in legitima præiudicare, cùm ipſis alimenta congrua præſtentur, *Cynus in l. ſancimus, C. de nuptijs, Bart. in l. Titio centum, §. Titio genero, n. 6. ff. de conditionib. & demonſtrat. Hoſtienſ. Abb. & DD. in cap. licet de voto. Ioann. Licirier de primogenit. lib. 2. q. 16. Rodericus Suar. in l. quoniam in prioribus, in 2. limitat. legis Regni, n. 9. C. de inoffic. teſtam. & Antonius Gomez in l. 40. Tauri numer. 57.*

4 Abſque † licentia tamen Regia vltra tertiam, & quintam bonorum partem fieri non poſſe, *lib. 9. tit. 5. lib. 3. Fori, l. 1. & ſequen. tit. 6. lib. 5. Recop.* quoniam cætera bona eſt filiorum legitima, quæ abſque vllo grauamine ipſis eſt relinquenda, *l. quoniam in prioribus. 32. cum ſimilibus, C. de inoffic. teſtam. ita Anton. Gomez in dicta l. 40. Tauri, num. 55. Gregor. Lop. in lib. 2. gloſ. 1. tit. 15. p. 2. Minchaca lib. 3. de ſucceſ. creat. §. 26. num. 95. Molin. lib. 2. de Hiſpanor. primogen. cap. 1. à num. 5. & Matienco in lib. 11. gloſ. 11. n. 2. tit. 6. lib. 5. Recopil.*

5 Et quando etiam † affirmant cum Regia facultate maioratus inſtitutorem nō aſtringi vinculo & grauamine *l. 27. Tauri*, hodie *l. 11. tit. 16. lib. 5. Recopila.* ordinem ſeruare, ſed deficientibus deſcendentibus, quos maluerit, ſubſtituere poterit. Aliud tamen dicendum eſt, quando abſque Regia facultate fit, ſecundùm *Tellum Fernan in l. 27. Tauri num. 14. verſ. Ex ea tamen differentia*, vbi *Velazquez de Auendan. gloſ. 1. num. 9. Molin. lib. 2. de Hiſpan. primogenijs, cap. 11. à*

n. 11,

n. 11. vſque ad 16. Matienco dicta gloſ. 11. num. 3. Angelo de meliorationibus ſuper lib. 11. gloſ. 4. num. 12. Burgos de Paz q. 2. n. 74. pater Molin. tom. 3. de iuſtitia & iure, tract. 2. diſputat. 609. num. 6. & latiùs Pelaez à Mieres in initio 1. partis, num. 11. & iuxta vltimam editionem, a num. 92. vſque ad 103. idem Velazquez de Auendan. in l. 40. Tauri, gloſ. 1. à n. 53. vſque ad n. 69. & Gutier. practic. quaſtion. lib. 2. quæſt. 67. per totam.

6 Nihilominus † dicendum eſt, vincula per-perpetua abſque Regia facultate condita eſſe maioratum, & ſub eius appellatione cōtineri. Nam extraneus ad libitum ſub quocumque grauamine omnia bona ſua relinquere poteſt, l. 1. C. de ſacroſan. Eccleſ. l. 1. ibi En aquella manera que el tiene por bien que finque lo ſuyo, tit. 1. pag. 6. & in re propria quilibet eſt moderator & arbiter, l. in re mandata. 21. C. mandati, & latiùs dixi ſuprà lib. 1. cap. 13. n. 3. & vulgare eſt. Pater verò inter liberos tertium & quintum bonorum ſine Regia licentia quocumque vinculi perpetui grauamine relinquere poteſt, l. 27. Tauri, hodie l. 11. tit. 6. lib. 5. Recopil. ibi; Que le puedan poner el grauamen que queſieren, aſſi de reſtitution, como de fideicommiſſo, y hazer en el dicho tercio los vinculos y ſubmiſſiones y ſubſtitutiones, que quiſieren, & in fine ibi: Los quales dichos vinculos y ſubmiſſiones ora ſe hagan en el dicho tercio de meiora, ora en el quinto, mãdamos que valan para ſiempre, ò por el tẽpo quæ el teſtador declarara, ſin hazer diferencia de quarta ò quinta generacion. Ergo ad hunc maioratum inſtituendum non indiget Principis facultate, vt dixi ſupra hoc capite, num. 2. 1ſq,

7 † verus erit maioratus, ac ſi principis facultate fuiſſet inſtitutus. Facultas namque legis & Principis æquiparantur, Auth. item ſine legitimis, ibi Principis & legis dono fiant heredes, C. de naturalib. liber. nec mirum eſt, cùm princeps ſit lex viua Nouella 105. in fine, cum multis Surd. deciſ. 2. n. 23. & quod quis legis beneficio conſequitur, ex Principis conceſſione acquirere dicitur, l. ſi arrogator. 22. ibi: Quia hoc non iudicio eius ad eum peruenit, ſed principali prouidentia, ff. de adoptionibus.

8 Secundo, † pro hac parte facit l. 44. Tauri, quæ eſt l. 4. tit. 7. lib. 5. Recop. in princip. ibi: El que hiziere algun mayorazgo, aunque ſea con autoridad nueſtra: vbi illa dictio, aunque, hoc eſt, quamuis, vel, etiamſi, eſt implicatiua caſuum, & coniungit caſus inter quos ponitur, augens diſpoſitionem præcedentem, gloſſa verbo, quamuis in Clement. 1. de re iudicata, & in Clemen. 2. de rebus Eccleſ. non alien. Bart. in l. 1 C. etiam per procurat. Decius conſ. 466. n. 17. vol. 2. & in l. cognitio, n. 2. ff. de offic. eius, Mandel. Al-

benſ. conſ. 207. n. 15. lib. 2. & conſ. 602. n. 5. lib. 4. & cum Ruino & Purpurat. Surd. conſ. 303. num. 15. vol. 3. Ergo iſta lex implicat abſque Regia facultate inſtitui poſſe maioratum.

9 Ex dictis † conſtat erraſſe Antonium Gomezium, & per conſequens ſine licentia Regia maioratum conſtitui poſſe, vt probant Roderic. Suarez in dicta limitatione 2. in declaratione legis Regni, num. 17. Didacus Caſtillo in l. 27. Tauri, gloſ. verbo, Para ſiempre, vbi Ioannes Lopez num. 77. Tello Fernandez num. 2. & Gomez Arias num. 59. Gregor. Lopez in lib. 2. gloſ. 1. in fine, tit. 15. Par. 2. Couar. lib. 3. Variar. cap. 5. num. 6. Ferdinandus Vazquez lib. 3. de ſucceſſion. creation. §. 26. num. 95. & 96. Padilla in rubrica C. de fideicommiſſis, n. 9. & 01. Peralta in rubrica ff. de heredib. inſtituen. num. 123. Molina lib. 1. de Hiſpanor. primogenijs, cap. 1. numero 25. & 26. Matienco in lib. 8. gloſ. 3. num. 5. tit. 7. lib. 5. Recop. vbi Azeued. num. 1. Mieres in dicto principio prima partis, à num. 4. aliàs à numero 54. Gutierrez practicar. lib. 2. quaſtion. 85. num. 2. Ceuallos practicarum communium contra communes, quaſtion. 398. num. 14. Pater Molina tom. 3. de iuſtitia & iure, diſputatione 576. num. 11. & 12. & dominus don Ioannes del Caſtillo lib. 3. quotidianar. controuerſ. iuris, cap. 19. num. 274. & ſeq.

10 Ex dictis † infertur diſpoſitum in l. 41. Tauri, hodie l. 1. tit. 7. lib. 5. Recop. quæ de maioratibus loquitur, in vinculis perpetuis abſque Regia facultate factis etiam procedere, ſecundùm Mieres vbi ſuprà, num. 5. aliàs n. 62. & dominus Caſtillo dicto cap. 19. n. 278. Infertur ſecundò, quòd quemadmodum in maioratu Regia facultate facto trãsfertur ipſo iure dominium in quemlibet vocatum vſque in infinitum abſq; vlla traditione, ita in vinculo ſine Regia licentia cõdito: fat enim fuit prima traditio primo vocato facta, vt omnibus perpetuò acquiratur, vt poſt Speculatorem reſoluit Decius in l. traditionibus, num. 14. C. de pactis, Ruin. conſ. 25. n. 17. lib. 1. Caſan. conſ. 53. n. 52. Craueta conſ. 19. n. 49. & Roderic. Suarez allegatione

11 9. num. 15. & 16. per † l. quoties, C. de donation. rectius l. 7. tit. 4. Par. 5. vbi apertè ſtatuitur, ſecundùm verum legis intellectum, quòd adueniente tempore conſequatur ſucceſſor dominium, imò & poſſeſſionem abſque aliqua traditione, cùm ſic ait: Veniendo ende el tiempo, ganaria la poſſeſſion y el ſeñorio de la coſa, vbi Gregor. Lop. hoc idem expendit, mirabile eſſe dicens, Tellus Fernandez dicto num. 2 Molina lib. 3. de Hiſpanor. Primogen cap. 12. n. 3. & 4. & Matienco in l. 11. n. 5. tit. 6. lib. 5. Recop. Quod verum eſt quicquid contrarium aſſeueret Anton. Gomez in l. 40. Tauri, n. 28.

Digitized by Google

12 Infertur tertiò,† quòd remedium poſſeſſorium *l.45.Tauri*, quæ eſt *l.8. dicto tit.7. Recop.* locum habeat in particularibus vinculis abſque Principis facultate inſtitutis, ſed huius Regni legum auctoritate tantùm conditis, *Didacus del Caſtillo, Ioan.Lopez, Tellus Fernand.Gomez Arias, Gregor.Lop. Couar. Ferdin. Vazquez, Padilla, Mieres, Matienco, & Azeuedo vbi ſupra. Auendan.reſpoſ.28.in princ.Molin.lib. 1.de Hiſpan.primog.cap.1.num.26. & lib.3.cap. 13.num.62.idem Matienco in dicta gloſ.11.n.4. idem Mieres in 3.p. de maioratibus, quæſt.1. Velazquez de Auendan.in l.45. Tauri gloſ.2.num.3. Gutierez pract.lib.2.q.86.n.2.Pater Molina tom. 3.de iuſtitia & iure diſputat. 636.n.5. Dominus Caſtillo dicto cap.19. num.280.* quicquid malè negent *Anton.Gomez in dicta l. Tauri, num 55. & in dicta l.45.nu.116. in fine, & Gomez Arias in l.25.Tauri,num.62.* & dubitet *Palac. Rub.in l.24.Tauri,num.82.*

13 Quartò † infertur, quòd *l.46.Tauri*, hodie *l.6.tit.7.lib.5.Recop.* de ædificijs in rebus maioratus factis loquens, in huiuſmodi vinculis etiam procedat, vt poſt *Rodericum Suarez. Couarru.& Padillam, Molin, dicto cap.1.num 27. Mieres dict.initio 1.p.n.5.aliàs n.62. Garcia, de expenſis & meliorationib. cap.1.nu.46. Burgos de Paz iun.quæſt.6.num.45. Guticr.pract.lib.2.q. 85.per totam, & Dominus Caſtillo dicto cap. 19. num.281.* Quicquid malè contrarium defendat *Didacus Perez in l.1.tit.2. lib.5.ordinamēti, fol.133.* qui cogitandum poſtea reliquit.

14 Tandem † quoad noſtrum tractatum infertur, repræſentationem ad maioratus pertinentem, de qua in *l.40.Tauri*, quæ eſt *l.5.tit. 7.li.5.Recop.* in iſtis vinculis perpetuis locum habere, vt dicunt *Couar.in pract.cap.38.n.1.v. Ego verò, vſque in finem, Peralta, & Ferdin. Vazq.vbi ſuprà, Molina lib.3. de Hiſpanor.prim. cap.6.nu.42. & cap.7.n.19. Anton.Gom.in l.40. Tauri, numer.56.in fine, Padilla in rubr.C.de fideicommiſ.à nu.8. Mieres, dicto initio 1.partis, n. 5.in princip, aliàs num.62. & par.2.q.6.num.33. aliàs num.48. Auend.in l.27.Tauri, gl.1.nu.1.* & cum alijs *Dominus Caſtillo d.c.19.nu.277.* Et hoc probatur expreſsè ex *Pragmatica* noſtri Regis Philippi Tertij edita anno 1615. ibi: *Que en la ſucceſſion de los maiorazgos, vincolos, patronazgos, y anniuerſarios, que de aqui adelante ſe hiſieren, aſſi por aſcendientes, come por tranſuerſales, ò eſtranos ſe guarde lo diſpueſto en las dichas leyes de Partida y Toro* (ſcilicet, *l.2.tit. 15.p.2.l.40.Tauri*) *y ſe ſucceda por repreſentacion.* Hæ ſufficiant illationes, qui alias deſiderat, legat *Pelaez à Mieres dicto initio 1.part. à num.62.vſque ad 108.iuxta editionem vltimā,* vbi duodecim inueniet illationes.

15 His ita conſtitutis † non obſtant argumēta in contrarium adducta; & non primū deductum ex *d.l.ſi idem,7.C.de codicillis*, quia gloſſa ibi verbo, vocabulum, exponit, id eſt, titulus diuerſus, ſeu tractatus diuerſus: itaque nominum diuerſitas non, ſed diuerſus tractatus aut titulus diuerſas res arguit; ſequuntur ibi *Bartolus* & alij, communem vocat *Fulgos.ibi num.2.* Nam ſi ex nominum diuerſitate rerum diuerſitatem probari fateamur, ſequeretur eſſe contra *l. quæ extrinſecus 65.§.ff.de verb.obligationib.* Vidimus etiam,

16 † quod frequenter teſtamentum vocamus, *Iuſtinianum* elogium dixiſſe in *l.quidam elogio 20.C.de iure deliberan. Hercules* à quibuſdam *Alcides*, à Gallis ſecundùm *Lucianum.Ognius*, & ab alijs diuerſis nominibus nuncupatus, vt videre poteris apud *Natalem Comitem in ſua mythologia lib.7.cap.1.* Ino Cadmi filia à Græcis *Leucothea*, à Latinis *Matuta* appellatur, *Cicero in lib.Tuſcul.diſp.Homerus lib.Odyſ.* de ea ita loquitur.

Proſpicit hunc Ino formoſi filia Cadmi:
Leucothea, ante fuit mortalis fœmina, ſed nunc
Illam diuino nautæ dignantur honore.

Orpheus in hymnis:

Aduoco Leucotheam, Deaque venerabilis atque
Multa potens, Bacchum puerū quæ nutryt olim.

Et de ipſa loquens Lucret.lib.5.

Tempore item certo roſeam Matuta per oras
AEtheris Auroram refert, & lumina pandit.

Heſperus ab alijs Lucifer appellatur, vt patet ex *Lucio Anæo Seneca in tragedia in Hyppolitum, actu 2.circa finem in choro* dicente:

Qualis eſt primas referens tenebras
Nuncius noctis, modò lotus vndis
Heſperus, pulſis iterum tenebris
Lucifer idem.

17 Imò non ſolùm † vani Dij, quos ſibi ad libitum cæca Gentilitas finxit, varijs nominibus demonſtrabantur, verum noſter venerandus verus Deus, quē colimus, diuerſis nominibus appellatur, vt patet ex *Dino Dionyſio Areopagita de diuinis nominibus, Ludouico de Leon de nominibus Chriſti libri tres, Petro Fabro libro ſingulari Dodecamenon, ſiue de* Dei *nomine atque attributis, & Petro Gregorio Toloſano tom.3.commentariorum in ſyntaxes artis mirabilis, lib.6.cap.4.* & tamen diuerſas perſonas & Deos non eſſe manifeſtè conſtat.

18 Sola enim † nominum differentia ad conſtituendam rerum diuerſitatem non ſufficit, niſi in ſubſtantia quoque differat, vt poſt Socinum & alios quos refert, ſequitur *Iacobus Menoch.de adipiſcenda poſſeſſione, remedio 4. num.195. & Gaſpar Rodriguez lib.1. de annuis redditibus, qu.1.nu.19.* cùm quandoque vnum & idem diuerſa habeat nomina, *Panormitanus in c.quoniam contra falſa, num.3.de probationibus,* & vt bene aduertit *Stephanus Forcatulus in necyomantia iuris, dialogo 14.nu. 6.dictam l.ſi idem,* non tantùm nomine quàm affectu niti. Et ſic quamuis vinculum perpetuum

ſi-

Digitized by Google

ſine Regia facultate inſtitutum à maioratu nomine tantùm differat, in ſubſtantia tamē idem ſunt, vt probatum remanet *hoc capite, à numero 6.vſque ad* 14.

19 Non obſtat † ſecundum argumentum relatum ſuprà *nu.*2. quia vinculum perpetuum maioratus eſt, vel ſaltem eius appellatione continetur, ſed ideò Regia licentia aliquando deſideratur, vt ea mediante minuatur vel grauetur legitima iure naturæ debita, ſine qua pater non poſſit, & ſic maioratus firmior inſtituatur: quemadmodúm contra perpetua vincula aliquando vtiliora & firmiora ſunt maioratu, vt infrà à *num.*25. dicetur. Tantùm igitur Regia facultas operatur, vt maioratus, qui ſine ea de omnibus bonis præter legitimam, quæ minimè grauari poteſt, inſtitui poterat, cum ea de legitima etiam fiat, vt maior & latior ſit. Et ſic hoc non fruſtra precibus impetratur.

20 Vltimum argumentum † non obſtat, quia præſupponendum eſt, legitimam filijs iure naturæ deberi, *l.*1.*§.ius naturale,ff. de iuſtitia & iure,l. cùm ratio 7.in princip.ff.de bonis damnatorum,l.ſcimus.*36.*§.illud.*2.*ibi. Ne per huiuſmodi tramitem interim filius defraudetur debito naturali,C.de inofficioſ.teſtam.Nouella* 2.*in præfatione,§.*2.*& cap.*1.*§.*2 *eiuſdem Nouellæ,*1.*cap. Raynuntius* 16.*§.cùm autē,ibi: Vt legitima portio iure naturæ debita, de teſtamentis*, vt cùm communi dicit *Michael Graſ.recept.ſententiar. §.legitima,quæſt.* 2. *in princip. Camil.Borel.*latè *controuerſia.*49. *à nu.*48. licèt ratione naturali tantùm deberi poſt *Socinum & Decium* dicat *Menoch.lib.*2.*de arbitrarijs, centur.*2.*caſu* 149.*n.* 12.*Modeſtin.Piſtor.conſ.*2.*num.*9.*volum.*2. *Anton. Faber.*1.*tom.iuriſprud.Papinian.tit.*2.*princip.*2. *pag.*34.*in fine,& tom.*3.*de errorib.pragmatic.decad.*74.*error.*5.*Petr.Greg.in* 3.*p.ſintagm.n.*43.*c.* 5.*num.*10.*& Gothofred.Anton.diſputat.de legitima,theſi.*2. *littera B.Ioſephus Ludouic.deciſ.Peruſ.*21.*nu.*50. quam pater vinculare, aut grauamine relinquere non potuit, vt dixi *nu.*4.

21 & multo minus tollere. Quapropter † ad Principem recurrere neceſsè fuit; qui cùm videat legitimam à iure naturali conſeruationem vitæ tantùm præ oculis habente non taxatam, ſed à iure ciuili vel municipali quantitatem certam deſignatam fuiſſe, *Roderic.Suarez in dicta l.quoniam in prioribus, in declaratione legis Regni,limitat.*2.*nu.*3. *Menoch. poſt alios conſ.* 250.*num.*91.*lib.*3.*Cuiac. in Nouellis* 18. Anton.*Guib.quæſt. iur.cap.*15.*num.*24. *&* 27.*Bron.*1.*miſc.aſſert.*34.*& Vulteius in § penult.num.*1.*inſtit.de inoffic.teſtam.* Ideoque legitimam nūcupati, *Lancel.de attentatis in præfatione* 1.*partis,nu.*82.*Vveſemb.in auth.nouiſſima, nu.*2. *C. de.inoffic.teſtam.Raynal.Corſus lib.*1.*in-*

22 *dagationum,cap.*28. Et ab ijs † in totum tolli non poſſe, ſed tantùm minui, vt cum multis & communi opinione dicunt *Michael Graſ.in dicto §.legitima,quæſt.* 42.*nu.*1. *Valentin.Forſter. lib.*3.*de ſucceſ.ab inteſtato.cap.*13. *num.* 12. *Tib. Decian.reſponſ.* 35.*à num.*60. *lib.*1.*Menoch. dicto conſ.*350. *num.*109.*& ſeq.Surd.conſ.*341.*nu.* 28.*& conſ.* 357. *num.*36.*vol.*3.*Modeſtin.Piſtor. dicto conſ.*2. *num.* 5. *Capella Toloſan. deciſ.*438. *Mynſinger. centur.* 5. *obſeruat.*43.*Gail.lib.*2.*obſeruat.* 122. *num.*11. *&* 13. *Anton.Theſaur.deciſ.* 263.*num.*4.*Coler.deciſ.*26.*num.*10. & cum *Molina, Rojas, Couar. Baeca, & Valdes, Antonius Pichard.in rubr.inſt.de heredit.quæ ab inteſt.deferuntur,num.*61.*Rodericus Suarez dicta limitatio.* 2.*num.*6.*Chiflet.de portione legitima, c.*16. *Matetus in tract.quartarum.cap.*13.*à nu.*3. *Rubeus ad l.pater filium.*14.*ff.de inofficioſ.teſtamen.cap.*2. *nu.*26.*Roſenthal de feudis,cap.*7.*concluſ.* 25.*lit. Hb.num.*27.*Moller.lib.*3.*ſemeſtrium, cap.*5.*Fachineus lib.*7.*controuerſ.iuris.cap.*32.*Oſuald.Hilliger.in Donello enucleato,lib.* 19.*cap.*4.*litt.V.in notis,pag.*477.*cum duabus ſeqq.& Helfricus Vlricus Hunnius ſuper tomo* 1. *diſputation.ſelectarum ad ius ciuile,Hieron.Treutl.diſputat.*13.*the-*

23 *ſi* 11.*quæſt.*29. Quicquid † in totum tolli poſſe dicant *Ioſeph.Ludouic.dicta deciſ.*28. *nu.*51. & decem & nouem *Doctores* relati per *Michael Graſſum dicta quæſt.*42.*num.*2.*Ioannes Sichard.in Auth.nouiſſima,n.*6.*C.de inoffic.teſtam. Trentacinq.de ſubſtitut.p.*11.*cap.*9.*nu.*22.*Emanuel Coſta in cap.ſi pater,*3.*parte,verbo, priuare non poſſit.n.*42.*de teſtamentis,lib.*6.*Petrus Greg. dicto cap.*5.*num.*12.*& ſeq.Franc.Sarmiento lib.* 2.*ſelectar.interpretation. cap.*14.*nu.*6.*&* 7.*Raynald.Corſus dicto cap.*28.*& Anton.Faber tom.*1. *de erroribus pragmaticorum decade* 15.*errore* 3. *& tom.*3. *decade* 74. *errore* 7. Hac de cauſa Princeps impetranti facultatem concedit, vt cæteris filijs alimentis relictis de omnibus bonis maioratum inſtituat, ſecundùm dicta

24 ſuprà *n.* 3, & 4. Et eodem modo † reſponde dictis ſuprà *num.*5. cùm tertium bonorum legitima ſit filiorum, quia de iure huius Regni omnia parentum bona ſunt filiorum legitima, excepta quinta bonorum parte, de qua parentes ad libitum diſponere poſſunt, vt dicitur in *l.*9.*tit.*5.*lib.*3 *Fori,* & poſt alios affirmant *Anton, Gomez in l.*17. *Tauri, num.*1. *Molin. lib.*2.*de Hiſpan.primog.cap.*11.*nu.*3.*Baeca de non meliorandis,cap.*1.*nu,*18.*&* 19.*& cap.* 9.*num.*8.*&* 44.*Matienco in l.*2.*gloſ.*3.*num.*2.*tit.* 6. *lib.*5. *Recopilat. vbi Azeued. num.*9.*Gutieres* 1.*parte de iuramento confirmatorio, cap.*9.*nu.*17. & non tenentur ſeruare ordinem *l.*27.*Tauri. Matienco in l.* 11.*gloſ.*1,*num.*2.*& gloſ.*10.*tit.*5. *lib.*5.*Auendan.in dicta l.*27.*Tauri gloſ.*1.*num.*8. *& Mieres de maioratibus in initio* 1.*partis,num.* 101. iuxta editionem vltimam: ideoque neceſſaria fuit Regia facultas, vt maioratus inſtitutor quoad tertium bonorum, ordinem dictæ *l.*27. prȩuertere poſſit.

25 Et licèt † in duobus præcedentibus caſibus
diſpoſitio maioratus cum Regia facultate
facti ſuperior ſit maioratu abſque ea condi-
to, nihilominus ex tertio, & quinto bono-
rum factus iuxta dictam *l. 27. Tauri* firmior
eſt, quam qui Regia facultate fulcitur; cùm
iſte ex gratia, ille verò ex manifeſto iure
pendeat, argum. *l. eius militis 34. §. militia
miſſus, ff. de teſtam. milit. l. aſsiduis 12. iuncta
gloſſa magna, C. qui potior. in pignor. habeantur.*
Atque ita omnium concors ſententia eſt, vt
qui primogenium virtute Regiæ facultatis
inſtituit, ea quoad tertium, & quintum non
vtatur, de quo ipſe ex illis legibus diſpone-
re poterat. Erit tamen dicta clauſula cautè
apponenda, vt quoad quintum Regia facul-
tas liberè reijciatur: quoad tertium autem
ita demùm, ſi ad morem primogenij con-
ſeruationem, grauaminumquè appoſitorum
valorem neceſſaria non ſit, prout conſulue-
runt *Gregorius Lopez in l. 6. gloſ. 4. col. 3. in fine
tit. 11. par. 6.* Molin. *dicto lib. 2. cap. 2. num. 11.
& Ioannes Gutierrez practicarum lib. 2. q. 66.
num. 3. & 4.*
26 Huius rei † duplex conſideratur vtilitas:
Prima quia difficilius concedi poteſt facul-
tas ad alienanda vel hypothecæ ſubijcienda
bona iure communi vinculata, quàm ex
priuilegio vel Regia facultate, vt in ſpecie
tennerunt *Couar. lib. 3. variar. cap. 6. num. 1. &
9. Burgos de Paz in proœmio legum Tauri, num.
325. & 327. Auendan. in l. 27. Tauri gloſ. 1. n. 5.
Angul. de meliorationibus. ſuper l. 11. gloſ. 2, n. 9.*
Quia Princeps priuilegium ſeu facultatem
à ſe conceſſam ad bona vinculanda liberè
reuocare poteſt *l. in fundos. 9. & ibi notatur, C.
de omni agro deſerto, lib. 10. Afflict. deciſ. 128. nu.
10. Vinius* [illegible] *Anton. Gabriel. lib. 3. com-
munium, titulo de iure quæſito non tollendo, con-
cluſ. 7. in tranſcurſu, Alexand. Raud. reſponſ. 10.
num. 11. & 12. vol. 2. Regn. Sixtin. de regalib.*
27 *c. 6. à num. 8. qui latè declarant.* Cùm nihil † tã
naturale ſit quàm vt per quas cauſas res fũ-
datur, per eaſdem diſſoluatur, *l. nihil tam na-
turale. 35. ff. de reg. iur.* E ſublato fundamento,
hoc eſt, Regia facultate, omnia quæ
inde pendebant, corruere neceſſe eſt: non
ſic teſtantium vel contrahentium liberam
diſpoſitionem reuocare poteſt, *l. ſi teſtamen-
tum. 10. C. de teſtamentis*, vbi *Doctores* commu-
niter, & alij, quos referunt *Couar.* & *Burgos de
Paz. vbi ſuprà, Minchaca lib. 1* de *ſucceſſion. creat.
§. 1. num. 29. Molina lib. 1.* de *Hiſpan. primogen. c.
8. num. 31 Auendan dicto num. 5. & Angulo dicto
num. 9.* Quæ autem conſideranda ſint ante-
quàm Princeps ad alienanda vel hypothe-
cæ ſubijcienda maioratus bona facultatem
concenerit, vide *Auendan. de cenſibus c. 63. per
totum.*
28 Altera vtilitas † conſideratur circa confi-
ſcationem ex delicto. Bona enim alienari
prohibita, & reſtitutioni ex contractu vel
teſtamento ſecundùm ius & diſpoſitionem
dictarum legum Regiarum ſubiecta
ob poſſeſſoris delictum in ſubſtituti præiudi-
cium confiſcari non poterunt. Cùm in om-
nibus iuribus, quæ ad heredem extraneum
tranſire nequeunt, regulare ſit, *l. eorum 9. ff.
ad legem Iuliam Maieſtatis, l. iura libertorum. 4.
ff. de iurepatronatus. l. Imperator. 12. ff. de fideicom-
miſ. libertat. l. 3. ff. de interdictis & relegatis. l. Sta-
tius Florus. 48. ff. de iure fisci, cap. Imperialem, §.
Illud quoque, de prohibita feudi alienatione, per
Federic. cap. ſi vaſſallus, ſi de feudo fuerit cõtrou.
inter Dominum & agnatum, Bart in dicta l. 3. &
in l. ſi finita, §. ſi de vectigalibus, num. 3. ff. de dã-
no infecto*, communiter receptus ſecundùm
*Alexand ibi num. 30 & conſ. 23. nu. 3. lib. 1. Tor-
reblanca Villalpando poſt alios lib. 3. de magia,
cap. 11. à num. 15. Pater Sanchez tom. 1. Decalogi,
lib. 2. cap. 18. per totum.* Et in materia maiora-
29 tus † hoc tenent *Doctores in cap. licèt, de vo-
to, Greg. in l. 6. gloſ. 4. tit. 11. par. 6.* Anton. *Gomez.
in l. 40. Tauri, num. 92. Molin. lib. 4. de Hiſpan.
primogenijs, cap. 11. num. 1. Gutierrez dicta qu.
66. num. 1. Simancas de Catholicis inſtitution. tit.
9. à num. 252. Pater Ioan. Azor. inſtitutionum mo-
ralium, parte 1. lib. 8. ca. 12. qu. 13. per totam, San-
chez dicto cap. 18 per totum, præcipuè nume. 11. &
Proſper. Farinac. de hæreſi, qu. 190. §. 4. num. 60.*
30 Quod procedit † etiamſi crimina grauiſ-
ſima ſint, nefanda, ſcilicet, vel Maieſtatis di-
uinæ vel humanæ, neque in eis differentiæ
ratio aſſignari poteſt, vt contrarium ſtatua-
tur. Quin & in his criminibus loquuntur ali-
qua ex ſuprà citatis iuribus, ſcilicet, *d. l. eorũ,
& d. l. iura libertorum, cap. felicis. 5. §. ſi quà verò
feuda, de pœnis. lib. 6.* & à contrario ſenſu *l. 3.*
ibi: *y ſu heredero, tit. 2. p. 7.* Hanc opinionẽ ex
noſtris ſequuntur ſegura in *l. coheredi, §. cùm
filiæ, n. 73. ff. de vulgari, Greg. Lop. in d. gl. 4. pau-
lò poſt princ. & qu. 2. Ant. Gomez in d. l. 40. Tau.
nume. 91. Tello Hernand. in l. 27. Tauri, num. 19.
Sarmiento lib. 3. ſelectar. cap. 4. numer. 5. Molina
lib. 2. de Hiſpanor. primog. cap. 2. nu. 10. & lib. 4.
cap. vlt. à num. 31. vſque ad 38. latè Mieres 4 par.
de Maioratibus, q. 23. à num. 1. vſque ad 22.* & la-
tiùs in *editione vltima Pater Molina tom. 3. de
iuſtitia & iure, diſputatio 657. à num. 3. vſque in
finem, & diſputatio 582. num. 1. Vazquez. 1. 2. qu.
96. artic. 5. diſputatio 169. cap. 4. à num. 30. vſque
ad. 41. & Sanchez dicto cap. 18. num. 36. & 47.* Ex
quorùm dictis † conſtat hanc eſſe commu-
31 nem opinionem; quicquid contrarium malè
defendant *Ioannes Lopez de Regno Nauarræ. 5.
parte, § 7. & Simanc. dicto tit. 9. numer. 257.* Si
autem bona ex priuilegio & Regia faculta-
rate, in qua prædicta maiora crimina exci-
piuntur, vinculata eſſent, ex dictis delictis cõ-
fiſcari poſſent, & deberent, cùm aut faculta-

te

te illa vtendum non eſt, aut cum eius onere & conditionibus cenſetur acceptata, *Gregor. Lop. dicta q.2. Anton. Gomez dict. n.91. col 4. & vlt. Molin. dicto cap.2. num 10. & dicto lib. 2. cap.12. n.57. & lib.4. cap. vlt. .63. M eres dicta quæſt.23. n.23. Cantera in quæſtion. criminal. titulo de quæſtionibus tangentibus punitionem delictorum, cap.1. nu.53.* Pater *Molina dicta diſput. 582. num.1. & dicta diſputat. 657. n.2. in princip. Sanchez dicto cap.18. n.41.*

SVMMARIVM.

1 *Diuiditur quæſtio principalis.*
2 *In maioratibus primo loco linea, ſecundo gradus, tertio ſexus, & quarto æ as attenditur.*
Propria maioratus ex eius natura referuntur, & num 3.
4 *In maioratibus locus eſt repræſentationi non obſtante clauſula*, Salua gradus prærogatiua.
5 *Limita quando qui vult repræſentationem impedire, de altera diuerſa linea eſt, ſecus dicendum ſi de eadem linea eſt.*
6 *Ex coniectura euidente receditur à regula legis 40. Tauri, vt in dubio repræſentatio ſit.*
7 *In maioratibus inſtitutis poſt annum 1615. qualibet coniectura, etiam euidens, & indubitabilis, non excludit repræſentationem, niſi verbis claris litteraliter dicatur.*

CAPVT. VI.

Quid ſi in maioratibus, & vinculis perpetuis dictum ſit, *ſuccedatur ſalua gradus prærogatiua*, an Repræſentatio ſit?

1 Diſputatio iſta † tam de fideicommiſſis nomine collectiuo perpetuó relictis ſecundùm ius commune, quam de maioratibus, & perpetuis vinculis noſtris attento iure Regio intelligi poterat, præcipuè cum Doctores promiſcuè fideicommiſſorum ad maioratus, & maioratuum doctrinis ad fideicommiſſa decidenda vtantur, Sed hic non de fideicommiſſis, ſecundùm ius commune, de quibus dicam infrà cap.10. ſed de maioratibus, & perpetuis vinculis attento iure Regio intentio eſt tractandi. Pro opinione affirmatiua adduci poterant fundamenta conſideranda infra dicto *cap.10 à n.1.* & pro negatiua quæ perpendenda ſunt ibi *à n.10.* loquendo de fideicommiſſis, vtraq; opinio ſuos habet defenſores: & licèt negatiua meo videri verior ſit, vt in dicto
2 *cap.10.* defendam. In maioratibus † tenendum eſt, non obſtante dicta clauſula, *Salua gradus prærogatiua*, repræſentationi locum eſſe. Quia in maioratibus primo loco linea, ſecundo gradus, tertio ſexus, & quarto ætas attenditur, *Molin. lib.3. de Hiſpanor. primogenijs cap.4. num.13.* ſemperque ex eorum natura recta primogenitorum linea ſucceſſiuè in infinitum de primogenito in primogenitum, abſque iuris alterius tranſmiſſione, ex propria vocatione cenſetur inuitata, vt cum *Couar. Molin. Mieres, Gutierrez. & Menochio* dixi ſupra *hoc libro, cap.4. n.5.* Et quili-
3 bet ex primis vocatis † propriam lineam conſtituit, nec alter de alterius linea eſſe dicitur. Adeó vt licèt primus vocatus effectiuè non ſucceſſerit propter præmaturam mortem, ſufficiens ſit in habitu ſucceſſio, vt virtute potentiæ aliquo tempore ſuccedendi, ſi viueret, linea eius initium ſuſceperit, & vt omnes eius deſcendentes virtualiter comprehenſi ſint, & ſic deſcendentes ex linea primi vocati in ſucceſſione præferri debeant omnibus ex ſecunda linea deſcendentibus, etiamſi proximiores ſint, & quouſque omnes ex prima linea deſcendentes extincti ſint, ad ſecundam lineam, & ex ea deſcendentes tranſitus non fiat. Quod non ſolùm in deſcendentibus, ſed etiam in tranſuerſalibus procedit, vt hæc & alia ad propoſitum noſtrum latiùs dixi *dicto cap.4. à n.6.* Cum
4 igitur † in maioratibus ex eorum natura peculiari linea in primis attendatur, & tam ex propria vocatione, quàm ex primogenituræ tranſmiſſione ſuccedatur, dicendum eſt, clauſulam, *ſalua gradus prærogatiua*, non præiudicare, nec repræſentationem impedire. Hanc opinionem loquentes de noſtris primogenijs tenent poſt alios *Molin. lib.3. de Hiſpanor. primogen. s, cap.8. n.17. verſ. Sed quamuis, Humada in l.2. gloſ.17. nu.15. tit.15. par.2. Auendan. in l.40. Tauri, gloſ.20. n.29. Ioannes Gutierrez practicarum quæſtion. lib. 3. q.67. aliàs 68. à nu.43. vſque ad numerum 55. pater Molina tom.3. de iuſtitia, & iure, diſputation.629. num.4. in fine, fol.442. & ſeq. & dominus don Ioannes de Caſtillo Sotomayor lib. 3. quotid. controuerſ. iuris. c.19. n.318. & ſeq.*

5 Sententia iſta † limitanda eſt, vt procedat, quando qui vult repræſentationem impedire, eſt de altera linea diuerſa ab illa, in qua eſt qui vult patris perſonam repræſentare; non tamen procedit inter eos, qui in eadem linea conſtituti ſunt, inter quos gradus prærogatiua præ oculis habetur, *Molina dicto num.17. & poſt Cephalum conſ. 489. num.8. lib.4. Gutierrez dicta quæſt.67. aliàs 68. n.49. & 51. & dominus Caſtillo dicto num.318. verſic. Sic intelligi ſano modo debent.* Et pro hac parte conſiderari poſſunt omnia ea quę dicenda ſunt infrà *cap.10. à n.10*

6 Neque † obſtat dicere, in dubio non eſſe recedendum à regula, *l.40. Tauri, hodie, l.5. tit.7. lib.5. Recop.* ad excludendam repræſentationem, vt in terminis iuris communis poſt plures dicit *Iacobus Menoch. conſ. 200.*

Digitized by Google

*n.*7 2. *lib.*2.*& conſ.*215.*ſn.*139. *lib.*3. cùm potius in dubio ſit admittenda, vt cum aliquibus regnicolis notaui ſuprà *lib.*1.*cap.*13.*n.*35 Quia ex dilucidiſſima præſumptione, quæ in dubium reuocari non poſſit, non ſolum iure communi, ſed Regio, repræſentatio impeditur, vt cum *Tiberio Deciano, Menochio, Mantica, Couarr. Molina tam Theologo, quàm Iuriſta, Matienco, Azeuedo, Peralta, Gutierrez, &* *Caſtillo* dixi ſupra *lib.*1.*cap.*13. *n.*16. Et clauſulam iſtam, *Salua gradus prærogatiua*, nihil aliud quàm repræſentationis exeluſionem operati potuiſſe conſtat, licèt alij contradicant, vt latius de vtroque diſputabo infrà *cap*, 10. *per totum*.

7 In maioratibus † futuris ſiue nouiter inſtitutis per hanc elauſulam inter conſtitutos in eadem linea *repræſentatio* excludi nequit, etiamſi aliæ euidentiores addantur coniecturæ, quantumcunque præciſæ, claræ, & indubitabiles ſint, niſi verbis expreſsis elarè, & literaliter excludantur, vt deciſum eſt in *pragmatica* domini noſtri Regis Philippi Tertii edita anno 1615. cùm pro ſubſtantiali forma requirat expreſsionem iſtam, vt latiùs conſideraui ſuprà *lib.*1.*cap.*13.*à n.*19.

SECVNDA PARS.

De quæſtionibus, in quibus Repræſentationis ius denegatur.

SVMMARIVM.

1 *Repræſentationis materia pendet à voluntate teſtatoris.*
Fideicommiſſum quid ſit.
2 *Fideicommiſſum qua ratione ita dictum.*
Fideicommiſſa obligare primus inſtituit Auguſtus.
Fideicommiſſorum, & legatorum plures differentiæ remiſſiuè [illegible]
3 *Fideicommiſſorum, & legatorum differentias primus ſuſtulit Iuſtinianus.*
Intellectus, & concordia, l. 1. *ff. de legatis.* 1. *cùm l.* 1. *&* 2. *C. communia de legatis, &* §. *ſed olim* 3. *& ſeq. inſt. de legatis, remiſſiuè.*
4 *Fideicommiſſorum differentiæ licèt ſublatæ ſint, nomen adhuc antiquum retinent fideicommiſſa.*
5 *Fideicommiſſarius repræſentationis ius prætendere nequit, niſi de vocatorum ſit numero.*
6 *Qui expreſsim, & nominatim vocatus eſt, non indiget repræſentatione.*
7 *Inter nomine tantùm collectiuo vocatos ad fideicommiſſum procedit quæſtio, an repræſentatio procedat.*
8 *Nomina collectiua qualia ſint.*
9 *In fideicommiſſis familiæ relictis, eodem; quo ab inteſtato, ordine ſucceditur, vide num.* 43.
10 *Teſtator diſpoſitionem ſuam cum iuris communis diſpoſitione conformare videtur.*
11 *Teſtator præſumendus non eſt ex filio præmortuo nepotes minus, imò magis, & ardentius dilexiſſe.*
Memoria, & nomen aui per nepotes magis quàm per filios extenditur.
12 *Teſtator ad minus æqualem amorem erga nepotes quàm erga filios habuiſſe præſumendum eſt.*
Pietas paterna non permittit vt nepos à patruo excludatur.
13 *Doctores referuntur, qui tenent in fideicommiſſis ſub nomine collectiuo relictis repræſentationem procedere.*
14 *Maiorem erga filios; quàm erga nepotes amorem præſumitur teſtator habuiſse ſecundùm Baldum & alios.*
15 *Affectio teſtatoris in fideicommiſſis principaliter inſpicitur.*
16 *Affectio teſtatoris conſideratur quando certæ perſonæ, aut certo gradui nominatim reliquit, ſed quando nomine collectiuo reliquit, cùm tunc omnes pariter contineantur, non eſt maior affectio erga fratrem, quàm erga fratris filium, & num.* 17.
17 *Patruus quaſi alter pater, matertera quaſi altera mater, & frater quaſi ferè alter idem dicuntur.*
18 *Iuſtinianum quæ ratio mouit, vt contra ſtrictam iuris rationem inter tranſuerſales repræſentationem admitteret.*
19 *In fideicommiſſorum verbis interpretandis non fictio, ſed veritas ſemper eſt attendenda.*
20 *L. peto* 69. §. *fratre, ff. de legat.* 2. *& l. vlt. C. de verbor. ſignificatione pro hac parte perpenduntur:*
21 *L. omnia, alias, l. cùm ita* 32. §. *in fideicommiſſo ff. de legat.* 2. *pro hac parte ponderatur.*
22 *Clauſula,* Salua gradus prærogatiua, *vel proximiorum ſubſtitutio, quemadmodum repræſentationem impedit, ita in fideicommiſſo familiæ relicto, vbi hæc ſubintelliguntur.*
23 *Iuſtinianus qui repræſentationem conceſſit, de inteſtati tantùm, non de teſtati ſucceſſione locutus eſt.*
24 *voluntas teſtatoris fideicommiſſum familiæ relinquentis hodie eadem eſt, quæ Iuriſconſultorum tempore fuit.*
25 *Fideicommiſſa familiæ relicta ſunt conditionalia, & ad ea admittuntur etiam nati, vel concepti*

poſt

poſt mortem teſtatoris licèt alij contradicant.

16 *Tempus conditi nis, non diſpoſitionis aut mortis teſtatoris in diſpoſitionibus conditionalibus inſpiciendum eſt: in ſucceſſionibus ab inteſtato mortis, aut ſaltem delatæ legitimæ hereditatis tempus.*

27 *Inter delatæ ſucceſſionis legitimæ, & fideicommiſſi euenientis conditionis tempus plerique mori poſſunt.*

28 *Dies incertus, qualis eſt mortis, pro conditione habetur.*

29 *Decedens ante vltimi poſſeſſoris fideicommiſsi mortem non tranſmittit, nec etiam ad ſuos liberos, num.30.*

30 *Nemo poteſt plus iuris in alium transferre, quàm ipſe habet.*

31 *Tranſmittere fratris hereditatem non delatam nullo modo quis poteſt.*

32 *Tranſmiſſionis, & repræſentationis differentia, & quæ vtilior ſit, & n. ſeq.*

34 *Repræſentatio fit de eo quod non eſt, tranſmiſſio vero de illo quod in re vel ſaltĕ in ſpe iã eſt.*

35 *Tranſmiſſionis ius latius quàm repræſentationis eſt.*

36 *In fideicommiſsis ſub conditione relictis ceſſat tranſmiſſio, ſi ante conditionem quis decedat, quod rectius de repræſentatione minus fauorabili dicendum eſt.*

37 *L.vnic. C.de his qui ante apertas tab. tranſmiſſio in ſucceſſionibus ab inteſtato ſecundum communem opinionem procedit, ſed ſecundum veriorem opinionem in teſtamentarijs cauſis tantum.*

38 *Argumentandum nõ eſt à legitimis aſcendentium hereditatibus ad fideicommiſſis conditionalibus repræſentationem concedendam, potiùs quàm à tranſmiſſione in cauſis teſtamentarijs.*

39 *Fruſtratoria eſſet formula Galli Aquilij, & lex vellea, ſi in cauſis teſtati filius patrem repræſentaret, & n.40.*

41 *Affectio teſtatoris in teſtati ſucceſsione quoad repræſentationem non attenditur contra Baldum concluditur.*

42 *Doctores referuntur, qui defendunt, in fideicommiſſis ſub nomine collectiuo relictis repræſentationi locum non eſſe.*

43 *Intellectus, l.vlt. C de verbor ſignificatione.*

44 *In fideicommiſſo familia relicto vulgariter tantùm ſuceeditur, & prima aditione extinguitur fideicommiſſum.*

45 *Teſtator cenſetur ſe conformare cum diſpoſitione teſtamentaria iuris communis, non cum diſpoſitione ab inteſtato quoad iuris repræſentationem.*

46 *Differentia inter l. cùm auus. 102. ff. de condition.& demonſtrat.cum ſimilibus, & noſtrum caſum, & n.ſeq.*

48 *Diſtinctio, & concordia Doctorum inter affirmatiuam, & negatiuam opinionem refertur, & reijcitur.*

49 *Opinio Doctorum diſtinguentium, & contrarias opiniones concordantium ſequenda, quomodo intelligenda.*

Veritas in omnibus præponenda eſt.

CAPVT. VII.

An in fideicommiſſis ſub nomine collectiuo relictis Repræſentationis iure ſuccedatur.

1 IN *lib.1.cap. 9. à nu. 2. & nu. 24.* dixi † ex
hominis diſpoſitione, veluti teſtamentaria contingere etiam repræſentationem ſecundùm Doctorum communiorem opinionem vſu comprobatam. Hæc enim omnis à teſtatoris præſumpta mente pendet, an huic repræſentationi locum eſſe voluerit vel non, ſecundùm *Iacobum Menoch.lib.4. præſumption. 95.n.1.& 2.* & latiùs dixi ſuprà *lib.1.c.13. per totum.* præcipuè à *num.2.& nu.8.* Vndè à Doctoribus quæritur, vtrum in fideicommiſſis repræſentatio procedat? Et præmittendum eſt, vt ſciatur illud, de quo diſputandum eſt: *Fideicommiſſum eſſe illud, quod non ciuilibus verbis; ſed precatiuè relinquitur: nec ex rigore iuris ciuilis proficiſcitur, ſed ex volũtate datur relinquẽtis,* vt dicit *Vlpianus in fragmentis.tit.25.in princip.* vel, *Fideicommiſſum eſt omne, de quo quis ſuprema voluntate defuncti rogatus eſt, vt daret, vel faceret: princip.& §.vlt.inſt. de ſingulis rebus
2 per fideicommiſſum relictis.* Ideò † fideicommiſſum dictum, quòd ex fide tantùm heredũ penderet, quia nullo iuris vinculo, ſed tantùm pudore eorum, qui rogabantur, continebatur, quouſque *Diuus Auguſtus primus,* & poſt eum alij ad neceſſitatem reduxerunt, *§.primus, & §. vltimus, inſt.de fideicommiſſarijs heredìtat.* Inter quæ & legata plures differentias notarunt *Vlpian in fragment. tit. 24. & 25. & Caius lib.2. inſtit.tit.7. §.9. Iul.paul.lib. 3.receptar.ſentent.tit.6.iuncto lib.4.tit.1.in tranſcurſu, Zaſius, Duaren.&* DD communiter in *l. 1.ff.de legat.1. Alcidt.lib.3.parerg c.1. idẽ Duar. lib.2.diſput.cap.9. Cuiac.in paratitl. C.de fideicommiſ. Donel.lib.8 comment.iur.cap.2.9. nihilominus tamen, Ferdin.Vazq.lib.2.de ſucceſ creat. §.17.requiſito 18. n.119. Matth.Gribal ad.l.2.C. commun.de legat* Mattheac. *in epitome legatorum & fideicommiſ.lib.1.c.1 à nu.10.Vulteius in princ. inſtit. de fideicommiſſarijs heredit. Claudius Chiflet.lib.1.de iure fideicommiſ.c.5.* & latè *Alex. Turaminus in lib, de exæquatione legatorum cap. 8. cum tribus ſeqq. vbi* 18. differentias proſe-
3 quitur, Omnes has differentias † primus
ſuſtulit Iuſtinianus in *l.1. & 2.C.commun.de legat.§ ſed olim 3, & §.ſeq. inſtit.de legatis,* etſi antea oblitæ eſſe videantur, vt conſtat ex *l.1. ff.de legat.1.* de cuius intellectu & concordia vide vltrà DD. in dictis locis. *Ferd. Vazq.d. §.17.*

§.17.*num.* 19.*Peregr.de fideicomm.art.*1.*d.nu.*53.
*Ant.Auguſt.in.lib.*3.*emend.cap.vlt. Ant. Gauean.*
*lib.*1. *lection.c.*9.*Corraſ.lib.*5.*miſcel.c.*17.*Cuiac.*
*lib.*8.*obſeruat.c.*4.& *ad lib.*13.*reſponſorum, Pa-*
*pin.ſuper l.*15.§. *penult.ff.ad legem falcid. Duar.*
*d.c.*9.*Ioan.Robert.lib.*2.*ſententiar.cap.*23.*Donel.*
*d.c.*2.§.*ſed.*& *hæ omnes differentiæ,* & §.*ſeq.Re-*
*uard.lib.*3.*variorum c.*4.*Pacium centur.*6.*enan-*
*tiophan. quæſt.*2. *Fachin. lib.*5. *controuerſ.iur.c.*
30.*Alberic. Gentil. lib.*1. *lection. cap.*13.& 17.
*Chifletium d.lib.*2.*c.*6.*Marcum Lyclamam lib.*4.
Membr.ecloga 2. *Turaminum vbi ſuprà, cap.* 7.
*Anton. Fab.lib .*6.*coniectur. iur. cap.*3.*pag.*261.
*Valentin.Forſter. iun.*1. *parte diſputat. Iuſtinian.*
*diſputat.*14. *à theſi* 4. & *Dominic. Arumæum di-*
*ſputat.*18. *ad Pandectas, theſi* 1. Et licèt diffe-
4 rentiæ † ſublatæ fuerint, nomen adhuc anti-
quum fideicommiſſorum manſit, quod ini-
tio fuerat, vt innumeris alijs appellationi-
bus accidit, quæ ſemel rei alicui rectè impoſi-
tæ, etſi res mutatur poſtea, tamen ad extre-
mum retinentur, vt probant *Hugo Donel.lib.*
7.*commentar.iur.ciuil.cap.*15.*poſt. medium, Gu-*
*lielm.Fornerius lib.*2. *ſelectio,c.*9.*Valentin.Guil.*
Forſterus obſ.ſuccíſ.cap. 16. Et hæc pro intro-
ductione capituli ſufficiant: qui materiam fi-
deicommiſſorum ſcire voluerit, legat DD.ſu-
pràrelatos, *Simonem de Pratis de interpretat.*
*vltim.volunt.lib.*3. *interpret.*3.*d.pag.*123. *vſq;*
ad 280 *Franciſ.Marzarium, Petrum Antonium*
de Petra, Marcum Anton.Peregrinum, Angelum
Mattheacium, & *Claudium Chifletium in ſuis*
Integris tractatibus de fideicommiſſis.

5 Secundò præmittendum eſt †, huic prin-
cipali quæſtioni locum eſſe non poſſe, niſi
qui repræſentationis iure vti vult, de nume-
ro vocatorum ſe eſſe oſtendat; ita vt de ſolo
gradu diſputandum ſit. Semper enim priùs
eſt, vt qui fideicommiſſum petit, doceat ſe
vocatum, quàm quæri poſſit in quo gradu ſit
vocatus. Nemo ex ſolo repræſentationis
iure fideicommiſſarius fieri poteſt, ſed ſi ex
fideicommiſſariorum numero ſit, ſuccedit
quæſtio, an cum cæteris fideicommiſſarijs aut
ante cæteros admitti poſſit, vt bene obſer-
uarunt *Socin. ſen. conſ.*14. *in fine,lib.*3. *Mantica*
*lib.*8.*de coniectur.vltimar. voluntat. tit.*9.*nu.*2.
in princip.& *Anton. Faber in tom.* 3. *de errorib.*
pragmat. decade 55. *errore* 3.*pag.*104.*in medio.*
6 Nec rurſus † cùm is qui repræſentationis
iure nititur ad fideicommiſſum inuitatus eſt,
quæſtioni locus ſemper fieri poteſt, ſiquidem
qui vocatus eſt repræſentationis iure indige-
re nõ ſolet, vt ad fideicõmiſſũ veniat, ad quod
ex propria perſona admitti poteſt. Et ſanè
ita eſſe fatendum eſt, quoties ſic vocatus
fuit, vt ſit etiam nominatus. Nominatio
enim facit, vt non ſit inſpiciendum in quo
proximitatis gradu poſitus ſit fideicommiſ-
ſarius, ſed quo gradu & loco nominatus, *l.*
omnia 32. *aliàs l.cùm ita* §. *in fideicommiſſo,l.cũ*
*pater.*77.§.*penult. ff de legat* 2.*l.heredes mei.*57.
§.*vlt. ff. ad Senatuſconſult. Trebellian.* Sed ſi
7 vocatus † ſit ſub nomine collectiuo apto cõ-
prehendere pluralitatem non modò perſo-
narum, ſed etiam graduum: tum verò demũ
quæſtio inſtitui poteſt de iure repræſentatio-
nis, vt bene dicit *Anton.Faber vbi ſuprà:* quia
cùm negari non poſsit, quin is qui fideicõ-
miſſum petit ex numero ſit vocatorum, ſola
ſupereſt illa dubitatio, in quo gradu vocatio
eſſe videatur, ſcilicet cùm graduum diſtin-
ctio & obſeruatio neceſſaria eſt, vt qui prio-
re gradu ſunt, priore quoq; loco vocati in-
telligantur. Facit enim repræſentatio, vt qui
re vera in remotiore gradu conſtitutus eſt,
priorem tamen occupare fingatur, atque
ita vt admitti poſſit tanquam proximior, qui
alioquin ſi non niſi ex propria veniret perſo-
na, in totum excluderetur. Talia porrò
8 nomina † collectiua ſunt quamplura, ſed
præcipuè iſta: *Suorum, Liberorum, Deſcen-*
dentium, Familiæ, Agnatorum, & *cognatorum.*
Qui enim, *ſuos* dicit, aut, *liberos*, aut, *de-*
ſcẽdẽtes, aut *familiã*, aut, *agnatos*, aut, *cognatos*,
plures exprimit, non modo perſonas, vt ille
qui *filios*, diceret, ſed gradus perſonarum,
quia plures pluriumque graduum perſonæ
ſunt, quæ ſingulis nominibus iſtis generali-
bus continentur, *d.* §. *in fideicommiſſo l.pro-*
*nunciatio.*195. §.*familiæ, l.libertorum.*220.*ff. de*
verb. ſignific.dicta l. heredes mei 57. §. *vltimo*
ff. ad Trebell. Itaque finge Teſtatorem qui
filium heredem inſtituerit, eum rogaſſe, vt
hereditatem liberis ſuis, aut deſcendentibus,
aut familiæ, aut agnatis, aut cognatis teſta-
toris reſtitueret, huic vero heredi morienti
ſuperſtites eſſe liberos, aut agnatos, aut co-
gnatos diuerſorum graduum, ex quibus ali-
quis vno gradu remotior velit concurrere
cum proximiore per ius repræſentationis.
Quęſtio erit, an ſit audiendus. Et pręcipua
9 affirmatiuæ opinionis fundamenta hæc ſunt.
Primò, quò in fideicommiſſis familiæ relictis
eodem, quo ab inteſtato, ordine ſucceditur,
l.vlt.C.de verb. ſignific. Sed in ſucceſſione ab
inteſtato locus eſt repræſentationi, & cum pa-
truis nepotes concurrunt, §.*cùm filius* 7.*inſt.de*
heredit.quæ ab inteſt. deferun. Nouella 118. *c.*1.
& 3. Ergo idipſum in fideicommiſſo familiæ
relicto dicendum eſt, & per conſequens in
eius ſucceſſione, vt proximiores admittendi
ſunt, qui vt tales ab inteſtato admitterentur.
Sic poſt multos argumentatur *Vincent.Hon-*
*ded. conſil.*70.*n.*20.& 21.*lib.*1.
10 Secundò: † teſtator diſpoſitionem ſuam cũ
iuris communis diſpoſitione conformare vi-
detur, *Bart.*& *DD.in l.Gallus.*§.1.*ff.de lib.* &
poſthum. & *in l.heredes mei.* §. *cum ita. ff. ad Se-*
*natuſconſ.Trebel.Mantica,lib.*6.*de coniectur.vlt.*
vo-

voluntat.tit.6.& 7.Menoch.de præſumption.lib.4 præſumpt. 202. ſuoſque deſcendentes eo iure, eoq;ordine ad fideicommiſſum admittere voluiſſe,quo de iure ad ſucceſſionem ab inteſtato vocantur,*Benintend.deciſ.*88.*n.*14.*& ſeq. Socin.iun.conſ.*146.*n.*12.*lib.*2.*Roland.à Valle cõſ.* 38.*n.*44.*& ſeq. lib.*4. *Hieron. Gabriel conſ.* 86. *n.*8.*lib.*1. & latè *Cephal. conſ.*489. *n.*34. *lib.*4. Sed iure communi ab inteſtato repræſentationis iure ſucceditur, vt dixi num. præcedente. Ergo eodem modo in fideicommiſſis dicendum eſt.

11 Tertiò: † quia præſumendum non eſt teſtatorem ex filio præmortuo nepotes minus dilexiſſe,imo illos magis dilexiſſe præſumitur; cùm per nepotes, & pronepotes longiorem noſtri propagationẽ & diuturnitatẽ cõſequi videamus,adquod in concipiendo,& educãdo liberos noſtra omnis intẽtio tendit,*l.libertorũ* 220.§.*fin.ff.de verb.ſignif.Soc.Iun.conſ.*126 *numer.*54. *lib.*1. *Beroi. conſ.*95. *numer.*5. *lib.*2. Et quia magis per nepotes quam per filios nomen,& memoriam aui extenditur,vt dixit *Ludo.Bolog.inter conſ. Alex. conſ.*53.*n.*11. *lib.*4. Ardentiuſq; in nepotes quàm in filios deſcendit amor, ſecundum *Curt.iun.conſ.*169. *n.*13.*lib.*2.*Caſan. conſ.*67. *n.*30. *Surd.conſ.*325. *nu.*4. *vol.* 3. qui omnes ex dictis rationibus auum magis nepotes, quam filios diligere

12 concludunt. Vel † ſi non magis nepotes quã filios diligeret auus, æqualem erga vtroſque habuiſſe affectionem præſumendum eſt, cuius virtute, & paternæ pietatis coniectura dicendum eſt auum noluiſſe nepotem ſuum à patruo excluſum fuiſſe, *l. cum auus. ff. de cond.& demonſtr.l.cum acutiſſimi.*30. *C. de fideicom.*vt in ſpecie contra *Bald.* conſiderant *Rum.conſ.*79.*n.*15 *lib.*3. *Socin.iun. d.conſ.*126. *n.*54. *Rolan. à Valle conſ.*68.*n.*50.*lib.*1. & poſt alios *Ioan.Vincen.Honded.d.conſ.*70.*n.*25.*cum trib.ſequ.lib.*1.*Sur d.d.cõſ.*32.*n.*35.& alij multi.

13 Hanc principalem ſententiam † tenent relati ſuprà *lib.*1.*c.*9..*n.*2. *&* 3. & pro hac parte triginta quinque Doctores refert Iacob. *Menoch.in addit. ad librum* 4 *præſumptione* 95. *ſup. num.*14.*col.*2.*verſic.Secunda opinio eſt eorum*, & poſt quinquaginta duos *Doctores* relatos. *n.* 43.tenet *Vincen. Honded. d.conſ.*70. *per totum*, & multi alij relati tam exteri, quàm noſtrates, quos ſequitur *Flores Diaz de Mena. lib.*1. *variar. quæſt.* 19.*à num.* 25. & alij relati per *dominum Ioannem del Caſtillo Sotomayor lib.* 3. *quotidian.controuerſiar.iur. c.*19. *n.*214.*&* 215.

14 Contrariæ opinionis † repræſentationem denegantis in fideicommiſſis auctor fuit *Bald.* intrà referendus,cuius præcipuum fundamentum eſt,quòd maior ſit teſtatoris affectio erga filium vel fratrem proximiores, quàm erga nepotes ſuos, aut filios alterius fratris remotiores, *l.ſi viua matre.* 3. *cum ibi notatis, C.de bon.mater.Curt.ſen.conſ.*51. *per totum, maximè n.*6.9.*&* 10. *Beroius conſ.*114. *n.*10. *lib.*2. multos refert *Cephal. conſil.*306.*à nu.*6. *lib.*3. *Rolan. à Valle conſ.*82.*n.*28.*& ſeq.lib.*3. & poſt alios multos *Menoch.conſ.*95.*n.*27.*& ſeq.lib.*1.

15 Et iſta affectio teſtatoris † in fideicommiſſis principaliter inſpicitur.*Bald. in l.cùm ita* §.*in fideicommiſſo in fin. ff de legat.* 2. *Angel. Aretin. in* §.*cùm filiùs, n.*2. *inſt. de hered.quæ ab inteſt.defer.Cuman.conſ.*106.*col.*2. *Dec. conſ.*1. *n.*6.*&* 7. *& conſ.*412.*num.*7.*&* 8. *& conſ.*480. *num.*9. *&* 10. *vol.*2. *Rib. Alexand.conſ.*36. *in fine, & conſ.*38. *Iaſ.conſ.*37. *n.*9. *Crot. conſ.*39. *n.*7 vterque inter conſilia *Rubei, Crotus ipſe inter ſua conſilia, conſil.*9. *n.*7.*lib.*1.& per conſequens in fideicommiſſis non eſt locus repræſentationi,& proximus tantũ admittitur.

16 Hæc ratio, † vt benè conſiderat *Anton. Faber de error. pragmat.decade* 55. *error.* 4. *in princip. & Flores Diaz de Mena d.q.*19.*num.*30. non alio caſu vrgere videtur, quàm quo teſtator fideicommiſſum certæ perſonæ, aut certo gradui nominatim reliquerit, puta ſi fratri reliquerit. Tunc enim maiorem erga fratrem quam erga fratris filium præſumi affectionem, nec fratris filium dici vllo caſu fratrem poſſe admitto. Sed cum teſtator fideicommiſſum reliquit agnatis, quo nomine fratris filium, atque fratrem ipſum contineri perinde conſtat, non maiorem videri eum erga fratrem, quam erga filium fratris affectionem habuiſſe tentari poteſt,cum credendus ſit voluiſſe potius, vt eo ordine agnati ex fideicommiſſo ſuccederent; quo ex lege & ab inteſtato ſuccedere poſſent, cùm eos vocauerit ſub nomine legitimorũ & agnatorum,perinde atque lex ipſos vocat.Et quam-

17 uis † charitatis ordo faciat, vt qui fratrem, eiuſdemque fratris filium habet, maiore ſtudio, & amore fratrem quam fratris ipſius filium proſequatur, vel ob hoc ipſum quòd fratris filius vno gradu remotior ſit. Non idem tamen eſt in eo,qui fratrem, & alterius fratris prædefuncti filium habeat, quem ex fratre nepotem vulgò appellamus: hic enim quemadmodum ambos fratres quandiù vixerunt, æquè dilexit, & diligere debuit, ſi nihil, niſi ordinem charitatis, & adfectionis naturalis conſideres, ita prædefuncto altero credendus eſt in filium eius ſuperſtitem eandem tranſtuliſſe affectionem, qua patrem viuum proſequebatur, ne alioqui eueniat, vt miſer fratris filius amiſſo patre patruum quoque hoc ipſo amiſiſſe intelligatur, quem potius exinde incipere debeat habere pro patre, ſi Ambroſio Calepino. & ijs, qui de verbis iuris ſcripſerunt, credimus, qui patruum ex eo dictum volunt, quod ſit velut alter pater; materteram, quod ſit altera mater; ſicut & fratrem, quod ſit ferè

alter

Digitized by Google

alter idem. Quando enim aptiùs & conuenientiùs dici id poſſit, quàm cum verus pater nullus ſupereſt, aut nulla vera mater? 18 Neque verò † alia æquitatis ratione, aut potiùs alio colore moueri poſſit Iuſtinianus, vt in *Nouella* 118.*ca.*3.*& in Auth.ceſſante.C.de legit.hered.* ius repræſentationis daret filijs fratrum, ſi quando de patrui hereditate cum patruo ſuperſtite decertarent. Cùm igitur quod à Iuſtiniano in hac ſpecie conſtitutum eſt de repræſentationis iure aduerſus iuris veteris rationem ex veriſimili affectione patrui erga fratris filium proficiſcatur. Nemo vtique cum Baldo inferre poſſit, aliud igitur in fideicommiſſis dicendum eſſe ob id ſolum, quod in fideicommiſsis affectio teſtatoris potiſsimùm ſpectanda ſit. Quod in deſcentibus fideicommiſſum relinquentibus rectiùs procedere dicunt Doctores, quia eadem teſtatoris affectio, quæ erga filium ſit, eadem erga nepotem ex illo filio extitiſſe creditur, vt dixi ſuprà *hoc capite numero* 11. *&* 12.

19 Secundò: † in fideicommiſſorum verbis interpretandis non fictio, ſed veritas ſemper eſt attendenda, *l.fideicommiſſum.*76.*ff.de condition.& demonſtr. l.Statius Florus.*48.*§. Cornelio Felici, ff.de iur. fiſci, l.fin. C.de his, qui veniam ætatis impetrau. Purpurat.conſ.* 422.*n.*6.*lib.*2. *Cephal.conſ.*489.*nu.*8.*&* 9.*lib.*4. Sed ſi repræſentationē admitteremus, à veritate recederetur, ſiue repræsētationem fictione, ſiue priuilegio inductam eſſe affirmes, vt dixi ſuprà *lib.*1.*cap.*6. diuerſæ enim perſonæ ſunt, vt ibi dixi *n.*4. & frater in ſecundo, fratris alterius filius in tertio ſit gradu, filius reſpectu patris in primo, nepos verò in ſecundo gradu, ita vt filius nepote, frater filio prædefuncti fratris vno ſint gradu proximiores, vt dixi ſuprà *lib.*1.*cap.*8.*num.*2.*& lib.*2.*cap.*1.*nu.*2. Ergò repræſentatio erit excludenda, & proximus naturaliter admittendus, vt dicit *Crotus conſ.*39.*num.*5.*inter conſilia Rubei Alexandrini.*

20 Tertiò: † ſententia iſta probatur ex *l peto.*69.*§.fratre, ff.de legat.*2. in illis verbis: *Ita res temperari debet, vt proximus quiſque primo loco videatur inuitatus*, & Iuſtiniano in *l.vltim.C. de verb.ſignificat.* dicente: *Et hoc videlicèt gradatim fieri*. Sunt enim iſta planè contraria, & quæ ſimul ſtare non poſſunt; vt ſecundùm graduum diſtinctionem ex fideicommiſſo ſuccedat, & vt repræſentationis iure ſuccedatur, cùm repræſentatio graduum tollat diſtinctionem, *Auth. poſt fratres* 1. *&* 2. *C.de legitim. heredib.*

21 Quartò: † hoc probat Iuriſconſultus Modeſtinus in *l. cùm ita, aliàs l.omnia* 32.*§.in fideicommiſſo.ff.de legat.*2. vbi ait præferri eos, qui primo gradu ſunt procreati: quo verbo, *Procreati*, quandam ſignificat naturalitatem, quæ per repræſentationis fictionem, ſiue priuilegium, nec tolli, nec induci poteſt. Is enim repræſentationis iure demum ſuccedere poteſt, qui in remotiore, non qui in proximiore gradu procreatus eſt. Nec rurſus repræſentatio fingit aut fingere poteſt, eum, qui in remotiore gradu procreatus eſt, in proximiore eſſe procreatum, ſed tantùm operatur, vt in eius, qui in priore gradu procreatus erat, locum, gradumque ſubingrediatur, vt dixi ſuprà *num.*1.*cap.*10.*à nu.*3. quæ fictio, ſiue priuilegium cum ipſa procreatione & natiuitate commune nihil habet.

22 Quintò: † ſi verum eſt, quòd iidem interpretes, ſecundùm veriorem opinionem volunt, vt dicemus infrà *cap.*10.*&* 11. repræſentationi locum non eſſe, ſiue, *Salua gradus prærogatiua*, ſiue, *proximiores*, teſtator ipſe ſubſtituerit, cur ſubſtituta ſimpliciter familia, aliud eſſe volumus, cùm hoc etiam caſu proximiores inuitatos, & ſaluam gradus prærogatiuam eſſe prudentes velint? Cur aliter legum, aliter verò teſtatoris verba interpretamur.

23 Sextò: illud † certè nullo modo ferendū, vt fratris filius in fideicommiſſo per patruum relicto cum alio ſuperſtite patruo cōcurrat. Iuſtiniani enim conſtitutio in *Nouella* 118.*cap.*4.*& in Auth ceſſante, C.de legit.hered.* quę ius hoc nouum toti Iuriſprudentiæ antiquæ incognitum induxerunt, de ſola inteſtatti ſucceſsione, non etiam de fideicommiſsis, & teſtamentaria ſucceſsione locuta eſt, vt dixi ſuprà *lib.*1.*cap.*6.*à num.*25. in quibus ius vetus proinde manſit incorrectum, *l.præcipimus.*32.*in fine C. de appellat.* & cum alijs iuribus & Doctoribus notaui ſuprà *lib.*2.*cap.*14.*num.*10 *& cap.*26.*num.*2 Nec enim

24 † alia hodie eſt teſtatoris voluntas fideicōmiſſum familiæ relinquentis, quam quæ Modeſtini temporibus ſimili fideicommiſſo relicto, quia nec ſenſus verborum immutatus eſt, neque aliud quicquam præter ius ab inteſtato ſuccedendi. Cùm repræſentationis ius locū olim nō haberet, ne quidē inter deſcentes, niſi in ſuis heredibus, vt patet dictis ſuprà *lib.*1.*cap.*5.*num.*8.*lib.*2.*cap.*2.*num.*3.*& cap.*10.*à num.*11. cuius tamen ſuitatis certum erat nullam haberi poſſe rationem in fideicommiſſo non ſuis heredibus, ſed familiæ relicto *l.peto.*69.*§.vlt.de legat.*2. vbi emancipatos etiam admitti dicitur.

25 Septimò: † ad hanc opinionem defendendam non parum moueri debet quod fieri non poſsit, vt cùm de huiuſmodi fideicō. miſsis quæritur, idipſum obſeruemus, quod in ſucceſsione inteſtati ſeruaretur, ſiue de aſcendentium ſiue de patrui bonis tractemus. Conſtat enim fideicommiſſum familiæ relictum, non alios inuitare, quam qui

nari

nati vel concepti proximiores ſint eo tẽpore quo fideicommiſſi conditio extitit, licèt nati vel concepti ſint poſt mortem teſtatoris, cum alia fideicomiſſa, vt plurimum conditionalia ſint, vel hoc ipſo quod poſt grauati mortem relinquuntur, Cyn. Bart. & DD. in l. 1. C. de his qui ante apertas tab. DD. in l. quod dicitur, ff. de verb. obligat. Anton. Faber lib. 14. coniect. iur. cap. 9. pag. 106. & to. 3. de errorib. prag. decad. 54. error. 9. pag. 93. in fin. Quicquid natos vel ſaltem conceptos eſſe debere tempore mortis teſtatoris contra Socinum & Alciatum affirment Nicol. Valla de reb. dub. tract. 4. n. 1. in fin. pag. 110. & ſeq. & alii. In
26 diſpoſitionibus autem conditionalibus † nemo dubitat, quin conditionis, non diſpoſitionis, aut mortis teſtatoris tempus inſpiciẽdum ſit, l. intercidit. 59. l. cum qui poſt. 104. ff. de condition. & demonſtr. l. cum pater. 77. §. hereditatem filius, ff. de legat. 2. At in ſucceſsione inteſtati inſpiciendum eſt tempus mortis, aut ſaltem delatæ legitimæ hæreditatis, & cum patremfamilias inteſtatum deceſſiſſe certum eſt, l. 2. §. proximum, ff. de ſuis & legit. Non ergo fieri poteſt, vt qui familiæ ſuæ fideicõmiſſum reliquit, de ipſis vocandis, quos lex ad inteſtati ſucceſſionem, ac ipſo ordine vo-
27 caret, cogitare videatur. Cum inter † delatæ ſucceſſionis legitimæ & fideicommiſſi euenientis conditionis tempus pleroſque mori contingere poſſit, d. §. hereditatem, l. Statius Florus. 48. §. Cornelio, ff. de iur. Fiſci, Poſſetque noſtrorum traditioni eo demum caſu locus fieri, quo teſtator aliquis tam ſtultus reperiretur, qui ea bona quæ familiæ relinquere vellet, extraneo ipſe legaret, cum onere fideicõmiſſi pure ſtatimque familiæ reſtituendi. Nã qui eligit vnum ex familia, cur eum grauet, vt ſtatim familiæ bona illa reſtituat? An nõ perinde manebunt in familia, etiamſi non, niſi poſt mortem ſuam, reſtituere rogatus ſit ille, qui eſt de familia.

28 Octauo: † hoc repræſentationis ius excludit ratio illa nimirum, quod ſi in fideicommiſſis repræſentatio quoq; locum haberet, conſequens fieret, vt fideicommiſsi conditionalis tranſmiſsio aduerſus omnes iuris regulas induceretur, l. is cui 42. ff. de oblig. & actio. & probat latius Anto Fab. lib. 6. Codic. Fabrian. tit. 29. de his qui ante apert. tab. definit. 2. cum decedẽs ille poſt poſſeſſoris mortem fuerit vocatus, & ſic ſub conditione, cum dies incertus, qualis eſt mortis, pro conditione habeatur, l. 1. §. 2. l. dies incertus 75. ff. de condit. & demonſt. l. talis ſcriptura. 30. §. ſed & ſi ſub conditione, ff. de legat. 1. Ant. Pichar. in §. heres & pure 12. n. 11. 19. & 29. inſt. de hered. inſtituen. Cuiac. lib. 18. obſeruat. c. 1. & Donel. lib. 8. comment. iur. ciuil. 31. §. 1.

29 Ergo † ante vltimi poſſeſſoris mortem trãſmitti non potuit dicta l. 1. §. 2. ff. de condition. & demonſtrat. d. §. Cornelio Fetiei legis Statius Florus 48. ff. de iure Fiſci, l. ſi in perſonam. 21. C. de fideicommiſ. l. vlt. C. quando dies legati cedat, gloſ. verbo, derelictis in l. vnic. C. de his qui ante apert. tab. vbi DD. communiter, Doctores poſt gloſſam in l. heres mei, §. cum ita, ff. ad Senatuſconſ. Treb. Pariſ. conſil. 9. n. 16. conſ. 18. n. 66. & 67. lib. 2. conſ. 21. à num. 1. lib. 3. Socin. ſen. conſ. 14. num. 7. lib. 3. Gozadin. conſ. 29. num. 17. Menoch. conſ. 95. num. 180. iuncto numer. 103. & conſil. 105. numer. 57. lib. 1. Surd. conſ. 253. num. 27. & conſ. 267. num. 38. lib. 2. Mantica de coniectur. vltim. volunt. lib. 11. tit. 20. numer. 1. & Viuius deciſ. 300. numer. 6. lib. 2. Ant. Gamma deciſ. Luſitan. 160. numer. 1. & 2. Gail. obſeruat. 132. num. 1. par. 2. Ludouic. Peguera deciſ. Cathalon. 100. & Anton. Faber dicta definit. 2. & dicto lib. 6. tit. 22. de fideicommiſſis, definit 38. in princip. Vincen. de Franch. deciſ. 525. numer. 1. par. 3. & Ioan. Gadd. de contrah. & committe. ſtipulat. cap. 9. concluſ. 8. in princip. & loquentes de die incerto Maranta conſ. 8. ante num. 7. & Tiber Decian. conſ. 29. numer. 15. 16. & 17. vol. 4.

30 Quod etiam † obtinet in ſuis heredibus, vt cum communi opinione dicit Socin. ſen. d. conſ. 14. num. 7. & conſ. 74. num. 1. lib. 4. latè Marc. Anton. Natta conſ. 551. à num. 15. lib. 3. Burſat. conſ. 71. n. 7. lib. 1. Beroius conſ. 94. per totum, lib. 2. Nauar. conſ. 14. n. 6. tit. de teſtamen. lib. 3. Tiber. Decian. d. conſ. 29. à n. 18. Menoch. d. conſ. 105. n. 27. Fab. de Anna conſ. 10. n. 8. Ioſeph. de Ruſticis poſt tractatum, an & quãdo liberi in conditione poſiti vocentur, conſ. 2. num. 16. & Viuius deciſ. 418. num. 10. lib. 3. Et ratione confirmatur, quia ſi patri hereditas grauati non fuit delata, in filios illam tranſmittere non potuit, cùm nemo, &c. l. traditio. 20. ff. de acqui. rer. domin. l. nemo plus iuris. 54. ff. de regul. iur. regula nemo poteſt. 79. de regul. iur. lib. 6. Surd. conſ. 127. num. 28. vol. 1. Vincen. de Franch. deciſ. 544. num. 11. & Gipban. li. 2. de reg. iur. c. 5. p. 186. & 31. c. 8. p. 203.

31 Impoſsibile enim eſt † quòd quis tranſmittat hereditatem fratris aliquo modo non delatam, cùm prius tranſmittere quàm habere, & prius tranſmittere, quàm à iure cognoſci præpoſterum ſit, & conſequentia tranſmiſsionis ſine ſuo antecedente eſſe non poſsit. Vnde hereditatem non delatam non tranſmittit, quia non habet tranſmiſsibile, ſecundùm Bald. conſ. 132. verſ. Item fallit. lib. 2. & in fine, C. de liber. præterit. Quid enim effectu ipſo intereſt, an eo qui ad conditionale fideicommiſſum inuitatus fuerat, ante grauatum defuncto, trãſmiſsionis, an repræſẽtationis iure ad fideicommiſsi petitionem filium eius admittamus? An non vtroque caſu tantundem conſequitur.

32 Et ſi dicas † in hoc eſſe differentiam, quod
tranſmiſſio illi etiam prodeſſet, qui ipſe voca-
tus non eſſet, *l. vnic. C. de his qui ante apert. tab.*
repræſentatio autem quam in fideicommiſsis
dant interpretes, cum de aſcendentis bonis
agitur, non alii accommodatur, quàm qui ip-
ſe vocatus proberur, vt, dixi ſuprà *hoc capite,*
n. 5. facilè replicatur, poſſe perinde fieri vt
tranſmiſsionis ius ſibi vendicare velit aliquis
ex his qui vocati ſunt, vt ſcilicèt vel cũ proxi-
mioribus concurrat, à quibus alioquin ante-
uerteretur, vel iis qui in eodem conſtituti
ſunt gradu, præferatur, qui alioquin cum
33 eo concurrerent. Finge † teſtatorem inſtitu-
to fratre, & exhereditatis Titio ac Sempronio
liberis ſuis, ſiue bona, ſiue mala mente, ſub-
inde rogaſſe fratrem, vt poſt mortem ſuam
eiſdem Titio ac Semptonio & familiæ bona
reſtitueret. Tum viuo adhuc herede Titium
deceſſiſſe ſuperſtite fratre Sempronio, ſuper-
ſtitibus item liberis. Titii liberos ad hoc fi-
deicommiſſum vocatos eſſe certum eſt, cùm
ex familia ſint, neque tamen, quandiu Sem-
pronius viuit, proprio iure & ex propria
perſona fideicommiſſum petere poſſe: & quidẽ
duplici ratione, quarum prior illa eſt, quòd
Sempronius vno eos antecedit gradu; altera,
quod ille nominatim vocatus eſt: qua de cau-
ſa etiamſi gradu poſterior eſſet, præferri ta-
men deberet, *l. cùm ita, alias l. omnia* 32. §.
in fideicommiſſo, ff. de legat. 2. & ſic etiam
ceſſante ſic poſteriore ratione prior ſuffice-
34 ret. Quis tamen dixerit † tranſmiſſio-
nis iure eos admitti debere ob id ſolum quòd
fuerint & ipſi vocati? Longè ſiquidem plus
poſſet tranſmiſſio quàm vocatio, quia face-
ret, vt tanquam tranſmiſſarii concurrerent
cum patruo, cum quo tanquam vocati con-
currere non poſſent. Cur ergo repræſentatio-
nis iure eos potius admittemus? An fortè,
quia tranſmiſſio ſit odioſior? Imò fauorabi-
lior eſt: repræſentatio enim verè facit vel
fingit id, quod non eſt, tranſmiſſio autem
eius ſit iuris, quod vel in re vel ſaltem in ſpe
iam eſt, vt cernere eſt in tranſmiſſione le-
gati ſiue pure, ſiuè in diem certum relicti, ad-
eoque ſtipulationis conditionalis, *l. ſi poſt diẽ.*
5. §. 1. *& paſſim, ff. quando dies legati cedat,* §. *ſub
conditione* 5. *verſ.* Ex *conditionali ſtipulatione, in-*
35 *ſtit. de verb. obligation.* Deinde † in ipſis quo-
que aſcendentium hereditatibus hoc euenit,
vt latius tranſmiſſionis, quàm repræſenta-
tionis ius pateat. Iam enim oſtendimus ſu-
prà *libro* 1. *cap.* 5. *à numer.* 8. *libro* 2. *cap.* 1.
à num. 3. *& cap.* 10. *à num.* 11. ante Iuſtinia-
ni tempora ius ita fuiſſe, vt in ſuis duntaxat
heredibus repræſentatio locum haberet, cùm
tamen in cæteris aſcendentium hereditatibus
haberent deſcendentes tranſmiſſionis ius
poſt conſtitutionem Theodoſianam, quæ ex-
tat in *l. vnica, C. de his qui ante apertas tab.*
Cur ergo Titij liberos ad conditionale fidei-
commiſſum, quod patri & patruo ipſiſque
quoque fuerat relictum, magis admittemus,
vt in bonis aui per ius repræſentationis,
quàm vt iure tranſmiſſionis ſuccedant? Aut
quid iis nocebit iuris ratio, quæ tranſmiſſio-
nis viam præcludit, ſi cum interpretibus fa-
cias, vt ijs via repræſentationis pateat? Cùm
ius repręſentationis etiam in ſuis heredibus
non, niſi ex tranſmiſſionis iure, naſci videa-
tur, ſecundùm ea quæ de ſuitatis poteſtate
dictis in locis diſputaui.
36 Nonò: † illo etiam caſu quo deſcenden-
tibus conceſſum fuit, vt aſcendentium ſuo-
rum hereditates ad alios deſcendentes tran-
ſmitterent, non æquè tamen illud etiam, aut
conſtitutum, aut receptum eſt, vt ſi aliquod
iis fideicommiſſum ſub conditione ab aliquo
ex aſcendentibus relictum ſit, ad ſuos de-
ſcendentes id tranſmittere poſſint, vt dictum
remanet hoc capite, à numer. 28. Si ergo ius
tranſmiſsionis in aſcendentium hereditatibus
fauorabiliter inductum ad conditionalia fi-
deicommiſſa, quæ ab aſcendentibus fuerint
relicta, porrigi non poteſt, quis repræſenta-
tioni ſius, quod propter annexam fictionis &
mendacii notam minus eſt fauorabile, ad
fideicommiſſum conditionale ab aſcendente
relictum porrigi ferat, ob in ſolum, quod in
caſum legitimæ ab inteſtato ſucceſsionis à
Iuſtiniano inductum fuerit? Hic nimirum
intelligimus quemadmodum nihil commu-
ne, ita nec quicquam ſimile habere ius ab in-
teſtato ſuccedendi cum iure ſuccedendi ex fi-
37 deicommiſſo. Non obſtat quod † tranſmiſ-
ſio illa Theodoſiana, de qua in dicta l. vnic.
(licèt ab interpretibus ſanè quàm audacter
ad inteſtatorum ſucceſsiones protracta ſit, vt
defendunt ibi *gloſſa verbo, in liberos, in fine,*
Bart. n. 3. vbi DD. communiter, & poſt *Bal-
dum, Alciat. in l. ventre præterito.* 84. *num.* 36.
*in medio, ff. de acquir. hereditate, Duarenus
ad titul. ff. de acquir. heredit. capit.* 5. *fol.* 604.
verbis tamen ipſi conſtitutionis, non niſi in
ſucceſſionibus teſtamentariis, inductam fuiſ-
ſe conſtat, vt ex dicta *l. vnica patet, Cuiac.
in paratitla ad tit. C. de his qui ante apertas tab.
in fine, Hubertus Giphanius in dicta l. vnica,
pag.* 209. *col.* 1. *Anton. Pichard. in prin-
cipio, numero* 38. *inſtit. de vulgari ſubſtitu-
tion.* latius *Anton. Faber tom.* 2. *de erroribus
pragmaticorum, decade* 34. *errore* 9. *&* 10.
qui de legis intellectu tractant) tanto faci-
38 lius † ad conditionalia fideicommiſſa
porrigi potuiſſet, quanto illa ad ſucceſſio-
nis teſtamentariæ cauſam propius acce-
dunt: tum quoque cùm extra teſtamen-
tum, puta in codicillis, ſiue ex teſtamen-
to, ſiue ab inteſtato factis, relicta ſunt,
omni

Digitized by Google

omni enim caſu ex patrisfamilias voluntate ac diſpoſitione, & quidem expreſſa pendent, in quo maximè differunt à legitima inteſtati ſucceſſione, quæ tacitam dumtaxat patrisfamilias habet voluntatem, nec eam ſemper, puta ſi inteſtatus deceſſerit is, qui teſtamentum facere voluit, nec potuit, vt alios ſibi eligeret heredes, quàm quos lex ei ab inteſtato datura eſſet, *l. conficiuntur.* 8. §. *Codicilli, ff. de iure codicillor.* Cur ergo magis à legitimis aſcendentium hereditatibus ad fideicommiſſa conditionalia ad ius repræſentationis inducendum, quàm à teſtamentarijs ad ius tranſmiſſionis inducendum argumentari licebit;

39 Decimo: † ſi de teſtamentaria alicuius ex aſcendentibus hereditate agatur, nunquam auditum eſt, nepoti dandum repræſentationis ius, vt in ipſa hereditaria portione, ex qua pater eius fuiſſet inſtitutus, ex teſtamento tanquam inſtitutus ſuccedere poſſit. Alioqui in excogitanda poſthumi nepotis inſtuēdi formula fruſtra Gallus Aquilius tantopere laboraſſet, quem idcirco Aquilianum appellamus. Fruſtra etiam *lex Velled* de nepotis Velleani inſtitutione. Fruſtra denique Iuriſconſulti illam, vt noſtri vocant, cauſatiuam neceſſitatem iam nati nepotis inſtituēdi induxiſſent, etiam qui teſtamenti tempore à filio anteuerteretur, ne, ſi eum in ſui heredis locum viuo teſtatore ſuccedere contingeret, quaſi ſui heredis agnatione teſtamentum rumperetur, de quibus omnibus *in l. Gallus Aquilius.* 29. *cum ſuis §§. ff. de liberis & poſthum. & in l. poſthumorum.* 14. *ff. de iniuſto rupto.*

40 Potuiſſet enim † ius repræſentationi ſufficere; ſi in cauſa teſtamentaria, etiam tunc cùm de aui hereditate agebatur, locum habere potuiſſet. Quod ſi ius repræſentationis in teſtamentarijs aſcendentium hereditatibus, ne quidem ſuorum heredum fauore, locum non habet, ita vt teſtamentum, quamuis alioqui per ſe fauorabiliſſimum, rumpi facilius patiatur legislator, quàm hanc induci abſurditatem, tametſi ab inteſtato aliud ſemper obtinuiſſet, cur ſucceſſionem ex fideicommiſſo fortaſſis teſtamentario legitimæ ſucceſſioni hac parte potius quàm teſtamentariæ comparari volumus? Et verò non quemadmodum ciuis Romani voluntatem, ſiue teſtatus ille ſit, ſiue quam aliam vltimæ voluntatis ſpeciem etiam ab inteſtato condiderit, lex ſubſequitur, ita teſtatorem aut eum qui ab inteſtato quoque voluntatem ſuam quoquomodo declarat, ſubſequi legis voluntatem dici poteſt. Quid enim attinet ſupremum elogium condere, ſi nihil aliud quis facere velit, niſi quod etiam tacente ip-
41 ſo lex factura erat? Itaque† cùm, ſiue de aſcēdentium, ſiuè de trāſuerſalium bonis diſputetur, in fideicommiſſis repræſentationi locum eſſe negamus, non ad teſtatoris adfectionem referenda eſt, vt à Baldo & Doctoribus factum fuit, ſed ad meram iuris rationem, quæ pluribus ſub nomine collectiuo ad eadem bona vocatis ſiue ab homine, ſiue à lege, graduum diſtinctionem ſeruari vult, vt qui proximior eſt, cæteris præferatur. Ad quid enim graduum obſeruatio & diſtinctio apud Iuriſconſultos, niſi vt ſciatur ordo ſucceſſionis ſiue ex teſtamento, ſiue ab inteſtato, *l. Iuriſconſultus.* 10, *& toto titulo ff. de gradibus*, niſi, ſi quo caſu aliter nominatim cautum eſt, quod in hereditatibus legitimis aliquot caſibus, & pro temporum varietate aliter atque aliter conſtitutum; at in teſtamentariis numquam receptum eſt, in fideicommiſsis verò ſiue ex teſtamento, ſiue ab inteſtato relicta proponantur, multo minus dicendum.

42 Hanc† vltimam & principalem ſententiam tenent *vald. in l. cùm ita, § in fideicommiſſo in fine ff. de legat.* 2. quem ſecundum viginti ſex *Doctores* quos refert *Iacob. Menoch. in ſua additione ad libro* 4. *præſumptione* 95. *ſuper numerum* 14. *in principio*, & triginta quattuor *Doctores* refert *Ioannes Vincen. Honded. conſ.* 70. *numero* 19. *lib.* 1. & quos retuli ſupra *lib.* 1. *c.* 9. *numero* 17, vltra quos *Anton. Gomez in lib.* 40. *Tauri numero* 41. *Valent. Forſt. lib.* 4. *de ſucceſſionibus ab inteſtato, capit.* 22. *à numero* 1. *Angel. Matthæacius libro* 2. *de legatis & fideicommiſſis, cap.* 6. *Anton. Faber lib.* 6 *Codicis Fabriani, tit.* 19. *de verbor. ſignification. definitione* 10. *ab initio*, poſt multos *Aluar. Valaſc. de iure emphyt. quæſt.* 50. *num.* 31: *Milanenſ.* deciſ. 9. *num.* 41. & magis communem dicunt *Riminald. Iun. conſ.* 544. *num.* 69. *lib:* 5. *& Gaſpar Theſaur. lib.* 1. *forenſium quæſtion. quæſt.* 35. *num.* 40. & omnium rectius idem *Antonius Faber tom.* 3. *de erroribus pragmatic. decade* 55. *errore* 4. *&* 5.

43 Licèt † ex dictis ſupra argumentis pro cōtraria parte adductis ſatisfactum videatur, breuiter tamen eorum cuilibet ſpecialiter reſpondebo: Et primo non obſtat axioma illud, quod dicit in fideicommiſſis familiæ relictis eodem, quo ab inteſtato, ordine ſuccedi, ex *l. vlt. C. de verbor. ſignification.* quia in prima legis parte familiæ nomine parentes, liberos, omneſque propinquos, ſubſtantiam, libertos, patronos, necnon ſeruos contineri Iuſtinianus affirmat: poſtea de fideicōmiſſis familiæ ſimpliciter relictis loquens, propinquos, ſed etiam his deficientibus. generum & nurum poſt quos libertos gradatim venire dicit. Ex quibus conſtat ibi non eo ordine, quo abinteſtato, ſuccedi: tum quia *inſtin.* verba hæc, *Et hoc videlicet gradatim fieri*, protulit, vbi repræſētationē denegauit, vt perpendi

44 pendi ſuprà *hoc cap. num.*20. Præcipuè † in
huiuſmodi fideicommiſſo, quod prima ſuc-
cedentis aditione extinguitur, cùm familiæ
tantùm nomen fideicommiſſorum multipli-
cationem inducere non poſsit, & vulgaris &
non fideicommiſſaria cenſeatur facta ſubſti-
tutio, vt latè defendunt poſt alios contra
alios *Molin. lib.*1.*de Hiſpanor.primog cap.*5,*n.*
24. *Simon de Prætis lib.*3.*de interpretat.vltimar.*
*voluntar.interpretat.*3.*dubitat.*1.*ſolut.*9.*à nu.*1.*à*
*pag.*135. *&* *Anton Fab. lib.*14.*coniecturar.cap.*
14.*pag.*127. & latiùs *tom.* 3. *de erroribus prag-*
*maticorum, decad.*54. *error.*8. *cum duobus ſeqq.*
Tum etiam, quia ſi in ea lege ordo ab inte-
ſtato omnino ſeruandus eſſet, non admitte-
rentur ad tale fideicommiſſum gener, nurus,
& liberti, quos ab inteſtato excluſos eſſe
manifeſtè conſtat latiùs de intellectu dicam
infrà *cap.*11.*num.*20.

45 Secundo argumento † ſatisfit dicendo, te-
ſtatorem cum iuris communis diſpoſitione
ſe conformaſſe regulariter intelligendum
eſt, ſed argumentum ab inteſtato ſucceſsio-
ne non eſſe ſumendum, imò à cauſa teſta-
mentaria defuncti mens interpretanda eſt,
vt dixi ſuprà *hoc cap. num.*38. Et cùm in te-
teſtamentarijs cauſis repræſentationi locus
non ſit, iuxta dicta in tranſcurſu huius capi-
tis, dicendum eſt in fideicommiſsis eam
ceſſare iuxta defunctorum voluntatem, &
ſic argumentum non procedere.

46 Ad argumentum † tertium reſpondetur,
quòd dicta *l.cùm auus* 102. *ff. de condition.&*
demonſtrat.dicta l.cùm acutiſſimi. 30. *C.de fidei-*
commiſ. non conueniunt huic quæſtioni, &
ab ea diuerſæ ſunt: quia in dictis legibus
grauatus, ſi intra trigeſimum annum mo-
reretur, patruo ſuo hereditatem reſtituere,
hereditatem poſsidebat: liberi tamen eius
ad fideicommiſſum, vt fideicommiſſarij non
admittuntur, ſed ea bona in paterna here-
ditate ex teſtamento ſiue ab inteſtato inclu-
ſa reperiuntur: pietatis namq; paternæ con-
iectura, vt minus ſcriptum, quàm dictum ſit,
operatur, ſcilicet, vt ſubintellecta illa condi-
tio, *Si ſine liberis deceſſerit*, fideicommiſſum
47 deficere faciat. At in noſtro caſu † præde-
functus pater fideicommiſſum ab alio poſ-
ſeſſum nunquam occupauit; & cùm ante cō-
ditionis euentum, hoc eſt, vltimi poſſeſſoris
mortem deceſſerit, tranſmittere non potuit,
vt dixi ſuprà *hoc capite, nu.*29. *&* 30. Filij au-
tem eius non de extinguendo, ſed de con-
ſeruando fideicommiſſo agunt. Præterea pie-
tas, & amor, quantuſque ſit, operari
non potuit, vt nepos præteritus ab auo, qui
filium inſtituerat, cenſeatur quoque inſtitu-
tus, vel admittatur ex patris tranſmiſsione,
qui ante auū deceſsit, imò cōtra aui volun-
tatem & diſpoſitionem rumpit eius teſta-
mentum; vt dixi ſuprà *hoc capite, nu.*39.*&* 40.

48 Ex omnibus † dictis conſtat reijciendam
eſſe diſtinctionem, & Doctorum concordiā
dicentium, in fideicommiſſis ab aſcenden-
te vel tranſuerſali, veluti fratre ſiue patruo
relictis, in quorum hereditatibus ab inte-
ſtato repræſentationi locus eſt, ſimiliter re-
præſentationem procedere, & in his termi-
nis primam Accurſij affirmatiuam opinio-
nem intelligendam eſſe. At ſi fideicommiſ-
ſum relictum ſit ab alio vlteriori tranſuerſali,
in cuius hereditate non habet locum repræ-
ſentatio, procedere ſecundam *Baldi* negati-
uam ſententiam. *Rota Romana diuerſ.deciſ.*
448.*num.*4.*parte* 2.*in nouiſſim.Surd.deciſ.*126.
*num.*12. *Anton.Theſaur.deciſ.*65.*num.*3.*Cæſar.*
*Barzius deciſ.*93.*num.*9. *Anton.Fab. lib.*6.*Co-*
*dic. Fabriani, tit.*22. *de fideicōmiſ.definition.*8.*&*
10.*Benintend.deciſ.*88. *num.*3. *& ſeq. Ioſeph.de*
Ruſticis in commentarijs ad l.cum aui, ff.de con-
*dition.& demonſtrat. lib.*2.*cap.*10.*nu.*38.*& ſeq.*
Philip.Paſchalis 4.*parte de viribus patriæ pote-*
*poteſtatis, cap.*6,*num.* 23. & cum triginta octo
Doctoribus tenet *Iacob.Menochius in ſua addi-*
tione ad præſumptionem 95. *ſuper num.*14. *pag.*
28.*col.*1.*verſic. tertia eſt ſententia, lib.*4.& cum
alijs *dominus don Ioannes del Caſtillo, lib.* 3.
*quotidian.controuerſ.iuris, cap.*19.*num.*219.

49 Neque † obſtat Doctoribus diſtinguenti-
bus & opiniones contrarias concordanti-
bus magis eſſe credendum tanquam verita-
ti propinquantibus, vt cum multis tenēt *Frā-*
*ciſcus Marc.queſt.*817.*num.*10.*parte* 2.*Rota Ge-*
*nuæ de mercatura deciſ.*20.*nu.*5.*Cacheran.deciſ.*
21.*num.*16. *Ioſeph. Ludouic.deciſ.Peruſina* 72.
*num.*10.*part* 2. *Caualcan.deciſ.*15.*num.*2.*deciſ.*
33.*num.*20.*deciſ.*44. *num.*37. *parte* 1.*& Surd.*
*deciſ.*126.*num.*12. *& conſ.*5.*nu.*27. *& conſ.*80.
*num.*31.*vol.*1.*& Anton.Maria Coracius in tract.*
*de communi opinione.lib.*1.*tit.*6.*num.*80.*& ſeqq.*
*in tom.*4.*communium diuerſorum.* Illud enim
procederet, quando veritas opinionis bene
percipi non poſſet, ſecus autem dicendum,
ſi de vera opinione, vt in noſtro caſu, conſta-
ret, tunc omnibus veritas erit præponenda;
l.Imperatores. 29.*§.mulier, ff.de probationibus, l.*
*nemo.*31.*in fine, C.de ſententijs, & interlocutioni.*
omnium iudic.cap.veritate 4.*diſtinction.*8.

SVMMARIVM.

1 *In maioratibus, vinculis, & fideicommiſſis perpe-*
tuis noſtris repræſentatio procedit.
Ex teſtatoris expreſſa ſiue coniecturata volun-
tate repræſentationi locus eſt.
2 *Filij repræſentationi locus eſt, quando aliqui mi-*
nus dilecti magis dilectis in ſucceſſione fidei-
cōmiſſi tranſuerſalis à teſtatore anteponuntur
ſecundùm aliquos, ſed reprobatur.
In eodem fideicommiſſo repræſentatio procēdit
quando

Digitized by Google

quando eandem affectionem tam erga fratris filium, quàm fratrem teſtator demonſtrauit. Sed reprobatur.

3 *In teſtatoris diſpoſitione vocãtis fratres, & eorum liberos ſeu deſcendeutes repræſentatioui locus eſt. Sed reprobatur.*

4 *Teſtator dicens, ſuccedatur in ſtirpem, & non in capita, repræſentationem indiſtinctè admiſit. Declara à num. 6.*

5 *Stirps ex plnribus diuerſiſque gradibus conficitur, & ex toto ipſo genere vnnm corpus reputatur, vndè nnlla differentia eſt inter paulò proximiorem & paulò remotiorem.*

6 *Clauſula,* In ſtirpem & non incapita ſuccedatur, *interpretanda eſt, vt procedat tantùm, quãdo ſucceſſuri ſunt æquè proximi, & in eodem gradu, & expone num. 7.*

8 *Clauſula illa,* In ſtirpem & non in capita ſuccedatur, *ſuperflua & inanis eſt, quando de ſucceſſione fideicommiſſi contenditur inter patruum & nepotem ex fratre.*

9 *Singuli ex propria perſona venientes in capita ſuccedunt.*

10 *Proximi licèt in gradu remotiore, ad ſuccedendum nou indigent repræſentatione, quoties proximus gradus ab alio occupatus nou eſt, ſed repræſentationis capaces ſunt. Exiſtentes verò in primo gradu incapaces ſunt repræſentationis.*

11 *Erròris cauſa refertur, qua Doctores dixerunt indiſtinctè clauſulam,* In ſtirpem & non in capita ſuccedatur, *repræſentatiouem operari.*

12 *Repræſentatio procedit, quando teſtator cuiuslibet heredis lineam diſtributiuè conſiderauit. Sed declara ibi.*

13 *Repræſentationi locus eſt, quando ſub hereditaria qualitate fideicommiſſum relinquitur. Sed declara ibi.*

CAPVT. VIII.

De limitationibus præcedentis opinionis denegantis in fideicommiſſis familiæ aut alio nomine collectiuo relictis Repræſentationem.

1 SVprâdicta † negatiua ſententia limitãba eſt, primò in noſtris maioratibus, vinculis, & fideicommiſſis perpetuis, vt diſputaui ſuprà *hoc libro, cap. 4. & 5.*

Secundò, limitanda eſt, quoties teſtatoris expreſſa vel coniecturata voluntas repræſentationem deſiderat, vt dixi ſuprà *lib. 1. cap. 5. à num. 14. & cap. 13. num. 8. & à nu. 12.* & loquens de fideicommiſſis, dicunt *Molina lib. 3. de Hiſpanor. primog. cap. 8. num. 5.* & poſt alios *Iacob. Menoch. conſ. 200. num. 72. lib. 2.*

2 Sed quia † teſtatoris tacita ſiue coniecturata voluntas præſumptionibus & coniecturis detegitur, reſtat ſolùm, vt de aliquibus coniecturis diſputemus. Prima coniectura eſt, quando aliqui minus dilecti magis dilectis anteponerentur: nam tunc in ſucceſsione fideicommiſsi tranſuerſalis vltra patruum repræſentationi locus eſt, vt poſt *Ruinum, & Socinum iuniorem dicit Menoch. conſ. 124. num. 71. verſiculo Quarto.*

Secunda coniectura eſt quando teſtator tàm erga fratris filium, quàm erga fratrem eandem & parem affectionem demonſtrauit, nam tunc fratris perſonam filius repræſentat, vt cum patruo concurrat, *Menoch. dict. conſ. 124. num. 76. & conſ. 357 num. 11. lib. 4. & præſumptione 95. n. 37. lib. 4.* Has duas coniecturas veras non eſſe credo, quia in repræſentatione inducenda mera iuris ratio, & non teſtatoris affectio attendenda eſt, vt dixi in *capite præcedente, à num. 17. & num. 41.*

3 Tertia † coniectura eſt, quando teſtator fratres & eorum liberos, ſeu deſcendentes vocauit: tunc namque vno fratre præmortuo filius eius vnà cum patruo ad alterius patrui vel tranſuerſalis ſucceſsionem admittitur, ita dicunt *Corneus, Socin. Senior, Decius, Ruinus, Pariſius, Socin. iun. Craueta, Torniellus, & Portius Imolenſis,* quos refert, & ſequitur *Menoch. dicto conſ. 124. num. 78. verſic. Sextò accedit, & conſ. 200. num. 68. 71. & 74. lib. 2. & conſ. 357. n. 14. lib. 4.* Sed coniectura iſta admittenda non eſt, quia verbum illud, *Liberos, ſeu deſcendentes,* collectiuum eſt, & ſic procedit ad impediendam repræſentationem, quod in præcedente capite latè diximus.

4 Coniectura † quarta eſt, quãndo teſtator dixit, quòd in ſtirpẽ & nõ in capita ſuccedatur: nam tunc ſenſit, quòd filius in patris locum ingrediatur, vt affirmant *Beroi. qu. 114. num. 4. Anton. Gabriel lib. 4. communium, tit. de fideicommiſſis concluſ. 3. num. 20. Tiber. Decian. conſ. 9. num. 54. verſ. Tertia coniectura, & nu. 62. lib. 2. cõſ. 21. in fine, & conſ. 55. n. 25. lib. 3. & cum Fulgoſio, Caſtrenſi, vtroque Socino, Ruino, Pariſio, Torniello, Portio, & Burſato, Menoch. dicto conſ. 124. num. 66. in fine, & dicta præſumptione 95. n. 35.* & alij relati per *Vincent. Honded. conſ. 63. n. 4. lib. 2. Petra de fideicommiſſis, quæſt. 11. à nu. 130. Marcus Ant. Peregrin. in eodem tractatu, art. 21. num. 18.* & cum multis Doctor *Martha 3. par. de clauſulis, clauſula 43. à num. 1.* Huius ſen-
5 tentiæ † ea ratio eſt, quia ſtirps ex pluribus diuerſiſque gradibus conficitur, & ex toto ipſo genere corpus vnum reputatur, ideòq; inter paulò proximiorem & paulò remotiorem differentia nulla eſt; cùm is paulò remotior vnitatis ratione æquetur proximiori. Et ſimile eſt quod poſt Curtium iuniorem, & Socinum iuniorem ſcripſit idem *Menoch præſumptione 94. num. 29. lib. 4.* dicens ſub filiorũ nomine nepotes contineri, quoties filij in ſtirpes, & non in capita fuerint ſubſtituti.

6 Con-

Digitized by Google

6 Conie&ctura † iſta reijcienda eſt: quia qui
ptoximior eſt, ad fideicõmiſſum tantùm ad-
mitti debet, vt latè dixi in *capite præcedente, à*
*num.*14. Etſi enim teſtator præceperat, vt ex
huiuſmodi fideicommiſſo in ſtirpes & non
in capita ſuccederetur, quæ ſucceſſionis for-
ma ius repræſẽtationis ſupponit, à quo nimi-
rum originem & perpetuam cauſam ſuam
trahit, vt ſæpe ſæpiùs ex §. *cùm filius* 7. & §. *vl.*
inſt. de hereditatib. quæ ab inteſtat. deferun. dictum
eſt. Nihil tamen vetat clauſulam ea donari
interpretatione, quæ facere poſſet, vt ex om-
ni parte voluntas teſtatoris conſeruetur, id-
eſt, vt ex ea parte, qua præceperat, vt in ſtir-
pes, non in capita ſuccederetur, nimirum re-
lata, reſtrictaque ad eum caſum, quo fideicõ-
miſſum peterent illi, qui æquè proximi & in
eodem gradu ſuccedendi eſſent: quod con-
tigiſſet, ſi ante fratrem, de cuius bonis tracta-
tur, alij fratres duo deceſſiſſent, vnus qui-
dem filio vno ſuperſtite, alter autem pluri-
7 bus relictis. Tunc † enim dubitari non po-
tuiſſet, quin æquo iure fratrum omnium filii
ad fideicommiſſum admitti deberent, cùm
omnes æquè proximi, & in pari gradu eſſent
conſtituti, ſolaque illa dubitatio ſupereſſe
poterat, an in ſtirpes admitti deberent, quo-
modo admitterentur, ſi ab inteſtato ſuccede-
rent auo, *dicto* §. *cùm filius*, an in capita, quo-
modo ſuccedere illos hodie patruo debere
magis communiter vulgò probatur, vt dixi
ſuprà *lib.* 2. *cap.* 26. *à num.* 1. in qua quæſtione
fratrum filios in capita ſucceſſuros fuiſſe fa-
tendum eſſet, niſi teſtator contrariam ſucce-
dendi formam verbis teſtamenti præſcripſiſ-
ſet. Non modò ſi eos ſequeremur interpre-
tes, qui ex fideicommiſſo ſuccedendi ius ex
iure inteſtatæ ſucceſſionis metiuntur, quan-
doquidem in capita ſecundùm ſuprà dictam
receptiorem noſtrorum ſententiam iure Re-
gio comprobatam in patrui bonis iſti fratrũ
filii quoque ſuccederent, ſed etiam iuxta eam
opinionem, quam nos ſuperiore capite verio-
rem arbitramur, vt ex fideicommiſſo, quod
pluribus ſub nomine collectiuo relictum eſt,
ſemper in capita ſuccedatur, niſi cùm teſta-
tor aliud vult, quia nec alii ex fideicommiſ-
ſo vnquam ſuccedere poſſunt, quàm qui ex
peoptia perſona tanquam vocati, & inuitati
ſuccedunt: quæ res ius ſucceſſionis in capita
perinde ac ius repræſentationis in ſtirpes
ſucceſſionem inducit. At in propoſita ſpe-
8 cie, † cùm inter fratrem ſuperſtitem, & fra-
tris prædefuncti filium, quorum vnus proxi-
mior, alius verò remotior erat, de fideicom-
miſſo contenderetur, illa clauſula, per quam
in ſtirpes ſuccedi teſtator iuſſerat, inanis re-
linquebatur, quia nec de illo, an in ſtir-
pem, an in capita ſuccedendum ſit, vnquam
diſputari poteſt, niſi cùm de ſucceſſione inter

eos contenditur, qui pari & æquo ſunt gra-
du. Cùm repræſentationis beneficium fa-
ciat, vt qui in gradu ſint remotiores cum
proximiore nihilominus concurrant, vt dixi
ſuprà *lib.* 1. *cap.* 8. quis vnquam dixerit, aut
æquum putauerit, remotiores illos, qui ex
vna perſona plures ſuperſint, in capita ſucce-
dere debere? Ita ſiquidem fieret, vt multo
plus ferrent illi, quàm proximior; à qua in
totum ſummo iure excludi deberent, adeo-
que plus quam laturus eſſet ille, cuius gradũ
repræſentant, quod nimis abſurdum & ini-
9 quum foret. At cùm, ii † qui ſuccedunt, pa-
ri gradu ſint, nec tamen in primo, ſed in re-
motiore, quod perſona nulla ſit, quæ primũ
gradum occupet: tum verò de ſucceſſionis
forma quærendum eſt, ideſt, an in ſtirpes, an
in capita ſuccedi oporteat: quod vtroque
modo ſuccedi nihil vetet pro arbitrio legiſ-
latoris, in capita quidem, quoniam ex pro-
pria perſona ſinguli ſuccedunt, *l.* 2. §. *hac here-*
ditas, ff. de ſuis & legitim. in ſtirpes verò, quia
alius præcedit gradus, qui repræſentationis
fictionem ſiue beneficium commodè admit-
tit. Porrò teſtamento ritè condito non alius
quàm teſtator ipſe quærendus eſt legislator,
cuius quælibet voluntas, ſi modo iuſta ſit,
lex eſt, vt dixi ſuprà *lib.* 1. *cap.* 5. *n.* 14. Cùm
10 igitur, † vt in ſtirpes & non in capita ſucce-
deretur, teſtator iuſſerit, non aliud is voluiſſe
credendus eſt, quàm vt, ſi contingeret proxi-
miores plures in remotiore, ſed pari tamen
gradu conſtitutos eſſe, eo demum caſu in ſtir-
pes ſuccederent, quaſi iure repræſentationis,
quod nullo proximitatis obſtaculo impedi-
retur; at non item ſi quidam eſſent proximio-
res, alii verò remotiores. Tum enim proxi-
miorũ cauſam potiorem omninò eſſe opor-
tere, nec remotioribus permittendum, vt in
ſtirpes repræſentationis iure ſuccedant, qui
nullo modo ſuccedere poſſunt, cùm nec vllo
modo vocati ſint. Siquidem inter eos, qui
diſpari ſunt gradu, ordo proximitatis neceſ-
ſariò aliquis eſt; ius tamen repræſentationis
non eſt neceſſariò, ſed tantùm eſſe poteſt, eo
nimirum caſu, quo vel teſtator, vel alius quiſ-
que ille ſit legiſlator, ita præceperit. Proxi-
mitas, & proximitatis paritas in gradu quã-
uis remotiore, ad ſuccedendum non indiget
quidem repræſentationis iure, ſi modò prio-
ris gradus perſona nulla ſit, quæ peoximio-
rem ſe dicere poſſit, ſed tamen capax eſt re-
præſentationis admittendæ, ſi gradus ſit re-
motior, qui ab alio gradu vacuo anteuerta-
tur, cuius repræſentationis primus gradus
non æquè capax eſſet, etiamſi à pluribus per-
11 ſonis occuparetur. Et hoc certè eſt, † quod
pleroſque fallit exiſtimantes ad inducendũ
neceſſariò repræſentationis ius ſufficere: cùm
teſtator in ſtirpes, non in capita ſuccedi vo-
luit,

Digitized by Google

luit, vt nulla ſit repugnantia ex parte rei, quominus induci poſſit, nec animaduertentes illud etiam requiri, vt teſtatoris voluntas verbaque illam patiantur interpretationem, cui ex contrario ſanè euidenter repugnant, quoties non niſi proximiores ſubſtituti proponuntur, ſatiſque eſſe debet, quod aliquo caſu poſſit contingere, vt & proximiores ſoli admittantur, ita tamen admittãtur, vt in ſtirpes ſuccedant, qui alioqui in capita tantùm ſuccedere deberent. Sic hanc interpretatur coniecturam *Curtius iun. conſ. 22. num. 16. conſ. 128. num. 3. & conſ. 161. num. 7. verſic. ad ſecundum, Socin. in conſ. 149. nu. 8. lib. 2. Marzarius 3. & de fideicommiſſis, quæſt. 34. Io: Vincen. Honded. conſ. 63. à num. 27. lib. 1. Surd. conſil. 262. nu. 19. verſic. Quartò reſpondeo, vol. 3. Mantica. lib. 8. de coniectur. vltim. volunt. tit. 8. nu. 18. & Ant. Faber. to. 3. de error. pragmat. decad. 55. error. 10. à pagina* 120.

Quinta eſt coniectura, † quando teſtator
12 cuiuslibet heredis lineam diſtributiuè conſiderauit, vt ſcilicet ex qualibet linea exiſtens in ſtirpem & non in capita ſuccedat, vt dicunt *Socin. in conſ. 116. num. 23. verſic. Quartò comprobatur, lib. 1. Menoch. conſ. 200. num. 79. lib. 2. & præſumptione 95. num. 39. lib. 4.* Sed contra hanc coniecturam conſiderari poſſunt adducta in *hoc capite, à num. 6.* iuxta quæ interpretanda eſt.

Vltima coniectura eſt, † quando ſub qua-
13 litate hereditaria fratribus & eorum deſcendentibus fideicommiſſum relictum fuit; hoc etiam caſu filius ingreditur locum patris, ſecundùm *Angelum in l. Gallus §. quidam rectè nu. 4. vbi Alexand. num. 6. ff. de liber. & poſthum. eũdem Alexan. conſ. 26. nu. 9. lib. 3. Ruin. conſ. 134. num. 15. lib. 2. & inter conſilia Rubei conſ. 40. n. 7. Curt. iun. in l. 2. num. 14. C. de ſucceſſor. edicto, Crauet. conſ. 67. num. 5. verſic. Et in terminis, & Menochium d. conſ. 200. num. 47. verſic. Secundò, cum duobus numeris ſeqq.* vbi à *num.* 50. declarat, & *dicta præſumptione. 95. num.* 38. Sed intellige, quando iſta hereditaria qualitas eſt ab inteſtato: tunc enim repræſentationi locus eſt, ſecus autem dicendum eſt, ſi intelligatur de qualitate hereditaria teſtamentaria: nam tunc ceſſat repræſentatio ſecundùm dicta in capite præcedente, & ita declarat *Anton. Faber lib. 6. Codicis Fabriani, tit. 19. de verbor. ſignification. definitio. 10. per totam.*

SVMMARIVM.

1 *Superſtitum liberorum aut cognatorum vocatio impedit repræſentationem, vbi numeris ſequentibus declaratur tribus modis.*

2 *Primò, ſi eo ordine vocauerit, quo inteſtato ſucceſſuri ſunt.*

3. *Secundò, ſi teſtator vtatur alternatiua vel diſiunctiua.*

4 *Tertiò, ſi de teſtatoris voluntate appareat admittentis nihilominus repræſentationem.*

Ad fideicommiſſum alius admitti non poteſt, quàm qui exiſtentis conditionis tẽpore ſuperſit.

5 *Expreſſio illius, quod tacitè ineſt, nihil operatur.*

6 *Dictio,* Superſtitum, *an ſit potentior ad tranſmiſſionis ius, quàm ad repræſentationis impedimentum.*

7 *Tranſmiſſio in quo differat à repræſentationẽ.*

8 *L. heredes mei, 57. §. cùm ita ff. ad Senatuſconſult. Trebel. ponderatur.*

9 *In hac ſubſtitutione, ſuperſtites & eorum liberos ſubſtituo, præmortuorum filij, vt non ex tranſmiſſionis iure, ſed ex propria perſona admittuntur.*

10 *Remotiores in gradu vocatorum appellatione contenti poſt proximiores admittuntur, & à repræſentatione excluduntur.*

11 *Intellectus dicti §. cùm ita, & numeris ſeqq.*

12 *Subſtitutio fideicommiſſaria vltimo decedenti facta reciprocam inter heredes, fideicommiſſariam in tota hereditate inducit.*

15 *Repræſentatio ceſſat in hac ſubſtitutione, ſine filijs decedenti ex heredibus alios ſuperſtites filios ſubſtituo, & declara hic.*

16 *Repræſentationi locus non eſt, quando teſtator proprio nomine fratres vocauit, deinde appellatiuo nomine eorum filios, ſecundùm aliquos. Sed reprobantur numeris ſequentibus.*

18 *Filius cum fratre coniunctus in portione patris præfertur patruo.*

19 *Filius ordine ſucceſſiuo cum patre per vulgarem vocatus ingreditur locum patris defuncti.*

20 *Intellectus l. omnia 32. aliàs l. cùm ita, § in fideicommiſſo, ff. de legat. 2. & num. 29. & 33.*

21 *Frater nominatim coniunctus an impediat, ne locus ſit ſubſtituto per vulgarem.*

22 *Intellectus l. heredes mei, 57. §. vltim. ff. ad Senatuſconſult. Trebel.*

Alternatiua poſita inter filios & nepotes impedit repræſentationem.

23 *Inter plures per collectiuum nomen vocatos, qui in diuerſo gradu ſunt, ordo ſeruatur, ſecùs ſi in eodem ſint gradu.*

24 *Nati, vel cõcepti qui non sũt tempore mortis teſtatoris, carent iure repræſentationis, & n. ſeqq. Nepotes poſt aui mortem concepti abſciſſiue nepotes dicuntur.*

25 *Affectio teſtatoris maior eſt erga natos, quàm naſcituros.*

26 *In fideicommiſſo ſub incerto futuro euentu relicto nepos poſt aui mortem conceptus patrem repræſentat.*

27 *Conditionis euentus tempus in fideicommiſſi ſucceſſione attenditur, an quis proximior ſit, vide numero 30.*

Habilitas ad maioratus ſucceſſionem inſpicitur tempore, quo ſucceſſio defertur.

28 *Qui nullo ſanguinis & cognationis vinculo cõtingit*

Digitized by Google

tingit defunctum, ipſi ab inteſtato non ſuccedit.

29 *In dicto §. in fideicommiſſo cur admittuntur, qui eo tẽpore, quo teſtator moreretur, in familia fuerunt, etiamſi emancipati fuerint.*

Ratio l peto.69.§.vltimo, ff. de legat.2.

30 *Doctrina admittens ad fideicommiſſum conditionale omnes eos, qui conditionis euentus tempore capaces reperiuntur, declaratur.*

31 *Filius illius, qui teſtatori ſuperuixit, patris defuncti locum non ingreditur.*

Mantica hoc contradicit, vbi limitat.

Proximitas in ſucceſſione ab inteſtato ſtatim mortuo illo, de cuius agitur ſucceſſione, attenditur, in cauſa teſtati inſpicitur tempore conditionis euenientis quo defertur.

32 *Mantica reprobatur.*

Repræſentatio duo deſiderat; primum vt repræſentans aliquo ſanguinis gradu contingat, ſecundum, vt mortis defuncti tempore gradus, qui repræſentandus eſt, à nemine occupetur.

34 *In ſucceſſione ab inteſtato proximitas poſt delatã hereditatem ſuperueniens nihil prodeſt.*

Succeſſio in agnatis non conceditur iure digeſtorum.

35 *Iure Inſtitutionum in agnatis ſucceſſio datur.*

36 *Ex ea conſtitutione Iuſtiniani concedentis in agnatis ſucceſſionem, non cenſetur cõceſſum repræſentationis ius.*

37 *Stare ſimul poteſt, vt ſuccedendi gradus diuerſi ſint, & iure proprio citra repræſentationem ex ſingulis gradibus ſuccedatur.*

38 *Inter extraneos, qui teſtatoris ſanguine non contingunt, non eſt locus repræſentationi.*

39 *Minus dilectus iure repræſentationis non cõcurrit cum patruo instituto & ſubſtituto magis dilecto, & limita in dubio hoc ita intelligendum, num 40. & 41.*

42 *Subſtituens prædictos eius heredes repræſentationem excludit, & num. 43.*

44 *Repræſentationem excludit qualitas eius impeditiua, vbi exemplificatur.*

45 *Diſpoſitio immediatè natos vocans remouet repræſentationem.*

Ex diſpoſitione teſtatoris aliquibus coniecturis nolẽtis eo quo ab inteſtato ordine ſuccedi, ceſſat repræſentatio.

46 *Coniunctione vocationis repræſentationi locus non eſt.*

Repræſentatio non eſt, quoties teſtator dixit, vt ordine ſucceſſiuo ſuccedatur.

CAPVT. IX.

De limitationibus alterius communis opinionis admittentis Repræſentationem in fideicommiſſis ſub nomine collectiuo relictis.

1 ETſi à nobis † dicta ſupra *cap.7.à.nu.14.* veriſſima ſint, opinio contraria repræſentationem admittens in fideicommiſſis ſub nomine collectiuo relictis, communiter recepta eſt, ſed ita in communibus opinionibus ſequendis religioſi, & ab eis recedendis timidi aliqui ſunt, vt opus nobis ſit aliquas in medium limitationes ex coniecturis ſubductas lectoribus adducere, ne eam generaliter & abſolutè accipientes errent. Prima verò coniectura adfertur illa, ſi teſtator per fideicommiſſum ſubſtituerit liberos, aut cognatos ſuperſtites, quaſi eo, *Superſtitum*, nomine ij comprehenſi & vocati tantùm intelligantur, qui ex propria perſona admitti poſſunt, ſi ſint ipſi ſuperſtites, non etiam qui in præmortuorum locum ſucceſſerint, quomodo ſuccedere illos neceſsè eſt, qui repræſentationis iure admitti velint, vt poſt alios dicunt *Mantica lib.8.de coniecturis vltim. volunt. tit.9.num.5* & plures relati per *Molinam lib.3.de Hiſpan. primog.cap.8. num.20. Velazquez de Auendan. in l. 40. Tauri, gloſ. 8 à num.11.* vbi *num.37.* plures citat, *Ioannes Vincen. Honded. conſ.63. à num.15 lib.2. Menoch. conſ.124. num.95. & conſ.200. nu 95. lib.2. conſ.269. num.54. lib.3. & conſ.795. in dubio, lib.8. & de præſumption lib.4. præſumption. 95. num.22.* Petra *de fideicommiſſis, quæſt.11. à n. 134. & Alexand. Randenſ. de analogis in appendi-*

2 *ce part.1. n.* 198. Quæ coniectura † primò intelligenda eſt, niſi teſtator dixerit, quòd eo ordine & modo, quo ab inteſtato eſſent ſucceſſuri, ſuperſtites ſuccedant, ſicuti declarant *Decius conſ.79. num.2. Paulus* Pariſius *conſ.37. num.53. lib.2. & Couar. in practicis, cap. vlt. num. 6. verſic. Octauo*: Nam tunc ſenſit teſtator locum eſſe debere huic repræſentationi, quam lex ipſa concedit.

3 Declaratur ſecundò † hæc coniectura, vt non procedat, quando teſtator dixit: ſuperſtites vel eorum filios ſubſtituo, *Pariſ. conſ. 95. lib. 2. Portius conſ. 128. Petra dicto n. 134.* & cum multis *Peregrin. de fideicommiſ. art. 21. num. 26. & 42.* licèt *Ruin. conſ. 127. num. 8. lib. 3.* contradicere videatur in caſu, quo teſtator filios, vel vnum eorum, vel nepotes vocat. Et ideò malè conſuluit *Portius conſ. 8. numer. 13. & 33.* & alii relati per *Peregrin. d. art. 21. numero 25.* per illud verbum, *Superſtites*: nam eius conſideratio quæ habet, vt alternatiuam ſiue diſiunctiuam in filiis verificari ſufficiat, non vrget, quin etiam in eorum filiis, vbi parentes eorum nõ extarent, verificari non poſſit, licèt vt ille ait *numero 40. & ſeqq.* alternatiua in deſcendentes potiores faciat patruos, & *in* pari exiſtentes gradu. Verum eſt quòd contra hanc declarationem vrgere videatur *l. cùm pater. 77. §. à te peto marite 32. ff. de legatis 2. l. heredes mei. 57. §. fin. ff. ad* Senatuſconſ. *Trebel.* vt conſiderat *Portius vbi ſuprà, numer. 47. &* 50. quibus reſpondent qui hanc declarationem

deicommiſſum vocant,quàm qui fuerunt in-
ſtituti. Præſertim verò cùm ſubſtitutio facta
eſſet per expreſsionem ſpecialis nominis ſiue
proprij ſiue appellatiui, cuius propria ſigni-
ficatio nullum hæſitationi locum relinquat,
de quibus perſonis aut de quo perſonarum
gradu teſtator ſenſerit, vt in propoſita ſpe-
cie, in qua fingimus ſubſtitutos expreſſum
fuiſſe non tantùm eos, qui fuerant inſtituti,
ſed etiam eorum filios. Nam qui ſimul &
ęquè ſunt ſubſtituti, adeoque nominati licèt
diuerſis nominibus, cur non ſimul & æquè
ſuccedant? Alioqui dicendum erit, ſi quis
Titio, Sempronio, & Mæuio heredibus inſti-
tutis, Titio abſq; liberis morienti ſubſtituerit
ex fideicommiſſo Sempronium,& Mæuium
& Cornelium, ſolos Sempronium & Mæuium
ex ſubſtitutione ſucceſſuros, non etiam Cor-
nelium, quia non fuerit ille cum cæteris in
41 inſtitutione nominatus. Quod tamen † dice-
re abſurdum eſſet, cùm expreſſio nominis fa-
ciat, nec dubitari poſsit, quin ad fideicom-
miſſum inuitati ſint omnes ij, qui nominati
fuerunt, etiamſi neque in inſtitutione nomi-
nati reperiantur, neque ſint in gradu æque
proximo; vt loquens circa interpretationem
*l. omnia. 32. aliàs l. cùm ita, §. in fideicommiſſo, ff.
de legatis 2.* dixit *Anton. Faber. tom. 3. de errorib.
pragmaticorum, decade* 54. *errore* 7. Soluſque
ille caſus excipiendus eſt, in quo teſtator ali-
quos ex heredibus inſtitutis ſpecialiter inui-
cem ſubſtituerit: Tunc enim licèt poſt om-
nes inſtitutionis clauſulas ſubiecerit, *Eoſque
omnes eorumque filios inuicem ſubſtituo*: ij tamen
non continebuntur inter quos ſpecialis ſub-
ſtitutio facta eſt, neque ipſorum liberi, *l. cohe-
redi* 41. §. *qui patrem, ff.* de *vulgari & pupil. ſub-
ſtit.* Ita *Anton. Faber. dicto tom. 3. decade* 55. *errore
6. pag.* 113. *& ſeq.* Aliter hanc coniecturam
impugnat *Marcus Antonius Peregrinus de fidei-
commiſ. art. 21. à num.* 38. vt ibi videre poteris.
42 Coniectura † ſexta principalis eſt, quoties
teſtator ſubſtituit his verbis: *Prædictos eius
heredes*: ſupradictis enim verbis ij ſoli vocati
videntur, qui inſtitutione nominati fuerunt,
non etiam qui in locum gradumque illorum
ſucceſſerunt; quia nominatio eſt quid ſpecia-
lius, quàm vt poſsit induci aut ſuppleri per
repræſentationem; quæ quoties locum ha-
bet, facit quidem, vt qui in remotiore gradu
re vera eſt, in proximiori videatur conſtitu-
tus; ſed non illud etiam, vt qui nominatus
nullo modo fuit, pro nominato haberi de-
beat. Alioquin dicendum erit, nominato eo,
qui fratrem habuerit eiuſdem gradus, ſed nõ
nominatum, & defuncto ante diem fideicõ-
miſsi cedentem ſuperſtitibus liberis, itemque
ſuperſtite fratre, præferri debere prædefun-
cti nominati liberos, tanquam & ipſos nomi-
natos, quoniam & pater eorum ſi viueret,
præferretur tanquam nominatus fratri non
nominato, quod tamẽ abſurdum eſſet. Inau-
ditum enim eſt, vt repræſentatio accommo-
detur remotiori in gradu, ad hoc, vt is præfe-
ratur proximiori, cum quo ſatis eſt quod re-
motior concurrere poſsit, qui ab eo alioquin
43 excluderetur. Et hanc coniecturam † tenent
poſt *Curt. iun. conſ. 58. num. 2. verſ. præmiſſa, An-
tonium Gabriel. lib. 4. communium, tit. de fideicom-
miſ. concluſ. 3. num. 9. Mantica lib. 8. de coniectur.
vltimar. voluntat. tit. 9. num. 6.* & poſt *Baldum,
Corneum, Ruinum, Pariſium, Curtium iun. Mo-
dernum damnatum Pariſienſem, Gabrielem, Bolo-
gnetum, & Couarruuiam, Menochius conſ. 124. n.
95. verſ. Reſpondeo, lib. 2.* & latius *conſil. 215. n.
132. lib. 3.* Et vt bene dicit *Anton. Faber. dicta
decade 55. errore 6. pag. 113. poſt medium, verſic.
Secundò ſanè*, hanc coniecturam omni pror-
ſus dubitatione carere, vt repræſentatio lo-
cum non habeat quoties ſubſtitutio fideicõ-
miſſaria facta ſit per expreſſam aut implici-
tam heredum inſtitutorum nominationem.
Nam repræſentatio facit dumtaxat, vt qui
remotior in gradu eſt, ſubintrando in locũ
proximioris, repræſentet ipſius gradum; at
non vt etiam repræſentetur nominatio facta
in priore gradu, vt verò heredis inſtitutio
multo minus: nec proinde facere poteſt, vt
ſubſtitutis per fideicommiſſum *prædictis here-
dibus*, alij poſsint ſe dicere ſubſtitutos, quàm
qui prædicti & prænominati heredes fuerũt.
44 Septima † eſt coniectura repræſentatio-
nem impediens, quando aliqua extat quali-
tas eam excludens, veluti ſi ſtatutum exiſten-
tibus filijs maſculis filias excludat, neptis ex
filio maſculo patrem repræſentare non po-
terit; quia qualitas maſculinitatis deficiens
repræſentationem impedit, *Oldrad. conſ.* 224.
*num. 37, Tiraq. de retractu conſang. §. 1. gloſ. 9. nu.
101. modernus damnatus Pariſienſis in conſuetu-
dinib. Pariſienſib. tit. 1. §. 8. gloſ. 1. num. 12. Mo-
lina lib. 3. de Hiſpan. r. primog. cap. 7. num. 2. &
cap. 8. num. 8.* & poſt *Bartolum, Baldum, Alex.
Iaſ. Ruinum, Decium, Capicium, Socin. iun. &
Bolognetum Menochius conſ. 215. num. 147. lib.
3. & præſumptio. 95. num. 24. lib. 4.* & latè dixi
ſuprà *lib. 1. cap. 12. à numero* 14.
45 Octaua † coniectura eſt, quando teſtator
vocauit immediatè natos, vt dixit, ſuccedãt
filij ex, vel de Caio nati: nam tunc repreſen-
tationi locus non eſt. Ita *Caſſaneus conſ. 53.
numero* 19. Sed aliquod rationibus du-
biam eſſe hanc Caſſanei traditionem dixit.
*Menoch. conſ. 124. num. 99. verſ. Reſpondetur pri-
mò, & nu. 104. lib. 2.*

Nona coniectura eſt, quoties aliquibus cõ-
iecturis conſtat teſtatorem noluiſſe ſuccedi
ſecundùm iuris communis ordinem, quo
ab inteſtato ſucceditur. Tunc namque repræ-
ſentatio ceſſat, *Ita Menoc. dicto conſ. 215. num.*

140. &

Digitized by Google

alter idem. Quando enim aptiùs & con-
uenientiùs dici id poſſit, quàm cum ve-
rus pater nullus ſupereſt, aut nulla vera ma-
18 ter? Neque verò † alia æquitatis rationes,
aut potiùs alio colore moueri poſſit Iuſti-
nianus, vt in *Nouella 118.ca.3.& in Auth.ceſ-
ſante.C.de legit.hered.* ius repræſentationis da-
ret filijs fratrum, ſi quando de patrui here-
ditate cum patruo ſuperſtite decertarent.
Cùm igitur quod à Iuſtiniano in hac ſpecie
conſtitutum eſt de repræſentationis iure ad-
uerſus iuris veteris rationem ex veriſimili
affectione patrui erga fratris filium proficiſ-
catur. Nemo vtique cum Baldo inferre poſ-
ſit, aliud igitur in fideicommiſſis dicendum
eſſe ob id ſolum, quod in fideicommiſsis af-
fectio teſtatoris potiſsimùm ſpectanda ſit.
Quod in deſcentibus fideicommiſſum relin-
quentibus rectiùs procedere dicunt Docto-
res, quia eadem teſtatoris affectio, quæ erga
filium ſit, eadem erga nepotem ex illo filio
extitiſſe creditur, vt dixi ſuprà *hoc capite
numero 11.& 12.*
19 Secundò: † in fideicommiſſorum verbis in-
terpretandis non fictio, ſed veritas ſemper
eſt attendenda, *l.fideicommiſſum.76.ff.de condi-
tion.& demonſtr. l.Statius Florus.48.§. Cornelio
Felici, ff.de iur. fiſci, l.fin. C.de his, qui veniam
ætatis impetrau. Purpurat.conſ.422.n.6.lib.2.
Cephal.conſ.489.nu.8.& 9.lib.4.* Sed ſi repræ-
ſentationē admitteremus, à veritate recede-
retur, ſiue repræſētationem fictione, ſiue pri-
uilegio inductam eſſe affirmes, vt dixi ſuprà
lib.1.cap.6. diuerſæ enim perſonæ ſunt, vt ibi
dixi *n.4.* & frater in ſecundo, fratris alterius fi-
lius in tertio ſit gradu, filius reſpectu patris
in primo, nepos verò in ſecundo gradu, ita
vt filius nepote, frater filio prædefuncti fra-
tris vno ſint gradu proximiores, vt dixi ſu-
prà *lib.1.cap.8.num.2.& lib.2.cap.1.nu.2.* Er-
gò repræſentatio erit excludenda, & proxi-
mus naturaliter admittendus, vt dicit *Crotus
conſ.39.num.5.inter conſilia Rubei Alexandrini.*
20 Tertiò: † ſententia iſta probatur ex *l.pe-
to.69.§.fratre, ff.de legat.2.* in illis verbis: *Ita res
temperari debet, vt proximus quiſque primo loco
videatur inuitatus,* & Iuſtiniano in *l.vltim.C.
de verb.ſignificat.* dicente: *Et hoc videlicèt gra-
datim fieri.* Sunt enim iſta planè contraria,
& quæ ſimul ſtare non poſſunt, vt ſecundùm
graduum diſtinctionem ex fideicommiſſo
ſuccedat, & vt repræſentationis iure ſucce-
datur, cùm repræſentatio graduum tollat
diſtinctionem, *Auth. poſt fratres 1.& 2. C.de
legitim. heredib.*
21 Quartò: † hoc probat Iuriſconſultus
Modeſtinus in *l. cùm ita, aliàs l.omnia 32.§.in
fideicommiſſo.ff.de legat.2.* vbi ait præferri eos,
qui primo gradu ſunt procreati: quo verbo,
Procreati, quandam ſignificat naturalitatem,
quæ per repræſentationis fictionem, ſiue
priuilegium, nec tolli, nec induci poteſt. Is
enim repræſentationis iure demum ſuccede-
re poteſt, qui in remotiore, non qui in pro-
ximiore gradu procreatus eſt. Nec rurſus re-
præſentatio fingit aut fingere poteſt, eum,
qui in remotiore gradu procreatus eſt, in
proximiore eſſe procreatum, ſed tantùm
operatur, vt in eius, qui in priore gradu pro-
creatus erat, locum, gradumque ſubingre-
diatur, vt dixi ſuprà *num.1.cap.10.à nu.3.* quæ
fictio, ſiue priuilegium cum ipſa procreatio-
ne & natiuitate commune nihil habet.
22 Quintò: † ſi verum eſt, quòd ijdem inter-
pretes, ſecundùm veriorem opinionem vo-
lunt, vt dicemus infrà *cap.10.& 11.* repræſen-
tationi locum non eſſe, ſiue, *Salua gradus præ-
rogatiua,* ſiue, *proximiores,* teſtator ipſe ſub-
ſtituerit, cur ſubſtituta ſimpliciter familia,
aliud eſſe volumus, cùm hoc etiam caſu pro-
ximiores inuitatos, & ſaluam gradus præro-
gatiuam eſſe prudentes velint? Cur aliter le-
gum, aliter verò teſtatoris verba interpre-
tamur.
23 Sextò: illud † certè nullo modo ferendũ,
vt fratris filius in fideicommiſſo per pa-
truum relicto cum alio ſuperſtite patruo cõ-
currat. Iuſtiniani enim conſtitutio in *No-
uella 118.cap.4.& in Auth.ceſſante, C.de legit.he-
red.* quę ius hoc nouum toti Iuriſprudentiæ
antiquæ incognitum induxerunt, de ſola in-
teſtati ſucceſsione, non etiam de fideicom-
miſsis, & teſtamentaria ſucceſsione locuta
eſt, vt dixi ſuprà *lib.1.cap.6.à num.25.* in qui-
bus ius vetus proinde manſit incorrectum,
l.præcipimus.32.in fine C. de appellat. & cum
alijs iuribus & Doctoribus notaui ſuprà *lib.
2.cap.14.num.10 & cap.26.num.2* Nec enim
24 † alia hodie eſt teſtatoris voluntas fideicõ-
miſſum familiæ relinquentis, quam quæ Mo-
deſtini temporibus ſimili fideicommiſſo re-
licto, quia nec ſenſus verborum immutatus
eſt, neque aliud quicquam præter ius ab inte-
ſtato ſuccedendi. Cùm repræſentationis ius
locũ olim nõ haberet, ne quidē inter deſcen-
tes, niſi in ſuis heredibus, vt patet dictis ſuprà
*lib.1.cap.5.num.8.lib.2.cap.2.num.3.& cap.10.
à num.11.* cuius tamen ſuitatis certum erat
nullam haberi poſſe rationem in fideicom-
miſſo non ſuis heredibus, ſed familiæ reli-
cto *l.peto.69.§.vlt.de legat.2.* vbi emancipatos
etiam admitti dicitur.
25 Septimò: † ad hanc opinionem defen-
dendam non parum moueri debet quod fie-
ri non poſsit, vt cùm de huiuſmodi fideicõ-
miſsis quæritur, idipſum obſeruemus, quod
in ſucceſsione inteſtati ſeruaretur, ſiue de
aſcendentium ſiue de patrui bonis tracte-
mus. Conſtat enim fideicommiſſum fami-
liæ relictum, non alios inuitare, quàm qui
nati

Digitized by Google

nati vel concepti proximiores ſint eo tẽpore
quo fideicommiſſi conditio extiiit, licèt na-
ti vel concepti ſint poſt mortem teſtatoris,
cum talia fideicomiſſa, vt plurimum condi-
tionalia ſint, vel hoc ipſo quod poſt grauati
mortem relinquuntur, *Cyn. Bart. & DD. in l.
1. C. de his qui ante apertas tab. DD. in l. quod
dicitur, ff. de verb. obligat. Anton. Faber lib. 14.
coniect. iur. cap. 9. pag. 106. & to. 3. de erro-
rib. prag. decad. 54. error. 9. pag. 93. in fin.* Quic
quid natos vel ſaltem conceptos eſſe debere
tempore mortis teſtatoris contra *Socinum &
Alciatum* affirment *Nicol. Valla de reb. dub.
tract. 4. n. 1. in fin. pag. 110. & ſeq.* & alii. In
26 diſpoſitionibus autem conditionalibus † ne-
mo dubitat, quin conditionis, non diſpoſi-
tionis, aut mortis teſtatoris tempus inſpiciẽ-
dum ſit, *l. intercidit. 59. l. cum qui poſt. 104. ff.
de condition. & demonſtr. l. cum pater. 77. §. he-
reditatem filius, ff. de legat. 2.* At in ſucceſsione
inteſtati inſpiciendum eſt tempus mortis, aut
ſaltem delatæ legitimæ hæreditatis, & cum
patremfamilias inteſtatum deceſſiſſe certum
eſt, *l. 2. §. proximum, ff. de ſuis & legit.* Non
ergo fieri poteſt, vt qui familiæ ſuæ fideicõ-
miſſum reliquit, de ipſis vocandis, quos lex
ad inteſtati ſucceſſionem, ac ipſo ordine vo-
27 caret, cogitare videatur. Cum inter † de-
latæ ſucceſſionis legitimæ & fideicommiſſi e-
uenientis conditionis tempus pleroſque mo-
ri contingere poſſit, *d. §. hereditatem, l. Statius
Florus. 48. §. Cornelio, ff. de iur. Fiſci,* Poſſetque
noſtrorum traditioni eo demum caſu locus
fieri, quo teſtator aliquis tam ſtultus reperi-
retur, qui ea bona quæ familiæ relinquere vel-
let, extraneo ipſe legaret, cum onere fideicõ-
miſſi pure ſtatimque familiæ reſtituendi. Nã
qui eligit vnum ex familia, cur eum grauer,
vt ſtatim familiæ bona illa reſtituat? An nõ
perinde manebunt in familia, etiamſi non,
niſi poſt mortem ſuam, reſtituere rogatus ſit
ille, qui eſt de familia.

28 Octauo: † hoc repræſentationis ius exclu-
dit ratio illa nimirum, quod ſi in fideicom-
miſſis repræſentatio quoq; locum haberet,
conſequens fieret, vt fideicommiſsi conditio-
nalis tranſmiſsio aduerſus omnes iuris regu-
las induceretur, *l. is cui 42. ff. de oblig. &
actio.* & probat latius *Anto Fab. lib. 6. Codic. Fa-
brian. tit. 29. de his qui ante apert. tab. definit. 2.*
cum decedẽs ille poſt poſſeſſoris mortem fue-
rit vocatus, & ſic ſub conditione, cum dies in-
certus, qualis eſt mortis, pro conditione ha-
beatur, *l. 1. §. 2. l. dies incertus 75. ff. de condit. &
demonſt. l. talis ſcriptura. 30. §. ſed & ſi ſub condi-
tione, ff. de legat. 1. Ant. Pichar. in §. heres* & pure
*12. n. 11. 19. & 29. inſt. de hered. inſtituen. Cuiac.
lib. 18. obſeruat. c. 1. &* Donel. *lib. 8. comment. iur.
ciuil. 31. §. 1.*

29 Ergo † ante vltimi poſſeſſoris mortem trã-
ſmitti non potuit *dicta l. 1. §. 2. ff. de condition. &
demonſtrat. d. §. Cornelio Fetici legis Statius Florus
48. ff. de iure Fiſci, l. ſi in perſonam. 21. C. de fidei-
commiſ. l. vlt. C. quando dies legati cedat, gloſ. ver-
bo, derelictis in l. vnic. C. de his qui ante apert. tab*
vbi DD. communiter, *Doctores poſt gloſſam in
l. heres mei, §. cum ita, ff. ad Senatuſconſ. Treb. Pa-
riſ. conſil. 9. n. 16. conſ. 18. n. 66. & 67. lib. 2. conſ.
21. à num. 1. lib. 3. Socin, ſen. conſ. 14. num. 7. lib. 3.
Gozadin. conſ. 29. num. 17. Menoch. conſ. 95.
num. 180. iuncto numer. 103. & conſil. 105. nu-
mer. 57. lib. 1. Surd. conſ. 253. num. 27. & conſ.
267. num. 38. lib. 2. Mantica de coniectur. vltim.
volunt. lib. 11. tit. 20. numer. 1. & Viuius deciſ.
300. numer. 6. lib. 2. Ant. Gamma deciſ. Luſi-
tan. 160. numer. 1. & 2. Gail. obſeruat. 132.
num. 1. par. 2. Ludouic. Peguera deciſ. Cathalon.
100. & Anton. Faber dicta definit. 2. & dicto lib.
6. tit. 22. de fideicommiſſis, definit 38. in prin-
cip. Vincen. de Franch. deciſ. 525. numer. 1.
par. 3. & Ioan. Gadd. de contrah. & committ.
ſtipulat. cap. 9. concluſ. 8. in princip.* & loquen-
tes de die incerto *Maranta conſ. 8. ante num. 7.
& Tiber Decian. conſ. 29. numer. 15. 16. & 17.
vol. 4.*

30 Quod etiam † obtinet in ſuis heredibus,
vt cum communi opinione dicit *Socin. ſen.
d. conſ. 14. num. 7. & conſ. 74. num. 1. lib. 4.
latè Marc. Anton. Natta conſ. 551. à num. 15.
lib. 3. Burſat. conſ. 71. n. 7. lib. 1. Beroius conſ.
94. per totum, lib. 2. Nauar. conſ. 14. n. 6. tit. de
teſtamen. lib. 3. Tiber. Decian. d. conſ. 29. à n. 18.
Menoch. d. conſ. 105. n. 27. Fab. de Anna conſ. 10.
n. 8. Ioſeph. de Ruſticis poſt tractatum, an & quã-
do liberi in conditione poſiti vocentur, conſ. 2.
num. 16. & Viuius deciſ. 418. num. 10. lib. 3.*
Et ratione confirmatur, quia ſi patri heredi-
tas grauati non fuit delata, in filios illam
tranſmittere non potuit, cùm nemo, &c. *l.
traditio. 20. ff. de acqui. rer. domin. l. nemo plus
iuris. 54. ff. de regul. iur. regula nemo poteſt. 79.
de regul. iur. lib. 6. Surd. conſ. 127. num. 28.
vol. 1. Vincen. de Franch. deciſ. 544. num. 11. &
Giphan. li. 2. de reg. iur. c. 5. p. 186. & 31. c. 8. p. 203.*
11 Impoſsibile enim eſt † quòd quis tranſmit-
tat hereditatem fratris aliquo modo non de-
latam, cùm prius tranſmittere quàm habere,
& prius tranſmittere, quàm à iure cognoſci
præpoſterum ſit, & conſequentia tranſmiſsio-
nis ſine ſuo antecedente eſſe non poſsit. Vn-
de hereditatem non delatam non tranſmittit,
quia non habet, tranſmiſsibile, ſecundùm
*Bald. conſ. 132. verſ. Item fallit. lib. 2. & in fi-
ne, C. de liber. præterit.* Quid enim effectu ipſo
intereſt, an eo qui ad conditionale fideicom-
miſſum inuitatus fuerat, ante grauatum de-
functo, trãſmiſsionis, an repræſẽtationis iure
ad fideicommiſsi petitionem filium eius ad-
mittamus? An non vtroque caſu tantundem
conſequitur.

Digitized by Google

32 Er ſi dicas † in hoc eſſe differentiam, quod
tranſmiſſio illi etiam prodeſſet, qui ipſe voca-
tus non eſſet, *l. vnic. C. de his qui ante apert. tab.*
repræſentatio autem quam in fideicommiſsis
dant interpretes, cum de aſcendentis bonis
agitur, non alii accommodatur, quàm qui ip-
ſe vocatus probetur, vt, dixi ſuprà *hoc capite,*
n. 5. facilè replicatur, poſſe perinde fieri vt
tranſmiſsionis ius ſibi vendicare velit aliquis
ex his qui vocati ſunt, vt ſcilicèt vel cū proxi-
mioribus concurrat, à quibus alioquin ante-
uerteretur, vel iis qui in eodem conſtituti
ſunt gradu, præferatur, qui alioquin cum
33 eo concurrerent. Finge † teſtatorem inſtitu-
to fratre, & exhereditatis Titio ac Sempronio
liberis ſuis, ſiue bona, ſiue mala mente, ſub-
inde rogaſſe fratrem, vt poſt mortem ſuam
eiſdem Titio ac Sempronio & familiæ bona
reſtitueret. Tum viuo adhuc herede Titium
deceſſiſſe ſuperſtite fratre Sempronio, ſuper-
ſtitibus item liberis. Titii liberos ad hoc fi-
deicommiſſum vocatos eſſe certum eſt, cùm
ex familia ſint, neque tamen, quandiu Sem-
pronius viuit, proprio iure & ex propria
perſona fideicommiſſum petere poſſe: & quidē
duplici ratione, quarum prior illa eſt, quòd
Sempronius vno eos antecedit gradu; altera,
quod ille nominatim vocatus eſt: qua de cau-
ſa etiamſi gradu poſterior eſſet, præferri ta-
men deberet, *l. cùm ita, alias l. omnia* 32. §.
in fideicommiſſo, ff. de legat. 2. & ſic etiam
ceſſante ſic poſteriore ratione prior ſuffice-
34 ret. Quis tamen dixerit † tranſmiſſio-
nis iure eos admitti debere ob id ſolum quòd
fuerint & ipſi vocati? Longè ſiquidem plus
poſſet tranſmiſſio quàm vocatio, quia face-
ret, vt tanquam tranſmiſſarii concurrerent
cum patruo, cum quo tanquam vocati con-
currere non poſſent. Cur ergo repræſentatio-
nis iure eos potius admittemus? An fortè,
quia tranſmiſſio ſit odioſior? Imò fauorabi-
lior eſt: repræſentatio enim verè facit vel
fingit id, quod non eſt, tranſmiſſio autem
eius ſit iuris, quod vel in re vel ſaltem in ſpe
iam eſt, vt cernere eſt in tranſmiſſione le-
gati ſiue pure, ſiuè in diem certum relicti, ad-
eoque ſtipulationis conditionalis, *l. ſi poſt dic.*
5. §. 1. *& paſſim, ff. quando dies legati cedat*, §. *ſub*
conditione 5. *verſ.* Ex *conditionali ſtipulatione, in-*
35 *ſtit. de verb. obligation.* Deinde † in ipſis quo-
que aſcendentium hereditatibus hoc euenit,
vt latius tranſmiſſionis, quàm repræſenta-
tionis ius pateat. Iam enim oſtendimus ſu-
prà *libro* 1. *cap.* 5. *à numer.* 8. *libro* 2. *cap.* 1.
à num. 3. *& cap.* 10. *à num.* 11. ante Iuſtinia-
ni tempora ius ita fuiſſe, vt in ſuis dumtaxat
heredibus repræſentatio locum haberet, cùm
tamen in cæteris aſcendentium hereditatibus
haberent deſcendentes tranſmiſſionis ius
poſt conſtitutionem Theodoſianam, quæ ex-
tat in *l. vnica, C. de his qui ante apertas tab.*
Cur ergo Titij liberos ad conditionale fidei-
commiſſum, quod patri & patruo ipſiſque
quoque fuerat relictum, magis admittemus,
vt in bonis aui per ius repræſentationis,
quàm vt iure tranſmiſſionis ſuccedant? Aut
quid iis nocebit iuris ratio, quæ tranſmiſſio-
nis viam præcludit, ſi cum interpretibus fa-
cias, vt ijs via repræſentationis pateat? Cùm
ius repræſentationis etiam in ſuis heredibus
non, niſi ex tranſmiſſionis iure, naſci videa-
tur, ſecundùm ea quæ de ſuitatis poteſtate
dictis in locis diſputaui.
36 Nonò: † illo etiam caſu quo deſcenden-
tibus conceſſum fuit, vt aſcendentium ſuo-
rum hereditates ad alios deſcendentes tran-
ſmitterent, non æquè tamen illud etiam, aut
conſtitutum, aut receptum eſt, vt ſi aliquod
iis fideicommiſſum ſub conditione ab aliquo
ex aſcendentibus relictum ſit, ad ſuos de-
ſcendentes id tranſmittere poſſint, vt dictum
remanet hoc capite, à numer. 28. Si ergo ius
tranſmiſsionis in aſcendentium hereditatibus
fauorabiliter inductum ad conditionalia fi-
deicommiſſa, quæ ab aſcendentibus fuerint
relicta, porrigi non poteſt, quis repræſenta-
tioni ſius, quod propter annexam fictionis &
mendacii notam minus eſt fauorabile, ad
fideicommiſſum conditionale ab aſcendente
relictum porrigi ferat, ob in ſolum, quod in
caſum legitimæ ab inteſtato ſucceſsionis à
Iuſtiniano inductum fuerit? Hic nimirum
intelligimus quemadmodum nihil commu-
ne, ita nec quicquam ſimile habere ius ab in-
teſtato ſuccedendi cum iure ſuccedendi ex fi-
37 deicommiſſo. Non obſtat quod † tranſmiſ-
ſio illa Theodoſiana, de qua in dicta l. vnic.
(licèt ab interpretibus ſanè quàm audacter
ad inteſtatorum ſucceſsiones protracta ſit, vt
defendunt ibi *gloſſa verbo*, *in liberos, in fine,*
Bart. n. 3. vbi DD. communiter, & poſt *Bal-*
dum, Alciat. in l. ventre præterito. 84. *num.* 36.
in medio, ff. de acquir. hereditate, Duarenus
ad titul. ff. de acquir. heredit. capit. 5. *fol.* 604.
verbis tamen ipſi conſtitutionis, non niſi in
ſucceſſionibus teſtamentariis, inductam fuiſ-
ſe conſtat, vt ex dicta *l. vnica patet, Cuiac.*
in paratitla ad tit. C. de his qui ante apertas tab.
in fine, Hubertus Giphanius in dicta l. vnica,
pag. 209. *col.* 1. *Anton. Piebatd.* in *prin-*
cipio, numero 38. *inſtit. de vulgari ſubſtitu-*
tion. latius *Anton. Faber tom.* 2. *de erroribus*
pragmaticorum, decade 34. *errore* 9. *&* 10.
qui de legis intellectu tractant) tanto faci-
38 lius † ad conditionalia fideicommiſſa
porrigi potuiſſet, quanto illa ad ſucceſſio-
nis teſtamentariæ cauſam propius acce-
dunt: tum quoque cùm extra teſtamen-
tum, puta in codicillis, ſiue ex teſtamen-
to, ſiue ab inteſtato factis relicta ſunt,
omni

omni enim caſu ex patrisfamilias voluntate ac diſpoſitione, & quidem expreſſa pendent, in quo maximè differunt à legitima inteſtati ſucceſſione, quæ tacitam dumtaxat patrisfamilias habet voluntatem, nec eam ſemper, puta ſi inteſtatus deceſſerit is, qui teſtamentum facere voluit, nec potuit, vt alios ſibi eligeret heredes, quàm quos lex ei ab inteſtato datura eſſet, *l. conficiuntur. 8. §. Codicilli, ff. de iure codicillor.* Cur ergo magis à legitimis aſcendentium hereditatibus ad fideicommiſſa conditionalia ad ius repræſentationis inducendum, quàm à teſtamentarijs ad ius tranſmiſsionis inducendum argumentari licebit?

39 Decimo: † ſi de teſtamentaria alicuius ex aſcendentibus hereditate agatur, nunquam auditum eſt, nepoti dandum repræſentationis ius, vt in ipſa hereditaria portione, ex qua pater eius fuiſſet inſtitutus, ex teſtamento tanquam inſtitutus ſuccedere poſſit. Alioqui in excogitanda poſthumi nepotis inſtuendi formula fruſtra Gallus Aquilius tantopere laboraſſet, quem idcirco Aquilianum appellamus. Fruſtra etiam *lex Vellea* de nepotis Velleani inſtitutione. Fruſtra denique Iuriſconſulti illam, vt noſtri vocant, cauſatiuam neceſſitatem iam nati nepotis inſtituendi induxiſſent, etiam qui teſtamenti tempore à filio anteuerteretur, ne, ſi eum in ſui heredis locum viuo teſtatore ſuccedere contingeret, quaſi ſui heredis agnatione teſtamentum rumperetur, de quibus omnibus *in l. Gallus Aquilius. 29. cum ſuis §§. ff. de liberis & poſthum. & in l. poſthumorum. 14. ff. de iniuſto rupto.*

40 Potuiſſet enim † ius repræſentationi ſufficere; ſi in cauſa teſtamentaria, etiam tunc cùm de aui hereditate agebatur, locum habere potuiſſet. Quod ſi ius repræſentationis in teſtamentarijs aſcendentium hereditatibus, ne quidem ſuorum heredum fauore, locum non habet, ita vt teſtamentum, quamuis alioqui per ſe fauorabiliſſimum, rumpi facilius patiatur legislator, quàm hanc induci abſurditatem, tametſi ab inteſtato aliud ſemper obtinuiſſet, cur ſucceſſionem ex fideicommiſſo fortaſſis teſtamentario legitimæ ſucceſſioni hac parte potius quàm teſtamentariæ comparari volumus? Et verò non quemadmodum ciuis Romani voluntatem, ſiue teſtatus ille ſit, ſiue quam aliam vltimæ voluntatis ſpeciem etiam ab inteſtato condiderit, lex ſubſequitur, ita teſtatorem aut eum qui ab inteſtato quoque voluntatem ſuam quoquomodo declarat, ſubſequi legis voluntatem dici poteſt. Quid enim attinet ſupremum elogium condere, ſi nihil aliud quis facere velit, niſi quod etiam tacente ipſo lex factura erat?
41 Itaque † cùm, ſiue de aſcendentium, ſiuè de tranſuerſalium bonis diſputetur, in fideicommiſſis repræſentationi locum eſſe negamus, non ad teſtatoris adfectionem referenda eſt, vt à Baldo & Doctoribus factum fuit, ſed ad meram iuris rationem, quæ pluribus ſub nomine collectiuo ad eadem bona vocatis ſiue ab homine, ſiue à lege, graduum diſtinctionem ſeruari vult, vt qui proximior eſt, cæteris præferatur. Ad quid enim graduum obſeruatio & diſtinctio apud Iuriſconſultos, niſi vt ſciatur ordo ſucceſſionis ſiue ex teſtamento, ſiue ab inteſtato, *l. Iuriſconſultus. 10. & toto titulo ff. de gradibus*, niſi, ſi quo caſu aliter nominatim cautum eſt, quod in hereditatibus legitimis aliquot caſibus, & pro temporum varietate aliter atque aliter conſtitutum; at in teſtamentariis numquam receptum eſt, in fideicommiſsis verò ſiue ex teſtamento, ſiue ab inteſtato relicta proponantur, multo minus dicendum.

42 Hanc † vltimam & principalem ſententiam tenent *vald. in l. cùm ita, §. in fideicommiſſo in fine ff. de legat. 2.* quem ſecundum viginti ſex *Doctores* quos refert *Iacob. Menoch. in ſua additione ad libro 4. præſumptione 95. ſuper numerum 14. in principio*, & triginta quattuor *Doctores* refert *Ioannes Vincen. Honded. conſ. 70. numero 19. lib. 1.* & quos retuli ſupra *lib. 1. c. 9. numero 17*, vltra quos *Anton. Gomez in lib. 40. Tauri numero 41. Valent. Forſt. lib. 4. de ſucceſſionibus ab inteſtato, capit. 22. à numero 1. Angel. Matthaacius libro 2. de legatis & fideicommiſſis, cap. 6. Anton. Faber lib. 6 Codicis Fabriani, tit. 19. de verbor. ſignification. definitione 10. ab initio*, poſt multos *Aluar. Valaſc. de iure emphyt. quæſt. 50. num. 31. Milanenſ. deciſ. 9. num. 41.* & magis communem dicunt *Riminald. Iun. conſ. 544. num. 69. lib. 5. & Gaſpar Theſaur. lib. 1. forenſium queſtion. quæſt. 35. num. 40.* & omnium rectius idem *Antonius Faber tom. 3. de erroribus pragmatic. decade 55. errore 4. & 5.*

43 Licèt † ex dictis ſupra argumentis pro cõtraria parte adductis ſatisfactum videatur, breuiter tamen eorum cuilibet ſpecialiter reſpondebo: Et primo non obſtat axioma illud, quod dicit in fideicommiſſis familiæ relictis eodem, quo ab inteſtato, ordine ſuccedi, ex *l. vlt. C. de verbor. ſignification.* quia in prima legis parte familiæ nomine parentes, liberos, omneſque propinquos, ſubſtantiam, libertos, patronos, necnon ſeruos contineri Iuſtinianus affirmat: poſtea de fideicõmiſſis familiæ ſimpliciter relictis loquens, propinquos, ſed etiam his deficientibus, generum & nurum poſt quos libertos gradatim venire dicit. Ex quibus conſtat ibi non eo ordine, quo ab inteſtato, ſuccedi: tum quia *iuſtin.* verba hæc, *Et hoc videlicet gradatim fieri,* protulit, vbi repræſẽtationẽ denegauit, vt perpendi

44 pendi ſuprà *hoc cap. num.*20. Præcipuè † in huiuſmodi fideicommiſſo, quod prima ſuccedentis aditione extinguitur, cùm familiæ tantùm nomen fideicommiſſorum multiplicationem inducere non poſsit, & vulgaris & non fideicommiſſaria cenſeatur facta ſubſtitutio, vt latè defendunt poſt alios contra alios *Molin. lib.*1.*de Hiſpanor.primog cap.*5,*n.*24. *Simon de Prætis lib.*3.*de interpretat.vltimar. voluntar.interpretat.*3.*dubitat.*1.*ſolut.*9.*à nu.*1.*à pag.*135. *&* *Anton Fab. lib.*14.*coniecturar.cap.*14.*pag.*127. & latiùs *tom.* 3. *de erroribus pragmaticorum, decad.*54. *error.*8. *cum duobus ſeqq.* Tum etiam, quia ſi in ea lege ordo ab inteſtato omnino ſeruandus eſſet, non admitterentur ad tale fideicommiſſum gener, nurus, & liberti, quos ab inteſtato excluſos eſſe manifeſtè conſtat latiùs de intellectu dicam infrà *cap.*11.*num.*20.

45 Secundo argumento † ſatisfit dicendo, teſtatorem cum iuris communis diſpoſitione ſe conformaſſe regulariter intelligendum eſt, ſed argumentum ab inteſtato ſucceſsione non eſſe ſumendum, imò à cauſa teſtamentaria defuncti mens interpretanda eſt, vt dixi ſuprà *hoc cap. num.*38. Et cùm in teſtamentarijs cauſis repræſentationi locus non ſit, iuxta dicta in tranſcurſu huius capitis, dicendum eſt in fideicommiſsis eam ceſſare iuxta defunctorum voluntatem, & ſic argumentum non procedere.

46 Ad argumentum † tertium reſpondetur, quòd dicta *l.cùm anus* 102. *ff. de condition.& demonſtrat.dicta l.cùm acutiſſimi.* 30. *C.de fideicommiſ.* non conueniunt huic quæſtioni, & ab ea diuerſæ ſunt: quia in dictis legibus grauatus, ſi intra trigeſimum annum moreretur, patruo ſuo hereditatem reſtituere, hereditatem poſsidebat: liberi tamen eius ad fideicommiſſum, vt fideicommiſſarij non admittuntur, ſed ea bona in paterna hereditate ex teſtamento ſiue ab inteſtato incluſa reperiuntur: pietatis namq; paternæ coniectura, vt minus ſcriptum, quàm dictum ſit, operatur, ſcilicet, vt ſubintellecta illa conditio, *Si ſine liberis deceſſerit*, fideicommiſſum
47 deficere faciat. At in noſtro caſu † prædefunctus pater fideicommiſſum ab alio poſſeſſum nunquam occupauit; & cùm ante cõditionis euentum, hoc eſt, vltimi poſſeſſoris mortem deceſſerit, tranſmittere non potuit, vt dixi ſuprà *hoc capite, nu.*29. *&* 30. Filij autem eius non de extinguendo, ſed de conſeruando fideicommiſſo agunt. Præterea pietas, & amor, quantuſque ſit, operari non potuit, vt nepos præteritus ab auo, qui filium inſtituerat, cenſeatur quoque inſtitutus, vel admittatur ex patris tranſmiſsione, qui ante auũ deceſsit, imò cõtra aui voluntatem & diſpoſitionem rumpit eius teſtamentum; vt dixi ſuprà *hoc capite, nu.*39. *&* 40.

48 Ex omnibus † dictis conſtat reijciendam eſſe diſtinctionem, & Doctorum concordiã dicentium, in fideicommiſſis ab aſcendente vel tranſuerſali, veluti fratre ſiue patruo relictis, in quorum hereditatibus ab inteſtato repræſentationi locus eſt, ſimiliter repræſentationem procedere, & in his terminis primam Accurſij affirmatiuam opinionem intelligendam eſſe. At ſi fideicommiſſum relictum ſit ab alio vlteriori tranſuerſali, in cuius hereditate non habet locum repræſentatio, procedere ſecundam *Baldi* negatiuam ſententiam. *Rota Romana diuerſ.deciſ.*448.*num.*4.*parte* 2.*in nouiſſim.Surd.deciſ.*126.*num.*12. *Anton.Theſaur.deciſ.*65.*num.*3.*Cæſar. Barzius deciſ.*93.*num.*9. *Anton. Fab. lib.*6.*Codic. Fabriani, tit.*22. *de fideicõmiſ.definition.*8.*&* 10.*Benintend.deciſ.*88. *num.*3. *& ſeq. Ioſeph.de Ruſticis in commentarijs ad l.cum anus, ff.de condition, & demonſtrat. lib.*2.*cap.*10.*nu.*38.*& ſeq. Philip.Paſchalis* 4.*parte de viribus patriæ poteſtatis, cap.*6,*num.* 23. & cum triginta octo *Doctoribus* tenet *Iacob.Menochius in ſua additione ad præſumptionem* 95. *ſuper num.*14. *pag.*28.*col.*1.*verſic. tertia eſt ſententia, lib.*4. & cum alijs *dominus don Ioannes del Caſtillo, lib.* 3. *quotidian.controuerſ.iuris, cap.*19.*num.*219.

49 Neque † obſtat Doctoribus diſtinguentibus & opiniones contrarias concordantibus magis eſſe credendum tanquam veritati propinquantibus, vt cum multis tenẽt *Frãciſcus Marc.queſt.*817.*num.*10.*parte* 2.*Rota Genuæ de mercatura deciſ.*20. *nu.*5.*Cacheran.deciſ.*21.*num.*16. *Ioſeph. Ludouic.deciſ.Peruſina* 72. *num.*10.*part* 2. *Caualcan.deciſ.*15.*num.*2.*deciſ.*33.*num.*20.*deciſ.*44. *num.*37. *parte* 1.*& Surd. deciſ.*126.*num.*12. *& conſ.*5.*nu.*27. *& conſ.*80. *num.*31.*vol.*1.*& Anton. Maria Coracius in tract. de communi opinione lib.*1.*tit.*6.*num.*80.*& ſeqq. in tom.*4.*communium diuerſorum.* Illud enim procederet, quando veritas opinionis bene percipi non poſſet, ſecus autem dicendum, ſi de vera opinione, vt in noſtro caſu, conſtaret, tunc omnibus veritas erit præponenda; *l.Imperatores.* 29.*§.mulier, ff.de probationibus, l. nemo.*31.*in fine, C.de ſententijs, & interlocutioni. omnium iudic.cap.veritate* 4.*diſtinction.*8.

SVMMARIVM.

1 *In maioratibus, vinculis, & fideicommiſſis perpetuis noſtris repræſentatio procedit.*
Ex teſtatoris expreſſa ſiue coniecturata voluntate repræſentationi locus eſt.

2 *Filij repræſentationi locus eſt, quando aliqui minus dilecti magis dilectis in ſucceſſione fideicõmiſſi tranſuerſalis à teſtatore anteponuntur ſecundùm aliquos, ſed reprobatur.*
In eodem fideicommiſſo repræſentatio procedit

quando

quando eandem affectionem tam erga fratris filium, quàm fratrem teſtator demonſtrauit. Sed reprobatur.

3 *In teſtatoris diſpoſitione vocātis fratres, & eorum liberos ſeu deſcendentes repræſentationi locus eſt. Sed reprobatur.*

4 *Teſtator dicens, ſuccedatur in ſtirpem, & non in capita, repræſentationem indiſtinctè admiſit. Declara à num. 6.*

5 *Stirps ex pluribus diuerſiſque gradibus conficitur, & ex toto ipſo genere vnum corpus reputatur, vndè nulla differentia eſt inter paulò proximiorem & paulò remotiorem.*

6 *Clauſula,* In ſtirpem & non incapita ſuccedatur, *interpretanda eſt, vt procedat tantùm, quādo ſucceſſuri ſunt æquè proximi, & in eodem gradu, & expone num. 7.*

8 *Clauſula illa,* In ſtirpem & non in capita ſuccedatur, *ſuperflua & inanis eſt, quando de ſucceſſione fideicommiſſi contenditur inter patruum & nepotem ex fratre.*

9 *Singuli ex propria perſona venientes in capita ſuccedunt.*

10 *Proximi licèt in gradu remotiore, ad ſuccedendum non indigent repræſentatione, quotiens proximus gradus ab alio occupatus non eſt, ſed repræſentationis capaces ſunt. Exiſtentes verò in primo gradu incapaces ſunt repræſentationis.*

11 *Errōris cauſa refertur, qua Doctores dixerunt indiſtinctè clauſulam,* In ſtirpem & non in capita ſuccedatur, *repræſentationem operari.*

12 *Repræſentatio procedit, quando teſtator cuiuslibet heredis lineam diſtributiuè conſiderauit. Sed declara ibi.*

13 *Repræſentationi locus eſt, quando ſub hereditaria qualitate fideicommiſſum relinquitur. Sed declara ibi.*

CAPVT. VIII.

De limitationibus præcedentis opinionis denegantis in fideicommiſſis familiæ aut alio nomine collectiuo relictis Repræſentationem.

1 SVprādicta † negatiua ſententia limitāda eſt, primò in noſtris maioratibus, vinculis, & fideicommiſſis perpetuis, vt diſputaui ſuprà *hoc libro, cap. 4. & 5.*

Secundò, limitanda eſt, quoties teſtatoris expreſſa vel coniecturata voluntas repræſentationem deſiderat, vt dixi ſuprà *lib. 1. cap. 5. à num. 14. & cap. 13. num. 8. & à nu. 12.* & loquens de fideicommiſſis, dicunt *Molina lib. 3. de Hiſpanor. primog. cap. 8. num. 5.* & poſt alios *Iacob. Menoch. conſ. 200. num. 72. lib. 2.*

2 Sed quia † teſtatoris tacita ſiue coniecturata voluntas præſumptionibus & coniecturis detegitur, reſtat ſolùm, vt de aliquibus coniecturis diſputemus. Prima coniectura eſt, quando aliqui minus dilecti magis dilectis anteponerentur: nam tunc in ſucceſsione fideicommiſsi tranſuerſalis vltra patruum repræſentationi locus eſt, vt poſt *Ruinum, & Socinum iuniorem dicit Menoch. conſ. 124. num. 71. verſiculo Quarto.*

Secunda coniectura eſt quando teſtator tàm erga fratris filium, quàm erga fratrem eandem & parem affectionem demonſtrauit, nam tunc fratris perſonam filius repræſentat, vt cum patruo concurrat, *Menoch. dict. conſ. 124. num. 76. & conſ. 357 num. 11. lib. 4. & præſumptione 95. n. 37. lib. 4.* Has duas coniecturas veras non eſſe credo, quia in repræſentatione inducenda mera iuris ratio, & non teſtatoris affectio attendenda eſt, vt dixi in *capite præcedente, à num. 17. & num. 41.*

3 Tertia † coniectura eſt, quando teſtator fratres & eorum liberos, ſeu deſcendentes vocauit: tunc namque vno fratre præmortuo filius eius vnà cum patruo ad alterius patrui vel tranſuerſalis ſucceſsionem admittitur, ita dicunt *Corneus, Socin. Senior. Decius, Ruinus, Pariſius, Socin. iun. Craueta, Tornielus, & Portius Imolenſis,* quos refert, & ſequitur *Menoch. dicto conſ. 124. num. 78. verſic. Sextò accedit, & conſ. 200. num. 68. 71. & 74. lib. 2. & conſ. 357. n. 14. lib. 4.* Sed coniectura iſta admittenda non eſt, quia verbum illud, *Liberos, ſeu deſcendentes,* collectiuum eſt, & ſic procedit ad impediendam repræſentationem, quod in præcedente capite latè diximus.

4 Coniectura † quarta eſt, quando teſtator dixit, quòd in ſtirpē & nō in capita ſuccedatur: nam tunc ſenſit, quòd filius in patris locum ingrediatur, vt affirmant *Beroi. qu. 114. num. 4. Anton. Gabriel lib. 4. communium, tit. de fideicommiſſis concluſ. 3. num. 20. Tiber. Decian. conſ. 9. num. 54. verſ. Tertia coniectura, & nu. 62. lib. 2. cōſ. 21. in fine, & conſ. 55. n. 25. lib. 3. & cum Fulgoſio, Caſtrenſi, vtroque Socino, Ruino, Pariſio, Torniello, Portio, & Burſato, Menoch. dicto conſ. 124. num. 66. in fine, & dicta præſumptione 95. n. 35.* & alij relati per *Vincent. Honded. conſ. 63. n. 4. lib. 2. Petra de fideicommiſſis, quæſt. 11. à nu. 130. Marcus Ant. Peregrin. in eodem tractatu, art. 21. num. 18.* & cum multis Doctor *Martha 3. par. de clauſulis, clauſula 43. à num. 1.* Huius ſen-
5 tentiæ † ea ratio eſt, quia ſtirps ex pluribus diuerſiſque gradibus conficitur, & ex toto ipſo genere corpus vnum reputatur, ideòq; inter paulò proximiorem & paulò remotiorem differentia nulla eſt; cùm is paulò remotior vnitatis ratione æquetur proximiori. Et ſimile eſt quod poſt Curtium iuniorem, & Socinum iuniorem ſcripſit idem *Menoch præſumptione 94. num. 29. lib. 4.* dicens ſub filiorū nomine nepotes contineri, quoties filij in ſtirpes, & non in capita fuerint ſubſtituti.

6 Con-

Digitized by Google

6 Coniectura † iſta reijcienda eſt: quia qui
proximior eſt, ad fideicōmiſſum tantùm ad-
mitti debet, vt latè dixi in *capite præcedente, à
num.* 14. Etſi enim teſtator præceperat, vt ex
huiuſmodi fideicommiſſo in ſtirpes & non
in capita ſuccederetur, quæ ſucceſſionis for-
ma ius repræſẽtationis ſupponit, à quo nimi-
rum originem & perpetuam cauſam ſuam
trahit, vt ſæpe ſæpiùs ex *§. cùm filius* 7. *& §. vl.
inſt. de hereditatib. quæ ab inteſtat. deferun.* dictum
eſt. Nihil tamen vetat clauſulam ea donari
interpretatione, quæ facere poſſet, vt ex om-
ni parte voluntas teſtatoris conſeruetur, id-
eſt, vt ex ea parte, qua præceperat, vt in ſtir-
pes, non in capita ſuccederetur, nimirum re-
lata, reſtrictaque ad eum caſum, quo fideicō-
miſſum peterent illi, qui æquè proximi & in
eodem gradu ſuccedendi eſſent: quod con-
tigiſſet, ſi ante fratrem, de cuius bonis tracta-
tur, alij fratres duo deceſſiſſent, vnus qui-
dem filio vno ſuperſtite, alter autem pluri-
7 bus relictis. Tunc † enim dubitari non po-
tuiſſet, quin æquo iure fratrum omnium filii
ad fideicommiſſum admitti deberent, cùm
omnes æquè proximi, & in pari gradu eſſent
conſtituti, ſolaque illa dubitatio ſupereſſe
poterat, an in ſtirpes admitti deberent, quo-
modo admitterentur, ſi ab inteſtato ſuccede-
rent auo, *dicto §. cùm filius*, an in capita, quo-
modo ſuccedere illos hodie patruo debere
magis communiter vulgò probatur, vt dixi
ſuprà *lib. 2. cap. 26. à num.* 1. in qua quæſtione
fratrum filios in capita ſucceſſuros fuiſſe fa-
tendum eſſet, niſi teſtator contrariam ſucce-
dendi formam verbis teſtamenti præſcripſiſ-
ſet. Non modò ſi eos ſequeremur interpre-
tes, qui ex fideicommiſſo ſuccedendi ius ex
iure inteſtatæ ſucceſſionis metiuntur, quan-
doquidem in capita ſecundùm ſuprà dictam
receptiorem noſtrorum ſententiam iure Re-
gio comprobatam in patrui bonis iſti fratrū
filii quoque ſuccederent, ſed etiam iuxta eam
opinionem, quam nos ſuperiore capite verio-
rem arbitramur; vt ex fideicommiſſo, quod
pluribus ſub nomine collectiuo relictum eſt,
ſemper in capita ſuccedatur, niſi cùm teſta-
tor aliud vult, quia nec alii ex fideicommiſ-
ſo vnquam ſuccedere poſſunt, quàm qui ex
propria perſona tanquam vocati, & inuitati
ſuccedunt: quæ res ius ſucceſſionis in capita
perinde ac ius repræſentationis in ſtirpes
ſucceſſionem inducit. At in propoſita ſpe-
8 cie, † cùm inter fratrem ſuperſtitem, & fra-
tris prædefuncti filium, quorum vnus proxi-
mior, alius verò remotior erat, de fideicom-
miſſo contenderetur, illa clauſula, per quam
in ſtirpes ſuccedi teſtator iuſſerat, inanis re-
linquebatur, quia nec de illo, an in ſtir-
pem, an in capita ſuccedendum ſit, vnquam
diſputari poteſt, niſi cùm de ſucceſſione inter
eos contenditur, qui pari & æquo ſunt gra-
du. Cùm repræſentationis beneficium fa-
ciat, vt qui in gradu ſint remotiores cum
proximiore nihilominus concurrant, vt dixi
ſuprà *lib. 1. cap. 8.* quis vnquam dixerit, aut
æquum putauerit, remoriores illos, qui ex
vna perſona plures ſuperſint, in capita ſucce-
dere debere? Ita ſiquidem fieret, vt multo
plus ferrent illi, quàm proximior; à qua in
totum ſummo iure excludi deberent, adeo-
que plus quam laturus eſſet ille, cuius gradū
repræſentant, quod nimis abſurdum & ini-
9 quum foret. At cùm, ii † qui ſuccedunt, pa-
ri gradu ſint, nec tamen in primo, ſed in re-
motiore, quod perſona nulla ſit, quæ primū
gradum occupet: tum verò de ſucceſſionis
forma quærendum eſt, ideſt, an in ſtirpes, anne
in capita ſuccedi oporteat: quod vtroque
modo ſuccedi nihil vetet pro arbitrio legiſ-
latoris, in capita quidem, quoniam ex pro-
pria perſona ſinguli ſuccedunt, *l. 2. §. hac here-
ditas, ff. de ſuis & legitim.* in ſtirpes verò, quia
alius præcedit gradus, qui repræſentationis
fictionem ſiue beneficium commodè admit-
tit. Porrò teſtamento ritè condito non alius
quàm teſtator ipſe quærendus eſt legiſlator,
cuius quælibet voluntas, ſi modo iuſta ſit,
lex eſt, vt dixi ſuprà *lib. 1. cap. 5. n.* 14. Cùm
10 igitur, † vt in ſtirpes & non in capita ſucce-
deretur, teſtator iuſſerit, non aliud is voluiſſe
credendus eſt, quàm vt, ſi contingeret proxi-
miores plures in remotiore, ſed pari tamen
gradu conſtitutos eſſe, eo demum caſu in ſtir-
pes ſuccederent, quaſi iure repræſentationis,
quod nullo proximitatis obſtaculo impedi-
retur; at non item ſi quidam eſſent proximio-
res, alii verò remotiores. Tum enim proxi-
miorū cauſam potiorem omninò eſſe opor-
tere, nec remotioribus permittendum, vt in
ſtirpes repræſentationis iure ſuccedant, qui
nullo modo ſuccedere poſſunt, cùm nec vllo
modo vocati ſint. Siquidem inter eos, qui
diſpari ſunt gradu, ordo proximitatis neceſ-
ſariò aliquis eſt; ius tamen repræſentationis
non eſt neceſſariò, ſed tantùm eſſe poteſt, eo
nimirum caſu, quo vel teſtator, vel alius quiſ-
que ille ſit legiſlator, ita præceperit. Proxi-
mitas, & proximitatis paritas in gradu quā-
uis remotiore, ad ſuccedendum non indiget
quidem repræſentationis iure, ſi modò prio-
ris gradus perſona nulla ſit, quæ proximio-
rem ſe dicere poſſit, ſed tamen capax eſt re-
præſentationis admittendæ, ſi gradus ſit re-
motior, qui ab alio gradu vacuo anteuerta-
tur, cuius repræſentationis primus gradus
non æquè capax eſſet, etiamſi à pluribus per-
11 ſonis occuparetur. Et hoc certè eſt, † quod
pleroſque fallit exiſtimantes ad inducendū
neceſſariò repræſentationis ius ſufficere: cùm
teſtator in ſtirpes, non in capita ſuccedi vo-
luit,

luit, vt nulla ſit repugnantia ex parte rei, quominus induci poſſit, nec animaduertentes illud etiam requiri, vt teſtatoris voluntas verbaque illam patiantur interpretationem, cui ex contrario ſanè euidenter repugnant, quoties non niſi proximiores ſubſtituti proponuntur, ſatiſque eſſe debet, quod aliquo caſu poſſit contingere, vt & proximiores ſoli admittantur, ita tamen admittãtur, vt in ſtirpes ſuccedant, qui alioqui in capita tantùm ſuccedere deberent. Sic hanc interpretatur coniecturam *Currius iun.conſ.22. num.16.conſ. 128.num.3.& conſ.161. num.7.verſic.ad ſecundum, Socin.in.conſ.149. nu.8. lib.2. Marzarius 3.& de fideicommiſſis, quæſt.34.Io:Vincen. Honded.conſ.63.à num.27.lib.1.Surd.conſil.262.nu. 19.verſic. Quartò reſpondeo, vol.3.Mantica.lib. 8.de coniectur.vltim.volunt.tit.8.nu.18. & Ant. Faber.to.3.de error.pragmat.decad.55. error.10. à pagina 120.*

Quinta eſt coniectura, † quando teſtator
12 cuiuslibet heredis lineam diſtributiuè conſiderauit, vt ſcilicet ex qualibet linea exiſtens in ſtirpem & non in capita ſuccedat, vt dicunt *Socin. in conſ.116.num.23.verſic. Quartò comprobatur, lib.1.Menoch.conſ.200.num.79.lib. 2.& præſumptione 95.num.39.lib.4.* Sed contra hanc coniecturam conſiderari poſſunt adducta in *hoc capite, à num.6.* iuxta quæ interpretanda eſt.

Vltima coniectura eſt, † quando ſub qua-
13 litate hereditaria fratribus & eorum deſcendentibus fideicommiſſum relictum fuit; hoc etiam caſu filius ingreditur locum patris, ſecundùm *Angelum in l.Gallus §.quidam rectè nu. 4.vbi Alexand.num. 6.ff.de liber.& poſthum.eũdem Alexan.conſ.26. nu.9.lib.3. Ruin.conſ.134. num.15.lib.2. & inter conſilia Rubei conſ.40.n.7. Curt.iun.in l.2. num.14. C. de ſucceſſor. edicto, Crauet.conſ.67. num.5.verſic. Et in terminis, & Menoebium d.conſ.200.num.47.verſic.Secundò, cum duobus numeris ſeqq.* vbi à *num.50.* declarat, & *dicta præſumptione.95.num.38.* Sed intellige, quando iſta hereditaria qualitas eſt ab inteſtato: tunc enim repræſentationi locus eſt, ſecus autem dicendum eſt, ſi intelligatur de qualitate hereditaria teſtamentaria: nam tunc ceſſat repræſentatio ſecundùm dicta in capite præcedente, & ita declarat *Anton.Faber lib.6. Codicis Fabriani, tit.19.de verbor.ſignification.definitio.10.per totam.*

SVMMARIVM.

1 *Superſtitum liberorum aut cognatorum vocatio impedit repræſentationem, vbi numeris ſequentibus declaratur tribus modis.*

2 *Primò, ſi eo ordine vocauerit, quo inteſtato ſucceſſuri ſunt.*

3. *Secundò, ſi teſtator vtatur alternatiua vel diſiunctiua.*

4 *Tertiò, ſi de teſtatoris voluntate appareat admittentis nihilominus repræſentationem.*
Ad fideicommiſſum alius admitti non poteſt, quàm qui exiſtentis conditionis tẽpore ſuperſit.

5 *Expreſſio illius, quod tacitè ineſt, nihil operatur.*

6 *Dictio,* Superſtitum, *an ſit potentior ad tranſmiſſionis ius, quàm ad repræſentationis impedimentum.*

7 *Tranſmiſſio in quo differat à repræſentatione.*

8 *L. heredes mei, 57.§. cùm ita ff.ad Senatuſconſult.Trebel.ponderatur.*

9 *In hac ſubſtitutione, ſuperſtites & eorum liberos ſubſtituo, præmortuorum filij, vt non ex tranſmiſſionis iure, ſed ex propria perſona admittuntur.*

10 *Remotiores in gradu vocatorum appellatione contenti poſt proximiores admittuntur, & à repræſentatione excluduntur.*

11 *Intellectus dicti §. cùm ita, & numeris ſeqq.*

12 *Subſtitutio fideicommiſſaria vltimo decedenti facta reciprocam inter heredes, fideicommiſſariam in tota hereditate inducit.*

15 *Repræſentatio ceſſat in hac ſubſtitutione, ſine filijs decedenti ex heredibus alios ſuperſtites filios ſubſtituo, & declara hic.*

16 *Repræſentationi locus non eſt, quando teſtator proprio nomine fratres vocauit, deinde appellatiuo nomine eorum filios, ſecundùm aliquos. Sed reprobantur numeris ſequentibus.*

18 *Filius cum fratre coniunctus in portione patris præfertur patruo.*

19 *Filius ordine ſucceſſiuo cum patre per vulgarem vocatus ingreditur locum patris defuncti.*

20 *Intellectus l. omnia 32. aliàs l.cùm ita, § in fideicommiſſo, ff.de legat.2. & num.29.& 33.*

21 *Frater nominatim coniunctus an impediat, ne locus ſit ſubſtituto per vulgarem.*

22 *Intellectus l. heredes mei, 57.§. vltim.ff.ad Senatuſconſult.Trebel.*
Alternatiua poſita inter filios & nepotes impedit repræſentationem.

23 *Inter plures per collectiuum nomen vocatos, qui in diuerſo gradu ſunt, ordo ſeruatur, ſecùs ſi in eodem ſint gradu.*

24 *Nati, vel cõcepti qui non sũt tempore mortis teſtatoris, carent iure repræſentationis, & n.ſeqq. Nepotes poſt aui mortem concepti abſciſſiue nepotes dicuntur.*

25 *Affectio teſtatoris maior eſt erga natos, quàm naſcituros.*

26 *In fideicommiſſo ſub incerto futuro euentu relicto nepos poſt aui mortem conceptus patrem repræſentat.*

27 *Conditionis euentus tempus in fideicommiſſi ſucceſſione attenditur, an quis proximior ſit, vide numero 30.*
Habilitas ad maioratus ſucceſſionem inſpicitur tempore, quo ſucceſſio defertur.

28 *Qui nullo ſanguinis & cognationis vinculo cõ-*

tingit

Digitized by Google

deicommiſſum vocant,quàm qui fuerunt inſtituti. Præſertim verò cùm ſubſtitutio facta eſſet per expreſsionem ſpecialis nominis ſiue proprij ſiue appellatiui, cuius propria ſignificatio nullum hæſitationi locum relinquat, de quibus perſonis aut de quo perſonarum gradu teſtator ſenſerit, vt in propoſita ſpecie, in qua fingimus ſubſtitutos expreſſum fuiſſe non tantùm eos, qui fuerant inſtituti, ſed etiam eorum filios. Nam qui ſimul & æquè ſunt ſubſtituti, adeoque nominati licèt diuerſis nominibus, cur non ſimul & æquè ſuccedant? Alioqui dicendum erit, ſi quis Titio, Sempronio, & Mæuio hæredibus inſtitutis, Titio abſq; liberis morienti ſubſtituerit ex fideicommiſſo Sempronium,& Mæuium & Cornelium,ſolos Sempronium & Mæuium ex ſubſtitutione ſucceſſuros, nōn etiam Cornelium, quia non fuerit ille cum cæteris in

41 inſtitutione nominatus. Quod tamen † dicere abſurdum eſſet,cùm expreſſio nominis faciat,nec dubitari poſsit, quin ad fideicommiſſum inuitati ſint omnes ij, qui nominati fuerunt,etiamſi neque in inſtitutione nominati reperiantur, neque ſint in gradu æque proximo; vt loquens circa interpretationem *l.omnia.32.alias l. cùm ita, §.in fideicommiſſo.ff. de legatis 2. dixit Anton.Faber.tom.3.de errorib. pragmaticorum,decade* 54.*errore* 7. Solusque ille caſus excipiendus eſt, in quo teſtator aliquos ex heredibus inſtitutis ſpecialiter inuicem ſubſtituerit: Tunc enim licèt poſt omnes inſtitutionis clauſulas ſubiecerit, *Eoſque omnes eorumque filios inuicem ſubſtituo*:ij tamen non continebuntur inter quos ſpecialis ſubſtitutio facta eſt,neque ipſorum liberi, *l.coheredi* 41.*§.qui patrem,ff.de vulgari & pupil. ſubſtit.*Ita *Anton.Faber.dicto tom.3.decade* 55.*errore* 6.*pag.*113.*& ſeq.* Aliter hanc coniecturam impugnat *Marcus Antonius Peregrinus de fideicommiſ.art.*21.*à num.*38. vt ibi videre poteris.

42 Coniectura † ſexta principalis eſt, quoties teſtator ſubſtituit his verbis: *Prædictos eius heredes*:ſupradictis enim verbis ij ſoli vocati videntur,qui inſtitutione nominati fuerunt, non etiam qui in locum gradumque illorum ſucceſſerunt;quia nominatio eſt quid ſpecialius,quàm vt poſsit induci aut ſuppleri per repræſentationem; quæ quoties locum habet,facit quidem, vt qui in remotiore gradu re vera eſt,in proximiori videatur conſtitutus;ſed non illud etiam, vt qui nominatus nullo modo fuit, pro nominato haberi debeat. Alioquin dicendum erit,nominato eo, qui fratrem habuerit eiuſdem gradus,ſed nō nominatum, & defuncto ante diem fideicōmiſsi cedentem ſuperſtitibus liberis, itemque ſuperſtite fratre, præferri debere prædefuncti nominati liberos,tanquam & ipſos nominatos, quoniam & pater eorum ſi viueret, præferretur tanquam nominatus fratri non nominato,quod tamē abſurdum eſſet. Inauditum enim eſt,vt repræſentatio accommodetur remotiori in gradu,ad hoc,vt is præferatur proximiori,cum quo ſatis eſt quod remotior concurrere poſsit,qui ab eo alioquin

43 excluderetur. Et hanc coniecturam † tenent poſt *Curt.iun.conſ.*58.*num.*2.*verſ.præmiſſa, Antonium Gabriel.lib.*4.*communium,tit.de fideicommiſ.concluſ.*3.*num.*9.*Mantica lib.*8.*de coniectur. vltimar.voluntat.tit.*9.*num.*6. & poſt *Baldum, Corneum, Ruinum, Pariſium, Curtium iun. Modernum damnatum Pariſienſem,Gabrielem, Bolognetum,& Couarruuiam, Menochius conſ.*124.*n.* 95.*verſ.Reſpondeo,lib.*2.& latius *conſil.*215.*n.* 132.*lib.*3. Et vt bene dicit *Anton. Faber. dicta decade* 55.*errore* 6.*pag.*113.*poſt medium,verſic. Secundò ſanè*, hanc coniecturam omni prorſus dubitatione carere, vt repræſentatio locum non habeat quoties ſubſtitutio fideicōmiſſaria facta ſit per expreſſam aut implicitam heredum inſtitutorum nominationem. Nam repræſentatio facit dumtaxat, vt qui remotior in gradu eſt, ſubintrando in locū proximioris,repræſentet ipſius gradum; at non vt etiam repræſentetur nominatio facta in priore gradu, vt verò heredis inſtitutio multo minus: nec proinde facere poteſt, vt ſubſtitutis per fideicommiſſum *prædictis heredibus*,alij poſsint ſe dicere ſubſtitutos,quàm qui prædicti & prænominati heredes fuerūt.

44 Septima † eſt coniectura repræſentationem impediens, quando aliqua extat qualitas eam excludens,veluti ſi ſtatutum exiſtentibus filijs maſculis filias excludat,neptis ex filio maſculo patrem repræſentare non poterit;quia qualitas maſculinitatis deficiens repræſentationem impedit, *Oldrad.conſ.* 224. *num.*37,*Tiraq.de retractu conſang.§.*1.*gloſ.*9.*nu.* 101.*modernus damnatus Pariſienſis in conſuetudinib. Pariſienſib. tit.*1.*§.*8.*gloſ.* 1. *num.*12.*Molina lib.*3. *de Hiſpanor. primog.cap.*7.*num.*2.*& cap.*8. *num.*8.& poſt *Bartolum, Baldum, Alex. Iaſ. Ruinum, Decium, Capicium, Socin. iun. & Bolognetum Menochius conſ.* 215. *num.*147.*lib.* 3.*& præſumptio.*95.*num.*24. *lib.*4. & latè dixi ſuprà *lib.*1.*cap.*12.*à numero* 14.

45 Octaua † coniectura eſt, quando teſtator vocauit immediatè natos,vt dixit, ſuccedāt filij ex,vel de Caio nati: nam tunc repreſentationi locus non eſt. Ita *Caſſaneus conſ.*53. *numero* 19. Sed aliquod rationibus dubiam eſſe hanc Caſſanei traditionem dixit. *Menoch.conſ.*124.*num.*99.*verſ. Reſpondetur primò,& nu.*104.*lib.*2.

Nona coniectura eſt,quoties aliquibus cōiecturis conſtat teſtatorem noluiſſe ſuccedi ſecundùm iuris communis ordinem, quo ab inteſtato ſuccedirur.Tunc namque repræſentatio ceſſat,Ita *Menoc.dicto conſ.*215. *num* 140.*&*

nam.140. & dicta præſumtio.95.numero 26.

46 Decima † coniectura eſt ſecundum Curtium iun.conſ.22. n.8.& conſ.161.n.4. quando teſtator filium coniunctim vocauit, quia tunc repræſentatio locum non habet, ſed ſuperſtites coniunctim admittuntur, excluſo alterius iam defuncti filio, & ſequi videtur. Peregrin.de fideicommiſſis, art.21. num.36. Sed hanc coniecturam valdè dubiam eſſe oſtendit Menoch.conſ.124. n. 109.& ſeq.lib.2.

Vndecima coniectura eſt, quando teſtator voluit, vt ordine ſucceſsiuo ſuccederetur: nam & tunc ſenſit, quòd gradu proximior ſuccedat, atque ita repræſentationi locus non eſſet: ita Paulus Pariſ conſ.38. num.17. & 29. lib. 2. qui declarat, niſi alia coniectura voluntati teſtatoris repugnet, ſequitur Menochius præſumptione 95. num. 30. lib. 4. cæteras coniecturas vide infra cap.10. & 11. vbi duæ apponentur.

SVMMARIVM.

1 Doctores referũtur defendentes in fideicommiſſis ſub nomine collectiuo relictis repræſentaionem procedere, non obſtante clauſula: Salua gradus prærogatiua. Sed contrarium defenditur à n. 10.

2 Prærogatiua ſumitur pro priuilegio. Declara num.26.

3 Repræſentationis priuilegium eſt in corpore iuris clauſum.

Priuilegium in corpore iuris clauſum non tollitur per generalem diſpoſitionem, ſed ſpecialis requiritur derogatio.

Teſtator intelligitur diſponere ſecundum ius commune.

4 Ea interpretatio ſumenda eſt per quam ius commune illæſum conſeruatur.

5 Dictio, Salua, intelligitur idem quod abſque offenſa.

6 Reſeruationis natura eſt ius, quod competit conſeruare, non autem de nouo tribuere.

7 Reſeruatio nihil operatur, ſi nihil inueniat reſeruabile.

8 Expreſſio eorum quæ tacite inſunt, nihil operatur. Sed declara à n.24. & à n.28.

9 Repræſentatio non corrumpit gradum, nec alterat, ſed potius eum repræſentat. Declara n.36

Filius per repræſentationem in eodem, & æquali gradu cum patruo eſſe dicitur.

10 Doctores referuntur, qui tenent hanc clauſulam, Salua gradus prærogatiua, repræſentationem excludere.

11 Intellectus Auth. defuncto, C. ad Senatuſconſ. Tertul. & n. 13.

12 Hereditas parentibus naturali iure debetur.

13 Quòd filius patrem repræſentet naturale, quòd pater filium impoſſibile eſt.

14 Superfluitas vitanda eſt.

Teſtatoris verbum cenſetur appoſitum cum virtute aliquid operandi.

15 Clauſula illa, ſalua gradus prærogatiua, non eſt ſuperflua, quando deſcendentes vocati ſunt, vbi declaratur.

16 Subſtitutio ſiue vocatio filij, & eius deſcendentium, liberorum, aut familiæ intelligitur ordine ſucceſsiuo.

Vocati filius, & eius nepotes intelliguntur ordine ſucceſſiuo ſecundùm vnam opinionem, ſed ſecundùm veram omnes ſimul ſuccedunt, & num. 17.

18 Vocati nominatim ſimul admittuntur.

19 Vocans fratrem, & nomine collectiuo eius liberos deſcendentes, ſeu de familia ordine ſucceſſiuo ſuccedere vult, licèt alij contra.

20 Extraneum penitus, & eius filios inuitans æqualiter, & eodem tempore ſimul admittit.

Caſus ſuprà dictos intelligit Antonius Faber procedere, quando ſumus in inſtitutione, & quid ſi in familia relinqui præceperit teſtator.

21 Clauſula. Salua gradus prærogatiua, quomodo intelligenda eſt, & operetur.

22 Expreſsio illius quod tacitè ineſt, ſuperflua cum exprimatur id quod tacitè prius erat tacitum.

Expreſſio ſpecialis illius quod generaliter inerat, conſiderabilis eſt.

Speciale quod eſt, magis attenditur quàm quod eſt generale.

Superfluè loqui non videtur, qui ad clariorem rei lucidationem, illud quod tacitè inerat, verbis exprimit.

23 Expreſſio illius quod tacitè ineſt, ad tollendam dubitationem toleratur.

Superfluitas non eo introducenda, vt verba torqueantur contra naturalem rationem, & veroſimilem teſtatoris mentem.

24 Expreſsio illius quod tacite ineſt, nihil operatur, quando expreſsio aliquid operari nequit, & daretur ſuperfluitas, alioquin contrarium eſſet dicendum.

25 Succedere per repræſentationem, & ſalua gradus prærogatiua, ſunt inuicem merè oppoſita, & contraria.

26 Prærogatiua variè ſumitur, hic verò pro prælatione.

27 Dictio, ſecundum, non ſolum inducit diſpoſitionem, ſed etiam diſpoſitionis præcedentis limitationem.

Ablatiuus abſolutus importat diſpoſitionem, præcipue prolatus ab illo, qui diſponere poteſt.

28 Expreſsio illius quod tacitè ineſt, nihil operatur quando quod exprimitur ineſt ex neceſſitate ſecus ſi ex voluntate.

29 Expreſsio eius quod tacitè ineſt, nihil operatur, niſi alio modo exprimatur, quàm quo tacitè ineſt.

30 Legatum purum eſt, & ad heredes tranſmittitur, licèt in eo conditio tacita ſubintelligatur,

ſi lega-

Digitized by Google

ſubſtitutionem non ad nominatos tantùm reſtrictam fuiſſe, admitteretur iùs repræſentationis, etiamſi teſtator in ſubſtitutione uſus fuerit dictione illa, *Alios*, vt dicunt, & exemplificant *Cuman. conſilio* 13. *Berreta conſilio* 142. *numero* 37. *cum duobus ſequentib. Tiber. Decian. conſil.* 21. *in fine, lib.* 3. *Menoch. conſil.* 124. *numero* 67. *lib.* 2. *&* *præſumpt.* 84. *numer.* 15. *lib.* 4. *& Peregrin. dicto num.* 28. *ante finem.*

16 Secunda coniectura † repræſentationem impediens eſt, quando teſtator proprio nomine fratres vocauit, deinde appellatiuo nomine eorum filios. Nam tunc præſumitur voluiſſe, quod frater prius ſuccederet, & deinde præmortui fratris filius, atque ita quod filius in ſui patris locum non ingrederetur, *l. cùm ita, alids l. omnia.* 32. §. *in fideicommiſſo, ff. de legat.* 2. *& l. heredes mei* 57. §. *vltim. ff. ad Senatuſconſultum Trebel.* Ita poſt *Alexan. Ruin. Pariſium, Curtium iuniorem, & Alciat. Mantica lib.* 8. *de conectur. vltim. voluntat. tit.* 9. *num.* 8. & poſt *Angelum, Alexan. Ruin. Socin. ſeniorem, Decium, Pariſium, & Curtium iuniorem, Iacobus Menoch. conſil.* 124. *à num.* 88. *conſ.* 200. *num.* 12. *&* 17. *lib.* 2. *conſ.* 269. *num.* 52. *lib.* 3. *& præſumpt.* 95. *numero* 23. *lib.* 4. *& Rimin. iun. conſ.* 389. *numer.* 4. *lib.* 3. *& conſ.* 604. *n.* 57. *lib.* 5.

17 Sed hæc coniectura † mihi non probatur: nam ſi nepotes ſub nomine communi & appellatiuo vocauerit, puta ſi filios, & deſcendentes ſubſtituerit, cùm dictio, *Deſcendentes*, poſt expreſſam filiorum mentionem adiecta non poſſit videri, niſi ad eos etiam comprehendendos, qui filiorum appellatione alioquin comprehendi non potuiſſent, an non nepotibus, qui ex prædefunctis filijs ſuperſunt iniuria fiat, ſi cùm ſuperſtitibus filijs non admittantur? Si enim ad fideicommiſſum, quod familiæ relictum eſt, etiam remotiores cum proximioribus admittuntur, dummodo ad eos voluntatem ſuam teſtator extenderit, vt ſcriptum eſt in dicto §. In fideicommiſſo, quanto magis ij admittendi erunt, qui pro ſe habeant & verba teſtatoris, & beneficium iuris, vt parentis prædefuncti perſonam repræſentare poſſint?

18 Hac etiam ratione † concludente confirmatur: ſi teſtatorem dixiſſe, *Petrum & Ioannem & eorum filios ſubſtituo*; nam aut Petri filij cum patre coniuncti vocati ſunt, aut poſt eum ordine ſucceſſiuo per vulgarem. Nec enim alter horum modorum euadi poteſt; ſi primo modo dicamus, prout ſecundùm iuris rationes videtur ſecundùm, *cap. Raynuntius* 16. *de teſtamentis & poſt multos Peregrin. de fideicom. art.* 17. *num.* 6. *&* 18. vtique eueniente fideicommiſſi caſu vocatis filiis Petri in ſuam portionem, in portionem quoque patris vacantem ad excluſionem Ioannis patrui admittentur vti patri ipſi magis coniuncti, *l. coheredi.* 41. §. *qui diſcretas, ff. de vulgari*: nam hi reſpectu patris portionis duplici iure accreſcendi & ſubſtitutionis muniti ſunt.

19 Aut volumus † quòd ordine ſucceſſiuò per vulgarem vocati ſint, iuxta materiam *l. Gallus,* §. *quidam rectè, ff. de liber. & poſthum.* & hoc caſu ſublato patre de medio, nepos Per vulgarem eius locum intrabit, *Ruin. conſ.* 168. *num.* 11. *lib.* 2. *Torniel apud Portium Imol. conſ.* 52. *numerò* 5. ſentire videtur, *Tiber. Decian. conſ.* 56. *num.* 5. *lib.* 3. & expreſſe coniecturam iſtam reprobant *Peregrin. dicto tract. art.* 21. *num.* 31. *Socin. iun. conſ.* 20. *à num.* 3. *libro* 3. *quem refert Mantica dicto titulo* 9. *numero* 8. & ſequitur *Anton. Faber decade* 55. *error.* 7. *in principio.*

20 Non obſtat † dictus §. in fideicommiſſo, vbi nominati primò vocantur: nam textus ille loquitur, cum plures diuerſorum graduũ per nomen collectiuum vocantur, inter quos aliqui ſpecialiter ſunt nominati, nam hi præferuntur: non autem cum plures nominatim, & qui ab illis deſcendunt: nam ab vno deſcendentes locum ac portionem illius aſſequuntur, quamuis in gradu eſſet remotior altero ſecum in grauati ſucceſſione concurrente, vt poſt *Alexandrum* & alios dicit *Peregrinus dicto art.* 21. *num.* 32. *&* 44. Et licèt

21 videatur, † quod frater nominatim coniunctus impediat, ne ſit locus per vulgarem ſubſtituto, *l. quamuis* 4. *C. de impuberũ*, qua ratione contra ſubſtitutum ſic arguit & decidit *Pariſius conſ.* 44. *col.* 2. *lib.* 3. vbi in id adducit deciſionem *Angeli conſ.* 305. & poſt eum *Zanch. in l. heredes mei,* §. *cùm ita, num.* 902. *ff. ad Senatuſconſult. Trebel.* hoc locum haberet, quando duobus de vno vulgaris ſubſtitutio facta eſſet, ſed vbi duobus ſinguli ſunt ſubſtituti, prout in exemplo, de quo ſuprà *numero* 18. *&* 19. vbi filij Petri ipſi patri, non Ioanni patruo ſubſtituti ſunt; vulgaris in cuiuſcumque portione locum habet, vt dixit *Peregrinus dicto tractatu de fideicommiſſis art.* 13. *num.* 16. Ita reſpondet ipſe *dicto num.* 32.

22 Similiter † non obſtat §. *vltim dictæ legis heredes mei*, quia loquitur, quando inter filios & nepotes alternatiua poſita eſt, quæ ſecundum propriam ſignificationem ordinem ſucceſſionis denotat, non ſolùm inter perſonas, quæ in diſpari ſunt gradu, ſed etiam inter eos, qui in eodem gradu ſunt, vt ille textus probat, & *l. cum pater* 77. §. *penult. ff. de legat.* 2. *Bart.* & alii in *l. Gallus* §. *quidam rectè num.* 4. *verſic. Sicut enim alternatiua, ff. de liber. & poſthum.* Quapropter eo in caſu nepos cum patruo non admittitur, tameſi ex iuris inter-

pretatione in pari gradu ſit, §. *cùm filius* 7. *inſtit. de hereditat. quæ ab inteſt. deferuntur*, cum ſimilibus: quia ſecundùm propriam naturam alternatiuæ inter eos, qui eiuſdem gradus ſunt 23 hic ordo etiam ſeruatur. Diuerſum † autẽ eſt, quando plures per collectiuum nomen vocati ſunt: tunc enim inter eos qui ſunt in diuerſo gradu, ordo ſeruatur, non inter eos, qui in eodem ſunt gradu, *d. §. in fideicommiſſo, Socin. ſen, in d. §. quidam rectè numero* 4. & hoc in caſu nepos cum patruo admittitur; quia ex legis interpretatione locum patris ingreditur & cenſetur in pari gradu, *gloſſa* communiter recepta in dicto §. *in fideicommiſſo*, & ita reſpondent *Carol. Ruin. conſ.* 163, *num.* 9. & 10. & *lib.* 1. & *Cardin. Mantica tom.* 1. *de tacitis & ambiguis conuentionibus lib.* 23. *tit.* 30, *num.* 22.

24 Tertia principalis † coniectura eſt, ſi tempore mortis teſtatoris nepotes non erant nati, neque concepti, quaſi non poſsint iſti iure repræſentationis venire ad ſucceſsionem aui, quem nullo vnquam cognationis iure tetigerunt, ex *l. Titius*, 9. *ff. de ſuis & legitim. l.* 1. *§. ſi quis proximior, ff. vnde cognati, l. ſi cognatis* 19. *ff. de rebus dubiis*, Bald. *conſ.* 488. *libro* 3. huiuſmodi enim nepotes poſt aui mortem concepti non tam propriè, quàm abuſiuè nepotes dicuntur, *l. item Prætor*, 9. *ff. de ſuis & legitim.* Ita concludunt *Socin. ſen. conſ.* 249. *numero* 21. *libro* 2. *Iaſ. inter conſilia* Rubei *Alex. conſ.* 37. *numero* 4. *Curt. iun. conſ.* 57. *à numero* 11. & *conſ.* 58. *numero* 5. *Pariſ. conſ.* 39. *numero* 15. *libro* 2. Socin. *conſ.* 74, *numero* 31. *verſ. Sed in propoſito, vol.* 1. & cum multis *Ioan. Vincen. Honded. conſ.* 63. *à numero* 23. *lib.* 2. & *Mantica de coniectur. vltim. voluntat. tit.* 9. *numer.*

25 11. Maior quidem † erga natos, quàm naſcituros affectio teſtatoris videtur, quamuis in pari etiam gradu naſcantur, *l. qui filiabus* 17. *in princip.* & ibi notatur, *ff. de legat.* 1. *l. a lumnos,* 14. *ff. de manum. vindicta, Tib. Decian. conſ.* 1. *n.* 14. *lib.* 1. *Paul. Leonius Patauinus conſ.* 27. *a* 103. *inter conſilia vltim. voluntat. vol.* 3. *Achil. Pedrocha conſ.* 20. *numer.* 68. & 69. *Maſcard. de probation. concluſ.* 67. *à numero* 5. *Molin. lib.* 3. *de Hiſpanor. primogeniis, capit.* 5. *num.* 53. & poſt multos *Mieres prima parte de maioratibus quæſt.* 21. *num.* 38. & 39. *iuxta editionem vltimam*, Vnde ſi concepti poſt aui mortem contendant cum patruis aut cum aliis nepotibus; qui iam eo tempore ſuperſtites fuerint, quo auus moreretur, poſtponi debeant, neque aut ex propria perſona, aut repræſentationis iure ſuccedere poſſint, tanquam minus dilecti, quam qui à teſtatore & cogniti & dilecti fuerunt, vt ex *Curtio Iuniori dicto conſ.* 57. *numer.* 11. & 12, & *dicto conſ.* 58. *num,* 5. & 6. concludit *Mantira dicto num.* 11.

26 Hæc † tamen coniectura limitatur, quando ſub incerto futuro euentu fideicommiſſum relictum eſt, quoniam illud tempus inſpicitur, quo fideicommiſſi dies cedit, *Mantica dicto lib.* 8. *de coniecturis vltimar. voluntat. tit.* 8. *num.* 20. & nepotes, qui in patris defuncti locum ſubrogantur, ex perſona patris ſuccedunt, in quo quidem eadem fuit affectio teſtatoris, niſi ex aliis legitimis coniecturis excludantur. *Mantic. d. numero* 11.

27 Coniecturam † tertiam iſtam reiiciunt *Iaſ. conſ.* 159. *numer.* 3. *lib.* 4. & *Pariſ. conſ.* 36. *numero* 9. & 10. *lib.* 2. vt *Ant. Gabriel* etiam refert *lib.* 4. *communium, tit. de fideicommiſ. concluſ.* 3. *numero* 5. & poſt *Alex Corn. Iaſ. Decium, Pariſ. Rabeum, Socin. iun. & Cephal. Menoch. conſ.* 124. *numer.* 111. *lib.* 2. & *de præſumption. lib.* 4. *præſum.* 95. *numer.* 17. & poſt alios *Peregrin. de fideicommiſ. art.* 22. *num.* 77. Eorum ratio & fundamentum eſt, quod in fideicõmiſſi ſucceſſione euentus conditionis tẽpus attendatur, an ſcilicet eo tẽpore ſit quis proximior, vt ſuccedere poſſit, *l. non oportet.* 52. *ff. de legatis* 2. *l. eum qui* 104. *ff. de conditionib. & demoſtrationib. l. interuenit.* 24. *ff. de legatis præſtandis*, vnde habilitatem ad maioratus ſucceſſionem inſpicimus tempore, quo ſucceſſio defertur, vt poſt alios *Molina libro* 1. *de Hiſpan. primogen. cap.* 13. *numero* 37. & *lib.* 3. *cap.* 2. *numero* 16. & *cap.* 10. *à num.* 39. *eodem libro, Aluarad. de coniectur. ata mente defuncti lib.* 2. *cap.* 3. *num.* 12. *Auendan. in l.* 40. *Tauri, gloſ.* 8. *num.* 30. *gloſ.* 13. *numer.* 26. & *ſeq. & gloſ.* 18. *à numer.* 26. & *Mieres dicta* 1. *parte de maioratibus, quæſt.* 2. *numero* 11. & *iuxta editionem vltimam à numer.* 55. Ergo repræſentationis iure admittuntur.

28 Quòd † per hanc coniecturam repræſentationi locus non ſit, fulcitur ex ipſa interpretum noſtrorum diſtinctione, quæ non aliis caſibus ius repræſentationis in fideicommiſſo admittit, quàm quibus in ſucceſſione ab inteſtato locum haberet, vt ſæpe ſæpius dictum eſt, & probauit Senatus Sabaudiæ, vt per *Anton. Fabrum lib.* 6. *Codicis Fabriani, titulo* 22. *de fideicommiſſis, definit.* 10. Certum namque eſt, nullo iure poſſe quem ab inteſtato ei ſuccedere, quem nullo ſanguinis & cognationis vinculo contingat, cùm omnes inteſtati ſucceſſiones non niſi ſanguinis iure deferantur, cum verò, qui poſt alterius mortem, non modò editus, ſed etiam conceptus ſit, nullo proximitatis gradu ipſum contingere, ſecundùm dicta ſuprà *hoc capite num.* 24.

29 Et hoc quoque † conſequens videtur ei quod ſcripſit Iuriſconſultus in *l. cùm ita, alias l. omnia.* 32. §. *in fideicommiſſo, ff. de lega.* 2. admit-

Digitized by Google

admittendos eſſe ad fideicommiſſum famil'æ relictum illos qui eo tempore, quo teſtator moreretur, in familia fuerunt, vt intelligamus cæteros, ſi qui ſuperuenerint, ad huiuſmodi fideicommiſſum non pertinere, tanquã qui de familia eiuſdem teſtatoris, niſi valde impropriè & abuſiuè non ſint. Vnde illud etiam eſt, quòd ſi ex eis aliqui medio tempore, ideſt, à morte teſtatoris in diem vſq; cedentis fideicommiſſi fuerint emancipati, nõ eo minus ad fideicommiſſum admitti poſſint *l. peto 69. §. vltimo, ff. de legat.* 2. An quia etiã poſt emancipationem videantur eſſe adhuc quodammodo de familia, ob id ſolùm quòd de ſanguine & cognatione ſunt, vt quidam putant? Minimè: ſed quia vt ex voluntate admitti poſſint, ſufficit fuiſſe illos in familia eo tempore, quo teſtator moriebatur, qui ad perſonas tum etiam in familia exiſtentes potiùs quàm ad ius ipſum familiæ reſpexiſſe intelligitur.

30 Neque obſtat †, ad fideicommiſſum conditionale admitti poſſe omnes eos, qui conditionis euenientis tempore & ſuperſtites & capaces reperiuntur, ex dicta l. eum, qui, & ſimilibus adductis contra coniecturam ſuprà *numero* 27. quia illud obtinet, cum fideicommiſſi verba eam patiuntur interpretationem: nam in diſpoſitionibus conditionalibus, vt dixi ſuprà hoc *libro, cap. 7. num.* 26. generale eſt, vt exiſtentis conditionis, non depoſitionis tempus ſpectetur. At verba non patiuntur, quoties teſtator aut familiæ ſuæ fideicommiſſum reliquit, veluti in *dicto §. in fideicommiſſo*, aut proximiores ſiue expreſſim ſiuè tacitè inuitauit, quomodo inuitatos eos fuiſſe ponendum eſt, cùm de repræſentationis iure diſputatur. Quid enim attinet de repræſentatione quærere, niſi cùm de proximitatis gradu quærendum eſt? Proximior porrò neceſſè, nec fieri vnquam poteſt is qui nullo proximitatis gradu defunctum contingit, ſiue ex propria, ſiue per repræſentationem ſuccedere velit, vt benè aduertit *Anton. Faber tom. 3. de erroribus pragmaticor. decade* 55. *errore* 7. *pag.* 114. *& ſeq.*

31 Principalis † quarta coniectura eſt repræſentationem excludens, quando pater illius repræſentare volentis ſuperuixerit teſtatori, *Auth. poſt fratres, la* 1. *C. de legitim. heredib*, vbi in principio notat *Salicet. Iaſ. inter conſilia Rubei Alexandrini conſ.* 37. *num.* 3. qui in propoſito adducit *Bald. conſ.* 488. *lib.* 3. Hanc coniecturam reijcit *Cephal. conſ.* 465. *à num.* 20. *& conſ.* 489. *num.* 85. *& Mantica dicto tit.* 9. *de coniecturis vltim. voluntat. numer.* 12. *verſ. Sed ergo conſidero*; ex eo quod alia ſit ratio ſucceſſionis inteſtati, quæ purè per legem ſtatim defertur, atque inteſtatum deceſſiſſe patrem familias certum eſt. *l.* 2. *§. proximum, ff. de ſuis & legitim.* aliá verò fideicommiſſi conditionalis, in quo ſpectandum potius eſt tempus euenientis cõditionis, quo demum tempore dies fideicommiſſi cedit, *l. vnic. §. ſin autem aliquid ſub conditione, C. de caducis tollendis, l. intercidit.* 59. *l. cum qui* 104. *ff. de condition. & demonſtration.* Niſi proponas teſtatorem ſubſtituiſſe proximiores cum adiectione illa, *Meos*, propter quam neceſsè eſt, eum qui fideicommiſſum petat, proximiorem fuiſſe mortis tempore vel verè vel interpretatiuè, vt in ſpecie reſpondit *Bald. dicto conſ.* 488. quicquid dicat in contrarium *Roland. à Valle conſ.* 39. *num.* 2. *& à num.* 28. *iuncto etiam ſuperiore conſ.* 38. *num.* 33. *verſ. Verum quia multi, lib.* 4.

32 Conſideratio † Manticæ non obſtat: nam idem tam cùm de fideicommiſſo, quàm de inteſtati ſucceſsione tractatur, dicendum eſt. Duo enim exigit repræſentatio, vt locum habere poſsit. Primum eſt, quod modo dicebamus ſuprà *num.* 24. *&* 28. vt aliquo ſanguinis gradu contingat is, qui repræſentationem prætendit. Alterum, vt eo tempore, quo paterfamilias moritur, de cuius bonis diſputatur, præcedens gradus, de quo repræſentando agitur, à nemine occupetur: nam ſi tunc occupatus reperiatur, omnem repræſentationi viam in totum præcludit, & in perpetuum, ſiquidem illud demum tempus inſpiciendum eſt, vt ſciatur quis proximior, aut quis æquè proximus eſſe, vel videri poſſit, vt textus elegans in *dicto §.* in fidei-
33 commiſſo. vbi Modeſtinus diſertè ſcribit, † non ſolum id, quod iam diximus, ad fideicommiſſum familiæ relictum admittendos eos qui in familia fuerunt eo tempore, quo teſtator moriebatur, ſed etiam, quod ad rem noſtram magis pertinet, ex iis qui fuerunt in familia eo tempore prius admittendos illos, qui ſunt gradu proximiores, ne dubitari poſſit quin gradus proximitas æſtimanda ſit ex tempore quoque mortis teſtatoris, licèt fideicommiſſum conditionale proponatur, qualia vix eſt, vt non ſint ea, quæ familiæ relinquuntur. Atquin is qui habet patrẽ ſuperſtitem tempore mortis teſtatoris, licèt iam tum ipſe conceptus & natus ſit, cõtingit quidem aliquo ſanguinis gradu teſtatorem, ſed non eo qui facere poſſit, vt vel proximus tum eſſe vel vnquam fieri poſſit. Fruſtra ergo poſtea certat de repræſentando patre, quem repræſentare non potuit, eo tempore quo vel proximior vel æquè proximus eſſe aut videri debebat.

34 Quemadmodum † nec in ſucceſsione ab inteſtato quicquam prodeſt, fieri, quem proximũ poſt delatam hereditatẽ, ſi eius delatæ tem-

Digitized by Google

tempore proximus non fuit, dicta *l.2.§.proximum,ff.de ſuis & legitimis hered.* Alioqui ſucceſſio in agnatis induceretur contra iuris veteris rationem, de qua in *§. placebat autem 8.inſtit.de legitima agnatorum ſucceſſione*, quam explicant *Doctores* ibi, *Hugo Donel.lib.7. commentarior.iur.ciuil cap.2.in princip.poſt medium, Anton.Faber.decade 27.errore.1. pag.63. & ſeq. decade 29.errore 10.in tranſcurſu decade 55. err. 8.pag.116.& decade 70.errore 9.pagina 442. & Gaſpar Sebifordegherus lib. 3. ad Anton. Fabr. tractatu 29. quæſt.13.col.3.* Quod ius quam-
35 uis † à Iuſtiniano emendatum ſit, inducta etiã in agnatis ſucceſſione; vt ſcilicet agnato proximo excluſo ab adeunda hereditate ſequens in gradu admitti poſſit, ac ſi delatæ hereditatis tempore proximior fuiſſet, qui reuera erat remotior: nemo tamen idcirco dixerit, inductum fuiſſe à Iuſtiniano ea conſtitutione ius repræſentationis in fauorem illius, quem alius mortis tempore anteuertiſſet. Nihil enim aliud Iuſtinianus conſtituit, niſi vt poſterioris gradus agnati, qui mortis tempore fuerant remotiores, poſſint nihilominus poſt excluſos anteriores admitti, & quidem ex proprio iure, propriaque perſona tanquam agnati, cùm antea non, niſi tanquam cognati, admitterentur per Prætorem, ex proprio tamen quiſque capite, & ex propria perſona. Ergo quamuis admittamus, quod admittendum ſanè eſt, in eo differentem eſſe rationem ſucceſsionis fideicommiſſariæ & legitimæ, ſi meram iuris rationẽ inſpicias, quòd fideicommiſſaria tractum tẽporis habere poteſt, & ſucceſſionem graduũ in tempus vſque conditionis euenientis, non etiam ſucceſsio legitima extra caſum dicti *§.proximũ, & §.vlt.dictæ l.2.ff.de ſuis & legitim.*

36 Poſteaquam † tamen Iuſtiniani conſtitutione hoc ius immutatum eſt, inductaque in agnatis etiam graduum ſucceſsione, videtur vtriuſque ſucceſsionis hac parte comparatio ſaltem hactenus, vt ſicuti Iuſtinianus inducendo ius illud ſucceſsionis inter agnatos, non ideò tamen induxit ius repræſentationis, adeò vt alia opus fuerit conſtitutione ad faciendum, vt fratris filius in ſucceſsione patrui defuncti concurrens cum patruo ſuperſtite repræſentare poſsit gradum ſui patris, nec id tamen aliter quàm ſi pater viuo fratre ſuo deceſſerit, *dicta Auth.poſt fratres, C. de legitim.hered.* Ità neque poſsit quiſquam dicere in ſucceſsione fideicommiſſaria locũ eſſe debere repræſentationi in fauorem eius, quem pater moriente teſtatore anteuerterit, ob id ioiũ, quod ex cauſa fideicommiſſi poſſint varii eſſe gradus ſuccedendi. Vtrumq;
37 enim † ſimul ſtare poteſt, vt ſuccedendi gradus ſint diuerſi, & tamen ex ſingulis gradibus ſuccedatur iure proprio, ac citra ius repræſentationis, niſi eo ſolo caſu, quo repræſentationis ius natum fuerit, formatumque iam inde ab eo tempore, quo viueret adhuc is, de cuius bonis contenditur: facit namque ea res, vt in iure ſuccedendi non aliud tempus inſpiciendum ſit, quàm quod fuit moriente teſtatore, quoties de proximitate & gradu proximitatis quærendum eſt. Caſus tamen is excludendus eſt, quo fideicommiſſum extraneis relictum eſt, quibus certum eſt relinqui poſſe, tametſi viuo teſtatore neq; nati, neque concepti fuerint, dummodo in rerum natura fuerint conditionis exiſtentis tẽ-
38 pore. Sed is caſus † ad hunc tractatum non pertinet, cùm de repræſentationis iure quæri nihil poſsit inter extraneos, ſed tantùm inter eos, qui teſtatorem ſanguine contingunt, ſiquidem ſint ex deſcendentibus vſque in infinitum, ſin ex tranſuerſalibus non niſi ad filios vſque fratrum, vt diſputaui ſuprà *lib.2.c. 18.& c.29.* Neque verò negamus poſſe illos, qui repræſentationem allegant, ſuccedere ex fideicommiſſo ex propria perſona, proprioq; iure, ſi velint, ac proinde ſuo ordine, quomodo ſuccederent, ſi eſſent omninò extranei, niſi quod illud præterea exigimus, vt concepti ſint viuo teſtatore, quoties fideicommiſſum ijs verbis relictum eſt, ex quibus appareat noluiſſe teſtatorem, vt ad fideicommiſſum extranei admitterentur, ideſt, alij quam qui vel familia & agnatione, vel cognatione ſaltem aliqua teſtatorem contingerent. Ita de hac quarta coniectura principali diſputans dicit *Anton.Faber decade 55.errore 7. in fine, & errore 8.*

39 Quinta † principalis coniectura eſt, cúm teſtator in primo inſtitutionis gradu magis filios, quàm nepotes, vel magis fratres, quàm eorum filios, quos non nominauit, dilexit. Nam ſi poſtea ſubſtituat in hæc verba: *Eoſque & eorum filios inuicem ſubſtituo*, dicendum eſt, quòd ſicuti filios & fratres eos inſtituendo magis dilexit, ita etiam ſubſtituendo eos magis dilexiſſe videatur, vt vno eorum moriente alter frater tanquam magis dilectus potius quàm nepotes, qui minus fuerunt dilecti, admittatur, vt dicunt *Curt.iun.conſ.22. à num.8.& conſ.161. num.7.Carol.Ruin.conſ.101 num.21.lib.2.Iaſ. inter conſilia Rubei conſ.37.n. 6.Mantica de coniecturis vltimar.voluntat.dicto tit.9.num.7.Iacob.Menoch.conſ.269. nu.57. lib. 3.* vbi recenſuit multas coniecturas maioris huius dilectionis erga fratres quàm erga eorum filios, & *lib.4.præſumptione 95.num.29.*

40 Sed hæc coniectura † ſcrupulo & dubitatione nõ caret. Etſi enim dici ſolet, eos quos teſtator in inſtitutione dilexit, in ſubſtitutione quoque prædilectos fuiſſe videri, id tamen nõ, niſi in dubio obtinet, non autem cum ſubſtitutionis verba aperta ſunt, quæ alios ad fidei-

nem defendunt. Et idem ſi dixit; Superſtites
& præmortuorum filios, *Riminal. conſ.* 73.
*num.*18. *in fin. & ſeq. vol.* 1. *Pariſ. conſ.*38.*n.*8.
& 9. *lib.* 2. *Socin. conſ.* 116. *num.* 23. *lib.* 1.
Sfortia conſ. 54. *num.*2.*Peregrin. vbi ſupra*, *nu.*
29. & iſto caſu procedere poteſt *conſilium Go-
zadini* 67.

4 Tertiò † declaratur, vt coniectura non
procedat, quoties aliud ex teſtatoris volun-
tate apparet, volentis repræſentationem ad-
mittere, non obſtante verbo illo, *Superſtites*,
vt aduertunt *Pariſ.conſ.* 37.*numero* 53.*in fine*,
lib. 2.*& Mantica dicto num.* 5.

Hæ autem declarationes procedunt, ſi
opinio repræſentationem denegans, quo-
ties teſtator vſus eſt nomine, *Superſtitum*, ve-
ra fuiſſet, ſed contraria certè verior eſt: quia
verba illa, *qui mortis vltimi poſſeſſoris tempo-
re ſuperſtites fuerint*, tacite de iure inſunt; cùm
non poſſit ex fideicommiſſo alius admitti,
quàm qui exiſtentis conditionis tempore ſu-
perſit, *l. cum quidam.* 24. *l. cùm pater* 77.*§.he-
5 reditatem filius*, *ff. de legatis* 2. Vnde † quam-
uis exprimantur, nihil operantur, *l.* 3. *ff. de
legat.* 1. *l.* 1.*l.conditiones.* 99. *l. aliquando* 107.
*ff. de condition.& demonſtrationib.*DD. commu-
niter *in dicta l.*3. *Ruinus conſ.* 168.*num.* 14. *&*
15. *lib.* 1. *Mand. Albenſ. conſ.* 119. *num.* 58.
& conſil. 120. *num.* 6. *lib.* 1. *Cephal. conſ.* 158.
num. 38. *lib.* 1. *Burſat. conſ.* 40. *lib.* 1. *numer.*
44. *& conſ.* 177. *numer.* 16. *lib.* 2. *Galeatius
Maluaſia conſ.* 81. *numer.* 36. *Surd. conſ.* 110.
numer. 4.5.*&* 6.*lib.* 3. *Cæſar Barzius deciſ. Bo-
noniæ* 66. *num.* 29. *&* 30. *Intrigliolus deciſ.* 3.
6 *num.* 122. Ea adiectio, † *ſuperſtitum*, poten-
tior videtur ad tranſmiſsionis ius, eo caſu
quo alioquin poſſet tranſmiſsio fideicommiſ-
ſi conditionalis habere locum ex tacita te-
ſtatoris voluntate (iuxta communem Docto-
rum opinionem, de qua latè poſt multos *Ioan.
Vincen. Honded.conſ.*70. *à num.*31.*lib.*1.) quàm
ad impediendam repræſentationem: neque
enim fieri poteſt, vt non ſint ſuperſtites,
qui repræſentationis iure fideicommiſſum
petunt, licèt præmortui ſint illi (quomo-
do præmortuos eſſe neceſſe eſt) in quo-
rum locum gradumque ſuccedunt. In eoque
7 † tranſmiſsio à repræſentatione differt, quod
illa tranſmittentis, hæc vero repræſentantis
perſonam reſpicit: tranſmittit qui in proxi-
miore, repræſentat qui in remotiore gradu
eſt: ideoque facilius eſt, vt ſubſtitutis ſuper-
ſtitibus tranſmiſſio quàm vt repræſentatio
impediatur. Quomodo enim, aut quo iure
poſſet quis tanquam ſubſtitutus fideicommiſ-
ſum tranſmittere, ad quod non alii ſunt vo-
cati quàm ſuperſtites, ſi ipſe præmoriatur?
Aut quid tam contrarium quàm ſuperſti-
8 tem eſſe quem & præmortuum? Eſtque † in
hanc ſententiam apertus textus in *l. heredes
mei.* 57. *§. cùm ita, ff. ad Senatuſconſultum Tre-
bellian.* vbi teſtator proponebatur grauaſſe fi-
lios, vt qui eorum prior decederet, partem
ſuam hereditariam ſuperſtiti fratri reſtitue-
ret, & præmortui liberos ad fideicommiſſum
admitti poſſe negat Papinianus in illis ver-
bis: *Ceſſante prima ſubſtitutione*. Non enim
eominus verum fuiſſet, conditionale fidei-
commiſſum eſſe, quod ad heredes numquam
tranſmittitur, vt dixi ſuprà *hoc. lib. capit.* 7.
numero 28. cum duobus ſequentibus. At re-
præſentatio non ſolùm non impeditur ob id,
quòd qui erant proximiores in gradu præde-
ceſſerint, ſed nec aliter induci poteſt quam
ſi prædeceſſiſſe probentur. Quid? quod in-
9 terpretibus noſtris placet † ſi teſtator pluri-
bus inſtitutis ſubſtituerit inuicem ſuperſtites
& eorum liberos, & aliqui ex eis prædeceſſe-
rint ſuperſtitibus liberis; præmortuorũ tamẽ
quoque liberos ad fideicommiſſum admitti,
non quidem iure tranſmiſſionis, ſed ex pro-
pria perſona, & tanquam expreſſim vocatos,
quaſi ea dictione, *eorum*, perſonæ ipſæ ſubſti-
tutorum non quaſi ſuperſtitum in abſtra-
cto, ſed quaſi ſubſtitutorum, & vt loquun-
tur in concreto ſignificatæ intelligantur, ſub-
ſtitutique ipſorum liberi in eum caſum, quo
parentes ipſos non ſuperſtites, ſed prædefun-
ctos eſſe contingeret, ac ſi teſtator ſcripſiſſet,
*Subſtituo fratres meos, ſi tunc erunt ſuperſtites:
ſin minus, aut ſi fideicommiſſum petere nollent, eo-
rum liberos qui tunc ſupererunt*. Ita *Corneus cõ-
ſilio* 37. *numero* 3. *volumin.* 1. *Pariſius conſilio*
91. *numero* 31. *libro* 2. *Tiber. Decian. conſilio*
55. *numero* 26.*lib.* 3. *& Anton. Faber. libro* 6.
Codicis Fabriani, titulo 22. *de fideicommiſſis, de-
finition.* 7. 24.*&* 37. Ergo ſi ſemper vera inter-
pretes ſentiunt, non ſemper verum eſt adie-
ctam dictionem ſuperſtitum impedire, quo-
minus præmortuorum liberi præſentationis
iure ſuccedere poſsint, ſi modo ſub aliquo
nomine ſiue proprio, ſiue appellatiuo, ſiue
collectiuo vocati ſint.

10 Deinde vero † ſi tunc quoque cùm remo-
tiores in gradu vocatorum appellatione cõ-
tinentur, non tamen, niſi per poſterius, vo-
cari intelliguntur, id eſt, poſt proximiores,
& nihilo magis à repræſentationis iure ex-
cluduntur ſecundùm Doctores, vt ſcilicet ex
fideicommiſſo ſuccedant eo ipſo ordine, quo
ab inteſtato ſuccederent iuxta vulgarem opi-
nionem de qua ſuprà *hoc libro, cap.* 7. *numero*
9. Cur non idem dicemus, etiamſi teſtator
ſuperſtites ſubſtituerit? aut cur exigemus, vt
expreſſerit teſtator, cum ſuperſtites ſubſtituit,
velle ſe, vt ſuccedant ſeruato iuris ordine, &
eo modo, quo ab inteſtato ſuccederent, quod
interpretes requirunt? Et ſic hanc vltimam
ſententiam contra ſuprà dictam coniectu-
ram tenent plures relati per *Molinam lib.* 3. *de*

Digitized by Google

ſi legatarius velit. Si verò exprimatur conditionale eſt, & ad heredes non tranſmittitur, & ſic expreſsio operatur, & numeris ſequentibus.

31 *Legatum purum ignoranti acquiritur.*

32 *Quare ſuſtinetur legatum in l. ſi ita legatum. 65. §. 1. ff. de legatis 2. & in leg. ſi ita expreſſum. 69. ff. de condition. & demonſtration.*

33 *Conditio, ſi voluerit, inſtitutioni adiecta in herede extraneo ſuperuacua eſt.*

34 *Intellectus l. ſi quis Sempronium. 68. ff. de heredib. inſtituend. & l. nonnunquam 52. ff. de conditionibus & demonſtraitionibus.*

35 *Aliter à teſtatore proximior vocatur hanc clauſulam adyciens,* Salua gradus prærogatiua, *quàm quod à lege vocatur.*

36 *Per repræſentationem gradus non corrumpitur; ſed prærogatiua gradus corrumpi neceſsè eſt.*

37 *Clauſula iſta,* Salua gradus prærogatiua, & reſeruato ordine ſucceſſionis ab inteſtato vel à iure tradito, *repræſentationem non excludit ſecundùm DD. Sed contradicit Ant. Fab.*

38 *In maioràtibus Hiſpanorum clauſula;* Salua gradus prærogatiua, *non impedit repræſentationem.*

CAPVT X.

Si in fideicommiſſis iſtis teſtator appoſuerit clauſulam, *Secundùm prærogatiuam gradus, vel Salua gradus prærogatiua,* an Repræſentatio procedat.

1 IN hac quæſtione † contrariæ ſunt Doctorum opiniones, ſiquidem *Paul. Caſtrenſ. conſ. 454. in fin lib. 2. Socin. iun. conſ. 126. nu. 13. vol. 1. Simon de Pratis conſ. 37. à num. 25. & de interpretat vltim. voluntat. lib. 3. interpret. 3. dubitat. 4. ſolutione vltim. num. 23. & 31.* vbi aliàs refert, *Portius conſ. 54. num. 14. Cephal. cõſ. 489. num. 80. lib. 4. Tiber. Decian. conſ. 14. nu. 18. vol. 5. Menoch. conſ. 668. num. 10. volum. 6. Surd. conſ. 325. à num. 7. vol. 3.* Petra *de fideicommiſ. qu. 11. num. 127. & ſeq. Peregrin. eodem tractatu, art. 21. num. 20. Molina lib. 3. de Hiſpanor. primog. cap. 8. num. 17.* Ioannes *Gutierez lib. 3. practicarum quæſtione 67. aliàs 68. à num. 43. & dominus don Ioannes del Caſtillo lib. 3. quotidianarum controuerſiarum. iuris, cap. 19. num. 317.* tenent hanc clauſulam repræſentationem non impedire. Nam

2 verbum † iſtud prærogatiua ſumitur pro iure quodam præcipuo, ſpeciali ſeu priuilegio, *l. vltim. §. patrimoniorum ff. de munerib. l. 4. §. ingreſſum, ff. de offic. Proconſ. l. 1. ff. de veteran. l. 3. §. vltim. ff. de Carbonian. edicto, l. nam poſtea 9. §. vl. ff. de iureiurand.* Et ſic prærogatiua gradus nihil aliud eſt, quàm priuilegium gradui cõceſſum, & paria ſunt dicere, *Secundùm prærogatiuam gradus, & Secundùm priuilegium gradus:* repræſentatio namque in priuilegium fuit conceſſa, vt dixi ſuprà *lib. 1. cap. 6. à n. 8.* Cùm ergo teſtator iuſſit deſcendentes ſecundùm gradus prærogatiuam admitti, cenſetur mãdaſſe obſeruari repræſentationis priuilegium & gradum nepoti competens, per quod locum patris ingreditur, & conſequenter nedũ ſic diſponendo repræſentationem non tollit, ſed confirmat, & ſeruari eam vult.

3 Idque † tanto magis obtinere debet, quia cùm tale priuilegium in corpore iuris ſit clauſum, vt aduertit *Guil. Benedict. in cap. Raynuntius, verbo, Vxorem nomine Adelaſiam, in 5. deciſ. num. 54. de teſtamentis,* non tollitur per generalem diſpoſitionem, ſed ſpecialis requiritur derogatio, vt probat textus cum *gloſſa; in l. Decurionibus. 3. C. de ſilentiarys, lib. 12. §. ſi quæ verò, in 2. conſtitutione Codicis,* & cum multis *Petrus Barboſa in 1. parte, l. 1. ante num. 12. ff. ſoluto matrim. Surd. dicto conſ. 325. num. 8.* Quapropter ſi teſtator repræſentationi derogare vellet, dicere debebat, quòd proximiores ſuccederent, non obſtante quacunque gradus prærogatiua ſeu priuilegio; quia in dubio iuri communi derogare voluiſſe non videtur: quinimò ſecundùm id diſponere intelligitur iuxta notata in *l. heredes mei, §. cùm ita ff. ad Senatuſconſult. Trebel.* & cum multis notaui ſuprà *lib. 2. cap. 5. num. 7.* Cùm ergo ita non dixerit, ſed contrarium diſpoſuerit, iubendo, quòd ſeruetur gradus prærogatiua, intelligendum non eſt repræſentationem tollere, ſed potius eam confirmare voluiſſe.

4 Et ſi dixeris † prærogatiuam hic pro prælatione ſumi, vt in *Auth. defuncto, C. ad Senatuſconſult. Tertul, cum ſimilibus;* dicendum eſt, quia cum iſtud verbum, *Prærogatiua*, dupliciter pro prælatione & priuilegio intelligi poſsit, & primo modo ius commune ſubuertatur, & ſecundo incolume conſeruetur, eam interpretationem ſumendam per quod ius commune illæſum conſeruetur, *Socin. iun. conſ. 105. num. 32. lib. 3. & Craueta conſ. 135. nu. 38.* & per conſequens pro priuilegio intelligi debet.

5 Si verò † dictum fuerit, *Salua gradus prærogatiua,* idem dicendum eſt, quaſi teſtator dicat, *abſque priuilegij gradus offenſa,* ſicut diximus ſaluis verbis legis fieri, quod fit abſque offenſa verborum, *l. contra legem. 29. ff. de legib.* ſic *Cicero epiſt. 6. ad App. Et vt habere rationem poſſis, quo loco me ſalua lege Cornelia conuenire poſſis.* Salua ratione recti ſermonis in *l. Plaut. 8. ff. de auro & argento legato,* ideſt, abſque præiudicio recti ſermonis. Si hanc non admittis expoſitionem, dic idem dicendum, quia verba iſta non diſponunt, quòd gradus proximitas obſeruetur, ſed ſolam inducunt reſeruationẽ, atque ita reſeruant prærogatiuã.

6 Natura † autem reſeruationis eſt ius, ſi quod competit cõſeruare, *l. ſi debitor. 4. §. 1. ff. quibus modis pignus vel hypotheca ſoluitur, l. Bebius. 30.*

in fine, ff.de pactis dotalibus, Anton.Faber lib.3. Codic.Fabrian.tit.26.commun.diuidundo, definitione 2.num.2.in notis.non autem de nouo tribuere, Oldrad.conſ.214.num.fin.& conſ.237.nu.fin. Angel in l.ſi quis legauerit, ff.de legatis 1.& in l.ſcripturas, num.3. C. qui potiores in pignore hab. Iaſ.in l.non ſolum, §.morte,nu.48 ff. de operis noui nunciation. Decius conſ.146. num.9.vol.1. Bertran.conſ.260. nu.15.lib.9. Beccius conſ.34. num.23. Menoch.conſ.2.num.57.lib.1. Surd.conſ.482.num.6.& ſeq.vol.4.& deciſ.8.nu.25.& Vincen.de Franchiſ.deciſ.32.n.14.deciſ.482.num.6. deciſ.540.num.15.& deciſ.606.num.5. Quibus
7 in † locis dicunt etiam reſernationem nihil operari, ſi forte nihil inueniat reſeruabile. Cùm ergo teſtator gradus prærogatiuam reſernat, neque filio ius adimit locum patris ingrediendi, neque illi plus quàm habeat à iure concedit; ſed ſi illud competit, ſibi cõfirmat, ſi non competit, non denegat, neque permittit, & hic eſt reſeruationis effectus: at verum eſt, quòd hæc facultas à lege filio erat conceſſa: ergo per reſeruationem ſublata non fuit: vnde illa clauſula non modò non tollit, ſed gradus repræſentationẽ cõfirmat; & hoc eſt, quod Doctores ſuprà citati dicunt, clauſulam prædictam ad iuris mentem referri, vt ſcilicet intelligatur ſecundùm iuris diſpoſitionem, cùm nempè gradus habet prærogatiuam.

8 Quando † prædicta non placerent, idem omninò eſſet dicendum, quia clauſula eo modo expreſſa fuit, quæ iuri communi inerat, ideò expreſſio nihil operatur, l.3. vbi Bart.& Doctores communiter, ff.de legatis.1.l. non rectè 3.C. de fideiuſſoribus, & notaui in cap. præcedente num.5.& quia teſtator ſecundùm quod ius diſponit, diſpoſuiſſe cenſetur, vt dixi hoc capite, num.3.

9 Vltimò † teſtator ex hac clauſula repræſentationem excludere noluit, imò eam potius admittere voluit, eò quòd repræſentationis virtute remotior iudicatur propinquior, & qui per repræſentationem admittitur, non dicitur corrumpere gradum, nec alterare, ſed potius gradum repræſentare, Bald.in l.1.num.16.C.de ſecundis nuptijs, & cum multis Tiber. Decian.conſ.55.num.45.vol.3.Cephal.conſ.489. num.59.cap 4.Peregrin. de fideicommiſ.art.21.n.17.Peira eodem tractat.quæſt.11. num.53.in fine, & ex noſtris Molina lib.3.de Hiſpanor.primog. cap.8.num.17. Auendan.in l.40.Tauri gloſ.17.n.2.Guttierez lib.3.practicar.quæſt.67.aliàs 68.nu.26. Ideoque cùm filius patris gradum per repræſentationem aſſumit, in eodem, & ſic in gradu æquali cum patruo eſſe dicitur, vt cum Decio, Pariſio, Socino, & aliis Menochius conſ.357.nu.28.& ſeq.lib.4.& Vincent.Honded.conſ.70.à num.48 lib.1.

10 Contraria † ſententia nihilominus verior eſt, & eam ſequuntur Paulus Caſtrenſis ſibi contrarius in Auth. defuncto, num.3. vbi Doctores communiter, C. ad Senatuſconſult.Tertul.& poſt multos Couar.in pract.cap.38.num.4.verſic.Quartò vbi fideicommiſſum, Peralta in l.cum ita legatur, §.in fideicommiſſo, num.19.ff.de legat.2.Aluar.Valaſc.de iure emphyteutic.quæſt.50 num.37. Mantica lib.8. de coniect.vltim.voluntat. tit.9. num.9. Valentin. Forſterus lib.3.de ſucceſſion. ab inteſtato, cap.33.num.1. Martha de clauſulis, parte 3. clauſula 74. Menoch. ſibi contrarius, conſ.124.num.85.conſ.200.nu.39.& ſeq. lib.2.conſ.215.num.138.conſ.269.num.51.lib.3.& conſ.457.num.31.lib.4.& præſumptione 95.n.20.lib.4. Vincen.Honded.conſ.69.à num.16.lib.2.Surdus ſibi contrarius conſ.403.num.56.vol.3.Anton.Faber decade 55.errore 6.pag.112.verſic.Septima coniectura, & errore 6. in princip.& relati per Molinam num.16. Peregrin.num.3. Caſtillum num.316.& Surdum num.5.& 6.pro contraria parte adductos ſuprà num.1.

11 Iſta † vltima ſententia textu & ratione probatur. Textu, ex Auth defuncto, ad Senatuſconſult. Tertul. Sed huic Authenticæ conatur primò reſpondere Surdus dicto conſ.325.num.11.verſic.Nec obſtat, dicens ibi non dari repræſentationem, quia loquitur de aſcendentibus, qui non repræſentant, ſecus autem ſi loqueretur de deſcendentibus, in quibus repræſentationi locus eſt. Ratio autem eſt, quia deſcendentibus iure naturali debetur hereditas, aſcendentibus verò iure naturali non debetur, vnde cùm magis deſcendentibus, quàm aſcendentibus debita ſit, in iſtis non, in illis verò admittitur repræſentatio.
12 Sed iſta ratio † in aſcendentibus repræſentationem denegari non conuincit, quia etiã ipſis naturali iure hereditas debetur, vt probat Bald.in l.1.§.ius naturale, ff.de iuſtitia & iur. Emanuel Coſta in cap.ſi pater, 3.parte, verbo, non poſſit.num.34.de teſtam.idem Surd. conſ.292.nu.5.vol.2.& conſil.341.num.7.volum.3. eleganter Elfricus Vlricus Hunnius ad Treutlerum, to.1.diſput.13.theſi 11.quæſt.27.

13 Quapropter † cum Salicetto in dicta Auth. defuncto, num.2. meliorem adducit rationem, quia repræſentatio, quæ de patre fit in filio, eſt ſecundùm naturam: ideò ars, quæ eam imitatur, id facile inducit; quòd verò pater repræſentet filium ſecundum naturam eſt impoſſibile: ideò ars quoque ipſa aggredi non audet, Barbac. conſilio 50.colum.1.volum.4.& probatur in l.fin.C.de impuberum, & latius dixi ſuprà lib.2.cap.19. Vnde licèt in dicta Authentic. non fuiſſet facta mentio clauſulæ, Salua gradus prærogatiua, repræſentationi locus non eſſet, quia eſſet contra rationem naturæ. Reſpondeo, quòd etſi ſuprà dictum verum ſit, adhuc dicta Authentica pro nobis eſt, quatenus ad excludendam in

Digitized by Google

ea repræſentationem Iuſtinianus vſus fuit elocutione illa, *Succedunt ſalua gradus ſui prærogatiua*, quaſi idem ſit dicere non eſt locus repræſentationi, vel ſuccedant ſalua gradus ſui prærogatiua.

14 Ratione † probatur prima, quia alioquin clauſula eſſet penitus otioſa, nam ea quoq; non expreſſa gradus attenderetur: ad quid ergo exprimere prodeſt, quòd ſuccedatur ſecundùm gradus prærogatiuam, ſi id habeatur pro expreſſo, & non debemus ita intelligere, quòd ſuperfluitas inducatur, cùm omne teſtatoris verbum cenſeatur appoſitum cum virtute aliquid operãdi, *l. ſi quando. 109. in prin. ff. de legatis 1. l. generali 32. §. 1. ff. de vſufructu legato, Bald. in rubric. num. 9. C. de contrahenda emptione, Craueta conſil. 84. num. 12. Cephal. conſil. 544 num. 6. lib. 4. Tiber. Decian. conſ. 31. num. 133. lib. 1. Achil Pedrocha conſ. 16. à nu. 53. & cõſ. 35. n. 63. & cõſ. 40. à n. 333. Vinct. Hõded. conſ. 63. num. 96. lib. 1. & Simon de Pratis de interpretatione vltim. voluntat. lib. 2. interpretat. 3. dubitat. 2. ſolut. 5. à num. 1.* Et ſuperfluitas ſemper vitanda ſit, *l. 1. ff. quod metus cauſa, l. 3. in princip. ff. de iureiur. l. 1. in fin. ff. ad municipal. § quibus in 1. conſtitutione Codicis,* latè *Mãtica lib. 3. de coniect. vltim. voluntat. tit. 6. d. nu. 1.*

15 Huic rationi † reſpondet *Surdus dicto conſ. 325. à num. 12. verſic. Superflua quoque,* vbi dicit, hanc clauſulam in teſtamento poſitam ſuperfluam & otioſam dici non poſſe, in quo deſcendentes vocati ſunt: nam per eam patre viuente filij & alij excluduntur, & non omnes eodem tempore ſuccedunt, ſed ſucceſſiuo ordine in gradu deſcenſiuo; ita reſoluit *Paulus Caſtrenſ. conſ. 454. in fine verſic. Nec obſtat quod dixit lib. 2.* Sed vbi parentes non extant, clauſula tunc non operatur, quòd nepos excludatur, vt ibi per eum, quẽ ſequitur *Simõ de Pratis lib. 3. de interpretat. vltim. volunt. interpret. 3. dubitat. 4. ſolut. 3. num. 22. poſt medium,* & latius proſequitur ibi *Surdus*.

16 Vt Surdo reſpondeamus, † quia terminos confundit, tres ſunt diſtinguendi caſus. Primus, quando teſtator filium & eius deſcendentes, liberos aut familiam vocauit: & tũc cùm in vocatione nomine vtatur collectiuo, non ſimul, ſed ordine ſucceſſiuo ſuccedunt, *l. fin. C. de verbor. ſignification. Anton. Faber lib. 6. Codicis Fabriani tit. 8. de impuberum, definitio. 7. à num. 8. & Doctores* infrà citandi: ſi verò non fuit vſus nomine collectiuo, ſed filium & eius nepotem inuitauit, tunc ordine ſucceſſiuo ſuccedunt ſecundùm vnam *Doctorum* opinionem, quam poſt multos ſequuntur *Mantica lib. 4. de coniectur. vltim. volunt. tit. 8. aliàs 9. à nu. 1. Menoch. lib. 4. præſumptione 70. à num. 3. Mattheacius lib. 2. de legatis & fideicommiſſis, c. 3. n. 4. Anton. Gomez tom. 1. variar. reſolution. cap. 2. num. 4. verſic. Quintò limita, Vazq. de ſucceſſionum creatione, §. 20. num. 118.* Vel dic

17 ſecundùm † veram opinionem, quòd tunc non ordine ſucceſſiuo, ſed ſimul cum filio ſuccedunt, vt cum multis ſequuntur *Couar. in cap. Raynutius, §. 2. num. 2. de teſtamen. Iacobus Cuiac. in l. Gallus, §. quidam rectè, vbi Imol. num. 17. Aretin. num. 7. Galiaula nu. 60. Marianus Socinus num. 19. Alciat. num. 42. Æmil. Ferretus nu. 7. Boct. Epo. num. 11. Torniel. à num. 4. in quæſtion. eiuſdem §. & GilKenius à numer. 9. ff. de liberis & poſthumis, Anton. Faber. lib. 9. coniecturar. iuris, c. 12. prope finem, & tom. 2. de erroribus pragmaticorum, decade 33. errore 8. à pag. 434. & Andreas Fachineus lib. 4 controuerſiarum iuris, cap. 78.* Si

18 tamen † Petrum filium & Ioannem & Iacobum eius nepotes nominatim vocauit, tũc ſine controuerſia ſimul admittuntur, *Rubeus in dicto §. quidam rectè, num. 48. & Torniel. vbi ſuprà, num. 15. Ioannes Baptiſta à S. Seuerino inter conſilia. Alexan. conſ. 14. num. 10. verſic. Tertia concluſio, lib. 3. & Menoch. dicta præſumptione 70. numero 7. & 17.*

19 *Secundus* † caſus eſt, quando ſuos deſcendentes non vocauit, ſed fratrem, & nomine collectiuo eius liberos vel deſcendentes, ſeu eos de familia fratris inuitauit; & tunc regulariter nomine ſucceſſiuo ſuccedunt, *Couar. in d. §. 2. nu. 6. & poſt. Aretinum, Io: Baptiſtam à S. Seuerino, & Socinum, Decium, Pariſium, Curtium iunior. Alciatum, Rubeum, Torniel. & Crauetam, Menochius vbi ſuprà num. 24. & 25. Mantica d. tit. 9. num. 28. Anton. Faber. d. errore 8. pag. 415.* Licèt Senatus Sabaudiæ ſimul vocatos deciderit, vt per ipſum dicta *definitione 7. à num. 1.* Sed ſi fratrem & eius filios vocauerit; tunc non ordine ſucceſſiuo, ſed ſimul regulariter ſuccedunt, *Couarruu. d. §. 2. num. 1. Gomez dicto cap. 2. num. 4. Vazquez dicto §. 20. num. 120. Menoch. d. præſumption. 70. num. 16. & GilKenius in dicto §. quidam rectè, num. 22.* qui plures citant.

20 Tertius † caſus eſt, quando teſtator penitus extraneum & eius filios inuitauit, & tunc recepta eſt omnium ſententia æqualiter eodemque tempore cum patre filios ſuccedere, *gloſſa verbo, non exprimas in d. §. quidam rectè, vbi Bart. num. 4, Alexan. nu. 6. Beroius deciſ. 185. num. 16. Menoch. vbi ſuprà num. 35.* vbi *num. ſeq.* extendit poſt *Alexan. Iaſ. & Rubeum*, etiamſi teſtator vtatur nomine collectiuo, ſcilicet agnatos. Hæ ſunt Doctorum diſtinctiones, quamuis mihi magis placeat illas procedere, quando ſumus in inſtitutione: nam ſi teſtator fundum in familia relinqui præceperit, omnesquidem vocatos videri, qui ſunt in familia, ſed ita tamen, vt ſi non ſint eiuſdem gradus, proximus quiſque primo loco inuitatus cenſeatur, & poſt eum cæteri, *l. omnia 32. aliàs l. cùm ita, §. in fideicommiſſo, l. peto. 69. §. fratre, l. cùm pater, 77. §. penultim. ff. de legatis 2. l. vltim. C. de verbor. ſignificat. Anton. Faber lib. 9.*

coniecturarum iuris,ca.12.pag.190.poſt medium, vbi de ratione differentiæ quicquid dicant *Torniel.in dicto §.quidam rectè in quæſtionibus,n.5.Menoch,dicta præſumptione 70.num.6.*

21 His ſuppoſitis † dicendum eſt in omnibus ſupradictis caſibus,in quibus ſucceditur ordine ſucceſſiuo per iuris diſpoſitionem,etiã ſi clauſula, *Salua gradus prærogatiua*, appoſita non fuerit, repræſentationi locum non eſſe, ſi à teſtatore fuerit appoſita,alioquin ſuperflua fuiſſet,& nihil operaretur contra ea, quæ ſupradiximus. In caſibus verò vbi non ordine ſucceſſiuo,ſed ſimul ſucceditur,ſi apponatur clauſula iſta, *Salua gradus prærogatiua*, non habet locum repræſentatio tam ex conſideratione dictæ *Auth.defuncto,C.ad.Senatuſconſult.Tertull.*ſuprà relata, quàm ex prærogatiua,hoc eſt, prælatione gradus, quam teſtator obſeruari vult.

22 Nec dicat aliquis † hanc clauſulam, *Salua gradus prærogatiua*,ſuperfluam non eſſe,etiamſi repræſentationem non impediat,quia cùm in fideicommiſſo per nomina collectiua relicto ſuccedatur (vt *Doctores* dicunt) ordine ſucceſsiuo,ſatis operatur, cùm per eam reddatur expreſſum id,quod prius erat tacitum, ſecundùm *Ioannem Andream in cap. ſolitæ, in gloſſa ſuper verbum, tamquam, de maioritate & obedientia, Alexan.conſ.33.n.9.lib.1.* vbi etiam ſubdit,quod idem eſt, quando in ſpecie exprimitur id, quod generaliter inerat: nam magis animaduertitur ad id,quod ſpecialiter iungitur, quàm ad id, quod generaliter imponitur, *cap. quanquam,6. diſtinctione 23.cap.ſi aduerſus.11.de hæreticis,Natta conſ.186.nu.8.vol.1.* Et ſuperfluè loqui non videtur, qui verbis ad clariorem rei lucidationem exprimit id, quod tacitè veniebat,*cap.1.de ſumma Trinitate,lib.6. vbi gloſſa verbo,& Filio,Tiber.Decian.conſ.108.num.34.& ſeq.lib.3.Pedrocha conſ.24.num.62.* latè *Mantica lib.3.de coniectur. vltim.*
23 *volunt.tit.6.num.3.& ſeq.* Et ſæpè † toleratur,quod ad tollendam dubitationem exprimatur id,quod tacitè inerat, *Curt.iun.conſil.215.num.17.Ruin.conſ.134.in fine lib.3. Peregrinus de fideicommiſſ.art.14.num.21.Tomng.deciſ.Lipſienſ.9.num.10.Heringius de fideiuſſoribus,ca.27.part.2.nu.42.& Guid.Panerol. lib.3.variar.lection.cap.4.* Non ergo dici poteſt illa clauſula eo otioſa, vt naturalem rationem & veroſimilem teſtatoris mentem verba torquere debeat,vltra quod tenue eſt admodum & leue argumentum,vt verba aliquid operentur, *Alciat.in l.3.num.3.ff.de legatis 1. Peregrin.dicto art.14.num.21.in fine, & Surd.conſ.325.nu.13.*
24 *& 14.lib.3.* Quia reſpondeo † hæc eſſe intelligenda, quando de ſuperfluitate conſtat, nec verba aliud inducere poſſunt, quàm declarationem & expreſsionem illius, quod tacitè ineſt,ſed ſi ita intelligi poſſunt, vt aliquid operentur, & aliquis ſanus intellectus accommodari poſsit, is omninò recipiendus eſt,*Hieronym. Gabriel. conſ.121.num.32. lib.1. Mantic.ad tit.6.in 6.* Vnde cum iſta clauſula, *Salua gradus prærogatiua*,operari poſsit repręſentationis excluſionem, dicendum eſt non inducere expreſsionem,ſeu declarationem illius,quod tacitè inerat.

25 Principalis † noſtra ſententia alia etiam ratione probatur: nam cùm ea potiſſimũ ſit vis & poteſtas repræſentationis quoties ei locus eſt, vt graduum diſtinctionem & prærogatiuam tollat, quia facit, vt qui re vera in remotiore gradu conſtitutus eſt, videatur eſſe in proximiore, perindeque ſuccedat cum eo, qui re vera proximior eſt, ac ſi parem gradum teneret *Authentic. poſt fratres 1. & 2. Authentic. ceſſante, C.de legitim. heredibus.* Quid, obſecro,apertius eſt quàm videre teſtatoris, qui in fideicommiſſaria ſubſtitutione adiecit verba illa: *Salua gradus prærogatiua*, voluntatem illam fuiſſe, vt nullus non dicam repræſentationi, ſed nec quęſtioni de repręſẽtatione locus relinqueretur? Sunt enim iſta invicem merè oppoſita, directoque contraria, ſuccedere aliquos ex fideicommiſſo per ius repræſentationis, & ſuccedere ſalua gradus prærogatiua, vt ſonus ipſe verborum penè demonſtrat, & probatur in dicta *Auth.defuncto, C. ad Senatuſconſultum Tertul.*

26 Non obſtant † in contrarium adducta: nam licèt verbum iſtud *Prærogatiua*, tam inter Latinitatis quàm Iuriſprudentiæ auctores variè ſumatur, vt videre licet apud *Ambroſium Calepinum, Briſonium*, & alios, qui de verbis iuris ſcripſerunt: in noſtro tamen caſu pro prælatione ſumitur, dicta Authentica defuncto,cùm ipſum nomen priuilegiũ ſignificet quoque prælationem, & pręrogatiuam quãdam,quæ inter alias vertitur perſonas, *l.ſi ſponſa 74.ff.de iure dotium, l. ex facto 52.§.1.& vltim. ff. de peculio, l.cum duabus 52.alias l.ſi fratres §. idem reſpondit l.2.ff. pro ſocio, l.ſi cùm dotem 22. §.vltim.ff. ſoluto matrim. & toto titulo ff. de priuilegijs creditor.* in quibus legibus & alijs multis quas adducunt *Briſon. lib.14. de ver. ſignificatione, verbo priuilegium,fol. 533. pag. 2. in fine & Caluinus in ſuo lexico, verbo priuilegiũ, in fine*, ſumitur pro prælatione. Vnde ſi ſecundùm gradus prælationem eſt ſuccedendum, non poteſt repræſentationi locus eſſe: merè enim oppoſita & invicem contradictoria eſſent, ſuccedere ſecundùm gradus prærogatiuam & prelationem, & ſuccedere per repręſentationem,vt paulò ante dixi.

27 Nec verum eſt † dicere verba illa: *Secundùm*, vel, *ſalua gradus prærogatiua*, non inducere diſpoſitionem,ſed reſeruationem,

quia

Digitized by Google

quia ſi vtitur tantum dictione, *ſecundùm*, nõ ſolum diſponit, imò diſpoſitionem limitat præcedentem, *Bart. in extrauaganti ad reprimendum, verbo, prout, & in authent. preſbyteros, C. de Epiſcop. & clericis Decius conſ. 195. in princip. vol. 1 Gozad, conſ. 31. n. 18. Sociu. iun conſ. 122. num. 33. lib. 3. Nenizan, conſ. 12 n. 4.* Si vero ea dictione non vtatur, ſed teſtator tantum dicat, *Salua gradus prærogatiua*, tunc ablatiuus abſolutus iſte importat etiam diſpoſitionem. *l. qui fidem. 16. ff. de tranſaction. l. fidei commiſſa. 11. §. cum eſſet. ff. de legat 3. l. facta. 63. §. reſcripto, ff. ad Senatuſconſul. Trebel, & poſt Baldum* & alios *Marcus Anton. Natta conſ. 147. n. 13. & cõſ. 148. n. 7. vol. 1. Ruin. conſ. 75. n. 10. lib. 2. Pariſ. conſ. 23. n. 26. lib. 2.* Præcipuè quãdo ablatiuo abſoluto vtitur perſona illa quæ diſponere poterat, *dicto §. cùm eſſet, l. in ratione 30. §. tametſi, ff. ad legem Falcidiã Surdus conſ. 371. num. 28. vol. 3.* Tunc namque cenſetur diſpoſuiſſe & prohibere repræſentationem.

28 Minus † obſtat regula illa, quòd expreſſio illius quod tacitè ineſt, nihil operetur, deducta ex *dicta l. 3. ff. de legatis primo, & dicta l. non recte. 3. C. de fideiuſſoribus*: quia primo reſpondetur dictam regulam procedere, quando exprimitur illud quod tacitè ex neceſſitate ineſt, ſecus ſi ex voluntate, vt dicam in capite ſequente *numero. 19.* Sed in propoſito dubium non eſt, quin teſtator poſſit repræſentationem impedire. Ergo cùm dicta clauſula vſus fuerit, viſus eſt eam excludere.

Secundò reſpondetur dictam regulam procedere, quando de ſuperfluitate conſtaret, nec verba aliud inducere poſſent, quàm illud, quod tacitè ineſt, ſed ſi ſic intelligi poſſint vt aliquid operẽtur præter tacitũ, tũc dicendũ eſt, aliquid expreſſionẽ operare, quod tacitè non ineſt, vt dixi ſuprà *hoc cap. nu. 24.*

29 Tertiò & vltimò † reſpondetur dictam regulam non habere locum, quando exprimitur alio modo, quàm quo tacitè ineſt, *Doctores in dicta l. 3. Tiber. Decian. conſ. 99. num. 6. lib. 2. Honded. conſil. 4. num. 19. lib. 2. Surd. conſ. 189. num. 5. lib. 2. Caſanat. conſil. 1. num. 61. Connan. lib. 16. commentariorum iuris, cap. 6. à nu. 2. Hugo Donel. lib. 8. commentarior. iuris ciuilis, c. 32. §. Sæpenumero tamen.* Nam tunc mutari rei effectum Marcellus ſeribit, quamquam id expreſſerit teſtator, quod etſi non feciſſet, ineſſet tamen, ſic ille in *l. ſeruo. 47. in fine ff. de conditionib. & demonſtrationib.* quinetiam rectè diximus illud non exprimi quod tacitè ineſt, ſi aliud eſt, aut aliam vim habeat illud, quod

30 exprimitur. Exemplum ſit, † illi fundum Tuſculanum do lego. In hoc porò legato ſemper hæc conditio tacitè ineſt, ſi legatarius voluerit, inuito enim liberalitas non acquiritur, *l. hoc iure. 19. §. non poteſt. ff. de donationibus*. At ſi ita expreſſum ſit, illi, ſi volet, do lego, legatum eſſe placet conditionale, & non aliter ad heredem tranſire, quàm ſi legatarius voluerit, quamuis alias ſine adiectione, ſi volet, legatum ad heredem legatarij tranſmitteretur, *l. ſi ita legatum, 65. §. 1. ff. de legatis 1. l. ſi ita expreſſum. 69. ff. de conditionibus & demonſtrationib. Bart. in dicta l. 3. num. 3. & in l. 1. num. 2. ff. de legatis 2.* & cùm per modum conditionis habentis ſe ad eſſe, vel ad non eſſe, exprimatur, dicendum eſt aliquid operari, *Bartol. in d. l. 3. num. 2. vbi Iaſ. num. 38. & Socin. num. 40. Bald. in l. vnic. in principio, num. 15. C. de caducis tollendis, Auendan. in l. 40. Tauri, gloſ 8. num. 19. Caſanat. vbi ſuprà num. 62. Surdus deciſ. 114. nu. 16. & Caſar. Barzius deciſ. Bononiæ. 73. num. 12.*

31 Quia † non eadem conditio eſt, quæ intelligitur, eademque exprimitur, certè vtraque non idem efficit. Nam illa conditio, ſi legatarius voluerit, legato adiecta hanc habet ſẽtentiam, vt ne aliter legatum eius fiat, quam ſi voluerit. Nulla talis conditio ineſt, ſi non exprimatur. Intelligitur hæc quidem ſi voluerit, ſed hoc ſenſu, vt ne prius legatum perfectè & irreuocabiliter fiat eius, quàm ad ſe pertinere voluerit, poteſt enim nondum apertè agnitum repudiare. Cæterum poteſtate iuris legatum iam à principio legatario acquiritur etiam ignoranti, vt exinde eius factum eſſe certò dicatur tunc, cùm poſtea id agnouerit, *l. cùm pater. 77. §. ſurdo, l. legatum 80. ff. de legatis 2. l. ſi tibi. 86. §. cùm ſeruus ff. de lega-*

32 *tis primo*. Quod † ſi tacita conditione non prius acquireretur legatum, quàm ſi legatarius voluiſſet, non efficeret vllo modo hæc conditio adiecta, vt legatum eſſet conditionale, ſed adiectio, quæ nihil amplius efficeret, pro ſuperuacua haberetur: & eſt hæc ratio, quare in *dicta l ſi ita legatum. 65. §. 1. ff. de legat. 1. & d. l. ſi ita expreſſum. 69.* ſuſtinetur legatum, vt per *Donel. lib. 8. commentariorum iuris ciuilis, cap. 15. in princip.* & non ratio, de qua *Bart. vbi ſuprà. Anton. Gomez tom. 1 reſolutionum, cap. 12. num. 47. & in l. 31. Tauri, num. 3. Connan. d. cap. 6. num. 2. Ioannes Robertus lib. 2. ſententiar. c. 10.* Et hoc † licèt animaduertere in herede ex-

33 traneo, qui non antè fit heres, quàm ſi voluerit, cui denique hereditas niſi deſtinatione animi non acquiritur, ideò placet ſiue ſimpliciter inſtituatur heres, ſiue hac conditione, ſi volet, æquè heredem futurum, & hanc conditionem, ſi volet, expreſſam, quia nihil adijciat, aut mutet, ſuperuacuam futuram, *l. Cornelius 69. ff. de heredibus inſtituendis*. Sit & ſuperioris diſtinctionis aliud exemplum in

34 hac ſpecie. † Cùm aliquid Titio legatur, ſi Mæuius voluerit, & ſi Mæuius in Capitolium aſcenderit. Nam hac conditione, ſi Mæuius

in

in Capitolium aſcenderit, legatum valere placet, vbi tamen ineſt hæc conditio, ſi Mæuius voluerit, quoniam is non aſcendet, niſi volet. Illa autem conditione expreſſa, ſi volet, iuris certi eſt legatum eſſe inutile, vt in hac quoque ſpecie apparet non idem iuris eſſe, vtrum conditio intelligatur tantùm, an etiam verbis exprimatur, *l. nonnunquam 52. ff. de conditionibus & demonſtrationibus*, quod & in inſtitutionibus heredum receptum eſt, *l. ſi quis Sempronium. 68. ff. de heredibus inſtituendis*. Cùm ergo hic aliud iuris in conditione expreſſa, aliud in tacita, quæ nihilominus intelligitur? Quia & hic alia eſt conditio, quæ exprimitur, alia quæ intelligitur. Nam hæc conditio, ſi Mæuius in Capitolium aſcenderit, habet illam inclusam conditionem, ſi Mæuius voluerit, ſed non ſolam: hoc enim adijcitur, ſi volet, aſcendere, & aſcendet; neque quicquã ex hac cõditione profuerit voluiſſe Mæuium, niſi aſcenderit, atque multa accidere poſſunt, vt cùm volet, non queat aſcendere? Quod ſi erit hæc adiectio, ſi Mæuius voluerit, nõ hoc quæretur vt Mæuius aſcẽdat, ſed ſimul atque Mæuius voluerit, legatum debebitur, inter quæ multũ intereſt. Ita in propo-
35 ſito † noſtro dicendum eſt, quòd lex ab inteſtato vocat proximum, ſed ex eo non excludit repræſentationem, ſed admittit, vt ſæpeſæpius diximus; & quamuis ſub hac clauſula *ſecundùm*, vel, *Salua gradus prærogatiua*, prolata à teſtatore vocetur proximus, aliter à teſtatore quàm à lege vocatur: cúm lex ſimpliciter vocet, teſtator verò proximum tacitè inuitauit, addens, vt ſecundum gradus prælationem admittatur, & ſic repræſentationem excludit: vnde cum alio modo exprimatur quàm quo tacitè ineſt, dicendum eſt, regulã dictæ *l. 3.* ad noſtrum caſum accommodari non poſſe.

36 Similiter † non obſtat dicere, gradum per repræſentationem non corrumpi, & alterari, ſed repræſentari, quaſi verò inter gradum & gradus prærogatiuam nihil intereſſet. Fateor gradum per repræſentationem non corrumpi, quoniam qui fuit primus gradus, ſemper primus remaneat, itemque poſterior ſemper, qui ab initio poſterior fuit, quandiu perſona aliqua ſubſiſtit, quæ priorem gradum occupet. Sed nego fieri poſſe, vt inducatur repræſentatio, quin hoc ipſo prærogatiua gradus corrumpatur, quæ tota in eo eſt, vt qui præcedit in gradu ſequentium graduum perſonas omnes in ſucceſſionis cauſa anteuertat; quod tamen ne fiat, impedit repræſentatio. Non poteſt igitur teſtator, qui fideicommiſſum relinquit, præcipere, vt ex fideicommiſſo ſuccedatur ſalua gradus prærogatiua, quin hoc ipſo apertiſſimè ius repræſentationis excludat.

37 Quare † nec probanda eſt exceptio illa, quam addunt ij ipſi, qui nobiſcum ſentiunt, vt coniectura eſt ita debeat intelligi, niſi teſtator dixerit, *Salua gradus prærogatiua, & reſeruato ordine ſucceſſionis ab inteſtato vel à iure tradito*. Qua in ſpecie volunt repræſentationi locum eſſe omnibus illis caſibus, quibus etiam ab inteſtato locus eſſet, vt poſt *Decium conſ. 79. ſub num. 1. volum. 1.* concludit *Couar. in practicis, cap 38. num. 4. verſic. Octauò. & Mantica lib. 7. de coniecturis vltim. voluntat. tit. 9. num. 9. in fine*. Implicant enim iſta contractionem, vt ex fideicommiſſo ſuccedatur ſalua gradus prærogatiua, & ſeruato ordine ſucceſſionis ab inteſtato, præterquam ijs caſibus, in quibus ab inteſtato quoque ſucceditur ſalua gradus prærogatiua, quod contingit in trãſuerſalium ſucceſſionibus poſt fratres fratrũque filios, nec alio præterea vllo caſu, vt dicit *Anton. Fab. decade 55. errore 9. pag. 118.*

Noſtram principalem ſententiam † limita
38 in noſtris Hiſpanorum maioratibus, in quibus nonobſtante hac clauſula, *Salua gradus prærogatiua*, repræſentationi locus eſt, vt probaui ſuprà *hoc libro, cap. 6. per totum*. Et ſententia iſta principalis, quam ex clauſula relata defendimus, ſit duodecima coniectura, ob quam dicimus in fideicommiſſis ſub nomine collectiuo relictis, quando repræſentatio regulariter procederet, ipſi locum non eſſe. De decimatertia & vltima coniectura in capite ſequente diſputabimus.

SVMMARIVM.

1 *Proximus quis ſit.*
Proximus & proximior idem ſunt.
2 *Doctores referuntur defendentes repræſentationem eſſe, etſi teſtator proximiores vocauerit.*
3 *Lex ad hereditatem proximos vocat, & nihilominus repræſentatio conceditur.*
Expreſſio illius, quod tacitè ineſt, nihil operatur, vide numerum 16. vbi declaratur.
4 *In fideicommiſſo familiæ relicto proximus ſuccedit.*
In fideicommiſſo familiæ relicto ſucceditur ſecundùm ordinem ſucceſſionis ab inteſtato.
5 *Doctores referuntur, qui tenent repræſentationem ceſſare, quando proximus à teſtatore vocatur.*
6 *Intellectus l. 3. §. proinde ff. de legitim. tutorib. & l. ſi libertus. 23. §. 1. ff. de bonis libertorm, & numeris ſequentibus.*
7 *In ſucceſſione libertorum patronus filio patroni, filius patroni nepoti alterius patroni præfertur.*
8 *Succeſſio libertorum & honores ab iſtis præſtãdi patronis competunt ratione iuris patronatus.*
Succeſſio libertorum per eminentiam ius patronatus vocatur.
9 *Iuspatronatus libertorum ſanguinis, & non heredi-*

Digitized by Google

reditario iure defertur.
10 *In iurepatronatus libertorum cur repræſentatio ceſſet.& num.*11.12.
12 *Interpretatio verborum fideicommiſſi verè & non fictè facienda eſt.*
Proximitatis qualitas à teſtatore requiſita vera & naturalis, non fictitia eſſe debet.
13 *Proximior non ideo eſt, quod ſuccedat, ſed ideo ſuccedit, quod proximior ſit.*
Repræſentatio ius ſucceſſionis immutat, ſed ius proximitatis immutare non poteſt.
14 *Clauſula*, Salua gradus prærogatiua, *æquiparatur clauſulæ*, Proximiores ſuccedant.
15 *In ſuis quare repræſentatio conceditur; in agnatis cur lege* 12. *tab. & digeſtorum iure denegatur.*
16 *Agnati l.*12. *tab. & Digeſtorum iure repræſentatione carebant, quia proximiores vocabantur, & idem tempore Iuſtiniani eſſet dicendum, niſi ipſe expreſſe fratrum filios admitteret.*
17 *Dignitas vna ſemper eſt, & durat, &, non moritur.*
18 *Lex correctoria ad alios caſus extendenda non eſt.*
19 *Regula quod expreſſio illius quod tacitè ineſt, nihil operetur, procedit quando tacitè ineſt ex neceſſitate, ſecus ſi ex voluntate continetur.*
20 *Intellectus l.fin. C. de verbor. ſignificat. & numeris ſeqq.*
Agnati, & cognati nomen teſtatoris retinebant.
Liberti erant de familia patroni, & dominorum nomina aſſumebant.
Intellectus l. libertis. 108. *ff. de condition. & demonſtration. & l. cum precum* 9. *C. de liberali cauſa.*
21 *Gradatio dicta l. fin. prouenit ex natura verbi familia, non ſucceſſione ab inteſtato.*
22 *Ponderantur verba l.omnia* 32. *alids l.cùm ita, §. in fideicommiſſo, ff. de legat.*1.
23 *Contraria ſunt ſecundùm graduum diſtinctionem, & iure repræſentationis ex fideicommiſſo ſuccedere.*
24 *Limitatur ſententia, vt non procedat in fideicommiſſo relicto ab auo, vel patruo carnali.*
Sed reproba.
25 *Repræſentatio vltra filios fratrum non procedit.*
26 *Limitatur ſecundò, quando vocantur proximiores, ad quos de iure hereditas peruenire debet.*
Sed reprobatur in numeris ſeqq.
Partem non faciunt alÿ illi, qui ad partem non admittuntur.
27 *Renuncians hereditati iureiurando licèt ad partem non admittatur, cæteris partem facit.*
28 *Statuto ab hereditate excluſus licèt ad partem non admittatur, partem facit, alÿ negant, alÿ variant.*
Deportatus non capit etiam ex teſtamento.
29 *In hereditatibus deferendis non quæritur, quis tantùm & ſimpliciter proximior, ſed quis aut proximior ſit, aut habeat repræſentandi gradum proximiorem.*
30 *Proximitas hodie ſicut olim ius ſuccedendi conſeruat, ſed non parit ſemper ius, quod olim pariebat excludendi remotiores.*
31 *Clauſula illa,* Ad quos de iure debet hereditas peruenire, *interpretatur.*
32 *Iaſo reprobatur.*
33 *Clauſula*, proximior, *in maioratibus noſtris non impedit repræſentationem, licèt alÿ affirment, & n.*34.
35 *Etſi maioratus inſtitutor vocauerit* proximiores, *eum adiectione illa,* meos, *vel* ſuos, *repræſentationi locus eſt.*
36 *Vel ſi dixerit:* ſubſtituo proximiores in gradu, *adhuc datur repræſentatio.*
Sublimita dictum à n. 33. *quando ſubſtituti eſſent diuerſæ lineæ; nam inter conſtitutos in eadem linea, clauſula proximior in maioratibus facit repræſentationem ceſſare.*

CAPVT XI.

Quid dicendum, ſi in fideicommiſſis ſub nomine collectiuo relictis teſtator proximiores expreſsè vocauerit, an Repræſentationi locus ſit.

1 SVpponendum eſt † proximum idem eſſe quòd proximiorem, cùm proximus ſit, quem nemo antecedit, *l.*2. *§. hereditas, & §. legitima, ff. de ſuis, & legitimis hered.l.*1.*§.proximus.*92.*cum ſimilibus,ff. de verbor.ſignif.* verbum namque proximus eſt ſuperlatiuum, eius quod propè dicitur, cuius comparatiuum eſt propior. Ideoque dicendum eſt proximum idem eſſe, quod proximiorem, prout norant *Bal.conſ.*46.*col.fin. lib.*2. atque pluribus probat *Andreas Tiraq. de retractu lignagier, §.*11.*gloſ.*1.*n.*1

2 Hoc ſuppoſito † inter Doctores controuerſum eſt, an repræſentatio ſit, quoties teſtator proximiores inuitauerit. Et duplicem eorũ opinionẽ inuenio, ſiquidẽ *Bald.cõſ.*488 *lib.*3.*Alexand.conſ.*137.*num.*1.*in fine, verſ. præterea reperio.lib.*1.*Iaſ.conſ.*159.*lib.*4.*Tiber. Decian.conſil.*8 *à n.*79.*& conſ.*28.*n.*31.*lib.*1.*conſ.*9 *n.*48.*verſ.Neque bis obſtat lib.*2.*conſ.*45.*à n.*44. *in fine.& conſ.*56. *à n.*2 *lib.*3.*Cephal.conſ.*489. *à n.*60.*lib.*4.*Hieron.Gabriel.conſ.* 107. *& conſ.* 112.*à n.*25.*lib.*2. *Riminald.iun.conſ.*410.*à n.*20 *lib.*4. & latiùs *conſ.*741.*à n.*10. *lib.*7. *Menoch. conſ.*357. *à n.*27.*lib.*4 *conſ.*528.*nu.*26.*lib.* 6. *& præſumtion.*95.*n.*21. *verſ. Verum à prædictis, lib.*4. *Surd. conſ.*325.*n.*14.*vol.*3. *Molina, lib.*3 *de Hiſpan. primogenÿs, cap.*9. *à num.*11.*verſic.* Imò nec etiam, & relati per *Velaſq. de Auendan.in l.*40.*Tauri,gloſ.*20.*à n.*21. *dominum Caſtillo lib.*2. *quotid.controuer.cap.*20.*n.*7.*& lib.*3. *cap.*19.*n.*302.*Petra de fideicommiſſis quæſt.*11. *à nu-*

n.102. Peregrin. eodem tractatu, artic.21.n.17. Angel.Mattheac.lib.2.de legatis & fideicommiſ. cap.6.num.11.& 12. & proſper. Farinac. deciſ. 426. per totam in nouiter nouiſſimis, tenent, non obſtante iſta clauſula repræſentationi locum eſſe.

3 Primò; † quia lex ad hereditatem proximos vocat, l.2.§.legitimi,ff. de ſuis & legitimis heredib.princip.inſtitut.de legitima agnator.ſucceſ. & nihilominus repræſentatio datur, Authent. poſt fratres 1.& 2.C.de legit.heredib. l.2.& 3.§. cùm filius,7.inſti.de hereditatib.quæ ab inteſt.de. Ergo idem dicendum eſt, quando teſtator proximiores vocauit, cùm quod tacitè à lege ineſt, nihil operatur, ac ſi expreſſum non fuiſſet, l.3.cum ſimilibus ff.de legatis 1.& cum multis dixi ſuprà hoc libro,cap.9.num.5.

4 Secundò: † probatur ex l.fin.C.de verbor. ſignific. vbi in fideicommiſſo familiæ relicto, in quo proximus ſuccedere debet, l.cùm ita legatur,aliàs l.omnia, 23.§.in fideicommiſſo,l.peto.69.§.fratre,ff.de legatis 2. diſponitur ſeruandum eſſe ordinem ſucceſſionis ab inteſtato, vbi Doctores communiter, Pariſius,conſ.30.36. & 37 li.2. Zaſius conſ.16.li.2.Cephal.conſ.313. num.45.lib.3.Decian.conſ.1.nu.344. lib.1.Vinc. Honded.conſ.70.nu.23.lib.1. Paucirol.conſ.152. num.6.& ex noſtris Couar.in pract.cap.38.n.2. verſ.idcirco,& Molina lib.3. de Hiſpan. primog. cap.9.num.7.qui ordo eſt, vt repræſentatio inter deſcendentes in infinitum, inter tranſuerſales verò vſque ad filios fratrum admittatur ſecundùm iura relata ſuprà nu.3. Cùm igitur in fideicommiſſis familiæ relictis is ordo ſeruandus ſit, neceſſariò dicendum eſt, in ea ſucceſſione repræſentationi, proue in ſucceſſionibus ab inteſtato, locum eſſe.

5 Contraria principalis ſententia † nihilominus verior eſt, & eam defendunt poſt alios Oſach.Cacher.conſ.72.à num.10.Menoch. conſ.269.num.49. lib.3. Alex.Raudenſ.conſ.142. num.40.inter conſilia vltimar.volunt.tom.2,Hieron.à Laurentijs deciſ.Auinionenſ. 37.in fin.Antoniu.Theſaur.deciſ.65.nu.1.& 2.Michael Graſ. receptar.ſententiar.§,fideicommiſſum,quæſt.11.n. 9.Mantica lib.8.de coniectur.vltimar.volunt.tit. 9.nu.10.Anton.Faber tom.3. de erroribus pragmaticor. decade 55.errore 9.pag.118.in medio,& ex noſtris Anton.Gomez in l.40.Tauri,num.41. Couar.in practicis,dicto capite 38.num.4.verſic. Tertiò, Aluar.Vaſc. de iure emphyteutic. qu.50. num.36. Caldas Pereira de nominatione emphyt. quæſt.17,num.24.& alii relati per Auendan.d. gloſ.20.nu.16. & alii relati per Dominum Caſtillo dicto cap.20.num.5.& dicto cap.19.n.300.

6 Sententia iſta probatur † primò, ex l.ſi libertus.ff.de bonis libertor.Si libertus (inquit Iuriſconſultus) ab inteſtato deceſſerit, relictis patroni filio, & ex altero filio duobus nepotibus, nepotes non admittuntur, quandiu filius eſſet, quia proximum quemque ad hereditatem liberti vocari manifeſtum eſt: & l.3.§. proinde ff. de legitim.tutoris. Proinde (inquit Vlpianus) ſi alter ex patronis filium, alter nepotem reliquerit, vtrum ad ſolum filium, an verò ad nepotem tutela pertineat, quia & nepos in familia patris ſui proximus eſt. Hoc apparebit ex legitimis hereditatibus: legitima autem hereditas ad ſolum filium pertinet; ergo & tutela ad ſolum filium deſcendit, poſt filium tunc ad nepotem.

7 Sed his legibus † reſpondetur in libertorũ ſucceſſione repræſentationem non dari, ideò patronum priorem eſſe, quam alterius patroni filium, & patroni filium priorem eſſe, quàm alterius patroni nepotem, ſic Iulius Paulus Iuriſconſ.lib.3.ſententiar.tit.2.in princip. In bonis liberti (inquit) prior eſt patronus, quã filius alterius patroni. Itemque prior eſt filius patroni, quam nepos alterius patroni. Vlpian. in fragment.tit.27.§.2.& 3. Si ſit patronus (ait) & alterius patroni filius, ad ſolum patronum hereditas pertinet. Item patroni filius patroni nepotibus obſtat. Vnde ſi plures in eodem gradu concurrant, non in ſtirpem ſed in capita ſuccedunt, Iulius Paulus d.tit.2.verſ.libertorum hereditas, Vlpianus dicto tit.27. §.4. dicta

8 l.ſi libertus,§ fin. Hæc ſucceſſio † & honores patronis competunt ratione iuriſpatronatus, Petrus Gregor.Tholoſ.in.lib.14. Syntagmatis iuris,cap.8.num.3.& 12.& lib.45.cap.15.lib.9. & Donel.lib.2.commentarior. iur.cap.19. Hac de cauſa ſucceſſio iſta per eminentiam ius patronatus vocatur in l.libertus.14.ff.de tutor. & curatorib.datis,l.quod ex liberta.11.C.de oper. libert. & aduertit Iacobus Cuiacius in paratitla ad tit.C.de bonis libertor.in princip. Et cùm

9 iſtud patronatus ius † non hereditario, ſed ſanguinis iure deferatur; vt cum multis Molina lib.1.de Hiſpanor.primog.cap.24.nu.6. Donel.d.cap.19.§.in primis,Pichard.poſt princip.inſt. de hereditatib. quæ ab inteſt. deferun.§.1. num.7. dominus don Ioannes Chumacerus meritiſſimus Ordinis Militarium Cæſaris procurator in libro vnico diſputationum ſelectarum,diſputation. 1.à num.4. & latius dicam infrà cap. fin.à num.7. non potuit repræſentationi locus eſſe, quæ locum habet tantùm in iis, quæ iure hereditario capiuntur, vt cum multis diſputaui ſuprà

10 lib.1.cap.9.à num.2. Sicque † in d. l.libertus,§.1. & dicto §. proinde repræſentatio denegatur non ex verbo, Proximiori, ſed ex eo quòd ſucceſſio, de qua ibi agitur, eius non ſit qualitatis, vt in ea repræſentatio ſit admittenda, etiamſi verbum illud, Proximiori, deficeret. Hunc intellectum ſequuntur Molina lib.3.de Hiſpanor.primogen,cap.8.num.13. & 14. Ioan. Gutierez practicar.lib.3.quæſt.66.aliàs.67.n.36. & 37.quæſtione ſequente, num.33. & in effectu Pichard.poſt dictum principium §.3.num.9.

11 Ex dictis conſtat † in libertorum ſucceſſio-

ſione repræſentationem non procedere, vel quia in eo non hereditario, ſed ſanguinis iure ſuccedebatur, vt paulò ante dixi; vel rectius, quia in huiuſmodi ſucceſſione beneficium illud fuit denegatum, quod etiam Iuſtinianus inſinuauit in *§. multis alijs caſibus, inſtit. de ſucceſſione libert.* vbi in hac ſucceſſione proximum admittens dixit: *Pene enim conſonantia iura ingenuitatis & libertinitatis in ſucceſſionibus fecimus*, vbi vtitur dictione illa, *penè*, quaſi ſint inter libertorum & ingenuorum ſucceſſionē differentiæ, inter quas illa, vt in illorum non, in iſtorum verò detur repræſētatio, vt ibi aduertit *gloſſ. verbo, penè, & Minſyng. num. 4. & 7. Balduinus num. 20. & Hothoman. enunciat. 1. & 2. & gloſſ. in l. tutela, §. proinde, ff. de legitim. tut.* vel dictis legibus reſponde, vt dixi ſuprà *lib. 1. cap 9. num. 14.*

12 Secundò † principalis ſententia probatur, quia expreſſio illa proximorum omnem excludit fictionem, & conſequenter repræſentationem, quæ nihil niſi fictio eſt, ſecundùm aliquos, vt dixi ſuprà *lib. 1. cap. 6. à nu. 3.* cùm in fideicommiſſorum verbis interpretandis veritatem non fictionem attendi oporteat, *l. fideicommiſſum. 76 ff. de conditionib. & demonſt. l. Statius Florus, 48. §. Cornelio Felici. ff. de iure fiſci, Purpurat. conſ. 422. nu. 6. lib. 2. Cephal. conſ. 489. nu. 8. & 6. lib. 4. Antonin. Theſaur. deciſ. 65. num. 2.* Præcipuè quando quis cum qualitate proximitatis vocatur, quæ vera & naturalis, & non fictitia eſſe debet, vt poſt alios dicit *Gamma deciſ. Luſitaniæ. 307. num. 6. Theſaur. d. deciſ. 65. per totam.* Sed ſi filius patrem repræſentans admitteretur, non eſſet verè & realiter proximus, ſed fictè, cum vno gradu remotior ſit, vt cōnſiderabam ſuprà, *cap. 7. nu. 19.* Ergo non ille, ſed qui naturaliter proximus eſt, admitti debet, & per conſequens repræſentatio ceſſat.

13 Tertiò: † quia licèt cùm de cauſa & inteſtati ſucceſſione quæritur, non aliam ob rationem diſputatur quis ſit proximior, quàm vt ſciatur, cui ſucceſſio deferatur; non ideo tamen quis proximior eſt, quòd ſuccedat, ſed ideò ſuccedit, quòd proximior ſit: nec quemadmodum repræſentatio ſucceſſionis ius immutat, ita etiam immutare poteſt ius proximitatis, & facere vt qui proximior erat, non ſit, & remaneat ſemper proximior. Proinde, qui plures ſiue deſcendentes, ſiue agnatos, ſiue cognatos ſubiecta illa proximorum qualitate ſubſtituit, nihil aliud conſtituiſſe videri poteſt, niſi vt verborum compendio videantur illi ſubſtituti ſalua gradus præro-
14 gatiua: cum clauſula iſta, † *alteri proximiores ſuccedant*; æquiparetur, vt cum *Curtio iun. Socin iun. Deciano, & Menochio* dicit *Martha de clauſulis 3. parte, clauſula 74. num. 3.* Cùm non aliunde gradus prærogatiua ſumatur, quàm ex ordine ac poteſtate proximitatis; & euidenter aberrant, qui exiſtimant remotiores ſuccedentes per ius repræſentationis cum proximioribus æquè proximos intelligi debere. Succedunt enim illi non tanquam æquè proximi, ſed tanquam proximitatis gradum repræſentantes, qua repræſentatione nullo modo indigerent, ſi re vera remotiores non eſſent. Cùm ergo remotiores ſint, nulla prorſus ratio eſt, vt ad fideicommiſſum, quod non niſi proximioribus relictum eſt, admittantur.

15 Quartò: † ideò in ſuis heredibus repræſentatio procedit, in agnatis verò denegatur, cùm de ſucceſſione ab inteſtato agitur, quia *lex 12. tabularum* de illis loquens nulla proximiorum mentione facta dixit; *Inteſtatorum hereditates primo ſuorum heredum velint, nolint ſunto*: vt patet ex *Vlpiano in fragmentis, tit. 26. in principio, Iuſtiniano in §. inteſtator. 2. inſtit. de hereditat. quæ ab inteſt. deferuntur*: de iſtis verò ſic ait: *Aſt ſi inteſtatus moritur, cui ſuus nec extabit heres, adgnatus proximus familiam habeto*: vt conſtat ex eodem *Vlpiano dicto tit. 26. in fin. principij*, vbi proximiorum mentionem fecit, vt latè dixi ſuprà *lib. 2. cap. 15. numero 10. cum tribus ſequentibus*. Sed ſi expreſſio proximorum in hereditatibus ab inteſtato *l. 12. tabularum & Digeſtorum* iure excluſit ius repræſentationis. Ergo rectius idem dicendum eſt, quando teſtator proximiores inuitauit.

16 Non obſtat † primum argumentum pro contraria parte adductum. Quia repræſentatio à voluntate ſiue legis ſiue hominis pendet, vt dixi ſuprà *lib. 1. cap. 5.* In primis *lex 12. tabularum* ſuis heredibus in ſucceſſionibus ab inteſtato conceſſit, agnatis verò vocans proximiores denegauit, vt dixi numero præcedente, quod Digeſtorum ius fuit ſecutum, vt ibi dixi, Poſtea autem *Iuſtinianus Nouella ſua 118. ca. 3.* agnatis, dum vltra fratrum filios non excederet, repræſentationem conceſſit, vt latiùs dixi ſuprà *lib. 2. cap. 20. & 29.* Et li-
17 cèt † diuerſis temporibus hoc ita fuerit deciſum, pro vna lege & legiſlatore habendum eſt, cùm hoc vires capiat à Regia dignitate, quæ vna eſt, & ſemper durat, *cap. quoniam Abbas 14. de officio & poteſtate iudicis delegati, cap. ſi gratioſè 5. de reſcriptis, lib. 6.* Et quemadmodum voluntate legis in agnatis ceſſabat repræſentatio, quia vocauit proximiores, niſi poſtea expreſſiſſet, vt filij fratrum admitterentur: ita eodem modo dicendum in voluntate teſtatoris proximos inuitantis, quòd repræſentationem abſolutè excluſerit, dum conſtiterit in aliquo caſu eam admiſiſſe, & cum de hoc non conſtet, dicendum eſt primam diſpoſitionem incolumem remanſiſſe, & repræſentationem ceſſare.

Digitized by Google

18 Secundo modo † reſpondetur, leges de
repræſentatione tractantes loqui tantùm in
ſucceſſionibus ab inteſtato contra veram iu-
riſprudentiam, non verò in homiuum diſpo-
ſitionibus, in quibus ius vetus incorrectum
manſit, vt dixi ſuprà *lib.1. cap.9. à num.* 25.
Lex enim correctoria in ſuis terminis cir-
cumcludi, & ad alios caſus extendi non de-
bet, *l. præcipimus 32. in fine, C. de appellationibus,
cum ſimilibus*, & ſæpeſæpius dictum remanet.
Nec in diſpoſitionibus teſtamentarijs à legi-
bus de ſucceſſionibus ab inteſtato, ſed teſta-
mentarijs loquentibus argumentum ſumen-
dum eſt, vt dixi ſupra *hoc libro cap.7. num.38
& n.45.* & vt probaui *in dicto cap.7. à num.14.*
in diſpoſitionibus teſtamentarijs ceſſat re-
præſentatio, quanto rectiùs dicendum, ſi te-
ſtator vtatur clauſula, *proximiores ſuccedant*.

19 Reſpondetur tertiò, † concluſionem illam
quod expreſſio illius, quod tacitè ineſt, ni-
hil operetur, regulariter veram eſſe, ſed hoc
intelligendum procedere, quando illud ex-
primitur, quod tacitè ex neceſſitate conti-
netur, ſecus dicendum ſi ex voluntate, *l. talis
ſcriptura. 30. §.2. ff. de legat.1. l. precibus. 8. C. de
impuber. Bart. in l. in re coniunctim, n.5. ff. de le-
gatis 3. Ripa in l.3. n.36. ff. de legatis.1. Mantica,
libro 8. de coniecturis vltimar. voluntat. tit.9. n.10.
verſic. Neque ad rem facit, & Caſanate conſ.1.
n.59. & 60.* Sed in propoſito (quando à legi-
bus de ſucceſſionibus ab inteſtato eſſet ſu-
mendum argumentum) dubium non eſt,
quin teſtator proximioribus remotiores an-
teponere poſſit, *l. omnia 32. aliàs l. cùm ita, §. in
fideicommiſſo, in fine, ff. de legatis* 2. Ergo cùm
vocat proximiores excludit eos, qui verè re-
motiores ſunt, *arg. l. cum Prætor. 12. in prin. ff. de
iudicijs*. Alijs modis huic concluſioni poteris
reſpondere, vt dixi in capitulo præcedente,
à num.24.

20 Secundum † argumentum deductum ex
dicta l. fin. C. de verb. ſignificatione non obſtat:
quia in legato, vel fideicommiſſo familiæ re-
licto explicat Iuſtinianus, qui appellatione
familiæ vocati intelligantur, & dicit non ſo-
lùm propinquos, hoc eſt, agnatos, & cogna-
tos, qui nomen teſtatoris retinebant ſecun-
dùm *Iacobum Cuiacium in l. filiusfamilias. 114.
§. Diui el 2. pag. 769. ff. de legatis* 1. ſed etiam,
his deficientibus, generum & nurum grada-
tim vocari, & poſt hos omnes libertos, quia
de familia erant, & dominorum nomina aſſu-
mebant, vt dicit *Tertul. lib. de reſurrectione car-
nis. Si famulum tuum* (inquit) *libertate muta-
ueris, & veſtis albæ nitore, & aurei anuli hono-
re, & patroni nomine, ac tribu menſaque honora-
tur: Lactantius Firmianus lib.4. diuinarum inſti-
tution. cap.3. Et ſeruus* (ait) *liberatus patroni
nomen accipit, tanquam filius*: quod inſinuatur
*in l. libertis. 108. ff. de condition. & demonſtration.
l. cùm precum. 9. C. de liberali cauſa*, & probant
*Alciat. in l. pronunciatio, 195. nu.9. ff. de verbor.
ſignific. Curtius lib.1. coniectural. ad fratrem, cap.
26. & Briſonius lib.1. ſelectar. antiquitat. cap.11.*
21 *& lib.2. cap.14.* Non ideò † inducendum eſt,
ſecundùm ordinem ſucceſſionis ab inteſtato
eſſe ſuccedendum cum omnibus eius præro-
gatiuis: quia gradatio illa dict. l. fin. prouenit
ex natura verbi familiæ, iuxta quam teſtator
vocaſſe cenſetur, non ex ſucceſſione ab inte-
ſtato, quod olim Iuriſconſultorum tempore
procedebat, *l. peto 69. §. fratre. ff. de legat.* 2.
vbi omnes de familia erant vocati, & omnes
fideicommiſſum petere poterant, qui in fami-
lia fuerunt, ſed ſi non eiuſdem gradus eſſent,
proximus quiſque primo loco inuitatus vi-
debatur, ac ſi teſtator verbis expreſſis primo
loco vocaſſet liberos, ſecundo parentes, ter-
tiò collaterales, &c. Tunc namque repræ-
22 ſentationi † locus non eſt, vt in ſucceſſione
ab inteſtato: quia quamuis ab inteſtato lex
proximo hereditatem deferat, & in ea detur
repræſentatio, non tamen dabitur in teſta-
mentis, vbi proximis ex teſtatoris diſpoſitio-
ne defertur, non obſtante, quòd teſtator in
ſucceſſione proximum vocauit, quemadmo-
dum quoque lex eundem proximum ab inte-
ſtato inuitauit, quod denotat dictus *§. fratre,
& d. §. in fideicommiſſo*, ibi, *ex his primo gradu
procreati ſunt*: vbi notanda verba illa: *Procrea-
ti ſunt*, non fictionem, ſed quandam natura-
litatem denotantia: ipſum quoque inſinuat
23 dicta l. fin. ibi: *Gradatim fieri.* Sunt enim † iſta
planè contraria, & quæ ſimul ſtare non poſ-
ſunt, vt ex fideicommiſſo ſecundum graduũ
diſtinctionem, & vt repræſentationis iure
ſuccedatur, cùm repræſentatio graduum tol-
lat diſtinctionem, *Auth. ceſſante, & Auth. poſt
fratres 1. & 2. C. de legitimis heredibus* Imo
nec *in d. l. fin.* attenditur ſucceſſio ſecundùm
ordinem, qui eſt in hereditatibus ab inteſta-
to: nam in illo gener, nurus, & liberti non
ſuccedunt, & tamen in dicta *l. fin.* ex natura
verbi familiæ, quaſi à teſtatore vocati ſucce-
dunt iſti.

24 Principalis † huius capitis ſententia limi-
tatur primò à *Decio conſ. 216. per totum vol.1.
Anton. Theſaur. dicta deciſ.65. n.3. & Ioan. Gu-
tierez practicarum quæſtionum, lib.3. quæſt.68.
aliàs 69. n.22.* vt non procedat, quando tra-
ctatur de fideicommiſſo relicto ab auo, vel
patruo carnali, quia tunc poſt alios ipſi affir-
mant repræſentationem procedere. Sed præ-
ter quàm quod *Ioſeph Ludouic. deciſ. Peruſina
11. n.1. & 2.* & alij à *Theſauro & Gutierrez* re-
lati in ab inteſtato ſucceſſione loquũtur. Quã-
do noſtris in terminis loquerentur, audien-
di non erant ex rationibus ſupradictis. Imò
25 † vltra fratrum filios ab inteſtato repræſen-
tationi locum non eſſe, *Authent. poſt fratres,*
C. de

Digitized by Google

C.de legitim.hered. fatetur communis opinio,
& quando teſtator non cum ſucceſsionibus
teſtamentarijs, ſed cum ab inteſtato ſe con-
formare voluiſſet, vt contrarii *Doctores* affir-
mant, apertum eſt, tunc vltra filios fratrum
in fideicommiſsis repræſentationem ceſſare.
Et ſic ſententia iſta non eſt limitatio opinio-
nis, de qua in capite diſputatur, ſed potius li-
mitatio principalis ſententiæ *Doctorum* di-
centium in fideicommiſsis repræſentatio-
nem procedere:
26 Secundò, † principalem ſententiam limi-
tat *Iaſo conſ.159.nu.2.in fin.lib.4.* vt non pro-
cedat, quoties teſtator ſubſtituerit *proximio-
res, ad quos de iure hereditas peruenire debet.*
Non enim id perinde haberi debet ac ſi ſim-
pliciter ſubſtituti eſſent illi, ad quos debet
hereditas de iure peruenire, ne alioqui di-
ctio illa, *Proximiores*, quæ primò ac principa-
liter adiecta eſt, fruſtra & inutiliter addita
videatur; ſed ita accipi eam ſcripturam opor-
tet, vt neque alij ad fideicommiſſum inuitati
videantur, quam qui ſunt proximiores; ne-
que rurſus ex proximioribus alij quam qui
ius habent ſuccedendi, ne partem cæteris
faciant illi, qui ad partē ipſi nō admittuntur,
vt in *l.Papinian.8.§.quoniã,ff.de inofficioſo teſta-
mento, l.ſi duobus.16.l. plane, 34.§.ſi coniunctim,
ff.de legatis 1.l.1.§.ſi ex tribus,ff.de bonor.poſſeſ.
contra tab.* latè *Ioannes Griuellus Sequanus de-
27 ciſ.Dolana 34.à num.22.* Quid † ſi proximior
futuræ hereditati iureiurando renunciaue-
rat, qui licèt ad partem non admittatur, par-
tem tamen facit, vt probant *Guido Papa qu.
192.& 599 Boerius deciſ.104. Surd. deciſ.252.
à num.1. Maynardus deciſ.24.lib.4. Ioannes Gri-
uellus Sequanus dicta deciſ.34.à n.60.conſ.Mat-
thiæ Laymanni per totum*, poſitum poſt *tracta-
tum Huberti Giphanij de renunciationib. conſ. 8.
à pag.239. Petrus Gregorius in 3. parte ſyntag-
matis iuris cap.11.num.4.& Antonius Faber de
erroribus pragmaticor.tom.1.decade 12.errore 8.
& 9.& lib.2.Codicis Fabriani,tit.3.de pactis, de-
28 finitione 28.* Vel quid † ſi proximior ſtatuto
excluſus ſit, qui aliàs ſucceſſurus partem fa-
cit, licèt ad eam non admittatur, vt per *Capi-
cium dec.ſ.158. Vincen. de Franchis deciſ. 549.*
etſi variauerit *Antonin. Theſaur. deciſ.159.&
Ioannes Griuel. Sequan. dicta deciſ.34.à nu.56.*
& indiſtinctè negauerit *Caualcan. deciſ. 8.à n.
1.& à num.21.parte 3.* Vel quid ſi proximior
inueniatur eo tempore deportatus, qui etiã
ex teſtamento capere nequit, *l.1. C.de hered.
inſtituend.l.1. §. penult.ff. de bonor.poſſeſ. contra
tab. l.4.§. ſi deportatus,ff. de bonis libertor.* Non
admittuntur iſti ad fideicommiſſũ, nec obſta-
bũt cæteris nō ſolùm, qui ſint æquè proximi,
ſed nec ſi ſint remotiores, quia non proxi-
miores quilibet ſubſtituti fuerunt, ſed tantũ
proximiores in cauſa ſuccedēdi. Cæterũ, quo
caſu proximior aliquis erit, qui poſsit ſucce-
dere, nunquã ferendũ eſt, vt cũ eo concurrat
alius remotior, etiamſi concurſurus alio-
quin eſſet per ius repræſentationis in cauſa
ſucceſsionis ab inteſtato, quoniam verba te-
ſtamenti non patiuntur, quæ proximiorem
diſertè vocant, verùm autem eſſe non poteſt
proximiorem aut ex proximioribus eſſe il-
lum, quem negari non poteſt remotiorē eſſe.
29 Nec ad rem facit † quòd cum proxi-
mioribus admitti poſsit ad inteſtati ſuc-
ceſſionem cum ijs caſibus, quibus iure
noſtro, ſiue nouo, ſiue vetere inductum
fuit ius repræſentationis, non amplius quæ-
ratur quis ſit proximior ſimpliciter, ſed quis
aut proximior aut habens repræſentandi
gradum proximiorem. Nam nec iure proxi-
mitatis ſolius tunc ſucceditur, ſed iure pro-
ximitatis ſimul & repræſẽtationis. Proximi-
tatis quidem ex parte illius, qui ipſe ex per-
ſona ſua in gradu proximior eſt, nec indiget
repræſentatione, vt ſuccedat, nec ab alio vllo
excludatur. Repræſentationis verò ex par-
te illius, qui in remotiori gradu conſtitutus
ſit, ipſe ſuccedere non poſſet, quinimo à pro-
ximiore excluderetur, ſi repræſentationis ius
non haberet, cuius beneficio fiat non quidē
æquè proximus, quod nulla iuris arte fieri po-
teſt, ſed æquè ſucceſſor, ac ſi æquè proximus
eſſet; in quo non natura, ſed ſola iuris com-
munis ratio & poteſtas per fictionem viola-
30 tur. Proximitas † etiam hodie conſeruat
perinde ac olim, ius ſuccedendi, ſed non pa-
rit ſemper ius, quod olim pariebat excluden-
di remotiores: quia poteſtas repræſentatio-
nis impedit ex illa parte poteſtatem proxi-
mitatis, non quidem tollendo proximitatem
in perſona proximioris, quod neque fieri vl-
lo modo poſſet, ſed admittendo remotio-
rem hactenus, non vt excludat proximio-
rem, at vt concurrat cum proximiore. Er-
go cùm ad fideicommiſſum, quod proximio-
ribus relictum eſt, non alij admitti poſſint,
quam qui ſunt vocati, hoc eſt, qui ſunt pro-
ximiores, conſequens omnino eſt, vt ius pro-
ximitatis in tali fideicommiſſo proſit, non
tãtùm ad conſeruandum proximioribus ius
ſuccedendi ex fideicommiſſo, ſed etiam ad
excludendos remotiores omnes, & cuiuſcun-
que ſint gradus, tanquam qui nec vocati
ſint, nec pro vocatis etiam per fictionem
haberi poſsint, ſalua vi & poteſtate verbi,
quo teſtator vſus eſt ſubſtituendo proximio-
31 res. Nihil obſtante † illo, quod adiecerit, *Ad
quos de iure debet hereditas peruenire.* Illa nam-
que adiectio non tollit præcedentem quali-
tatem, ſub qua formaliter fideicommiſſum
relictum eſt: adeoque nec illam explicat qua-
ſi proximiores eos omnes teſtator intellexe-
rit, ad quos de iure debet hereditas peruen-

re,ſed tantùm limitat,& reſtringit; vt appareat non de alijs proximioribus inuitandis teſtatorem ſenſiſſe, quam qui etiamſi inuitati non eſſent, ſuccedere tamen iure communi
32 poſſent. Ex quo † ſi quis inferat cum Iaſone, non aliter igitur videri eos inuitatos, quàm vt ſuccedant eo ipſo modo, quo de iure communi ab inteſtato ſuccederent, is procul dubio errauerit. Aliud enim eſt quærere, qui ſuccedant, aliud verò qualiter ſuccedere debeant qui ſuccedunt, & quomodo. Teſtator in propoſito non alios voluit ſuccedere, quã eos qui eſſent proximiores, excluſis proinde in totum remotioribus, etiam illo caſu, quo ſuccedere poſſent cum proximioribus, ſi ad ſucceſsionem admitti poſſent. Prius enim eſt, vt probent ſe eſſe ex numero vocatorum, quam vt diſputent, quomodo admitti debeant. Atqui non poteſt fieri, vt ſe vocatos probent, quin prius oſtendant ſe vel proximiores eſſe, vel ſaltem ex proximioribus, quod ipſum tamen facere nunquam poſsint, cùm re vera ſint remotiores, taleſque maneãt eo quoque caſu, quo per ius repræſentationis concurrunt cum proximioribus ab inteſtato. Fruſtra igitur eſt quærere, an repræſentationis iure poſsint aut debeant ſuccedere illi, qui nullo modo ſunt vocati. Ita *Iaſonem* reprobat dominus *Antonius. Faber tom. 3. de erroribus pragmaticor. decade 55. errore 10. à principio*.

33 Tertiò † limita in noſtris Hiſpanorum maioratibus; nam licèt *Gregorius Lopez in l. 2. gloſ. 18. quæſt 1. in fine, verſ. Sed quid ſi aliquis, tit. 15. par. 2. Emanuel Coſta in quæſt. patrui, & nepotis, 1. par. n. 21. Aluar. Valaſc. de iure emphiteutico, quæſt. 50. n. 36. Caldas Pereira de nominatione emphyteutica, q. 17. n. 24. & Blaſius Flores Diaz de Mena in additione ad deciſionem Gammæ 308 fol. 31. pag. 2. col. 1.* tenuerint in maioratibus, in quibus proximiores vocantur, repræſentationem ceſſare: verius
34 eſt † repræſentationem procedere ex dictis ſuprà *hoc libro cap. 4. à n. 5.* & in terminis poſt plures tenent *Iuriſta noſter Molina, lib. 3. de Hiſpanorum primogenijs, cap. 8. n. 11. Ciſuent. in l. 70. Tauri, quæſtion. 7 Velaſqu. de Auendan. in l. 40. Tauri, gloſ. 20. à n. 21. Abumada in l. 2. gloſ. 17. n. 10. tit. 15. p. 2. Pelaez à Mieres 2. p. de maioratibus, q. 9. n. 23. iuxta editionem vltimam, Gutierrez practicarum, lib. 3. q. 66. aliàs 67. n. 36. & 37. & quæſt. ſeq. à n. 18. vſque ad 32. Spino in ſpeculo teſtamentorum, gloſ. 18. num. 52. & gloſ. 19. nu. 56. Idem Flores Diaz de Mena in additione ad Gammam deciſ. 93. verſ. Concluſio octaua, fol. 48. col. 1. Theologus Molina t. 3. de iuſtitia, & iure, diſputatione 329. n. 3. fol. 440. & dominus don Ioann. del Caſtillo Sotomayor. lib. 2 quotidian. controuerſiar. cap. 20. à n. 7. & lib. 3. cap. 19. à n. 302.*

35 Limitatio iſta † etiam procedit; & ſi maioratus inſtitutor ad eius ſucceſſionem inuitauerit proximiores non ſimpliciter, ſed cum adiectione illa, *Meos*, aut, *Suos*, vt volunt *Bald. conſ. 487. n. 3. lib. 3. Alexan. conſ. 88. n. 2. lib. 1. Iaſ. conſ. 159. n. 2. lib. 4. Cephal. conſ. 537 num. 14. lib. 4. Tiber. Decian. conſ. 1. n. 349. lib. 1. & conſ. 9. n. 5. lib. 2. Menoch. conſ. 211. n. 75. cum ſeq. lib. 3. Auendan. dicta gloſ. 20. n. 27. Gutierrez dicta q. 68. n. 28. Pelaez à Mieres dicta q. 9. n. 2. & dominus Caſtillo d. cap. 19. n. 313.* Quidquid dicat *Caſanate conſ. 59. n. 16.*

36 Limitationem tertiam † extende etiam ſi maioratus fundator vocauerit proximiores in gradu, adhuc ex ea vocatione non excludetur, ſed potius admitti debet repræſentatio, quoniam primogenitorum linea ſemper cæteras lineas præcedere debet, & in primis linea, poſtea gradus conſideratur, ac de vna ad aliam non fit tranſitus, dum aliquis ſupereſt ex illa, nec proximior in gradu dicitur, niſi qui proximior ſit conſideratis lineis, prout conſiderari debet, vt dixi ſuprà *dicto cap. 4. à num. 6.* Ita hanc extenſionem dicunt ſuprà *Auendan. nu. 29. Gutierez nu. 28. & 52. & Caſtillo num. 314.* Quod ego intelligerem reſpectu alterius lineę, nam inter conſtitutos in eadem linea non eſſet locus repræſentationi, quando vocati ſunt proximiores, ex rationibus dictis in hoc capite, vt loquens de clauſula, *Salua gradus prærogatiua*: dixi ſuprà *hoc lib. cap. 6. num. 5.*

SVMMARIVM.

1 *In donationibus locus eſt ſubſtitutionibus.*
In contractibus & diſpoſitionibus inter viuos ſubſtitutio procedit, & tunc eo modo ſucceditur, quo ſuccederetur, ſi in teſtamẽto fuiſſet diſpoſitũ.
2 *Donatio eſt contractus nominatus ſecundùm Doctorum communem opinionem, licèt alij negent, num. 14.*
3 *Repræſentatio procedit in feudo ex pacto, alij negant, num. 19.*
4 *Maioratus in contractibus inſtitui poteſt, & in illo repræſentatio procedit,*
Maioratus in contractibus inſtitutus habet vim vltimæ voluntatis.
5 *Verbum, ſucceſſio, potius ad vltimas voluntates quàm ad contractus intelligendum eſt, aliquando ad contractus, quia genericum eſt.*
6 *Verba in contractibus naturaliter, & verè, non autem ciuiliter & fictè intelligenda ſunt.*
7 *In contractibus interpretatio ſtrictè facienda eſt.*
8 *Leges de repræſentatione loquentes loquuntur tantùm in ſucceſſionibus hereditarijs, & ad alios caſus extendenda non ſunt.*
9 *In contractibus non datur vera ſubſtitutio.*
Subſtitutio ſub ſe heredis inſtitutionẽ continet.

He-

Hereditas pactionibus, & conuentionibus non datur.

10 *Subſtitui dicuntur iudices, arbores, grex & legata, & quomodo hæc intelligenda, & nu. 11. & 12.*

12 *Subſtitutio conuentionalis non eſt ſpecies vltimæ voluntatis.*

13 *Fideicommiſſum in contractibus conſtitui nequit.*

In ſubſtitutionibus ex vltima voluntate ceſſat repræſentatio.

15 *Intellectus l. quoties. 3. C. de donation. quæ ſub modo, & numeris ſequentibus.*

Tradenti rem ſuam licitum eſt apponere legem quam voluerit.

16 *Donatarius legi donationis quam agnouit, non parens actione condictitia & vtili in rem tenetur, & num. 58.*

17 *Donationes tot ſunt, quot perſonæ, quibus donatur.*

18 *Donatarius, qui conditioni & legi appoſitæ non paret, actione tantùm perſonali tenetur ſecundùm communem, ſed malè.*

Ille, cui hereditas vel legatum reſtituendum eſt, fideicommiſſarius vniuerſalis, vel particularis dicitur.

19 *Argumentum à feudis ad alia diuerſa ſumendum non eſt.*

20 *Donatarius ſecundus, cui reſtituenda eſt res donata, decedens ante primũ donatarium tranſmittit ad filium, ſecus ſi ex teſtamento reſtitutio eſſet facienda, & num. 21.*

CAPVT XII.

Vtrùm in contractibus Repræſentationis ius admittatur.

1 IN contractibus † repræſentationem eſſe affirmandum videtur. Primo, quia in donationibus locus eſt ſubſtitutionibus, *l. vt heredibus 50. ff. de legat. 2. l. vnic. §. ſin autem aliquid, in fin. C. de caduc. tol.* vnde in contractibus, & diſpoſitionibus inter viuos dari ſubſtitutionem dicunt *Socin. iun. conſ. 185. n. 6. & conſ. 118. num. 8. lib. 2. Rolan. à Valle conſ. 34. numer. 67. lib. 4. Crauet. conſ. 130. num. 10. & 11. Tib. Decian. conſ. 41. num. 17. conſ. 31. nu. 64. lib. 1. Cephal. conſ. 511. num. 15. lib. 4. Sfortia Oddo conſ. 39. à n. 13. Surd. conſ. 90. nu. 1. vol. 1. & conſ. 375. nu. 21. vol. 3. Cacher. deciſ. 85. num. 6. Peregr. de fideicommiſ. art. 50. num. 2. Matienco in l. 11. gloſ. 3. n. 1. tit. 6. lib. 5. Recop. & Angulo de meliorat. in l. 11. gloſ. 3. num. 5.* & in ea eo modo ſuccedi, quo ſi facta eſſet in teſtamento, ſuccederetur, dicunt *Tiber. Decian. d. num. 17. & Surd. d. n. 21.* Ergo datur in ea repræſen-

2 tatio. Et tamen † negari non poteſt donationem eſſe contractum nominatum, *gloſſa verbo, facias, circa finem in l. iuris gentium. 7. in princip. ff. de pactis,* vbi *Bart. num. 2.* communiter recepta, vt ibi per *Ioan. Oroſciũ n. 9. & Hippolytum Riminald. num. 28. & 43. in rubric. inſtitut. de donation. Sarmiento lib. 3. ſelectarum, cap. 3. num. 6. Padilla in l. naturalis, num. 25. ff. de præſcriptis verbis, Marcum Antonium Aquilinum in rubric. ff. de verbor. obligat. num. 62. Ferdin. Mendozam, lib. 1. diſputation. iuris ciuilis, cap. 4. à num. 28. & lib. 3. cap. 3. à num. 16. Valentin. Forſter. iun. 1. p. diſputat. Iuſtin. diſputat. 50. theſi 2. & Hieron. Treutlerus ſelectarum diſputation. ad ius ciuile, vol. 2. diſputation. 19. theſi 5. lit. A.* Et pro argumento facit *l. quoties 3. cum ſimilibus, C. de donation. quæ ſub modo.*

3 Secundò: † in feudo ex pacto repræſentatio procedit, *cap. 1. §. his verò deficientibus, de ſucceſſ. fratrum, vel de gradibus ſuccedentium in feudo, cap. 1. in princip. de ſucceſſione feudi, gloſſa, verbo, ſolus in cap. 1. de natura ſucceſſion. feudi, Tiber. Decian. conſ. 55. à num. 44. lib. 3. Cephal. conſ. 313. à num. 25. lib. 3. Riminal. iun. conſ. 410. à num. 28. lib. 4. Ludouic. Molin. lib. 3. de Hiſpan. primogen. c. 6. n. 47. Aluar. Valaſc. de iure emphyteut. qu. 50. n. 4. verſic. Verum hi patres, Cald. Pereira de nominatione emphyteutica, q. 17. nu. 28. Pater Molina tom. 3. de iuſtitia & iure, diſputat. 626. num. 3.* Cùm igitur feudum iſtud ex pacto ſit, & nihilominus locus ſit repræſentationi, idem dicendum eſt in cæteris ſucceſſionibus, quæ ex contractibus procedunt.

4 Tertiò: † quia maioratus ſiue primogenium in contractibus inſtitui poteſt, *l. 44. Tauri ibi: Ora por via de contrato,* quæ eſt *l. 4. tit. 7. lib. 5. Recop.* facit *l. 17. Tauri,* quæ eſt *l. 1. tit. 6. lib. 5. Recop.* Et tunc vim vltimæ voluntatis habet regulariter, vt vtrumque latè dixit *Velazquez de Auendan. in d. l. 44. Tauri, gloſ. 3,* latiùs & rectiùs *Molin. lib. 1. de Hiſpanor. primog. cap. 12. per totum.* in maioratibus datur repræſentatio *l. 40. Tauri,* quæ eſt *l. 5. tit. 7. lib. 5. Recop.* quæ generaliter & indiſtinctè loquuntur, & rationes eis à *Doctoribus* aſſignatæ procedunt in maioratibus in contractu inſtitutis, vt dicunt *Molin. lib. 3. de Hiſpanor. primog. cap. 7. à n. 14. Mieres 2. parte de maioratibus, quæſt. 6. num. 33. Pater Molina dicto tom. 3. de iuſtitia, & iure, diſputatione 656. num. 16. & 17. & dominus Caſtillo. lib. 3. quotidian. controuerſiar. iuris, cap. 19. à n. 251. verſ. Vndecimo deinde loco.* Ergo idem dicendum eſt in cæteris ſucceſſionibus in contra-

5 ctibus conſtitutis. Et licèt † *dicta l. 40. Tauri* dicatur: *En la ſucceſsion del mayorazgo,* & potius ad vltimam voluntatem quàm ad contractum verba referenda eſſe videantur; iuxta *l. nihil aliud, 24. ff. de verbor. ſignification.* genericè tamen ſumptum verbum illud, *ſuceſſon,* tam ad vniuerſalem quam particula-

rem,

rem, & tam ex vltima voluntate quam ex contractu ſucceſſionem refertur, *l. fluminum. 24. § adycitur, ff. de damno infecto*, vbi *gloſſa*, & *Doctores* communiter, *l. 1. § illud tenendum* 13. *ff. quod legatorum, Molina dicto cap. 7. num. 14.* & 15. Hanc principalem opinionem poſt alios tenent *Auendan. in dicta l. 40. Tauri, gloſ. 2. num. 81. & Dominus Don Ioannes del Caſtillo dicto cap. 19. à n. 252.* Omneſque illi qui defendunt in feudis ex pacto repræſentationem dari, quos referam infrà *cap. 18. num. 23. & 24.*

6 Contraria † ſententia nihilominus tenenda eſt. Primò, quia in contractibus verba ſunt naturaliter & verè, non autem ciuiliter & fictè intelligenda; *l. vltima, C. de ijs qui veniam ætatis impetr. l. ex capite 121. § in inſulă, ff. de verbor. obligat.* Sed nepos patruo remotior eſt verè & realitèr, licèt æquali gradu à lege conſiderentur, vt dixi ſuprà *hoc lib. c. 7 nu. 19. & infra cap. 14. n. 22.* Ergo repræſentatio non eſt admittenda.

7 Secundò: † quia in fideicommiſſis ſub nomine collectiuo relictis non eſt locus repræſentationi, etſi ex hominis diſpoſitione ſuccedatur, iuxta veriorem opinionem, quam defendi ſuprà *hoc lib. cap. 7. à n. 14.* Ergo tectiùs idem dicendum eſt in contractibus, quorum interpretatio ſtrictè & non extenſiuè facienda eſt, *l. quicquid adſtringendæ. 99. ff. de verbor. obligation.*

8 Tertiò: † quia leges de repræſentatione tractantes loquuntur in materia ſucceſſionis hereditariæ, vnde in his quæ iure hereditario non deferuntur, repræſentatio non procedit, niſi in aliquibus caſibus peculiaribus, vt latè dixi ſuprà *lib. 1. cap. 9. per totum.* Et ſiue iſta repræſentatio per fictionem, ſiue per priuilegium fuerit introducta, ad alios caſus non expreſſos extendenda non eſt, vt latè dixi *d. lib. 1. c. 6.* Hanc principalem ſententiam tenent *Bart. in auth. poſt fratres, n. 1. C. de legit. heredib. Cuman. in l. cùm ita, §. in fideicommiſſo, ff. de legat. 2. Socin. iun. conſ. 73. nu. 17. & 31. lib. 1. Gamma deciſ. Luſitaniæ 174. nu. 16.* & cum alijs *Surd. conſ. 403. n. 55. vol. 3.* & omnes Doctores qui tenent in feudo ex pacto ceſſare repræſentationem, quos referam infrà *cap. 18.*

9 Non obſtat primum argumentum: † quia in contractibus non datur ſubſtitutio iuxta ſententiam *Pauli Caſtrenſis, num. 2. Cumani num. 4. Alexandri num. 4. Socin. num. 19. & Iaſonis nu. 15. in l. qui Roma, §. coheredes, ff. de verbor. oblig.* quam communem poſt alios dicit *Menoch. conſ. 85. n. 28. volum. 1.* Subſtitutio namque ſub ſe heredis inſtitutionem continet, vt *Doctores* communiter dicunt in *rubric. ff. de vulgar. & pupillar. ſubſtitutio.* hereditas autem pactionibus & conuentionibus dati non poteſt, *l. hereditas 5. C. de pactis conuentis, l. pactũ. 15. C. de pactis l. ſtipulatio. 61.*
10 *ff. de verbor. obligation.* Et quamuis † in aliquibus legibus ſubſtituti vocentur, illud verbum ſubſtituti æquiuocè & generalitèr ſumendum eſt, & ſubſtitutio pro ſubrogatione ponitur; legimus enim iudices ſubſtitui, *l. penultima ff. iudicatum ſolui*, cùm in eorum locum alij ſumuntur, *l. proponebatur 76. ff. de iudicijs.* Sic in demortuatum arborum locum alias ſubſtituendas eſſe dicimus, *l. agri vſufructu 18. ff. de vſufructu, l. in fraudem. 45. §. penult. ff. de iure fiſci*, hoc eſt, arbores in locum demortuarum reponere, *l. impenſæ. 14.*
11 *ff. de impenſ. in re dotali factis.* Sic quoque † vſufructu gregis legato, vſumfructuarium ſubſtituere debere accipimus, hoc eſt, ex adgnatis gregem ſupplere, *l. vetus fuit. 68. in fine, cum l. ſequenti, ff. de vſufructu, l. ſi grege. 22. ff. de legatis 1. Duaren. ad titul. ff. de vulgari, cap. 1. Antonius Gouean. in rubrica ff. eodem titulo, à num. 3. Charondas lib. 2. veroſimilium cap. 13. Vaconius à Vacuna lib. 4. declarationum iuris, cap. 60. à num. 8. Petrus Gregorius in 3. parte ſyntagmatis iuris, cap. 10. num. 2. lib. 42. Maſſin. in rubrica C. de impuberum numer. 4.* & *Trentacinq. de ſubſtitutionib. in præfatione, nu. 5.*

12 Vnde † ſubſtitutio in legatis, vt in *dicta l. vt heredibus. 50. ff. de legat. 2. & in dicta l. vnica, §. ſin autem aliquid, in fine, C. de caducis tollendis*, nihil aliud eſt, niſi legati tranſlatio in poſterioris legatarij perſonam, ideoque legatario ſubſtituto opponitur ille, cui primum eſt legatum, *l. ſi quis ſeruum. 8. §. certam, ff. de legatis 2. Gaſpar Schifordegherus lib. 2. ad Antonium Fabrum tract. 6. quæſt. 1. col. 2.* & licèt largo modo in contractibus ſubſtitutionem dari dicatur, hæc ſubſtitutio conuentionalis non eſt ſpecies vltimæ voluntatis, vt dicit *Anton. Faber tom. 2. de erroribus, decade 47. errore 10. pag. 1099. poſt medium*, & per conſequens ceſſat repræſentatio, vt dixi *hoc capite,*
13 *num. 8.* Quemadmodum † neque in contractibus fideicommiſſum conſtitui poteſt, *Cuman. Caſtrenſis, Alexan. Socinus, Iaſ. & Menoch. vbi ſupra, Pariſius conſ. 100. num. 2. lib. 4. Decius conſ. 488. num. 19. vol. 2. Ruin. conſ. 214. num. 16. vol. 1. & conſ. 7. num. 14. vol. 3. Rimin ald. iun. conſ. 566. lib. 5. Aemilius Gal. de exceptionib. 2. p. tit. 4. except. 23. nu. 46. & Anton. Faber d. errore 10. per totum.* Imò in ſubſtitutionibus ex vltima voluntate repræſentationi locus non eſt, quia in ſucceſſionibus ab inteſtato tantùm procedit, vt dicit *Cuiacius conſultat. 15. in fin. & Ant. Contius in tract. de hereditat. quæ ab inteſtat. deferun. pag. 35. in medio*, non autem in cauſa teſtamentaria, *Dynus. & Alberic. in l. cùm pater, §. heredit. ff. de legat. 2.* & *Coſta de maiorat. bonor. patrimonial. 2. p. n. 15.* & dixi ſuprà *lib. 1. c. 9. à num. 25.*

14 Nec

Digitized by Google

14 Nec † ſine controuerſia eſt affirmare donationem eſſe contractum, vt diximus in primo argumento contrario *ſuprà nu.2.* quia contractum non eſſe defendunt *Fortunius Garcia in l.iuriſgentium, ff. de pactis*, *Antonius Piebard.in rubr.inſt.de donation.à num.17.& in §. Actionum. 28.quaſt.27.nu.51.inſt. de actionib.* latius *Henricus Bocerus in tractatu de donationib.cap.1.à num.4.*

15 Minus † pro contraria parte facit dicta *l.quoties 3.cum ſimilibus, C.de donationib.quæ ſub modo*: quia loquitur de donatione ſub modo relicta, vt poſt donatarij mortem, vel poſt certum tempus id, quod donatum eſt, alteri reſtituat. Certum enim eſt licere cuilibet rem ſuam tradenti præſertim ex cauſa donationis, quam velit legem dicere rei ſuæ, vt ex ea donatarius obligetur, *l.in traditionib.48. ff. de pactis l.vltima, C. de pactis inter emptor.& venditor.l.donatio. 25.C.de donationib.* & apertius *l.1.2.& 3.C.de donationib.quæ ſub modo*. Et
16 ſi donatarius † legi donationis, quam agnouit, non pareat, eum donatori teneri non tantùm actione condictitia, per quam donatori liceat rem illam quam per donationem alienauerat, condicere & auocare, *l.2.& 3.l. dictam 8. C. de condictione ex lege*, ſed etiam præſcriptis verbis, *l.rebus.6.l.vltim.C.de rerum permutatione.l.legem, 9.l.cum res 22.C.de donationib.l.hereditatem 28. ff. eodem tit. Anton.Faber de erroribus pragmaticor. tom.2.decade 17.*
17 *errore 7.in principio*. Illi verò † cui res reſtituenda eſt, hoc eſt, ſecundo donatario, quia tot ſunt donationes, quot perſonæ, quibus eſt res reſtituenda, *dicta l.3.* ibi: *Si is, in quem liberalitatis compendium conferebatur*, iuncta *l. vltima, cùm ibi notatis, C.de legatis, l.vt heredib. 50.ff. de legat.2.Rodericus Suarez in l. quoniam in prioribus, ſuper declaratione legis Regni, limitat. 13.quaſt. 8.n. 6.pag.558. C.de inoffícioſo teſtam. Pelaez à Mieres 1. parte de maioratib.quaſt. 24. n.9. alias n.44.in editione vlt.Io:Garſia de nobilit.gloſ.6.in princ.n.38.verſ.Tertiò confirmatur, Burgos de Paz. inn. quaſt. ciuili 30. à num.40. præcipuè num.43.& 44.& Anton. Faber dicto errore 7.pag.1078.circa finem*, & actio vtilis
18 in rem † competit, vt poſt *Speculatorem & Decium idem Anton.Faber d.decade 47.error.8.* pro quo facit *l.7.tit.4.p.5.* Quicquid in perſonam cum communi competere dicat *Ant. Gomez in l.40. Tauri, à nu.25. Couar.lib.1.variar.reſolut.c.14.à nu.3. Faebin.lib.8.controuerſ. iur.cap.88. Hubert. Giphanius in dicta l.quoties num.5. & Cardinalis Mantica tom. 2. de tacitis & ambiguis conuentionibus lib.13. tit 43.num.6.* Non ideò ſecundus iſte donatarius propriè ſubſtitutus dici poteſt, quemadmodum neq; ille, cui heres vel legatarius hereditatem aut legatum reſtituere grauatus eſt, qui fideicōmiſſarius vniuerſalis vel particularis dicitur, *§.in primis, 3.inſtit.de fideicommiſſar.hereditatib. princip. inſtit. de ſingulis rebus per fideicommiſſ. relictis cum ſimilibus*.

19 Secundum † argumentum nō obſtat; quia inter Doctores controuerſum eſt, an in feudis ex pacto repræſentatio detur; de qua quæſtione diſputabo infrà *cap.18.* Sed quamuis affirmatiua eſſet verior, non ideò contrà nos facit, quia ſingulare eſt in feudis, vt admittatur repræſentatio, ideoque ad alias conſequentias adducendum non eſt, *Bart in l.vt iuriſiurandi, §.ſi liberi, num.5.ff.de operis libertor. Bald. per textum ibi in cap.1.de feudi cognitione, Caſſador.deciſ.1.num.1.de acquir.rer.domin.Crot. in l. filiusfamilias, §.diui, num. 160. in fine ff.de legat.1.Beroius conſ.93.num.50.lib.1.* & eſt communis opinio, vt poſt alios *Purpurat. conſ.18.num. 57.* & ſequuntur *Rimmald.iun.cōſ. 164. numero 33. & 48. libro 2. & conſ. 401. numero 58, libro 4. & Surdus conſ.306. numero 47.vol.3.*

Non obſtat vltimū fundamentum, quia loquitur in maioratibus, & propter eorum peculiarem rationem & naturam repræſentatio procedit, & ſic de illis non eſt ad alia ſumendum argumentum, vt videre poteris latè ex dictis ſuprà *hoc libro, cap.4.*

20 Ex dictis conſtat † in contractibus repræſentationi locum non eſſe. ſed ſi pater, hoc eſt, ſecundus donatarius, quem Doctores ſubſtitutū vocāt, anteqā primus donatarius, relicto filio, deceſſerit, ſpē illā in filiū ſuū tranſmittit ex *§. ex conditionali 6.inſtit.de verborum obligation.l.is cui.42.ff. de obligationib. & actionib.* & probant *Oldrad. conſ. 224.nu.28. in fine, Abbas conſ.85.nu.2.& 3 lib.1. Paulus Caſtrenſ. conſ.164.num.7.lib.2.Crauet.conſ.135.num.10. Aluar.Valaſc. de iure emphyteutic. quæſt.50.nu. 44. Molina lib.3.de Hiſpanor.primog.cap.7.nu. 16.Auendan.in l.40.Tauri, gloſ.6.num.6.Dominus Caſtillo lib. 3. quotidianar.controuerſiar. cap. 19.num.250.verſ.Aly denique, & num.254.* In
21 teſtamento autem, † ante ius delatum talis tranſmiſſio ceſſaret, *l. 4. 5. & toto titulo ff. quando dies legati cedat, l.vnica, §.ſin autem aliquid, C.de caduc.tollend.* & poſt multos *Mantica lib.11. de coniectur.vltimar.voluntat.tit.20.nu. 1.& ſeq. Vincen.Honded.conſ.70.num.10.lib.1. Peguera deciſ.100.Petrus Faber in l.quæ legata.18.ff.de reg. iur. & Anton.Faber.de erroribus pragm.tom.3.decade 55.errore 5.pag.109.* & de ratione differentiæ latè idem *Faber lib.15. coniectur. cap. 6.& 7.* & alii relati infrà *capite 14.numero 34.*

SVMMARIVM.

1 *Oppida cum iuriſdictione abſque dignitate, nulla maioratus mentione facta, ſimpliciter à Rege*

ge donata, tanquam bona libera inter filios diuidenda ſunt.

2 *Cum iuriſdictione verò & dignitate ipſi & eius deſcendentibus in infinitum conceſſa, primogenium conſtitutum intelligendum eſt.*

3 *In donatione Regia vel dominica an iure repræſentationis ſuccedatur, iure communi non ſucceditur, & numeris ſeqq. iure tamen Regio repræſentationi locus eſt, à num. 8.*

In donatione ſeu conceſſione dominica iure hereditario non ſucceditur.

4 *Donans Rex non conſiderat affectionem filiorum donatarij, ſed ſeruitium & obſequium vtilius conſeruationi Regni.*

5 *Patrui à communiter accidentibus habiliores & potentiores ſunt ad Regi ſeruiendum, quàm nepotes.*

Doctores referuntur in hiſce donationibus repræſentationem denegantes.

6 *Primogenium ſiue maioratus eſt, ergo in eo repræſentatio procedit, non ſequitur, & numero 7. in fine.*

In feudis ad maioratus reductis repræſentatio procedit, quia naturam antiquam feudi maioratus retinent, quod non procedit in donationibus dominicis reductis ad maioratus, ſecundùm Auendannum.

7 *In donatione, ſi feudalis eſt, repræſentatio admittitur; ſi non fuerit feudalis, denegatur ſecundùm Doctorum diſtinctionem.*

8 *Iure communi denegatur, Regio verò conceditur repræſentatio in donationibus dominicis.*

9 *Cui conueniunt verba legis, conuenire debet eius diſpoſitio.*

Doctores referuntur in hac quæſtione repræſentationem concedentes.

10 *In maioratibus ex peculiaribus rationibus eſt repræſentatio.*

11 *Principum diſpoſitiones potius ad mentem iuris quàm ad proprium commodum referendæ ſunt.*

Nepos patruo maior, prudentior, & fortior quandoque eſt.

12 *Qualitas noua, non antiqua attendenda eſt.*

13 *Qualitas & conditio noua adiecta vni ſpeciei eam in aliam rem mutat.*

14 *In maioratibus regulariter poſt l. 40. Tauri, repræſentatio datur, niſi inſtitutor prohibuerit.*

CAPVT XIII.

In donationibus dominicis vel Regijs an ſit Repræſentatio.

1 AVT aliqua oppida † ſimpliciter cum iuriſdictione abſque dignitate, nulla maioratus facta mentione à Rege donantur, & tunc tanquam libera, atque inter filios diuidenda eſſe iudicanda certiſſimum eſt, cùm nullibi iure deciſum reperiatur, ex ſola ſimplici donatione etiamſi dominica ſit, ſponteque à Rege facta primogenium inductum eſſe; vt reſoluit, *Ant. Gomez in l. 40. Tauri, nu. 12. in fin. Molin. lib. 1. de Hiſpan. primog. cap. 11. n. 27. & Velazquez de Auendan. in d. l. 40. Taur. gloſ. 2. num. 68.* & conſequenter in ea donatione, in qua iure maioratus non ſucceditur; dubitandum non eſt, an repræſentatio ſecundùm *d. l. 40.* ordinem admittenda ſit. Aut
2 oppida † cum iuriſdictione, tituloque Ducatus, ſeu Marchionatus alicui nobili, eius filijs & deſcendentibus in infinitum conceſſa fuerunt: & licèt aliqui affirment ex tali Regia donatione primogenium inductum non eſſe, vt poſt Andream de Iſern. Roderic. *Suarez in l. quoniam in prioribus limitatione 11. legis Regni, num. 3. & 4.* clarius & rectius in 2. *dubio, à num. 1. C. de inoffic. teſtam.* Verior tamen & receptior ſententia eſt, proprium & verum primogenium induci, atque in eo in infinitum maioratus iure de primogenito in primogenitum linea recta primogeniorum fore ſuccedendum, vt probant *Anton. Gomez d. num. 12. Greg. Lop. in l. 12. gloſ. 1. tit. 1. p. 2. Palac. Rubios in rubric. de donationib. inter vir. & vxor. 47. nu. 7. Burgos de Paz in proœmio legum Taur. num. 78. Pinel. in l. 1. p. 3. num. 17. C. de bonis maternis, Meneſius in l. cùm quidam, nu. 24. ff. de legat. 1. Mieres 1. part. de maioratib. quæſt. 12. num. 14. aliàs num. 10. & 11. Minchaca lib. 3. de ſucceſ. creat. §. 19. num. 92. Molina lib. 1. de Hiſpanor. primog. cap. 11. à num. 15. & lib. 2. cap. 2. num. 4. & Matienco in l. 11. gloſ. 7. à num. 3. tit. 7. lib. 5. Recop.*

3 In hoc vltimo caſu † tractant Doctores, an repræſentationi locus ſit. Et aliqui duobus rationibus nitentes repræſentationem denegant. Primò, quia in dominica conceſſione non iure hereditario ſucceditur, nec tanquam ipſius donatarij hereditas eius ſucceſſio deriuatur, ſed ex dominica prouidentia à Rege donante defertur, vt conſiderarunt *Oldrad. conſ. 224. nu. 28. Abbas conſ. 85. n. 2. part. 1. Emanuel Coſta 1. p. de maioratu Regiæ Coronæ. num. 21. & 22. Aluar. Valaſc. de iure emphyteutico quæſt. 50. num. 22. & 23.* qui plures citant, ſed repræſentatio in ſucceſſionibus tantùm hereditariis locum habet, vt dixi ſuprà *lib. 1. cap. 9. à nu. 12.* Ergo in Regia conceſſione ceſſat repræſentatio.

4 Secundò: † affectio Regis vel alterius domini donantis non eſt eadem conſideratione cenſenda, prout cenſentur diſpoſitiones parentum, cognatorum, vel agnatorum. Rex namque donans id tantùm conſiderare videtur, quod potius ſuo obſequio, atque Regni commodo & conſeruationi conuenit, ſcilicet, vt is admittatur, qui ei melius ſeruire poterit, atque Regnum prudentia & fortitudine defendere, prout in ſimili aduertunt *Bald. in l. cùm acutiſſimi, num. 13. C. de fideicommiſſ.*

Digitized by Google

*miſſ.Abb.conſ.85.num.4.p.1.Paul.Caſtrenſ.conſ.
164.num.7.col.penult. verſ. Nam ad hoc reſpon-
detur dupliciter,lib,2. Præpoſitus Alex. in cap.1.
col.17.de feudo Marchiæ,Socin. in l.cùm auus,n.
47.ff. de condition.& demonſtration. Coſta in 2.p.
de maiorat bonorum patrimon.num.16.verſ.adij-
cio,pag.421.col.1.& Aluarus Valaſc.dicta quæſt.*
5 *50.num. 21.in medio* . Cùm igitur † à com-
muniter accidentibus habiliores & poten-
tiores ſint patrui ad Regi ſeruiendum quàm
nepotes,*l.cùm pater. 77.§.pater pluribus.21.ff.
de legatis* 2. & conſiderauit *Baldus in l.fin. in
fine.C.de furtis,Afflict.in cap.1.num. 68. de ſuc-
ceſſion.feudi,*]*Tiraquellus* & alij relati per *Va-
laſcum d.quæſt.50.nu.20.in fine*,meritò ad eum
propius affectionem Principem habuiſſe,
quam ad nepotem debiliorem intelligitur.
Hanc principalem ſententiam tenent *Bartol.
in Authent. poſt fratres 2.num. 10. C.de legitim.
heredib.*quam ibi ſequuntur *Fulgoſius, & Cor-
neus, Bald. in l. liberti libertaque, num.18.C. de
bonis libertorum, Ant. Rubeus in l.Gallus,§.qui-
dam rectè,num.135 ff.de liber.& poſthum.Alex.
conſ.29.num.5.lib.5. Socin.iun.conſ.73.num.31.
lib.1.Ioannes Licerier lib.1.de primogenitura,qu.
25.num.8.*]*Tiraq.in eodem tractatu,quæſt.40.nu.
220. Coſta dicta 1. p. de maioratu bonorum Re-
giæ Coronæ,à num.15.Valaſc.dicta quæſt.50.à nu.
20. & Velazquez de Auendan. in l. 40. Tauri,
gloſ.1.num.10.& gloſ.2.à num. 68.* Ex quibus
aliqui, præcipuè *Tiraq.dicto num.220.*dicunt,
quòd ſi conceſſio dominica iure maioratus
facta ſit feudalis, admittat repræſentatio-
nem, ſicut in feudis procedit,ſi verò non ſit
feudalis,ea non admittatur.

6 Nec ſequitur: † oppida cum iuriſdictione
& dignitate Ducatus & Marchionatus,&c.
& alicui nobili, & eius liberis in infinitum
conceſſa ſunt à Rege, & inductum cenſetur
primogenium,vt dixi in *hoc capite,nu.2.*Ergo
eſt locus repræſentationi ſicut in feudis, vt
contrarij dicent. Quia vt latè contra com-
munem defendam infrà *cap.18.à num.28* non
procedit in feudis repræſentatio, & ſic ex
comparatione dicta non conſequitur inten-
tum. Prætereà ſupponamus cum communi,
in feudis repræſentationem dari, adhuc re-
ſpondit ipſe *Auendan.poſt alios d. gloſ.2. n.73.*
admittendam non eſſe repræſentationem in
huiuſmodi Regiis donationibus:quia ex na-
tura feudi admittitur repræſentatio, & ita
ad inſtar maioratus reducta antiqua repræ-
ſentationis qualitas in eo conſeruatur; in
donatione tamen dominica denegatur,& ita
reducta ad maioratum non eſt, qui nouam
repræſentationis naturam aſſumat, neque
antiquam contra iuris communis præcepta
ex ea reductione admittatur, vt in fortiori-
bus terminis conſiderant *Paulus Caſtrenſ. d.
conſ.164.in fine, Palacios Rubios de donation.in-
ter vir. & vxor.in rub.§.69.nu.30.& 34. Ema-
nuel Coſta dicta 1.parte,num.24.& 25.* Ex hac
7 ratione, † vt dicit *Auendan.* vbi ſupra
omnes Doctores, qui in dominica donatio-
ne repræſentationem denegarunt,hac vtiliſ-
ſima diſtinctione vſi fuerunt, quod ſi dona-
tio feudalis non ſit,repræſentatio admitti nõ
poſſit,ſi feudalis fuerit, admittatur, quaſi re-
ductio de ea ad maioratum, primæuam eius
naturam non mutauerit. Quam diſtinctio-
nem tenent *Nicolaus de Matarel.in l.fin.C.de
iuriſdictione,*ſecutus à *Baldo in dicta l. liberti.n.
18.Tiraq.dicta quæſt.40.num.224.Licerier dict.
num.8.Coſta d.1.p. num.19.verſ. Ex his colligi-
gitur,Valaſc. quæſt.50.num. 6.11.&13.*Cùm
& primogenium abſque repræſentatione da-
ri poteſt,præcipua enim progeniorum natu-
ra in perpetuitate atque indiuiduitate conſi-
ſtit, & plurima Hiſpaniæ primogenia abſq;
dicta repræſentatione reperiuntur, cùm ab
inſtituente excludi poſſit, *dicta l. 40.Tauri in
fin.*& dixi ſuprà *lib.1.cap.13.*

8 In terminis iuris communis † opinio præ-
cedens veriſſima eſt, non ſolùm ex rationi-
bus dictis, ſed quia repræſentatio procedit
tantùm in ſucceſſionibus ab inteſtato, vt di-
xi ſuprà *dicto lib.1.cap.9. à nu.25.* non autem
in diſpoſitione teſtamentaria,vt ibi dictum
remanet: quare in fideicommiſſis familiæ
relictis,ſecundùm veriorem opinionem, quã
defendi ſuprà *hoc lib.cap.7.à nu.14.* repræſen-
tatio non eſt admittenda. Et quia in con-
tractibus repræſentatio excludenda, vt pro-
baui *hoc lib.cap.12.* Sed attento noſtro iure
Regio dicendum eſt, quòd licèt in alijs ſim-
plicibus Regiis donationibus non admitta-
tur,in hiſce verò donationibus iure maiora-
tus factis repræſentationem eſſe admittendã.
9 Cùm enim † in iſtis donationibus iure ma-
ioratus ſuccedendum ſit,conſequens eſt,vt *l.
Tauri,*quæ de maioratibus loquitur, ea om-
nia comprehendat: cùm enim verba legis
conueniunt, lex etiam ipſa debet conuenire,
*l.4.§.toties ff. de damno infecto, l.ſi ſeruum.71. §.
non dixit,ff.de acquirenda hereditate, Roman.cõſ.
442.num.2. & Surd. conſ.339.num.6.volum.3.*
Et ex eadem ratione diximus in *hoc lib.ca.5.*
vincula perpetua,ſiue maioratus abſque Re-
gia facultate factos gaudere repræſentatione,
de qua in *d.l.40.Tauri.* Hanc affirmatiuam
principalem opinionem in noſtris terminis
tenent *Abbas conſ 85. per totum 1.parte, Paulus
Caſtrenſ.conſ.164. per totum,lib.2. noſter Moli-
na lib.3.de Hiſpanor.primog.cap.7.num.13.alter
Pater Molina tom.3.de iuſtitia & iure,diſputa-
tione 626. num. 13. & dominus don Ioannes del
Caſtillo lib.3. quotidianar. controuerſ. iuris,cap.
à num.262.*

10 Non obſtat † primum contrarium argu-
mentum: nam licèt verum ſit in ſucceſſioni-

Digitized by Google

bus ab inteſtato regulariter repræſentatio-nem tantùm procedere, in noſtris tamen maioratibus peculiariter repræſentatio locum habet, ex rationibus, de quibus *Molina dicto lib. 3. cap. 3. à n. 40.* & dixi hoc *lib. cap. 4. à num. 5.* præſertim extante *l. 2. tit. 15. par. 2. & dicta l. 40. Tauri*, quæ eſt *l. 5. tit. 7. lib. 5. Recop.* ex quarum diſpoſitione quoad nos iam dubitari non poſſet, in quacunque diſpoſitione iure maioratus facta repræſentationem admittendam eſſe, ita reſpondit *Molin. dicto n. 13. verſ. Similiter etiam*, quem ſequuntur cæteri.

11 Neque etiam † ſecundum obſtat argumentum: nam ſi benè conſideretur potius ad mentem iuris, & legum de maioratibus loquentium, quàm ad proprium commodum diſpoſitiones Principum ſunt referendæ, *l. ex facto 43. cum ſimilibus, ff. de vulgari, & pupillari*. Imò quamuis ad proprium Principis commodum ac obſequium diſpoſitio Principis eſſet referenda, non eſt cur hoc cenſeamus, eum à iuris regulis & generali Hiſpaniarũ conſuetudine in his primogenijs deuiaſſe. Cùm enim in perſonis ignotis in poſterum primogenij inſtitutio verificanda ſit, nulla congrua differentiæ ratio aſſignari poterit, ex qua potius de patruo quàm de nepote Princeps confidat; cùm poſſit eſſe nepos patruo prudentior, & fortior, atque etiam ætate maior, prout pluries compertum eſt. In quo caſu nulla ratio particularis aduerſus nepotem, & pro patruo in Regia donatione adduci poteſt. Ideoque ex hac tam leui coniectura à tam ſolidiſſimis ac firmiſſimis iuris & maioratuum principijs recedendum non erit. Ita reſpondit *Molin. d. n. 13. verſic. Nec obſtat*, quam cæteri etiam ſequuntur.

12 Nec ratio *Auendanni*, † de qua *hoc capite, num. 6. & 7.* non adeò fortiter adſtringit, vt ipſemet arbitratur; nam ex quo iure maioratus donatio dominica facta fuiſſet, conſiderari non deberet, an eius natura primæua conſeruaretur, ſiue noua qualitas in ea crearetur; ex quo enim maioratus iure concederetur, non modo inconueniens, aut mirum videri deberet, quòd eius natura immutetur; imò eo ipſo videbitur cum omnibus qualitatibus quæ in alijs primogeniorum & maioratuum bonis inſunt ſui natura,

13 conceſſa. Et ſic qualitas quoque noua † ex qualitate conceſſionis iure maioratus facta eſſe debebit: cùm qualitas adiecta enti vnius ſpeciei illud diuerſificet, & in aliam ſpeciem transferat ſecundùm *Bartol. in l. ſi quis poſthumos, §. ſi quis filium, in fine, ff. de liber. & poſthum.* vbi *Iaſ. num. 51. Crotus conſ. 50. num. 8. Beroius conſ. 128. num. 12. vol. 2. Natta conſ. 363. n. 18. vol. 2. Menoch. conſ. 35. n. 13. lib. 1. & Surd. conſ. 321. n. 13. conſ. 326. n. 13. vol. 3. & conſ. 551. n. 13. vol. 4.* Vnde donatio iſta Regia propter qualitatem perpetuitatis & indiuiduitatis non eſt conſideranda, vt ſpecies ſimplicis donationis, nec ſecundùm eius naturam regulanda, ſed vt ſpecies maioratus, iuxta cuius naturam & regulas metienda eſt.

14 Quod autem † abſque repræſentatione maioratus dari poſsit, & ſæpè detur, verum eſt, quia vt Auendanus vbi ſuprà inquit; ab inſtituente repræſentatio excludi poteſt. Cæterum quòd vbi bona iure maioratus donata, ſeu conceſſa fuerunt, neque repræſentatio excluſa eſt, excluſam intelligamus, & ab ordine in maioratibus ſuccedendi, communique in eorum ſucceſsione conſuetudine alienum eſt, & deciſioni *dictæ l. 40. Tauri* valdè repugnans: quippe cùm ea in *l.* pro regula in primis tradatur, in ſucceſsione maioratus repræſentationem admittendam, atque nepotem patruo præferendum eſſe: poſtmodum regula ea vno dumtaxat caſu limitatur, quando ſcilicet maioratus inſtitutor aliud ſtatuerit, & dixi ſupra *lib. 1. cap. 13. à num. 2.* Poſt deciſionem ergo eiuſdem *l. 40. Tauri*, repræſentationem quoque in huiuſmodi Regia ſeu dominica donatione iure maioratus facta admittere ſecurius & verius videtur, vt probatum remanet.

Principalis ſententia limitatur, vt non procedat in donationibus à noſtro Rege Henrico Secundo factis, vt latè diſputabo in capite ſequente.

SVMMARIVM.

1 *Clauſula teſtamenti Regis Henrici II. pro lege obſeruatur.*
Henricus Rex Quartus aliquorum perfidia oppreſſus multas donationes, & nobilitatis priuilegia conceſſit.

2 *De donationibus Henrici Quarti vide Doctores hìc relatos.*
Status Regni Caſtellæ initio regiminis Henrici Quarti deſcribitur remiſſiuè.

3 *Henricus Secundus ad tuendam Regiam dignitatem multas magnaſque donationes Proceribus fecit.*

4 *Has donationes teſtamento ſuo reſtrinxit. Eadem neceſſitate idem fecit Ioannes Primus Portugaliæ Rex ſua lege mentali, & cur ita nuncupata.*

5 *Arrogatus decedens viuente arrogatore quartam tranſmittit ſpem in ſuum heredem, vide à numer. 30.*

6 *Primogenitus viuo patre mortuus ius illud quod in ſpe habebat, in filium ſuum heredem tranſmittit.*

7 *Secundus donatarius cui poſt mortem primi donatarij*

natarij res] reſtituenda eſt, habet actionem ad conſequendam rem mortuo primo donatario.
Donationes in perpetuum maioratum à Rege facta tractari & cenſeri debent iuxta dictam l.quoties.3.C.de donation.quæ ſub modo.
8 Heres ſecundi donatarij decedentis ante primum, cui,ſi viueret, prædium donatum reſtituendum eſt, agere poteſt, vt prædium ſibi reſtituatur. Licèt alij negent, & num.9.
Fideicommiſſarius ante conditionem decedens non tranſmittit in heredem ſpem fideicommiſſi.
9 Stipulans ſub conditione ante euentum conditionis decedens tranſmittit, vide à n.34.
10 Primogenitus viuo patre decedens ſpem ſibi ex donatione Regia competentem tranſmittit in heredem.
11 Verba legis cui conueniunt, conuenit eius diſpoſitio.
12 Doctores referuntur dicentes in iſtis donationibus Henriceis repræſentationem competere. Contrarium defenditur à n.13.
14 Filiorum appellatione nepotes non continentur: alij affirmant, præcipuè vbi diſpoſitio fauorabilis eſt, aut de nepotum commodo tractatur, num. 15.& 16.
17 Filiorum appellatione continentur nepotes, non verè & naturaliter, ſed fictè & interpretatiuè.
18 Diſpoſitio eum ſecundùm proprietatis ſermone in filio verificari poteſt,nepos non continetur.
Nepos non comprehenditur appellatione filiorum in ipſorum præiudicium.
19 Fictiones & ſpecialitates multæ circa eandem rem non ſunt admittendæ.
20 Maior, adiectiuum ad ætatem referendum eſt,& numer.21.
22 Verba verè & naturaliter, non ciuiliter & per fictionem interpretanda ſunt.
Verba ſi ad duplicem ſenſum naturalem & ciuilem trahi poſſunt, ad naturalem potius trahenda ſunt.
23 Vocatio maioris poſt mortem patris excludit repræſentationem.
24 Maior & primogenitus idem ſignificant ſecundùm aliquos, ſed reprobantur.
25 Secundogenitus primogenitus dici non poteſt, niſi interpretatiuè.
Differentia apponitur inter primogenitum & maiorem, & num.26.
27 Maioris qualitas tempore mortis illius cui ſuccedituR, eſt attendenda.
28 Primogenitus vocatus debet intelligi de illo qui fuerit maior tempore mortis.
29 Qualitas iuncta verbo debet intelligi ſecundùm tempus verbi.
30 Intellectus l.1. §.ſi impuberi in fine, ff.de collatione bonorum, & num. ſeqq.
32 Quarta arrogato filio debita conferenda eſt.
34 Decedens ante conditionis euentum in vltimis voluntatibus non tranſmittit, in contractibus verò tranſmittit, & de ratione differentiæ.
Intellectus §. ex conditionali.6. inſt.de verb. oblig. & num. ſeqq.
35 Stipulatione ſub conditione concepta ante eam adimpletam obligatio ſuſpenſa eſt, ex præſenti tamen vires accipit.
Stipulatio conditionalis eueniente conditione cenſetur purè facta.
36 Ideò ante conditionis euentum decedens ſtipulator ad heredes tranſmittit.
37 In noſtro caſu principali primus donatarius à Rege Henrico donationes factas purè & irreuocabiliter acquiſiuit, & ceſſat ratio tranſmiſſionis in liberos.
38 In perſona repræſentanda ius radicatum & apertum non fuit, ſed ſub conditione, ſi patri ſuperuixiſſet.
Conditione deficiente euaneſcit diſpoſitio.
Tranſmittere nemo poteſt in alium quod ipſe non habet.
39 Ius ex contractu conditionali tranſmittitur, ſi conditio eueniat, & contractus purificetur, alioquin non.
40 Conditio eueniens an & quomodo retrotrahatur.
41 Tranſmittitur ius tanquam agnoſcendum, non tanquam agnitum.
42 Aliud eſt, quod fiat tranſmiſſio, & aliud quod oriatur actio vel obligatio.
43 Perſonale ius cum morte extinguitur, & ideò non tranſmittitur.
Ius perſonæ conceſſum reſpectu rei non tranſit cum ipſa re.
44 Aetas, & filiatio eſt quid perſonaliſſimum, & non tranſmittitur, & n.46.
45 Contra naturam eſſet fingere, quod filius intret in annos patris.
47 Qualitas deſiderata à ſtatuto, lege, aut diſpoſitione non ineſt ei,in quem tranſmiſſio fit.
48 Plures ſingularitates & priuilegia circa vnam & eandem rem concurrere non debent.
49 Repræſentationem excludunt expreſſa verba legis vel teſtatoris.
50 Idem dicendum eſt ſi de legitimis coniecturis conſtet.

CAPVT XIV.

Num in donationibus à noſtro Rege Henrico Secundo factis Repræſentatio detur. Et de intellectu *l. 11. tit.7. lib. 5. Recopilat.*

1 ACturus † de clauſula teſtamenti Regis Henrici, quæ refertur, & pro lege obſeruari iubetur in *l.11. tit.7.lib.5. Recop.* ne nominum & temporum confuſio in errorem inducat legentes, admonendum eſt, turbulentiſſimiſque Hiſpanæ Reipublicæ temporibus ſub Henrico Quarto, à decimoquinto die menſis Septembris anni 1464. ob aliquorum

Digitized by Google

perfidiam, à quibus oppreſſus erat Rex ni-
mis clemens, & pius, & plus iuſto inimico-
rum calliditati & fallacijs indulgens multas
donationes per vim & dolum exortas ab
ipſo Rege, multaque nobilitatis priuilegia
plebeis hominibus conceſſa, imò & ſenten-
tias pro ijs qui ſe nobiles dicebant, latas
contra ius & formam legum, quorum pleta-
que reuocata ſunt, vel iterum ad iudicum
examinationem & diſcuſſionem deduci iuſ-
2 ſa. Vt quod bellorum ciuilium † calamitas
introduxit, hoc pacis lenitas ſopiret, vt fe-
ciſſe ſe gloriatur *Iuſtinianus in l. vnica in prin-
cipio, C. de caduc. toll.* Quà de re latæ ſunt
multæ *pragmaticæ Regiæ*, quæ extant in *noua
legum compilatione*, & de huius Regis Henrici
Quarti donationibus & priuilegiis intelligē-
dæ ſunt, *l. 8. & 10. tit. 11. lib. 2. Recop. l. 4. &
17. tit. 10. lib. 5. l. 7. tit. 2. l. 25. tit. 14. lib. 6. l. 37.
tit. 13. lib. 8. l. 15. tit. 27. lib. 9. Recop.* De qui-
bus non eſt præſens diſputatio, ſed qui plura
de his videre deſiderat, legat *Otaloram de
nobilitate 4. par. principali, cap. 4. Ioannem Gar-
ſiam in eodem tractatu, gloſ. 2. per totam*, in
cuius initio ſtatum Caſtellanæ Reipublicæ
tempore Henrici Quarti deſcribit, quem di-
lucidè refert *Illeſcas in Hiſtoria Pontificali,
lib. 6. cap. 19. fol. 120. Iulianus del Caſtillo in
hiſtor. Regum Gothor. lib. 4. diſcurſu 10.*

3 Hic ergo agimus † de donationibus alte-
rius Regis Henrici huius nominis Secundi,
vulgò Nothi appellati, qui occiſo fratre Pe-
tro cognomento Crudeli regnare cœpit cir-
ca annum 1365. & vt alii volunt 1369. & vt
Regiam dignitatem tueretur, ad alliciendos
confirmandoſque Procerum animos multas
magnaſque fecit donationes, quarum præ-
ter iuris interpretes meminere *Lucius Mari-
neus Siculus de rebus Hiſpaniæ lib. 10. cap. 2.*
& hiſtoriam narrat *Illeſcas d. cap. 19. fol. 117.
Iulian. del Caſtillo dict. lib. 4. diſcurſu 8. & Thea-
trum vitæ human. volum. 3. lib. 11. fol. 1060.* Sed
4 munificientiam † qua, dum viueret, vſus eſt,
teſtamento reſtrinxit, vt conſtat ex clauſula
relata in *d. l. 11. tit. 7. lib. 5. Recop.* Et generali-
ter in Regno Portugaliæ in omnibus dona-
tionibus bonorum Regiæ Coronæ non mul-
tum diſſimilis reſtrictio appoſita eſt per le-
gem, quam Rex Ioannes huius nominis Pri-
mus mente primum concepit, & conceptam
ſeruari iuſsit, vnde mentalis appellata eſt: &
poſtea Eduardus eius filius in ſcripturam
redegit, vt habetur *lib. 2. ordinationum, tit. 17.
§. 1. & ſeqq.* Circa quarum legum interpreta-
tionem variæ & ancipites exortæ ſunt quæ-
ſtiones, inter quas illa eſt, de qua in hoc ca-
pite diſputandum eſt, ſcilicet, an in iſtis do-
nationibus repræſentatio locum habeat.

5 Et videtur dicendum † repræſentationem
procedere. Primò, quia ſi primogenitus vi-
ueret, in iſtis donationibus, ſolus ſuccede-
ret, ſed ante patrem mortuus ius illud pri-
mogenituræ in ſpe conſiſtens in nepotem
tranſmittere potuit, ſecundùm *Vlpian. in l. 1.
§. ſi impuberi 21. in fine, ff. de collatione bonorum*,
qui ſcripſit præmaturam eſſe ſpem collatio-
nis, cùm adhuc viuat is, de cuius bonis quar-
ta debetur. Et ſimiliter ex his verbis, quibus
expreſſum eſt, arrogato impuberi quartam
deberi, vbi Accurſius verbo, debetur, colli-
git, quòd licèt arrogatus impubes, viuo eo
qui arrogauit, ſpem quartæ conferre non
teneatur; ſi tamen in vita eiuſdem arogato-
ris decedat, ſpem quartæ in heredem tranſ-
mittit. Quod ita ex *Vlpiani, & Accurſij* ſen-
tentia collegit *Ioannes Andreas ad Speculato-
rem lib. 4. particul. 3. tit. de feudis in rubric. col. 4.*
6 Ex hoc infert † quod ſimiliter primogenitus
viuo patre decedens, ius illud, quod in ſpe
habebat, in heredem ſuum filium ad patrui
excluſionem tranſmittit, & ante eum *Vlpiani*
ſententiam in nepotis fauorem induxerat,
*Oldrad. conſ. 224. num. 37. Alberic. in proœmio
Digeſti veteris §. diſcipuli, num. 22. Abb. conſ.
85. n. 6. in fine, 1. parte, Præpoſitus Alexandrinus
in c. 1. col. Antepenult. verſ. Non obſtat, 14. de
feudo Marchiæ, Anton. de Roſel. de ſucceſſion. ab
inteſtat. num. 78.* Ioan. *Lecrier lib. 2. de primoge-
nijs. quæſt. 25. num. 24. Guil. Benedictus in cap.
Raynutius, verbo, in eodem teſtamento, el. 1. nu.
189. de teſtament. & Tiraquel. de primogen. quæ-
ſtion. 50. num. 35.* Ergo nepos patrem repræ-
ſentans tranſmiſsionis virtute patruum in
his donationibus excludat.

7 Secundò: † quòd etſi *d. l. 11. Recop.* vnum
ex liberis ſucceſſorem deſignauerit, hic ſuc-
ceſſor originem iuris ſui prætendit ex con-
tractu donationis inter viuos, quam Henri-
cus Rex primo donatario fecit, argum. *l. quo-
ties. 3. C. de donation. modo*, vbi dicitur, quod
ſi prædium, vt poſt tuam mortem ad Petrū
deueniat, tibi donauero, Petro poſt mortem
tuam actio dabitur, vt iuxta donatoris vo-
luntatem id prædium conſequatur. Porrò
quas Rex alicui per modum maioratus fe-
cit donationes, tractari & cenſeri debent
iuxta dictam *l. quoties ſecundùm Oldrad. di-
cto conſ. 224. num. 28. Aluarot. in cap. 1. §. hoc
quoque, col. fin. de ſucceſſion. feudi, Decium conſ.
445. nu. 47. volum. 2. Rodericum Suarez in l.
quoniam in prioribus, in quæſtione maioratus po-
ſita poſt limitat. 11. ad legem Regni, primo dubio
num. 2. in fine, C. de inofficioſo teſtam.* Suppona-
8 mus † in ſpecie dictæ *l. quoties* Petrum viuo
donatario deceſſiſſe, vtrum Petri heres poſt
mortem eiuſdem donatarij ad prædium
agere poſſit, quod Petro ſi ſuperuixiſſet, ſi-
ne dubio deberetur. Et *Ioannes Andreas ad
Speculatorem, lib. 2. particul. 2. tit. de inſtrumen-
tor. editione, §. Nunc verò aliqua, num. 17. ſuper
verb.*

Digitized by Google

verb.Titio decem,in fine,ſenſiſſe videtur quod
prædium libere manere deberet apud dona-
tarium,ſi viuo eo Petrus deceſſiſſet.Sic enim
locutus eſt, quaſi Petrus comparandus eſſet
fideicommiſſario, qui conditionalis fidei-
commiſſi ſpem planè in heredem non eſſet
tranſmiſſurus, *l.4.5.& toto titulo, ff. quando
dies legati cedat,l.vnic.§.ſin autem aliquid,C.de
caduc.tollen.* & cum *Mantica,Vincent.Honded.
Peguera, Petr.Fabr.& Anton.Fabr.*dixi *hoc li-
bro,cap.12.n.21.& Ioann.Andream* ſequitur
Gregorius Lopez in l.7.gloſ.5.tit.4.par.5. Sed
9 verius eſt † prædium poſt donatarii mortem
heredi ipſius Petri deberi: Siquidem Petrus
non fideicommiſſario, ſed magis ei,qui etſi
ſtipulatus non fuerit, quaſi ex contractu vo-
catur, comparandus ſit. Vnde actionis ſpes
heredi ſuo relinquit: argumentum dictæ *l.
quoties in fine*, cum *gloſſa fin.l.is cui.42.ff.de
obligation.& action.§.ex conditionali,6. inſt.de
verbor.oblig.* & cum *Oldrad.Abbate,Caſtrenſi,
Craueta,Valaſco, Molina, Auendanno,& domino*
10 *Caſtillo* notaui *dicto cap.12.num.20.* Idque †
ita verum eſſe crediderunt plerique aucto-
res, qui hac ratione argumentati ſunt,quod
primogenitus viuo patre decedens ſpem ſibi
ex donatione Regis competentem in ſuum
heredem tranſmittit. Quod in terminis di-
ctæ *l. quoties in fine* collegit *Ioan. de Lauduno
ab Oldrado* relatus, *dicto conſ. 224. num. 28.
in fine*, & idem probarunt argumento dicti
*§. ex conditionali, Abbas conſ.85.num.2.& 3.
parte 2. Paul.Caſtrenſis conſ.164.n.7.lib.2.Af-
flict.in cap.1.nu.26. verſic. Vndecimo arguitur,
de ſucceſſione feudi, Decius conſ. 443. num.30.
verſ.Et ita etiam.* Ergo filius ſecundogenitus
à nepote præferendus eſt.
11 Tertiò:quia in *dicta lege 11.Recopilat.*di-
citur quod bona illa ab Hērico Rege dona-
ta poſſideantur iure maioratus,conſequens
fuit,vt diſpoſitio *l.40.Tauri*,quæ de maiora-
tibus loquitur, comprehendat has donatio-
nes: nam cui verba legis conueniunt, eius
etiam diſpoſitio debet conuenire,*l.4.§.toties,
ff. de damno infecto, l. ſi ſeruum 71.§.non dixit,
ff. de acquirenda hereditate, & cum Ludouico
Romano,& Surdo,*notaui *in cap.præcedente,n.9.*
12 Ergo † quem admodum nepos in *dicta l.
40.Tauri* præfertur patruo in maioratibus,
ita dicendum eſt in iſtis donationibus. Hoc
ſolo fundamento hanc ſententiam tenent
*Ludouic. Molin. libr.3.de Hiſpanor.primogenijs,
c.7.num. 11.verſ. Sexta concluſio,& num. 13.
verſic. Quicquid autem pater Molina tom. 3.
de iuſtitia & iure,diſputat.226.num.13.* & *Do-
minus Don Ioann.del Caſtillo libr.3.quotidianar.
controuerſiar. cap. 19. à numer. 270.* Faciunt
pro hac parte dicta in *capite præcedente, à
numer.* 8.
13 Contrariam ſententiam † nihilominus ve-
riorem exiſtimo. Omiſſis duobus funda-
mentis, quibus hanc vltimam ſententiam
defendit *Auendan.* infrà referendus, quæ in
capite præcedente à num.3. retuli & reprobaui
à num. 10. hæc opinio ex verbis *dictæ l. 11.
Recopilat.* probatur. Primò, quia noſtra lex
ex vltimis poſſeſſoris liberis ætate maiorem
aut primogenitum non vocat, ſed magis
vocat filium. Ergo interpretandum videtur
quod dicta lex non ſolùm donationes latius
conceptas ad maioratus modum reſtrinxit,
ſed etiam filium excluſo nepote primogeni-
ti filio eſſe admittendum,pariter demonſtra-
14 uerit. Quia † appellatione filiorum non
comprehenduntur nepotes,*l.quid ſi nepotes.6.
ff.de teſtament. tutel. l. qui filiabus 17. ff. de le-
gatis 1. l. heredes mei 57. §. fin. ff.ad Senatuſ-
conſultum Trebellian.§.fin.verſic. Quid ſi nepo-
tes,inſtit. qui teſtamento tutor. dar. poſſ.* Vnde
vbi lex maioratum conſtituit, eumque non
primogenito, ſed filio primogenito defert,
difficilem patrui & nepotis quæſtionem
excluſiſſe intelligitur, & patruum,qui filius
ſit, nepoti prætuliſſe. Hæc *Baldi* traditio fuit
in *l.vt inteſtato in fine C. de ſuis & legitim. li-
ber.* quam *Fulgoſ. Caſtrenſ. & Corn.* ibi pro-
barunt, *Alexan. in l. is poteſt num. 40. vbi Iaſ.
num.45.ff.de acquir. hered. Tiraq.de iure primo-
gen. quæſt. 40. num. 223.* & per conſequens
repræſentationi locus non eſt. Sed contra
15 hoc fundamentum † poteſt opponere,quòd
filiorum appellatione nepotes comprehen-
dantur, *l. liberorum. 220. in fin. l. iuſta. 201.
l. filij. 84. ff. de verb. ſignificat. l. filium habeo.
14. ff.de Senatuſconſ. Macedoniano, l. Senatuſ-
conſulto. 56. ff. de ritu nuptiar. l. 2. §. ſi mater,
verſic. Et quid ſi nepotibus ff. ad Senatuſconſ.
Tertullian. l. ſi filius. 6. C. ad Senatuſconſult.
Macedonianum, Doctores in dicta l.liberorum.
Tiraq. dicta quæſt. 40. num. 57. & 60. Petrus
Faber lib.3.ſemeſtrium.cap.24. à principio,*Præ-
16 cipuè † vbi diſpoſitio fauorabilis eſt, vt
per *Hieron. de Lauren.deciſ. Auinion. 84. pag.
227. & Anton. Faber lib.6. Codicis Fabriani,
tit. 19. de verbor. ſignification. definitio 4.* Et
cùm de commodo nepotis tractetur *Peregrin.
de fideicommiſſ.art.22.num.61. & 62. Montan.
de tutelis, cap. 13. num. 29. & 30. & Angel.
Matthæacius lib.2.de legatis & fideicommiſſ.c.5.
n.18.* & ſic ceſſare argumentum.
17 Sed reſpondetur † tunc nepotes ſub dicta
filiorum appellatione contineri non verè &
naturaliter, ſed ex quadam fictione & inter-
pretatione dicta *l. iuſta*, iuxta quam leges
citatæ in numero præcedente ſunt intelli-
gendæ, & verba præcipuè in legibus verè &
naturaliter, & non fictè ſunt intelligenda,vt
dicam infra *num.* 22. Vnde vbicunque filijs
& nepotibus aliquid conceditur, quod ad
vnum tantummodo peruenturum eſt, ſi fi-
lius

Digitized by Google

lius adeſt, nepos non admittitur, Bald.in l.1.
C.de priuileg. eorum qui in ſacro palat.militant,
18 Gamma deciſ.Luſitaniæ 174.num.3. Cùm † di-
ſpoſitio poſſit ſecundùm ſermonis proprie-
tatem verificari in filio,nepos non venit, vt
cum multis dicunt Zanchus in l.heredes mei,§.
cùm ita,parte 4.nu.164.ff.ad Senatuſconſult.Tre-
bel. Graſ. receptarum ſententiar .§. fideicommiſ-
ſum,quæſt.11.num.13.Mantica lib.8.de coniectur.
vltimar.volunt.tit.8.num.11.Decian.conſ.47.nu.
11.lib.3.Menoch.conſ.215.nu.39.& ſeq. lib.3.
& Surd.conſ.403. num.19. vol.3. præcipuè in
præiudicium filiorum:tunc enim appellatio-
ne filiorum nepotes non continentur,vt cum
Bartolo,Alex.Decio.Marſil.& Peregrin.Surdus
dicto conſ.403.num.38.
19 Præterea † ſi virtute iſtius fictionis & in-
terpretationis nepos patrem repræſentans
patruum excluderet, darentur plures fictio-
nes & ſpecialitates, quas ſecundum commu-
nem opinionem leges non admittunt, l.ſi
verò,12.§.Marcellus,ff.mandati,l.1.ff.de vſu &
vſufructu legat. Bart.in l.ſi is qui pro tempore,n.
71.vbi Iaſ.num.399.ff.de vſucapion.Fulgoſ.in l.
ſi quis argentum, num.4.C.de donation.Curt.iun.
in l.ſingularia,nu, 5.ff.de rebus creditis, Menoch.
lib.1.de præſumptionibus, quæſt.8.num.22. cum
duobus ſeqq. Sfortia Oddo conſ.38. num.80.Ca-
ualcan deciſ.1.nu.47.part.3. & Montier à Cue-
na deciſ.50.num.23.
20 Secundò † probatur ex illis verbis d.l.11
Recop.ibi : Y ſinquen al hijo legitimo mayor de
cada vno dellos,vbi illud adiectiuum, mayor .
ad ætatem referri debet , l.ſi pater.15.in fine,
alids §. fin.ff.de adoptionib.l.cū qui,3.ff.de inter-
dictis & relegatis,l.ſemper,5.in princip.ff. de iure
immunitatis,,cap.maiores 8.16.quæſt.7.cap.ma-
iores,2.24.quæſt.1.Alex.conſ.4.num.2.lib.4.De-
cius conſ.443.numero 22. in fine, vol.2.Tiraq.de
iure primog. quæſt.1.num.10.& 11. vbi plures
21 Doctores citat. Quemadmodum † in diui-
nis litteris magnum ſiue maiorem ad æta-
tem magis,quàm ad conditionem vel aliam
qualitatem referri legimus Geneſ.ca.19.verſ.
Et ingreſſa eſt maior, dormiuitque cum patre : &
cap.27.verſic.1. Vocauitque (inquit) Eſau fi-
lium ſuum maiorem,& cap.26.verſic.16. Habe-
bat verò duas filias nomen maioris Lia , minor
verò appellabatur Rachel . In hunc quoque
ſenſum intelligendus eſt Virgilius Ecloga 5.
Tu maior, tibi me eſt æquum parere Menalca, &
Martialis lib.9 Epigramma 3. Maior erat men-
22 ſibus illa tribus . Quia † verba verè & natu-
raliter, non ciuiliter & per fictionem intelli-
genda ſunt,l.fideicommiſſum.76.ff. de conditio.
& demonſtrat.l.ex ea part.121.§.in inſulam,ff.de
verbor.obligation.l.fin.C.de his qui veniam æta-
tis impetrauer. & poſt alios multos Doctores
dicunt Rolan. à Valle conſ.100.num.35.lib.2.
Cephal.conſ.82.nu.12.lib.1.Menoch.conſ.16.n.6.
& 7.lib.1.Bimald.iun.conſ.222.num.97. lib.2.
Surd.conſ.90.num.24.vol.1.conſ.240.nu.4.vol.
2.& conſ.313.num.12.vol.3. & poſt alios Ant.
Theſaur.deciſ.65.num.1.& 2. Quod etiam
procedit, quando verba ad duplicem ſensū
naturalem & ciuilem trahi poſſunt : tunc
namque ad naturalem potius trahenda ſūt,
dicto §. in inſulam, l.3.§.hæc verba,ff.de negotijs
geſtis,l.fin.C.de naturalib. liberis, Socin.iun.conſ.
28.num.3.& dominus don Ioannes del Caſtillo 1.
parte de coniectur.atque interpretat.vltimar.vo-
23 luntat.cap.31.num.28. Vnde nepos † patrem
repræſentare non poteſt , quoties poſt mor-
tem patris filius maior vocatur,vt probant,
latè Alexan.conſ.cauſ.4.lib.4.Decius conſ.443.
vol.2.Beroius conſ.71. vol.1.Menoch.conſ. 442.
valum.5.Maluaſia conſ. 22. & Surd. conſ.455.
vol.4.omnes hi per integra ſua conſilia plu-
ribus fundamentis & Doctoribus hoc, defen-
dunt;idem dicit poſt Capicium deciſ. 21.nu.8.
& Palacios Rub. de donation. inter vir.& vxor.
in rubr.§.69.in fin.Gamma deciſ.Luſitaniæ.307.
num.4.in principio, & num. 5.in fine,Valaſc. de
iure emphyteutico,quæſt.30.num.26.idem Surd.
conſ.403.num.40.& 65.vol.3.
24 Nec † ferendi ſunt Abbas conſ.81.nu.3. verſ.
Secundò probatur , parte 1. Barbacius conſ.10.
col.8.verſ.Item eſt probandum,& ſequenti lib.2.
Pau.Pariſ. poſt alios multos conſ.72. num.84.
dicentes maiorem & primogenitum idem
ſignificare . Nam præter contra hoc dictum
ſuprà à num.20. re vera non idem ſignificat .
Hoc enim adiectiuum , Maior, filio ſecundo-
genito magis commodat , vt nepoti præ-
feratur,quàm adiectiuum illud, Primogenitus.
Siquidem filius hic ſecundogenitus non po-
teſt dici verè primogenitus , quoniam qui
verè primogenitus fuit, viuo patre deceſſit .
25 Vnde † hic ſecundogenitus filius primoge-
nitus dici non poteſt , niſi per quandam in-
terpretationem. habita videlicet ratione ,
quod hoc ſucceſſionis tempore non extat
primogenitus,qui iam deceſſit, & ſic intelli-
gendi ſunt Ioannes Lopez dicto §.69.num.23.
Tiraq.de iure primog. quæſt.3. à num.6. & Ma-
tienco in l.11. gloſ.8.nu.5.tit.7. lib.5. Recop.Cæ-
terum idem filius verè & ſine vlla interpre-
tatione poteſt dici ætate maior. Differentiæ
ratio eſt in eo ; quòd primogenitus habet
participium præteriti temporis , quod in ip-
ſo naſcendi tempore verificatum fuit . Con-
26 trà † hoc adiectiuum, Maior, ad præteritum
naſcendi tempus nullam habet relationem ,
atque ideò præſenti tempori , quo de ſuc-
ceſſione agitur,optimè adaptatur. Hæc ſub-
tilis differentia ex eo colligitur, quod in ſi-
mili ſcribit Paulus Caſtr.conſ.164.num.5.verſ.
Ad ſecundum reſpondetur , lib.2. vbi diſtinguit
ſignificationem primogeniti à ſignificatione
proximioris . Et in terminis hanc differen-

tiam

tiam cum iudicio expendit Alex.conſ.4.num.
23.verſic.Item iura & rationes,lib,4.& ex ſen-
tentia Alexand.& Pauli,Tiraq.de iur. primogen.
quæſt.40.num.160.& ſeq. Aleiat. lib. 8. parer-
gon. cap.15. Ioan. Lopez dicto §. 69. in fine,&
Emanuel Coſta 1. parte de maioratu Regiæ Coro-
næ,num.11.
27 Tertiò, † principalis ſententia probatur
ex illis verbis dictæ l.12.Recopilat.ibi : Y ſin-
quen al hijo legitimo mayor de cada vno dellos,
iunctis illis, ibi:Y ſi muriere,&c.Cùm verba
ſucceſſionis referantur ad filium maiorem,
qui paternæ mortis tempore ſuperfuerit, ar-
dua patrui & nepotis quæſtio ſublata eſt.
Nec enim ratio vlla primogeniti in vita pa-
tris decedentis haberi poteſt:quia omnimo-
do inſpicienda ſit qualitas eius, qui paternæ
mortis tempore filius maior ſupereſſe depre-
henditur : argumento l.ex facto, 17.§. penult.
in princip.ff. ad Trebellian. cuius §. argumento
dixit Bald.in l. 2.nu.6.& 7.C. de iure emphyt.
quod ſi emphyteuſis cum pacto concedatur,
quod non niſi ad primogenitum tranſeat,in-
ſpiciendum ſit,quis ſit primogenitus tempo-
re illius,qui ſuſcipit emphyteuſim. Mouetur
28 ex eo†quòd cùm ſucceſſio naturam habeat
relationis ad tempus mortis, non intelligi-
tur vocari quaſi primogenitus;niſi qui mor-
tis tempore maior reperiretur. Idem pro-
bauit Iaſ.ibi,num.121.& Vincen.de Herculanis
dicto §.penult.in princip.Carol.Ruin.conſ.192.n.
18.lib.2.& Alciat.in l. proximus, 92. num.2.
ff.de verbor.ſignificat. Ex hac Baldi recepta
ſententia in terminis colligebat Socin. in l. ſi
cognatis,num.5.verſ.Ex quo infero,vbi Ioannes
Sadole col.2.verſ.Et poteſt induci,ff.de rebus dub.
Quod ſi Rex alicui bona donauerit, vt poſt
eius mortem filius eius maior ſuccedere de-
beat,non poteſt eſſe controuerſa quæſtio in-
ter patruum & nepotem, ſiquidè illis verbis
quæſtio pro filio aduerſus nepotem ex pri-
mogenito conceptum manifeſtè deciditur:
29 cùm qualitas illa, Maior, † adiecta verbo,
ſuccedat,vel Finquen,vt in noſtra lege Regia,
debeat intelligi ſecundùm tempus verbi, l.In
delictis.4.§.ſi extraneus,ff. de noxalibus actionib.
l.Titius.25. vbi Bald.ff.de teſtamento militis, l.
ſciendum.15.§. vltim.ff. qui ſatisdare cogantur,
Decius conſ.452.nu.12.volum.2. Crauetta conſ.
1.pro genero,num.40. Natta conſ.624. num. 13.
vol.3.Euerard.conſ.88.nu.4.Rolan.à Valle conſ.
vltim.num.27.lib.2. Menoch.conſ.227.num.55.
60.& ſeq.vol.3.& ita in noſtro propoſito ar-
guunt Paulus Caſtr.conſ.164nu.5.in fine, verſ.
Ad ſecundum,lib.2.Decius conſ.443. nu. 16.vol.
2.Menoch.conſ.442.num.4.vol.5.& hoc ipſum
placuiſſe in diſcurſu Alexan.conſ.4.lib.4.Man-
del.Albenſ.conſ.60.nu.12.vol.1. Surd.conſ.403.
à num.57.volum.3. Coſta dicta 1.parte,num.12.
& hoc ſolo fundamento pro patruo contra
filium primogeniti iudicatum vidiſſe,& va-
lidiſſimum eſſe fundamentum, quod euitari
non poteſt,dicit idem Surd. conſ.455.num.5.
vol 4. Hanc principalem ſententiam vt in
iſtis Henrici Regis donationibus repræſen-
tationi locus non ſit, tenet Velazq.de Auen-
dan.in l.40.Tauri, gloſ. 2. num.78. cum duobus
ſeqq.& in ſimillima lege Emanuel Coſta 1.parte
de maioratib.bonor.Regiæ Coronæ,à nu.9.& Ant.
Gamma deciſ. Luſitaniæ 174.per totam.
30 His ita conſtitutis † non obſtant argu-
menta in contrarium adducta: & primò non
obſtat dicta l.1.§.ſi impuberi, in fine,ff. de colla-
tion.bonor.nam ſi illa tota poſtrema clauſula
ab illis verbis : Sed hoc ita demum, vſque ad
finem §.vti Vlpiani defendenda ſit, cuius
contrarium aliquando Deo volente demon-
ſtrabimus, dicendum eſt eundem Vlpianum
magis ſenſiſſe,quòd ſi is, qui impubes arro-
gatus & ab arrogante ſine cauſa emancipa-
tus fuit,viuo eo qui arrogauit,vita decedat,
nihil ex ſpe quartæ in heredem tranſmittit,
quod ita ex iuriſconſulti ſententia college-
runt Iacob. & Alberic. in eodem §. vbi etiam
Bartolus hoc ſenſiſſe videtur. Idem proba-
runt Cynus & Alberic. in l.2.C. de adoptionib.
Signor.de Homod.in l.ſi arrogator,nu.& clarius
num.17.verſic.Octauo quæritur,vbi Bart.nu. 19.
ff.de adoptionib.Nicol. de Neapol.Ioannes Fab.
Angel.de Arct.& Iaſ. ad Fortium,in §.cùm au-
tem,inſtitut.tod.Alexan.in l.ſit cùm dotem,nu.13.
verſ. Mihi magis placet.ff. ſoluto matrim.Eman.
Coſta in l.qui duos, §.cùm in bello, verbo, poſtea
mortui,n. 4. verſ. Ego tamen,ff. de rebus dubijs.
31 Vnde † hanc eandem interpretationem re-
tinentes argumentum collegerunt Lucas de
Penna in l.1.numero 11.in princip. C.de priuileg.
eorum,qui in ſacro palat.militant.lib.12 Afflict.
in cap.1.num.54.de ſucceſſione: quod quemad-
modum quarta ex Diui Pij conſtitutione debi-
ta non trãſmittitur,ſi viuo patre arrogatore
impubes arrogatus decedat, dicto §.ſi impu-
beri,ita quoque primogenitus, qui in vita
patris mortuus ſit,ex ſpe,quam habebat, in
heredem ſuum nihil tranſmittere poteſt. Et
licèt ingens ſit auctorum concertatio ſuper
intellectu & inductione d.§.ſi impuberi, hanc
poſteriorem interpretationem ſecundùm
ampliorem numerum Doctorum allegato-
rum communiorem eſſe videri reſoluendum
eſt. Et non ſolùm communiorem,ſed etiam
eſſe veriorem iuxta tenorem litteræ. Quip-
32 pe † Vlpianus initio ſcribit,quod ſi iam eſ-
ſet nata quartæ petitio, quia arrogator de-
ceſſit,tunc arrogatus teneretur eam confer-
re ſuis heredibus illius, cuius bonorum poſ-
ſeſſionem ipſe peteret, Mouetur,quoniam
mortuo arrogatore,quarta ita eſſet in bonis
arrogati, vt in heredes tranſmitti poſſet.
Proinde concludit quartam hoc caſu vel re,
vel

vel cautione eſſe conferendam, quę duę ſunt ſpecies collationis, *l. 1. §. iubet, ff. de collatione bonorum.* Cæterum ſi viueret is, qui impuberem arrogaſſet, & ſine cauſa emancipaſſet, tunc quia; non poterat tractari de collatione quartæ, niſi per modum cautionis, Iuriſconſultus hanc negat ſpeciem collationis.

33 Denique † ſignificauit ſpem huius quartæ in heredem non tranſmitti, quoniam vtique, ſi tranſmiſſio huius ſpei locum haberet, habitura quoque videbatur locum collatio eiuſdem ſpei per modum cautionis *l. 2. §. id quoque, ff. eodem titul.* Ex quibus apparet irritum deprehendi argumentum quod vtriuſq; iuris auctores ex *dicto §. ſi impuberi* collegerunt ad perſuadendum, quòd primogenito ita bona maioratus deberentur, vt ſi viuo patre decederet, in filium ſpem eius tranſmittere poſſet. Ita in propoſito reſpondit *Emanuel Coſta in 1. parte de maioratu bonorum Regiæ Coronæ, num. 12. pag. 396. à verſic. Tertio non obſtat*,

34 Non obſtat † ſecundùm argumentum, quatenus probatum eſt ex *dicto §. ex conditionali 6. inſtitut. de verbor. obligation. cum ſimilibus*, ius competens ex contractu conditionali in heredem tranſmitti, quamuis quis decedat conditione pendente. Quia licèt cōtrarium ſit in vltima voluntate, *l. is cui 42. ff. de obligation. & action. l. legata 41. ff. de condition. & demonſtrationib. l. vnica, §. ſin autem aliquid ſub conditione, C. de caducis tollendis*, de cuius ratione differentiæ in ordinarijs iuribus tractarunt *Doctores & Cuiacius ad l. ſi filiusfamilias. 78.* vbi *Donellus à n. 6. & Gipbanius à num. 5. ff. de verbor. obligation. Petrus Faber & Ræuardus in l. quæ legata 18. ff. de regulis iuris, idem Gipbanius in l. is cui 42. ff. de obligation. & action, & lib. 2. de regul. iuris, c. 5, pag. 187. & Ant. Fab. lib. 15. coniectur. iur. c. 6. et 7.*

35 Verumtamen eſt † regulariter ius illud conditionale in contractibus tranſmitti, quoniam etſi ſtipulatione ſub conditione concepta obligatio ſuſpenſa ſit, neque antea naſcatur, quàm extet conditio, *§. ſub conditione 4. inſtitut. de verbor. obligation. l. cedere diem. 213. ff. de verbor. ſignific.* ex præſenti tamen vires accepit, *l. vſusfructus 26. ff. de ſtipulat. ſeruorum*, & vbi ſemel extitit conditio, ab initio cenſetur ſine conditione contractum purè factum eſſe, *l. neceſſario. 8. §. quod ſi pendente, ff. de periculo, & commodo rei venditæ, l. qui balneum. 9. §. 1. l. potior. 11. §. 1. ff. qui potiores in pignor. habeantur, Bart. in l. ſi is qui pro emptore, n. 46. & 47. ff. de vſucapion.* communiter receptus *Zaſius in d. l. ſi filiusfamilias. 78. num. 89. Hothomanus lib. 5. obſeruation.*
36 *cap. 13. & Doctores* ſuprà citati. Et ſic † ſtipulator conditionalis pendente conditione decedens in eius heredem tranſmittit, quia veniente & adimpleta ea eſt, quaſi ſi ipſe ſine conditione & purè fuiſſet ſtipulatus, & ſibi illico ſtipulationis tempore acquiſijſſet, quod noſtro caſui adaptari non poteſt, quia in *dicto §. ex conditionali*, ſtipulator non purè, ſed ſub conditione ſibi erat ſtipulatus, & ex eo deſcendentes non erant in ſtipulatione comprehenſi, & in eo ipſo quòd conditio adimpleta fuit, cenſetur ab initio ſine conditione & purè ſtipulaſſe, vt paulò ante dixi: vnde mirum non fuit, vt tranſmitteret ſpem in heredem, quaſi illud quod ſibi ab initio promiſſum fuerat ſub conditione, ex poſtfacto veniente ea cenſeatur purè acquiſitum, & per conſequens eius heredibus non ex propria vocatione, ſed ex ſucceſsione in vniuerſum ius defuncti patris erat acquiren-
37 dum. Secus autem eſt, † in noſtro caſu, vbi primus ſtipulator non ſub conditione, ſed purè ſibi ſtipulatus eſt, & filijs & deſcendentibus ſuis quaſi ſub conditione, ſi mortis ſuæ vel vltimi poſſeſſoris tempore ſupereſſent, ſtipulatus quoq; fuit. Ex quo venit, vt iſte primus ſtipulator careat neceſsitate tranſmittendi in heredes ſpem donationis; quia iam ſibi irreuocabiliter de præſenti erat acquiſita, & vt ex eo deſcendenti virtute illius ſtipulationis paternę nihil fuerit acquiſitum, cùm ante mortem vltimi poſſeſſoris, hoc eſt, conditionem adimpletam mortuus fuerit.

38 Reſpondetur ſecundò, † quod ius non erat in perſona defuncti, qui repræſentari deſideratur, radicatum, nec ei apertum ſimpliciter, ſed ſub conditione, quatenus patri ſuperuixiſſet. At ſi per mortem extinctum eſſet, tranſmitti non potuit, quia deficiente conditione euaneſcit diſpoſitio, ac ſi facta non fuiſſet, *l. pecuniam. 36. ff. ſi certum petatur, dicto §. quod ſi pendente, Tiraquel. in l. ſi vnquam, verbo, reuertatur, num. 227. C. de reuocan. donation. Crauet. conſil. 170. num. 8.* Et tranſmittere in alium nemo poteſt, quod ipſe non habet, *l. nemo plus iuris. 54. ff. de regul. iuris*, vbi *Doctores, cap. quomodo, 12. in principio, de conſecratione diſtinctione* 4. Ita huic argumento in terminis ſatisfacit *Alexan. dicto conſil. 4. numer. 10. verſic. Sed in quæſtione veſtra, lib. 4. & Decius conſ. 443. num. 28. verſic. Et illa ſpes erat conditionalis, in fine, volum. 2.*

39 Et quamuis † loquendi forma vim contrarij argumenti euacuare non videatur, quòd de iure, quod ſub conditione competebat, propriè loquitur, reſolutio tamen vera eſt in ſubſtantia, & melius quam faciant *Alexan. & Decius*, declarari poteſt. Illud quod dicimus, ius conditionale tranſmitti, quando ex contractu deſcendit, verum eſt, ſed iſta tranſmiſſio non ſortitur effectum, niſi exinde purificetur diſpoſitio, & conditio eueniat,

ea

ea enim veniente capit heres vel filius quod
accepiſſet pater, ſi viueret. Ita loquitur
dictus §. ex conditionali, & ita loquuntur om-
nia iura pro ea regula quæ allegari poſſunt:
40 & ideò tractant *Doctores*, an & quomodo
conditio poſtea eueniens retrotrahatur cõ-
ſtituendo differentiam inter ius ex contra-
ctu & ex vltima voluntate, vt videre poteris
per *Bartol. in dicta l. ſi is qui pro emptore, vbi*
Iaſ. latè numero 315. & cæteri *Doctores*, quod
ſi conditio non eueniat, inanis eſt tranſmiſ-
ſio, & fructu & effectu caret. Et cùm *Docto-
res* dicunt ius conditionale tranſmitti, ſup-
ponunt id fieri in eo ſtatu in quo eſt, ſed ſi-
curi ex eo iure non ſuccederet tranſmittens;
niſi purificata conditione, ita nec is in quẽ
facta eſt tranſmiſſio, ne plus iuris habeat,
41 quàm auctor haberet. Hinc *Doctores* dicunt†
ius tranſmitti tanquam agnoſcendum, non
tanquam agnitum, vt per *Socin. conſilio* 67.
colum. penult. volum. 4. *Socin. iun. in l. cum filio,*
parte vltima num. 66. *ff. de legatis* 1. *Zanchus in*
l. heredes mei, §. cùm ita, parte 4. *num.* 405. *ff. ad*
Trebellianum: vbi autem conditio deficit,
tunc fruſtra conſideramus tranſmiſſionem,
deficit autem conditio quoad fauorem ne-
potis, quando is, qui vult ſuccedere, non eſt
filius, neque maior natu, vt dixi ſuprà à
num. 20. Ergo fruſtra diſputatur, an pater
defunctus iſtius nepotis tranſmiſerit ius &
42 locum ſuum in filium: aliud enim eſt, †quod
fiat tranſmiſſio, & aliud quod oriatur actio
vel obligatio: ſæpe enim tranſmiſſio fit, ſed
non eſt nata obligatio vel actio, vt per *Bart.*
in l. ita ſtipulatus, in quæſt. 2. *ff. de verbor. obliga-
tion. Decius & Cagnolus in l. in omnibus obliga-
tionbus, ff. de regulis iuris*, *Caſtrenſ. Socin. Iaſ.*
Ruin. Ripa, Roland. Anguiſo. & *Coſta*, quos citat
Zanchus dicta 4. *parte, num.* 439. Et per hanc
rationem deficientis conditionis ita in ter-
minis concludunt *Emanuel Coſta d.* 1. *p. de ma-
ioratu bonorum* Regiæ *coronæ, n.* 14. *Gamma. de-
ciſ. Luſitaniæ* 174. *num.* 8. & 19. *in fine, & ſe-
quenti, & deciſ.* 307. *num.* 17. *Aluarus Valaſcus*
de iure emphyteutico, quæſtion. 50. *num.* 27. &
latiùs *Surd. conſil.* 403. *à num.* 47. *volum.* 3.
43 Tertiò reſpondetur, †quod etſi ius ex cõ-
tractu tranſmittatur, fallit tamen quando
eſt ius perſonale, quoniam iura perſonalia
extinguuntur cum ipſa perſona, *l. Paulus, aliàs*
l. per curatorem. 90. *in fine, ff. de acquirenda he-
reditate, regula priuilegium,* 7. *de regulis iuris,*
lib. 6. *Bart. in d. l. Paulus, Bald. in rubrica, C. de*
vſuris, quæſtion. 4. *Doctores in Authent. quas*
actiones, vbi Iaſ. num. 41. *C. de ſacroſanct. Ec-
cleſijs, & Surd. conſ.* 127. *num.* 67. *volum* 1. quin-
imò ius perſonæ conceſſum reſpectu rei
non tranſit cum ipſa re, *l. fin. §.* 1. *ff. de contra-
hen. emptio. l.* 1. *§. ſi heres, ff. ad Trebellian. Tira-
quel. de retractu conſaguinit. §* 8. *gloſ.* 5. *num.* 7.
& Surd. d. conſ. 127. *n.* 66. At priuilegium
44 hoc † quod ſit filius, non nepos, & quod ſit
maior natu, eſt quid perſonaliſſimum, vt de
ætate inquit *Ancharan. conſil.* 82. *nu.* 6. dicens,
quòd inhæret oſſibus, & neque cedi, neque
in filium tranſmitti poteſt. Et per hanc ratio-
nem vult, quòd nepos patruo non præfera-
tur. Eodem modo reſoluit *Alexan. dicto. conſ.*
4. *num.* 9. *lib.* 4. quia ſecundum eum qualitas
ætatis non eſt tranſmiſſibilis; allegat multa
iuxta *Iaſ. in l. is poteſt, num.* 29. *ff. de acquirenda
hereditat. Decius* qui hoc eodem modo reſpõ-
det in dicto *conſ.* 443. *col. fin. verſic. Et ita etiam
reſpondetur*, & paulò ſuperiùs, *num.* 29. *in fine,
verſic. Sextò non obſtat*, vbi dicit, quòd quali-
tas ætatis nõ poteſt à perſona ſeparari, ideò
tanquam ius perſonale, non egreditur per-
ſonam, *l. quia tale* 13. *ff. ſoluto matrimon.* Ita
45 quoque dicit † *Bertius conſil.* 71. *n.* 29. & 34.
volum. 1. vbi vult, quòd hæc qualitas non
ſit tranſmiſſibilis, nec ſuper ea fingi poſſit,
quia eſſet fingere contra naturam, quòd fi-
lius intret in annos patris: & vbi agitur de
præiudicio tertij, id eſt, qui eſt verè natu
maior, ceſſat æquitas, quę eſt cauſa fictionis,
propterea ceſſare quoque debet ipſa fictio.
Decian. conſ. 16. *nu.* 30. *vol.* 4. vbi quia ætas eſt
perſonaliſſima, extinguitur cum perſona, &
non tranſmittitur ad heredes, allegat ſolùm
46 *Ancharanum in præcitat. loco.* Inferunt † præ-
dicti omnes quòd vbi fuit cõſiderata maior
ætas, tunc filius eius, qui fuit natu maior,
paternum priuilegium non conſequitur. Et
idem eſt in qualitate filiationis, quæ eſt per-
ſonalis, & non tranſmittitur ſecundùm *Bar-
tol. in dicta l. is poteſt, num.* 8. *ff. de acquiren. he-
reditat.* vbi poſt alios præcipuè *Caſtrenſ. &*
Aretin. Iaſ. num. 28. *Alexan. dicto conſ.* 4. *n.* 15.
& 17. vbi infert, quòd ſi vocatur filius ma-
ior natu, nepos non ſuccedit in locum pa-
tris per eam rationem, quòd filiatio eſt ius
perſonale, quod cedi aut tranſmitti non
poteſt, & quoad hoc, vt ius filiationis non
tranſmittatur, licèt ſit aliud in iure primo-
genituræ, quod eſt annexum, multi allegan-
tur à *Tiraquell. de iure primogenit. quæſtio.* 40.
num. 91. & *à Molina lib.* 3. *de Hiſpanor. primo-
47 gen. cap.* 6. *num.* 38. Quare † cùm in nepote
deficiat vtraque qualitas, ætatis ſcilicet & fi-
liationis, nec eas à patre poſſit aſſequi, quia
vtraque eſt perſonalis, non poteſt dici, quòd
per viam tranſmiſſionis ſuccedere poſſit. Et
hoc eſt quod *Doctores* dicunt, tranſmiſſioni
locum non eſſe, quando qualitas deſiderata
à ſtatuto, lege, aut diſpoſitione non ineſt ei,
in quem fit tranſmiſſio, vt poſt multos, quos
allegat, ponit *Zanch. in l. heredes mei, §. cùm*
ita, à num. 24. *ff. ad Trebellian.* Ita reſpondet
Surd. d. conſ. 403. *à num.* 41. vſq; ad 45. *vol.* 3.
48 Ergo † nepos in hoc caſu patrem non po-

tuir repræſentare, quia ex cootrario plures darentur fictiones, vel priuilegia, Primum, quod nepos patrem repræſentet. Secundum, quòd appellatione filiorum continerentur nepotes. Tertium, quod ius primogenituræ ei competeret, licèt primogenitus verè non ſit. Quartum, quòd pro maiori natu haberetur, cùm verè ſit minor: quæ concurrere non debent, vt in terminis dicunt *Surd.d.conſil.403.num 35.Gamma d.deciſ. Luſitaniæ 307. n.19.* Cùm plures ſpecialitates circa vnam & eandem rem ſimul non admittant iura, iuxta communem opinionem, *l.cùm poſt.69. §.gener.ff.de iure doti,l.1.C.de dotis promiſſion. Barboſa in l.1.parte 3. num. 45. verſic. Sed aduerſus hunc,cum tribus ſeqq. ff.ſoluto matrimon. Burſat.conſil.271. num.25. lib.3. Decian.conſ. 47.nu.51. volum.3.& Riminald. iunior conſil. 428. num.20. lib.4.*

49 Non obſtat † vltimum argumentum cõtrarium, quia licèt regulariter in maioratibus detur repræſentatio, non procedit, quoties verba teſtatoris vel legis excludũt eam: quod non ſolùm procedit, quando verbis expreſſis repræſentatio excluſa fuit, vt in *l. 40. Tauri*, ibi; *Saluo ſi otra coſa eſtuviere diſpueſta,por el que primeramente conſtituyò,y ordenò el mayorazgo, que en tal caſo, mandamos que ſe guarde la voluntad del que lo inſtituyò*: quę eſt *l.5.tit.7.lib.5.Recop.Molina lib.3.de Hiſpanor.primogen.cap.8. num.7. Couar. in practicis, cap.38.num.10.in fine, & n.11.Peralta in rubrica,ff.de hered.inſtituend.n.122.Matienco in l.5 gloſ.in princip.tit 7.lib.5.Recop. vbi Azeuedo nu.4.Auendañ.in l.40. Tauri.gloſ.20. & gloſſ. 18. num. 1. & 2. pater Molina tom.3. de iuſtitia & iure,diſputa. 629.n.1.& diſput.631.num.7.* & poſt multos *Menoch.conſ.200.num.72.lib.2. conſ.215.n 139.lib.3.& præſumption.95.n.19.*

50 *in fine,lib.4.* Verum etiam† quando idem ex coniecturis legitimis deprehenditur, *Mantic. lib.8.de coniectur.vltimar.voluntat.titul.9.nu.2. Tiber.Decian.conſil 1.n.394.lib.1. & conſil.55. num.24. lib.3.Menoch.d.conſ.215.à num. 137. Molina dicto cap.8. nu, 5 Couar. dicto n.10. in fine,pater Molina d.num. 1. in princip.* & poſt alios *Gutierrez lib.3.practicar.qu.68.n.37. cum duobus ſeqq. Matienco, Azeued.& Auendan.vbi ſuprà*, & vtrunque latiùs; dixi ſuprà *libr. 1. cap.13.* Cùm igitur in *d.l.11.tit 7.lib.5. Recop.* non dixerit ſimpliciter, quòd bona illa ab Henrico Rege donata habeantur pro maioratu,ſed alia verba addiderit repræſentationem excludentia, vt *hoc capite à n.13.* probaui, dicendum eſt in illis bonis repræſentationem locum non habere, quemadmodum etiam non datur in multis alijs Hiſpaniæ maioratibus.

S V M M A R I V M.

1 *Retractus conceditur proximo conſanguineo de re maiorum extraneo vendita.*

2 *Intellectus l. in quibus 7. C. de ſecundis nuptijs, & num.15. & 16.*

3 *Retractus ius ad inſtar ſucceſſionis redactum eſt, & huiuſmodi ſucceſſioni æquiparatur. Declara num. 17.*

4 *Retractus conſuetudo à iure communi recipit interpretationem.*

Dictio, proximior, *ciuiliter eſt intelligenda de illo qui mediante repræſentatione proximior eſt.*

5 *Intellectus l.8.tit.11.lib.5.Recop. & nu.20.*

Doctores referuntur, qui tenent in retractu repræſentationem procedere.

6 *Ob affectionem rerum maiorum plura in iure inducta ſunt, remiſſiuè.*

Retractus iure communi eſt improbatus, & numer. 7.

7 *Retractus tanquam odioſus reſtringendus eſt.*

8 *In retractu,quando iure communi permiſſus eſſet, repræſentatio ceſſaret.*

9 *Repræſentatio ceſſat in ijs rebus, quæ non iure hereditario,ſed ſanguinis deferuntur.*

10 *Proximior,quando vocatur,ceſſat repræſentatio.*

11 *In ſucceſſionibus ab inteſtato dictio,*proximior, *non facit ceſſare repræſentationem.*

12 *Lex correctoria ad alios caſus quàm expreſſos extendenda non eſt.*

13 *Retractus iuris cauſa finalis quæ fuerit.*

14 *Maiorum res vendere apud Lacædæmonios erat turpitudo.*

Doctores referuntur, qui defendunt in retractu repræſentationem non procedere.

16 *Authentica heres, C.de ſecundis nuptijs exornatur remiſſiue.*

17 *Retractus eſt ad inſtar ſucceſſionis tantùm quoad graduum numerum & computationem.*

Remotior præſens admittitur ad retractum, qui competeret proximiori abſenti, ſi eſſet præſens.

18 *Conſequentia non eſt bona, conſanguinei per gradus vſque ad quartum ad retractum admittuntur, ergo ad inſtar ab inteſtato ſucceſſionis repræſentationi locus eſt.*

19 *Verba ſtatuti ius commune corrigentis ſimpliciter prout iacent, intelligi debent.*

C A P V T X V.

An in patrimonialiom bonorum retractu Repræſentatio conſiderari poſſit.

1 QVæſtio iſta † non eſt ſuper retractum, qui ratione cõuentionis venditori, aut congrui vicino, ſocio, domino emno emphyteuticario, aut ſuperficiario competit, ſed ſuper illum, qui ratione ſanguinis proximiori à legibus Regijs conceditur, videlicet *l.13. tit.10. lib.3.Fori,l.6.tit.7. lib. 5.*

Ordi-

Ordinamenti l.70.Tauri cum ſeqq.l.7.cum ſeqq. tit.11.lib.5.Recopil. Et cum leges proximiori hoc ius conceſſerint, ab aliquibus Doctoribus quæritur, an in iſto retractu repræſen-
2 tatio locum habeat. Et prima facie † dicendum videtur, repræſentationem procedere. Primò, ex *l.in quibus 7. C. de ſecundis nuptijs*, ex qua notat *Martinus Laudenſis in tractatu de primogenitura, quæſtion.38.* quòd ea quæ pertinent ad filios tanquam filios, tranſeunt ad nepotes iure repræſentationis. Sed retractus ex dictis legibus conceditur proximiori, quia eſt filius prædefuncti conſanguinei: ergo eodem modo dicendum in nepotem repræſentationis iure tranſire, & per conſequens in retractu repræſentationi locum eſſe.

3 Secundò: † quia retractus ius ad inſtar ſucceſſionis ab inteſtato redactum eſt, & huiuſcemodi ſucceſſioni æquiparatur, *Maſuer. in ſua praxi tit.de retractu num.1. Tiraq.de retractu lignagier §.11.in tranſcurſu, præcipuè gloſſ.10. & 12.& §.13.& 14, Palae.Rubios in l.73.Tauri num.3.& Ioannes Matienco in lib.7. gl.4.n.3.& in l.12.gloſſ.2.tit.11. lib.5.Recop.*& quoad nos probare videtur *l. 73. Tauri* in illis verbis: *Quando el pariente mas propinquo non quiſiere ò no pudiere ſacar la coſa vendida por el tanto, el pariente mas propinquo ſiguiente en grado la pueda ſacar. Y aſsi vayan de grado en grado por todos los parientes dentro del quarto grado*: quæ eſt *l.12.tit. 11. lib.5. Recopilation.* Sed in ſucceſsione ab inteſtato datur repræſentatio, vt ſæpeſæpiùs dictum eſt, præcipuè *lib.1.c.9. à num. 25.* Ergo idem dicendum eſt in retractu.

4 Tertiò: † ſicut teſtatoris diſpoſitio recipit declarationem à lege, cum qua viſus eſt ſe conformare, iuxta *Bart. & Doctores* communiter in *l.heredes mei, §.cum ita ff.ad Trebellianum.* Sic retractus conſuetudo legibus noſtris approbata à iure communi recipit interpretationem, *l.2.C.de noxalib. actionib.cap. ex litteris 2. de conſuetudine.* Diſpoſitio enim ſtatuti ſine conſuetudinis æquiparatur vltimæ voluntati, vt colligitur ex notatis per *gloſſam in l.1.C.de his quibus vt indign.* quam *Bart.* ad hoc notat. Sed ſic eſt, quod in diſpoſitione teſtatoris dictio hæc, *proximiores*, ciuiliter intelligitur de eo, qui in ſucceſſione ab inteſtato repræſentationis iure admitteretur, vt cum multis dixi ſuprà *hoc lib.cap.11.nu.2.* Ergo leges relatæ ſuprà *num.* 1. proximiori retractum concedentes interpretari etiam debent ciuiliter pro eo, qui repræſentationis iure proximior eſt, & admittitur, *Alexan. conſilio 88.lib.1.& Decius conſil.444 in fine, & conſ.484.num.8.& 9.vol.2.* & per conſequens datur repræſentatio.

5 Quartò: † videtur pro hac parte textus expreſſus in *l.8.tit.11.lib.5.Recopilat.* ibi: *Que el repreſentando la perſona de ſu padre, es mejor en derecho que ſutio*, vbi in retractu repræſentationi locus eſt. Hanc opinionem tenent *Ciſuentes in l.40.Tauri, quæſtion.7.Matienco in dicta l.8. Recopilat. gloſſa 18. iuncta gloſſa 20. Azeuedus in l.7.dicti titul.11.num.20.& 21.Pelaez à Mieres 2.parte de maioratibus, quæſtion.6. num.8.& 34.& iuxta editionem vltimam.num. 41 & 148. & Anton. Pichard. poſt principium inſtitut. de hereditat. quæ ab inteſtato deferuntur, in §. 3.de repreſentatione.à num.10.*

6 Contraria ſententia † tam ciuili quàm Regio iure nihilominus verior eſſe mihi videtur. Primò, quia licèt ob affectionem rerum maiorum plura in iure inducta fuerint, vt in *l.ſi in emptionem.35.ff.de minoribus, l.Imperator.61.& l.qui officij.62.ff.de pactis.l.Peto 69.§. fratre.ff.de legat.2.l.1.ff.de priuilegijs creditor. c. conſtitutus. 8. de in integrum reſtitutione* & exornant *Annæus Robertus l. 3. rerum iudicatar. cap.17.pagin.690.& lib.4.cap.2.pag.729.* Nihilominus proximo conſanguineo licitum non fuit rem extraneo ab altero conſanguineo venditam retrahere, *l.1.C.communi diuidundo.l.portionem,4. C.communium rerum alienatio.* Et ſic retractus Codice Theodoſiano erat improbatus, *l.6. titul. 1. libro 3. Codicis Theodoſiani*, quæ poſtea in *Codice Iuſtinianeo* tranſcripta fuit, vt in *l.dudum 14.C.de contra-*
7 *hend.emptione.* Vndè † retractum eſſe contra ius commune cum multis dicit *Tiraquel. in præfatione de retractu lignagier, num. 61. Guid. Papa quæſtio.257.numero 1.Borcholthen. de feudis, cap.3.num. 37.* Nicolaus *Vigelius lib.6. methodi iuris controuerſi, cap.1.quæſtion. 1.regula 3.* Ideoque tanquam odioſum eſſe reſtringendum cum multis *Tiraquell. in dicta præfatione n.60.62.63.*& poſt *Didacū del Caſtillo in l.74. Tauri gloſſa magna, col.6.&7. Natienco in l.7. gloſ.1.num.14. in fine, tit.11. lib.5.Recop.* Ergo iure communi in retractu non datur repræſentatio, cum ipſe incognitus vel ſaltem reprobatus ſit.

8 Secundò, quando falſo diceremus retractum iure communi permiſſum eſſe, adhuc repræſentatio erat excludenda; quia repræſentatio iure ſingulari introducta fuit, vt latè probaui *ſuprà lib.1.cap.6. à num.8.* vnde ad alios caſus quàm expreſſos non eſt extendenda, vt ibi probaui *à n. 23.* cùm tantùm in ſucceſſionibus ab inteſtato à legibus admittatur, vt dixi ſuprà dicto *lib.1.c.9.à n.25.* Ideoque in ſucceſsione teſtamentaria & fideicommiſsis iuxta veriorem opinionem nō procedit, vt defendi à *dicto num.25. & lib. 3. cap. 7. à num.14.* nec in contractibus locum obtinet, vt diſputaui *hoc lib.cap.12.* Ergo in retractu excludenda eſt repræſentatio.

9 Tertiò: † retractus non hereditario, ſed

ſanguinis iure defertur, vt patet ex omnibus conſuetudinibus & ſtatutis: vbi admittitur, & ex noſtris legibus relatis *ſupra num.* 1. At in ijs quæ iure ſanguinis tantùm, & non hereditario deferuntur, ceſſat repræſentatio, & proximus admittitur, *l. ſi libertus prætérito.* 23. §. *ſi libertus, ff. de bonis libertor.* Ergo in retractu repræſentatio non eſt admittenda.

10 Quartò: † nec iure Regio datur in retractu repræſentatio per *l.* 13. *tit.* 10. *lib.* 3. *Fori, l.* 7. *tit.* 11. *lib.* 5. Recopilat. *l.* 70. *Tauri, cum tribus ſequentibus, hodie l.* 9. *cum tribus ſequentibus, dicto tit.* 11. *Recop.* vbi conſanguineus proximior ad retractum tantùm admittitur. Sed ſic eſt, quod in diſpoſitione, vbi proximior vocatur, repræſentationi locus non eſt, vt latè probaui ſuprà hoc libro, *c.* 11. *à n.* 5. Ergo ceſſat repræſentatio.

11 Neque † huic argumento obſtat dicere, legem in ſucceſſionibus proximos vocaſſe, *l.* 2. §. *legitima, ff. de ſuis, & legitim. heredib. princip. inſt. de legitima agnator. ſucceſſ.* & nihilominus repræſentationem procedere, *Auth. poſt fratres, C. de legitim. hered. l.* 2. *&* 3. *C. de ſuis. & legitim. liber.* Quia regulariter in ſucceſſionibus proximus tantùm admittitur, *dicto* §. *legitima, & dicto principio,* quouſque à *Iuſtiniano in Nouella ſua* 118. *cap.* 3. ſpecialiter contra communem iuris rigorem conſtitutum eſt, vt repræſentationi locus eſſet.

12 Vnde † cùm *Nouella illa* ſit iuris communis correctoria, ad alios caſus extendenda non eſt, *l. præcipimus,* 32. *in fine, C. de appellationibus,* & ſæpeſæpius dictum eſt: tum etiam, quia cùm iſta repræſentatio iure ſpeciali cõpetat, vt probaui ſuprà *lib.* 1. *cap.* 6. *à nu.* 8. & retractus iure etiam ſpeciali fuerit introductus, vt dixi in hoc *capite num.* 6. *&* 7. in eo repræſentatio locum habere non poteſt, ne duo ſpecialia in eadem re concurrant, vt notaui in *capite præcedente, num.* 48. vt in terminis reſpondet *Tiraquel. de retractu lignagier,* §. 11. *gloſ.* 9. *num.* 4.

13 Quintò probatur *per l.* 8. *à verſic. Sobre la dicha ley del fuero ay otra dada; dicto tit.* 11. *Recop.* iuxta ponderationem, quam dicam infrà *num.* 20.

Vltimò, Finis redhibitionis gentilitiæ præcipuus eſt, bonorum in familia conſeruatio, ne maiorum ſplendor, & eorum inſignia in extraneos tranſeat, & ne miſceãtur familiaria, *Numeror. cap. fin. à verſ.* 3. *Leuitic. cap.* 25. *à verſ.* 23. *Tiraq. dicto tractat. de retractu lignagier in præfatione, à num.* 33. *& in* §. 26. *gloſ.* 1. *nu.* 38. *& in* §. 1. *gloſ.* 8. *num.* 4. *& ſeq. Didac. Perez in l.* 1. *tit.* 1. *lib.* 4. *Ordinamenti, col.* 1327. *verſ. Inſertur ſecundò, Matienco in l.* 7. *gloſ.* 2. *n.* 2. *tit.* 11. *lib.* 5. *Recop. & Petr. Gregor. lib.* 26. *ſyntagmat. iur. vniuerſi c. fin. n.* 1.

14 Quare † apud Lacedæmonios aut prædia, aut terram vẽdere de vetuſta maiorũ hereditate turpitudo nõ exigua putabatur, neq; vero licebat, vt refert *Heraclides libro de politijs in Republica Lacedæmoniorum, & Menander dicebat iuxta traductionem ex Græcis: Res eſt plena doloris, ei qui vixit beatus, ſucceſſore deſertam domum relinquere.* Iſte finis conſequitur, quoties proximus ad iſtum retractum admittitur, licèt repræſentatio non procedat. Ergo vt non neceſſaria fini excludenda eſt. Hanc vltimã partem, etſi non ſic defenſam, tenent *Andr. Tiraq, dicto tractatu, gloſſ.* 9. *à num.* 1. §. 11. *Valentin Forſter. libr.* 4. *de ſucceſſionibus ab inteſtato. cap.* 22. *n.* 15. *Franciſc. Grimaudet. lib.* 2. *des retraicts, cap.* 25. *& Ioannes Griuellus Sequanus. deciſ. Dolana* 40. *num.* 19. *cum tribus ſequentibus.*

15 Non obſtat † primum argumentum ex *dicta l. in quibus* 7. *C. de ſecundis nuptijs* quia procedit tantum in bonis de quibus agit, & in quibus filius admittitur non ſimpliciter vt filius, ſed vt filius heres, ita vt ſi non ſit heres non admittatur, iuxta *l. generaliter.* 5. §. *eo autem. C. eod.* In ijs autem, in quibus vt filius tantum ſuccedit, poteſtque etiã ſi non ſit heres in eis ſuccedere, ceſſat repręſentatio.

16 Verùm hæc ſolutio † quamuis iure antiquiori attento procedat, nouiori tamen cõſiderato, non videtur admittenda, cum iam lucra, de quibus ibi, cedant liberis, etſi heredes non ſint, *auth. heres, C. de ſecundis nuptijs quam exornant. Afflict. deciſ.* 314. *Pinel. in l.* 1. *par.* 1. *à n.* 38. *C. de bonis matern. & Ant. Pichard. in l. ſi arrogato, num.* 37. *ff. de adoptionib.* Sed reſpondetur, quod tempore quo lata fuit dicta *lex in quibus* 7. filij non admittebantur, niſi eſſent heredes matris, indeque mirum non eſt, ſi repræſentationem Zeno Imperator admiſerit, contrarium ſanè dicturus, ſi lata fuiſſet deciſio dictæ Authenticæ heres, quæ multis poſt annis ab Imperatore Iuſtiniano lata fuit.

17 Contrario † argumento ſecundo ſatisfit; quod retractus redactus eſt ad inſtar ſucceſſionis ab inteſtato in iis tantũ caſibus, in quibus à legibus expreſsũ eſt, ſcilicet quoad graduum computationem & numerum, & ita intelligendæ ſunt *dictæ l.* 73. *Tauri, & l.* 12. *tit.* 11. *lib.* 5. *Recop.* non autem in aliis, quæ à legibus nõ exprimũtur: nã ſi per omnia eſſet ſimilis ſucceſſionibus ab inteſtato, ſequeretur proximum licèt abſentem, & non remotiorem præſentem retrahere debere, quemadmodum proximo etſi abſenti hereditas tantùm defertur; & tamen conſtat remotiorem poſſe rem extraneo venditam retrahere, quoties proximus præſens non eſt, *l.* 15. *tit.* 10. *lib.* 3. *fori. l.* 6. *tit.* 7. *lib.* 5. *Ordinamenti. l.* 7. *tit.* 11. *lib.* 5. *Recop* & ſimiliter ſequeretur duplici vincu-

lo

lo coniunctum in retractu, quemadmodum in ſucceſsione ab inteſtato potiorem eſſe, & alia, quæ falſa eſſe conſtat ex *Ioanne Griuello Sequano dicta deciſ.40.à num.28.*

18 Præterea † non bene ſequitur, conſanguinei ad retractum per gradus vſque ad quartum admittuntur, ergo eſt ad inſtar ſucceſſionis ab inteſtato, & locus repræſentationi: quia in contractibus, fideicommiſsis ſub nomine collectiuo relictis, & in donationibus ab Hẽrico Rege factis ſucceſsiuè vocãtur, & ſecundùm gradus prærogatiuam ſuccedirur, & nihilominus repræſentatio ceſſat, vt latè probaui ſuprà *hoc lib.c.7.12.13.& 14.* Et vtcũque ſit in noſtro tractatu ceſſat repræſentatio iure Regio, vt dicam infrà *num.*20:

19 Nec obſtat † tertium argumentum, vt diximus verbum illud, *Proximiores*, ſiue in teſtamenteis, ſiue in ſtatutis ciuiliter intelligendum eſſe, & ſecundùm iuris communis diſpoſitionem eſſe interpretandum: quia reſpondetur, illud non habere locum, quando ſtatutum derogatiuè venit ad ius commune (prout retractus conſuetudo, quæ iure communi aduerſari videtur, vt dixi ſuprà *hoc capite num.6. & 7.*) tunc enim tale ſtatutum ſimpliciter prout iacet, intelligi debet, vt poſt *Bald.* in terminis dicit *Ioan. Griuellus Sequan. dicta deciſ.40.n.23.* Faciũt dicta ſuprà *hoc c.n.11.& 12.*

20 Vltimò: † contrario fundamento ex illis verbis: *Que el repreſentando la perſona de ſu padre, es mejor en derecho que ſu tio*, dictæ *l.8 Recop.* reſpondetur non ſolùm contrariam ſententiam non probare; imò ſi præcedeutia verba ſequentibus iungas, ibi: *Ordenamos y mãdamos, que pidiendo la heredad del abolenzo el hermano del vẽdedor, y el hijo del vẽdedor ambos en vn tiẽpo. y en forma deuidos, que ſea preferido, è aya la heredad el hijo del vẽdedor para ſi*: probare repræſẽtationi locũ nõ eſſe: nã ſi locũ haberet, patruus & nepos concurrerent in retrahenda pro dimidio re extraneo vendita: & tamen lex dicit, quòd ſoli nepoti competit, quaſi dicat proximo inſpecta veritate, & non per repræſentationem competere retractum; ſed quia patruus proximitatem inſpiciendam eſſe dicebat reſpectu patris ſui, cuius res fuit, licèt nepos repræſentationem patris ſui præ oculis ponebat, lex tamen nepoti inſolidum retractum conceſsit, quia proximus erat venditori, cuius reſpectu proximitas regulanda eſt. Præterea verba illa: *Que el repreſentando la perſona de ſu padre, es mejor en derecho que ſu tio*: non ſunt verba deciſiua legis, & ſic diſpoſitionem in futurum non inducunt, imò ſunt verba partis malè prætenſionem fundantis.

PARS TERTIA.

De Quæſtionibus, in quibus ſecundùm caſuum diſtinctionem Repræſentatio aliquando conceditur, aliquando denegatur.

SVMMARIVM.

1 *Regnum apud varias nationes quomodo delatum eſt remiſſiuè.*

Regnum apud Hiſpanos an ſucceſſione vel electione deferatur.

2 *Intellectus cap. licèt 6. de voto & voti redemptione. & à num.32.*

Quod iure ſanguinis defertur, non amittitur propter patris præceptum non adimpletum, ſecus ſi iure hereditario deferatur.

3 *Intellectus cap. grandi 2. de ſupplenda negligentia Prælatorum lib.6. & num.21. & num.22.*

Hereditas pro parte adiri & pro parte repudiari non poteſt.

Repudians patris hereditatem, Regnum quoque repudiaſſe cenſetur.

4 *Repudians hereditatem conſequitur nihilominus Regnum.*

5 *Filius Regis ingratus à patre exheredari poteſt, & Regno priuari. Contrarium dic, n.42 & 43.*

Exheredati admittuntur ad ea, quæ iure ſanguinis deferuntur.

6 *De Regni ſucceſſione filij ſine conſenſu patris paciſci nequeunt.*

De maioratus ſucceſſione paciſci poteſt inuito poſſeſſore.

7 *Regnandi conſuetudo ex iure gentium deſcendit.*

Iure gentium alia ſucceſſio præter hereditariam non erat cognita.

8 *Legitima hereditas dicitur quæ ab inteſtato defertur.*

Succedendi alij modi per fideicommiſſum in bonis vinculatis, ſeu in maioratibus iure ciuili inuenti ſunt.

9 *Populus omnem ſuam poteſtatem lege Regia tranſtulit in Reges: & de intellectu l.1.ff.de conſtitution. Princip. remiſſiuè.*

10 *Populus Principi Regni ſucceſſionem tradens cenſetur ſenſiſſe de ſucceſſione hereditaria eo tem-*

Digitized by Google

tempore cognita.

11 *Feudum in dubio hereditarium cenſetur.*

12 *Regni ſucceſſionem eſſe hereditariam Reipublicæ vtilius eſt.*
Intellectus l.4.tit.15.parte 2 à num.45.

23 *Ponderantur aliquæ leges Partitarum, quæ de Regnò loquenſes faciunt mentionem huius verbi,* Heredar & Heredēros.

14 *Doctores referuntur defendentes Regni ſucceſſionem iure hereditario deſerri*

25 *In Regni ſucceſſione repræſeneationi locus eſt, contrarium dicendum eſt num.31.*

16 *In maioratibus ſuccediteur primo inſtitutori, & non vltimo poſſeſſori.*
In Regn ſucceſſione ſucceditur populo inſtitutori Regni, & non vltimo poſſeſſori.

17 *Regnandi ius expreſſa vel tacita populi voluntate inſtitutum eſt.*

18 *Populus in Regem & ipſius deſcendentes Regnum, nō vt proprium patrimonium tranſtulit.*
Rex non diſponit de bonis Regni, tanquam de proprijs poteſt diſponere.
Rex non poteſt facere alienationem, per quam Regia Corona grauiser lædatur.

19 *Rex donationem perſectam Regiæ Coronæ grauiter damnoſam moderare poteſt.*

20 *Clauſula Regis Henrici Secundi donationes ab eo factas moderanſis defenditur.*

23 *Miles cum duobus teſtamentis & hereditatibus decedere poteſt.*
Miles pro parte teſtatus, & pro parte inteſtatus decedere poteſt.
Miles fingitur duos homines repræſentare; vt ſic cum duobus teſtamentis, vel teſtatus & inteſtatus pro parte decedere poſſit.
Accreſcendi ius ceſſat in teſtamento militis.

24 *Paganus cum duobus teſtamentis, vel pro parte inteſtatus decedere nequit.*

25 *Regni ſucceſſor non eſt coheres extranei à Rege in bonis liberis inſtituti, & inconueniens inde prouemiens,*

26 *Legis cauſa efficiens Princeps eſt.*

27 *Princeps legibus ſolutus eſt.*

28 *Princeps in dubio præſumitur teſtatus ſecundùm iuris communis diſpoſitionem.*

29 *Verba cap. licèt, 6. de voto & voti redemptione pro hac parte ponderantur.*

30 *Doctores referuntur, qui dicunt Regnum iure ſanguinis tantùm deferri, & in ipſo repræſentationem ceſſare num.31.*

32 *Votum mixtum, pro qua parte reale eſt, obligat heredes.*

34 *In dicto cap. licèt, duplex pœna conſideratur.*

35 *Legitima non à patre, ſed à lege accipitur.*
Legitima non eſt quis priuandus.

36 *Filius propter neglectam patris voluntatem quinto, & non tertio priuandus eſt. Declara numero 37.*
Legitima ſunt omnia patris bona excepto quinto in Regnis Hiſpaniæ.

37 *Tertium bonorum reſpectu extraneorum eſt legitima filiorum, ſed inter ipſos non eſt legitima.*

38 *Voti ab alio facti implementum alius ſuſcipiens cenſuris adimplere compellitur.*

39 *Legitima priuatur filius patris votum ſuſcipiens ſi non impleat.*
Grauamen in legitima apponi poteſt, ſi filius conſentiat grauamini.
Votum patris independenter ab hereditate adimplere promittens filius compellitur adimplere.

40 *Secunda pœna, quæ in dicto cap. licèt apponitur, explicatur.*

41 *Cur in dicto cap. licèt, votum ex dicta cauſa non ſuit commutatum, vt regulariter fit.*

41 *Exheredatus non priuatur Regno, & num.43.*

44 *Succeſſio ab inteſtato non eſt iuris gentium, ſed ciuilis.*

45 *In bonis proprijs Regis, & non Regni hereditario iure ſucceditur.*

47 *Regni ſucceſſor an teneatur ad debita Regis prædeceſſoris, & numeris ſeqq.*
Regibus Hiſpaniæ eſſet verecundum dicere non teneri ad debita prædeceſſoris, aliud dicendum in quolibet alio maioratus ſucceſſore.

48 *Regibus eſſet verecundum vti beneficio inuentarij.*

49 *Intellectus vnus l.4.tit.15.parte 2. reprobatur.*

50 *Debita in Regni vtilitatem contracta tenetur ſoluere ſucceſſor Regni ſecundùm aliquos, alij contradicunt num.51.*

52 *Dicta l.4. partita de honeſtate & non iuris rigore intelligenda eſt.*
Obligatio quædam eſt, quæ honeſtate & æquitate naturali nititur.

53 *Naturalis obligationis effectus aliqui remiſſiuè.*
Obligatione naturali præcisè non tenemur propter actionis defectum.

54 *Dicta l.4. partita de obligatione naturali intelligi debet, & num.ſeqq.*

57 *Quod quis vult ſibi fieri, tenetur alijs facere.*

58 *Alfonſus Rex teſtamento ſuo prohibuit corpus ſepeliri, donec omnibus ſuis creditoribus ſatiſfactum foret:*

39 *Grauandus non eſt qui à grauante aliquid non accipit.*

61 *Verbum,* Heredar, *aut* Heredēros, *in aliquibus legibus partitarum quomodo intelligendum ſit, & numero 62.*

63 *Heredis appellatione aliquando intelligitur, qui iure tantùm ſanguinis eſt.*
Heres verbum duobus modis dicitur, hereditatis ſcilicèt & ſanguinis.

64 *Intellectus l.7. in fine. & l.8. tit.1. parte 2.*

65 *Intellectus l.12. tit 1. parte 2.*

66 *Intellectus l.9. tit.15. parte 2.*

67 *Intellectus l.2. tit.15. parte 2.*

68 *Iure Regio in Regni ſucceſſione repræſentationi locus eſt.*

CA-

Digitized by Google

CAPVT XVI.

In Regni ſucceſſione an Communi vel Regio iure per Repræſentationem ſuccedatur.

1 QVæſtio iſta † ex eo pendet, vtrum Re-
gni ſucceſſio hereditario iure, an ſan-
guineo deferatur. Et licèt apud va-
rias gentes Principum creationes per ele-
ctionem conſideratam, ſortem, ius heredita-
rium, contractum, pecuniam, aut potentiam
creatas fuiſſe conſtet, vt latè proſequitur *Pe-
trus Gregor. Tholoſan. lib. 7. de Republica, cap. 12.
cum quattuor ſequentibus.* Apud nos, vſque ad
infelicis Roderici tempora electione non
ſucceſſione creati fuerunt, poſt quem Re-
gnũ electione initium ſumpſit in Rege Pe-
lagio, & iure maioratus & primogenituræ
eius deſcendentibus ex ſucceſſione defertur,
vt ex *Chronicis, Concilijs, & legibus* probarunt
latè *Couar. in practicis, cap. 1. num. 4. & 7. Moli-
na lib. 1. de Hiſpanor. primogen. cap. 2. num. 11. &
12. Pelaez à Mieres 4. parte de maioratibus, qu. 1.
num. 46. & iuxta editionem latiùs à num. 183. Io.
Garſia de expenſis, cap. 16. num. 17. Auendan. in l.
40. Tauri, gloſ. 2. num. 9. & 1. Gutierrez practicar.
lib. 3. quæſt. 13. num. 39. 40. 64. & 65. & Spino in
ſpeculo teſtamentor. gloſ. 19. num. 73.*
2 Et iure hereditario † Regnum deferri
probatur primo ex *cap. licèt 6. de voto & voti
redemptione* ibi: *Ne ſi onus à patre tibi iniunctum,
& à te ſpontè ſuſceptum, occaſione qualibet detra-
ctaueris paterna te reddas ſucceſſione indignum, &
hereditatis emolumento priueris, cuius onera ſup-
portare:* & ibi: *Et iure, quod tibi, ſi dictus Rex
ſine prole decederet, in Regno Vngariæ competebat
ordine geniture, priuandum.* Ex dictis verbis
Doctores colligunt Regni ſucceſſione ſucceſ-
ſorem eſſe priuandum, quia patris non im-
plet præceptum, & ſic Regnum iure heredi-
tario accepiſſe, alioquin pœna illa non affi-
ceretur, *l. ab eo, 9. Authent. hoc amplius, C. de fi-
deicommiſſis, l. vnum ex familia 67. §. 1. ff. de le-
gat. 2. cap. ſi heredes. 6. de teſtamentis*
3 Secundò † probatur ex *cap. grandi. 2. de ſup-
plenda negligentia prælatorum, lib. 6.* vbi de Re-
gni Portugalliæ agitur ſucceſſione, & ſuppo-
nunt annuere decretalem illam, quòd eius
Regni ſucceſſio hereditario iure deferatur.
Tertiò: ſi filius primogenitus & emancipa-
tus patris hereditatem repudiat, Regnum ad
proximiorem de familia Regis continuò
deuoluitur, quia hereditas pro parte adiri,
& pro parte repudiari nequit, *l. 1. l. 2. l. ſi ſolus.
90. in principio, ff. de acquirenda hereditate, l. qui-
dam elogio. 20. C. de iure deliberandi:* atque ideò
patris hereditatem repudians Regnum quo-
que repudiare videtur, cùm ipſa Regni ſuc-
ceſſio hereditaria ſit, vt poſt *Oldrad. conſ. 94. n.
15. in fine, Albericum in proœmio, ff. veteris. §. di-
ſcipuli, num. 16. Ancharan. in dicto cap. licèt. num.
17.* dicit *Eman. Coſta in 3. p. de Regni ſucceſſio.
n. 4.* quod quidem hereditariæ ſucceſſionis
proprium, & alienum eſt ab ea, quæ iure ſan-
4 guinis defertur. Cùm † maioratus ſucceſ-
ſor, quamuis hereditatem repudiauerit, ma-
ioratum conſequi poteſt, iuxta *l. ſi operarum.
29.* ibi: *licèt heres non exiſtat, ff. de operis liberto-
rum, l. filij. 9. ff. de iure patronatus, Bart. & Docto-
res* communiter in *l. quod dicitur, ff. de verbor.
obligation. & in l. vt iuriſiurandi, §. ſi liberi nu. 4.
ff. de operis libertorum, Greg. Lopez in l. 4. gloſ. 2.
tit. 15. part. 2. Couar. lib. 2. variarum reſolution.
cap. 18. num. 2. verſ. Quinta, & Molina lib. 1. de
Hiſpanor. primogen. cap. 8. num. 4. & ſeq.* Pro quo
5 facit: † nam filius Regis propter commiſſam
ingratitudinis cauſam à patre ſuo poteſt ex-
heredari, vt *Doctores* communiter notant in
d. cap. licèt, & ſequuntur *Coſta vbi ſuprà, nu. 16.
Ioannes Garſia d. cap. 16. num. 27. & 31.* & lo-
quens de maioratibus *Minchaca de ſucceſſion.
creation. §. 21. num. 146.* & relati per *Molinam d.
lib. 1. cap. 9. num. 1.* exheredatus tamen ad ea,
quæ iure ſanguinis deferuntur, admittitur,
*l. Filiusfamilias. 114. §. cùm pater, 15. ff. de legat.
1.* ibi: *Poſſe exheredatos petere fideicommiſſum,
Aluarus Valaſcus de iure emphyteutico, qu. 45.
col. 3. & ſeq. & Anton. Goucan. in l. pater. 54. nu.
3. ff. ad legem. Falcid.* Qua etiam ratione di-
6 citur † prohibitionem, *l. vltim. C. de pa-
ctis,* reſpectu Regni, etiam procedere ita,
vt filij Regis, ſine illius conſenſu de Regni
ſucceſſione paciſci non poſſint, vt docuit
Bald. in d. Authentic. amplius, num. 10. quem ſe-
quitur *Coſta vbi ſuprà, num. 7. Garſia num. 11.*
In maioratibus totum contrarium planè ſer-
uatur, ſucceſſor enim ſuper illius ſucceſsione,
ſine poſſeſſoris conſenſu paciſci poteſt, quod
de illius hereditate non agitur, ſed potius de
hereditate primi inſtituentis, cui per fidei-
commiſſum ſucceditur, *l. coheredi. 42. §. cùm fi-
lia, ff. de vulgari & pupil. ſubſtitut.* & probatur
apertè ex ſententia *l. 1. C. de pactis,* & tradit
*Molina lib. 1. de Hiſpanor. primog. cap. 2. num. 22.
Burgos de Paz in proœmio legum Tauri, nu. 98.*
7 Quartò, † Regni ſucceſsio & Regnandi
conſuetudo ex iure gentium deſcendunt, *l. ex
hoc iure 5. vbi gloſſa verbo, condita, ff. de iuſtitia
& iure, vbi Bald. num. 11. verſic. Quartò quæri-
tur,* & *Ioannes Oroſcius num. 12.* & in *l. de quibus,
num. 37. ff. de legibus,* planè iure gentium non
erat cognita alia ſucceſsio præter heredita-
riam, vt colligitur ex *§. cæterum, 4.* ibi: *Omni
alia ſucceſſione incognita, inſtit. de legitima agna-
8 torum ſucceſ.* Imò neque lege ciuili, † nam le-
gitima hereditas dicitur quæ ab inteſtato
defertur, *l. 3. §. de illo, ff. pro ſocio, l. lege obuenire*

Digitized by Google

130 *ff.de verbor.ſignific.Pincl.in l.2. à nu.5.C.de*
bonis maternis, Alciat.lib.4.paradoxorum,cap.7.
Bellon. lib.3. ſuppatatio.cap.7.Doncl.lib.9.com-
mentarior.iuris ciuilis. ca.1.in princip.& Forſte-
rus ſenior lib.1. de ſucceſſionib. ab inteſtato,cap.
16. Alij verò modi ſuccedendi per fideicõ-
miſſum in bonis vinculatis, ſeu maioratibus
multo poſtea à iure ciuili inuenti ſunt, iuxta
ea quæ norantur in *l.interdum.ff.de condictione*
indebiti.& in rubr.ff.de acquir.hereditat.& in l.
1.ff.de acquiren.rerum dominio. Quare dicen-
9 dum eſt † populum, cùm vim & poteſtatem
Regnandi in Reges & eorum deſcendentes
tranſtulerit, *l.1.ff.de conſtitution.Princip.* de qua
latè *Couar.in practicis, cap.1. num.3. Minchaca*
lib.1.controuerſ.illuſtrium,cap.1.Ferdinand.Men-
doza lib.1.diſputat.iuris ciuil.cap.5.à num.14.Io.
Corraſius lib.6. miſcellancarum,cap.8. Duarenus
lib.2.anniuerſ.cap.19. Charondas lib.1.coniectur.
cap.2.Anton.Gouean.lib.2.variar.lection.cap.30.
Connanus lib.1.commentarior. cap.16.nu.2.Do-
nel lib.1.commentariorum iuris ciuilis,cap.15.§.
ex compoſitione orationis, Ioannes Caluinus de
princip.cap.1. Oſualdus Hilligerus lib.1.Donelli
enucleati, cap.15. littera G. in notis, & Gaſpar
Schifordegherus lib.3. ad Anton.Fabrum,tract.
10 *10.quæſt.11.* id magis voluiſſe; † vt talis ſuc-
ceſſio eſſet hereditaria, cùm alia eo tempore
cognita non fuiſſet, & iuxta hanc præſum-
ptionem populus videbatur ſe conſormare
cum eo ſuccedendi modo, qui tunc vigebat,
iuxta *regulam l.ſi duo.38.ff.de acquiren.heredit.*
Bart communiter receptus in *l.heredes mei,§,*
cùm ita,num.4.ff.ad Trebel.Pariſ.conſ.89.nu.26.
lib.2.Tiraquel.lib.2.de retractu. §.1.gloſ.2.num.
14.Suarez allegatione 2.num. 10. & ſæpeſæpius
11 dictum eſt. Pro quo facit, † nam quando
non conſtat de modo ſuccedendi, quo aliqua
bona deferuntur, ſucceſſio cenſetur heredita-
ria, & feudum in dubio hereditarium iudi-
catur, vt reſoluunt *Couar. in practicis, cap.38.*
n.13.Iſernia,Bald.Aluarot.Caſtrenſ.Commenſis,
Alexan.Socin.ſen.afflict. Curt.iun.Rub.Brunus,
Zaſius,Pernus,Eucrardus relati per *Iacob. Me-*
noch.lib.3.præſumption.64.num.1.Burſatus conſ.
3.num.4.lib.1, & poſt alios *Andreas Gail.lib.2.*
obſeruat.154.num.8. Cùm igitur non conſtet
de modo, quo populus Regi & eius deſcen-
dentibus in infinitum Regnandi poteſtatem
detulerit, huiuſmodi ſucceſſionem heredita-
riam fuiſſe in dubio dicendum videtur. Et
12 confirmatur; † nam ſucceſſio Regni ſemper
interpretanda eſt eo modo, quo melius Rei-
publicæ conſulatur: cùm Reges propter Rem-
publicam creari ſint, atque commodius erat
Regni ſucceſſionem iure hereditario deferri,
vt ſucceſſor omnes defuncti obligationes ſu-
ſtineret: aliàs enim nemo inueniretur, qui
cum Rege contrahere vellet, atque ita homi-
ni omnium libertimo commercia & contra-
ctus interdiceretur, nec poſſet Princeps Rei-
publicæ neceſſitatibus ſubuenire. Igitur Re-
gnum iure hereditario defertur.

Quintò, pro eadẽ parte facit *l.4.tit.15.p.2.*
vbi ſcriptum eſt, nouum Regem, eundemque
in Regno ſucceſſorem prædeceſſoris debita
perſoluere teneri. Ergo ſucceſſit iure here-
ditario, alioquin non teneretur, vt infrà di-
cam *à num.47.*

13 Sextò & vltimò † probatur ex aliquibus
Partitarum legibus, in quibus earum condi-
tores ſæpè vtuntur verbo *Heredar*, & verbo
Herederos, & tamen in ipſis de Regni agitur
ſucceſſione, vt patet ex *l.2.* ibi: *Por heredamiẽ-*
to han ſeñorio los Principes, &c. Et ibi: *Deue he-*
redar el Reyno, l.3. ibi: *Que ha de heredar*, & ibi:
Que no codicie en heredar, l.4. ibi: *Pues finca en*
ſo lugar, y hereda ſus bienes, tit.15.l.8. ibi: *Ca*
ellos no tan ſolamente ſon ſeñores de ſus tierras
mientras viuen, mas à ſus finamientos las pueden
dexar à ſus herederos, porque han il ſeñorio por
heredad, lo que non pueden fazer los Emperado-
res, que lo ganan por eleccion. l.12. ibi: *Por here-*
damiento han ſeñorio los Principes, y los Duques,
y los otros grandes ſeñores, tit.1 p.2.l.7. ibi: *Pero*
ſiendo Reyna ò ſeñora, que heredaſſe ſeñorio de al-
14 *gun Reyno, tit.4 parte 3.* Et ſic, † hanc ſenten-
tiam principalem, vt Regna iure hereditario
deferantur, ſequuntur *Oldrad.conſ.94.num.8.&*
10. Abbas & Doctores communiter in *cap.licèt*
de voto, & cum multis *Tiraq.de iure primogen.*
quæſt.35.num.3.Roderic.Suarez allegat.10.nu.3.
& ſentire videtur *Greg.Lopez in l.9.gloſ.2.tit.*
7.parte 2. Capicius deciſ.121.num.13.Emanuel
Coſta de patruo & nepote 3.parte,nu. 2.3.Aluar.
Valaſc de iure emphyteutico, quæſt.50.num.2.&
12, Auendan.de exequendis mandatis, lib.1.cap.4.
in princip.Ciſuentes in l.40.Tauri,quæſt.16.vbi
Anton. Gomez num.4. & 72. & Velazquez de
Auendan.gloſ.1.à nu.22. vbi plures citat *Siman-*
cas de Catholicis inſtitutionibus, cap.9.num.262.
Didac.Perez in l.1.tit.2.lib.5. Ordinamenti, Hu-
mada in l.9.gloſ.2.num.3. tit.7. parte.2.Ioannes
Garſia de expenſis, cap.16.à num.15. & num.31.
& 32. & Franciſc. Connan.lib.1. commentarior.
15 *iuris,cap.vltim.num.8.* Cùm igitur † ex dictis
conſtet Regni ſucceſſionem hereditario iure
deferri, ſequitur dicendum dari repræ-
ſentationem: quam opinionem loquens de
Regno ſequitur *l.2.* ibi: *E aun Mandaron, que*
ſi el hijo mayor murieſſe ante que heredaſſe ſi de-
xaſſe fijo, ò fija, que ouieſſe de ſu muger legitima,
que aquel, ò aquella lo ouieſſe, è non otro ninguno,
tit.15.part.2. & poſt multos *Tiraquel.de iure*
primogen.quæſt.40.à num.11.Coſta dicta 3.part.
num.3. & 29.Molin.lib.1. de Hiſpanor.primog.
cap.2.num.10.& lib.3.cap.6. num.3. Auendan in
d.l.40.Tauri, gloſ. 2.à num.9. & Petrus Gregor.
Tholoſanus lib.7.de Repub.cap.10.per totum.

16 Contraria ſententia † vt Regni ſucceſsio
non

non hereditario , ſed ſanguinis iure deferatur,longè verior eſt,& probatur.Primo: nam ſicut in cæteris maioratibus non ſucceditur iure hereditario, neque vltimo poſſeſſori, ſed potius iure ſanguinis primo inſtitutori ſucceditur,iuxta *l.cohered.41.§.cum filiæ,ff.de vulgari & pupil.ſubſtitutione,l.3.ff.de interdictis & relegatis*. Ita etiam eodem modo dicendum eſt,quod in Regno non ſucceditur iure hereditario , neque vltimo poſſeſſori , ſed potius populo primo inſtitutori , qui Regnandi vel expreſſa voluntate , vel tacita Regi & eius deſcendentibus detulit; vt poſt Ioannem de Terrarubea notauit, *Gregorius Lopez in l. 9.*
17 *gloſſ. 2. tit.7. part. 2.* Dixi † expreſſa vel tacita voluntate , quia non conſtat, vtrum aliqua lege lata Regnandi ius in Hiſpania filijs & deſcendentibus Regum deferatur, vt colligitur ex traditis per *Molinam in ſuis annotationibus ad libros de Hiſpanorum primogènijs , num.2.& 3.* ſed quamnis nulla lex præſupponatur,antiquiſſima & immemorialis conſuetudo ſufficit:nihil enim intereſt populus ſuffragio , an rebus ipſis & factis , voluntatem declarauerit,*l.de quibus.32.ff.de legib.*
18 Et confirmatur † hæc ratio, quia populũ ita in Regem & eius deſcendentes Regnũ tranſtuliſſe,vt proprium eorum patrimoniũ, nõ eſt credendum,ne alias ſequeretur Regem de bonis ipſius Regni tanquam de proprijs diſponere potuiſſe , iuxta *regulam l. 1. C. de ſacroſanctis Eccleſijs*. conſtat autem Regem non poſſe facere alienationem;per quam Regia corona grauiter lædatur,*cap.intellecto 33. de iureiurando,Corſet.de poteſtate Regia,1.parte, à num.14.& Petra de poteſtat. Principis,cap.17. à num.20.&cap.32.quæſt.3.à num.196*,Ex quo
19 † deſcendit quod licèt perfectæ donationi ex interuallo modus adijci non poſſit, ne in effectu perfecta donatio reuocetur, *l.perfecta donatio.4.C.de donationibus quæ ſub modo*,tamen ſi talis donatio Regiam Coronam grauiter lædat , ei modus ex interuallo adijci poterit, *l.qui fundos.9.C.de omni agro deſerto,lib.11.cap. quanto,16.de cenſibus , Pinel.in l.1.par.3. nu.62. illation.16.C.de bonis maternis,Matienco in l.11. gloſſ.9.per totam,tit.7. lib.5.Recopilat* . Qua ra-
20 tione † noſter Rex Enricus Secundus immenſas donationes propter periculoſa belli tempora in nobiles collaras per ſui teſtamẽti clauſulam ad modum maioratus reuocauit,conſtituens, vt ſi is qui primus donationẽ meruit, ſine filijs & deſcendentibus moreretur,bona ad Regiam Coronam redirent , vt refertur clauſula *in l.11.tit.7.lib.5.Recopilat.*& defendunt *Doctores* ibi,*Romanus conſ.98.Mõtalnus in ſuo repertorio, verbo,primogeniti, & in l.8.tit.12.lib.3.Fori , Roderic.Suarez in quæſtione maioratus num.22.& in l . quoniam in prioribus, limitatione 6.ad legem Regni,num.2.C.de inoffic. teſtamento, Palac. Rubios in rubr. de donationib. inter virum. & vxor. §.69.n.14.Burgos de Paz in proœmio legum Tauri, num.455.Pinel. dicta illatione 16.Coſta 1. parte de patruo & nepote in principio , & Molina de Hiſpanor. primogen. in præfatione, num.16.*
21 Secundò,negatiua principalis opinio probatur ex *cap. grandi , 2. de ſupplenda negligentia prælatorum , libr. 6.* vbi loquens de Regni Portugalliæ ſucceſſione Pontifex inquit: *Qui eidem Regi (ſi abſque legitimo decederet filio) iure Regni ſuccederet*: gloſſa autem ibi verbo , *Iure Regni* communiter approbata ſingulariter dixit, verba textus eſſe intelligenda, ſcilicet quia ei debebatur ex ſucceſſione. At ſucceſſio ius ſanguinis eſt ſecundũ *Bald.cõſ.275.n.5.lib.2.*Ergo ſine liberis Rege decedente, eius fratri iure sãguinis & naturæ ſucceſſionẽ Regni debitam eſſe euincit manifeſtè,neq;alio iure neceſſario deberi ſibi potuit,maximè iudicio fratris repugnãte, vt ex eod.textu & cõmuni*DD.*ſẽtentia colligitur.
22 Ex eo etiã † hoc ſuadetur, quòd nullibi eo in textu probatur illius Regni ſucceſſionẽ Comiri Bononienſi deberi iure hereditario , ſed iure Regni,hoc eſt,conſuetudine Regni,ſecũdùm Io:de Terra Rubea ſuprà relatum: vnde in illius Regni ſucceſſione non datur repræſẽtatio,vt dicit*Aued.in l.40.Taur.gl.2.à n.20*
23 Tertiò, † ſpecialiter in militibus conſtitutum eſt , vt cum duabus hereditatibus, & teſtamentis decedere poſsint,*l.in fraudem.15.§. miles , l.quærebatur.19.in princip.& in §. fin.ff.de teſtam.militis*,latè *Ant.Faber tom.2. de erroribus pragmat.decad.27.error.1.& 10.3.decade 71. error.4.*Et pro parte inteſtati& pro parte teſtati decedere poſſunt,*l. ſi miles 6.l.ſi duob.37. l. miles41.ff.eod.tit. Doctores in l. 1. C. de teſtam. militis*, latiſsimè *Ioannes de Imola in l.1. §. ſi ex fundo, à n. 43. ff. de heredib. inſtituend. Mincha. lib.2 de ſucceſſion.reſolution.§.9.n.16. Donel.lib.6 commentar.iur.ciuil.c.vltim.§.miles heredem* , ex quadam fictione,quaſi duorum hominum, duabus hereditatibus factis,*l.duorum 49.ff.de operis libertor.Cuiacius in l. 7. ff.de regul.iuris,& Anton.Faber d.error. 1.* Vnde in eorum hereditatibus non eſt locus iuri accreſcendi per dictam *l. ſi duobus* cum ſimilibus, *Iacob.Menoch.lib.4. præſumption.86. n.8.&* Anton.Faber *dicta decade 71. error. 9. & 10. decade 72, ab*
24 *error. 1.* Secus autem eſt in Paganis † qui cũ duobus teſtamentis decedere nequeunt , vt colligitur ex §. *poſteriore 3. inſtitut. quibus modis teſtament. infirman.* vbi *Doctores , l. ſi quis priore.29.ff. ad Senatuſconſult. Trebellian.* nec pro parte teſtati,neque pro parte inteſtati, *l. ius noſtrum.7.ff.de regulis iuris*, quia teſtamentum,eſt actus legitimus,qui hoc non patitur, *Petrus Faber in dicta l.7. & libro 2.ſemeſtrium, cap. 23.pag.343.& ſeq.* Sed ſi Regni ſucceſſio iure hereditario deferretur,ſequeretur Principem pro parte teſtatum , & pro parte inte-

Digitized by Google

ſtatum deceſsiſſe in caſu quo earens deſcendentibus & aſcendentibus extraneũ in liberis & patrimonialibus bonis heredem inſtituit, ad quem certum eſt Regnum non, ſed ad proximiorẽ de Regis familia peruenire potuiſſe.

25 Nec ſatisfacies † ſi dixeris, hoc in caſu Regni ſucceſſorem tanquã coheredem haberi, cuius portio eſt ipſum Regnum, quia iſte in Regno inſtitutus non fuit. Ergo non eſt coheres ex teſtamento: ſi igitur tacitè cẽſetur ab inteſtato vocatus, remanet adhuc difficultas, vt prædeceſſor Rex pro parte teſtatus & inteſtatus decedat. Si vero coheredem ab inteſtato ſupponamus, ſiue ex teſtamento fingamus, pullulat inconueniens, vt ex heredibus quilibet pro qua parte eſt heres, debita defuncti ſoluere teneatur, *l. cum à matre. 14. C. de rei vendicat. cum vulgatis*, quota autem pars hereditatis in Regni ſucceſsione conſiſtat, ſciri non poteſt: remanet itaque indeciſum pro qua parte Regni ad defuncti debita ſoluenda ſucceſſor teneretur. Quare verius eſt hoc in caſu extraneũ heredẽ inſtitutũ prius ad dicta debita inſolidum, & in ſubſidium Regni ſucceſſorẽ teneri, iuxta *l. 4. tit. 15. par. 2.* De qua infrà dicam *à n. 45.*

26 Minus etiam † fundamento reſpondere conabitur, qui dixerit Principem pro parte teſtatum & inteſtatum decedere poſſe, cum miles pro parte teſtatus & inteſtatus poſſit decedere, vt dixi *ſup. n. 13.* qui virtute legis id concedentis hoc facit: ergo rectius Princeps à quo ipſa lex vires accipit, *§. ſed & quod Principi. 9. inſtit. de iure naturali. l. ſi Imperialis. 12. §. 1. C. de legib. Matthæus Vueſembecius in paratitla ad titulum ff. de legibus, num. 3.* cum propter quod vnumquodque tale & illud magis, *Authen. multo magis, vbi DD.* cõmuniter, *C. de ſacroſanct. Eccleſiis*:] præcipuè

27 † cum princeps legibus ſolutus ſit, *l. Princeps 31. cum ſimilibus, ff. de legibus.* cuius dictum latè declarant *Doctores, ibi Corraſius libro 2. miſcel. c. 25. Connan. lib. 1. comment. c. 16. Matthæac. lib. 1. de via iuris, c. 34. Cuiacius lib. 15. obſeruat. cap. 30. & lib. 26. cap. 35. Anaſta. Germon. lib. 1. animaduerſionum, cap. 1. Vulteius ad §. 7. n. 5. inſt. de iure naturali, & lib. 1. iuriſprud. Romanæ, cap. 2. nu. 31. & poſt alios Petr. Auguſtin. Morla in emporio iuris, 1. p. tit. 1. Fachin. lib. 1. controuerſ. iuris c. 2. Anton. Faber 1. p. iuriſpru. Papinianeæ, tit. 2. princip. 8. illation. 2. Treutler. volum. 1. diſputationum ad ius ciuile, diſputationum 1. theſi 6. Arumæus diſputation. ad Pandectas 1. theſi 8. & 9. Vlricus Hunnius vol. 1. diſputation. ad Treutlerum, diſput. 1. theſi 6. q. 35. à pag. 67. Petrus Gregor. lib. 7. de Republica, c. 20. Bodinus lib. 1. de Republica, c. 8. & Lambertus Danæus lib. 6. Polyticor. cap. 3. à pag. 405.*

28 Quia adhuc † idem incõueniens, de quo ſupra *n. 25.* remanet, & Princeps in dubio præſumitur teſtatus ſecundum iuris communis diſpoſitionem: vbi enim ipſius actus de iure communi valere poteſt, præſumendũ non eſt quòd voluerit vti ſuprema voluntate & poteſtate, & circa aliquem defectum diſpenſare, *Paulus Caſtrenſ. in l. ex imperfecto n. 2. C. de teſtam. Paul. de Montepico in l. Titia cũ teſtam. §. Titia cum nuberet, n. 78. q. 18. verſ. Contrarium aſſentio, ff. de legat. 2. Petr. Anton. de Petra de poteſtat. Principis, cap. 22. q. 5. principali, num. 40.* & in hoc caſu negari non poteſt valere eius diſpoſitionem, quemadmodum in milite valet.

29 Quartò, † principaliter probatur in *cap. Moyſes 6. 8. q. 1.* vbi Regna quæ electione non deferuntur, iure ſanguinis deferri cõſtat.

Quintò probatur ex *cap. licèt, de voto, & voti redemptione*, ibi: *Et iure quod tibi, ſi dictus Rex ſine prole decederet, in Regno Hungariæ competebat ordine geniture priuandum, & Regnum ipſum ad minorem fratrem tuum, appellatione poſtpoſita devoluendum.* Ex quibus verbis conſtat Regni ſucceſſionem de vno ſine prole decedente in alium fratrem deferri ordine geniture, id eſt, propinquitatis ſanguine, ſecundùm *Bald. in l. cùm in antiquiorib. n. 18. C. de iure deliberand.* & *Purpurat. conſ. 419. num. 1.* Atque contra Ducem Andream Pontificiæ minæ amittendi Regni id ius eſſe ſanguinis demonſtrant, ac propterea ad condemnationẽ conſiderabile; quod non eſſet, ſi hereditarium eſſet: nam antequã fuiſſet delatũ, neq; conſiderari, neq; in condemnationem venire poſſet.

Vltimò pro hac parte faciunt *l. 9.* ibi: *Por razon de linage, tit. 7. & l. 2.* ibi: *Doquier que el ſeñorio ovieren por linage, mayormẽte en España, tit. 15. par. 2.*

30 Hanc ſecundam ſententiam, † vt Regnum non hereditario, ſed ſanguinis iure deferatur, probant *gloſſa, verbo dignitate, in cap. ſcripſit nobis 27. q. 2. Oldrad. conſ. 224. nu. 27. verſic. Hoc autem ius, & num. 28. Bald. in l. Deo nobis, §. hoc etiam, n. 4. verſ. Quartò nota, C. de Epiſcopis, & Clericis, & in l. data opera, num. 20. verſic. Et hoc in omni iuriſdictione, C. de his qui accuſa. non poſſunt, & in l ſi a. in fin. C. de teſtament. milit. & in c. 1. num. 6. verſic. Et idem in Regno, de feudo Marchiæ, Ioannes de Terra Rubea, Bald. Cardinalis Alex. Abbas, Guillelmus Benedictus, Crotus, Palacios Rubios, Pariſienſis modernus damnatus,* & alij relati per *Auendanum in l. 40. Tauri, gl. 1. n. 6. Alex conſ. 10. n. 4. lib. 5. Dec. cõſ. 85. n. 3. Corſetus de poteſtate Regia, 5. parte, qu. 108. Martinus Freccia lib. 2. feudorum, differentia 10. Lara, in l. ſi quis à liberis, §. idem reſcripſit, num. 136. ff. de liber. agnoſcend. Ferdinand. Vazquez lib. 3. de ſucceſſionum creatione, §. 26. n. 86. & 90. Molina lib. 1. de Hiſpanorum primogen. cap. 8. nu. 9. & lib. 3. cap. 6. nu. 9. Mieres 4. parte de maioratibus, quæſt. 1. n. 47. & ſeq. & iuxta editionem vltimam à nu. 192. vbi nu. 196. & ſeq.* alios citat, & cum aliis *dominus don Ioannes del Caſtillo lib. 3.* [illegible]

tidia-

Digitized by Google

tidiana.controuerſiarum iuris,capite 19.à nu.117.

31 Vndè † in Regni ſucceſſione non eſt locus repræſentationi ſecundum *Cuiacium lib.2.feudorum,tit.11.col.709.Hothomanum libro quæſtionum illuſtrium,quæſtion.3.Emanuel.coſt.in 3.parte de Regni ſucceſſione, num.30.* & omnes illos, qui in ſucceſſione indiuidua pro patruo cōtrà nepotem reſponderunt, & eos retuli ſupra *lib.2.cap.3.num.2.*

32 Non obſtant † fundamenta contraria: & non primum ex dicto *cap. licèt 6. de voto & voti redemptione*: nam omiſſis intellectibus,de quibus poſt alios late *Molina lib. 1. de Hiſpanorum primogenijs, cap.9.à num. 3. verſic. Nec his obſtat, Auendan.in l.40.Tauri , gloſſa 1. à num.76.vſque in finem, & Ioannes Garſia de expenſis, cap.16.à num.* 32. Ad verum intellectum ſupponendum eſt , Regem Hungariæ manu militari Terram ſanctam perſonaliter viſitare euouiſſe , & ſic votum abſolutè non perſonale,ſed mixtum , partim perſonale, & partim fuiſſe reale propter ſumptus faciendos,quod ex hac tantum parte poſt mortem obligat heredes,*Paludan.in lib.4. ſententiarum, diſtinctione,38. quæſtione 3. articulo 3. num. 19. & 20.Diu.Anton.2.parte,tit.11.cap.2.§.5.Azor. lib.11.inſtitut.moralium,cap.15.qu.15.& cum alijs Sanchez lib.4. Decalogi,cap.15.num.30.& 31.*

33 Rex tamen † dum vixit dicto voto non ſatisfacit , quapropter in extremis poſitus ex tribus ſuperſtitibus filijs fidei Andreæ Ducis ſecundi & fratris in Regno ſucceſſoris ſub maledictione commiſit , vt illud exequeretur; Andreas vero ſine vlla dilatione votum impleturum promiſit: mortuo patre fratri ſuo primogenito & Regni ſucceſſori bellum intulit, quod cum Pontifex Innocentius intelligeret,illi præcepit vt vſq; ad ſanctæ Crucis exaltationis feſtum cum exercitu Terram ſanctam adiret , & votum adimpleret, & ſtatim ſubdit:*Ne,ſi onus tibi à patre iniunctum, & à te ſponte ſuſceptum, occaſione qualibet detractaueris , paterna te reddas ſucceſſione indignum , & hereditatis emolumento priueris , cuius recuſas onera ſupportare. Sciturus ex tunc anathematis vinculo te ſubiacere , & iure quod tibi , ſi dictus Rex ſine prole decederet,in Regno Hungariæ competebat ordine genituræ priuandum , & Regnum ipſum ad minorem fratrem tuum , appellatione poſtpoſita deuoluendum*. Hactenus *Innocentius* , & conſtat ex ſecundo tomo operum *Innocentij lib. 1.epiſtolarum , epiſtola* 10. Ex qua deſumpta eſt Decretalis in dicto cap. licèt , vt patet ex integra *Anton.Auguſtini, & Ant.Cōtij*

34 Hoc † ſuppoſito , textus ille præcipuas duas continet deciſiones , & pœnas : prior, qua filius hereditate paterna, hoc eſt, Ducatu ſibi ex hereditate paterna acquiſito priuatur,& imponitur a verſicul. *Ne ſi onus,* vſque ad verſiculum , *Sciturus* , excluſiue . Ibi autem Innocentius paternæ ſucceſſionis & hereditatis nomine non Hungariæ Regnum, quod ad fratrem maiorem pertinebat , ſed bona libera, & Ducatum à patre relictum intelligebat .

35 Hæc pœna prima † limitanda videtur , vt in legitima non procedat , qua , cum non à patre, ſed à lege eam accipiat , filius priuandus non eſt *l.ſi arrogator. 22.ff. de adoptionibus, l.vnū ex familia. 67.§.1.& 9. ſed ſi fundum,ff.de legatis 2.Authentic. hoc amplius,vbi Bald. nu.7. C. de fideicommiſſis* , & loquētes in terminis d. *cap. licèt cum Segura & alijs Couar. in cap.ſi heredes,num.9.de teſtamentis,*& cum multis,*Molina lib.1.de Hiſpanorum primogenijs,cap.9.nu.6. Gregor.Lopez in l.fin.in fine, tit.8.par.1. Angles in floribus.Theologic.quæſtion. vnica de voto,art. 2.poſt 13. difficultatē,dubio 1.in fine,Manuel Rodriguez tomo 2.ſummæ,cap. 99.n.11.& Sanchez dicto cap.15.n.38.* Quidquid contrarium malè dicat *Nauar.lib.3.conſil.tit.de voto,in editione 1.conſ.13.numer.4. & in 2.conſ.16.numer.4.*

36 Et confirmatur:†nam filius, cui pater tertiā & quintam bonorum partem prælegauit , licèt propter neglectam patris voluntatem quinto priuari debeat, tertio tamen priuandus non eſt . *Segura in l.3.§.fin.à n.105. ff. de liberis & poſthum.* quem ſequitur *Couar. dicto num.9.* quia in noſtra Hiſpania omnia patris bona excepto eorum quinto cenſētur filiorū legitima, *l.9.tit.5.lib.3. Fori.l.9. & 12.Tauri, l.11.tit.6. lib.5. Recop.* Anton. *Gomez in l. 17. Tauri.num.1.Baeza de non meliorandis,c.1.n.17. & 19. & cap.9. n. 8. & 44. Molina lib.2. de Hiſpanor.primogen.cap.11.n.3. & Gutierrez de iurament.confirmat.1.part.cap.9.n.17.*

37 Licet limitationis doctrina † in ſe vera ſit , niſi quatenus abſolutè dicit filium patris voluntatem adimplere reluctantem quinto tantum,& non tertio eſſe priuandum: quia diſtinguendum eſt ; aut filius eſt vnicus, & tunc procedit dicta doctrina ; aut alios habet fratres , & tunc licet reſpectu extraneorum tertium bonorum ſit legitima, quoniam filijs neceſſariò relinqui debet, reſpectu tamen filiorum legitima non cenſetur; cum poſſit pater quem voluerit eligere , vt tradit *Ioan.Lop.in l.27.Tauri.nu.10.in fine & Matienco in l.11.gloſſ.1.num.2,tit.6.lib.5.Recopil.*Nihilominus magis reſoluendum eſt filiū a iudice monitum & patris voluntatem non adimplentem non ſolum bonorum quinta, ſed etiam tertia parte eſſe priuandum, quæ cæteris fratribus & coheredibus applicabitur,iuxta dictam *Authen.hoc amplius.* Nec tūc obſtabit dictus §. *ſed ſi fundum* , quoniam de neceſſaria electione loquitur, non vero de voluntaria, ad quam pater non cogitur. Sed

38 vtcunque ſit,†in terminis dicti *cap. licèt* Andreas Dux legitima priuandus eſt,quia ipſe

ſe ad votnm paternum implendum aſtrinxit
expreſsè,vt paret ibi: *Et id,aſſumpto Crucis ſi-
gnaculo te ſine dilatione adimpleturum eſſe promi-
ſiſti:*& ibi:*Ne ſi onus tibi à patre iniunctum,& à
te ſponte ſuſceptum:*& ibi: *Debitum accepta Cru-
cis exſoluens propoſitum iter arripias.* Et ſic ta-
tione iſtius ſuſceptæ voluntatis non ſolum
cenſuris, vt dicunt,*Innocen. num.vnico, verbo,
promiſiſti, Hoſtienſ.n.7. Io: Andr.num.4.Ant. de
Butr.nu.7.Abb.n.ſi.& Cardin.nu.3.notab.4.in d.
c.licèt,Syluest.in ſumma,verbo,votū, 2.q.11.d.2.
Palacios, d. diſtinction.38.diſputat.1. poſt 8.con-
cluſion. folio 842.colum. 2.Azor.dicta quæſt.15.
in fine,& Sanchez d.cap. 15.num. 26.* Verum
39 etiam legitimepriuatione compellendus eſt,
cum in ea cōſentiente filio grauamē imponi
poſſit, latè poſt alios *Roderic. Suarez in.l.quo
niam in priorbus ampliat.10.in l.10.à num.27.C.
de inoſſicioſo teſtamento,& Molina lib.2. de Hiſ-
panor.primogen.cap.3. num.7.* Imo etſi heredi-
tatem non adierit, independenter tamen ab
hereditate promiſerit,ſua ita aſtingitur pro
miſsione,vt votum adimplere compellendus
eſſet,ſecundum *Hoſtienſ. in ſumma,tit,de voto,
numer.15. Henric. in dicto cap. licèt, numer. 12.
Abulenſem in cap.30.Numerorum,quæſtione 98.
Diuum Antoninum dict.§.5.in fine, Tabienam in
ſumma,verbo,votum,3.quæſt.6.num.7.Palacios,
vbi ſuprà.* Hactenus de prima textus deciſio-
ne, quæ vt dixi, durat vſque ad verſiculum,
Scitur us.
40 Ab eo autem verſiculo † ſecunda apponi-
tur pœna, & inquit Romanus *Pontifex Inno-
centius* vltra anathematis vinculum filium il-
lum eſſe priuandum iure & ſpe ſibi compe-
tente ad Regni ſucceſsionem , ſi Rex Hun-
gariæ(frater ſcilicet maior ſuus , qui in Re-
gno ſucceſſerat) ſine prole decederet , ſi vo-
tum non adimpleuerit . Hoc autem dum *In-
nocentius* affirmat,nullo pacto ex ipſo colligi
poteſt Regnum hereditario iure deferri.Tum
quia cōtrarium, ſcilicet iure ſanguinis defer-
ri, ex ſuprà dictis conſtat ; tum etiam , quia
huiuſmodi pœna non imponitur propter vo-
tum non impletum , ſed quia metipſe filius
expreſsè & ſpontaneè ad illud implendum ſe
obligauit, vt tribus in locis idē textus dixit ,
& poſt alios rectè ponderauit *Molin. d.cap.9.
num.5.* omneſque in effectu vel hac vel illa
41 via eo tendunt. Id autem impleri † & pro-
miſſa ſeruari maximè neceſſarium erat ad
bonum commune . & Catholicam Religio-
nem ſeruandam, vt terra illa ſancta ab infide-
libus vindicaretur propter fidelium ibi de-
gentium periculum , & propter aliorum de-
uotiònem : quam ob cauſam Innocentius il-
lius Decretalis auctor multos Reges, Duces,
& totum populum Chriſtianum ad illam ex-
pugnationem conuocauit, ideoque Reges
omnes , & Principes ab eo vocati obtempe-
rare tenebantur.Et totum hoc ſpiritualis po-
teſtas in ordine ad ſpiritualia efficere potuit,
vt extra illam neceſſitatem non potuiſſet
Regno priuari propter votum non impletū,
quod potius commutandum videretur ex iu-
ſta cauſa , *cap. magnæ 7.& ſeq. de voto & voti
redemptione.* Sic dictum *capitulum,licèt,*intelli-
gunt *Hoſtienſ,col.4.Ioan. Andr.col.2.& 3. Bu-
trius num.16.Cardinalis num.4.verſ.Secundo op-
pone in d.c.licèt, Pater Ludouic. Molin.tom. 3.de
iuſtitia & iure,diſputatione 626.num.8.& domi-
nus don Ioannes del Caſtillo libro 3. quotidian.
controuerſ.iuris,cap.19.num.24.*
Non obſtat ſecundum argumentum ex di-
cto *cap.grādi 2.de ſupplenda negligentia Prælato-
rum lib.6.*quia imò textus ille pro noſtra par-
te adductus fuit ſupra *num.21.& 22.* vbi de
vero eius intellectu tractaui.
42 Tertium † contrarium argumentum mi-
nus obſtat:quia reſpondetur omnia illic ad-
ducta procedere iuxta contrariam opinionē
dicentem Regni ſucceſſionem eſſe heredita-
riam , cuius contrarium ſupra probatum re-
manet à *num.16.*Et quæ in dicto argumento
dicta ſunt , nullo modo procedere poſſunt.
Et quod attinet ad cauſam exheredationis,
adde quæ tradidit *Gregor. Lop. in l.9.gloſſ.2.
tit. 7. par.2.* dicens,ſe melius & piè dubitare
quam temerè definire velle . Sed ſine dubio
verius eſt filium Regis primogenitum à patre
43 exheredatum non priuari Regno † quod
iure ſanguinis defertur,vt dicunt omnes qui
noſtram ſententiam defendunt , & loquens
de ſucceſſione maioratus iure ſanguinis de-
lata,*Peralta in l.3. §.qui fideicommiſſ.n.86.ff.de
heredib. inſtituend, Padil.in l.vnū ex famil.§.ſi de
Falcid.n.16.& ſeq.ff.de legat.2.Pariſienſ.modern.
damnat.in cōſuetud.Pariſiēſ.tit.1.§.8.gl.3.à n.10
Ant.Gomez in l.40.Tauri ,n.71.& Molin. lib.1.
de Hiſpanor. primog. cap.9.num. 2.* Et *legi ſi ex
patronis. 10.§.Iulianus.ff. de bonis libertor.* pro
contraria parte à *Gregor. Lop.* ponderatæ,re-
ſpondetur infrà *hoc lib. cap.19.à numer.30.&
numer.61.*
44 Non obſtat † quartum argumentum,quia
reſpondetur poteſtatem regnandi à iure gen-
tium deriuari,ſi conſideretur Regnum quod
iure electionis defertur ; at ſi conſideretur.
quod iure ſucceſsionis defertur, huiuſmodi
poteſtas delata fuit à populo eo tempore
quo iam iure ciuili ſucceſsio iure ſanguinis
cognita erat:cum ſucceſsio ab inteſtato non
à iure gētium, ſed ciuili tantum fuerit intro-
ducta,vt eleganter probat *Anton. Faber in 1.
parte Iuriſprudentiæ Papinianeæ, tit.2. princip.
4.illatione 2.*Ideoque quaſi à lege introducta,
propriè legitima nuncupatur , vt dixi ſupra
*hoc capite,numero 8. Anton. Faber dicta illation.
2.* Atque ita ceſſant adducta in dicto argu-
mento. Nec obſtat, quòd vbi non conſtat de
modo

modo quo aliqua bona deferuntur, ſucceſſio hereditaria præſumatur: quia reſpondetur in propoſito de intentione populi conſtare, qui iure ſanguinis voluit ſucceſſionem deferre proximioribus de familia illius, qui primus à populo Rex creatus fuit.

45 Argumentum † quintum ex *l.4. tit.15. par.2.* non obſtat: nam cùm *l.2.d.tit.15.* Regnorum ſucceſsionem iure ſanguinis & generis deferri expreſsè probet, nihil aliud ibi agit quàm præſcribere, quo ordine, & regula in eis ſuccedendum ſit, nullo modo ſuaderi poteſt, quòd ſtatim atque incontinenti in alia lege ſequente diſponatur, eorundem Regnorum ſucceſsionem iure hereditario deferri, maximè, quoniam in eadem lege ſcriptum eſt: *Pero eſto deue ſer fecho de manera que no mengue el ſeñorio, aſſi come vendiendo ò enagenando los bienes d l. que ſono come rayzes del Reyno, mas puedolo fazer de las otras coſas muebles que ouiere*: Et ſic apertè ſentit lex ipſa 4. quòd in proprietate bonorum Regni, ſanguinis & non hereditario iure ſucceditur, quamuis in alijs bonis mobilibus ſecus ſit, quæ non ſunt radices Regni, vt dixit *Pelaez à Mierres in 4. parte de maioratibus, quæſtione 1. nu. 50. alias iuxta editionem vltimam, num. 211.* Et ſi

46 Regni dominium † diuidi aut alienari à ſucceſſore non poteſt, quis tunc affirmabit Regni ſucceſſorem hereditario iure ſuccedere, atque creditoribus hereditarijs tanquam defuncti Regis heredem obſtrictum eſſe; cùm verè ipſius perſonam reſpectu ſucceſſionis eius non repræſentet, nec vniuerſalis aut particularis defuncti ſucceſſor dici poſſit: non ergo ſuſtineri poterunt ea quæ aduerſus cōmunem interpretum huius Regni ſententiam conſtanter defendunt *Ioannes Garſia de expenſis, cap. 16. à num. 15. & Velazquez de Auendan. in l. Tauri, gloſſa 1. à num. 22.* ſemper contendentes Regnum non iure ſanguinis, ſed hereditario deferri, & aliarum legum Partitarum verum ſenſum retorquentes.

47 Ad dictum † *l.4. Partitæ* reſpondetur, quòd procedat, quando Regni ſucceſſor ſimul heres extitit Regi defuncto in alijs bonis patrimonialibus, atque ita tanquam heres defuncti debita ſoluere cogitur, quæ ſolutio ſuadetur ex verbis *dictæ l.4.* ibi: *Finca en ſu lugar, y bereda ſus bienes*, & iuxta hanc interpretationem verba illa: *por bien eſtanza*, referuntur ad ſolius Regni ſucceſſorem, vt is de honeſtate, & non de iuris rigore debita defuncti Regis ſoluere teneatur: nam Regi Hiſpaniæ nimis eſſet verecūdū dicere, quòd non teneatur ad debita prædeceſſoris, quia ei heredes non extiterunt, quamuis hæc allegatio in quolibet alio maioratus ſucceſſore admittatur, *Bald. conſ. 271. lib. 1. Alexan. conſ. 29. num. 13. lib. 1. Modernus Pariſienſ. in conſuetudinibus Pariſienſ. tit. 1. §. 11. num. 4. Greg. Lop. in dicta l.4. gloſ. 1. Burgos de Paz in proœmio legum tauri, num. 101. Anton. Gomez in l.4. Tauri, num. 71. Padilla in l. vnum ex familia, §. ſi de Falcidia, num. 7. ff. de legat. 2. Coſta de patruo & nepote 3. parte, num. 11. Molina lib. 1. de Hiſpanor. primog. cap. 10. per totum, & Matienco in l.6. gloſ. 3. num. 17. tit. 7. lib. 5. Recopil.* Quemadmodum etiam

48 priuati honeſtè vtantur beneficio inuentarij, ne vltra vires hereditatias teneantur, *l. vltim. §. etſi præfatam, C. de iure deliberandi, Doctores in l. cùm à matre, C. de rei vendicat.* Regibus tamen verecundum eſt huiuſmodi vti beneficio, vt eleganter tradit *Oldrad. conſ. 94. num. 22.* ex eo dicens Reges Aragoniæ nunquam tali vſos fuiſſe beneficio, iuxta quæ dicendum videtur verba illa: *Por bien eſtanca*: ad ſolius Regni ſucceſſorem, & illa: *Por derecho*, ad Regis ſucceſſorem, qui ei in bonis liberis heres extitit, eſſe referenda: hic enim de iuris rigore debita ſoluere tenetur. Hanc interpretationem tenent *Gregor. Lop. in dicta gloſ. 1. in principio, Molina dicto cap. 10. num. 30. in principio, & Auendan. in l. 46. Tauri, gloſſa 9. numero 13.*

49 Sed interpretatio iſta † ſuſtineri non poteſt propter illa verba *d. l. 4.* ibi: *Pero eſto deue ſer fecho de manera que no mengue el Señorio, aſſi come vendiendo, ò enagenando los bienes del, que ſon como rayzes del Reyno, mas puedelo fazer de las otras coſas muebles, que ouiere*: vbi poſtquam lex Regi ſoluendi debita prædeceſſoris neceſſitatem impoſuit, ſubiungit eam ſolutionem ex bonis mobilibus, non verò ex venditione immobilium ipſius Regni eſſe faciendam: quæ prohibitio inepta erat, & indigna, vt à Partitarum conditoribus ſcriberetur, ſi ſucceſſor, qui Regi defuncto heres non fuit, de iuris rigore ad ſoluenda debita teneretur. Et ſic ſuprà dictam interpretationem reprobat *Ioannes Garſia dicto cap. 16. num. 15. verſ. Sed hæ interpretationes.*

50 Quapropter † idem *Gregor. Lop. in gloſ. 1. in princip. Ant. Gom. l. 40. Tauri. num. 72. & Molina lib. 3. de Hiſpanor. primog. cap. 6. num. 12. in fin.* contendunt, debita illa in Regni vtilitatem eſſe contracta, quo caſu ſucceſſor ea ſoluere tenetur, quamuis Regis defuncti nullo modo heres exiſtat: pro qua ſententia facit textus in *cap. 1. de ſolutionibus*, ibi: *Pro Eccleſiæ vtilitate contracta.*

51 Iſta ſolutio † diuinatoria eſt, & ab illius deciſione aliena. Confunditur etiam ex eo quòd debita in maioratus vtilitatem contracta à ſucceſſore non eſſe ſoluenda, vt probant *Gregor. Lopez in l. 41. gloſ. 5. tit. 28. parte 3. Molina dicto cap. 10. num. 17. Matienço in dicta gloſ. 3. n. 9. Velazquez de Auendan. in l. 46. Tauri, gloſſa 9. à nu. 13.* omnes per dictam *l. 46. Tauri*, quam ad bona Regia extendit *Molina d. lib. 1.*

ca.3.num.27. & Burgos de paz iunior in quæſt.
ciuili 6.num.44. Quicquid in contrarium di-
cant Ioan. Lop. in rubr. de donationib. inter vir. &
vxor. §.62.num.15. & ſeq. Gomez Arias in l.44.
Tauri, num.28. Couar.2, parte de ſponſalibus, cap.
7.§.1.nu.9. & Pinel. in l.1.2. parte, num.71. C. de
bonis maternis.

52 Quare † vltimo loco poſt Gregorium Lo-
pez, Anton. Gomez. Peraltam, & Padillam tenet
Molina dicto cap.10. nu. 30. & dicto cap.6.num.
11. dicta l.4. Partita de honeſtate, non vero de
rigore procedere. Sed contra hoc inſurgit
Ioannes Garſia dicto cap.16.n.15. dicens legem
illam non de honeſtate, ſed iuris rigore pro-
cedere propter eiuſdem verba illa: Tenudo es
por derecho. Sed reſpondendum eſt, quādā eſſe
allegationem, quæ honeſtate & æquitate na-
turali nititur, cui iuſtum & æquum eſt quē-
libet bonum virum ſatisfacere. Connan. lib.
5. commentarior. cap.8.num.2. in fin. Vaconius à
Vacuna declarat. iur. ciuil. lib.1. declarat.17.num.6
& declarat.21. à num.17. Duaren. ad tit. de obli-
gation. & actionib. cap.2. & ad titulum de condi-
ctione indebiti, cap. 6. Charondas lib.1. veroſimi-
lium, cap.19. & Donel. lib.12. commentar. ius. ciu.
53 cap.2.§.1. Et licèt effectus aliquos † hæc
obligatio naturalis habeat, de quibus Docto-
res in l. ex hoc iure, ff. de iuſtitia & iure, Pichar.
infrà referendus à num.40. Donel. d.c.2.§. reſtat.
neceſſitas, & §. ſeq. & Vulteius lib.1. Iuriſpruden-
tia Roman. c.26. à n.17. nullo modo virtute di-
ctæ obligationis adſtringimur, & compelli-
mur ad faciendum vel dandum, quia actione
caret; gloſſa, Bart. & Doctore, in l.1. ff. de con-
dictione indebiti. Pichard. in rubrica inſtit. de obli-
gationibus, Vigelius lib.15. methodi iuris ciuilis c.
1. verſ. Tertium naturalis obligationis, Donel. d.c.
2.§.1. & Vulteius d.c.26.n.16. Cū multa æquū
& honeſtū eſt facere, ad quæ cōpelli nō poſ-
ſumus, Vaconius à Vacuna declarationū iuris lib.
54 5. declarat.67.nu.10. De hac obligatione † &
& iure intelligenda ſunt prædicta verba: Te-
nudo es por derecho. quaſi diceret, æquum, iu-
ſtum, & rationi conſētaneum eſt; in quo ſen-
ſu intelligitur l.2. dicto tit.15. part. ibi: Por de-
recho deue ſer mas amado dellos, & ibi: E tuuie-
ron por derecho que el ſeñorio del Reyno: & ta-
men in tota legis ſerie non agitur de aliquo
iure ciuili, ſed dumtaxat de iure naturali
conſentaneo: & inquit lex illa: Por derecho,
ad ſignificandum illud iuſtum & rationi con-
ueniens eſſe: eodem modo intelligenda eſt
55 l.42. tit.13. p.3. Vnde † in dicta l.4. Partita ſic
accipi, & Regni ſucceſſorem ex bono &
æquo, & quaſi quodam æquitatis vinculo le-
giſlatorem velle ad debita Regis defuncti
ſoluenda obligare, non verò ad id præciſe
vinculo aliquo ciuili adſtrictum ipſum eſſe
ſucceſſorem, euidentiſſimè ex eo probatur,
quod ibi præcipuè id præſcribere intendit
legiſlator, quòd Regni ſucceſſor in defuncti
Regis honorē facere tenetur: ex titulo enim,
cui lex ipſa ſubiacet, conſtat manifeſtè, Et
56 cùm † in l.1. eiuſdem tituli dictum eſſet, qua-
liter deberet prius filius maior cuſtodiri, & in
l.2: quis ſit iſte filius maior, cui Regni ſucceſ-
ſio defertur, & in l.3. quales oporteat eſſe
tutores, & curatores impuberis Regis, modo
in dicta l.4. ſequente oſtenditur, quid debeat
fieri ab his tutoribus & curatoribus, & ab ip-
ſo Rege, ſi iam ætate maior eſſet, & ſic ſcribi-
tur: Tenudo es por derecho è por bien eſtanza de
fazer eſtas coſas por el Rey finado, aſſi come en
dar limoſinas por ſu anima, è fazer dezir miſſas, è
otras oraciones, rogando à Dios que le aya mer-
ced. E otroſi en pagar ſus debdas, è en cumplir
ſus mandas, e en fazer algo à los ſuyos, que lo
ouieren meneſter, que non finquen deſamparados.
E otroſi en fazer guardar ſu fama, aſſi que los que
en ſu vida non dixeron mal del, non lo digan en ſu
muerte. Verba ſanè hæc ſic accipienda ſunt,
vt dixi, & ex ſequentibus verbis clarè demon-
ſtratur, ibi: E ſegund juſticia è derecho, como
querria que fizieſſen d el en ſu muerte, aſſi lo deue
el fazer, por la anima del finado, pues que finca en
57 ſu lugar. Ex his namque † non potuit aper-
tius oſtendi, legiſlatorem ſemper intelligere
de eo iure, quod ſupradictum eſt, ſcilicet
æquo, iuſto, & quod iure naturæ, ac lege Euā-
gelica præcipitur, vt quod quiſque vult ſibi
fieri, teneatur alijs facere, Matthæi cap.7. verſ.
12. princip. diſtinctione 1. Non ergo poſſunt præ-
fata verba: Tenudo es por derecho, ad aliquid
ius ciuile, ſed ad prædictum ius referri, maxi-
mè propter ſequentia verba: E faziendolo aſſi,
eſtar le ha muy bien, que quantos lo oyeren lo pre-
cieran mas porende, è le ternan por mas leal, è de-
mas, aurà ſiempre buena fiuzia, que los que here-
daren lo ſuyo, anſi faran por el quando finare. Qui-
bus equidem patet in lege illa nunquam de
aliquo iure ſtricto, aut coerciuè præcipiente,
ſed tantùm de eo tractari, quo, vt ſæpè di-
58 ctum eſt, conſulitur. Eò magis, † quia cùm
Regni ſucceſſorem ad debita prædeceſſoris
perſoluenda teneri nullibi antea fuiſſet di-
ſpoſitum, minimè lex illa ad aliud ius ſe po-
tuit referri quàm ad id, quod nunquam alia
lege latum aut ſancitum erat. Et ſic neceſ-
ſariò debent referri verba prædicta: Ca de-
recho es, ad proprium Alfonſi deſiderium,
qui ex bono & æquo voluit nouo ſuo iure
Regni ſucceſſorem ad debita perſoluenda
adſtringere. Et cùm ſciret ipſum ſucceſſo-
rem de iuris rigore ad id non teneri, lata
iam illa lege, in ſuo teſtamento prohibuit
corpus ſuum ſepeliri, donec omnibus ſuis
creditoribus ſatisfactum foret; & eiſdem
ferè verbis vſus fuit, quibus in dicta l.4. vti-
tur: quod quidem ſuperfluè & otiosè effi-
ceret, ſi Regni ſucceſſor de iure ad onus de-
bi-

bitorum teneri poſſet, vt ipſe cupiebat. Ad
59 ius autem † commune verba illa aliquo pacto referri nequeunt, cùm iure aliquo communi id ſancitum non eſſet, nec aliqua lege Regni ſucceſſor ad prædeceſſoris debita ſoluenda eſſet obligatus: quod ſi ex generalibus & veriſſimis alijs iuris communis principiis, & regulis certiſſimis, rem ipſam metiamur, plenum quoque idem erit, vtpote cùm Regni ſucceſſor ab vltimo Rege prædefuncto Regnum non accipiat, & ſic nec aliquod onus ex eiuſdem diſpoſitione debeat ſubire, *l.3.ff.de interdictis & relegatis, l.ſi arrogator.22. ff.de adoptionib. l. vnum ex familia.76.§.1.ff.de legat.2. Doctores relati ſuprà num.47.*

60 Eo etiam, † quòd in dicta *l.4.Partitæ* quamplurima exprimuntur, atque ſucceſſori Regi imponuntur, ad quæ nec etiam heredes de iuris rigore tenentur, & ſic ea etiam ſtatuuntur, quæ honeſta ſunt, & decent Reges. Et iuris apicibus atque ſubtilitatibus nõ inſpectis, quæ verecundiam, honeſtatem naturalẽ, & pudorem præſeferunt, acſi iure ſtatuta fuiſſent, Regibus ſucceſſoribus iniunguntur, & adijcitur: *Onde el Rey que eſto non fizieſſe, auerloian per enatio, è por deſmeſſurado, è aun por tortizero*: quæ præfatum aſſumptum clariſſimè probant. Ita eleganter verba illa; *Tenudo es por derecho*, interpretatur dominus *don Ioannes del Caſtillo lib.3. quotidianar.controuerſiar.iur.cap.19.num.127.*

61 Vltimò, † non obſtant aliæ leges Partitarum adductæ ſuprà *num.13.* quibus *Velazq.de Auendan. & Ioannes Garſia* contendunt Regni ſucceſſionem iure hereditario deferri, eò quòd leges ipſæ, cùm de Regni ſucceſſione ſermonem inſtituunt, vtuntur verbo *Heredar*, & verbo *Herederos*. Verè namque leges ipſæ id non probant, nec ad hereditariam ſucceſſionem prouenientem ex reſtamentaria defuncti diſpoſitione, vel legis ab inteſtato, ſed ad generis, & ſanguinis ſucceſsionem referũtur, quo iure in Regno ſuccedi expreſſum eſt, & in dicta *l.2.tit.15.parte 2.* vbi in Hiſpania Regna deferri, *por linage*, hoc eſt, iure ſanguinis dicitur, & ſic ex illa lege aliæ leges intelligi ac declarari debent: & dum verbis prædictis vtuntur iuxta ſubiectam materiam accipi, & ad eum ſucceſsionis modum, qui iam explicatus erat in dicta *l.2.* id eſt, *por linage, ſangre, mayoria*, & primogenitura referenda
62 ſunt. Intelligi† quoq; debet iuxta cõmunem loquendi vſum, iuxta quem communiter verbo, *heredar*, & verbo *herederos*, omnes vtimur pro genere ſucceſsionis, ſiue ea ſit hereditaria, ſiue ſanguinis. & ſic quamuis iure hereditario quis non ſuccedat, ſed iure ſanguinis, vt in maioratibus contingit, vulgò dicitur: *Que heredò vn maiorazgo, ò vna hazienda*, Quod Segura in *l.cùm patronus, num.44.ff.de legatis 2.* rectè animaduertit, & dicit, quòd verbum, *Heredar*, non ſumitur pro titulo inſtitutionis, ſiue pro ſucceſsione hereditaria, ſed pro ordine dumtaxat ſucceſsionis. Cùm
63 iure etiam communi † heres dici ſoleat, qui iure tantùm ſanguinis ſuccedit, *Socin. conſ. 102.num.6.& 7.lib.3.* nam verbum, *heres*, duobus modis dicitur, hereditatis ſcilicet, & ſanguinis, ex *Innocentio in rubr. de iurepatronatus, num.4. Bald.in cap.1.num.7.de eo, qui ſibi & heredibus ſuis maſculis, in vſibus feudorũ, Chaſſan. neus in conſuetudin. Burgundiæ, rubr. 7.des ſucceſſions, §.2.num.3. Marcus Antonius Natta conſ. 128.num.3. volum. 2.* & latiùs *Roland.à Valle conſil.3.à num.10.lib.4.* Idcircò eadem met *l.2. Partitæ* non vtitur ſemper illo verbo, *heredar*, ſed aliis verbis, quæ generis & ſanguinis ſucceſsioni omnino conueniunt, vt conſtat ibi: *Tuuieron por derecho, que el ſeñorio del Reyno no lo ouuieſſe ſinõ el fijo mayor*, & ibi: *Do quier que el ſeñorio ouuiron por linage.*

64 Sed vt in ſpecie loquamur, † & legibus adductis à præcitatis auctoribus ſigillatim reſpondeatur, dicendum eſt, non obſtare *l.7. in fine, tit.1.parte 2.* ibi: *E aun demas, que el Rey lo tiene por heredamiento, e el Emperador por eleccion*: Et *l.8. ſequentem* ibi: *Ca ellos no tan ſolamente ſon ſeñores de ſus tierras, mientras viuen, mas aun à ſus finamientos los pueden dexar à ſus herederos, porque han el ſeñorio por heredad, lo que non pueden hazer los Emperadores, que le ganan por eleccion*. Quia in his legibus, vt ex ipſis colligitur, dumtaxat intendit legiſlator conſtituere ius Regis in Regno ſuo, & apponere differentiam inter Reges & Imperatores quoad ſucceſsionem, vt ſcilicet Reges tranſmittant Regni ſucceſsionem ad poſteros ſuos, & iſto reſpectu dicitur: *Que los Reyes han el ſeñorio por heredamiento*: quia non eſt neceſſaria electio, vt eiuſdem Regnum deferatur, quæ in Imperatoribus neceſſaria eſt. Non verò eo reſpectu, quòd iure hereditario dicantur ſuccedere; id ſiquidem compertum eſt, dici non poſſe, extante deciſione dictæ *l. 2.tit.15.parte 2.* Ita ſanè ex *Doctoribus* prædictas leges explicauit *Pelaez Mieres.4.parte de maioratibus, quæſt.1. num.49. & iuxta editionem nouiſſimam à num.204.* vbi latè proſequitur, & *dominus don Ioannes del Caſtillo d. cap.19.num.*
65 *129.* Vbi in numeris ſequentibus † explicant *l.12.tit.1.p.2.* ibi: *Por heredamiento han ſeñorio los Principes, è los Duques, è los otros grandes ſeñores*: & inquiũt verbũ illud, *por heredamiento*, non eſſe intelligendum de ſucceſſione hereditaria, ſed de ſanguinis ſucceſsione. Quod veriſsimum eſt communi interpretum ſententia dicentium, in maioratibus inferioribus iure ſanguinis, & non hereditario ſuccedi, vt dixi ſuprà *hoc libro, cap.4.num.2.* At lex illa non loquitur in Regni ſucceſsione,

ſed

ſed aliorum inferiorum Principatuum obuenientium à Regali ſucceſsione . Vnde
66 validiſsimum argumentum ex ea deducitur ; nam ſi in illis verbum, *heredamiento*, pro ſucceſsione ſanguinis & generis accipitur, quare in Regni ſucceſsione eodem modo accipiendum non erit ? Et ſic potius retorqueri poterit, nec vllo modo pro his auctoribus adduci, qui deferri Regna iure hereditario ex illa contendunt: quippe cùm in aliis inferioribus maioratibus, in quibus iure ſanguinis ſucceditur, verbum , *heredamiento* , ſic accipiatur, ſic ergo erit, atque æqualiter in Regni ſucceſsione accipiendum , & ad eum ſenſum reducenda, *l. 9. tit. 15. p. 2.* ibi: *La primera es, quando por heredamiento hereda los Reynos*, id eſt, ſucceſsione ſanguinis & generis , vt dictum remanet .

67 Dictis † conuenit *Pater Ludouicus Molina tom. 3. de iuſtitia & iure, diſputatione 626. num. 9. in finalibus verbis, verſ. Ad confirmationem, fol.* 397. vbi dicit, quòd verbum *heredar*, poſitum in *dicta l. 2.* ſumitur latè pro eo quod eſt ſuccedere per mortem alicuius, ſiue titulo heredis, ſiue alio titulo ſuccedatur . Et quod hic modus loquendi frequens eſt in Hiſpano ſermone . Et quòd ſimiliter dicit progenitum, *aun no auer heredado* , *ò auerya heredado*, alios maioratus, in quibus ſucceditur iure ſanguinis, neque habent rationem hereditatis, ſed fideicommiſsi, aut prælegati , aut maioratus .

68 Et licèt † ex dictis affirmandum eſt in Regni ſucceſsione iure communi repræſentationem procedete non poſſe ; in noſtra tamen Hiſpania quamuis non hereditario, ſed iure ſanguinis ſuccedatur, vt probaui, repræſentationi locus non eſt propter *dictam l. 2. tit. 15. p. 2.* ibi: *E aun mandaron que ſi el hijo mayor murieſſe, ante que heredaſſe, ſi dexaſſe fijo ò fija, que ouieſſe de ſu muger legitima , que aquel, ò aquella lo ouieſſe, è non otro ninguno* : vbi loquens de Regni ſucceſsione peculiariter ita prouiſum eſt .

S V M M A R I V M.

1 *Emphyteuſis definitio .*
2 *Emphyteuſis vnde dicatur .*
3 *Emphyteuſis materia , remiſſiuè .*
4 *Emphyteuſis à priuatis conceſſa pro te ſimpliciter ad quoſcunque heredes tranſit .*
5 *In hoc caſu repræſentationi locus eſt in omnibus caſibus, in quibus datur, cùm de ſucceſſione ab inteſtato agitur .*
Emphyteuſis pro te, filijs, & heredibus tuis conceſſa, ad filios tantùm heredes, & non ad extraneos tranſit .
6 *Et in hoc caſu ſi vltimus poſſeſſor ſpecialiter inter liberos diſpoſuit , ceſſat repræſentatio , aut collectiuo nomine , & tunc ſecundùm communem opinionem repræſentatio procedit , ſed ſecundùm veriorem ceſſat .*
7 *Vel ſi inteſtatus deceſſit, repræſentationi locus eſt.*
8 *Emphyteuſis pro te tuiſque liberis ſimpliciter cōceſſa non eſt hereditaria ſecundū communem Doctorum opinionem , & nu. 9. contrarium dic num. 10.*
9 *In hac emphyteuſi minime pater filijs præiudicare poteſt .*
10 *Emphyteuſis pro te & tuis liberis ſimpliciter conceſſa hereditaria eſt ſecundum veriorem opinionem , & repræſentatio procedit, num. 11.*
11 *Pater in dubio filijs ut heredibus , & non vt filijs paciſcitur .*
12 *Emphyteuſis pro te ab Eccleſia ſimpliciter conceſſa finitur, cùm primo inueſtito , & ad filios neque heredes tranſit . Contrarium defenditur num. ſeq.*
13 *Emphyteuſis iſta ex ipſius natura ad filios pertinet , etiamſi de ipſis mentio facta non ſit .*
14 *Emphyteuſis iſta non eſt hereditaria , & ad filios non vt heredes, tranſit, quibus pater non poteſt præiudicare . Contrarium defenditur num. 15.*
15 *Intellectus Nouell. 7. cap. 3. in princip. aliàs authentic. de non alienandis aut permutandis rebus Eccleſiæ §. emphyteuſim; & num. ſeqq.*
16 *Dictio, alter, eſt ſimilium implicatiua & præcedentium declaratiua .*
17 *Emphyteuſis Eccleſiaſtica pro te ſimpliciter conceſſa ad filios & nepotes heredes tranſit; ad extraneos heredes vel pronepotes non tranſit .*
18 *Emphyteuſis pro te & heredibus tuis ab Eccleſia conceſſa ad extraneos heredes tranſit ſecundum vnam opinionem , & num. 19. & 20. ſed contrarium defenditur à num. 21.*
19 *Experientia eſt efficax rerum magiſtra .*
Intellectus Nouellæ 120. cap. 6. §. 1. & num. 21.
20 *Correctio iurium vitanda eſt .*
22 *Concordia iſtarum duarum opinionum reijcitur & num. 23.*
23 *Heredum appellatione in materia ad extraneos non traſitoria non veniunt extranei .*
24 *Emphyteuſis Eccleſiaſtica non ad extraneos, ſed ad deſcendentes heredes ſingulariter tranſit, & num. 25.*
Heredum appellatione intelliguntur heredes ſanguinis, & ſic deſcendentes .
26 *Emphyteuſis Eccleſiaſtica pro te & filijs tuis conceſſa ad extraneos non tranſit, ſed ad deſcendentes tantùm, licet heredes non ſint, & nu. 28.*
27 *In iſta Emphyteuſi Doctores communiter repræſentationem concedunt .*
29 *Emphyteuſis Eccleſiaſtica pro te & filijs tuis conceſſa ad liberos tantùm heredes tranſit .*
30 *Viuentis nemo eſt heres .*
In caſu de quo ſuprà numero præcedente filius poſt patrem ordine ſucceſſiuo admittitur .
31 *Notarius abſenti & ignoranti ſtipulatur .*
32 *Serui publici ſtipulabantur illis, in quorum po-*

te-

teſtate non erant.

33 *Notarius abſenti ſtipulari non poteſt, & ſi poſſet, eſſet intelligendum in actibus iudicialibus.*

34 *Notarius, quādo abſenti poſſet ſtipulari, eſſet caſu quo ille, cui ſtipulatur, ſibi poſſet ſtipulari, alioquin non. Ex quo infert, num. 39.*
Filius quod acquirit, patri acquirit.

35 *Vox filij in ſtipulationibus eſt vox patris.*
Stipulatio conditionalis à filio facta patri acquiritur, etſi exiſtentis conditionis tempore à patria poteſtate ſit liberatus.

36 *Cur diuerſum in legatis conditionalibus, remiſſiue.*

37 *Notarius ſi filio poſſet ſtipulari in emphyteuſi conceſſa pro te & filijs tuis, ſimul & eodem tempore filius cum patre admitteretur, & non ordine ſucceſſiuo, quod falſum eſt.*

38 *Stipulatio paterna, vt poſt mortem ſuam filijs vel nepotibus ſuis aliquid detur, producit tantùm actionem vtilem.*
Stipulatio à filio concepta, vt poſt mortem paternam ſibi detur, cur in libris noſtris non eſt propoſita.

39 *Filius cum iure vel poſt mortem patris ſibi non poſſit ſtipulari, minus poterit Notarius.*

40 *Cornei fundamento ſatisfit.*

41 *Emphyteuſis Eccleſiaſtica pro te, filijs & heredibus, aut pro te, deſcendentibus & heredibus conceſſa ad filios, licèt heredes non ſint. & ad extraneos herades tranſit, num. ſeqq. vide n. 44.*

42 *Dictio,* Et, *inter diuerſa apponitur. Declaratur numero 47.*

43 *Et eſt ampliatiua & extenſiua.*

44 *Emphyteuſis Eccleſiaſtica, de qua ſuprà num. 41: hereditaria eſt, & ad extraneos non pertinet.*

45 *Dictio,* Et. *eſt repetitiua qualitatum, & præcedentium, & declarat præcedentem partem.*

46 *Doctores referuntur, qui defendunt concluſionem, de qua num. 44.*

48 *Pater iure Regio ſtipulatur filio vti extraneo.*
An in emphyteuſi iure Regio detur repræſentatio, diſtinguuntur duo caſus.

CAPVT XVII.

In Emphyteuſi an iuri Repræſentationis locus ſit.

1 EMphyteuſis † eſt ius in agris conſtitutum, quo fundus à domino, in perpetuum vel ad longum tempus fruendus datur, ſub lege annuæ penſionis præſtandæ, vt quandiu ea præſtatur nec accipienti, nec illius ſucceſſoribus vniuerſalibus vel ſingularibus auferre liceat, vt per §. *Adeo, 3. inſtit. de locatione & conductione*, l. 1. 2. & 3. *ff. ſi ager vectigalis &c.* Dicit *Hugo Donel. lib. 9. commentar. iuris ciu. cap. 13. §. 1.* Alij aliter definiunt, vt videre poteris apud *Doctores* infrà referen-
2 dos, *num. 3.* Emphyteuſis † non dicitur à verbo græco, *emponema*, quod meliorationem significat, vt *Accurſius* & vulgariter auctores affirmāt, ſed à græco verbo, *Emphyteuſis*, quod culturam & implantationem ſignificat, eò quòd initio ferè nonniſi inculta & ſterilia arua ſic darentur, vt excolendo frugifera fierent, vt bene dicunt *Aleiatus lib. 1. parergon, cap. 36. Forcatulus in necyomancia iur. dialog. 19. num. 4. Donel. in dicto §. 1. Vulteius lib. 1. feudorum, cap. 12. num. 3. & in dicto §. Adeò, nu. 2.* vbi alii *Doctores*, & aliqui ex relatis in *num. ſeq.*

3 Et materiam iſtam † latè explicarunt *Doctores ad titulum C. de iure emphyteut. & in dict. §. adeò*, & integri *tractatus Aurelij Corbuli, Aluari Valaſci, Caldas pereyræ, Rutgeri Rulandi, & Ioannis Koleri, Couar. lib. 2. variar. cap. 17. & Corraſius lib. 1. miſcellaneorum, cap. 21. Connan. lib. 7. commentariorum iuris ciuilis, cap. 12. Forcatulus vbi ſuprà, Donel dicto cap. 13. cum duobus ſeqq. Hieron. Treutler. ſelectar. diſpulation. ad ius ciu. vol. 1. diſputat. 29. theſi 9. cum quatuor. ſeqq. Helfricus Vlricus Hunnius vol. 1. diſputation. ad Treutler. diſputat. 29. theſi 6. à queſt. 30. quidam modernus Germanus*, quem vt auctorem damnatum ſanctæ fidei Cenſores è manibus eripuerunt, is inquam in 1. *parte exercitationum Iuſtinianearum decade 12. aſſerſione 6. & 7. Iul. Clar. in §. emphyteuſ. per totum. Vigelius lib. 43. method. Vigelij cap. 9. lib. 19. methodi iur. ciuil. ca. 9. & lib. 5. method. iuris controuerſi, cap. 7. Mantica tom. 2. de tacitis conuentionibus, lib. 22. per totum, Alexan. Trentacinq. lib. 3. practicar. reſolution. tit. de iur emphyteutic. à fol. 1. & Pachiuens lib. 1. controuerſ. iur. à capite 89.* qui per varias quæſtiones materiam explicarunt. Sed quoad
4 noſtrum tractatum † de illa, tantummodo diſputandum eſt, an in emphyteuſi repræſentatio procedat. Et in primis ſciendum eſt inter emphyteuſim à priuato. vel ab Eccleſia conceſſam differentiam eſſe conſtituendam. Nam ſi à priuato concedatur, aut ſimpliciter pro te conceſſa fuit, non facta mentione filiorum aut heredum, & tunc ad quoſcunq; heredes tranſit, quia inter contrahentes id actum intelligitur, vt heredibus conſulatur, *l. tale pactum. 40. §. pater, ff. de pactis, l. ſi pactum. 9. in fine, ff. de probationib. Calderin. conſ. 6. de locato. Paulus Caſtrenſ. in dicto §. pater, nu. 3. Alex. in l. ſi patroni, in fin. ff. ad Trebellian. & in l. quod dicitur, num. 26. ff. de verbor. obligation. & conſil. 128. num. 16. lib. 1. & conſ. 129. num. 2. lib. 5. Iul. Clar. in §. emphyteuſis, quaeſt. 28. & Mantica d. lib.*
5 *22. tit. 19. num. 2.* Et in hoc † caſu repræſentationi locus eſt in omnibus illis caſibus, in quibus datur, cum de ſucceſſione ab inteſtato tractatur, vt in §. *cùm filius 6. inſtit. de hereditatib. quæ ab inteſtato deferuntur, Authent. ceſſante, & ſeq. C. de legitim. heredib. Nouel. 118. ca. 1. & 2.* Aut Emphyteuſis conceſſa eſt pro te, filiis & heredibus tuis, & tunc ad extraneos

hrredes tranſite non poreſt;filius tamen qui
in ea ſuccedere vult, heres eſſe debet,ſecun-
dùm *Bart.in l.vt iuriſiurandi, §.ſi liberi, num.4.*
ff.de operis libertor. Alex. dicto conſil.128.poſt.nu.
6.verſic.& illa verba,Cephal. conſ.303. à num.
38.Iul.Clar.in dicto §.emphyteuſis,quæſt.37.n.1.
Couar.dicto cap.18.num.3.Pinel in l.2.parte 3.n.
87.in fine,verſic. Ea tamen,C.de bonis maternis,
Oſaſc.Cacheran. deciſ.161.num.1. & Surd.conſ.
395. num.6. & 12. volum. 3. Et in hoe caſu
6 aut † vltimus poſſeſſor parriculariter inter
libetos in vltima voluntate diſpoſuit,& licèt
filios & nepotes reliquerit, rrpræſentatio lo-
cum non habet,ſed eius diſpoſitioni ſtandum
eſt. *Mrnocb. conſ 200. à num.54.vſque ad 61.*
*lib.2.*Aut defunctus in genere,ſiue collrctiuo
nomine eos,qui de familia ſua ſunt,vocauit,
& patruus & nepos ſuperſunt,& hoe caſu re-
præſentatio procedit iuxta communem opi-
nionem ex rationibus, de quibus ſuprà *bor*
libro,cap.7.à num.9.& in terminis tenenr *Me-*
nocb.d.conſ.200. à num.55. Cald.Pereyra de no-
miaatione emphyteut.quæſt.17. num.29.& domi-
nus don Ioannes del Caſtillo lib.1.quotidianar.ca.
19,num.242.verſic.Dubium ergo eſt. Sed hoc
caſu repræſentationrm ceſſare tenendum eſt
iuxta veriorem opinionem, quam latè de-
fendi in dicto *cap.7.à nu.14.* vel vltimus poſ-
7 ſeſſor inteſtatus deceſſit; & tunc cùm em-
phyteuſis iſta hereditaria ſit, ſecundùm ſuc-
ceſſionem ab inteſtato,in qua filius in patris
locum ingreditur, regulanda eſt, & procedit
repræſentatio *dicto §. cùm filius, & dicta No-*
uella 118.cap.1.& 3.cum ſimilibus,& cum mul-
tis *Menoch.d.conſil.200.nu.49.53.& 54.& præ-*
ſumptione 95.nu.41.lib.4. Roland.à Valle conſ.
68.num.26.lib.4.Tib. Decian.conſ.28. num.36.
lib.1.& conſ.55.num 50.num.3.Hieron.Gabriel.
conſ.86.per totum, lib.1. Sfortia Oddo conſ. 39.
lib.1.Riminald.iun.conſ.410.num,25.& 41.lib.4.
Vin. Hond. conſ.70.n.67.li.1,Caual.deciſ.21.à n.
70.p.3.& cum aliis multis *dom.Caſt.d.c.18.n.*
*140.& ſeq.*Et eſt caſus ſine controuerſia. Aut
8 iſta ẽphyteuſis†pro ſe,ſuiſque liberis,nõ fa-
cta heredum mentione, ſimpliciter conceſſa
eſt, et emphyteuſim non eſſe hrrediatriam,
& ſic filiis vt filiis,non vt heredibus eſſe ac-
quiſitam multi dicunt; vnde filii paternam
hereditatem omittere, & emphyteuſim reti-
nere poſſunt,*Bart in dicto §.ſi liberi,nu.4.Bald.*
in l filiusfamilias, §.cùm quis,num.vnico,ff.de le-
gat.1.& in l.1. num.1.C.de conditionib.inſert. &
in l. liberti, à num.24. C.de oprr.libertor Paul.
Caſtrenſ.in l.tale pactum,§.pater,num.3 ff.de pa-
ctis,Fulgoſ.conſ.3.num.1.Alexan.dicto conſ.128.
n.12.verſic. Et illa verba,li.1.Corn.conſ.263.d.
num.3.lib.1.Iaſ.in l.2. num.188. C. de iure em-
phyteutic. & in l.ſi non ſortem, §.libertus, nu.35.
ff.de condictione indebiti,& conſ.57, num.1.lib.1.
Riminald.ſen.conſ.59.nu.6.& 10.in fine,& conſ.
523.num.3. ſequitur poſt multos *Iul. Clar.d.*
9 *quæſt.37.num 1* Qui dicit, † quòd licèt multi
ex Doctoribus ab eo prææallegatis in Eccle-
ſiaſtica emphyteuſi loqui videantur, nullam
tamen differentiam conſtituendam inter Ec-
cleſiaſticam & priuatam emphyteuſim. & ab
omnibus receptum teſtatur *Couar. dicto c.18.*
num.3. verſ.Quinta concluſio,& Surd.deciſ.324.
nu.2. Adeò vt pater filiis per contractum, te-
ſtamentum,aut delictum minimè poſſit præ-
iudicare *Ioſeph, Ludouicus deciſ. Lucenſ.48.n.*
34.& latiùs *Surd.conſ.76.à num.3.vol.1.* Et in
hoc caſu reptæſentationem procedere DD.
communiter dicunt: ſed contrarium verius
eſt,vt dicam infrà à *num. 29.* Alii autem di-
10 cunt†emphyteuſim pro ſe & filiis ſuis ſimpli-
citer conceſſam hereditariam eſſe, & filiis vt
hrredibus tantùm eſſe conceſſam, *Bart.num.*
9.Bald. num. 3. & *Doctores* communiter poſt
gloſſam ibi in l.ſi tibi decem,§ ſi pactus,ff.de pact.
idem Bart. in l.Gallus,§.quidam recte, num.8.ff.
de liberis & poſthums,& in l.quod dicitur.2.num.
6.ff.de verbor.obligat omib. Tobias Nonius conſ.
2.num.29. & cum aliis latè *Mantica lib.22.de*
tacitis & ambiguis conuentionibus,tit.17.à num.
5.Magonius deciſ.Lucenſ.19.à nu.8.& Stephan.
Gratianus num.2.diſputationum forenſ.cap.345.
11 *num.12.*Cùm in dubio † ſemper iudicare de-
beamus emphyteuſim eſſe hereditariam,qua-
ſi præſumendum ſit aliquem paciſci filiis, vt
heredibus, *Aluarus Valaſcus de iure emphyteu-*
tenico, quæſt.43. num.4. idem Gratianus tom.3.
diſceptationum,cap.451.num.17 Et iſta opinio
mihi veriſſima eſt,cùm pater filio vt eius he-
rrdi tantùm,non vt extraneo ſtipulari poſſit:
vt dicam in *capite ſequente,à num.31.* Et cum
iſta emphyteuſis ſit hereditaria, repræſenta-
tioni locum eſſe ex vulgari dubitandum non
eſt, & probant Magonius *dicta deciſ.19.per to-*
tam, & Gratianus dicto tom.2. diſceptationum,c.
347.num.5.iuncto num.8.
12 Vel emphyteuſis iſta † ab Eccleſia conceſ-
ſa eſt(& alterum diſtinctionis membrum eſt,
de quo in capitis iſtius principio) & qua-
tuor ſunt diſtinguendi caſus. Primus,quan-
do pro ſe ſimpliciter conceſſa eſt, non facta
mentione filiorum neque heredum, & tunc
ad filius nrque heredes tranſire,ſed cum pri-
mo inueſtito finire dicit *Iul.Clar.d.quæſt.28.*
*num.1.in fine.*per textum rotundum, vt ipſe
dicit, in *Authentica de non alienandis aut per-*
mutandis rebus Eccleſiaſtic. §.emphyteuſim,aliàs
Nouellam.7.cap.3.in principio.
13 Sed † certe † vt patet ex *dicto cap.3.* & na-
tura ipſius emphyteuſis, pertinet ad filios,
etiamſi de ipſis facta non ſit mentio, *Bald.ad*
Speculatorem lib.4.particula 3.tit.de locato,col.
2.in fine, verſic.Eccleſia poteſt dare emphyteuſim:
Iaſ in l.certi condictio, §.ſi nummos,num.17.ff.ſi
certum petatur, & in l.2.num.160.C.de iure em-
phy-

Digitized by Google

*phyteutico; Imol. in l.quod dicitur.nu.*8*.ff.de ver-
borum obligation. Cattel. Cotta in memorialibus,
verbo,emphyteuſis,Conar. lib.*2*.variarum,ca.*17*.
num.*6*. verſic.Quinta concluſio*, & cum multis
Caualc. deciſ. 30*. num.*30*. parte* 2*. & Doctores*
14 in hoc † caſu dicunt ex *dicto* §. *emphyteuſim*
pro ſe & filiis, nõ vt heredibus emphyteuſim
conceſſam,ideoque patrem filiis præiudica-
re non poſſe, *Speculator lib.*4*.partic.*3*.tit.de
emphyteuſi,* §*. nunc aliqua, num.*100*.verſic.*78*.
Alexan.conſ.*106*. num.*9*.* & *conſ.*107*.nu.*10*.lib.*
4*.Decius conſ.*239 *num.*6*. Ruinus conſ.*48*.num.*
6*.&* 12*.vol.*1*.Gozad in.conſ.*75*.num.*4*.Conar.
dicto cap.*18*.num.*2*. in princip. & Paulus Æmi-
lius Verallus deciſ.Rotæ Romanæ* 302*.parte* 1*.&
Doctores* in his terminis repræſentationem
concedunt, ſed de hoc infrà dicam,*num.*29.
15 Licèt *Doctores* omnes † in ſupradicto caſu
filios non vt heredes, ſed vt filios ad hanc
emphyteuſim admitti dicant ex dicto §.
emphyteuſim: mihi tamen cum *Antonio Fa-
bro de errorib.decade* 33*. error.*10.dicendum
videtur filios vt heredes tantùm, non
vt filios eſſe admittendos. Quod pro-
batur ex eodem §.*emphyteuſim*, ibi: *Et in duo-
bus eiuſdem perſonæ heredibus* (ideſt, heredum
gradibus) *deinceps filijs tantùm ſolis maſculis,
aut fœminis,aut nepotibus vtrinſque naturæ*. Itẽ
ex illis ſequentibus verbis: *Alioquin non tran-*
16 *ſire ad aliquem alterum heredem*. Illa † nam-
que dictio, *alterum*, implicat heredes etiam
eſſe oportere illos,in quos prius dixerat em-
phyteuſim tranſire; cùm ſit ſimilium impli-
catiua dictio illa, & præcedentium declara-
tiua,*gloſ.in l.ſi fugitiuum*,vbi *Doctores,C.de ſer-
uis fugitiuis*, *Afflict.deciſ.*244*.num.*1*.Oſac.Ca-
cheran.deciſ* 167*.num.*7*.Caualcan.deciſ.*25*.n.*19*.
parte* 3*. Cephal. conſ.*414*.à num.*12*.lib.*3*. Vin-
cen.Honded.conſ.*7*.num.*31*. lib.*2*. & Surd.conſ.*
21*.num.*13*.&* 14*.lib.*1*.conſ.*151*.num.*15*.& conſ.*
17 200*.num.*3*.lib.*2. Et ſic † ſimpliciter accepta
emphyteuſis ex ſui natura ad accipientis fi-
lios & nepotes tranſit,quamuis eorum nulla
mentio facta ſit, non etiam ad pronepotes,
aut ad extraneos heredes, etiamſi de ipſis
cautum expreſſim proponatur. In viro vxo-
reque ſolum hoc exigit, vt de iis nomina-
tim conuenerit, ſi ad emphyteuſim admitti
velint,non tanquam vir & vxor,quod neque
filiis tanquam filiis conceditur,ſed tanquam
heredes,ſi tales reperiantur. Sic namque Iu-
ſtinianus ſcribit: *Aut vxore aut viro, ſi hoc
videlicet de vxore aut viro expreſſim nominetur.*
Ex dictis patet hoc in caſu repræſentationem
procedere, cùm iſta emphyteuſis pro te ſim-
pliciter conceſſa, non facta filiorum men-
tione,hereditaria ſit.
18 Aut emphyteuſis † (& eſt caſus ſecundus)
conceſſa eſt pro te & heredibus tuis,& in hoc
duplicem Doctorum opinionem inuenio: ſi-
quidem quidam ad extraneos heredes tran-
ſire dicunt, quia licèt in dicto §. *emphyteu-
ſim*,conſtitutum fuerit, quòd ad extraneos
heredes præterquam ad maritum & vxorem,
ſi de eis dictum fuerit nominatim, tranſire
non poſſit,& quoad deſcendentes, vſque ad
tertiam tantùm generationem: poſtea tamen
in *Nouella* 120*. cap.* 6*.*§*.*1. aliàs *Authentica de
alienatione & emphyteuſi,*§ *licentia igitur.* Iuſti-
19 nianus conſtituit, † quòd aliæ Eccleſiæ,præ-
ter vrbis Conſtantinopolitanæ, de quibus di-
xerat in eadem *Nouella,cap.*1*.& cap.*6 in prin-
cipio,non ſolùm ad tempus,verùm & perpe-
tuò immobilia in emphyteuſim dari poſſint:
Licentia igitur (inquit Imperator) *damus præ-
dictis veneralibus domibus non ſolùm ad tempus
emphyteuſim facere immobilium rerum ſibi com-
petentium, ſed & perpetuè hæc eis emphyteutico
iure volentibus dari*: ex illo aduerbio,*perpetuè*,
Doctores inferunt emphyteuſim, quæ ad Ec-
cleſiam Conſtantinopolitanam non perti-
net,ad quoſcunque heredes etiam extraneos
tranſire poſſe: nam deſcendentes non durant
in perpetuum, ſed plerumque deficiunt, vt
experientia (quæ eſt efficax rerum magiſtra)
capit.cùm expediat 29*.de electione lib.*6. & cum
aliis multis *Decius conſ.*462*.num.*11*.volum.*2*.*
20 docet. Hoc præcipuo fundamento † & aliis
rationibus tenet *Speculator dicto titulo de em-
phyteuſi,in rubr. num.*8*. & num.*141*. Iacob.de
Bellou.&* Angel. *in dicto* §*.emphyteuſim, Bart.in*
Authent*.perpetua.num.*1 *C. de ſacroſanct.Eccle-
ſi. Bald.in Aut ſi quas ruinas, num.*1*.C.eod.tit.
Imola in l. quod dicitur, la* 2*.num.* 13*.&* 14*.ff
de verbor.obligation.& in cap. in præſentia,n.*14*.
vbi* Abbas *n.*28*.& ſeq.de probat.Paul. Caſtrenſ.
conſ.*23*.n.*2 *lib.*1*.Corneus conſ.*131 *n.*13*.& conſ.*
172*.n.*17*.vol.*2*.Socin.iun. conſ.*124*. circa finem.
vol.*1 *Marc.Ant.Natta conſ.*117*.n.*3*.&* 4 *vol.*1*.*
& vide relata per *Mantic. tom.* 2*. de tacitis &
ambiguis conuent. lib.*22*.tit.*19*.à num.*4*.vſque
ad* 11.vbi plura pro hac parte accumulat.
21 Contrariam opinionem, † vt ad deſcen-
dentes tantùm tranſeat, tenent multi Do-
ctores per dictum §.*emphyteuſim*,qui correctus
non eſt per dictum §.*licentiam*: nam corre-
ctio iurium vitanda eſt *l.*1*.C.de inoffic.dotibus.
l præcipimus* 23*.in fin.C.de appellationib.dicto c.
cùm expediat*, & correctio illa tantùm proce-
dit in tempore & in numero ſucceſſorum,
non verò in qualitate illa, vt debeant eſſe
deſcendentes primi inueſtiti. Hanc ſecun-
dam opinionem tenent idem *Speculator in d.
rubric. de emphyteuſi, nu.*139*. Bart. Bald.Angel.*
& *Doctores* communiter in *l. Gallus,* §*. etiam,
ff.de liber.& poſthum.gloſ.& Doctores in l.etiam,
ff.ſoluto matrim. Aueſbar.conſ.*38*.num.*1*.& conſ.*
134*.num.*1*.Anton.de Butrio conſ.* 23*. num.*1*.in fi-
ne,& ſiue,& num.*2*.Alex.conſil.*23*.num.*10*.lib.*4*.
& conſil.*9*.num.*11*.lib.*2*.& conſ.*89*.num.*1 *lib.*4*.*

Gozadin. conſ.75. num. 9. Bertraud. conſ. 129.
à n.13. vſque ad 24. volum.8. Beroius conſ.93.
num 48. & ſeq. lib.1. Cephal.conſ.400.n.5.lib.3.
Guil. Benedict.in cap.Raynutius, verbo, ſi abſq;
liberis 2. num.29. de teſtamentis, Segura in l. co-
heredi, §.cùm filiæ, num.160. ff. de vulg. & pu-
pil. Paul.de MontePico in l.Titia, §.Titia q.37.
ff.de legat.1. Afflict. deciſ.100. num.1.& ibi *Ca-*
ſar. Vrſil.Magonius deciſ. Lucenſ. 12. per totam ,
Caualcan. deciſ. 30. num. 30. parte 2. Mantica
dict. titul. 19. à num. 12. Alexand. Trentacinq.
lib.3. variar. reſolution. 3. de iure emphyteutico,
num. 6. qui pro hac parte plures *Doctores* ci-
22 tant. Et quamuis† aliqui voluerint has con-
trarias opiniones concordare , vt ſecunda
opinio procedat , quando in emphyteuſis
conceſſione nõ interuenit ſolemnitas requi-
ſita in *cap. ſine exceptione 52. 12. q. 2. capit. 1.*
de rebus Eccleſiæ non alienand. & Clementin. 1.
eod.tit. ſecundùm *Cumanum conſil. 57. Curtiũ*
Iun. conſil.4. & 130.Gozadin. conſ.86.Pariſium
conſil.84.n.3.4. & 5. & expreſſiùs *conſil. ſeq.*
num.17. & 18. lib.4.Cephalum conſ.9.n.9.lib.1.
& ita deciſum fuiſſe per ſacrum Conſilium
teſtatur *Afflict. d.deciſ.100.* Prima tamen opi-
nio, vt procedat , quando dicta requiſita ſo-
lemnitas interuenit, idem *Afflict.deciſ. 386. à*
num.5.vbi per Vrſil.num.1.Vincent.deFranch.
deciſ. 235. & Couarruuias lib.2. variar.cap.17.
num.5. verſiculo : Quarta concluſio . Mihi ta-
23 men† opinio ſecunda verior eſt , & commu-
nior, à qua non eſt recedendum, & tenet *Co-*
uar. in dicto verſ. Quarta concluſio in fine, *Iu-*
lius Clarus in §. emphyteuſis,q.28. à verſic. Ter-
tius eſt caſus , à n. 8. & Viuius lib.1. ſylua com-
munium, opinione 248. Et ratio eſt , quia in
quacunque materia de ſua natura ad extra-
neos non tranſitoria appellatione heredum
non veniunt extranei, ſecundùm communem
opinionem, de qua teſtatur *Decius conſil. 171.*
num.5. & Trentacinq. dicta reſolution.3.num.11.
24 Sed emphyteuſis Eccleſiaſtica † non ad ex-
traneos , ſed ad deſcendentes heredes ſingu-
lariter tranſit. *dict. §. emphyteuſim, gloſ. Bart.*
Bald. & DD. communiter *in l. etiam,ff.ſoluto*
matrimon. Celſus Hugo conſ.111.nu.4. Rolund.
à Valle conſil. 96. num.4.lib. 1. Cephal. d.conſ.
400. à num.5. Riminal.Iun.conſ. 44. numer. 3.
& ſeq. lib. 1. & cum multis *Vincen. Honded.*
conſ.13.nu.27.& conſ.51.nu.14. lib.1. Ergo no-
men hoc, *heredes*, intelligi tantùm debet de
heredibus ſanguinis, & ſic de deſcendẽtibus,
Honded. conſ. 92. à nu.19. lib. 1. Mantica dicto
tit. 19. num. 19. & Stephan. Gratian. tom.2. di-
25 *ſceptation. forenſ. cap.351. num 17.* Alioquin†
ad emphyteoſim non admitterentur, *Curtius*
Iun. conſ. 155.num.13. Cephal. conſ.9. num.2.
lib.1. & Doctores ſupra citati , niſi expreſsè ,
vel ſaltem ex coniecturis etiam extraneis he-
redibus fuiſſet conceſſa, de quibus latè *Man-*
tica dict. tit. 19. à num.22. & Trentacinq. dicta
reſolution.3. num.4. in fine & num.12.13.& 15.
In iſto caſu quando ab inteſtato deſcenden-
tes inueſtito ſuccedunt, repræſentatio in infi-
nitum procedit, quando verò extranei, hoc
eſt, tranſuerſales conſanguinei ſuccedunt,
poſt fratres, filioſque fratrum non datur re-
præſentatio . Si verò ſub nomine collectiuo
diſpoſuit, nunquam repræſentationi locus eſt,
vt dixi hoc *cap. num. 6.*
26 Aut emphyteuſis iſta † (& eſt tertius ca-
ſus) pro te & filijs tuis) conceſſa fuit, & tunc
certiſſimum eſt ad extraneos heredes non
tranſire, *Iulius Clarus in §. emphyteuſi, qu. 28.*
num.5. verſic. Primus caſus eſt,& quod tantùm
filij & deſcendentes ſuccedunt, etiamſi here-
des non ſint, *Alex. conſ.129. numer. 2. lib. 5.*
Couarr. lib.2. variar.cap.18 ſub num.2. verſic.
Quinta concluſio, Iulius Clarus in dicto §. q.37.
num.1. Menoch. conſ.200. num.61. lib.2. Tren-
tacinq. dicta reſolution.3. n. 7. & in hoc omnes
27 *Doctores* concordant . Et licèt† emphyteuſis
iſta hereditaria non ſit , nihilominus repræ-
ſentationem procedere dicunt *Fulgoſ. in au-*
thent. poſt fratres, C. de legitim. heredib. Alexan.
conſ.88.num.1.lib.1. & conſil.26. num.9. lib.3.
& cum Corneo, Ruino, Curtio Iuniori,& Rolan-
do à Valle Menoch. dict. conſ. 200. num. 64. &
cum *Angel.Alexan.Tiraquell. Anton.Gabriele,*
& aliis *Auendan. in l.40.Tauri, gloſſa 2. n.57.*
Matienco in l.5. gloſ.5.n.5.tit.7.lib.5. Recopilat.
Et æquiorem & veriſimiliorem dicit *Pariſien.*
Modernus dumtaxat ad Alexandr. conſ.129. n.3.
lib.5. Tobias Nonius conſil.4. in fine, Hierony-
mus Gabriel. conſil.86. nu. 9. lib.1.Decian.conſ.
28. n,36.& 37. lib.1.Vincentius Honded. conſ.
13.n.29.& conſ.70. n.68. lib.1. Marc.Antonius
Peregrin.de fideicommiſ.artic.21.n.15. Alciatus,
qui de magis communi teſtatur in *l. cùm ita*
legatur 23.§.in fideicommiſſo,nu.9.ff.de legatis 2.
Dominus Don Ioan. del Caſtillo lib.3.quotidia-
narum ,cap.19. à num. 246. & Stephan. Gra-
tian.tom.2. diſceptationum, cap.347. n.8. verſic.
28 *Non eſt tamen .* Principale † fundamentum
Cornei,conſ.24.in fine,& conſ.131.per totum,uo-
lum.2. quo cæteri ſupra citati *auctores* nitun-
tur, eſt, quia contrahentes cenſentur ſe velle
cum iuris communis diſpoſitione conforma-
re, & quæ iura communia vel municipalia
diſponentia circa ſucceſſionem quæ ab inte-
ſtato à lege deferturi trahuntur etiam ad ho-
minum diſpoſitionem in particularibus ſuc-
ceſſionibus, quæ ex teſtatoris vel contrahen-
tium prouiſione deuoluuntur , & per conſe-
quens quemadmodum in ſucceſſione ab in-
teſtato repræſentatio locum habet, ita eſt in
hac diſpoſitione hominis, hæc & alia funda-
menta affirmatiua conſiderata in quæſtioni-
bus illis, an detur repræſentatio in ſucceſſio-
ne teſtamentaria, fideicommiſſis , contracti-
bus ,

bus, & feudis, de quibus ſupra *lib.1. cap. 9. & hoc lib.3. cap.7. 12. & 18.* pro hac parte
hùc adduci poſſunt, quæ in dictis locis
videas.
29 Sed quod † pro indubitabili omnes Do-
ctores tenent, quòd iſti filii non vt heredes,
ſed vt filii in emphyteuſi ita conceſſa admit-
tantur, mihi falſum videtur. Nam ſiue dicas
ex patris ſtipulatione filiis acquiſita, & tunc
pater filio ſuo, vt filio tantùm ſtipulari ne-
quit, ſicut nec alteri extraneo. Ergo vt here-
di ſtipulatum neceſſe eſt, ſecundum latè di-
cenda in *cap.ſeq. à n.51.* Siue accipientis libe-
ros non ſtipulationis virtute ſuccedere dicas
cum *Antonio Fabro tom. 2. de erroRib. pragma-
ticor. decad.33. error. 10.pag.447.* ſed ex dicto
§. emphyteuſim, iam hoc *cap. num. 15. & ſeq.*
probatum fuit in terminis dicti paragraphi
filios & nepotes non poſſe in ea ſuccedere
niſi iure hereditario, hoc eſt, niſi tanquam
ſtipulatoris heredes, vt proinde mirum non
30 ſit † cùm viuentis patris heredes eſſe non
potuerint, *l. 1. ff. de hereditat. vel actio vendi. l.
qui hereditatem 19. l. nemine.27. l.qui ſuperſti-
ti. 94. ff.de acquirenda hereditate,* poſt patrem
& ordine ſucceſsiuo eos admitti, *Bartol. in l.
Gallus, §. quidam rectè,* vbi *Doctores* commu-
niter *ff.de liberis,& poſthum.& in l.quod dicitur
ff.de verbor. obligat. Alexan. conſ. 106. num. 11.
lib.4. Surd.conſ.32 num.37. & conſ.76. num.4.
lib.1. Stephan. Gratian. tom. 2. diſceptat.cap.347.
à n.1. & tom.3. cap.405. nu.7. & c.481.n.48.*
Moueor autem ex eo quod in capite ſequen-
te probo à *num.51.* huiuſmodi ſtipulationem
non valere quantum ad expreſſas liberorum
perſonas. Quænam enim ratio eſſe poteſt
propter quam liceat patri acquirere filio ſuo
in emphyteuſi potiùs quàm in cęteris rebus?
Nonne eadem ratio, & iuris communis &
patriæ poteſtatis obſtare in emphyteuſi de-
bet, quæ in cæteris quoque rebus obſtaret?
31 Sed dices † generalē ferè gentium omnium
conſuetudinē obtinuiſſe, vt ex notarii ſtipu-
latione cuilibet etiam abſenti & ignoranti
actio poſſit acquiri, *gloſſa ordinaria, verbo, pu-
blicum in l.2. ff.rem pupilli ſaluā fore, Guido Pa-
pa qu.49. n.1.& q.222.n.1. Boerius deciſ. 172.
n.5. Cacheran. deciſ.33. per totam, Surdus deci-
ſione 111. n.6.* & cum multis *Bertazol.in clau-
ſular.tractat.clauſula 18. gloſſa 5. n.4. & Molina
lib.4.de Hiſpanor. primog.c.2. num.67.* quaſi in
publicorum ſeruorum locum ſucceſſerint,
32 qui † ex pecunia publica in publicum
empti erant, dicti publici quaſi populici, vt
pro abſentibus, & illis, quorum in poteſtate
non erant, ſtipularentur, *l.non aliter 18. ff. de
adoption.l.1.§.exigere ff.de magiſtr.conuenien.l.2.
ff. rem pupilli ſaluam fore, l. 2. C.de adoptionib.*
quod poſtea ab Imperatoribus prohibitum
fuit, *l. 3. C.de tabularijs lib. 10.* ſecundùm
*Connan.lib.2.commentarior.iuris ciuil.cap.2.n.2.
Forcatul.in necyomantia iuris, dialogo 98. nu. 3.
Gouæanum lib.2.lectionum variar capite 10 Cō-
tium lib.2. ſubciſſiuar. lection. cap. 2. & Petrum
Fabrum lib.2.ſemeſtrium cap.24.pag.365.& ſeq.*
Et ſic quamuis, virtute paternæ ſtipulationis
filijs non potuerit acquiri: potuit tamen vir-
tute ſtipulationis à notario acceptæ.
33 Hæc notario † ſtipulandi poteſtas data
commentum eſt *Doctorum,* nec comparatio
ſerui publici admittenda eſt, vt tenent relati
per *Anton.Gabriel.lib.3.communium tit.de ſtipu-
latio concluſ.1.n 98.in princip. Hotboman.lib.4.
obſeruation.cap.25. Donell.in l.ſtipulatio iſta 38.
§. alteri, n.33. ff. de verb. oblig.* & latè probat
*Anton. Faber tom.2. de errorib.pragmat. decade
47. error.1.* Etſi de notario concluſio illa eſ-
ſet recipienda, intelligi tamen debet in iudi-
cialibus ſtipulationibus ſecundùm *l.7. tit. 11.
par.5.* & cum multis tenet *Tiraquel.de iure con-
ſtituti 3. part. limitat.30. num.49. Molin.d.c.2.
nu.70. & ſeq. & Andreas Fachineus lib. 8. con-
trouer. iur. cap. 91.* Quicquid eam indiſtinctè
intelligat *Ioannes Matienco in l.2.gloſ.5.num.5.*
34 *tit.16. lib.5.Recopilat.* Eſto notarium † abſen-
ti & ignoranti ſtipulari regulariter potuiſſe:
nam iis demum eius ſtipulatio prodeſſet, qui
ſibi ipſi ſtipulādo acquirere poſſent, in quo-
rum numero non eſt filiusfamilias, qui ſi ip-
ſe ſiue ſolus, ſiue coniunctim cum patre ſti-
pularetur, proculdubio acquireret patri, nō
ſibi, *l. patre furioſo 8. in fine, ff. de his qui ſui
vel alieni iuris ſunt, l.placet 70. ff. de acquirend.
heredit.* præſertim ſi purè ſtipularetur, nec cō-
ferret ſtipulationem in id tempus, quod eſſet
35 per mortem patris. Quando † etſi ſub con-
ditione ſtipuletur, quæ exiſtat poſteaquam
factus eſt ſui iuris, non ideo tamen filio emo-
lumentum actionis acquiritur, ſed patri, *l. ſi
filiusfamilias 78. ff. de verbor. oblig. l.ſi filiusfa-
milias 19. ff. de regul. iuris:* quia vt hæ leges
habent, ſtipulationis tempus inſpiciendum
eſt, quoties quæritur, cui actio ex ſtipulatu
acquiratur. Vox enim filij vox patris eſt
quoad hoc, vt patri acquiratur, tam quod
filius, quàm quod pater ſtipulatur, *§. ſi quis
alij 5. §.poſt mortem 14. inſt.de vtilibus ſtipulat.*
36 Quare † in legatis conditionalibus diuerſum
ſit, vt in *l ſi vxorem 5. C.de condition.inſert.l.quæ
legata 18. ff. de regulis iuris;* vide, vltra ordi-
narios vulgares, *Duaren. ad l. ſi filiusfamilias
78.* vbi *Cuiacium, Donellum n. 6. 7. & 8. &
Giphanium à n.5. vſque ad 12. ff.de verbor.obli-
gationib. Hotboman. lib.5. obſeruat. cap. 13. Pe-
trum Fabrum, Reuardum,* & alios in *dicta l.quæ
legata, eundem Petrum Fabrum lib.3. ſemeſtrium
cap.11. eundem Giphanium lib. 2. de regulis iur.
cap.5. pag.187. & in l. is cui ſub conditione 42.
à num. 2. ff.de obligation.& actionib. Hieronym.
Treulerum ſelectar. diſputation. ad ius ciuile, di-
ſputa-*

Digitized by Google

ſputation.27.theſ.2. littera D. & Anton.Fabrum
37 *lib.15. coniectur.iur.cap.6. & 7.* Quod † ſi nihil impediret, quominus eiuſmodi ſtipulatio valeret in perſona & fauore liberorum, etiã viuo patre, ſaltem accedente notarii ſtipulatione, dicendum eſſet contra ſupradicta *n.30.* admittendos vtique liberós fore cum patre, non ordine ſucceſſiuo, ſed ſimul & eodem tempore: quoniam ſtipulationis verba ita facerent, quibus pater liberique coniuncti fuiſſent. Nullo addito per quod videri poſſit in tempus mortis paternæ ſtipulatio collata propter liberos potius quam propter
38 patrem. Adde † quod neque ferenda eſſet ſtipulatio illa, quam filiusfamilias in mortis paternæ tempus contuliſſet: ea enim res peſſimi exempli, votumque paternæ mortis captandæ induceret, quam ob cauſam nulla vſquam noſtris in libris talium ſtipulationũ exempla proponuntur, ſed earum tantum quas parentes ipſi ſic interpoſuerint, vt poſt mortem ſuam filiis vel nepotibus ſuis dari voluerint, vt in *l.quodcunque* 45. *§.ſi quis ita, ff. de verbor.obligation.l pater 7. C.de pactis conuentis;* quibus tamen locis nõ niſi vtilis actio datur ex ipſius quoque patris ſtipulatione, quamuis ea patris voluntas culpâ & mala ſuſpicione careat, ſiue patris, ſiue filii perſonã expectemus. Quanto minus ergo ſiue directa ſiue vtilis, dabitur ex ſtipulatione filii collata in tempus defuncti patris? Hoc verò
39 † ſi ita eſt: vt nec ab ipſo filio interpoſita ſtipulatio valitura ſit; quæ expreſſa collata fuerit in tempus mortis paternæ, non magis quam quæ purè, licet alia atque alia ratione, cur magis defendendum eſt ſtipulationem à notario pro patre ac filiis ſimul interpoſitam. Aut cur ei hanc dabimus interpretationem vt videatur notarius liberorum nomine ſtipulatus in id tempus, quo pater ſit mortuus, cũ eo modo ſtipulari nec filiis ipſis præſentibus permitteretur? Concludendum igitur eſt in hoc caſu filios vti patris hæredes ad emphiteuſim admittendos, et ſi patri ab inteſtato tantum ſuccedunt repræſentationi locum eſſe, vt ſæpeſæpius dictum eſt.

40 Nec *Cornei* fundamentum †, de quo ſuprà *num.*28. verum eſt, quia repræſentatio nullo modo procedere poteſt in ſucceſſione alia, quã in illa, quæ ab inteſtato defertur, vt probaui ſupra *libro* 1. *cap.9. à num.* 25. Nec ſimiliter cum eo dicendum eſt, contrahentes ſe velle conformare cum diſpoſitione iuris cõmunis, & ſucceſſionũ ab inteſtato, in quibus repræſentationi locus eſt, imo eſt affirmandũ conformare ſe voluiſſe cum diſpoſito à iure communi in hominum diſpoſitionibus, in quibus tam in vltimis voluntatibus, quam inter viuos ſupra *hoc lib.cap.7.à num.*14. *& cap.* 12. probaui repræſentationem ceſſare. Cætera fundamenta quæ remiſſiuè dicto numero 28. dixi adduci pro ea parte poſſe, eneruantur, vt videre poteris in locis ibi relatis.

41 Aut † emphyteuſis iſta Eccleſiaſtica pro te, filijs & heredibus, ſiue pro te, deſcendentibus & heredibus conceſſa eſt (& quartus & vltimus ſit caſus) & tunc pro heredibus etiam extraneis emphyteuſim conceſſam intelligẽdum eſt, quia verbum illud, *Et heredibus*; conceſſionem extendit, niſi ab Eccleſia Conſtantinopolitana facta ſit: tunc enim reſtrictiuè accipitur, cum de heredibus extraneis nullo modo intelligi poſſit dicta *Nouella* 120. *cap. 6. §. 1. alias Authentico de alienatione & emphyteuſi, §.licentiam, Bart. in l. vt iuſiurandi, §.ſi liberi, num. 4. ff. de oper.libert.* & ita intelligit *Imol.in l. quod dicitur, num.12.verſic.Item pa-*
42 *tet, ff. de verb. obligat.* Ex quo † colligitur verbum illud, *filijs*, & illud, *deſcendentibus*, intelligenda eſſe de filijs & deſcendẽtibus, etiã ſi heredes non ſint, cum illa dictio ſequens, *Et*, inter diuerſa apponatur, *gloſſ.Bart.* & cõmuniter *Doctores in rubr. ff. de iuris & facti ignorant.idem Bart.in l.lectura, in princip. ff. de offic.procur Cæſaris, & in l.1.num.2 ff. de pactis Pariſius conſ.36. num.14. & conſ 92.num.3.libr. 1.Menoch.de adipiſcenda poſſeſſ. remed.3.nu.20. Marc.Ant Eugen.conſ.22.num.25. & conſ.65.à num.30. & cum Bart. Iaſone, Imola, Gozadino, & Sebaſtiano Medicis, Petrus Auguſtinus Morla 1.parte empory,tit.3.in præmiſſis, num.5.* Et de
43 natura ſua † eſt ampliatiua & extenſiua, *l.ea tamen adiectio.46.ff de legatis 3. & poſt.Bart.& Decium.Mandellus Albenſis conſil.11.numer.26. vol.1.Cephal.conſ.245 num.64. & Surdus conſ. 200.num. 16.vol.2.& conſ.475. num.27. vol.4.* Et ſic verbum illud *filijs*, propriè de filijs ſine heredum qualitate, & illud, *heredibus*, de extraneis intelligi debent; Et reſpectu filiorum eſt tanquam ſi pater ſolum fuiſſet ſtipulatus pro ſe & filijs, non facta mentione heredum; & nihilominus Doctores hoc in caſu repræſentationem concedunt, vt dixi ſupra *hoc cap. à num.16.* Si hoc verum fuiſſet, repræſentatio non procederet, cum illis tantum concedatur, qui heredes ſint, & ab inteſtato ſuccedũt illi, de cuius hereditate agitur, vt dixi ſupra *num.40.*

44 Sed ſi verum amamus † dicendum eſt filios & deſcendẽtes in huiuſmodi emphyteuſis conceſſione admittendos non eſſe, niſi ſtipulanti patri heredes ſint. Primò quia ex natura emphyteuſis filius, qui ſuccedere vult, debet eſſe heres, vt dixi ſupra *hoc cap. n.15. cum duobus ſeqq.* Secundò, quia pater non poteſt filiis ſtipulari, niſi vt heredibus, vt dicam in *cap.ſeq. à num.51.* Tertio, quia verba illa: *Et heredibus*, poſita fuerunt, vt filii ſint heredes, quia quando emphyteuſis ad heredes extraneos non tranſit, tunc verbum, *heredibus*,

Digitized by Google

redibus,intelligitur de heredibus ſanguinis, & non de extraneis, vt dixi ſuprà *num.22.& 24.* vnde vtrumque copulatiuè requirit *Bart. dicto numer.4.& Aldobrandinus conſil.42.num.4.*
45 *libr.1.*Pro quo facit † quòd illa dictio, *Et*, non ſolum præcedentis copulati qualitates repetit, *gloſſ. in l. ſi ſic ff. quemadmodum ſeruit. amitt.*& poſt alios *Ripa in cap. 2. num. 46. de reſcript.*ſicque qualitas ſanguinis præcedens, cenſetur repetita in ſequente copulato, verũ & pars copulatiuæ ſequens declarat aliam præcedentem, *Roman.conſ. 231.n.2.Sorinus in l.1.n.1.ff de rebus dubijs. Surdus conſ.313. num. 24.vol.3.*Et ſic verbum illud, *Filys*, vel *Deſcendentibus*, debet declarari per aliud ſubſequẽs, *Et heredibus*, vt de filiis heredibus intelliga-
46 tur. Hanc principalem ſententiam † licèt non ita declaratam, tenent *Bart.d.nu.4.Alex. conſ.128.poſt numerum 6.verſ.Et illa verba,lib. 1.* & poſt alios, *Iul. Clarus in §.emphyteuſis, quæſt.37.num.1.verſic. Aut vero concessa pro ſe & filys,& heredibus.Couarruu.lib.2. variarum, c.18.n.3. concluſ.6. Trentacinq. variar. reſolut. lib.3.reſolutione 3. de iure emphyteutico, num.8. Mantica tom.2.de tacit. & ambiguis conuention. lib.22.tit.19. n.26. Hieron.Gabriel cõſ.30.n 24 lib.1.Menoch. cõſ.772.n.6.lib.8.Surd.conſ.395. n.12.vol.3.& Steph.Gratian.to.2.diſcept.Forenſ.*
47 *cap.351.nu.1.& 7.*Et in hoc caſu † dicendũ eſt locum fuiſſe repreſentationi, ſi deſcendẽtes ab inteſtato ſtipulanti ſuccedant: ſi vero teſtamento deceſſerit, ſiue ſpecificè, ſiue nomine collectiuo diſpoſuerit, non procedit repræſentatio, vt notaui ſupra hoc capite, *num. 40.*Non obſtat dictus, §. 1. *al:ds §. licentiam*, quia intelligendus eſt de deſcendentibus heredibus, vt dixi ſuprà, *numero 19. & numero 21.*

Non obſtat dictionem, *Et*, inter diuerſa apponi, & eſſe ampliatiuam, & extenſiuam præcedentis; quia illud procedere poteſt, quando materia ſubiecta hoc patitur: ſecus autem eſt, quando extenſio illa fuiſſet contra ius, tunc namque dictio, *Et*, eſt declaratiua præcedentium vt dixi ſupra, *num.44.& 45.*
48 Sed aduerte † quod etſi dixerimus, filiis, niſi vti heredibus patrem nõ poſſe ſtipulari, quod iure communi certum eſt, Regio tamẽ vti extraneis ſtipulari poteſt, cum extraneis poſſit ſtipulari, *l.2.tit.16.lib.5.Recop.*& loquẽs de patre filio vt extraneo ſtipulante, *Azeued. in dicta l. 2. n. 40.* Et tunc aut emphyteuſis priuata, aut Eccleſiaſtica eſt: primo caſu, ſi pater vti extraneis ſtipulatus fuerit filiis, acquiritur ipſis Regio iure, ſed cum emphyteuſis non ſit hereditaria, repræſentatio ceſſat: tum quia repræſentatio procedit iure tantùm hereditario, vt dixi ſuprà *lib. 1. c.9.* tum etiam, quia in contractibus locum non habet, vt dixi ſuprà *hoc lib. cap. 12.* Secundo caſu, cum emphyteuſis Eccleſiaſtica ſit, & eius natura ad extraneos non tranſeat, dicendum eſt filios heredes eſſe debere, alioqui ad eam non admitterentur, & inter ab inteſtato tantùm ſuccedentes repræſentationem procedere ſecundùm dicta ſup. *num. 40.*

SVMMARIVM.

1 *Feudum hereditarium eſt, aut ex pacto & prouidentia, licèt aliqui hanc negent diuiſionem.*
2 *Feudum hereditarium illud dicitur, quod niſi ab eo, qui heres ſit, obtineri non poteſt.*
3 *Feudum ex pacto & prouidentia dicitur illud quod alicui pro ſe & ſuis liberis conceditur, nulla heredum mentione facta.*
4 *Feudorum definitio & materia, remiſſiuè.*
5 *In feudo hereditario repræſentatio locum habet.*
6 *Etſi ab inteſtato ſucceſſurus culpa caret, vt vltimo poſſeſſori heres non ſit.*
7 *Nepos ex fratre conſanguineo cum patruo vtrinque coniuncto in feudis non concurrit: ſecundùm aliquos, contrarium verius eſt, num.8.*
9 *In feudo primo inueſtito ſucceditur.*
In feudo hereditario ad ſuccedendum ſufficit, vt ſit heres primi recipientis feudum per mediam perſonam, licèt non ſit heres vltimi poſſeſſoris, & num.112.
Vinculum ſiue coniunctio ex parte illa de cuius ſucceſſione non agitur, tanquam impertinens nõ eſt in conſideratione.
10 *Vincula duo magis operantur quàm vnum.*
11 *Vinculo duplici munitus præfertur habenti tantùm vnum.*
In feudis qui primo inueſtito, & vltimo poſſeſſori heres eſt, præfertur illi, qui tantùm eſt heres primo inueſtito, ſecundùm Cephalum. Sed reprobatur num. ſeq.
12 *In feudo ad inſtar allodij conceſſo duplici coniunctione ſeu vinculo munitus præfertur habenti tantùm vnum.*
13 *Limitatur principalis ſententia, vt procedat ſecundum aliquos, quando agitur de ſucceſſione aui vel patrui. Sed declara num.15.*
14 *Proximior in feudis ſuccedit non extantibus fratribus, neque filijs fratrum defuncti.*
15 *Deſcendentes aſcendentibus in infinitum repræſentationis iure in feudis ſuccedunt.*
16 *Repræſentatio in feudis, vltra filios fratrum collateralibus non datur.*
17 *Auunculo, matertera & amitæ licèt regulariter ſuccedatur, aliud in feudis dicendum, niſi nominatim in inueſtitura comprehenſum fuerit.*
18 *In feudo, qui ſuccedere deſiderat, debet eſſe deſcedens à primo inueſtito, aliàs non ſuccedit.*
19 *In feudis vltra filios fratrum repræſentatio non porrigitur.*
20 *Filius damnati de crimine læſæ Maieſtatis caret iuris repræſentatione.*
21 *In feudo familiari ſiue ex pacto & prouidentia*

an repræſentatio ſit, affirmatiua ab hoc num: apponitur, negatiua defenditur à num.28.

Intellectus cap. 1. de ſucceſſione feudi, & cap. vnic.de ſucceſſion.fratrum,vel gradibus ſuccedentium in feudo, & num.119.

Lex generaliter loquens generaliter eſt intelligenda.

22 Feuda regulantur ſecundum ius commune, niſi aliud in ipſis deciſum non reperiatur.

23 Doctores tam exteri quàm noſtri referuntur, qui concedunt repræſentationem, & n.24.

25 Limitant hanc ſententiam, vt non procedat in feudo, quod iure primogenituræ vni tantùm defertur, ſed reprobatur num. 26.

27 Repræſentatio in materia indiuidua non ſolùm concurſum, ſed etiam excluſionem operatur.

In feudo iure maioratus relicto omnia quæ in maioratus ſucceſſione, obſernari debent.

28 Doctores repræſentationem denegantes referuntur.

29 Baldi doctrina reprobatur.

30 Verba in contractibus verè & naturaliter non ciuiliter & fictè ſunt accipienda.

31 Extenſio ex interpretatione paſſiua ad caſum ſictum ſit.

Subrogatum ſapit naturam eius in cuius locum ſubrogatur.

32 Filius ingreditur locum patris, eiuſque perſonam & gradum repræſentat.

33 Verba in contractibus ex natura rei ſuper quam proferuntur intelligenda ſunt.

34 Verba non ſunt in contractibus verè & naturaliter accipienda, quoties inconueniens reſultaret.

35 Repræſentatio non fictione, ſed beneficio legis introducta fuit.

36 Intellectus l.heredes mei. 57. §.vlt. ff. ad Senatuſconſ.Trebel.

37 Alternatiua poſita inter filios & nepotes, ordinem ſucceſſionis denotat.

38 Ordo ſucceſſionis ſeruatur inter vocatos nomine collectiuo, ſi in diuerſo ſunt gradu, ſecus ſi in æquali.

39 Argumentum de operis libertorum ad feuda rectè procedit, vide num.41.

Feudatarius liberto æquiparatur.

Nepos in operis libertorum à patruo excluditur

Opera libertorum non debentur iure hereditario.

40 Differentia eſt inter ſucceſſionem libertorum, & ingenuorum.

42 Succeſſio in bonis libertorum pendet à iure patronatus & illud iure hereditario non defertur.

43 Repræſentatio ceſſat in contractibus,& per conſequens in feudo ex pacto & prouidentia.

44 Stipulari alter alteri extraneo regulariter non poteſt.

45 Etſi perſona coniuncta ſit,& num.ſeqq.

Intellectus l. ſi genero. 26. C. de iure dotium.

46 Actio directa & vtilis in effectu nihil differt.

Intellectus l. cùm patrem. 19. C. de iure dotium.

47 Intellectus l. pactum dotali. 4. C. de pactis conuentis tam ſuper dotem.

48 Lectio vera dicta l. pactum dotali.

49 Intellectus l.pater 23. ff. de pactis dotalibus, & num. ſeqq.

51 Filium patri, & patrem filio ſtipulari poſſe,quomodo intelligendum eſt.

52 Stipulatio paterna filio facta & in tempus collata,quo pater mortuus eſt,tanquam extraneo facta inualida eſt.

In eo quod in tempus inhabile confertur in ſtipulationibus & cæteris contractibus,non tam tempus,quo fit, vt valeat,quàm quo confertur, vt impediatur eius validitas, inſpicitur.

53 Ratio dubitandi & decidendi apud Africanum in dicta l. pater.

54 Actio vtilis præfertur directæ, quoties vtilis in vnius, directa tamen in alterius perſona concurrunt.

55 Intellectus l. ſi ita 9. ff. de pactis dotalibus, & num. 56.

57 Intellectus l. inter ſocerum. 26. §. penult. ff. eodem tit. & num.58.

59 Intellectus l.debitor 59.§. vltim. ff. ad Senatuſconſultum Trebel. & n.ſeqq.

60 In fideicommiſſum hereditatis non aliud venire ſolet quàm quod fuit hereditatis.

Senatuſconſulto Trebelliano vt locus ſit heredem rogari oportet non ſolum de hereditate reſtituenda, ſed etiam tanquam heredem.

61 Doctores referuntur, qui defendunt ex ſtipulatione materna, ſiue paterna,nec directam,nec vtilem aliquam actionem eſſe acquiſitam filijs,qui non ſunt eorum heredes.

62 Stipulando pater pro ſe & filijs ſemper vel heredibus ſtipulari videtur ſecundùm veram opinionem,etſi inter DD. controuerſum ſit.

63 Doctores referuntur defendentes ratione coniunctionis ſtipulari poſſe non heredi.

64 De intellectu l. Publia Mæuia.26. in princip.ff. depoſiti, & num.ſeqq.

65 Vxor quicquid acquirit coſtante matrimonio, præſumitur in dubio eſſe de rebus mariti.

66 Intellectus Fulgoſij & Pichardi reprobatur.

67 Alius intellectus Bartoli communiter receptus reijcitur, & n.68.

69 Verus intellectus Antonij Fabri, & Arumæi approbatur, & num. 70.

Fideicommiſſum relinqui poteſt à quocunq; debitore.

70 In fideicommiſſis quæcunque voluntas precaria coniecturata ſufficit,quæ verbis prædominatur.

71 Intellectus l. Gaius. 46. ff. ſoluto matrimonio.& num. ſeq.

72 Affectio perſonarum in dicta l. Gaius, an aliqdid operaretur.

73 Dictio, maximè, oſtendit idem eſſe recipiendum, quamuis ratio ſequens ceſſaret.

Stipulari extraneo poteſt fauore dotis.

74 Verba illa, Et maximè propter affectionem per-

perſonarum, dict. l. Gaius ad quid appoſita ſecundùm Donellum.

Ius ſingulare non eſt ad alias diuerſas res producendum.

75 *Intellectus l. cùm quis decedens. 37. §. codicillis ff. de legat. 3. cum duob. num. ſeqq.*

Depoſiti ſola confeſſio ſine iuramento ſufficiens eſt.

77 *Legatum ſeu fideicommiſſum creditori relictum de eo quod ſibi debetur nullum eſt, ſi tempore, loco, cauſa aut alio modo vtilitas aliqua non ſit.*

78 *Intellectus l. ſi quis operas. 5. iuncta l. vt iuriſiurandi. 7. §. ſi liberi. ff. de operis libertorum, & numer. ſeqq.*

79 *Liberis patroni, licèt ipſi per abſtenſionem, non per exheredationem, heredes non ſint, à libertis operæ debentur.*

80 *Patroni liberis inſtitutis heredibus æqualiter, non pro portionibus hereditarijs operæ debentur.*

81 *Intellectus l. quodcunque 45. §. ſi ita quis, ff. de verbor. obligation. & n. 82.*

83 *De intellectu l. pater 17. C. de pactis conuentis, & numer. ſeqq.*

Primus intellectus Cyni & aliorum aſſignatio.

84 *Sed reprobatur.*

85 *Intellectus gloſſæ, & aliorum apponitur.*

86 *Obiectio contra hunc intellectum oſtenditur & reſpondetur, & num. ſeqq.*

Diſtinctio, quando pater filijs natis vel naſcituris ſtipulari poſſit & num. ſeqq.

87 *Pater ſtipulari poteſt filijs in id tempus, quo futuri non ſint in patria poteſtate.*

89 *Imperatores in dicta l. pater non dixerunt illud ad quod allegatur, licèt verba illud affirment.*

90 *Actio vtilis vna natiua, alia datiua eſt.*

91 *Natiua & datiua actio quæ ſit.*

92 *Actionum natiuarum & datiuarum diſtinctio & differentia ab aliquibus reijcitur.*

93 *Actio vtilis nepotibus accõmodata in dicta l. pater, fuit tantùm à Triboniano, non ab Imperatoribus.*

94 *Tribonianus in dicta l. pater, quò reſpexerit, & num. 95.*

96 *Triboniani munus in dicta l. pater, apertius cognoſcitur, & demonſtratur.*

97 *Tribonianus in actionibus vtilibus inducendis facilis fuit.*

98 *Stipulari matrem filijs.*

99 *Patrem emancipato, fratrem fratribus.*

100 *Et agnatum agnatis familiare eſt in feudis. Sed reprobatur à num. 101.*

102 *Intellectus cap. 1. de feudo fæminæ.*

Correctio vitanda eſt, imò iura iuribus ſunt concordanda.

103 *Intellectus cap. 1. §. 1. verſic. Sin autem vnus ex fratribus, de his qui feud. dare poſſ.*

Cap. 1. §. filia, de ſucceſ. feudi.

Cap. 1. §. ſi duo fratres, de feudo Marchiæ.

Cap. vnico, de beneficio fratris, & à n. 104.

Cap. 1. de duobus fratribus, à cap.

104 *Andreæ Fachinei obiectio ponderatur & reprobatur, & num. ſeqq.*

Vera lectio dicti cap. vnici, de beneficio fratris.

105 *Socius omnium bonorum nomine proprio, non communi feudum pecunia communi acquirens ſibi tantùm acquirit, eius tamen fructus communicat.*

Socio feudum proprio nomine emente & ſine filijs decedente, feudum ad dominum reuertitur, & ad alterum ſocium non pertinet.

106 *In feudo communi pecunia empto, domino ſciente, inter fratres ſucceſſio eſt.*

107 *Dominum & poſſeſſio rei à ſocio omnium bonorum communi nomine emptæ abſque traditione vtrique ſocio quæritur.*

Socijs acquiſitum regulariter quæritur æqualiter.

108 *Intellige id proportionabiliter, & reſpectiuè ad id quod in ſocietatem à quolibet contrahentium pro parte ſua collatum eſt.*

109 *Socius non eſt perſona capax immediatè acquirendi conſocio, ſed ſibi acquirit, & ſocietatis virtute communicat.*

111 *Clauſula in fine poſita ad omnia præcedentia refertur.*

112 *Intellectus cap. 1. in princip. an agnatus vel filius defuncti, & num. ſeqq.*

113 *Agnatus feudi ſucceſſor non tenetur ad debita vltimi poſſeſſoris, cuius hereditatem repudiauit.*

114 *Filius non poteſt retinere feudum familiare & repudiare paternam hereditatem, & numer. ſequentibus.*

115 *Et qua ratione, vbi vera proponitur. Filius non poteſt eſſe heres primi inueſtiti in feudo familiari, niſi per mediam perſonam patris vltimi poſſeſſoris.*

Medio rupto non poteſt fieri acceſſus ad vnum extremum ſuperiorem.

117 *Agnatus primo inueſtito heres eſſe poteſt, licèt non ſit vltimo poſſeſſori, quapropter in feudo familiari ſuccedet.*

Heres heredis eſt heres primi defuncti.

Alia ratio, vt propter reuerentiam & honorem paternum filius non poſſit feudum retinere, & hereditatem repudiare, reijcitur.

118 *Alter alteri extraneo ſtipulari poteſt iure Regio.*

119 *Intellectus cap. 1. in princip. de ſucceſſione feudi, & cap. vnic. de ſucceſſione fratrum.*

CAPVT XVIII.

Vtrùm in feudis admittatur Repræſentatio?

1 LIcèt aliqui negent † diuiſionem feudorum in hereditaria & ex pacto & prouidentia, & ſequitur *Andreas Fachineus lib. 7. controuerſiarum iuris, cap. 3.* communis & recepta diuiſio eſt, vt defendunt relati per *Pi-*

nellum ad l.1.parte 3.n.84. C. de bon.maternis,
& latiùs Hartmanus Piſtorius lib.2.quæſtionum
iur. cap.1.à num.1. Mantic.tom.2.de tacit.& am-
bignis conuention. lib. 23.tit.3. in tranſcurſu, &
Doctores infrà referendi. Feudum heredita-
2 rium † illud dicitur, quod niſi ab eo qui he-
res ſit, obtineri non poteſt, ſecundùm Aluar.
Valaſc.de iure emphyteutico; qu.50. n.4. Cache-
ran.deciſ. 76. num. 1. & ſeq. Surd. conſ.5. n.9.
vol.1. nam pro ſe & eius heredibus conceſ-
ſum eſt, vt poſt Iſerniam, Bald. Roman. Alex.
Decium, Iaſ. Pariſium, Gozadin. Curtium iun. &
alios Valaſcus vbi ſuprà, Vincen. de Franch.de-
ciſ.1. num.22. & 23. & Surd. conſ.305.nu.29.
vol.3. Etſi hoc caſu mixtum dicãt cum mul-
tis Mantic.dicto tit.3.num.36.& Surd.d.conſ.5.
num.18.conſ.108. num.15.& conſ.63.à num.10.
3 vol.1. Ex pacto † & prouidentia, ſiue fami-
liare dicitur, quando alicui pro ſe & ſuis li-
beris & deſcendentibus, vel proximioribus
de familia conceditur, nec heredum aliqua
ſit mentio, vt colligitur ex Doctoribus ſuprà
citatis, & per Roland à Valle conſ.55.n.9.lib.3.
& cum aliis Riminald.iun.conſ.410.à num.17.
lib.4. Pinel.d.n.84. Socin.iun.conſ.103. num.33.
conſ.112.num.6.& conſ.114.nu.10.lib.2. & conſ.
42.num.3.lib.3. Marc.Anton. Natta conſ. 681.
num.1. in fine, lib. 3. vbi dicit omnes in hoc
conuenire, & cum multis Mantic. dicto tit. 3.
num. 29.

4 De definitione feudi † & materia vide-
re poteris apud Doctores ſuper libros
feudorum, & alios multos, qui ex profeſſo
integros tractatus ſcripſerunt, inter quos la-
tius Henricus à Roſental. vltra quos Mantic.
dicto tom.2. lib.23. & Fachineus dicto lib.7.per
tot. qui varias quæſtiones diſputant. Inter
quas quoad noſtrum tractatum inueſtiganda
eſt illa, an in feudis repræſentationi locus ſit:
& vt clariùs procedamus diſtinguendum
eſt inter feudum hereditarium, & feudum
familiare ex pacto & prouidentia proue-
5 niens. In feudo hereditario † vnanimiter Do-
ctores affirmant repræſentationem eſſe, vt poſt
multos Roland. à Valle conſ. 68. à num. 28. &
conſ. vltimo, à num.15. lib.1. Cephal. conſ.124.
à n.40. lib.2. & conſ.313. à n.20. lib.3. Tiber.
Decian.conſ.3.à num.152. lib.4. Burſat. conſ.1.
num.24. vol.1. Menoch.conſ.200.num.54.& 64.
lib.2.& conſ. 489. num.20.& 21.lib.5.& præ-
ſumption.95. num.41.lib.4. Riminald. iun. conſ.
410. num.15. & ſeq. lib.4. Peregrin.conſ.39.per
totum, lib. 1. Alex.Raudenſ. conſ.4. vol. 2. Surd.
conſ.403.vol.4. Fab.de Anna conſ.125.à n.37.
Grammatic.deciſ.1.per totam, Gaſpar Theſaurus
in quæſt. Forenſi, ſiue deciſ.35.à nu.18. Franc.
Milanenſ. deciſ.8.à num. 198. Andreas Molfeſ.
ad conſuetud. Neapolitan.4.p. tit.de ſucceſſion.ab
inteſtato.qu.35. Philipp.Paſchal.4.par.de viribus
patriæ poteſtatis, cap.9.num. 6. Valaſc.d.num 4.
Auendan.in l.40. Tauri, gloſ.2. num.45.& 46.
In quo non ſubſiſto, quia verum eſt: Hæc cō-
6 cluſio † primo intelligitur quoties ab inte-
ſtato aliàs ſucceſſuri culpa carent, vt vltimo
poſſeſſori non ſint heredes, quia fortè extra-
neos heredes inſtituit, tunc nihilominus in
feudo ſuccedere debent, vt poſt alios pro-
bat latè Vincen. de Franch. deciſ.1.à num. 16.
Afflict.deciſ.385. n.5. Capicius deciſ.64. nu. 7.
Couar. lib.2. variar.cap.18. num.3. in fine, Ri-
minald.iun.conſ.82.n.12.lib.1.Surd.conſ.5.num.
10.& dicto conſ. 63. num. 24. vol. 1. & conſ.
305. numer.43.volum.3. & cum aliis Mantica
dicto lib.23.tit.30.num. 29. ideoque repræſen-
tationi locus eſt.

7 Secundò, † principalis ſententia reſtringi-
tur, vt nepos ex fratre conſanguineo non
concurrat cum patruo, qui fratri defuncto
fuit vtrinque coniunctus, quia cum eo non
concurrit in ſucceſſione hereditaria, Nouella
118. cap.3. Auth.ceſſante, C.de legitimis heredi-
bus, Authen.itaque, C.communia de ſucceſſionib.
l.5.in fine, tit.13. par.6. Cùm enim parentum
perſonam ſuſtineant, & eorum locum Impe-
ratoris priuilegio ingrediantur, neceſſè eſt
eodem iure vtantur, Valentin. Forſter. lib.8.de
ſucceſſionib. ab inteſtato, cap.2.num.3. Guilelm.
Ranchin.de ſucceſſion.ab inteſtato, §.13. num. 11.
Cùm feudum ſit hereditarium, & is qui in
feudo ſuccedere vult, debeat eſſe heres, & nō
poſſit, cùm ab vtrinque coniuncto excluda-
tur, ſequitur nepotem ex fratre conſangui-
neo non concurrere in feudo cum patruo
vtrinque coniuncto fratri defuncto, vt copio-
sè conſuluit Ioannes Baptiſta Natta inter conſi-
lia Marci Antonij Nattæ conſ.679. à num. 13.
& conſ.682.n.8.in fin.& conſ.683.à n.1.vol.4.
Faciunt dicta ſuprà lib.2.c.21.n.13.

8 Contrarium † in eadem facti ſpecie con-
ſuluit Purpurat.conſ.390.à num.3. & num. 16.
& 17.& Mantica de tacitis & ambiguis conuen-
tion.dicto tit.30. à num.27. verſic. Sed in eadem
facti ſpecie: quidquid ipſe dicat dicto libr. 23.
tit.28. à n. 19. Quia ſi parens conſanguineus
ſupereſſet, vnà cum fratre vtrinque coniuncto
ad feudum admitteretur, vt cum multis dixi
ſuprà lib.2.cap.21.num.9.& Caualcan. deciſ.12.
num.42.par.3.& fortaſſis aliquando latius di-
cam. Ergo idem eſt dicendum de nepotibus
ex iſto fratre conſanguineo, cùm parētis per-
ſonam ſuſtineant, eiuſque locum ingredian-
tur, & eodem iure vtantur, vt dixi num. præ-
9 cedente. In hoc autem feudo † ſucceditur
primò inueſtito, l.coheredi.41.§.cùm filiæ, ff.de
vulgari, & poſt multos Menoch.conſ.124. n.13.
& 14. vol.2. Sed quia eſt feudum heredita-
riū, debet eſſe heres illius; ſufficit enim quod
mediante parentis ſui perſona (vt infra dicā
nu.112.) ſit heres primi recipientis feudum,
quamuis non ſit vltimi poſſeſſoris, Puteus de
ciſ.

ciſ.179. lib.1.Roland.à Valle conſ.97.n.55.lib.1. & conſ.10.num.18. & conſ.32.num.19.lib.3.& conſ.48.num.17. lib.4. Cephal.conſ. 608.nu.91. vbi 92. hanc reddit rationem,quia ex primi inueſtiti inueſtitura ſuccedit, & ſequitur *Riminal.iun.conſ.18.à num.60.lib.1. Menoch.conſ. 104.num.17. lib.2.& Mantica dicto tit.30.n.28.* Præcipuè cùm in iſtius culpa non ſit, vt vltimo poſſeſſori heres non ſit, vt dixi ſuprà *n.6.* Et ſic coniunctio illa ex ea parte, de cuius ſucceſſione non agitur, tanquam impertinẽs non eſt in conſideratione, *Bald.in l.1.nu.3.C. de legitim.heredib. Mandel. Albenſ.conſ.81.n.10. vol.1. Menoch. conſ. 187. nu.26.lib.2. & Surd. conſ.31.num.35. vol.1.*

10 Nec officit † quod dictum admitti poſſit tantum, quando is qui vltimi defuncti heres eſt, in inueſtitura comprehenſus non eſſet, vel in gradu eſſet remotior; aliud autem dicendum eſt, quando qui eſt heres vltimi defuncti de proximioribus,& comprehenſus in inueſtitura, eſt etiam heres primi inueſtiti: tunc namque duo hæc vincula magis operantur,*dicta Authen.ceſſante, C.de legitim. heredib.l.penult.§.ſi verò, C.de adoptionib.c.1.de tregua & pace, Iaſ.conſil.143.num.10.lib.4.Beroius conſ. 96. num. 2. & ſeq. vol. 2. Franc. Beccius*

11 *conſ.24.nu.26. & conſ. 59. n.10.* Quapropter† duplici iure munitus habenti tantùm vnum præferri debeat, *Nouella 84. Authen.itaque. C. communia de ſucceſſion. Valentin.Forſter lib.8.de ſucceſſion. ab inteſtato,cap.1.num.1.& 2. & cap. 4.num.1.& 2. Petrus Aerodius lib.1. decretorum, tit.52. Matthæacius lib.2. de via iuris, cap. 20. num.19. Couar.de ſucceſſionib.ab inteſtat. num.7. Mandel. Albenſ. conſ. 81. num.1.vol.1. Cephal. conſ.22.num.27.& conſ.323.num.14. Alexan. Rauden. conſ. 1. à num.95. & conſ.2. num.100. vol.1. Peregrin.conſ.50.num.4.lib.3. & Philipp. Paſchal 4. parte de viribus patriæ poteſt. cap. 9. num. 76. & 77.* Ideoque qui heres eſt etiam vltimi poſſeſſoris præferri debet, vt in terminis tenet *Cephal. conſ.303. num.129. & ſeqq.*

12 Nam † in propoſito nullam adducit auctoritatem,& eius ratio ex dictis non concludit: quia ſi alterum vinculum ad id, de quo agitur,non eſt neceſſarium,non poteſt ſuffragari,vt notaui ſuprà *num.9.in fine.* Cùm enim agnatus ex prima inueſtitura ſuccedat, ſufficit eum primi inueſtiti eſſe heredem, vt dixi dicto *num.9.* Si tamen feudum ad inſtar allodij conceſſum fuerit, in eius ſucceſsione patruus vtrinque coniunctus ex fratre conſanguineo nepotem excluderet ex regula iuris communis, vt vtrinque coniunctus excludat conſanguineum, iuxta iura adducta ſupra *num.7. Forſter.dicto lib.8. cap. 4. & Ioan.Borcholtem in tractatu de gradibus, rubric.de ſucceſ. tranſuerſalium,pag.233.*

13 Tertiò limitatur,† vt procedat,quando agitur de ſucceſsione aui vel patrui,vt loquitur *c.1.in principio de ſucceſſione feudi,& cap.1.§. his verò deficientibus, & ibi Aluarot. num.1 in fine, de ſucceſſione fratrum, vel grad. ſucceſ.in feud.* Aliud eſt, ſi quis vlterioribus in gradu ſuccedere velit,vt colligitur ex *Nouella 118.c.3. verſ. Huiuſmodi verò priuilegium:*& ita reſtringit *Bart. per illum textum in Auth. poſt fratres, C.de legitim. heredib.* quod etiam probatur ex *l.auunculo,C.commun.de ſucceſſion.vbi Bart.*dicit eam correctam non eſſe, quam ad hoc allegat *Alberic.in authen.ceſſante,num.2.verſ.& cane,C.de legitim.heredib.* & notat *Angel. in §.reliquum,notabili 3.de heredib.ab inteſtat. venienti-*

14 *bus.* Vnde † non extantibus fratribus,neque filijs fratrum defuncti,proximior ſemper ſuccedit,& conſequenter filius fratris patruelis à patruele excluditur, *Cuman. conſ.163. num.1. Ioan. Anton. de Ferrar. inter conſilia Alb. Brun. conſ.70. num. 1. & ſeq. & conſ.74. Ioan.de Lignag.conſ.76. paulo ante finem, eodem volumine, ipſe Brunus conſ.75. & conſ.145.* qui de bonorum allodialium, & feudalium ſucceſsione loquitur,*Purpurat.conſ.345.num.1.Beroius conſ. 68. num.1.& ſeq. & à num.18 & num.33.Natta conſ.682.n.25.in fine,lib.3.*vbi hanc concluſionem communem eſſe dicit.

15 Aduertendum eſt†primò, quod licèt *Bart. Natta*, & plerique alii ſupra citati loquantur ſolùm,quando de aui & patrui ſucceſsione agitur, quoad aſcendentes tamen ad aui ſucceſsionem reſtringi non debet,ſed quoties de ſucceſsione cuius libet agitur aſcendentis, generaliter intelligendum eſt, vt d[illegible] *Anton. de Butrio conſ.47.n.3.* de pronepotibus enim in ſpecie loquitur *§.cum filius 7.inſtit de hered. quæ ab inteſt.deferũtur*, & omnibus deſcendentibus vſque in infinitum hoc repræſentationis priuilegium intelligitur eſſe conceſſum, *§. vltimo in fine*, ibi: *Pronepotes, & alias deinceps perſonas,inſt.eod.dicta Nouella 118.c.1.authent. in ſucceſſione,C.de ſuis,& legitimis liber.* & poſt multos *Anton.Gab.lib.4.commu. tit.de ſucceſ.ab inteſt.concluſ.1.num.18. Pariſius conſ.30.à n.38. lib.2. Couar. in practicis cap.38.num.5. Hieron. Gabriel.conſ.1.num.38.lib.2.Menoch. conſ.194. à num.4. lib. 2.* & loquens de feudis *Mantica tom.2.de tacitis,& ambiguis conuentionib.lib.23. tit.30.num.30.verſ.Sed de primo*, & latiùs diſputaui ſup.*lib.2.cap.18. per totum.*

16 Vnde † limitatio reſtringenda *eſt* ad patrui ſucceſsionem: nam ad vlteriores collaterales non porrigitur, & eſt indubitata concluſio,vt ſcribit *Bertrand.conſil.207.in fine li.1.* & poſt alios *Anton.Gabriel.dicta concluſ.1.n.13. Roland. à Valle conſ.100.num.10.lib.1.Crancta conſ.127.num.3.Menoch.præſumptione 95. n.13. lib.4. Vincent.de Franc.deciſ.157. num.3. Ant. Theſaur.deciſ.65.num.3.* & latè diſputaui ſu-

17 pra *lib.2. cap.29.* Et quamuis † idem dicen-

dum ſit in regulari ſucceſſione auunculi, amitæ & materteræ, vt expreſſum eſt in dicta *Nouella 118. cap. 3. & Authent. ceſſante, C. de legitimis heredib. Crauet. conſ. 67. num. 4. & dicto conſ. 127. num. 2. & Petrus de Benintendis deciſ. 51. num. 2.* Sed cùm de feudis agatur, & fœminæ, earumque deſcendentes regulariter non admittantur, *cap. 1. §. hoc notandum de his qui feud. dar. poſſ.* de ijs, qui per ſexum fœmineum coniuncti ſunt, controuerſia ceſſat, niſi nominatim in inueſtitura, vel aliter fuerint cõprehenſi, vt poſt multos dicit *Mantica d. l. 23. tit. 14. à num. 1. & tit. 15. à num. 5.*

18 Aduertendum eſt ſecundò, † quòd vt collaterales in feudo ſuccedere poſſint, ex primi inueſtiti deſcendentibus eſſe debent, *cap. 1. in princip. & §. his verò deficientibus, de ſucceſſion. fratrum, cap. 1. §. ſi capitanei, de feudo Marchiæ,* & cum multis dicit *Mantica dicto lib. 23. tit. 28. num. 26. verſic. Porro in feudo, & num. 27.* Ergo filius locum patris ingredi debet, etiamſi agatur de ſucceſſione patrui magni, & remotioris in gradu, ſi verum eſt, deſcendentibus in infinitum repræſentationis priuilegium eſſe conceſſum, vt dixi *num. 15.* quia agitur de primi inueſtiti ſucceſſione, & ſic contra dicta ſuprà *num. 16.*

19 Sed † reſpondet idem *Mantica d. tit. 30. nu. 31. verſ. Secundò,* quod in *d. §. his verò deficientibus* expreſſum eſt, vt poſt fratres, filioſq; fratrum, in locum patris vlteriores non ſuccedant, & cùm hoc priuilegium ſit, ad alios extendi non debet, quia idem etiam in bonorum allodialium ſucceſſione conſtitutum eſt, *Auth. poſt fratres, in 2. C. de legitim. heredib.* & dixi latè *lib. 2. cap. 29.* Ideoque ſatis eſt, quod in feudis etiam per mortem collateralis factus ſit locus ſubrogationi, & repræſentationi gradus, licèt ad omnes gradus non porrigatur.

20 Quàrtò & vltimo † limitatur, vt etiam locum non habeat, quoties pater propter læſæ maieſtatis crimen damnatus fuerit: tunc enim patris ſui incapacis locum non ingreditur, vt in feudo ſimul cum patruo ſuccedat, quod quidem non publicabitur; ſed ſi paternum vel antiquum ſit, fratri detur, & filius excluditur, per *l. quiſquis, 5. §. 1. C. ad legem Iuliam Maieſtatis, Fulgoſius conſ. 8. in fine, Mantica dicto tit. 30. num. 26.*

21 In feudo familiari, † ſiue ex pacto & prouidentia, *Doctores* communiter tenent repræſentationem procedere: Primo ex *cap. 1. in principio.* ibi: *Succedunt tantùm filij æqualiter, vel nepotes ex filio loco ſui patris, de ſucceſ. feudi.* Secundo probatur ex *cap. 1.* ibi: *His verò deficientibus vocantur primò fratres cum fratrum præmortuorum filijs, deinde agnati vlteriores, de ſucceſſion. fratrum vel gradibus ſuccedentium in feudo.* Et eſt aduertendum dictos capitulos non feciſſe diſtinctionem inter feudum hereditarium, & ex pacto & prouidentia, ſicque generaliter eſſe intelligendos, *l. 1. §. 1. cum ſimilibus, ff. de legatis præſtandis, Cephal. conſ. 393. à num. 101. & conſ. 397. num. 18. lib. 3. Decian. conſ. 44. num. 3. lib. 1. Franc. Beccius conſ. 16. num. 4. & conſ. 87. num. 4. lib. 1. Surd. conſ. 34. num. 3. & conſ. 132. nu. 15. lib. 1.* & loquens in noſtris terminis *Riminald. Iun. conſil. 410. numero 29. lib. 4.*

22 Tertiò † feuda regulantur ſecundùm ius commune, ſi aliud in contrarium in ipſis feudis deciſum non reperiatur, *cap. 1. verſic. Strenuus, de feudi cognitione, vbi gloſſa & Doctores* communiter, *Marcus Anton. Peregrinus conſ. 8. num. 14. & conſ. 26. n. 4. in fin. lib. 1. Veſembec. de feudis, cap. 17. num. 14. & Mantica to. 2. de tacitis & ambiguis conuentionibus lib. 14. tit. 22. num. 2.* Sed in feudis magis ex pacto quàm hereditariis expreſsè deciſum non reperitur, quod patruus excludat nepotem, imo præfata iura ſimpliciter & indiſtinctè cum patruo nepotem admittunt. Ergo hic caſus ſecundùm ius commune eſt decidendus, quod nepotes vnà cum patruo pariter admittit, *§. cùm filius, 7. inſt. de hereditatib. quæ ab inteſt. deferuntur, Nouel. 118. cap. 1. & 3. cum ſimilibus.*

23 Hanc ſententiam † tenent *gloſ. verbo, ſolus, in cap. 2. de natura ſucceſſionis feudi, Iaſ. in l. ſi auiæ, num. 5. C. de ſucceſſor. edicto,* & cum multis *Rolandus à Valle conſ. 68. per totum lib. 1. Cephal. conſ. 313. num. 20. & à n. 25. lib. 3. Decian. conſ. 9. à num. 1. lib. 2. & conſ. 55. à num. 44. lib. 3. Hieron. Gabriel. conſ. 86. num. 6. lib. 1. Riminald. iun. dicto conſ. 410. à num. 10. Menoch. conſ. 200. num. 64. lib. 2. & conſ. 498. num. 21. lib. 5. Petra de fideicommiſ. quæſt. 11. à nu. 144. Peregrin. eod. tractatu. artic. 21. à num. 13. Surdus conſ. 305. nu. 16. volum. 3. Caualcan. deciſ. 21. à num. 70. lib. 3. Mantica dicto tom. 3. de tacitis & ambiguis conuentionib. lib. 23. tit. 30. à n. 11. Trentacinq. variar. reſolut. lib. 3. reſolutione 4. de feudis, num. 3. verſic. Secunda, pag. 34. Roſenthal. de feudis cap. 7. concluſ. 56. à num. 15. Stephanus Gratian. to m. 3. diſceptationum forenſium, cap. 456. num. 24. &*
24 *à num. 65.* Et ex noſtris † Hiſpanis *Molina lib. 3. de Hiſpanor. primogen. cap. 6. num. 47. Valaſcus de iure emphyteutico, quæſt. 50. numero 4. verſic. Verum hi potres, Cald. Pereyro de nominatione emphyteutica, quæſt. 17. num. 28. Matienço in l. 5. gloſſa 5. nu. 3. tit. 7. lib. 5. Recopilat. Auend. in l. 40. Tauri, gloſſa. 2. nu. 49. Pater Molina tom. 3. de iuſtitia & iure diſputatione 626. num. 3. Pichard. ad titulum inſt. de hereditatibus quæ ab inteſtato deferuntur poſt princip. in §. 2. de repræſentatione, num. 17. & dominus don Ioannes del Caſtillo lib. 3. quotidian. controuerſ. cap. 19. à n. 233.*

25 Sententia illa † non procedit in feudo, quod iure primogenituræ ſiue maioratus de-

Digitized by Google

deferturquod vni tantùm debetur, tunc filius fratris locum patris non ingreditur, vt cum patruo admittatur; ſed patruus tantùm ſuccedit, vt ſentit *Bart. in Auth. poſt fratres, C. de legitim. heredib. Bald. conſ. 395. In Regno libero, vol. 2. Corneus conſ. 131. lib. 1. Ant. de Roſelis de ſucceſ. ab inteſtato, num. 118.* & alii quos refert *Iaſ. in l. is poteſt, à num. 27. vſque ad 46. ff. de acquir. hereditat. Tiraquel de iure primogen. quæſt. 40. & Couar. in pract. cap. 38. num. 6.*

26 Si ſententia † ſupradicta *à n. 21.* vera eſt, limitatio iſta non procedit, quia ſiue feudum ſit hereditarium, ſiue familiare ex pacto & prouidentia, repræſentatio locum habet, & nepos patruo præferri debet, vt cũ *Baldo, Abbate, Iaſ. Bertran. Roland à Valle, Licerier, & Tiraquel.* reſoluit *Valaſcus dict. qu. 50. num. 7. Couar. dicto cap. 38. num. 11. Coſta de Maioratu Regiæ Coronæ, num. 19. verſic. Alter caſus eſt, & de ſucceſſione Regni, num. 50. & ſeq.* & cum *Molina, Auendan. in dicta gloſſa 2. num. 50. Mantica dicto tit. 30. num. 25. & Tremaciuq. dict.*
27 *reſolutione 4. num. 7.* Quia † quamuis repræſentatio ex ſua propria natura operetur, vt nepos cum patruo concurrat, vt ſæpeſæpiùs dictum eſt; in materia tamen indiuidua non ſolùm concurſum, ſed etiam concluſionem operatur: vt per *Baldum conſ. 101. ſuper primo quæſito, volu. 4. Aretin conſ. 164. Socin. conſ. 052. Tiraquel. dicta quæſt. . o. à num. 24. & à nu 102. Capicium deciſ. 21. Auendan. dicta gloſſ. 2. num. 6. & num. 51.* Cùm in feudo iure maioratus relicto omnia circa eius ſucceſſionem debeant obſeruari, quæ in maioratus ſucceſſione cuſtodiuntur per *Molinam lib. 1. de Hiſpanorum primogen. cap. 1. num. 26. & 27. & cap. 7. per totum, præcipuè num. 7. & lib. 3. cap. 7. nu. 19. Auendan. dicta gloſſa 2. num. 52. & dominus Caſtillo d. cap. 19. num. 236.*

28 Contrariam ſententiam, † quòd in feudo familiari, ſiue ex pacto & prouidentia, ceſſet repræſentatio, tenent *Bart. in Auth. poſt fratres, nu. 1. C. de legitimis heredib. Bald. in l. ex hoc iure, num. 16. ff. de iuſtit. & iur. Cumanus in l. cùm ita, §. in fideicommiſſo, in fine, verſic. In gloſſa ſuper verbo proximo, ff. de legat. 2. Nicol. de Matthar. in l. fin. C. de iuriſdictione omnium iudic. Alex. conſ. 204. num. 6. & 7. lib. 2. in conſ. 129. num 5. lib. 5. Rubeus conſ. 82. num. 4. & conſ. 85. num. 6. Ruin. conſ. 25. n. 23. & conſil. 162. num. 10. 11. lib. 1. conſ. 100. num. 13. & conſ. 134 num. 25.* & *conſ. 169. n. 9. lib. 2. Iaſ. inter conſilia Rubei conſ. 37. & in l. is poteſt. à nu. 43. ff. de acquirend. hereditate, Marcus Antonius Natta conſ. 127. cum tribus ſequentibus, vol. 1. & conſ. 679. vol. 4. Pariſius conſ. 37. in num. 46. li. 2. Crotus conſ 39. Menoch. conſ. 498. n. 19. & 20. lib. 5. Couar. in pract. cap. 38. num. 13. Freccia lib ſubfeudorum, in 1, differentia inter feudum hereditarium, & ex pacto & prouidentia, & Philippus Paſchalis 4. p. de viribus patriæ poteſtatis, cap. 9. numero 12.*

29 Primò † probatur ex doctrina *Baldi in l. cùm ita, §. in fideicommiſſo, ff. de legat. 2.* dicentis in diſpoſitione hominis nepotem non ingredi locum patris propter maiorem affectionem, quam habet homo erga proximiorem: quam doctrinam ſequuntur multi relati ſuprà *hoc lib. 7. cap. 7. num. 14.* Sed in noſtro caſu de hominis tractatur diſpoſitione. Ergo non eſt locus repræſentationi, & proximior admittitur. Ratio *Baldi* non eſt vera, vt probaui *d. c. 7. n. 16. & ſeq.* Et ſic in terminis hoc argumentum reprobant poſt alios *Rimaldus iun. dicto conſ. 410. num 37. lib. 4. Mantica tom. 2. de tacitis & ambiguis conuentionib. lib. 23. tit. 30. num. 18. & 19.*

30 Secundò: † quia in contractibus naturaliter & verè, non ciuiliter & fictè, verba ſunt intelligenda, *l. ex ea parte, 121. §. in inſulam, ff. de verbor obligationib. l. fin. C de his, qui veniam ætatis impetrauerunt, & cum Rolando à Valle, Cephalo, Mennochio, Biminaldo iun. Surdo, & Antonio Theſauro* notaui ſuprà *hoc libro, cap. 14. num. 22.* Quòd autem nepos locum patris iningrediatur, eiuſque gradum repræſentet, inductum eſt à lege per fictionem, *Bald. in Auth. ceſſante num. 1. verſic. Azo ſubtiliter, & num. 5. verſic. ſed circa, C. de legit. hered.* & multi alij relati ſuprà *lib. 1. cap. 6. à num. 3.* Ergo in ſucceſſione feudi ex pacto & prouidentia locũ non habet. Hoc argumento vtitur *Alex. d. conſil. 204. in fine*, quem cæteri *Doctores* ſequuntur.

31 Huic argumento † tripliciter conantur reſpondere *Riminaldus Iun. dicto conſ. 410. à nu. 38. & Mantica d. tit. 30. num. 20.* dicentes primò ad iſtum caſum fictum ex interpretatione paſſiua extenſionem fieri debere ſecundũ *Ruinum conſil. 12. num. 16. lib. 1.* nam ex iure communi ſubrogatum ſapit naturam eius, in cuius locum ſubrogatur, *l. ſi eum 10. §. qui iniuriarum, ff. ſi quis cautionib. l. in duobus 28. §. 1. verſic. Nam quia locum ff. de iu. iurand. l. 1. §. hæc actio, ff. ſi quis in teſtamento liber eſſe iuſſus fuerit, l. 1. §. ſi quis ſub conditione, ff. vt legator. nomine caueatur. l. ſi cùm dotem 22. §. vltim. ff. ſoluto matrim. l. pater 23. ff. de adimendis legat. l. Imperator 30. §. vlt. cum l. ſeq. ff. de legat. 2. l. 1. §. aliud iuris, ff. de donationib: & poſt Cynum, Bar, Bald. Salicet. Crot. Sociu. Marſil. Alba. Pariſ. Euctar. & Nattam Surd. deciſ. 306. num. 5. & conſ. 42. num. 11. volum. ũ. Caualc. deciſ. 19. num. 31. & deciſ. 41, nu. 35. parte 1. Ioſeph. de Seſſe deciſ. Aragon. 130, num. 6. tom. 2.* & cum multis *Marius Muta deciſ.*
32 *24, num. 29.* Nec dubium eſt † quin filius ingrediatur locum patris, eiuſque perſonam & gradum repræſentet, *§. cùm filius 7. inſt. de hereditat. quæ ab inteſtato deferuntur, Nouel. 118. ca. 1. & 3.* & cùm hoc à lege feudali inductum fuerit, *cap. 1. §. his verò deficientibus, de ſucceſſ. fratrum cum ſimilibus.*

Re-

Reſponſio iſta non conuincit,quia iſta repræſentatio, quando verum eſſet fictione inductam fuiſſe, ſolùm procedit in ſucceſſione ab inteſtato, *Nouella Iuſtin.* 118. *cap.*3.*& in Auth.ceſſante,C. de legitim.heredib.* & probaui ſuprà *lib.*1.*ca.*9.*à n.* 25.*& libro iſto cap.*7.vnde ad alios caſus diuerſos, niſi verbis apertis concedatur, extendenda non eſt:vt poſt *Nicol.de Matarenis in l. vlt. C.de iuriſdict.omn.iud.* dicunt *Emanuel Coſta* 1.*parte de patruo & nepote,num.*18.*Auendan.in l.*40.*Tauri,gloſ.*16. *nu.* 4.*Aluar.Valaſq. de iure emphyt.qu.*50.*num.*6.*in fine*, & latiùs dixi ſuprà *d.lib.*1.*c.*6.*nu.*6.*&* 7. Et repræſentatio in capitibus feudalibus cōceſſa locum tantùm habet in feudo hereditario,non in familiari ex pacto & prouidentia,vt infrà dicam *à num.*43. & ſuprà *à num.*5.

33 Quare † aliter reſpondent, verba in contractibus ciuiliter eſſe intelligenda ex natura rei, ſuper quam proferuntur: feudi autem natura talis eſt, vt filius fratris cum patruo ſimul ſuccedat,*dicto* §. *his verò deficientibus*. Ergo huiuſmodi repræſentatio recipienda eſt,*Ruin.conſ.*171.*num.*17.*lib.*2. Similiter non ſatisfaciunt, quia natura feudi ex prouidentia eſt,vt nepos cum patruo non concurrat, vt dicitur infrà *nu.*43. Vnde verba ſecundùm eius naturam intellecta repræſentationem excludunt.

34 Tandem † vltimò reſpondent,quòd ſi verba in contractibus ſecundùm iuris interpretationem non poſſent intelligi, ſed ſemper naturaliter & verè eſſent accipienda, ſequeretur in feudo etiam hereditario filium fratris cum patruo ſuccedere non poſſe: quod tamen falſum eſt,vt patet ex *d.*§ *his verò deficientibus*. Et hoc admittunt ij,qui in feudo ex pacto & prouidentia contradicunt. Ergo corruit argumentum.

35 Vltra † hæc dicta ex alio reſpondetur argumento, repræſentationem fictione quadā eſſe introductam ſupponere, quod falſum eſt,vt dicunt *Guiliel. Benedict.in cap.Raynutius, verbo, vxorem nomine Adelaſiam, in deciſ.*5.*nu.*54. *de teſtam.& Petrus Surd.conſ.*325. *num.*7.*lib.*3.quia vt latiùs diſputaui ſuprà *lib.*1.*dicto cap.*6.*à num.*8.priuilegio legis inducta fuit, & qui ſolo repræſentationis iure ſuccedunt, nec verè nec fictè ſunt æquè proximi, ſed eo tantùm gaudent priuilegio,vt non anteuertantur in cauſa ſucceſſionis ab iis,a quibus tamen in cauſa & gradu proximitatis anteuertuntur. Id verò priuilegium habent, non quaſi fingantur æquè proximi, ſed quia ſic conſtitutum eſt, vt admitti debeant ad ſucceſſionem ex gradu defuncti,qui hodie ſi viueret, haud dubiè tanquam æquè proximus admitteretur,quamuis non tam ipſam defuncti perſonam, quàm ipſius gradum repræſentare intelligatur, vt dictum remanet ſuprà *lib.*1.*cap.*10.*à num.*3.*& cap.*12.*à n.*60.

36 Tertiò † pro ſententia principali facit *l. heredes mei* 57.§.*vltimo*, *iuncta gloſ.ibi verbo*, *vel vni,ff. ad Senatuſconſultum Trebellian.*vbi probatur,quòd quando plures vocantur ordine ſucceſſorio,donec aliquis ex filiis ſuperſit,nepos ex filio præmortuo non admittitur, & ita tenent ibi *Cumanus & Alexan.*quia ille textus generaliter loquitur.

37 Huic rationi † reſpondent *Ruin. conſ.* 163. *num.*9. *&* 10.*lib.*1.*& Maatica dicto tit.*30. *num.* 22. dicentes textum illum loqui quando inter filios & nepotes poſita eſt alternatiua; quæ ſecundùm propriam ſignificationem ordinem ſucceſſionis denotat,non ſolùm inter perſonas, quæ in diſpari ſunt gradu, ſed etiam inter eos, qui in eodem ſunt gradu,vt ille textus probat,& *l. cùm pater,* 77. §.*penult. ff.de legat.*2.*Bart.in l.Gallus,*§.*quidam rectè,nu.* 4.*verſ.Sicut enim alternatiua,ff. de liber. & poſthum.vbi Socin.ſen.num.*3.*Socin.iun.à num.*29. *& Petr.Gilken.nu.*14.& alii *DD.Alexan.conſ.* 5.*num.*7.*lib.*6.*Ripa in l.qui Romæ,*§.*duo fratres, num.*101.*ff.de verbor. obligation. Decius conſ.*95. *num.*4.*vol.*1. *Pariſ.conſil.*21. *num.*11.*lib.*3.*Iul. Clar.in* §.*teſtamentum,quæſt.*80.*in* 3.*concluſ.Menoch.de præſumption.lib.*4.*præſumption.*70.*n.*30. *& Simon de Prœt.de interpret.vltim.volunta.lib.* 3.*interpretat.*3. *dubit.*1.4.*ſolut.*2.*num.*6.*pagina* 216. Quapropter nepos in eo caſu non admittitur cum patruo,tametſi ex iuris interpretatione ſit in pari gradu,§.*cùm filius*,7.*inſtit.de hered.quæ ab inteſtato deferuntur, Nouella* 118.*cap.*1.*&* 3. quia ſecundùm propriam alternatiuæ naturam hic ordo ſeruatur etiam inter eos,qui ſunt eiuſdem gradus,vt dictum

38 eſt. Diuerſum † eſt,quando plures ſunt vocati per nomen collectiuum,tunc enim ordo ſeruatur inter eos qui ſunt in diuerſo gradu, nō autē inter eos,qui ſunt in eodem gradu,*l. omnia,*32.*aliàs,l.cùm ita,*§.*in fideicommiſſo,ff.de legat.*2.*Socin.ſen.in dicto* §. *quidam rectè,num.*4. Et in hoc caſu nepos cum patruo admittitur; quia ex interpretatione legis ingreditur locum patris,& cenſetur in pari gradu ſecundùm *gloſſam* communiter receptam, *verbo, primo,in d.* § *fideicommiſſo.Ita Ruinus & Maatica* vbi ſuprà reſpondent. Sed contra *Ruinum & Maticam* obſtat, quòd etſi plures ſint vocati per nomen collectiuum, ſemper ſeruatur ordo inter eos,qui in diuerſo ſunt gradu,& non admittitur repræſentatio,ſed proximus ſuccedit,vt loquens de fideicommiſſis dicunt *Bald.in dicto* §. *in fideicommiſſo in fine*, *Roland.à Valle conſ.*38.*num.* 33.*lib.*4. *Vinceat. Honded.conſ.*70.*num.*19.*lib.*1.*& conſ.*63.*num.*9. *lib.*2 *Valentia. Forſter.lib.*4.*de ſucceſ.ab inteſtat. cap.*22.*à,num.*1. *Angel Matthæac.lib.*2.*de legat. & fideicommiſ.cap.*6. *Gaſpar Theſaur.q.Forenſ. lib.*1.*quæſt.*35.*num.*40.*Milanenſ.deciſ.*9. *nu.*41.

An-

Anton. Faber lib. 6. Cod. Fabrian. tit. 19. de verbor. ſignific. definitio. 10. & relati ſuprà *lib. 1. ca. 9. num. 17.* & latius dixi *hoc libro, cap. 7. num. 14.*

39 Quartò probatur: † quia de operis libertorum ad feuda rectè procedit argumentum, *cap. 1. iuncta gloſ. verbo, Salua reuerentia, de milite vaſſallo, qui contu. eſt, l. 2. iuncta gloſ. verbo, nati. C. de libert. & eor. lib. l. ſolo 30. iuncta gloſ. verbo, ſolo obſequij, in fin. C. de lib. cauſ. Speculat. lib. 4. part. 3. tit de feudis, §. quoniam, verſic. 17. alias num. 33. Bart. in l vt iuriſiurandi, §. ſi liberi, nu. 2. & 4. ff. de operis libertorum, & in l. ſi non ſortem, §. libertus, num. 34. ff. de condictione indeb. Bald. in l. liberti libertæque, num. 21. C. de operis libertor. Iaſ. in l. ſi non ſortem, §. libertus, num. 1. ff. de condiction. indebit.* latè *Nicol. Euerar. in centum modis argumentandi, loco 59.* nam & feudatarius liberto æquiparatur, vt ſubdit *Bald. ibi num. 35. & 38.* & relati ſuprà: ſed in operis libertorum nepos excluditur à fratre, *l. ſi libertus, 23. §. ſi libertus, ff. de bonis libertorum,* cuius rei illa ratio eſt, quòd huiuſmodi operæ non debentur iure hereditario, *l. vt iuſiurandi 7. §. ſi liberi, ff. de operis libertorum, l. 4. ff. de iurepatronatus.* Ergo eadem ratione filius fratris à feudi ſucceſſione excluditur à fratre ſuperſtite, ſi illud feudum non ſit hereditarium, ſed ex pacto & prouidentia, quia iure hereditario non debetur. Hoc argumento vtitur *Marcus Ant. Natta dicto conſ. 127. num. 5.*

40 Argumento iſto reſpondetur, † quòd in *d. l. ſi libertus,* non agebatur de ſucceſſione in operis liberti: cùm enim libertus vita functus eſſet, non poterat eas præſtare. Vnde in bonis ipſius liberti de ab inteſtato ſucceſſione agebatur, & deciditur: quòd quandiù ſupereſt filius patroni, nepos ex altero filio præmortuo non admittatur, quia proximum quemque ad hereditatatem liberti venire manifeſtum eſt, *l. 3. §. proinde, ff. de legit. tut. l. ſi libertus 23. §. 1. ff. de bonis. libert. Iul. Paul. Iuriſconſ. lib. 3. ſent. lib. 2. in princip. Vlpian. in fragment. tit. 27. §. 2. & 3.* Sed aliud in hominis ingenui hereditate conſtitutum eſt, *dicto §. cùm filius, & d. Nouel. 118. cap. 1. & 3.* Et hanc differentiam tradit *gloſſ. in l. tutela, §. proinde, ff. de legitimis tutel.* & latiùs dixi ſuprà *hoc libro, cap.*
41 *11. à num. 6* Nec de libertorum bonis † ad feuda argumentum rectè dicitur: nam in bonis liberti is tantùm ſuccedit, qui manumiſſori verè proximior eſt, & ideò, ſi duo ſeruum manumiſerint, & vnus eorum, relictis filiis, deceſſerit, iuſpatronatus ad filios non tranſit, ſed ad patronum ſuperſtitem pertinet, *l. 3. §. ſi duo, ff. de legit. tut.* In feudo autem aliud dicitur, vt ſi duo de eo fuerint inueſtiti, & alter eorum relictis filiis deceſſerit, illius portio ad fratrem ſuperſtitem non pertineat, ſed ad filios; quia vnuſquiſque ſibi, ſuiſque heredibus proſpexiſſe videtur, *c. 1. de duobus fratrib. à cap. inueſtit.* Ita reſpondent *Riminal. iun. dicto conſ. 410. à num. 23. & Mantica dict. tit. 30. num. 21.*

42 Adhuc † contra reſponſionem pro noſtra parte obſtat, quòd ſucceſſio in bonis liberti, & eius opera, &c. manumiſſori ratione iurispatronatus pertinent, *Petr. Gregorius Tholoſ. lib. 14. ſyntagm. iur. cap. 8. nu. 3. & 12. & lib. 45. cap. 15. num. 9. & Hugo Donel. lib. 2. comment. iur. ciuil. ca. 19.* hacque de cauſa ſucceſſio iſta per eminentiam iuspatronatus vocatur in *l. libertus 14. ff. de tutor. & curat. dat. l. quod ex liberta 11. C. de operis lib. & aduertit Cuiac. in paratit. ad tit. C. de bonis libertorum, in princip.* Ideoque non eſt locus repræſentationi, ſed proximo pertinent; quia iuspatronatus, à quo dependent, iure hereditario non defertur, vt dixi *dicto cap. 11. num. 9.* Ergo ex eadem ratione in feudis non eſt repræſentatio, ſi non iure hereditario, ſed ſanguinis defertur ſucceſſio. Et ſic facit ratio, qua nititur deciſio dicti *§. ſi libertus.*

43 Quinto † facit: quia in contractibus non procedit repræſentatio, *Bart. in Auth. poſt fratres, num. 1. C. de legit. hered. Cuman. in l. cùm ita, §. in fideicommiſſo, ff. de legat. 2. Socin. iun. conſ. 73. num. 17. & 31. lib. . . . Gamma deciſ. Luſit. 174. num. 16.* & cum aliis *Surd. conſ. 403. n. 55. vol. 3.* & diſputaui ſuprà *hoc lib. cap. 12.* & ſolùm admittitur in hereditaria ſucceſſione ab inteſtato, vt dixi ſuprà *lib. 1. cap. 9. à num. 25.* Adeò, vt in fideicommiſſaria ſucceſſione locum non habeat ſecundùm veriorem opinionem, de qua ſuprà *hoc libro, cap. 7 à num. 14.* Ergo cùm feudum iſtud ſit familiare, ſiue ex pacto & prouidentia, repræſentationi locum non eſſe dicendum eſt.

44 Sexto: † quia ex ſtipulatione à primo feudatario facta ius aliquod non potuit acquiri illi, qui heres eius non eſt, tum propter generalem regulam *l. ſtipulatio iſta 38. §. alteri. ff. de verborum obligation. § alteri ſtipulari 19. inſtit. de inutilibus ſtipulationib.* Tum etiam, quia in iure noſtro certiſſimum eſt, quoties alter alteri quem in poteſtate non habet, ſtipulatur, adeò nullam eſſe ſtipulationem, vt non magis vtilem quàm directam actionem patere poſſit, etiamſi pater filio emancipato, vel mater filio aut filiæ, vel filia matri ſtipuletur, quamuis perſonę iſtæ coniunctiſſimæ ſint. Et quia noſtra principalis quæſtio ex hoc potiſſimū pendet fundamento, aliquantulum ſubſiſten-
45 dum eſt. In quam rem † facit *l. ſi genero 26. C. de iure dotium,* quæ de ſtipulatione in fauorem filii emancipati per patrem interpoſita loquitur, vt dicunt *Accurſius & Dionyſius Gothofredus ibi, Hugo Donel. in l. ſtipulatio iſta 38 §. alteri, num. 59. ff. de verborum obligationibus, & Antonius Faber lib. 1. coniecturarum iur. cap. 4. pag. 7. & lib. 19. coniect. cap. 17. in principio,* & con-

ſtat

Digitized by Google

ſtat ex illis verbis: *Pater communis*: & illis: *Tibi extraneo conſtituto*. Non enim aliter filius poteſt conſtitui extraneus, quam per emancipationem, *l. quin etiam 55. in fine ff. de ritu nuptiarum*, & tamen lex ait, eo caſu patrẽ, nec ſibi ceſſante voluntate, nec filio ſuo iure prohibente actionem quærere potuiſſe, quod
46 omnimodo † ſic accipiendum eſt, vt neque directam, neque vtilem quæſiuerit, ne aliter facta interpretatione fatendum ſit, Imperatores contra morem ſuum de iuris ſubtilitate magis quàm de effectu, & æquitate reſpondiſſe, cùm in effectu nihil interſit directã ne quis, an vtilem actionem habeat, *l. actio 47. ff. de negotijs geſtis, Iacob. Cuiac. lib. 15. obſeruationum, cap. 11. & tractatu 8. ad Africanum ſuper l. g. final. ff. de negotijs geſtis, Forcatulus in necyomantia iuris, dialogo 65. Rænardus de auctoritate prudentum, cap. 3. Anton. Faber lib. 4. coniecturarum iuris, cap. 7. & Arumæus diſputatione 5. ad Pandectas, theſi 47.* Idipſum eſt, quod ijdem Imperatores ſcripſerunt in *l. cùm patrem 19. C. de iure dotium*, ex alieno pacto nullam prorſus competere actionem. Quibus verbis clariſſimè conſtat filiæ emancipatæ, de qua lex illa intelligitur ſecundùm gloſſam & Doctores ibi, nec directam, nec vtilem actionem eſſe acquiſitam.

47 Coniunctæ † perſonæ non heredi ſtipulari non poſſe probatur ſecundò ex *lege pactum dotale 4. C. de pactis conuentis tam ſuper dote*; vbi agitur de pacto dotali per matrem, cùm dotem daret, interpoſito, de dote poſt mortem ſuam liberis ſuis reſtituenda. Et cùm ſtipulatio ab ipſis liberis adhibita proponeretur, diſtinguit Imperator Gordianus, an ſtipulatio illa legitimè interceſſerit, nec ne: vt ſi minus legitimè, nulla actio liberis quæri poterit, neque ex ſtipulatione quæ non valuit, neque ex pacto dotali matris. Non
48 quòd ex pacto † nunquam naſcatur actio: id enim tum obtinet, cùm pactum eſt nudum, quale dici non poteſt illud, quod interponitur, cùm dos datur, vt ſcriptum eſt in *l. 1. C. eodem*: ſed quia mater liberis ſuis, quod ad hanc rem pertinet, extranea eſt, cùm non habeat eos in poteſtate, *leg. mulierum 5. C. de adoptionibus*. Ex pacto autem extraneæ perſonæ quamuis non nudo, nulla actio dari poteſt, ſed ſi legitima ſtipulatione interueniente liberi ſibi proſpexerunt, tum demum ex ea poſſunt agere, ſi modo non ſint in patris poteſtate conſtituti. Idem eſt, quod lex ait: *Si adhuc vinculis patriæ poteſtatis non alligeris*, quomodo rectè legendum eſt, non vt vulgò, *Attigeris*, vt rectè aduertit *Anton. Fab. dicto cap. 17. pag. 64.*

49 Tertiò: hæc ſententia † comprobatur ex *l. pater. 23. ff. de pactis dotalibus*, quam neque *Cuiac. tractatu 7. ad African. ſuper eadem lege*, pag. 492. neque vllus alius percepit, niſi *doctiſ. Ant. Faber dicto ca. 17. pag. 64. & tom. 2. de erroribus pragmaticor. decade 33. errore 9. pag. 442. & ſeq.* & inſinuauit *Emanuel Coſta lib. 1. ſelectarum interpretationum, cap. 16. num. 2. verſic. Quare nouo interpretor*: vbi cùm proponeretur pater quidam filiæ ſuæ nomine dotem genero dediſſe, & pactus eſſet, vt ſi filia vno pluribusue liberis ſuperſtitibus moreretur, maritus partem dumtaxat tertiam retineret, reliquum verò eidem patri, aut poſt ipſius mortem illi aut illis filiis, quos in poteſtate habebat, maritus redderet, interpoſita etiam in hanc rem ſtipulatione, mulier verò poſt mortem patris in matrimonio relictis filiis
50 deceſsiſſet. Quærit Africanus, † an filiis ſtipulatoris poſsint duas dotis partes ex ea ſtipulatione petere. Et reſpondet poſſe, redditque rationem, quod eius ſtipulationis hæc vis ſit & poteſtas, vt ſi in matrimonio mortua eſſet filia, dos patri redderetur, acſi nulla filiorum ſtipulatoris mentio facta eſſet, perindeque habendum, acſi talis ſtipulatio interpoſita fuiſſet: *Si nauis ex Aſia venerit, mihi aut poſt mortem meam Titio extraneo dare ſpondes?* Quo caſu, ſi poſt ſtipulatoris mortem nauis veniat, non eo quidem magis Titio aliqua actio ex ſtipulatu quæratur, cùm perſona ipſius omnino ſit extranea, ſed tamen perinde ſtipulatoris heredi debebitur, acſi nulla Titii mentio facta fuiſſet. Itaque
51 non † dubitat Africanus, quin propoſita in ſpecie inutiliter concepta ſit ſtipulatio in perſonam filiorum, etiamſi ſtipulationis tẽpore in patris eiuſdemque ſtipulatoris poteſtate fuiſſent: quia quod dici ſolet; patrem filio, quem in poteſtate habet, ſtipulari poſſe, ſicut & filium patri, in cuius eſt poteſtate, vt nimirum vtroque caſu patri per filium & obligatio & actio acquiratur, *l. cùm qui ita 56. §. qui ſibi, verſ. Quod ſi ſoli, ff. de verbor. obligat. §. ſi quis alij, verſ. Ei verò, inſt. de inutilib. ſtipulat.* id tamen tunc obtinet, cùm ſtipulatio ſit purè, aut confertur in diem, vel in conditionem, quæ poſsit exiſtere viuo patre, vt in *l. ſi filiusfamilias. 78. ff. de verbor. obligation.* At
52 cùm in id tempus confertur, † quo pater erit mortuus, ac proinde quo ſublata erit patria poteſtas, non tam filio videtur ſtipulatus pater, quàm extraneo, quem in poteſtate non habeat: quoniam in ſtipulationibus, cæteriſque contractibus, qui in tempus inhabile conferuntur, non tam inſpicimus tempus quo fiunt, vt valeant, quàm tempus quo conferuntur, vt eorum validitas impediatur, *l. quod ſponſæ. 4. C. de donation. ante nuptias, l. Titio cùm morietur. 51. ff. de vſufructu*, quod & in libertatis datione quantumuis fauorabili iuris eſt, *l. Stichus. 39. ff. de manumiſ. teſtamento.*
53 Dubitandi † ergo ratio apud Africanum illa

illa erat,quòd filii,quibus pater erat ſtipula-
tus,in ipſius patris erant poteſtate, ſed deci-
dendi fortior illa, quod ſtipulatio collata
fuerat in tempus, quo liberè omnimodo fu-
turi erant ſui iuris. Quod ſi Africani ſenſus
ille eſſet,vt ex propoſita ſtipulatione directa
quidem actio filiis denegaretur, vtilis tamen
accommodaretur, non poſsit verum eſſe,
quod ille ait,perinde habendam hanc ſtipu-
lationem,acſi patris ſolius mentio facta fuiſ-
ſet. Nemo enim illo caſu diceret vtilem
actionem potuiſſe quæri filiis, de quibus ni-
hil in ſtipulatione dictum inueniretur. Ne-
que rurſum illud verum eſſet, quod idem
Africanus ait, mortuo ante ſolutum matri-
monium patre, dandam ex ea ſtipulatione
actionem heredibus; & conſequenter ipſis
quoque filiis, tanquam heredibus non ex
propria perſona: Non enim filiis omnibus
54 ſtipulatus † fuerat pater, ſed illi aut illi, vt
habent verba legis, id eſt, alterutri dumta-
xat, & tamen omnes ſimul admittuntur ad
petitionem: ergo tanquam heredes,& nulla
ratione habita vtilis actionis,quæ ſemper in
effectu directæ præfertur, quoties directa in
perſona vnius, & vtilis in alterius perſona
concurrunt, *l.procuratore,55 ff.de procurato-
rib.l. ita tamen,27.§.qui ex Trebelliano,ff.ad Se-
natuſconſult.Trebellian.l.1.§.it autem,ff.de ſuper-
ficiebus, Bartol. in d.l.procurator,nu.1.vbi Hu-
bertus Giphan.num.4.& Anton.Faber in ſuo ra-
tion.ibi,idem Bart.in l.3.num.2.C.de noua ionib.
Crauetta conſil.227. Oſac.Carberan.deciſ.62.nu.
17.Vincen.de Franch.deciſ.131.nu.18.Cal. Pe-
reyra de emptione & venditione,cap.24.num.43.
Donellus lib.15. commentarior.iur.ciuil.cap.43.
§.quid tamen ſi dum vetus creditor, idem Fab lib.
12.coniecturar.iuris,cap.4.* Quo etiam pertinet
55 quod *Pomponius* ait in *l.ita,9.ff.de pactis dota-
lib.* Si ita conueniat,vt ſi viuo ſocero mortua
ſit filia,ipſi ſocero dos reddatur,ſi mortuo ſo-
cero eius filio reddatur: ſi filio quoque de-
functo totum heredi ſoceri reſtituatur, be-
nigna interpretatione poſſe defendi vtilem
eſſe ſtipulationem. Quæ verba manifeſte
oſtendunt ſtipulationem ipſo iure non vale-
re, cùm ob eam cauſam recurrendum ſit ad
benignam interpretationem,vt in *l. Scæuola,
76.ff. ad Senatuſconſult. Trebellian.* Cur vero
ipſo iure non valet? An ex qua parte pactus
fuit pater,vt ſibi dos redderetur, ſi viuo ſe
filia decederet? Minimè: Nihil enim obſtat
quominus ex ea parte valeat ſtipulatio. An
ergo ex poſtremo ſtipulationis capite, quo
conuenit vt, totum heredi patris redderetur?
Ne hoc quidem: Nam quiſquis ſibi ſtipulari
poteſt, eundem & heredi ſuo ſtipulari poſſe
conſtat: adeò vt nulla quoque facta heredis
mentione ſtipulatus ei intelligatur, quippe
quod heres perſonam defuncti repræſentet,
l.ſi pactum.9 ff.de probation.& eſt vulgare. Er-
56 go nihil eſt † quod hanc ſtipulationē inutilē
facere poſſit, niſi quod pater ſibi paciſcens
& ſuo heredi mediam filii perſonam inter-
poſuerit, eique voluit acquirere actionem
ex pacto dotali collato,in id tempus, quo
filius morte patris effectus eſſet ſui iuris. An
vero ea Pomponii ſententia eſt, vt ex huiuſ-
modi ſtipulatione aliqua actio filio, ſaltem
vtilis,dari debeat? Non puto ex iis ipſis ra-
tionibus, quæ proximè dictæ ſunt ad Afri-
canum, cum quo alioqui ſanè Pomponius
pugnaret. Hæc igitur Pomponii ſententia
potiùs eſt, vt interiecta filii perſona non fa-
ciat inutilē ſtipulationē quoad heredis per-
ſonam, ſed tantùm quoad perſonam filii. In
quo benigna ſanè interpretatione opus eſt
vt ſtipulatio,cuius validitas fuit interrupta
per interpoſitam filii perſonam, in heredis
tamen perſona conſiſtat, perinde acſi nulla
filii mentio facta eſſet.

57 Hanc ſententiam † probat quartò *lex inter
ſocerum,26.§.penult ff.de pactis dotalibus*, vbi
tractans *Papinianus* de filia, quæ cùm
pro ſe dotem promitteret, pepigerat,
vt ſi in matrimonio ſine liberis decederet,
aut ſi in matrimonio illiberis decederet, vt
loquitur *Tertullianus*, matri ſuæ dos ſolueretur,
ait ex pacto filiæ nullam matri quæri
actionem Ergo ne vtilem quidem,vt bene di-
cunt *Donel in l.ſtipulatio.38.§.alteri,num.59.in
princip. ff de verbor.obligat.& Anton.Faber lib.
19.coniecturar.iur.ca.17.pag.65.* Non eſt enim
nulla quæ vtilis eſt, cùm in effectu non mo-
do tantum poſſit,quantum directa, vt dixi
hoc capite, num.46. ſed etiam directæ præfera-
tur, vt notaui ſupra *num.54.* Nec in alio pa-
58 titur † noſter *Papinianus* pactum filiæ pro-
deſſe matri quàm hactenus, vt ſi heres puellæ
vitro ſoluerit matri pecuniam dotis, ac po-
ſtea contra placita maritus dotem petere ve-
lit,ſiue ab herede, ſiue à matre puellæ,debeat
obſtare exceptio ſiue pacti conuenti, vt
vult *Antonius Faber* vbi ſuprà: quia nimirum
facilius eſt, vt ex pacto detur exceptio illi,
etiam cui non potuit quæri actio, contra eū,
qui poſt pacti implemētū venit aduerſus pa-
ctum, quàm vt eo ex aliqua naſcatur actio ſi-
ne directa, ſiue vtilis in fauorem perſonæ,
quæ non fuerit in poteſtate ſtipulantis;ſiue
obſtare debeat exceptio doli mali, vt vult
*Iacobus Cuiac. ad lib.4. reſponſorum Papiniani
ſupra dictum §.penult.*

59 Tandem † probatur ex *l. debitor.59.§.vlt.
ff.ad ſenatuſconſultum Trebellian.* vbi Paulus
ponit mulierem,quæ dotem dabat, cum ma-
rito pactam fuiſſe, vt ſe in matrimonio mor-
tua,dotis pars matri redderetur, cùm tamen
nullam eo nomine ſtipulationem mater in-
terpoſuiſſet, contenta ſcilicet pacto filiæ.

Digitized by Google

Poſtea moriens filia matrem ſuam & maritũ ex æqua parte heredes inſtituerat,& à matre petierat, vt hereditatem Titio reſtitueret. Iudex addictus,& à Prætore datus de hereditate,vt antiqui loquebantur, heriſcundæ, partem dotis matri adiudicauerat ſupra portionem ſuam hereditariam,quaſi ex vtili pacto, ideſt, quaſi ex pacto filiæ aliqua matri actio fuiſſet quæſita. Dubitabatur: An & ea portio, quam mater quaſi ex vtili pacto illo habuerat à Iudice, præſtanda eſſet ex cauſa fideicommiſſi Titio,cui totam hereditariam portionem reſtituerat. Et Paulus reſpondet, non eſſe reſtituendam duplici ratione. Et quia non quaſi heres,ſed quaſi mater ex pa-
60 cto eam acceperat. In fideicommiſſum † autem hereditatis non aliud venire ſolet,quàm quod fuit hereditatis,*l.in fideicommiſſaria.* 18. *ff.ad Trebellianum,* heredemque rogari oportet non ſolùm de hereditate reſtituenda, ſed etiam tanquam heredem, vt *Senatuſconſulto Trebelliano* locus fiat, id eſt, vt in fideicommiſſarium actiones tranſire poſſint, *l.mulier,* 22. §. *vlt ff.eod.* Et quia non occaſione hereditatis, ſed errore ex pacto eã portionẽ mater habuit.quibus poſtremis verbis apertè teſtatur Paulus erraſſe in propoſito caſu iudicem,quia matri adiudicauit partem dotis ex filiæ pacto tanquam vtili, quod tamen erat prorſus inutile,nec magis ad vtilem,quàm ad directam actionem producendam. Alioqui ſi ex tali pacto vtilis actio danda eſſet, non erraſſet iudex,qui dotis partem in diuidenda hereditate matri præcipuam adiudicaſſet. Quidni enim potuiſſet ei adiudicare, id quod ipſa per vtilem actionem ex ſtipulatu vltrò petere, & ab inuito coherede extorquere potuiſſet?

61 Igitur † fatendum eſt ex iuribus adductis *à nu.* 44. ex ſtipulatione materna ſiue paterna, nec directam, nec vtilem aliquam actionem eſſe acquiſitam filijs, qui non ſunt eorum heredes:& in puncto iuris hanc opinionem veriorem eſſe dicit *Iaſ. in l. quodcunque.* 45.§.1. *num.*2.*ff.de verbor.obligation.*& ſequũtur *Hubertus Giphan. in dict.l.* 45.*num.* 20.& 21.*Hugo Donellus in l. g ſtipulatio iſta.* 38.§.*alteri,numero* 59.& 60 *ff. de verborum obligationib. Anton.Faber lib.*1.*coniecturar.iur.cap.*4.& latius *lib.*19. *à cap.*17 & loquentes in feudis,vt frater fratri ſtipulari non poſſit, poſt *Bartol.* tenet *Iaſ.in dicto* §. *Alteri, num.*3. & *in l.ſi mihi & Titio* 110.*num.*3.*ff.de verbor.obligation. Præpoſitus in cap.* 1. *de fratribus de nouo benefic. inueſtit. in princip.* & *Curtius iun. in tractat. de feudis,* 2.*parte, verſiculo. In tanta Doctorum contrarietate ego ſum.*

62 Hinc † pater pro ſe & filiis ſtipulando ſemper vti heredibus ſtipulari videtur, aliàs ſtipulatio non valeret,idem *Anton.Faber tom.*2. *de erroribus pragmaticorum,decade* 33. *errore* 9. & 10. Licèt apud pragmaticos omnes ſit cõtrouerſum modò vnum,modò aliud affirmãtes, vt per *Bart. in l.quod dicitur,*130.*nu.*5. & 6.*ff. de verbor. obligatio.gloſ.verbo proderit,* & *Doctores in l.ſi tib.* 17.§.*ſi pactus,ff.de pact.Maſcard.de probationib.concluſ.*1157. *Menoch. præſumptione* 48.*lib.*2.*Manticam tom.*2.*de tacitis & ambiguis conuentionib. lib.*14. *tit.*18. & 19.*Surd. deciſ.*322.& *Molfeſinum conſ* 2.*à num.*1.

63 Sententiam contrariam, † vt aſcendentes tam paterni, quam materni, & alii ratione coniunctionis poſſint deſcendentibus in eorũ poteſtate non exiſtentibus,& aliis coniunctis vtiliter ſtipulari, tenent *Bart in d.l. quod dicitur,num.*7.*ff.de verbor.obligation.vbi Imol.num.*2.*verſic.Et pro prædictis,Bald.in l.Gaius,num.*5. *verſic.Sed ſi non eſt in eius poteſtate,ff.ſoluto matrim.vbi Imol. nu.*8. *verſic.Attende tamen,* qui dicit communem opinionem, item *Bald.in l.ſi genero,n.*2.*C.de iur.dotium,Alex.in dict.l.quodcunque,*§.1.*num.*2 *ff.de verbor.obligation.*& cum multis *Anton.Gabriel.lib.*3 *communium,tit.de verbor. obligation concluſ.* 1. *à num.*27. & poſt alios *Montealegre lib* 2.*ſua praxis ciuil.cap.*1.§.30.*num.*2.& 3.*Fortun.Garcia in l.Gallus,*§.*quidam rectè,num.*55.*ff.de liberis & poſthum.Mantica dicto lib.*14.*tit.*16.*à num.*4.*Hotbom.n.lib.*4.*obſeruation.cap.*8.& *Iacob.Cuiacius tractat.*7.*ad Africanum ſuper l.*23.*ff. de pactis dotalib.* & *ad lib.*4.*reſponſor.Pauli ſuper l.*26.*ff.depoſiti* [illegible] *l. Publia Mæuia.* 26. *in princip.ff.depoſiti. l Gaius.* 46.*ff.ſoluto matrimonio, l.cùm quis decedens.* 37.§.*codicillis,ff.de legat.*3.*l.ſi quis operas,*5.[illegible] *l. vt iuriſiurandi.*7.§.*ſi liberti.* 6.*ff. de oper libert.l.quodcunque.*45.§.*ſi quis ita,ff. de verbor.obligat.* & *l.pater* 7.*de pactis conuent.*

64 Sed non obſtant iſtæ leges, † & primò *d.l. Publia Mæuia,*quia reſpondetur,ibi actionem directam depoſiti competere filio tanquam heredi matris,cùm ipſa inteſtata deceſſerit,vt patet ex *d.l.* ibi; *Defuncta ex inteſtata,*cui ex *Senatuſconſulto Orficiano* filius ſucceſſerat,*l.matris inteſtatæ.*4.*ff.ad Senatuſconſultum Tertull princip. inſtitut. de Senatuſconſulto Orficiano,* non obſtante mariti prætenſione dicentis, omnia
65 quæ mulier † conſtante matrimonio habebat,mariti eſſe ex præſũptione *l.Quintus Mucius* 31 *ff de donation. inter vir.& vxor. Portius Imol.lib.*1.*concluſionum communium,concluſ.*14. *Alciat. de præſumptionib. regula.*3. *præſumption.* 26.*Oſaſc. Caccber. deciſ.*140. *num.*4.& *à num.*8. *Ioſeph.Ludouic.deciſ.*20.*Peruſina,à num.*2.*parte* 1.& *Anton.Faber lib.*4.*Codicis Fabriani,tit.*14. *de probation.definition.*36.& 42. Cuius contrarium conſtitit. Ita *Fulgoſ. in dicta l. Publia Mæuia,*& *Anton.Pichard.in dicto* §.*alteri,*19.*n.*23.*inſtit.de inutilib.ſtipulationib.*

66 Interpretatio iſta † non eſt vera, quia dicta lex ſupponit Mæuiam ex poſteriore ma-

rito

rito liberos habuiſſe,vt non obſcutè innuunt
verba illa: *Filio mro,quem ex alio marito ſuſce-
pi*,aliàs enim fruſtranea illa fuiſſet demon-
ſtratio;quinimo hoc colore maritus ſecun-
dus cum alio ex priore contendebat , non ei
ſoli oportete res depoſitas reſtitui,ſed liberis
communiter,cùm libetorum ex æquo matris
ab inteſtato defunctæ hereditas ſit,*dicta l.ma-
tris inteſtata,& dicto princip.*
67 Quare † *Bart.in l.certi condictio.9.§.quoniam,
n.6.ff ſi certum petatur, & in l.Gains,46.nu.4.ff.
ſolnto matrim. & in l.quod dititur.num.8.ff.de
vrrbor.obligation. Bald.in l.1.nu.16.in fine. & n.
17.C.per quas perſon.nobis acquirit.*dicunt ideo
ibi filio ex matris conuentione actionem da-
ri, quia fuit facta ſuper re,quæ adhuc matris
erat duratura ex *l. pennlt.C.ad exhibendum*, &
licèt præſumptio *dicta l. Quintus Mucius*, erat
contra Mæuiam, elidebatur, quia illam cum
alio marito prius matrimonium contraxiſſe
conſtabat. Hunc intellectum ſequuntur *Iaſ.
num.2, Decius num.9. Alciat.num.4.in d. §.quo-
niam*,& relati per *Antonium Gabriel.lib.3.com-
mun.tit.de verbor.obligatio.concluſ.1.nn.129.An-
ton. Gom.in l.50.Tauri, num.26. Barboſa in d.l.
Gaius à num.11.& in l.quæ dotis.34.num. 33.ff.
ſolut.matrim. & Mantica lib.14.dr tacitis & am-
big.conuent.tit.28.num.31.& ſeq:*
68 Sed hæc interpretatio † non eſt recipien-
da . quia in *d.l.penult.* pactum ſiue conuentio
facta fuit ſuper re propria commodantis vel
deponentis , & tamen actio non datur , niſi
heredi paciſcentis, & vt competat actio vti-
lis,duo concurrere debent,vt ſtipulatio facta
ſit in fauorem illius , qui petit , & quòd res
ſuper qua ſtipulatio interuenit, ſit illius,in
cuius fauorem concepta fuit,ſed quoties res
reſtituenda eſt ſtipulantis in fauorem extra-
nei , tunc ex iuribus ſuprà citatis *à num.44.*
actio nec directa,nec vtilis illi acquiri poteſt.
69 Quapropter † vltimo loco reſpondendum
eſt in *dicta l.Publia Mæuia* non de actione de-
poſiti Paulum Iuriſconſultum locutum , quæ
ex certiſſima iuris ratione per patrem filio
acquiri non poteſt , ſed quod reſpondet de-
poſitum filio reſtituendum eſſe , omnino ſic
intelligi debet, vt reſtituatur ex cauſa fidei-
commiſſi , cùm & fideicommiſſi verbis illis
mater vſa fuerit *Si aliquid humanum mihi conti-
gerit , filio meo reſtitues* . Et Hodie poſt Diui
Pij conſtitutionem à quocunque debitore,
præſertim à debito,fideicommiſſum relinqui
poſſit *l.ſi pecunia.77.ff.*de *legat.1.Cuiacius tract.
5.ad Africanum ſuper l.108.§. qui margarita.ff.
de legat.1.col.454.Hotboman. l. 1.amicabil.cap.
14.Hugo Donel.lib.8.commentarior.iur.c.7.in fi-
ne,eleganter Anton. Faber lib.4.coniectur.iur.ca.*
70 11. In cauſa verò fideicommiſſi † vtcunque
precaria voluntas quæratur , coniectura poſ-
ſit admitti,quæ verbis prædominatur, *l.cùm
præponebatur.64.ff.*de *legat.2.Zãchus in l.heredes
mei,§.cùm ita,num.153.ff.ad Trebel.Molin.lib.1.
de Hiſpanor.primog.c.4.num.18. Burgos de Paz
inn.quæſt.ciuili 2.num.90. Alexand.Raudenſ.lib.
1.de analogis. cap 15.nu.308. Camil.Gallin.lib.
1.de verbor. ſignification. cap. 21. à num.9.Mat-
theacius lib.1. de legat. & fideicommiſ. cap.3. &
Chiflet. lib.2. de iure fideicommiſſor. cap. 18. &
20.* Ita dictam *l.Publia Mæuia* bene intelligũt
*Anton. Faber lib.2.coniecturar. iur. cap.4.pag.8.
& lib.9. cap.18. pag.68. & Dominic. Arumæus
diſputat.12.ad Pandectas,theſi 11.*
71 Non obſtat † etiam *dicta l. Gaius. 46.ff.ſo-
lut.matrimon.* quia reſponſum illud habet ſpe-
cialem rationem, non tam iuris quam æqui-
tatis,propter dotium et nuptiarum concur-
rentem fauorem,vt lex ait ibi : *Ne commodo
dotis mulier defraudetur* , & ibi: *Fauore nuptia-
rum* : & dicunt in *d.l.Bart. num.3.Caſtrenſ.nu.
4.Barboſ.num.5.*& alii communiter , *Crot.in l.
2.§.1.nu.10 ff.ſolut.matrim. Bald. Nouel.de dote,
6.p.priuileg.21.Baptiſt.de priuileg.dotalib.centu-
ria 1.num.33.* & alii adducti per *Anton. Gabr.
dicta concluſ.1.num.73.* *Anton.Gom.in dict. l.50.
Tauri,num.28.in fine,Mantica dicto tit.28.num.
24.Pichard.in §.planè 4.num.9.inſtit.de inutilib.
ſtipulation Donel.in l. ſtipulatio iſta 38 §. alteri,
num.60.col.1.& 2. ff.de verbor obligat. Hubert.
Giphan.in l.quodcunque.45.§ ſi ita quis,num.21.
in medio,ff.eodem tit.& Iacobus Rauardus in l.in
72 ambiguis.85 ff.de reg. iuris.* Quæ enim † po-
ſtea ſubiungitur ratio : *Et maximè pro-
pter affectionem perſonarum.* abundans potius,
quam idonea ratio eſt , aut eam fortaſſe ob
cauſam adiecta,vt intelligamus, ſolum fauo-
rem nuptiarum, & dotis facere non poſſe,vt
ei quæ nubit vtilis actio acquiratur ex alte-
rius quam patris ſtipulatione, niſi ſtipulato-
ris perſona talis ſit, quam probabilis aliqua
affectio ad ſtipulandum pro filia vel nepte
induxerit, vt aduertit *Anton. Fab.dicto cap.4.
coniecturar.in fin,& dicto lib.19.cap.19.in prin-
cip.*quod antea dixerat *Bart.in l.ſtipulatio iſta.
38.§.ſi ſtipuler,num.3.verſic.Octauò fallit.ff.de
verbor.obligation.vbi Imola in fine,Ancharran.in
c.quamquam,num.7.verſic.Octauò fallit, de vſu-
73 ris, lib.6.*Etſi propter dictionem illam, † *Ma-
ximè*, quæ oſtendit idem eſſe recipiendum ,
quamuis ceſſaret præſumpta affectio,iuxta
notata in *l. qui ſe patris, C. Vnde liberi*,dicunt
*Bart.in dicta l.Gaius num.3 vbi Alexan.num.5.
& Barboſ.num.7.idem Alex.in d.§.ſi ſtipuler, n.
18.Saliret. in l pater pro filia,nu.1.verſ.Et idem
dico,C. de pactis conuentis,Crotus dicto num.10.
Bald.Nouel.dicta priuilegio 22. Loſſed.conſ.32.
nu.6.* quod etſi omnino extraneus ſtipuletur
tur mulieri dotis reſtitutionem , valere di-
ctam ſtipulationem ſpeciali dotis fauore .
74 Sed vt eleganter † conſiderat *Donel.dicto n.
60.col.3 & 4.*rationẽ illam: *Et maximè propter*

Digitized by Google

affectionem perſonarum, poſitam fuiſſe ad oſtẽdendam voluntatem materni aui volentis nepti acquirere obligationem ex ſtipulatione, quam omnino extraneo acquirere non potuerat, quæ ſibi coniuncta non eſſet, ex ſtipulatione illa: *Sibi aut nepti*; non cenſeretur obligatio nepti acquiſita, ſed ſolutionis tantùm cauſa poſita, vt omnino extraneo poterat, *§. planè, 4. inſtit. de inutil. ſtipulation.* Hæc de dictæ legis intellectu ſufficiant, licèt aliter intelligat Tribonianiſmum oſtendens *Anton. Faber lib. 13. coniectur. iur. cap. 5. pag. 15. & ſeq. & lib. 10. cap. 19. pag. 70. & 71.* Cùm igitur hoc ius ſingulare ſit, non eſt ad alias diuerſas res producendum, *l. quod vero. 14. l. quod ius ſingulare. 16. ff. de legib.*

75 Minimè obſtat † *l. cùm quis decedens, 37. §. codicillis. ff. de legat. 3.* vbi videtur Scæuola dare depoſiti actionem fratris filio ex conuentione cum patruo inita; quia non de illo quæri apud Scæuolam, vtrum fratris filius ex conuentione patrui actionem depoſiti directam aut vtilem habeat, ſed illud tantùm: An ad depoſitam pecuniam probandam ſufficerent verba codicillorum, quibus teſtator idipſum expreſſerat, hoc etiam addito, quod iuraſſet patruo eam ſe pecuniam fratris filio aliquando reſtituturum. Reſpondet verò Scæuola, nihil cauſæ eſſe, cur non debeat credi ſcripturæ, præſertim ob auctoritatem iuriſiurandi, quod affirmauerat teſtator à ſe præſtitum fuiſſe, vt & aliis pleriſque caſibus magna vis iuriſiurandi eſſe ſolet non tantùm ad implendam probationem depoſiti, quæ alioqui etiam ſine iureiurando ex ſola depoſitarij confeſſione facilè impletur, quæ alioqui foret inutilis, vt in ſpecie *l. cùm pater. 77. §. filius matrem. ff. de legat. 2. Ioannes Gutierrez 1. p. de iuramento confirmatorio, cap. 41. 15. & 16.*

76 Proinde ſi quæratur, † quo iure fratris filius agere poſſit depoſiti actione in ſpecie *dicti §. codicillis*, reſpondendum eſt, iure hereditario; quia patrui heres erat, vt in dubio credendum eſt, ſiue teſtatus, ſiue inteſtatus patruus deceſſiſſet, ſiue fratris filius patruo heres extiterit, ſiue alius is, qui heres eſt, depoſitum petere poterit, quod ſignificant verba illa: *Ne aliam ullam probationem habeant,* ſcilicet heredes: Nam ſi Florentinam lectionem ſecuti legamus, *habeat*, neceſſariò ponendum erit fratris filium patruo heredem extitiſſe. Quod etſi Iuriſconſultus non exprimit, facit tamen iuris ratio, vt omnino ſubintelligi debeat; quia termini habiles ſẽper ſupponendi ſunt. Itaque non aliam ob cauſam pertinet hoc reſponſum ad *titulum ff. de legat. & fideicomm ſ.* quam quod ea ſcriptura, de cuius viribus quærebatur, facta eſſet codicillis, non quod fideicommiſſum ullum

77 deberetur. Siquidem † certum eſt non poſſe valere fideicommiſſum, quoties debitor relinquit creditori quod ei debet, ſi neque tempore, neque loco, neque cauſa, aut alio modo plus ſit in fideicommiſſo aut legato, quam in debito, *l. ſin autem. 29. ff. de legat. 1. l. Mæuius 66. in princip. & verſ. Debitor. l. debitor. 82. ff. de legat. 2.* Sicut contrariò reſponſum *Pauli in d. l. Publia Mæuia, 26 in princ. ff. depoſiti*, non alia ratione pertinet ad titulum depoſiti, quam quod fuerant depoſitæ res, de quarum reſtitutione quærebatur: ita *Anton. Faber dicto lib. 1. coniecturar. cap. 4. pag. 8. & lib. 9. cap. 18. pag. 69.* licèt aliter interpretentur *Alciat. lib. 4. diſpunctionum. cap. 12. & Caldeira lib. 4. de errorib. pragmaticor. cap. 1. à num. 1. & cap. 2. per totum.*

78. Nec etiam † in conſideratione eſt *l. ſi quis operas. 5. iuncta l. vt iuriſiurandi. 7. §. ſi liberi, ff. de oper. libertor.* Nam reſpondeo, hoc ius operarum ſpeciale eſſe, vt eas à liberto patronus non tantùm ſibi, ſed etiam liberis ſuis ſtipulari poſſit, vt hoc veluti prœmio inuitentur domini ad dandam eo facilius ſuis ſeruis libertatem, cuius beneficium tantùm eſſe creditur, & re vera eſt, vt nihil non poſſit ex ea cauſa libertus debere patrono & liberis pa-

79 troni. Vſque adeo, † vt quamuis operæ nullæ promiſſæ ſint, non eominus tamen natura deberi intelligantur, *l. ſi non ſortem. 26. §. libertus, ff. de condictione indebiti*: nec minus patroni liberis, etiamſi patris heredes non ſint, quàm ipſi patrono: quia & cùm patronorum non ſunt heredes, ſcilicet per abſtenſionem, ſecundum *Connan. lib. 2. commentar. cap. 8. nu. 6. Cuiacium lib. 17. obſeruation. cap. 14. & in l. ſciendum, 7. ff. de verbor. ſignific. pag. 355. Donellum lib. 2. commentar. cap. 18. §. officiales autem operæ, & Anton. Faber 1. parte iuriſpruden. Papinianea, tit. 5. princip. 2. illat. 14. in princip.* iura tamen retinent, dum ne ſint exheredati, *l. ſi operarum. 29 ff. de operis libertor.* Superuacua igitur liberorum adiectio, ſine qua nihilominus idẽ ius futurum eſſet, *l. Cornelius 69. ff. de heredib.*

80 *inſtituend.* Et cùm heredes † ſunt inſtituti etiam ex inæqualibus partibus, patronorum tamen ius, & nomen habent, & conſequenter operarum petitionem pro partibus æqualibus, non pro hereditariis, *dicto §. ſi liberi*, quod ſit contra diuiſionem rerum inter heredes receptam, *l. ea quæ 6. C. familiæ heriſcundæ*, hoc ſic intelligendum eſt, etiamſi operas illas patronus ſibi tantùm, non liberis ſuis ſtipulatus ſit, vt ex dictis patet. Cùm igitur huius operarum ſtipulationis ius ſingulare ſit, non eſt producendum ad conſequentias, vt paulò ante dixi *num. 74.* Sic interpretantur *Hugo Donel. in dicta l. ſtipulatio iſta. 38. §. alteri, nu. 59. col. 3. verſic. Mouent tamen, ff. de verbor. obligatio. Hubert. Giphan. in l. quodcunque 45. §. ſi ita quis, num. 22 ff. eod. tit.* & latius *Anton. Faber tom. 2. de erroribus pragmaticorum, decade 33. errore*

9. pa-

Digitized by Google

9. pagina 444. & ſequenti,& dicta illatione 14.
81 Nec nobis † contradicit *dicta l.quodcunque.*
*45.§.ſi ita quis,ff.de verbor. bligation.*vbi patre
poſt mortem ſuam filiæ ſtipulante, ipſi quā-
uis patri heres non exiſtat,actio vtilis datur.
Quia omiſſis interpretationibus *Doctorum*
ibi, *Emanuel Coſt.lib.1.ſelectar.cap.15.Barboſ.*
in l Gaius, 46. à num.2.ff.ſolut.matrim.& Ant.
Fabri lib.19. coniectur. iur. cap. 19.pag.73. di-
cendum eſt cum *Hugone Donel.in dict.§.alteri,*
*num.60.col.3. in dicto §.ſi ita quis,*illis verbis:
Poſt mortē meam filiæ meæ dari, non ſignificari
patrem filiæ quiduis poſt mortem ſuam ſti-
pulari poſſe, ſed hoc ſolum eorum eſſe ſen-
tentiam, quibus in cauſis pater filiæ ſtipulari
poteſt, in his ſi addiderit,*poſt mortem ſuam*,
non minus eum rectè ſtipulari quam ſi ſe vi-
uo dari ſtipulatus eſſet. Non enim de rebus,
quas poſſit pater ſtipulari filiæ, agitur in *d.l.*
quod coniunge. §. 1.& ſeqq. ſed de illis verbis:
Dari poſt mortem meam,tuam,filia, quàm vtili-
ter ſcilicet ſtipulationi adijciantur. Quini-
82 mo, † quod exemplo filiæ,non filii, Vlpia-
nus illic vtitur, euidenter oſtendit eſſe,quod
pater vtiliter ſtipuletur filiæ, vt dotem à ſe
nomine eius datam ei reddi, iuxta dicta
ſupra *à numero* 71. non eſſe autem, quod
vtiliter ſtipuletur filio,niſi quod & cuiuis ex-
traneo non inutiliter ſtipuletur, alioqui ſi
pariter ambobus *rectè* ſtipulari poſſet, cur
vteretur exemplo filiæ,non filii,cùm nomine
filii etiam filiæ intelligi poruerint. Contra
autem exemplo peſſimum habeatur fæmini-
no vocabulo etiam maſculos contineri? *l.ſi*
ita ſcriptum.45.in princip.ff.de legat.2.
83 Vltimò † non obſtat *dict. l.pater. 7.C.de*
pactis conuentis, quia lex illa intelligenda eſt
de nepotibus ex eo matrimonio ſuſceptis,&
quemadmodum ſtipulatio mulieri facta fa-
uore dotis valet, vt dixi ſupra *à num.*71. Sic
etiam filiis ex illo matrimonio eadem ratio-
ne valebit, argumento *l.etiam 18.in princip.ff.*
*ſolut.matrimon.*Iam vero cum filiæ liberis do-
rem reddi ſtipulatur,perinde habetur,acſi fi-
liæ ſtipularetur: In perſona enim liberorum
ipſi filiæ acquiri videtur,cùm etſi matri cau-
ta,atque adeo quæſita dos eſſet, tamen hic
eſſet exitus,vt matre mortua per eam dos re-
diret ad liberos. Ita fit,vt liberis filiæ ſtipu-
lādo,paciſcendoue,non minus actionem do-
tis habeat, quàm ſi hac pactione non inter-
poſita dotem dediſſet. Sic hanc legem in-
telligit *Cyn. in d, l.pater. Alex.in l.quod dicitur,*
num.5.ad finem.ff.de verbor. obligat. idem Alex.
in l.Gaius,num.4.vbi Caſtrenſ.in fine,ff.ſolut.ma-
trimon.Donel.in dicto num.60.& Hubertus Gi-
phan.in l.quodcunque. 45.numero 21.ff.de ver-
borum obligation.
84 Intellectus iſte † non placet, quia mortua
matre,dotis fauor conſiderari non poteſt.
Item nec valet ſtipulatio,quia filii in poteſta-
te dotis reſtitutione à patre ſtipularentur,
iuxta regulā Iuliani,de qua in *l. ſed & ſi quis,*
25.§.Idem Iulianus,aliàs l.ſi ſeruo,32.ff. de vſu-
*fructu,*in ſpecie ſentit, *l.pactum 4. C.de pactis*
*conuentis,& ibi gloſ.3.*ac proinde quod ſtipu-
latio facta nepotibus nullam, neque directā,
neque vtilem eis actionem acquirat, *dicta l.*
pactum,& aduertit *Bart. in dicta l. pater:*ita re-
probat *Petrus Barboſa in dicta l. Gaius, num.8.*
85 *in principio*. Ideo verior † intellectus eſt,
quod textus in *d. l.pater* procedat in nepoti-
bus ex filio ſuſceptis,quos auus habet in po-
teſtate,& quibus ſtipulari poterat, *l.quod di-*
*citur 130.ff.de verbor. obligation.*quem intelle-
ctum aſſignauit ibi *gloſ.1.Cynus,Bart.Bald.&*
*& Salicet.*ibi: *Alex.in dicta l.quod dicitur,nu.5.*
in fine,& in dicta l. Gaius,num.4. vbi dicit eſſe
receptum,& ibi *Barboſa dicto num.8. col.2. &*
Anton.Faber lib.1. coniectur.iur.cap.8. in princ.
86 Huic intellectui † obſtat, quod eo admiſ-
ſo,malè diceret textus auum non potuiſſe
eis directam, ſed vtilem tantùm actionem
quærere: cùm certum ſit exiſtentibus in po-
teſtate ſtipulando directam actionem acqui-
ri,*dicta l.quod dicitur, & §. ſi quis alii 4.verſic.*
*ei vero qui,inſt.de inutilib.ſtipulationib.*Reſpon-
detur ſecundùm *Barboſ. dicto n. 8. & 9.*quod
aut intelligis ſtipulatum fuiſſe nepotibus
nondum natis,aut iam natis. Si primo mo-
do intelligas,dicendum eſt,ideo illis vtilem,
& non directam actionem quæri; quia cum
ſtipulationis tempore nepotes nondum eſ-
ſent in poteſtate, de rigore ſtipulatio ſubſi-
ſtere non debuit: valet tamen, quia tacite
videtur collata in tempus, quo nepotes in
87 poteſtate eſſe debent. Prout † per contra-
rium dicimus,quod ſi ſtipulationis tempore
filii ſint in poteſtate,quæretur eis vtilis actio,
ſi collata ſit in tempus, quò non ſint futuri
in patria poteſtate, *l.quodcunque 45.§.ſi quis*
ita,ff.de verbor.obligation.& ſic probauit *dicta*
*l.pater,*poſſe auum nepotibus in rerum natu-
ra nondum exiſtentibus ſtipulari,*Guido Papæ*
conſ.54.num.9 & quæſt.267.Bellamera conſ.17.
per totum, Franciſcus Beccius conſ.56.nu.6.lib.
1.Purpurat.conſ.353. num.3. & conſ.402.num.
108.Natta conſ.531. volum.3.Surd.deciſ.322.n.
3.declarando, vt ſupra dixi. Si ſecundo modo
88 intelligas, † reſpondendum eſt, ſtipulatio-
nem fuiſſe generaliter conceptam, & verifi-
cari poſſe,ſiue viuo auo filius moreretur,ſiue
poſt eius mortem: ſi primus caſus eueniat,
fatendum eſt actionem directam nepotibus
acquiri, iuxta *regul l. quod dicitur, & §.ſi quis*
*alii,verſic.Ei verò qui, ſupra citatis,nu.86.*quæ
poteſtatis iure in auum transfertur iuxta *reg.*
l.patre furioſo 8. in fine, ff.de his qui ſui vel alie-
ni iuris ſunt. l.placet 79.ff.de acquirenda heredit.
& in ſpecie ſignificat dicta l.pactum 4.C.de pact.
con-

conuentis. Si autem ſecundus caſus eueniat,
vtilis tantùm actio nepotibus quæri potuit,
quia reducitur res ad terminos dicti §.*ſi quis
ita*, ſecundùm quæ dicendum eſt dictam *l.
pater* 7. ſignificare, quòd ex ea ſtipulatione
ſic generaliter concepta, non potuit gene-
raliter quæri actio directa; ſemper autem
potuit ex æquitate vtilis acquiri; declaran-
do, vt ſuprà dictum remanet.

89 Sed vt ingenuè † fatear quid circa dictam
legem, *pater*, ſentiam cum *acutiſſimo domino
Antonio Fabro lib.19.coniectur.iuris,c.19. pag.
72. & ſequent.* affirmo, non illud Impe-
ratores dixiſſe, quod negamus, ex aui pater-
ni, ſiue materni ſtipulatione vtilem actionē
nepotibus acquiri, imò potius nullam, id
eſt, ne vtilem quidem, ſi ponderes negatio-
nem poſitam ante verbum *potuit*, in ijs ver-
bis: *Licet ijs actione quærere non potuit*, ſed
tantùm vtilem actionem, ex æquitate acom-
modari nepotibus, quo *accommodandi*, verbo
non obſcurè ſignificatur huiuſmodi actionē
non tam naſci ex ſtipulatione, vel pacto do-
tali, quàm dari & induci ab Imperatoribus,
vt in *l. legantur 24. ff. de pignorat. action. l. vxor
55. ff. de donation. inter virum & vxor.* Eſtque
90 † vnum hoc exemplum earum actionum
vtilium, quas poſt *Bart. in l.1. num.4. & 5. ff. de
obligation. & actio. & in l. 2. num.11. 16. & 19.
C. eodem, vbi Baldus num 27. & 28. Chaſſeneus
in conſuetudin. Burgund. rubrica 4. §.11. gloſ 5. n.
9. & §.13. gloſ.1. num.7. Benincaſius in præfatione
ad tit. inſtit. de actionib. num.120. Zaſius in prin-
cip. num.8. vbi Schneidumn. num.7. inſtit. eod.
Gomez in § 1. num 26. inſtitut. de action. Hieron.
de Monte in tract. finium regundor. cap.33. num.
15. & ſeq. idem Zaſius lib. ſingul. reſponſor. cap.5.
& Padilla in l. naturalis 5. §. at cùm do, num.10.
& ſe. ff. de præſcriptis verb.* datiuas vocant ad
91 differentiam natiuarum. Natiuas enim† ap-
pellant eas quæ naſcuntur ex natura & vi
negotij, non quidem ipſo iure (quæ enim
ipſo iure naſcuntur, directæ ſemper ſunt, nun-
quam vtiles) ſed ex æquitate & per inter-
pretationem, quæ fiat vel à prudentibus, ſi
ſint vtiles actiones ciuiles, vel a Prætore, ſi
ſint vtiles actiones Prætoriæ. Datiuas verò
quæ non ex vi & poteſtate negotii naſcun-
tur, ſed tamen ob negotii æquitatem dantur
& accommodantor a lege, ad quas propriè
pertinet titulus *ff. de condict. ex lege*. Et ſi ſcio
92 † hanc natiuarum & datiuarum actionum
differentiam reprobaſſe benè aliquibus fun-
damentis *Raphael. Fulgoſium in lege iuris gen-
tium 7. in principio, verſic.* Et ideo, *num.30.* vbi
*Fortunium Garciam à num.41. ff. de pactis, De-
cium & Alciatum in lege cùm mota, C. de tranſa-
ctionibus, Duarenum in dicta lege iuris gentium
7. in principio ſuper verſic. Et ideo, in fine, Stepha-
num Forcatulum in necyomantia iuris, dialogo
97. per totum, Alexandrum Turaminum epiſtol.
academic. 10. Celſum Bargal. lib.5. de dolo, cap.7.
num.68. Giphanium in §.1. inſtitut. de actionibus,
& Antonium Pichardum in §. Actionum autem
28. quæſt.1. à num.26. inſtituta de actionibus*. In
93 propoſito igitur† dicimus ex aui ſiue pater-
ni, ſiue materni ſtipulatione nullam naſci
actionem, nec magis vtilem quàm directam,
ſed tamen dari & accommodari ex æquita-
te vtilem auctoritate Imperatorum, quibus
ſolis licet poſitam inter ius & æquitatem in-
terpretationem inſpicere, *l.1. C. de legibus*.
Quod ſi quis vehementius vrgeat, & quærat
qua auctoritate actio hæc vtilis accommo-
detur nepotibus: reſpondendum eſt, non
tam ab Imperatoribus Diocleciano & Ma-
ximiano, quorum ea lex eſt, ius hóc nouum
inductom fuiſſe, quàm a Triboniano reſpi-
ciente non ad fauorem nuptiarum, aut do-
tium, vt in *l. Gaius 45. ff. ſoluto matrimo-
nio*: ſed ad duas Iuſtiniani conſtitutiones
94 iuris veteris correctorias: Quarum † vna
eſt, vt liceat cuilibet ſtipulari etiam poſt
mortem ſuam, vel pridie quàm moreretur
dari aliquid vel fieri. *l. ſcrupuloſam 11. C. de
contrahenda & cōmittenda ſtipulatio. §. poſt mor-
tem ſuam 14. inſtit de inutilibus ſtipulationibus*.
Altera quæ videtur ſuperiori conſequens, vt
obligationes & actiones poſſint ab heredi-
bus & contra heredes incipere, *l. vnica. C. vt
action. ab heredibus & contra heredes incipiat*.
Quamuis enim poſſet aliquando fieri vt con-
tra heredem competeret actio, quæ contra
defunctum non competijſſet, neceſſe tamen
erat obligationē natam fuiſſe viuo eo, con-
tra cuius heredem agebatur, vt in exemplis
illis duobus, de quibus *lex hereditarium 7. ff.
95 de rebus auctoritate iudicis poſſiden.* Et verò †ita
olim ius fuiſſe, vt ex ſtipulationibus iſtis ſiue
à patre, ſiue ab auo interpoſitis, & poſt ſti-
pulatoris mortem collatis, nulla neque libe-
ris, neque nepotibus actio vtilis. ſiue natiua,
ſiue datiua danda eſſet, conſtat apertiſſimè
ex Africano in *l. pater 23. ff. de pactis dotalibus*,
& alijs legibus de quibus ſuprà à *num. 45.*
Quid enim refert in effectu, an actio vtilis
ex vi & poteſtate negotij detur, an accom-
modetur à lege ex aliqua æquitate? *l. actio
47. ff. de negotijs geſtis*. Aut quomodo poterat
olim fieri ante Iuſtiniani conſtitutiones, vt
qui poſt mortem ſuam ſtipulari non poſſet,
neque ſibi, neque ſuo heredi, nepotibus ta-
men aut filiis ſuis poſſet.

96 Sed adhoc † Triboniani manus apertiùs
cognoſcitur in contextu verborum *dictæ l.
pater 7. C. de pact. conuent.* cúm nominatiuus
ille, *Pater*, in principio legis poſitus nullum
verbum habet, a quo regatur in vltima
legis parte, ſine qua tamen prior pars neque
ſenſum vllum habere poteſt, neque conſtru-
ctio-

Digitized by Google

ctionem, vt liceat in coniecturam venire, ſic ab Imperatoribus conceptam fuiſſe legem his verbis: *Pater pro filia dotem datam genero, ea prius in matrimonio defuncta, nepotibus pactus reſtitui, his actionem quærere non potuit*, vt in *dicta l. pactum dotale. 4. C. eod. Tribonianus* vt ſuam illam æquitatem, & vtilem actionẽ induceret, adiecit primum de ſuo dictionem, *licet*, deinde totam illam clauſulam: *Tamen vtilis eis ex æquitate accommodabitur actio*, repetita inſulsè dictione illa, *actio*, quæ multo aptius poterat ſuppleri ex illis præcedentibus, *actionem quærere non potuit*.

97 Certè † Tribonianus facilis fuit in actionibus vtilibus inducendis, etiam ijs caſibus quibus non idem prudentibus videbatur, vt patet *ex l. 2. C. per quas perſonas obligatio nobis acquir. &* ex *l. in cauſæ 27. in fine, ff. de procuratorib.* iunctis iis quæ ad eam legem ſcripſit *Anton. Faber in ſuo rationali, & lib. 12. coniectur. iur. cap. 4.* & ipſi familiare eſt ex licentia ſibi à *Iuſtiniano* præſtita, in *l. vnica, §. quibus, C. de nouo Codice faciendo*, ibi: *Adycientes quidem & detrahentes, imò & mutantes verba eorum, vbi hoc rei commoditas exigeret, & in l. 2. §. tanta autem, 10. in principio, C. de vetere iure enucleando*, adijcere, detrahere, & mutare Iuriſconſultorum & Imperatorum verba, vt latè oſtendunt *Eguinarius Baro, Duarenus, Donellus, Rauardus & Vulteius*, cum quibus dixi ſuprà *hoc lib. cap. 2. num. 9.*

98 Sed dicet aliquis † quod licèt iure communi nec directè, nec vtiliter ſtipulari poſſit illis, qui non ſunt in poteſtate ſtipulantis, etſi coniuncti ſint, peculiare tamen eſſe in feudis, vt mater filijs ſtipulari poſſit, *cap. 1. de feudo fœminæ, Aegidius Bellamera decis. 741. nu. 8. & conſilio 8. nu. 6. Iacob. Menoch. conſilio 162. num. 3. verſic. Secundò in ſpecie, & num. 6. lib. 2. Mantica tom. 2. de tacitis & ambiguis conuentionibus, lib. 14. tit. 21. num. 5.* & poſt alios *Roſenthal de feudis, cap. 3. concluſ. 11, à num.*

99 qui etiam loquitur † de patre ſtipulante filio, qui non eſt in eius poteſtate, quemadmodum frater, qui fratribus etiam ſtipulari poteſt, *cap. 1. §. 1. verſic. Sin autem vnus ex fratribus, de his qui feud. dare poſſ. cap. 1. §. filia de ſucceſſion feudi, cap. 1. §. ſi duo fratres*, de feudo Marchiæ; *cap. vnico de beneficio fratris, cap. 1. de duob. fratribus à cap.* Et tenent poſt *Odofredum, Bald. & Salicet. in l. vltima, C. res inter alios acta, & poſt Paulum Caſtrenſ. Alexan. conſ. 10. n. 6. lib. 3. & conſ. 92. num. 11. lib. 6. Curtius ſen. conſ. 48. num. 4. & 6. in fine, & num. 34. & conſilio 409. num. 12. & a num. 60. Curtius iun. conſ. 55. num. 1. Ruin. conſ. 5. num. 4. li. 1.* & poſt alios *Anton. Gabriel. lib. 3. communium, tit. de verb. obligation. concluſ. 1. num. 22. Mantica dicta lib. 14. tit. 22. num. 3. Roſenthal. dicto cap. 3. concluſ. 12. & Andreas Fachin. lib. 7. controuerſiarum, c.* 76. & loquens de agnatis † videtur probare *c. 1. in princip. an agnatus vel filius defuncti*, vbi agnatus repudiata defuncti hereditate in feudo ſuccedit. Ergo ſi fuiſſet hereditarium, non poſſet ſuccedere, & ſic patet feudum eſſe familiare ſiue pacto & prouidentia, & nihilominus primi ſtipulatio in fauorem agnati tenet, licèt in eius poteſtate non ſit ille cui ſtipulatio fuit facta.

100

101 In feudis autem † hoc non eſſe peculiare, imò contrariam ſententiam tenendum eſt, vt affirmant relati ſupra hoc capite *num. 61. in fin.* Quia in feudis non eſt recedendum a iure communi, niſi contrarium verbis expreſſis quibus reſpondere non poſſit, deciſum reperiatur, *cap. 1. verſic. Strenuus, de feudi cognitione* vbi *gloſſa & Doctores* & cum *Peregrino, Vueſembecio, & Mantica* notaui ſupra *hoc capite, num. 22.* Cum igitur in feudis verbis expreſſis non ſit deciſum, & capitulis in contrarium adductis reſponderi poſſit, parentes illis qui in eorum poteſtate non ſunt, & fratres fratribus ſtipulari non poſſe affirmandum eſt.

102 Non obſtat † dictus *cap. 1. de feudo fœminæ*: nam ibi ſolùm dicitur fœminas ſine pacto ſpeciali non poſſe ſuccedere in feudo. quod initium habuit in earum matre: vnde cùm expreſsè non dicatur matrem poſſe ſtipulari filijs etiamſi non ſint eius heredes, dicendum eſt iuxta iuris communis regulam vti heredibus fuiſſe ſtipulatam, alioquin correctio ſub verbis dubijs daretur, quæ in dubio vitanda eſt, *l. vnica, C. de inofficio. dotibus, l. præcipimus 32. in fine, C. de appellationib. cap. cùm expediat 29. de electione lib. 6.* Imò cum capitulus ille nouus ſit, concordandus eſt cum iure communi, *d. l. vnic. d. cap. cùm expediat*, vt ſic nec correctio, nec innouatio inducatur, iuxta ſententiam *gloſ. in l. ſciendum in prin. vbi Bartol. num. 2. Angel. in princip. Caſtrenſ num. 5 & Iaſ. num. 4. ff. qui ſatiſdare cogantur, Socin iun. conſ. 131. num. 36. lib. 1. Menoch. conſ. 187. num. 37. & 38. lib. 2. & Rodericus Suarez in proœmio legum Fori, à numero 20.*

103 Nec etiam † pro contraria parte faciunt capituli relati ſuprà *num. 99.* quia vt ſentit *Bart. in l. ſi mihi & Titio 110. num. 6. ff. de verborum obligation.* & expreſſe *Paulus Caſtrenſis conſ. 10. num. 8. lib. 3. Alexand. conſ. 10. n. 6. verſic. Licèt poſſet reſponderi, lib. 3. & Iaſ. in dicto §. Alteri, n. 3.* in illis iuribus fratres fuerunt præſentes, quod inſinuant verba illa dicti *cap. 1. §. 1. verſic.* Sin autem vnus ex fratribus: *Quod etſi communiter acceperint*, & in *dicto §. ſi duo fratres*, ibi: *Simul inueſtiti*, & in dicto *cap. vnic. de duobus fratribus*, ibi: *De nouo beneficio ſimul inueſtiti ſunt*, & expreſſiùs in dicto *cap. vnic. de beneficio fratris in fine*, ibi: *Si inſimul ſteterint*, & ſic feudum fratri acquiſitum

Digitized by Google

tum non fuit ex fratris ſtipulatione, ſed ex conuentione propria, *dict. cap. vnic. de duobus fratribus.* ibi: *Vnuſquiſq; enim ſibi, ſuiſque heredibus videtur proſpexiſſe*: & iuxta hos terminos intelligendus eſt dictus § *filia. verſiculo, In alio verò feudo.* Et intellectus iſte iuri communi & textuum verbis conformis eſt, diuinatio verò non eſt, ſicuti malè affirmat *Mantica dicto tit. 22. num. 3. verſic. Neque obſtat reſponſio.*

104 Audiendus non eſt † *Andreas Fachineus d. cap. 76. verſic. Nec dici poteſt*, dicens dictum capitulum vnicum de beneficio fratris non loqui quando fratribus præſentibus ſtipulantibus feudum conceſſum eſt, quoniam textus alios ſubijcit caſus, in quibus frater ſuccedit fratri, & inter alios illum, quando feudum vtriuſque nomine acquiſitum eſt. Quia cogitabam, an reſponderi poſſet in *d. cap. vnico*, ſequendam non eſſe lecturam & appunctuationem ſecundum vulgares Codices, vbi ita ſcriptum eſt: *Vel ſuccedat fratri morienti ſine filio, vel niſi beneficium de communibus bonis fuerit emptum: vel vtriuſque nomine domino ſciente*: ſed ita: *Vel ſuccedat frater fratri morienti ſine filio, ſi beneficium de communibus bonis fuerit emptum vtriuſque nomine domino ſciente*: nam quoties ſocius omnium

105 bonorum † non communi, ſed nomine ſuo feudum de pecunia communi acquirit, licèt ſibi acquiratur, quoad fructus tamen eius in commune redigendum eſt, *l. 4. C. commun. vtriuſque iudicij l. ſi quis ſocietatem. 74. ff. pro ſocio.* & poſt alios *Cardin. Matir. om. 1 de tacit. & ambig. conuentionib. lib. 6. tit. 15. d. num. 1. & n. 21.* Sed ſi quis proprio nomine emit, ſine filiis deceſſerit, non ad alterum fratrem, ſed ad dominum pertinet ſeu ſaltem ne fortè inuitus dominus alium quam quem voluerit, vaſſallum ſibi acquirat, *cap. vnic. de fratribus de nouo bene-*

106 *ficio inueſtitis.* Quoties verò † de communibus bonis feudum communi nomine emptum eſt, quia dominus ſcit pecuniam, & nomine communi emptum, inter fratres, quaſi ex tacita conuentione erit in eo feudo ſucceſſio, *d. cap. vnico de beneficio fratris, Afflict. in c. 1. §. ſi duo fratres, nu. 8. verſic. Secundus, de fratribus de nouo beneficio inueſtitis. Zaſius in epitome feudorum, p. 8. num. 25. Mantica to. 2. de tacit. & ambig. conuent. lib. 13. tit. 28. nu. 10. & 11. Iacob. Cujac. in lib. 2. de feudis. tit. 12. col. 710.* & etiam de materia vide *Gerbardum Mazol. conſ. 114. n. 13. Schrader. parte 7. de feudis, cap. 1. n. 24. verb. hoc tamen ita, Roſenthal de feudis. cap. 7. concluſ. 59. num. 7. in remiſſionibus ſub littera E & ſeqq. & Vultei, de feudis cap. 9. num. 116.* Sed diffi-

107 cultati † non ſatisfacit, tum quia lectura vulgari repugnat; tum etiam quia licèt communi nomine a ſocio omnium bonorũ emptum abſque traditione quoad dominium & poſ-

ſeſſionem vtrique ſocio quæratur, vt poſt alios dicit *Couar. lib. 3. variar. reſolut. cap. 19. n. 1. ante finem, Ioan. Matienco in l. 2. gloſ. 3. nu. 7. & 8. tit. 9. lib. 5. Recop. Gutier. lib. 2. pract. quæſt. 118. num. 2. & Anton. Pichar. in princip. num. 10. & 11. inſt. de ſocietate* æqualiter acquiritur regulariter, *l. ſi non fuerint. 29. ff. pro ſocio, §. & quidem, 1. inſt. eod. Nicol. Vigel. lib. 19. methodi iuris ciuilis, cap. 11. q. 5. regul. 1. & lib. 5. methodi iuris controuerſi, cap. 6. reg. 90.* Quod intelligen-

108 dum eſt † proportionabiliter, & reſpectiuè ad id, quod in ſocietatem à quolibet contrahentium pro parte ſua collatum eſt: nam in diuiſione plus capiunt ii, qui plus conferunt, ſecundùm *Ariſtotelem lib. 8. Ethic. cap. vltim.* & ſic qui æqualẽ partẽ, æqualiter, qui minus cõferãt, accipiãt; *Bald. in l. 1. n. 7. C. pro ſocio, Angel. in l. ex duob. n. 3. ff. de negotijs geſt. & conſ. 113. num. 2. Alex. conſil. 99. num. 1. lib. 2. & conſ. 77. n. 2. lib. 5. Corn. conſ. 58. à num. 3. & conſ. 98. nu. 4. lib. 4. Pariſ. conſ. 84. num. 60. & conſ. 85. num. 12. & ſeq. lib. 1. Mandel. Albenſ. conſ. 53. num. 1. & 2. lib. 1. & conſ. 443. per totum. lib. 2. Tiber. Decian. conſ. 39. num. 12. & 13. lib. 2. & conſ. 60. num. 19. lib. 2. Menoch. conſ. 121. num. 26 & 27. lib. 2. & lib. 2. de arbitrar. centur. 2. caſu 125. per totum, Afflict. deciſ. 58. num. 3. & 4.* & latè *Mantica d. to. 1. de tacit. & ambig. conuent. lib. 6. tit. 14. à n. 7.*

109 Negari tamen non poteſt † in noſtro caſu ſocium ſecundum eos in tempus finitæ ſocietatis conſocio inſolidum acquiſiſſe, quod ſocietatis virtus operari non potuit. Cum ſocius iſte, qui eſt quaſi frater *l. verum. 63. in fine princip. ff. pro ſocio*, capax non ſit immediatè acquirendi ſocio, ideoque in iure noſtro non ponitur inter eos, qui apponuntur in *titulis C. & inſtit. per quas perſonas nobis obligatio acquiritur*, ſed ſocius ſibi acquirit inſolidum, reſpectu tradentis, vel concedentis, & poſt ſibi acquiſitum ratione ſocietatis pro parte ſocii communicat tanquam ex proprio: quo reſpexiſſe videtur *l. 1. in fine*, ibi: *Continuò communicantur*, & *l. ſeq. l. ſi quis ſocietatem. 74. ff. pro ſocio. cum ſimilibus.* non eſt igitur credendum, vt quod non poteſt facere figuratũ, hoc verus frater, qui fratri ſtipulari nequit, vt oſtendi ſupra *à num. 44.* facere poſſit figuratus, hoc eſt, ſocius fictus frater.

110 Quare † *Fachineo* reſpondendum eſt, quod in *dicto cap. vnico* plures caſus referuntur, & poſt eorum quemlibet duo puncta apponũtur, ad oſtendendum ſententiam non eſſe perfectam, poſt quod in textu proſequitur, *ſi ſimul ſteterint*, hoc eſt, ſi fratres illi præſentes fuerint ſimul ſtipulationis tempore à quolibet interpoſitæ, ſecundùm *dictum cap. vnic. de duobus fratribus*; ibi: *Vnuſquiſque enim ſibi ſuiſq; heredibus videtur proſpexiſſe*: & tamen in *dicto cap. vnic.* non conſtat antea verbis expreſſis quemlibet fratrem ſtipulatum fuiſſe, licèt ſi-

ſinuetûr ibi: *De nouo beneficio ſimul inueſtiti*
111 *ſunt* Cùm igitur † clauſula illa: *Si inſimul*
ſteterint, conditionalis ſit, quæ prius eſt veri-
ficanda, vt diſpoſitio procedat, vt eſt vul-
gare, & ſit poſita in fine dictæ diſpoſitionis,
ad omnia ſupradicta textus referenda eſt,
l.1. C.de liberis præteritis, vbi Iaſ.n.4. & ſeq.
Capicius deciſ.108. num.9. Boerius deciſ.146.
per totam, Rota Romana diuerſorum, deciſ.416.
parte 2.& poſt multos *Antonius Gabriel lib.6.*
communium opinionum, titulo de clauſulis, con-
cluſion.9.à num.1.& Martha 4.parte de clauſu-
lis, clauſula 23. per totam, & per conſequens
feudum ex propria ſtipulatione acquiſi-
tum fuit.
112 Minus † nobis præiudicat dictum *cap.1.*
in principio, an agnatus vel filius defuncti:
quia reſpondendum eſt, quod quamuis te-
xtus ille loquatur in feudo familiari, ſiue ex
pacto & prouidentia, potuit agnatus repu-
diata vltimi poſſeſſoris hereditate feudum
paternum retinere, quia ſufficit agnatum
feudi ſucceſſorem immediatè, ſiue mediatè
eſſe heredem primi inueſtiti, qui heredibus
ſuis ſtipulari potuit; vt patet ex vulgaribus
iuribus & ſupra dictis, licèt non ſit heres vl-
timi poſſeſſoris, *Iſernia in cap.1 § hoc quoque*
de ſucceſſione feudi, & poſt *Angelum. Alexand.*
Socinum. Decium, Afflictum, Ruinum, Gozadi-
num.Pariſium, Brunum, Socinum iunior. Rolan-
dum à Valle, & P*inellum*, quos refert & ſequi-
tur *Cephalus conſil.301.num.140. Intrigliol. de*
feudis, quæſtion.49.à n.178. vbi adducit *Lau-*
rentium Chirchon. Canecium, Ripam, Nonium,
Beccinum, & Menochium, Surdus conſilio 63.n.
22.& conſil.108 n.9.& 11.vol.1.& conſ.427.n.
23.vol 3 & cum alijs dixi ſuprà *hoc capite, n.9.*
Quicquid contrarium poſt multos dicat ipſe
Surdus conſ.377.n.36.vol.3. & conſil.475.num.
113 *9.volum.4.*Qua de cauſa † agnatus ſucceſ-
ſor non tenetur feudi paterni nomine ali-
quid ſoluere, quod debitum relinquit vlti-
mus poſſeſſor, cuius hereditatem agnatus re-
pudiauit, dictum *c.1.in prima parte*, & ibi Do-
ctores, & latiùs *Menoch. conſ.815. à num. 67.*
vol.7. Peregrin.conſ.4.à num.45. Schrad.p.7. de
feudis, cap.7. Roſenthal de feudis.cap.2. concluſ.
33. & cap.7. concluſ.20 cum duabus ſeq. Cùm
nec agnatus ipſe poſſit feudum ſtipulari
agnato ſuo, ex ſupradictis, & in ſpecie poſt
alios dicit *Mantica tom.2.de tacit.& ambiguis*
conuentionibus, lib.14.tit.22.num.4.
114 Sed contra hoc † obſtat ſecunda pars *di-*
cti c.1. vbi filius non poteſt retinere feudum,
& patris hereditatem repudiare, etſi ex pa-
cto & prouidentia fuiſſet, poſſet ſecundum
gloſſam in cap.1.§.1.verbo, inueſtiri, de ſucceſſio-
ne feudi, & poſt *Bulgarum, Iſerniam, &* Pileum,
Cynus in l.2. C.de liberis, & eorum lib. Bald.in
dicto cap.1 num.8. vbi Aluarot.num.9.& Prepo-
ſit.n.6. An agnatus vel filius defuncti, *Marc.*
Anton.Natta conſil.130.num.9. vol 1. Oſaſch.
Cacheran. cum multis, *deciſ.162.per totam præ-*
cipuè à num.3.Ioan.Petr.Surd de alimentis, tit.4.
quæſt.10 num.20. Ergo dicendum videtur eſſe
ibi feudum hereditarium ſecundùm *Docto-*
res citatos.
115 Nihilominus † reſpondetur, verum eſſe
in *dicto cap.1. feudum eſſe familiare*, ſiue ex pa-
cto & prouidentia, vt probant *Curt.Iun.con-*
ſilio 138.num.18. Brunus conſilio 24 Socin.iun.
conſ.95.num.114.in princip.vol.2.Capicius deciſ.
97.num.2. Burſat.conſil.3.num.5. & poſt alios
Cephal.conſil.224.per totum, & relati per *Cache-*
ran.dict.deciſ.162.num.1. & 2.Iſernia, Afflict.
in dict.cap.1.num.1. vbi *Ioannes Baptiſta Surd.*
num.19.verſ. Sed quod filius, & alij, an agna-
tus vel filius, *Couar.lib.2.variar.cap.18. num.*
4.verſ. Secundum in hac quæſtione, & *Hart-*
man. Piſtorius lib.2.queſtionum iuris, cap.2. n.6.
116 Ratio † propter quam filius non poteſt
paternam hereditatem repudiare, & dictum
feudum retinere, ſecus in agnato, eſt, quia
primi ſtipulantis & inueſtiti heres eſſe non
poteſt, niſi etiam vltimi, ad quem totum
deuenit feudum, heres ſit, cùm rupto medio
non poſſit fieri acceſſus ad vnum extremum
gradum ſuperiorem ab extraneo inferiore,
l.ſi ex patronis.10. §.1.vbi Dynus ff. de bonis li-
bertorum, & in filio ita dicit *Pariſius conſil 23.*
num.180.lib.1. Siluan.conſ.30.num.22. Roland.
à Valle conſ.28.num.12.lib.3. Marin. Freccia li.
3.de ſubfeudis, in 10.differentia, Phanuc.de in-
uentario, p.6.num.30. Petr. Surd. dicto conſilio
63.num.25.& dicta quæſt.10.de alimentis, num.
21. Iacob Cuiac lib.4.de feudis, tit.54 col.744.&
Andreas Fachin.lib.7.controuerſ.iuris, cap.5. in
fine. Vnde cùm non ſit in poteſtate primi in-
ueſtiti, & ſtipulantis, quia eo tempore non
erat in rerum natura, neque eius ſit heres, vt
pote extraneus virtute illius ſtipulationis
feudum acquirere non potuit, vt dictum re-
117 manet. Agnatus verò † virtute ſtipulationis
ab aſcendente primo inueſtito interpoſitæ
feudum acquirere, & vltimi poſſeſſoris here-
ditatem repudiare potuit, quia mediante
patris perſona primi inueſtiti heres eſſe po-
teſt, *l fin.C.de heredibus inſtituendis*, latè *Fran-*
ciſ.Viuius deciſ.20.per totam, lib.1. licèt non
ſit vltimi poſſeſſoris, vt dixi ſuprà *num.112.*
Et ſic alia ratio, quòd filius propter patris
reuerentiam & honorem non poſſit patris
hereditatem in eius iniuriam repudiare, &
feudum retinere, quæ in agnato ceſſat, vt
poſt aliòs dicunt *Couarruu dicto n.4. in prin-*
cipio, & Duarenus in conſuetudinibus feudorum,
cap.11.num.9. ſuperflua videtur. Imò ſi di-
ctum *cap.1.*, de feudo hereditario intelligere-
tur, vt cum multis defendit *Alexan.Trenta-*
cinq.variarum reſolutionum, lib.3 reſolut. 2.de

ſeudis, num. 2. & num. 3. verſic. Cùm igitur, tunc certum eſſet dictum argumentum rectiùs ceſſare.

118 Et licèt † hoc principale fundamentum iure communi fortiſſimum, & verum ſit, iure tamen Regio procedere nequit, cum omnino extraneo quilibet ſtipulari poteſt, ex *l. 2. tit. 16. lib. 5. Recopil.* & cum aliquibus Regnicolis ibi *Matienco gloſ. 5. num. 6. & Azeued. à num. 30. Couarru. lib. 1. variarum reſolution. cap. 14. num. 13. Antonius Gomez tom. 2. reſolut. capit. 11. num. 18. & Gutierrez in l. vnica, num. 35. C. quando non petentium partes, & 1. parte de iuramento confirmatorio, cap. 36. num. 3.* Nihilominus per cætera fundamenta in puncto iuris ab hac opinione non recederem.

119 His igitur conſtitutis † non obſtant fundamenta, quibus probari videtur in feudis ex pacto & prouidentia repræſentationi locum eſſe: & primum & ſecundum fundamentum non obſtant, ex dicto *cap. 1. in principio, de ſucceſſione feudi: & dict. cap. vnic. de ſucceſſion. fratrum* quia reſpondendum eſt, ſecundùm *Marcum Anton. Natiam conſil. 127. n. 7. in fine, & num. ſequent. vol. 1.* & cæteros *Doctores* pro noſtra opinione adductos, textus illos de feudo hereditario, non ex pacto & prouidentia intelligendos eſſe, tum quia rationes conſideratæ ſuprà in quinto & ſexto fundamento hoc poſtulant, tum etiam, quia in dubio feudum non ex pacto, & prouidentia, ſed hereditarium cenſendum eſt, vt cum aliquibus Doctoribus dixi ſuprà *hoc libro, cap. 16. numer. 11.*

120 Tertium fundamentum † non obſtat, quia illud pro nobis, & contra eos retorquetur: nam ſi feuda ſecundum ius commune regulanda ſunt, quoties contrarium in ipſis expreſsè deciſum non reperitur, vt dicit contrarium argumentum, à fortiori fatendum eſt in feudis ex pacto & prouidentia repræſentationi locum non eſſe: quia ſecundùm ius commune in contractibus ceſſat repræſentatio, vt diſputaui ſuprà *hoc lib. cap. 12.* & tantùm procedit in abinteſtato hereditaria ſucceſſione, vt probaui ſuprà *lib. 1. cap. 9. à num. 25.*

SVMMARIVM.

1 *Ius patronatus duplex, vnum libertorum, alterum Eccleſiaſticum.*
Ius patronatus libertorum qua ratione conceſſum.
2 *Iuris patronatus materia remiſſiuè apponitur.*
3 *Intellectus l. eum qui 3. ff. de interdictis & relegatis, & à num. 15.*
4 *Exheredatione non auferuntur quæ iure ſanguinis proueniunt. Limita à numero 22.*
5 *Exheredatio de rebus alienis inepta eſt.*
Exheredatio liberos ſucceſſione autorum; & paternorum libertorum priuat, vide à num. 23
6 *Intellectus l. qui contra 15. ff. de iure patronatus, & à num. 68.*
7 *Ponderatur l. ſi operarum 29. ff. de operis libertor.*
8 *Intellectus l. cùm patronus 22. §. 1. ff. de operis libertorum, & num. ſequent.*
Operæ quædam officiales, quædam fabriles ſiue artificiales ſunt, & de materia remiſſiuè.
9 *Operæ fabriles ad filios, & quoſcunque extraneos, ſi heredes cum effectu ſint, tranſeunt: officiales verò ad heredes extraneos non, ſed tantùm ad liberos patroni, etiam ſi non ſint heredes, tranſeunt.*
Heredes non eſſe liberos in propoſito quomodo intelligendum eſt.
10 *Libertorum ſucceſſio nihil commune habet cum paterna hereditate.*
In operis libertorum patroni liberi non ſuccedunt pro portionibus hereditatis paternæ, ſed viriliter.
11 *Idem in iure patronatus libertorum.*
12 *Repræſentatio ceſſat in iure patronatus libertorum, & num. 14.*
13 *In tutela liberti filius ex vno patrono excludit nepotem ex altero patrono.*
Liberi patroni omiſſa paterna hereditate bonorum poſſeſſionem contra tabulas liberti petere poſſunt.
14 *Ius patronatus libertorum iure hereditario non defertur.*
15 *Legis eum qui 3. ff. de interdictis & relegat. antynomia cum l. iura. 4. ff. de iure patronat. l. eorum. 9. ff. ad legem Iuliam Maieſta. l. etiam liberti. 5. C. de obſequijs patrono præſtandis.*
16 *Concordantiæ variæ dictarum legum remiſſiuè dicuntur.*
17 *Concordia vera apponitur, & num. 18. & 19.*
20 *Intellectus l. 1. C. de bonis libertorum, & n. 21.*
21 *Sententiam ſuam aliquando Imperatores re melius perſpecta in contrariam immutant.*
22 *Argumento ſecundo reſpondetur.*
23 *Exheredatio aliquando excludit ab ijs quæ iure ſanguinis deferuntur.*
Excluſio eſt veluti ſpecies exheredationis.
24 *In maioratibus non hereditario, ſed ſanguinis iure ſuccediter.*
25 *Exheredatio remouet à ſucceſſione maioratus, alij negant, alij diſtinguunt: vide rationem num. 58. & ſeq.*
26 *Ratio quare exheredatio filium ſubmouet à iure patronatus libertorum, cùm ſanguinis iure ſuccedatur, inueſtigatur.*
Prima ratio reijcitur.
27 *Secunda aſſignatur ratio, ſed reprobatur, n. 28.*
29 *Tertia Salmanticenſium præceptorum adducitur.*
30 *Intellectus l. ſi ex patronis. 10. §. Iulianus. ff. de bon. libert. & num. 31. & 61.*

Iſta

Digitized by Google

32 *Iſta tertia ratio latè conuincitur,& num.ſeqq.*
33 *Maioratus inter viuos factus irreuocabilis reuocari non poteſt, niſi ex iuſtis ingratitudinis cauſis.*
34 *Non eſt bona conſequentia: Maioratus inſtitutor ante eius fundationem à bonis liberis in totum extraneum excludere potuit. Ergo & à maioratu poſtquam eum vocauit ad maioratus ſucceſſionem.*
35 *Exheredatus filius per mediam perſonam nepotis inſtituti paternam hereditatem, & acquiſita per ſeruos conſequitur.*
36 *Intellectus l.filius qui patri.42.ff.de bonis libert & numero ſeq.*
Emendatio dict.legis,ſecundùm Cuiacium & Gothofredum.
37 *Exheredatus filius per mediam perſonam nepotis non conſequitur bona libertorum patris.*
38 *Limitatur l.ſi ex patronis.10.§.Iulianus,ff.de bonis libertorum.*
39 *Intellectus l.vt iuriſiurandi.7.§.ſi liberi.ff. de oper.libert.& num.ſeqq.*
40 *Hereditas adita efficitur patrimonium adeuntis.*
41 *Magiſter meus Franciſcus Caldeira laudatur.*
Succedendi liberis ius iis ſolis defertur, qui heredes eſſe potuerunt eius, à quo patronatus ius deriuatur.
42 *Hereditas adita deſinet iam eſſe hereditas, & rei certæ vicem ſuſtinet.*
43 *Magiſter reiicitur,& num.44.*
45 *Ratio vera, ob quam nepos ab auo exheredatus, & a patre inſtitutus bona libertorum aui non conſequatur,& n.ſeqq.*
Ius libertis ſuccedendi, dum ſuperſtites ſunt, in conſideratione non eſt.
Locupletiores nos non facit ſola adeundi facultas libertorum hereditatem.
46 *Pater decedens antequam libertus decedat, nullum ius in filium tranſmittit ab auo exheredatum, cuius erat iuspatronatus.*
47 *Nepos per mediam perſonam patris ab auo heredis inſtituti conſequitur bona, quæ in ſeruitute libertus aui comparaſſet, etiamſi nepos exheredatus ſit ab auo.*
Lex ſi ex patronis. 10.§.Iulianus ait,ff.de bon. libert.declaratur.
48 *Exheredatio notam producit,etſi perpetuò filium à bonis non remoueat.*
49 *Patroni filius licèt emancipatus; vel in adoptiua familia ſit à ſucceſſione libertorum naturalis parentis non arceatur, ad bona tamen in ſeruitute ab eiſdem acquiſita legitimæ ſucceſſionis iure non admitteretur.*
50 *Differentia inter bona patris, & iura libertorum aſſignatur.*
51 *Intellectus l.ſi patronus.12.§.ſi filius patroni,ff. de bon.libertor.& num.54.*
52 *Iuspatronatus indiuiduum eſt.*
Hereditatis cauſa indiuidua eſt, & per inofficioſi querelam nihilominus diuiditur.
53 *Exheredationis odium potius comprimi,quàm interpretatione iuuari conuenit.*
Inofficioſi teſtamenti querela omnia in priſtinum ſtatum reuocat.
54 *Patri liberum eſt cui voluerit ex liberis libertum aſſignare.*
55 *Quibuſcunque verbis,nutu,teſtamento,codicillis, epiſtola aut chirographo fit aſſignatio iſta.*
56 *Exheredatio continet in alterius fauorem implicitam adſignationem libertorum.*
57 *In iurepatronatus ſingulare eſt,vt licèt iure tantùm ſanguinis deferatur, exheredatione tamen ab eo quis excludatur, ſicuti in maioratibus.*
58 *Donationi perfectæ conditio aut modus adyci, neque reuocari poteſt.*
59 *Ex ingratitudinis tamen cauſa reuocari poteſt.*
60 *Maioratus primus inſtitutor poteſt exheredare filium, quem ad maioratus ſucceſſionem vocauerat.*
Alimenta non debentur filio exheredato, licèt ſint iure naturali & ſanguinis debita.
Exheredatio omni iure, ſcilicet naturali, gentium & ciuili introducta eſt.
61 *Exheredatio patris cur non ſolùm à paternis, ſed etiam ab auitis libertis filium ſummouet.*
Donationis reuocatio cohæret perſonæ donatoris.
62 *Differentia inter exheredationem factam in maioratibus, & factam in iurepatronatus libertorum.*
63 *Maioratus ſucceſſor eum habere videtur à primo fundatore,& non ab actuali poſſeſſore.*
64 *Exheredatio patris non excludit filium à libertis aui, quando pater prius quàm auus deceſſerit.*
65 *Exheredatio filij nepoti non nocet,& quando noceat circa libertorum ſucceſſionem.*
66 *Exheredatio filij facta à patre, qui etiam à patre ſuo prædefuncto exheredatus erat, in ſucceſſione libertorum aui nocet nepoti, licèt iſte filius per dictam exheredationem ſuccedendi nullam habuerit ſpem.& qua ratione,& num.67.*
68 *Diſſenſio inter Celſum & Iulianum Iuriſconſultos; ille in l. qui contra 15.ff. de iurepatro. nat.iſte verò in l.adoptiuum.8.§.ſed ſi ad iuſiurandum ff.de in ius vocando.*
Iuliani ſententia à pleriſque Iuriſconſultis ſecuta fuit,& num.69.
70 *Concordia Donelli, Pacij, & Hilligeri reprobantur.*
71 *Concordia aliqua ſi dari poteſt, eſt quam dixit Antonius Faber.*
72 *Iuſpatronatus Eccleſiaſticum iure hereditario defertur.*
73 *In iurepatronatus Eccleſiaſtico repræſentationi locus eſt.*
74 *Patroni vnius plures heredes vnius loco habentur.*
75 *Repræſentatio in iurepatronatus Eccleſiaſtico ceſſat, ſi in eo legati vel donationis iure ſuccedatur.*
76 *Vel ſi ad ſingulos vti vniuerſos, ſcilicet collegium*

gium aut familiam pertinet.
77 *Aut ſi obſeruantia in capita tantùm ſuccedendi
fuiſſet.*

CAPVT XIX.

An in Iurepatronatus in capita vel in ſtirpes ſuccedendum ſit.

1 DIfficilis eſt † quæſtio iſta, & eius deci-
ſio ex alterius inueſtigatione pendet r
virum ſcilicet patronatus ius hereditario,
an ſanguinis iure deferatur. Et quia duplex
eſt iuspatronatus, vnum libertorum, alterum
Eccleſiaſticum, de vtroque ſeparatim agen-
dum eſt, & primo de libertorum iurepatro-
natus. Libertas tam inæſtimabilis eſt, vt in
libertorũ perſona & bonis (ita ſerui qui illã
adipiſcebantur, nũcupabãtur) in tecognitio-
nis ſignum, & in memoriã, vicemque reddi-
tæ libertatis ius acquirebatur, tam manumiſ-
ſoribus, quam eorum liberis & heredibus,
quod iuspatronatus vocatur, *l. adoptiuum. 8.*
2 *§. patronum. ff. de in ius vocando*: de quo † in-
teger titulus *ff. de iurepatronatus*, & tractatunt
latè *Doctores*, vt per *Nicolaum Vigelium lib.
6. methodi iuris ciuilis, cap. 15. cum ſeqq. & lib.
20. methodi Digeſtorum Vigelij, à cap. 1. Connan.
lib. 2. commentariorum iur. ciuil. cap. 7. 8. & 9. Pe-
trum Gregorium Tholoſan. 1. part. ſyntagmat. iur.
vniuerſi, lib. 14. cap. 8. Hugo Donel. lib. 2. commẽ-
tarior. iur. cap. 17. cum duobus ſequent. & Anton.
Fabrum 1. part. iuriſprudentiæ Papinianea, tit. 5.*
3 *princip. 2. ab illatione* 8. Poſt hoc † iuspatro-
natus quæſitum, dubium fuit: an ſanguiueo,
heredicarioue iure deferatur: & pro vtraque
parte leges adduci poſſunt. Et pro affirma-
tiua, vt iure tantùm hereditario deferatur,
conſidero primo *l. eum qui. 3. ff. de interdictis
& releg. tis. Eum* (inquit Iuriſconſultus Al-
phenus) *qui ciuitatem amiſit, nihil aliud iuris
adimere liberis, niſi quod ab ipſo proventurum eſ-
ſet ad eos, ſi inteſtatus in ciuitate moreretur, hoc eſt,
hereditatem eius & libertos. & ſi quid aliud in hoc
genere reperiri poteſt.* Si iure ſanguinis hoc
patronatus ius deferretur, liberis eius non
adimeretur, licèt ciuitatem amiſiſſet, vt infrà
dicam. Sed Alphenus ait hereditatem eius,
& libertos, hoc eſt, iuspatronatus libertorum
liberis adimere. Ergo hereditario iure de-
ferri Iuriſconſultus ſupponit.
4 Secundò, † quæ iure ſanguinis proueniũt
exheredatione auferri nõ poſſũt, cũ earũ dũ-
taxat rerũ priuationem inducat exhereda-
tio, quæ propriæ & hereditariæ ſunt: ratio
eſt, nam quæ ſanguinis iure familiæ relin-
quuntur primo inſtitutori, cui ſucceditur *l.
coheredi. 43. §. cum filia ff. de vulgar. & pupillar.*
non vero vltimo poſſeſſori, à quo nihil ema-
nauit, accepto ferenda ſunt, *l. vnum ex fami-
lia. 69. §. ſi de Falcidia. ff. de legatis 2.* Ergo pro-
pria diſpoſitione ſucceſſoribus ea adimere
non potuit, nec ab eius facto pendent, dicta
l. eum qui. ibi: *Quæ verò non à patre, ſed à ge-*
5 *nere, à ciuitate, à rerum natura tribuerentur, ea
manere eis incolumia*: & ſic eſſet † de rebus
alienis exheredatio inepta, *l. quidam cùm fi-
lium. 132. in fine. ff. de verbor. obligation. Quinti-
lianus lib. 3. inſtitutionum oratoriar. cap. 7. Super-
uacuum enim (ait) fuiſſet probiberi patris bonis
abdicatum, ſi eſſet numero alienorum.* Ita tenent
*damnatus Pariſienſ. modernus in conſuetudin. Pa-
riſienſ. tit. 1. §. 8. gloſ. 3. nu 12. Peralta in l. 3. §. qui
fideicommiſſam, num. 86. ff. de heredib. inſtituend.
Padilla in dicto §. ſi de falcidia, num. 56. cum ſeq.
& Molina lib. 1. de Hiſpanor. primogen. cap. 9. n.*
2. Atqui auitis & paternis libertis ſucceden-
di ius exheredatione adimitur, *l. ſi ex patro-
nis. 10. § Iulianus, l. ſi patronis. 12. l. filius patroni.
13. ff. de bonis libertorum*. Ergo hoc iuspatro-
natus hereditarium eſt, & repræſentationem
admittit, vt inſinuant *l. 4. in princip & l. vltim.
ff. de operis libertor.* ibi: *Aut nepote alterius pa-
troni, extante alterius patroni filio*.
6 Tertiò † probatur ex *l. qui contra. 15. ff. de
iurepatron.* vbi patronus qui contra *legem Æ-
liã Sentiam* ad iutandũ liberrum adegit, nihil
iuris habet nec ipſe, nec eius liberi. Ergo in
iurepatronatus hereditario iure ſucceditur,
alioqui liberi non excluderentur.
7 Contraria ſententia † uihilominus tenen-
da eſt. Primò, operæ debentur à libertis pa-
troni filiis, etiamſi eius heredes non ſint, *l. ſi
operarum. 29. ff. de oper. libert. Si operarum iudicio*
(inquit Iuriſconſultus Vlpianus) *actum fuerit
cum liberto, & patronus deceſſerit, conuenit tran-
ſlationem heredi extraneo non eſſe dandam: filio
autem, etſi heres non extat, etſi lis conteſtata non
fuerat, tamen omnimodo competit, niſi exheredatus
ſit.* Quæ patrono propter iuspatronatus na-
turaliter debentur, *l. ſi non ſortem. 26. §. libertus.
ff. de condictione indebiti*. Ergo in iurepatrona-
tus non hereditario, ſed ſanguinis iure ſuc-
ceditur.
8 Sed contra hoc † obſtat *l. cum patronus. 22.
§. 2.* ibi: *Conſtat liberis eius ita demum deberi, ſi
patri heredes extiterint, ff. de oper. libertor. vbi Iu-
riſconſultus Gaius* requirit, vt filii ſint patri he-
redes ad operas conſequendas. Reſponde-
tur tamen, operas duplices eſſe, quædam offi-
ciales, quædam fabriliæ ſiue artificiales, *l. fa-
briles. 6. l. opera. 9. ff. de oper. libertor.* De quarum
explicatione & differentia latè tractant *Con-
nan dicto lib. 2. cap. 8. à num. 6. Cuiacius lib. 17.
obſeruation. cap. 14. Petr. Gregor. dicto cap. 8. à nu.
6. Donel. dict. lib. 2. commentarior. iur. ciuil. ca, 18.
à §. Si eorum, & Anton. Faber dict. princip. 2. illa-*
9 *tione* 13. Fabriliæ ſiue artificiales † ad filios,
ſi cum effectu patri extiterint heredes, tran-
ſeunt, ſicut ad alios extraneos heredes, *dicta,
l. fa-*

Digitized by Google

l.fabriles.6. & de iſtis intelligenda eſt dicta *l.*
cùm patronus,§.1. Officiales vero non tranſeūt
ad heredes extraneos, ſed tantùm ad liberos
patroni, etiamſi patri heredes non extent, *d.l.*
ſi aperarum, 29. hoc eſt ſi ratione ſuitatis he-
redes ſint, ſed effectu iure abſtenſionis non ſint
heredes, ita *Connan.dicto num. Cuiac.dict.cap.*
14.obſeruatio.& in l.ſciendum. 70.pag.355.ff.de
verbor.obligation. & in idem tendit *Donel d.ca.*
18.§.officiales autem operæ. Siue vt *Anton.Faber*
in dict.princip.2. illat.14. in princip. interpreta-
tur verba illa *dictæ l. 29. Etſi heres non extat*,
hoc eſt, ſi heres, qui ratione ſuitatis extitit, nō
appareat ſe bonis paternis immiſcuiſſe. Vt-
10 cunque † tamen ſit, in operis ſeruorum non
ſucceditur hereditario, ſed ſanguinis iure:
cùm talis ſucceſſio nec quicquam commune
habeat cum hereditate, *l.4.ff.de oper.libertor.*
Imò ſi patronus deceſſerit pluribus liberis ex
inæqualibus partibus heredibus inſtitutis,
pro æqualibus, non pro hereditariis partibus
operarum actio illis datur, *l.vt iuriiurandi.7.*
§.ſi liberi.ff.eod.tit.

11 Secundò, † ſi iure hereditario hoc iuspa-
tronatus deferretur, pro qua parte in patro
ni hereditate liberi vocãtur, pro eadem parte,
& non pro virili ſuccederent in liberti here-
ditate: ſed ſic eſt, quod liberi non pro here-
ditaria, ſed pro virili tantùm admittuntur,
Iul.Paul.Iuriſconſultus lib.3.ſententiar.tit.2.§.2.
Libertorum hereditas, ait, in capita, non in ſtirpes
diuiditur, & ideò, ſi vnius patroni duo ſint liberi,
alterius quatuor, ſinguli viriles, id eſt, æquales por-
tiones habeant. Vlpianus in fragmentis, tit.27.§.
4. Ad liberos patronorum, inquit, hereditas de-
functi pertinet, vt in capita, non in ſtirpes diui-
datur, l.ſi libertus, 23.§.vltimò, ff.de bonis libert.
Ergo iure hereditario non defertur. Hinc
12 fit tertiò, † vt inter filios & deſcendentes pa-
troni ius repræſentationis denegetur, & ad
libertorum hereditatis ſucceſſionem excluſo
remotiore proximior admittatur, *Iul.Paul.*
dict.tit.2, in princip. In bonis liberti, ait, prior eſt
patronus quàm filius alterius patroni. Itemque
prior eſt filius patroni, quàm nepos alterius patroni.
Vlpian.in fragm.d.tit.27.§.2.&3. Si ſit patronus
(aſſerit) & alterius patroni filius ad ſolum patro-
num hereditas pertinet. Item patroni filius patro-
ni nepotibus obſtat, d.l.ſi libertus, §.ſi libertus.

13 Ex quo etiam † deſcendit quartò, vt fi-
lius ex vno patrono in liberti tutela nepotem
ex altero patrono ſimiliter excludat, & re-
præſentationi locus non ſit, *l. tutela.3.§.proin-*
de,7 ff de legitim. tutel. Cùm liberi iſti non vt
heredes, ſed vt filii ad iſtud iuspatronatus
admittantur, *l.ſatis, 22.ff. de iurepatronatus, l.*
patroni.39.ff.de bonis libertor. iuncto §. ſed hodie,
inſtit. de adoptionib. Vnde omiſſa patris here-
ditate bonorum poſſeſſionem contra tabu-
las liberti petere, filio permittitur, *l.ſi patro-*
nus,12.§.vlt.ff.de bonis libertor. quod ipſi non
concederetur, ſi hoc ius libertis ſuccedendi
paternæ hereditatis portionem conſtitueret,
l.1.& 2.l.ſi ſolus.80.ff.de acquir.hered.

14 Ex dictis conſtat † iuspatronatus li-
bertorum non deferri iure hereditario, vt di-
cunt *Ioan. Faber in §. cùm filius, num.3.inſtit.de*
heredit.quæ ab inteſt defe un. Menoc.conſ 357.nu.
35.lib.4.Stephan. Grat an.tom.3.diſceptat.foren-
ſium.cap.419.num.13. & 14. Donel. lib.2.com-
mentar.iur.ciuil.cap.19.§.in primis, Pichard. poſt
princip.inſtit.de hereditat quæ ab inteſtat deferun-
tur,§.1.de ſucceſſione libertorum, num.7. dominus
don Ioan.Chumacerus ſelectar.iuris diſpoſitionum,
cap.1.à num.4. Et per conſequens repræſen-
tationem procedere non poſſe, vt poſt *Bard.*
Bald. Fabrum, Chriſtophorum de Caſtellion, &
Iaſ.Valentin.Forſter.lib.4 de ſucceſſionib. ab in-
teſtato, cap.22.num.6.& 7.13.& 14. & Chuma-
cerus vbi ſuprà.

15 Non obſtat † dicta *l.cum qui*, pro contraria
parte adducta ſupra *num.3.* nam licèt *Alphe-*
nus ibi dicat propter delictum à patre com-
miſſum ciuitatem ipſum amiſiſſe, & filiis ſuis
hereditatem, & libertos ademiſſe, contrarium
tamen dixerunt *Iuriſconſulti Martian.in l.iura.*
4.ff.de iurepatronatus. Iura, inquit, libertorum
patronorum liberis, cùm pater eorum erat perduel-
lionis damnatus, ſalua eſſe diui Seuerus & Anto-
ninus benigniſſimè reſcripſerunt: ſicut ex alia cau-
ſa punitorum liberis iura libertorum ſalua ſunt.
Hermogenianus in l.eorum 9.ff. ad legem Iuliam
Maieſtatis: quibus aſſentitur Imperator Gor-
dianus in *l.etiam libertis.5. C.de obſequiis patro-*
16 *na præſtandis*, & *Doctores* † in earum compoſi-
tionem & concordiam laborauerint; omiſſis
tamen aliis *Doctorum* interpretationibus in
dictis legibus, & per *Connan.lib.2. commenta-*
rior.iur. ciuilis, cap.8.num.7. Franciſc. Duaren. ad
legem Iuliam Maieſtatis, cap.5.poſt.principium.
Iulium Pacium centur. 6. enantiophanon quæſt.
64. Genoam de conciliatione legum, pag.mihi
332.& ſeq. Oſualdum Hilligerum in Donel.enu-
cleato, lib.2.cap.19, littera B. & Gaſparum Schi-
fordegherum lib.3.ad Anton.Fabrum tract. 19.q.
7.col.4.verſic. Videamus autem de alio diſſenſu.
17 Conciliationem *Accurſii* † in *dict.l.iura, verbo,*
ſalua, verſic. Alii quòd hic, veriſſimam eſſe mi-
hi videtur dicentis *Alphenum* de ſtricto iure,
Martianum & Hermogenianum de æquitate &
iure benigniſſimè locutos fuiſſe, & patet in
dict.l.4.ibi: Benigniſſimè reſcripſerunt. ſequuntur
Iacob.Cuiacius lib.6.obſeruation.cap.23. Bocerus
de crimine Maieſtatis, cap.3.num.118, verſic. Ac-
curſius autem varias, & in effectu eandem te-
nent *Tiber, Decian lib.7.criminal.cap.41.nu.19.*
& Gilbertus Regius lib.2. enantiophanon, cap.5.
& ſentit *Anton.Faber tom.2.de errorib.pragmat.*
decade 33.errore 9 in fine, pag 446. quaſi *Alphe-*
nus ſententiam ſuam ſecundùm ſtrictum ius
in

Digitized by Google

in *dict.l.eum qui*,protulerit:Martianus verò &
Hermogenianus contrarium dixerint moti
auctoritate diuorum Seueri & Antonini Im-
peratorum, qui ex benignitate multos poſt
annos contrariam decreuerunt.

18 Nec ideò † credendum eſt *Alphenum* ſen-
ſiſſe hoc patronatus ius hereditario iure de-
ferri. Quia liberi iſti ad huiuſcemodi ius
patronatus non vt heredes, ſed vt liberi pa-
troni tantùm admittebantur, vt dixi ſuprà,
& non habētur pro filijs patroni illi qui filii
ſunt eius quem lex pro patrono non habet,
& cùm patri ademptum ſit, ipſe non potuit
in filios transferre: qua de cauſa Iuriſcon-
ſultus dixit per delictum illud & ciuitatem
ipſum amiſiſſe,& filiis ſuis hereditatem eius,
& libertos ademiſſe: quo non obſtante con-
trarium dicti Imperatores ex benignitate
decreuerunt moti, quia patroni liberi non
ſolùm viuo eo ſpem iuris patronatus habent
l.libertus.14.ff.de tutorib.& curatorib.datis, li-
cèt in filios eo viuo non tranſeat, *l. adoptio-
num.8.§.fin ff.de in ius vocando*. Verumetiam
19 † quoad ſucceſſionem attinet, pro patronis
habentur, *l. Libertinus.5. in principio*, ibi: *Vt
licèt patronus viuo liberto mortuus fuerit,ſatisfa-
ctum videtur liberis eius, ff.de bonis libertorum*
cùm iura illa patronatus ad ipſas perſonas
liberorum ſpectent magis quàm ad cauſam
bonorum patroni,nihil enim cùm bonis ha-
bent, *l.ſi bona.40.ff.de operis libertor.* neque
cum hereditate aut bonorum poſſeſſione,
l.4.ff. eod. tit. adeò vt non poſſit videri quis
locupletior factus obid ſolùm quòd libertū
acquiſierit, *l.nemo prædo eſt.126.§.1.ff.de regu-
lis iuris*, ideoque nullo modo eripi poteſt fi-
liis ius patronatus, *l.vnica, §.ſed ſi ſub condi-
tione 7.C.de Latina libertate tollenda*.

20 Sed contra hanc interpretationem † obſta-
re videtur *l.1.C.de bonis libertorum*, cuius au-
ctores ſunt Seuerus & Antoninus Imperato-
res, vt ex eius epigraphe conſtat, & nihilo-
minus fiſcum in libertorum iura ſuccedere
reſcripſerunt. Ergo deciſio *dictæ l.4.ff.de iure
patronatus* non nititur æquitate & benignita-
te, quam Doctores conſiderant.

21 Reſpondetur tamen † eoſdem Imperato-
res iuxta iuris rigorem aliquando reſcripſiſ-
ſe, vt fiſcus in libertorum iura ſuccederet,
poſtea humaniorem ſententiam ſecutos ta-
lia iura liberis conſeruaſſe,quæ ſæquitas,cùm
ſcripta ſit, rigori præferenda eſt, iuxta *l.pla-
cuit.C.de iudiciis*. Neque nouum eſt, vt re
melius perſpecta eius, quod aliquādo reſcri-
pſerunt,contrarium Imperatores decreuerint
vt colligitur ex *l.Diui fratres.17.ff.de iure pa-
tron.* ibi: *Cuius ſententiam nos quoque ſecuti ſu-
mus, cùm reſcriberemus ad libellum Gæſidiæ
Longinæ*, &c.iuncto verſ. *Sed cùm & ipſo Ma-
ciano & alijs amicis noſtris iuriſperitis adhibitis*
pleniùs tractaremus (ſcilicet per fori diſputa-
tionem,*l.2.§.his legibus.5.ff.de origine iuris, Ia-
cob. Ræuard. de auctoritate prudentum, cap.14.
pag.1031.*& ſequenti)*magis viſum eſt*,&c. Qui
materiam dictarum legum videre cupit, le-
gat *Peregrin.lib.3.de iure fiſci,tit.5.& 6.*& poſt
multos *Farinac.tom.4.praxis criminalis, quæſt.
116.§.3 à num.123.*

22 Similiter etiam † non obſtat ſecundum
argumentum: quia non ſequitur, exhereda-
tio excludit filium à iurepatronatus. Ergo
ius patronatus iure tantùm hereditario de-
fertur. Quod probatur: certum enim eſt
operas libertorum erga patroni filios iure
ſanguinis tantùm deferri,& nihilominus ab
his excluduntur exheredati filij, vt probaui
ſuprà *num.5.* Et tamen ſi verum eſſet,exhere-
dationem ſemper ſupponere, ea à quibus
excluduntur, hereditario iure pertinere, ſe-
queretur operas etiam libertorum iure here-
ditario deberi, conſequens eſt falſum, ergo
23& antecedens. Nam licèt frequenter † ex-
heredatio in iure noſtro ſubmoueat ab ijs
quæ iure tantùm hereditario deferuntur,ali-
quando & ab iis remouet, quæ iure ſangui-
nis ſolùm deferuntur, vt in numero præce-
dente dixi:quæ excluſio eſt veluti ſpecies ex-
heredationis, *Bald.in l.illam, num.4. C.de col-
lationib.Corneus conſ.282. num.11. lib.2. Molin.
lib.1. de Hiſpanor.primogenijs, cap.9. num.11.*
24 Et pro dictis facit, † quòd etſi in maiorati-
bus non hereditario, ſed ſanguineo iure
ſuccedatur, ſecundùm *Gregor.Lop in l.2.gloſ.
10.quæſt.20.col.5.in fine, & in l.4.gloſ.1. tit.15.
part.2.Pinel.in l.1,par.3.num.99.verſ.Quod au-
tem à fortiori, C.de bonis maternis, Peraltam in
rubr.num.107. in fin.& ſeq.& in l.3.§.qui fidei-
commiſſam, num.48. & à num.52 ff.de heredib.
inſtituend.* & dixi ſuprà *hoc lib. cap.4.nu.2.* Et
25 nihilominus † ſucceſſor proximus ab vlti-
mo poſſeſſore iuſta exheredatione excludi-
tur, iuxta aliquorum opinionē.vt poſt mul-
tos *Guil.Benedict.in cap. Raynuntius, verbo, in
eodem teſtamento relinquens, el primero. à num.
207.de teſtamentis,Tiraq.de primo gen.quæſt.21.
num.4.& à n.10. Menchaca de ſucceſſion. creat.
§ 21. num.146.* etſi alii negent, alii verò di-
ſtinguant, vt latè proſequitur *Molina lib.1.
de Hiſpanor.primogen.cap.9.per totum*.

26 Sed difficultas † conſiſtit in inueſtigatio-
ne rationis,quare patroni filius exheredatus
à iure patronatus remoueatur, cùm ſangui-
nis iure tantùm, & non hereditario defera-
tur. Et primò videtur,quòd hoc ius libertis
ſuccedendi à patris voluntate pendeat, vt
conſtat ex titulo *ff.de aſſignandis libertis*, atq;
ideo nihil mirum, ſi per exheredationem
tollatur. Sed ex eo hæc interpretatio diffi-
cultatem patitur, quia quamuis vni ex libe-
ris libertum pater poſſit aſſignare, vt is ſo-
lus,

Digitized by Google

Ius, cui aſſignatus eſt, ei ſuccedat, quando
tamen filius exheredatur, reliquis filiis liber-
tus aſſignatus non cenſetur, ſed ipſi, quia li-
beri ſunt, ius retinent ſuccedendi. Cùm igi-
tur exheredatus filius ius ſanguinis & filia-
tionis adhuc retineat, paternis libertis de-
buit etiam retinere ſuccedendi ius, quod iu-
re hereditario non defertur.
27 Secundò reſpondetur: † in pœnam exhe-
redati id à lege inductum fuiſſe, vt non ſo-
lùm à patris hereditate, ſed etiam à bonis
libertorum excludatur, per *l. filius qui patri*, 42.
ff. de bonis libertor. ibi: *Quoniam pœna quæ legi-
bus aut edicto irrogatur, adoptionis remedio non
obliteraretur*: vbi Iuriſconſultus ait pœnam
legibus aut edicto irrogatam exheredato, vt
liberti ſucceſſione priuetur, non vitari ado-
ptionis commento, ſi frater heres inſtitutus
fratrem exheredatum arrogauerit. Sed hæc
28 ſecunda ratio † eam patitur difficultatem,
quòd non de pœna dubitatur, ſed magis ip-
ſius ratio inquiritur: quare cùm hoc ius pa-
tronatus iure ſanguinis deferatur, lex ciuilis
eam pœnam impoſuit, alioquin ſi hæc pœna
aliquam ſpecialitatis rationem non habeat,
prope erit dicendum, quòd ſi per exhereda-
tionem iure patronatus filius priuatur, ita
iure ſuccedendi in maioratu etiam priuari
debuit, cùm vtraque ſucceſſio iure ſanguinis
deferatur, neq; maior ratio priuandi filium
exheredatum ab vna ſucceſſione quàm ab
alia aſſignetur, *Molin. lib. 1. de Hiſpan. primogen.
cap. 8. & 9. in tranſcurſu.*
29 Quapropter † præceptores noſtri Salman-
ticenſes rationem acceperunt ab *Emanuele
Coſta 2. parte de patruo & nepote, num. 12. verſ.
Vnde ſecundò*, quatenus docet ea de cauſa li-
bertis ſuccedendi ius patrono, eiuſque libe-
ris deferri: quia ſi libertus iſte in ſeruitute
manſiſſet, ratione dominicæ poteſtatis om-
nia eſſet quæſiturus, in cuius hereditate filij
eadem per ſeruum acquiſita inuenirēt, *prin-
cip. verſ. Libertus autem, inſtit. de fiduc. tutel.*
Inde fit, quòd cum exheredatus filius in
patris hereditate, a qua remotus eſt, non eſ-
ſet inuenturus, quæ ſeruus acquiſierat, ita
nec ei manumiſſo ſuccedere debet, facta ſub-
rogatione eius emolumenti, quod ex iure
patronatus deſcendit in locum eorum, quæ
libertus, ſi in ſeruitute perſeueraret, domino
acquireret, quibuſque hereditatem eius lo-
cupletaſſet. Licèt ergo patronatus ius iure
ſanguinis deferatur, & per conſequens re-
præſentationem excludat, vt diximus, ſpe-
ciali tamen ratione amittitur exheredatio-
ne, quia exheredatus ille in patris heredita-
te, a qua excluſus proponitur, bona liber-
torum, ſi ſerui permanſiſſent, reperire non
potuit.
30 Hinc intelligitur † *l. ſi ex patronis* 10. §.
Iulianus, ff. de bonis libertorum, vbi Iuriſcon-
ſultus ait, filium exheredatum non ſolùm a
patris, verum etiam ab aui libertorum ſuc-
ceſſione excludi: & reddit rationem, quia
per patrem auitos libertos conſequitur: quæ
ratio iuxta ſuperius dicta ita explicanda eſt
vt ad bona libertorum aui nepos admittatur
quoniam in patris ſui hereditate illorum bo-
na potuit inuenire, ſi ab auo non fuiſſent
manumiſſi. Cùm igitur per exheredationem
ab hereditate patris excludatur, à ſucceſſio-
ne etiam libertorum aui excluditur. Ex quo
etiam deſcendit, quod ſi pater me, & auus
patrem meum exheredauerit, ſi auus prior
deceſſerit, ab vtriuſque liberti ſucceſſione
excluſus maneo, ſi verò pater meus ante
auum moriatur, dicendum erit patris exhe-
redationem nihil mihi nocere ad liberto-
rum auitorum bona conſequenda, vt docet
Iuriſconſultus in vltimo caſu *dicti §. Iulia-*
31 *nus*. Et ratio eſt, † quia in primo caſu,
quando ſcilicet auus moritur ante patrem,
exheredatus filius in patris hereditate bona
libertorum aui non potuit inuenire, cùm à
patre ſuo præcederetur, quem ſolùm vt pote
primo exiſtente gradu inſtituere, vel exhe-
redare auus tenebatur, *l. ſi quis poſthumos. 9. §.
ſi filium exheredauero. ff. de liber. & poſthum.*
Atque ideò nepos ab vtriuſque excluditur
libertis. At verò in ſecundo caſu, quando
pater eius ante auum moritur, ipſe nepos
quaſi agnaſcendo ſuus heres auo efficitur, *l.
poſthumorum 13. ff. de iniuſto rupto*, atque ita in
aui hereditate bona libertorum ipſius inue-
nire debuit, ſi ab eo liberati non fuiſſent;
& per conſequens ad libertorum aui ſucceſ-
ſionem admittendus eſt ex ratione de qua
ſuprà, *num. 29.* dictum eſt.
32 Hæc præceptorum ſolutio & ratio † primò
ex eo redditur ſuſpecta: nam conſequentia
quæ ex dicto verſiculo, *libertus autem*, colli-
gitur, ſatis apta non eſt. Licèt enim ea ratio
efficax ſit ad probandum patrono eiuſque
liberis ſucceſſionis ius in liberti bonis debe-
ri in compenſationem libertatis iniunctæ, &
eorum quæ domino eſſet acquiſiturus: non
tamen ex eo ſequitur, quòd ſicut exhereda-
tus ab ijs quæ acquiſijſſet ſeruus, excluditur;
ita & à bonis eiuſdem manumiſſi, quia emo-
lumentum hoc à liberto proueniens iam he-
reditarium eſſe deſijt.
33 Et quamuis ab initio † patri non manu-
mittēdo ſeruum, acquiſitionibus per ſeruum
factis, quæ paternam augent hereditatem,
filium priuare liberum fuerit, manumiſsione
tamen ſecuta eius ſucceſsionis, quæ iure ſan-
guinis deuoluitur, naturam immutare non
licet, vt videre eſt in eo qui poſtquam in al-
terius fauorem inter viuos maioratum irre-
uocabilem inſtituit, propriam diſpoſitionem
reuo-

reuocando, niſi ex iuſtis ingratitudinis cau-
ſis retroagere non poteſt, *l. perfecta donatio. 4. C. de donation. quæ ſub modo, l. fin. C. de reuocand. donationib. l. 10. tit. 4. par. 5. Anton. Gomez in l. 40. Tauri, num. 71. Padilla in l. vnum ex familia, §. ſi de Falcidia, nu. 16. ff. de legat. 2. Molin. lib. 1. de Hiſpanor. primogen cap. 9. num. 31.* & cum
multis *dominus Caſtillo de Sotomayor lib. 3. quotidianarum controuerſiarum, capite* 10. *numero* 6.
34 *&* 7. Nec valebit ſequela †, de qua ſupra;
videlicet; potuit maioratus inſtitutor, ſi
illa bona libera manſiſſent, extraneum,
quem ad ſucceſſionem vocauit, in totum
excludere: ergo ſimiliter poterit poſtquam
maioratui ſubiecta eſſe cœperunt, eum ſub-
mouere, quaſi bona illa, ſi libera perſtitiſſent,
in hereditate, ad quam nullum habet ius, in-
uenturus non eſſet. Hæc enim argumentan-
di ratio falſa eſt, quia hæc bona nouam,
quam antea non habebant, qualitatem ac-
ceperunt, & cuius ratione nec repræſentatio,
nec exheredatio admitti debet. Ergo idem
ius in illis ſtatui non debet, nec præſens bo-
norum acquiſitio, prout olim regulari, quan-
do iure hereditario deferebatur, iuxta nota-
ta ſuprà *hoc libro, cap. 13. num. 12. & 13.* Simi-
liter ergo verum non erit: exheredatus bona
libertorum, ſi à patre manumiſſi non fuiſ-
ſent, in eius hereditate inuenire non potuit;
Ergo nec eis ſuccedet manumiſſis.
35 Conuincitur † ſecundò ex eo ſolutio, quòd
ſi ſupradicta ratio, de qua ſupra *nu.* 29. ad-
mitteretur, ſequeretur, vt quo caſu bona pa-
tris exheredatus habere potuiſſet, & per cō-
ſequens acquiſita per libertum, ſi in ſtatu
ſeruili perſeueraſſet, eodem eſſet admitten-
dus ad ius ſucceſſionis libertorum, ex *l. qui in aliena. 6. § interdum, ff. de acquirenda heredit.*
vbi exheredatus ex perſona nepotis inſtitu-
ti, quem in poteſtate habet, patris heredita-
tem conſequitur, & acquiſita per ſeruos: cùm
& hæc hereditatis paternæ portionem con-
ficiant ex *regula l. patre furioſo. 8. in fin. ff. de his qui ſui vel alieni iur. ſunt, l. placet. 79 ff. de acquirend. hered. l. 1. ff. ſi à parente quis manumiſſus ſit.* Et tamen eodem caſu eorumdem bona,
ſi liberi deceſſiſſent, non adipiſcitur, *l. quod ſi pater, 11. l. filius patroni. 13. l. quæritur. 38. ff. de bonis libertor.* Ergo non eſt inducenda eadem
iuris cenſura inter acquiſita per liberos, ſi
ſerui manſiſſent, & inter eorumdem bona
poſt manumiſsionem, ita vt quemadmodum
ab illis excluditur filius, ita & ab iſtis.
36 Nec contra dictum † obſtat nota *Pauli ad Papinianum in l. filius qui patri. 42. ff. de bonis libertor.* vbi libertis ſuccedendi ius, quod ex-
heredatione filius amiſit, fratris arrogatione
recuperat. *Filius* (inquit *Paulus*) *qui patri heres extitit, fratrem exheredatum arrogauit, atque ita herede eo relicto defunctus eſt, bonorum poſſeſſione libertum patris naturalis exheredatus non habebit: Nam cui non exheredato talis adoptio noceret, nocere debet exheredato* (ſiue cum Cuia-
cio lib. 1. obſeruation. cap. 38. in fin. & ad librum 13. quæſtion. Papiniani ſuper dictam legem, pag. 352. col. 2. in fin. & Dyoniſ. Gothofred. ibi ſic
emenda: *Nam cui non arrogato talis exheredatio noceret, nocere debet adrogato*) *quoniam pœna quæ legibus aut edicto irrogaretur, adoptionis remedio non obliteraretur. Paulus notat, Ei qui alio iure venit, quàm eo quod amiſit, non nocet id quod perdidit, ſed prodeſt quod habet.*
37 Quia id † non acceerſito, ſed proprio, licèt
diuerſo iure conſequitur, exheredatio planè
id dumtaxat operatur, vt quem patris liber-
torum ſucceſsione excluſit, eum per alium,
videlicet nepotem ad eadem bona admitti
non patiatur: pœna enim legibus indicta
patriæ poteſtatis commento obliterari non
debet, Nec alio iure venire videtur, qui vt
defuncti filius excluſus, vt nepotis pater ad-
mittitur: Etenim in hac ſuccedendi ratio-
tione & ius filii quod amiſit, continetur, cùm
nequeat vt nepotis pater venire, niſi inſimul
eum, vt filium teſtatoris conſideres; indiuiſa
quippe & inſeparata ſunt iura. Quod ſi &
ſuo nomine & diſſimili ab eo quod perdidit,
libertorum ſucceſsionem adipiſci geſtiat, vt
patet in eo, qui non vt patris naturalis filius,
ſed adoptiui, & per ſe velut primus in here-
ditate eius, & immediatus ſucceſſor admitti-
titur, exheredatio non eo vſque manus por-
rigit, vt quem prout ex teſtamento patris
naturalis ſubmouit, eundem arrogatum iam
& diuerſo iure venientē à libertorum ſucceſ-
38 ſione deturbet. Quamuis enim † expreſſa
aui exheredatio nepotem, licèt paterno ſcri-
ptum teſtamento, à propriis libertis exclu-
dat, *l. ſi ex patronis, 10. §. Iulianus. ff. de bonis libertor.* vbi tamen verba deficiunt, & exhere-
datio non prout in nepotem, ſed prout in fi-
lium concipitur, interpretatione adiuuanda
non eſt, & vtriſque complecti teſtamentum
& naturalis patris, & adoptiui: *argumento l. cùm quidam 19. ff. de liberis & poſthum.* Imò
cùm iam bona non naturalis parentis, ſed
legitimi dicantur, nihil ab illo capere vide-
tur, nec ei arrogatio obeſſe debet, cùm ea re-
mota ex fratris liberalitate paternus libertus
conſequi potuiſſet. Huius enim excluſio in-
ſtituro manus non ligat, vt quemadmodum
extraneo, ita & fratri dare poſſit, cùm ſatis
in eo puniatur exheredatus, qui paternum
in ſe concitauit odium, nec ex eius iudicio
quicquam capere promeretur.
Contra difficultatis principalem ſolutio-
39 nem † tertiò expenditur *l. vt iusiurandi. 7. § ſi liberi. ff. de operis libertorum*, vbi filii inæquali-
ter inſtituti in patris hereditate æquales
portiones in libertorum ſucceſsione conſe-
quun-

Digitized by Google

quuntur, & tamen ſi liberti manumiſsi non
fuiſſent,in hereditate patris portione heredi-
taria per ſeruos acquiſita tantùm inueni-
rent. Accedit quòd nepos ab auo exhereda-
tus, etſi à patre inſtitutus, ad bona liberto-
rum aui non admittitur, *dicto §.Iulianus*, &
tamen per eos acquiſita, ſi in ſeruitute man-
ſiſſent, nepos eſſet inuenturus in hereditate
40 patris,qui auo ſucceſsit, cuius † hereditas
aditione ſecuta iuncta eſſe cœpit cum here-
ditate filii,*l.ſed ſi plures.10.§.filio impuberi ff.de
vulgari & pupil. ſubſtitut.* & illius patrimo-
nium effecta,*§.1.inſtit.de heredum qualit.& dif-
ferent.*& poſt multos dicunt *Menoch.conſ.50.
num. 16.& conſ.77.num.7.lib.1.& conſ.124.n.
5.lib.2.Cephal.conſ.489.num.73.& 74.& conſ.
493.num.41.& 42.lib 4. Michael Graſſus rece-
ptarum ſententiarum,in §.hereditas,quaſt.2.nu.1.
Peralta in l.3.§.qui fideicommiſſum,num.110.ff.
de heredib. inſtituend. & Barboſa in 4. p.rubrica
ff.ſoluto matrimon.num.19.& 20.*
41 Huius argumenti vim † aliquando nobis
remouebat doctiſſimus magiſter meus *Frā-
ciſcus Caldeira, anteceſſor Salmanticenſ.* & poſt
Primariæ Cathedræ ſine oppoſitore modera-
toris præmiū, iuſſu Regio ex eo magnis de-
bitis honoribus in Academiam Conimbri-
cenſem allectus ,dum ait,quod ius ſucceden-
di libertis aui nōniſi illis deferri,qui heredes
eius eſſe potuerunt , à quo iuspatronatus
deriuatur , *l.ſi patronus.12.§.ſi patroni filius,6.
ff.de bonis libertor. l.filiȷ.9. ff.de iurepatronatus*,
proinde cùm aui exheredatio ab eius ſucceſ-
ſione nepotem expellat, ita & à iure liberto-
42 rum. Nec hoc damnum † inſtitutione pa-
terna reſarcit: ſemper enim ab hereditate
aui ſemotus eſt ,quæ licèt adiuncta paternæ,
non hereditatis,ſed rei certæ vicem ſuſtinet,
*l.coheredi 41.§ fin.ff.de vulgari, l.cùm filius,76.
§.Lucio.ff.de legat.2.Aretin.conſ.154.num.2.So-
cin.in l. 1. col. 7. propè medium. ff. de vulgari,
Eman. Coſta in c.ſi pater,3.ſ. verb. de filio ad fi-
liam,num.9. de teſtamentis, lib.6.* Eaque ratio
facit:vt nepos ab hereditate aui & à iure li-
bertorum excluſus perpetuò maneat, idque
probari autumat in *dict. l. filius qui patri,42.
ff.de bonis libertor.* vbi exheredatus filius fra-
tris inſtitutione non aſſequitur, quod patris
indignatione amiſit.
43 Euaſio iſta magiſtri † non ſatisfacit *domi-
no don Ioanni Chumacero*, olim diui Bartholo-
mæi Collegij inſigni Collegæ, & Veſpertinæ
Cathedræ Salmanticenſis moderatori, nunc
diui Iacobi Militi , & Senatus Militarium
Ordinū meritiſſimo Fiſcali,is inquam, *in ſe-
lectorum iuris diſputationum dodecadibus, diſpu-
tatione 1.num.12.*ita dicit. Sed hæc ſolutio
non explet animum: petit enim principium.
Etenim id quod dubitamus,eſt,quare cùm
hæc libertorum ſucceſſio ſanguinis intuitu
deferatur,& exheredatio ius agnationis non
perimat, eam tamen nepoti auferat , qui li-
bertorum bona,ſi in ſeruitute manſiſſent, in
patris hereditate reperiret,quid ?quod here-
ditas rei certæ vicem gerit reſpectu paternæ.
At hoc non quominus,ſed quo magis nepos
ad ea admittatur, facit,cùm iam non vt aui-
ta hereditas, nec ſuo iure cenſeatur , ſed vt
portio facultatum patris, poſt cuius immi-
xtionem iam non inſtituentis aui patrimo-
nium , ſed hereditas eius reputatur,vt nota-
ui ſuprà *num.*40. Aliter rem ridiculam effi-
cies: vt ſi pater nulla bona habeat præter aui-
ta,impunè poſſit,& debeat filium præterire.
44 Quid enim imputandum eſt ei, † cur filium
non ſcripſerit, qui nec vt ſuus,nec vt legiti-
mus potuit admitti, nec prætoris beneficio
iuuari bonorum poſſeſſione petita propter
auitæ exheredationis obicem, *l.poſthumos,6.
ff.de inofficioſ.teſtam.l. non putauit.8.ff.de bonor.
poſſeſ.contra tab.* Quod ſi alia bona inſuper
habeat,eius teſtamentum ſola filii inſtitutio-
ne non ſubſiſtit:decederet enim pro ea par-
te inteſtatus , quæ aui bona complectitur,
quod ius noſtrum, vt principio eueniat,non
patitur,*l.ius noſtrum.7.ff. de reg.iur.§.hereditas:
6.inſtit.de heredib. inſtituend.* quippe non po-
tuit propter exheredati nepotis incapa-
citatem locus fieri deciſioni , *lege 1. §. ſi
ſi ex fundo.ff.de heredib.inſtituend.l.coheredi.41.
§.fin. ff.de vulgari*. Opus ergo erit, vt pater
filio coheredem adiungat: quod ſi verum
eſt,perquam rarum eſt. Nec fulcitur hæc pars
dicta l.filius qui patri,ſi totum eius contextum
perlegas,quinimò nota Pauli eum in contra-
riam partem omnino detorquet , vt iam
oſtendi ſuprà *à nu.36.*
45 Quare ipſe † ſubtiliter dicit ex alio capi-
te,veram huius obiectionis rationem peten-
dam eſſe, cur media patris perſona efficiat,
vt inſtitutus ab eo nepos bona libertorum
aui,à quo exheredatus eſt,non conſequatur,
cùm eorumdem bona,ſi in ſeruitute perman-
ſiſſent, ex paterna inſtitutione adepturum
eſſe profiteamur. Et ratio eſt,quòd ius ſuc-
cedendi libertis,dum ſuperſtites ſunt,in con-
ſideratione non habetur, imo nec,eiſdem
defunctis, ſola adeundi facultas nos facit lo-
cupletiores, *l.pretia.63.verſ. Eſſe autem præ-
poſterum.ff.ad legem Falcidiam,l.nemo prædo eſt.
126.aliàs 168.§.1.ff.de reg iur.* Aut in rebus ip-
46 ſis † exhibet ius,quod tranſmittamus, nulla
aditione ſequuta, proinde decedente filio
inſtituto,cùm libertorum bona nec quæſita,
nec delata fuerunt, exheredatus nepos non
potuit ad ea regreſſum habere: quemadmo-
dum enim ei obtiti ſſet exheredatio, ne aui-
tam hereditatem acquireret ex teſtamento,
à qua ſe pater abſtinuiſſet, quia exheredatio
tunc enim excludere incipit,quando remoto

Digitized by Google

filio proximitatis iure ei eſſet ſucceſſio de-
ferenda, ita cùm ius ſuccedendi libertis aui-
tis viuenti patri delatum non fuerit,ſed pri-
mus reperiatur nepos, quo tempore de eo-
rum hereditate agitur, exheredatio aui,quæ
reſpectu libertorum effectum excluſiuum
de præſenti ſortita non fuerat, nunc eue-
niente caſu habere incipit. Diſſimilis au-
47 tem † ratio fuiſſet eorum, quæ in ſeruitute
liberti comparaſſent: hæc enim ſtatim mor-
tuo auo & deferuntur, & acquiruntur ſimul
inſtituto filio, à quo nepos cauſam habere
potuit, & velut bona parentis quæ fuerant
aui, poſsidere. Cæterum libertorum aui
ſucceſſio non eo decedente, ſed defuncto li-
berto deferri potuit. quo caſu ſi primus re-
periatur nepos,nihil cõſequitur: fluunt enim
bona illa immediatè ex iure ſuccedendi auo,
quod nepoti exheredatio ademit. Quo fit,
vt ſi ſucceſſio hæc filio tempore delationis
ſuperſtiti acquiratur, nepos ex eius teſta-
mento ſolidi capacitatem habeat: recepe-
runt enim bona illa diuerſam qualitatem,
quam ante non habebant, & iuxta eam re-
gulanda ſunt, ſecundùm dicta ſupra *hoc lib.
cap.13.num.12. & 13.* Ex quo notabilem re-
cipit declarationem dicta *l. ſi ex patronis.10.*
48 *§.Iulianus ait.ff.de bonis libertor.* Nec † ſine
effectu eſt aui exheredatio, eò quòd perpe-
tuo filium à bonis ſuis non remoueat:profuit
enim dum nepoti notam inurit, quam niſi
prolata de inofficioſo querela abſtergere
non potuit,& cum res eſt,cum viuo auo,mo-
riente patre teſtamẽtum nepotis quaſi agna-
tione aut ſucceſsione non concidat, ſed co-
heredi locus ſuperſit: quinimo ſemper verũ
eſt adeo nepoti exheredationem officere, vt
nullo vnquam tempore ad aui bona admit-
mittatur,aut quæ immediatè ex eius diſpoſi-
tione deferuntur. Et iuxta hanc *domini Chu-
maceri* interpretationem dicit ipſe verificari
filium pro parte inteſtatum non decedere,
qui in ſucceſſione libertorum aui non potuit
nepotem exheredatum ſibi heredem deſi-
gnare: vbi enim libertorum bona filio quæ-
ſita non ſunt, inter eius bona adnumerari
non oportet,ſin autem ea acquiſierit,ad ne-
potem transferri potuit.
49 Vltimo, † contra ſuperiorem rationem,
de qua ſupra *num.29.* conſideratur,quod pa-
troni filius licèt in adoptiua familia ſit, à li-
bertis naturalis parentis non arcetur, petita
vnde legitimi bonorum poſſeſſione *l.ſi libertus
præterito 23.l.patroni filia,39.ff.de bonis libertor.*
Sed nec emancipatus repellitur, *l.libertinus,
5.§.ſi patroni,ff.eod.* atqui ad bona,quæ in ſer-
uitute iidem quæſiuiſſent,legitimæ ſucceſſio-
nis iure non admitterentur, *l. cum adoptiuis.
10.C.de adoptionib.§.ſed hodie.3.inſt.eod.§.eman-
cipati, 10, & §.At hi, 11. inſt.de hereditatib quæ*
50 *ab inteſt.deferuntur.* Eamque inter bona pa-
tris & iura libertorum eius propalàm oſten-
dit differentiam *Caius in dict. §.ſi patroni,* dum
inter emancipatum & filium eiuſdem in po-
teſtate retento edicto de coniungendis lo-
cum non fecit in libertorum ſucceſſione, ſed
totum emancipato addicit, cùm tamen ex
his,quæ liberti auo in eius poteſtate exiſten-
tes comparaſſent,iure ciuili nepotes ſolidum,
Prætorio vero ſemiſſem eſſent habituri. Nec
51 alia mens † Vlpiani fuiſſe videtur in *l.ſi pa-
tronus,12.§. ſi filius patroni, ff. de bonis libertor*
dum exheredato filio in partem obtinendæ
(quod prolata apud diuerſa Tribunalia de
inofficioſo querela contingere potuit, *l.cùm
filius.79 ff.de legat.2.* aut ſcripto herede alte-
ro teſtatoris filio *l.circa 19. ff. de inofficioſ. te-
ſtã.*(libertorũ iura in totũ ademit, vt nimirũ
oſtenderet aliam ineundam rationem eſſe
ſucceſſionis huius, & eius commodi, quod
ſi liberti manumiſſi non fuiſſent, dominicæ
hereditati accreuiſſet,aliter cùm filiis, pro
qua parte hereditatem vocat ſcriptis here-
dibus, bona etiam libertorum non conſe-
quitur.
52 Difficultatem † non ſubterfugiet, qui di-
xerit,hoc ſuccedendi ius ex cauſa indiuidua
deriuari, videlicet ex patronatus iure,quod
indiuiduum eſt ſecundùm *Beroium in c. 1. n.
3.de iure patronat.* & vel in totum debuit filius
propter exheredationem remoueri, vel ſoli-
dum obtinere.Planè etiam partem heredita-
tis vindicat, quia tamen teſtamentum valet,
a quo exheredatus eſt, in totum excluditur.
Sed nonne eo modo hereditatis cauſa indi-
uidua eſt, quam in partes ſcindere inſtitutis
non licet, *l.1.l.2.l ſi ex aſſe.10. l.quæſitum.90
l.ſi ex parte.75. ff de acquirenda heredita*t. &
tamen filius de inofficioſo agens eam diui-
dit, *dicta l.circa*, quia ab initio diuidi & po-
tuit & debuit id, quod in libertorum ſuc-
ceſsione palàm eſt, quæ inter plures filios ex
æquo diuiditur, *l. vt iuriſiurandi.7 §.ſi liberi,
ff.de operis libertor.l.filij 9.de iure patronatus, di-
cta l.ſi patronus, §.ſi quis non mala.* Nec video
53 † quare iuxta prædictam ſolutionem inuti-
lis per omnia exheredatio eius partis intui-
tu, pro qua filius obtinuit, ad eum tantùm
effectum ſit profutura, vt filium a libertorũ
ſucceſsione excludat, contra *l.filium 10. ff.de
bonor.poſſeſſion.contra tabul.* tutiùs ad partem
argumentatione deducta, *l.quæ de tota.62.ff.
de rei vindicatione*, quaſi non fuiſſet æquius
odium exheredationis comprimi, & filium
in totum admittere quàm interpretatione iu-
uari, & ad ea produci quæ filius indiuidui-
tate remota eſſet habiturus,contra *l.cùm qui-
dam.19 ff.de liberis & poſthumis.* Tum maxi-
mè cùm querela omnia perinde in priſtinũ
ſtatum reuocet, ac ſi filius exheredatus non
fuiſ-

fuiſſet, *l. Papinianus. 8. §. fin. ff. de inofficioſo teſtamento*. Atqui ſi filius inſtitutus proponeretur, nonne cum ſcripto fratre bona libertorum partiretur? ita quidem cur non & exheredatus ſi obtineat, cùm ſucceſsionis libertorum indiuiduitas non magis exheredatione pendeat, quàm inſtitutione.

54 Rationem † autem *Vlpiani in dicto §. ſi filius*, non pendet ex indiuiſa libertorum ſucceſsione, ſed ex illo iure petenda, quo parenti libera facultas conceditur, vt poſsit ex liberis cui voluerit per adſignationem liberti eiuſdem ſucceſsionem ei addicere, non obſeruata maioritatis, aut proximitatis ratione: filio enim ſuperſtite adhuc libertorum nepoti adſignare poteſt, *l. 1. in principio, l. idem erit. 3. ff. de adſignat. libert.* ſicut autem hæc ſucceſſio modũ deferendæ paternæ hereditatis nõ imitabatur. Ita nec aliqua ſolemnitate

55 † conſtabat, ſed quibuſcunque verbis, vel nutu, teſtamento, codicilliſue, per epiſtolam etiam aut chirographum adſignatio facta tenebat, *dict. l. 1. verſiculo, Aſſignare, l. aſſignare. 7. ff. eod. Iacob. Rauard. ad legem 69. ff. de regulis iuris, Ioannes Gœddæus*, & cæteri *Doctores in l. adſignare. 107. ff. de verbor. ſignification. & in §. datur, inſtit. de adſignatione libertor. & Antonius Faber 1. parte iuriſprudentiæ Papinianæ, titulo 5. principio, illatione 24.* Ergo cùm ex-

56 heredatio † in filium collata cum ex voluntate patris ſucceſsione libertorum reddat indignum, & in fauorem inſtituti fratris implicitam adſignificationem operetur propter excluſionem exheredati, licèt hic obtineat in partem, quia teſtamentum valet, a quo exheredatus eſt, quaſi fuſiùs diceret, quia vltima voluntas eius, qui filium exheredauit, viget adhuc, neque in irritum tota recidit, excluditur in totum filius non tam ob indiuiduam ſucceſsionis cauſam, quàm ex vnitate voluntatis, quæ ſola ſufficiet, vt filium remoueat: quemadmodum ex aduerſo admittit eundem, quamuis primo gradu exheredatus ſit, dummodo in aliquo ex ſequentibus inſtituatur, *dicta l. ſi patronus, §. ſi patroni filius, el primero.*

57 Vnde † omiſſa ſolutione, de qua ſuprà à *num. 29.* reſponderi poterit cum domino don Ioanne Chumacero, vbi ſuprà, non verſari in iure patronatus aliquod ſpeciale ius, cuius ratione poſsit per exheredationem adimi, quamuis hereditaria ſucceſsio non ſit: cùm hoc ipſum in cæteris ſucceſsionibus, quæ iure ſanguinis deferuntur, procedat, vt patet in operis libertorum, quæ iure ſanguinis deferuntur, & nihilominus ab eis excluditur exheredatus, vt dixi ſuprà *numero 5. & numero. 22.* Similiter patet in maioratus inſtitutione irreuocabili, quæ exheredatione ritè facta præcedente adimi poteſt vocato filio per primum inſtitutorem, licèt ratione ſanguinis deferatur, vt cum *Guillelmo Benedicto, Tiraquello, & Men-*

58 *chaca* notaui ſuprà *num. 25.* Et ratio eſt † quia licèt donationem perfectam adijciens conditionem aut vocationem varians non poſſit aliquis immutare, *l. ſiue emancipatis. 17. C. de donationib. l. perfecta donatio 4. C. de donat. quæ ſub modo, l. ſi donationem. 5. C. de reuocand. donation. Mandel. Albenſ. conſilio 782. a num. 40. lib. 4. Tiber. Decian conſil. 11. à num. 29. lib 3. & conſilio 8. num. 4. & 16. lib. 4. Menoch. conſil. 91. num. 17. conſil. 92. num. 25. & 75. lib. 1. conſil. 178. nu. 9. & conſil. 191 num. 43. lib. 2. Surd. conſil. 143. num. 55. volumin. 1. & conſil. 192. num. 24. & 25 volumin. 2. Couar. lib. 1. variar. cap. 14. & lib. 2. cap. 23. Peralta in l. 3. §. qui fideicommiſſam, num. 68. ff. de heredib. inſtituend. & in l. cùm pater, § à filia, à num. 32. & à num. 92. ff. de legatis 2.* & cum multis *dominus don Ioan. del Caſtillo lib. 3. quotidian. controuerſiar. iuris, cap. 20. per totum.*

59 Ex cauſa † tamen ingratitudinis donatori reuocare permittitur, *l. fin. C. de reuocandis donation. l. 10. tit. 4. par. 5. Palac. Rubios in rubrica de donation. inter virum & vxorem, §. 66. num. 23.* & latiùs in *§. 79. Antan. Gomez t. 2. variar. cap. 4. num. 14. Menoch. lib. 2. de arbitrarijs centuria 2. caſu 130. Padilla in l. cùm acutiſſimi, num. 10. C. de fideicommiſſis, Gutierrez de iuramento confirmatorio, 1. parte, cap. 10. per totum, Molina lib. 1. de Hiſpan. primogen. cap. 9. à num. 31. & lib. 4. cap. vltim. à num. 41. Matienzo in l. 7. gloſ. 5. tit. 10. lib. 5. Recopil. & Barboſa in l. 2. in principio, num. 134. & ſeq. ff. ſoluto matrimonio.* Hæc autem ingratitudo ſatis commiſſa cenſetur per interuentum eius actus, qui iuſtam exheredationis cauſam præſtat. Vnde infertur

60 † primum maioratus inſtitutorem filio quem ad eam vocauit ſucceſſionem, ex ea ius quæſitum per exheredationem auferre poſſe: quippe ingratitudinem incurrere videtur is, qui meruit exheredari, *Molina dicto cap. 9. num. 31.* proinde quod attinet ad primum fundatorem; talis ſucceſſio quantumuis iure filiationis & agnationis deferatur, hereditaria dici poterit quoad effectum, vt poſſit adimi exheredatione, ex quo non licet inferre eſſe in ea repræſentationi locum: non enim per omnia ſucceſsiones hereditarias imitatur, quinimo remoto caſu exheredationis per quem filius excluditur, proximiori de familia locus ſit, omniaque perinde dijudicantur, ac in ſucceſsione deuoluitur iure ſanguinis: quod enim dicitur, ea quæ proueniunt iure ſanguinis per exheredationem auferri non poſſunt, intelligi debet non reſpectu primi fundatoris, ſed ſequentium poſſeſſorum; & vbi iam bona cœperunt deferri filijs aut agnatis: & in fortioribus terminis aduerto

P 2 quòd

Digitized by Google

quòd alimenta filiis iure ſanguinis, & natu-
rali iure debentur, vt ſine controuerſia vul-
gariſſimum eſt: & tamen exheredato filio
non debentur, vt dicunt *Ruinus conſ. 13 t.n.
6.volum.4. Surd.de alimentis, tit.1.quæſt.6.nu.2.*
& latiùs *tit.7,quæſt.1. num.1.& Martinus Cole-
rus eodem tractat. lib.1. cap.2. à num.61.* Nec
mirum, cùm ipſa exheredatio omni ſcilicet
naturali,gentium, & ciuili iure inducta fue-
rit, vt probat *Forcatulus in necyomant. iuris,
dialogo 36,numero 3.*

61 Nec obſtat † dicta *l.ſi ex patronis,10.§.Iulia-
nus,verſic. Quod ſi à patre,ff.de bonis libertorum,*
vbi patris exheredatio non ſolùm à paternis,
ſed etiam ab auitis filium ſubmouet, quia in
hoc ab aliis ſucceſſionibus, quæ ſanguinis
contemplatione deferuntur, iuspatronatus
deſidet: nam bona libertorum aui auferun-
tur nepoti, licèt à patre ſolo exheredatus ſit,
cum tamen maioratus bona niſi per exhere-
dationem primi fundatoris ſecundùm com-
munem eripi non poſſint deſcendentibus,
quia reuocandæ donationis ius perſonæ do-
natori cohæret, dicta *l fin.C.de reuocand.dona-
tion.cap.fin.de donation.Tiraquel.in l. ſi vnquam
verbo ſuſceperit liberos,num.21.C.de reuocand.
donation.Couarru.in cap. Raynutius in princip.n.
7.de teſtamentis,Molina dicto cap.9.num.36.*Ra-
62 tio differentiæ eſt † quia in maioratu vnuſ-
quiſque expreſſis verbis ſaltem generalibus
propriam & ſpecialem vocationem habet, vt
enim frequenter fit, vocatur filius primoge-
nitus, ex eo deſcendentes qui ſub inuolucro
verborum ſat ſunt expreſſi, cùm nihil inter-
ſit, vtrum verbis nuncupentur, an indubitabi-
li ſigno demonſtrentur, *l.2. & 3. ff. de liberis
& poſthum. l.quoties 9.§.ſi quis nomen, ff.de he-
redib. inſtituend.§.1. verſic. Nominatim, inſt.de
63 exheredatione liber.* Vnde † rem habere vi-
dentur à primo inſtitutore, non ab actuali
poſſeſſore, *l.vnum ex familia 79.§.ſi de Falci-
dia. ff.de legatis 2.Molina dicto lib.1.cap.8.num.
2.*& conſequenter nihil poterit immutare,
aut in re aliena diſponere, cuius tantùm
vſumfructum, aut temporale dominium
habet. Cæterum ius patronatus aui nepoti
defertur per mediam filii perſonam, *dicto
verſicul. Quod ſi à patre:* quapropter ſi ab eo
exheredatus nepos proponatur vtriuſque li-
bertis paternis & auitis carebit.

64 Vnus dumtaxat caſus eſt, † in quo exhe-
redatio patris à iure patronatus aui filium
non remouet, videlicet, quando auus filium,
& filius nepotem exheredauit, filiuſque patre
& eodem auo ſuperſtite deceſsit, *dicto § Iu-
lianus, verſicul. Idem ait:* tunc enim licèt ne-
pos à patre ſuo exheredatus ſit, à libertis
aui non ſubmouebitur: nam cùm pater viuo
auo deceſſerit, exheredatio aui effectum ex-
cluſiuum filij habere non potuit, cùm niſi
adita hereditate exheredantis quicquam
operetur, *l.filium 20. verſic. Sed cùm exhere-
datio, ff.de bonorum poſſeſſio. contra tabul.* Atque
65 ita † cùm in patris perſona à bonis & liber-
tis aui excluſus non ſit, ipſe tanquam pro-
ximior ad vtrumq; abinteſtato admitti po-
terit, cùm in ea ſucceſsione nemo eum præ-
uenerit, *l.ſi quis filio 7.ff.de iniuſto rupto,* & li-
cèt verum ſit, quòd aui exheredatio in filiũ
collata nepoti non officiat, *dicto §.Iulianus,
verſicul. Quod ſi pater:* tamen vbi filius etiam
nepotem exheredat, in conſideratione eſt
aui exheredatio, vt ſi effectum habeat in per-
ſona filii, in conſequentiam ab vtriuſque li-
bertis nepos excludatur, *dicto §.Iulianus, ver-
ſiculo. Quod ſi à patre.* Sed nec nocebit ne-
poti patris exheredatio ad auitorum liber-
torum bona, quia cùm ius ſuccedendi liber-
tis aui nunquam patri competere potuerit
etiam remota exheredatione, *l.qui ſuperſtitis
91.ff.de acquirend. hereditate,* non potuit ſub
exheredatione filio iniuncta nepos com-
prehendi.

66 Non etiam obſtet † quòd filio exhereda-
to priùs auo defuncto ius libertorum aui
competere non potuit, & tamen illud nepo-
ti per exheredationem aufertur. Quia reſpõ-
detur non requiri, vt filius ius libertis ſuc-
cedendi habeat, quòd nepotem per exhere-
dationem eo priuare poſsit, ſed quod ali-
quo tempore habere potuerit, ſi ei non ob-
ſtitiſſet exheredatio, vt ius adimendi habeat:
aliàs cum potior ſit cauſa aui, ad ipſum,
dum vixerit, ſpectat ius ſuum patronatus au-
ferre nepoti, & ita præcedentis filii exhere-
datio non potuit quoad hunc articulum
67 obeſſe nepoti. Quinimo † cùm datio & adem-
ptio eiſdem regulis conſiſtant, *dicto verſic.
Quod ſi à patre,* quemadmodum filius moriẽs
auo ſuperſtite ius libertorum aui nepoti re-
linquere non potuit. Nec ex hoc inferas,
quòd cùm filius qui poſt auum deceſsit ex-
heredatus ab eo nepoti dare non potuerit
iura libertorum aui, à quibus excluſus eſt,
nec auferre poterit exheredatione, quia
adhuc hoc caſu verificatur nepotem per pa-
trem exheredatum conſequi libertos auitos
eo ipſo quòd cùm poſſet permittente lege
eos per exheredationem adimere, non ade-
mit: argumento *l. conficiuntur 8.ff.de iure co-
dicillorum.*

68 Vltimum † principale argumentum ex *di-
cta lege, qui contra 15.ff.de iure patronatus,* non
obſtat: nam etſi Paulus Iuriſconſultus ibi
dixerit patronum qui contra *legem Aeliam
Sentiam* ad iurandum libertum adegit, ne
vxorem duceret, nihil iuris ipſum, nec libe-
ros eius habere: Iulianus autem, quem
contra Celſum plerique ſequuntur, dicit pa-
troni filium quaſi innocentem viuo parente
ad

ad hoc iuſpatronatum admittendum eſſe: ita *Vlpianus* aduertit *in lege adoptiuum* 8. §. *Sed ſi ad iuſiurandum, ff. de in ius vocando*. Et ſic oſtendit ius hoc patronatus iure tantùm ſanguinis, & non hereditario deferri: alio-
69 quin † ſi iure hereditario deferretur, cùm pater patronatus ius, quod amiſerat, in eum tranſmittere non potuerit, vel ſi ad id hereditario iure aliquo in caſu eſſet admittendus, fuiſſet vtique poſt mortem patris, & non eo viuo, vt ibi Iulianus aſſerit. Et cùm Schola communis Iuriſconſultorum ſectaretur Iulianum, reprobata Celſi ſententia, quem ſequi videtur *Paulus* in dicta *lege, qui contra*. Et ſic manifeſta inter eos diſſentio fuit, vt tenet *Antonius Faber in rationalibus ſuper dictum §. Sed ſi ad iuſiurandum in verſiculo: Non vocetur*, & 1. *parte iuriſprudentiæ Papinianæ, titulo* 5. *princip.* 2. *illatione* 17. *in principio, & Gaſpar Schifordegherus lib.* 3. *ad Antonium Fabrum tractatu* 19. *quæſtione* 7. *columna* 3. *in medio*. Vnde dicendum eſt Pauli auctoritatem quoad hoc pro illa parte adducendam non eſſe.
70 Ferendus non eſt † *Donellus lib.* 2. *commentarior. iur. ciuilis, cap.* 19. *in fine*, dicens, ideo à Paulo in dicta *lege, qui contra* filios etiam excluſiſſe, quia idem, quod eorum pater, fecerunt, aut patri facienti conſenſerunt, quod antea dixerat ibi gloſſa in fine. Hoc enim diuinatoriū eſt. Similiter nec audiendi ſunt *Iulius Pacius centuria* 1. *enantiophanon quæſt.* 64. & *Oſualdum Hilligerum lib.* 1. *Donelli Enucleati, c.* 19. *littera E in notis*, dicentes, liberos patroni nihil iuris habere quoad ſucceſsionem, de qua apud Paulum tractatur, ſecus quoad in ius vocationem, de qua apud *Iulianum & Vlpianum* diſeritur *in dict. §. Sed ſi ad ius*, quod prius dixerat *Accurſius in dicta lege, qui contra, in principio*. Quia ratio innocentiæ filii, qua nititur Vlpianus, in vtroque caſu procedit, & differentiæ ratio congrua præſtari non poteſt. Et licèt *Hilligerus* vbi ſupra differētiam exemplo heredis extranei conſtituat, qui in ius vocari à liberto non poteſt, quamuis in eius ſucceſsione nihil iuris habeat, nihilominus eam reprobat *Schifordegherus dicta columna* 3. *in fine*, vbi etiam inter extraneum heredem & filium patroni differentiā conſtituit.
71 Si aliqua concordia † inter Iulianum & Paulum præſtari poteſt, eſt quam inſinuauit *Antonius Faber in fin. dicti §. Sed ſi ad iuſiurandum*, & latius in *dicta illatione* 17. *pag.* 178, *vt Paulus ex Celſo* relato in *dicto §. ſed ſi intelligi debeat*, vt nihil iuris habeant liberi viuo patrono, cùm eo mortuo veniant proprio iure. Vnde ſiue interpretatio Donelli, ſiue Antonij Fabri ſequatur, dicendum eſt dictam *legem, qui contra*, non probare iuſpatronatu libertorum iure hereditario deferri.
72 Hucuſque † dictum eſt de iurepatronatus libertorum, nunc ſequitur diſputare de iure-
73 patronatus Eccleſiaſtico. Et certum † eſt iure hereditario deferri, *cap. filijs* 31. *cap. conſiderandum* 35. & *cap. ſeq.* 16. *quæſtione* 7. *cap.* 1. *de iurepatronatus, gloſſa, Innocentius & Doctores* communiter in *cap. cum ſeculum, eodem titulo, Franciſcus Marcus quæſtione* 1137. *tomo* 1. *Vincentius de Franchis deciſione* 85. latè *Aloyſius Riccius in praxi rerum fori Eccleſiaſtici, deciſio.* 211. *à numero* 272. *Lambertinus de iurepatronatus* 2. *parte, libro* 1 *quæſtione* 2. *articulo* 1. *numero* 15. & 23. *Couarruuias libro* 3. *variarum capite* 18. *numero* 6. *Emanuel Coſta in capite ſi pater*, 2. *parte, verbo, Trebellianus, numero* 4. *de teſtamentis, libro* 6. & *Molina libro* 1. *de Hiſpanorum*
74 *primogenijs capite* 23. *numero* 7. Vnde † quemadmodum in hereditatibus ab inteſtato datur repræſentatio, vt dixi ſuprà *libro* 1. *capite* 9. ita & in iurepatronatus, *Clementina* 2. *de iurepatronatus*, & expreſsiùs quoad nos probat *pragmatica* Regis noſtri Philippi Tertij edita anno 1615. & poſt alios ſequuntur *Couarruuias in practicis, capite* 38. *numero* 13. *verſiculo. Sed in iurepatronatus*, & cum *Gregorio Lopez, Antonio Gabriele, Coſta, & Mieres, Ancutenus in lege* 40. *Tauri, gloſſa.* 2. *numero* 64. *Matienco in lege* 5. *gloſſa* 5. *numero* 6. *titulo* 7. *libro* 5. *Recopilationis. Aluarus Valaſcus de iure emphyteutico, quæſtione* 5. *numero* 10. *Spino de teſtamentis, gloſſa* 4. *numero* 56 *Picbardus ad titulum inſtitut. de hereditatibus quæ ab inteſtato deferuntur poſt principium de repræſentatione, §.* 2. *numero* 25 *Franciſcus Marcus quæſtione* 1135. *numero* 5. *in fine, & numer.* 6. *tomo.* 1. *Riccius vbi*
75 *ſuprà, deciſione* 210. *numero* 266. Etſi † plures vni patrono ſuccedunt vnius loco habentur, dicta *Clementina* 2. & ſequuntur *Abbas* & cæteri *Doctores*, præcipuè *Beroius à numero* 59. *in dicto capite* 1. *de iurepatronatus, Ruinus conſilio* 50. *numero* 4. *lib.* 4. *Tiberius Decianus conſilio* 32. *numero* 6. *libero* 1. *Lambertin. dicta* 2. *parte lib.* 1. *quæſtione* 1. *articulo* 24. Quod intellige vt hoc ius pertineat ad heredes, quia ſunt heredes, non tamen ad heredes, vt heredes: nam ſi hoc admitteretur, tranſiret pro portionibus hereditariis, quod tamen ferendum non eſt, vt dixi ſuprà *libro* 2. *capite* 15 *numero* 12.

Principalis ſententia procedit primò
76 quando † hereditario, ſecus ſi legati vel donationis iure ſucceditur, quia ſi familiæ iuſpatronatus donetur, omnes de familia in capita & non in ſtirpes ſuccedunt, ita ex doctrina *Baldi in lege* 2. *numero* 4. *C. de ſuis & legitimis* tenet *Alexander de Neuo conſilio* 63. *numero* 3. & 4. quem ſequitur *Riccius dicta deciſione* 210. *numero* 269. & *Marcus Antonius Genuenſis in praxi Curiæ Archiepiſcopalis*

palis

palis Neapolitanæ capite 83. *numero* 2. *in principio*.

76 Secundò † limita, quando iuspatronatus ad ſingulos, vti ſingulos, non vti vniuerſos pertinet; ſiquidem quando alicui collegio, ſeu familiæ, vt vniuerſis competit, per capita, & non per ſtirpem præſentatio fit, *Lambertinus vbi ſuprà, articulo* 25. *quæſtione* 1, *principali*, *numero* 17. *Riccius dicto numero* 269. *verſiculo, Limita ſecundò*, & *Genuenſis dicto numero* 2.

77 Non procedit tertiò † vbi obſeruantia eſſet in contrarium, vt poſt *Rotam Romanam* tenet *Riccius* vbi ſuprà, & *Stephanus Gratianus tomo* 3. *diſceptationum forenſium, capite* 521. *à numero* 17. & *à numero* 23. ponit coniecturas, ex quibus probetur obſeruantia præſentandi in capita, & non in ſtirpes.

Gloria tota Deo, qui hæc nobis ocia fecit:

INDEX

Digitized by Google

VERBORVM
ACSENTENTIARVM

OMNIVM, QVAE IN HIS TRIBVS DE REPRAESENTATIONE Libris continentur, locupletiſſimus Index, Alphabetico ordine digeſtus.

QVARVM PRIOR NVMERVS LIBRVM, SECVNDVS LIBRI caput, & tertius tandem ipſius capitis numeros notat: & quando poſt tres has numerorum diſtinctiones duo puncta, & conſecutiuè alios tres diſtinctos numeros, & ſic deinceps (mi lector) inueneris ſententiam in alijs tractatus locis contineri eodem modo intelligas.

A

AB INTESTATO *decedens tacitè cenſetur reliquiſſe proximo aguato lib. 2. cap. 11. numero 20.*

Ablatiuus abſolutus *conditionem importat: & remiſſiuè declaratur. 3. 1. 21. & 23.*

Diſpoſitionem importat, præcipuè prolatus ab illo, qui diſponere poteſt. 3. 10. 27.

Abſurdum. *Quando ſequeretur relatio, quæ ad omnia regulariter fit, ceſſat, & ad ſpecialia tantùm fit, ex quibus ſanus percipitur intellectus 2. 13. 24.*

Accreſcēdi ius *ceſſat in teſtamēto militis 3. 16. 23.*

Datur in legitimis hereditatibus. 2. 28. 19. & eius ratio apponitur ibi 20.

Datur in vſufructu ſemel acquiſito, & amiſſo, & qua ratione. 2. 28. 24.

Potentius eſt ſucceſſorio edicto. 2. 16. 12. & 39.

Coniunctio ſanguinis non inducit. 2. 28. 3.

Eo carent ſuccedentes iure ſpeciali & priuilegio ſecundum multos. 2. 28. 3. Sed reprobatur ibi, num. 21.

Heredes heredum admittuntur ad hereditatem pupilli, cuius mortis tempore ex pupillaribus ſubſtitutionibus, pro qua parte erant conſtituti, nemo ſuperſit. 2. 5. 25.

Accreſcit portio *deficiens ijs, qui ſuas admiſerunt, niſi ad heredes ſuos transmittat. 2. 15. 93.*

Filij emancipati non petentis deficiens nepotibus ex eo tantùm & non alijs. 2. 18. 40.

Hereditatis competent filiæ renuncianti, & ad filios ſuos non tranſmittit. 2. 16. 11.

Vnius nepotis non petentis fratribus ſuis, & non cæteris patruis. Patrui verò non petentis omnibus accreſcit, & prodeſt. 2. 28. 41.

Vnius ex duobus nepotibus deficiens fratri tantùm, & nepote etiam non petente, non patruo, ſed eorum patri accreſcit ibi. 42.

Accurſius *reprobatur. 2. 26. 66.*

Acquirere, *vel repudiare poſſumus quæ iam ſunt nobis delata. 2. 28. 32.*

Actio *directa & vtilis in effectu nihil differunt. 3, 18. 46.*

Natiua & datiua quæ ſit ibid. num. 91.

Vtilis datiua vna, altera natiua eſt. ibid. nu. 90.

Vtilis in l. pater 7. C. de pactis conuent. à Triboniano, non ab Imperatoribus nepotibus accommodata fuit ibid. num. 93.

Vtilis præfertur directæ, quoties vtilis in vnius, directa tamen in alterius perſona concurrunt. ibidem. num. 54.

Actionum natiuarum & datiuarum diſtinctio. & differentia ab aliquibus reijcitur. 3. 18. 92,

In actionibus vtilibus inducendis facilis fuit Tribonianus. 3. 18 97.

Ademptum *cenſetur ſub vna conditione contraria, quod ſub alia datum eſt. 2. 16. 95.*

Adiectiua *ad ſubſtantiua referuntur, & ea æqualiter determinant. 2. 13. 22.*

Adeundi *ſola facultas hereditatem libertorum locupletiores nos non facit. 3. 19. 45.*

Adiri *hereditas pro parte, & pro parte repudiari non poteſt. 3. 16. 3.*

Aditio *hereditatis Retrotrahitur ad tempus mortis defuncti. 1. 2. 23.*

Limita, ſi eo tempore nondum erat conceptus, qui adire deſiderat ibi. 24.

Aditione hodie indiget emancipatus, & antea decedens ad deſcedentes tantùm tranſmittit hereditatem ex Theodoſiana, non Iuſtinianea conſtitutione. 2. 10. 33.

Admiſſio *vnius eſt excluſio alterius, & regula iſta declaratur. 2. 14. 70. & 71.*

Admittendus *eſt, qui excluſus expreſſè non reperitur. 2. 41. 12.*

Adoptantis *patris priuilegium tranſit in filios adoptiuos, ſicut in naturales. 2. 8, 15.*

Adoptatus, *& arrogatus propriè quis ſit. 2. 8. 1.*

Adoptati *aſſumebant nomen adoptantis, & gen-*

tilitio iungebantur. 2.8.15.
Adoptio *duplex eſt.* 2.7.1.
Naturam imitatur. 2.8.12.
Nepotis quaſi ex filio mortuo nulla eſt ſecundum Doctores. 2.4.14. *Sed reprobantur ibi in numeris ſequentibus.*
Nepotis valet, licèt natura quis filium non habeat, cùm ſufficiat potentia habendi, ſi velit. 2.5.18.
Vox eſt vniuoca. 2.9.4.
Adoptionis Commentum *non excludit fideicommiſſarium.* 2.8.8.
Materia remiſſiuè apponitur. 2.8.2.
Adoptiui filij *concurrunt in ſucceſſione ab inteſtato adoptiui patris cum naturalibus, & legitimis ſimul filijs.* 2.8.20.
Conditionem patris adoptātis ſequuntur. 2.8.14.
Familiam patris naturalis hodie non mutant, & ipſis integra iura manent. 2. 8. 10.
Ficti & imaginarij filij dicuntur. 2.8.3.
Nobilitate patris adoptantis non ditantur, alij contrarium dicunt. 2.8.4. & 14.
Præferuntur in adoptiui patris ſucceſſione aſcendentibus ipſius patris. 2.8.22.
Rumpunt quaſi agnaſcendo teſtamentum antea geſtum à patre adoptiuo. 2.8.17.
Succedunt in bonis non ſolùm priuatis, ſed in Regnis, & Regalibus dignitatib. 2.8.18. & 19
Succedunt in feudis nequaquā regulariter. 2.8.9
Succedunt in iure patronatus. 2.8.21.
Sui heredes ſunt patribus adoptantibus. 2.8.16.
Sui heredes ſunt patribus naturalibus hodie. 2.9.27.
Tranſmittunt in liberos ſuos ratione ſuitatis, ſi ante aditam hæreditatem deceſſerint. 3.8.23.
A tutela non excuſant. 2.8.6.
Adoptiuos propter filios non deficit conditio, ſi ſine liberis diſceſſerit. 2.8.7.
Ab adoptiuis filijs non reuocantur donationes per patrem ante adoptionem factæ. 2.8.5.
In adoptiuis filijs omnes effectus, qui ſunt in naturalibus & legitimis ſimul, procedunt, niſi contrarium fuerit deciſum. 2.8.26.
Ex Adoptiuis filij iure ciuili locum adoptiuorum patrum obtinent. 2.8.25.
Adſignare *libertum patri liberum eſt cui voluerit ex liberis,* 3.19.54.
Adſignatio Libertorum
Fit quibuſcunque verbis, nutu, teſtamento, codicillis, epiſtola, aut chirographo. 3.19.55.
Implicita continentur in exhæredatione in alterius fauorem facta. 3.19.56.
Aduentitia *bona, vide infra verbo Bona.*
Adulterio *crimine inceſtus longè grauius eſt.* 2.14. 24.
Ædificium *corruit ſublato fundamento.* 2.14 15.
Ex Æquiparatis *in vno quicquid diſpoſitum eſt, intelligendum eſt in altero diſpoſitum.* 2.23.10.
Æquitas *vbi poſtulat, lex fingit, quæ in ſpecie & in genere impoſſibilia ſunt.* 1.12.22.
Vbi repugnat, fictio ceſſat. 1.12.12.
Ætas, *& ab ea, quæ pendent, perſonaliſſima ſunt, ideòque regulariter non tranſmittuntur.* 1.12.16. 3.14.44. & 46.
Ætatis prærogatiua tranſmittitur virtute repræſentationis. 1.12.16.
Contrarium verius eſt. 1.12.65.
Affectionis *cauſa circa res maiorum plura inducta ſunt remiſſiuè.* 1.15.6.
Cætera circa affectionē, vide infra, verbo Amor.
Affinis, *agnatus, cognatus, conſanguineus, & ſimilia nomina ſunt iuris ciuilis, & non naturæ.* 2. 14.54.
Agnationem *emancipatus amittebat.* 2.1.12.
Monachus retinet. 2.17.12.
Agnatus *emancipatus non eſt.* 2.10.16.
Heres eſſe poteſt primo inueſtito, licèt vltimo non ſit poſſeſſori, quapropter in feudo familiari ſuccedit. 3.18.117.
Naturalis filius non eſt, neque cognatus, aut conſanguineus, nec gradum aut lineam habet, nec de domo & familia patris dicitur. 2.11. 28.
Nomen eſt iuris, & non naturæ. 2.14.54.
Patri filius eſt. 2. 1. 2. *Et quomodo intelligendum.* 2.1. *à n.* 5. 2.10.15.
Propriè quis ſit. 2.1.23.
Proximus dicitur eo tempore, quo certum eſt nullum ex teſtamento heredem exiturum, etſi interim alius deceſſerit, qui primus eſſet. 2. 1.26.
Stipulari poteſt cæteris agnatis in feudis. 3. 18. 100. *Sed reprobatur.* 3.18 *à num.* 101.
Succeſſor feudi non tenetur ad debita vltimi poſſeſſoris, cuius hereditatem repudiauit 3. 18.113.
Agnato *proximo hereditas ab inteſtato defertur, & verba l. 12. tabul. referuntur.* 2.20.1
Agnati *deſcendentes per lineam maternam non ſunt aſcendentibus ſuis.* 2.12.1.
Natiuitate duobus modis fiunt. 2.1.13.
Nomen teſtatoris retinebant. 3.11.20.
Repræſentationis iure lege 12. *tab. carebant, quia proximiores vocabantur. Idem tempore Iuſtiniani eſſet dicendum, niſi ipſe expreſſè fratrum filios admitteret.* 3.11.16.
Tranſuerſales ad ſucceſſionem ab inteſtato non admittuntur, niſi poſt ſuos heredes. 2.1.27.
Agnatorum ſpecies duæ ſunt. 2.1.16.
Agnatis cur l. 12. *tab. & Digeſtorum iure repræſentatio denegaretur, in ſuis verò quare concederetur.* 3.11.15. & *ſeq.*
In Agnatis non eſt ſucceſſio. 2.1. 23. 2.2.11.2, 26.10.
Declaratur hoc 2.26. *à* 83.
Alienationem *contra voluntatem teſtatoris prohibentis rem extra familiam alienari, nati poſt teſtatoris mortem reuocare poterunt ſecundùm ali-*

Digitized by Google

aliquos. 2.2.20. alij negant. 2.2.27. Sed reprobantur.2.2.28.

Alienationem Rex facere nequit, per quam Regia Corona grauiter lædatur.3.16.19.

Alimenta *debentur filijs ſpiritualibus.2.17.2.*

Debentur vxori nõ tradenti dotẽ promiſſam.1.12 53 licet alij multi malẽ cõtradixerũt.1.12.50.

Non debentur filio exheredato.2.19.60.

Præſtandi & conſeruandi filios parentum eſt naturalis obligatio.2.19.3.

Alimentis priuantur iure ciuili nati ex damnato coitu.2.14.3. Limita iure Canonico, Regio, & alienigeno.2.14.4.

Allegans *contraria audiendus non eſt.2.28.28.*

Alphonſus *Rex noſter teſtamento ſuo prohibuit corpus ſepeliri, donec omnibus ſuis creditoribus ſatisfactum eſſet.3.16.58.*

Alter, Dictio *eſt implicatiua ſimilium, & præcedentium declaratiua.3.17.16.*

Repetitiua ſimilium.1.14.45.

Alteri per alterum *iniqua cõditio nõ fit.2.16.102.*

Stipulari regulariter non poteſt.3.18.44.

Amplia etſi perſona coniuncta ſit illi, cui ſtipulatur. 2.18.à 45. licet communiter DD. contradicant.3.18.à n.63. Limita fauore dotis.3.18.73. limita iure Regio.3.18.118. De cæteris limitationibus, vide infra verbo Stipulari.

Alternatiua *poſita inter filios & nepotes ordinem ſucceſſionis denotat.3.18.57.*

Repræſentationem impedit.3.9.22.

Amittitur *minimè, quod iure ſanguinis defertur propter patris præceptum non adimpletum, ſecus ſi iure hereditario.3.16.2.*

Amor *inductus à natura, vt plus filios, quam nos metipſos diligamus.2.19.2.*

Non eſt, qui vincat paternum.2.19.2.

Teſtatoris attenditur principaliter in fideicommiſſis.3.7.15.

Teſtatoris conſideratur, quando certa perſona, aut certo gradus nominatim teſtator reliquit: 2.Sed quando nomine collectiuo reliquit, tunc cùm omnes pariter contineantur, non eſt maior affectio erga fratrem, quàm erga fratris filium.3.17.16.& 17.

Teſtatoris maior eſt erga natos, quàm naſcituros. 3.9.25.

Amorem æqualem ad minus teſtator erga nepotes quàm erga filios habuiſſe præſumendus eſt.3.7.12.

Eundem quando tam erga fratris filium quàm fratrem teſtator demonſtrauit, repræſentatio in fideicommiſſo procedit. 3.8.2. Sed ibi reprobatur.

Maiorem erga filios quàm erga nepotes Præſumitur teſtator habuiſſe ſecundùm Baldum & alios.3.7.14.

Maiorem in cauſa teſtamentaria quoad repræſentationem Baldus, & qui eum ſequuntur, reprobantur.3.7.41.

De Amore parentum erga filios plura vide remiſſiuè.2.19.8.

Ampliatio *Deficit deficiente eius regula.1.13.31.*

Siue regula ſuſtineri non poteſt, regula tamen ſine ampliatione poteſt.2.13.32.

Ancillæ *ingenuæ fiebant domini ignorantis filius, cum eius ſeruo connubium contrahebant. Sed poſtea fuit correptum. 2.14.62.& ſeq.*

Priuatæ ſeruorum operibus publicis deputatorum conſortijs adiungentes cum ipſarum filijs in ſeruitute rediguntur.2.14.62.

Andreas Alciatus *damnatur.2.1.6.*

Andreas Fachineus *commendatur.2.26.38.*

Eius intellectus ad l. de emancipatis. 13. C. de legitimis hered. reprobatur.2.22.8.& ſeq.

Anima *ex nihilo à Deo creata eſt ad eius ſimilitudinem.1.7.9.*

Animal *non eſt partus nondum editus. 2.2.5. Sed reprobatur.2.2.16 & ſeq.*

Animalium omniũ homo perfectiſſimus eſt.1.1.4

Anniuerſarium *quid dicatur.3.3.1.*

Antiquitas *& ſtudium verborum & rerum par eſt.1.4.1.*

Antonius Contius *reprobatur.2.1.6.*

Appellatio *deſcendentium continet deſcendentes vltra etiam nepotes, & omnes in infinitum.2.18.7. & ſeq. 2.29.24.*

Heredum extraneos non comprehendit in materia ad extraneos non tranſitoria.3.17.23.

Heredum ſanguinis heredes, & ſic deſcẽdentes continet.3.17.24.

Liberorum, parentum, aſcendentium, fratrum, &c. vide in proprijs litteris.

Appellatus *proſequi poteſt appellationem, etiamſi appellans renunciauerit appellationi. 2. 28. 44.*

Arbores *ſubſtitui dicuntur, & quomodo intelligendum ſit.3.12.à 19.*

Argumentum *de donatione inter virum & vxorem facta ad donationem filiifamilias à patre factam. & contra, valet.2.24.44.*

A feudis ad alia diuerſa ſumendum non eſt.3.22.19.

Ab hereditatibus legitimis aſcendentium ad repræſentationem concedendam in fideicommiſſis conditionalibus potiùs, quàm à tranſmiſſione in cauſis teſtamentarijs.3.7.38.

De operis libertorum ad feuda rectè procedit. 3.18.39.& 41.

A particulari ad generale non procedit.2.14.53

Arrogatus *decedens viuente arrogatore quare tranſmittit ſpem in ſuum heredem.3.14.5.*

Quis ſit propriè.2.8.1.

Trãſit vnà cum bonis & liberis eius in arrogatoris familiam.2.8.13.

Arte *in quacunque ſecundùm Dialecticos & Rhetoricos à principijs vniuerſalibus incipiendum eſt.1.1.1.*

Aſcendentes *deſcendentibus quare nec in capita,*

Digitized by Google

nec in ſtirpes, licèt æqualiter ſuccedant, & qua ratione ita fiat. 2.19.39.

Deſcendentibus ſuccedunt ita ab inteſtato, ut in bonis à patre pater, in bonis verò à matre profectis mater ſuccedat. 2.22.4. Sed reprobatur, & æqualiter admittuntur. 2.22.17.

Exiſtentes in eodem æquè gradu qua ratione à ſucceſſione hereditatis per nepotes excludantur. 2.26.35. & ſeq.

Aſcendentium appellatione vocantur parentes, maioreſque noſtri, à quibus geniti & procreati ſumus. 2.23.24.

Aſcendẽtibus liberi adoptiui præferũtur. 2.8.22.

Liberi legitimati per reſcriptum Principis vnà cum naturalibus & legitimis aſcendentibus ſuccedunt. 2.9.18.

Nati ex damnato coitu iis non ſuccedunt. 2.14.2.

Per lineam maternam filij certi & indubitabiles ſunt. 2.13.5.

Per lineam paternam deſcendentes naturales tantùm incerti ſunt. 2.13.16.

Repræſentatio aſcendentibus denegatur. 2.19.à.6

Auctores *ſuos pœna non egreditur. 2.14.11. Sed declara. 2.14.57.*

Augmentum *vel diminutio bonorum contingens poſt teſtatoris mortem non auget vel diminuit liberorum legitimam. 2.27.5.*

Auguſtinus *defenditur contra Alciatum. 2.25.19.*

Auia *reſpectu nepotis ex filio dicitur de linea paterna. 2.1.19.*

Auiæ nepotes certiſſimi & indubitabiles ſunt. 2.14.1.

Nati ex dãnato coitu an ſuccedãt Auiæ. 2.14 à 1.

Authentica *poſt fratres la. 1. C. de legitim. heredib. non conuenit Nouellæ. 118. cap. 3. verſic. Illud palàm eſt, ex qua ſumpta ſecũdùm Manticam. 2.25.21. ſed reprobatur num. ſeq.*

Authenticarum auctoritas nulla eſt, niſi quatenus cum Nouellis conueniunt. 2.25.22.

Auunculus *vel patruus meus à mea ſucceſſione excluditur per nèpotes ex fratre vel ſorore mea. 2.25. à num. 9.*

Quicquid alij contrarium defendant. 2.25.à.n.1.

Auus *nepotes ex filio ſuperueniente inſtituere, vel exheredare non tenetur, nec in matris locum nepotes ſubintrant. 2.16.14.*

Nepotes ex filio renunciante heredes inſtituere, vel ipſis legatum relinquere poteſt, etiamſi mater ſuperuixerit, & teſtamentum ante renunciationem factum fuerit. 2.16.16. & num. ſeq.

Nepotes inſtituère vel exheredare tenetur, ne præteriti annullent, vel rumpant eius teſtamentum. 2.16.89.

Succedit ab inteſtato qualiter cum nepote ex prædefuncto filio, & altero ſuperſtite filio defũcto filio, qui reſpectu iſtius eſt frater, reſpectu illius eſt patruus, & qualiter inter eos hereditas diuidatur. 2.23.37.

Aui hereditas in ſtirpem & non in capita diuiditur 1.5.11.

Aui teſtamentum nepotes præteriti filia exheredato & ante patrem decedente rumpunt. 2.16.58.

Aui teſtamentum nepotes præteriti infringunt per querelam inofficioſi teſtamenti, quoties eorum pater poſt annum ante vel poſt aditum hereditatem deceſſit. 2.16.63.

Auo an ſuccedant, & cum patribus concurrant nepotes ex filio aut filia renunciantibus. Et duo diſtinguuntur caſus. 2.16.à. num. 9.

Auo non ſuccedit nepos, qui in vtero non exiſtebat tempore mortis ipſius. 2.2.à.nu.21.

Azonis *opinio patrueles ſolos in capita & non in ſtirpes admittẽs Partitarum iure comprobata, correcta eſt per l. 8. Tauri ſecũdùm Antonium Gometium. 1.66.94.*

Sed reprobatur in numeris ſequentibus.

B

B Eneficium

Filijs conceſſum ad nepotes tranſmittitur. to. 3. cap. 1. n. 6.

Socij mei in rebus indiuiduis & inſeparabilibus mihi prodeſt, licèt ex perſona mea habere non poſſim. 2.23.17.

Beneficio ex perſona tua mihi competente vti poſſum te inuito & renunciante. 2.28.43. Infertur primò in appellatione. 2.28.44. Secundò in dilatione reo conceſſa. 2.28.44. Tertiò in reſtitutione in integrum minoris viginti quinque annis. 2.28.44.

Legis beneficio, quod quis conſequitur ex Principis conceſſione, acquirare dicitur. 3.5.7.

Berengarius Fernandus *reprobatur. 2.16.59 & ſeq.*

Taxat eos, qui diſtinguunt, an filia renuncians ante vel poſt patrem deceſſerit, & malè. 2.16.68.

Bona aduentitia *pater olim non vt heres, ſed iure peculij occupabat. 2.19.33.*

Aduentitia patri non omnia, ſed aliqua per filium acquirebantur, hodie nulla, niſi tantùm quoad vſumfructum. 2.19.32.

Alienari prohibita, & reſtitutioni in perpetuum ex teſtamento vel contractu abſque Regia facultate ſubiecta ob delictum poſſeſſoris non confiſcantur. 3.5.28. Amplia etſi delictum grauiſſimum ſit, puta nefandum Maieſtatis Diuinæ vel humanæ. 3.5.30. Limita, ſi ex Regia facultate ſint vinculata. 3.5.31.

Bona Caſtrenſia, vide infra verbo, caſtrenſia bona.

Deſinunt eſſe patris adita à filio hereditate, & fiunt patrimonium filij, ideo ſeparatio bonorum facienda non eſt. 3.19.37.

Donata à patre filio in ſucceſſione filij an pater præcipua habeat, vel an diuidenda ſint inter

patrem

Digitized by Google

patrem, fratrem & nepotes ex altero prædefuncto frater, ad patrem reuerti affirmant aliqui. 2.23. à num. 38. *Sed non reuerti verius eſt.* 2.23. à num. 44.

Omnia patris, excepto quinto, in Hiſpania Regnis ſunt legitima. 3.16.36.

Omnia ſua in dotem dare mulier regulariter cenſetur. 1.12.45. *Sed ibi num. ſeq. reprobatur, & remiſſiuè limitatur.*

Vltra tertium & quintum ſunt filiorum legitima, quæ abſque vllo grauamine relinquenda eſt. 3.5.4.

Bonorũ poſſeſſio vnde liberi *ab inteſtata emancipatis, præteritis verò contra tabulas competit.* 2.10.21.

Poſſeſſionis vſus Iuſtiniana conſtitutione minus neceſſarius eſt quàm olim, præterquam in certis caſibus, ſed nõ ideo ſuſtulit. 2.10.34.

Poſſeſſione vnde liberi tempore aut repudiatione excluſi admittuntur per bonorum poſſeſſionem. Vnde legitimi quaſi agnati. 2.1.18.

Tertium & quintum pater inter liberos cum perpetui vinculi grauamine etiam abſque facultate Regia relinquere poteſt. 3.5.9.

C

CApellania *quid ſit.* 3.3.6.

In Capita *ſuccedunt ſinguli ex propria perſona venientes.* 3.8.9.

Capitulus *quamuis pactum.* 2. *de pactis lib.* 6. *procedit non tantùm in filiabus, ſed etiam in filijs.* 2.16.6. & *num. ſeq.*

Tanta 6. qui filij ſint legitimi, vide materiam remiſſiuè. 2.9.2.

Capere ex *teſtamento, quid cælibes & orbi apud Romanos poſſint, vide infra verbo Cælibes.*

Caro *filij eſt caro patris, & quomodo intelligendum eſt; & exemplo declaratur.* 1.7.10. & *n ſeq.*

Caſtrenſia *bona filij militis ab inteſtato decedentis pater iure peculij & non hereditario occupat.* 2.2.8. & 2.23.2.

Caſus *contingens ex dubio euentu ferendus eſt, vt vtilius patruelibus aliquãdo ſit in capita ſuccedere propter certitudinem priuilegij in ſtirpes eos admittentis, quod ipſis frequentiùs vtilius eſt.* 2.26.88. & *n. ſeq.*

Expreſſus tantùm & non alius etiam per extenſionem à lege correctoria comprehenditur. 2.14.10.

Omiſſus non, ſed expreſſus dicitur, in quo militat ratio expreſſi. 2.26. & 80.

Omiſſus relinquitur diſpoſitioni iuris communis. 2.11.13. & 2.19.9. & 3.1.6.

Sed declara in dicto cap. 26. à n. 80.

Cauſa *finalis eſt illud, cuius gratia cætera fiunt.* 1.8.1.

Repræſentationis efficiens proxima quæ ſit. 1.5. *per totum.*

Repræſentationis finalis. 1.8. *per totum.*

Repræſentationis impulſiua. 1.7. *per totum.*

Repræſentationis remota. 1.6. *per totum.*

Iuſta non ſolùm, ſed etiam neceſſaria in fictione requiritur. 2.2.10.

In Cauſato *non eſt plus iuris, quod eſt in influente potentia cauſæ.* 2.1.29: 2.5.1: 2.20.7: 2.30.10.

Clauſula, ad quos hereditas debet de iure peruenire *interpretatur, & Iaſo reprobatur.* 3.11.31. & *ſeq.*

Poſita in fine ad omnia præcedentia refertur. 3.18.111.

In maioratibus noſtris non impedit repræſentationem, licèt alij affirment. 3.11.33. & 34. *Amplia primò, etſi maioratus inſtitutor vocauerit proximiores cum adiectione illa* meos vel ſuos. 3.11.35. *Secundò, etſi dixerit ſubſtituo proximiores in gradu.* 3.11.36. *Limita, quando ſubſtituti eſſent diuerſæ lineæ: nam inter conſtitutos in eadem linea ceſſat repræſentatio.* 3.11.36. *Limita iure communi in fideicommiſſis, vide infra verbo, Proximiorum vocatio.*

Salua gradus prærogatiua, *Adiecta à teſtatore alıter proximus vocatur, quàm quod à lege vocatur.* 3.10.35.

Salua gradus prærogatiua, *æquiparatur clauſulæ: Proximiores ſuccedant.* 3.11.14.

Salua gradus prærogatiua *in maioratibus non impedit repræſentationem.* 3.10.28.

Salua gradus prærogatiua *quemadmodum repræſentationem impedit, ita in fideicommiſſo familiæ relicto, vbi hæc ſubintelligitur.* 3.7.22.

Salua gradus prærogatiua *quomodo intelligenda eſt, & operetur.* 3.10.21.

Salua gradus prærogatiua, & reſeruato ordine ſucceſſionis ab inteſtato, vel à iure tradito *repræſentationem non excludit ſecundùm doctores. Sed contradicit Antonius Faber.* 3.10.37.

Salua gradus prærogatiua *repræſẽtationẽ non impedit ſecundùm multos.* 3.10 à num. 1. *Contrarium alij veriùs affirmãt.* 3.10. à n. 10.

Salua gradus prærogatiua *ſuperflua nõ eſt, quando deſcendentes vocati ſunt* 4.10.15. *vbi declaratur.*

Salua gradus prærogatiua *ſuperflua & inanis eſt, quãdo de ſucceſſione fideicommiſſi contenditur inter patruum & nepotem ex fratre* 3.8.8. *Qua de cauſa malè doctores dixerunt indiſtinctè repræſentationem operari.* 3.9.11.

In ſtirpem, & non in capita ſuccedatur *interpretanda eſt, vt procedat tantùm, quando ſucceſſori ſunt æquè proximi, & in eodem gradu, & declaratur* 3.8.7. & *num. ſeq.*

Sicut diximus, *eſt repetitiua præcedentium cum omnibus conditionibus & qualitatibus ſuis.* 2.25.5-2.26.46.

Teſtamenti noſtri Regis Henrici ſecundi circa donationes à ſe factas pro lege obſeruatur. 3.14.1.

14.1. *Et defenditur remiſſiuè.3.16.20.*

Clericorum *coitus cum ſoluta, vide infra, verbo, Coitus clerici.*

Clericus *maiorum ordinum mulieres nubentes, ſi ancilla, venduntur, quarum pretium Eccleſiæ datur; ſi verò liberæ ſint, Eccleſiæ ſeruituti emancipantur, & ipſi Eccleſiaſtico beneficio priuantur. 2.14.60. Et Filij ex tali pollutione noti ſerui fiunt iſtius Eccleſiæ ibi num.61.*

Cœlibes *ex teſtamento nihil, orbi tamen filiorum ſemiſſem tantùm, & non ſolidum apud Romanos capere poterant 2 7.4.*

Cognatio *legitima nulla eſt ex illegitimo naſcendi principio & radice corrupta.2.14.18.*

Naturalitatem tantùm denotat.2.14.9.

Cognatus *nomen iuris ciuilis, & non naturæ eſt. 2.14 55*

Cognati *ignorabantur à iure ciuili 1.12.1.*

Nati ex damnato coitu ſunt matri & collateralibus.2.14.9. Sed reprobatur. 2.14.54.

Nomen teſtatoris retinebant.3.11.20.

Cognatis perduellis filius ſuccedit, licet patri non ſuccedat ſecundùm aliquos. Contrarium dicendũ eſt iuxta veriorem opinionem.2.14.19.& 21

Coitus *Clerici cum ſoluta, quæ non eſt eius concubina aut conſanguinea non eſt damnatus & punibilis ſecundùm aliquos.2.14.40. Sed reprobatur num.42.*

Damnatus coitus quis dicatur remiſſiuè.2.14.71.

Ex coitu damnato nati, vide infra verbo, Nati ex damnato coitu.

Collaterales, *vide verbo, Tranſuerſales.*

Collatio bonorum *emancipati à Prætore introducta eſt iniuriæ minuendæ cauſa, quæ duplex erat. 1.11.8. vbi de prima, & de ſecunda n.9 tractatur.*

Collationis bonorum materia remiſſiuè apponitur. 1.11.12.

Collatum *quod in tempus inhabile in ſtipulationibus & cæteris contractibus fit, non tam tempus, quo fit, vt valeat, quàm quo confertur, vt impediatur eius validitas, inſpicitur.3.18.52.*

Collectiua *nomina qualia ſunt.3.7.8.*

In Commentarijs *donnum longitudinis notatur. 1.4.4.*

Competens *aliquid ex legis beneficio renunciatione patris aut facto alterius tolli nõ poteſt.2.16.55*

Competente ex perſona tua mihi beneficio vti poſſum te inuito & renunciante.2.28.43.

Conceptus *qui nondum erat tempore mortis defuncti per hereditatis aditionem retrotractionem ad illud tempus facere non poteſt.2.2.24.*

Qui nondum erat tempore mortis defuncti auo non ſuccedit.2.2.d.n.21. Limita in iure patronatus libertorum, honoribus & dignitatibus.2.2.25

Tranſmiſſionis iure admittitur, licet ex propria perſona & repræſentationis iure non admittatur 2.2.33.

Conceſſum *iure communi fruſtra precibus imploratur.2.25.10-2.26.5-3.5.2.& 19.*

Concubina *eſt illa, quam quis non mariti animo, ſed concubinatus tantùm cauſâ, ſine ſtupri crimine flagitioue domi habebat.2.11.7.*

Non eſt illa, cum qua rem haberi ſolet, etſi alteri nupta ſit, vt aliqui auctores Latinè accipiunt, nec pellex, cuius ſignificatio controuerſa eſt.2.11.5.

Concubinatus *vndecim remiſſiue requiſita iure ciuili neceſſaria, vt concubina dici poſſit, quorum ſi vnum tantummodo deſit, non concubina, nec ex ea filij dicuntur naturales.2.11.7.*

Condici *poteſt promiſſum ſub conditione, vel in diem incertum, ſi ante conditionis vel diei euentum ſoluatur.2.16.86.*

Conditio *eueniens an & quomodo retrotrahatur. 3 14.40.*

Iniqua alteri per alterum non fit.2.16 102.

Et qualitas noua adiecta vni ſpeciei eam in aliam rem mutat.3.13.13.

Si ſine liberis deceſſerit, deficit per legitimatos reſcripto Principis.2.19.16.

Si ſine liberis deceſſerit, non deficit propter adoptiuos filios.2.8 7.

Si voluerit, inſtitutioni adiecta in herede extraneo ſuperuacua eſt.2.10.33.

Conditionis euentus tempus in fideicommiſſi ſucceſſione attenditur, an quis proximior ſit.3 9.27. Declaratur ibi numero 30.

Melioris conditionis filius eſſe non debet, quàm pater ſi viueret.2.26.91.

Melioris ſunt quàm agnati quoad ſucceſſionem erãt iure Digeſtorum, & Codicis.2.26.85.

Peioris non ſunt nepotes inter ſe auo ſuccedentes quam agnati.2.26.87.

Conditionem ablatiuus abſolutus importat.3.1. 21. Declara ibi remiſſiue, num.23.

Apponere conditionem quàm voluerit licitum eſt tradenti rem ſuam.3 12.15.

Conditione deficiente euaneſcit diſpoſitio.2.14.38.

Conditione poſiti cenſentur poſiti in diſpoſitione ſecundùm vnam opinionem.3.1.22. Contrarium dicendum eſt ſecundùm veriorem opinionem.3.1. 24. Limita, niſi aliqua ſit coniectura id poſtulans.3.1.25. Exemplifica in coniectura maſculinitatis ſecundùm vnam opinionem.3.1.26. Sed ſecundùm aliam reprobatur.3.1.27.

Conditionale *ius ad præmorientis filios non tranſmittitur.2.30.7.*

Conditionalis *legati donatio & tranſmiſſio ante exiſtentem conditionem nulla eſt.2.28.31.*

Conferenda *eſt quarta arrogato filio debita.3. 4.32*

Conferre *dotem matri renuncianti datam nepotes ad aui ſucceſſionem ex propria perſona venientes non tenentur, aliàs ſecus dicendum eſt.1.1.46.*

Confeſſio *ſola depoſiti ſine iuramento ſufficiens eſt. 3.18.75.*

Coniectura *elicitur ex fideicommiſſa familiæ ſeu cognationi, vt ante conditionis euentum decedens in liberos tranſmittat. 2.30.24. Amplia, vt*

etiam

etiam inter tranſuerſales procedat, quod rectiùs attenta lege Partitæ locum habet, ibi num. 35. & 36. Et de pluribus coniecturis remiſſiuè dicitur, ibi. 33.

Qualibet etiam euidens & indubitabilis non excludit repræſentationem in maioratibus inſtitutis poſt annum 1615. niſi verbis claris litteraliter decidatur. 3. 6. 7.

Conie*ctura ceſſant in rebus certis. 2. 26. 63.*

Sufficiunt ad inducendam vel excludendam repræſentationem. 1. 13. 12. Intellige, dum liquidiſſimæ, apertiſſimæ, & indubitatæ ſint, attenta l. 40. Tauri ſecundùm ius commune, & Regnicolas. 1. 13. 16. Et quid attenta noſtri Regis Philippi Tertij pragmatica, ibi à num. 19.

Coniecturis comprehenſum non dicitur diſpoſitum. 1. 13. 10. Sed hoc reprobatur ibi à num. 12.

Quod colligitur coniecturis, expreſſum dicitur. 1. 13. 13.

Voluntas teſtatoris coniecturis elicita idem operatur acſi verbis expreſſa fuiſſet. 1. 13. 14.

Coniunctio *ex parte illa, de cuius ſucceſſione agitur, tanquam impertinens non eſt in conſideratione. 3. 18. 9.*

Sanguinis non inducit ius accreſcendi. 2. 28. 3.

Vocationis repræſentationem impedit. 3. 9. 46.

Coniunctionis legalis materiam vide remiſſiuè. 2. 28. 39.

Conſanguinei (*Filij*) (*Fratres*) (*Nepotes*) (*ex fratre*) *vide verbo* (*Filij.* (*Fratres.* (*Nepotes.*

Conſanguinitatem, *gradum, aut lineam non habent naturales filij, nec de agnatione, cognatione, domo, nec familia patris dicuntur. 2. 11. 28.*

Conſequentia *non eſt bona, maioratus inſtitutor ante eius fundationem à bonis liberis in totum extraneum excludere potuit. Ergo & maioratu poſtquam eum vocauit ad maioratus ſucceſſionem. 3. 19. 34.*

Conſorti *eiuſdem litis maiori 25. annis in rebus indiuiduis proficit reſtitutio in integrum minoris. 1. 11. 14. Amplia inuito & renunciante minore. 2. 28. 44.*

Conſuetudo *retractus interpretationem recipit à iure communi. 3. 15. 4.*

Contraria *allegans audiendus non eſt. 2. 28. 28.*

Stare ſimul non poſſunt, & ſe inuicem expellunt. 2. 28. 28.

Sunt ſecundum graduum diſtinctionem, & iure repræſentationis ex fideicommiſſo ſuccedere. 3. 11. 23.

Contractus *ab initio voluntarius ex poſt facto neceſſarius fit 2. 16. 57.*

In contractibus fideicommiſſum conſtitui nequit.

Interpretatio in ijs ſtrictè facienda eſt. 3. 12. 7.

In contractibus maioratus inſtitui poteſt, & in illo repræſentationi locus eſt. 3. 12. 4. Et habet vim vltimæ voluntatis. 3. 12. 4.

Perſona nulla extrinſecus in contractibus intelligitur. 2. 16. 102.

Subſtitutio procedit in contractibus, & tunc eo modo ſucceditur, quo ſuccederetur, ſi in teſtamento fuiſſet facta. 3. 12. 1.

Subſtitutio vera & propria non datur in contractibus. 3. 12. 9.

Verba naturaliter & verè, non autem ciuiliter & fictè ſunt intelligenda in contractibus. 3. 11. 6: 3. 18. 30. Limita primò, niſi repugnaret natura rei, ſuper quam proferuntur, iuxta quam ſunt intelligenda. 3. 18. 33. Limita ſecundò, niſi inconueniens reſultaret. 3. 18. 34.

Conuentionibus *& pactionibus hereditas dari non poteſt. 3. 12. 9.*

Confiſcari *non poſſunt bona alienari prohibita, & reſtitutioni in perpetuum ex teſtamento vel contractu abſque Regia facultate ſubiecta ob poſſeſſoris delictum. 3. 5. 28. Amplia, etſi delicta grauiſſima, puta nefanda, vel Maieſtatis diuinæ vel humanæ ſint. 3. 5. 30. Limita, ſi ex Regia facultate ſint vinculata. ibi num. 31.*

Quæ ad heredem extraneum non tranſeunt, confiſcari non poſſunt. 3. 5. 28.

Correctio *euitãda eſt, quod vt cõſequatur, interpretatio facienda eſt. 2. 29. 12: 3. 17. 20: 3. 18. 102.*

Correctoria *lex. Vide infra, verbo, Lex correctoria.*

Correctorium *iuris communis ſtatutum reſtringendum eſt. 3. 1. 3.*

Correlatiuorum *eadem eſt natura & iudicium. 2. 19. 16. Limita, niſi diuerſa ratio ſit, ibi, num. 17.*

Crimen *inceſtus. Vide infra, verb. Inceſtus crimen.*

Curiæ *per oblationem filij legitimantur. 2. 9. 1.*

D

Ex damnato *coitu nati. Vide infra, verb. Nati ex damnato coitu.*

Dat *nemo quod non habet. 2. 16. 72.*

Datum *ſub vna ſub contraria conditione ademptum cenſetur. 2. 16. 95.*

Debita *contracta in Regni vtilitatem non tenetur ſoluere ſucceſſor in Regno, ſecundùm aliquos. 3. 16. 50. Alij negant ibi num. 51.*

Patris nepotes ex propria perſona venientes ſoluere non tenentur, aliàs ſecùs. 1. 11. 16.

Regis prædeceſſoris debita an teneatur ſoluere ſucceſſor in Regno. 3. 16. à num. 48.

Vltimi poſſeſſoris, cuius hereditas repudiata eſt, non tenetur ſoluere agnatus feudi ſucceſſor. 3. 18. 113.

Debitor *eſt pater in legitima filij. 2. 16. 35. ſed reprobatur ibi à num. 81.*

In diem ante diem ſoluere poteſt inuito creditore 2. 16. 34. & num. 48. Amplia etſi ſub conditione ſit, ante eam ſoluere poteſt, dicto nu. 34. Limita primò, niſi dies vel conditio creditoris gratia appoſita ſit. 2. 16. 34. Secundò, niſi dies incertus ſit,

nam

Digitized by Google

nam ante diem euentũ ſoluere nõ poteſt. 2.16.85.

Relinquere poteſt fideicommiſſum 3.18.69.

Decedens *ante diem diſpoſitionis habetur acſi ab initio non fuiſſet.* 2.30.6.

Ante euentum conditionis in vltimis voluntatibus non tranſmittit, in contractibus verò tranſmittit. Et de ratione differentiæ. 3.14.*à num.*34.

Ante mortem vltimi poſſeſſoris fideicommiſſi non tranſmittit, nec etiã ad ſuos liberos. 3.7.29.& 30.

Sine teſtamento tacitè cenſetur reliquiſſe proximo agnato. 2.11.20.

Deciſio *legis particularis, & ratio generalis, &c Vide infra, verbo, Legis ratio.*

Deficiens portio *accreſcit ijs, qui ſuas admiſerunt, niſi ad heredes ſuos tranſmittatur.* 2.16.93.

Dicitur per abſtentionem iure Prætorio in ſuis heredibus, & coheredi accreſcit. 2.16.93.

Dicitur reſtituto minore 25. *annis per in integrum ab aditione, qui cum extraneus eſſet adierat.* 2.16.94.

Quando dicatur, quoad ius accreſcendi. 2.16.91. & 92.

Definitio *repræſentationis.* 1.3.*per totum.*

Definitionis virtus.

Defũctus *& heres reputatur vna perſona.* 2.16.40

Repræſentatur per heredem vel per hereditatem. 1.2.3: 2.2.23.

Defuncti factũ reputatur factũ heredis. 2.16.40

Factum heres impugnare non poteſt, dicto num. 40. *Limitatur duobus modis.* 2.16.*à num* 97.

Delatio *Legati conditionalis ante exiſtentem conditionem nulla eſt.* 2.28.31.

Renunciatione non impeditur. 2.16.69.

Delictum *patris non nocet filijs ſecundum diuinas literas, & quare in aliquibus caſibus puniantur.* 2.16.27.& 28.

Ratificãs ſuo nomine perpetratum pœna ordinaria plectitur. 2.5.22.

Deportatus *non capit etiam ex teſtamento.* 3.11.28

Depoſiti *confeſſio ſola ſine iuramento ſufficiens eſt.* 3.18.75.

Deſcendens *quilibet ex ſtipite vocati facit propriam lineam reſpectu ſuorum deſcendentium.* 2.30.18.

Deſcendentes *Excludunt à ſucceſſione hereditatis aſcendentes in eodem gradu exiſtentes, & qua ratione.* 2.26.35.& 36.

Genus mortale faciunt immortale. 2.19.10.

Omnes excluſi cenſentur à maioratu, ſi eorum pater ab eo excluſus ſit. 2.6.4.

Omnes ex linea primi ſubſtituti præferuntur deſcendentibus ex linea ſecundi ſubſtituti. 3.4.8.

Omnes ex primo vocato, licet inter ſe diuerſas lineas conſtituant, reſpectu fundatoris de vna linea dicuntur. 3.4.16.

Omnes ex primo vocato mortuo ante teſtatorem, vt vocati admittuntur. 3.4.11.

Per lineam maternam admittuntur ad aſcendentium ſucceſſionem per Prætorem æquitatem naturalem ſecutum, repræſentationem tamẽ denegauit. 2.12.2.

Per lineam maternam admittuntur ad tranſuerſalium ab inteſtato ſucceſſionem. 2.13.17.

Per lineam maternam admittuntur cum aliqua diminutione vnà cum auunculis ab Imperatoribus ad aſcendentium ſucceſſionem. 2.12.3. *Iuſtinianus tandem ſine diminutione eos admiſit, quod noſtri Reges ſecuti fuerunt.* 2.12.4 & 5.

Per lineam maternam admittuntur excluſis agnatis & cognatis primò per Senatuſconſultum Orficianum ad legitimam maternam ſucceſſionem. 2.12.6.

Per lineam maternam admittũtur ex Senatuſconſulto Orficiano ad maternorum aſcendentium ſucceſſionem ex propria perſona, & non ex repræſentatione. 2 12.8.& 9 *Iuſtinianus verò primus inter deſcendentes per lineam maternam repræſentationem conceſſit.* 2.12.9.& 15.

Per lineam maternam admittuntur repræſentationis iure à Iuſtiniano ad ſimilitudinem deſcendentium per maſculinam. 2.11.31. *Et qua ratione ibi num.* 32.

Per lineam maternam certi & indubitabiles nepotes ſunt auiæ. 2.13.15. *Limitaᵗ niſi per lineam paternam ſint deſcendentes ibi n.*16.

Per lineam maternam incapaces olim ſucceſſionum, poſtea capaces facti, ſed non ideo in ſtirpes ſuccedebant. 2.11.36.

Deſcendẽtes per lineam maternam ſui heredes aſcendentibus non ſunt neque in eorum poteſtate, neque agnati, ſed patris familiã ſequũtur. 1.12.1.

Poteſtate qui non ſunt, & tranſuerſales non ſolùm in patris ſui locum ſuccedunt, ſed in illius gradum ſubintrant, & de ratione differentia in poteſtate exiſtentibus. 1.10.6.*cum duobus ſeqq.*

Succedunt ex propria, tranſuerſales verò ex paterna perſona, & quid iure Regio. 1.11.*à nu.*17.

Succedunt in feudis aſcendentibus in infinitum repræſentationis iure. 3.18.15.

Succedunt qua ratione in ſtirpem. 2.26.29.*& ſeq. Vt repræſentationis beneficio vti poſſint in aut vel proaui vita ſaltem concepti eſſe debent.* 2.17.14.

Deſcendentium appellatione omnes vltra trinepotes comprehenduntur. 2.18.8. *Amplia in infinitum.* 2.18.7: 2.29.24.

Repræſentatio deſcendentium olim non differebat à ſuitate. 16.11.

Deſcendentium repræſentationis cauſa remota eſt ſuitas ſecundùm iuris rigorem. 1.6.2.*vel ſecundũ aliquos fictio, ibi à num.*3.*Primùm verius eſt.*

Deſcendentibus hereditas parentum iure naturali debetur. 2.15.7. *Amplia omni iure.* 2.1.27.

Ex maſculis & in poteſtate exiſtentibus repræſentationem conceſſit ius ciuile. 2.1.13.

Repræſentatio in infinitum, & in pari gradu exiſtentibus, licet numero diſparibus deſcendentibus conceditur, ſecus tranſuerſalibus, & de ratione diffe-

Digitized by Google

differentiæ.2.15.à numero 7.

Deſcendentibus ſuccedunt ab inteſtato ita aſcendentes, vt in bonis à patre pater, in bonis verò à matre profectis mater ſuccedant. 2. 22.4. Sed reprobatur ibi num.27.

Succeſſio primo loco debetur deſcendentibus.1.1,9

Deus varijs nominibus appellatur.3.5.17.

Dicere non debemus, quod ſtatutum non dicit.3.1.1.

Dictum legis aut Doctoris intelligi debet ſecundùm ea, quæ ad id probandum adducit.2.3.8.

Dictio. Vide in ſuis locis Dictiones.

Alter. Etiam. Etiamſi. Et. Maximè. Neque. Omnino. Proximior. Penè. Penitùs. Quamdiù. Quamuis. Salua. Secundùm. ſed. Sed&. Semper. Solùm. Superſtitum. Talis. Tunc.

Dies incertus, qualis eſt mortis, pro conditione habetur.2.10.85:3.7-.28.

In diem certum promiſſum ſtatim debetur, in diem verò incertum, ante diei euentum non debetur. 2.16.85.

In diem incertum vel ſub conditione promiſſum, vel ſolutum ante conditionis vel diei euentum condici poteſt.2.16.86.

Differentia inter aduerbium ſolùm & adiectiuum ſolos apponitur.2.26.23.

Inter deſcendentes per lineam maternam & paternam quoad repræſentationem à Iuſtiniano ſublata fuit, & qua ratione motus fuerit. 2.12. 11.& n.ſeq.

Inter exheredationem factam in maioratibus, & factam in iure patronatus libertorum. 3.19.62.

Inter fratres conſanguineos & vterinos à Iuſtiniano ſublata fuit.2.22.15.

Inter iura libertorum, & bona patris aſſignatur. 3.19.50.

Inter iuſpatronatus Eccleſiaſticum & libertorum remiſſiuè.2.15.19.

Inter ius quæſitum, & quærendum, delatum, & deferendum.2.5.2.

Inter legem cùm aunus 102. ff. de condition. & demonſtration. cum ſimilibus, & caſum an in fideicommiſſis detur repræſentatio.3.7 46.& num.ſeq.

Inter legem ſi poſt mortem 10.§.fin.ff.de bonorum poſſeſ.contra tab. & l.2.§. ſi ſit conſanguinea 18. ff ad Senatuſconſult.Tertyl. conſideratur. 2.28. 45.& num.ſeq.

Differentia inter legitimos & illegitimos filios à natura incognita fuit.2.14.9.

Inter naturales liberos & legitimos quoad repræſentationem.2.11.35.

Inter naturales liberos ex filio, & vulgò quæſitos ex filia adhuc recopilationis iure durat.2.13-27.

Inter primogenitum & maiorem apponitur. 3. 14.25.& num.ſeq.

Inter primogenitum & proximiorem aſſignatur. 2.30.2.

Inter ſucceſſionem libertorum & ingenuorum. 3. 18.40.

Repræſentationis & tranſmiſſionis apponitur, & quæ vtilior ſit.3.7.23.& ſeq.

Differentiæ ratio inter anniuerſarium, quo ius tantùm patronatus conſequitur, & fideicommiſſum cum onere anniuerſarij.3.3.4.

Inter deſcendentes & tranſuerſales quoad repræſentationem.2.20.3.

Differentiæ multæ inter ſucceſſiones aſcendentium & deſcendentium remiſſiue apponuntur.2.19.17.

Dignitas vna ſemper eſt, & durat, & non moritur. 3.11.17.

Dilatione reo conceſſa & poſtea renunciante actor vti poteſt.2.28.44.

Dilectionem maiorem erga deſcendentes quàm tranſuerſales credendus eſt habuiſſe maioratus inſtitutor.1.13.33.

Dilectus minus iure repræſentationis non concurrit cum patruo inſtituto & ſubſtituto magis dilecto: & limita hoc ita in dubio intelligendum. 3. 9. à. numero 39.

Diminutio vel augmentum bonorum contingens poſt mortem teſtatoris non auget vel diminuit liberorum legitimam.2.27.5.

Directa & vtilis actio nihil in effectu differunt .3. 18.36.

Diſcipuli magiſtrorum interfectores parricidij pœna damnabantur.2.17.4.

Diſſentio inter Celſum & Iulianum Iuriſconſultos refertur.4.19.68. Iuliani ſententia à pleriſque Iuriſconſultis ſecuta fuit, dicto num.68. & 69. Donelli, Pacij, & Hilligeri concordiæ reprobantur, ibi num.70. Antonij Fabri concordia ſequitur, ibi num.71.

Diſpenſatio An legitima ſit ex factis potiùs quàm ſimplici verbo eſtimandum eſt.2.9.5.

Vera quæ ſit.2.9.7.

Diſpoſitio ceſſat conditione deficiente.3.14 38.

Ceſſat nequaquam, etiamſi ceſſet diſpoſitionis cauſa, quando ius quæſitum eſt ex aliqua iuris, ſiue hominis diſpoſitione.2.28.10.

Ceſſat vtrum quando ratio impulſiua ceſſat Vide infra, Rationibus impulſiuis.

Cùm clara & ſpecifica eſt, ex ratione vel cauſa in proœmio aut præfatione poſita non recipit intellectum reſtrictiuum, aut ampliatiuum, ſed proœmium à clara diſpoſitione interpretationem recipit.2.14.33.

Legis conuenire debet, cui legis verba conueniunt. 3.13.9.

Nepotes appellatione filiorum non continet, cùm ſecundùm proprietatis ſermonem in filio verificari poteſt.3.14.18.

Odioſa, ſed rationabilis extendi poteſt. 2.14.56.

Referens nihil operatur, quando non conſtat de relato.2.14.36. Declara ibi num.39.

Referens ſi fiat ampliandi gratia non reſtringitur per relatum.2.14.39.

Teſtatoris aliquibus coniecturis nolentis eo quo ab inteſtato, ordine ſuccedi, repræſentationem impedit. 3.9.45.

Vocantis fratres & eorum liberos, ſeu deſcendentes repræſentationem inducit. 3.8.3. *Sed hoc ibi reprobatur.*

Vna diuerſo iure cenſeri non debet. 1.13.34

Vocans immediatè natos remouet repræſentationem. 3.9.45.

Diſpoſitionem importat ablatiuus abſolutus, præcipuè prolatus ab illo, qui diſponere poteſt. 3.10.27

In diſpoſitione legali tacita vel expreſſa non includuntur nati ex damnato coitu. 2.14.16.

Diſpoſitiones Principum potiùs ad mentem iuris quàm ad proprium commodum referendæ ſunt. 3.13.11.

Diſpoſitum in leges Tauri.	40	*Locum habet in perpetuis vinculis.*	3. 5. 14.
	41		3. 5. 10.
	45		3. 5. 12.
	46		3. 5. 13.

Vno ex æquiparatis intelligendum eſt in altero diſpoſitum. 2.23.10.

Diſtinctio *vultei circa deſcendentium repræſentationem reprobatur.* 2.18.18.

Diuerſitas nominum *continet regulariter diuerſas res, & effectus.* 3.5.1.

Perſonarum aliquarum non ideo aliquando diuerſas continet perſonas. 3.5.16. *Intellige hanc diuerſitatem in ſubſtantia quoque differri debere.* 3.5.18.

Diuiſio *repræſentationis* 1.2. *per totum.*

Totius tractatus. 1.1. *per totum.*

Diuus Auguſtinus *defenditur contra Alciatum.* 2.25.19.

Doctoris *dictum. Vide ſuprà verbo Dictum Legis.*

Dominium *Et poſſeſſio rei à ſocio omnium bonorum communi nomine empta abſque traditione vtrique ſocio quæritur.* 3.18.107.

Quemadmodum ipſo iure in maioratu in ſequentem vocatum vſque in infinitum transfertur, ita & in vinculis perpetuis. 3.5.10.

Dominus *& paterfamilias eſt emancipatus filius, & propriam familiam habere incipit.* 2.10.11.

Donans *Rex non conſiderat affectionem filiorum donatarij, ſed ſeruitium & obſequium vtilis conſeruationi Regni* 3.13.4.

Donatarius *legi donationis, quam agnouit, non parens actione condictitia & vtili in rem tenetur.* 3.12.16. & 18.

Primus donationes à noſtro Rege Henrico Secundo factas purè & irreuocabiliter acquiſiuit, & ceſſat ratio transmiſſionis in liberos. 3.14.37.

Secundus, cui reſtituenda eſt res, decedens ante primum donatarium tranſmittit ad filium, ſecus ſi ex teſtamento reſtitutio eſſet facienda. 3.12.20. *& numero ſeq.*

Secundus cui res donata poſt mortem primi donatarij reſtituenda eſt, habet actionem ad conſequendam rem mortuo primo donatario. 3.14.7. *Et eius heredes, ſi ſecundus ante primum decedat.* 2.4.8. 3.14.8. & 19.

Donatio *eſt contractus nominatus ſecundum Doctores, licent alij negent.* 3.12.2. & 14.

Facta antea à legitimatis per reſcriptum Principis reuocatur. 2.9.14.

Facta per patrem ante adoptionem à filio adoptiuo non reuocatur. 2.8.15.

Facta per patrem filio in poteſtate exiſtenti nulla eſt, & qua ratione 2.23.38. *cum duobus numeris ſeqq. Amplia etiamſi iuramento firmata ſit, ſecundum veriorem opinionem, ibi num.* 41. *Limita primò ſecundum communem opinionem, ſi iuramento firmata fuerit, ibi num.* 42. *Secundò iure Regio vſque ad tertium & quintum bonorum, etſi, vt poteſt, non reuocauerit, morte confirmatur.* 2.23. 48.

Donatio facta per patrem filio in poteſtate exiſtenti inter virum & vxorem donationi facta æquiparatur, & ſic de vna ad aliam valet argumentum. 2.23.44.

Facta per patrem filio exiſtenti in poteſtate tacitam habet conditionem, ſi patri filius ſuperuiuat, alioqnin nulla eſt, & ad patrem reuertitur. 2.23.43. & 44. *Sed reprobatur ibi num.* 47.

Inter virum & vxorem morte donatoris præmorientis & non reuocantis confirmatur. 2.23.45.

Perfecta reuocari non poteſt. 3.19.58. *Limita, niſi ex ingratitudinis cauſa.* 3.19.58.

Donationis *reuocatio cohæret perſonæ donatoris.* 3.19.61.

Donationi perfectæ conditio, aut modus adijci non poteſt. 3.19.56.

Donationem ante patris mortem accipiens filia, &c. Vide infra verbo, Dotem vel Donationem.

Donationes à Rege in perpetuum maioratum facta tractari & cenſeri debent iuxta l. quotiens. 3. *C. de donationibus, quæ ſub modo.* 3.14.7.

Multas & magnas & nobilitatis priuilegia noſter Rex IV. Enricus aliquorum perfidia oppreſſus conceſſit, de quibus latè Doctores. 3.13.1.

Multas & magnas Rex Enricus IV. fecit proceribus ad tuendam Regiam dignitatem. 3.14.3.

Rex Enricus IV. teſtamento ſuo reſtrinxit, ſicuti etiam eadem neceſſitate fecit Ioannes Rex Primus Portugalliæ, ibi num. 4.

Tot ſunt, quot perſonæ, quibus donatur. 3.12.17.

In donationibus dominicis iure hereditario non ſuccedıtur. 3.13.3. *& ceſſat iure communi repræſentatio.* à num. 3.

Feudales ſi ſunt, repræſentatio in eis admittitur, ſi non fuerint, denegant ſecundùm Doctorum diſtinctionem. 3.13.7.

In donationibus Regijs iure hereditario non ſuccedıtur 3.13.3. *Et in eis repræſentatio ceſſat iure communi, ibi, à num.* 3. *Limita iure Regio repræſentationem procedere, ibi à num.* 8. *Sublimita in donationibus à noſtro Rege Enrico II. factis non procedere.* 3.14. *per totum.*

Subſtitutiones procedunt in donationibus. 3.12.1.

Do-

Donator *cum donatario conuenire poteſt in præiudicium illius, cui poſt mortem donatarij res reſtituenda eſt.* 2.4.4. *Sed reprobatur ibi num.* 31.

Donata *filio à patre, mortuo eo, an ad patrem ſuperſtitem reuertantur. Affirmant aliqui* 2.23. *à num.* 38. *Sed defende inter heredes eſſe diuidenda, & ad patrem præcipua non reuerti.* 2,23. *à num.* 44.

Simpliciter à Rege *oppida donata cũ iuriſdictione abſque dignitate, nulla maioratus mẽtione facta, tanquam bona libera inter filios diuidẽnda ſunt.* 3.13.1. *Limita, ſi cum iuriſdictione & dignitate ipſi & eius deſcendentibus in infinitum conceſſa fuerint, nam primogenium tunc conſtitutum intelligitur.* 3.13.2.

Dos *Data filiæ ad nepotes quando pertinet, ipſis acquiritur, non tanquam matris heredibus, ſed auferendo ab auo, & concedendo liberis.* 2.16.78.

Data filiæ conſũpta à marito, conſtante matrimonio, nepotibus in legitimam non imputatur. 2.16.103.

Data filiæ reuertitur regulariter ad patrem dotantem ſoluto matrimonio, licet filia nepotes reliquerit. 2. 16. 76. *Martinus & alij ad nepotes pertinere dicunt, ibi nu.* 77. *& declaratur nu. ſeq.*

Data genero, & ab eo conſumpta in legitimam ſuam vxori imputari, aut ad patri bonorum collationem deduci debet. 2.16.103.

Verificatur in vno nummo, & ſic minimũ ſoluendo promittens incertã dotem liberatur. 1.12.47.

Dotis congruum mulier ſimpliciter nubendo promiſiſſe non cenſetur, niſi id exprimatur. 1.12.47.

Dotis incertæ promiſſio facta ab extraneo valida eſt ſecundùm viri boni arbitrium. 1.12.56. *Sed reprobatur num. ſeq.*

Incertæ promiſſio facta à patre nomine filiæ valida, à filia verò aut altero extraneo nulla eſt. 1.12.39.

Incertæ promiſſionem factam fauore dotis valere opinio Doctorum quomodo intelligenda ſit. 1.12. *à numero.* 39.

Pars aui integra ad nepotes proueniens an ipſis in legitimam imputetur, alij negant, alij veriùs affirmant. 2.16.104. *& num. ſeq.*

Dotem accipiens filia ante patris mortem ſuam legitimam accepiſſe cenſetur, in cuius locum ſucceſſit non ſolùm reſpectu ipſius filiæ, ſed ex ea nepotum. 2.16. 24. *& ſeq.*

Incertã dotẽ promittentẽ vxorẽ maritus ſi cõpellere non poteſt, vt congruam conſtituat, ſibi imputet incertam dotem accepiſſe. 1.12.53.

Matri renunciantis datam nepotes ex propria perſona venientes ad aui ſucceſſionem conferre non tenentur, aliàs ſecùs dicendum eſt. 1.11.16.

Vxorem dotem non tradentem maritus à domo expellere poteſt. 1.12. 53. *Declara num. ſeq. & reproba ibi num.* 54.

Cum vxore non tradente dotem maritus habitare non tenetur, nec ipſi alimenta præſtare. 1.12.50. *Sed reproba. ibi n.* 54. *&* 55.

Omnia bona ſua dare in dotem regulariter mulier intelligitur. 1.12.45. *Sed reprobatur ibi n.*46. *vbi remiſſiuè limitatur.*

Promiſſam fuiſse dicenti probandi onus incumbit. 1.12.47.

Duarenus *& Facbineus reprobantur.* 2.28.25.

Duo *inſolidum poſſidere non poſſunt.* 2.28.14.

Duritia *nouellæ* 89. *cap.* 6. *aliàs cap.* 15. *& Authenticæ; ex complexu. C. de inceſtis nuptijs à Domino Gregorio Lopez Madera defenſa damnatur* 2.14.3.

E

Edictum *De coniungendis cum emancipata liberis eius, qua ratione editum fuerit. lib.* 2. *cap.* 28. *num.* 36.

De coniungendo cum emancipato liberis eius, hodie non eſt neceſſarium, & ceſſat, quicquid Cuiacius dixerit. 2.10.30.2.28.37.

Succeſſorium, vide infrà verbo, Succeſſorium edictum.

Effectus *Omnes qui inde reſultant, ſimul ſublati eſſe dicuntur, impedimento ſublato,* 1.27.1. *Declara ibi n.*7.

Effectus in filijs naturalibus, & legitimis ſimul procedũt in filijs adoptiuis, niſi contrarium fuerit deciſum. 2.8.26.

Emancipatio *Contracta fiducia quomodo fiebat.* 2.1.9.

Sui hæredis nomen, quod eſt iuris ciuilis, extinguere potuit, non filiationem, quæ eſt iuris naturalis. 2.10.20.

Emancipationis & patriæ poteſtatis differentiæ quoad modum, & qualitatem Nouella 118. *ſublata non fuit, ſed quoad effectum tantùm ſuccedendi* 2.10.37.

Solemnia, & formulam videas remiſſiuè 2, 10. 8: 2. 23. 5.

Emancipatione prima, & ſecunda filius in patria poteſtate reuerſus quaſi agnoſcendo patris teſtamentum antea factum rumpebat, ſecus in filiabus, & nepotibus. 2. 10. 9.

Patria poteſtas diſſoluitur emancipatione 2.10.8.

Vnica emancipatione filius olim à Patria poteſtate non exibat, ſed trina opus erat, ſecus in filiabus, & nepotibus. 2. 10. 8.

Vnica hodie apud magiſtratum facta filij à patria exeunt poteſtate. 2.10.10.

Emancipati *Admittuntur à Prætore ad bonorum poſſeſſionem, ac ſi in patris familia manſiſſent.* 2. 10. 19.

Admittuntur à Iuſtiniano ad ſimilitudinem ſuorum. 2.10. 22

Agnationem admittebant. 2.1.12. 2.10.16.

Bona ſua conferre debent, vt cum fratribus ſuis heredibus ſuccedant. 1.11.7.

Decedentes intra deliberandi tempus tranſmittunt reliquum temporis in ſuos heredes 2 2.43.

Filij eſſe deſinunt quoad ius ciuile, & pro extraneis habentur. 2. 10. 12.

Indigent hodie aditione, & ante decedentes ad deſcendentes tantùm tranſmittunt hereditatem ex Theodoſiana, nõ Iuſtinianea cõſtitutione. 2.10.33

In nihilo hodie differunt a filijs, in poteſtate exiſtentibus 2.1 0.26.

Non tranſmittunt hereditate non adita. 2.2.42.

Obſtant minimè nepoti, filius tamen ſuus obſtat, ſi neque ciuili, neque Prætorio iure ſuccedere velint, ideo nepos ex emancipato indiget bonorum poſſeſſione. 2. 10. 35.

Propriam familiam habere incipiunt, & domini, & patresfamilias ſunt. 2. 10, 11.

Succedunt hodie auctoritate Iuſtinianeæ conſtitutionis, nec indigent Prætoris auxilio, ſicut olim. 2.10.29.

Succedunt hodie iure ſuo, nec iunguntur ex edicto de coniungendis cum emancipato liberis eius, nec eo opus eſt. 2.10.30.

Sui heredes non ſunt 2. 10. 13. *Hodie tamen ſecundum Iuſtinianum non deſinunt eſſe ſui heredes, ſed ſuitatis effectus quoad ſuccedendum, & repræſentandum tantùm habere.* 2.10.25.& 38.

Tranſmittere non poſſunt bona parentum. 2.10.14

Vt bonorum partem habeant filij cæteris in poteſtate conſtitutis donatorum, quæ in hæreditate paterna inueniuntur, iniuria eſt, cui & alij à Prætore remedium collationis quæſitum 1. 11. *à numero* 8.

Emancipatis Competit ab inteſtato bonorum poſſeſſio vndè liberi, & præteritis contra paternum vel auitum teſtamentum bonorum poſseſsio contra tabulas 2.10.21.

Contracta fiducia pater naturalis manumiſſoris iure ſuccedebat emancipatis. 2.1.10.2.23.5.

Emancipatis decedentibus ab inteſtato extraneus manumiſſor iure ciuili ſuccedebat, ſi ſine contracta fiducia fuerant emancipati; Prætorio tamen iure pater naturalis tantùm per bonorum poſseſſionem vnde decem perſonis 2.8.11: 2.23.5.

Repræſentationis ius illis datur. 2, 10. *per totum.*

Repræſentationis ius per extenſionis beneficium Iuſtinianus illis conceſſit. 1.6.14.

Ex emancipatis filijs nepotes, etſi auo ſui heredes non ſint, concurrunt cum patruo patres repræſentantes. 2.10.39.

Ex emancipatis Fratribus nepotes ante Anaſtaſium Imperatorem non concurrebant cum patruo non capite minuto ad ſucceſſionem alterius patrui ſimiliter non emancipati. 2.10.10.

Nepotes ex Fratribus emancipatis Anaſtaſij conſtitutio quæ non extat, cum certa diminutione eos admiſit. ibi n. 41.

Iuſtinianus verò ſine ulla diminutione, & æquo iure recepit, ibi num. 42.

Emphyteuſis *Eccleſiaſtica conceſſa pro te ſimpliciter finitur cum primo inueſtito, & ad filios neque heredes tranſit.* 3.17.12. *Contrarium defenditur ibi num.* 13.

Eccleſiaſtica pro te ſimpliciter conceſſa hereditaria non eſt, & ad filios, non vt heredes, tranſit, quibus pater præiudicare non poteſt. 3. 17.14 *Contrarium defenditur ibi num.* 15.

Eccleſiaſtica conceſſa pro te ſimpliciter pertinet ex ipſius natura ad filios, etiamſi de ipſis mentio facta non ſit 3.17.13.

Eccleſiaſtica pro te ſimpliciter conceſſa tranſit ad filios & nepotes heredes; ad extraneos heredes, vel pronepotes non tranſit 3.17.17.

Eccleſiaſtica pro te, & heredibus tuis ſimpliciter conceſſa tranſit ad extraneos heredes ſecundùm vnam opinionem 3.17.18. *cum duobus numeris ſeqq. Contrarium defenditur ibi à num.* 21. *& concordia reijcitur ibi à num.* 22. *&* 23. *Non ad extraneos, ſed ad deſcendentes heredes. ibi num.* 24.25.

Eccleſiaſtica pro te, & filijs tuis conceſſa ad extraneos non tranſit, ſed ad deſcendentes tantùm, licèt heredes non ſint. 3.17.26. *&* 28. *Reproba infra verſic.* 2.

Eccleſiaſtica pro te, & filijs tuis conceſſa repræſentationis iure ſucceditur ſecundùm Doctores ibi num. 27.

*Eccleſiaſtica pro te, & filijs tuis conceſſa tranſit tantùm ad liberos heredes, ibi num.*29. *Et tunc filius poſt patrem ordine ſucceſſiuo admittitur. ibi numero.* 30.

Eccleſiaſtica pro te, filijs, & heredibus, aut pro te deſcendentibus, & heredibus conceſſa ad filios, licèt heredes non ſint, & ad extraneos heredes tranſit ſecundùm communem 3.17. *à num.* 41. *Nihilominus hereditariam defendo, & ad extraneos non pertinere. ibi* 44.

Priuata conceſſa pro te ſimpliciter ad quoſcumque heredes tranſit 3.17.4. *Et in hoc caſu repræſentationi locus eſt in omnibus caſibus, in quibus datur, cum de ſucceſſione ab inteſtato agitur. ibi numer.* 5.

*Priuata conceſſa pro te, filijs, & heredibus ad filios tantùm heredes, & non ad extraneos tranſit, ibi num.*5. *Et in hoc caſu, ſi vltimus poſſeſſor ſpecialiter inter liberos diſpoſuit, ceſſat repræſentatio: aut collectiuo nomine, & tunc ſecundùm communem opinionem repræſentatio procedit. Sed dic adhuc non eſſe ſuos heredes, ſed ſecundùm veriorem ceſſat, ibi n.*6. *Si verò inteſtatus deceſſerit, repraſentatio locum habet, ibi numero* 7.

Priuata conceſſa pro te, tuiſque liberis ſimpliciter hereditaria eſt ſecundum veriorem opinionem. 3.17.10. *Et repræſentatio in hoc caſu procedit, ibi n.*11.

Emphyteuſis Definitio. 3.17.1.

Etymologia 3.17. 2.

Materia remiſſiuè 3.17.3.

In Emphyteuſi an repraſentationis iure ſuccedatur. 1.9.4. *Et diſtinguitur ibi n.*18. *&* 3.17. *per totum. Et quid iure Regio, ibi n.* 48. *vbi duo diſtinguntur caſus.*

Non

Non entis *nulla ſunt qualitates*, 2.2.22.

Et dictio *inter diuerſa apponitur*. 3.17.42. *& declaratur ibi num*. 47.

Ampliatiua, & extenſiua eſt, ibi num.43.

Repetitiua eſt qualitatum praecedentium, & partem praecedentem declarat ibi n.43.

Etiam dictio *eſt caſuum multiplicatiua*.2.23.9.

Exprimit caſum magis dubitabilem, & implicat minus dubitabilem.2.14.23:2.25.13.

Etiamſi dictio *eſt caſuum implicatiua coniungens caſus inter quos apponitur, & augens diſpoſitionem praecedentem*.3.5.8.

Euentu ex dubio caſus *contingens ferendus eſt, vt vtilius patruelibus aliquando ſit in capita ſuccedere propter incertitudinem priuilegij in ſtirpes eos admittentis, quod ipſis frequentius, vtilius eſt*.2.26.88. *& ſeq.*

Euentu rerum ex incerto leges pendere non debent. 2.26.89.

Exceptio *Debet eſſe de regula*. 2.14.38.

Firmat regulam in caeteris omnibus caſibus non exceptis. 2.26.21.

Non remanet in regula, ſed ab ea excluditur, & reſtringit. 2.22.9.

Excluſio *Eſt veluti ſpecies exheredationis*.3.19.23

Vnius eſt admiſsio alterius, regula iſta limitatur 2.14.59.

Excluſa *Filia per ſtatutum à ſucceſſione, eius etiam filij cenſentur excluſi*. 2.16.42.

Perſona media, aut ſublata, per quam, & cuius reſpectu repraeſentatio fit, non poteſt ſequens perſona admitti. 2.16.41.

Radice à ſucceſſione excluſi cenſentur filij ab ea procedentes, tanquam a radice infecta. 2.16.41.

Excluſus *à bonorum poſſeſſione vnde liberi tempore, aut repudiatione admittitur per bonorum poſſeſſionem vnde legitimi, quaſi agnati*. 2.1.18.

Cenſetur qui ſub generalitate excluſionis continetur, licèt expreſſis verbis alicuius legis non excludatur. 2.14.59.

Qui expreſsè nō reperitur, admittendus eſt 8.14.12

Exemplo *minus quàm originali creditur* 2.25.21.

Exheredatio filij *Adſignationem implicitam libertorum continet in alterius fauorem*.3.19.56.

Eſt inducta omni iure, ſcilicet, naturali, gentium, & ciuili, dicto n. 60.

Excludit aliquando ab ijs, quae iure ſanguinis deferuntur, ibi n.23. *& ab alimentis, ibi n*.60.

Facta a patre, qui etiam a patre ſuo praedefuncto exheredatus erat, in ſucceſſione libertorum aui nocet nepoti, licet filius iſte per dictam exheredationem ſuccedendi nullam habeat ſpem, & qua ratione, ibi n.66.*&* 67.

Inepta eſt de rebus alienis. 3.19.5.

Neceſſaria ſit, vt pater extraneos poſſit heredes inſtituere, & qua ratione.1.7.19.

Notam producit, etſi perpetuo filium à bonis non remoueat. 3.19.48.

Non nocet nepoti, & quando noceat circa libertorum ſucceſſionem.3.19.65.

Remouet à ſucceſsione auitorum, & paternorum libertorum. 3.19.n.5.*& à n*.22. *Intellige primò quando pater exheredauerit, ibi n*. 61. *Intellige ſecundò, quando pater poſt auum deceſſerit: nam ſi ante, ab auitis libertis non excluditur, ibi n*. 64.

Remouet à ſucceſſione iurispatronatus libertorum, cùm ſanguinis iure ſuccedatur. Et prima ratio apponitur, & reijcitur.3.19.26. *Secunda ratio aſsignatur, ibi n*.27. *Sed reprobatur. n*.28. *Tertia praeceptorum Salmanticenſium adducitur, ibi à n*.29. *Sed latè conuincitur à n*.32. *Quarta doctiſſimi Praeceptoris mei Franciſci Caldera proponitur, ibi n*.41.*&* 42. *Sed non admittitur à n*.43.*&* 44. *Ratio vera conſideratur, ibi n*.45.

Remouet a ſucceſſione maioratus, alij negant, alij diſtinguunt, ibi n. 25. *& de ratione vide n*. 58. *& ſeq.*

Exheredationis odium comprimi potius quàm interpretatione augeri conuenit.3.19.53.

Veluti ſpecies eſt excluſio, ibi n.23.

Exheredatione *Excluditur quis à iure patronatus, licèt iure ſanguinis tantùm deferatur, ſicuti in maioratibus*. 3.19.57

Non auferuntur quae iure ſanguinis proueniunt. 3.19.4. *Limita, ibi n*.22.

Exeredatus filius *Admittitur ad ea quae iure ſanguinis deferuntur*. 3.16.5.

Conſequitur per mediam perſonam nepotis inſtituti paternam hereditatem, & acquiſita per ſeruos. 319.35. *Et quid è contra ibi n*. 47. *Limita vt non conſequatur bona libertorum patris, ibi numero* 37.

Legitimatus per reſcriptum Principis inofficioſi teſtamenti querelam habet 2.9.15.

Regis regno quoque priuatur. 3.16.5. *Contrarium nihilominus verius eſt, ibi numero* 42. *&* 43.

Sine iuſta cauſa teſtamentum patris, quaſi non ſanae mentis reſcindebat. 1.9.31

Suitatem non amittit ſecundùm veriorem opinionem, licèt alij contrarium defendant. 2.16.60. *& ſeq.*

Experientia *eſt efficax rerum magiſtra*, 3.17.19.

Expreſſio *Illius quod tacitè ineſt, nihil operatur*. 3.9.5:3.10.8:3.11.3. *Intellige primò id quando expreſsio aliquid operari nequit, & daretur ſuperfluitas, alioquin contrarium eſſet dicendum* 3.10.24. *Intellige ſecundò, quando quod exprimitur ineſt ex neceſſitate, ſecus ſi ex voluntate, ibi n*.28. *&* 3.11.19. *Intellige tertiò, niſi alio modo exprimatur quàm quo tacitè ineſt* 3.10.29

Illius, quod tacitè ineſt ſuperflua non eſt, cum exprimatur id quod prius erat tacitum. 3.10.22.

Illius quod tacitè ineſt toleratur ad tollendam dubitationem. ibi 23.

Specialis illius quod generaliter inerat, conſiderabilis eſt 3.10.22.

Ver-

Verbis particularibus facta a lege requiſita non ſufficit, ſi ex claris præſũptionibus deducta fuerit. 1.13.21.

Expreſſum *Dicitur quod ex præſumptionibus, & coniecturis colligitur.* 1.13.13. *Reproba, & dic pro expreſſo tantùm haberi, ibi n.* 21.

Conſecutiuè ſub expreſſo venit. 2.26.81.

Virtualiter ineſt, & ex expreſsis reſultat, ibidem.

Lex quando aliquid requirit, ipſi ſatisfactum videtur, ſi illud ex liquidiſſimis præſumptionibus, & coniecturis eliciatur. 1.13.19. *Reproba n.* 20 *& ſeq.*

Expreſſus, *& non omiſſus dicitur caſus in quo ratio expreſſi militat.* 2.26.80.

Pro expreſſo habetur quod ſub clariorum verborum compendio etiã poteſt comprehendi. 2.26.67

Extenditur *nequaquam renunciatio de vno ad alium caſum.* 2.16.96.

Extenſio *ex identitate rationis comprehenſio potius quàm extenſio dici poteſt.* 1.12.7. 2.14.56.

Fit ad caſum non expreſſum ex identitate vel maioritate rationis, ſi alioquin abſurdum ſequeretur. 1.12.7.

Fit ad caſum fictum ex interpretatione paſſiua. 3.18.31.

Fit de diſpoſitione rationabili, licèt odioſa ſit. 2.14 56.

Fit vbi maior ratio ſit in caſu non expreſſo, etſi materia correctoria, & pœnalis ſit. 1.12.6.

Statuti, vel diſpoſitionis fit, vbi ratio eadem eſt. 1.12.5.

Extenſionem recipit ſtatutum agnationi, & Reipublicæ vtile 3.1.12.

Extraneus *penitus, & eius filij inſtituti æqualiter & eodem tempore ſimul admittuntur.* 3.10.20

Extranei in materia ad eos non tranſitoria appellatione heredum non veniunt. 3.17.23.

Extremum *ad quod in lege Cornelia licèt ſemper deficiat, fictio tamen non deficit.* 2.5.23.

Extrema *duo à quo, & ad quod fictionibus habilia doctrina communis requirens nugatoria & falſa eſt.* 2.5. à n. 21.

Etymologia *Repræſentationis.* 1.4. *per totum.*

Etymologiæ materia tractatur remiſsiuè. 1.4.5

De etymologia cur tractandum 1.4.4.

In etymologia nominum inueſtiganda diligentes fuerunt iuriſconſulti. 1.4.3.

F

Facere *alijs tenetur quod quis vult ſibi fieri.* 3.16.57.

Factum *defuncti, &c. Vide ſupra verbo Defuncti.*

Facto *alterius non tollitur quod ex beneficio legis competit.* 2.16.55.

Facultas *Legis & Principis æquiparantur.* 3.5.7.

Regia ad alienanda, vel hypotecæ ſubijcienda bona iure communi vinculata difficiliùs conceditur quàm priuilegio, vel regia licentia vinculata. 3.5.26. *&* 27.

Regia in quinto reijcienda eſt, in tertio ſimiliter, niſi neceſſaria ſit ad maioratus valorem, ibi n. 25

Facultatem vel priuilegium à ſe conceſſum Princeps ad libitum reuocare poteſt. 3.5.26.

Abſque facultate Regia bona alienari prohibita, & reſtitutioni in perpetuum ex teſtamento vel contractu ſubiecta ob poſſeſſoris delictum non confiſcantur. 3.5.28. *& ſeq. ex Regia tamen facultate vinculata confiſcantur, ibi n.* 31.

In facultate concedenda ad alienanda vel hypotheca ſubijcienda bona maioratus quæ Princeps conſiderare debeat remiſſiuè, ibi n. 27.

Fauonij *dicuntur antiquitus filij vulgo quæſiti.* 2.13. 3.

Fauorabilis *eſt introductio in parentum locum ſuccedere.* 2.26.88.

Fauorabiliores *ſunt nepotes naturales in cauſa teſtamentaria filijs naturalibus.* 2.11.10.

Fauore *alicuius, quod introductum eſt in eius damnum non debet retorqueri.* 2.26.12.

Feudum *Ex pacto & prouidentia, hoc eſt familiare aut hereditarium eſt, licèt alij hanc negent diuiſionem.* 3.18.1.

Ex pacto, & prouidentia illud dicitur, quod alicui pro ſe & ſuis liberis conceditur, nulla heredum mentione facta, ibi. n. 3.

Familiare à filio retineri non poteſt, & repudiari paternam hereditatem ibi n. 105.

Hereditarium dicitur, quod niſi ab eo, qui heres ſit, obtineri non poteſt ibi n. 2.

In dubio hereditarium confertur. 3.16.11.

Regulantur ſecundùm ius commune, niſi aliud in ipſis deciſum reperiatur. 3.18. 22.

Reuertitur ad dominum, & ad alterum ſocium non pertinet, ſocio feudum nomine proprio emente, & ſine filijs decedente. 3.18.105.

Feudorum definitio & materia remiſſiuè 3. 18. 4.

Feuda ſocius omnium bonorum proprio, & non cõmuni nomine pecunia communi acquirens ſibi tantùm acquirit, eorum tamen fructus communicantur. 3.18.105.

Ad feuda rectè procedit argumentum de operis libertorum. 3.17.39. *&* 41.

In feudis *Adoptiui filij regulariter non ſuccedunt,* 2. 8. 9.

Auunculo, matertera, & amitæ non ſucceditur in feudis, niſi nominatim in inueſtitura comprehenſum fuerit. 3.18.17.

In feudis conceſſis ad inſtar allodij duplici coniunctione, ſeu vinculo munitus præfertur habenti tantùm vnum n. 3.17.12.

Deſcendentes aſcendentibus in infinitum repræſentationis iure in feudis ſuccedunt. 3.18.15.

In feudis familiaribus, ſiue ex pacto & prouidentia emptis pecunia communi, domino ſciente, inter fratres ſucceſſio eſt. 3.18.106.

In feudis familiaribus, ſiue ex pacto & prouidentia filius non poteſt eſſe heres primi inueſtiti, niſi per mediam patris vltimi poſſeſſoris perſonam ibi n. 116.

In

I N D E X.

In feudis ſamiliaribus, ſiue ex pacto & prouidentia repræſentatio an ſit, opinio affirmatiua apponitur ibi a n. 21. Limita in feudo quod iure primogenituræ vni tantùm deſertur, ibi n. 25. Sed reprobatur ibi n. 26. & 27. Opinio tamen negatiua defenditur ibi à n. 28.

In feudis hereditarijs ad ſuccedendum ſufficit, vt ſit heres primi inueſtiti per mediam perſonam, licèt non ſit heres vltimi poſſeſſoris. 3.17.9. & 112

In hereditarijs heres qui eſt primo inueſtito & vltimo poſſeſſori præfertur illi qui tantùm eſt heres primo inueſtito ſecundùm Cephalum ibi n. 11. ſed reprobatur num. ſeq.

In Hereditarijs repreſentatio locum habet. 3.18. 5. amplia etſi ab inteſtato ſucceſſurus culpa careat, vt vltimo poſſeſſori heres non ſit, ibi n. 6. Limita primò in nepote ex fratre conſanguineo, qui cum patruo vtrinque coniuncto non concurrit ſecundum aliquos 3. 18. 7. Sed contrarium vt veriùs defenditur ibi à n. 8. Limita ſecundò, vt procedat ſecundùm aliquos, quando agitur de ſucceſſione aui, vel patrui, ibi n. 13. Sed declaratur n. 15. Limita tertiò, vt vltra filios fratrum ceſſet repræſentatio ibi n. 16. & 19.

In feudis maioratus iure relictis omnia quæ in maioratibus locum habent, obſeruari debens. 3. 18. 27. & ſic repræſentatio procedit, 3. 13 6.

Primo inueſtito ſuccedítur. 3.18.9.

Proximior ſuccedit non extantibus fratribus neque filijs fratrum defuncti. 3.18.14.

Stipulari in feudis eſt ſamiliare. (Agnatum gnatis. 3 18.100. Fratrem fratribus ibi. 99 Matrem filijs. ibi num. 98. Patrem emancipatis filijs ibidem. Sed reprobantur ibi à n. 101

Succedere qui deſiderat debet eſſe deſcendens a primo inueſtito, aliàs non ſuccedit. 3.18.18.

Feudatarius liberto æquiparatur. 3.18.39.

Fictio Cadit ſuper illis, quæ in ſpecie, & in genere impoſſibilia ſunt æquitate dictante. 1 12.22.

Cauſa remota eſt repræſentationis ſecundùm aliquos. 1.6. a n. 13.

Cauſam non ſolùm iuſtam, ſed etiam neceſſariam deſiderat, 2.2.10.

Ceſſat nequaquam in lege Cornelia, licèt extremum ad quod ſemper deficiat. 2.5.23.

Ceſſat vbi æquitas repugnat. 1.12.12.

Denegatur a lege quoties in ſpecie, & in genere impoſſibilis eſt. 1. 12. 21. Sed reprobatur ibi num. 22. & 26.

Fit plerunque de impoſſibili ſecundùm naturam & contra veritatem, & nihilominus pro veritate habetur. 1. 12. 26. Alij negant. 2.2.24.

Induci non poteſt, niſi quando lex fingit. 1.6.7.

Non, ſed veritas in verbis fideicommiſſorum interpretandis ſemper eſt attendenda. 3.7.19.

Operatur idem in caſu ficto quod veritas in caſu vero. 2.8.24.

Vt qui in vtero eſt pro nato habeatur, non tantùm fauore patris, ſed etiam reipublicæ fuit introducta. 2.2.9.

Fictionem extrema duo habilia à quo, & ad quod requirentem communis doctrina dicens nugatoria, & falſa eſt. 2. 5. a n. 21.

Fictione legis pro natis habentur qui in vtero ſunt 1.12.24: 2.2.9

Fictiones plures in vna re, eodemquè ſubiecto concurrere non poſſunt 1. 12.31: 3.14. 19. Sed reprobatur 1.12.33: 2.8.11. & 31.

Fictus et imaginarius dicitur filius adoptiuus. 2.8.3

Fingere quod filius in annos patris intret contra naturam eſt. 3. 14. 45.

Fideicommiſſaria ſubſtitutio vltimo decedenti facta reciprocam inter heredes, fideicommiſſariam in tota hereditate inducit. 3.9. 12.

Fideicõmiſſarius adoptionis commento non excluditur, neque in poteſtate debitoris conferri debet vt hoc fiat 2.8.8.

Decedens ante conditionem non tranſmittit in heredem ſpem fideicomiſſi. 3.14.8

Amplia etiam ſi heres ſit ſuus filius 2.30.32. Limita niſi de contraria teſtatoris voluntate conſtiterit, cum tranſmiſſibile fiat, quod non eſt tranſmiſſibile, ibi n. 33. Amplia limitationem in voluntate etiam coniecturata, vbi remiſſiuè de pluribus coniecturis dicitur ibi n. 33.

Particularis dicitur ille cui legatum reſtituendum eſt. 3.12.18.

Repræſentationis iùs prætendere nequit, niſi de vocatorum ſit numero. 3. 7. 5.

Vniuerſalis dicitur ille cui hæreditas reſtituenda eſt. 3. 12 18.

Fideicommiſſum conſtitui nequit in contractibus. 3.12.13.

Cum onere ſimplici anniuerſarij, & cæteros redditus à fideicommiſſario percipiendi habet vim maioratus ſecundùm aliquos. 3.3. 2. Alij rectius contradicunt ibi n. 3. Limita niſi etiam clauſula ſit de non alienando bona nec eorum partem, ibi n. 5. Et tunc iuxta regulas maioratus eſt interpretandum ibi n. 6.

Dictum ita qua ratione ſuerit. 3. 7. 2.

Obligare primus inſtituit Auguſtus Imperator ibid.

Perpetuum ceſſat vltra quartum gradum. 2.29.8. Limita, niſi de contraria teſtatoris voluntate conſtiterit, 2.29.10.

Quid ſit. 3.7.1.

Relictum à quocunque debitore regulariter valet. 3.18. 69. Intellige ſi tempore, loco, cauſa, aut alio modo vtilitas aliqua ſit, alioquin nullum eſt, ibi n. 77.

Relictum ſub conditione, ſi ſine liberis deceſſerit, expirat, ſi grauatus deceſſerit cum liberis, etiam ſi iſti abſtineant, vel repudient hereditatem. 2.27.6.

Tractum temporis in infinitum quando habet, conſequitur qui natus ſit tempore quo fideicommiſſi dies cedit. 2.2.30.

Fi-

Fideicommiſſi in ſucceſſionē tempus conditionis euentus attenditur, an quis proximior ſit. 3.9.27 *declaratur, ibi n.* 30.

Fideicommiſſum alicui relictum, qui poſtea monachus factus eſt, vt alteri reſtitueret, ſi ſine filijs deceſſerit, monaſterium bonorum incapax retinere non poteſt. 2. 17.6.

Ad fideicommiſſum admitti alius non poteſt quàm qui exiſtentis conditionis tempore ſuperſit. 3.9.4.

Ad conſequendum ſufficit talē quem eſſe qualis eſſe debeat, quando dies relicti cedit. 2.2.29.

In fideicommiſſum hereditatis non aliud venire ſolet, quam quod fuit hereditatis. 3.18.60..

Ex fideicommiſſa cognationi, ſeu familiæ relicto coniectura elicitur, vt ante conditionis euentum decedens in liberos tranſmittat 2.30.34. *Amplia, vt id etiam inter tranſuerſales procedat.* 2.30.35. *Quod rectiùs attenta lege Partita locum habet, ibi n.*36.

Fideicommiſſa familiæ relicta ſunt conditionalia, & ad ea admittuntur etiam nati vel concepti poſt mortem teſtatoris, licet alij contradicant. 3.7. n.25.

Fideicommiſſorum. & legatorum plures differentiæ remiſſiuè dicuntur. 3. 7. 2. *differentiæ iſtæ ſublatæ primò fuerunt ab Imperatore Iuſtiniano ibi n.*3. *Sed nomen adhuc antiquum retinent fideicommiſſa, ibi n.*4.

Fideicommiſſorum verbis interpretandis non fictio, ſed veritas ſemper eſt attendenda. 3. 7. 19: 3.11.12.

In fideicommiſſis relictis *perpetuò; & in maioratibus ex coniecturata teſtatoris voluntate decedens ante diem tranſmittit in liberos ſuos.* 2. 30. 38.

Familiæ proximus ſecundùm ordinem ſucceſſionis ab inteſtato ſucceditur. 3.11.4.

Familiæ purè illi tantùm vocantur qui teſtatoris mortis tempore fuerunt. 2.2.4.

Familiæ repræſentatio an procedat, affirmat communis opinio. 1.9.2. *& latiùs* 3.7. *à n.* 9. *vſque ad* 13. *amplia etſi fideicommiſſum ex contractu ſit relictum.* 1.9.3. *Limitationes. Vide infra verbo, Repræſentatio. Principalis contraria ſententia vt in huiuſmodi fideicommiſſis repræſentationi locus non ſit, ſecundum veriorem opinionem affirmatur.* 1.9.17. *& latiùs defenditur.* 3.7. *a n.*14. *Et limitationes huius opinionis vide infra verbo Repræſentatio.*

Familiæ ſucceditur eodem, quo ab inteſtato ordine. 3. 7. 9. & 43.

Familiæ ſucceditur ſanguineo, & non hereditario iure. 1. 9. 3.

Perpetuò ex admiſſa repræſentatione in aliqua parte teſtamenti iure communi in alia ex identitate rationis per extenſionem admittenda eſt. 1.13.27.

Sub conditione ceſſat tranſmiſſio, ſi ante conditionem quis decedat; quod rectius de repræſentatione minus fauorabili dicendum eſt. 3.7.36.

Sub euentu futuro incerto nepos poſt aui mortem conceptus patrem repræſentat. 3.9.26.

Sub nomine collectiuo an repræſentatio procedat, Doctores communiter affirmant, & limitant: alij veriùs negant, & limitant. Vide infra. verbo, Repræſentatio.

Teſtatori, & nō illi qui reſtituere tenetur 2.16.74

Vulgariter tantùm, & prima aditione extinguitur fideicommiſſum. 3.7.44.

Teſtatoris affectio principaliter attenditur, 3.7.15

Verba naturaliter non accipienda. 2.2.8.

Voluntas quæcumque precaria coniecturata ſufficit, quæ verbis prædominatur, 3.18.70.

Fiducia *contracta emancipatio quomodo fiebat.* 2.1.9.

Filia *excluſa à ſtatuto propter maſculos, ante dotationem ab eo præſeruatam decedens ad heredes ſuos non tranſmittit.* 3.1.19.

Renuntiaſſe videtur in dubio proprio & filiorum nomine, etſi filiorum mentio facta non ſit, & diſpoſitio ſit taxatiua. 2.16.37.

Renuntiaſſe videtur ſub conditione illa tacita, ſi ad eam hæreditas deferatur. 2.16.54. *& num.*71.

Renuntians hereditati paternæ futuræ, partem facit in legitimæ computatione. 2.16.69.

Renuntians hereditati paternæ futuræ, prætεriri impune non poteſt à patre teſtante, licèt aly affirment. 3.16.69.

Renuntians hereditati paternæ futuræ, ſuperuiuens patri nepotibus obſtat. 2.16. *à num.*11. *Et limitatur ibi à num.*16.

Succederet ex propria, & non ex paterna perſona, ſi ſexus repræſentaretur. 1.12.61.

Filiæ renuntiatio *coheredibus prodeſt, quibus accreſcit.* 3.16.12.

Habet vim pacti, & parit exceptionem patris heredi vniuerſali, cui mater tacitè donaſſe cenſetur. 2.16.13.

Nepotibus non obſtat, quando alij liberi non ſuperſunt, ſed tantùm tranſuerſales. 2.16.18

*Nepotibus non obſtat, quando filia ſimpliciter propter ſe, & non in alterius contemplationem renuntiauit, ibi, num.*19

Filiæ dos data ſoluto matrimonio regulariter ad patrem dotantem redit, etſi filia nepotes reliquerit. 2.59.76. *Martinus verò & aly ad nepotes pertinere dicunt ibi, num.*77. *& declaratur nu. ſeq.*

Filia renuntianti ſucceſſio defertur ex tempore mortis paternæ, nec renuntiatio delationem impedit. 2.16.69.

Filia renuntianti ſuperuiuenti patri pars hereditatis competens fratribus ſuis accreſcit, & ad filios non tranſmittitur. 2. 16.11. *Et limita ibi à numero* 16.

Filiam propter maſculos excludens ſtatutum aut maioratus neptem ex filio an comprehendere cenſeatur. 1.12. *à num.*4.

Filiatio *& ætas eſt quid perſonaliſſimum, & non* tran-

tranſmittitur. 3.14.44.*&* *num.*46.
Filiationem *quæ eſt iuris naturalis, emancipatio extinguere non potuit, nomen tamen ſui heredis, quod eſt iuris ciuilis, potuit.* 2.10.20.
Filius *adoptiuus, Vide ſup.verb.Adoptiuus filius.*
*Agnotus eſt patri.*2.1.2.*&* *à num.*5.
*Bona aduentitia non omnia, ſed aliqua patri acquirebat,ſed hodie nulla,niſi tantùm quoad vſufructum.*2.19.32.
*Capere hereditatem non dicitur mortuo patre, ſed dominium continuare.*1.7.18.
*Conditionis melioris eſſe non debet quàm pater, ſi viueret.*2.26.91.
*Coniunctus cum patre præfertur patruo in portione patris.*3.9.18.
*Damnati de crimine maieſtatis caret iuris repræſentationis.*3.18.20.
*Dominus quodammodo eſt bonorum patris adhuc viui,poſt cuius mortem liberiorem tantùm eius bonorum adminiſtrationem accipit.*1.5.10:1.7.15
Emancipatus. Vide verbo Emancipatus.
*Et mater ſunt vno eodemque perſona.*1.7.21.
Ex damnoto coitu. Vide infra verbo, Nati ex damnato coitu.
Et eius nepotes vocati intelliguntur ordine ſucceſſiuo ſecundùm vnam opinionem, ſed ſecundum verom omnes ſimul ſuccedunt. 3.10.13.
Et pater fictione iuris ſunt vna, & eadem perſona, quia vere, & realiter ſunt diuerſæ perſonæ, 1.6.4.*&* 18.
Exheredatus conſequitur per mediam perſonam nepotis inſtituti paternam hereditatem, & acquiſita per ſeruos, 3.19.15. *Limita, vt non conſequatur bona libertorum patris, ibi n* 37.
Ex illo qui, ſi ſupereſſet, non erat ſucceſſurus, ad repræſentationem non admittitur. 2.20.7.
Ex matrimonio clerici maiorum ordinum inito cum ſoluta ſeruus fit Eccleſiæ, 2.14.61.
Ex matrimonio clerici maiorum ordinum inito cum ſoluta patri non ſuccedit, matri vero ſic, & qua ratione. 2.14.61.
Ex patre qui aliàs ad maioratum erat admittendus, licèt ex accidenti non poſſit, in maioratibus Hiſpanorum ſuccedit, 2.20.7.
Filiusfamilias *cur ita vocetur.* 1.7.17.
*Familias quidquid acquirit patri acquirit,*2.10.1: 2.23.1. *Limita in bonis caſtrenſibus, quæ filio tantùm acquiruntur, & de quibus teſtari poterit.* 2.23.2.
Formam à patre, materiam à matre in generatione ſuſcipit, 1.1.20: 1.7.8.
Heres eſſe non poteſt primi inueſtiti in feudo familiari, niſi per mediam perſonam patris vltimi poſſeſſoris. 3.18.116.
Illius qui teſtatori ſuperuixit, patris defuncti locum non ingreditur. 3.9.31.
*Incapacis iure repræſentationis nõ ſuccedit.*2.1.28
In caſu l. ſi qua illuſtris, 5.*C. ad Senatuſconſul. Orfic. non eſt incapax ſucceſſionis matris illuſtris,* 2.14.58.
Ingreditur locum, & gradum matris, & nihilominus ex propria perſona, & non ex perſona matri ſuccedit, & tunc pactum matris filio non nocet, & impugnare poteſt, 2.16.99. *&* *ſeq.*
Ingreditur locum & gradum patris, eiuſque perſonam repræſentat. 3.18.32. *Etiamſi pater ciuiliter mortuus ſit.*1.10.12, *Limita niſi pater defuncto ſuperuixerit.* 3.9.31.
*In locum, & gradum matris admittitur, & ſuccedit auo ex legis beneficio.*2.16.55.
Inſtitui poteſt purè, aut ſub poteſtatiua conditione, nepotes verò, & deinceps perſonæ ſub omni conditione poſſunt, et de ratione differentiæ remiſſiuè, 2.18.6.
Inſtitutus à patre, & ante tabularum aperturam decedens in liberos ſuos tranſmittit. 2.2.38.
Legitima priuatur patris votum ſuſcipiens, ſi non adimpleat. 3.16.39.
Legitimatus. Vide infra verbo, Legitimus, & Legitimatus.
Matris per ſtatutum excluſæ à ſucceſſione ſimiliter excluditur. 2.1.29.
Naturalis quo ratione ab inteſtato admittatur ad ſextantem, & nepos naturalis ad nihilum admittitur. 2.11.21. *Cætera quo ad naturales filios vide infra verbo, Naturales filij.*
*Natus ante dignitatem aut regnum a patre acquiſitum præfertur ſecundogenito poſt dictam acquiſitionem ſecundum multos Doctores.*2.5.5. *Sed reprobatur ibi n.*26.
Filius *poſt decem menſes quoad Iuriſtas pro filio non habetur.* 2.2.2. *In vndecimo verò natus legitimus eſt ſecundùm aliquos, ſed nihilominus reijciendus eſt, ne anſa detur delinquendi, & quod frequentius accidit attendendum eſt, ibi n.*3
*Pars patris ſeparata ad Ariſtotele vocatur.*1.6.18: 1.7.2.*&* *n. ſeq.* 2.19.12.
Patri certus dicitur per matrimonium præſumtione iuris 2.13.21.
Patroni. Vide infra verbo, Liberi Patroni.
Patrui repudiantis qui, ſi non repudiaſſet, cum nepotibus ex fratibus erat ſucceſſurus, an concurrat cum patruelibus. Affirmatur. 2.28. *a n.*1. Reprobatur *veriùs ibi a n.*28.
Perduellis. Vide infra verbo Perduellis filius.
Perſona eadem patris verè, & propriè dicitur quoad ſucceſſionis effectum. 1.6.19.
Primogenitus ante maioratum acquiſitum natus in eo ſuccedit excluſo nato poſt maioratus acquiſitionem. 2.5.27.
Priuandus eſt quinto, & non tertio propter neglectam patris voluntatem. 3.16.36. *Declara ibi numero* 37.
Procreatus ex quocunque coitu à Principe legitimari poteſt, dummodo qualitas, & nota illa exprimatur. 2.14.69.
Proximior nepote eſt vno gradu. 1.8.2: 2.1.2.
Punitur nequaquam ob patris delictum in diuinis literis, & qua ratione in aliquibus caſibus aliquando

quando puniatur. 2,16.27. & ſeq.

Quicquid acquirebat, patri acquirebat. 2. 10.1: 2. 23.2: 3.17.34. Limita in bonis caſtrenſibus, quæ filio tantùm acquiruntur, & de quibus teſtari poterit. 2.23.2.

Repræſentet vt patrem naturale eſt; quod pater verò filium repræſentet eſt impoſſibile. 3.10.13.

Repræſentat matrem, etſi mater filios in poteſtate non habeat, neque ſuos heredes. 1. 7.20.

Repræſentat patrem nullo modo, quando qualitas patris à ſtatuto requiſita non eſt in filio. 2.20.8.

Repudians nõ admittitur ab inteſtato ad ſucceſſionem cognatorum, ſed legitimorum iure. 2.1.19: Hoc tamen reprobatur ibi n.ſeq.

Retinere non poteſt feudum familiare, & repudiare paternam hereditatem. 3.18.114. & ſeq. Et ratio huius ſententiæ aſsignatur ibi n. 116. Et alia reijcitur. n.117.

Spurius. Vide infra, verbo Spurius.

Succedit in gradum patris. 1.6.3. & n 12. Imò non in gradum, ſed in locum patris ſuccedit. 1.6. 17: 1.12.14. & n.63. Si pater de medio ſublatus fuerit. 1. 11. 2. & n. 6. vbi hoc declaratur.

Virtutis, vel vitij alicuius apud diuinas litteras aliquando quis vocatur. 2.14.26.

Vel filia excluſa, &c. Vide ſupra verbo Excluſus, & verbo Excluſa.

Vnicus ex patrono, & ex altero patrono duo filij æqualiter admittuntur od libertorum ſucceſſionem. 2. 15. 18.

Vocatus ordine ſucceſſiuo per vulgarem ingreditur locum patris defuncti. 3.9.19.

Votum patris independenter ab hereditate adimplere promittens compellitur adimplere. 3.16.39

Vulgo quæſitus vide infra, verbo Vulgò quæſitus.

Filij caro eſt caro patris, & quomodo intelligendum eſt, & exemplo declaratur. 1.7.10. & n.11

Emancipati non petentis portio deficiens nepotibus ex eo tantùm, & non alijs accreſcit 2.28.40.

Exheredatio qua ratione neceſſaria ſit, vt pater extraneos heredes inſtituere poſſit. 1.7.19

Familias militis ab inteſtato decedentis bona caſtrenſia pater poteſtatis iure tanquam ſua, & non tanquam legitimam hereditatem occupabat. 2.1.8: 2.23. 3.

Hereditas filij defertur tantùm parenti proximiori. 2.19.6. & n.7.

Filij loco habetur monaſterium. Vide infra verbo Monaſterium.

Filij Repreſentationi locus eſt, quando alioqui minus dilecti magis dilectis in ſucceſſione fideicommiſſi tranſuerſalis a teſtatore anteponuntur, ſecundùm aliquos. Sed reprobantur. 3.8.2.

Filio emancipato ſimpliciter pater Prætorio iure ab inteſtato ſuccedebat. Contracta tamen fiducia ure ciuili ſuccedebat 2. 23.5.

Filiofamilias aliquando, ſeruò etiam aliquando monachus comparatur, prout monaſterio vtilius fuerit. 3.17. 14. & 15.

Filium aduerſus qui tutior eſt, tutior erit aduerſus ex eo nepotes. 2.16.59. & 60.

Filium relinquens non dicitur mortuus. 1.7.12.

Ex filio, aut filia renunciantibus an nepotes auo ſuccedant, & cum patruis concurrant, & duo diſtinguuntur caſus. 2.16. à n.9.

Matrimonium contrahente, & ſuitatem amittente nepotes gaudent apud nos repræſentationis beneficio, ſicut apud Romanos deſcendentes per lineam fœmineã, qui etiam carent ſuitate. 2. 11. 30

Filij ex patrono vno excludunt nepotem ex altero patrono in tutela liberti. 3. 19.13.

Fratrum præferuntur patruis magnis, & inter ſe in ſtirpes ſuccedunt ex generali ratione, vt filij fratrum in locum ſuorum parentum ſuccedant. 2.26.18.

Fratrum ſuccedunt ex eadem ratione cum patruo proximo tantùm; vel cum patruelibus ſolis in ſtirpes, & vt patruos magnos excludant, etiamſi Iuſtinianus ſpecialiter non cauiſſet. 2.26.39.

Fratrum vterinorum, ſiue conſanguineorum in ſtirpem ſuccedunt vna cum patruo ex vno tantùm latere defuncto coniuncto. 2.22.1. Hoc ita intelligendum eſt, vt in bonis à patre conſanguinei, in bonis verò à matre profectis vterini, in ceteris bonis ſimul, & æqualiter ſuccedant, ſiue vnus, ſiue plures ſint. 2. 22. 2. & num.ſeq. Sed reprobatur ibi à n.5. Quia vterini, vel conſanguinei tantùm inter ſe, vel nepotes ex prædefuncto fratre vterino vnà cum patruo conſanguineo in omnibus bonis, non adhibita bonorum ſeparatione æqualiter ſuccedunt. Iure tamen Regio prima ſententia approbatur ibi n.28.

Fratrum vtrinque coniunctorum patres repræſentantes excludunt patruum ex vno tantùm latere in alterius patrui ſucceſſione. 2. 21. a n.1. Amplia primò in omnibus bonis tam paternis, quam maternis, ibi n.7. Amplia ſecundò, in retractu, ibi n. 8. Limita primò in feudis. 2.21.9. Amplia limitationem in feudo non modò ex pacto, & prouidentia, ſed etiam in mixto, ibi n.10. Limita ſecundò in ſtatuto excludente cognatos, & agnatos tantùm admittente, ibi n. 11. Limita tertio in noſtris maioratibus, ibi n. 12.

Gaudent bonis, & hereditate parentum, non verò è contra 2.19 4

Naſcuntur non tantùm parentibus, ſed etiam reipublicæ. 2.7.1

Patrui mei, id eſt, patrueles mei perſonam patris non repreſentant ad concurrendum cum altero patruo meo ſuperſtite in hereditate mea, quia à patruo excluduntur 2. 24. a n.1. Amplia primo etſi patruus ex vno tantùm latere, patrueles verò ex vtroque coniuncti ſint defuncto, ibi n.4. & 5. Amplia ſecundo, etiam ſi lege municipali ſecundùm ius canonicum gradus computetur, ibi n.5. Amplia tertiò, vt procedat in omnibus bonis nulla bonorum facta diſtinctione, ibi num.6. Amplia quarto in tutelis, & retractibus. ibi n.7

Li-

Limita in noſtris maioratibus, dicto numero. 7.
Filij ſpirituales dicuntur diſcipuli. 2.17.3.
Spirituales dicuntur qui ad ſacrum fontem, chriſma, & cathecisſmum ab alijs tenentur. 2.7.1.
Spirituales dicuntur, qui ad ſacramentalem pœnitentiam admittuntur, ibid. vbi dicitur inter iſtos agnatio ſpiritualis contrahi.
Superſtites vt parentibus ſint, paternum votum eſt. 2.19.3.
Filiorum appellatione deſcendentes omnes in infinitum continentur etiam inter tranſuerſales. 2.29.23. numero 24.
Appellatione filia continetur. 2.13.26.
Appellatione nepotes regulariter tam ciuili quàm diuino iure continentur. 2.11.9: 3.1.8. Intellige primò per interpretationē iuſtam. 2.1.17: 3.1.28. Intellige ſecūdò, quādo ratio quæ in filio, in nepote quoque verſatur. 3.1.9. Intellige tertiò, vbi diſpoſitio nepotibus fauorabilis eſt, aut de nepotum cōmodo tractatur. 3.1.9: 3.14.14. cum duob. ſeqq.
Appellatione non continentur carentes qualitate quæ à lege, ſiue ſtatuto requiritur in filijs. 1.12.59.
Appellatione non continentur ex propria & ſtricta interpretatione. 3.1.28.
Appellatione non continentur in filiorum præiudicium. 3.14.18.
Appellatione non continentur in materia exorbitante. 2.23.7. & 26.
Appellatione non continentur, quando voluntas legis vel teſtatoris repugnat. 2.11.18.
Appellatione non continentur, vbi diſpoſitio ſecundū proprietatē in filijs verificari poteſt. 3.14.18.
Appellatione non continentur verè & naturaliter, ſed fictè & interpretatiuè. 3.14.17.
Filiorum duodecim numerus excuſabat non ſolùm à perſonalibus, ſed etiam patrimonialibus muneribus parentes, etſi alij à perſonalibus tantùm excuſare affirment. 2.7.8. & num. 9.
Duodecim numerus proficit matri, viuo adhuc patre. 2.7.19.
Generation. num mater magis quàm pater contribuat. 1.7.23.
Legitima debetur iure naturali, ſed alij iure ciuili, ratione tamen naturali deberi dicunt. 3.5.20.
Legitima iure Regio ſunt omnia bona excepto quinto, de quo ad libitum pater diſponere poteſt. 3.5.24.
Legitima tolli in totum à Principe non poteſt, ibi num. 22. Alij tamen affirmant, ibi num. 23.
Legitimæ quantitas vel taxatio eſt iuris ciuilis, ibi numero 21.
Legitimorum & illegitimorum differentiam natura non cognouit. 2.14.9.
Numero certo qui grauantur, & matrimonij iugo ſe ſubmittebant priuilegijs, prærogatiuis ac præmijs condecorabantur. 2.7.6.
Ratione immunitas conceſſa reipublicæ fauorabilis eſt. 2.7.13.
Species quoad repræſentationis materiam octo ſunt. 2.1.1.
Vterinorum vel conſanguineorum differentiam ſuſtulit Iuſtinianus. 2.22.15.
Filijs obſtat pater præcedens. 2.28.11.
Spiritualibus debentur alimenta. 2.17.2.
Spiritualibus debentur ſucceſſiones hereditariæ ſecundùm aliquos, contrarium verius eſt, dicto n. 2.
Filios alendi & conſeruandi obligatio parentum naturalis eſt. 2.19.3.
Diligere plus quàm nos metipſos natura induxit. 2.19.2.
Habentes in vrbe Romana tres, in Italia quatuor, in prouincijs quinque à tutelis & curis immunes erant. 2.7.7.
Relinquens moriens aliquo modo mori non dicitur. 2.19.12.
Romanis licitum non ſolùm vendere, ſed ad libitum occidere. 2.10.2. & num. 3. Et qui hac occidendi facultate conceſſa apud eos & alias nationes vſi fuerint, ibi num. 5. & 6.
Succedere in patris ſui locum leges aliquæ dicentes intelliguntur. 1.6.12.
Vltra fratrum repræſentatio in tranſuerſalium ſucceſſione non datur, & cur diuerſum in deſcendentium ſucceſſione. 2.29.1. cum duobus ſeqq. Amplia primò procedere in perpetuis & indiuiduis fideicommiſſis ſecundùm veriorem iuris cōmunis opinionem. 2.29.6. & 7. Amplia ſecundò, in noſtris maioratibus ſecundùm aliquos, ibi à n. 12. vſque ad 18. Sed reprobatur ibi à num. 19.
Filijs exheredatis, & patri præterito, querela contra teſtamentum pendet, cum filij cauſam ſuam agunt, ſed victis competit patri querela contra teſtamentum filij defuncti. 2.16.9.
Finalis cauſa eſt ad cuius gratia cætera fiunt. 1.8.1.
Repræſentationis eſt æqualitas reſpectu ſtipis. 1.8. per totum, præcipuè num. 7.
Fiſco addicuntur omnia bona inceſtum committentis. 1.14.24.
Fœmina deſcendens à filio de linea maſculina dicitur ſecundum aliquos, & eſt controuerſum. 1.12.19. & num. 71.
Dicitur mas imperfectus ſecundum Philonem. 1.12.28.
Dicitur mas læſus ſecundùm Ariſtotelem & Galenum, ibi num. 27.
Dicitur mas mutilatus ſecundùm eoſdem Ariſtotelem & Galenum, dicto num. 27.
Dicitur mas occaſionatus ſecundùm Diuum Thomam, ibi num. 28.
Fœminam eſſe maſculum in genere & in ſpecie eſt impoſſibile. 1.12.21. Sed reprobatur ibi num. 27.
Fœminæ commutantur aliquando in mares, imò & frequentiùs: rarò aut nunquam ex maribus fœminæ fiunt ſecundùm Philoſophos, Medicos, Theologos, & Iuriſtas. 1.12.28. & num. 29.
In poteſtate ſua filios non habent. 1.7.20.
Proximiores regulariter excludunt à ſucceſſione maioratus maſculos remotiores, niſi ipſæ expreſsè vel per coniecturas excluſæ fuerint. 1.12.7.

Repræſentant matrum perſonas. 1.7.20.

Suos hæredes non habent, ibidem.

Fœminas dotatas propter maſculos excludens ſtatutum continet capita duo, vnum fœminarum excluſiuum, alterum maſculorum incluſiuum. 3.1.26. *Sed reprobatur ibi n.* 27. *in fine. Continet nepotes ex filio, excluſa amita* 3.1.18. *Amplia primò etiamſi filia monaſterium ingrediatur, ibid. Amplia ſecundo, vt ſufficiat à quocunque ex vocatis dotari, ibi n.* 19. *Intellige principalem ſententiam, quando in pari, ſecus ſi in diuerſo gradu ſint filij.* 3.1.4. *Limita quando agnationis fauore fuit, nam tunc remotiores maſculos admitsit, ibi n.* 4.

Fœmineum *ſemen an in generatione neceſſarium ſit.* 1.7.21. & 22.

Forma *repræſentationis eſt in deſcendentibus, vt patre de medio ſublato, filius in eius locum ſuccedat.* 1.10.3.

Franciſcus Caldera *magiſter meus laudatur.* 3.19.4

Hottomanus reyeitur. 2.1.6.

Frater *coniunctus nominatim an impediat, ne locus ſit ſubſtituto per vulgarem.* 3.9.21.

Conſanguineus, hoc eſt, ex eodem patre admittitur ab inteſtato vna cum patre iure communi ad fratris hereditatem. 2.21.4: 2.23. *à n.*29.

Eſt quaſi ferè alter. 3.7.17.

Et eius filij excluduntur per patrem defuncti à ſucceſſione prædefuncti fratris iure Regio. 2.23.49.

Et eius filij vocati à teſtatore ſimul omnes ſuccedunt. 3.10.19.

Et eius liberi, deſcendentes, ſeu de familia vocati ordine ſucceſſiuo ſuccedunt ſecundùm teſtatoris voluntatem, licèt alij contrarium defendant ibid.

Proximior eſt nepote, ex altero fratre vno gradu. 1.8.2.

Superſtes ex vtroque parente coniunctus defuncto excludit nepotes ex altero prædefuncto fratre per ſinum parentem coniuncto. 2.21.13.

Superſtes tempore fraternæ mortis non obſtat eius filijs, ſi ante aditionem vel delationem deceſſerit 2.28.2. *Declara ibi n.*16. & *ſeq.*

Vterinus à patre excluditur iure communi in ſucceſſione ab inteſtato fratris prædefuncti. 2.23. *à num.* 29

Fratris appellatione nepotes ex fratre non continentur. 2.23.7.

Nomen Fratris in ſacris litteris diuerſimodè ſumitur, & in propoſito pro ſocio accipitur, & hoc modo multi loci ſacræ Scripturæ intelliguntur. 1.5.4

Fratres *iure Codicis, excluſis parentibus, ab inteſtato fratribus tantùm ſuccedebant, quouſque Iuſtinianus parentes vnà cum filijs æqualiter admiſit.* 2.23.6. *Iure tamen Regio à patrè excluduntur ibi n.*49.

Vterini, vel conſanguinei fratri ita ſuccedunt; vt conſanguinei in bonis à patre, vterini verò in bonis à matre profectis, in cæteris bonis ſimul & æqualiter ſuccedant, ſiue vnus, ſiue plures ſint, ſecundum iuris ciuilis communem opinionem iure iure Regio comprobatam. 2.22.2. & *n.*3. & 28. *In terminis tantum iuris communis in omnibus bonis æqualiter ſuccedunt iuxta veriorem opinionem, vt ibi à n.*5.

Fruſtra *precibus impetratur, quod iure communi ſibi competit.* 2.25.10: 2.26.5: 3.5.2. & 19.

Fundamento *ſublato corruit ædificium.* 2.14.15.

G

Generaliter *& indiſtinctè lex loquens, generaliter, & indiſtinctè quoque eſt intelligenda.* 2.5.9: 2.14.28. 2.26.15.

Lex loquens per aliam ipſius legis partem, vel per aliam legem declaratur. 2.26.90

Generationi *filiorum num magis mater quàm pater contribuat.* 1.7.23.

In generatione an neceſſarium ſit ſemen fœmineum. 1.7.21. & 22.

Genus *humanum generationis propagatione immortale ſit.* 1.7.22.

Suum à matribus non à patribus Lucij & Locri repetebant. 1.7.24.

Gradatio *l. fin. C. de verb. ſignific. prouenit ex natura verbi familiæ, non ex ſucceſſione ab inteſtato.* 3.11.21.

Gradus *per repræſentationem non corrumpitur, nec alteratur, ſed potius repræſentatur.* 3.10.9: 1.10.11. *vbi declaratur. Prærogatiua tamen gradus corrumpi neceſſe eſt, ibi n.*36.

Gradui ius conceſſum ex ſuccedentium numèro & perſonis non eſt immutandum. 2.26.90.

In gradum duplici modo quis ſuccedit, vel per iſtius remotionem ſeu priuationem, aut per tranſmiſſionem. 2.16.106. *& locum alterius ſuccedere duobus modis dicitur.* 2.16.100.

In gradum non ſuccedere filios, ſed in locum parentum cur leges aliquæ dicant. 1.10.9.

Inter gradus diſpares conſiderari poterit prælationis timor, ſecus inter eos, qui gradu pares licèt numero diſpares ſint. 2.15.14. & 15.

Gradu in eodem qui ſunt æqualiter ad hereditatem ab inteſtato regulariter admittuntur. 2.15.1.

Gradus Numerari incipiunt omiſſa perſona prima alienari prohibita. 2.29.9.

Gradus ſuccedendi vt diuerſi ſunt, & iure proprio circa repræſentationem ex ſingulis gradibus ſuccedatur, ſimul ſtare poteſt. 3.9.37.

Gradus ſucceſſionum quoad Prætorem quatuor ſunt. 2.10.40.

Grauamen *in legitima apponi poteſt, ſi filius grauamini conſentiat.* 3.16.39.

Grauandus *non eſt qui à grauante aliquid non accepit.* 3.19.59.

H

Habilitas *ad maioratus ſucceſſionem inſpicitur tempore quo ſucceſſio defertur* 3.9.27.

Ha-

I N D E X.

Habitum ſupponi priuatio 2.14.46: 2.16.72.

Heredar aut herediros verbum in aliquibus Partitarum legibus quomodo ſit intelligendum. 3.16. 61. & 62.

Hereditariæ ſucceſſiones deferuntur ordine ſucceſſiuo. 2.14.17.

Sunt iuris ciuilis ſecundùm veriorem opinionem. 2. 14. 5.

Sunt iuris diuini, & gentium ſecundùm aliquos, ſed reprobantur ibi n. 6.

Hereditas ab inteſtato proximiori defertur, & remotior ab ea excluditur. 1.8.1: 1.10.1: 2.1.2: 2.16.33: 2.19.14: 2.28.9.

Adiri pro parte, & pro parte repudiari non poteſt. 3.16.3.

Adita deſinit iam eſſe hereditas, & rei certæ vicem ſuſtinet. 3.19.42.

Adita efficitur patrimonium adeuntis. 3.19. 40.

Aui in ſtirpem & non in capita diuiditur. 1.5.11.

Debetur loco primo deſcendentibus. 1.1.9. omni iure. 2.1.13. Et quare 2. 19.17. Secundo loco aſcendentibus. 1.1.15. naturali iure 3. Et tertio loco tranſuerſalibus 1.1.16.

Eiuſdem hominis variè quandoque pro caſuum, & perſonarum varietate modo in ſtirpes, modò in capita diuiditur. 2.26.60.

Ius eſt ſucceſſio in vniuerſum quod defunctus habuit tempore mortis. 2.17.22.

Filij defertur parenti tantùm proximiori. 2.19.6. & num. 7.

Filiorum turbato mortalitatis ordine parentibus debetur. 2.19.4.

Legitima dicitur, quæ ab inteſtato defertur. 3.16.3

Nondum delata repudiari nequit. 2.16.72.

Nondum delata tranſmitti nullo modo poteſt. 3. 7. 31.

Pactionibus, & conuentionibus non datur. 3.12.9.

Parentis inteſtati, deſcendentibus primum locum obtinentibus à lege 12. tab. deferebatur. 2.15.10

Patrui qualiter ab inteſtato inter nepotes ex altero fratre prædefuncto auum, & alium ſuperſtitem patruum ſit diuidenda. 2. 23. 37. Et an tunc bona à patre donata ad eum præcipua reuertantur. Affirmant aliqui ibi à n. 38. Contrarium defenditur ibi à n. 44.

Vel legatum cui reſtituendum eſt, ille fideicommiſſarius vniuerſalis, vel particularis dicitur. 3.12.18.

Hereditatis aditio ad mortis defuncti tēpus retrotrahitur. 2.2.23. Limita niſi eo tempore nondum erat conceptus qui adire deſiderat, ibi n. 24

Cauſa hereditatis indiuidua eſt, & per inofficioſi querelam nihilominus diuiditur. 3.19. 52

Hereditatis pars competens filiæ renuncianti & ſuperuinenti patri fratribus ſuis accreſcit, & ad filios non tranſmittitur. 2.16.11.

Hereditatem ad acquirendam ſuus heres non indiget facto aliquo, ſcilicet immixtione. 2.2.40.

Non aditam emancipatus non tranſmittit. 2.2.42.

Repudians habetur ac ſi heres nunquam extitiſſet. 2.27.2.

Repudians habetur ac ſi non eſſet ex numero vocatorum, & ſequentibus ſucceſſio competit. 2. 28.1. Declara ibi n. 15.

Ad hereditatem vocari cauſa naturalis generationis conſiderata, & in ſtirpem ſuccedere diuerſum eſt in iure. 2.19. 40.

Hereditate patris per filium adita bona deſinunt eſſe patris, & ſit patrimonium filij, ideo ſeparatio bonorum non eſt facienda. 2.19.37.

In hereditatibus deferendis non quæritur quis tantum ſit ſimpliciter proximior, ſed quis aut proximior ſit, aut habeat repræſentandi gradum proximiorem. 3.11.29.

Heres Donatarij ſecundi decedentis ante primum, cui, ſi viueret, donatum prædium eſſet reſtituendum, agere poteſt, vt prædium ſibi reſtituatur, licèt alij negent. 3.14. 8. & 9.

Heredis eſt heres primi defuncti, 3.18.117.

Heredum accreſcendi iure admittitur ad hereditatem pupilli, cuius mortis tempore ex ſubſtitutis pupillaribus, pro qua parte erant inſtituti, nemo ſuperſit 2.5.25.

Inſtitui poteſt qui naſci ſperatur. 2.2.12.

Perſona vnà cum defuncto eſſe cenſetur, 2.16.40.

Repræſentat perſonam defuncti, 1.2.3: 2.2.

Seruus ex propria perſona inſtitui nequit, ex perſona verò domini capacis poteſt, 2.17.16.

Venire non poteſt contra factum defuncti, 2.16.40 Limita primò non procedere, quando factum illud tendit ad priuandum filium ſua legitima, ibi num. 97. Limita ſecundo, quando hæres ex propria perſona, & non ex matris venire vult, ibi num. 98.

Verbum heres duobus modis dicitur, hereditatis ſcilicet, & ſanguinis. 3.16. 63. Et intelligendum eſt de filio, ſed hoc quando, & quomodo, vide remiſſiuè, 2. 17.23.

Heres viuentis nemo eſt. 3.17.30.

Heredis appellatione aliquando intelligitur qui iure tantùm ſanguinis eſt. 3.16. 63.

Heredis factū reputatur factum defuncti. 2.16.40

Heredis inſtitutionem ſub ſe continet ſubſtitutio, 3. 12. 9.

Heredes Filij inſtitui à patre poſſunt purè, aut ſub poteſtatiua: nepotes, & deinceps perſonæ ſub omni conditione, & de ratione differentiæ remiſſiuè 2. 18. 6.

Heredes filij legitimati per reſcriptum Principis à patre inſtitui debent, ſicut legitimi, & naturales ſimul inſtitui debent. 2.9.13.

Heredes plures vnius patroni loco vnius habentur. 3.19.74.

Heredum appellatione intelliguntur heredes ſanguinis, & ſic deſcendentes. 3.17.24.

Appellatione non veniunt extranei in materia ad extraneos non tranſitoria, ibi n.23.

Numerus heredū et eorū port o à tēpore mortis æſti

ma-

mari, & conſiderari debet. 2.27.3.
Heredes obligat votum mixtum pro qua parte reale eſt. 3.16.32.
Ad heredes quando iuramentum tranſeat, vide infra verbo, Iuramentum.
Homo *conſtat anima, & corpore.* 1.7.7.
Creatus fuit ad ſimilitudinem & imaginem Dei, & quomodo hoc intelligendum, 1. 1.7.
Creatus cur ſit ſexto, & vltimo die, 1. 1.6.
Epitoma eſt omnium rerum. 1.1.5.
Immortalis fit per deſcendentes. 2.19 10.
Non *eſt, neque animal partus nondum editus; nec vllam naturalem ſiue ciuilem perſonam habet* 2.2.5. *Sed reprobatur ibi n.*16. & 17.
Perfectiſſimus eſt omnium animalium. 1.1.4.
Homines ad contrahendum matrimonium honoribus, & præmijs alliciendi, alioquin pœnis afficiendi ſunt ſecundùm bonos politicos. 2.7.2. & *num.* 3.
Hominum adiectione imperium ampliari reipublicæ intereſt. 2.7.18.
Honor *filys conceſſus ad nepotes tranſmittitur.* 3.1. 6.
Honorario *iuri opponitur ciuile.* 2.12.10.
Hugonis Donelli *conſiderationibus circa intellectum nouellæ* 118. *cap.*3. *verſic. Si verò neque fratres, de quibus.* 2.26 *à n.*48. *ſatisfit ibi à n.*52
Reſponſio quædam eius poſt Iuſtiniani nouellam non, ſed ante procedit. 2.26.29.
Humanum *genus immortale fit generationis propagatione.* 1. 7.12.

I

Iacobus *Cuiacius reprobatur:* 2.28.33.
Ræuardus carpitur 2.1. *à n.*15.
*Iacobi Cuiacy, & aliorum emendatio ad l.*1.*§. ſi filius* 16. *ff. de coniungend. cum emancipato liberis eius, reijcitur.* 1.11.131
Ille, *cui hereditas vel legatum reſtituendum eſt fideicommiſſarius vniuerſalis, vel particularis dicitur* 3.12. 18.
Immortalis *fit homo per deſcendentes.* 2. 19. 10.
Immunitas *à muneribus conceſſa ratione filiorum fauorabilis eſt reipublicæ.* 2.7.13.
*A muneribus conceſſa ratione filiorum fuit vt parentes filiorum educationi vacarent, ibi n.*14.
Immunitatis conceſſio non dicitur propriè priuilegium, ſed beneficium. 2.7.13.
Pro immunitate in dubio pronunciandum eſt, ibid.
In immunitatibus nepotes ex filia auo non proſunt ſecus ſi auus maternus in ſubſidium ipſis alimenta præſtet. 2. 7. 25. & 26. *Ex filio patri proſunt, & non auo, licet non ſint minus oneri auo, quàm pater ipſe; & de ratione dubitandi, & decidendi* 2.7.16. & 17. *Non computatur in numero filiorum.* 2. 7. 15.
Impedimento *ſublato, omnis, qui inde reſultat effectus, ſimul ſublatus dicitur.* 2. 27.1. *declaratur, ibi n.*7.
Imperatores *quoties aliquid difficile decidere volebant, in Senatu illud ſuadere conantes orabant.* 2.12. 6.
Sententiam ſuam, re melius perſpecta, aliquando in contrarium immutant. 3. 19.12.
Imperium *ampliari hominum adiectione Reipublicæ intereſt.* 2.7.18.
Impetratur *fruſtrà precibus, quod quis commune habet.* 2.25.10: 2.26.5: 3.5.2. & 19.
Implementum *voti ab alio facti alius ſuſcipiens cenſuris adimplere compellitur.* 3.16.38.
Incapacitas Patris *in tranſuerſalium ſucceſſione qui ſi viueret eſſet ſucceſſurus, filys ſemper obſtat, in deſcendentium verò non obſtat.* 1.11.18.
Obſtat filys, ſi poſtea naſcantur, ſecus ſi ante, niſi concepti ſint ante eam, licèt poſt eam nati fuerint. 1.10.13. & 14.
Priuat filium iure repræſentationis. 2.1.28.
Incerta *dos. Vide ſupra verbo Dos incerta.*
Incipiendum *eſt in libris à præſtantioribus, & nobilioribus.* 1.1.8.
Inceſtus crimen *Adulterio longè grauius eſt.* 2. 14. 24.
Committens bona omnia fiſco addicuntur, ibidem.
Committens deijciebatur de monte Tarpeio, ibid.
Lege 12. *tabularum vltimo ſupplicio damnabatur ibid.*
Ingenua *connubium cum ſeruo alieno contrahens ancilla fiebat ignorantis domini illius ſerui. Sed poſtea correctum fuit.* 2. 14. 62. & 63.
Iniuria *nulla eſt, ſi in capita patrueles ſuccedant; eſſet tamen, ſi in ſtirpes admitterentur.* 2.26.11. *Sed reprobatur ibi à n.*86.
Inofficioſi *teſtamenti querela. Vide infra verbo Querela inofficioſi teſtamenti.*
Inſtituti *heredes repræſentatione non indigent.* 1. 9.27.
Inſtitutio *poſthumi, aut legatum ipſi factum in natiuitatis tempus confertur, nec ante inſtitutionis, aut legati dies cedit, quaſi relictum ſub conditione, ſi naſcatur.* 2.2.13.
Inſtitutionem *heredis ſub ſe continet ſubſtitutio.* 3.12. 9.
Intelligatur *verbum improprietatem denotat.* 1.6.5
Interpretanda *renunciatio eſt ſtrictè, maximè in tertij præiudicium.* 2.16. 87. & 95. *in fine.*
Verba ſunt renunciationis contra eum, qui in ea ſe fundat. 2.16. 87.
Verba ſunt verè, & naturaliter non ciuiliter, & fictitiè. 3.14. 22.
Interpretatio *facienda eſt per quam correctio legum euitetur.* 2. 29. 12.
Facienda eſt per quam ius commune illæſum conſeruetur. 3.10.4.
Facienda eſt per quam ius commune minus corrigatur. 3. 1. 3.
In contractibus ſtrictè facienda eſt. 3.12.7.
Iuſta poſtulat, vt appellatione filiorum in ſtatuto propter filios excludente fœminas nepotes non contineantur. 3.1.30.

I N D E X.

Verborum fideicommiſſi verè, & non fictè facienda eſt. 3.7.19: 3. 11.12.

Interpretationem non recipit ab eodem iuris communis correctorium ſtatutum ſecundùm aliquos. 3.1.13. Alij contrarium defendunt ibi n.14. Intellige in eo dumtaxat caſu, de quo loquitur, ſecus in reliquis, ibi n.15.

Paſſiuam interpretationem licet non actiuam a iure communi ſtatutum patitur. 3.1.10

Inuentarij beneficio vti Regibus eſſet verecundum. 3.16.48.

Inuitati extraneus penitus, & eius filij æqualiter, & eodem tempore ſimul admittuntur. 3.10.20.

Filius, & eius nepotes intelliguntur ordine ſucceſſiuo ſecundùm vnam opinionem, ſed ſecundum verā omnes ſimul ſuccedunt. 3.10.16.& 17

Frater, & eius filij ſimul omnes ſuccedunt. ibi num. 19.

Frater, & nomine collectiuo eius liberi, deſcendentes, ſeu de familia ordine ſucceſſiuo ſuccedunt ſecundum teſtatoris voluntatem, etſi alij contrarium defendant dicto n. 19.

Nominatim ſimul admittuntur ibi n. 18. Et procedere caſus ſupra dictos intelligit Antonius Faber, quando ſumus in inſtitutione. Et quid ſi in familia relinqui teſtator præceperit. 3.10.20.

Ioannes Rex primus Portugalliæ. Vide infra verbo Rex.

Irnerius defenditur. 2.26. 79.

Iudices ſubſtituti dicuntur, & quomodo hoc ſit intelligendum. 3.12. à n. 10.

Iuramentum contractum aliàs nullum conualidat, 2.16.49.

Et renunciatio matris intelligitur ſub conditione, ſi ipſi ſucceſſio delata fuerit. ibi 54.

Firmat donationem inter patrem, & filium in eius poteſtate exiſtentem ſecundùm receptam opinionem. 2.23.42. Contrarium verius eſt, ibi n.41.

Non valet in præiudicium tertij. 2.16.50. Limita ſi præiudicium fuiſſe principaliter, & directè, ſi tamen indirectè, & ſecundariò valeret. ibi n.51

Perſonale eſt, & in hæredes non tranſit. 2.16.48. Intellige, quoad periurium, ſecus quoad contractus obſeruantiam, ibi n.49.

Sortitur naturam, & conditionem contractus cui adijcitur. 2.23.43. Limita primò, ſi natura, vel conditio contractus, cui adhæret, compatibilis ſit cum ipſo iuramento, alioquin non ſortitur, ibi numer.46. Limita ſecundò, vt ſortiatur naturam primordialem, non verò accidentalem contractus ibi n.46.

Iuramenti matris renunciantis præiudicium ſecundarium eſt, quando ante matrem auus deceſſit, & nepotibus nocet; quando verò poſt matrem mortuus eſt, præiudicium eſt principale, & ipſis non nocet. 2.16. 52. vbi de ratione differentiæ.

Ius accreſcendi ceſſat in teſtamento militis. 3.16.23

Accreſcendi datur in legitimis hereditatibus. 2.28.19. Et eius ratio apponitur ibi n.20.

Accreſcendi datur in vſufructu ſemel acquiſito, & amiſſo, & qua ratione, ibi n.24.

Accreſcendi non inducitur ſanguinis coniunctione, ibi n. 3.

Accreſcendi potentius eſt ſucceſſorio edicto. 2.16. 12. & 39.

Acquiſitum ſine voluntate, & facto noſtro toli non poteſt. 2.28.10.

Ius ciuile cognatos ignorabat. 2. 12. 1.

Ciuile naturales filios non habet pro filijs, ſed pro extraneis. 2.12.28

Ciuile nō ſubuertit quæ ſunt Iuris naturalis 1.7.25

Ciuile opponitur honorario iuri, 2. 12. 10.

Ciuile repræſentationem conceſſit deſcendentibus ex maſculis & in poteſtate exiſtentibus 2.1.3.

Ius commune attenditur, & non ſtatutum in caſibus ab eo expreſsè non deciſis. 3. 1.2

Commune illæſum conſeruandum eſt per interpretationem. 3.10 4.

Commune quoad nos eſt quod legibus noſtri Regni deciſum eſt. 2.29.27.

Ius conditionale ad præmorientis filios non tranſmittitur. 2. 30. 7.

Conſtitutū pro pluribus in vniuerſum eſt. 2.26.12

Gradui conceſſum ex ſuccedentium numero & perſonis non eſt immutandum 2.26 90.

Idem ſtatuendum eſt, quando ratio eadem eſt. 2.14.55: 2.18.2.

Nouum & ſingulare ad conſequentias & ſimiles caſus producendum non eſt. 2.26.28.

Omne aut de perſonis, aut rebus, aut actionibus diſputat. 1.12.

Omne perſonarum cauſa conſtitutum eſt. 1.1.3.

Perſonale cum morte extinguitur, & ideo non tranſmittitur. 3.14.43.

Quæſitum ex aliqua iuris ſiue hominis diſpoſitione, quamuis diſpoſitionis cauſa ceſſet, non tamen ſubuertit diſpoſitionem. 2.28. 10.

Quod ex proprio potentiùs eſt quàm quod ex alieno iure quis conſequitur. 1.11. 1.

Quod in ſpe tantùm eſt, iuramento tranſmitti non poteſt. 2. 5.4.

Radicatum & apertum non fuit in perſona repræſentanda, ſed ſub conditione, ſi patre ſuperuixiſſet. 3.14. 38.

Reſpectu rei conceſſum perſonæ non tranſit cum ipſa re, ibi n 43.

Singulare non eſt ad alias diuerſas res producendum. 3.18. 74.

Succedendi libertis defertur ijs ſolis qui heredes eſſe potuerunt eius, à quo patronatus ius deriuatur. 3.19.41.

Succedendi libertis in conſideratione non eſt, dum liberti ſuperſtites ſint, ibi n. 45.

Succedendi libertis locupletiores non facit ante aditionem, ibi n. 45.

Tanquam agnoſcendum, non tanquam agnitum tranſmittitur. 3.14.41.

Tranſmiſſionis latiùs quàm repræſentationis eſt. 3.7.35.

Tran-

Tranſmittitur ex contractu conditionali, ſi conditio eueniat, & contractus purificetur, alioquin non,3.14.39.

Iuris ciuilis, non diuini, aut gentium, ſunt ſucceſſiones hereditariæ. 2.14.15.& 16.

Ab eodem interpretationem non recipit ſecundùm aliquos. 3. 1.13. Alij contrarium defendunt, ibi n.14.

Iuris communis ſtatutum correctorium in eo dumtaxat caſu, de quo loquitur, interpretationem non recipit, ſecus in reliquis, ibi n.15.

Plus iuris non eſt in cauſato quod eſt in influente potentia cauſæ. 2.1.29: 2.5.1:2.20.7: 2.30.10.

Iuri futuro renunciari poteſt, ſed repudiari non poteſt, & de ratione differentiæ. 2.26.73. Sed declaratur à n.72.

Iuri Publico priuatorum pactionibus non derogatur. 2.16.2.

Ius inter quæſitum, & quærendum, delatum & deferendum differentia eſt. 2.5.2.

Quoad accreſcendi quando dicatur portio deficiens 2. 16.91. & 92.

Iure *accreſcendi carent ſuccedentes iure ſpeciali & priuilegio. 2.28. 3. Sed reprobatur, ibi n.21.*

Iure canonico qui dicantur naturales filij, vide infra verbo Naturales filij.

Ciuili alij ſuccedendi modi per fideicommiſſum in bonis vinculatis, ſeu in maioratibus inuenti ſunt. 3. 16. 8.

Communi conceſſum fruſtra precibus imploratur, vide ſupra verbo Impetratur.

Digeſtorum, & codicis quoad ſucceſſionem melioris conditionis erant ſui heredes quam agnati. 2.26.85.

Gentiū conſuetudo regnandi fuit inducta.3.16.7.

Gentium ſucceſſio alia præter hereditariam non erat cognita dicto n.7.

Hereditario ſucceditur in bonis proprijs Regis, & non Regni. 3.16.45.

Prætorio & Nouellarum in agnatis datur ſucceſſio. 2. 26. 85.

A iure communi ſtatutum interpretationem paſſiuam, licèt non actiuam patitur. 3. 1.10.

Ab eo recedere nō cēſetur,niſi exprimatur,ibi n.11

Iura *iuribus ſunt concordanda. 3.18.102.*

Iurium *correctio vitanda eſt. 2.29.12: 3. 17. 20.*

Iura (*Agnationis*) *Retinet* (2.17.11.
(*Sanguinis.*) *Monachus* (2.17.11.
(*Suitatis*) (2.17.11.

Iuſpatronatus *duplex, vnum Eccleſiaſticum, alterum libertorum. 3. 19.1.*

Eccleſiaſticum defertur iure hereditario.3.19.72: 2.15.19. & ſeq.

Eccleſiaſticum pertinet ad heredes, quia ſunt heredes, non tamen ad heredes pro qua parte ſunt heredes. 2.15.21.

Eccleſiaſticum repræſentatione gaudet. 3.19.73. Limita primò non procedere, ſi in eo legati, vel donationis iure ſuccedatur, ibi n. 75. Limita ſecundò, ſi ad ſingulos vt vniuerſos, veluti collegium, aut familiam pertinet, ibi n.76. Limita tertiò, ſi obſeruantia in capita tantùm ſuccedendi fuiſſet, ibi n.77.

Libertorum conceſſum qua ratione. 3. 19.1.

Libertorum defertur ſanguineo, & non hereditario iure. 2.15. 16: 3.19.14.

Libertorum indiuiduum eſt. 3.19.52.

Libertorum vocatur ita per excellentiam & eminentiam libertorum ſucceſſio. 3. 11. 8.

Iuriſpatronatus libertorum materia remiſsiuè apponitur. 3 19.2. Eius ratione ſucceſſio libertorum, & honores ab iſtis præſtandi patronis competunt. 3. 11. 8.

Inter iuſpatronatus Eccleſiaſticum, & libertorum differentiæ remiſsiuè. 2.15.19.

In iurepatronatus libertorum adoptiuus filius ſuccedit. 2. 8.21

Liberi patroni non ſuccedunt in eo pro portionibus hereditatis paternæ, ſed viriliter. 3.19.11

Patruus nepoti in eo præfertur. 2. 15. 17. & ſic Repræſentatio ceſſat. 3.19. 12.& 14. & cur 3: 11. 10. & 11.

Singulare eſt in eo, vt licèt iure tantùm ſanguinis deferatur, exheredatione tamen ab eo quis excludatur, ſicuti in maioratibus 3.19.57.

Iuriſconſulti *dicentes in vtero exiſtentem eſſe partem viſcerarum matris minus exactè & minus propriè locuti fuerunt. 2.2. 17.*

Diligentes fuerunt in nominum etymologia inueſtiganda. 1.4.3.

Iuriſconſultorum ſententiæ iuxta Iuſtiniani mentem ſunt interpretandæ, cùm ab eo tantùm auctoritatem accipiant. 3. 2. 10.

Iuſtinianus Imperator *ex ea conſtitutione, qua in agnatis ſucceſſionem conceſſit, repræſentationem non indulſit. 3. 9. 36.*

Motus qua ratione fuerit, vt còntra ſtrictam iuris rationem inter tranſuerſales repræſentationem admitteret. 3.7.18

Repræſentationem concedens de inteſtati tantùm, & non de teſtati ſucceſsione locutus eſt. 3.7.23.

L

Lectura *Haloandri in Nouella* 118. *cap.3. rèijcitur. 2. 23. 19. & 20.*

Legandi *verbo vtitur lex 12.tabularum de teſtandi facultate concedenda loquens ad contractus excludendos. 2.16.3.*

Legari *& inſtitui poteſt ille qui naſci ſperatur. 2. 2. 12.*

Legatum *poſthumo, aut inſtitutio eius facta in tempus natiuitatis confertur, nec ante legati aut inſtitutionis dies cedit, quaſi relictum ſub conditione ſi naſcetur. 2.2.13.*

Purum eſt, & ad heredes tranſmittitur, licèt in eo conditio tacita ſubintelligatur, ſi legatarius velit. Si verò exprimatur, conditionale eſt, & ad heredes non tranſmittitur, & ſic expreſſio operatur. 3. 10. à n.30.

Pu-

Purum iguoſanti acquiritur. ibi n. 31

Quaſe ſuſtineatus in l. ſi ita legatum. 65. 5.1. ff. de legat. 1. & in l. ſi ita expſeſſum. 69. ff. de conditionibus & demonſtrationib. ibi n. 32.

Seu fideicommiſſum creditori relictum de eo quod ſibi debetur, nullum eſt, ſi in tempore . loco, cau. ſa, aut alio modo vtilitas aliqua non ſit. 3.18.77

Vel bereditas cui reſtituenda eſt, ille dicitur fideicommiſſarius particularis, iſte vniuerſalis. 3. 12. 18.

Legati conditionalis ante exiſtentem conditionem delatio, & tranſmiſſio nulla eſt. 2. 28. 31.

Legatum ad conſequendum talem ſufficit quem eſſe, qualis eſſe debeat, quando dies relicti cedit. 2. 2. 29.

Legata ſubſtitui dicuntus, & quomodo hoc intelligendum, 3. 12. à n. 10.

Legitima filiorum *Accipitur à lege & non à patre 3.16.35.*

Anticipata filio à patre babetur pso donatione cauſa mortis. 2. 16.31.

Debetur filÿs iuxta libertorum relictorum numerum tempore paternæ mortis, & non aditæ hereditatis 2. 27.4.

Debetur iure naturali: aliÿ iure ciuili, & ratione naturali deberi affirmant. 3. 5.20.

Debetur uepotibus primum locum habentibus. 2. 16. 66.

Inſtitutionis titulo & non alio quolibet legitimatis per reſcriptum relinquenda eſt. 2.9.13.

Non augetur vel diminuitur per augmentum vel diminutionem poſt teſtatoris mortem contingentem. 2.27.5.

Omnia bona ſunt iuse Regio, excepto quinto, de quo ad libitum pater diſponere poteſt. 3. 5. 34: 3.16.36. Intellige reſpectu extraneorum, nam reſpectu filiorum inter ipſos tertium bonorum non eſt legitima. 3. 16. 37. Sed bana deducto tertio, & quinto, qua abſque vllo grauamine relinquenda eſt. 3,5.4.

Tolli in totum à Principe non poteſt. 3.5.22. Aliÿ affirmant, ibi n.23:

Legitima ſucceſſio ceſſat quandiu teſtamentaria locum habet. 1.9.27.

Legitimæ in computatione renuncians filia partem facit. 2.16. 69.

Legitimæ quantitas, vel taxatio eſt iuris ciuilis. 3. 5. 21.

In legitimam dos data conſtante matrimonio a marito conſumpta nepotibus non imputatur. 2.16 103, Aliÿ imputari dicunt, aut ad patris bonorum collationem deduci debet, ibidem.

Dotis pars, aut integra ad nepotes perueniens ipſis imputatur, aliÿ negant, aliÿ veriùs affirmant. 2. 16.104. & n.105.

Legitimam accepiſſe cenſetur filia quæ ante patris mortem dotem, vel donationem accepit, in cuius locum non ſolùm reſpectu ipſius, ſed ex ea nepotum ſucceſſerunt. 2.16.24. & 25.

Anticipare eam filio poteſt pater, ibi n.31. & 36.

Filÿs deberi leges dicentes intelligi debent de debito improprio, & ficto, vel reſpectu excluſionis querelæ inofficioſi teſtamenti. 2. 16. 83.

Legitima non eſt quis priuandus. 3.16.35.

Ea priuatur filius patris votum ſuſcipiens, ſi non impleat, ibi n.39.

In legitima grauamen apponi poteſt, ſi filius grauamini conſentiat. 3. 16.39.

In legitima maioratus Regia facultate facti filÿs præiudicant, dum ipſis congrua alimenta præſtentur. 3. 5. 3.

In ea Pater eſt debitor filÿ, & eius bona ſunt filio obligata. 2.16.35. & 36. Sed reprobatur ibi à n.81.

Legitimandi *facultatem ſibi in ſupremæ poteſtatis ſignum reſeruatam Princeps alteri concedere poteſt. 2. 9. 3.*

Legitimare *poteſt Princeps filios, ex quocunque coitu damnato procreatos, dommodo qualitas, & nota illa exprimantur. 2.14. 69.*

Legitimati per reſcriptum Principis *conditionem, ſi ſine liberis deceſſerit, faciunt deficere. 2, 9. 16.*

Donationem ante hanc legitimationem factam reuocant, ibi n.14.

Exheredati ſi ſint, de inofficioſo teſtamento querelam habent, ibi n.15.

In patria poteſtate conſtituuntur, ibi n. 11.

Inſtitui ſicut legitimi à patre debent, ibi n.13.

Natalibus primis reſtituuntur, ac ſi legitimi concepti fuiſſent, ibi n.8.

Nihil differunt à verè legitimis, ibi n.10.

Succedunt aſcendentibus, & patri vnà cum naturalibus, & legitimis ſimul, ibi n.19.

Succedunt repræſentationis iuse. 2.9. per totum.

Succedunt tranſuerſalibus, licèt aliÿ contradicant, ibi n.19. & 20.

Teſtamentum factum ante hanc legitimationem, quaſi agnaſcendo rumpunt, quia præteriti ſunt. 2.9.14

Teſtamentum factum poſt legitimationem, in quo præteriti ſunt, nullum reddunt, ibi n. 15.

Verè legitimi filÿ ſunt, ibi n. 9.

Legitimatis per reſcriptum Principis impuberibus pupillariter ſubſtitui poteſt. 2. 9. 17.

Illis legitima titulo inſtitutionis, & non alio quolibet relinquenda eſt, ibi n.13.

Legitimatio *, an diſpenſatio ſit, ex factis potius, quam ſimplici verbo æſtimandum eſt. 2.9.5.*

Per oblationem Curiæ non eſt in vſu, ibi n.1.

Vera quæ ſit, ibi n.6.

Verbum vniuocum eſt, ibi n.4.

Legitimus *non fit nepos ex patre naturali ante contractum matrimonium mortuo per ſubſequens matrimonium, 2.5.3. Sed reprobatur ibi à n.4.*

Legitimi *fiunt filÿ naturales tantùm per ſubſequens matrimonium. 2.9.2. Et per oblationem Curiæ, ibi n.1.*

Legitimorum, & illegitimorum filiorum diffe-

rentiam natura non cognouit. 2.14.9.

Lex *Aequitate dictante fingit, quæ in ſpecie, & in genere impoſſibilia ſunt.* 1.12.22.

Lex, aut ſtatutum non diſponens ſimpliciter ſub filij appellatione, ſed reſpectu alterius qualitatis non comprehendit nepotem illa carentem. 1.12.59

Ciuilis non fingit, quod in ſpecie, & in genere impoſſibile eſt. 1.12.21. *ſed reprobatur, ibi num.* 22.& 26.

Correctoria caſus tantùm expreſſos, & non alios. etiam per extenſionem comprehendit. 2.14.10: 2.23.8: 2.26.2:3.11.18: 3.15.12.

Duodecim tabularum de teſtandi facultate concedenda loquens, vtitur verbo legandi ad controctus excludendos. 2.16.3.

Fingit plerumque impoſſibilia ſecundùm naturam, & contra veritatem, & nihilominùs pro veritate bebetur. 1.12.26.

Generalis quantumcunque à iure communi interpretationem, & declarationem recipit. 2.29.13.

Generaliter, & indiſtinctè loquens generaliter, & indiſtinctè intelligenda eſt. 2.5.9: 2.14.28: 2.26.15: 3.18.21.

Mentalis, qua Ioannes Portugalliæ Rex *primus donationes à ſe factas reſtrinxit, cur ita nuncupata.* 3.14.4.

Naturam imitatur. 2.19.9.

Noua declaratur ab antiqua. 2.29.13: 2.26.17.

Noua futuros tantùm caſus, non præteritos comprehendit. 1.13.29.

Nulla in ſucceſſione teſtamentaria de repræſentatione loquitur. 1.9.26.

40. *Tauri, quæ eſt l.5. tit.7.lib.5. Recop. diuerſa eſt à d.l.7.tit.7.lib.5, Recopilat.* 2.6.6.

Quod lex non dicit, nec nos dicere debemus. 2.26.16.

7.*tit.7.lib.5. Recop. an procedat in ſucceſſionibus.* 2.6.2.

Seruire debet de dubio, & aliquid nouiter diſponere, 2.14.38.

Si reliquero, 8.*ff. de legitimis tutor. non eſt Pauli Iuriſconſulti, ſed Triboniani, ſecundùm Antonium Fabrum.* 3.2.6.

Si voluiſſet, expreſsiſſes vtique. 2.11.12.

Si vnquam C. de reuocand. donation. non procedit in filijs renuntiantis futuræ ſucceſſioni. 2.16.15

Viua eſt Princeps. 3.5.7.

Vocat ad hereditatem proximos, & nihilominus repræſentatio conceditur. 3.11.3.

Legis *Beneficio quod competit alicui renunciatione, aut facto alterius tolli non poteſt.* 2.16.55.

Beneficio quod quis conſequitur, ex Principis *conceſſione acquirere dicitur.* 3.5.7.

Legis cauſa efficiens eſt Princeps. 3.16.26.

Dictum. Vide ſupra verbum Dictum legis.

Diſpoſitio legis non ceſſat, ratione vna ex duabus ceſſante. 2.12.52.

Legis, & Principis facultas æqui parantur. 3.5.7.

Ex proœmio legis ratio finalis præſumitur. 2.6.9.

Fictione pro natis habentur qui in vtero ſunt. 1.12.24

In proœmio verba poſita mentem legis, & eius deciſionem declarant. 2.14.32. *Limita, niſi diſpoſitio clara, & ſpecifica ſit, nam tunc ab ea proœmium declaratur, ibi n.* 33.

Poteſtas ſtatim, & primo inſtanti operatur, nec in ſuſpenſo eſt, niſi eius verba tractum temporis habeant. 2.2.11.

Ratio quando generalis eſt, & eius diſpoſitio particularis, tunc ratio illa generalis pro ipſamet lege habetur, & deciſio eſt loco exempli. 2.3.6.

Ratione ceſſante diſpoſitio ceſſat. 2.6.9: 2.15.2: 2.26.6.

Ratione ceſſante finali non ceſſat lex, quando tractatur de lucro capeando, ſiue quærendo. 2.6.12.

Verba cui conueniunt eius diſpoſitio debet conuenire. 3.13.9: 3.14.11.

Voluntas. Vide infra verbo Voluntas legis.

Legi aliquid expreſſum requirenti ſatisfactum videtur, ſi illud ex liquidiſsimis præſumptionibus elicitur. 1.13.19. *Sed reprobatur, ibi n.*20. & 21.

Legem aut conditionem quam voluerit, opponere licitum eſt tradenti rem ſuam. 3.12.15.

Legem non diſtinguentem, nec nos diſtinguere debemus, 2.26.16.

Lege non permittente, regulariter quis teſtari non poteſt, & qua ratione. 2.16.2.

Pro lege obſeruatur clauſula teſtamenti noſtri Regis Henrici Secundi circa donationes ab eo factas. 3.14.1.

Leges *de repræſentatione tractantes loquuntur tantùm in ſucceſſionibus hereditarijs, & ad alios caſus extendenda non ſunt.* 3.12.8.

De repræſentatione tractantes mentionem nepotum, & pronepotum tantùm faciunt. 2.18.1.

De repræſentatione tractantes non dicunt patris perſonam, ſed locum, & gradum repræſentari. 2.12.59.

Et iuriſconſultorum ſententiæ iuxta mentem Iuſtiniani ſunt interpretandæ, cùm ab eo tantùm auctoritatem accipiant. 3.2,10.

Fori non ſeruantur, niſi quatenus vſu fuerint comprobata. 2.26.90.

Iuris ciuilis Romanorum in vimyationis tantùm, & non legum in his Regnis obligant. 1.5.13.

Partitarum à Ferdinando Rege Tertio inceptæ, & ab Alphonſo Nono abſolutæ, & perfectæ fuerunt, & non obſeruatæ vſque ad tempora legum Tauri. 2.26.97.

Pendere non debent ex incerto euentu. 2.26.89.

Tauri non fuerunt correctoriæ, ſed declaratiuæ iuris communis. 2.29.14. *Intellige regulariter, nam quandoque iuris communis ſunt carrectoriæ, ibi n.*31.

Legibus in aliquibus cur dicatur filios in parentum locum ſuccedere, & non in gradum etiam dicant. 1.10.9.

Prin-

Princeps legibus ſolutus eſt. 3.16.27.

Libera *connubium cum ſeruo alieno contrahens, ancilla fiebat ignorantis domini illius ſerui. Sed poſteà fuit correctum.* 2.14.62. & 63,

Liberi *ex damnato coitu. Vide infra verb. Nati ex damnato coitu.*

Munerbus tam perſonalibus, quàm patrimonialibus, quando liberent. Vide ſupra verbo Filij.

Patroni bonorum poſseſsionem contra tabulas liberti petere poſſunt omiſſa paterna hereditate. 3.19.13.

Patroni emàncipati, vel in adoptiua familia licèt ſint, à ſucceſſione libertorum naturalis parentis non arcentur, ad bona tamen in ſeruitute ab eiſdem acquiſita legitimæ ſucceſſionis inre non admittentur, ibi n. 49.

Patroni ſuccedunt in operis libertorum viriliter, & non proportionibus hereditatis paterna, ibi num. 10.

Patroni ſuccedunt viriliter, & non pro portionibus hereditatis paterna in iure patronatus libertorum, ibi n. 11.

Per *maternam certi, & indubitabiles, per paternam verò lineam deſcendentes aſcendentibus incerti ſunt.* 2.13.15. & 16

Tutelis quando liberent. Vide ſupra verbo Filij.

Liberorum naturalium nomen. Vide infra verbo Naturalium liberorum nomen.

Liberis Patroni operę debentur *Licèt ipſi per abſtenſionem, non per exheredationem non ſint heredes.* 3.18.79. *Viriliter, non pro portionibus hereditarijs, etſi æqualiter heredes inſtituti ſint, ibi n.* 80.

Cætera quoad Liberorum materiam. Vide ſupra verbo Filij.

Liberum *eſſe, aut pro libero ſe gerere aliud eſt.* 2.8.28.

Liberti *erant de familia patroni, & dominorum nomina aſſumebant.* 3. 11.20.

Libertorum *in iurepatronatus cur repræſentatio ceſſet,* 3.11.10. & *n.*11.

In ſucceſſione Libertorum patronus filio patroni alterius, & filius patroni nepoti alterius patroni præfertur, ibi n. 7.

*Iuspatronatus Libertorum ſanguineo, & non hereditario iure debertur, ibi n.*9.

*Succeſſio eorum, & honores ab iſtis præſtandi patronis competunt ratione iurispatronatus, ibi num.*8.

Succeſſio eorum nihil commune habet cum paterna hereditate. 3.19.10.

Succeſſio eorum per eminentiam vocatur ius patronatus. 3.1.8.

Libertis in capita, & non in ſtirpem ſuccedunt nepotes ex diuerſis patronis, licèt gradu æquales, & numero diſpares ſint. 2.15.3.

Cætera quoad libertorum iuſpatronatus, Vide ſupra verbo Iuſpatronatus.

In liberis à præſtantioribus, & nobilioribus incipiendum eſt. 1.1.8.

Linea *dupliciter ſumitur, effectiuè, & contentiuè,* 2.30.42. & 43. *vbi declaratur.*

Linea in maioratus materia quid ſit. 3.4.16.

Linea principium accepit in primo ſubſtituto antequam ſuccedat, decedente potentia aliquo tempore ſuccedendi, ſi ſuperiſset, & omnes ex eo deſcendentes virtualiter ſunt comprehenſi. 3.4.7.

Principium certum, & determinatum habere debet, & niſi ab illo qui ſucceſſionem occupat, incipere non poteſt. 2.30.11

Linea Recta primogenitorum in maioratibus ſemper in infinitum vocata cenſetur. 2.30.41.

Lineam propriam quilibet deſcendens ex ſtipite vocati facit reſpectu ſuorum deſcendentium. 2.30.18. *Quilibet ex vocatis ad maioratum efficit, & alter de alterius linea non eſt.* 3.4.6.

De linea maſculina dicitur fœmina à filio deſcendens ſecundùm aliquos. 1.12.19. *Hoc controuerſum eſt, ibi n.* 71. *Sed declaratur n.*72.

De Paterna dicitur auia reſpectu nepotis ex filio. 2.13.9.

De prima ad ſecundam tranſitus non fit, quouſque omnes ex prima deficiant. 3.4.9. *Etiam ſi reſpectu fundatoris alius ſit proximior: quod etiam in tranſuerſalibus procedit, ibi n.* 10.

De prima dum ſupereſt aliquis, ipſi acquiritur portio aſcendentis ex illa linea, licèt alius ſit proximior ex ſecunda linea 2.30.18.

Ex linea primi ſubſtituti omnes deſcendentes in maioratibus præferuntur deſcendentibus ex linea ſecundi ſubſtituti. 3. 4.8.

Linea tot noua pullulant, quot ſunt filij cuiuſcunque vltimi maioratus poſſeſſoris, & eorum quælibet ab eorum quolibet initium ſumit. 3.4.15.

Linea *tot principales ſunt quot principales ſubſtituti, ibi n.*15.

Lineas diuerſas licèt inter ſe omnes ex primo vocato deſcendentes conſtituant, reſpectu fundatoris de vna linea dicuntur. 3.4.16.

Litteræ *ordo non attenditur, quoties rationi iuris conformis non eſt, vel quando apparet, quomodo ius diſponat, vel illo in caſu diſponere debuerit.* 2.13.25.

In locum *alterius ſuccedere duobus modis dicitur.* 2.16.100.

*In locum, & gradum alterius duplici modo quis ſuccedit, vel per iſtius remotionem, ſeu priuationem, aut per tranſmiſſionem, ibi n.*106.

In locum parentum filios ſuccedere, & non etiam in gradum, cur leges dicant. 1.10.9.

Locupletiores *nos non facit ſola facultas adeundi hereditatem libertorum.* 3.19.45.

Longitudinis *damnum in libris notatur.* 1.4.4.

Ludouici *Molinæ opinio. Vide infra verbo Opinio.*

Lycij, & *Locri à matribus, non à patribus genus ſuum repetebant.* 1.7.24.

I N D E X.

M

Magiſtrorum *interfectares diſcipuli parricidi pœna damnabantur.* 2.17.4.

Magiſtris *alimenta debentur, ibi n.*3.

*Iis Diſcipuli multa debent remiſſiuè, ibi n.*4.

Maior adiectiuum *ad ætatem referendum eſt.* 3.14.20.21.

Et primogenitus idem ſignificant ſecundùm aliquos, ſed reprobantur, ibi n. 24.

Maioris, & primogeniti differentia apponitur. 3.14.25. & 26.

*Qualitas maioris tempore mortis illius, cui ſuccedítur, eſt attendenda, ibi n.*27.

*Vocatio maioris poſt mortem patris, excludit repræſentationem. ibi n.*23.

Maiorum *Res vendere apud Lacedamonios turpitudo erat.* 3.15.14.

*Rerum maiorum ob affectionem plura in iure inducta ſunt remiſſiuè, ibi n.*6.

Maioratus) *conſtitutus in ſecundo genito determinatur ſecundùm regulas conſtituti in primogenito.* 2.6.5.

Eſt, ergo repræſentatio procedit, non ſequitur. 3.13.6. & *n.*7. *in fine.*

Eſt ſecundùm aliquos fideicommiſſum cum ſimplici onere anniuerſarij, & cæteros redditos à fideicommiſſario percipiendi 3.3.2. *Alij autem negant rectiùs hoc fideicommiſſum eſſe maioratum, ibi, n.*3. *Limita niſi cum hoc onere clauſula ſit de non alienando bona, nec eorum partem, ibi n.* 6. *Et tunc iuxta maioratus regulas interpretandum eſt. ibi n.*6.

Excludens filiam propter maſculum cenſetur nepotem ex filio comprehendiſſe. 1.12. d n.4. *Et ratio huius maioratus, quæ ſit. Vide verbo Ratio.*

Factus inter viuos irreuocabilis non poteſt reuocari niſi ex iuſtis ingratitudinis cauſis. 3.19.33.

In contractibus inſtitui poteſt, & in illo repræſentatio procedit. 3.12.4.

In contractibus inſtitutus habet vim vltimæ voluntatis, ibidem.

Irreuocabiliter, aut reuocabiliter fit. 2.4.1.

Irreuocabiliter factus mutari, reformari, alterari, aut modificari poſtea non poteſt, ibidem.

Maioratus ad ſucceſſionem habilitas inſpicitur tempore quo ſucceſſio defertur. 3.9.27.

Appellatione an contineantur vincula perpetua, vide infra verbo, Vincula perpetua.

*Maioratus Inſtitutor cum Regia facultate non tenetur ſeruare ordinem. l.*27. *Tauri, ſecus autem dicendum, ſi abſque Regia facultate inſtituat.* 3.5.5.

Inſtitutor dilectionem maiorem erga deſcendentes quàm tranſuerſales habuiſſe credendum eſt. 3.13.33.

Inſtitutor primus admittit, vel denegat repræſentationem. 1.5.18.

Inſtitutor primus exheredare poteſt filium quem ad maioratum vocauerat. 3.19.60.

Inſtitutoris mens ea in dubio eſt, vt patruus à nepote præferatur. 3.4.20.

Ab inſtitutore deſcendentes, & vltimi poſſeſſoris tantùm tranſuerſales eſſe debere dicunt aliqui. Alij veriùs affirmant ſufficere eſſe tranſuerſales vel vltimi poſſeſſoris, vel maioratus fundatoris. 2.29.34. & 35.

Poſſeſſor nihil poteſt diſponere contra fundatoris voluntatem, & in præiudicium ſucceſſorum. 1.5.18.

Maioratus propria ex eius natura referuntur. 3.6.2. & *n.*3.

Succeſſor eum habere videtur à primo fundatore & non ab actuali poſſeſſore. 3.19.63.

A Maioratu excluſo patre, omnes ex eo deſcendentes cenſentur excluſi, 2.6.4.

In maioratu dominium quemadmodum ipſo iure in ſequentem vocatum vſque in infinitum transfertur. ita, & in vinculis perpetuis. 3.5.10.

In eo facto irreuocabiliter nepos ex filio decedente in vita patris fundatoris patruo præfertur. 2.4.2. *Idem eſſet dicendum ſi maioratus reuocabilis ſit, fundator tamen cùm poſſet, non reuocauit, ibi n.*10. *Vel ſi ante fundationem decedat primogenitus, ibi n.*9.

Nepos ex fratre quando in eo præferatur, vide infra verbo, Nepos.

Nepos ex fratre patruo in eo præferatur ex vi vocationis, & præſumpta mentis fundatoris reuocabilis maioratus volentis ſe conformare cum natura, & conſuetudine in maioratibus ſuccedendi. 2.4.9.

*In ſecundo iuxta terminos. l.*7. *tit.*7. *lib.*5. *Recopil. an patruus nepoti, vel è contra præferatur.* 2.6. *per totum.*

Secundò natus licèt naſcendo non ſe includit reſpectu primò nati, includit tamen ſe reſpectu tertiò nati. 2.30.27.

Succedit in eo filius primogenitus natus ante maioratum acquiſitum excluſo nato poſt acquiſitionem maioratus. 2.5.27.

Maioratus Conſtitui poſſunt abſque Regia facultate. 3.5.9.

Deferuntur hereditaria, & non ſanguineo iure ſecundùm vnam opinionem. 3.4.1. *Secundum aliam ſanguineo, ibi n.* 2. *Vtriuſque opinionis conciliatio apponitur, ibi n.*3.

Deriuantur ab ipſo Hiſpaniarum Regno, ſuccedendique rationem accipiunt. 2.3.4.

Duo non excedentes quantitatem taxatam in l. 7. *tit.*7. *lib.*5. *Recop. confundendi aut iungendi non ſunt, quoties de fundatoris voluntate etiam præſumpta conſtiterit, alioqui tunc iungi poſſunt.* 2.6.7. & 8.

Facti facultate Regia præiudicant filijs in legitima, dum ipſis alimenta congrua præſtentur. 3.5.3.

Fa-

Facti de tertio; & quinto bonorum abſque Regia facultate firmiores ſunt, quàm ſi cum ea fiant, ibi n.25.

Fieri nequeunt vltra tertium, & quintum bonorum abſque licentia Regia, ibi n.4.

Inſtitui poſſunt in contractibus. 3.4.18.

Repræſentatione carent, *vtcunque deſerantur, ſecundùm ſtrictum iuris communis rigorem. 3.4.4. iure tamen Regio repræſentatione gaudent, ibi num.5.*

In maioratibus *Attenditur primo loco linea, ſecundo gradus, tertio ſexus, & quarto ætas. 3.6.2.*

Clauſula: Salua gradus prærogatiua ſuccedatur: repræſentationem non impedit. 3.6. per totum, & 3.10.38.

De prima linea ad ſecundam tranſitus non fit, quouſq; omnes ex prima deficiant. 3.4.9. Etiamſi alius reſpectu fundatoris proximior ſit, ibi n.10 Quod in tranſuerſalibus etiam procedit, dicto num. 10.

Deſcendentes omnes ex primo vocato diuerſas lineas licet inter ſe conſtituant, reſpectu fundatoris de vna linea dicuntur. 3.4.16.

Deſcendentes omnes ex primo vocato mortui ante teſtatorem vt vocati admittuntur, ibi n.11

Feminæ proximiores excluſis maſculis remotioribus regulariter admittuntur, niſi expreſſè, vel per coniecturas excluſæ fuerint. 1.12.2.

Inſtitutis poſt annum 1615. coniectura qualibet etiam euidens, & indubitabilis non excludit repræſentationem, niſi verbis claris litteraliter decidatur. 3.6.7.

Linea in hac materia quid ſit. 3.4.16.

Lineæ tot nouæ pullulant, quot ſunt filij cuiuſcunque vltimi poſſeſſoris, & earum quælibet ab eorum quolibet initium ſumit. 3.4.15.

Lineæ tot principales ſunt quot ſubſtituti principales fuerint, ibidem.

Modus ſeruandus eſt, qui in cæteris Regni maioratibus iuxta leges Regias, quando de conditionibus ab inſtitutore poſitis non conſtat. 3. 4. 19. & 23.

Nepos ex filio prædefuncto præfertur patruo, & ab iſto deſcendentibus, ibi n.11.

Neptis patruum non excludit quaſi patris maſculinitatem repræſentans, ſed quia deſcendit de primogenitorum linea, & ad aliam non fit tranſitur. 1.12.67.

Non nati teſtatoris mortis tempore admittendi ſunt. 2.2.18.

Nouis coniectura euidentiſſima, & indubitata hodie regia pragmatica ad fœminas excludendas non ſufficiunt, in antiquis verò ſufficiunt. 1.12.3.

Omnes ex linea primi ſubſtituti præferuntur deſcendentibus ex linea ſecundi ſubſtituti. 2.4 8.

Ordo & modus is ſeruandus eſt, qui in cæteris Regni maioratibus iuxta leges Regias quando de conditionibus à fundatore poſitis non conſtat, ibi n.19. & 23.

Per lineam rectam primogenitorum ex propria vocatione, & non tranſmiſſione iuris ſucceditur, non tantùm in aſcendentium, ſed etiam in tranſuerſalium ſucceſſione. 1.11.21 & 22.

Perpetuis repræſentationi locus eſt vltra filios fratrum inter tranſuerſales. 2.29. à n.19.

Perpetuis tranſmittit in liberos ſuos decedens ante diem ex coniecturata teſtatoris voluntate. 2.30.38.

Poſt legem 40. Tauri regulariter repræſentatio datur, niſi inſtitutor prohibuerit. 3.13.14.

Primogenitus primùm, ſecundogenitus ſecundum caput conſtituunt, & ad inſtar edicti perpetui ſuccedituR, & non admittitur deſcendens ex ſecundo capite, quouſque ex primo omnes deficiant. Et hoc in tranſuerſalibus etiam procedit. 2. 30. 40: 3.4.6.

Primogenitorum linea recta ſemper in infinitum vocata cenſentur. 2. 30.41.

Quilibet ex vocatis propriam lineam efficit, & alter de alterius linea non eſt. 3.4.6.

Repræſentatio datur. 1.9.7:3.4. per totum. Et declaratur dicto c. 4. & d. cap. 9. n. 20.

Repræſentatio datur ex peculiaribus rationibus. 3.13.10.

Repræſentatio datur in dubio regulariter iuxta l.40. Tauri. 1.13.35.

Repræſentatio datur inter tranſuerſales vltra filios fratrum. 2. 29. à n.19.

Repræſentatio interdicta in aliquibus deſcendentibus cenſetur quoque in tranſuerſalibus prohibita. 1.13.31.

Repræſentatio non fit ex extenſione, ſed magis ex vi comprehenſiua, ibi n.27.

Si de clauſulis fundatoris non conſtiterit, ha omnes cenſentur appoſitæ, quæ apponi ſolent apud nos, & alias nationes. 3.4.21.

Subſtituti primi ante quam ſuccedat, decedentis potentia aliquo tempore ſuccedendi, ſi ſupereſſet. linea initium accepit, & omnes ex eo deſcendentes virtualiter ſunt comprehenſi, ibi n.7.

Subſtitutiones tot ſunt, quot perſonæ vocatæ, & earum quælibet ex propria perſona, & non iure tranſmiſſionis ſuccedit, ibi n. 5.

Succeditur primo fundatori, & non vltimo poſſeſſori. 3.16.16.

Tranſuerſalium hodie l. 40. Tauri ex propria perſona ſucceditur. 1.11.23.

Vocationes tot ſunt, quot perſonæ vocatæ. 3.4.5.

Manumiſſoris *iure pater naturalis emancipato filio contracta fiducia ſuccedebat. 2. 1.10.*

Manzeres, *nothi, & ſpurij nomina diuerſa ſunt, & diuerſa ſignificant. 2.13.6.*

Maritus Compellere *non poteſt vxorem incertam dotem promittentem, vt congruam conſtituat, & ſibi imputet, incertam dotem accepiſſe. 1.12.53.*

Expellere à domo vxorem dotem non tradentem poteſt. 1.12. 51. Declara ibi n. 52. Reproba, ibi n. 54.

Habitare non tenētur cum vxore dotem promiſſam non tradente, nec ipſi alimenta præſtare, ibi n.50. Reproba ibi n.55.

Mas	*Imperfectus ſecundum Philonē*	*Di-*	1.12
	Læſus ſecundum Ariſtotelem, & Galenum.	*ci-tur*	28. ibi n.
	Mutilatus ſecundum eoſdem	*fœ-*	27.
	Occaſionatus ſecundum Diuum Thomam.	*mi-na.*	ibid. d.n.28

Maſculinitas, *maſculinitatis paternæ qualitatem an neptis repræſentet.* 1.12.à n.14.

Qualitas in neptem non tranſit. 1.12.59.

Mares *ex fæminis aliquando, imo & frequentiùs rarò autem aut nunquam ex maribus fæminæ fiunt ſecundùm Philoſophos, Medicos, Theologos, & Iuriſtas* 2.12.28. & 29.

Mater *appellatione patris non continetur.* 2.14.29 *Parentis tamen appellatione comprehenditur, ibi num.30.*

Et filius ſunt vna eademque perſona. 1.7.21.

Generationi filiorum num magis quàm pater contribuat, ibi n.23.

Renuntians ſuperſtite patre decedens ab eius ſucceſſione per legem excluditur, & ſic nepotes ex ea non excluduntur facto matris. 2.16.56. *Sed reprobatur n.57.*

Stipulatur feuda filijs. 3.18.95. *Sed reprobatur ibi à n.* 101.

Succedit filijs excluſa filia ex vno tantùm latere coniuncta fratri defuncto. 2.23.27.

Matris factum nocet ſuccedenti per tranſmiſſionem, non verò nocet ſuccedenti per alterius remotionem, vel priuationem, quia tunc ex proprio iure, & ex propria perſona venit, 2.16.106. *& num. ſeq.*

Matris iuramentum intelligitur ſub conditione, ſi ipſi ſucceſſio delata fuerit, & ideo decedente ante patrem nullum eſt. 2.16.54.

Matris pactum conditionem filiorum deteriorem facere non poteſt, ibi n. 46.

Matris renuntiatio conditionem filiorum deteriorem facere non poteſt, ibi.

Eius Renuntiatio intelligitur ſub conditione, ſi ipſi ſucceſſio delata fuerit, & ideo decedente ante patrem nulla eſt, ibi n. 54.

Matris viſcerarū partem in vtero exiſtentem eſſe dicentes Iuriſconſultos minus exactè, & minus propriè locutos fuiſſe. 2.2.17.

Matri certiſſimi ſunt liberi, licèt ſint ex damnatò coitu. 2. 14.1

Duodecim filios habenti proficiunt filij, viuo adhuc patre. 2.7.2. *& n.*3.

Matri Illuſtri filius vulgò quæſitus licèt non ſuccedat, tranſuerſalibus tamen eius ſuccedit, 2.14. 11. *Limita, niſi talis filius ſolus ſit, nam tunc ipſi ſuccedit, ibi n.*58.

Matri nati ex damnato coitu ſuccedunt. 2. 14. à n.7. *Amplia in tranſuerſalibus maternis, ibidem contrarium defenditur, ibi à n.*15.

Matri renuntianti, & ante patrem decedenti non renuntiatio, ſed præmatura mors ad ſuccedendum obſtat. 2.16.57.

A matribus, & non à patribus genus ſuum Licij, & Locri repetebant. 1.7.24.

Materia *legis Gallus* 28. *ff. de liberis, & poſthumis remiſſiuè explicatur.* 1.9.30.

Repræſentationis, quæ ſit. 1.9. *per totum.*

Materni *deſcendentes, vide ſupra verbo Deſcendentes Materni, ſiue deſcendentes per lineam maternam.*

Matertera *quaſi altera mater dicitur* 3.7.17.

Matrimonium *ſubſequens legitimat filios tantùm naturales.* 2.9.2. *Non tamen nepotem ex patre naturali mortuo ante matrimonium contractum.* 2.5.3. *Sed reprobatur ibi à n.*14.

Matrimonij iugo qui ſe ſubmittebant, & certo filiorum numero grauabantur, priuilegijs, prærogatiuis, ac præmijs condecorabantur. 2.7.6.

*Matrimonium ad contrahendum homines honoribus, & præmijs alliciendi, alioquin pœnis afficiendi ſunt ſecundum bonos politicos, ibi n.*2. *&* 3

Matrimonio mediante filius certus patri dicitur iuris præſumptione. 2 13.21.

Maxime *dictio oſtendit idem eſſe recipiendum; quamuis ratio ſequens ceſſaret.* 3.18.73.

Medio *rupto non poteſt fieri acceſſus ad vnum extremum ſuperiorem.* 3.18.116.

Media *eiuſdem conditionis & naturæ ſunt, cuius & extrema, à quibus declarantur.* 3.2.13.

Memoria *& nomen aui per nepotes magis quàm per filios extenditur.* 3.7.11.

Mens *& deciſio legis declarantur per verba in eius proœmio appoſita.* 2. 14. 32. *Limita niſi diſpoſitio clara, & ſpecifica ſit, nam tunc ab ea proœmium declaratur, ibi n.*33.

Meum *quod eſt, amplius meum fieri non poteſt.* 2. 23. 4.

Miles *cum duobus teſtamentis, & hereditatibus decedere poteſt.* 3.16.23.

*Fingitur duos homines repræſentare, vt ſic cum duobus teſtamentis, vel teſtatus & inteſtatus pro parte decedere poſſit, ibi n.*23.

Pro parte teſtatus, & pro parte inteſtatus decedere poteſt, ibidem.

Militis in teſtamento ius accreſcendi ceſſat, dicto num. 23.

Moderator *& arbiter eſt vnuſquiſque rei ſuæ.* 1.13. 3.

Monachus *agnationem non amittit.* 2. 17. 11.

Comparatur aliquando filiofamilias, aliquando ſeruo, prout vtilius fuerit monaſterio, ibi numero 14. *&* 15.

*Decedens ante aditam hereditatem virtute ſuitatis in monaſterium tranſmittit, ibi n.*12.

Habetur pro mortuo. 2.17.7.

*Habetur pro ſeruo: ex quo decem illationes remiſſiuè referuntur, ibi n.*8.

Non ſuccedit ſecundùm aliquas nationes, licèt ex mona-

Digitized by Google

monaſterio in communi bonorum capace ſit. 2. 17.9. *Secundùm veram opinionem ſuccedit, ibi n.* 10.

*Non ſuccedit ſi monaſterium in communi incapax ſit bonorum, ibi n.*5.

Retinet iura prioritatis in gradu. 2.17.11.

Retinet iura ſanguinis. 2.17.11.

*Retinet iura ſuitatis, ibi n.*12.

Monaſterium *bonorum incapax non poteſt retinere fideicommiſſum alicui, poſtea monacho facto, relictum, vt alteri reſtitueret, ſi ſine liberis deceſſerit.* 2.17.6.

*Bonorum incapax non poteſt ſuccedere in hereditatibus, ibi n.*5.

Filii loco habetur iuxta communem opinionem 2.17.17. *Contrarium veriùs dicendum eſt, ibi à n.*19. *Limita primò, affirmatiuam opinionem non procedere in caſibus à iure non expreſſis, ſed tantùm in expreſſis, ibi n.*25. *Limita ſecundò, ceſſare in bonis quæ nunquam monachus, aut monaſterium habuit, ibi n.* 24. *Limita tertiò, quando loco filii ſit, eſt filius fictus & improprius, & non verus, ibi n.* 24.

*Nan eſt de ſanguine, & familia defuncti, de cuius agitur ſucceſsione, ibi n.*28.

*Præfertur patri ſuperſtiti monachi in bonis aliunde quæſitis ſecundùm aliquos, ibi n.*18. *Sed reprobatur à n.* 27.

*Repræſentans perſonam monachi an in ſucceſſione aui, vel patrui concurrat cum altero ſuperſtite monachi patruo, ibi à n.*15.

*Succedit patri monachi ante patrem mortui ſecundùm Speculatorem, ibi n.*18. *Sed reprobatur à n.* 27.

*Succeſſionem capere poteſt, mediante monachi perſona, ibi n.*12

Mori *plerique poſſunt inter delatæ ſucceſſionis legitimæ, & fideicommiſſi euenientis conditionis tempus.* 3.7.27.

Mors ciuilis *non æquiparatur morti naturali, niſi in caſibus in quibus eundem operatur effectum, quem mors naturalis, vel quando militat eâdem ratio.* 2.17.13.

Quando operetur idem quod naturalis, remiſſiuè. 1.10.12.

Mortis dies incertus eſt, & pro conditione habetur. 3.7.28.

Mortuus *multis ab hinc annis, naturaliter proximus non eſt illo, de cuius agitur ſucceſſione, repræſentationis verò virtute proximus eſt.* 2. 30.22.

Mortuus non dicitur filium relinquens. 1.7.12.

Mulier *caput ſuum cur velet.* 1.1.14.

*Imago Dei non eſt, & quomodo intelligendum ſit, ibi n.*13.

*Subducta eſt à coſta viri, ibi n.*12.

Muliere vir dignior eſt. 1.1.11.

Mulieres *cũ Clericis maiorum ordinum nubentes, ſi ancillæ ſunt, venduntur, quarum pretium Eccleſiæ datur, ſi verò liberæ, Eccleſiæ ſeruituti emancipantur, & ipſi Eccleſiaſtico beneficio priuantur.* 2.14.60. *Et filii ex tali pollutione nati illius Eccleſiæ ſerui fiunt, ibi n.*61.

Nubendo ſimpliciter congruum pro dote promiſiſſe non cenſetur, niſi id exprimatur. 1.12.47.

Omnia bona ſua in dotem dare regulariter intelliguntur, ibi n. 45. *Sed reprobatur in numera ſeq. vbi limitatur remiſsiuè.*

Cætera vide verbo, fœmina.

Munus, *a muneribus quando filiorum numerus excuſet, Vide ſupra verba, Filiorum.*

In muneribus tantùm perſonalibus, non in patrimonialibus nepotes ex vno filio prædefuncto patrem repræſentant. 2.7.24.

N

Naſci *ſi ſperetur aliquis, inſtitui heres, & ipſi legari poteſt.* 2.2.12.

Natiuitatis *qualitas paterna, quæ perſonalis eſt, & regulariter non tranſmittitur, virtute repræſentationis filio communicatur.* 1, 12. 15. *Sed declara n.* 64.

Natura *eadem, & iudicium eſt correlatiuorum.* 2, 19. 16. *Limita, niſi diuerſa ſit ratio, ibi n.*17.

*Induxit, vt plus ferè filios quàm noſmetipſos diligamus. ibi n.*2.

Non cognouit differentiam legitimorum, & illegitimorum. 2.14.19.

Naturam imitatur adoptio. 2.8.12.

Imitatur lex 2,19.9.

Ad priſtinam naturam res de facili reuertitur. 3.1. 30.

Naturalis filius *ad ſextantem tantùm ab inteſtato admittitur.* 2.13.19.

*Nepos naturalis quemadmodum repræſentatione caret, ita, & vulgò quæſitus, ibi n.*8. *Sed reprobatur. n.*15.

Naturalis iuris *quæ ſunt, ius ciuile non ſubuertit.* 1.7.25.

Obligationis effectus aliqui remiſſiuè. 3.16.53.

Naturali obligatione præcisè non teneremur propter actionis defectum, ibidem.

Naturales *filij ad ſextantem qua ratione ab inteſtato admittantur, & nepotes ad nihilum.* 2.11.21

Filij ante Conſtantinum Imperatorem incogniti erant. 2. 11.4.

*Filij conſanguinitatem, gradum, aut lineam non habent, neque de agnatione, cognatione, domo, & familia parentis ſunt, ibi n.*28.

*Filij iure canonico dicuntur, qui ex duobus ſolutis ſine crimine, & flagitio, & ad contrahendum matrimonium habilibus nati ſunt, ibi n.*8.

*Filij, qui ad ius ciuile non pro filijs, ſed omnino extraneis reputantur, ibi n.*28.

Filij per lineam maternam certi & indubitabiles, per paternam verò deſcendentes aſcendentibus incerti ſunt. 2.13, 15. *& n.*16. *Præteriti, vel iniuſtè exheredati querelam inofficioſi teſtamenti habent.* 2.13.12.

Filij

I N D E X.

Filij per lineam paternam deſcendentes heredes ſunt voluntarij, ſi pater voluiſſet. 2.13, 16.

Filij per lineam paternam deſcendentes incerti, & dubitabiles ſunt aſcendentibus, ibi n. 16.

Filij per lineam paternam deſcendentes præteriti, vel iniuſtè exheredati querela inofficioſi teſtamenti carent, dicto. n. 16

Filij ſuccedunt patri ab inteſtato in ſextante. 2.11.9

Filij ſuitate carent, ideòque ad repræſentationis beneficium non admittuntur, ibi n. 29.

Filij ſunt qui ex ciue Romano, & concubina nati ſunt, ibi 4.

Filij tantùm per ſubſequens matrimonium legitimi fiunt. 2.9.2.

Naturales Nepotes fauorabiliores ſunt in cauſa teſtamentaria filijs naturalibus. 2.11. & 10. & qua ratione, ibi n. 19. & 20.

Nepotes lex ſi excludere voluiſſet, expreſſiſſet vtique, ibi n. 12

Nepotes non ſuccedebant olim auo ab inteſtato, quia nec filius ſuccedebat, ibi n. 11. & 22.

Nepotes qui hodie ad aui ab inteſtato ſucceſſionem admittant Doctores referuntur, ſed reprobantur, ibi n. 12. & a num. 14.

Nepotes repræſentationis iure an ſuccedant affirmant aliqui, ſed reprobantur ibi n. 26. & à num. 27

Naturalium filiorum, & vulgo quæſitorum differentia quæ ſit, 2.13.15. & durat adhuc Recopilationis iure, ibi n. 27.

Nomen naturalium non analogum, ſed æquiuocum eſt. 2.11.1.

Nomen naturalium pertinet ad eos tantùm qui ſanguine, & natura ſunt liberi, & non adoptione, ibi n. 3.

Nomen naturalium refertur aliquando ad eos, qui in ſeruitute ex contubernio nati ſunt, & de ijs multæ leges intelliguntur, ibi n. 2.

Naturales inter, & legitimos liberos differentia quoad repræſentationem. 2.11.35.

Naturalitatem tantùm denotat cognatio. 2.14.9.

Natus) in vndecimo menſe ſecundùm aliquos legitimus eſt, ſed nihilominus reijciendus eſt, ne anſa detur delinquendi, & quod frequentiùs eſt, & accidit, attenditur, 2.2.3.

Poſt decem menſes pro filio legitimo non habetur quoad Iuriſtas, ibi n. 2.

Poſt mortem teſtatoris, & ante quam dies fideicommiſſi ceſſerit, conſequitur fideicommiſſum, quod habet tractum temporis in infinitum; ibi num. 30.

Secundò licèt naſcendo non ſe includat in maioratu reſpectu primo nati, includit tamen ſe reſpectu tertio nati. 2.30.27.

Pro nato poſthumus ſi habendus eſſet in cauſa teſtamentaria, præteritus rumperet nequaquam teſtamentum, ſed nullum & iniuſtum faceret illud. 2. 2.15.

Poſthumus pro nato ſi non haberetur, inſtitui aut ſaltem exheredari debeat. 2.2.14.

Qui in vtero eſt, habetur pro nato in rebus ſibi vtilibus non prærogatiua aliqua, ſed legis fictione, ibi n, 6. Declara n. 8. Et quare pro nato habeatur, ibi n. 12.

Nati) Ex damnato coitu alimenta capiunt iure canonico, Regio, & alienigeno, 2.14. 4. Secus iure ciuili, ibi n. 3.

Ex damnato coitu certiſſimi ſunt liberi matri, & auiæ, ibi n. 1.

Ex damnato coitu cognati ſunt matri, & collateralibus ſecundùm aliquos, ibi n. 9. Contrarium alij dicunt, ibi n. 54.

Ex damnato coitu excluduntur à ſucceſſione propter notam, ibi n. 55.

Ex damnato coitu filij eſſe non ideo deſinunt, ibi num. 3.

Ex damnato coitu filij nominandi non ſunt reſpectu patris, & matris, ibi n. 15.

Ex damnato coitu non continentur in diſpoſitione legali tacita, vel expreſſa, ibi n. 16.

Ex damnato coitu quocunque legitimari poſſunt à Principe, dummodo qualitas, & nota illa exprimatur, ibi n. 69.

Ex damnato coitu ſuccedunt nullo modo aſcendentibus ab inteſtato, aut ex teſtamento. 2. 14. à num. 1.

Ex damnato coitu non ſuccedunt matri, aut auiæ maternæ, licèt certi ſint filij, ibi n. 1. & 5.

Ex damnato coitu minimè ſuccedunt tranſuerſalibus, & inter ſe ſecundùm opinionem veriorem, ibi a n. 15. Licèt communis opinio teneat ſuccedere, ibi a num. 7.

Ex ſcortatione, ſtupro, adulterio, & inceſtu dicuntur ſpurij 2.13.4.

Finguntur virtute legis qui in vtero ſunt. 1.12.24

Poſt mortem teſtatoris prohibentis rem extra familiam alienari reuocare poterunt, ſi contraueniatur ſecundum aliquos. 2.2.20. Alij contradicunt, n. 23. reprobantur n. 28.

Poſt mortem teſtatoris, vel concepti admittuntur etiam ad fideicommiſſa familiæ relicta quæ conditionalia ſunt. 3.7.25.

Qui fuerunt teſtatoris mortis tempore tantùm vocantur in fideicommiſſo purè relicto familiæ 2. 2. 4.

Qui non ſunt teſtatoris mortis tempore in maioratibus ſunt admittendi. 2.2.18.

Nemo dat quod non habet. 2.16.72.

Transferre poteſt in alium plus iuris, quam ipſe habet. 3.7.30.

Transferre poteſt in alium quod non habet, 2.30. 2. & 3.

Tranſmittit quod non habet. 3.14.38.

Nepos) Appellatione filij non continetur in lege, ſtatuto, aut teſtatoris diſpoſitione non ſimpliciter ſub appellatione filiorum diſponentibus, ſed reſpectu alterius qualitatis, qua nepos caret, 1.12.59.

Con-

Digitized by Google

Conceptus auo viuo ad eius hereditatem vocatur. 2. 2. 7.

Conceptus poſt mortem aui licet ex propria perſona non admittatur, iure tamen tranſmiſſionis admittitur. 2. 2. 33.

Conſequitur per mediam patris ab auo exheredati perſonam bona quæ in ſeruitute libertus aui comparaſſet, etiamſi nepos ab auo exheredatus ſit. 3. 19. 47.

Ex filia renunciante, & ante patrem decedente, auo cum patruo ex propria perſona ſuccedit. 2. 16. 66.

Ex filio decedente in vita patris inſtitutoris maioratus irreuocabiliter præfertur patruo. 2. 4. 2.

Ex filio vulgo quæſito auia ab inteſtato non ſuccedit, aut ſaltem in ſextante. 2. 13. 16.

Ex Fratre defuncti licèt in tertiò ſit gradu verè, & realiter, ſed repræſentatiuè eſt ſecundo, 2. 28. 8. Ideoq; proximior eſt patruo magno, 2. 25. 23.

Ex patre naturali ante contractum matrimonij mortuo per ſubſequens matrimonium non legitimatur. 2. 5. 3. Sed reprobatur à n. 14.

Ex ſorore concurrit cum auunculo ad hereditatem alterius prædefuncti auunculi. 2. 13. 17.

In vtero non exiſtens tempore mortis aui ipſi non ſuccedit, 2. 2. à num. 21. Limita num. 25.

Legitimus ex filio, ſiue filia naturali ab inteſtato non ſuccedit auo paterno aut materno. 2. 11. 25.

Patruo maior, prudentior & fortior quandoque eſt, 3. 13. 11.

Præceſſus à patre non eſt auo ſuus heres, 2. 16. 62. Limita ibi n. 63. & 64.

Præfertur patruo in ſucceſſione indiuidua ſecundùm aliquos 2. 3. 1. Alij nepoti patruum præferunt num. 2. Alij verò diuerſimode diſtinguunt n. 3. Iure Regio prima opinio verior eſt, n. 4. Exemplifica etiam in maioratibus, 3. 4. 11. Ex vi & ratione maioris dilectionis, & præſumptæ voluntatis teſtatoris, 2. 5. 6. Ex vi & ratione primogenituræ, & cōſuetudinis ordinariæ ita ſuccedendi, ibi nu. 7. Ex vi & ratione vocationis & præſumptæ mentis teſtatoris volentis ſe conformare cum natura & conſuetudine in maioratibus ſuccedendi, 2. 4. 9. Amplia primò, & ſi pater iſtius nepotis moriatur ante maioratus fundatorem. 2. 5. 3. & n. 12: 2. 4. 9. Amplia ſecundo, & ſi tranſuerſalis ſit qui maioratum inſtituit poſt mortem illius, dicto n. 9. Amplia tertiò in maioratu irreuocabiliter facto. 2. 4. 2. Amplia quartò, in maioratu irreuocabiliter facto, ſi eius inſtitutor non reuocauerit, ibi n. 10. Limita primò, in maioratu iuxta terminos l. 7. tit. 7. lib. 5. Reco. 2. 6. per totum. Limita ſecundò in nepote ex fratre conſanguineo qui non concurrit cum patruo vtriuque coniuncto in feudis, ſecundùm aliquos. 3. 18. 7. contrarium veriùs eſt, ibi n. 8. Limita tertiò in operis libertorum. 3. 18. 39. Reliquas limitationes vide infra verbo, Nepotes, & verbo Patruus.

Præteritus aui teſtamentum per inofficioſi querelā infringit, ſi pater eius exheredatus poſt auum ante vel poſt aditam hereditatem decedat. 2. 16. 63.

Repræſentans patris perſonam an auo ſuccedat, & excludat amitam quæ à ſtatuto filios admittente excluſa eſt. Negant aliqui. 3. 1. à n. 1. Alij veriùs affirmant ibi à n. 5. Limita hanc affirmatiuam ſententiam quoties ſtatutum in hæc verba conceptum eſſet: Extantibus filijs maſculis filia non ſuccedat, ibi à num. 20.

Subintrat in locum & gradum patris decedentis. 3. 1. 5. Superſtite auo. 2. 16. 65.

Subintrat in locum & gradum patris non per legis fictionem, ſed quia à nemine præceditur, & ſic primus inuenitur. 1. 6. 13.

Succedit in iurepatronatus libertorum, honoribus & dignitatibus aui, & ſi eius mortis tempore in vtero non ſit. 2. 2. 25.

Tranſmiſſionis iure ſuccederet, nec auus eum inſtituere teneretur, ſi ex perſona patris ſui ſuccederet, patre herede inſtituto, 1. 11. 5.

Vnus non petens portionem ſuam fratribus ſuis proficit & non cæteris patruis: Patruus autem non petens omnibus prodeſt, quia omnibus eius portio accreſcit. 2. 28. 41. vulgò quæſitus ex filia ſuccedit in ſtirpem cum auunculo ad auiæ hereditatem. 2. 13. 18.

Nepotis adoptio vide ſupra verbo, Adoptio nepotis.

Nepoti Ex fratre patruus præfertur in iure patronatus libertorum. 2. 15. 17.

Nepoti in poteſtate retento pater licèt emancipatus præfertur, & hodie ceſſat edictum: De coniungendis cum emācipato liberis eius, & quarta tione, quicquid dicat Iacobus Cuiacius. 2. 28. 37.

Nepotes admittuntur cum certa diminutione ab Anaſtaſij conſtitutione quæ non extat, 2. 10. 41. A Iuſtiniano tamen ſine diminutione & æquo iure admittuntur, ibi num. 42.

Appellatione filiorum tam ciuili quàm diuino iure continentur. 3. 1. 8. Intellige primò ex iuſta interpretatione, ibi num. 28. Secundò ficti & interpretatiuè. 3. 14. 17. Tertiò, quando diſpoſitio fauorabilis eſt. 3. 1. 9: 3. 14. 14. Aut de eorum commodo tractatur, à dicto num. 14. & quintò, quando ratio quæ in filio, in nepote quoque verſatur. 3. 1. 9.

Appellatione filiorum non continentur ex propria & ſtricta ſignificatione. 3. 1. 29. In materia exorbitanti, 2. 23. 7. In filiorum præiudicium. 3. 14. 18. Verè & naturaliter, ibi num. 17. Si diſpoſitio ſecundùm proprietatis ſermonem in filio verificari poteſt, ibi num. 18. Cætera vide ſupra verbo, Filiorum appellatio.

Appellatione fratris non continentur. 2. 23. 7.

Concepti poſt aui mortem nepotes abuſiuè dicuntur. 3. 9. 24.

Concepti poſt aui mortem repræſentant patrem in fideicommiſſo ſub incerto futuro euentu relicto, ibi n. 26.

Concepti poſt aui mortem ſaccedunt ratione tranſmiſſionis vel iuris deliberandi, ſi ante aditam hereditatem eorum inſtitutus pater deceſſerit. 2. 18. 15.

Conditionis non peioris, ſed melioris ſunt quam agnati, inter ſe auo ſuccedentes. 2. 26. 87.

Et deinceps perſonæ ſub omni conditione, filias autem purè aut ſub poteſtatiua conditione inſtitui poſſunt, & de ratione differentiæ remiſſiuè. 2. 18. 6.

Excludebant ante Iuſtiniani Nouellam patruum magnum ſecundum aliquos. Sed reprobantur, & affirmandum eſt tunc cum patruo magno concurrere. 2. 26. 33, & 34.

Ex diuerſis filijs plures & numero diſpares in ſtirpem tantùm ſuccedunt, & eis datur repræſentatio, 2. 15. 4. & 5. Et ex diuerſis fratribus in capita ſuccedant ſecundùm communem opinionem, & de ratione differentiæ ſecundùm Hugonem Donellum 2. 26. 26. & num. ſeq.

Ex diuerſis fratribus, vt agnati, in parentum locum & gradum vocantur ex priuilegio Iuſtinianeo, ibi num. 31.

Ex diuerſis patronis, licèt gradu æquales & numero diſpares, liberto in capita & non in ſtirpem ſuccedunt. 2. 15. 3.

Ex filia renuntiante & mortua ante auum non dicuntur renuntiationi maternæ contrauenire, ſi auo ſuccedere volunt. 2. 16. 95.

Ex filia ſuperuiuente inſtitui vel exheredari ab auo non debent, nec in eius locum ſubintrant. 2. 16. 14.

Ex filio contrahente matrimonium & ſuitatem amittente apud nos gaudent repræſentationis beneficio, ſicut apud Romanos deſcendentes per lineam femineam, qui etiam carent ſuitate. 2. 11. 30.

Ex filio emancipato, & ſi auo non ſint ſui heredes, concurrunt cum patruo patrem repræſentantes. 2. 10. 39.

Ex filio prædefuncto an patrem repræſentent ad munerum excuſationem. 2. 7. à n. 9.

Ex fratre emancipato ante Anaſtaſium Imperatorem non concurrebant cum patruo non capite minuto ad ſucceſſionem alterius patrui ſimiliter non emancipati. 2. 10. 40.

Ex fratre excluduntur à patruo, cum de ſucceſſione nepotis ex altero fratre tractatur. 2. 24. 3. Et amplia primò & ſi patruus ex vno tantum latere, nepotes verò ex vtroque coniuncti ſint defuncto, ibi n. 4. & 5. Amplia ſecundò, etiamſi lege municipali gradus computetur ſecundùm ius canonicum, ibi n. 5. Tertiò, in omnibus bonis, nulla bonorum facta diſtinctione, ibi 6. Et quartò, in tutelis & retractibus, n. 7. Limita in noſtris maioratibus, dicto n. 7.

Ex fratre ex vno latere coniuncto excluduntur à patruo ex vtroque latere coniuncto defuncto. 3. 31. 13.

Nepotes ex fratre non repræſentant patrem ad concurrendum cum auis tantùm in ſucceſſione prædefuncti patrui ſecundùm aliquos, 2. 23. 7. & n. 8. Sed reprobatur n. 16.

Ex fratre priuilegio indigent, vt cum proximo patruo concurrant, vel patruum magnum excludant, ſecus inter ſolos patrueles, 2. 26. 39. Declaratur num. ſeq.

Ex fratre repræſentant patrem ad excludendum patruum vel auunculum meum. 2. 25. à num. 9. Sed aliqui malè contrarium defendunt, ibi à numero 1.

Ex fratre vterino vnà cum patruo conſanguineo in omnibus bonis alteri patruo ſuccedunt, non facta bonorum diſtinctione, vt in bonis ab auia nepotes, in bonis verò ab auo profectis patrui, in cæteris bonis æqualiter ſuccedant. 2. 22. à numero 5.

Ex fratre vtrinque coniuncto in ſucceſſione patrui an excludant alterum patruum ex vno tantùm latere coniunctum. Vide ſupra verbo, Filij fratrum.

Ex renuntiantibus filio aut filia, an auo ſuccedant, & cum patruis concurrant, duo caſus diſtinguuntur. 2. 16. à num. 9.

Inſtitui vel exheredari debent ab auo, ne præteriti annullent, vel rumpant eius teſtamentum. 2. 16. 89.

Nati poſt decem menſes à tempore mortis aui & præteriti rumpunt agnaſcendo auitum teſtamentum, quoties eorum pater viuo auo deceſſerit, & qua ratione. 1. 9. 29.

Non computantur circa immunitates in numero filiorum. 2. 7. 15.

Plures ex duobus filijs, & numero diſpares in ſtirpem ſuccedunt, & quare, 2. 26. 24.

Plures ex filio prædefuncto repræſentant patrem in muneribus perſonalibus. 2. 7. 24.

Ex hoc infertur ad excuſationem tutelæ, vbi nepotes ex illo prædefuncto filio patrem repræſentantes pro vna perſona reputantur, ibi num. 10. Limita in muneribus patrimonialibus, 2. 7. 24.

Portionem duplicem de auita hereditate habere non debent. 2. 16. 43.

Præteriti quaſi agnaſcendo in prædefuncti patris locum ſuccedant, & auo ſui heredes ſunt, ſi mortis aui tempore à patre non præceduntur, licèt teſtamenti tempore præcederentur. 1. 9. 28. Etiam ſi filius exheredatus ſit, dum tamen decedat ante patrem. 2. 16. 58.

Proſunt in immunitatibus patri & non auo, licèt non ſint minus oneri auo, quam pater ipſe, & de ratione dubitandi & decidendi. 2. 7. 16. & num. 17. Extende ad nepotes ex filia reſpectu aui materni, ibi n. 25. Limita, niſi auus maternus in ſubſidium ipſis alimenta præſtiterit, ibi numer. 26.

Querela inofficioſi teſtamenti carent, quoties eorum pater in legitima inſtitutus repudiauerit. 2. 16. 29. Limita, ſi eorum pater præteritus vel exhe-

exheredatus fuerit, dicto n. 29. vel quoties eorum mater, ne patris iudicium inquietaret, ſufficientem pecunia quantitatem accepit, ibi n. 32.

Repræſentant parentum perſonas ad concurrendum cum auis, & patruis ſimul in ſucceſſione alterius prædefuncti patrui, 2. 23. à n.16. Amplia in proauis, & alijs deinceps aſcendentibus, ibi num. 23. Limita primò in nepotibus, & pronepotibus filij prædefuncti, cuius perſona eſt repræſentanda, ibi numer. 26. Secundò in nepotibus, defuncto eo, de cuius agitur ſucceſſione, coniunctis ex vno tantùm latere, ibi n.27. Tertiò in fratribus, aut filijs fratrum ex vno tantùm latere coniunctorum, ibi n.28. & 36.

Soli quemadmodum auo in ſtirpes ſuccedunt, & hic caſus virtualiter ineſt in Nouella. 118. Ita dicendum eſt de ſolis fratrum filijs. 2.26.82.

Soluere debita patris non tenentur venientes ex propria perſona. 1.11. 16.

Succedunt in ſtirpes, & non in capita, licèt ſint in vno eodemque gradu. 1. 8. 6.

Sui heredes ſunt auo, & in patris gradū ſuccedunt, mortuo eorum patre in aui poteſtate. 2. 15. 11. Limita, niſi tempore mortis aui à patre præcedantur. 2.16.62. Sublimita, niſi poſt auum eorum pater ante repudiationem deceſſerit, nam tunc nepotes auo ſunt ſui heredes, ibi n.63. Declara ſub limitatione, quoad ſuccedendum auo ab inteſtato, ſecus ad impugnandum teſtamentum, & ibi n.64. vbi de ratione differentiæ.

Venientes ex propria perſona non tenentur dotem matri renuntianti datam conferre, aliàs ſecus dicendum eſt. 1.11.16.

Vocantur filij multoties in diuinis litteris. 1. 5. 5. & 7.

Vt ſui heredes ſint auo, non ſufficit in eius eſſe poteſtate, ſed requiritur, vt eorum pater, viuo auo ſuus heres eſſe deſierit. 1.11.4.

Nepotibus ex alio fratre coheredibus non accreſcit pars à patruo repudiata, ſed ipſius repudiantis filijs defertur. 2.28.3.

Nepotibus Iuramentum matris renuntiantis, & poſt auum decedentis nocet, quorum præiudicium ſecundarium eſt: ante auum verò decedentis non nocet, & præiudicium principale eſt, & de ratione differentiæ. 2.16.52.

Non imputatur illis in legitimam dos data matri, & conſtante matrimonio a marito conſumpta, ibi num. 103.

Iis obſtat filia paterna hereditati renuntians, ſi patri ſuperuiuat. 2. 16. a num. 11. Limita primò, vt nepotes ex teſtamento ſuccedant, ibi n.16. Secundò, quando alij liberi non ſuperſunt, ſed tranſuerſales, ibi n.18. Tertiò, quando ſimpliciter propter ſe, & non in alterius contemplationē renuntiauit, ibi n.19. Limita infra verſic. 2.

Nepotibus primum locum obtinentibus legitima debetur, ibi n.66.

Venientibus ex propria perſona ad aui ſucceſſionem non obſtat pactum de non ſuccedendo à filia factum. 1.11.15.

Venientes, ex propria vocatione non indigent repræſentatione. 3.4.12.

Nepotes ex renuntiante filia auus heredes inſtituere, vel ipſis legatum relinquere poteſt, etiamſi mater ſuperuixerit, & teſtamentum ante renunciationem factum fuerit. 2.16.16. & 17.

Neptis) Ex filio dicitur de linea maſculina ſecundum aliquos. 1. 12. 19. Hoc controuerſum eſt, ibi n.71. Sed declaratur n.72.

Ex filio vulgò quæſito auiæ ab inteſtato non ſuccedit, aut ſaltem in ſextante tantùm admittitur. 2. 13. 19.

Ex fratre maiore prædefuncto patruum ea maiorem excludit, & in ſucceſſione præfertur. 1.12.17

In maioratibus patruum non excludit quaſi patris maſculinitatem repræſentans, ſed quia deſcendit de primogenitorum linea, & ad aliam tranſitus non fit. 1.12.67.

Neptem ex fratre excludit eadem fœminei ſexus qualitas, quæ excludit ſororem propter maſculos, ibi num.11.

Neque dictio eſt copulatina, & diſiunctiua quoad diuerſos effectus negatiuos, & affirmatiuos. 2. 25. 17. & ſeq.

Implicatiua, ibi n. 4.

Nihil excludit, qui totum dicit. 2.5.11.

A Nobilioribus & præſtantioribus in libris incipiendum eſt, 1.1.8.

Nobilitate patris adoptantis filius adoptiuus non ditatur, alij contradicunt, 2.8. 4. & 14.

Nomen adoptantis aſſumebant adoptati, & gentilitio iungebantur. 2. 8. 15.

Et memoria aui per nepotes magis quàm per filios extenditur. 3.7.11.

Teſtatoris agnati, & cognati retinebant. 3.11,20.

Nomina) collectiua qualia ſint. 3.7.8.

Dominorum aſſumebant liberti, & de patroni familia erant. 3.11. 20.

Iſta agnatus, cognatus, conſanguineus, affines, & ſimilia ſunt iuris ciuilis, & non naturæ. 2.14.54.

Dominum diuerſitas aliquarum perſonarum aliquando non conſtituit perſonas diuerſas. 3 5.16.

Diuerſitas diuerſas res, & effectus continet, ibi n.1. & declaratur, ibi à n.15.

Diuerſitas non ſufficit ad inducendam rerum diuerſitatem, niſi in ſubſtantia quoque differant, ibi num. 18.

Explicationem nominum qui reijciunt, damnantur. 1.4.2.

Etymologiæ nominum in inueſtigatione Iuriſconſulti diligentes fuerunt. 1.4.3.

Noſtrum quod eſt, ſine voluntate, & facto noſtro tolli non poteſt. 2.28 10.

Notarius abſenti, & ignoranti ſtipulatur. 3.17. 31. contrarium dicendum eſt. Et ſi ſtipulari poſſet, eſſet intelligendum primò in actibus iudicialibus, ibi n.33. Secundò, quandò caſu quo ille,

e 2 cui

cui ſtipulatur, ſibi poſſet ſtipulari, alioquin non, ibi n.34. Ex quo illatio deducitur, ibi n.39.

Si filio poſſet ſtipulari in emphyteuſi conceſſa pro te filiis tuis, ſimul, & eodem tempore filius cum patre admitteretur, & non ordine ſucceſſiuo, quod falſum eſt, ibi n. 37.

Stipulari minus poterit, cùm filius purè, vel poſt mortem patris ſibi non poſſet, ibi n.39.

Nothi, *ſpurij, & manceres nomina diuerſo ſunt, & diuerſa ſignificant.* 2.13.6.

Nouella 89. *cap.6. aliàs cap.15. & Auth. ex complexu, C. de inceſtis nuptijs de curia damnantur contra dominum Gregorium Lopez Madera contrarium defendere conantem.* 2. 14. 3.

118. *Differentiam patriæ poteſtatis, & emancipationis non ſuſtulit quoad modum, & qualitatem, ſe quoad effectum tantùm ſuccedendi.* 2.10.37.

118. *Intelligenda eſt etiam de filijs adoptiuis.* 2. 8. 31.

118. *cap.1. intelligitur etiam de vulgò quæſitis.* 2. 13. 10.

127. *cap. 1. correxit Nouellam* 118. *cap.2. & 3. lib.2. cap.23. à n.* 14.

Nouella. 118. *cap.3. lectura Haloandri reijcitur.* 2.23.19. & 20.

Nubentes *mulieres clericis, &c. Vide ſupra Verbo Clerici.*

Numerus *heredum, & eorum portio à tempore mortis æſtimari, & conſiderari debet,* 2.27.3.

O

Obligatio *inter patrem, & filium, qui in eius eſt poteſtate, nulla eſſe poteſt.* 2.28.40.

Parentum naturalis conſeruandi, & alendi filios. 2.19.3.

Quædam eſt quæ honeſtate, & æquitate naturali nititur. 3,16.52.

Sub ſtipulatione conditionali concepta ante eam adimpletam ſuſpenſa eſt, ex præſenti tamen vires accipit. 3.14.35.

Obligationis naturalis effectus aliqui remiſsiuè. 3. 16. 53.

Obligatione naturali præcisè non tenemur propter actionis defectum, ibidem.

Odium *exheredationis potiùs comprimi, quam interpretatione iuuari conuenit.* 2.19.53.

Odia regulariter ſunt reſtringenda. 2.14.10.

Odioſa, *ſed rationabilis diſpoſitio extendi poteſt.* 2.14.56.

Omiſſus caſus *non, ſed expreſſus dicitur, in quo militat ratio expreſſi.* 2.26.80

Relinquitur diſpoſitioni iuris communis. 2.11.23: 2.29.9. *vbi declara à num.*80

Omnino dictio *omnes caſus ſine diſtinctione continet.* 2.11.34.

Onus, *quod pauci portant, difficiliùs ſuſtinetur, faciliùs autem, quando in plures diſtribuitur.* 2. 7. 12.

Operæ Libertorũ) *Liberis patroni debentur æqualiter, non pro portionibus hereditarijs, ſi heredes inſtituti fuerint.* 3.10.80.

Liberis patroni debentur, etſi heredes non ſint, ſcilicet per abſtenſionem, non per exheredationem, ibi n. 79.

Non debentur iure hereditario, ibi n.39.

Quædam fabriles, ſiue artificiales, quædam officiales ſunt, & de earum materia remiſſiuè. 3. 19. 8.

Fabriles ad filios, & quoſcunque extraneos, ſi heredes cum effectu ſint, tranſeunt: officiales verò ad heredes extraneos non, ſed tantum ad liberos patroni, etiamſi non ſint heredes, tranſeunt. Et heredes in propoſito liberos non eſſe quomodo ſit intelligendum. 3. 19.9.

In operis libertorum patroni liberi non ſuccedunt pro portionibus hereditarijs, ſed viriliter. 3.18.80: 3.19.10.

Oppida *cum iuriſdictione abſque dignitate, nulla maioratus mentione facta, à Rege ſimpliciter donata, tanquam bona libera inter filios diuidenda ſunt.* 3.13.1. *Limita ſi enim iuriſdictione, & dignitate ipſi, & eius deſcendentibus in infinitum conceſſa fuerint: nam primogenitum tunc conſtitutum intelligitur. ibi n.*2.

Opinio *Doctorum diſtinguentium, & concordantium contrarias opiniones ſequenda, & quomodo intelligenda eſt.* 3.7.49.

Ludouici Molinæ, & aliorum taxatur. 1.9.9. *Sed declara, ibi n.* 21.

Eiuſdem Molinæ, & aliorum reijcitur. 1. 9. 10. *Sed diſtinguitur, ibi n.*22.

Oratione *in Senatu habita, vt Imperator aliquid decidendum ſuaderet, mos in difficilibus erat.* 2. 12. 6.

Ordo *litteræ non attenditur, quoties rationi iuris conformis non eſt, vel quando apparet, quomodo ius diſponat, vel illo in caſu diſponere debuerit.* 2. 13. 25.

Seruatur inter plures per collectiuum nomen vocatos, qui in diuerſo gradu ſunt, ſecus ſi in eodem ſint gradu. 3 9.23: 3.18 38.

Originali *magis quàm exemplo creditur.* 2.25.21.

Orficianum Senatuſconſultum *à quibus Conſulibus factum fuit.* 2. 12. 6.

Deſcendentes per lineam maternam excluſis agnatis, & cognatis ad legitimam maternam ſucceſſionem primò admiſit, ibi n.6. Intellige hoc non per repræſentationem, ſed ex propria perſona, ibi n. 8. & 9. Iuſtinianus tamen repræſentationem conceſſit, ibidem.

Orficiani Senatuſconſulti materia remiſſiuè, ibi numer. 7.

Ouidius *contra Laurentium Vallam defenditur.* 2. 14. 65.

P

Paciſci *nequeunt filij ſine conſenſu patris de Regni ſucceſſione.* 3. 16.6.

Po-

I N D E X.

Poteſt de maioratus ſucceſſione inuito poſſeſſore, ibi n. 10.

Pactiones de non ſuccedendo, vel ſuccedendo) inualidæ quare ſint, vera, & genuina ratio aſſignatur. 2.16.3. Et aliæ rationes aſſignantur, & reprobantur remiſsiuè, ibi nu. 4. Iuramento vallatæ iure ciuili non confirmantur, ſecùs iure canonico, ibi n.5. & 6.

Requiſita neceſſaria, vt tales pactiones validæ ſint, remiſsiuè apponuntur, ibi n.8.

Pactionibus, & conuentionibus hereditas non datur. 3.11.9.

Priuatorũ pactis iuri publico nõ derogatur. 2.16.2

Pactum de hereditate viuentis nullum eſt. 2.16.70

De non ſuccedendo à filia factum non obſtat nepotibus, quando ex propria perſona ad ſuccedendum auo veniunt. 1.11.15.

Matris, conditionem filiorum deteriorem facere non poteſt. 2. 16.46.

Paganus decedere non poteſt cum duobus teſtamentis. 3.16.24. nec pro parte teſtatus, & inteſtatus ibidem. Limita ſupradicta in milite, ibi n.23.

Parentis appellatione mater continetur, 2.14.30.

Parenti tantùm proximiori hereditas filij defertur. 2. 19.6, & n.ſeq.

Parentes) excludunt omnes tranſuerſales vnò tantùm latere coniunctos. 2.21.4.

Exiſtentes in eodem gradu in bonis omnibus vndecunque quæſitis æqualiter ſuccedunt. 2.19.18. & à n.20. Et reprobatur diſtinctio quæ de bonis fit, ibi à n.19.

Habentes duodecim filios non ſolùm à perſonalibus, ſed etiam à patrimonialibus muneribus liberabantur, licèt alij à perſonalibus tantùm affirment. 2.7. 8. & 9.

Habentes tres in vrbe Romana, quattuor in Italia, quinque filios in prouincijs à tutelis, & curis excuſantur, ibi n.7.

Terrentur magis in liberorum quàm in propria perſona. 2.19.1.

Parentum de amore erga filios plura remiſsiuè. 2. 19.5.

Appellatio parentum auum; & proauum etiam continet, imò, & vltra proauum ad omnes deinceps ſuperiores porrigitur. 2. 18. 9: 2.23.25.

Eorum bonis, & hereditate gaudent liberi, non verò è contra. 2.19.4.

Hereditates eorum propter natura ſimul & eorum commune votum liberis debetur, ibi n.17.

Obligatio parẽtum naturalis eſt conſeruandi, & alendi filios, ibi n. 3.

Parentibus apud Romanos non ſolùm vendere, ſed etiam occidere filios licebat. 2.10. 2. & n.3. Et qui hac ſibi in filios occidendi facultate conceſſa apud Romanos, & aliæ nationes vſi fuerint, ibi num.5. & 6.

Hereditas filiorum parentibus debetur loco ſecundo. 1.1.15. Naturaliter. 3.10.12. Turbato mortalitatis ordine. 249.4.

Immunitas à muneribus patrimonialibus conceſſa fuit parentibus, vt filiorum educationi vacarent. 2.7.7. & 14.

Repræſentatio non datur parentibus circa filiorum ab inteſtato ſucceſſiones, 2.19. à n. 6.

Cætera vide infra verbo, Pater.

Parricidij pœna damnabantur diſcipuli magiſtrorum interfectores, 2.17.4.

Pars repudiata coheredibus accreſcit. 2.28.12.

Vna teſtamenti per aliam declaratur. 1.13.25.

Partem alijs facit excluſus ſtatuto ab hereditate, licèt ad partem non admittatur ſecundùm aliquos: Alii negant, alii variant. 3.11.28.

Facit renuntians hereditati iureiurando, licèt ad patrem non admittatur, ibi n. 27.

Non faciunt regulariter, qui ad partem non admittuntur, ibi n.26

Partus) nondum editus non eſt homo, & nullam perſonam naturalem ſiue ciuilem habet, neque vt animal conſiderandus eſt. 2.2.5. Reprobatur, ibi n. 16. & 17.

Perfectæ maturitatis, & in aluo materno hominis geſtationis tempus legitimum quantum ſit apud Philoſophos, Medicos, Theologos, & Iuriſtas, ibi n. 1.

Quinquemeſtres, & deinceps ſecundum Medicos, vitales ſunt, 1.12.24.

Partui qua de cauſa faueatur. 2. 2. 9. & n. 10.

Pater) aduentitia bona filii olim non vt heres, ſed peculii iure occupabat. 2.19.33

Caſtrenſia bona filii militis ab inteſtato decedentis iure peculii occupat. 2.1.8.

Debitor eſt filis in legitima. 1. 16. 35. Sed reprobatur, ibi à n. 81.

Decedens antequam libertus decedat, nullum ius in filium tranſmittit ab auo exheredatum, cuius erat iuſpatronatus. 3.19.46.

Emancipans ſimpliciter filium prætario, contracta tamen fiducia ciuili iure ipſi ab inteſtato ſuccedit. 2. 23.5.

Excludit in ſucceſſione ab inteſtato filii fratres etſi vtroque latere coniuncti ſint defuncto fratri iure Regio. 2.23.49.

Generationi filiorum num magis quàm mater contribuat. 1.7.23.

Legitimam filio anticipare poteſt. 2.16.31. & n.36

Naturalis filio emancipato contracta fiducia manumiſſionis iure ſuccedebat. 2. 1.10.

Paciſcitur in dubio filis, vt heredibus, & non vt filiis. 3.17.11.

Præcedens obſtat filiis, 2.28.11.

Præfertur fratri vterino defuncti, de cuius agitur ſucceſſione, ſi verò conſanguineus eſt frater, hoc eſt, ex eodem patre, vnà cum patre concurrit ſecundùm aliquos. 2.23. à n.29. Sed veriùs eſt indiſtinctè patrem defuncti fratri ex vno tantùm latere, ſiue materno, ſiue paterno coniuncto præferri, ibi n.36.

Præfertur nepoti in poteſtate retento, licèt pater eman-

emancipatus fuerit, & hodie ceſſat edictum: De coniungendis cum emancipato liberis eius, *quicquid in contrarium dicat Iacobus Cuiacius.* 2. 28. 37.

Relinquere *poteſt inter liberos tertium, & quintum bonorum cum perpetui vinculi grauamine etiam abſque Regia facultate.* 3.5.6.

Seruare non tenetur in grauamine circa quintum bonorum ordinem l. 27. Tauri. ibi n.24.

Stipulari poteſt filius emancipatis in feudis. 3.18. 99. *Sed reprobatur, ibi à n.101.*

Stipulari poteſt filiis in id tempus quo futuri non ſint in patria poteſtate, ibi n.87.

Stipulari poteſt filiis natis, vel naſcituris quando, & diſtinctio apponitur, ibi à n.86.

Stipulari poteſt filiis vti extraneis iure Regio. 3. 17. 48.

Succedit filio ſimpliciter emancipato ſine contracta fiducia ab inteſtato decedenti Prætorio *iure per bonorum poſſeſſionem:* Vnde decem perſonis: *Iure tamen ciuili non ſuccedit, ſed extraneus manumiſſor.* 2.1.11.

*Vna & eadem perſona eſt cum filio iuris fictione, quia verè, & realitèr ſunt perſonæ diuerſæ.*1.6.4 *& n.*18.

Vſufructuarius eſt bonorum à monacho aliunde quæſitorum. 2.17.26.

Patris adoptantis conditionem ſequitur filius adoptiuus. 2. 8. 14.

*Appellatione patris non continetur mater.*2.14.29

Debita patris non tenentur nepotes ſoluere ex propria perſona venientes. 1.11.16.

Delictum patris non debet nocere filiis ſecundùm diuinas litteras. 2.16.27. *Et aliquibus caſibus quare in diuinis litteris filius ob delictum patris plectitur, vide remiſſiuè, ibi n.* 28.

*Incapacitas patris obſtat filiis, ſi poſtea naſcantur, ſecus ſi ante, niſi concepti ſint ante, licèt poſt incapacitatem nati fuerint.*1.10. 13. *& n.*14.

*Incapacitas Patris, qui ſi viueret, eſſet ſucceſſurus, in tranſuerſalium ſucceſſione ſemper obſtat, in deſcendentium verò non obſtat.*1.11.18.

Naturalis patris familiam adoptiuus filius hodie non mutat, & ipſi integra iura manent. 2.8.10. *Olim adoptantis conditionem ſequebatur, ibi n.*14

Patris pars ſeparata ab Ariſtotele vocatur filius. 2. 19. 12.

*Teſtamentum patris quaſi non ſanæ mentis exheredatus ſine iuſta cauſa reſcindebat.*1.9. 31.

Sexus patris, an repræſentari poſſit. 1.12.per totum.

*Vox Patris, eſt vox filii.*1.7.4.

Patri acquirit filius quicquid acquirit. 2. 10. 1: 3. 17. 34.

Aduentitia bona non omnia, ſed aliqua filius patri acquirebat, hodie nulla, niſi tantùm quoad vſumfructum. 2. 19. 23.

Certus dicitur filius mediante matrimonio iuris præſumptione. 2.13.21.

Patri liberum eſt cui voluerit ex liberis libertum adſignare quibuſcunque verbis, nutu, teſtamento, codicillis, epiſtola, aut chirographo. 3.19.54.*& num.* 55.

Præterito competit querela contra teſtamentum filij, qui filios ſuos exheredauerat, ſed dum filij cauſam ſuam agunt, & vincuntur, querela patris pendet. 2.16.9.

Patre excluſo à maioratu omnes ex eo deſcendentes cenſentur excluſi. 2.6.4.

Patre ſublato de medio filius in eius locum ſuccedit, & declaratur. 1.11.2. *& n.*6.

Patres ab inteſtato ſucceſſione filiorum excludebantur iure Codicis ab aliꝫ ſuperſtitibus liberis, quouſque Iuſtinianus vna cum filiꝫ parentes æqualiter admiſit. 2. 23. 6.

Paterna *pietas non permittit, vt nepos à patruo excludatur* 3. 7. 12.

Ex paterna an ex propria perſona filius repræſentationis iure ſuccedens admittatur. 1. 11. *per totum.*

Paternum *amorem non eſt qui vincat amor.* 2. 19. 2.

*Votũ paternũ eſt ſecundùm Diuũ Paulũ filiꝫ theſaurizandi, vel vt filij parentibus ſint ſuperſtites ſecundum Iuriſconſultos, & alios, ibi n.*3.

Pateonatus *ius. Vide ſupra Verbo Iuſpatronatus.*

Patronus *in ſucceſſione libertorum filio patroni, & filius patroni nepoti alterius patroni præfertur.* 3. 11. 7.

Patroni *liberis inſtitutis heredibus æqualiter, non pro portionibus hereditariꝫ opera debentur.* 3.18.80.

Operæ debentur à libertis, licèt ipſi per abſtenſionem, non per exheredationem heredes non ſint. 3.18.79.

Ex patrono *vnicus filius, & ex altero duo, vel plures æqualiter admittuntur ad libertorum ſucceſſionem.* 2.15.18

Patrueles *an in locum parentum ſuccedant, necne, ex concurſus euentu non pendet.* 2.26. 86. *Licèt ex dubio euentu caſus ferendus contingens, vt vtilius patruelibus aliquando ſit in capita ſuccedere propter certitudinem priuilegij in ſtirpes eos admittentis, quod ipſis frequentius vtilius eſt.* 2.26.88. *&* 89.

*Non ſunt de ſobole, & progenia patrui.*2.26.7.

Perſonam patris non repræſentant ad concurrendum cum patruo meo ſuperſtite in hereditate mea, imò à patruo excluduntur. 2.24. *a num.*1. *Amplia primò, etſi patruus ex vno tantùm latere, patrueles verò ex vtroque coniuncti ſint defuncto, ibi n.* 4. *&* 5. *Secundò, etiamſi lege municipali ſecundùm ius canonicum gradus computetur, ibi n,*5. *Tertiò, vt procedat in omnibus bonis, nulla bonorum diſtinctione facta, ibi n.* 6. *Quartò in tutelis, & retractibus, ibi num.*7. *Limita in noſtris maioratibus dicto n.*7

Soli ex diuerſis fratribus in patrui ſucceſſione in ca-

capita tantùm, & non in ſtirpes ſecundùm communem opinionem ſuccedunt. 2.26. à n. 1. Quam ſequitur noſtrum ius Regium. n. 93. Sed iuxta iuris communis veram opinionem in ſtirpes tantùm admittendi ſunt, ibi à n. 15: 1.8.6. Declara hoc procedere attenta Iuſtiniani Nouella, nam ante Iuſtinianum in capita tantùm ſuccedebant, ibi num. 76. Et quare olim in capita, hodie verò in ſtirpes ſuccedant, ibi n. 77.

Vtrum in capita, vel in ſtirpes ſuccedant, quoties patruus cum eis concurrens, antequam illi adirent, hereditatem fraternam repudiauit, ſi ſequaris patrueles ſolos regulariter in capita tantum ſuccedere. Defenditur nihilominus in ſtirpem eſſe ſucceſſuros. 2.27. per totum.

Patruelium in poteſtate non eſt, an ex propria, vel ex parentum iure ſuccedere velint. 2.26.86.

Patruelibus in capita ſuccedentibus nulla, in ſtirpes ſi admittantur, iniuria fit, ibi n. 11. Sed reprobatur, ibi à n. 86.

Cum Patruelibus, qui adierant defuncti patrui hereditatem, an concurrat filius alterius ſuperſtitis patrui, qui fratris hereditatem repudiauit. Affirmatiua opinio apponitur. 2.28. à n. 1. Negatiua defenditur, ibi à n. 8.

Patruus *excludit nepotes ex fratre, cum de ſucceſſione nepotis ex altero fratre tractatur. 2.24.3. Ampliationes & vnam limitationem vide ſupra verbo, Patrueles, verſic. Perſonam patris e-*

Ex vno tantùm latere excluditur per nepotes ex fratribus vtrinque coniunctis in alterius patrui ſucceſſione. 2.21. à n. 1. Amplia primò in omnibus bonis tam paternis, quam maternis, ibi n. 7. Secundò in retractu, ibi n. 8. Limita primò in feudis, ibi n. 9. Amplia limitationem in feudo non modo ex pacto & prouidentia, ſed etiam in mixto, ibi n. 10. Secundò limita in ſtatuto excludente cognatos, & agnatos tantùm admittente, ibi n. 11. Tertiò in noſtris maioratibus, ibi numer. 12.

Magnus ante Iuſtiniani Nouellam cum nepote concurrebat. 2.26.33. Imo ante Iuſtiniani Nouellam excludebatur ſecundùm aliquos, ſed reprobantur, ibi num. 34. Et vnde hoc euenerit, ibi n. 39

Præfertur in ſucceſſione indiuidua à nepote ſecundùm aliquos. 2.3.1.

Secundùm alios nepos à patruo præfertur, ibi n. 2. Alij verò diuerſimodè diſtinguunt, n. 3. Iure tamen Regio prima opinio verior eſt. ibi n. 4.

Præfertur nepoti in iurepatronatus libertorum. 2.15.17

Quaſi alter pater dicitur. 3.7.17.

Quando præferatur à nepote ex prædefuncto fratre, vide ſupra verbo, Nepos.

Vel auunculus excluditur à mea ſucceſſione per nepotes ex fratre, vel ſorore mea. 2.25. à n. 9. licèt alij negent, ibi à n. 11.

Vel auunculus patri matrinè ex vtroque parente coniunctus in ſucceſſione nepotum ex fratribus non præferuntur alteri patruo, vel auunculo ex vno tantùm parente coniunctis. 2.26.8.

Patrui hereditas ab inteſtato qualiter inter auum, nepotes ex prædefuncto filio, & alium filium ſuperſtitem diuidatur. 2.23.37. Et an tunc bona à patre filio donata ad patrem præcipua reuertantur, aliqui affirmant, ibi à n. 44.

Patrui qui cum nepotibus ex fratribus, qui iam adierant, erat ſucceſſurus, & repudiauit, filius vna cum patruelibus admittatur. Affirmatur. 2. 28. à num. 1. Reprobatur ibi à n. 8.

Patruo, & legitimis heredibus pariter vocatis acquiritur per ius accreſcendi portio renuntianti deferenda. 2.16.39.

Patruum maiorem nepte ex fratre primogenito prædefuncto ipſa excludit, & in ſucceſſione præfertur. 1.12.17.

Patruum neptis in maioratibus non excludit, quaſi patris maſculinitatem repræſentans, ſed quia deſcendit de primogenitorum linea, & ad aliam tranſitus non fit. 1.12.67.

Patruo nepos maior, prudentior, & fortior quandoque eſt. 3.13.11.

A patruo repudiata portio non accreſcit coheredibus nepotibus ex prædefuncto fratre, ſed ipſius repudiantis filijs defertur. 2.28.3.

Cum patruo inſtituto, & ſubſtituto magis dilecto, minùs dilectus repræſentationis iure non concurrit. Et limita in dubio hoc ita intelligendum. 3.9.39. cum duobus numeris ſeqq.

Patrui à communiter accidentibus habiliores, & potentiores ſunt ad ſeruiendum Regi quàm nepotes. 3.13.5.

Pellex *quæ ſit, & de lege Numæ Pompilij Regis contra eam agitur. 2.11.6.*

Pene dictio *improprietatem denotat. 1.6.5.*

Penitus dictio *omnes caſus ſine diſtinctione continet. 2.11.34.*

Perduellis. *quibus afficiatur pœnis remiſsiuè. 2.14. 20.*

Filij licèt patri non ſuccedant, cognatis tamen eius ſecundùm aliquos ſuccedunt, ſed ſecundùm veriorem opinionem neq; cognatis ſuccedunt. ibi n. 19. & 21. Amplia ad extraneorum ſucceſſionem ex teſtamento, ibi n. 21.

Filij quibus afficiantur pœnis remiſsiuè, ibi n. 20.

Perſona *Heredis reputatur vna cum defuncto. 2. 16. 40.*

Nulla in contractibus extrinſecus intelligitur, ibi num. 102.

Superſtitis repræſentari non poteſt, 2.28.13.

Perſonam defuncti repræſentat hæres. 1. 2. 3: 2.2.23.

Perſona media excluſa, aut ſublata per quam, & cuius reſpectu repræſentatio fit, non poteſt ſequens perſona admitti. 2.16.41.

Ex perſona mea quod non poſſum, ex alterius perſona poſſum. 2.23.1.

Perſonale ius cum morte extinguitur, & ideò non tranſmittitur. 3.14.43.

Permiſſum cenſetur in altera, quod in vna ex duabus rebus prohibitum eſt. 2.14.53.

Petri Barboſæ intellectus ad l. de emancipatis. 13. C. de legitimis heredibus, reprobatur. 2.22. à num. 10.

Pietas paterna non permittit, vt nepos à patruo excludatur. 3.7.12.

Plus iuris non eſt in cauſato, quod eſt in influente potentia cauſæ. 2.1.29: 2.5.1: 1.2.20.7: 2.30.10.

Pœna inceſtus. 2.14.24.

Pœna non egreditur ſuos auctores. 2.14.11. Sed declara, ibi n.57.

Papa Perduellis, ibi n.20.

Populus eſt pater ſpurij. 2.13.2.

Principi ſucceſſionem Regni tradens cenſetur ſenſiſſe de ſucceſſione hereditaria eo tempore cognita. 3.16.10.

Tranſtulit in Reges, & eius deſcendentes lege Regia omnem ſuam poteſtatem, ibi n.9

Tranſtulit in Reges, & eius deſcendentes Regnum non vt proprium patrimonium, ibi n.18.

Populi ex expreſſa, vel tacita voluntate regnandi ius inſtitutum eſt, ibi n.17.

Populo Regni inſtitutori, & non vltimo poſſeſſori in ſucceſſione ſucceditur, ibi n.16.

Portio Deficere dicitur extraneo herede minore qui adierat, & per integrum ab aditione reſtituto. 2.16.94.

Deficere dicitur in ſuis heredibus per abſtentionem Prætorio iure, & coheredi accreſcit. 2.16.93.

Deficiens accreſcit ijs qui ſuas admiſerunt, niſi ad heredes ſuos tranſmittatur, ibi n.93.

Deficiens Filij emancipati non petentis nepotibus ex eo tantùm, & non alijs accreſcit. 2.28.40.

Deficiens patrui non petentis omnibus ex diuerſis fratribus nepotibus proficit, & accreſcit. Nepotis autem non petentis fratribus tantùm ſuis, & non cæteris patruis prodeſt, ibi n.41.

Deficiens quando dicatur quoad ius accreſcendi. 2.16.91. & n.92.

Deficiens vnius ex duobus nepotibus fratri tantùm, iſto tamen non petente, non patruo, ſed eorum patri accreſcit. 2.28.42.

Duplex de auita hereditate à nepotibus accipi non poteſt. 3.16.43.

Heredum à tempore mortis æſtimari, & conſiderari debet. 2.27.3.

Repudiata ab herede non delata, & adita hereditati, ſed accreſcendi iure coheredibus quæritur, ibi n.4.

Poſiti in conditione cenſentur poſiti in diſpoſitione ſecundùm vnam opinionem, ſed ſecundùm veriorem non cenſentur poſiti in diſpoſitione. 3.1.22. & 24. Limita ſi aliqua ſit coniectura id poſtulans, ibi num.25. Infertur maſculinitatis coniecturam operari, vt poſiti in conditione cenſeantur poſiti in diſpoſitione ſecundùm vnam opinionem. Sed ſecundùm aliam reprobatur, ibi n.26. & 27.

Poſſeſſio Et dominium rei à ſocio omnium bonorum communi nomine empta abſque traditione vtrique ſocio quæritur. 3.18.107.

Penes duos inſolidum eſſe non poteſt. 2.28.14: 2.20.28. Limita primò, vt non procedat in poſſeſſione ciuili, dicto cap.30. n.29. Secundò, in rebus incorporalibus, ibi n.30. Tertiò, quoad diuerſos effectus, ibidem.

Poſſeſſor maioratus vide ſupra, verbo Maioratus poſſeſſor.

Poſſeſſorium remedium l.45. Tauri procedit etiam in vinculis perpetuis. 3.5.12.

Potentius eſt iùs quod ex proprio quàm quod ex alieno iure quis conſequitur. 1.11.1.

Poteſtas legis an in ſuſpenſo, &c. vide ſupra, verbo Legis poteſtas.

Patria poteſtas diſſoluitur emancipatione. 2.10.8.

Patria poteſtas emancipatione vnica olim non diſſoluebatur, ſed trina opus erat, ſecus in filiabus, & nepotibus, dicto n.8. Hodie verò indiſtinctè vnica apud Magiſtratum facta ſufficiens eſt, ibi num.10.

Patria diſſoluitur morte. 1.7.14.

Poteſtatis Patriæ, & emancipationis differentiam Nouella 118. quoad modum, & qualitatem non tulit Iuſtinianus, ſed quoad effectum tantùm ſuccedendi. 2.10.37.

Materiam patriæ poteſtatis vide remiſsiuè ibi n.7.

Origo à natura venit, ibi n.1.

In poteſtate patria conſtituuntur legitimati per reſcriptum Principis. 2.9.11.

Poſthumus ſi pro nato habendus non fuiſſet, inſtitui, aut ſaltem exheredari debebat. 2.2.14.

Si pro nato habetur in cauſa teſtamentaria, præteritus non rumperet teſtamentum, ſed nullum & iniuſtum faceret, ibi n.15.

Poſthumi inſtitutio aut legatum factum in natiuitatis tempus confertur, nec ante inſtitutionis, aut legati dies cedit, quaſi relictum ſub conditione, ſi naſceretur, ibi n.13.

Præfatio generalis genericè accipienda, atque interpretanda eſt, quamuis in ſequentibus ſpecificè diſponatur. 2.3.5

Præiudicium iuramenti quando principale, vel ſecundarium dicatur. 2.16.51. & 52.

Prælationis timor inter diſpares gradu conſiderari poteſt, ſecus inter eos, qui gradu pares, licèt numero diſpares ſint. 2.15.14. & 15.

Prærogatiua ſumitur pro priuilegio. 3.10.2. Sed dic variè ſumi, & in noſtro caſu pro prælatione, ibi n.26.

Præſumptiones an ſufficiant ad excludendam, vel admittendam repræſentationem. 1.13. à n.12.

Præteriti, aut iniuſtè exheredati naturales deſcendentes per lineam maternam habent inofficioſi teſtamenti querelam, per paternam verò lineam de-

deſcendentes non habent. 2.13.12. *&* n. 16

Nepotes nati tamen poſt decem menſes à tempore mortis aui agnaſcendo rumpunt eius teſtamentum & qua ratione. 1.9.29.

Nepotes quaſi agnaſcendo in prædefuncti patris locum ſuccedunt, & ano ſui heredes ſunt, ſi mortis auitæ tempore à patre non præceduntur, licèt teſtamenti tempore præcederentur, ibi numero 28.

Cætera vide ſupra, verbo Nepotes.

Præteriri *non poteſt impunè filia paterna futuræ ſucceſſioni renuntians.* 2.16.69

Prætor *admiſit ad bonorum poſſeſſionem filium emancipatum, ac ſi in patriſfamilia manſiſſet.* 2.10.19.

Licèt æquitatem naturalem ſecutus deſcendentes admittat ad ſucceſſionem aſcendentium maternorum, repræſentationem ipſis non conceſſit. 2.12.2.

Prætorem *eſſe aut prætura eſſe functum aliud eſt.* 2.8.29.

Pragmatica noſtri Regis Philippi III. De repræſentatione *lex correctoria eſt.*1.13.27

*Lex vti noua futuros tantùm, non præteritos maioratus comprehendit, & verbis dictæ pragmaticæ probatur, ibi n.*29.*&* 30.

Non admittit repræſentationis excluſionem ex quibuſcunque præſumptionibus & coniecturis, ibi à n 19.

Non coarctauit ampliam repræſentationis facultatem à lege 40. *Tauri conceſſam, ſed reſtringendæ repræſentationis licentiam edicta lege elicitam limitauit, ibi à n.*22.

Precibus *fruſtra imploratur, quod iure communi conceſſum eſt.*2.25.10:2.26.5:3.5.2.*&* n.19.

Primogenia *Hiſpanorum. Vide ſupra verbo Maioratus.*

Primogenitus *dici non poteſt ſecundogenitus, niſi interpretatiuè.* 3.14.25.

Dicitur ſecundùm quid ſecundò natus reſpectu tertiò nati. 2.30.25.

*Et maior idem ſignificat ſecundum aliquos, ſed reprobatur, ibi n.*24.

Et proximior verba in quo differant. 2.30.2.

In deſcendentium linea primum, ſecundògenitus ſecundum caput conſtituunt ad inſtar edicti Prætorij in maioratibus ſuccedit. 3.4.6.

*Mortuus viuo patre tranſmittit in filium ſuum ſpem ſibi ex Regia donatione competentem, ibi num.*10.

*Naſcendo duo facit, primò ſeipſum includit, ſecundò excludit ſecundò genitum.*2.30.4.

*Non dicitur qui viuente patre ius primogenituræ non acquiſiuit, ibi n.*3.

Simpliciter eſt ille antequam nullus natus eſt, licèt poſt eum natus alius non naſcatur ſecundùm diuum Hieronymum. 2.30.24.

Vocatus debet intelligi de illo qui fuerit maior tempore mortis, 3.14.28.

Primogeniti, & maioris differentia apponitur. 3.14.25.*&* n.26.

Primus *eſt is, quem nemo præcedit.* 1.10.5.

Princeps *concedere alteri poteſt legitimandi facultatem ſibi in ſuprema poteſtatis ſignum reſeruatam.* 2.9.3.

Conſiderare quæ debeat in facultate ad alienanda, vel hypotheca ſubijcienda bona maioratus remiſſiuè. 3.5.27.

Legitimare poteſt filios ex quocunque coitu damnato procreatos, dummodo qualitas, & nota illa exprimatur. 2.14.69.

Lex eſt viua. 3.5.7.

*Reuocare poteſt ad libitum priuilegium à ſe conceſſum.*3.5.26.

*Reuocare non poteſt liberam diſpoſitionem teſtantium, vel contrahentium, ibi n.*27.

Principis, & legis facultas æquiparantur 3.5.7.

Principum diſpoſitiones potius ad mentem iuris, quàm ad proprium commodum referendæ ſunt. 3.13.11.

Cætera vide infra verbo Rex.

Principium *certum, & determinatum habere debet linea, & niſi ab illo qui ſucceſſionem occupat, incipere non poteſt.*2.30.11.

A principijs *vniuerſalibus in quacunque arte ſecundum Dialecticos, & Rhetoricos incipiendum eſt.* 1. 1. 1.

Priuandus filius *eſt legitima patris votum ſuſcipiens ſi non impleat.*3.16.39.

Non eſt priuandus regulariter legitima, ibi n. 35.

*Priuandus non eſt tertio, ſed quinto bonorum propter neglectam patris voluntatem, ibi n.*36.*Declara, ibi n.*38.

Priuatio *ſupponit habitum.* 2.14.46: 2. 16. 72.

Priuatorum *pactionibus iuri publico non derogatur.* 2.16.2.

Priuilegium *clauſum in corpore iuris fauorabilius dicitur, quàm quod eſt ex Principis ſpeciali gratia.* 2.7.22.

*Clauſum in corpore iuris interpretandum latè eſt ibi num.*23.

Clauſum in corpore iuris non tollitur per generalem diſpoſitionem, ſed ſpecialis requiritur derogatio. 3.10.3.

Clauſum in corpore iuris vim legis obtinet, & quomodo hoc ſit intelligendum. 1.6.24.

*Conceſſum à Principe ab ipſo ad libitum poteſt reuocari.*3.5.26.

Conceſſum filijs ad nepotes tranſmittitur. 3.1.6.

Finitur, finita cauſa, qua fuit conceſſum. 1.12.58

Imploratur fruſtra qui iure communi facere poteſt 2.25.10: 2.26.5.

*Neceſſarium an ſit in repræſentatione.*1.8.*à* n.4.

Patris adoptantis tranſit in filios adoptiuos, ſicut in naturales. 2.8.15.

Repræſentationis clauſum eſt in corpore iuris. 3.10.3.

Repræſentationis extendi poteſt de caſu ad caſum

I N D E X.

ex rationis ſimilitudine . 1.6.22.
Sed reprobatur , ibi à n.23.
Repræſentationis indiuiduum eſt. 2.26.16.
Repraſentationis pertinet ipſo iure ad filios fratrum. 2.28. 47.
Priuilegii iure repræſentatio introducta eſt. 1. 6. à num. 8.
Pro priuilegio ſumitur prærogatiua. 3.10. 2. Sed dic variè ſumi , & in noſtro caſu pro prælatione , ibi n.26.
Priuilegia, & ſingularitates multa circa vnam,& eandem rem concurrere non debent.3.14.48.
Proconſulem eſſe,aut Proconſulatum habere aliud eſt . 2. 8. 28.
Proœmium generale facit generalem diſpoſitionem quamuis ſpecialia ſubiiciantur verba . 2.14.38.
Proœmij verba mentem legis & diſpoſitionem declarant. 2.14.32. Niſi diſpoſitio clara & ſpecifica ſit , nam tunc proœmium ab ea recipit interpretationem. ibi n.33.
Prohibitum in vna ex duabus rebus cenſetur in altera permiſſum. 2.14.13.
Promiſſio dotis incertæ facta à patre valida eſt : à filia verò , aut ab extraneo facta nulla eſt.1.12. 39. Alij dicunt ab extraneo factam ſecundùm boni viri arbitrium valere, ibi n.56. Sed reprobatur n. ſeq.
Promiſſionem dotis incertæ fauore dotis valere dicentium Doctorum opinio quomodo ſit intelligenda, ibi à n.39.
Promiſſum in diem certum ſtatim debetur . in incertum verò diem ante diei euentum non debetur. 2.16.85.
Sub conditione , vel in diem incertum ſolutum ante conditionis, vel diei euentum condici poteſt,ibi num.86.
Pronepotes , & cæteri deſcendentes in locum parentum ſuccedentes defuncto ſunt ſui heredes, ne lege Vellea quaſi agnaſcendo rumpant teſtamentum . 2.18.5.
Tranſmittunt hereditatem in liberos ſuos, ſi ante apertas tabulas mori contigerit , ibi n.3.
Propriè verba ſunt intelligenda. 2.14.52.
Proximior dictio ciuiliter eſt intelligenda de illo qui mediante repraſentatione proximior eſt . 3. 15.4.
Dictio repraſentationem ceſſare non facit in ſucceſſionibus ab inteſtato, ibi n.11.
Dilectus magis à teſtatore cenſetur , 1.8.3:1.10.2.
Et proximus idem ſunt.3.11.1.
Excludit remotiorem in ſucceſſionibus. 1. 8. 1: 1.10.11 2.1.21 2.16.33:2.19.14:2.28. 9.
Succedit in feudis non extantibus fratribus, neque filijs fratrum defuncti. 3. 18. 14.
Vocatus ante alios à teſtatore cenſetur . 1.8.3: 1.10.2.
Proximiores vocans ſtatutum excludit repraſentationem. 2. 20. 9. Limita in noſtris maioratibus,ibi n.10 Cætera vide infra,verbo Proximus.
Proximitas attenditur in ſucceſſione ab inteſtato ſtatim mortuo illo , de cuius agitur ſucceſſione: in cauſa tamen teſtamentaria inſpicitur tempore conditionis,euentus quo defertur.3.9.31.3.7.26.
Conſeruat hodie ſicut olim ius ſuccedendi , ſed non parit ſemper ius quod olim pariebat excludendi remotiores. 3. 11. 30.
Obſtet vt alijs ſequentibus , inſpicitur in cauſa teſtamentaria à tempore , quo cauſa redditur inteſtata & non à morte teſtatoris . In cauſa verò ab inteſtato à tempore mortis defuncti. 2.28.16. cum duobus ſeqq.
Superueniens poſt delatam hereditatem in ſucceſſione ab inteſtato nihil prodeſt. 3.9.34.
Proximitatis ius repraſentatio immutare non poteſt, licèt ſucceſſionis poſſit. 3.11.13.
Qualitas proximitatis à teſtatore requiſita vera , & naturalis non fictitia eſſe debet , ibi n.12.
Proximus dictio in lege 12. tab. de agnatorum ſucceſſione loquens repraſentationem excludit. 2. 15. 13.
Et proximior idem ſunt.3.11.1.
Fit per repraſentationem ex defuncti fratre nepos in tertiò licèt ſit gradu, qua etiam eſt patruus magnus. 2.25.23.
In hereditatibus deferendis non quæritur quis tantùm ſit ſimpliciter, ſed quis aut proximior ſit, aut habeat repraſentandi gradum proximiorem. 3.11.29.
Naturaliter non eſt illi de cuius agitur ſucceſſione multis ab hinc annis mortuus , repraſentationis verò virtute proximus eſt. 2.30.22.
Non ideo eſt quod ſuccedat,ſed ideo ſuccedit, quod proximior ſit. 3. 11. 13.
Quis dicatur 3.2.3.
Quis ſit. 3.11.1.
Succedit in fideicommiſſo familia relicto. 3.11.4.
Vocatur à lege ad hereditatem, & nihilominus repraſentationi locus eſt, ibi n.3.
Proximo agnato hereditas ab inteſtato defertur , & verba legis, 12.tab.referuntur.2.20.1.
Proximi licèt in gradu remotiori ad ſuccedendum non indigent repræſentatione , quoties proximus gradus ab alio occupatus non eſt , ſed repraſentationis capaces ſunt , exiſtentes verò in primo gradu incapaces ſunt repraſentationis. 3.8.10.
Proximorum vocatio an impediat repraſentationem negant multi, & diſputatur 3.11. à n.1. Affirmant alij ſecundum veriorem opinionem quæ defenditur , ibi à n.5.& 3.15.10. Limita hanc affirmatiuam opinionem. Primò vt non procedat in fideicommiſſo relicto ab auo , vel patruo carnali, dicto capite 11. n. 24. Sed ibi reprobatur . Secundò , quando vocantur proximiores ad quos de iure hereditas peruenire debet,ibi n.26.Sed in numeris ſequentibus reprobatur.Tertiò in noſtris maioratibus , ibi numero 23. Licèt alij affirment numer.34. Amplia hanc tertiam limitationem . Primò etſi maioratus inſtitutor proximio-

res

rei vocauerit cum adiectione illa, meos, vel Suos. 3.11.35. Secundò amplia etſi dixerit: Subſtituo proximiores in gradu, ibi n.36. Sublimita dicta in hac tertia limitatione, quando ſubſtituti eſſent diuerſa linea, nam inter conſtitutos in eadem linea, clauſula proximior, in maioratibus facit ceſſarè repræſentationem. 3.11.36.

Q

Qualitas adiecta vni gradui, & ſubſtitutioni in cæteris repetita cenſetur, niſi diuerſa ratio contrarium ſuadeat. 1.13.26.
Deſiderata à ſtatuto, lege, aut diſpoſitione non ineſt ei, in quem tranſmiſſio fit. 3.14.48.
Eadem ſexus feminei in filia fratris concurrens propter quam ſoror excluditur propter maſculos facit, vt etiam filia fratris excludatur. 1.12.11.
Impeditiua repræſentationis excludit eam. 3.9.94. vbi exemplificatur.
Iuncta verbo debet intelligi ſecundùm tempus verbi. 2.30.5: 3.14.29. Limita non procedere quando verba, vel veriſimilis teſtatoris mens, ſubiecta materia, aut natura rei repugnant, dicto cap.30.n.31.
Maioris tempore mortis illius, cui ſucceditur, eſt attendenda. 3.14.27.
Maſculinitatis in neptem non tranſit. 1.12.59.
Natiuitatis paternæ quæ perſonalis eſt, & regulariter non tranſmittitur, viuente repræſentationis filio communicatur, ibi n.15. Sed declara n.64.
Noua adiecta vni ſpeciei eam in aliam rem mutat. 3.13.13.
Noua non antiqua attendenda eſt, ibi n.12.
Patris à ſtatuto requiſita deficiens in filio impedit repræſentationem. 2.20.8.
Proximitatis à teſtatore requiſita vera, & naturalis non fictitia eſſe debet. 3.11.12.
Qualitatem maſculinitatis paternæ an neptis repræſentet. 1.12. à n. 14.
Qualitates nullæ ſunt non entis, 2. 2. 22.
Omnes relati ſubintelliguntur in referente. 2.11.33 2.26.45.
Quamdiu dictio temporalem, non verò perpetuam mulieris excluſionem ſignificat. 2: 28. 22.
Quamuis dictio eſt caſuum implicatiua coniungens caſus, inter quos apponitur, & augens diſpoſitionem præcedentem. 3.5.8.
Quarta arrogato filio debita conferenda eſt. 3. 14. 32.
Querela inofficioſi teſtamenti ceſſat quoties exheredatus quocunque titulo quartam hereditatis fuerit conſecutus. 2.16.30.
Ceſſat quoties filia, ne patris iudicia inquietaret, ſufficientem pecuniæ quantitatem accepit, quod non tantùm ipſius, verum etiam nepotum reſpectu procedit, ibi n.32.
Non præparata in dubio non tranſmittitur in extraneum heredem, & qua ratione. 2. 2.35. Limita in liberis, ibi n. 36.
Præparabatur olim quomodo, ibi n. 34.
Pendet, filijs exheredatis, & patre præterito, dum filij cauſam ſuam agunt, ſed victis, competit patri contra teſtamentum filij defuncti. 2.16.9.
Renocat omnia in priſtinum ſtatum. 3.19.53.
Querelam inofficioſi teſtamenti habent legitimati per reſcriptum Principis, ſi exheredati fuerint. 2.9.15.
Eam habent naturales tantùm filij per lineam maternam deſcendentes, ſi præteriti, aut iniuſtè exheredati ſint: per paternam verò lineam deſcendentes non habent. 2.13.12. & n.16.
Tranſmittit eam in liberos ſuos filius ſine præparatione decedens deliberante extraneo herede inſtituto, ſecus ſi poſt aditionem decedat ſecundùm aliquos. 2.2.37, Sed reprobatur, ibi n.38.
Per querelam inofficioſi teſtamenti præteriti infringunt nepotes aui teſtamentum, ſi eorum pater exheredatus poſt auum ante, vel poſt aditam hereditatem deceſſerit. 2.16.63.
Querela inofficioſi teſtamenti carent nepotes præteriti, vel exheredati, ſi eorum pater in legitima inſtitutus repudiauerit: aliud dicendum, ſi pater vel præteritus, vel exheredatus fuerit, ibi n.29.
In querela inofficioſi teſtamenti edicto ſucceſſorio locus non eſt ſecundum vnam opinionem, ibi num.22. Affirmatur tamen ſecundùm veriorem, ibi n.22. & 26.
Succeſſio ea obſeruatur quæ eſt in ſucceſſione ab inteſtato, ibi n. 23.
Qui in vtero eſt in rebus ſibi vtilibus non prærogatiua aliqua, ſed fictione legis pro nato habetur. 2.2.6. Declara, ibi n.8.
Quilibet eſt ſuæ rei moderator, & arbiter. 1. 13. 3.
Quilibet legem, & conditionem circa rem ſuam ab initio dicere poteſt, ibidem.
Quinto, & non tertio priuandus eſt filius propter neglectam patris voluntatem. 3.16.36. Declara, ibi n. 37.
Quis, vel qui relatiuum Non ſolùm eſt relatiuum ſubſtantia, ſed etiam perſonæ. 2.2.17
Quando præcedunt plura ſubſtantiua, refertur ad illud, cui rectius relatiui qualitas congruit. 2.13.23.
Quod defertur iure ſanguinis, non amittitur propter patris præceptum non adimpletum, ſecus ſi iure hereditario deferatur. 3.16.2.
Fauore alicuius introductum, non debet in eius damnum, retorqueri. 2.26.12.
Quod ineſt virtualiter, & ex expreſſis reſultat, habetur pro expreſſo. ibi n.81.
Quod non habet nemo dat. 2.26.72. Nec tranſmittit. 3. 14. 38.
Quod quis ſibi vult fieri, alijs facere tenetur. 3. 16. 57.
Quod ſub expreſſo conſecutiuè venit, pro expreſſo habetur. 2.26.81.

I N D E X

R

Radicis *vitium in totam arborem omneſque ramuſculos transfunditur & propagatur.* 2.14.18.

Radice *à ſucceſſione excluſa, filij ab ea procedentes tanquam à radice infecta cenſentur excluſi.* 2. 16. 41.

Ratio. *Attendenda eſt potius quàm diſpoſitio, imò diſpoſitionis verbis ratio præfertur, & eius dictum ampliat.* 1. 12. 9.

Eadem quando eſt, non dicitur extenſio, ſed comprehenſio, ſeu declaratio. 2. 12. 7: 2. 14. 56.

Finalis attendenda ſemper eſt. 3. 6. 9.

Finalis & impulſiua quæ ſit, ibi num. 10.

Finals ex proœmio legis præſumitur, ibi num. 9.

Legis vide ſupra, verbo Legis ratio.

Statuti aut maioratus fæminas excludentis eſt fauor agnationis, & conſeruationis, bonorum in familia, quæ etſi tacita ſit, idem operatur, ac ſi expreſſa fuiſſet. 1. 12. 8. *& num.* 58.

Vbi eſt eadem extenſio ſtatuti vel diſpoſitionis, fit. 1. 12. 5.

Vbi eſt eadem, idem ius ſtatuendum eſt. 2.14.55: 2. 18. 2: 2. 23. 13: 2. 26. 25.

Vbi eſt maior in caſu non expreſſo, idem dicendum eſt, etſi materia correctoria & pænalis ſit. 1. 12. 6.

Ratione finali legis ceſſante, non ceſſat lex, quando tractatur de lucro captando ſiue quærendo. 2. 6. 12.

Vna ex duabus rationibus ceſſante, non ceſſat legis diſpoſitio. 1. 12. 52.

Rationibus impulſiuis deficientibus non ceſſat diſpoſitio. 2. 6. 11.

Rationabilis *diſpoſitio, ſed odioſa extendi poteſt.* 2. 14. 56.

Ratum *habens delictum eius nomine perpetratum pæna ordinaria plectitur.* 2. 5. 22.

Reciprocum Suus, Sua Suum *Quando in oratione eſt prima vel ſecunda perſona, neceſſario ad tertiam perſonam referendum eſt. Et Ouidius, & Salluſtius contra Laurentium Vallam defenduntur.* 2. 14. 65.

Quando omnes perſonæ in oratione contentæ ſunt tertiæ, & ſenſus clarus, & euidens eſt, non cauſat amphibologiam. Et Virgilij littera retinetur, & intelligitur contra eundem Vallam, ibi num. 66.

Quando omnes perſonæ in oratione contentæ ſunt tertiæ, & ſermo ambiguus eſt, refertur ad primum & præcipuum orationis ſuppoſitum, ibi num. 67.

Referens *diſpoſitio nihil operatur, quando non conſtat de relato.* 2. 14. 36. *Declara ibi numer.* 39.

Intelligi debet cum omnibus relati qualitatibus 2. 11. 33: 2. 26. 45: 2. 29. 21.

In Refente *ſi plus ſit quàm in relato, plus illud non eſt in conſideratione.* 2. 14. 37. *Limita niſi ampliandi gratia fiat, ibi numer.* 39.

Regnandi *Conſuetudo ex iure gentium deſcendit.* 3. 16. 7.

Ius regnandi expreſſa vel tacita populi voluntate inſtitutum eſt, ibi num. 17.

Regnum *Apud Hiſpanos an ſucceſſione, vel electione deferatur.* 3. 16. 1.

Defertur iure hereditario ſecundùm multos Doctores, & diſputatur. 2. 16. *à nu.* 1. *Sanguinis tamen iuris deferri defenditur ibi a num.* 30.

Delatum quomodo apud varias nationes remiſſiuè, ibi num. 1.

A populo in Regum deſcendentes non vt proprium patrimonium translatum fuit, ibi n. 19.

Repudiari cenſetur à repudiante patris hereditatem, ibi num. 3.

Regni *Caſtellæ ſtatus initio regiminis Henrici Quarti remiſſiuè ſcribitur.* 3. 14. 2.

De bonis regni Rex non diſponit, tanquam de proprijs poteſt diſponere. 3. 16. 18.

De ſucceſſione regni, filij ſine conſenſu patris paciſci nequeunt ibi num. 6.

In ſucceſſione regni repræſentationi an locus ſit, affirmant multi. 1. 9. 6: 3. 16. 15. *Declara Dicto capitulo* 9. *numer.* 20. *Contrariam opinionem vt veriorem defende, dicto capite* 16. *num.* 31. *Limita iure Regio, dicto cap.* 16. *num.* 68.

In ſucceſſione regni ſucceditur populo Regni inſtitutori & non vltimo poſſeſſori, ibi numer. 16.

Succeſſor regni ad debita Regis prædeceſſoris teneatur. 3. 16. *à num.* 47. *vbi multi negant. Limita, niſi debita in Regni vtilitatem contracta ſint ſecundùm aliquos, ibi num.* 50. *Alij verò contradicunt, ibi numer.* 51.

Succeſſor regni coheres non eſt extanei à Rege in bonis liberis inſtituti, & conueniens inde proueniens, ibi num. 25.

Succeſſionem regni eſſe hereditariam reipublica vtilius eſt, ibi num. 12.

Regno priuatur filius Regis ingratus & à patre exheredatus. 3. 16. 5. *Contrarium tamen verius dicendum eſt, ibi n.* 42. *&* 43.

Regula *dicens gradum non corrumpi, ſed repræſentari, qualiter ſit intelligenda.* 1. 10. 11.

Legis cum prætor 12. *ff. de iudiciis non procedit quando caſus omiſſus alia via & iure excluditur ſeu admittitur.* 2. 14. 70. *vel quando in caſu omiſſo eadem militat ratio quæ in expreſſo, ibi numer.* 71.

Legis finalis, C. de impuberum & alijs ſubſtitution. declaratur. 1. 7. 13. *&* 14. *Procedit etiam mortuo patre.* 1. 7. 15.

Suſtineri poteſt ſine ampliatione, ſed ampliatio ſine regula non poteſt 1. 13. 32.

Regulam firmat exceptio in cæteris omnibus caſibus non exceptis. 2. 26. 21.

Regula deficiente, neceſſe eſt vt ampliatio quoque finiatur. 1. 13. 31.

De Regula exceptio eſſe debet. 2. 14. 38.

Ex *Regula Generali vt Filius ſuccedat in locum*

pa-

patris prædefuncti etiam in tranſuerſalibus deſcendit, vt ex prædefuncto fratre nepotes ſoli cum auis vel etiam cum patruis ad alterius patrui hereditatem admittantur. 2. 23. 16.

Ex regula vt Filij fratrum in ſuorum parentum locum ſuccedant deſcendit, vt patruis magnis præferantur, & inter ſe in ſtirpem ſuccedant. 2. 26. 18. *Et vt cum patruo proximo concurrant, ibi num.* 39. *Etiamſi Iuſtinianus id ſpecialiter non caniſſet, ibidem.*

Relatio *quæ ad omnia regulariter fit, ceſſat, quando abſurdum ſequeretur, & ad ſpecialia tantùm fit, ex quibus ſanus percipitur intellectus.* 2. 13. 14.

Relatiuum Quis vel qui *Non ſolum eſt relatiuum ſuſtantiæ, ſed etiam eſſe perſonæ.* 2. 2. 17.

Quando præcedunt plura ſubſtantiua refertur ad illud, cui rectius relatiui qualitas congruit. 2. 13. 23.

Qualitates omnes præcedentes comprehendit. 2. 29. 21.

Remotior *verè non eſt in gradu, quo eſt proximus, nec per repræſentationem Iuſtinianus id facere poteſt.* 3. 2. 6. *& numer.* 7.

Remotiori plus iuris non eſt concedendum quàm proximiori. 1. 12. 10.

Remotiores in gradu vocatorum appellatione contenti poſt proximiores admittuntur, & à repræſentatione excluduntur. 3. 9. 10.

Remotus *virtute repræſentationis cum proximiore concurrit* 2. 25. 25. *& n.* 40.

Renuntiari *poteſt iuri futuro, ſed repudiari non poteſt* 2. 16. *à n.* 73.

Renuntians *Filia hereditati paternæ vel maternæ iureiurando obſtat nepotibus, ſi patri ſuperuixerit.* 2. 16. *à num.* 11. *Sed limitatur ibi à num.* 16.

Filia hereditati paternæ vel maternæ iureiurando partem facit cæteris in legitima computationi, licet ad partem non admittatur, ibi num. 69. 3. 11. 27.

Filia hereditati paternæ vel maternæ iureiurando præteriti non poteſt impunè à patre teſtante, & ſi alij affirment, ibi numero 69.

Mater ſuperſtite patre decedens ab eius ſucceſſione per legem excluditur, & ſic nepotes ex ea non excluduntur facto matris. 2. 16. 56. *Sed reprobatur ibi numer.* 57.

Renuntiant Filia Hereditati *Futura Deferenda portio per accreſcendi ius patruo & legitimis heredibus pariter vocatis acquiritur.* 2. 16. 39.

Et ſuperuiuenti patri pars hereditatis competens fratribus ſuis accreſcit, & ad filios non tranſmittit, ibi numero 11. *Limita in dicto capite* 16. *à num.* 16.

Filia renunciant Succeſſio defertur ex tempore mortis paternæ, nec renuntiatio delationem impedit, ibi num. 69.

Renuntiatio *Delationem non impedit.* 2. 16. 69.

Facta ab vno alteri non obeſt, ibi num. 47.

Filiæ de futura ſucceſſione fauore fratrum & ex eis deſcendentium cenſetur facta. 2. 16. 38.

Filiæ de futura hereditate habet vim pacti, & parit exceptionem patris heredi vniuerſali, cui mater tacitè cenſetur donaſſe, ibi num. 13.

Filiæ de futura hereditate non obſtat nepotibus quando alij liberi non ſuperſunt, ſed tantùm tranſuerſales, ibi n. 18. *vbi de ratione.*

Filiæ de ſutura hereditate non obſtat quando ſimpliciter propter ſe filia, & non in alterius contemplatione renuntiauit, ibi num. 19.

Filiæ de futura hereditate prodeſt coheredibus, quibus accreſcit, ibi num 12.

Filiæ de futura hereditate proprio & filiorum nomine in dubio facta cenſetur, & ſi filiorum mentio facta non ſit, & diſpoſitio ſit taxatiua, ibi numer. 37.

Illius quod nobis ſub conditione vel in certa die debetur, antequam dies veniat, vel conditio exiſtat, nullius eſt momenti. 2. 16. 70.

Intelligitur rebus ſic ſtantibus, ibi n. 96.

Interpretanda eſt ſtrictè maximè in tertij præiudicium, ibi num. 87. *&* 95. *in fine.*

Matris deteriorem conditionem filiorum facere non poteſt, ibi num. 46.

Matris intelligitur ſub conditione, ſi ipſi ſucceſſio delata fuerit, & ideo ante patrem decedente nulla eſt. 2. 16. 54. *&* 71.

Non extenditur de vno ad alium caſum, ibi numer. 96.

Non obſtat ad ſuccedendum, ſed præmatura mors matris decedentis ante patrem ibi num. 57.

Patris aut factum alterius tollere non poteſt quod ex beneficio legis competit, ibi numer. 55.

Renuntiationis verba contra eum qui in ea ſe fundat, interpretanda ſunt. 2. 16. 87.

Renuntiationi maternæ non dicuntur contrauenire nepotes ex filia renuntiante & mortua ante auum, ſi auo ſuccedere voluit, ibi num. 95.

Renuntiationes & pactiones de non ſuccedendo iuramento vallatæ iure ciuili non confirmantur, ſecus iure canonico. 2. 16. 5. *&* 6. *Et de requiſitis neceſſarijs, vt tales renuntiationes validæ ſint, remiſſiuè dicitur ibi num.* 8.

Repræſentare *Repreſentans neptis patrem an eius maſculinitatis qualitatem etiam repræſentet, negatur.* 1. 12. *à n.* 14.

Repræſentant nepotes ex vno filio prædefuncto patrem in muneribus tantùm perſonalibus, ſecus in patrimonialibus. 2. 7. 24.

Repræſentent an nepotes ex prædefuncto filio patrem ad munerum excuſationem, ibi à numero 9.

Repræſentare dicitur quod in diem certum debetur, & ante diem ſoluitur. 1. 2. 1.

Repræſentari *Defunctus dicitur per hereditatem vel heredem.* 1. 2. 3. 2. 2. 23.

Sextus patris prædefuncti an poſſit. 2. 12. *per totum*

Su-

Digitized by Google

I N D E X.

Superſtitis perſona repreſentari non poteſt. 2. 28.13.

Repræſentatio

Repræſentatio admittitur in alia perſona & gradu, quando teſtator in alia perſona & gradu eam admiſit. 1. 13. 24.

Admittitur non ſolùm ad concurrendum, verum etiam ad excludendum. 2. 25. 26.

Conceditur collateralibus. Vide infra ſub hoc principali verbo, verſiculo Tranſuerſalibus.

Conceditur deſcentibus in infinitum & in pari gradu exiſtentibus, licèt numero diſparibus, ſecus in tranſuerſalibus, & aliquæ rationes differentiæ ponderantur, 2. 15. *à num.* 7.

Conceditur deſcendentibus legitimis tantùm, hoc eſt adoptiuis, ſiue arrogatis. 2. 8. *per totum.*

Conceditur deſcendentibus naturalibus & legitimis ſimul ſiue per lineam paternam 2. 1. *per totum, ſiue per maternam.* 2. 12. *per totum.*

Conceditur deſcendentibus naturalibus tantùm per lineam paternam ſecundùm aliquos 2. 11. 26. *Sed contrarium verius defenditur, ibi à numero* 27.

Conceditur deſcendētibus ſi nati vel ſaltem concepti fuerint in vita aui, alioquin ipſis denegatur repræſentatio. 2. 2. *per totum.* 2. 18. 14: 3. 9. 24.

Conceditur deſcendentibus vltra pronepotes. 2. 18. *à num.* 1.

Conceditur ex voluntate expreſſa ſiue coniecturata teſtatoris. 3. 8. 1.

Conceditur filijs fratrum vterinorum ſiue conſanguineorum, vt cum patruo ex vno tantùm latere concurrant. 2. 22. *per totum.*

Conceditur filijs fratrum vtrinque coniunctorum ad excludendum patruum ex vno tantùm latere. 2. 21. *per totum.*

Conceditur ijs qui è defuncti ſtirpe, ſobole, ac progenie ſunt. 2. 26. 7.

Conceditur in anniuerſarijs. 3. 3. 7.

Limita reſpectu tantùm illius qui in anniuerſario ſuccedit, ſecus reſpectu illorum, quibus rerum anniuerſarij diſtributio fit, ibi num, 8.

Conceditur in cappellanijs, reſpectu illorum qui repræſentant, ſecus reſpectu illorum qui repræſentantur. 3. 3. 10.

Conceditur in caſibus in quibus regulariter admittenda non erant ex voluntate teſtatoris. 1. 5. 16.

Conceditur in empyteuſi priuata conceſſa pro te à priuato ſimpliciter in omnibus caſibus, in quibus datur, cùm de ſucceſſione ab inteſtato agitur. 3. 17. 5.

Conceditur in emphyteuſi priuata conceſſa pro te & tuis liberis ſimpliciter, ibi num. 11.

Conceditur in emphyteuſi priuata conceſſa pro te, filijs & heredibus, ſi vltimus poſſeſſor inter liberos collectiuo nomine diſpoſuerit ſecundùm communem opinionem, ſed ſi non collectiuo nomine diſpoſuerit repræſentatio ceſſat, ibi num. 6. *Defende tamen indiſtinctè in hoc caſu ceſſare repræſentationem, dicto num.* 6. *Limita, ſi inteſtatus deceſſerit vltimus poſſeſſor, ibi num.* 7.

Conceditur in Emphyteuſi Eccleſiaſtica pro te & filijs tuis ab Eccleſia conceſſa ſecundum Doctores. 3. 17. 27. *Et quid iure Regio, duo diſtinguuntur caſus, ibi n.* 48.

Conceditur in feudis familiaribus ſiue ex pacto & prouidentia ſecundùm aliquos. 3. 18. *à num.* 21. *Limita in feudo quod iure primogenituræ vni tantùm defertur, ibi nu.* 25. *Sed reproba ibi n.* 26. & 27. *Sed iuxta veriorem opinionem repræſentatio ceſſat in iſtis familiaribus feudis, ibi à num.* 28.

Conceditur in feudo hereditario. 3. 18. 5. *Amplia primò in deſcendentibus in infinitum, ibi num.* 15. *Secundò, etſi abinteſtato ſucceſſurus culpa careat, vt vltimo poſſeſſori heres non ſit, ibi n.* 6. *Limita primò, in nepote ex fratre conſanguineo, qui cum patruo vtrinque coniuncto non concurrit ſecundùm aliquos, ibi num.* 7. *Contrarium verius eſt, ibi à n.* 8. *Secundò quando agitur de ſucceſſione aui vel patrui ſecundùm aliquos, ibi n.* 13. *Sed declara ibi num.* 15. *Tertiò, vltra filios fratrum collateralibus non datur, ibi num.* 19.

Conceditur in fideicommiſſis familiæ aut ſub nomine collectiuo relictis iuxta communem opinionem. 1. 9. 2. & *nu.* 3: 3. 7. *à n.* 9. *vſque ad num.* 13. *Amplia etſi fideicommiſſa in contractu ſint relicta,* 1. 9. 3. *Limita primò principalem ſententiam non procedere, quando in vocatione teſtator nomine ſuperſtitum libertorum, aut cognatorum vſus eſt.* 3. 9. 1. *Declara limitationem primò ſi eo ordine vocauerit, quo ab inteſtato ſucceſſuri ſunt, ibi n.* 2. *Secundò, ſi teſtator vtatur alternatiua, vel diſiunctiua, ibi n.* 3. *Tertiò, ſi de teſtatoris voluntate appareat admittentis nihilominus repræſentationem ibi n.* 4. *Hæc nihilominus prima limitatio reprobatur, dicto capite* 9. *à numero* 5. *Limita ſecundò principalem ſententiam non procedere, quando teſtator proprio nomine fratres vocauit, deinde appellatiuo nomine eorum filios inuitauit.* 3. 9. 16. *Sed reprobatur ibi à numero* 17. *Limita tertiò ceſſare repræſentationem in illis qui nati, vel concepti non ſunt tempore mortis teſtatoris, ibi à n.* 24. *Sublimita in fideicommiſſo ſub incerta futuro euentu relicto, nam tunc nepos poſt aui mortem conceptus patrem repræſentat.* 3. 9. 26. *Nihilominus dictam tertiam limitationem reprobamus, ibi à num.* 28. *Limita quartò repræſentationi locum non eſſe in eo cuius pater teſtatori ſuperuixit, ibi à nu.* 31. *Vbi Cardinalis Mantica reijcitur. Limita quinto in minus dilecto qui non concurrit cum patruo inſtituto, & ſubſtituto, magis dilecto, ibi n.* 39. *vbi n.* 40. & 41. *declaratur. Limita ſexto non procedere quando teſtator ſubſtituit eius prædictos*

here-

Repræſentatio

heredes, dicto lib. 3. cap. 9. n. 42. & 43. Limita ſeptimo in habente qualitatem repræſentationis impeditiuam, ibi num. 44. Limita octauo, quando teſtator vocauit immediatè natos, nam tunc in dictis fideicommiſſis ceſſat repræſentatio, ibi n. 45. Limita nono quoties conſtat ex voluntate teſtatoris nolentis in fideicommiſſis ſuccedi ordine ab inteſtato, nam ceſſat tunc repræſentatio, ibidem. Limita decimò in vocatis coniunctim, ibi numer. 46. Limita vndecimò quando teſtator dixit ordine ſucceſſiuo eſſe ſuccedendum, ibidem. Limita duodecimo quando appoſita eſt clauſula: Succedatur ſalua gradus prærogatiua, vel ſecundùm gradus prærogatiuam 3. 10. per totum, licet alij contrarium defendant, vt ibi diſputatur, qui reprobantur. Limita vltimò, quando in fideicommiſſis vocantur proximiores, vt late contra alios defend. lib. 3. cap. 11. per totum. Hanc limitationem ſublimita primo non procedere in fideicommiſſo relicto ab auo vel patruo carnali, ſed reprobatur 3. 11. 24. Sublimita ſecundò, quando vocantur proximiores, ad quos de iure hereditas peruenire debet, ibi n. 26. ſed reprobatur in numeris ſeqq. Sublimita tertio in noſtris maioratibus, vbi non obſtante dictione (Proximior) repræſentationi locus eſt, ibi num. 33. licet alij contradicant, ibi num. 34. Sublimitationem hanc amplia primò, etſi maioratus inſtitutor vocauerit proximiores cum adiectione illa, Meos vel Suos, ibi n. 35. Amplia ſecundò ſublimitationem etſi dixerit: ſubſtituo proximiores in gradu, ibi num. 36. Limita hanc tertiam ſublimitationem, quando ſubſtituti eſſent diuerſæ linea, nam inter conſtitutos in eadem linea clauſula, Proximior, in maioratibus facit repræſentationem ceſſare, ibi n. 36.

Contrariam principalem ſententiam, vt in fideicommiſſis familiæ aut ſub nomine collectiuo relictis repræſentatio ceſſet, iuxta veriorem opinionem defendimus infra hoc principali verbo, Repræſentatio, verſiculo principali, Denegatur in fideicommiſſis, vbi limitationes apponuntur,

Conceditur in maioratibus Hiſpaniæ. 1. 9. 8: 3. 4: per totum. Ex peculiaribus rationibus. 3. 13. 10. Magis ex vi comprehenſiua non ex extenſione. 1. 13. 27. Non de eſſentia maioratus, nam rerum perpetuitas ſufficit. 2. 29. 17. Sed conceditur regulariter in dubio iuxta l. 40. Tauri. 1. 13. 35. Amplia principalem ſententiam primò etiamſi appoſita ſit clauſula hæc: Succedatur ſalua gradus prærogatiua. 3. 6. 4. Limita hanc ampliationem, quando qui vult repræſentationem impedire de altera diuerſa linea eſt, ſecus dicendum eſt, ſi de alia linea ſit, ibi n. 5. Amplia ſecundo, etſi inter viuos & per viam contractus maioratus factus ſit. 3. 4. 18. licèt Aluarus Valaſcus deneget, qui reprobatur ibidem. Tertiò amplia repræſentationem procedere in infinitum. 2. 18. 16. & n. 17. etſi ſit inter tranſuerſales. 1. 3. 4. Amplia vltimo in his maioratibus qui tantùm ex ſola temporis antiquitate aut conſuetudine conſtant. 3. 4. 19. Limita primò ſententiam principalem, vt procedat attento iure Regio. 1. 5. 13. Nam ſecundum iuris rigorem ceſſat repræſentatio, ibi n. 4. Limita ſecundo, vt repræſentatio ceſſet in maioratibus, quando in patre vel auo eius, cuius perſonam quis repræſentare contendit, ius ſuccedendi firmiter radicatum non fuit, ſed in ſpe & poſſibilitate ſuccedendi ius tantùm habere. 2. 30. à n. 1. vſque ad 14. vide infra verſ. 2. Et infertur ex hac limitatione vltra filios fratrum in perpetuis & indiuiduis ſucceſſionibus inter tranſuerſales repræſentationem ceſſare, ibi n. 14. Hanc ſecundam limitationem reproba, & contraria nihilominus ſententia defenditur, ibi à num. 15. vſque in finem capitis. Limita tertiò, niſi maioratus inſtitutor repræſentationem prohibuerit. 3. 13. 14.

Conceditur in Regni ſucceſſione. 1. 9. 7: 3. 16. 15. Alij diſtinguunt, dict. cap. 9. n. 20. ſed reproba dicto cap. 16. num. 31. Limita iure Regio, dicto cap. 16. n. 68.

Conceditur in retractu ſecundùm aliquos. 3. 15. à n. 1. Contrarium defenditur ſecundùm veriorem opinionem, ibi à num. 6.

Conceditur in ſucceſſione auunculi. 2. 13. 18.

Conceditur in ſucceſſione deſcendentium in infinitum. 2. 29. 1. Cætera vide ſupra hoc verbo principali, conceditur verſic. Deſcendentibus.

Conceditur in ſucceſſione Regni, vide ſupra paulo antè.

Conceditur in ſucceſſione ſtatutaria. 3. 1. per totum.

Conceditur in tutela & curæ delatione 3. 2. per totum.

Cauceditur in vinculis perpetuis. 3. 5. per totum. Amplia etſi appoſita ſit hæc clauſula Succedatur ſalua gradus prærogatiua. 3. 6. 4. Limita ampliationem, quando qui vult repræſentationem impedire, de altera diuerſa linea eſt, ſecus dicendum ſi de alia linea ſit, ibi num. 4.

Conceditur nepotibus ex diuerſis filijs, & numero diſparibus. 2. 15. 4. & num. 5.

Conceditur nepotibus ex filia ex damnato coitu procreatis reſpectu hereditatis auunculi & cæterorum tranſuerſalium, nam reſpectu aſcendentium denegatur ſecundùm communem opinionem. Sed indiſtinctè defenditur repræſentationem ceſſare. 2. 14. per totum.

Conceditur nepotibus ex fratre prædefuncto ad concurrendum cum auis tantùm in ſucceſſione prædefuncti patrui, 2. 23. 16. ibi num. 7. & 8. alij contradicunt.

Conceditur nepotibus ex fratre ad concurrendum cum patruis & auis ſimul in ſucceſſionem alterius prædefuncti patrui. 2. 23. à num. 16. Amplia in proauis & alijs deinceps perſonis, ibi n. 23

Li-

Repræſentatio

Limita primò in nepotibus & pronepotibus filij prædefuncti, cuius perſona eſt repræſentanda, ibi n. 26. Secundò in nepotibus defuncto de cuius agitur ſucceſſione, coniunctis, ex vno tantũ latere, ibi n. 27. Tertiò in fratribus aut filijs fratrum ex vno tantùm latere coniunctorum, ibi num 28. & 36.

Conceditur nepotibus ex fratre ad excludendos patruum vel auunculum meos à ſucceſſione mea. 2. 25. à num. 9. Licèt alij malè contradicant, ibi à num. 1. Amplia idem procedere in nepotibus ex ſorore mea, ibidem. Quorum filius vel filia hereditati renuntiouerat, ſed deſtingue duos caſus. 2. 16. per totum.

Conceditur ſpirituolibus filijs. 2. 17. per totum, vbi declaratur.

Conceditur ſuitatis iure. 1. 5. 10.

Conceditur ſuis heredibus, & qua ratione, agnatis cur lege 12. tabularum & Digeſtorum iure denegatur 3. 11. 15.

Conceditur tantùm in ſucceſſione hereditaria. 1.9. à num. 12. Intellige de ſucceſſione ab inteſtato tantùm ſecundùm iuris rigorem, ibi à num. 25. Licèt affirment Doctores communiter etiam in ſucceſſione hereditaria teſtamentaria procedere, ibi num. 24.

Conceditur teſtatoris voluntate. 1. 5.14.

Conceditur tranſuerſolibus à Iuſtiniano primum contra ſtrictam iuris rationem 2. 20.4: 3.7. 18. vbi deratione, nam olim tranſuerſalibus denegabotur repræſentatio, dicto cap. 20. num. 2. & qua ratione ipſis non, deſcendentibus verò concederetur, ibi num. 3. Amplia Iuſtiniani ſententiam in ſucceſſione auunculi & materteræ, dicto cap. 20.num.5. Amplia in ſucceſſione ſtatutaria, ibi num. 6. Limita primò in filio eius qui, ſi ſupereſſet, non erat ſucceſſurus, ibi num. 7. Sublimito in filio ex patre, qui alias ad maioratum erat admittendus, licèt ex accidenti non poſſit, ibi dicto num. 7. Limita ſecundò, quando qualitas patris à ſtatuto requiſita non eſt in filio. ibi num. 8. Tertiò, in ſtatuto vocante proximiores, ibi num. 9. Sublimita hanc tertiam limitationem in noſtris maioratibus, ibi num. 10. Vltimò limita vſque ad tertium gradum tantùm. 2. 18.11. 2. 24.1. Sublimita in noſtris maioratibus. Vide ſupra ſub hoc verbo, Repræſentatio, verſiculo principali Conceditur, verbo, Maioratibus, ampliatione tertia.

Cætera quoad tranſuerſales qui ad repræſentationem non admittuntur, vide infra ſub hoc verbo principali, Repræſentatio, verſiculo Denegatur tranſuerſalibus per diſcurſum.

Conceditur vulgò quæſitis filijs. 2. 13. à n. 9.

Denegatur agnatis lege 12. tabularum & Digeſtorũ iure, & qua ratione, ſecus in ſuis. 3.11.15.

Denegatur filio damnati de crimine maieſtatis. 3. 18. 20.

Denegatur ijs qui nati vel concepti non ſunt tempore mortis teſtatoris. 3. 9. 24.

Denegatur in caſibus, in quibus regulariter alioquin admititur, ex voluntate teſtatoris. 1. 5.17.

Denegatur in contractibus. 3. 12. per totum.

Denegatur in donatione Regia vel dominica iure communi. 3. 13. à num. 3. Limita procedere repræſentationem iure Regio, ibi à num. 8. Sublimita iure Regio ceſſare in donationibus à noſtro Rege Henrico Secundo factis 3. 14 per totum.

Denegatur in donatione ſi feudalis non fuerit, ſecus ſi fuerit iuxta Doctorum diſtinctionẽ. 2.13.7.

Denegatur in feudo ex pacto & prouidentia 2. 12. 19. licèt alij affirment, ibi num. 3. Limita ſi feuda ad maioratus conditionem fuerint relicta. 3. 13. 6. Cætera quoad feudorum repræſentationem admittendam vel non, vide ſupra ſub hoc verbo Principali, Repræſentatio, verſiculo Conceditur in feudis per tranſcurſum.

Denegatur in fideicommiſſis ſub nomine collectiuo relictis iuxta veram opinionem & multos Doctores. 1 . 9.17. & latiùs defenditur. 3. 7. à nu. 14. vſque in finem. Limita primò, vt non procedat in maioratibus, vinculis, & fideicommiſſis perpetuis noſtræ Hiſpaniæ. 3. 8.1. Secundò limita, quando alioqui minùs dilecti magis dilectis in ſucceſſione fideicommiſſi tranſuerſalis à teſtatore anteponuntur ſecundùm aliquos, ſed reprobatur ibi num. 2. Tertiò, quando eandem affectionem tam erga fratris filium quàm fratrem teſtator demonſtrauit. Sed reprobatur ibidem. Quartò in diſpoſitione vocantis fratres & eorum liberos ſeu deſcendentes, ſed reprobatur ibi num. 3. Quintò, ſi teſtator dixerit: Succedatur in ſtirpem & non in capita, ibi num. 4. ſed declara à num. 6. Sexto quoties teſtator cuiuslibet heredis lineam diſtributiuè conſiderauit, ibi nu. 12. vbi declaratur. Septimò & vltimò, quando ſub hereditaria qualitate fideicommiſſum relinquitur, ibi n. 13. vbi declaratur.

Contrariam ſententiam, vt repræſentationi locus ſit iuxta communem opinionem, & eius ampliationes & limitationes, vide ſupra ſub hoc principali verbo, Repræſentatio, verſiculo, Conceditur in fideicommiſſis.

Denegatur in his rebus quæ non hereditario ſed ſanguinis iure deferuntur. 3. 15. 9.

Denegatur in iure patronatus libertorum. 3:19. 12 & num. 14. Limita in iurepatronatus Eccleſiaſtico, ibi numero 73. Sublimita primò ſi in eo legati vel donationis iure ſuccedatur, ibi nu. 75. Sublimita ſecundò, ſi ad ſingulos, vt vniuerſos ſcilicet, collegium, aut familiam pertineat, ibi num. 76. Sublimita tertiò, ſi obſeruantia in capita tantùm ſuccedendi fuiſſet, ibi numer. 77.

Denegatur in retractu. 3. 15. à num. 6. licèt alij in eo repræſentationem procedere malè affirment, ibi à num. 1. & extenditur etiam ſi re-

tra-

Digitized by Google

Repræſentatio

retractus iure communi eſſet permiſſus ibi n.8.

Denegatur in ſubſtitutionibus ex vltima voluntate. 2. 5. 25: 3. 12. 13. Ex quo infertur in hac ſubſtitutione ceſſare. Sine filys decedenti ex heredibus alios ſuperſtites filios ſubſtituo. 3.9.15. vbi declaratur.

Denegatur in ſucceſſione indiuidua. 2.3. per totum.

Denegatur in ſucceſſione Regni. 3.16.31. licèt alij affirment, ibi n. 15. Limita iure noſtro Regio, ibi n.68.

Denegatur in vocatione maioris poſt mortem patris. 3.14.23.

Denegatur naturalibus tantùm deſcendentibus iuxta veriorem opinionem. 2.11. à n. 27. licèt alij male repræſentationem concedant. ibi n.26

Denegatur nepotibus ex filia ex damnato coitu procreatis. 2.14. per totum.

Denegatur nepotibus ex fratre prædefuncto ad concurrendum cum auis tantùm in ſucceſſione prædefuncti patrui ſecundùm aliquos. 2.23.7. & n.8. Sed reprobatur, ibi n.16.

Denegatur parentibus circa filiorum ab inteſtato ſucceſſiones. 2.19. à n.6. & qua ratione, ibi n.39

Denegatur niſi in caſibus, vbi eſt ſucceſſio. 2.26.10

Denegatur patruelibus, hoc eſt, filijs patrui mei ad concurrendum in hereditate mea cum altero ſuperſtite patruo, imò illi ab iſto excluduntur. 2.24. à n.1. Amplia primò etiamſi lege municipali ſecundùm ius canonicum gradus computetur, ibi num 5. Secundò, vt etiam procedat in omnibus bonis, nulla bonorum facta diſtinctione. ibi n.6. Tertiò in tutelis, & retractibus, ibi num. 7. Limita principalem ſententiam in noſtris maioratibus, dicto n. 7.

Denegatur patruelibus quando de alterius patruelis agitur ſucceſſione. 2.24.2.

Denegatur patruelibus ſolis ex diuerſis fratribus in patrui ſucceſſione ſecundùm communem opinionem. 2.26. à n.1. Quæ in conſulendo, & iudicando iuxta noſtrum ius Regium ſequenda eſt, ibi n. 93. In terminis verò iuris communis ſecundum veriorem opinionem contraria ſententia laté defenditur, dicto cap.26. à n.15

Denegatur per hanc clauſulam: Proximiores ſuccedant. 3.11. à n.5: 3.15.10 licèt alij malè contradicant in dicto cap.11. à num.1. Limita primò nõ procedere in fideicommiſſo relicto ab auo, vel patruo carnali, dicto cap. 11. cap.24. Sed ibi hoc reprobatur. Secundò, quando vocantur proximiores ad quos de iure hereditas peruenire debet, ibi n. 26. Sed reprobatur in numeris ſequentibus. Tertiò non procedere in noſtris maioratibus, ibi n.33. licèt alij contradicant, nu.34. Amplia hanc tertiam limitationem, etſi maioratus inſtitutor proximiores vocauerit cum adiectione illa, Meos, vel Suos, ibi num.35. Amplia ſecundò, etſi dixerit: Subſtituo proximiores in gradu, ibi num. 36. Sublimita dicta in hac tertia limitatione, quando ſubſtituti eſſent diuerſæ lineæ; nam inter conſtitutos in eadem linea clauſula, proximiores in maioratibus facit ceſſare repræſentationem, ibidem.

Denegatur per legitimas coniecturas. 3.14.50.

Denegatur per verba expreſſa legis, vel teſtatoris, ibi num.49.

Denegatur quando Alternatiua poſita eſt inter filios, & nepotes. 3.9.22.

Denegatur quando teſtator proprio nomine fratres vocauit, deinde appellatiuo nomine eorum filios, ſecundùm aliquos, ſed reprobantur, ibi à n.16.

Denegatur tranſuerſalibus abſolutè tempore Iuriſconſulti Pauli, & cæterorum Iuriſconſultorum. 3.6.2. Iuſtinianus verò ipſis conceſſit, ſed vltra filios fratrum denegauit. 3.11.25: 2.29.2 vbi à n. 3. de ratione differentiæ, cur deſcendentibus in infinitum concedatur. Et qua ratione contra ſtrictam iuris rationem conceſſerit. 3.7.18

Amplia Iuſtiniani ſententiam etiam procedere in perpetuis, & indiuiduis fideicommiſſis iuxta iuris communis opinionem, ibi n.6. & 7. Amplia in noſtris maioratibus ſecundũ aliquos, ibi à n.19.

Deſcendentium. Vide ſupra verba, Deſcendentes.

Duo deſiderat primum, vt repræſentans aliquo ſanguinis gradu contingat: ſecundum, vt mortis defuncti tempore gradus qui repræſentandus eſt, a nemine occupetur. 3.9.32.

Et ius effectus procedunt de iure ciuile. 1.5.11.

Extendenda eſt regulariter. 1.9.11. Sed ſecundum veram regulam non eſt extendenda, ibi n.23.

Extraordinaria, & exorbitans eſt in materia noſtra. 1.2.4.

Facere non poteſt, nec Iuſtinianus, vt remotior non ſit verè in gradu, quo eſt proximus. 3.2.6. & num.7.

Facilius quam tranſmiſſio inducitur. 2.18.3

Fictio eſt ſecundum aliquos. 1.12.30. Sed reprobatur, ibi n.32.

Fictio eſt tranſlatiua, duo extrema habilia requirens. 2.3.9, Sed reprobatur, ibi n. 39.

Filij erga patrem naturalis eſt, patris verò erga filium impoſſibilis eſt. 3.10.13.

Fit de eo quod non eſt, tranſmiſſio verò de illo quod in re, vel ſaltem in ſpe iam eſt. 3.7.34.

Gradum non corrumpit, nec alterat, ſed potiùs eum repræſentat. 3. 10. 9. Declara hoc, quod gradus non corrumpatur, ſed gradus prærogatiua corrumpi neceſſe eſt, ibi n.36.

Immutat ius ſucceſſionis, ſed ius proximitatis immutare non poteſt. 3.11.13.

In iure de nouo quærendo nunquam datur, ſed demum in iure quæſito conſeruando, & de perſona in perſonam continuando. 2.5.2. Iure tamen Regio reprobatur, ibi n.13.

In primo gradu aliquem quando ponit, non facit per fictionem, ſed quia primus dicatur ille quem nemo præcedit. 1.10.5.

Introducta ideò fuit, ne remotior excludatur à proxi-

Repræſentatio.

ximiore 2.25.6. Sed reprobatur, ibi n.39

Introducta in collateralibus ad ſimilitudinem repræſentationis quæ erat in deſcendentibus. 1.6.10

Introducta lege duodecim tabularum eſt, vbi de eius intellectu. 1.5.8. & n.9.

Introducta lege diuina eſt. 1.5.1

Introducta priuilegij iure eſt ſecundùm veriorem opinionem. 1.6. à num.8

Non admittitur, &c. Vide ſupra hoc verbo Repræſentatio, verſ. Denegatur.

Non permittit, vt æqualiter admittantur, qui in eodem gradu ſunt, ſi diſpares ſint numero. 2.15.6

Operatur in materia indiuidua non ſolùm concurſum, ſed etiam excluſionem. 3.18.27.

Operatur vt filius in eodem, & æquali gradu cum patruo eſſe dicatur. 3. 10. 9.

Operatur vt remotior cum proximiore concurrat. 2.16.80.

Patris erga filium impoſſibilis: filij verò erga patrem naturalis eſt. 3. 10.13.

Prohibita in aliquibus deſcendentibus in ſucceſſione maioratuum antiquorum, cenſetur quoque in tranſuerſalibus interdicta. 1. 13.31.

Propriè quid ſit in hoc tractatu. 1.2.5

Recepta eſt apud omnes gentes. 1.7.6.

Reſpicit iure communi gradus tantùm, iure tamen Regio ſolam primogenitorum lineam, & primogenituræ qualitatem. 2.29.29.

Si concederetur in cauſis teſtamentarijs fruſtratoria fuiſſet formula Galli Aquilij, & lex Vellea. 3.7.39. & n. 40.

Tranſuerſalium. Vide infra verbo Tranſuerſales.

Repræſentationis *beneficium ad emancipatos Iuſtinianus extendit. 1.6.14.*

Beneficium contra iuris Regulam conceſſum non eſſe xtendendum. 1.9.16.

Capaces ſunt proximi, licèt in gradu remotiore ad ſuccedendum non indigeant repræſentatione, quoties proximus gradus ab alio occupatus non eſt. 3. 8. 10.

Cauſa efficiens, & primo de cauſa proxima. 1. 5. per totum. Et ſecundo de cauſa remota. 1.6. per totum.

Cauſa finalis eſt æqualitas reſpectu ſtirpis. 1.8. per totum præcipuè à num.7: 2.15.2. & n.14.

Cauſa impulſiua quæ ſit. 1.7. per totum.

Definitio ſecundùm ius ciuile, & Regium, cuius verba explicantur. 1.3.2. & n.3.

Deſcendentium ea ſa remota eſt ſuitas ſecundùm iuris rigorem. 1.6.2: 2.25.41. vel fictio ſecundùm aliquos. 1.6. à n.5: 2.25.8.

Differentia, & tranſmiſſionis apponitur, & quæ vtilior ſit. 3.7.32. & 33.

Etymologia. 1. 4. per totum.

Excluſio, vel admiſſio ex coniecturis, vel præſumptionibus elicitur. 1.3.12. Intellige dummodo liquidiſſimæ, apertiſſimæ, & indubitatæ ſint, attentata. l.40. Tauri, ſecundùm regnicolas, & exteros, ibi n.16. Attenta tamen pragmatica Philippi Tertij Regis noſtri ad excludendam repræſentationem hodie non ſufficiunt præſumptiones, & liquidiſſima coniecturæ, ibi a n.19.

Forma eſt in deſcendentibus, vt patre de medio ſublato filius in eius locum ſuccedat. 1.10.3.

Incapaces ſunt exiſtentes in primo gradu 3.8.10.

Ius fideicommiſſarius prætendere nequit, niſi de vocatorum ſit numero. 3.7.5.

Ius monaſteriorum an habeat. 2.17. à n.5.

Iure & ſecundùm graduū diſtinctionem ex fideicommiſſo ſuccedere contraria ſunt. 3.11.23.

Iure legitimati per reſcriptum Principis ſuccedunt. 2.9. per totum.

Iure minus dilectus non concurrit cum patruo inſtituto & ſubſtituto magis dilecto. Et limita in dubio hoc ita eſſe intelligendum. 3.9 à n.39.

Iure ſuccedens an ex paterna, anuè ex propria perſona admittatur. 1.11. per totum.

Materia pendet à teſtatoris voluntate. 3.7.1.

Materia quæ ſit. 1.9. per totum.

Mentionem leges facientes loquuntur de nepotibus & pronepotibus tantùm. 2.18.1.

Priuilegium clauſum eſt in corpore iuris. 3.10.3.

Priuilegium extendi poteſt ſecundum aliquos de caſu ad caſum ex rationis ſimilitudine. 1.6.22. Sed reprobantur, ibi n.23.

Priuilegium indiuiduum eſt. 2.26.16.

Priuilegium pertinet ipſo iure ad filios fratrum. 2.28.47.

Verbum compoſitum, & non ſimplex eſt contra Laurentium Vallam. 1 4.6.

Virtute ætatis prærogatiua tranſmittitur ſecundum aliquos. 1.1.12.16. Contrarium veriùs eſt, ibi num.65.

Virtute proximus eſt ille, de cuius agitur ſucceſſione mortuus multis ab hinc annis, qui naturaliter proximus eſſe non poteſt. 2. 30.22.

Virtute qui remotior eſt gradu cum proximiore aliquando concurrit, qui verò in eodem eſt gradu maiorem accipit portionem, quandoque omnem capit hereditatem. 2.25.40.

Virtute remotus cum proximiore concurrit. 2. 25. 25.

Repræſentationi quæ contraria ſint & eam ceſſare faciant. 1.13. per totum.

Repræſentationem *concedentia iura loquuntur, quando nepos pro parte tantùm, non à toto patruum excludit. 2.25.7.*

Dicentes eam potius eſſe veritatem quàm fictionem quomodo ſint intelligendi. 1.6.20.

Repræſentationem excludit dictio; Proximus, in lege 12. tabularum de agnatorum ſucceſſione loquente 1.15.12. & n.3.

Eam impedit voluntas legis. 1.13.1. ſiue hominis, ibi à n. 2.

Eam inter gradus pares cur lex admittat, ſi numero diſpares ſint. 2.15.15. Repræſentationem non excludit coniectura qualibet etiam euidens,

& in-

Repræſentatio
& indubitabilis in maioratibus inſtitutis poſt annum. 1615. niſi verbis claris litteraliter dicatur. 3. 6. 7.
Non fictam, ſed præſumptam eſſe dicentes taxantur. 1. 6. 21.
Prætor, licèt naturalem æquitatem ſecutus ad aſcendentium maternorum ſucceſſionem deſcendentes admiſerit, nihilominus ipſis non conceſſit repræſentationem. 2. 12. 2. *Imperatores poſtea cum certa diminutione repræſentationem conceſſerunt, ibi num.* 3. *Et tandem ſine aliqua diminutione Iuſtinianus indulſit, ibi num.* 4. 9. & 15. *Sublata differentia quoad repræſentationem inter deſcendentes per paternam, & per maternam lineam, ibi num.* 11. & 12.
Repræſentatione *Carent agnati lege* 12. *tab. & Digeſtorum iure, quia proximiores vocabantur, & idem tempore Iuſtiniani eſſet dicendum, niſi ipſe expreſſe fratrum filios admitteret.* 3. 11. 16.
Carent extranei qui teſtatoris ſanguinem non contingunt. 3. 9. 38.
Carent filij incapacis. 1. 11. 18: 2. 1. 28. *vbi declaratur.*
Carentes & in eodèm gradu exiſtentes in capita pro æqualibus portionibus ſuccedunt 2. 19. 18.
Nepos naturalis quemadmodum caret repræſentatione, ita & vulgò quæſitus. 2. 13. 8. *Sed reſpondetur ibi num.* 15.
Non indigent inſtituti heredes. 1. 9. 27.
Non indigent qui expreſſim & nominatim vocati non ſunt. 3. 7. 6.
Opus quare fuit in l. Tauri. 3. 4. 17.
De Repræſentatione leges tractantes non dicunt patris perſonam, ſed locum & gradum repræſentari. 1. 12. 60.
In Repræſentatione priuilegium an ſit neceſſarium. 1. 8. *à num.* 4.
In repræſentatione Verba illa: In patris ſui locum ſuccedere, quomodo ſint intelligenda. 1. 10. 4.
Præſento *verbum quaſi præſentem rem exhibere ſignificat.* 1. 4. 12.
Repudians *hereditatem habetur ac ſi non eſſet ex numero vocatorum, & ſequentibus ſucceſſio competit.* 2. 28. 1. *Declarat, vt hoc procedat à tempore repudiationis, & non à mortis defuncti, ibi n.* 15.
Repudiantes *filij non admittuntur ad ab inteſtato ſucceſſionem, cognatorum, ſed legitimorum tantùm iure.* 2. 1. 19. *Reprobatur num ſeq.*
Repudiare *vel acquirere poſſumus quæ iam ſunt nobis delata.* 2. 28. 32.
Repudiari non poteſt Hereditas nondum delata 2. 16. 72. *neque Ius futurum, ſed renuntiari poteſt, & de ratione differentia, ibi num.* 73 *Sed declaratur numeris ſequentibus.*
Repudiatio *illius quod nobis ſub conditione, vel incerta die debetur, antequam dies veniat, vel conditio exiſtat, nullius eſt momenti.* 2. 16. 70.
Impedit tranſmiſſionem, ibi num. 46.
Operatur ac ſi heres nunquam extitiſſet. 2. 27. 2.
Titij in l. mulieri & Titio 74. *ff. de condit. & demonſtrat. cur mulieri non profuerit.* 2. 28. 30.
Repudiata *Pars accreſcit coheredibus.* 2. 28. 1.
Pars à patruo non accreſcit nepotibus ex alio patre coheredibus, ſed filijs repudiantis defertur, ibi num. 3.
Portio ad herede delatæ & aditæ hereditati non, ſed accreſcendi iure à coheredibus acquiritur. 2. 27. 4.
Repudiatum *ius non tranſmittitur.* 1. 12. 66.
Res *Reuertitur de facili ad ſuam priſtinam naturam.* 3. 1. 30.
Verbum generale eſt apud Iuriſconſultos, & varias habet ſignificationes. 1. 4. 8.
Verbum ſignificat multa apud Auctores Latinos, cuius ſignificatio ex adiunctis variatur, ibi n. 7.
Verbum ſumitur pro hereditate ſæpius, ibi n. 9.
Verbum ſumitur pro lite quandoque, ibi n. 10.
Verbum ſumitur pro perſona in materia noſtra, ibi num. 11.
Rei ſuæ vnuſquiſque eſt moderator & arbiter. 1. 13. 3.
Rem circa ſuam quiſque ab initio legem quam velit dicere poteſt, dicto num. 3.
Rerum, & verborum antiquitas, & ſtudium patet. 1. 4. 1.
In rebus certis non eſt locus coniecturis. 2. 26. 63.
Per reſcriptum Principis legitimati. Vide ſupra verbo, Legitimati per reſcriptum Principis.
Reſeruatio *nihil operatur, ſi nihil inueniat reſeruabile.* 3. 10. 7.
Reſeruationis *natura eſt ius quod competit, conſeruare, non autem de nouo tribuere, ibi num.* 6.
Reipublicæ intereſt *Ampliari imperium hominum adiectione.* 2. 7. 13.
Liberis repleri, & quare, ibi num. 1.
Reſtitutio *in integrum minoris vigintiquinque annis in rebus indiuiduis maiori proficit.* 1. 11. 14.
Reſtringenda *ſunt odia.* 2. 14. 10.
Retorquendum *non eſt in damnum quod alicuius fauore introductum eſt.* 2. 26. 12.
Retractus *Conceditur proximiori conſanguineo de re maiorum extraneo vendita.* 3. 15. 1.
Improbatus eſt iure communi, ibi num. 6. & 7.
Reſtringendus eſt tanquam odioſus dicto num. 7.
Retractus *Cauſa finalis quæ fuerit.* 3. 15. 13.
Conſuetudo à iure communi recipit interpretationem, ibi num. 4.
Ius ad inſtar ſucceſſionis redactum eſt, & huiuſmodi ſucceſſioni æquiparatur, ibi nu. 3. *Intellige hoc tantùm quoad graduum numerum & computationem, ibi num.* 17.
Ad Retractum Conſanguinei per gradus vſque ad quartum admittuntur: Ergo ad inſtar ab inteſtato ſucceſſionis repræſentationi locus eſt, non eſt bona conſequentia. 3. 15. 18.
Ad retractum Remotior præſens admittitur, qui

proximiori abſenti],[ſi præſens eſſet, compeſceret, ibi n.17.

In retractu repræſentatio procedit ſecundùm aliquos. 3.15. à n.1. Contrarium defenditur, ibi à num.6. Extenditur etiamſi retractus iure communi permiſſus eſſet, ibi n.8.

Retrotractio *fit ad tempus mortis defuncti per hereditatis aditionem. 2.2.23.*

Retrotractionem *ad tempus mortis defuncti per hereditatis aditionem facere non poteſt, qui eo tempore nondum erat conceptus, ibi n.24.*

Rex *alienationem facere non poteſt, per quam Regia corona grauiter lædatur. 3.16.18.*

Alphonſus noſter teſtamento ſuo prohibuit corpus ſuum ſepeliri, donec omnibus ſuis creditoribus ſatisfactum eſſet, ibi n.58.

Cauſa legis efficiens eſt, ibi n.26.

Donans non conſiderat affectionem filiorum donatarij, ſed ſeruitium, & obſequium vtiliùs conſeruandi Regni. 3.13.4.

Donationem perfectam Regiæ coronæ grauiter damnoſam moderare poteſt. 3.16.19.

Henricus noſter Quartus aliquorum perfidia oppreſſus multas donationes, & nobilitatis priuilegia conceſſit. 3.14.1.

Henricus noſter Secundus donationes multas magnaſque proceribus fecit ad tuendam Regiam dignitatem, ibi n. 3.

Henricus noſter Secundus teſtamento ſuo eas reſtrinxit, ibi n.4.

Ioannes Primus Portugalliæ ſua lege mentali eadem neceſſitate donationes à ſe factas reſtrinxit, & cur lex mentalis nuncupata fuit, ibidem.

Legibus ſolutus eſt. 3.16.27.

Non diſponit de bonis Regni tanquam de proprijs diſponere poteſt, ibi n.18.

Soluere tenetur debita in Regni vtilitatem contracta à predeceſſore, ibi n.50. Alij negant, ibi n.51

Succeſſor an teneatur ad debita Regis prædeceſſoris, ibi à num. 47.

Teſtatus in dubio præſumitur ſecundùm iuris communis diſpoſitionem, ibi n. 28.

Regis Henrici Quarti de donationibus, Vide Doctores diſputantes remiſſiuè. 3.14.2.

Eiuſdem tempore ſtatus Regni Caſtellæ remiſſiuè deſcribitur, dicto n.2.

Regis Henrici Secundi clauſula donationes ab eo factas moderantis defenditur remiſsiuè. 3.16.20

Regis in bonis proprijs, & non regni ſuccceditur iure hereditario, ibi n.45

A Rege ſimpliciter oppida donata cum iuriſdictione abſque dignitate, nulla maioratus mentione facta tanquam bona libera inter filios ſunt diuidenda. 3.13.1. Limita ſi cum iuriſdictione, & dignitate ipſi, & eius deſcendentibus in infinitum fuerint conceſſa, nam tunc primogenium conſtitutum intelligitur, ibi n. 2.?

Regibus Hiſpaniæ verecundum eſt dicere non teneri ad debita prædeceſſoris, & aliud dicendum eſt in quolibet alio maioratus ſucceſſore. 3.16.47.

Regibus Hiſpaniæ inuentarij beneficio vti verecundum eſſet, ibi n.48.

Cætera vide ſupra verbo, Princeps.

Rubrica *concordare debet cum nigro. 2.23.10.*

Continens orationem perfectam decidit caſum, & pro textu allegari poteſt, ibi n.10.

Generalis orationem perfectam continens per nigrum non reſtringitur, ibi n.12.

Nigrum declarat, ibi n.10.

S

Saluſtius *defenditur contra Laurentium Vallam 2.14.65.*

Salua *Dictio intelligitur idem, quod abſque offenſa. 3.10.5.*

Gradus prærogatiua clauſula, Vide ſupra, verbo Clauſula.

Sanguinis Coniunctio *non inducit ius accreſcendi. 2.28.3.*

Iura retinet monachus profeſſus. 2.17.11.

Secundum *dictio non ſolùm inducit diſpoſitionem, ſed etiam diſpoſitionis præcedentis limitationem. 3.10.27.*

Sed dictio *coniunctiua eſt, quando altera dictio, Et, ſubintelligitur, disiunctiua tamen eſt, quando ſola remanet, & non ſubintelligitur dictio, Et, 2.25.33: 2.26.20.*

Diuerſitatem in facto, & in iure, dictio tamen ſed et in facto diuerſitatem, in iure identitatem à caſu præcedente denotat. 2.25.32: 2.26.19.

Sed & *dictio vide in verſiculo præcedente, Sed.*

Semen *fæmineum an in generatione neceſſarium ſit. 1.7.21. & n.22.*

Semper *dictio intelligenda eſt perpetuo & omni tempore, atque ſine aliqua præfinitione. 2.29.22*

Senatuſconſultum *Orficianum, Vide ſupra verbo, Orficianum Senatuſconſultum.*

Senſus *debet intelligi ſecundùm rectum ſcripturæ ſermonem. 2.13.22*

Sententia *ſua aliquando in contrarium, re melius perſpecta, ab Imperatoribus immutatur 3.19.21*

Separatio *bonorum non eſt fouenda, adita patris hereditate per filium, quia bona deſinunt eſſe patris, & fit patrimonium filij. 2.19.37.*

Seruus *Heres ex propria perſona inſtitui nequit, ex perſona verò capacis domini poteſt. 2.17.16.*

Quoad ius ciuile pro nihilo reputatur, ibidem.

Succedere ab inteſtato non poteſt, ibidem.

Seruo aliquando filiofamilias, aliquando quoque monachus comparatur, prout monaſterio vtilius fuerit. 17.14. & num.15,

Seruum eſſe, aut ſeruire aliud eſt. 2.8.28.

Cum ſeruo alieno libera connubium contrahens ancilla fiebat ignorantis domini illius ſerui, ſed hoc poſtea correctum fuit. 2.14.62. & n.63.

Pro ſeruo habendus eſt monachus; ex qua ſententia decem illationes remiſſiuè referuntur. 2.17.8.

Google

I N D E X.

Serui *Eccleſiæ ſunt filij ex matrimonio inito inter ſolutam,& Clericum maiorum ordinum.*2.14.61

Operibus publicis deputati priuatarum ancillarum conſortijs adiungentes cum vxoribus, & eorum liberis in ſeruitutem rediguntur. 2.14.62.

Publici ſtipulabantur illis, in quorum poteſtate non erant. 3.17. 32.

Sexus *Pàtris prædefuncti an repræſentari poſſit.*:. 1.12. *per totum*.

Si repræſentaretur, ex patris, & non ex propria perſona filia ſuccederet. 1.12.61.

Sexus fœminei eadem qualitas in filia fratris concurrens, propter quam ſoror excluditur propter maſculos, facit, vt etiam filia fratris excludatur. 1.12.11.

Sicut *diximus, clauſula eſt repetiua præcedentium cum omnibus conditionibus, & qualitatibus ſuis.* 2.25.5: 2.26.45.

Simile *quod eſt, non eſt idem.*2.10.27.

Similiter *dictio eſt repetitiua præcedentium cum eadem qualitate.*2.25.14.

Similitudo *de qua in l.fin. C.communia de ſucceſſionibus, in quo conſiſtat.*2.22.11.

Singularitates, *& priuilegia multa vnam, & eandem rem concurrere non debent.*3.14.48.

Singuli *ex propria perſona venientes in capita ſuccedunt.*3.8.9.

Socius *omnium bonorum nomine proprio, non communi feudum pecunia communi acquirens ſibi tantum acquirit, eius tamen fructibus communicat.* 3.18.105.

Perſona capax non eſt immediatè acquirendi conſortio, ſed ſibi acquirit, & ſocietatis virtute communicat, ibi n. 109.

*Socij mei beneficium in rebus indiuiduis, & inſeparabilibus mihi prodeſt, licèt ex perſona mea habere non poſſim.*2.23.17.

Socio feudum proprio nomine emente, & ſine filijs decedente, feudum ad dominum reuertitur, & ad alterum ſocium non pertinet. 3.18.106.

*A ſocio omnium bonorum dominium, & poſſeſſio rei communi nomine emptæ abſque traditione vtrique ſocio quæritur, ibi n.*107.

*Socius acquiſitum regulariter quæritur æqualiter, dicto n.*107. *Intellige hoc proportionabiliter, & reſpectiuè ad id quod in ſocietatem à quolibet contrahentiũ pro parte ſua collatum eſt, ibi n.*108

Soluere *ante diem debitor in diem certum poteſt, debitor verò in diem incertum ante diei euentum non poteſt,*2.16.84. *& n.* 85.

*Ante diem, vel conditionem inuito creditori poteſt debitor in diẽ, vel ſub conditione, niſi dies vel cõditio creditoris gratia appoſita fuerit ibi n.*34.

Soluere debita Regis prædeceſſoris an teneatur Regni ſucceſſor, ibi à n. 17.

Solum *dictio eſt taxatiua, & omnium aliarum perſonarum excluſiua.* 2.25.30.

Solum *inter aduerbium, & adiectiuum ſolis differentia apponitur.*2.26.23.

Solutum *ante diei vel conditionis euentum promiſſum ſub conditione, vel in diem incertum conduci poteſt.* 2.16.86.

Speciale *quod eſt magis attenditur, quam quod eſt generale.* 3.10.22.

Specialia *duo circa eandem rem concurrere non poſſunt.* 1.12.36. *Sed reprobatur, ibi a n.*37.

Specialitates, *& fictiones multæ circa eandem rem non ſunt admittendæ.* 3.14.19.

Spes *non firma, & certa, ſed vaga, incerta, & variabilis ſuccedendi non tranſmittitur.* 2.29.18.

*Sed reprobatur ibi à n.*33. *Et faciunt dicta.*2.30 *per totum*.

Cætera quoad huiuſcemodi ſpem. Vide infra verbo ſucceſſionis ſpes.

Spirituales *filij. Vide ſupra verbo Filij ſpirituales.*

Spurius *eſt propriè qui vulgò conceptus eſt.*2.14.51

Et vulgò quæſitus non ſunt idem. 2.13.5

*Litteris duabus iſtis S. P. ſcribebatur, quaſi ſine patre natus, & declaratur ibi n.*1.

Natus ex ſcortatione, ſtupro, adulterio, & inceſtu dicitur, ibi n 4.

Non eſt vulgò quæſitus, ſed vulgò quæſitus eſt ſpurius. 2.13.5.

*Nothus, & manzeres ſunt nomina diuerſa, & diuerſa ſignificant, ibi n.*6.

Patrem habet populum, ibi n. 2.

Spurio filio facta pupillaris ſubſtitutio conualeſcit per ſubſequentem legitimationem factam per reſcriptum Principis. 2.9.17.

Status *Regni Caſtellæ initio regiminis Henrici IV. remiſſiuè deſcribitur.* 3.14.2.

Statutum *correctorium iuris communis interpretationem ab eodem ſecundùm aliquos non recipit* 3.1.13. *Alij contrarium tenent. ibi n.* 14. *Limita, vt interpretationem non recipiat in eo dumtaxat caſu, de quo loquitur, ſecus in reliquis, ibi num.* 15.

*Correctorium iuris communis reſtringendum eſt, ibi n.*3.

*Dotatas fœminas excludens, & maſculos filios vocans comprehendit ex filio nepotem excluſa amita, ibi n.*18. *Amplia etiam ſi filia monaſterium ingrediatur, ibidem.*

*Excludens filias propter maſculos agnationis fauore remotiores maſculos admittit. ibi n.*17

*Excludens filias propter maſculos continet duo capita, vnum fœminarum excluſiuum, alterum maſculorum incluſiuum, ibi nu.*26. *Sed reprobatur ibi n.* 27. *in fine.*

Excludens filias propter maſculos fauorabile eſt principali reſpectu agnationis conſeruandæ, licèt ſecundariò reſpectu fœminarum odioſum ſit. 2.16.101.

*Excludens filios propter maſculos intelligitur quãdo in pari, ſecus ſi in diuerſo gradu ſunt.*3.1.4

*Excludens filias propter maſculos neptem ex filio an comprehendat.*1.12 *à n.*4.

Excludens filias propter maſculos rectius exclu

det

des neptes ex ſilio remotiores, ibi num. 10.

Generale quantumcumque à iure communi recipit interpretationem & declarationem 2. 29. 13.

Interpretari debet, vt minùs quàm poſſibile eſt, ius ciuile corrigat, & quod in vno tantùm caſu poſſit operari. 3. 1. 16.

Interpretationem licèt non actiuam, paſſiuam tamen à iure communi patitur, ibi num. 10.

Non attenditur in caſibus ab eo expreſsè non deciſis, ſed ius commune, ibi num. 2.

Non diſponens ſimpliciter ſub filij appellatione, ſed reſpectu alterius qualitatis non comprehendit nepotem illa qualitate carentem. 1. 12. 59.

Proximiores vocans excludit repræſentationem. 2. 20. 9. *Limita in maiorotibus, ibi num.* 10.

Quod non dicit, nec nos dicere debemus 3. 1. 1.

Recedere non cenſetur à iure communi, niſi exprimatur, ibi num. 11.

Vtile agnationi & reipublicæ extenſionem recipit, ibi num. 12.

Statuti *Corrigentis ius commune verbo ſimpliciciter prout iacent, intelligenda ſunt.* 3. 15. 19.

Statutis excludentis fœminas propter maſculos interpretatio iuſto poſtulat, vt eo nepotes contineantur. 3. 1. 30.

Excludentis fœminas propter maſculos ratio, vide ſupra verbo, Ratio.

Statuto ab herede exclusis licèt ad partem non admittatur, partem facit, olij negant, alij variant. 3. 11. 28.

Stipulari *Alter alteri extraneo reguloriter non poteſt* 3. 18. 44. *Amplia etſi perſona coniuncta ſit illi cui ſtipulatur, ibi à numero* 45. *licèt communis affirmet, ibi à numero* 63. *Limita iure Regio.* 3. 18. 118.

Cenſetur in dubio pater filijs, vt heredibus, & non vt filijs. 3. 17. 11.

Familiare eſt in feudis ſtipulari { *Agnatum agnatis.* 3. 18. 10 / *Fratrem fratribus, ibi n.* 99. / *Matrem filijs, ibi n.* 98 / *Patrem emancipato filio, ibi num.* 99. } *Sed reprobatur ibi à n.* 101.

Fauore dotis extraneo poteſt. 3. 17. 73.

Filius purè vel poſt mortem patris cùm non poſſit, minus notarius poterit. 3. 17. 39.

Notarius poteſt abſenti & ignoranti ſecundùm communem. 3. 17. 31. *Intellige primò in actibus iudiciolibus, ibi num.* 33. *Secundo in caſu, quo ille cui ſtipulatur, ſibi poſſit ſtipulari, aliàs quàm non; ibi num.* 34. *Et illatio ex hoc deducitur, ibi num.* 35.

Notarius non poteſt ſecundùm veriorem opinionem, dicto cap. 17. *num.* 33.

Notarius ſi poſſet emphyteuſim filio pro te & filiis ſuis, ſimul & eodem tempore filius cum patre admitteretur, & non ordine ſucceſſiuo. Sed reprobatur ibi n. 37.

Pater filijs natis vel naſcituris quando poſſit, diſtinctio apponitur. 3. 18. *à n.* 86.

Pater poteſt filijs in id tempus quo futuri non ſint in patria poteſtate, ibi n. 87.

Patrem filio, & filium patri poſſe quomodo intelligendum eſt, ibi n. 51.

Stipulatur pater filio vt extraneo ſecundum ius noſtrum Regium. 3. 17. 48.

Stipulatio *Concepto à filio, vt poſt mortem paternam ſibi detur, cur in liberis noſtris non eſt propoſita* 3. 17. 38.

Conditionalis facta à filio patri acquiritur, etſi exiſtentis conditionis tempore à patria poteſtate ſit liberatus. 3. 17. 35. *Secus in legatis conditionalibus, & cur diuerſum remiſſiuè, ibi numer.* 36.

Conditionalis purè cenſetur facta, eueniente conditione. 3. 14. 35.

Paterna facta filio, & in tempus collata, quo pater mortuus eſt, tanquam extraneo facta inualida eſt. 3. 18. 52.

Paterna pro ſe & filijs ſemper intelligitur vti heredibus ſtipulaſſe ſecundùm veram opinionem, etſi inter Doctores controuerſum ſit, ibi num. 62.

Paterna *vt poſt mortem ſuam filijs vel nepotibus ſuis aliquid detur, producit tantùm actionem vtilem.* 3. 17. 38.

In Stipulationibus vox filij eſt vox patris, ibi n. 35.

Stirps *ex pluribus, diuerſiſque gradibus cõſicitur, & ex toto ipſo genere vnum corpus reputatur, vnde nulla differentia eſt inter paulò proximiorem, & paulò remotiorem.* 3. 8. 5.

In Stirpem *Et non capita ſuccedatur clauſula interpretanda eſt, vt procedat tantùm, quando ſucceſſuri ſunt æque proximi & in eodem gradu.* 3. 8. 6. *Et expone, ibi num.* 7.

Et non in capita ſuccedatur clauſula ſuperflua & inanis eſt, quando de ſucceſſione fideicommiſſi contenditur inter patruum, & nepotem ex patre, ibi num. 8.

Infertur malè doctores dixiſſe indiſtinctè repræſentationem operari, ibi num. 11.

Succedere in iure diuerſum eſt, & cauſa generationis naturalis conſiderata ad hereditatem vocari. 2. 19. 40.

Succedere quid ſit, & quæ ratio attendatur. 2. 19 38: 2. 26. 78.

Succeſſio opponitur ſucceſſioni in capita. 2. 26. 78.

Subrogata *perſona pro vna & eadem perſona habetur cum illa, in cuius locum ſubrogatur.* 1. 12. 18.

Subrogatum *in omnibus ſapit naturam illius, in cuius locum ſubrogatur.* 1. 12. 18: 3. 1. 7: 3. 18. 31. *Limita vt non procedat hæc regula. Primò, quando perſona ſubrogata eſt diuerſi iuris & conditionis illius, in cuius locum ſubrogatur.* 1. 12. 68. *Secundò, quando ceſſat in perſona ſubrogata illa qualitas, propter*

quam

*quam priuilegium conceditur, ibi num.*69. *Tertiò, quando illud, in cuius locum ſubrogatur, penitus extinctum ſit, ibi num.* 70.

Subſtituens *prædictos eius heredes repræſentationem excludit.* 3. 9. 42. & 43.

Subſtituti dicuntur iudices, arbores, greges, & legata. & quomodo hæc ſint intelligenda. 3. 12. *à num.* 10.

Subſtitutio *Continet ſub ſe heredis inſtitutionem.* 3. 12. 9.

Conuentionalis non eſt ſpecies vltimæ voluntatis, ibi num. 12.

Fideicommiſſaria vltimo decedenti facta reciprocam inter heredes fideicommiſſariam in tota hereditate inducit. 3. 9. 12.

Filij, & eius deſcendentium liberorum, aut familiæ intelligitur ordine ſucceſſiuo. 3. 10. 16.

Pupillaris impuberi per reſcriptum Principis legitimato fit. 2. 9. 17.

Pupillaris ſpurio filio facta conualeſcit per hanc ſubſequentem legitimationem, dicto num. 17.

Subſtitutioni vni qualitas adiecta in cæteris repetita cenſetur, niſi diuerſa ratio contrarium ſuadeat. 1. 13. 26.

Subſtitutione iſta, Sine filijs deſcendenti ex heredibus alios ſuperſtites filios ſubſtituo, repræſentatio ceſſat. 3. 9. 15. *vbi declaratur.*

Subſtitutione iſta, Superſtites, & eorum liberos ſubſtituo, præmortuorum filij non ex tranſmiſſionis iure, ſed ex propria perſona admittuntur, ibi num. 9.

Subſtitutiones *Carent iure repræſentationis.* 2. 5. 25.

Procedunt in contractibus, & diſpoſitionibus inter viuos, & tunc eo modo ſucceditur, quo ſuccederetur ſi in teſtamento fuiſſet diſpoſitio 3. 12. 1.

Procedunt in donationibus, dicto num. 1.

Tot ſunt in maioratibus, quot perſonæ vocatæ, & earum qualibet ex propria perſona, & non iure tranſmiſſo ſuccedit. 3. 4. 5.

Veræ in contractibus non dantur. 3. 12. 9

In Subſtitutionibus ex, vltima voluntate ceſſat repræſentatio, ibi num. 13.

Subſtitutus *Secundus admittitur, primò ante heredem decedente, ex vocatis ſubſtitutis, aut fideicommiſſarijs gradatim.* 2. 4. 7.

Vulgaris admittitur primo inſtituto ante teſtatorem mortuo, ibi num. 5.

Subſtituti primi antequam is ſuccedat, potentia aliquo tempore ſuccedendi, ſi ſupereſſet, linea initium accepit, & omnes ex eo deſcendentes virtualiter ſunt comprehenſi. 8. 4. 7.

Subſtituto cui poſt donatarij mortem prædium reſtituendum eſt, mortuo ante eundem donatarium, liberum remanet apud ipſum donatarium, nec ſubſtitutus ad heredes tranſmittit. 2. 4. 3. *Sed reprobatur, ibi num* 8.

Subſtituto in vita ſubſtituentis deficiente teſtamentum à ſecunda compendioſa ſubſtitutione incipit, & admittitur ſecundus ſubſtitutus. 2. 4. 6.

Subſtitutorum pupillarium, pro qua parte erant inſtituti. ſi nemo ſuperſit tempore mortis pupilli, ad eius hereditatem accreſcendi iure heredes heredum admittuntur. 2. 5. 25.

Ex Subſtitutis tribus gradatim fideicommiſſarijs, quorum cuilibet primogeniti in infinitum ſunt ſubſtituti, mortuo ſecundo relicto Mæuio filio in vita primi ſubſtituti, ſi primus poſtea ſine liberis deceſſerit, admittitur Mæuius primogenitus ſecundi ſubſtituti, & excludit tertium ſuperſtitem ſubſtitutum. 2. 30. 15. & *num.* 17.

Succedendi *Gradus, vt diuerſi ſint, & iure proprio citra repræſentationem ex ſingulis gradibus ſuccedatur, ſtare ſimul poteſt.* 3. 9. 37.

Ius libertis defertur his ſolis, qui heredes eſſe potuerunt eius, à quo patronatus ius deriuatur. 3. 19. 41.

Ius proximitas hodie ſicut olim conſeruat, ſed non parit ſemper ius quod olim pariebat excludendi remotiores. 3. 11. 30.

Modi alij per fideicommmiſſum in bonis vinculatis ſeu in maioratibus iure ciuili inuenti ſunt. 3. 16. 8.

Potentia in aliquo tempore ſufficit, ſi pater ſuperuixiſſet, vt ſi ante maioratus fundatorem decedat, ex eo nepos repræſentans patrem ſuum patruo præfenatur. 2. 5. 8. & *num.* 12.

Spes non firma & certa, ſed vaga, incerta & variabilis non tranſmittitur. 2. 29. 18. *Sed reprobatur ibi à num.* 33. *Faciunt dicta in libro* 2. *cap.* 30. *per totum.*

Ad ſuccedendum obſtat ex damnato coitu natis nota illa coitus damnati. 2. 14 5.

De ſuccedendo vel non ſuccedendo Pactiones inualida quare ſint, vera & genuina ratio aſſignatur. 2. 16. 3. *Aliæ rationes aſſignantur, & reprobantur remiſſiuè, ibi num.* 4. *Ampliæ vt iuramento non confirmentur iure ciuili, ibi num.* 5. *Limita iure canonico, ibi num.* 6. *Requiſita neceſſaria vt tales pactiones ſint validæ remiſſiuè exponuntur. ibi num.* 8.

Succedens *per alterius remotionem vel priuationem ex proprio iure & ex propria perſona venit, & ſibi factum à matre non nocet; ſuccedenti verò per tranſmiſſionem factum matris nocet.* 2. 16. 106. & *ſeq.*

Succedentes iure ſpeciali & priuilegio carent iure accreſcendi. 1. 28. 3. *Sed reprobatur ibi numer.* 21.

Succedere *Ex fideicommiſſo ſecundùm graduum diſtinctionem & iure repræſentationis contraria ſunt.* 3. 11. 23.

In locum alterius duobus modis dicitur 2. 16 100.

In locum parentum fauorabilis eſt introductio. 2. 26. 88.

In ſtirpem quid ſit, & qua ratio attendatur. 2 16. 38. 2. 26. 78.

Per

Digitized by Google

I N D E X.

Per repræſentationem, & ſalua gradus prerogatiuogatina ſunt inuicem mere oppoſita & contraria. 3. 10. 25.

Succedant an ſimul, vel ordine ſucceſſiuo vocat filius & eius nepotes: frater & eius filij, liberi; deſcendentes, aut de eius familia: extraneus peuitus & eius filij, vide ſupra Verbo, Inuitati.

Non ſuccedebat ab inteſtato olim nepos naturalis, quia nec filius naturalis non ſuccedebat. 2. 11. 11. & num. 22.

Succedit) *Ab inteſtato pater Prætorio iure filio ſimpliciter emancipato, contracta tamen fiducia iure ciuili.* 2. 23. 5.

Filius naturalis in ſextante tantùm. 2. 11. 9.

Nepos naturalis ab inteſtato auo in ſextante ſecundùm aliquos, ibi à num. 9. Reprobatur ibi a num. 14.

Perduellis filius cognatis, licèt patri non ſuccedat ſecundùm aliquos: contrarium tamen dicendum eſt. 2. 14. 19. & num. 21.

Quis in locum & gradum alterius duplici modo, vel per iſtius remotionem ſeu priuationem, aut per tranſmiſſionem. 2. 16. 106.

Non ſuccedit ſecundùm aliquas nationes in hereditatibus monachus, licèt ex monaſterio in communi bonorum capace ſit. 2. 17. 9. *Sed ſecundùm receptam opinionem ſuccedit, ibi num.* 10. *Limita tamen ſi monaſterium incapax ſit, nam tunc monachus non ſuccedit, ibi num.* 5.

Succeditur ab inteſtato teſtamento per præteritionem nullo, aut per querelam reſciſſo. 1. 9. 32.

In fideicommiſſis teſtatori, & non illi qui reſtituere tenetur. 2. 16. 74.

Iure hereditario in bonis proprijs Regis, & non Regni. 3. 16. 45.

Succedunt *Emancipati hodie Iuſtinianeæ conſtitutionis auctoritate, nec indigent Prætoris auxilio, ſicut olim.* 2. 10. 29.

Legitimati per reſcriptum Principis tranſuerſalibus, licèt alij contradicant. 2. 9. 19. & numer. 20.

Nati ex damnato coitu inter ſe, & tranſuerſalibus ſecundùm communem opinionem. 2. 14. à num. 7. *Sed contrarium defenditur ibi à num.* 15.

Nepotes poſt mortem aui concepti tranſmiſſionis vel iuris deliberandi iure mortuo patre ante aditionem hereditatis. 2. 18. 15.

Parentes in eodem gradu exiſtentes æqualiter in omnibus bonis vndecumque quæſitis. 2. 19. 18. & num. 20.

Parentes in eodem gradu exiſtentes liberis bonorum facta diſtinctione ſecundùm multos, ſed reprobantur ibi à num. 19.

Succeſſio) *Ab inteſtato conceditur filijs adoptiuis non ſolùm in bonis priuatis, ſed in Regnis & regalibus dignitatibus.* 2. 8. 18. & num. 19.

Ab inteſtato conceditur filijs legitimatis per reſcriptum Principis in hereditate aſcendentium, & cum naturalibus ſuccedunt. 2. 9. 18.

Ab inteſtato non eſt iuris gentium, ſed ciuilis. 3. 16. 44.

Alia præter hereditariam iure gentium non erat cognita, ibi num. 7.

Debetur *loco primo deſcendentibus.* 1. 1. 9. *Iure naturali.* 2. 15. 7. *Secundò parentibus.* 1. 1. 15. *Tertiò tranſuerſalibus, ibi numer.* 16.

Hereditaria defertur ordine ſucceſſiuo. 2. 14. 17.

Hereditaria non debetur filijs ſpiritualibus licèt alij affirment. 2. 17. 2.

In querela inofficioſi teſtamenti obſeruatur ea, quæ eſt in ſucceſſione ab inteſtato. 2. 16. 23.

Inter fratres eſt in feudo communi pecunia empto, domino ſciente. 3. 18. 106.

Interpretanda eſt ab ordine & conſuetudine ſuccedendi. 2. 5. 7.

Legitima ceſſat quandiu teſtamentaria locum habet. 1. 9. 27.

Libertorum & honores ab iſtis præſtandi patronis competunt ratione iuriſpatronatus. 3. 11. 8.

Libertorum nihil commune habet cum paterna hereditate. 3. 19. 10.

Libertorum pendet à iurepatronatus, & iſtud iure hereditario non defertur. 3. 18. 42.

Libertorum vocatur per eminentiam iuſpatronatus. 3. 11. 8.

Non eſt in agnatis digeſtorum iure. 2. 1. 23: 2. 2. 11: 2. 26. 10: 3. 9. 34. *Declara* 2. 26. à num. 83. *Limita iure Prætorio, & iuſtinianeo.* 2. 26. 85: 3. 9. 35.

Verbum potius ad vltimas voluntates quam ad contractus intelligendum eſt, aliquando ad contractum, quia genericum eſt. 3. 12. 5.

Succeſſionis Ab inteſtato materia metienda tantùm eſt ex Nouella 1. 1. 8: 2. 22. 5: 2. 23. 35: 2. 26. 65.

Ius ſucceſſionis repræſentatio immutat, ſed ius proximitatis immutare non poteſt. 3. 11. 13.

Ordo ſucceſſionis ſeruatur inter vocatos nomine collectiuo, ſi in diuerſo ſint gradu, ſecus ſi in æquali 3. 18. 38.

Spes ſucceſſionis vaga & remota & non radicata in filium non tranſmittitur in deſcendentes ad excludendum patruum. 5. 4.

Succeſſionem Regni eſſe hereditariam Reipublicæ vtiliùs eſt. 3. 16. 12.

Parentit *ſucceſſionem inteſtati deſcendentibus primum gradum obtinentibus lex* 12. *tabul. deferebat.* 2. 15. 10.

Ad Succeſſionem Ab inteſtato regulariter æqualiter admittuntur qui in eodem ſunt gradu, 2. 15. 1.

Aſcendentium maternorum Prætor naturalem æquitatem ſecutus deſcendentes admittit, repræſentationem tamen non conceſſit. 2. 12. 2.

Imperatores vna cum auunculis admiſit cum certa portionis diminutione, ibi n. 3. *Iuſtinianus tandem ſine dicta diminutione, repræſentationi indulſit, ibi n.* 4. & 9. Quod Reges no-

ſtri

Digitized by Google

ſtri ſecuti fuerunt, ibi num.5.

Aſcendentium maternorum Senatuſconſultum Orficianum excluſis agnatis, & cognatis primò deſcendentes ad legitimam maternam ſucceſſionem admiſit. 2.12.6.

Inter ſucceſſionem libertorum. & ingenuorum differentia eſt. 3.18.40.

Succeſſione ab inteſtato caret qui nullo ſanguinis & cognationis vinculo contingit defuncto. 3. 9. 28

De ſucceſſione agnatorum lex 12. tab. loquens refertur, & explicatur. 2.15.12. & n.13.

In ſucceſſione) ab inteſtato filius adoptiuus patris adoptiui concurrit cum naturalibus & legitimis ſimul. 2. 8. 20

Ab inteſtato proximitas poſt delatam hereditatem ſuperueniens nihil prodeſt. 3.9 34.

Filij mater præfertur filiæ ex vno tantùm latere coniunctæ fratri defuncto. 2.23.27.

Filij pater præfertur fratri defuncti ex vno tantum latere indiſtinctè, ſiue materno, ſiue paterno coniuncto, 2. 23.36. Sed iure Regio excludit pater fratres etſi vtroque latere defuncto fratri coniuncti ſint. 2.23.49.

Filij pater præfertur fratri vterino defuncti, ſi verò conſanguineus eſt frater, hoc eſt ex eodem patre, vna cum patre concurrit ſecundùm aliquos, ibi à n. 29. Sed veriùs dic contrarium, prout dixi in verſic. præcedente.

Hereditaria tantùm procedit repræſentatio. 1.9. à num.12. Amplia in ſucceſſione teſtamentaria, ibi num. 24. Veriùs tamen dic repræſentationem in teſtamentaria denegandam, in ab inteſtato tamen ſucceſſione tantum eſſe concedendam, ibi à n. 25. Alij diſtinguunt, n.3. Iure tamen Regio prima opinio verior eſt, ibi n.4.

Libertorum patronus filio patroni, & filius patroni nepoti alterius patroni præfertur. 3.11.7.

Regni ſucceditur populo Regni inſtitutori, & non vltimo poſſeſſori. 3.16.16.

Teſtamentaria proximior magis dilectus, & ante alios teſtatore vocatus cenſetur, 1.8.3.

Succeſſiones hereditariæ ſunt iuris ciuilis ſecundùm veriorem opinionem. 2.14.5

Hereditariæ ſunt iuris diuini, & gentium ſecundùm alteram opinionem. Sed reprobatur. 2.14.6

Mutuæ & viciſſitudinariæ eſſe debent. 2.19. 15.

Teſtamentariæ & ab inteſtato lege 12. tab. introductæ ſunt. 2.16.1.

Succeſſionum gradus, quoad Prætorem quattuor ſunt, 2.10. 40.

Inter ſucceſſiones deſcendentium & aſcendentium differentiæ multæ remiſſiuè apponuntur. 2.19.17.

Tranſuerſalium & aſcendentium ex vna, & aſcendentium tantùm ex altera parte ratio diuerſa eſt. ibi n.23.

In ſucceſſionibus proximior remotiorem excludit 1. 8. 1.

Succeſſor Feudi agnatus non tenetur ad debita vltimi poſſeſſoris, cuius hereditatem repudiauit. 3. 18.n13.

Regni ad debita Regis prædeceſſoris an teneatur. 3.16.à n.47.

Regni coheres non eſt extranei à Rege in bonis liberis inſtituti, & inconueniens inde proueniens. 3.16.25.

Succeſſorio edicto Locus non eſt in querela inofficioſi teſtamenti ſecundùm vnam opinionem. 2. 16.21. Sed ſecundùm veriorem affirmatur, ibi n.22. & 26.

Potentius eſt ius accreſcendi, ibi n.12. & 39.

Suitas eſt cauſa remota repræſentationis deſcendentium ſecundùm iuris rigorem. 1.6.2.

Ratio præcipua repræſentationis. 2.10.17.

Sine patria poteſtate eſſe non poteſt. 2. 8.27: 2. 10.13.

Suitatis iure repræſentatio admittitur. 1.5.10.

Ratione ſuitatis ad impugnandum teſtamentum tempus quo teſtato deceſſit, ad ab inteſtato ſuccedendum, quo defertur ſucceſſio, inſpicitur. 2.1.25.

Suitatis virtutè adoptiuus ante aditam hereditatem decedens tranſmittit in ſuos liberos. 2.8.23.

Suitatem Exheredatus non amittit ſecundùm veriorem opinionem, licèt alij affirment, 2.16.60 & n. 61.

Monachus retinet, 2.17.12. cuius virtute ante aditam hereditatem decedens in monaſterium tranſmittit, ibi n.12

Suitate carent naturales filij. 2.11.29

Superflua non eſt expreſſio illius quod tacitè ineſt, cum exprimatur id quod prius erat tacitum. 3. 10.22.

Superflue loqui non videtur, qui ad clariorem rei lucidationem, illud quod tacitè inerat, verbis exprimit, ibi num.22.

Superfluitas introducenda eo non eſt, vt verba torqueantur contra naturalem rationem, & veriſimilem teſtatoris mentem, ibi num.23.

Vitanda eſt in omni materia. 3.4.13: 3.10.14.

Superſtites. Superſtitum dictio an ſit potentior ad tranſmiſſionis ius quàm ad repræſentationis impedimentum 3.9.6.

Libertorum aut cognatorum ſuperſtitum vocatio impedit repræſentationem, ibi n.1. Declara primò, ſi eo ordine vocauerit, quo ab inteſtato ſucceſſuri ſunt, ibi num. 2. Secundò, ſi teſtator vtatur alternatiua, vel disiunctiua, ibi n.3. Tertiò, ſi de teſtatoris voluntate appareat admittentis nihilominus repræſentationem, ibi n.4

Superſtites, & eorum liberos ſubſtituo, in hac ſubſtitutione, præmortuorum filij non ex tranſmiſſionis iure, ſed ex propria perſona admittuntur. 3.9.9.

Suus hæres duobus eſſe non poteſt, 2. 8.10. Limita in filio adoptiuo, ibi n. 27.

Emancipatus non eſt, 2.10.13. Limita poſt Iuſtinianum, cuius conſtitutione non deſinit eſſe ſuus heres, vel rectius dic, ſuitatis tantùm effectus quoad ſuccedendum habere, ibi n.25. & 27.

Filius ſuperſtes obſtat nepoti in aui hereditate, non etiam emancipatus, ſi neque ciuili, neque prætorio iure ſuccedere velit; ideo nepos ex emancipato indiget bonorum poſſeſſione, ibi n.35
Ignorans tranſmittit hereditatem quaſi iam bona ſibi fuerint quaſita, ibi n.32.
Nepos à patre præceſſus non eſt auo, 2.16.62.
Non indiget facto aliquo, ſcilicet immixtione ad acquirendam hereditatem. 2.2.40.
Patri adoptiuo eſt filius. 2.8.16.
Quis ſit. & quare. 1.6.1: 2.26.86.
Reperitur ipſo iure non minus hodie, quàm olim, & ignorans ad quoſcunque heredes paternam tranſmittit hereditatem, 2.10.31.
Tranſmittit ſucceſſionem in filium ſuum ſine aliqua immixtione, 2.2.40.
Sui heredis nomen quod eſt iuris ciuilis, emancipatio extinguere potuit, non filiationem, qua eſt iuris naturalis. 2.10.20
Suum heredem eſſe, aut ſui heredis ius habere aliud eſt. 2.8.30.
Sui heredes) *deſcendentes per lineam maternam non ſunt aſcendentibus. 2 12.8*
Melioris conditionis quoad ſucceſſionem erant digeſtorum, & Codicis iure, quàm agnati. 2.26.85.
Nepotes ex filio emancipato etſi non ſint, concurrunt cum patruo patrem repræſentantes. 2.10.39
Nepotes in poteſtate mortuo eorum patre, & in gradum eius ſuccedunt. 2 15.11.
Nepotes vt ſint auo, non ſufficit in eius eſſe poteſtate, ſed requiritur, vt eorum pater viuo auo ſuus heres eſſe deſierit. 2.11 4
Qui ſint. 2 15.11.
Sunt legitimati per reſcriptum Principis, 2. 9.12
Sunt pronepotes, abnepotes, & cæteri deſcendentes in locum parentum ſuccedentes, ne lege Vellea quaſi agnaſcendo rumpant teſtamentum. 2. 18.5
Ad ſuorum heredum ſimilitudinem emancipatos Iuſtinianus admiſit. 2.10.22
In ſuis heredibus repræſentatio quare conceditur, in agnatis cur lege 12. Tabul. & Digeſtorum iure denegatur. 3.11.15.
Suus, ſua, ſuum reciprocum *quando in oratione eſt prima, vel ſecunda perſona, neceſſariò ad tertiam perſonam referendum eſt, & Ouidius, & Salluſtius contra* Laurentium *Vallam defenduntur, 2 14.65.*
Quãdo omnes perſonos in oratione cõtentæ ſunt tertiæ, & ſenſus clarus & euidens eſt, nõ cauſat amphipologiam, ibi n. 66. Et Virgilij littera retinetur ibi contra eundem Vallam, & explicatur.
Quando ſermo ambiguus eſt, refertur ad primum & præcipuum orationis ſuppoſitum, ibi n. 67.

T

Tabellio *vide ſupra verbo, Notarius.*
Talis *dictio eſt repetitiua omnium proximiorum dictorum. 2.14.49*
Talem *ſufficit quem eſſe, qualis eſſe debeat ad legatum aut fideicommiſſum conſequendum, quando dies legati cedit, 2.2.29.*
Tempus) *Conditionis, non diſpoſitionis, aut mortis teſtatoris in diſpoſitionibus conditionalibus inſpiciendum eſt, in ſucceſſionibus verò ab inteſtato mortis aut ſaltem delatæ legitimæ tempus inſpicitur. 3.7.26: 3.9.31.*
Euentus conditionis tempus in fideicommiſſi ſucceſſione attenditur, an quis proximior ſit. 3.9.27 Declara ibi n. 30.
Inſpicitur ad impugnandum teſtamentum ratione ſuitatis, quo teſtator deceſſit: Ad ſuccedendum ab inteſtato, quo defertur ſucceſſio. 2. 1.25.
Inſpicitur in cauſa teſtamentaria, quo cauſa redditur inteſtata, & non mortis teſtatoris: in cauſa verò ab inteſtato inſpicitur tempus mortis illius de cuius agitur ſucceſſione, & hoc vt ſciatur, quando proximitas alijs ſequentibus obſtet, 2.28. à numero 16.
Inſpicitur quoad Patris ſucceſſionem, quo filia renuntiauit futuræ ſucceſſioni ſecundùm Berengarium, & malè, 2. 16. 67.
Legitimum in aluo materna hominis geſtationis & perfectæ partus maturitatis quantum ſit apud Philoſophos, Medicos, Theologos, & Iuriſtas, 2. 2. 1.
In tempus inhabile quod confertur in ſtipulationibus & cæteris contractibus, non tam tempus quo fit vt valeat, quam quo confertur, vt impediatur eius validitas, inſpicitur. 3. 18. 52.
Termini *prius ſunt intelligendi, qui ſine nominis explicatione non percipiuntur. 1. 4. 1.*
Tertium *bonorum reſpectu extraneorum & liberorum eſt legitima, ſed non inter ipſos. 3.16.37.*
Teſtamentaria *ſucceſſio dum locum habet, facit ceſſare legitimam. 1.9.27*
In teſtamentaria *cauſa nepotes naturales fauorabiliores ſunt filijs naturalibus. 2.11.10. Et qua ratione, ibi n.19. & ſeq.*
Teſtamentariæ *ab inteſtato ſucceſſiones lege 12. tabularum introductæ ſunt, 2.16.1.*
Teſtamentum) *Factum poſt legitimationem ex reſcripto Principis nullum redditur, ſi legitimati fuerint præteriti. 2.9. 15.*
Incipit a ſecunda compendioſa ſubſtitutione, & admittitur ſecundus ſubſtitutus, primo decedente in vita teſtatoris. 2.4.6.
Teſtamenti inofficioſi querelam habent exheredati legitimati per reſcriptum Principis, 2.9.15
Inofficioſi querelæ materiam, vide ſupra verb. Querela.
Vna pars per aliam declaratur. 1.13.25.
Teſtamentum ad impugnandum ratione ſuitatis tempus quo teſtator deceſſit, & ad ab inteſtato ſuccedendum tempus quo defertur ſucceſſio inſpicitur. 2.1.25.
Ante adoptionem a patre factum filius adoptiuus quaſi agnaſcendo rumpit. 2.8.17

Te-

Teſtamentum aui nepotes poſt decem menſes à tempore mortis auitæ & præteriti agnaſcendo rumpunt; quoties eorum pater viuo auo deceſſerat, & qua ratione. 1. 9. 29.

Aui nepotes præteriti ne annullent, vel rumpant, auus inſtituere vel exheredare tenetur. 2. 16.89.

Aui nepotes præteriti rumpunt, filio exheredato & ante patrem decedente, ibi numer. 58.

Factum ante legitimationem per reſcriptum Principis, in quo legitimati præteriti ſunt quaſi agnaſcendo rumpunt. 2. 6. 14.

Teſtamentum patris antea factum rumpebant emancipatione prima, & ſecunda filius in poteſtatem reuerſus quaſi agnaſcendo, ſecus in filiabus & in nepotibus. 2. 10. 9.

Patris quaſi non ſanæ mentis exheredatus ſiue iuſta cauſa reſcindebat. 1. 9. 31.

Teſtamento *Cælibes nihil, orbi tamen filiorum ſemiſſem tantùm, & non ſolum apud Romanos capere potuerant*, 2. 7. 4.

Teſtamento per præteritionem nullo, aut per querelam reſciſſo ab inteſtato ſucceditur. 1. 9.32.

Teſtamentis cum duobus miles decedere poteſt. 3. 16. 23. *Limita in pagants, ibi num.* 24.

Teſtari *quis regulariter non poteſt, lege non permittente, & quare.* 2. 16. 2.

Teſtator. *Alter proximiorem vocat adijciens hanc clauſulam (Salua gradus prærogatiua) quàm quod lex vocat.* 3. 10. 33.

Amorem æqualem ad minus erga nepotes quàm erga filios habuiſſe præſumendus eſt, 3.7. 12.

Amorem maiorem erga filios quàm erga nepotes habuiſſe præſumendus eſt ſecundum Baldum & alios, ibi numer. 41. *In cauſa teſtati quoad repræſentationem reprobantur, ibi num.* 41.

Diſpoſuiſſe intelligitur ſecundùm ius commune, cum quo videtur ſe conformare 2.5.7: 3. 7. 10: 3.10.3. *Intellige cũ diſpoſitione teſtamentaria iuris communis, non cum diſpoſitione ab inteſtato quoad repræſentationem.* 3. 7. 45.

Nepotes ex præmortuo filio minus, immò magis & ardentiùs dilexiſſe præſumendus non eſt, ibi numer. 12.

Proximiorem magis diligere, & ante alios vocare cenſetur. 1. 8. 3.

Quoties dixit, vt ordine ſucceſſiuo ſuccedatur, non eſt repræſentatio. 3. 9. 46.

Vocans ſiue inuitans filium & eius nepotes: fratrem & eius filios, liberos, deſcendentes, vel de familia: extraneum penitus & eius filios, quando vult vt ſimul aut ordine ſucceſſiuo ſuccedant, vide ſupra verbo Inuitati.

Teſtatoris *affectio conſideratur quando certa perſonæ aut certo gradui nominatim reliquit: ſed quando nomine collectiuo reliquit, cùm tunc omnes pariter contineantur, non eſt maior affectio erga fratrem quàm erga fratris filium.* 3. 7. 16. & 17.

eius affectio in fideicommiſsis principaliter attenditur, ibi numer. 15.

Affectio maior erga natos quàm naſcituros eſt, 3. 9. 25.

Diſpoſitio Teſtatoris conſiderans cuiuslibet heredis lineam diſtributiuè repræſentationem operatur, 3 8. 12. *vbi declaratur.*

Diſpoſitio dicentis: Succedatur in ſtirpes & non in capita, repræſentationem indiſtinctè admiſit, ibi à num. 6.

Diſpoſitio relinquentis fideicommiſſum ſub hereditaria qualitate operatur repræſentationem, ibi à numero 13. *Vbi declaratur.*

Diſpoſitio vocantis fratres & eorum liberos ſeu deſcendentes repræſentationem producit, ſed reprobatur ibi num. 3.

Teſtatoris verbum cenſetur appoſitum cum virtute aliquid operandi. 3. 10. 14.

Verba, vide infra verbum, Verba teſtatoris.

Voluntas Teſtatoris fideicommiſſum familiæ relinquentis hodie eadem eſt quæ Iuriſconſultorum tempore fuit. 3. 7. 24.

Cætera vide, infra, verbo, Voluntas teſtatoris.

Teſtatori, & non illi qui reſtituere tenetur, in fideicommiſſis ſucceditur. 2.16. 74.

Teſtatus *pro parte, & inteſtatus pro parte miles decedere poteſt.* 3.16. 23. *Limita in pagants, ibi num.* 24.

Secundùm iuris communis diſpoſitionem in dubio Princeps teſtatus præſumitur, ibi num. 28.

Theophilus *interpretatur, & Conſtantini Harmenopuli auctoritati ſatisfit.* 2. 26. 92.

Tolli *non poteſt facto, aut renuntiatione alterius quod legis beneficio competit*, 2. 16. 55.

Totum *ab eius partibus collectiuè ſumptis nequaquam differt* 1. 7. 1.

Qui dicit totum nihil excludit, 2. 5. 11.

Tradenti *rem ſuam licitum eſt apponere legem quam voluerit*, 3. 12. 15.

Tranſactio *à patre ſiue à matre facta de re filij ipſi non nocet*, 2. 16. 47.

Transferre *in alium nemo poteſt Plus iuris quàm ipſe habet*, 3. 7. 31. *Et quod non habet*, 2. 30. 3.

Tranſitus *de linea prima ad ſecundam non fit, quouſque omnes de prima deficiant* 3 4. 9. *Amplia etiamſi alius de alia linea reſpectu fundatoris proximior ſit; quod in tranſuerſalibus etiam procedit, ibi num.* 10.

Tranſmiſſibile *fit ex voluntate teſtatoris quod non eſt tranſmiſſibile.* 2. 30. 33.

Tranſmiſſio. *Ceſſat in fideicommiſſis ſub conditione relictis, ſi ante conditionem quis decedat, quod rectiùs de repræſentatione minus fauorabile dicendum eſt*, 3. 7. 36.

Fit de illo quod in re vel ſaltem in ſpe iam eſt: repræſentatio verò fit de eo quod non eſt, ibi num. 34.

Fit nullo modo de iure quod in ſpe tantùm eſt, 2.5.4:

Fit nequaquam de iure repudiato; 1.12.66.
Fit nullo modo de ſpe non firma & certa, ſed vaga, incerta & variabili ſuccedendi 2.29.18. Sed reprobatur, ibi n.33.
Fit nullo modo in deſcendentes ad excludendum patruum de ſpe ſuccedendi vaga, & remota, & in filium non radicata, 2.5.4.
Inducitur difficilius quam repræſentatio, 2.18.3.
In quo differat à repræſentatione. 3.9.7.
Legis vnicæ, C. de his, qui ante apertas tabulas, in ſucceſſionibus ab inteſtato ſecundùm communem opinionem procedit, ſed ſecundum veriorem ceſſat, & procedit tantùm in cauſis teſtamentarys, 3.7.37.
Nulla eſt legati conditionalis ante exiſtentem conditionem. 2.28.31.
Querelæ inofficioſi teſtamenti, &c. Vide ſupra verbo Querela.
Quod fiat aliud eſt, & aliud quod oriatur actio, vel obligatio. 3,14.42.
Suus heres quam facit, non eſt de hereditate ſed de bonis filio iam quæſitis, 2.2.41.
Tranſmiſſionis & repræſentationis differentia, & quæ earum vtilior ſit. 3.7.32. & num. ſeq.
Ius tranſmiſſionis latius, quam repræſentationis eſt, ibi num.35.
Tranſmiſſionem impedit repudiatio, 2.16.44.
Subſtitutus eā facit de prædio ſibi poſt mortem donatary reſtituendo, ſi ante eum decedat, licet alÿ apud donatarium remanere liberum affirment, 2.43. & n.8.
Tranſmittit) Adoptiuus filius ante aditam hereditatem decedens in liberos ſuos ratione ſuitatis, 2.8.23.
Arrogatus viuente arrogatore decedens quartæ ſpem in ſuum heredem. 3.14.5
Decedens ius ex contractu conditionali, ſi conditio eueniat, & contractus purificetur, alioquin non, ibi n.39.
Donatarius ſecundus cui reſtituenda eſt res donata ante primum donatarium decedens, ſecus ſi ex teſtamento reſtitutio eſſet facienda. 3. 12. 20. & num.21.
Emancipatus intra deliberandi tempus decedens in ſuos heredes reliquum temporis. 2.2.43.
Filius à patre inſtitutus & ante tabularum aperturam decedens in liberos ſuos, ibi n.38.
Monachus virtute ſuitatis ante aditam hereditatem decedens in monaſterium.2.17.12.
Nemo quod non habet. 3 14.38.
Nullo modo decedens ante conditionis euentum in vltimis voluntatibus, ſecus in contractibus, & de ratione differentiæ, ibi n.34.
Nullo modo emancipatus hereditatem non aditam. 2.2.42.
Nullo modo fideicommiſſarius ante conditionis euentum decedens. 2. 30. 32: 3. 14.8. Limita, niſi de contraria teſtatoris voluntate conſtiterit, cùm tranſmiſſibile fiat quod non eſt tranſmiſſibile. 2.30.33. Amplia limitationem in voluntate etiam coniecturata, vbi remiſſiuè de pluribus coniecturis dicitur, dicto n.33. ex quo infertur in fideicommiſſis perpetuis & maioratibus ex coniecturata teſtatoris voluntate decedens ante diem in liberos ſuos tranſmitti, ibi n.38.
Nullo modo pater decedens ante quam libertus decedat, vllum ius in filium exheredatum ab auo cuius erat iuſpatronatus. 3.19.46.
Primogenitus viuo patre mortuus in filium ſuum heredem ius illud quod in ſpe habet, 3.14.6. Amplia in Regia donatione, ibi n.10.
Stipulans ſub conditione ante conditionis euentum decedens, ibi n.9. & à n.34.
Suus heres ſine aliqua immixtione in filium ſuum ſucceſſionem. 2.2.41.
Tranſmittunt hereditatem in liberos ſuos pronepotes, & cæteri, ſi ante apertas tabulas mori contigerit. 2.18.3.
Tranſmittere non poteſt decedens ante vltimi poſſeſſoris fideicommiſſi mortem, nec etiam ad ſuos liberos. 3.7.29. & n. 30. Neque emancipatus bona parentum. 2.10.14.
Tranſmitti non poteſt fratris hereditatem non delatam. 3.7.31.
Tranſmittitur ius tanquam agnoſcendum, non tanquam agnitum. 3 14.41.
Nullo modo ætas tranſmittitur, ibi n.44. Neque filiatio, quia eſt ius perſonaliſſimum, ibi n. 44. & 46.
Neque ius conditionale ad præmorientis filios. 2.30.7.
Nullo modo tranſmittitur ius perſonale, quia cum morte extinguitur. 3.14.43.
Tranſmittitur nequaquam ætas, & quæ ab ea pendent, cum perſonaliſſima ſint. 1.12.16. & n. 65.
Tranſmitti poteſt quod in actu non eſt, ſed in potentia tantùm eſſendi. 2.30.26.
Tranſuerſales) agnati ad ſucceſſionem ab inteſtato non admittuntur, niſi poſt ſuos heredes. 2.1.27.
Et deſcendentes qua ratione in ſtirpes ſuccedant. 2.26.29. & n.30.
Et deſcendentes qui non ſunt in poteſtate non ſolùm in patris ſui locum ſuccedunt, ſed in illius gradum ſubintrant, & de ratione differentia eorum qui in poteſtate ſunt, 1.10.6. cum duobus numeris ſequentibus.
Ex paterna, deſcendentes verò ex propria perſona ſuccedunt, & quid iure Regio. 1.11.à n.17.
Tranſuerſalium repræſentatio ad ſimilitudinem repræſentationis quæ erat in deſcendentibus, introducta eſt. 1.9.10.
Tranſuerſalibus ad repræſentandum non requiritur fictio; quemadmodum nec deſcendentibus per lineam maternam. 1.6.15.
Is in pari gradu exiſtentibus, & numero diſparibus cur repræſentatio in infinitum non detur ſecus deſcendentibus in infinitum, & de ratione differentiæ. 2.15. à n. 7.

Google

Tranſuerſalibus Legitimati per reſcriptum Principis ab inteſtato ſuccedunt, licèt alij contradicant. 2. 61. 6. *&* num. 20.

Maternis tranſuerſalibus ſuccedunt nati ex damnato coitu ſecundùm communem opinionem. 2. 14. *à num.* 7. *Sed reprobatur, ibi à num.* 15.

Matris illuſtris ſuccedit vulgò quæſitus, quamuis ipſe matri non ſuccedat, ibi num. 11.

Repræſentatio olim tranſuerſalibus denegabatur. 2. 20. 2. *Et cur diuerſum in deſcendentibus, ibi n.* 3. *Hodie verò à Iuſtiniano conceſſa fuit, ibi numer.* 4. *Amplia Iuſtiniani ſententiam in ſucceſſione auunculi & materteræ, ibi num.* 5. *Amplia etiam in ſucceſſione ſtatutaria, ibi numer.* 6. *Limita primò in filio illius qui ſi ſupereſſet, non erat ſucceſſurus, ibi num.* 7. *Sublimita in filio ex patre, qui alias ad maioratum erat admittendus, licèt ex accidenti non poſſit, dict. n.* 7. *Limita ſecundò, quando qualitas patris à ſtatuto requiſita non eſt in filio, ibi num.* 38. *Limita tertiò in ſtatuto proximiores vocante, ibi num.* 10. *Sublimita in maioratibus noſtris, dictò num.* 10.

Succeſſio tranſuerſalibus tertio loco debetur. 1. 1. 16.

Tranſuerſales eſſe tantùm debere vltimi poſſeſſoris & deſcendentes à maioratus inſtitutore dicunt aliqui: Alij verò rectius affirmant ſufficere eſſe tranſuerſales, vel vltimi poſſeſſoris vel maioratus fundatoris. 2. 29. 34. *&* num. 35.

Omnes tranſuerſales vno tantum latere coniunctos excludunt parentes. 2. 21. 4.

Trebelliano *Senatuſconſulto vt locus ſit, heredem rogari oportet non ſolùm de hereditate reſtituenda, ſed etiam tamquam heredem.* 3. 18. 60.

Tribonianus) *In actionibus vtilibus inducendis facilis fuit.* 3. 18. 97.

In l. pater. 7. *C. de pactis conuentis, actionem vtilem nepotibus accommodauit, & non Imperatores, ibi num.* 83.

In l. ſi reliquero 8. *ff. de legitim. tutor. reſpexit ad conſtitutiones Iuſtiniani.* 3. 2. 9.

Licentia ſibi à Iuſtiniano conceſſa ſupplendi, immutandi, & tollendi leges aliquando vſus fuit, ibi num. 9.

Quo reſpexit in l. pater 7. *C. de pactis conuentis.* 3. 18. 94. *&* num. 95.

Triboniani manus apertiùs cognoſcitur, & demonſtratur in dicta l. pater, ibi numero 96.

Tunc dictio *Extremitatem temporis ſignificat.* 2. 25. 3.

Reſtrictiua eſt, & ad alium caſum extendi non poteſt, dicto num. 3. *& declara ibi n.* 35. *&* 36.

Taxatiua eſt, & importat diſpoſitionem limitatam & reſtrictam ſolùm ad caſum in quo loquitur. 2. 26. 4.

Tutela *defertur ei, cui ab inteſtato hereditas defertur.* 3. 3. 3.

Defertur omnibus, qui in eodem ſunt gradu 3. 1. 2.

Legitima tempore Iuriſconſultorum impuberibus quoque deferebatur, 3. 2. 8.

Proximo tantùm defertur, ibi numer. 3. *ſed reſpondetur ibi num.* 16.

Repræſentationis ius habet, 3. 2. *per totum.*

In tutela liberti filius ex vno patrono excludit nepotem ex altero patrono. 3. 19. 13.

A tutelis & curis Immunes erant qui in Vrbe Romana tres, in Italia quattuor, in prouincijs quinque liberos habebant. 2. 7. 7.

Non excuſant filij adoptiui. 2. 8. 6.

Tutus *qui eſt aduerſus filium, tutior erit aduerſus ex eo nepotes.* 2. 16. 59.

V

Velazquez de *Auendanno intellectus ad l.* 40. *Tauri reprobatur,* 2. 30. 12. *&* num. 44. *cum duobus ſeqq.*

Venditio *rerum maiorum apud Lacedæmonios turpis erat.* 3. 15. 14.

Venientes *ex propria perſona in capita ſinguli ſuccedunt.* 3. 8. 9.

Verbum *heredar, aut herederos, in aliquibus partitarum legibus quomodo ſit intelligendum.* 3. 16. 61. *&* num. 62.

Heredes, duobus modis dicitur, hereditatis ſcilicet, & ſanguinis, ibi num. 63.

Verbum Reſpiciens plura determinabilia pariformiter debet terminare. 3. 2. 12.

Succeſſio potius ad vltimas voluntates quam ad contractus intelligendum eſt, aliquando ad contractus, quia genericum eſt. 3. 12. 5.

Verba) *illa (in patris ſui locum ſuccedere) in repræſentatione quomodo intelligenda ſunt.* 1. 10. 4.

In contractibus verba naturaliter, & verè, non autem ciuiliter & fictè intelligenda ſunt. 3. 12. 6: 3. 18. 30. *Limita primò hoc intelligendum eſſe, niſi natura rei ſuper quam proferuntur, aliud poſtulet,* 3. 18. 33. *Limita ſecundò, niſi inconueniens reſultaret, ibi num.* 34.

Verba in præmio legis appoſita mentem legis & eius deciſionem declarant. 2. 14. 32. *Limita, niſi diſpoſitio clara & ſpecifica ſit, nam tunc ab ea præmium declaratur, ibi num.* 33.

Interpretanda in dubio ſunt verba iuxta communem vſum leges, & ſtatuta prouinciæ. 3. 4. 22.

Legis verba cui conueniunt, conuenire debet eius diſpoſitio. 3. 13. 9: 3. 14. 11.

Verba naturaliter & verè, non ciuiliter per fictionem ſunt interpretanda. 3. 14. 22: 3. 18. 30. Exemplifica *in fideicommiſſis.* 2. 8. 8. *Limita duobus modis, vt dixi in hoc principali verbo, verſicul. In contractibus.*

Verba Propriè ſunt intelligenda. 2. 14. 52: *& in potentiori ſignificatu.* 3. 4. 14.

Renuntiationis verba interpretanda ſunt contra eum qui in ea ſe fundat, 2. 16. 87.

Si ad duplicem ſenſum naturalem & ciuilem trahi poſſunt, ad naturalem potiùs trahenda ſunt. 3. 14. 22.

Ve[illegible]a ſtatuti ius commune corrigentis ſimpliciter, prout iocent, intelligi debent. 3.15.19.
Teſtatoris verba appoſita cenſentur cum virtute aliquid operandi. 3.10.14.
Teſtatoris verba ſi expreſsè repræſentationem non admittant, vel denegent, coniecturæ non ſufficiunt. 1.13.9. Sed *reprobatur ibi n.*12.
Verba verè, & naturaliter, &c. Vide ſupra in hoc principale verbo.
Verborum, & rerum antiquitas, & ſtudium par eſt. 1.4.1.
Verbis fideicommiſſorum in interpretandis non fictio, ſed veritas ſemper eſt attendenda. 3.7.19.
Veritas *in omnibus præponenda eſt, ibi n.*49.
Si vinco *vincentem te, vel cum victore concurro, multo magis vincam te.* 2.22.5.
Vinculum *ſiue coniunctio ex parte illa, de cuius ſucceſſione non agitur, tanquam impertinens non eſt in conſideratione.* 3.18.9.
*Vinculo duplici munitus præfertur habenti tantùm vnùm.*3.18. 11. *Amplia in feudis ibi nu.*7. Contrariùm *veriùs eſt, ibi n.*8. *Limita niſi feudum ad inſtar allodij conceſſum fuerit, ibi n.*12.
Vincula *duo magis operantur quàm vnum.* 3. 18. 10. *Perpetua an maioratus ſint, vel appellatione maioratuum contineantur, dubitat Palacios Rubios, & negat Anton. Gomez.* 3.5.1.
Vincula duo habens fortior, & validior eſt habente vnum tantùm. 2.21.3.

In Vinculis perpetuis ſiue Principis licentia inſtitutis	*Procedunt leges Tauri*	40.	3.5.14.
		41.	*ibi n.*10.
		45.	*ibi n.*12.
		46.	*ibi n.*13.

Vir *dignior eſt muliere.* 1.1.11.
Virgilij *littera retinetur, & intelligitur contra Laurentium Vallam.* 2.14.66.
Virtutis *filius. Vide infra verbo, Vitij filius.*
Vitium *radicis in totam arborem, omneſque ramuſculos transfunditur, & propagatur.* 2.14.18.
*Vitij, aut virtutis alicuius filius aliquando quis in diuinis litteris vocatur, ibi n.*26.
Viuentis *nemo eſt heres.* 3.17.30.
Vlderici Zaſij *reſponſio ad Bartoli conſiderationem deductam ex l. qui complures.* 32. *ff. de vulgari, & pupillari ſubſtitut. conuincitur.* 2.26.59.
Vocatio *maioris poſt mortem patris excludit repræſentationem.* 3.14.23.
Vocatus *nomine appellatiuo, vel generali, quod in vno tantùm verificari poteſt, eſt ac ſi ſpecificè, & nomine proprio vocatus fuiſſet.*2.30.16.
Vocati *) extraneus penitus, & eius filij æqualiter, & eodem tempore ſimul admittuntur.* 3.10. 19.
Filius, & eius nepotes intelliguntur ordine ſucceſſiuo ſecundùm vnam opinionem, ſed ſecundùm veram omnes ſimul ſuccedunt, ibi n. 16. & 17.
*Frater, & eius filij ſimul omnes ſuccedunt, ibi num.*19.
*Frater, & nomine collectiuo eius liberi deſcendentes, ſeu de familia ordine ſucceſſiuo ſuccedunt ſecundùm teſtatorem, licèt alijs contradicant, ibi num.*19.
*Nominatim ſimul admittuntur, ibi n.*18.
*Caſus ſupra dictos intelligit Antonius Faber procedere, quando ſumus in inſtitutione, & quid ſi in familia relinqui præceperit teſtator, ibi n.*20.
Voluntas *) Hominis impedit repræſentationem.* 1. 13. à n. 2.
*Legis contraria eſt repræſentationi, ibi n.*1.
Primi inſtitutoris maioratus admittit, vel denegat repræſentationem. 1.15. 18.
Teſtatoris excludit repræſentationem, vbi alioquin regulariter procederet. 1.5.17.
Teſtatoris ex coniecturis elicita idem operatur, ac ſi verbis expreſſa fuiſſet. 1.13.14.
Teſtatoris non diſponentis ſimpliciter ſub filij appellatione, ſed reſpectu alterius qualitatis, nepotem non comprehendit illa qualitate carentem. 1.12.59.
Teſtatoris operatur, vt repræſentatio admittatur in caſibus, in quibus regulariter non erat admittenda. 1. 5.16: 1.13; 8.
Teſtatoris pro lege habetur. 1.5.14. 1. 13.4.
Teſtatoris repræſentationem admittit. 1.5.14.
Teſtatoris relinquentis familia fideicommiſſum hodie eadem eſt, quæ Iuriſconſultorum tempore fuit. 3.7.24.
Teſtatoris ſeruanda omnino eſt. 1.5.15: 1.13.4. *ac ſi indiuidualibus, & expreſſis verbis fuiſſet declarata.* 1.13.15.
*Teſtatoris vt lex nouior faceret ceſſare prouiſionem legis, ibi n.*5.
Votum *commutatum quare non fuit ex iuſta cauſa in cap. licet 6. de voto, & voti redemptione, vt regulariter fit.* 3.16.41.
*Votum mixtum pro qua parte reale eſt, obligat heredes, ibi n.*39.
Patris votum independenter ab hereditate adimplere promittens filius, compellitur adimplere, ibi n. 39
*Voti ab alio facti implementum alius ſuſcipiens cenſuris adimplere compellitur, ibi n.*38.
Vox *Filij in ſtipulationibus eſt vox patris.* 3. 17.35.
*Patris eſt vox filij.*1. 7.4.
Vterini *vel conſanguinei filij, aut fratres. Vide ſupra verbo Filij, & verbo Fratres.*
In vtero qui eſt, vel qui ſunt *in rebus ſibi vtilibus, non prærogatiua aliqua, ſed legis fictione pro natis habentur.* 1.12.24: 2.2.6. *Et declara dicto cap.*2. *n.*8.
Pars eſt viſcerarum matris iuxta Iuriſconſultos. Sed minùs exactè, & minùs propriè locuti fuerant. 2.2.17.
*Quare pro natis habeantur, ibi n.*12

Vti

Vti *Actor poteſt dilatione reo conceſſa, etſi reus ipſi renuntiauerit.* 2. 28. 44.
Poſſum vti beneficio ex perſona tua mihi competente, te inuito, & renuntiante, ibi numer. 43.
Vtilis Actio) *Et directa in effectu nihil differunt.* 3. 18. 46.
Natiua vna, altera datiua eſt, ibi num. 90.
Nepotibus accommodata in l. pater 7. C. de pactis conuentis, fuit tantùm à Triboniano, non ab Imperatoribus, ibi num. 93.
Præfertur directa, quoties vtilis in vnius, directa tamen in alterius perſona concurrit, ibi numer. 54.
Vſufructuarius *eſt pater omnium bonorum à monacho aliunde quæſitorum.* 2. 17. 26.
Vſusfructus *ſemel acquiſitus & amiſſus nihilominus accreſcit, & qua ratione.* 2. 28. 24.
Vulgo Quæſitus *Eſt ſpurius propriè.* 2. 13. 5. 2. 14. 51. *Sed ſpurius non eſt vulgò quæſitus, dicto num.* 5.
Et ſpurius non ſunt idèm. 2. 13. 5.
Matri illuſtri licèt non ſuccedat, ſuccedit tamen eius collateralibus. 2. 14. 11. *Limita ſi ſolus ſit, nam tunc matri illuſtri ſuccedit, ibi num.* 58.
Nepos ex filia ſuccedit in ſtirpem cum auunculo in auiæ hereditate. 2. 13. 18.
Nuncupatur iure ciuili filius ſine patre, & antiquitus Fauonius dictus fuit, ibi num. 3.
Querelam habet contra maternum teſtamentum, ſi præteritus, ſiuè iniuſtè exeredatus fuerit, ibi num. 12.
Repræſentatione caret, quemadmodum naturalis nepos. 2. 13. 8. *Sed reſpondetur n.* 15. *& à numero* 9. *defenditur repræſentationem procedere inter vulgò quæſitos.*
Succedit maternis aſcendentibus eiſdem regulis, quibus iuſtus filius ſuccedit, ibi n. 11.
Succedit vna cum iuſtis liberis matri vulgari, & cum fratre legitimo vterino fratri, ibi num. 13.
Vulgò quæſitorum filiorum & naturalium quæ ſit differentia, ibi num. 15.
Vultei *diſtinctio circa repræſentationem deſcendentium reprobatur.* 2. 18. 18.
Vxor *dotem incertam promittens à marito compelli non poteſt, vt congruam conſtituat: ſibi imputet incertam dotem accepiſſe.* 1. 12. 53.
Vxor quicquid acquiritur conſtante matrimonio præſumitur in dubio eſſe de rebus mariti. 3. 18. 65.
Vxori dotem non tradenti maritus alimenta præſtare non tenetur. 2. 12. 50. *Reproba ibi num.* 55.
Vxorem non tradentem dotem maritus à domo expellere poteſt, ibi num. 51. *Declara num.* 52. *ſed reproba ibi num.* 55.
Cum vxore dotem promiſſam non tradente maritus non tenetur habitare, ibi num. 50. *Reproba num.* 54.

F I N I S.

LE-

Digitized by Google

LEGVM, ALIORVMQVE LOCORVM iuris Diuini, Ciuilis Romanorum, Canonici, Pontificum, Regij Hiſpanorum, quæ in huius tractatus de repræſentatione tribus libris notabiliter vel explicantur, vel exornantur alphabetico ordine accuratè digeſtus index, in quo (quoniam apud interpretes plura loca & capita non iuxta initij verba, ſed iuxta numerum & ordinem allegantur) quo commodius explicata reperiantur, prima, ſecunda, tertia, & finales leges ſub prioribus numeri litteris collata ſunt.

Ex Sacris Libris.

Geneſis cap.11.*verſic.27.iuncto cap.19. verſic.5. & 12.lib.1.cap.5. n.4.*
13. verſic.8. lib.1.cap.5. à n.1. vſque ad 7.
20. verſic.12. dicto cap.5.n.6.
35. verſic.23.dicto cap.5.n.4.
49. verſic.5. dicto n.4.
Exod. *cap.2.verſic.11.dicto n.4.*
Deuteronom. *cap.1.verſic.8. dicto n.4.*
Ioſue *cap.17.verſic.4. dicto n.4.*
Iudicum *cap.9. verſic. 1.dicto n.4.*
Regum 4. *cap.*
9. lib.1. cap.5. n.4.
10. dicto num. 4.
Ioelis *cap.2.verſic.9. dicto n.4.*
Matthæi *cap.12.verſic.46. lib.1. cap.5. n.4.*
13. verſic.55. ibidem.

Ex legibus XII. Tabul.

Lex 12. *tab. de repræſentatione, lib.1. cap.5. numer. 8. & 9.*
Lex 12. *tabul. de agnatorum ſucceſſione loquens refertur, & explicatur. lib. 2. cap.15. numero 12. & 13.*

Ex prima Pandectarum parte, & digeſto veteri.

A

Lex *Adoptiuum* 8. §. *Sed etſi ad iuſiurandum de in ius vocando, lib.3. cap. 19. à n.68.*

B

Lex *Barbarius Philippus de officio Proconſulis lib. 2. cap.8. num. 29.*

C

Lex *Cùm poſt diuortium 69.§.Gener a ſocero, de iure dotium lib.1.cap.12.à n.38.*

F

Lex *Final. De his qui ſui vel alieni iuris ſunt, lib. 2. cap.11. n. 2.*
In adoptione 43. De adoptionibus, lib.2. c.5. num.19.
Inter ſocerum. 26.§. penultimo, de pactis dotalib. lib.3.cap.18.n.57. & 58.

L

Lex *Lucius Titius 27. Depoſiti, lib.2.c.14.n.63.*

P

Lex *Pater cùm filia 23. de pactis dotalibus, lib. 3. cap.18. à n.49.*
Pater filium 14. De inofficioſo teſtamento, lib. 2. cap.16.n.20.
1. De conſtitution. Princip. lib. 3. c.16. n.9.
Publia Meuia 26. in principio, Depoſiti lib. 3. cap.18. à n.64.

Q

Lex *Quæro 60. De iure dotium lib.1. cap.12. n.48.& ſeq.*
Qui in vtero 7.& 26. de ſtatu hominum lib. 2. cap.2.à n.8.
Qui in vtero 29. eodem titulo, dicto cap.2. numer.5. & 8.

S

Lex *Senatoris filium 5. de Senatoribus, lib.2. cap.5.num.27.*
Si is qui 31. de inofficioſo teſtamento, lib.2.cap. 16.n.10. & 20.
Si is qui nepotem 44. de adoptionibus, lib. 2. cap.5.à n.16.
Si ita 9. de pactis dotalibus lib.3. cap.18.n.55. & 56.
Si pactum 9. in fine de probat. lib.2.c.16. n.88.
Si paterfamilias 15.§.1. de adoptionib.lib.2.cap.5 numer.17. 19. & 20.
Si paterfamilias 15. §. fin. iuncta lege ſeq. de adoptionibus lib.1. cap. 12. num.26.
Si verò 12. §.Marcellus. Mandati,lib.1.cap.12. num.34.

Ex ſecunda Pandectarum parte, & Infortiato.

A

Lex *a duobus 4. de operis libertorum, lib.1.cap.9. à num.12.*

C

Lex *certum eſt. 8. §.1. De iniuſto rupto, irritoq; facto teſtamento, lib.2.cap.10.n.10.*
Cogi poterit.16.§.hi qui ſolidum ad Senatuſconſultum Trebellian. lib. 2. cap.7. n. 4. & 5.
Cùm auus. 102. De condition. & demonſtrat. lib.2.cap.16.num.90.

Cùm

Cùm ita 32. *alias l.omnia*, §. *in fideicommiſſo,de legatis.2.lib.2.cap.2.n.8.* & *18.lib.3.cap.7.n.21* & *cap.9.n.20.29.* & *33*

Cùm non militabat. 78. §.*fin. de heredibus inſtituendis, lib.2.cap.7.n.4.* & *5*

Cùm pater 77. §. *Hereditatem,de legat. 2. lib.2 cap.2.n.18.*

Cùm Patronus. 22. §. 1. *De operis libertorum,lib.3 cap.19.n.8.* & *9.*

Cùm quis decedens. 37. §. *Codicillis, de legat. 3. lib.3 cap.18.n.75. cum duobus ſequentibus.*

D

Lex *Debitor* 59. §. *vltimo ad Senatuſconſultum Trebellianum. lib.3.cap.18. à n.59.*

F

Lex *Filius patri* 12. *De ſuis*, & *legitimis*, *lib.2. c.1 à num.6.* & *cap.10.n. 15*

Filius qui patri 42. *De bonis libertorum. lib.3. cap.19.à n.36.*

G

Lex *Gaius* 46. *Soluto matrimonio, lib.3,cap.18.à n.71.Gallus* 29. *De liberis*, & *poſthumis*, *lib.1 c.9-num 26.* & *30.*

Gallus §. *Etiam ſi parente,eod. tit.dicto n.26.*

H

Lex *Heredes mei* 57. §. *cum ita,ad Senatuſconſultum Trebellian. lib.3. cap.9 à n.8*

Heredes mei §.*vlt. eod.tit. lib.3. cap.9. num.22.* & *cap.18. n.36*

H[illegible] 79. *De condit.* & *demonſtrat. lib. 2. cap.30.n.37*

I

Lex *Idem erit*, 3. §. *vltimo, iuncta l. vtrum.* 5. §. 1. *de aſſignandis libertis, lib.1.cap.9.à n.12.*

In ſuis 11. *de liberis*, & *poſthum. lib.1.cap.7. num.16.*

Inter cætera 30. *eod.tit.lib.2.cap.10.n.12.*

Item Prætor 8. *De ſuis* & *legitimis, lib.2.c.28. num 22.*

Iura 4. *De iure patronatus, lib.3.cap.19. à n.15*

Iuriſconſultus 10. §. 3. *De gradibus, lib. 2. c.1. num.16.* & *17.*

L

Lex *Libertis* 108. *De condit.* & *demonſtrat. libro 3.cap.11.n.20*

Lucius Titius 45. *De vulgari*, & *pupillari ſubſtitutione, lib.2.cap.11.n.2.*

Lucius Titius 88.§.*Teſtator* 5. *De legat.2.lib.1 cap.2.n.2.*

Dicta l. Lucius Titius §. *Damæ* 12. *lib.2.cap.11 num.2.*

M

Lex *Mulieri*, & *Titio* 74.*de conditionib.* & *demonſtrationibus, lib.2. cap.28. à n.22.vſq.ad n.33.*

N

Lex *Nannunquam* 52. *de conditionib.* & *demonſtrationib. lib.3. cap.10. n.34.*

O

Lex *Omnia* 32. *aliàs l.cùm ità*, §.*in fideicommiſſo*; *de legatis 2.lib.2.cap.2.n.8.* & *18. lib.3.cap.7. n.21.* & *cap.9.n.20.29.* & *33*

P

Lex *Paulus reſpondit* 47. §. *Paulus de bonis libert. lib.2.cap.2.n.19.25.* & *26.*

Peto 69. §. *Fratre delegatis*, *2.lib.2.cap.2. n.30* & *à n.27.* & *lib.3.cap.7.n.20*

Dicta l.Peto, §.*vlt.lib.3. cap.9.n.29.*

poſthumorum 13. *de iniuſto rupto, lib.1.c.9.n.26.*

1. §. *eleganter de agnoſcendis liberis*, *lib.2.c.1 n.16.* & *17.*

1. *De fideiuſſoribus tutorum, lib.3. cap.2.n.8.*

1. *De legatis 1. lib.3.cap.7.n.3.*

1. *De vſufructu legato. lib.1. cap.12.n.34.*

1. §. & *verum eſt* 2. *de dote prælegata, lib.1. c.2 num.2.*

Dicta l.1. §.*Idem Iulianus* 13. *aliàs l.2.* §. *idem Iulianus il.2. eodem titulo, lib.1.c.2.n.2.*

1. § . *Si quis creditori* 10. *Ad l. Falcid. lib.1.c.2 num.2*

1. §. *Vtrum autem ad Senatuſconſultum Tertyllianum lib.2.cap.28.n.4.34.* & *35*

1. §. *Si impuberi. in fine,de collatione bonor.lib.3 cap.14. à n.30.*

1. *Si filius* 16. *de coniungendis cùm emancipato liberis eius, lib.1. cap.11.n.3.* & *à n.7.*

1. §. *Si quis proximior* 19. *Vnde cognati lib. 2. cap.*[illegible]*8*

1. §. *Sciendum* 8. *de ſuis* & *legitim. her. lib. 2. cap.28. num.17.*

Q

Lex *Qui complures* 32. *de vulgari* & *pupillari ſubſtitut. lib.2.cap.26.à n.58*

Qui contra 15. *de iurepatronatus, lib.3.c.19.n.6* & *à n.68.*

Qui habebat 47. *de vulgar.* & *pupillari ſubſtit. lib.2.cap.5.n.25.*

Qui plures 23. *eod. titul. dicto n.25*

Quo defuncto 4. *de legitim tutor. lib.3.cap.2.n.8*

Quotiens 67. *ad legem Falcid. lib.2. cap.7. numer.4.* & *5.*

Qua tutela 73. *de regulis iuris, li.3.c.2. n.14.*

S

Lex *Scripto herede* 7. *in princip. Si tabulæ teſtamenti nullæ extabunt . alias l. 6. Vnde liberi*, *lib.2.cap.1. à n. 21.* & *cap.28.n.17.*

2. §. *non ſolum de excuſation. tutor. lib.2.c.7.numer.10.* & *20.*

2. §. *Idem Iulianus il 2. aliàs l.1.* §. *idem Iulianus 13. de dote prælegata, lib.1.ca.2.n.2.*

2. §. *Interdum* 5. & §. *ſeq.de ſuis*, & *legitim. heredib. lib.2.cap.28.n.17.*

2. §. *Si ſit conſanguinea ad Senatuſconſultum Tertyllianum, lib.2. cap.28. n.6* & *à n. 43.*

Dicta l.2. §. *obycitur, lib.2. cap. 1. num, 11.*

Sed ſi hoc 62. §. 1. *de condition.* & *demonſt.lib.2. cap.7.n.4.* & *5.*

Sed ſi plures 10. *in principio, de vulgari* & *pupillari ſubſtitut.lib.2.cap.5.n.25.*

Si

Si ad patrem 10. *de ſuis & legitimis*, lib. 2. c. 1. num. 11.

Si cognatis 19. *de rebus dubijs*, lib. 2. cap. 2. n. 28.

Si coheredi 4. §. *ſi quis ordo in poſſeſſione ſeruetur*, lib. 2. cap. 1. n. 16. & 17.

Si conſtante matrimonio 24. §. *quotiens, ſoluto matrimonio*, lib. 1. cap. 2. n. 2.

Si ex patronis 10. §. *Iulianus de bonis libertor.* lib. 3. c. 19. n. 30. 38. 47. & 61.

Si is qui 6. *de vulgari, & pupillari ſubſtitut.* lib. 2 cap. 7. n. 4. & 5.

Si ita expreſſum 69. *de condit. & demonſt.* lib. 3. cap. 10. n. 32.

Si ita legatum 65. §. 1. *de legat.* 1. lib. 3. cap. 10. n. 21

Si libertus præterito 23. §. 1. *de bonis libertorum*, lib. 1. cap. 9. à n. 12. & lib. 3. c. 11. n. 6. & 7

Si operarum 29. *de operis libertor.* lib. 3. c. 19. n. 7

Si patroni 55. §. 1. *ad Senatuſconſultum Trebell.* lib. 1. c. 2. n. 2.

Si patronus 12. §. *ſi filius patroni, de bonis libertor.* lib. 3. c. 19. n. 51. & 54.

Si poſtulante 67. §. *fin. ad Senatuſconſultum Trebellian.* lib. 2. cap. 7. n. 4. & 5.

Si quis ex his 5. §. *fin. ſi tabulæ teſtamenti nullæ extabunt, aliàs*, l. 4. §. *fin. unde liberi* lib. 2. c. 28 num. 5. & à n. 36. vſque ad 42.

Si quis filio exheredato 6. *de iniuſto rupto.* lib. 2. cap. 16. n. 20. & 62. & cap. 28. n. 17.

Si quis operas 5. *iuncta l. vt iuriſiurandi* 7. §. *ſi libert, de operis libertorum*, lib. 3. cap. 18. à n. 78

Si quis poſthumus 9. §. *ſi filium, de liberis. & poſthumi.* lib. 2. cap. 16. n. 62. & 63. & c. 28. n. 17

Si reliq ... 8. *de legitimis tutor.* lib. 3. c. 2. à n. 5.

Si quis Sempronium 68. *de heredib. inſtituendis*, lib. 3. cap. 10. n. 34.

Si quis ſolidum 72. *de heredib. inſtituendis*, lib. 2. cap. 7. n. 4. & 5.

Si ſpurius 4. *vnde cognati*, lib. 2. cap. 14. n. 8. & 51

T

Lex 3. §. *fin. de agnoſcendis liberis*, lib. 2. cap. 1. n. 16. & 17.

3. § *proinde, de legitim tutor.* lib. 3. c. 2. n. 4. & 17 & cap. 11. n. 6.

Titius 6. *de ſuis & legitim.* lib. 2. c. 2. n. 28.

Tutela legitima §. 3. *proinde ſi alter de legitim. tutor.* lib. 1 cap. 9. à n. 12.

Tutela plerunque 16. §. 1. *de tutelis*, lib. 3. c. 2. n. 8.

V

Verum eſt, aliàs l. certum eſt. 8. §. 1. *de iniuſto rupto irritoque facto teſtamento*, lib. 2. cap. 10. n. 10.

Vt iuſiurandi 7. §. *liberi, de operis libert.* lib. 3. cap. 18. à n. 78. & cap. 19. à n. 39.

Lex *Vtrum* 5. §. 1. *de aſſignandis libertis*, lib. 1. cap. 9. à n. 12.

Ex tertia pandectarum Parte, & digeſto nouo.

A

Lex *Ait Prætor.* 10. §. *ſi cùm in diem, quæ in fraudem creditorum*, lib. 1. c. 2. n. 2.

E

Edicto 13. *in fine de iure fiſci*, lib. 2. c. 7. n. 4. & 5

Eorum 9. *ad legem Iuliam Maieſtatis*, lib. 3. c. 19 à num. 15.

Eum qui 3. *de interdictis, & relegatis*, lib. 3. c. 19 à n. 3. & n. 15.

Q

Lex *Quodcunque* 45. §. *ſi ita quis, de verborum obligationibus*, lib. 3. cap. 18. n. 81. & ſeq.

S

Lex *Senatus* 35. *de mortis cauſa donationib.* lib. 2. cap. 7. n. 4. & 5.

Si dominium 47. *de furtis*, lib. 2. cap. 8. n. 13.

Si purè 37. *de fideicommiſſarijs libertatib.* lib. 1. cap. 2. n. 2.

Thais 41. §. 1. *De fideicommiſſarijs libertatibus*, lib. 1. cap. 2. n. 2.

Ex Iuſtinianeo Codice.

A

Authentica *Defuncto, ad Senatuſconſultum Tertyllianum*, lib. 2. cap. 19. à n. 8. & cap. 23. n. 31. & lib. 3, cap. 10. n. 11. & 12.

Heres, de ſecundis nuptijs, lib. 3. cap. 15. n. 16.

Niſi rogati, ad Senatuſconſultum Trebellianum. lib. 2. cap. 17. num. 20.

C

Lex *cùm acutiſſimi* 30. *De fideicommiſſis*, lib. 2 cap. 16. n. 90.

Cum alijs 4. *De ſecund. nupt.* lib. 2. c. 19. n. 22.

Cùm in adoptiuis 10. §. *Sed ne articulum circa finem, de adoptionibus*, lib. 2. cap. 8. n. 28.

Cùm in antiquioribus 19. *de iure deliberandi*, lib. 2 cap. 2. n. 43.

Cùm patrem 19. *de iure dotium*, lib. 3. c. 18. n. 46

Cùm precum 13. *de liberali cauſa*, lib. 3. c. 11. n. 20

D

Lex *De emancipatis* 13. *de legitimis heredibus* lib. 2 cap. 19. n. 22. & cap. 22. à n. 8. vſque ad n. 26.

E

Lex *Etiam liberis* 5. *de obſequijs patrono præſtandis* lib. 3. c. 19. à n. 15

I

Lex *In quibus* 7. *de ſecundis nuptijs*, lib. 3. cap. 15 n. 2. 15. & 16.

Inter filios 11. *Familiæ herciſcundæ*, lib. 2. c. 12. à num. 13.

L

Lex *Libertinum* 4. *de interdicto matrimonio*, lib. 2. cap. 12. n. 2.

P

Lex *Pactum dotale* 4. *de pactis conuentis tam ſuper dotem*, lib. 3. cap. 18. n. 47. & ſeq.

Pater 7. *eod. tit. dict.* cap. 18. à n. 83.

1. *De bonis libertorum*, lib. 3. c. 19. n. 20. & 21.

1. *Communia, de legatis*, lib. 3. cap. 7. n. 3.

1. *De condictione ex lege*, lib. 1. cap. 2. n. 2.

3. *De dotis promiſſione*, lib. 1. c. 12. à n. 38.

1. *De pactis*, lib. 2. cap. 16. n. 75.

Q

Lex *Quod ſcitis* 3. *de bonis quæ liberis* lib. 2. c. 19. à n. 27

Quoties 3. de donationibus, quæ ſub modo,lib.3. cap.12. à n.15.

S

Lex 2. *Communia de legatis, lib.3. cap.7. n.3.*
Si defunctus 9. de ſuis & legitimis liber. lib. 2. cap.12. n.17.
Si genera 16.de iure dotium, lib.3.c.18.n.45.
Si idem 7. de iure codicillorum, lib.3.c.5.à n.15.
Si infanti 18.de iure deliberandi.lib.1.cap.12.n.25
Si quis filium 34. de inofficioſo teſtamento, lib. 2. cap.16. n.107.
Si Senatori 1. de dignitatibus, lib.12.Codic.lib.2 cap.5.n 29.

T

Lex 3. *De his qui numero liberor. vel paupertate excuſationem meruerunt. lib.2.c.7.n 11. & 12.*
3. Vnde legitimi elib.2.cap.12.n.11. & à nu.13. & cap.13.n.7.& 14.

V

Lex *Vnica, §. vbi autem legatarij in fine, de caducis tollendis, lib.2.cap.11.n.24.*
Vnica,de his qui ante apertas tab. lib.2.c.2.n.38. & ſeq. lib.3.c.7.n.37.
Vltima §.2.de codicillis, lib.2.c.1.n.16. & 17.
Vltima communia de ſucceſſionibus, lib.2. c. 19. à n.24.
Vltima de verb. ſignificatione, lib.3.c.7. n.20. & 43. & cap.11 à n.20.

Ex inſtitutionibus Imperatoris Iuſtiniani

§§. *Cùm autem quæritur 8. de heredi.quæ ab inteſtato deferuntur, lib.2.cap.28 n.17.*
Cùm filius . cod tit.lib.1.cap 8.& à n.8.
Ex conditionali 6. de verborum obligat. lib. 3. cap.14 à n.34.
Fin.de hereditat.quæ ab inteſt.defer.lib.2.c.18.n.4
Item vetuſtas 16. eod. tit.lib.2.c.1. n.16. & 17.
Minorem natu 5.de adoptionibus, lib.1.c.12.n.26
Poſthumo ū 3 de exhereda: liberor lib.1.c.9.n.26.
1. De ſucceſſione cognatorū,lib.2.c.10.n.18.et 40
Quod nobis, 1. per quas perſonas nobis acquiritur lib.2.cap.19 à n.35.
Sed olim 3. & ſeq. de legatis ,lib.3.c.7.n.3.
Sui 3. de heredum qualitat. & differentia, lib.1. cap.9.n.26.

Ex Iuſtiniani nouellis, ſiue authenticis.

Nouellæ 7. *Cap.3.in principio, lib.3.cap.17 n.15*
74. *Cap.6.lib.2.cap.14. à n.22. & à n.28.*
89. *Cap. 5. poſt medium, aliàs cap.12. §. fin. in fine, lib.2.cap.11.n.15.*
89. *Cap.6 aliàs cap.15. lib.2.c.14.à n.27.*
118.*cap.1. & 3. de ſucceſſione in ſtirpes mentionem facit, & in cap. 2. nullam facit Iuſtinianus, & qua ratione, lib.2 cap.19. .40.*
118. *cap.1.verſic.* in hoc enim ordine. *lib.1.c.10 n.9.lib.2.cap.18.n.10.*
118. *c.1. circa finem lib.2.c.10.n.28.29.& 36*
118. *cap.2.lib.2.cap.22.n.5.6.& 7.& cap.23.n.31*
118. *cap.3. in principio, lib.2.cap.22.n.7.*
118. *cap.3. verſic.* Vnde conſequens eſt, *lib.2. cap. 26. à n.41.*
118. *c.3. verſic.* Huiuſmodi verò priuilegium *lib.2.c.25.n.1.& à n.28. & c.26.n.5.& à n.21.*
118. *cap.3. verſic.* vt in ſuorum parentum iura ſuccedant, *lib.1.cap.10.n-10*
118. *cap.3.verſic.*Sed & ipſis fratrum filijs.*lib.1 cap.8.n.11.lib.2.cap.25.n,31,& 34. & cap.26. n.3.& à n.19. & à n.68*
118. *cap. 3. verſic.* Si autem cum fratribus, *lib.2.cap.23.n.8.& à n.14. & n.31.*
118. *cap. 3. verſic.* Quandoquidem igitur,*lib.2. cap,25.n.37 & 38.& cap.26.à n.32.*
118. *cap.3. verſic.* Vt in propriorum parentum ſuccedentes locum, *lib.1.cap.10.n.10*
118. *cap.3. verſic.* Illud palàm eſt *lib.2.cap.25. à n.9.vſque ad n.15.& n.21.*
118. *cap.3. verſic.* Si verò neque fratres, *lib.2. cap.21.n.1. & 12.& cap.25.n.4. & à n. 16.& cap.26. à n.44*
120. *cap 6.§.1.lib.3.cap.17.n.19.& 21.*
123. *cap.32.lib.2.cap.17.n.20*
127. *in præfatione lib.1.cap.10. n.10*
127.*cap.1. lib.2.cap.23.n.31*
159. *lib.2.cap.29.n.11.*

Ex libris feudorum.

Cap.1 *in principio an agnatus, vel filius defuncti, lib.3.c.18. à n.112.*
1. *De beneficio fratris, lib.3.cap.18. à n.103.*
1. *De duobus fratribus lib.3.cap.18.n.103*
1. *De feudo fœminæ lib.3.c.18.n.102*
1. §. *Si duo fratres de feudo Marchiæ lib. 3. c.18. num.103.*
1. §.1. *verſic.*Sin autem vnus ex fratribus: *De his qui feud. dare poſſ lib.3.c.18.n.103.*
1. *De ſucceſſione feudi lib.3.c.18.n.21 & n.119.*
1. §. *Filia de ſucceſſione feudi lib.3.c.18. n. 103.*
1. *De ſucceſſione fratrum vel gradibus ſuccedentium in feudo, lib.3. c.18. n.21. & 16*

Ex iure canonico, & primo ex decretalibus.

Cap. *in præſentia. 8. verſic. Sed etſi tenerent de probationibus, lib.2.cap.17.n.21*
Licèt 6. de voto, & voti redemptione,lib.3.c.16. num.2. & à n.32

Ex libro ſexto decretalium.

Cap. *Grandi 2. De ſupplenda negligentia prælatorum, lib.3.cap.16.n.3.21.& 22.*
Quamuis pactum 2. de pactis, lib.2.c.16.n.52.

Ex clementinis.

Clement. *2. de iurepatr. lib.2.c.15.n.19.*

Ex Decreto Gratiani.

Cap. *Filijs, vel nepotibus 16.q.7.lib.2.c.15.n.20*
Iam itaque 1.quæſt.4.lib.1.cap.6.n.18

Ex iure Regio Hiſpano partitarum.

Lex 2. *tit.15.part.2. lib.2. cap.3. a n.7. & lib.3 cpa.16. n 67.*
3.in fine tit.21.p.4.lib.2.cap.14. à n.60
4. tit.15.p.2.lib.3. cap.16 num.12. & à n.45
7. tit.1.par.2. lib.3.cap.16. num.64

7. tit. 4

7. *tit.4.p.5.lib.3.c.16.n.12. & à n.45*
8. *tit.1.p.2.lib.3.cap.16.n.64*
9. *tit.15.p.2.lib.3.cap.16.n.66.*
12. *tit.1.p.2. lib.3.cap.16.n.65.*

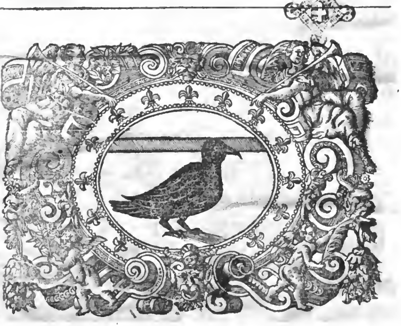
Ex Taurinis legibus.

Lex 9. *lib.2.c.13.à n.20.& cap.14.a n.35*
40. *lib.2.cap.3.n.13*
40. *verſic.* Lo qual non ſolamente, *lib.2.c.29 à num.15.& à n.30.& cap.30.n.20*
40. *verſic.* De maniera que ſiempre,&c. *lib.1 c.12.n.20.& 73. & lib.2.c.29.n.16*
40. *verſic.* Que en tal caſo, *lib.1.c.13.n.11. & num.18*

Ex noua legum Recopil.

Lex 5. *verſic.* Lo qual no ſolamente, *tit.7.lib.5 Recop.lib.2. cap.29. à n.15 & à num.* 30
5. *verſic.* De manera que ſiempre, &c. *lib. 1. cap.12.n.20.& 73.& lib.2.c.29.num.16*
5. *verſic.* Que en tal caſo &c. *lib.1.c.13. n.11. & à n.18*
6. *tit.8. lib5.Recop.lib.2.cap.14.n.13.& à n.31 & à n.43. & à n.64*
7. *tit.7.lib.5.Recopilationis, lib.2.c.6.a n.1*
7. *tit. 8.lib.5. Recopil.lib.2. cap.13. a n. 20. & cap.14.a n.35*
8. *tit. 11.lib.5. Recopil.lib.3.cap.15.n.5 &* 20
Pragmatica *Regis noſtri Philippi Tertij de Repraſentatione loquens, edita anno milleſimo ſexcenteſimo decimoquinto, lib.1. cap.13. à n.19*

F I N I S.

ROMAE,

Sumptibus Ioſephi Corbi Bibliopolæ. M.DC.LXVII.

ROMAE, Typis Michælis Herculis. *Superiorum Permiſſu.*

Digitized by Google

Digitized by Google